

ခာကေးဆရာ

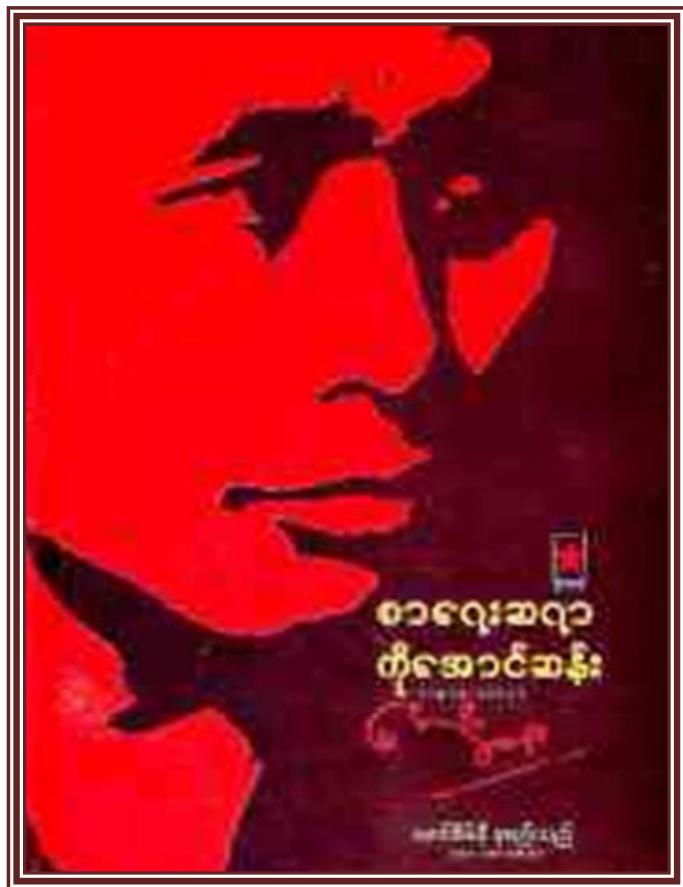
ကိုအောင်ဆန်း

ဇရန် ဖြောက်
မြတ်ချွှုပ် မွ္ဗာန်
အမှတ်တာရ

၀၉ - ၀၂ - ၂၀၁၂

တရေးဆရာ ကိုအောင်ဆန်း

ပေါင်စီမံနှစ်

စုစည်းတင်ဆက်သည်

တအုပ် ရိုက်ကူးသူ

မရွှေစင်္ဂီး

<http://www.shwezinu.com/>

13 - 02 – 2012

All rights reserved
by SuuChit

မြန်မာအီးဘုတ်၏ အဖွဲ့
ပထမအကြံမ်

front page Arts Design and pdf creation

by SuuChit

**This eBook is not for sale and
use of anyone anywhere at no cost.
Commercial use of this book will be
at your OWN RISK!**

Contents

၁	ကတိ .....
24	မောင်စကို တွင် ထုတ်ဝေသည့် အောင်ဆန်းအတွဲပွဲဖို့ .....
28	ပမာ့လွှာတ်လပ်ရေးပြသုနာများ.....
97	ကျွန်ုပါဏာနှင့် သခင်ပညာ .....
106	နောက်ဆုံးစကား မိန့်မြှုက်ကြား.....
135	သခင်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရေးရာဂေင်အကျဉ်း.....
150	အောင်ဆန်းအက်တလီနှင့် ပဟပြည့်.....
157	ပမာ့နိုင်ငံရေးသုခမိန့် .....
172	အောင်ဆန်း(သို့မဟုတ်)အရိုင်.....
183	ဦးအောင်ဆန်း.....
198	သည်နစ်ဦး .....
202	ပဲခူးကအေ.....
206	ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း ပြန်ပြောင်းသတိရမိစရာများ .....
223	ဗိုလ်ချုပ်ရေးခဲ့တဲ့ အဖိုးခြေလရောင် .....
232	သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သူ့ကဗျာ သူ့နှစ်မိတ် .....
247	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း .....
260	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းသင့် မဖမ်းသင့်ပြသုနာ.....

ကျွန်တော်ကြေားဖူးသလို ပြောဆိုပါမည်	274
စံပြုစာနဲ့ စံပြုလူ	289
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သက်ရှိထင်ရှား တစ်ကြိမ်သာ တွေ့မြင်ခဲ့ရပုံ	297
အာကာနိုင်ငံရေးကို စက်ဆုပ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်	304
သစ်ပင်မြင့်လေ လေတိုက်ပိုးခံရလေ	309
ပင်လုံနှင့် ဦးအောင်ဆန်း	316
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဂီတအနာပညာ	325
ဦးခင်သန်းနှင့် တဗ္ဗာသိုလ်နေဝါဒ်း	366
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသမိုင်း ရဲ့ရပ်ပုံးလွှာ	383
ပဲပြော်နဲ့ နံပြား စားချင်တယ်	414
ပဲခူးကအေနှင့် သခင်အောင်ဆန်း	420
၉၆ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့သို့ ဂါရဝလက်ဆောင်	438
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရုပ်အလောင်းနှင့် ကျွန်တော်	440
အောင်ဆန်းနဲ့ ရေနံချောင်း.....	449
စာရေးဆရာ သခင်အောင်ဆန်း	464
ဗိုလ်ချုပ်နှင့် လွတ်လပ်ရေးကောက်ကြောင်း	479
တကယ်ပဲ အသက်နဲ့လဲလို့ ဆင်းရဲ့ခုံကွဲခံကာ ကြံစည်တယ်	491
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ရရှိင်ခရီး	506

အရှေ့သိခနီး	526
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလွမ်းချင်း	552
ပိုလ်ချုပ်နှင့်ဒီဇိုင်းဘရီ	562
မိတ်ဆွဲဖြစ်သွားတဲ့ရန်သူ	591
စကားနှင့် ကတိ	595
ဟိုချီမင်း၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒ	622
မန္တလေးထဲက ပိုလ်ချုပ်လမ်း	633
ကာလမသုတ် ပိုလ်ချုပ်နှင့် ကေသမုတ္ထိနှင့် အလွမ်း	641
ရေနံချောင်းက.... ကွဲ ရွှေကြာင့်က....ကွဲ	649
တရေးဆရာတစ်ယောက် လျှော့ပါးသွားခြင်း	653
သူရယ်...လူတွေရယ်... ပြီးတော့ ဝါဒတွေရယ်.....	660
.....သို့ မဟုတ်.....မပြီးသေးသော ပန်ချီကား	667
မိုင်းညီးသော သုသာန်ကလေး	673
အောင်ဆန်း (သို့မဟုတ်) အမျိုးသားခေါင်းဆောင်	681
ပဲပြောတ်နှင့် နံပြား	690

မိတ်ဆက်

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရေးသားခဲ့သော စာပေ လက်ရာများနှင့် မိန့်ခွန်းများအပြင် သမိုင်းဝင်ရှားပါး ဓာတ်ပုံများ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အကြောင်း ရေးသားထားသော ဆောင်းပါးများအား စုစဉ် ထုတ်ဝေထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာအောင် စုစဉ်းခဲ့သည့် မောင်စိမ်းနှင့် “ပန်းပေါ် ရောက်လာတဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်ကို အထိက်အလျောက် ကျွန်တော်တို့ ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်” ဟု (၉၆) နှစ်ပြည့် ဗိုလ်ချုပ်မွေးနောမှု စာအုပ် ထွက်ရှိ လာခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး တင်ပြထားပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း (၁၉၁၅-၁၉၄၇) ကွယ်လွန်ခဲ့သည်မှာ (၆၃)နှစ် အတွင်း ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သော စာပေ လက်ရာများနှင့် မိန့်ခွန်းများကို ယနေ့အချင်းထိ စာရေးဆရာ အများအပြား ကပ်နိုင်လည်ခွေးနွေးတင်ပြ နေကြဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခု စာအုပ်တွင်လည်း ဗိုလ်ချုပ် ဖြတ်သန်းခဲ့သော တူဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားသာဝ၊ နိုင်ငံရေးသမားသာဝ၊ တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်သာဝ တို့အပြင် စာပေနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးကဗျာ တို့အပေါ်တွင် ဝေဖန် ဆွေးနွေးထားကြခြင်း တို့ကြောင့် နောင်းခေါ်လူတို့မသိရသေးသော ဗိုလ်ချုပ်၏ အကြောင်း များကို သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ် ၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအထားဖွံ့ဖြိုးတွင် “ကျွန်တော်သည် ကုန်းကြီး၏ မျက်နှာထား အလွန် တည်သူ တစ်ယောက် ဟု အသိအမှတ်ပြုခံရလေသည်။ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်အမူအရာ စိတ်ထားသရှိပို့သည် ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်

သဘောကို မပြေပေ။ သို့သော်အကယ်ပင် ကျွန်တော်သည် သမာဓိရှိ၏။ မည်မျှ သမာဓိတရား ကို ပိုင်ဆိုင် ပေသနည်း။ ကျွန်တော်သာလျှင် အသိဆုံး ဖြစ်ပေမည်” ဟု ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဆိုပါ အထွေပွဲတိတွင် ပညာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုလ်ချုပ်က “ပညာ ဆိုသည်မှာ စာအုပ် စာတမ်း တတ်၍ စာသိမှု ကို ပညာဟု မဆိုပေ။ ပညာသည် “အတိုင်းအဆ မထင်” အလွန်ကျယ်ပြော နက်နဲ့ လုပေသည်။ ကမ္မာရှိ စာအုပ် အားလုံး ပင်လျှင် ပညာအားလုံးကို လောက ပြင်ကျယ်တည်းဟူသော ကောင်းကြီး၌ ကျွန်ုပ် တို့သည် ပုစက်တွင်းမှ မြေကြီး ထဲသို့ ရောက်သည်အထိ ပညာသင်သားများ ဖြစ်နေကြစေသည်။

ပညာတတ်သူသည် လောကရှိအရာရာရာကို အခွင့်အလမ်းလိုက်၊ ဆင်ခြင် သုံးသပ် နိုင်စွမ်းသော ဉာဏ် အားလုံး ကို လည်းကောင်း၊ မိမိဉာဏ်အမြင်အရ စိတ်နေစိတ်ထား စိတ်ဓာတ်ကို လည်းကောင်း၊ ပြုပြင် စီမံ ထားခွဲသူ သာလျှင် ဖြစ်သည်။

ဘီအောင် ပင် အောင်စေ ကာမှု၊ ပါရဂူဘွဲ့ကြီးပင်ရဇေကာမှ ပညာဆိုသော သဘာဝ အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ် နားလည်ခြင်း မရှိခဲ့သော် တကယ် အရာမရောက် အသုံးမဝင်ပေ။

ပညာသည် လူ၏ ဉာဏ်များကိုတိုးတက်စေရမည်။ လူထု၏ ဆန္ဒ အား လုပ်အား ကို နှုန်းညွှတ်စေ ရမည်။ ရာဇဝင် သိရုံသာမဟုတ် ရာဇဝင်ကို ဖန်တီးစေရမည်” ဟု တင်ပြထားပါသည်။

Weekly Eleven

+++++

အထူး ညွှန်းဆိုခြင်း

စာရေးဆရာ ကိုအောင်ဆန်း

မော်နီတာ သတင်းဂျာနယ်(နိုင်ငံရေး အထူး ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

အထူး ညွှန်းဆိုခြင်းလို့ ရေးလိုက်ပေမယ့် တကယ်တော့ ညွှန်းနေစရာ တောင် လိုမယ် မထင်ပါဘူး။ “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း” လို့ ဆိုလိုက်တာနဲ့ ဖြီးပြည့်စုံ နေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ နေမင်းကြီးလို့၊ လမင်းကြီးလိုပဲပေါ့။ လူတိုင်း သိပြီးသားပေမယ့် ညွှန်းဆို ဖွဲ့သီလို့ မဝန်ငြုံး မဟုတ်လား။

စာရေးဆရာ ကိုအောင်ဆန်း စာအုပ်ကို ကဗျာဆရာ မောင်စိမ်းနှင့် ပိတောက်ပွင့်သစ် အဖွဲ့သားတွေက စီစဉ်တာပါ။ စာမူတွေ စုဆောင်း တာကနေ စာအုပ်ထွက်လာတဲ့ အထိ နှစ်နဲ့ချိပြီး ကြာအောင် ဖွဲ့နဲ့ ကြိုးစားခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပင်ပန်းရ ကျိုးနှင်ပါတယ်။ စာအုပ်က သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ လုလုပုပ၊ ခုံခုံ ညားညား ရှိရှုပါတယ်။ စာအုပ် မျက်နှာဖုံးကလည်း ဆေးရောင် လုလု တွေမပါ။ ရှိုးရှိုးကလေး။ ပကာသန မကြိုက်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စရိက်နဲ့ အံကိုက်ပဲ။

ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ ခေတ်ပြုပိုင်လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်တွေက စပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကို မသိမမီ လိုက်တဲ့ စာရေးဆရာတွေကပါ အမှတ်တရ ပါဝင် ရေးသား ထားကြပါတယ်။ ဒါတင်မက သူ့ရဲ့မြေးအရွယ် လူငယ် စာရေးဆရာ ကဗျာ ဆရာလေးတွေရဲ့ လေးစားအားကျား လွမ်းဆွတ်တမ်းတတဲ့ မှတ်ချက်စာတို့၊ ကဗျာတို့လေးတွေလည်း နောက်ဆက်တဲ့ အဖြစ်ပါ ရှိပါသေးတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်ရေးတဲ့ ဆောင်းပါးကတော့ ထိပ်ဆုံးကပေါ့။

တတွေကို ခကာ ဖယ်ထားပါ၌။ အယ်လ်ဘမ် တစ်အုပ်စာလောက် ရှိတဲ့
ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းတွေကို မြင်ရုံနဲ့ ရင်ချုံနဲ့ သွားနိုင်ပါတယ်။ စာအုပ်က ရျေးနည်းနည်း
ကြီးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပေမယ့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ မိသားစု ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံတည်း
နဲ့တင် တန်နေပြီလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်အုပ်ကတော့ မော်နှီတာ သတင်းဂျာနယ် အစောင် ၅၀ ပြည့်
အထူးထုတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျာနယ်မှာ ပါခဲ့ဖူးတဲ့ ပိုလ်ချုပ်အကြောင်း
ဆောင်းပါးတွေကို ပြန်လည် စုစုပေါင်း ပေးထားတာပါ။ အဖိုးတန် ဓာတ်ပုံတွေလည်း
လေဂေဆာဆာ ပါဝင်ပါတယ်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေး အထွေဖွံ့
တစ်ပိုင်းတစ်စ ကလည်း တကယ် ရတနာ တစ်ပါးပါပဲ။ ပိုလ်ချုပ်ဟာ လွတ်လပ်ရေး
တိုက်ပွဲအတွက် အလုပ်တွေ များလွန်းလို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စတွေ ကရဲ မစိုက်
နိုင်ခဲ့ဘူး။ ကိုယ်တိုင်ရေး အထွေဖွံ့ဖွံ့ကိုလည်း ပြီးဆုံးအောင် ရေးဖြစ်ခဲ့ဟန်
မတူဘူး။ ဒီအချက်ဟာ ငမောက် ပတ္တမြား ပျောက်ဆုံး သွားခဲ့ရတာထက် ပိုပြီး
မချင့်မရဲ့ ဖြစ်စရာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဒီဂျာနယ်ကို စီစဉ်သူများရဲ့ အမှာစကားအရ စာမျက်နှာ
အကန့်အသတ်ကြောင့် တရှို့ဆောင်းပါးတွေ ချုပ်လုပ် ထားခဲ့ရကြောင်း
သိရပါတယ်။ အဲဒါတွေရော နောက်ထပ် ရှာဖွေ တွေ့ရှိတဲ့ ဆောင်းပါးတွေပါ
ပေါင်းပြီး စာအုပ်အဖြစ် ပြန်လည် ထုတ်ဝေ သင့်ပါတယ်။

ဒီစာအုပ် စာစောင်တွေကို ဖတ်ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် ပိုလ်ချုပ်
အကြောင်းကို ပိုပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိလာ ရပါတယ်။ ကြားဖူးနားဝ ရှိတာတွေနဲ့
တူတာတွေ ရှိသလို နည်းနည်း ကွဲပြားတာတွေလည်း တွေ့ရမှာပါ။ ဥပမာ
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ လူမှု ဆက်ဆံရေးမှာ ညံ့ဖျင့်တယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။
အစ်ကိုကြီး တစ်ယောက်လို့ နေခဲ့တဲ့ သခင်နဲ့(နောင် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနဲ့)ကိုတောင်မှ

လမ်းမှာတွေရင် နှုတ်ဆက်ချင်မှ နှုတ်ဆက်တာ။ စကားထိုင် ပြောရင်းက သူများ စကားမဆုံးခင် ထထွက်ချင် ထွက် သွားတတ်တာ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူကလည်း ဝန်ခံတယ်။ ကိုယ်တိုင်ရေး အထွေဖွံ့ဖြိုတဲ့ မှာ မိမိဟာ အရှင်းအစိုင်း ဘဝက လာတာလား မသိဘူးလို့ ရေးထားတယ်။ ဒါတွေက သူရဲ့သီးခြား ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ကိစ္စတွေမှာသာ ဖြစ်တတ် တာပါ။ တိုင်းရေးပြည်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နေရာမှာတော့ ဂါရင့် သံတမန် တစ်ယောက်လို ပရီယာယ် ကြွယ်ဂတယ် ဆိတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ထူးဆန်းတာကတော့ သူရဲ့ပရီယာယ်က ရိုးသား ပွင့်လင်းခြင်း ဖြစ်နေပြန် တာပါပဲ။

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ တစ်ယူသန် တစ်ဇွတ်ထိုးသမား ဆိုတာကတော့ ဟုတ်လည်းဟုတ်တယ်။ မဟုတ်လည်း မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ။ လွှတ်လပ်ရေးကို မရရအောင် ယူမယ်ဆိုတဲ့ ဘက်မှာ တစ်ယူသန် တယ်။ ဘယ်လိုရအောင် ယူရမလဲ ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာကျတော့ နည်းလမ်း အသွယ်သွယ်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားတယ်။ မှားမှန်း သိလျက်နဲ့ ဇွတ်တိုးတာမျိုးထက် အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါကို လိုက်ပြီး ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှု လုပ်သင့်ရင် လုပ်ရ မပ်ဆိုတာသူကိုယ်တိုင် ရေးတဲ့ ဆောင်းပါးထဲမှာ အတိအလင်း ပါပါတယ်။

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ စကားပြု အရေးအသား အကြောင်းကိုလည်း ရေ့လာကြည့်နိုင်ပါ တယ်။ သူဟာ စကားပြောရင် ဆတ်တောက် ဆတ်တောက် ဖြစ်တတ်ပေမယ့် စာရေးတဲ့ နေရာမှာ အလွန် ပြောပြစ် ချောမွေ့ကြောင်း တွောရမှပါ။ ဂါကျ တည်ဆောက်ပုံ၊ စကားလုံး သုံးနှုန်းပုံ၊ ဥပမာ ပေးပုံတွေဟာ တကယ့် "စာရေးဆရာ ကိုအောင်ဆန်း"ပါပဲ။

သူဟာ လွှတ်လပ်ရေး ရပြီးရင် နိုင်ငံရေးက အနားယူပြီး စာရေးဆရာ တစ်ဦး အဖြစ်သာ နေထိုင်သွားဖို့ ဆန္ဒရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်ကတော့

လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှ ကာလဖြစ်တာကြောင့် နိုင်ငံရေး နွယ်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေပဲ
ရေးဖြစ်တာ များပါတယ်။ နောက်ပိုင်းဆိုရင်တော့ ရသဘာပေ တွေ့လည်း
ရေးဖြစ်မယ် ထင်တယ်။ ရေးရင်လည်း ကောင်းမှာပါပဲ။ အချစ် ဝတ္ထုတွေတော့
ရေးဖြစ်မယ် မထင်ဘူး။ သူဟာ ရည်းစားစာလည်း တစ်ခါမှ မရေးဖူးဘူး။ ရည်းစား
စကားတောင် ခွကျကျ ဘုဆတ်ဆတ်ကြီး ပြောတတ်တဲ့ လူမျိုး မဟုတ်လား။
ဒါပေမဲ့ သူဟာ အချစ်မရှိတဲ့ လူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒုံးဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ကြည်ကို
ကြည့်တဲ့အခါ သူမျှက်လုံးတွေက ချစ်ရည်လဲ နေတတ်ကြောင်း ဓာတ်ပုံတွေက
သက်သေခံ နေပါတယ်။

တကယ်လို့သာ ခုချိန်ထိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အသက်ထင်ရှား
ရိုနေညီးမယ်ဆိုရင် သူကို ဂုဏ်ပြုရေးသား ထားတဲ့ ဆောင်းပါးတွေ၊ အက်ဆေးတွေ
ကဗျာတွေကို ဖတ်ကြည့်ပြီး ခေါင်း တညိုတ်ညိုတ်နဲ့ ပြီးနေမလား၊ ဘာမှ မပြောဘဲ
ရှုတည်တည်ကြီး လုပ်နေမလား။ သူတုံးစံအတိုင်း “ဒါတွေ မလိုပါဘူး”လို့ ဘုကျကျ
ပြောပြီးတော့ပဲ ငောက်လွှတ် လိုက်လေမလား မရဲတရဲ စဉ်းစား စိတ်ကူးယဉ်
ကြည့်နေမိပါတော့တယ်။

မင်းကိုဉာဏ်

(Teen မဂ္ဂဇင်း၊ ရှုလိုင်လ ၂၀၁၁)

+++++

ကတိ

တရေးသူ - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

မြေလတ် ဟု ခေါ်သော ဗာဗြိုင်၏အပူပိုင်းဖုံးဖြစ်သော မကွေးစီရင်စု၊
ယခု ရေနံချောင်းခရိုင်အတွင်း ပျဉ်းမနား၊ ကျောက်ပန်းတောင်း ရထားလမ်း တေက်
ခန့်တွင် အပူပိုင်း ကုန်းမြှင့်ပြင်များဖြစ်သော နမ်း၊ ပဲနှင့် ငှုံးဆီ အများ ထွက်၍
ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်အတော်တွင်ကျယ်သော မြို့ကလေးတော်။ ရှိလေသည်။
မီးရထား ဘူတာရုံအနီးအနားတွင် မီးရထားဘက်မှ ဆောက်ထားသော
အိမ်တန်းလျားများနှင့် ပွဲစား ကုန်သည် ဆိုင်များ အနည်းငယ် ရှိလေသည်။

ဘူတာ၏ ပယာပတ်လည်တို့တွင် မြေပဲ၊ နှမ်းခင်းတို့ ရှိလေသည်။ ထိုယာခင်းများမှကျော်လွန်၍ အရှေ့စုံစွဲတို့ကျင့်လျှင် ရေးရေးထင်သောတောင်တန်းများကို နောက်ခံကာ တောရကျောင်း နှင့် ကမ္မာန်းထိုင်သူတို့၏လိုက်ရှုများကို တွေ့နိုင် ပေသည်။ ထိုဘူတာ၏ အနောက်မြောက် ယွန်းဂိုက် ဂုဏ်ခန့်အကွာတွင်ကား၊ မိုင်ဝက်ခန့်ကျယ်သော သဲချောင်းရှိုးကမ်းစပ် ပေါ်၍ "ခပါင်းကုန်" (သို့မဟုတ်) နကျားထူး ခေါ်သော အိမ်ခြေတစ်ရာခန့်ရှိ ရွာကလေးရှိလေသည်။

ယင်းချောင်းဟုခေါ်သော သဲချောင်းကြီး၏တာက်ကမ်း (အနောက်ဘက်ကမ်း) ဦးကား ယာခင်းလယ် ကွင်းပြင် များနှင့် ဥယျာဉ်အချို့ကို တွေ့ရ ပေသည်။ ထိုမှလွန်လျှင် တောင်ကုန်းကျကျနေရာတွင် အရှေ့ ဘက်မှ တာမြောင်း ခံထားသော အိမ်ခြေ ပုဂ္ဂန်ခန့်ရှိ ရွာတစ်ရွာရှိလေသည်။ ထိုရွာ၏ အနောက် ကိုက် ဂုဏ်ခန့်တွင် အိမ်ခြေဝါဝေခန့်ရှိ ရွာတစ်ရွာ ရှိလေသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင် ကပ်လျက် (ရေးလူကြီး များပြောသလို) လောကဓါတ် မြန်မာအထက်တန်းသင် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်း ရှိလေသည်။

ထိုမှ ယာတစ်ခင်းအလွန်တွင် ဝါးရက်တစ်ရွေးဖွင့်ရာ ရွေးပိုင်း ရှိလေ သည်။ ထိုမှလွန်လျှင် ပုလိပ်ဂါတ် တန်းလျားများ ရှိသည်။ ထိုအနီးတွင် စာတိုက် ရှိလေ၏။ ထိုစာတိုက်၏ အနောက်မြောက် စောင်းစောင်းနှင့် ရှေ့တည့်တည့် ပေတရာလမ်းနှင့် မြေတလင်းပြောင်ပြောင်ကို ကျော်လွန်၍ ကိုက် ဂုဏ်ခန့်အကွာတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းနှင့်ကပ်၍ မြို့အပ်ရုံးရှိလေသည်။ ထိုဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့်ဆက်၍ ထောင့်မှန် (Right angle)ကျကာ ၁၅ ပေခန့်မြင့်သော အုတ်တံတိုင်းကြီးသေးသက်လေးတန် ခြံရုံလျက်၊ စေတီငယ်များ

အလယ်တွင် ရွှေရောင်တပြောင်ပြောင်တောက်နေသော စေတီတော်ကြီးတစ်ဆူနှင့်
သပ် ယပ် ခမ်းနား သော ရပ်၊ တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်များရှိလေသည်။

ထိမ် မြောက်မလုမ်းမကမ်းတွင်ကား အိမ်ခြေ ၁၀၀ကျော်ရှိ ရွာတစ်ရွာ
ရှိပြန်လေသည်။ ထိရွာများအနက် ရွာမကြီး သဖွယ် အိမ်ကောင်း အများဆုံးနှင့်
ဆိုင်ကန္တားအတော်အတန်ရှု၍ ဘရေးဘရီ၊ မြို့အပ် ရှေ့နေ ကုန်သည်များ
နေကြသော ရွာကား ဆိုခဲ့ပြီးသည့် သဲရောင်းကြီးအနောက်သက်ကမ်း တောင်ကုန်း
ပေါ်တွင် တည်လျက်ရှိသော ရွာပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိရွာကို နတ်မောက်ဟူ၍ရှုံး
တော့ရွာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ကြလေသည်။ ထိရွာကို သမိုင်းစာအရကား
ပီး၌ယက္ခမင်းတည်ထောင်သွားသည်ဟု ဆိုလေ သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်၏ဘေး
မှတ်တမ်းအရကား၊ ပုဂံခေတ် အနော်ရထာမင်းစေ အချိန်အခါလောက်တွင်
ထိရွာကိုစတင်တည် ထောင်ခဲ့သည်ဟု မှတ်သားဘူးသည်။

ထိရွာ၏မြောက်သက်စွန်း၌ တစ်ရွာလုံးရှိ အိမ်ပိုင်းများအနက် အကျယ်ဆုံး
အိမ်ပိုင်းကြီးထဲတွင် ရောမအိမ်ကြီးရှိလေသည်။ မူလက ဆင်တစ်ရပ်ခန့် ဝင်နိုင်
အောင်မြင့်၍ အဆောင်ပေါင်းများစွာရှိသော်လည်း၊ ထိအခါကား အတောင်
ရှစ်တောင် ခန်းများ သာရှိတော့သည်။ အိမ် အမြင့်မှာလည်း သုံးပေခွဲများသာ ရှိ
တော့သည်။ ထိအိမ်ကြီးကား ရှေးပမာမင်း လက်ထက်က နတ်မောက်မြို့
မြို့သူကြီးအိမ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ယခုကား အိမ်မရှိတော့ပြီ။ ထိအိမ်နောက်ဖေး
ဆောင်ငယ်တွင် ကျွန်းမြိုင်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော့ကို မွေးဖွားလာစဉ်
အခါက ကျွန်တော်တို့ နတ်မောက်သို့ မိုးရထား လမ်းမပေါက်သေး။ သို့သော်
ရည်ရွက် ချက်ကား ထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါကဲ့သို့ အနည်းငယ်များ

မြို့မဆန်ဘဲ တောရာစကြီး တရာ့ မျှသာ ဖြစ်လေသည်။ နံနက်ညာနေခင်းများတွင် ခလောက်သံ တအောက်ဖောက်၊ နောက်နောက်ခင်းများတွင် ယဉ်နှုန်းသံ တချိန်ချုန်နှင့် ကြားရတုန်းပင်ရှိလေသည်။

အချိန်ကား ၁၉၁၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီလဖြစ်၍ ပဋိမက္ခာစစ်ကြီး၏ ဒုတိယနှစ်ထဲမှာပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချိန်၊ ထိုအခါကား ဂျာမနီသည် ရေငတ် သဘောများဖြင့် ပြီတိသူရေတပ်တို့အား အကြီးအကျယ်ဒုက္ခပေး နေသည့် အချိန်အခါဖြစ်လေသည်။ အနောက်စစ်မျက်နှာပြင်ဟုခေါ်သော ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမကိုတို့ စစ်ခင်းရာ မျက်နှာ ဦးကား၊ ပဋိမအကြိမ်တိုက်ပွဲကြီးများမျာ မပြီးမဆုံးနိုင်သော သောင်တင်ရေမကျ ရှေ့မတိုး နောက်မဆုတ် အခြေအနေ ပင်ရှိလေသည်။

အရှေ့မျက်နှာပြင်ဟုခေါ်သော ရရှားစစ်ခင်းရာ မျက်နှာမှာ ကား မဆူးရိယာ နှင့် ဂါဇိနိရှုစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွား လျက် ရှိကြလေသည်။ ထိုနစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ရက်နေ့၊ ၁၂၇၆ ခု၊ တပေါင်းလဆန်းတစ်ရက် စနေနေ့ နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် ကျွန်းတော်သည် လူပြည်ကို ပဋိမဆုံး ရောက်ရှိ လာခဲ့ရပေသည်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ရက်နောက်၊ နာမည်ကျော် နက္ခတောင် ဆရာကြီး ကိုရို၏ဟောပြောချက်အရဆိုလျှင် တိုင်းပြည် တစ်ပြည် ၏ အစိုးရ ထိုးနှုန်း တို့ကို ဖြို့ဖျက်နိုင်စွမ်းသောသူ များကို မွေးဖွားတတ်သောအာတာဟု ဟောထား လေသည်။ ထိုနေ့တွင် မွေးဖွားသော ကျွန်းတော်မှာ သူပုန်လောင်းကလေး ဖြစ်သည်ကို ထိုအခါက မည်သူမှာ ထူးထူးခြားခြား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုခဲ့ကြခဲ့။

ကျွန်တော် မွေးဖွားလာသည့်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏
ကတာနာမည်မှာ (ထိန်လင်း)ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့အထက် အစ်ကို
ကိုအောင်သန်းနှင့် နာမည်လိုက်အောင် "အောင်ဆန်း"ဟုခေါ်တွင် ခဲ့လေသည်။
မွေးဖွားစဉ်က ကျွန်တော် မထူးဆန်းလှသော်လည်း ထိုင်နိုင်ထနိုင်သော
ကလေးဘယ်မှစ၍ ကျွန်တော်သည် ထူးခြားခဲ့သည်။ ဂုဏ်ချွဲဖြစ်ခဲ့လေသည်။
ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်း က တော်တော်နဲ့ စကား မပြောတတ်ရကား၊
လူကြီးမိဘများမှာ ဆုံးအရှုံးပင်နေသလားဟု စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခဲ့ရသည်ဟု သိရ
လေသည်။ အနာအဖျားထူးသည်။ အစားကြူးသည်။ အမဲ၊ သား၊ ငါးကို
အလွန်ကြိုက်သည်။ ကျွန်တော် ၏ မိခင် ရေးပယ်သွားရာ ရုံဖန်ရံခါ ကျွန်တော့ကို
ခီးခြားသွားလေသည်။

တစ်ခါသော် အမဲသားစိမ့်း ကို အတင်းလုရှိစားမည်ပြုသည်ဟု
ကျွန်တော့မိခင်ကပြန်၍ ပြောသဖြင့် သိရ ပေါသည်။ လူရိုင်းသာ က ကျွန်တော်
လာသလားမသိ၊ ယနေ့အထိ လူရိုင်းသဘောမျိုးနေချင်သည့် စိတ်ထားများ
ရှိသည်။ ရုံဖန်ရံခါ လူယဉ်ကျေးများ နှင့် အသားမကျခဲ့ချေ။ မျက်စိနောက်
မြင်ပြင်းကပ် လာသည်။ ထိုအခါ လူယဉ်ကျေးများ နှင့် ငါလူရိုင်းဟု
ကတိခွဲပစ်ချင်သည့်စိတ်များရှိသည်။ လူရိုင်းကား ကြမ်း၏ ခက်ထေန၏။ သို့သော်
ဖြူးဖြောင့်၏။ တည်ကြည်၏။ လွှတ်လပ်၏။ ကျွန်းမာ၏။ သနစွမ်း၏။ ငါမြင်း
ငါစိုင်း သောင်ကိုင်း ရောက်ရောက်ဆိုသည်ကို ကျွန်တော်ကြိုက်၏။

ကျွန်တော်၏စိတ်တွင် အင်မတန် စို့ပြည်လတ်ဆတ်သော ဘဝဟု
ယူဆသည်။ ဗမာပြည်ရှိသည့်လူသည် လူရိုင်းမျိုး ဘဝရောက်ချင် ရောက်သွား

ပါစေ။ လွတ်လပ်ချမ်းသာစွာ ခေါင်းထောင်နေနိုင်မည်ဆိုလျှင် မလွတ်လပ်သော လူယဉ်ကျေးသရထက် ကျွန်တော် အဆတစ်ရာကြိုက်သည်။ နှစ်သက်သည်။ စိမ်းလန်း စိပြုကျယ်ပြန့်သော လွင်ပြင်ရိုင်းပေါ် တွင် လက်ပန်းပေါက်ခတ်၍ လွတ်လွတ်လပ်လပ် မြှေးတူး အော်ဟစ် လိုသည်။

ငယ်ငယ်တုံးက ကျွန်တော် အတီးအမှုတ်၊ အကာအခိုက် အတော် ဂါသနာပါ၏။ အထူးသဖြင့် ဆိုင်းတီး အတော် ဂါသနာပါသည်။ စာပွဲဖြစ်စေ ခေါက်စရာတွေ့လျှင် အမြဲခေါက်လေ့ရှိရာ ကျွန်တော်၏လက်မှာ ယနေ့တိုင် အချိန်မှန်မှတ် လက်ရည်ကွဲကျခဲ့လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် အနည်းငယ် ကြီးပြင်းလာ သည့် နှင့် လူကြီးမိဘများက ကျွန်တော်အား အတီးအမှုတ်ဂါသနာကို ခွင့်မပြု။ နို့က ဂါသနာမဟုတ်၍ လားမသိ။ ယခု စိတ်မျိုး ပျောက်သလောက် ရှိခဲ့သည်။

ကျွန်တော်ကား ငယ်ငယ်ကလေးက ယနေ့တိုင် လူရော၊ စိတ်ရော၊ ပြော့ပြောင်းသည်ဆိုသည့်အချက်ကို သက်သက် နားမလည်ခဲ့၊ နားလည်ရန်လည်း မကြိုးစားခဲ့၊ ကြိုးလည်း မကြိုးစားချင်၊ ကျွန်တော်ကား စကား ပြောလျှင် မဖွယ်ရာမယဉ်ကျေး၊ အသက် ရှစ်နှစ်ထဲရောက်၍ ကျောင်းနေသည့်အချိန့်ပင် ဘုန်းကြီးကို ဘုန်းကြီး စကားနှင့်မလျောက်တတ်၊ အမူ အရာလည်း ကြမ်း၏။ အလိုက်လည်း မသိ။ ညာစ်လည်း ညာစ်ပတ်သည်။ ကိုယ့်စည်းကမ်း ဟူ၍လည်း တစ်ခုမျှမရှိ။ အသက်လေး၊ ငါး၊ ခြောက်နှစ်တိုင်အောင် ညာအိပ်ရာ တွင် သေးပါ၏။ မိုးဖိုးကို ညည်ရှိရိုး၍ "အရှင်စဖို့ညာ၊ ကျွန်တော်မျိုးနေ့ဟုဆိုခဲ့ရသည်ကို အမှတ်ရ သေးသည်။

အသက် ဆယ့်ငါးနှစ်ထဲရောက် သည့်အခါ၌ပင် အခြားအိမ်တစ်အိမ်၌
တည် သေးပါဘူး သေးသည်။ ထိုအခါကား ကျွန်တော်သည် ရေနံရွောင်းမြို့၊
အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းမှာ ခြောက်တန်းအောင်၍ ခုနှစ်တန်း အပင်
ကျောင်းအ ပြန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏အစ်ကို အကြီးဆုံးမှာလည်း ငင်းနှစ်တွင်
ဘီအက်-စီ သရံ့ရှုက်ထူးတန်း ကို အောင်ခဲ့၍ ရေနံရွောင်း
ကျွန်တော်တို့ကျောင်းတွင် မိမိကျောင်းဟောင်း ဖြစ်သည့် အတိုင်း ကျောင်းဆရာ
ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် ကျွန်တော်နှင့်အတူပါလာခဲ့ပေသည်။ ထိုအခါ ရေနံရွောင်း
မြို့သို့ နတ်ဟောက်မှ သွားသည့်နည်းမှာ တောင်တွင်းကြီးမြို့သို့ ရထားစီး၊
တောင်တွင်းကြီးမှ မိချောင်းရဲ သို့ ကားစီး၊ မိချောင်း ရဲမှ ရေနံရွောင်းသို့
သဘော်းရလေသည်။

၂-ရက်ကြာလေသည်။ နောက်၌ကား ကျောက်ပန်းတောင်း မှတစ်ဆင့်
မီးရထားတစ်တန်၊ မော်တော်ကား တစ်တန် သွား၍ ရေနံရွောင်းသို့
နေ့ချင်းပေါက်လေသည်။ ထိုနှစ် တွင် ကျွန်တော်တို့မကွေးမှတစ်ဆင့် သွား
ကြသည်။ မကွေးမြို့တွင် အပျို့ပေါက်စ ပ်ချောချေ မိန်းက လေးရှုံးသော
အစ်ကိုဖြစ်သူအိမ်တွင် တည်းနို့ ကြသည်။ လူပျို့ပေါက်စဖြစ်သော ကျွန်တော်မှာ
တစိမ်းတရုံ ဆန် အိမ်တွင်မ နေတတ်၊ အထူး ရှုက် တတ်သည်။
မိန်းကလေးနှင့်ဆိုလျှင် သာ၍ပင် ရှုက်တတ်သည်။ ထိုကြာင့် ညာအိပ်ခါနီး
ရှုက်လွန်း၍ သေး မပေါက်မိရာ၊ ညာအိပ်သည့်အခါ မအောင့်နိုင်တော့ဘဲ သေးပါ
ကျလေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ပါပြီးမှ သိပေသည်။ ဤမှာ ကျွန်တော်သည်
မသိမ်မွေ့၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမများထဲတွင် ကျွန်တော် အငယ်ဆုံး ဖြစ်၏။

တိုကြာင့် ကျွန်တော်တို့အိမ် စံခါန်နှင့်ကြည့်လျှင် ကျွန်တော်
အလိုလိုက်ခံရဆုံးဖြစ်၏။ အဆိုးဆုံးဟူလည်း အိမ်နားနီးချင်းပါမက ရွာနီးနားချင်း
များကပါ အသိအမှတ်အပြုခံရ၏။

ကျွန်တော်၏အထက် အစ်ကို ကိုအောင်သန်း နှင့် ကျွန်တော်မှာ
အသက်သုံးနှစ်ခွဲလေးနှစ်မျှသာ ကွာ၏။ သူနှင့် ကျွန်တော်ကား ငယ်ငယ်က
ရန်ဖြစ်သက်ဖြစ်၏။ သူကား လက်မြန်၏။ ကျွန်တော်ကား အားကြီး ၏။
မချိန်မဆလက်လွယ်စပါယ် လုပ်တတ်သည်။ သူကား နှ၏။ မင်းသားကျချေသည်။
ကျွန်တော်ကား ကြမ်း၏။ သူသည် အစားအသောက်အနေအတိုင်မှစ၍
သပ်ယပ်၏။ အစားဆိုလည်း အစားတိုင်းမစား။ စားသောက် နေသည့်အခါ
မြေကြီးပေါ်သို့ကျသွားလျှင် သူသည် မစားတော့ချေ။ ကျွန်တော်ကား ကျသွား
သောအစာ ကို ဖုတ်ဖတ်ခါရှိစားနိုင်လျှင် ကောက်စား၏။ သူကား အေတ်များကို
သပ်သပ်ရပ်ရပ်ထတ် တတ်၏။ ကျွန်တော်ကား မဂတ်တတ် မြန်မြန်ညှစ်အောင်
ဖြစ်ကတတ်ဆန်းပတ်တတ်၏။

သူသည် မြေ ကြီးနှင့်ကြမ်းများပေါ်တွင် မည်သည့်အခါနှု တုံးလုံးမလဲ၊
ကျွန်တော်ကား ကြိမ်ဖန်များစွာ လွှဲဘူး ၏။ သူ ကား ပါး၏။ လျှင်သည်၊
ကျွန်တော်ကား ထူ၏။ အ၏။ ကျွန်တော်၏မြို့ကား ရွာသာသာ တော့အရပ် ဖြစ်
သည်။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ယခုထက်ပင် ကျွန်တော်တို့အရပ်မှာ တော့ကျ၏။
ထိုအခါက (ကလီ္ဂ) ခေါ် ဆံပင်ညှပ်ကုလားတစ်ယောက်တလေသာရှိ၏။
သို့ဖြစ်ရာ ငြင်းကလီ္ဂမှာ လက်မလည်း ကျွန်တော် တို့အား ခေါင်းတုံးရှိတ်ရန်
တစ်ခါတစ်ခါ ရိတ်တတ်သည့် အိမ်နီးနားချင်းတို့ကို နိုင်းရလေသည်။ တဆါ တခါ

ကျွန်တော့ဘခင်   ကိုယ်တိုင်ရိပ်ပေးလေသည်။   ကျွန်တော်၏ဘခင်ကား
ယခုကွယ်လွှန်သည်မှာ   ဘရွန်စဲ   ကျော်လွှန်လေပြီ။   ကျွန်တော်၏ဘခင်သည်
ကျွန်တော်နှင့်အမူအရာ အတော်ဆင်သည်။

တနေ့နေ့၌ စကားတစ်ခွန်းမပြော။ မျက်နှာထားဆိုး၏။ ဆိုးရသည့်ထဲ
ကျောက်ပေါက်မများလည်း နှု၏။ လောက္တ် မရှိ။ ဟန်မရှိ။ ဘာသိဘာသာ
နေတတ်သည်။ အကိုင်အတွယ်၊ အသွားအလာ အမူအရာ ကြမ်းတမ်း၏။
ငြင်းမိလျှင် လျှော့မပေးတတ်။ သို့သော် စိတ်နလုံးကား အထူး ဖြောင့်စင်း၏။
စကားတည်၏။ အပိုမပြော၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့နေစာမေးပွဲ ဂင်ထားသော်လည်း
ရှေ့နေလိုက်၍စားသည်ကို ကျွန်တော်တို့ မမှတ်မိ။ ယာလုပ်ကုန်ကူး ငွေချေး၍သာ
စီးပွားဖြစ်၏။ စီးပွားဖြစ်ခြင်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ မိခင်၏အိုးတူဘောင် ဘက်
ကူညီမှုကြောင့်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့အား အခြားသူတစ်ဦးက ခေါင်းရိတ်
ပေးလျှင် အင်မတန် ညှင်သာ၏။ ကျွန်တော်တို့ ဘေဘေကား ဒါးမထက်ထက်ကို
ကောင်းကောင်း မသွေးဘဲ အတင်းတွန်းချ၍ ရိတ်ချ၏။

အထူး ပင် ခေါင်းရည်နာ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ငှုံးခေါင်းရိတ်မည့်အခါ
ချုံး၏။ တွေ့နှု၏။ သို့သော် ခေါင်းရိတ်သည် အခါတိုင်း ကျွန်တော့အစ်ကိုကား
အမြှင့်၏။ ငိုတိုင်း ခေါင်းပုတ်ခံရ၏။ ကျွန်တော်ကား မင့်၊ ကျိတ်ခံ၏။ ထို့ကြောင့်
ခေါင်းပုတ် လွှတ်သည်။ ကျွန်တော့အစ်ကိုကား စိတ်မြန်၏။ ကျွန်တော်တို့
ညီအစ်ကို လေးယောက်ရှိသည့်အနက်၊ ဒုတိယအစ်ကိုကြီး ကိုနေအောင် သာလျှင်
စိတ်ရှည်၍သိမ်မွေ့၏။ တသက်ပတ်လုံး မည်သူနှင့်မျှ ရန်မဖြစ်ခဲ့ဘူးချေ။
ကျွန်တော်ကား စိတ်ရှတ်၏။ ကျွန်တော့အစ်ကို ကိုအောင်သန်း ကား၊

သူများအကြောမခံ၊ သူကသာ ဦးအောင်ကြောခဲ့သည် ကျွန်တော်ကား သူများ
အကြော ခံရ၏။

မြောက်လို့ မြောက်မှန်းမသိ၊ ချောက်လို့ ချောက်မှန်းမသိ ထံပေပေ
အလွန်နိုင်၏။ တခါသ် ဆယ်မိုင်ခန့် အကွာ ရွာတရွာ သို့
ကျွန်တော့မိဘများနှင့်လိုက်သွား၍ သူကြီး အိမ်တွင် တည်းနိနေစဉ် ထိရွာမှ
ရွှေပိတုလောက် ကလေးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့အားမြောက်၍ "ပိုလ်ကြီး၊
ပိုလ်ကြီး"ဟုခေါ်ရာ၊ ကျွန်တော့ မှာ များစွာသဘောကျကာ ထန်းလျက်အဖြူဆုတ်
ကို ခေါ် တိုင်း၊ ခေါ်တိုင်း ပေးခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော် သည် လိမ်လည်လေ့မရှိ။
မလိမ်တတ်၊ လိမ်မိခဲ့သော်လည်း ခကာချက်ခြင်း ဖြောင့်ချက်ပေး၏။

ကျွန်တော်တို့နေသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ဥပုသိန္ဒာတိုင်းပိတ် သည်။
သို့သ် ယောကျားကလေးများမှာ ဥပုသိန္ဒာပင်ဖြစ်သော်လည်း ကျောင်းသို့
သွားရ၍ ရောပ်၊ မြက်နှုတ်လုပ်ရသည်။ တနေ့သ်နဲ့ခင်းတွင် ကျောင်းသား များ
အလုပ်မရှိ၍ "အလုပ်မရှိပျော် အိပ်နေ ကြ၊ မကစားကြနဲ့"ဟု ဘုန်းကြီးက အမိန့်ရှိ
လေသည်။ အားလုံးကျောင်းသားများက "မအိပ်ချင်ဘူးလား" ဟုမေးသောအခါ
မအိပ်ချင် ကြသော်လည်း အိပ်ချင် သည်ဟု ဘုန်းကြီးအလိုကျ လျှောက်ကြသည်။
ကျွန်တော်အား ဘုန်းကြီးက "အောင်ဆန်း ကော မအိပ်ချင် ဘူးလား"ဟု
အထူးတလည်မေးရာ ကျွန်တော်က "မအိပ်ချင်ပါဘူးရား"ဟု ပြန်လျှောက်ရာ
ဘုန်းကြီး ကား ပြံး၍ နေလေတော့သည်။

ကျွန်တော် သည် ထံပေပေ ချောင်တစ်ချောင်တွင်ကပ်၍ မိုင်တွေကာ
စဉ်းစား၍နေသော်လည်း နေ တတ်သည်။ ခလေး နှင့် မလိုက် အများအားဖြင့်

လူနှေ့ကြီးသည်။ ကတော်များဆိုလျှင် များစွာမလေ့ ကျင့်။ သို့သော် ကတော်သည့်
အခါ ကြမ်းတမ်း၏။ ကြမ်းတမ်းသော ကတော်မျိုးမှ နှစ်သက်သည်။ တွတ်တိုး ခြင်း၊
ကြည်းသား ရိုက်ခြင်း စသည်တို့ကို ဂါသနာပါသည်။ ခြင်းလုံးခတ်ခြင်းကိုကား
မကြိုက်၊ ရွှေကလေး လုပ်ရသော အလုပ် ဆိုလျှင် ကျွန်တော်နှင့်မဖြစ်။
အချုပ်ဆိုရလျှင် ကျွန်တော်၏ကလေးသင့်မှာ ချီးမွှမ်း စရာ အလွန်နည်း၏။
ညှစ်ပတ်ပေပေါ့ ရှိမြောင်ချောက်စောင်းကဲ့သို့ အဖုအထစ်အပြစ်အနာအဆာများ
သည်။

စီမံးလန်း စိပြုညီညာသော မြေက်ခင်းသဘွဲ် မွေချင်စရာ မဟုတ်ပေ။
အသက်ဆယ်နှစ်ခန့် အထိ အနာရောဂါ ကင်းသည်ဟူ၍ မရှိ သေလုမတတ်
အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ ငါနာအကြီးအကျယ် စိခဲ့ဘူး၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည်
ဘယ်တော့များမှ ငါ ကျွန်းကျွန်းမာမာ အမြဲနေပါမည်နည်းဟု တမ်းတမ်းသည်။
ကျွန်တော် သည် ထိုကလေးသင့်တွင်ပင် သူပုန်စိတ်ထားရှိလေသည်။
အကြံကြီးသူဖြစ်လေ၏။ ဗာ ပြည်အ ဘား အက်လိပ်လက်မှ ပြန်ရရန် သူပုန်ထနည်း
အမျိုးမျိုးစဉ်းတော့ဘူးလေသည်။ တခါတရုံလည်း ဟုတ်တို့ ပတ်တိ စိတ်ကူး၏။
တခါတခါလည်း ပြဒါးရှင်လုံးစသည်များကို ရှာဖွေလိုသော စိတ်များပေါ် ပေါက်၏။
ပြဒါးရှင်လုံးစသော အစွမ်းအားဖြင့် ဗာမြေည်ကို ကယ်တင်လို၏။

ကျွန်တော် ရန်မဖြစ်တတ်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည်
သတ္တိထူးချွန်သည်ဟု မဆိုနိုင်၊ ငယ်ငယ်က တစွေ အလွန်ကြောက်တတ် သည်။
ရန်ဖြစ်ခဲ၏။ ကျွန်တော့အစ်ကို ဦးအောင်သန်းကား ခကာခကာရန်ဖြစ်၏။ ဦးအောင်
ရိုက်နှက်၍ အိမ်ပြေးလာခဲ့၏။ သို့နှင့် မကြာမကြာ အတိုင်ခံရ၍ မိဘများ

အရိက်ခံရ၏။ ကျွန်တော်ကား ဤကဲ့သို့ မဖြစ်ဘူး။ ရန်တစ်ခါသာ အကြီးအကျယ်
ဖြစ်ဘူးသည်။ ထိုအခါ လူချင်းလည်း ထိုးသတ် ပုတ်ခတ် စဉ်က ကျွန်တော်က
နိုင်၏။ လူချင်းဖြန်ဖြေသည့်အခါ မရှောင်မတိမ်း ထံ့ပေပေနေသဖြင့် ခံသိနပ် နှင့်
အပေါက်ခံရ၍ ခေါင်းပေါက်ဘူး၏။ ထိုအခါမှ ကျွန်တော်၏ရန်ဖြစ်သက်ကို
လိုက်လေရာ ခေါင်းမူး၍မမို့၊ ထိုးလိုက် သည့် အချိန်ထိကား သတ္တိကောင်းပါ၏။

ခေါင်းမူးလာ၍ ခေါင်းစမ်းကြည့်ရာ သွေးတွေမြင်သဖြင့် ခေါင်း ပေါက်မှန်း
သိသောအခါ ကျွန်တော် ငိုလေတော့သည်။ သတ္တိ ခေသွားလေတော့သည်။
ရွှေပုံတူကလေးချင်းများ အပေါ်တွင် တခါတလေ အနိုင်ကျင့် ချင်သည့်
စိတ်ကားရှိလေသည်။ တစ်ခါတွင်ကား ဘုန်းကြီး ကျောင်းနေစဉ် နားသားများကို
ကြက်တောင် စိုက်၍ ကြက်တောင်ရှိက်ကစားနေရင်းမှ ကျောင်းသား
နှစ်ယောက်ရန်ဖြစ်ရာ ကျောင်းသား တစ်ယောက် ထိပ်ပေါက်၏။ သို့ဖြစ်၍
ထိပ်ပေါက်ခံရသော ကျောင်း သားမိဘများက ဘုန်းကြီးအား လာရောက်
တိုင်တန်းရာ၊ ဘုန်းကြီးက ဤကစားနည်းမျိုးကို အားလုံး ကျောင်းသားများလည်း
ကျောင်းပေး အတွင်းမှ သော်လုံး၊ အပြင်မှာသော်လုံး မကစားရဟု ပညာတ်ရလေ
သည်။ ထိုပညာတ်ချက်ကို ကျွန်တော် နှင့် ညီအစ်ကိုယမ်းကွဲ များက
သဘောမကျကြသဖြင့်၊ အာကာ ဖီဆန်ကာ ရွာထဲတွင်ကစားကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကစားနေသည်ကို အခြားကျောင်းသားတစ်ဦး နှစ်ဦးက
မြင်သဖြင့် ဘုန်းကြီးအား သွားရောက် တိုင်တန်းသောအခါ ဘုန်းကြီး က
ကျွန်တော်၏မိခင်နှင့် ဦးလေးများကိုခေါ်၍ ငါးတို့ရှေ့တွင်ပင် ကျွန်တော် တို့အား
ပြင်းထန်စွာရှိက်နှုက်လေတော့၏။ ကျွန်တော်မှာ ပင့်မကြိတ်မိတ်၍ခံသော်လည်း

နောက်ပိုင်းတွင် သတ္တိ မကောင်းနိုင်တော့ဘဲ ငိုလေတော့ သည်။ ကျွန်တော်သည်
ထိုသို့သွားရောက်တိုင်တန်းသူ ကျောင်းသား ကို ယနေ့တိုင် အခဲမကျချင်လှ၊
ဤကဲ့သို့ အလုပ်ပို မေတ္တာရိမျက်နှာလို့၊ မျက်နှာရ အထေက် လူကြီး အား
တိုင်ခြင်းတော်ခြင်းကို ငယ်ငယ် ကလေးကစျေ ယနေ့တိုင် ကျွန်တော်
အထူးစက်ဆုပ်လှသည်။ ယခု ခေတ်သစ်ကျောင်းများတွင် ကျောင်းသားများအား
ဤအကျင့်မျိုးကို အားမပေးဘဲ ဖျောက်ဖျက် စေသင့် ပေသည်။ ဤအကျင့်မျိုး ကား
အကျင့်ယုတ်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့မိဘကား ပစ္စည်းညစ္စာ အတော်
အတန်ရှိ၏။ ကြွေးရှင် မြေရှင်ဖြစ်ရာ၊ ဆင်းရဲသားများနှင့် အများအပြား
ဆက်ဆံရလေသည်။ ကျွန်တော် တို့ မိခင်မှာ ဓနရှင်ကလေး အတန်းအစားထဲတွင်
သမာသမတ်ရှိ၍ စိတ်ကောင်းရှိလေသည်။

သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ရံဖန်ရံခါ ဆင်းရဲသားများက ကြွေးများမဆပ်နိုင်၍
ကြမ်းမောင်းသောအခါ ကျွန်တော် အထူး ပင် စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ ထိုအခါက
ကျွန်တော်ကား ငွေတိုးကြီးစနစ်ဆိုးရွားပုံကို မျက်ဝါး ထင်ထင် တွေ့ခဲ့ရလေသည်။
များစွာသော ဆင်းရဲသားတို့မှာ ကြွေးတစ်ခါယူမိလျှင် ကြနိုင်စ ရာ အကြောင်း
မရှိပေ။ ဤစနစ်ကို ယခုခေတ်သစ်တွင် အလျှင်အမြန် ပြင်ဆင်သင့်သည်။ ငှါးပြင်
ယခု လက်ရှိ ဆင်းရဲသား ကြွေးမြှုပ်များကို အားလုံးလျှော်ပစ်ရန်သင့်ပေသည်။
ထိုကြွေးများမှာ အတိုး၏အညွှန် ကြွေးများသာ ရှိတော့မည်ဟု ကျွန်တော်
ယုံမှားသံသယမရှိပေ။ ကျွန်တော်ကား ကြွားရမည်ဆိုလျှင် မျိုး ကြီးဆွဲကြီး မှ
ပေါက်ပွားသူဖြစ်သည်။

(ဂျစ်ဂျစ်ခန်)အမူးရှိသော တရှတ်တို့ဝင်ရောက်နောက်ယုက် သော
အခါတွင် နိုင်ငံဌားသား တို့၏ လက်အောက်တွင် မနေလို၍ လွှတ်ရာကျတ်ရာ ယခု
ကျွန်တော် မွေးဖွားရာအေသာ့ စုန်ဆင်း ခဲ့လေသည် ဟု ဦးလေးတစ်ယောက်က
ပြောပြောကူးလေသည်။ အလောင်း ဘုရားတတိယနိုင်ငံတော် ထူထောင်စဉ် အခါ က
တိုင်းပြည်မှာ ဖရိဖရီးဖြစ်၍နေရာ ရွှေဘိုမြို့မှ ဦးအောင် ဇေယျထ၍ ကျွန်တော်တို့၏
အဆက် အနွယ် ပင်းမင်းကြီး ဦးမြှု(ဘွဲ့မည်ကောင်းကောင်းမမှတ်မိ) ဆိုသူ
မှာလည်း မိမိနယ်ကို အုပ်စီး ခေါင်းဆောင် ၍ ဗမ္မာတီးနန်း ထူထောင်ရန်
ကြံလေသည်။ နောက်မှ အလောင်းဘုရား ၏ ဘုန်းလက်ရုံး အကြောင်း
ကြားသိသည့် အခါ၊ အလောင်းဘုရားထံောင်ရောက်၍ သက် စွန့်ကြီးပမ်း
အမှုထမ်းလေသည်ဟုလည်း မှတ်သား ရဘူးသည်။

မင်းတုန်းဘုရင်လက်ထက်တွင် သက်တော်ရှည်အမတ်ဖြစ်သော
မမ်းပတ်မင်းကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့၏အ မျိုး အနွယ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြားဖူးသည်။
မင်းတုန်းဘုရင်၏သမားတော်တစ်ဦး (လူမည်မှာ ဦးကျော်ငံ ဖြစ်လေသည်။
ဘွဲ့ကိုကားမသိ) မှာလည်း ကျွန်တော်တို့ အမျိုးအဆွဲပင်ဖြစ်လေသည်။
စုန်သာမြိုင်ရေးသော ဆရာကြော့မှာ ဦးကျော်ငံ၏ မြေးပင်တည်း။
ရှင်အဂ္ဂသမာဓိမှာလည်း ကျွန်တော်တို့အမျိုးဟုပင် သိရသည်။ ကျွန်တော် တို့
ဘေးမှာ နတ်မောက်မြို့သူကြီးဖြစ်လေသည်။ တတ်သည်။ ဥာက်ထက် သည်။
လက်မြောက်သည်။ စိတ်ထက်သည်ဟု၍ ကြားဖူးလေသည်။ မိမိအထက်မြို့ဝန်နှင့်
မတဲ့၍ အလုပ်ပြုတ်သဖြင့်၊ မွန်လေးရွှေမြို့တော်သို့တက်၍ အရာခံနေဆဲ
အနိစ္စရောက်သည်ဟု တစ်ခါက ပုရပိုက် မှတ်တမ်း တွင် ဖတ်ရဖူးသည်။

(စကားအလျဉ်းသင့်၍ ရေးရှိုးမည်၊ ရေးကလည်း နိုင်ယာရီ၏
နေ့စဉ်မှတ်တမ်းရှိလေသည်။ အခါး အခေါ် ကိုကား မေ့သွားလေပြီ။ ကျွန်တော်တို့
(ဘေး) အိမ်ကြီးတွင် တွေ့ဘူးသော ပုရပိုက်များတွင် ကျွန်တော် တို့ ဘေး နေ့စဉ်
ဘာလုပ်သည်၊ ဘယ်သွားသည့်စသည်ကို မှတ်သားချက်များ တွေ့ရလေ သည်။)
ကျွန်တော်တို့ ဘေးတွင် အစ်ကိုနှင့်ညီနှစ်ယောက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။
အစ်ကိုကြီးမှာ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအုပ်ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ညီအငယ်
တစ်ယောက် မှာ တလုပ်မြို့ဝန် ဦးသွားယူ ခေါ်၏။ မြင်းကွန်း-မြင်းခံတိုင်တို့၏
ပေါ်ဆရာဖြစ်သည်။ ငှုံးမင်းသားများအထွင် မြင်းကွန်းမင်းသားတို့ အတွက်
ဓားပြ တိုက်၍ ငွေရှာပေးရလေသည်။ ထိုအချက်ကို နေပြည်တော် က သိလေ၍
ဦးသွားယူ ရာထူးမှ ကျလေသည်။ ကျွန်ယုံ၏သစ္ဌာကြီးမှုကြောင့်ငှုံး
အမှုမထင်ရှားခြုံရင်း မင်းတုန်းမင်းကဲ့သို့ သိမ်မွေ့သော မင်း လက်ထက်ဖြစ်ခြုံရင်း
အသက်ချမ်းသာရလေသည်။

နာမည်ကျော် ဦးမင်းရောင် (ဗိုလ်လရောင်)မှာ ကျွန်တော်တို့ အဖွား၏
တူတော်သည်။ ဦးမင်းရောင်ကား လက်ရုံး အားကိုး ဖြစ်သည်။ အမိုက်ဆုံး
ဆိုသူများကို တပည့်လုပ်ထားသည်။ ငှုံး၏ တပည့်တစ်ယောက် (နာမည်ကား
မမှတ်မိ) သည်ဇာတ်ပွဲများတွင် လူပျက်ပျက် သည့်အခါ လူများရယ်တုံးမရယ်၊
အများရယ်ပြီးမှ တယောက် တည်း ကျယ်လောင်စွာ အကြာကြီး ရယ်တတ်သည်ဟု
သိရသည်။ ဤကဲ့သို့ အရွှေ့တိုက် ရသည် ကို ဗိုလ်လရောင် တွေ့၍ အားရကာ
ဆုချလေလေတော့သည်။ တခါလည်း ငှုံး၏တပည့်နှင့် ငှုံး၏ညီ သုံးမြို့ဝန်
ဦးမင်းမောင်၏ တပည့်တို့သည် ငှုံးတို့၏ ဘွားမယ်တော်ပုံတွင် လက်ပေါ့ထိုးကြ

သည်။ ဦးမင်းရောင် ၏ တပည့် ရုံးသည်။ ညီဖြစ်သူ ဦးမင်းမောင်က
မိမိတပည့်နိုင်သဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ် ဆုချလေသည်။ ထိအခါ ဗိုလ်လရောင် က မခံချင်၍
မိမိတပည့်ကို ရုံးလျက်နှင့်ပင် ပုဆိုးတစ်ထည် ဆုချလေသည်။

တစ်ခါလည်း ကြက်သားဟင်း စားလို၍ ဦးမင်းမောင် အား
ကြက်အသတ်နိုင်းလေသည်။ ဦးမင်းမောင်ကား ဗိုလ်လရောင်နှင့်မတူ လူပျော့
ဖြစ်လေသည်။ စောင်းတီး သီချင်းဆိုတော်သည်။ စကားပြောချို့သာသည်။
အထက် လူကြီးများ၏ အချစ်မင်းမောင် ကြက်မသတ်နိုင်။ ထို့ကြောင့်
ဗိုလ်လရောင် က သူကိုယ်တိုင် သတ်၍ ချက်စားလေသည်။ ဗိုသည့်ဟင်းကို
ညီအားမကျွေးဘဲ ခွေးကျွေးပစ်သော ဟူ၏။ (ကြိုကား ကျွန်တော်၏
အမျိုးအနွယ်အကြောင်း သိသမျှပင်တည်း)

ကျောင်းသားဘာ

ကျွန်တော်၏ မိခင်သခင်နှစ်ဦးစလုံးမှာ ဉာဏ်ကောင်းသော အမျိုး
ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်၏ သခင်သည် ရှေ့နေ စာမေးပွဲ တွင် ဗမာတပြည်လုံး
တတိယစွဲခဲ့ခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုအားလုံးလည်း ဉာဏ်ကောင်း
ကြသည်။ သို့သော် ဒုတိယအစ်ကိုကြီး ကား စာသင်အထူးပျင်းလှ၍
အမြားညီအစ်ကို များကဲ့သို့ ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် ပညာ မတတ်ပေါ်။
ကျွန်တော်၏ အစ်ကိုများ၊ ဝမ်းကွဲအစ်ကိုများ၊ ဦးလေးများ မှာ မိမိတို့ဆိုင်ရာ
ကျောင်းစာမေးပွဲများတွင် ထိပ်တန်းကျကျ အောင်မြင်ကြသူများချည်း
ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ မိဘများသည် ပညာကိုလည်း

အထူးလိုလားသည်။ ကျွန်တော်၏ အစ်ကို များကို ငါးနှစ်သားအရွယ်မှစ၍
ကျောင်းထားခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်တစ်ယောက် သာ အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အလိုလိုက်ကာထားသဖြင့်
အသက်ရန်တရာ်မှသာလျှင် ကျောင်းစ နေရပေသည်။ ကျွန်တော်
ကျောင်းနေလာရင်း ပြောပြရှိးမည်။ ကျွန်တော်၏ အထက် အစ်ကို
ကိုအောင်သန်း အား မြန်မာ တေန်းတွင် ရှိသည်။ ကျွန်တော်မှာ အသက် ရန်ထဲ
ရောက်သော်လည်း ကျောင်း တွင် မနေရသေးချေ။ ရှင်ပြုအခမ်းအနားဖြင့်
ကိုအောင်သန်းတို့ ရှင်လောင်းဆင်သောအခါ ကျွန်တော်လည်း ရှင်လောင်း
ဆင်းသောအခါ ကျွန်တော်လည်း ရှင်လောင်းဖြစ်ချင်သဖြင့် မိခင်အား ပူဆာ
လေသည်။ ထိုအခါ မိခင်က ရှင်လောင်းလုပ်တဲ့ သူသည် စာတတ်မှ ဖြစ်သည်ဟု
ပြောပြသဖြင့် ကျောင်းနေ ပါတော့မည် ဟု ဂတိပေးကာ ထိုတွင်မှ ကျောင်းစနေ
ဖြစ်လေသည်။

တန်းကျော်တက်ခဲ့ရပြန်သဖြင့် လေးနှစ်နှင့် ၁၀တန်း အောင်ငြိမ်သည်။
အက်လိပ်၊ မြန်မာသတ္တုမတန်း စာမေးပွဲ တွင် ဗမာတပြည်လုံး နဝမ စွဲခဲ့၍
အထက်တန်း စကောလားရှုစ် ရခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းနှင့် အမျိုးသား
ကျောင်းများ တွင် ပဋိမစွဲခဲ့၍ ဦးရွှေခိုစု ကို ရရှိခဲ့ပြီးသည်နောက်၊
ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်တွင် နောက်ခဲ့မှု နေခဲ့ သည်။ နိုင်ငံရေး စိတ်သနမှုကြောင့်
ကျောင်းစာများကို မလေ့ကျက်သဖြင့် (ဘီအော) အထက်တန်း အထိအောင်ရုံးသာ
အောင်ခဲ့သည်။

(ဘီအေ) အထက်တန်းနှစ်တွင် ကျောင်းသား သပိတ်ခေါင်းဆောင်တစ်ညီး
ဖြစ်၍ အလုပ်ရှုပ်သဖြင့် (ဘီအေ) စာမေးပွဲ တစ်နှစ်မဖြေပဲ နေခဲ့ရသည်။ နောက်
(ဘီအယ်လ်) အတန်းကို တက်ခဲ့သည် အတန်းလည်း မှန်မှန်မတတ် စာအုပ်လည်း
မရှိ မှတ်စုလည်း မထား။ စာလည်း မကြည့် မိမိစိတ်သနရာ နိုင်ငံရေးကိုသာ
လိုက်စားသဖြင့် (ဘီအယ်လ်) ပထမနှစ်စာမေးပွဲတွင် ကျရှုံးလေသည်။ ဤကား
ကျွန်တော်တစ်သက်တွင် လိုက်စားသဖြင့် စာမေးပွဲပထမဆုံးနှင့်နောက်ဆုံး ကျရှုံး
ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကျရှုံးသော်လည်း ဥပဒေရာဇ်ဖြစ်သော ပထမမေးခွန်းစာတွင်
ကျွန်တော် ပထမရခဲ့သည်။ ခုတိယ (ဘီအယ်လ်)နှစ်တွင် နှစ်စွဲအောင် ကျွန်တော်
မနေတော့ပေ။ ဥရောပတိုက်တွင် မြှေးနစ်စာချုပ်မချုပ်ဆိုမိ စစ်ဖြစ်မတတ်
အခြေအနေနှင့် ဗဟာ ပြည်တွင် အမိကရာက်း အခြေအနေများကို ထောက်ဆူ၍
တိုင်းပြည့် အတွက် ကိုယ်ထိ လက်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် ကျောင်းမှ နစ်ကောက်တွင်
ထွက်၍ သခင်ဘဝသို့ ပြောင်းခဲ့သည်။ မြန်မာစာသင်ဘုန်းကြီးကျောင်းနေရစဉ်က
ကျွန်တော် အထူးမပေါ်နိုင်သည့် အချက် တချက် ရှိလေသည်။ ထိုအချက်မှာ
ကစားခုန်ခြင်း၊ ကလေးဘဝသစ်ပင်တက်၊ ရေကူးအလုပ်မျိုး ပိတ်ပင်ခြင်းပင်
ဖြစ်လေသည်။ ဤအချက်တွင် ကျွန်တော်တို့ မိဘများလည်း တစ်သော့
တည်းလောက်ပင် ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ သစ်ပင် တက်ခြင်း၊ ရေကူးခြင်း
စသော ကိုယ်လက် ကျွန်းမာ ကျင်လည်မှုကို လေ့လာခွင့်မရှု သစ်ပင်
တက်သည်ကို မြင်လျှင် အဆိုအမည်ခံရသည်။

ရေကူးသည်ကိမ်းလျင် အရိုက်ခံရသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အထိ
 ကျွန်တော်မှာ ဥာက်ပညာ မှ အခွင့် အလမ်း ရခဲ့ ၍ ပေါက်ဖြောက်ခဲ့သလောက်
 ကိုယ်လက်ကျွန်းမာကျင်လည်ရေးတွင် အခွင့်အလမ်း မရခဲ့၍ များစွာ
 ချို့ယွင်းနေပေါသည်။ ရေနံချောင်းအမျိုးသား ကျောင်းနေစဉ် ကလည်း
 အခွင့်အလမ်းမရခဲ့၊ မရခဲ့သည်မှာ အမျိုးသားကျောင်းဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ဆင်းရဲ
 သဖြင့် ကတေးခုန်တား၊ လေ့ကျင့်ရာနေရာ၊ ကိုရိုဟာ၊ တန်ဆာပလာများ
 မထားနိုင်၍ပင် ဖြစ်သည်။ ဗဟာပြည်တွင် ဘုန်းကြီးများနှင့် ရေးလူကြီးများ၏ အချို့
 အယူအဆများကို ခေတ်နှင့်လော်အောင် ပြပြင်သင့်ပေါသည်။ သို့မဟုတ်လျင်
 ဗဟာပြည်နှင့် ဗဟာလူမျိုး တို့ အခြေနေသည် တိုးတက်သင့်သလောက်
 တိုးတက်မည် မဟုတ်ချေ။

ပညာဆိုသည်မှာ စာအုပ်စာတမ်းတတိ၍ စာသိမှုကို ပညာဟု မဆိုပေ။
 ပညာသည် "အတိုင်းအဆမထင်" အဂ္ဂန် ကျယ်ဖြော နက်နဲ့ လုပေါသည်။ ကွဲမှာရှိ
 စာအုပ်အားလုံးပင်လျင် ပညာအားလုံးကို လောကပြင်ကျယ် တည်းဟူသော
 ကျောင်းကြီး၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပုခက် တွင်းမှ မြေကြီးထဲသို့ ရောက်သည် အထိ
 ပညာသင်သားများ ဖြစ်နေကြစေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားမှုသည်
 အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် လူ၏ တသက်ပန်တွင် ကုန်ဆုံးသည်ဟု မဆိုနိုင် ပေ။

ပညာတတ်သူသည် လောကရှိအရာရာကို အခွင့်အလမ်းလိုက်
 ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်စွမ်း သော ဥာက်အားလုံး ကိုင်း၊ မိမိဥာက်အမြှင်အရစိတ်နေ
 စိတ်ထား မိတ်ပါတ်ကိုင်း၊ (Emotion of The Education)
 ပြပြင်ပြရှစ်မံထားခဲ့သူသာလျင် ဖြစ်သည်။ ဘီအေပင် အောင်စေကာမှာ

ပါရဂူဘွဲ့ကြီး ပင်ရစေကာမှ၊ ပညာဆိုသော သဘာဝအမိပ္ပါယ်ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ် နားလည်းခြင်းမရှိခဲ့သော တကယ် အရာမရောက် အသုံးမလင်ပေ။ ပညာသည် စာအုပ် များထဲ၌သာရှိသည်မဟုတ် စာအုပ်ကော်၏ မြင်စွမ်းနိုင်ခြင်းကို ဆောင်နိုင်ရပေမည်။ ပညာသည် လူ၏ဥာက်များကို တိုးတက်စေရမည်။ လူထု၏ ဆန္ဒအားလုပ်အားကို နှုံးထွက်စေ ရမည်။ ရာဇ်ဝသိရုံသမဟုတ်၊ ရာဇ်ဝကို ဖန်တီးစေရမည်။ လောကမ်းပညာကို သိရုံသာ မဟုတ်၊ လောကမ်းပညာကို တိုးချဲ့နိုင်ရမည်။

ပထမပညာကို သိရုံသာမဟုတ်၊ မြော်သစ်၊ ရေသစ်၊ တောတောင်တို့ကို ရှာဖွေစုံစမ်းနိုင်စွမ်းရှုစေရမည်။ လောကအကြောင်းကို နားလည်စေရုံသာ မဟုတ်သည့် ထက်ကောင်းသောလောကကို ဖန်ဆင်းနိုင်စေရမည်။ ဤကားပညာ၏ သရပ်အကျဉ်းမျှပင်တည်း။ ပညာသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယာဂနှင့် ယုံးရ မည့်ပညာတွင် သညာလည်းပါသည်။ ဥာက်နှင့်လည်း ယုံးရမည်။ ဥာက်ချမ်းသာ တိုးတက် ၍"သညာ" မရှိပါမှုလည်း ဤမျှပိုမိုဆန်းကျယ် အပြောကျယ်လှသော ခေတ်သစ်အကြောင်းကို နားမလည်နိုင်ပေ။

လောကမ်းပညာကို အတတ်မသိဘဲ လောကမ်းပညာဥာက် ကိုသုံးလျှင် လောကမ်းပညာ၏ တန်သိုးကို ဒင်ပြည့်မသုံးနိုင်ပေ။ တိုင်းပြည့် အခြေအနေ၊ ပြဿနာ၊ ခေတ်၏ အခြေအနေနှင့် မယူဉာပါမှ တိုင်းပြည့် ထောင်ခြင်း ခေတ်ပြင်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ မွေးကတည်းက သေသည့် အထိ အယူတီဒ အပြောင်းအလ မရှိသူသည် ပညာတ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ၊ လူတစ်ယောက်၏

သက်တမ်းတွင် အစပထမက သိမြင်လာသော စိတ်နေစိတ်ထားဂါဒတို့သည်
အမှန်ချဉ်းမဟုတ်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည့်သာတည်။

ယနေ့အယူအဆနှင့် နက်ဖြန်အယူအဆတို့မှာ တူချင်မှတူပေမည်။
အမှန်ကား လူတစ်ဦး၏ တစ်ဘဝတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အယူတိဒေ
ပြောင်းလဲခြင်းများကို တွေ့သောအခါ ထိလူသည်သမာစ် မတည် ရှုံးနောက် မည်
ဟု ထင်မှတ်မှားလေသည်။ သမာဓိမတည်ခြင်းသည် ကိုယ်ကျင့်တရားဖောက် လွှာ
ဖောက်ပြန်ဖြစ်ခြင်း ပေတည်။ ဂါဒပြောင်းမှုမှာ ဥာက်အမြင်၏ပြောင်းလဲမှုကြောင့်
သမာဓိမတည် ခြင်းမဟုတ်ပေ၊ တနည်းတိုးတက်ခြင်း ပေတည်း။

အမှန်အားဖြင့် သမာဓိဆိုသောစကားကို နက်နက်နဲ့ဆင်ခြင်လျှင်
လောကရှိ လူအပေါင်းတို့မှာ သမာဓိလက်ကိုင်ရရှိသူ ရှိပေသည်။ သမာဓိ
ဆိုသည်မှာ လောက၏ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုး အဖြစ်အပျက်၊ သနစ်စုံကို
ပိုင်းစွားထင်ထင်သိမြင်၍ ဆင်းရဲလည်းကမ်းမနည်း၊ ချမ်းသာလည်း ဝမ်းမသာ၊
ပကတိစိတ်ထား ဥာက်အမြင်အရ လူချီးမွမ်း၊ လူကဲ့ရဲ့မှ သေးခုက္ခာအန္တရာယ်တို့ကို
မထိတ်မလန့်၊ တမတ်တည်း တည်းပြီမွှာ ရှိခြင်းကို ဆိုလေသည်။

ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်တည်နေပုံမျိုးတည်း။
သို့ဖြစ်ရာ သာမန်ကိုယ့်ကျင့်အမှုအရာ ဘမ်းပြ တည်းပြီမှုကို လူအပေါင်း က
သမာဓိ ဟု လူများပြောစမှတ်ပြုကြလေသည်။ အမှန်စင်စစ်ကား-ထိုဘမ်းပြ
တည်းပြီမှု နောက်တွင် မည်မျှအတွင်း ဖောက်လွှာဖောက်ပြန်မှုများ
တိုးပွားများပြားသည်ကို လူအပေါင်း တို့၊ မစဉ်းစားမိကြခဲ့။ ကျွန်ုတော်သည်
ကုန်းကြီး၍ မျက်နှာထားအလွန်တည်သူ တယောက် ဟု အသိအမှတ်

အပြခံရလေ သည်။ ကျွန်တော်၏ကိုယ်အမူအရာ စိတ်ထားသရပ်တို့သည်
ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန် သဘောကို မပြပေါ်။ သို့သော်အကယ်ပင်
ကျွန်တော်သည်သမာဓိရိ၏။ မည်မျှ သမာဓိ တရားကို ပိုင်ဆိုင်ပေသ နည်း။
ကျွန်တော်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော်၏ အတွင်း လှပ်ရှားမှုတို့ကို
ကြုံစာအုပ် ကိုဖတ်ရင်းဖတ်ရင်း တွေ့မြင်ကြရပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော် ၏ အတွင်းလှပ်ရှားမှုများကား သမာဓိတရား ကို
လုံးလမပိုင်ဆိုင်သေးခြင်း၏ အမှတ်လက္ခဏာပင်တည်း။ ယခုလည်း
ကျွန်တော်သမာဓိတရားကို ပိုင်ပြီလော်။ လုံးလမပိုင်ဆိုင်သေးပေါ်။ ထို့ ကြောင့်
လူတိုင်း ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိသေးသော သမာဓိတရားကို စကားလုပ်မဆိုကြပါနိုင်း။
လူတစ်ယောက် ဥာက်အမြင် လှပ်ရှား ပြောင်းလဲ မူဝါဒပြောင်းလဲမှုကို
သမာဓိမတည် ဟု တံ့ဆိပ် အရိုက် မတောသင့်ပေါ်။

ဥပမာ အားဖြင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်များက အရှင်အာဒ္ဓရံသဆိုသော
ကိုယ်တော်အား သာသနာတော်တွင် ဘိက္ခာနီများ ရှိသင့်သည်ဟု စာအုပ်တအုပ်
ရေးသားမှုကြောင့် ဂိုင်းပယ်ကြ၏။ သပိတ်မောက်ကြ၏။ အမှန်ကား
သူ၏ပြောင်းလဲမှုသည် မှားချင်လည်းမှားပေမည်။ သို့သော်လည်း ပုထုဇွဲတို့၏
ဂတိ အလားဖြင့် အမှားမရှိသူ မရှိ။ အမှားသိမှ အမှန်မြင်လေသည်။
အမှားတခါလုပ်မိ လျှင် အမှားနှစ်ခါ လုပ်မိသော အခါ မှန်လာပေလိမ့်မည်။

သို့သော်လည်း မှားပင်မှားစေကာမှာ
မိမိဥာက်အမြင်အလျောက်ပြောင်းလဲမှုမှာ ရှိအပ်သည်သာ တည်၊ လျှန်ခါးထစ်

ဆိုသော အလုပ်အပြောအတွေးတို့မှာပညာ၏ အစိပိုယ်ဆန်းကျင်ဘက်ပေ
တည်း။

ဗုဒ္ဓဂေါတမ သည် သုဒ္ဓညာဂ္ဗာ ရွှေညာက်တော်ကို ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင်
အမှားအမျိုးမျိုးကို ကော်ကာ ရှာဖွေ တွေ့ရှိ ခဲ့လေသည်။ ထိုညာက်တော်ရှာဖွေရန်
စိတ်ပိုင်းဖြတ်သောအစဉ် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် မိမိ ညာက်အမြင် အရ
အနမာနမျှက်ရမ်းဆ၍ ပြောင်းလဲမှုရှိလာလေသည်။

အလုယ်လုယ်အပြောင်း ပြောင်းအသောင်းမကသော ဟောင်းမမိသံချွေရုံ
ပရီသတ်တို့နှင့်တကွာ၊ နှစ်းသုံး ဆောင်ဝယ် မင်းစည်းစိမ် ကို စွန့်ပယ်၍
သောင်မမြင်ကမ်းမမြင် ရသေ့၊ ရဟန်းအသွင်လျှော်တေသက်န်း တို့၊ ၁တ်ဆင်၍
"ဘိက္ခာနီသီလောတိယာစနသီလောတီ ဘိက္ခာ"ဟူသည်နှင့်အညီ၊
သူတောင်းစားသာဝမျိုးသို့၊ ပြောင်းလဲမှု သည် သာမန်ပကတီ
မျက်စိအားဖြင့်ကြည့်လျှင် ရူးသည်မိုက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ မိမိ၏ မင်းစိတ်
မင်းဝါဒကို ဆန်းကျယ်သော လောကစိတ်၊ လောကတိအ အား
ဤသို့ပြင်းလွှဲခဲ့လေသည်။

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

မှတ်ချက်-မှရင်းသတ်ပုံအတိုင်း။

+++++

မောင်စကို တွင် ထုတ်ပေါ်သည့် အောင်ဆန်းအထူးဖွံ့ဖြိုး

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ၏ အထူးဖွံ့ဖြိုး
အောင်ဆန်းတစ်ခုက စာပေအကွာရာ တင်၍ အမှတ်တရထုတ်ပေြခြင်းသည်
ထိနိုင်ငံခေါင်းဆောင်၏ အရည်အသွေး၊ သိက္ခာကိုလေး စားသာ အားဖြင့်
အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ကျွန်ုတ် တို့၏ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်
လွတ်လပ်ရေးပိသုကာ သင်အောင်ဆန်း ကို လည်း ရရှားနိုင်ငံ၊ မောင်စကိုမြို့တွင်
ရရှားသာသာဖြင့် အထူးဖွံ့ဖြိုးတစ်အုပ်ပြုစုထုတ်ပေါ်ပါ သည်။ စာအုပ်
ထုတ်ပေါ်သည့် နှစ် မှာ ၁၉၆၅ခုနှစ်ဖြစ်ပြီး အထူးဖွံ့ဖြိုးပြုစုသည့် စာရေးဆရာမှာ
"ဒီဂါယ်ရိမိရှိအိကာ" ဖြစ်သည်။

ထိုစာအုပ်အမည်မှာ "အောင်ဆန်း" ဖြစ်ပြီး အခန်း ၈ ခန်းပါ ဝင်ကာ
စာရေးသူ၏ အမှာ သို့မဟုတ် နိဒါန်း ပါဝင်ပြီး (ရရှားလို "ရှေ့ပြေးခြေဆင်း" ဟု
ရေးထားပါသည်။ အောင်ဆန်း၏ ဘာနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်တာ တို့တွင်
အရေးကြီးသာ ရက်စွဲများပါ ထည့်သွင်းထားသည်။ ကျမ်းကိုးစာရင်းလည်း
မမေ့မလျော့ ပါဝင် ပါသည်။

နိဒါန်း သို့မဟုတ် ရှေ့ပြေးခြေဆင်းကို ကျောဆန်ဆန်
"သစ်ပင်များပေါ်မှပန်းများ သို့မဟုတ် ပန်းများ ပွင့်ကြပြီ" ဟု
ခေါင်းစည်းတပ်ထားပါသည်။ ကိုလိုနိုင်လက်အောက်ခံနိုင်ငံတွေ လွတ်လပ်ရေး
ရရှိကြအောင် ကြံ့ဆောင် နိုင်ကြပြီဟု ဆိုလိုပုံရပါသည်။

အခန်း ၁ "ကိုအောင်ဆန်း" ဟု ခေါင်းစီးပေးထားပြီး ကိုအောင်ဆန်း၏
တွဲသိုလ်ကျောင်းသားဘက လူပ်ရှားမှုများ ကို ရေးသားထားပါသည်။ ၁၉၃၂ မှ
၁၉၃၈ ခန့်အထိ ဖြစ်သည်။

အခန်း ၃မှာ "သင်အောင်ဆန်း" ဖြစ်သည်။ နို့ပမာအစ်ည်းအရုံးဝင်
သင်ဘက။ ၁၉၃၈မှ ၁၉၄၀ခန့်ထိ။ နိုင်ငံရေးသမားဘကဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်သည်။

အခန်း ၄ မှာ "ပိုလ်တော် အောင်ဆန်း" ဖြစ်၏။ သင်အောင်ဆန်းနှင့်
သင်လုမြိုင်တို့ ဟိုင်လီ သဘောနှင့် ရပ်ဖျတ်ပြီး တရာတ်ပြည်သို့ ထွက်ခွာ။
ထိုနောက် ဂျပန်ရောက်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ဝင်များ နှင့် ဂျပန်ပြည် ဟိုင်နှင်းကျွန်း တွင်
စစ်ပညာသင်။ ထိုနောက် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းပုံ။
ပိုလ်တွေ့အမည်ရပုံ စသည်ဖြင့် ၁၉၄၀မှ ၁၉၄၁အတွင်း လူပ်ရှားမှုများ။

အခန်း ၅မှာ "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း"။ ဒုတိယကုမ္ပဏီစစ်အတွင်းနှင့်
ပမာပြည်လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ကာလ။ ၁၉၄၁ မှ ၁၉၄၂ခန့်အတွင်း ဖြစ်သည်။

အခန်း ၆မှာ "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း" ဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး
ကြိုးပမ်းမှုကာလ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၂နှင့် ၁၉၄၄ခန့် ဖြစ်သည်။

အခန်း ၇မှာ "ဦးအောင်ဆန်း"။ မြိုတိသူ့တို့ထံမှ လွှတ်လပ်ရေး
တောင်းဆိုကြိုးပမ်းစဉ်ကာလ၊ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးရေးကာလ၊ ပင်လုံးစာချုပ်
စသည်ဖြင့် ၁၉၄၆ မှ ၁၉၄၇ကာလ လူပ်ရှားမှုများ ဖြစ်သည်။

အခန်း ၈မှာ "အောင်ဆန်းသေဆုံးခြင်း" ဖြစ်သည်။ သည်အခန်းတွင်
ပိုလ်ချုပ်နှင့်အာဏာနည် ခေါင်းဆောင် များ လုပ်ကြခံရသော ၁၉၄၇ခုနှစ်၊ ရူရှိလ
၁၉၄၈က် အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်းအတ္ထာ့ပွဲတိစာအုပ်တွင် ဖိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်သော ဓာတ်ပုံများကိုလည်း ဖော်ပြ ထားသည်။ ဓာတ်ပုံပေါင်း ၁၅ပုံနှင့် အောင်ဆန်း၏ အဂ်လိပ်ဘာသာလက်ရေးမှ တစ်ပုံကိုလည်း ထည့်သွင်းထားသည်။ ထိုပုံများထဲတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အောင်ဆန်းကြီးချုပ် အက်တလီ တို့ ပူးတွဲပုံ မှာ သမိုင်းစာနှင့်အတူ ထူးခြားသည်။ (၇-၁၉၂) လက်ရေးမှုမှာလည်း ၁၉၄၄ခုနှစ်က ရေးသားခဲ့ပြီး "ငါတို့ အမျိုးသား လွှတ်လပ်ရေးအတွက် အောင်ပွဲမရမရချင်း ဆက်တိုက်ရမည်" ဆိုသော ပြည်သူသို့ ပြောကြား သည့် မိန့်ခွံနှင့်စာ ဖြစ်သည်။
(၇-၁၆၀)

ရရှားလို ရေးသားထားသော အောင်ဆန်းအတ္ထာ့ပွဲမှု အတော်ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုရမည်။ မွေးဖွားစဉ်မှာ သေဆုံးချိန်အထိ အောင်ဆန်း၏ မြန်မာပြည်လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ပုံဖော်ထုသွန်းခဲ့ပုံများကို တွေ့ရ ပေမည်။

မှတ်ချက်

ဤရရှားသာသာစာအုပ်ကို ငါးရမ်းပေးခဲ့သော ဆရာမ ဒေါ်ခင်နှင်းဦးအား လည်းကောင်း၊ ရရှား သာသာမှ မြန်မာသာသာ သို့ သိလိုသမျှ ပြန်ဆိုပေးသော ရရှား၌ သိပုံအောက်တာဘွဲ့။ (Ph.D) ယူခဲ့သော ဆရာဦးကျော်သိန်းတွေးအားလည်းကောင်း ကျော်လုံးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ် ပါသည်။

+++++

PROBLEMS FOR BURMA'S FREEDOM

Comrades

We have come here today as delegates of the nation to join in this momentous assembly. It is meet that we have gathered like this, for this is the one infallible way that mankind in its pristine wisdom has taken to itself for the solution of any question before it ever since the days of ancient tribal assemblies. It is also appropriate and indeed auspicious that we have assembled ourselves at a place hallowed in our history. Here, on this height, under whose shadow we are meeting, stands the majestic Shwedagon Pagoda which is the standing monument of our nation's labour of love, the shrine and refuge of our nation's deathless hopes and boundless inspirations, the gigantic feat of human creation chiselled out of hoary legion, reflecting, in its golden beauty, mortal man's tireless striving after the infinite and the absolute. Here, before us, lines the rolling heath; over its expanse, several years ago, great events rumbled loud and long, and scarred its face not too gently at times and made it what it has been to this day-a consecrated land revered by our nation. Here, great men of our history came in days of yore and offered to dedicate themselves to the service of the

nation. Here, in short, our history might be said to have germinated as it had in the other noted region of our country, Tagaung, and had, phoenix-like, resurrections several times again!

+++++

ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေးပြသာနာများ

(၁၉၄၆-ခုအန်နတိရီလ ၂၀ ရက်၊ ဖဆပလ မထမကွန်ဂရက်တွင် ပြောကြားသော

ဥစ္စာဌားမိန်စွန်း)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဘာမားချဲလင်း၏ စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ ကူးယူ
ဖော်ပြထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာများ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်၊
ခွဲတိဂုံဘဏ်အလယ်ပစ္စယံတွင် ကျင်းပသော ဖဆပလ ပထမ ကွန်းကြရက် တွင်
ပြောကြားသော ဗိုလ်ချုပ်၏မိန့်ခွန်းဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သူမိန့်ခွန်းများကို အက်လိပ်လို ရေးသာခဲ့သည်
ချဉ်းဖြစ်သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းများကို ၁၉၄၆ ခုနှစ်ကပင် Burma's Challenge by
Aung San ဆိုပြီး စာအုပ်ထုတ်ဝေ ကာ ကျော်ကြား ထင်ရှား ခဲ့သည်။

ထို 'ဘားမားချဲလင့်၏' စာအုပ်ကို ၁၉၆၆ပေတ်လတွင် တစ်သက်တာ
စာပေတိုက်မှ ပြန်လည်ထုတ် ပေပြီး အက်လိပ်၊ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ထွက်ရှုခဲ့၏။
ဗိုလ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သော အက်လိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာ သို့ ပြန်ဆိုခဲ့သူများ (ဦး)
မြစ်နှင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဘားမားချဲလင့်၏ စာအုပ်တွင် 'တော်လှန်ရေး' (The Resistance Movement)၊ ဗမ္မာလွှတ်လပ် ရေး ပြဿနာ များ (Problems for Burma's Freedom)၊ ပြိတိသူ့နယ်ချဲ့၊ စနစ်အားလေဖန်ရေး (Critique on British-Imperialism) အိန္ဒယပြည်အား ကြိုဆိုပါ၏ (welcome-India) အခြေအနေ နှင့်
လုပ်ငန်းစဉ် (The situation and tasks) အက်လိပ်မြန်မာ ကြေားများသို့ (An address to the anglo -burmans) စသော မိန့်ခွန်း ၆ ပုဒ် ပါဝင်ပါသည်။

ယခုဖော်ပြထား မိန့်ခွန်းစာများ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လ ၂၀ ရက်နေ့
ဖဆပလ ပထမကွန်းကြရက် တွင် ပြောကြား သော 'ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးပြဿနာများ'
(Problems for Burma's Freedom) ခေါင်းစီးပါ မိန့်ခွန်း စာ ဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ မူရင်း အက်လိပ်ဘာသာနှင့် စာသား
အနည်းငယ်ကိုလည်း ဖော်ပြပေးထား ပါသည်။

ရဲသော်တို့ ...

ကျွန်တော် တို့ဟာ ယနေ့တိုင်းပြည်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအဖြစ်
အရေးကြီးသော ကျိုးအ စည်းဝေးကြီး သို့ စုဝေးရောက်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်တယ်။
ကျွန်တော်တို့ ယခုလို အစည်းဝေးတိုင်ပင်လို ကြခြင်း မှာ ရေးပေါ်ကို
လူမျိုးလိုက်လွှတ်တော်များ ကျင်းပန့်သည့် စေတ်မှစ၍တွေ့ကြံရသော ပြဿနာ
များကို ဖြေရှင်းရေးတွင် ကျိုးစည်းဝေးတိုင်ပင်ကြခြင်းနည်းသာလျှင်
အမှန်ကန်ဆုံးသော နည်း ဖြစ်သည် ဟု လူသားတစ်ရပ်လုံး၏ အသိဉာဏ်နှင့်
ယူဆသတ်မှတ်ခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ် သည်။ ကျွန်တော် တို့သည် ရာဇ်ဝင်
ထင်ရှားသည့် ကျိုးနေရာတွင် စုဝေးမြို့ကြခြင်းမှာလည်း လျှပ်ကန်သင့်မြတ်ယုံမျှမက
ကျက်သရေ မဂ်လာနှင့် ပြည့်စုံလုပ်ပေါ်ပေသည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ စုဝေးရောက်ရတုံးနေကြတဲ့ ကုန်းပေါ်တွင်
တင့်တယ်တော်မူလှသော ရွှေတို့ စေတိတော်မြတ်ကြီး ရပ်တည်တော်မူ
နေသည်ဖြစ်ရာ ကျိုးစေတိတော်မြတ်ကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်၏
မေတ္တာဓာတ် ကို မော်ကွန်းတင်ထားခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတော်ရဲ့
အဆုံးအမရှိသော မျှော်လင့်ချက်များနှင့် အတိုင်းအဆမရှိသော
ရည်မှန်းချက်များကို မွှမ်းမံနိုအောင်းရာဖြစ်ပြီးလျှင် ရေးပေါ်သကို က
လူတည်ဆောက်မှု၏ ပကတိစွမ်းအားလည်းဖြစ်၍ လူသရပ်ဆောင်နေပါသည်။
ယခု ကျွန်တော်တို့ ရေးမောက်ရှိ မြေအပြင်မှာလည်း ကုန်လွန်ခဲ့သော

နှစ်ပေါင်းမြောက်များစွာက ကြီးမားသော ဖြစ်ရပ် များ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာဖြစ်ပြီး
ပြင်းထန်သော အမာရွတ်များဖြင့်ပြီးသည့် လေးစားအပ်သော မွန်မြတ်ရာ ပြောပြင်
လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ကြိုနေရာသို့ပင် လွန်လေပြီးသော ခေါင်းဆောင်များ
ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး နိုင်ငံတော် အကျိုး သည်ပိုးဆောင်ရွက်ရန် အခြားဌာနများကဲ့သို့
ကျွန်တော်တို့၏ သမိုင်းစတင်ပေါ် ပေါက်ခဲ့ ပြီး အကြိမ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ
နိုင်ငံတော်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ခဲ့ရာဖြစ်ပေသည်။

ရွှေတိဂုံစေတိတော်ကြီး စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်မှ အစနစ်ပေါင်း
၂၅၀ဝ၏ ကာလတစ်လျှောက်လုံး၏ ရာဇ်ဝ ကားချပ်များ ဖုံးလွှမ်းထားသည့်
မြင့်မြတ်သောကြိုနေရာ၌ ကျွန်တော်တို့ရောက်ရှိလာ ကြချိန်တွင် မည်းနွမ်း
နိုင်သော သတိရချက်များ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြရပေသည်။ သမိုင်း၏
မရပ်မနားသော လမ်းကြောင်းတွင် ပါယင်ခဲ့ကြသည့် ထောင်ပေါင်း မြောက်မြား
လှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အကြောင်း ကိုလည်းကောင်း၊ သမိုင်း၏ နိုင်းစေချက်အရ
ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြရသည့် သူရဲကောင်းကြီး တို့၏ ပြိုင်ဘက် ကင်း သော
ရဲစွမ်းသတ္တိတို့နှင့် မှတ်တမ်းမကျွန်ခဲ့တော့သော စွန်လွှတ်မှုတို့ကိုလည်း ကောင်း၊
သူတို့၏ အဖိုး အထိုက်တန်ဆုံး ဖြစ်သည့် အမွှအနှစ်အဖြစ် ကျွန်ခဲ့သည့်
အနိုင်မခံအရုံးမပေး စိတ်ဓာတ် တို့ကိုလည်းကောင်း ပြန်ပြောင်း
သတိရမိကြပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကြိုကျဆုံး လေပြီးသူများကို အရှိအသေ
အလေးပြုကြ၍ ကျွန်တော်တို့သည်လည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်တွင် သူတို့၏
အမွှကို ဆက်ခံသူများ အဖြစ် ထိုက်တန်မှုရှိအောင်စွမ်းဆောင်ပါမည်ဟု

သစ္ာအမိုက်နှင့် ကြရပါမည်။ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံတော်ကြီးအစွန်ရည်စွာ အဆိုင်အမာ ရပ်တည်နေနိုင်ရပါမည်။

ဤသို့သော ရာဇ်ဝန်က်ခံဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဤနေရာ၏ စုဝေး ရောက်ရှိလာကြပါသည်။ ဤသို့ စုဝေးမိကြခိုင်းမှာလည်း ပထမဆုံး အကြိမ် မဟုတ်တော်ပါ။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်များကလည်း ယခုကဲ့သို့သော အစည်းအဝေးကြီးများ အများအပြား ကျင်းပဲ့ကြပါသည်။ တို့အစည်းအဝေးကြီး များ ဘာကြောင့် ကျင်းပဲ့ကြပြီး ယခု အစည်းအဝေး ကြီးများလည်း ဘာကြောင့်ကျင်းပရပါသနည်း။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်သည် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် နိုင်ငံခြားနပ်ချွဲ၊ စနစ်၏ ခြေဖတီးအောက်သို့ ပြားပြားမောက် ကျေရောက်ခဲ့ရသည်။ နစ်ပေါင်း မြောက်များစွာ ကျွန်တော်တို့၏ တည်ဆောက်မှုစွမ်းပကား များမှာ ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ခြင်းခဲ့ရပြီး နယ်ချွဲ၊ စနစ်၏ အစီအစဉ်များအောက်တွင် ညီးစွမ်းကျူးလှို့ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော် တို့သည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော၊ ပိုမိုကြယ်ဝသော၊ ပိုမိုပြည့်စုံသော၊ လူအားလုံး၏ လွတ်လပ်မှု၊ စွဲ၊ အိုးမှာသင်ကို မတည်ဆောက် နိုင်ခဲ့ကြပါ။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသည် သားစဉ်မြေးဆက် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် တိုင်းပြည် တစ်ပြည် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လူသားများအဖြစ် လည်းကောင်း လွတ်လပ်စွာ တည်တဲ့စွဲနှင့်ရေးအတွက် ကြိုပ်များအားထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ တဖည်း ဖည်းတစ်စတစ်နှင့် ကျွန်တော်တို့လူပ်ရားမှုကြီးမှာ ဖောက်ပြန်မှု၊ အစွဲအလမ်း ကြီးမှာများ ကြားမှပင် ကြီးထွား တိုးတက်လာခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ မိဘဘိုးဘွားများကလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက် တည်ဆောက်နိုင်ရေး

အတွက် တဖည်းဖြည်းတစ်စတစ်အုပ်မြစ်ကိုချဲ့ကြပါသည်။ သူတို့ တည်ဆောက်ခဲ့ ကြသည့် အခြေခံပေါ်တွင် ရပ်တည်နေကြသည့် ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့၏အား ထုတ်မှုကို အထင်မကြီး ချင်သည့် သဘောများ ရိုကောင်းရှိမည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းပင်လျှင် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတစ်ပွဲ၊ သမိုင်း၏ ဖြစ်စဉ်၏သဘာဝပင်ဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်းဆိုသည်မှာ တစ်ခက်ချင်းတစ်ပြိုင်နှင်းတည်း ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ဘဲ လူဘဝ လူဘောင် တွင်ဖြစ်ပေါ်သည့် သမိုင်းအခြေအနေများနှင့်အညီရပ်တည်ခဲ့ကြရသော လူယောကျိုး၊ လူမိန်းမ အလွှာ အသီးသီး ပါဂင်သည့် မရပ်မနားသောတစ်ခဲနှင့် ဖြစ်စဉ်ကြီးသာဖြစ်ပေသည်။ သမိုင်းဖြစ်စဉ်ဆိုသည်မှာ ပြေပြစ် ချောမောသည်ချည်းလည်းမဟုတ်၊ သို့ဖြစ်သောကြား ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲသည် ရပ်ဝတ္ထာ အခြေအနေပေးသလောက် တစ်တိုင်းလုံးတစ်ပြည်လုံး အနေနှင့်ပါ ဝင်ဆင်နဲ့ ရမည့် တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။

ရည်မှန်းထားသော ပန်းတိုင်မရောက်သေးမီကာလပတ်လုံး အခက်အခဲပေါင်း မြောက်မြားစွာ နှင့် တွေ့ကောင်း တွေ့ရညီးမည့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ လပိုင်း၊ ရက်ပိုင်း၊ နစ်ပိုင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ပြသာနာ တစ်ခု မဟုတ် ဟု မြင်ရပါမည်။ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကို ဤသို့မြင်ရပါလျှင် အောင်ပွဲ ရသောအခါ့့ ထိအောင်ပွဲ၏ ဂုဏ်ထူးရှိသောကို ကျွန်တော်တို့ ချည်းယူရှုံးမဖြစ်၊ သူတို့ရောတွင် သူတို့နည်း အရ ပါဂင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့ မိဘ ဘိုးဘွားများနှင့်

သက်ဆိုင်သည့် ပြည်သူအားလုံး ကိုလည်း ခွဲဂေါက်ရလိမည်ဆိုသော အသိရှိလာနိုင်ပါသည်။

သို့သော် အောင်ပွဲသည်လည်း ရသေးသည်မဟုတ်၊ ကျွန်တော်တို့ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် ကြမ်းတမ်းသော လမ်းခရီး ကို ချိတ်ကြရေးမည်။ ရဲဘော်တို့ကလည်း ထိပန်းတိုင်ရောက်အောင် ကျွန်တော်က သေးအွန္းရာယ်ကင်းရှင်းစွာ လမ်းပြခေါ်ဆောင်သွားရန် လိုလားကြသည်။ ရဲဘော်တို့ ကကျွန်တော့အပေါ် ဤသို့ ယုံကြည်အားထား ကြသည့်အတွက် ကျွန်တော့အနေနှင့် အလွယ်တကူ ကျေးဇူးမတင်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော် သည် ရဲဘော်တို့ကို အလျင်အမြန်တစ်မှုဟုတ်ချင်း ကြယ်ဝခမ်းသာ လာစေပါမည်ဟူသော ကတိကိုမ ပေးနိုင်ကြောင်း ကန်းကပင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပြလိုပါသည်။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ တက်ကြွား ထောက်ခံပူးပေါင်းဆောက်ရွက်မှုမပါဘဲနှင့် မည်မှုကြီးမား သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊ သမိုင်းဘီး ကိုလိမ့်နိုင်စွမ်းမရှုပါ။ သမိုင်းတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေနှင့် ထင်ရှားသော အခန်းက ပါဝင်ခဲ့ဖူး သည်ကား မှန်၏။

သို့သော် သမိုင်းဆိုသည်ကို လူတစ်စုက ဖန်တီးခြင်းမဟုတ်သည်ကား ထင်ရှားလျက်ရှိ၏။ သမိုင်း ဆိုသည်မှာ မိဘဘိုးသွား အစဉ်အဆက် သမိုင်းပေး အခြေအနေများအရ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရာမှ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ကြောင်း ပြောခဲ့ပြီ။ လူသားတို့တွင် ရဲစွမ်းသတ္တိပြုလိုသည့် စိတ်ဓာတ်ပြိုးပြွောရှိတ်ကြောင်း၊ လူသားတို့၏ စိတ်နေစိတ်ထားတွင် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူအား ကြည်ညိုကိုးကွယ်သောသဘောကိုးမားစွာပါဝင်ကြောင်း ကျွန်တော် ကောင်းစွာသဘောပေါက်ပါသည်။

လူသားတို့သည် မိမိ၏ ရွှေမှုးသတ္တိနှင့်သူတစ်ပါး၏ ရွှေမှုးသတ္တိ ကိုမှ ယုံ
 ကြည်မှုမရှိပါလျှင်လည်း ကြီးမားသောအောင်မြင်ချက်များ ရရှိနိုင်လိမ့်မည်
 မဟုတ်သည်ကိုလည်း ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါသည်။ သို့သော်
 ကျွန်တော်တို့သည် ဤရွှေမှုးသတ္တိ ရှိသူကို ကိုးကွယ် တတ်သည့်သဘောအား
 အလွန်အကျွဲမဖြစ်စေရန် သတိပြုကြရပါမည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကျွန်တော် တို့သည်
 ဘုရားတုများ၊ အယောင်ဆောင် ပညာရှိများတို့၏ တပည့်များ
 ဖြစ်သွားကြပါလိမ့်မည်။ ဒုက္ခ နှင့် ဖြန်တီးသော ဤကွဲ့ တွင် ဤသို့သော
 ဘုရားတု များနှင့် အယောင်ဆောင် ပညာရှိများမှာ လိုသည် ထက် ပို၍ရှိနေပါပြီ။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့သည် အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော အရေးအခင်းအတွက်
 အားလုံးအတူအကွ ကြီး စား အားထုတ် ကြရပါလိမ့်မည်။ ဤနည်းသည်သာလျှင်
 ကျွန်တော်တို့၏ သူရဲကောင်းများအား အကောင်းဆုံး ဂုဏ်ပြုသည့် နည်းဖြစ်သည်။
 ဤနည်းသည်သာလျှင် ကျွန်တော်တို့၏ ဘယလွှတ် မြောက်ရေးအတွက် ကျွန်တော်
 တို့ ချမှတ်ထားသော တာဝန်ကို ကျော်ဖောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်
 နည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့တို့ အားလုံးသည် တစ်နေ့တွင် ခေါင်းဆောင်သူ၊
 ခေါင်းဆောင်မှုစသည် တိုကို မမျှော်ကိုးရသည့် အခြေအနေ ရောက်ကာ
 ကျွန်တော်တို့အားလုံးကိုပင် သူရဲကောင်းများဖြစ် လာသည်အထိ ကြိုးစား
 အားထုတ်ကြရလိမ့်မည်။ သို့မှသာလျှင်လည်း ကျွန်တော်တို့သည် စစ်မှန်
 ပြည့်စုံသော လွှတ်လပ်ရေး အရသာမျိုး ခံစားရန် မျှော်လပ်နိုင်ရေးအတွက်
 ရေးဦးစွာ အမျိုးသား လွှတ်လပ်ရေးကို အရယူရန် ကျို့ ပါသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ဖောက်ဖျက်ခြင်းတာ မရနိုင်သော တာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ်
 ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်း ကို ကျွန်တော်တို့ မိဘသိုးဘွားထံမှ အမွှုခံ
 ရထားခဲ့ကြပါပြီ။ ဤတာဝန်ကို ကျော်ဖောင် ကျွန်တော်တို့ မည်သို့
 ဆောင်ရွက်ကြပါမည်နည်း။ ဤပွဲစာကိုမဖြမ်အဖြက်ရရှိနိုင်မည့် လမ်းညွှန်
 များကို ရှာရန် သင့်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မြင်ပါသည်။ လူသားတစ်ရပ်လုံးအား
 ယနေ့ရင်ဆိုင်နေသည့် ပြဿနာရပ်များမှာ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း
 ဖြစ်နေသောကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။

ပုံသဏ္ဌာန်များ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲနေသော ယနေ့ကွဲမှုများ၏ အခြေအနေမှာ
 ဤအတိုင်း ဖြစ်နေသည်။ လူမျိုးစုံဝါဒနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒ သည်လည်းကောင်း၊
 စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးသည် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး နှင့်လူမှုရေးသည်
 လည်းကောင်း၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာတရား၊ ဓရလူထုံးစံတို့သည်
 လည်းကောင်း ရုပ်ထွေးသော အချင်းအရာတစ်ခု၏ သီးစွားအစိတ် အပိုင်းများသာ
 ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အလုပ်ပိတ်ထားသော အခန်းများထဲတွင်
 စားသောက်နေထိုင် ထွေးခေါ်နေ၍မ ဖြစ်ပါ။ ခေတ်ကာလနှင့် မကိုက်ညီတော့
 သော ပုံသေကားကျ အယူအဆတို့ကို တရားသေကိုင်စွဲ ထား၍ မရပါ။ ကျွန်တော်
 တို့ တိုင်းပြည်မှာ ယနေ့အထိ လူဘဏ်နှင့် လူသောင် အကြောင်းကို
 ကောင်းစွာမသိသေးသူ အများအပြား ရှိကြပါသေးသည်။ အချို့သော သူတို့မှာ
 သိလျက်နှင့်လည်း ကောင်း၊ မသိ၍လည်းကောင်း ညှစ်ပတ် သော နိုင်ငံရေးကို
 ဆက်လုပ်လျက်ရရှိကြပါသေးသည်။

သို့ သော် နိုင်ငံရေးက ညှစ်ပတ်သည်မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးကိုညှစ်ပတ်အောင် လုပ်နေသူများသည်သာ ညှစ်ပတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဘာလဲ ကျွန်တော်တို့အနေနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် မအပ်သော၊ ကျွန်တော်တို့ တရိုတသေ တအုံတဗြာ မေ့၍၍သာကြည့်နေရမည်ဖြစ်သော အချင်းအ ရာလော့။ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံချောင်းကြီးချောင်းကြားတို့ကို လှည့်ပတ်သွားလာကာ ယုံလွယ် တတ်သော ယုံလွယ်တတ်သော ပြည်သူအချို့ကို ညာပါးနေကြသည့် သူများပြောသလို့၊ ပုံပြင်များ၊ ဒဏ္ဍာရီများ၊ ပြောပြရုံမျှနှင့် အရာခပ်သိမ်း ပြီးပြီမ်းသည်ဆိုနိုင်သည့် အချင်းအရာလော့၊ ကျွန်တော်တို့ မသွားအပ်၊ ရောင်ရှားနိုင်က ရောင်ရှားအပ်သော အခွန်ရာယ်ပြုမ်းသည့် နယ်မြေပောင် လော့။

ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါက ပြောခဲ့ကြသလိုလူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ စာပေအရေးမျှသာ ဖြစ်သလော့။ သို့မဟုတ်နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ဘာလဲ။ အမှန်မှာ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ အမြင်တွင်ရှိသည်လည်းမဟုတ်၊ အနိမ့်တွင် ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မျက်လှည့်လည်းမဟာင့်၊ ပေဒင်ဟောခြင်းလည်း မဟုတ်၊ အဂိရတ် ပညာလည်း မဟုတ်၊ မသွားအပ်သော အခွန်ရာယ်ပြုန်းသည့် နယ်မြေလည်းမဟုတ်၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် အထင်ကြီးနေရသည့် အမျိုးသားရေးကိစ္စလည်း မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးသည် အစဉ်သဖို့ တိုးတက ၎ဖြစ်ပေါ် နေသော ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကိုက်ညီရမည်။ အတိုချုပ်ပြောရမည်ဆိုလျှင် နိုင်ငံရေးဆို သည်မှာ ရဲသော်တို့၏ ဘယ်ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ရဲသော်ပင်ဖြစ်သည်။

ရေးပေါ် သက္ကကပ် အရှစ်တို့တယ်လ်ပြောခဲ့သလို့၊ ရဲသော်နိုင်ငံရေး အကြောင်း စဉ်းစားချင်မှ စဉ်းစား မည်၊ သို့သော် နိုင်ငံရေးက ရဲသော်အကြောင်းကို

စဉ်းစားပေလိမ့်မည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးကရဲဘော်ကို အိမ်မှာလည်းကောင်း တွယ်ကပ်နေပေလိမ့်မည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရဲဘော်သည် နိုင်ငံရေးကို လုပ်နေ ရသည်၊ ကိုင်တွယ်နေရသည်၊ ရန်းကန်နေရသည်၊ အလုပ်သမားက လုပ်ခအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၍ လယ်သမားက လုပ်ခများများ လိုချင်၍ ကောင်းကောင်းနေချင်သည်။ လယ်သမားက သူ့မြေနှင့် သူ ဘဝ တိုးတက် စေချင်သည်။ ဘရေးစာချို့အရာရှိ အရာခံတို့ကလည်း ပုဂ္ဂိုလ်းဒွါးမြေဖွယ် ကောင်းသော ရုံးလုပ်ငန်းမျိုးထက် ပိုမိုစိုင်မြဲမှာ၊ ပိုမိုပြည့်စုံမှာ၊ ပိုမိုလွတ်လပ်မှုကို သင့်တင့်မျှတသော အခွင့်အလမ်း များကို လိုချင်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရဲဘော်မှ အသက်ရှင်တည်နေရန်လိုသည်။ အသက်ရှင်တည်နေနိုင် ရေးအတွက် ရပ်ဝတ္ထာ ပစ္စည်းလိုသည်။ ဤသည်ပင် နိုင်ငံရေးဖြစ်သည်။

ဤသည်ပင် ရဲဘော်၏ဘဝ ဖြစ်၍ ရဲဘော်၏ ဘဝပြောင်းသလို၊ နိုင်ငံရေးကလည်း ပြောင်းလိုက်သည်။ ရဲဘော်တို့ အသက်ရှင် နေနိုင်ရေး၊ ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ နေနိုင်ရေးအတွက် လွတ်လပ်ရေး၊ တစ်ညီးချင်း အလိုက် တစ်မျိုးသားလုံးအလိုက် ဖန်တီးနိုင်မှာ၊ ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအတွက် လွတ်လပ်ရေး၊ အခြားသူ ၏ အခွင့် အရေးကို အထိနိုက်စေဘဲ ရဲဘော်တို့ ကျွန်တော်တို့၏ အဆင့်အတန်း တိုးတက်နိုင်မှ အတွက် လွတ် လပ်ရေးရှိရမည်ဟု ကျွန်တော်တို့ပြောဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေး ဖြစ် သည်။

သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ လူကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးသူည် ညစ်ပတ်သည်မဟုတ်။ နိုင်ငံရေးသည် ကျိုးမြောင်း သော အလုပ်မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးသည် မျက်လှည့်လည်း မဟုတ်။ သဘာဝ၏ အထက်ကလည်း မဟုတ်။

သို့သော အချို့သောပညာရှိတို့က ဤသို့ ဗျာဒီတ်တော် မချမှတ်ကြ။ သူတို့က နိုင်ငံရေးသည် ညစ်ပတ်သည်။ နိုင်ငံရေးသည် ဘာသာရေးဖြစ်သည် စသည် ဖြင့် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အမြို့အမောက် မတည့် ပြောဆိုနေကြသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများက ဤစကားကို 'နိုင်တဲ့' သဘောထားကာ သုံးစွဲ နေကြ သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ပြည်သူလှယ် ခေါင်းရပ်ကုန်အောင်၊ တကယ့် ပြသာနာများ ဖုံးကွယ်သွားအောင် ကြိုးပမ်း လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့နည်းမှာ အချောင်သမားတို့၏ နည်းသာဖြစ်၍၊ နိုင်ငံရေးမဟုတ်။ ဘာသာရေး ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီ၊ တစ်ဦးစီ၏ အသိတရားဖြစ်၍၊ နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ လူမှုရေး သိပ္ပါဖြစ်သည်။ လူမှုရေး သိပ္ပါပညာတစ် ရပ်အနေနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်လိုက်သည် လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်နိုင်ခွင့် အပါအဝင် အခြား အခွင့်အရေးများ ရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးက အသိအမှတ်ပြုရမည်။ သို့သော ဤနေရာတွင် ပင် နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး ကို စည်းခြားရမည်။

နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးသည် အတူတူမဟုတ်သောကြောင့်ပင်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာသာရေးကို နိုင်ငံရေး နှင့် ရောထွေးပစ်ပါလျှင် ဘာသာရေးကိုပင် ဆန်ကျင်ရာ ရောက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော ဘာသာရေး ဆိုသည်မှာ တမလွန် ဘဝအကျိုးအတွက် သည်ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်းသာဖြစ်၍ နိုင်ငံရေး အသိုင်းအပိုင်းဖြစ်သော မျက်မောက်ဘဝအရေးတို့နှင့် သာမဏ်အားဖြင့် မသက်ဆိုင်။ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာကား ပုထုဇွဲ တို့၏ သိပ္ပါပညာရပ်ဖြစ်သည်။

လက်တွေ့အားဖြင့် ကျွန်တော်မြင်သလောက်မှာ လူမှုရေးပေါဒသည် ဘာသာရေး နှင့် အငြင်းပွားမှုရှိစရာ မလို၊ ရှိလည်းမရှိ။ ဘာသာရေး၏

မေတ္တာတရား၊ သစ္စာတရား၊ သမာအာနိဝတရားများကို ဆင်ခြင် စဉ်းစားမည်
ဆိုလျှင် ဤတရားတို့မှာ စိတ္တာ ဆန်သည်ဆိုစေကာမှ လူမှုပေးအရ
တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ဤတရားတို့က လူအဖွဲ့အစည်းကို ဘာမှ
အန္တရာယ် မပေးနိုင်။ သို့သော် လူများရှိသေကိုင်းရှိင်း သည့် ဘာသာရေးအရေခါး
ဘာသာရေး အမည်ခံ၍ အယူသည်းမှာ၊ အကျိုးအကြောင်းမဲ့မှာ၊ လူလူချင်း သွေးစပ်
ချယ်လှယ်မှာ နှင့် အခြားမတရားမှုတစ်ခုခုကို ပြုလာသောအခါ ထိအချင်းအရာကို
ဥပေကွာပြုမထားနိုင် တော့ပေါ်။

ဘာသာရေးဆရာတိုးများက ကြောက်ခမန်းလိုလို ချောက်လှန့်
နေကြသည့်ကြားမှပင် လူမှုပေးသမိုင်း၏ သစ္စာ ရှိသော တပည့်များဖြစ်သည့်
ကျွန်တော်တို့သည် ထိအချင်းအရာတို့ကို ရပ်တန်း စေရမည်။ လူသား တို့အား
အန္တရာယ်များစေသော ဥပဒေ တစ်ခုဖြစ်မလာစေရပေါ်။ ဤသည်မှာ လူမှုပေး
နှင့်ပတ်သက်သော ကျွန်တော်၏တရားသစ်မဟုတ်ပါ။ ဤတရားကို ကျွန်တော်တို့
ရာဇဝင်တွင် အကြီးမားဆုံးဖြစ်သည့် အနောက်ရထားမင်းက တင်းကျပ်စွာ
ကျင့်သုံးခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သမိုင်း၌ တိုးတက်ခဲ့မှုတို့မှာ အနောက်ရထားမင်း
၏အပြုအမှုကြောင့်ဖြစ်လေသည်။ အမှန်မှာ ဘာသာရေးဆိုသည်မှ အပ
ဘာသာဆရာ တို့၏ အတတ်ပညာဆိုသည်မှာရှိကြောင်း သမိုင်းကပြပါသည်။
ကျွန်တော်တို့၏ လူမှုကိစ္စတို့၌ ရှုပ်ထွေးပွဲလီခဲ့သည်မှာ ဘာသာဆရာတို့၏
အတတ်ပညာကြောင့်ဖြစ်ပြီး ဘာသာရေးကြောင့် မဟုတ်သည်ကို သုံးသပ်ကြည့်၍
ရပေသည်။ ဘာသာဆရာတို့၏ အတတ်ပညာဆိုသည်မှာ ဘာသာရေး က
ဘယ်သောအခါ မှ ခွင့်ပြုခဲ့သည်မဟုတ်ဟု ဤနေရာ၏ ညွှန်ပြရန်လိုသည်။

သို့သော သမိုင်းကို လေ့ လာခဲ့သူများအဖြစ် ဘာသာတိုင်းနှင့်အတူ
 ဘာသာဆရာများလည်း အမြဲ ပေါ်ပေါက်လာတတ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့
 တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ဘုရင်ဂျီရဟန်းမင်းကြီးများနှင့် ကောဇ်များ၏ ရန်ပွဲများသည်
 လည်းကောင်း၊ အရည်းကြီးများနှင့် အနော်ရထာ ၏ ရန်ပွဲများသည် လည်းကောင်း၊
 "ကုန်သွယ်ရေး"နှင့် "အလုံး" သည် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်အနောက်မှ လိုက်လာ
 လေ့ရှိသည် ဆိုသော ဆိုရိုးစကားသည်လည်းကောင်း ဘာသာတရားတိုင်းနှင့်
 လူအဖွဲ့အစည်းကို အချင်းအခါမရွေး ပျက်စီးစေနိုင်သည့် ဘာသာတိုင်း၏အညစ်
 အကြေးတစ်ခုဖြစ်သည့် ဘာသာဆရာတို့၏အတတ်ပညာတည်ရှိနေကြောင့်
 ကျွန်တော်တို့ကို နာကျည်း စွာ သတိပေးလျက် ရှိပေါသည်။ သို့သော ဤနေရာတွင်
 ကျွန်တော်တို့သည် ဘာသာဆရာတို့နှင့် ဘာသာဆရာ အတတ်ပညာကို
 ခွဲခြားရမည်။ ဘာသာဆရာ အတတ်ပညာအကြောင်း ပြောခဲ့သည်တို့မှာ
 ဘာသာဆရာ တို့နှင့်မဆိုင်။

ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာကား ဘာသာဆရာတို့သည် ကျွန်တော်တို့သမိုင်း
 တွင် ဖျက်ဆီးမပစ်နိုင်တော့သော ကောင်းသည့် အမှတ်အသားများ
 ချုပ်ထားခဲ့ပေါသည်။ ရေးယခင်က တစ်မျိုးသားလုံးအား ပညာ သင်ကြားရေး
 တည်းဟူသော လူမှုရေးတာဝန်တစ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူမှာ ဘာသာဆရာတို့
 ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့တော့ရပ်နေ ပြည်သူများ ယနေ့ပညာရနေကြခြင်း၊
 တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် စာတတ်ပြောက်မှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားနေခြင်းမှာ
 ဘာသာဆရာများ တာဝန်ယူမှုကြောင့်ဖြစ် သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကို
 ပိုမိုကြယ်ဝအောင် ဘာသာဆရာတို့က ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ် သည်။

ကျွန်တော်တို့ တိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သမျှနှင့်
ဆောင်ရွက်ပေးဆဲများ အတွက် ဘာသာဆရာတို့ကို ကျွန်တော် တို့
အူလိုက်အသည်းလိုက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တွင် လူအများစုကြီးကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော
ဓာတ္ထဘာသာ အကြောင်းကို ပြောရမည် ဆိုလျှင် အခြားဘာသာတရားများကို
ထိနိုက်ရန် မဟုတ်သော်လည်း ဓာတ္ထဘာသာသည် ရေးပဝေကိုမှစ၍ ဖြည့်စွက်
ခဲ့ကြသည့် သေးသိမ်ည့်ဖုန်းသော ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်များကိုသာ သန့်စင်အောင်
ဆောင် ရွက်နိုင်မည် ဆိုပါက ဓာတ္ထဘာသာသည် ကမ္မာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးသော
အဘိဓမ္မာ တစ်ခုဖြစ်လာနိုင် သည့် အလားအလာများရှိလေသည်။

သိမြေဖြစ်၍ ကျွန်တော် ပုဂ္ဂိုဘာသာ၏သံယာတော်များကို တစ်ခု အထူး
လျှောက်ထားလိုပါသည်။ သံယာတော် အရှင်မြတ်များ ဘုရား...
အရှင်မြတ်တို့သည် ကမ္မာပေါ်၌ အကြီးမားဆုံးသော ဘာသာတရား တစ်ခု၏
အမွှဲခံများ ဖြစ်တော်မူကြပါသည်။ ပုဂ္ဂိုဘာသာတရားတော် ကို သန့်စင်အောင်
ဆောင်ရွက်၍ ကမ္မာတစ်ဝန်း သာသနာပြုတော်မူကြပြီး ပေါ်ဘာတရား
စေတနာတရား တို့ကို လူသားတစ်ရပ်လုံးအား ကာလဆုံး အထိ ဟောကြားတော်
မူကြပါ။ သံယာတော် အရှင်မြတ်များ ဘုရား... တပည့်တော်တို့သည် အရှင်ဘုရား
တို့အား မေတ္တာတရား စေတနာတရား ပွားများစေသူများ အဖြစ် အသက်ထက်ဆုံး
ကိုးကွယ် ဆည်းက်ပါမည်။

တပည့်တော်တို့သည် အရှင်ဘုရားတို့ဟောဖြော သည့် မေတ္တာတရား၊
စေတနာတရားကို တစ်မျိုးသားလုံး အတွက်သာမက ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံးရှိ လူသား

အားလုံးအတွက်ပါ လိုက်နာကျင့်သုံးပါမည်။ ဤတရားမျိုး တို့သည်သာလျှင်လည်း
တပည့်တော်တို့တိုင်း ပြည့်၍ ယနေ့အထိ အလွန်လိုအပ်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့်
တပည့်တော်တို့စွမ်းအားရှိသမျှ အရှင် ဘုရားတို့အား ကူညီထောက်ပံ့ပါမည်။
သံယာတော် အရှင်မြတ် ဘုရား...။ ကမ္ဘာသမိုင်းတွင် ပါက်ရန် အရှင်ဘုရားတို့တွင်
ကြိုးမားသောအဆန်းကဏ္ဍရှိပါသည်။ အရှင်ဘုရား တို့ အောင်မြင်တော်မူပါလျှင်
လူသားတစ်ပို့က အရှင်ဘုရားတို့အား ခေတ်အဆက်ဆက် ကြည်ညီ
ကိုးကွယ်ကြပါလိမ့်မည်။

၅၍ သည်ပင်လျှင် အရှင်ဘုရားတို့၏ဘာသာတရားက အရှင်ဘုရားတို့
အတွက် ချမှတ်ထားသည့်တာဝန်ဖြစ်၍ အရှင်ဘုရားတို့၏တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး
အတွက်လည်း ဤသို့သော "နိုင်ငံရေး"လုပ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ အမွန်မြတ်ဆုံးသော
နိုင်ငံရေးလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည် ဘုရား။ ပြည်သူများအကြား ဤသွားတော်မူကြ၍
ညီညွတ်ခြင်းတရား၊ မေတ္တာတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူကြပါ။ တိုင်းပြည်
တစ်ဝန်း လုည်းနေလေ့အောင်း မြင်းစောင်းမကျန် မွန်မြတ်သော လွတ်လပ်မှု
အကြောင်း၊ ကိုးကွယ်မှုတွင် လွတ်လပ်ရေး၊ အချိန်မရွေး နေရာမရွေး
တရားဓမ္မဟောကြားမှုတွင် လွတ်လပ်ရေး၊ ကြောက်ရွှေ့နေရမှု အသိဉာဏ်
ကင်းမဲ့နေရမှု အယူသည်းမှုစသည်တို့မှ လွတ်လပ်ရေးအကြောင်းတို့ကို
ဟောကြားတော် မူကြပါ။ ပြည်သူများအား ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးလာအောင်၊
စိတ်ရောရှင်ပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖြန်လည်ထူထောင်လာအောင် ဟောကြား
တော်မူကြပါ။ ဤတာဝန်များနှင့် အခြားမွန်မြတ်သော တာဝန်များ
အရှင်ဘုရားတို့ထံတွင် ကျန်ရှိပါသည်။ ၅၅ တာဝန်များကို ကျော်ဖောင်

ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ကြပါမည်လား။ အဖြေမှာ အရှင်ဘုရားတို့ လက်တွင်သာ ရှိပါသည်။

ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးကိစ္စ ပြန်ဆက်ပါမည်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စပြောလို မဆုံးသေးပါ။ အမှန်အားဖြင့် နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာအဆုံးမရှိပါ။ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်နေရသည့် သံသရာပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဆုံးမရှိ တဲ့လည်လည် လည်ပတ်နေသော အကျိုးနှင့်အကြောင်း၊ အတိတ်နှင့်ပစ္စပွဲနှင့် ပစ္စပွဲနှင့် အနာဂတ်တို့၏သံသရာကြီးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ နိုင်ငံရေးတွင် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဘာအ ကြောင်း၊ ဘာအကျိုး၊ ဘာအတိတ်၊ ဘာပစ္စပွဲနှင့် ဘာအနာဂတ်ရှိနေပါသလဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ စစ်တွေ ဖြစ်ခဲ့ကြရ သည်။ ဤစစ်ပွဲတို့၏အကြောင်းက ဘာလဲ၊ အကျိုးက ဘာလဲ၊ ဒါတွေကိုစစ်ဆေးကြည့်ကြပါစို့။

မကြောသေးမီကာလအထိ ကျွန်တော်တို့ပြည်ကိုတောင် ချမ်းသာ မပေးသော မှန်တိုင်းကမ္မာထဲတွင် ကျွန်တော်တို့ နေခဲ့ရသည်။ ဤသည်၏ အကြောင်းက ဘာလဲ၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒပင်ဖြစ်တော့သည်။ ဘာကြောင့် ဖက်ဆစ်ဝါဒ ဖြစ်ရသလဲ၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒဆိုတာ ဘာလဲ။ ဖက်ဆစ်ဝါဒဆိုသည်မှာ အမိကအားဖြင့် ရာမနီ ပြည်တွင် ထုတ်လုပ်၍ အီတလီအဝတ်တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ထားကာ ဂျပန်က ကူးယူခဲ့ပြီး မကြောသေးမီ အချိန် အထိ (ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်အပါအဝင်) ကမ္မားအနဲ့အပြားမှ တင်သွင်းခဲ့သော ကမ္မာက တွေ့ဖူးသမျှတွင် အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်သည့် အရင်းရှင်ဝါဒ၏ရလဒ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ဖက်ဆစ်ဝါဒသည် အဖောက် ပြန်ဆုံးသော စစ်ဝါဒ၊ နယ်ချဲရီဒနှင့်
 ဘဏ္ဍာအရင်းအနှီး၏စိုးမှုဗုံဖြစ်သည်။ လူသားတို့နှင့်သမိုင်းအတွက် ဤမျှလောက်
 ဆိုးဝါးလှသောဝါဒ ဘယ်လိုပေါ်ပေါက်လာပါသလဲ။ အဖြော့မှာ နယ်ချဲစနစ်၏
 နိယာမတို့တွင် တည်ရှိပါသည်။ အရင်းရှင်စနစ်သည် ပရမ်းပတာ
 ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ငါးမှ အကျိုးသက်ရောက် သည့် စည်းစိမ်းစွာကို မညီမှာ
 ခွဲဝေမှုတို့အပေါ် အခြေခံသည်ဖြစ်ရာ သူဖန်တီးသည့် ပြဿနာ ကို သူမရှင်း
 နိုင်ဖြစ်လာတော့သည်။ သို့မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ လူလူချင်း၊ လူမျိုးလူမျိုးချင်း၊ တိုင်းပြည်
 တိုင်းပြည်ချင်း ရင် ကြားစော်မရနိုင်သော ပဋိပက္ခများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ရာ
 ဤပဋိပက္ခများတို့သည်လည်း အရှင်းရှင်စနစ် မှ ပေါက်ဖွားလာသည့်
 အမြတ်ရလိုကော် လောဘကော်၊ မှန်တီးစိတ် စသည့် သဘော တို့ကြာင့်
 တစ်ကြာင်း အရင်းရှင်စနစ်မှပင် ပုံ့သွင်းလိုက်သည့် သိပုံ့တည်းဟူသော
 ပညာကြာင့် တစ်ကြာင်း ကြီးမားစွာ နက် ရှိုင်းကျယ်ပြန်လာခဲ့လေသည်။

အရင်းရှင်စနစ်၏ပဋိပက္ခ အကျပ်အတည်းတို့ ပိုမို၍နက်ရှိုင်းလာသည်နှင့်
 အမှု အရင်းရှင်စနစ်သည် ပို၍ကမ္မားရှားထိုးဖြစ်လာကာ ပရီယာယ်အမျိုးမျိုး၊
 လိမ်လည်လှည့်စားမှုအမျိုးမျိုး၊ မိုက်မဲ့မှုအမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ် လာခဲ့ရလေသည်။
 သူဖန်တီးလိုက်သော "ကုန်ပစ္စည်းပိုမိုထုတ်လုပ်မှု" အကျပ်အတည်းကို
 မဖြေရှင်းနိုင် တော့သော အရင်းရှင်နိုင်တော့သော အရင်းရှင်စနစ်သည် ကုန်ပစ္စည်း
 များ၊ စက်ကိရိယာ များကို ဖျက်ဆီးပစ်လာသည် အလုပ်သမားများအား
 ပို၍သွေးစပ်လာသည်။ ပြည် တွင်းရွေးကွက်များ အပူတပ်း ရှာလာသည်။

နိုင်ငံခြားရေးကွက်များ၊ ကိုလိုနီများကို ကမန်းကတန်းရှာ လာသည်။ အမြတ် အစွမ်း ပို၍ပို၍လိုချင်လာလေလေ၊ နည်း၍နည်း၍ရလေလေဖြစ်လာသည်။

သို့ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်တွင်းမှ အရင်းရှင်အခင်းချင်းသည်လည်းကောင်း၊ တစ်တိုင်းပြည်နှင့် တစ်တိုင်းပြည်သည် လည်းကောင်း၊ အကန့်အသတ်မရှိ ယဉ်ပြိုင်လာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်စတ်စ တစ်ဦးကို တစ်ဦး သတ်၍ တိုင်းပြည်အလိုက်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်ချင်းပေါင်း၍လည်းကောင်း "ထရပ်စ်"၊ "ကာတယ်" အစရှိ သည့် လက်ဝါးကြီးအပ်လုပ်ငန်းများ ထူထောင်လာကြသည်။ ဤလုပ်ငန်းများက တစ်ဖန် ယဉ်ပြိုင်မှ ကို အပြင်းအထန်လုပ်လာကြပြန်ပြီး စားကျက်သစ် နယ်မြေသစ်တို့ကိုရှာခြင်း၊ စားကျက်ဟောင်း နယ်မြေ ဟောင်းတို့ကို ပိုမိုရက်စက်ကြမ်းကြုတွာ သွေးစပ်ခြင်းပြုလာရာ နောက်ဆုံး၍ အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သ မား၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ၊ နယ်ချဲ့နိုင်ငံနှင့် ကိုလိုနီနိုင်ငံတို့သည် ကြီးစွာသောတိုက်ပွဲများဖြစ်လာ ကြလျက်၊ ဒေသအလိုက် စစ်တို့မှုအစပြုလျက် တစ်ကဗ္ဗာလုံးသို့ ကူးစက်လာကာ အရင်းရှင်စနစ်၏အ ခြော့အုတ်မြစ် ကိုပါ ထိပါးလာလေသည်။

ဤသည်မှအကြမ်းအားဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်၏ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ နိယာမပင် ဖြစ်သည်။ ဤနိယာမတို့မှာ သူတို့၏ သဘာဝနှင့် ယုတ္တိအရပ် အကျပ်အတည်းများ၊ စစ်ပွဲများဆီသို့ဦးတည်လျက်ရှိရာ ဤကဗ္ဗာမြေပေါ်တွင် အရင်းရှင် စနစ်တည်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံးသမိုင်း ၏ယုတ္တိကျသော ဂိတ်သံကိုနာခံလျက် သူ့ကိုယ်သူ ဆိုရယ်လစ် စနစ်ဘဝကို မပြောင်းလဲသေးသမျှ ကာ လပတ်လုံး ဤအတိုင်းပင် ဦးတည်နေမည် ဖြစ်လေသည်။ သို့သော

အရင်းရှင်လောကသည် ဤအမှုကို မလိုလား။ သို့ဖြစ်၍ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် သူကိုယ်သူ ကျားကန်ထားလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် "ဘဏ္ဍာအရင်း" တည်းဟူသော အချင်းအရာကိုပင် နယ်ခဲ့စနစ်၊ ဖက်ဆစ်စနစ်တည်းဟူသော အသွင်သစ် နှစ်မျိုးဖြင့် ပေါ်ထွက်လာလေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် တစ်ခုတည်းသော အရာဝတ္ထု၏မျက်နှာစာနှစ်ခုသာဖြစ်သည့် ဖက်ဆစ်စနစ်နှင့် နယ်ခဲ့ စနစ် သည် ယခု ပြီးဆုံးသွားသည့် ကမ္ဘာစစ်တွင် ဘာကြောင့် အချင်းချင်း အ တိုက်အဆံပြုခဲ့ကြပါသလဲ၊ အဖြေကို အရင်းရှင် စနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ယဉ်တွင်ပင် တွေ့ရပြန်သည်။ သမိုင်းဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၏စေတနာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သည်မဟုတ်ဘဲ သမိုင်း၏ တောင်းဆိုချက်တည်း ဟူသော သံမကိန္ဒယာမများ အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြစ် သည်။

ဤနိယာမများ၏အညှာအတင်းမဲ့သော ဆောင်ရွက်ချက်များကို ယခု ဆယ်နှစ် အတွင်း၏အဖြစ် အပျက် များက ထင်ရှားစွာသာဓကပြသနေသည်။ အစပထမဉ်ပြီတိန်ပြည်၊ ပြင်သစ်ပြည်နှင့် အခြားတိုင်း ပြည်တို့မှ နယ်ခဲ့ အသိုင်းအပိုင်းတို့က ဖက်ဆစ်စနစ်တည်းဟူသော သူတို့၏ညီအစ်ကို ဝမ်းကွဲကလေးကို မြေတောင် ဖြောက် ပေးခဲ့ပုံကို ကျွန်တော်တို့မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဥပမာဆိုလျှင် ပြီတိန်ပြည်ရှိ မြှေနစ်အုပ်စု သည် အက်ဘီစီနီယာနှင့် မန်ချူးရှိုးယား မုဒီမိုးကျင့်ခံလိုက်ရခြင်း၊ ဖက်ဆစ်စနစ် စပိန်ပြည်၊ ရာမနီပြည် ဥရောပနှင့် ကမ္ဘာတွင် အောင်ပဲခံနိုင်ခြင်းတို့အတွက် အတော်များများ တာဝန်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အရှေ့သက်တွင်လည်း နယ်ခဲ့စနစ်၏အုပ်စုးသူ

အသိင်းအပိုင်းများ သည်ပင်လျှင် ဂျပန်စစ်ဝါဒကို နည်းအမျိုးမျိုး နှင့် ကြောက်ပင့်ပေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအောက်ပြန်ရေးအင်အားစုများသည် ပြည်တွင်းပြည်ပ၏ ပေါ်ထွက်လာနေဆဲ ဖြစ်သောသမိုင်းအရ တိုးတက်သော ဖရင်ကင်စတိန်သတ္တဝါကြီးက သူတို့ကို ပြန် ရန်မူကာ သူတို့လည်မျို့နှင့် ကမ္ဘာလည်မျို့ ကိုညှစ်ရန် ဖြစ်မြောက်လေတော့သည်။ ထိုအခါ သမိုင်း၏သံ မကိန်ယာမ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ဖက်ဆစ်စနစ် ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်သည့် တိုင်အောင် ဆိုပို့ယက်လူနှစ်ယံ၊ တရာတ်ပြည် နှင့်အေားဒီမိုကရေး လှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ကြသော သမိုင်းအရ တိုးတက်အောင် အင်အားစု များနှင့် မဟာမိတ်ပြုရမည်ကို သေလှအောင်ကြောက်ရွှေပြီး ဖက်ဆစ်စနစ်ကို ပထမပိုင်း၌ စိတ်မပါတပါ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်မှာ ကျွန်တော်တို့အမြင်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအပြစ်အကိုအတွက်လည်း သူတို့ပင် အကြီးအကျယ် ခံခဲ့ရသည်။

ဥရောပတိုက်တစ်ရှုန်းနှင့် အာရုတိုက်၌ ဖက်ဆစ်တို့ ပထမပိုင်းတွင် လျှပ်ပြက်သည့်ပမာ တိုက်ခိုက်သမိုင်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြခြင်းမှာ ငါးတို့၏မိုက်မဲသော အပြုအမှု တို့ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ဗဟာပြည်တွင် ပြတိသူ့နယ်ရွှေစနစ် သည် ဗမာပြည်သူတို့ကို တိုင်ပင်ခြင်းလုံးဝမ ပြုသဲ၊ တိုင်းပြည်ကို ခုခံကာကွယ်ရန် လည်းကရှမပြုသဲ၊ တိုင်းသူပြည်သားများက ခုခံကာကွယ်နိုင်အောင် လည်း မပြုလှပ်သဲ စစ်ပွဲဝင် နိုင်ငံဖြစ်သည်ဟု ကြေညာကာ ကျူးကျော်မှုကို စိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ တစ်ပြိုင် နက်ထဲမှာပင် ဗမာပြည်သူ လူထု အား စစ်တိုက်ရကျိုးနပ်စေရမည့် ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုမပေးခဲ့သဲ ရေးမ ဆွကပင်

အတွေလွန်တိဘချုပ်နှင့် အခြားစာချုပ်တို့တွင် ဖော်ပြထားသည့် စစ်နှင့်
ပတ်သက်သည့် ရွှေည့်ရွယ်ချက်များ၊ ဗြိမ်းချမ်းရေး နှင့်ပတ်သက်သည့်
ရည်ရွယ်ချက်များသည် အိန္ဒိယပြည်၊ ဗမာပြည်စသည် ပြတိသူ့ပိုင်နယ်တို့နှင့်
မသက်ဆိုင်စေရ ဟု ကြေညာခဲ့သည်။

ပထမပိုင်းတွင် ဖက်ဆစ်စနစ်ကို ဤသို့ တိုက်ခဲ့ကြခြင်းဖြင့်
စစ်ရုံးမတတ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် သမိုင်း၏ အင်အားစုများက နယ်ချွဲသမား
တို့၏ ဆန္ဒထက်အင်အားပိုမို ကြီးမားခဲ့လေသည်။ သူတို့သည် ဆိုပီယက်ယူနှစ်ယံ
နှင့် မဟာမိတ်ပြုခဲ့ကြရတော့ သည်။ နစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဂျပန်စစ်ဝါဒီကို
တစ်ဦးတည်း ခုခံတိုက်ခိုက်နေခဲ့ရသော တရာတ်ကို အကူအညီ ပေးရ
လေတော့သည်။ သူတို့သည် ပြည်သူလူထုထံသို့လည်း ပို၍ပို၍ချဉ်းကပ်
လာရလေတော့ သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ပြည်သူလူထုများ၊ အထူးသဖြင့်
ဖက်ဆစ်အာကာရှင်စနစ်၏ဖဝါးအောက်ရောက်နေ ရသော ပြည်သူလူထုများကို
ပို၍ စည်းရုံး လာရလေတော့သည်။ သူတို့သည် စိတ်မပါသော်လည်း သူတို့
တိုင်းပြည်နှင့် ကမ္ဘာတစ်ရှုမ်းရှိ ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများ နှင့်
မဟာမိတ်ပြုရလေတော့သည်။

ဤသို့အား ဖြင့် ကမ္ဘာပြည်သူလူထုအား အခွင့်အရေးအနည်းငယ်စီ
လီ၍ပေးရင်း သူတို့၏ ထောက်ခံကူညီမှ ကို ရယူကာ စစ်တိုက်ခိုက်ခဲ့
ကြရလေသည်။ သို့သော် ဤနေရာ၌အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ နယ်ချွဲသမား က
လိုက်လျောပေးကမ်းခဲ့သည့် အခွင့်အရေးဆိုသည့် အချက်မဟုတ်ဘဲ
အခြေအနေ၏ သံမကိုယ့်တို့အရ ပြည်သူ လူထုကိုချဉ်းကပ်၍ ဖက်ဆစ်တို့

စတင်မွေးခဲ့သော စစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် သူတို့ အခြေအနေကိုပါ
အားနည်းစေခဲ့ပြီး၊ ကမ္မာတစ်စုန်းရှိ ပြည်သူလူထု၏ တိုးတက်လှပ်ရှားမှုတို့မှာမူ
များ စွာအင်အားကြီးထွားလာခဲ့ကြပြီး နေရာများစွာတို့၌ သူတို့ချည်းအားဖြင့်
ပြုမြေးချမ်းရေးကို အရယူနိုင်ခဲ့ကြသည်ဆိုသော အချက်သာဖြစ်သည်။
အုတိယကမ္မာစစ်ကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို ဤသို့သော မြင်ကွင်းကြီး
ခင်းကျင်းပြသခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်စနစ်သည် စစ်ရေးအရသာ ကျဆုံးသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍
အမြစ်နှင့်တကွ အသက်ရှင် လျက်ရှိသေးသည် ဆိုသည်ကားမှန်၏။

အနည်းဆုံး စပိန်ပြည်တစ်ပြည်တွင် ဖက်ဆစ်စနစ် သည်
တကယ့်ကြီးမားထွားကြိုင်းစွာ တည်ရှိနေသေးသည်ကို မြင်နေရသေးသည်။
အချို့သော တိုင်း ပြည်များတွင်လည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ခံခိုတိုက်ခိုက်ကြရန်
ခေါင်းမြောင်းစောင့်ဆိုင်းနေကြသေးသည် ကိုလည်း တွေ့နေရသေးသည်
ဒီမှုကရောင်းဝန်မြေးရာဖြစ်သော ပြတိန်ပြည်မှာပင် ဆာအော့စဝါလ်
ဖော်စလို့းဆောင်သော ဖက်ဆစ်ဝါဒကို အုပ်ချုပ်ရေးအသိုင်းအဝိုင်းအချို့က
အရိုအသော ပေးဆောင်ဖြစ်သည်။ ကမ္မာစီးပွားရေး လက်ဝါးကြီးအုပ်
အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော ထရပ်စုများ၊ ကာတယ်များတွင် ဖက်ဆစ်စနစ်ကို
တွေ့မြင်နေရသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ပြည်သူများအပါအဝင် သိန်းပေါင်းမြောက်မြား စွာသော
လူညီလူမဲတို့အား ကျွန်ပြုထားသေးရာတွင်လည်း ဖက်ဆစ်စနစ်ကို
တွေ့မြင်နေရသေးသည်။ ဤအမြစ်များကို လုံးဝမသုတေသနနိုင်သေးသမျှ
ကလေပတ်လုံး ကမ္မာကြီးသည် လွတ်လပ်သော ပြည် သူများကအသက်ဘက်တွင်

တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေထိုင်ကြရာ ကမ္မာဗြိုးမ
ဖြစ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ပြီးခဲ့သည့် စစ်မီးကြီး၏ပြုပုံမှ နေ၍ရိုင်မြေသော
ဌိမ်းချမ်းရေးကို တွေ့ရှိခဲ့ပါ ပြီဟု မဆိုနိုင်သေးပေ။ ကမ္မာဗုလသမဂ္ဂ ရှိသည်ကား
မှန်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ရည်ရွယ်ချက်များမှာလည်း ချီးကျူးလောက်သည်မှာ
မှန်ပါသည်။ ဌိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန်အတွက် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ ချုပ်ထက်
ပိုမိုအင်အားကောင်းသော စက်ယဉ်ရားများ တည်ဆောက်ထားသည်ကား
မှန်ပါသည်။ နိုင်ငံ ပေါင်းစုံ လက်နက်ကိုင်တပ်တစ်တပ်ရှုရှုမက ဆိုပါယက် ယူနှစ်ယံ
နှင့် အဖော်ကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ပါဝင် ကြခြင်းကြောင့် ပို၍ထိရောက်သော
ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်သည်ကား မှန်ပါသည်။ တရှတ်ပြည်မှာ
ကြီးငါးကြီးတွင်တစ်ဦးဖြစ်သည်ကား မှန်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏
ဘရက်တန်ဝိကွန်ဖရောင့်တွင် ဆုံးဖြတ် တည်ထောင်ခဲ့သည့် ကမ္မာဗုလက်၊ ကမ္မာဗု
ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ချုပ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာ
ရေးတံ့တိုင်းများကို ဖြို့ချရန်နှင့် ကမ္မာဗုလီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပြုလုပ်ရန်
လမ်းခင်းထားပြီးဖြစ် သည်ကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် ကုလသမဂ္ဂ ကို
စိတ်အားထက်သန့်စွာထောက်ခံသူတို့သည်ပင်လျှင် ယင်းအဖွဲ့အစည်းသည်
ယနေ့လူသား တို့ ထိုထက်မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြတော့ပြီဟု မပြောနိုင်သေးပေ။
စစ်နိုင်သောနိုင်ငံများက သိမ်းပိုက် လိုက်သော ကိုလိုနိုင်ငံ အဟောင်းများ၏
ပြသာကို မေ့ထားက သေးသည်။

သူတို့၏နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးရေးနေများမှာ ပိုးတိုးဝါးတားပင်ရှိသေးသည်။

ကျွန်တော့မှာ   အပြစ်မြင်လိုသော   စိတ်ထားမရှိပါ။   သို့သော်
 ပထမကဗ္ဗာစစ်ပွဲအပြီး   ဌီမ်းချမ်းရေးအား   ထုတ်မှုများနှင့်   ပတ်သက်သည့်
 ပြတိသူသမိုင်းဆရာတစ်ဦး၏ မှတ်ချက်များကို ကောက်နှတ်ဖော်ပြရပါ လိမ့်မည်။
 သူမှတ်ချက်မှာ "အဖြစ်အပျက်များ ခန့်ကြားသလောက် နိုင်ငံရေးသမားများ
 မခန့်ကြားကြသေး။ သူတို့သည်မြိမ်းချမ်းသော ဌီမ်းချမ်းရေးကို လုပ်ခဲ့ကြသည်။
 သူတို့တိုင်းပြည်ရှိ လူနီများနှင့် ကဗျာလီများ ပတ်သက်၍ ကိုယ်ပိုင်ပြုလာန်းခွင့်
 အခြေခံမှုကို ချီးဖျက်ခဲ့ကြသော အမေရိကန်စိတ်ဝါဒသမားတို့သည်
 ကိုယ်ပိုင်ပြုလာန်းခွင့်များ ထည့်သွင်းချပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်များကို
 ဖောက်ဖျက်မိပြီဆိုကာ အိန္ဒိယပြည် နှင့် အိဂုံပြည်တို့မှ ဆုတ်ခွာပေးရန်
 မရည်ရွယ်သော အက်လိပ်စိတ်ဝါဒသမားတို့နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ကြပြီ။ လူသာဘဝ မှာ
 မဟန်တော့ပြီဟု အများကယူဆနေကြပြီ။ ဒီမိုကရေစိုက် ဥရောပတွင် လုံခြုံစွာမထူ
 ထောင်နိုင်သေး။ အောင်ပွဲ၏တောက်ပမှုဖြင့် ဝမ်းသာ၍လန်းဖြစ်ခြင်းတို့ကို
 စိတ်ပျက်အားငယ်မှာ၊ မကျေ နပ်မှ တို့က ဖုံးကွွယ်ပစ်ခဲ့လေပြီ... "။

ကုလသမဂ္ဂကိုအစပြု၍   ကောင်းသောအဆုံးသို့ရောက်အောင်
 ဆိုပိုက်ပူးနီးယံး၊ အမေရိကန်နှင့် တရှတ်ပြည်တို့တွင် ဇရာမတာဝန်များရှိရာ
 ကမ္မာလူသား အများစုကြီး၏ ယဉ်ကြည်အားထားသော ဌီမ်းချမ်းမှုပေးရန်
 ၍တိုင်းပြည်များကို ကျွန်တော်တို့မျှော်လင့်သည်။ ဆိုပိုက်ပြည်သူတို့သည်
 မတွန့်မဆုတ်သော ဇွဲသတ္တိဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း၊ စီမံခိန်း
 စီးပွားရေးစနစ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း၊ အချိန် အတော်ကြာ သူတို့ ဘာသာပင်
 ဖက်ဆစ်တို့ကို တို့ကိုဆိုက်သုတ်သင်ခဲ့ရလင့်ကစား ဖက်ဆစ်များ ကျဆုံး

သွားရေးအတွက်   အားပေးခဲ့ခြင်းကိုလည်း   ကျွန်တော်တို့   များစွာ
 အားတက်ခဲ့ပါသည်။ ဆိုရယ်လစ် အဖနိုင်ငံတော်၏ အင်အား ကြီးမားမှု ကိုလည်း
 ကျွန်တော်တို့နှစ်သက်၍ ဥရောပတိုက်၌ ဖက်ဆစ်စနစ် ကို ကျော်းအောင်
 တိုက်နိုက်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် အခန်းကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ အသိအမှတ်
 ပြုပါသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုတွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းရေးတွင်လည်းကောင်း၊
 ကိုလိုနိပ်ည်သူတို့ဘက်မှ ဤဆိုရယ်လစ်နိုင်ငံတော်က ရပ်တည်ခဲ့ပုံကိုလည်း
 ကျွန်တော်တို့ စွဲမြှုစွာမှတ်သားမိပါသည်။ အလားတူစွာပင် အမေရိကန်
 ပြည်ထောင်စု၏ ထုတ်လုပ်စွမ်းအား ကြီးမားပုံ၊ ဖက်ဆစ်စနစ်ကို ထိရောက်စွာ
 တိုက်နိုက်နိုင်ပုံကိုလည်း အံ့သြော် ဖက်ဆစ်စစ်ပွဲတွင် အစွမ်းကုန်ပါဝင်ရေးအတွက်
 ဥရောပနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတို့ကို စစ်တပ်အင်အား မြောက်မြားစွာ
 ပို့လွှတ်သည်ကိုလည်း အထူးသဘောကျပါသည်။ အတွေ့လွန်စုတ် စာချုပ်ကို
 ကွယ်လွန်သွားသည့် သမွာတရှစ်စွဲ အဓိပ္ပာယ်ပြန်ပုံအရနှင့် သမွာတထရူးမင်း၏
 နိုင်ငံခြား ရေးဝါဒ အချက် ၁၂ ချက်အရ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအားလုံး၏လွတ်လပ်မှုကို
 ကာကွယ်စောင့်ရောက်ရန် ဤကမ္ဘာဒီမိုကရေး နိုင်ငံကြီးများက ရည်ရွယ်သည်
 ဆိုသောကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ များစွာ စိတ်အား တက် ပါသည်။

ကမ္ဘာပထမဆုံး ဒီမိုကရေးနိုင်ငံကြီးနှင့်တကွ သူ၏သမိုင်းဝင်
 ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဖြစ်သည့် ရေးဝါရှင်တန်၊ သောမတ်စုဂျက်ဇာဆင်၊
 အီးရာဟင်လင်ကွန်း၊ သမွာတရှစ်စွဲတို့က ကမ္ဘာလွတ်လပ်မှုအတွက်
 အထောက်အကူ ပေးခဲ့သည်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့များစွာ အားရဝမ်းသာ

ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန် တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ သမ္မတလင်ကွန်း၏ "ပြည်သူများ၏
 ပြည်သူများအတွက် ပြည်သူအစိုးရ" ဆိုသော စကားကိုပင် ကောင်းစွာ
 နားလည်နေကြပါပြီ။ နောက်ဆုံးပိတ်အနေနှင့် ကျွန်တော်တို့၏
 အင်အားကြီးမားသည့် အိမ်နီးချင်း ဖြစ်သော တရာတ်ပြည်ကြီးကပြီးခဲ့သည့်
 ဆယ်နှစ်အတွင်း သမိုင်းတွင်မည့်ဖြစ်ပေါ်တို့ တွင် ငှေး၏ အင်အားကြီးမားမှုကို
 ပြသနိုင်သည့်အတွက်လည်း အထူးဂုဏ်ယူပါသည်။ အင်အားကြီးမားသော
 ရန်သူကို နှစ်ပေါင်းရည်ကြာစွာ တစ်ဦးတည်း စွဲသတ္တိရှိရှိဖြင့် ရင်ဆိုင်
 တိုက်ခိုက်သည့် အတွက် ကျွန်တော်တို့ အလေးပြုပါသည်။ ငှေးတို့ ယခုလို
 အောင်ပွဲရခဲ့ခြင်းကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ဂုဏ်ယူပါသည်။ ဤအောင်ပွဲကို
 အာရတိုက် ၏အောင်ပွဲအဖြစ်ဖြင့် ချီးကျိုးကာ အာရတိုက်နှင့် ကမ္ဘာလွှတ်လပ်ရေး
 အတွက် ဂုဏ်ရောင်ပြောင်စွာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့မှုကို ကျွန်တော်တို့
 အသိအမှတ်ပြုပါသည်။

ယခုအချိန်၌ ချောမောအောင်မြင်နေပြီဟု ကျွန်တော်တို့ယုံကြည်သော
 တရာတ်ပြည်ကြီး စုစည်း ညီညွတ်စေရေး လုပ် ငန်းကိုလည်း ကျွန်တော်တို့
 ချီးကျိုးပါသည်။ သို့ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်း အကျယ်အဝန်း နှင့် လူ
 ဦးရေတို့တွင်သာမက အခြားအသက်သက်မှပင် ကြီးမားလှသော ဤကမ္ဘာ
 နိုင်ငံကြီး သုံးနိုင်ငံသည် စုစည်းညီညွတ်ကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်တို့
 မျှော်လင့်သည်။ နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်ကဲ့သို့ ကိုယ့်တာပည့်တပန်း နှင့်
 ကိုယ့်အချင်းချင်း နိုင်ငံရေးကစားခဲ့ကြသလို မလုပ်တော့ဟု မျှော်လင့် ပါသည်။

သိမှသာ မညီမှုများဖြင့် ပြမ်းတီးသည့် ကမ္ဘာဟောင်းတစ်ခု ပြန်လည်
တည်ဆောက်ရေး အားထုတ်မှုများကို တားဆီးနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်သည်။

အမောင်ကွက်တစ်ကွက်မှမရှိဘဲ လွတ်လပ်မှ အလင်းရောင် လွှမ်းသော
ကမ္ဘာသစ်တစ်ခုဖြစ်လာအောင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အားကျေမခံကြီးစားကြလိမ့်မည်ဟု
မျှော်လင့်သည်။ ကုလသမဂ္ဂကြီးသည် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်ကြီးကဲ့သို့
အစိုးရများနှင့် ရင်းတို့၏နောက်လိုက်များ၏ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာမဟုတ်ဘဲ
ညီညွတ်သော နိုင်ငံအားလုံး၏အဖွဲ့ချုပ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လာအောင် နိုင်ငံကြီး သုံးနိုင်ငံ
က ဆောင်ရွက်ကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်တို့မျှော်လင့်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များအား အစိုးရကကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မထင်ရှားသော
ပုဂ္ဂိုလ်များကို အပ်ချုပ်နေရာ ရွှေးချယ်စေလွှာတ် လိုက်သည့်မျိုးမဖြစ်စေဘဲ
တစ်တိုင်းလုံး တစ်ပြည်လုံး၏ ကိုယ်စားလှယ်အစစ်များကိုသာ ရွှေးချယ်စေ
လွတ်ကြစေရန် စီစဉ်ဖိုလိုသည်။ ကမ္ဘာအဖွဲ့အစည်း များနှင့်အစည်းအဝေးတို့သို့
အိန္ဒိယပြည်၏ ကိုယ်စား လှယ်အစစ်များကိုသာ ရွှေးချယ် စေလွှာတ်ကြစေရန်
စီစဉ်ဖိုလိုသည်။ ကမ္ဘာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစည်း အဝေးတို့သို့ အိန္ဒိယပြည်၏
ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အရှေ့ဖျား ကော်မရှင်တွေ ဗာဗာပြည်၏
ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် လည်းကောင်း ပြီတိသူ့အစိုးရက ရွှေးချယ်သူတို့အား
စေလွှာတ်ခြင်းကို ကျွန်တော် တို့ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက် သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် ကမ္ဘာဌားချမ်းရေးနှင့် လုပ်ချေားကို ထိရောက်စွာ
ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခု တကယ် ဖြစ်လာစေလိုလျှင် နိုင်ငံကြီး
နိုင်ငံငယ်ဟု မတရားခွဲခြားထားမှုတို့ကို ပပေါက်အောင် ကြီးစားကြ ရပေါ်းမည်။

တကယ်ဆိတော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ကြီးသည်ပေါ်သည်ဟူ၍ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါမည်နည်း။ အကျယ်အဝန်းကိုပင် အဓိကထားရမည်လော့၊ မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ အကျယ်အဝန်းကိုသာ အဓိကထားရမည်ဆိုက အီနှီးယပြည်ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံကြီး ဟူသော နေရာကို ရတိက်ခဲ့မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယနေ့ အီနှီးယပြည်၏အခြေအနေမှာ ကျွန်တော်တို့ သိသည့် အတိုင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်ကို မကြာသေးမီ အချိန်အထိ နိုင်ငံကြီးဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် အကျယ်အဝန်းကြောင့်မဟုတ်ခဲ့သည်ကိုကား ကျွန်တော်တို့ တွေ့မြင်ခဲ့ကြသည့် အတိုင်းပင်ဖြစ် သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် လူဦးရေကို အဓိကထားရမည်လော့၊ မဟုတ်ပါဟုပင် ဖြေရပါမည်။ ဤမေးခွန်းအတွက် အီနှီးယပြည်ပင် အကောင်းဆုံးအဖြေဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် သဘာဝ အင်အားများနှင့် ကုန်ကြမ်း များ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို နိုင်ငံကြီးဟု သတ်မှတ်ရမည်လော့။ သို့သော် ဂျပန်နိုင်ငံ နှင့် အီတလီနိုင်ငံတို့သည် ထိုပိုင်ဆိုင်မှုများမရှိပါဘဲလျက် နိုင်ငံကြီးများဖြစ်ခဲ့ကြသည်ကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် ကြီးမားလာရခြင်းမှာ ငှုံးနိုင်ငံသည် အခြားနိုင်ငံများထောက် သမိုင်းနှင့်အညီ ရှေ့သို့ချိတက်နိုင်သော အကြောင်း တစ်ကြောင်းကြောင့် သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ရရှားပြည်သည် တစ်ချိန်က နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာသုံးရာခန့် တာတာတို့၏စိုးမိုးမှုအောက်တွင် အလူးအလိုမြဲခဲ့ရဖူး သည်။

သို့သော ယနေ့အဖိုတွင် ရရှားပြည်သည် ပြိုင်ဘက်ကင်းစွာ
 ကြီးမားကြံ့နိုင်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုပြည်သည် ကမ္မာပေါ်တွင်
 အကြီးမားဆုံးသော နိုင်ငံရေးအင်အား၊ စစ်အင်အားများရှိရှိ သာမကဘဲ၊
 ဆိုရှယ်လစ်စနစ်တည်းဟူသော ယဉ်ကော်မှုအသစ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေစေသည့်
 တစ်ခု တည်းသော နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် စစ်ကြီးအပြီး
 ပြတိန်ပြည်၏အခြေအနေက မည်သို့ရှိ သနည်း။ ပြတိန်ပြည်သည် "ဂရိတ်ပြတိန်"
 "ကြီးမားသော ပြတိန်ပြည်"မဟုတ်တော့။ သူ့အင်ပါယာတွင် နေလုံးဝမကွယ်
 ပျောက်သေးသော်လည်း နေဝါဒပြုလေပြီ။ တစ်ချိန်က ပြတိန်ပြည်သည်
 ကမ္မာတွင် အင်အားအကြီးဆုံးသော နယ်ချုံသမားဖြစ်ခဲ့သည်မှာ နိုင်ငံရေးနှင့်
 စစ်ရေးတွင်သာမက ထင်ရှားစွာမမြင်ခဲ့ရသည့်တိုင်အောင် စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး
 တို့တွင် ပါဖြစ်ခဲ့သည်။

သူ၏မြင်သာသော အင်ပါယာအသိင်း အဝိုင်းအပြင်ဘက်ရှိ နိုင်ငံတို့၏
 စီးပွားရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးတို့ကိုပင် ကြိုးကိုင်ခဲ့လေသည်။ သို့သော ယနေ့
 ၂၅အခြေအနေ မရှိတော့။ သူသည် သူ၏ကိုလိုနိုင်ငံများဖြစ်သည့် အိန္ဒိယပြည်၊
 အိဂဲစ်ပြည်တို့ထံမှပင် ကြွေးတင်ခံနေရလေပြီ။ သမိုင်းဆိုင်ရာ သံသရာတရားအရ
 ကမ္မာငွေရေး ကြေးရေးစနစ်၏ပဟိုတာနချုပ် ဖြစ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
 ကိုပင် မကြာခကာ သွားရောက်ဖူးမျှော်နေရလေပြီ။ မကြာသေးမီက
 ၂၅နှစ်နိုင်ငံသည် တိတ်တိတ်ကြိုတ်၍ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စတို့တွင်
 ပြင်းထန်သောစစ်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့ကြသေးသော်လည်း တစ်ချိန်က စွဲနပဲကြီးလှသည့်
 ဗျာနားလ်(အက်လိုပ်)သည် သူကိုယ်သူ "မိုဟာမဒ်" အဖြစ် ပြု၍ လာသမျှ လူကို

ဆီးကြိုနေသည့် လွတ်လပ်ရေး ကောက်ရပ်တည်ရှုရာ "တောင်ကြီး"ဆီသို့
မကြာခဏသွားခဲ့ရလေသည်။

မြတ်နှင့်ပြည်မှာ အပြင်ဘန်းအားဖြင့် ကိုလိုနိနိုင်ငံများ ဆက်လက်
ထားနေသော်လည်း သူ့ကို ကိုလိုနိနိုင်ငံများမှာ ယုတ္တိတရားအပေါင်လျှင်
ပေးရန်ရှိသူများမဟုတ်တော့ဘဲ ယူရန်ရှိသူများသာ ဖြစ်နေတော့သောကြောင့်
သူအကျိုးကို အထိခိုက်ခံ၍ ဤကိုလိုနိများအား ကြာရည်စွာ
ထားနိုင်တော့မည်မဟုတ်။ မြတ်သူ နယ်ချုံသမားသည် ကိုယ့်အခြေအနေ
ကိုယ်သိကာ နယ်ချုံစနစ်ကို အပြောနှင့်သာမဟုတ်၊ အလုပ်နှင့် တကယ်
စွန်လွှတ်ပြီးနောက် သူ၏ကိုလိုနိနိုင်ငံများမှ ပြည်သူများ၏တက်ကွွား ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှ ကိုရယူကာ ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားများကို
အစွမ်းကုန်အသုံးချခြင်းဖြင့် သူ့နိုင်ငံနှင့် ကိုလိုနိနိုင်ငံများအား ပြန်လည်ပြုစု
ပျိုးထောင်မည်လား၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားသော အင်ပိုင်ယာများကဲ့သို့ပင်
လမ်းဟောင်း အတိုင်းလိုက်ကာ အဆုံးဦးယိုယွင်းပျက်စီးဆိတ်သူ့မည်လား။
ဤပုဇွဲကို မြတ်နှင့်ပြည်က ယခု ဆုံးဖြတ်လျှင် ဆုံးဖြတ်၊ မဆုံးဖြတ်လျှင်
နောင်ဆုံးဖြတ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်တော့ဘူး။

(J)

ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီးမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် အချက်တစ်ချက်မှာကား
အထူးသဖြင့် အာရုတိက်တွင် နယ်ချုံစနစ် ၏ခေတ်ကုန်ဆုံးပြီဆိုသော
အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အာရုတိက်သည် အားအင်သစ်များနှင့် ပြည့်စုံလာကာ
ကမ္မာနိုင်ငံရေးထဲသို့ ပို၍ပို၍ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာလေပြီ။ နိုင်ငံပေါင်းစုံ

အဖွဲ့အစည်းတို့တွင် အာရုတိက်ကို လျစ်လျှောထား၍မရတော့ပေါ့။ အာရုတိက်၏
အသံ သည်လည်း ကျယ်၍ကျယ်၍လာလေပြီ။ ကြိုအသံကို အင်နိနိုးရှား တွင်
လည်းကောင်း၊ အင်ဒိခိုင်းနားတွင်လည်းကောင်း၊ ပမာပြည်တွင် လည်းကောင်း၊
အိန္ဒိယပြည် တွင် လည်းကောင်း၊ အခြားနေရာများတွင် လည်းကောင်း
ကြားနေရလေပြီ။ အာရုတိက်၏ တိုးတက်လာမှုကို တရာတ်ပြည်တွင်လည်း
မြင်နိုင်လေသည်။ အာရုတိက်မှာရှေ့သို့ချို့တက် နေပါပြီ။

ကမ္မာ့သည်   တိုးဗွားနေသော   အာရုညီညွတ်မှုအင်အားကိုလည်း
ထည့်သွင်း တွက်ရတော့မည်မ ဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့သည် စုစည်းညီညွတ်၍
ဆန်းသစ်သောအာရုတိက်စနစ်ကို တည်ဆောက်ကြတော့ မည်။ သို့သော်
စစ်ဝါဒပုဂ္ဂပြည်၏ သာတူညီမှုနယ်ပယ်မျိုး၊ အာရုတိက်ဆိုင်ရာ မွန်ရိုးစာတမ်းမျိုး၊
နယ် ချွဲ့သမား ဦးစားပေး စနစ်မျိုး၊ ငွေရေးကြေးရေး အုပ်စုမျိုးကားမဖြစ်စေရ။
ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ဦးချင်းဖြစ် စေ၊ စုပေါင်း၍ ဖြစ်စေ၊ အပြင်လူတစ်ဦးက
လာရောက်ချမှတ်ပေးသောစနစ်မျိုး၊ လူမျိုးတစ်ဦးက အခြား လူမျိုးများအပေါ်
ကြိုးကိုင်အာကာပြနိုင်သောစနစ်မျိုးမဖြစ်စေရ။ မည်သို့ဖြစ်စေ အပြင်လူ
တစ်ဦးကလာ ၍ အချင်းချင်းတို့က်ပေးနိုင်သော စနစ်မျိုးမဖြစ်စေရ။

ကမ္မာ့မိသားစုအဖွဲ့အစည်းကြီး၏ အာရုတိက်အဖွဲ့။ ခွဲသာဖြစ်၍
အာရုတိက် ညီညွတ်ရေး နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက်ဖွဲ့သော
အဖွဲ့အစည်း၊ အာရု တို့က်တစ်ခုအတွက်သာမက တစ်ကမ္မာလုံး ၅၇၅တ်လပ်ရေး၊
လုံခြုံရေး၊ တိုးတက်ရေးနှင့် ပြိုမ်းချမ်းရေး ကို ရယူရန်ဖွဲ့သော အဖွဲ့အစည်း
ဖြစ်သည်။ လူမျိုးရေးအရနှင့် ပထဝိပိုင်းခြားမှုအရ သီးသန့်ထားသည့်

သဘောရှိသော အဖွဲ့အစည်းမျိုး လည်း မဖြစ်စေရ။ သို့သော် ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုယ်
စနစ်ကျအောင် ပထမကြိုးပမ်းသည့် အခြေခံနှင့် လက်တွေ့။ ကျသော
တာဝန်များကို ချမှတ်နိုင်စေရမည်။ ထို့ပြင် အာရု တိုက်၏ကြမ္ဗာကို တွေ့ရှိ ဖန်တီး
နိုင်စီမံသောင့်နှင့် ကမ္မားယဉ်ကော်မှူးကိုလည်း ပိုမိုကြယ်ဝအောင် အထောက်အကူ
ပြနိုင်စီမံသောင့် အာရုယဉ်ကျေးမှု ကို ပြန်လည်စုစုပေါင်းစပ်စသည့်
အာရုတိုက် နှင့်သာဆိုင်သော တာဝန်ရပ် များကိုလည်း ချမှတ်နိုင်ရပေမည်။

ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အာရုတိုက်သစ်ကို ကျွန်တော်ကြိုသို့မြင်ပါသည်။
လောလောဆယ်တွင်မှ အာရုတိုက် အတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ အပြင်မှ
လည်းကောင်း၊ အဖိနိုင်ခံပြည်သူတို့သည်လည်းကောင်း ပူးပေါင်းလိုသမျှသော
သူတို့ ပူးပေါင်းကြရမည်။ အတူတကွ ချီတက်ကြရမည်။ အလုပ်တူ လုပ်ကြရမည်။
လက်တွဲကြရမည်။ လိုအပ်ပါက ကျွန်တော်တို့တင်ပြခြုံဖြစ်စေ၊ အခြားသူ
တစ်ဦးဦးက တင်ပြခြုံဖြစ်စေ လတ်တလော အမျိုးတူ ပြသာနာများကို ရင်ဆိုင်ရန်
ကြားဖြတ်ပူးတွဲအစီအစဉ်များပြုလုပ်ကြရမည်။ ကျွန်တော့ပုဂ္ဂိုလ် အရမှ
ထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတည်းဟုသော အသိဉာဏ်ကို
မသိမမြင်ကြသေးမီ ကြို သို့သော ခြေလှမ်းမျိုးလှမ်းသင့်သည် ထင်ပါသည်။
မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော့အမြင်များကို အာရု တိုက်နှင့် တစ်ကမ္မာလုံးရှိ
ညီအစ်ကိုတော်များ ရှုံးမောက်တွင် ထိုက်တန်သလောက် စဉ်းစားနိုင်ရန် တင်ပြ
လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ကြိုနေရာတွင် ရက်စက်ကြမ်းကြတ်သော ပိုးမိုးမှု၊
အင်အားသုံး၍ အနိုင်ယူမှု၊ လုပ်ကြံ့၍အ သေရေ့ဖျက်မှု စသည့်

မိုက်မဲယုတ်မာသော အင်အားစုများကို ရဲ့ဝံစွာစုခံတိုက်နိုက်နေကြသည့် အင်ဖိန္ဒီးရှားပြည်သူ များနှင့် အင်ဖိချိုင်းနားပြည်သူများကို ကျွန်တော့တိုင်းပြည်ကိုယ်စား အူလိုက်အသည်းလိုက် ချီးကျူးး ဂုဏ်ပြုလိုပါသည်။ သမုဒ္ဒရာနှင့် တောတောင်များ ဗြားနားနေစေကာမူ ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့ နှင့် အတူရှိသည်။ သူတို့တိုက်ပွဲကို ကျွန်တော်တို့တိုက်ပွဲဟုပင် ယူဆပါသည်ဟု ဤချိုင်းစွန်းစားသူများ ကို သိစေ အပ်ပါသည်။ သူတို့ကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော်တို့သည်လည်း လွတ်လပ်ရေးရရန် သန္တာန်ချထားပြီး ကြပါပြီ။

ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော အင်ဖိန္ဒီးရှားနှင့် အင်ဖိချိုင်းနားမှ ပြည်သူ အပေါင်းတို့၊ ယနေ့အဖို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ အမျိုးတူ လုပ်ငန်းများအတွက် ရဲသော်တို့နှင့်လာရောက် မပူး ပေါင်းနိုင်သေးသော်လည်း လာရောက်ပူးပေါင်းနိုင်ရန် အစွမ်းကုန်ကြီးစားကြပါမည်။ ရဲသော်တို့၏တိုက် ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နဲ့ကြပါ။ ကျွန်တော်တို့ဆုမွန်ကောင်းတောင်း၍ အကောင်းဆုံးသော ဆန္ဒများပို့ လိုက်ပါသည်။ ထိုမျှမက ဆုတောင်းရုံ၊ ဆန္ဒပို့ရုံမျှထက် ပို၍ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ကြီးစားကြပါမည်။ ရဲသော်တို့၏အားထုတ်မှုသည် မကြာမိတွင် အောင်မြင်မှုသရဖူဆောင်းရပါစေ။

တရုတ်ပြည်သူ လူထုအားလည်းကောင်း၊ မာရုယ်ချို့ကေရှိတ်အား လည်းကောင်း၊ ဖော်စီတုန်း၊ ပိုလ်ချုပ် ချူးတေးနှင့်တကွ တရုတ်ပြည်တွင် အလင်းရောင် ပေးကာ တရုတ်ပြည်ကြီးကို နိုင်မာစွာညီညွတ်ရေး တည်ဆောက် ပေးနေကြသည့် ခေါင်းဆောင်များကိုလည်း မေတ္တာရပ်ခံလိုပါသည်။ ငါးတို့၏ တရုတ် ပြည်အတွက်သာမက အာရုတိုက်နှင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် သမိုင်းက

ပေးအပ်သော တာဝန်ကိုကျော်ဖွဲ့ အောင် ထမ်းဆောင်ရန်ရှိသေးကြောင်း၊
ငါးတာဝန်ကိုလည်း သန္တိဗြာန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြပါက ကျော်ဖွဲ့ အောင်
ထမ်းဆောင်နိုင်ကြပြီး ငါးတို့ကိုယ်တိုင် ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်ကြီးများ
ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းကို လေး စားစွာဖြင့် သတိပေးလိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည်
အိမ်နီးချင်းနိုင်တစ်ခုမြေးချမ်းမှုကို အမှန်လို လားသူများအဖြစ်နှင့်တကွ
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၊ ကမ္ဘာအရှေ့များနှင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ဌိမ်းချမ်းမှုကို လိုလား
သူများအဖြစ် ဤသို့မေတ္တာရပ်ခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အလားတူပင် အိန္ဒိယပြည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများဖြစ်ကြသော မဟာတ္ထာမဂန္ဒီ၊
မစွဲတာဂျင်နား၊ ပန်ဒစ်ဂျိ၊ ဟာလာလ်နေရား၊ ဥက္ကာဌာဌီးအဇော်နှင့်
အေားပုဂ္ဂိုလ်များအား တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ရှေ့သို့ချီတက်ကြ ပါရန်
မေတ္တာရပ်ခံလိုပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တွင် နေထိုင်ကြကုန်သော အိန္ဒိယလူမျိုးများနှင့်
တရာတ်လူမျိုးတို့ကို ကျွန်တော် ပြောလိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့ကို
လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အေားမည်သည့်လူမျိုးကိုဖြစ် စေလည်းကောင်း
မုန်းတီးသောစိတ်ထားမရှိပါ။ သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့နှင့် ပူးပေါင်းရန်
လာကြပါလျှင် ညီအစ်ကိုရင်းချာပမာ ကျွန်တော်တို့က ကြိုဆိုပါမည်။

ကျွန်တော်တို့အား မိတ်ဆွေများ၊ အိမ်နီးချင်းများ၊ အဖြစ်သာ
ကူညီလိုသည် ဆိုပါကလည်း ကျွန်တော်တို့ ကလည်း ဤသဘောအတိုင်းပင်
တုံ့ပြန်ပါမည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးတွင် တစ်ဖက်မှ သူတို့ကို
ခုတုံး လုပ်သွားခြင်း မခံရအောင် သတိထားကြရမည်။ ယနေ့အဖွဲ့တွင်

အချို့သူများက ဗမာပြည် တွင် သူတိနှင့် ကျွန်တော်တို့ကိုရန်တိုက် ပေးလိုစိတ် ရှိနေကြသည်။ ဤသူတို့သည် သူတို့ထံ အခွင့်အရေး အနည်းငယ် သာပါသော ကတိပေါင်း မြောက်မြားစွာနှင့် ချဉ်းကပ်လာကြပေလိမ့်မည်။ ဤသူများ၏ လိမ့်လည်မှုကိုမခံရလေအောင် သူတို့ ရရ ပြကြရပေလိမ့်မည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော်တိနှင့် မိတ်ဆွဲ ဖြစ်လိုသလား၊ ရန်သူဖြစ်လိုသလားကို အဖြေးအပိုင် ရွှေးချယ်ရပါလိမ့်မည်။ တစ်ချိန်တည်းနှု မိတ်ဆွဲရော ရန်သူပါမဖြစ်နိုင်ပါ။ ဥရောပတိုက် သားများကို ပြောလိုသည်မှာ ကျွန်တော်တိုကား မိတ်ဆွဲအဖြစ် ဆက်လက်နေလိုပါသည်။ သို့သော် သခင်နှင့် ကျွန်ဆက်ဆံရေးမှုမျိုးတော့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ညီမှုမှုပေါ်တွင် အခြေခံသည့် ဆက်ဆံရေးသာဖြစ်ရ ပါမည်။

(၃)

ယခု ကျွန်တော် ပြည်တွင်းရေးအကြောင်း ဆက်လက်တင်ပြုပါမည်။ သို့သော် ပြည်ပရေးရာကို ဘာ ကြောင့်အကျယ်တဝ် တင်ပြခဲ့ရပါသလဲဆိုသည်ကို ပထမရှင်းလင်းလိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သဘော ပေါက်ပြီးဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ကမ္မာဖြစ်ရပ်တို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်နေ၍ ကျွန်တော်တို့ကို သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ကမ္မာဖြစ်ရပ်တိုက ကျွန်တော်တို့ကို ဂယက်ရိုက်သောကြောင့်ဖြစ်ပေ သည်။ ယခုပြီးခဲ့သည့် သုံးလေးနှစ်အတွင်း ဤသဘောကို ကျွန်တော်တို့ကောင်းစွာတွေ့မြင်ခဲ့ကြရပါပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ကမ္မာဖြစ်ရပ်များကို ကျွန်တော်တို့ကောင်းစွာနားလည်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း "လွှတ်လပ်ရေး" "အချုပ်အချုပ်အကာပိုင်ရေး" ဆိုသည့်

စကားလုံး၏အဓိပ္ပာယ်မှာလည်း ယခင်ကဲ့သို့ "အကြွင်းမဲ့မျှ" သဘောများ
မရှိတော့ဘဲ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီကို ကျွန်တော်တို့သဘောပေါက်ကြရပြီ။

ဤ သဘောမှာ တိုင်းပြည်ကြီးရော၊ တိုင်းပြည်ငယ်အတွက်ပါဖြစ်၍
နပ်ခဲ့သမားက ကျွန်တော်တို့အား လွတ်လပ်ရေးပေးရမည်စိုးကာ သူတို့၏
တပည့်တာပန်းများနှင့်အတူ ငြင်းဆိုကြသလို တိုင်းပြည်ငယ်တို့ အတွက်သာ
မဟုတ်ပါ။ အမှန်မှာ ယနေ့ကမ္မာတွင် တိုင်းပြည်ငယ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ
လွတ်လပ်လျက် ရှိကြသည်။ ယင်းသို့သော လွတ်လပ်သည့် တိုင်းပြည်ငယ်တို့မှာ
ပြင်ပမှကျိုးကော် တိုက်ခိုက်မှုခံရသော အခါ ဘာမျှမရခံနိုင်ကြပော့
တစ်စုံတစ်ညီးကပြောလာပါက၊ ၁၉၄၀-ခန့်က ပြင်သစ်ပြည်ကျခုံးခဲ့သည့်
နည်းအတိုင်း တိုင်းပြည်ကြီးတို့မှာလည်း လုံခြုံမှုမရှိကြောင်း ပြီးခဲ့သည့်
ကမ္မာစစ်ကြီးကသက်သေပြထား ပေပြီ။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့အား လွတ်လပ်ရေးမပေးလို၍ ဤသို့
ငြင်းဆိုလာကြမှုကို ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားစရာ မဟုတ်၊ တကယ်ဆိုတော့
လွတ်လပ်သောမမာပြည်သည် မိတ်ဆွေမဲ့တိုင်းပြည်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ စင်စစ်
အားဖြင့် ကာကွယ်ရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စတို့တွင် တူညီသောအကျိုးများအတွက်
အခြား တိုင်းပြည်များနှင့် လွတ်လပ်စွာ မဟာမိတ်ပြုကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး
ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွင်း ကိုယ့် ဘဝကို ကိုယ် ဖန်တီး လိုသောကြောင့်
ကျွန်တော်တို့လွတ်လပ်လိုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်တော်တို့၏
ကမ္မာပေါ်ရှိ နိုင်ငံများအချင်းချင်း မိန့်ရေးဆိုသောအမြင်နှင့် ဗာဗာပြည်အတွက်

အမျိုးသား လွတ်လပ်ရေးဆိုသော အမြင်နှစ်ခုကို မည်ကဲ့သို့ စပ်ဟပ်ပါမည်းနည်းဟု
အချို့ကမေးကြပါမည်။

<p>ကျွန်တော်စောစောကရှင်းပြခဲ့သလို</p> <p>သဘောမျိုးမဟုတ်လျှင် ဆိုပါယ်ယူနိုင် ၏တိုးတက်လာနေသော သွောကို ခုခံတားဆီးရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ အင်အားချင်းညီမျှစေရေးဟု သော ကျဉ်းမြောင်းသည့်အမြင်နှင့် ပြောဟန်ရှိသော မစွေတာချာချိတ်ကြိမ်က ပြောဖူးသည့် "ဥရောပ ပြည်ထောင်စု"မျိုးမဟုတ်လျှင် မိမိသဘောအရ ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့ဖြစ်လျှင် ကောင်းပါသည်။ အမှန်စင်စစ် တစ်နှစ်နွေးတွင် ပြင်သစ်ပိုင် အင်ဒိုချိုင်းနား၊ ယိုးဒယား၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ကျွန်တော်တို့ပြည်ပါဝင် သော "အင်ဒိုချိုင်းနား ပြည်ထောင်စု"ဆိုသည်မျိုး ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်၍ ဖြစ်နိုင်ကောင်း ဖြစ်နိုင် ပေလိမ့်မည်။ ကြိုသည်မှာ စိတ်ကူးယဉ်ခြင်းမဟုတ်။</p>	<p>အထက်ကချေပေးသည့်</p> <p>လူမျိုးရေးအရ သေနှင်းပူးဘာရေးအရ၊ စီးပွားရေးအရနှင့် အေားသက်များတွင် တူညီမှုပေါင်း များစွာရှိသော ကြိုနိုင်ငံတို့၏သမိုင်းဖြစ်စဉ်အရ ၌ ပြည်ထောင်စုမျိုးဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့သည် လူမျိုးစုံသွေးစည်းရေး ဝါဒကို နားလည်အောင် ကြိုးစားရမည်။ မှန်ကန်သော လူမျိုးစုံသွေးစည်းရေးဝါဒကို ပြုစုံပျိုးထောင်ပေးရ မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အေားနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အဘက်ဘက်တွင် ကမ္ဘာအကောင်းဆုံးတို့၏အကျိုးအမြတ်တို့ကိုရကာ ကျွန်တော်တို့ ဘဝမှာလည်း အတိုင်းအဆမရှိ ပိုမို မြင့်မား ကြွယ်ဝလာစရာရှိသည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ</p>
--	---

ကိုယ်ချဉ်းသာ နေမည်ဆိုက အကျပ်အတည်းများထဲမှ လွှတ်မြောက်နိုင်မည်
မဟုတ်ဘဲ နောက်ပိတ်ဆုံး၌ ပျက်စီးခြင်း ကိုပင် ကြံတွေ့ရဖွယ်ရာရှိပေသည်။

၅၅ သို့သော သိပ္ပါနည်းကျသည့် လူမျိုးစုံသွေးစည်းရေးဝါဒ၊
အပြန်အလှန်အကျိုးပြု သသောမျိုးရှိသည့် လူ မျိုးစုံသွေးစည်းရေးဝါဒသည်
အမျိုးသားရေး၏အကျိုးစီးပွားတို့နှင့် ကောင်းစွာကိုက်ညီသည်။ အဘယ့်
ကြောင့်ဆိုသော ယင်းကဲ့သို့သော လူမျိုးစုံသွေးစည်းရေးဝါဒသာ
ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါလျှင် နိုင်မြောက် ဤမျိုးချမ်းရေးနှင့် ကမ္မာ့လွှတ်လပ်မူလည်း
ရလာနိုင်ပေသည်။ ထိုအခါတွင် လူသားတစ်ရပ်လုံး၏တည် ဆောက်မှု
စွမ်းပကားမှ ပေါ်ထွက်လာသည့်အကျိုးတို့ကို ကျွန်ုတ်တို့ ခံစားနိုင်ကြပြီး
အနမ်းစွမ်းအား ကို သိပ္ပါနည်းအရ တွေ့ရှိလာရချက်ကိုလည်း
အပြန်အလှန်ရှုက်ဆီးရမည့်နေရာတွင်မသုံးဘဲ ခန့်မှန်းနိုင် ခြင်းငှာ
မစွမ်းသည့်ထုတ်လုပ်မှ အင်အားတို့ကို ဖော်ထုတ်ပေးရာတွင် ထိရောက်စွာ
အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ယနေ့ကျွန်ုတ်တို့ကြံတွေ့နေရသော ပြဿနာအားလုံးကို
ဖြေရှင်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ထိုအခါ လူများ ကျန်းမာမည်၊ ပို၍အသက်ရှည်မည်၊ လူဦးရေ
နည်းမူများမူဆိုသော ပြဿနာတို့လည်း ပေါ်တော့မည်မဟုတ်။
ဝါယာပစ္စည်းတို့တွင်လည်း ပေါ်များကြွယ်ဝလာမည်။ အချိန်ပြဿနာ၊ ဝေးကွာမှု
ပြဿနာ တို့ကို လည်း အောင်နိုင်ပြီး ကမ္မာ့ကြီးသည် အလုမ်းဝေးသော အီမိန္ဒီးချင်း
တို့၏ ကမ္မာ့မဟုတ်တော့ဘဲ နီးကပ် သော အိမ်နီးချင်းတို့၏ကမ္မာ့ဖြစ်လာပေမည်။
မူလက အဆင့်မြင့်စွာဖြင့် တည်ရှိခဲ့သည့် လူသားတို့၏ ကမ္မာ့မိသားစုံတည်း

ဟူသော သဘောမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ပြန်ရောက်မည်။ ဤသဘော မှာ အလွန်တင့်
တယ်သော သဘောဖြစ်သည်မှာ မှန်၏။ သို့သော ယနေ့ ကမ္မာတိုင်းပြည်
အချင်းချင်း ပို၍ပို၍ မိန့်ခိုလာကြ ရပါကို ကျွန်တော်တို့ မြင်တွေ့ခဲ့ကြရပြီ။
ဖြစ်စဉ်တို့၏ယုတ္တိအရ ကမ္မာကြီး သည် ပို၍သာ ညီညာတ်လာရ တော့မည်။
ဤသည်မှာ မဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်၊ အချိန်မကျသေး၍သာ မရင့်ကျက်
သေးခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုပင် ကျွန်တော်တို့ "ဒေသဆိုင်ရာအုပ်စု"များ အကြောင်းပင်
ပါနေသော ယုတ္တိသဘောတို့ဖြစ်သည်။ စော်မိသိပ္ပံး နည်းစနစ်တို့ကလည်း
ဤဖြစ်စဉ်ကို ပို၍လျင်မြန်စေမည်သာဖြစ်သည်။ ရူပသိပ္ပံးပညာနှင့် သဘာဝ
သိပ္ပံနည်းတို့က လူမှုရေးသိပ္ပံး စိတ်သဘောသိပ္ပံးတို့၏အရှေ့က
ပြေးနေသောကြောင့်သာ စစ်များ၊ အကျပ်အတည်းများ၊ စသည့်
အချိုးမကျသေးမှုကလေးများ ကျွန်တော်တို့ တွေ့နေရသေးခြင်းဖြစ် သည်။
သို့သော ဒုတိယသိပ္ပံးပညာနှစ်မျိုးကလည်း ပထမသိပ္ပံးပညာနှစ်မျိုးကို အမိ
လိုက်နေပြီဖြစ်၍ မိသွားသောအခါ အထက်ကဖော်ပြခဲ့သည့် လူမျိုးစုံ
သွေးစည်းရေးသဘောသည် ဖြစ်နိုင်သည့် နယ်ပယ်ထဲသို့
ရောက်လာပေတော့မည်။ ဤအတောအတွင်းတွင်ကား ဤသဘောဘက်သို့
ဦးတည်၍ဖြစ်နိုင်သ လောက် ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်။
ဤသည်ပင်လျှင် သိပ္ပံနည်းကျသော လူမျိုးစုံသွေး စည်းရေး ဝါဒဖြစ်သည်။
အမျိုးသားရေးစစ်စစ်ဆိုသည်မှာလည်း မရှိပေ။

ဆိတိယက်ယူနီယံတွင် ဘာသာစကားပေါင်းမြောက်များစွာရှိလျက်
 ပြည်သူလူထုမှာ တစ်လုံးတစ်စည်း တည်းရှိသည်။ သို့ဖြစ်လျက်
 အမျိုးသားရေးဝန်ဆောင်ရွက်မှာ ဘာလဲ။ အမိကအချက်မှာ တူညီသော ဘဝတစ်ခု
 တွင် အေးအတူ ပူအမျှနောက်ခြင်း၊ လူမျိုးရေးအလိုက် ဘာသာစကားအလိုက် တူ
 ညီသော အကျိုးစီးပွားရေးကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရခြင်း၊ တစ်မျိုးတည်း
 တစ်စားတည်းသောအသိကိုပေး ခြင်း၊ တစ်မျိုးတည်း တစ်စားတည်းဖြစ်နေရန်
 လိုအပ်မှုကိုလည်း အသိပေးခြင်းဖြစ်စေသည့် တူညီသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ များကို
 ပြရုပိုးထောင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူမျိုး၊ ဘာသာနှင့် စာပေတို့မှာ လူမျိုး
 တစ်မျိုး ဖြစ်ရန် ဖန်တီးသည့် အခြေခံအချက်များ မဟုတ်ပေ။

သမိန်းဖြစ်စဉ်အရ တူညီသော ဘဝတစ်ခုတွင် အတူတက္က
နေရမှသည်သာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသားရေးကို ဖန်တီးသည့် အဓိကမ

တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယနေ့အဖို့ တိုင်းပြည်အချင်းချင်း ပိမိကူးလူး ဆက်ဆံလာမှု
 တို့ကြောင့် ကမ္မာနိုင်အသီးသီး၏ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေများတွင်
 နိုင်ငံခြားသားများ တိုင်းရင်းသား အဖြစ်ခံယူရေး နှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဋ္ဌာန်း
 ချက်များပါရှိသည်။ ကျွန်တော့အမြင်အရဆိုလျှင် တစ်ချိန်က အမျိုးသားရေး
 ဆိုသည်တွင် ပဟိုမှုသေးသို့ တွန်းကန်ထုတ်သည့်သဘော၊ အမိက လူမျိုးတစ်မျိုး
 မှ လူမျိုးများ ခွဲထွက် သွားခြင်းသဘောရှိ၍ ယနေ့အ ဖို့တွင်မှု
 ပဟိုသို့ပြန်လည်စစည်းသည့် သဘောမျိုး သို့ပြောင်းလဲလာပြီဟု မြင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အမျိုးသား ရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကျွန်တော်တို့
 အယူအဆမှာလည်း ခေတ်နှင့်အတူ လှပ်ရှားပြောင်းလဲတိုးတက် ရပေမည်။
 သို့မဟုတ်က လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် အလွန်မလိုလားအပ်သော
 ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်တို့တွေ့မြင်ခဲ့ရသော ဖက်ဆစ်စနစ်တွင်း
 ကဲ့သို့ ကိုယ့်အမျိုးသားရေးဝါဒတွင် ကိုယ် နစ်မြပ်ကာ ဂျာမနီပြည်ကဲ့သို့
 ကျွန်တော်တို့လည်း နောက်ဆုံး ပျက်စီး မည်သာဖြစ်သည်။ သို့သော်
 အချောင်သမား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့သည် ပြည်သူလူထု၏ပြင်းထန်သော
 အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ် ကို အမြတ်ထုတ်ကာ သူတို့အကျိုး သူတို့
 အသင်းအဖွဲ့၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်တတ်သော သဘောမျိုး
 သမိုင်းတွင်ရှိခဲ့သည်။ ဤသို့ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ကို အမြတ်ထုတ်တတ်၏ခြင်းကို
 ကျွန်တော်တို့သတိ ပြုရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက အမျိုးသားရေး ပဋိပက္ခများကို
 ပေါ်ပေါက်စေရန် ကျွန်တော်တို့၏အာရုံကို အမိက ရည်မှန်းချက်မှ ဝေးသွားအောင်
 ဖန်တီးခြင်းခံရပေလိမ့်မည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ကမ္မားအလားအလာ အာရုတိက်အလားအလာတို့ကို
 ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဦးနောက်ကို ပိုင်းဝန်းဇနသည့်
 မရှင်းလင်းသော အမြင်များကိုလည်း ရှင်းလင်းပစ်ပြီးပြီ။ ယခု ကျွန်တော်တို့
 ပို့ချုပ်မှန်ရှင်းလင်းစွာ မြင်ကြရပြီ။ သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်တော်တို့ရှေ့တွင်ရှိသော
 အမျိုးသား ရေးတာဝန်ကို မည်သို့ထမ်းဆောင်ကြမည်နည်း။ ကျွန်တော်တို့
 အမျိုးသားရေးတာဝန်အနက် အကြီးမားဆုံး တာဝန်မှာလည်း
 အမျိုးသားလွှတ်လပ်မှုရအောင် ဆောင်ရွက်ရေးတာဝန်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့
 မြင်ခဲ့ကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားလွှတ်လပ်မှုကို မည်သို့ရအောင်
 ယူကြမည်နည်း။

ယနေ့အဖို့ မြို့တိသူ့နယ်ချုံစနစ်သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မားနယ်ချုံစနစ်
 သည် လည်းကောင်း အလွန်တ ရာ အားနည်းသွားခဲ့ပြီ။

ကျွန်တော့မိန့်ခွန်းအစပိုင်းတွင် ဤအကြောင်းကိုမြင်တွေ့ခဲ့ပြီ။ ယနေ့
 အာရု တိုက်သည် တိုးတက်လျက် ရှိသည်။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့အင်အားကို
 ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ထူထောင် မိပြီ။ ဤအင်အားသည်လည်း ထာဝရ
 ကြီးမားလျက်ရှိနေသည်။ မြို့တိသူ့နယ်ချုံစနစ်သည် ပြည်တွင်း ရေး ပြည်ပရေးတို့၌
 ကြာလေ နစ်လေဖြစ်လာလိမ့်မည်။ မြို့တိသူ့နယ်ချုံသမားများသည် နိုင်ငံခြားရေး
 ကိစ္စတို့တွင် အမေရိကန်ကို တွယ်ကပ်နေရသော်လည်း အမေရိကန်ကလည်း
 မြို့တိသူ့နယ်ချုံသမားကို ယနေ့အထိ အကုအညီ ပေးနေသေးသော်လည်း
 သူတို့နှစ်ဦးတိတ်တိတ်ကြိတ်၍ စစ်ပွဲဆင်နှုံးကြရေး အတွက် နောက်ကွယ်တွင်
 ကယောင် ကတမ်း ပြင်ဆင်နေကြသည်ကို မြင်ရသည်။

မြတ်သူနယ်ခဲ့စနစ်သည် ယနေ့ထက်တိုင် စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေး
 အုပ်စုများ၊ ဦးစားပေး အုပ်စုများအကြောင်း ကြံစည်စဉ်စားဆဲဖြစ်၍ ကြုသဘောကို
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဘရဂ်တန်ဂွဲ ငွေရေးကြေးရေး စာချုပ်မှ
 ရေးယဉ်သွားသောချေးငွေတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် ပါလီမန်တွင်း ပါလီမန်ပြင်
 ဆွေးနွေးချက်တို့တွင် တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား
 စီးပွားရေးအုပ်စုများ၊ ဦးစားပေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို ဆန့်ကျင် ကြရမည်။
 ကျွန်တော်တို့ကား တိုင်းပြည်အချင်းချင်း လွတ်လပ်စွာ စီးပွားရေး
 ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လိုလားသည်။ ကြုသည်ပင်လျှင် ကမ္ဘာနှင့် ဗမာ၏ ယနေ့
 လိုအပ်ချက် ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်။

သို့သော် မြတ်သူနယ်ခဲ့စနစ်က ကြုသို့သော စီးပွားရေး ပူးပေါင်း
 ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို သဘောတူညီပုံမာရ။ မြတ်န် ပြည်ရှိ ဆိုရှယ်လစ်ဆိုသူ
 အချို့သည်ပင်လျှင် လွတ်လပ်သော ကမ္ဘာစီးပွားစာနစ်ကို ဆန့်ကျင်လျက်
 ရှိကြသေးသည်။ သူတို့သည် အမျိုးသားစီးပွားရေးဝါဒ၊ စီးပွားရေး နယ်ခဲ့ဝါဒ
 အမြင်မှ မဂ္ဂတ်ကင်းကြ သေးသချေ။ ငွေစက္ကာကျပ်တည်းမှု၊ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ရမှု
 တို့၏ ဒက်ရာဒက်ချက် တို့ကိုလည်း မမေ့နိုင် ကြသေးပေါ်။ ငွေစက္ကာကျပ်လဲလှယ်မှု
 ကိုးကြပ်ထားရေး၊ ဦးစားပေး အုပ်စုများ ထားရေးတို့မှာ လိုအပ်သေး သည်ဟု
 သူတို့ယူဆနေကြသေးသည်။ အမှန်မှာ အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာနှင့် အခြား
 ပြဿနာတို့ကို စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတို့၏ တိုတောင်းသော အမြင်ရှိသည့် ဝါဒဖြင့်
 ဖြေရှင်း၍ ရမည်မဟုတ်။

အလုပ်လက် မဲ့ဖြစ်ရမှာ၊ အလုပ်လက်မဲ့တို့အား အစိုးရက ထောက်ပံ့ကြေး
ပေးနေခဲ့ရမှုတို့မှာ ငွေစဏ္ဍာ၍၍ ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းမဟုတ်။ အရင်းရှင်စနစ်၏
သဘာဝအရ မရှေ့င်မလွှာသာ ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့ မြင်ခဲ့ရပြီ။
ပြီတိန်ပြည်သူလူထုသည် ကြယ်ဝခမ်းသာသော ပြီတိန်ပြည်သစ်ကို
ထူထောင်လိပါက ပြည်တွင်းရေးပြဿနာ၊ ကိုလိုနီဆိုင်ရာပြဿနာနှင့်
ကမ္မာပြဿနာ တို့တွင် ဆိုရှယ်လစ်လုပ်ငန်းအရ ဆောင် ရွက်ကြရပေလိမ့်မည်။
ပြည်တွင်း၌ ပြည်သူတို့၏ စီးပွားရေး ကောင်းကျိုး၊ အတွက် အမိကတာဝန်ကို အစိုး
ရက ယူရမည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂလိကအရင်းရှင်တို့၏ လက်တွင် လွှာအပ်ထားရန် မဖြစ်။

ပြည်ပရေးရာတွင် ကမ္မာ စီးပွားရေးစနစ်ကို ထောက်ခံရမည်။
ကိုလိုနီဆိုင်အားလုံးအား စွန်လွှတ်ရမည်။ လွှတ်လပ်လာသော ကို လိုနီဆိုင်မှ
လုပ်သားအားလုံး၏ ကုန်လုပ်စွမ်းအားများသည် ထိုအခါ ကြီးမားစွာတိုးပွားလာပြီး၊
ပြီတိသူ ပြည်သူတို့ ပိုမိုကြယ်ဝလာစေရေးအတွက်ပင် အကျိုးဝင်လာအောင်
ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်။ ပြီတိသူ ပြည်သူလူထုက လေဘာပါတီအား
အစိုးရအဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြောက်လိုက်ခြင်းမှာ ဤသဘောပင် ဖြစ်သည်ဟု
ကျွန်တော်တို့နားလည်သည်။ သူတို့သည် ပြည်တွင်းပြည်ပဆိုရှယ်လစ်စနစ်
တည်ဆောက် လိုကြသည်ဟု ကျွန်တော်တို့ နားလည် ကြသည်။ အခြားစနစ်တစ်ခု
တည်ဆောက်လိုကြစရာလည်းမရှိ။

ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို တစ်စိတ်စီတစ်ပိုင်းစီ ကျင့်သုံးနေခြင်းဖြင့်
ဖြစ်ပေါ်နေသော ပြဿနာများကိုထိ ရောက်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်မည်မဟုတ်။
ပြီတိန်ပြည်၏လေဘာပါတီအစိုးရသည် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်လီသို့ ရဲဝံစွာ

ချီတက်ရမည်။ ကျွန်တော်တို့အပြင် လူအမြင်အရ ပြတိန်ပြည်၏
 ဆိုရယ်လစ်အစိုးရသည် တွေ့နဲ့ထုတ် လျက်ရှိနေသည်။ အခါးအပိုင်းတွင်
 သူတို့သည် ကျွန်ဆာပေးတစ်တို့ထက်ပင် ပို၍ခေတ်နောက်ပြန်ခဲ့ နေသည်ကို
 တွေ့ရသည်။ ပြတိန်ပြည်ဆိုရယ်လစ်အစိုးရက အမေရိကန်မှ ငွေးချေးရာနှင့်
 ဘရက်တန် ဂွင်စာချုပ်ချုပ်ဆိုရာ၌ ကျွန်ဆာပေးတစ်နှင့် ပြတိန်ပြည်အထက်လွှာ
 လူတန်းစားအား တောင်းပန်တိုးလျှိုးသလို လုပ်နေရသည်ကို မြင်ရခြင်းမှာ
 သနားစဖွယ်ဖြစ်သည်။

သူတို့ ကြုံသို့သာဆက်လုပ်နေပါက သူတို့ တစ်သက်မှ တစ်ခါရသော
 ပြည်တွင်းရေး ပြည်ပရေးတို့ကို ဖန်တီးနေနိုင်သော အခွင့်အရေးတို့ကို လက်
 လွှတ်သွားကြတော့မည်ထင်သည်။ သူတို့ပါတီ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အကျိုးစီးပွားရေး
 သာမက ပြတိသူရာက် သိက္ခာနှင့် အကျိုးစီးပွားတို့ပါ ကျခုံးသွားတော့မည်။
 သူတို့ပြည်တွင်း မှ အိုးအိမ်ပြသုနာ၊ အလုပ်သမား ရှားပါးမှုပြသုနာ၊
 ကျောက်မီးသွေးရှားပါးမှုပြသုနာ၊ လူမှုဖူလုံရေး ပြသုနာတို့သည်
 ကြီးမား၍သာလာ တော့မည် ထိုအခါ ပြည်တွင်း၌ အမျိုးမျိုး သဘောကွဲလွှဲ
 လာတော့မည်။ ကိုလိုနိုင်ငံတို့မှာလည်း ယခင် ဘယ်အချိန်အခါနှင့်မျှမတူအောင်
 အင်အားကြီးမား လာကြပြီဖြစ်သည် တစ်ကြောင်း၊ ကမ္မားပြည်သူလူထု
 ၏ထောက်ခံကူညီမှုကို ရကြသည်ကလည်း တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့်
 သူတို့လွှတ်လပ်ရေး သူတို့ဘာသာ ရယူသွားကြတော့မည်။ သမိုင်းဝင် အင်အားစု
 အားလုံး သည်လည်း ကိုလိုနိုင်ငံများသက်မှ ရှိနေလေပြီ။ အာရုတိက်နှင့် ကမ္မာရှိ
 ကိုလိုနိုင်ငံဆိုင်ရာ ပြသုနာများအပေါ်တွင် သမိုင်းက သက်ညာသောအချိန်

သို့ရောက်နေလေပြီ။ ဤသည်ပင်လျှင် မြတိန်ပြည်နှင့် မြတိန်ပြည်သူတို့အတွက်
အလားအလာဖြစ် တော့သည်။ ဤအလားအလာကို သူတို့ ဘယ်လို
ရင်ဆိုင်ကဗျာလဲ။

မြတိသူနယ်ခဲ့သမားသည်   နိုင်ငံတကာရေးရာတွင်   စီးပွားရေး
 အချောင်သမား   ဝါဒနှင့်   ကိုလိနိရေးရာ   တွင်   စီးပွားရေးဖက်ဆောင်ဝါဒကို
 လိုက်နာကျင့်သုံးနေဟန်ရှိသည်။   ဤသို့   ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့်   သူ့သေတွင်း   ကို
 သူတူးနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်   ဤနည်းအားဖြင့်   မြတိန်ပြည်   နာလန်ထူမည်မဟုတ်။
 သို့သော်   မြတိသူ   နယ်ခဲ့သမားသည်   ကိုလိနိနိုင်ငံများကို
 ပို၍သွေးစုပ်ခြင်းနည်းအားဖြင့်   သူ၏နေရာဟောင်းကို   ပြန်လည်   ရရှိအောင်
 ဝါမ္မားရှူးထိုးကြိုးစားနေသည်။   အိန္ဒိယပြည်ကဲ့သို့သော   စတာလင်နယ်ပယ်တွေ
 ပါဝင်သည့်   သူ   ကိုလိနိနိုင်ငံတို့ထံမှ   အမြတ်ထုတ်ခြင်းအားဖြင့်   ကဗျားစီးပွားရေး
 နယ်ပယ်တွင်   သူအတွက်သူ   ရနိုင်သမျှ   ယူနေသည်ကို   ကျွန်တော်တို့
 မြင်ကြရသည်။

ဤလုပ်ပုဂ္ဂို အမေရිကန်ပြည်မှ ငွေချေးရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဘရက်တွန်ဂွဲ ငွေရေးကြေးရေး စာချုပ်ချုပ်ရာတွင်လည်းကောင်း ကျွန်တော်တို့
မြင်ခဲ့ရပြီ။ ပမာပြည်တွင်လည်း မြတ်သူနှစ်ယဲ့ သမားသည်
"ပြန်လည်ထူထောင်ရေး" ဟူသော အမည်ဖြင့် စီးပွားရေး ဖက်ဆစ်စနစ်ကို
တိတ်တဆိတ် သွတ်သွင်း နေလေသည်။ ဤစီးပွားရေးဖက်ဆစ်စနစ်အတွက်
စီမံကိန်း များ၊ ပရီဂျက်များမှာ သူ၏စစ်နှင့်ပတ်သက်သော ဝါဒများယဉ်းခြင်းကြောင့်
ပြည်သူလူထုက မထောက်ခံ ၍ ဖက်ဆစ်များ ချင်းနှင်းဝင်ရောက်လာရာတွင်

ဗမာပြည်မှ ကသောကမျာဆုတ်ခွာထွက်ပြေးပြီး အရေး ရုံးနိမ့်စွာ ဆင်းမလား
တွင်နေခဲ့ရစဉ်က ရေးဆွဲခဲ့သည်များဖြစ်သည်။ ဤစီမံကိန်းများ၊ ပရီဂျက်များအား
လုံး၏ အကြောင်းပြောရန် အချင်မရှိသောကြောင့် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော
ပေါ့သူယဉ်သောများ ကိုသာ ပြောသွားပါမည်။

ယနေ့ ဗမာပြည်၏အမိကလိုအပ်ချက်တို့မှာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး၊
သက်သာရောင်ချိရေးပင်ဖြစ်သည် ဆိုသည်ကို မည်သူမျှပြင်းနိုင်မည်မဟုတ်။
သို့သော ဤကိစ္စကို ပြတိသူအစိုးရက မည်သို့ဆောင်ရွက် ပေးသွားရန်ကြံ့ချက်
သနည်း။ ဤပြန်လည်ထူထောင်ရေး ပရီဂျက်များအတွက်ဆို၍ ဘုရင်ခံသည်
အတိုး မရှိ ချေးငွေပေါင် ရှေ သန်း ချေးယူပြီးပြီးဟုဆိုသည်။ အတိုးမရှိဟုဆိုသည်။
သူကိုယ်တိုင်မှ ၂ ရာခိုင်နှုန်း အတိုးနှင့် ငွေချေးယူနေရသည့် ပြတိသူအစိုးရက
ကျွန်တော်တို့ကို အတိုးမယူဘဲ ဘယ်လိုချေးနိုင်ပါသ လဲ။ အမှန်မှာ
ငှုံးသည်ငွေချေးသည်လည်းမဟုတ်၊ အတိုးမရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့
ပြတိန် ပြည်ပြည်က ငွေချေးသည်ဆိုခြင်းမှာ ငွေရခြင်းမဟုတ်၊
ကုန်ပစ္စည်းရေးထဲတွင် ထည့်ပြီးဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခု အတိုးမရှိငွေချေးသည်ဆိုသည်ကိစ္စကို အကြောင်းမဲ့
ယုံကြည်ရန်မလို။ သူတို့အမေရိကန်မှ ငွေချေးမည့်ကိစ္စကို ပါလီမန်
အတွင်းအပြင်တွင် ဆွေးနွေးကြစဉ်က စိုးရိမ်ပူပင်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊
အစိုးရက ပါလီမန်ကိုရော ပြည်သူလူထုကိုပါ ငွေချေးယူရန် ဘာ
စည်းကမ်းချက်မှမပါပါဟု အကြိမ် ကြိမ်အဖန်ဖန် ရှင်းပြုခဲ့ရသေးသည်။ အချို့က
အလုပ်သောဆန်လွန်းသည်၊ ကြောက်ရုံးတတ်လွန်း သည်ဟုပင်

အမေရိကန်အစိုးရကို အပြစ်တင်ကြသေးသည်။ သို့သော် မြိုတိသူက
ပမာဏိငွေချေးသော အခါတွင်မူကား ငွေချေးယူသော စည်းကမ်းချက်များ
အထင်အရားဖော်ပြမထားစေကာမူ စည်းကမ်း ချက်များ ပါရိုလေသည်။

ဘာစည်းကမ်းချက်များလဲ။ ချေးယူရရှိငွေကို မြိုတိန်ပြည့်၌သာ
သုံးခွဲရမည်ဆို သော စည်းကမ်းချက် ကိုထားနှီးတော့၊ ဘုရင်စံ ရေးဆွဲထားသော
ပြန်လည်ထူထောင်ရေးပရိဂျက်များကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုလျှင်ပင် ယင်းချေးငွေမှာ
ပမာပြည်သူလူထု၏စီးပွားရေးကို ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရန် မဟုတ်ဘဲ
မြိုတိသူတို့၏ ပမာပြည်ကို စီးပွားရေးအရချုပ်ကိုင်ထားမှုကို ပြန်လည်
ထူထောင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ရမည်။ ဖြစ်နိုင်လောက်သော ရည်မှန်းချက်များ
ပြုပြီး အစိုးရချုပ်ကိုင်မှုဆိုသော အမည်ကိုသုံးလျက် မြိုတိသူ အရင်းရင် တို့အား
ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးလိမ့်မည်။ ကြိုသည်မှာ အကြမ်းအားဖြင့် မြိုတိ သူ့တို့က
ပမာပြည်မှာ ဆောင်ရွက်ရန် ကြံးစည်းစိတ်ကူးထားပုံဖြစ်သည်။

သို့သော် ယနေ့အထိ ကျွန်တော် တို့တိုင်းပြည်တွင် အသက်စည်းစိမ်
ဒုံးအိမ်ဆုံးရုံးခဲ့ကြရသော ထောင်ပေါင်းများစွာ ပြည်သူလူထုကို လျော်ကြေးပေးရန်
မြိုတိသူအစိုးရ၏ အရေးယူမှုဟူ၍ တစ်ခုမျှမတွေ့ရသေးပေ။ ကျွန်တော်တို့တိုင်း
ပြည်မှ အပျက်အစီးများမှာ ၁၉၄၂-ခုနှစ် မြိုတိသူတို့ ဆုတ်ခွာစဉ်က
မေလှန်စနစ်အသုံးပြုသွားခြင်းနှင့် မြိုတိသူတို့၏ပုံးကြံ ဖျက်ဆီးမှုများကြောင့်
ပျက်စီး ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမျှမကသေး၊ ကျွန်တော်တို့ပြည် သူများ ကြိုစစ်ပွဲတွင်
ဆင်းရေးကွဲ ရောက်ခဲ့ရခြင်း သည် မြိုတိသူအစိုးရက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကို
ကာကွယ်မပေးနိုင်သောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ သူတို့၏နယ်ချေးသေနှင်းပူးဟာအရ

ကျွန်တော်တိုကို စွန်း စွာသွားခဲ့ကြသော ကြောင့် တစ်ကြောင်း ဖြစ်သည်။
ပမာပြည်၌ ဤသို့မရှုမလှ အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့ရခြင်းအ တွက် သူတို့မှာ ကြီးစွာ
တာဝန်ရှိကြောင်း သူတို့ကိုယ်တိုင်ပါလီမန်တွင် ဝန်ခံပြီးခဲ့ပြီ။

ပမာပြည်၏ကာကွယ် ရေးသည် သူတို့၏တာဝန်ဖြစ်သည်ဟုပင်
သူတို့ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပမာပြည်ကို ၁၉၄၁-ခုနှစ် အဆင့်အတန်းအထိ
ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ပြီတိသျေအစိုးရက ငွေကြေး ထောက်ပံ့ကြေးကို အလကား
ပေးသင့်ပေါသည်။ သို့သော် ယခုကား ချေးငွေအဖြစ် ပေးထားသည်။ အမိဘာယ်မှာ
ပြည်သူလူထုထံမှ အခွန်အဖြစ် ပြန်လည်ကောက်ယူမည်ဆိုသည့်
အမိဘာယ်ဖြစ်သည်။ ဤအချက် ကို ထားပြီးတော့။

ငွေချေးယူရသောကြောင့် ပြည်သူလူထုအကျိုးဖြစ်မည်ဆိုလျှင်
တော်သေးသည်။ ယခုကား ချေးငွေကို သူတို့အကျိုးစီးပွားများ
ပြန်လည်ပျိုးထောင်ရေးအတွက်သာ အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤငွေ ပေါင်
၈၇ သန်းမှာ ချေးငွေမဟုတ်၊ တုံးတိပြောရလျှင် ပြည်သူလူထုထံမှ
စစ်လော်ကြေးတောင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူလူထုမှာ
စစ်လော်ကြေးရရမည်ကို မရရှုံးမှုမက ဖုံးကွယ်ထားသော စစ် လော်ကြေးကိုပင်
ပေးပြီးတော့မည်။ ဤသည်မှာ အမှန်အတိုင်းဖြစ်သည်။

ပြည်သူလူထုအား လော်ကြေးပေးရေးအတွက် ဘာ့ကြောင့် ဘာမျှ
မလုပ်သေးသလဲဟု အစိုးရကို မေးသောအခါ အစိုးရက ကုန်ခဲ့သော
သုံးနှစ်အတွင်း အခြေခံအချက်အလက်များ မရရှုံးသေးသောကြောင့် နှင့်
ထိအချက်အလက်များ စုဆောင်းရန်နှင့် ပြည်သူဆန္ဒကို စုစမ်းရန်မှာလည်း

လေထီးနှင့် မဆင်းနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဘာမှမလုပ် နိုင်သေးဟု ဖြေပါသည်။
 သို့သော် အခြားတစ်ဖက်တွင်ကား ပြီတိဘူး အရင်းအနှီးများ ပြန်လည်ယူသွင်း
 လာနိုင်ရေးအတွက် အရင်းအနှီးကို များယူတတ်ရမည်ဟုပြောသည်မှာ
 ယုတ္တိတန်လှပေသည်။ ကျွန် တော်တို့ အရင်းအနှီး ခေါ်ယူရမည်ကားမှန်ပါသည်။
 ကျွန်တော်တို့ အရင်းအနှီးလိုပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တွင်
 အုံကွယ်ထားသော စစ်လော်ကြားပေးရမှာ လက်ဝါးကြီးအုပ်စနစ် တစ်ဖက် သတ်
 အရင်းအနှီးမြှုပ်နှံမှုများ မလိုပါ။

ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေး ဘုတ်အဖွဲ့၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး
 ပရီဂျက်များနှင့်ပတ်သက်၍ကား "ဒေသဆိုင် ရာ လိုအပ်ချက်ထက် ပိုလျှော့နေသော
 သီးနှံများကို အစိုးရကာဝယ်ယူမည်ဟု ကြညာရမည်"ဟု အဆိုပြု ထားသည်။
 "မက်လောက်သော ဧရားနှင့်များပေးခြင်းဖြင့် ဧရားကွက်ကို အာမခံနိုင်ပါမှ
 အများဆုံး ကုန်ထုတ်လုပ်မှ နှင့် အခြေအနေမှန်ကို အမြန်ပြန်ရောက်မှတိုကို
 အားပေးရာရောက်မည်"ဟု အစိုးရက မျှော်လင့် သည်။ မက်လောက်သော
 ဧရားနှင့်များဟုဆိုထားသည်။ ဤဧရားနှင့်တို့မှာ လယ်သမားများကို ပေးဖို့လား
 သို့မဟုတ် ဓမ္မပြည် ကိုယ်စားလှယ်ဆိုသူများကို ပေးဖို့လား၊
 လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းများ၏ ဧရားနှင့်ကို အစိုးရက သတ်မှတ်ပေးရေးကို
 ကျွန်တော်တို့သဘောတူပါသည်။

ဤသို့ သတ်မှတ်ပေးပါ ရန် စစ်မဖြစ်မိကာလကပင် ကျွန်တော်တို့
 တောင်းဆိုခဲ့ကြ၍ မရခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ယနေ့ငွေကြား
 ဖောင်းပွဲလာနေသော ခေတ်တွင် ဧရားနှင့်သတ်မှတ်မည်ဆိုသည်။ ဘယ်လို

သတ်မှတ် ပါမည်နည်း။ ကမ္ဘာ ရေးနှင့် စားသုံးသူတို့၏ဘဝကို အခြေခံ၍
 အခြေခံထွက်ကုန်တို့၏ ရေးနှင့်ကို သတ်မှတ်ပေးရမည်ဆို သည်ကို ကျွန်တော်
 သဘောတူပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ရေးနှင့် သတ်မှတ်မှုများမှပြုသေးမီ
 ငွေ စက္က။ဖောင်းပွဲနေသော ပြဿနာကို ပထမကိုင်တွယ်ရမည်။ ဤသို့ မလုပ်ပါက
 ရေးနှင့်သတ်မှတ်သည် ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ လယ်သမားတို့၏ လည်မျိုးကို
 ညွှန်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေတွေ့မည်။ ထိုအခါ ဘယ်လို ဖြစ်မည်နည်း။
 လုယက်တိုက်ခိုက်မှုတို့ များပြားလာခြင်း၊ စစ်ပစ္စည်းများခိုး၍ အရောင်းအဝယ်
 ပြခြင်း (ဤလုပ်ငန်းမှာ ယနေ့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းဖြစ်နေသည်) တို့
 ဖြစ်လာမည်။

ကျွန်တော်တို့ ငွေစက္က။ ဖောင်းပွဲမှုကို မည်သို့တိုက်ခိုက်နိုင်သနည်း။
 ပထမဆုံး ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက် ရမည်မှာ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ ကုန်ပစ္စည်းများ၊
 လွတ်လပ်စွာ ဝင်ရောက်လာနိုင်ရေး၊ ထိုကိစ္စအတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ သယ်
 ယူပို့ဆောင်မှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေး၍ အစိုးရက ဤတာဝန်အားလုံးကို မယူနိုင်ဟု
 ဆိုလျှင်လည်း စီးပွားရေးအရ လွန်ကျံမှုများဖြစ်မလာအောင် စောင့်ကြည့်
 ပေးနေရေးပင်ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော် တို့သိပြီးဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌
 သွင်းကုန်ပိုကုန်ကိစ္စ အကျိုးဝင်လာသည်။ ဤလုပ်ငန်းတို့မှာ လက်တွေ့အားဖြင့်
 အစိုးရ၏လက်ဝါးကြီးအုပ် လုပ်ငန်းဖြစ်လာမည်။

သို့သော် ဆိုတိယက်ယူနှီးယံ့က ပြည်ပကုန်သွယ်မှု ချုပ်
 ကိုင်ထားသည့်သဘောမျိုးမဟုတ်သေး။ ကျွန်တော် တို့ ဆီမှာ အစိုးရက
 အတွေ့အကြံမရှိသေးပါဟုဆို သောကြောင့် "ကိုယ်စားလှယ်" ဆိုသူများ

ရှိလာသည်။ ကောင်းပြီ အစိုးရက လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို
တာဝန်မယူနိုင်းသေးပါဘူင် ယခင် "လက်ဝါးကြီးအုပ် အဟောင်း" များကိုသာ
ဘာကြောင့်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ခန့်ထားရမည်နည်း။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေ
ကိုကော ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အသုံးမပြုနိုင်ပေ ဘူးလား။ ကျွန်တော်တို့မှာ
အတွေ့အကြံမရှိသေးဟု ငြင်းချက် ထုတ်ကြပြန်သည်။ အတွေ့အကြံမရှိ
သေးဟုဆိုကာ ကျွန်တော်တို့သင်ယူနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ကို မပေးဘဲ
ထားခဲ့သည်။

အရောင်းအဝယ် နှင့် ပတ်သက်၍ ဗို့များမလုပ်တတ်ရအောင်
ဘယ်လောက်အခက်အခဲ အတားအဆီး ရှိပါသလဲ။ ဗို့တို့အကြံညာက်
လိုသည်ဆိုက အစိုးရကမပေးနိုင်ဘူးလား။ ထိုမျှမကသေး ဂျပန် ငွေစူး၍ကို
တန်ဖိုးမရှိဟု ကြံညာလိုက်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထုနှင့် အထူးသဖြင့်
တောရပ်နေပြည်သူလူထုကြီးမှာ ကြီးစွာဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။ ဗို့ပြည်တွင်
ဂျပန်ငွေတရားမဝင်ဟု ကြံညာခဲ့သော်လည်း အာရုတိုက် အရေ့၊ တောင်ပိုင်းရှိ
အချို့ဂျပန်သိမ်းပိုက်ခဲ့ဖူးသော နိုင်ငံတို့၏ အတော်အတန်တန်ဖိုးပေးထားသည်ကို
တွေ့ရ သည်မှာ ဆန်းကျယ်သည်။ ပြတိသူ့အစိုးကဘယ်လိုလမ်းညွှန်များအရ
ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသလဲ။

ထိုတိုင်းပြည်တို့မှာ ပြတိသူ့ကိုလိုနိုင်များမဟုတ်၍ စိတ်မဝင်စား
သောကြောင့်လော့၊ စစ်တိုက်ခိုက်မှုများ ရပ်စံသွားပြီဖြစ်သောကြောင့် ရန်သူက
ငွေစူး၍ အကန့်အသတ်မရှိထုတ်ဝေမည့် အန္တရာယ်လည်းမရှိတော့။ အခြားသော
တိုင်းပြည်များမှာ ဆောင်ရွက်သလို ပြတိသူ့အစိုးရက ဂျပန်ငွေစူး၍အပေါ်တွင်

သင့်တင့် သော တန်ဖိုးနှစ်းဘာကြောင့် မသတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါသနည်း။ ထို့နောက်
ပမာပြည်သူတို့က ဂျပန်ထံမှ ၈ သင့်ရတိက်သည်များ ရရေးအတွက်
သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် စကားပြောရန်
ပမာပြည်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပြီတိသူမဟုတ်ဘဲ ပမာပြည်သူကိုယ်စားလှယ်ကို
စော်ပေးအတွက် ဘာကြောင့်မစီစဉ်ပေးနိုင်ပါသနည်း။

ပြီတိသူနယ်ချွဲတို့သည် ပမာပြည်အတွင်း စီးပွားရေးဖက်ဆစ်စနစ်
ယူသွင်းလာနိုင်ရေးအတွက် ဤသို့အားဖြင့် အဆုံးမရှိ ငြင်းခံပြောဆိုခဲ့ကြသည်။
ငွေကြေးဖောင်းပွဲမှု ပြဿနာမှာလည်း ကျွန်တော်တို့တိုင်း ပြည်တွင်
ဆိုးဝါးသောအတိုင်းအတာသို့ ရောက်လာလေပြီ။ အလုပ်လက်မဲ့များလည်း
ပေါ်များလှပြီ။ ပြည်သူလူထုလက်တွင်လည်း ငွေမရှိ။ ဤအခြေအနေတို့နှင့်တကွ
အခြားပြောက်မြားစွာသော အခြေအ နေတို့က မကောင်းသော
စီးပွားရေးနိမိတ်လက္ခဏာများအဖြစ် ပြဿနာကိရိယော်။ ပြီတိသူအစိုးရကား
ကျွန်တော် တို့လိုသမျှ ပစ္စည်းတို့ကို အချိန်မိအဆင့်အတန်းမီနှင့် အလုံအလောက်
ပို့မပေးနိုင်ပါဘဲလျက် နှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ လွှတ်လပ်စွာ ဝင်ထွက်ရေးအတွက်
တံခါးဖွင့်ပေးရမည့်အစား အခြားတိုင်းပြည်တို့ နှင့် ကုလသမဂ္ဂ^၁
ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တို့ (UNNRA) ၏ ပစ္စည်းတို့ကိုပင် မဝင်စေဘဲ
ပိတ်ပင်ထားသည်။ သို့သော် ဤနည်းဖြင့် ပြီတိသူနယ်ချွဲသမားသည်
သူနေရာဟောင်းကိုပြန်လည်ရရှိနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။

ဤနည်းမှာ သူတို့အဖွဲ့ ပျက်စီးဆုံးရုံးမည့်နည်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်
သူတို့ကြုံအချက်ကို ကရမထား။ သူကို ကမူးရှုံးထိုးဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့အဖွဲ့

နယ်ခဲ့စနစ်ဟောင်းကို ပြန်လည်အင်အားဖြည့် ပေးရ မည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း
ဗာပြည်တွင်းသို့ စီးပွားရေးစနစ် သွတ်သွင်းလာရေးအတွက် လိုအပ်သော
တရားဥပဒေခွင့်ပြုချက်များကို ဖန်တီးလာသည်။ ကြိသည်တို့ကား အဘယ်ဟာ
များနည်း။

ကျွန်တော်အချိန်မရှိသူဖြင့် ဘုရင်ခံအမည်ကိုသုံး၍ တရားသူကြီး တစ်ဦး
ပြုလုပ်လိုက်သော ဥပဒေအ နည်းငယ်ကိုသာ ဖော်ပြပါတော့မည်။

၁၉၄၃ခန့် အထူးတရားသူကြီးများ အက်ဥပဒေ(၅)အရ
အထူးတရားသူကြီးတစ်ဦးကသာ သက်သေ ထွက်ချက် အတိုချုပ်ကို
ရေးမှတ်ထားရမည်။ တရားခံတစ်ယောက်က သူပြုလိုသော သက်သေပြုပိုင်ခွင့်
မရှိ။ တရားသူကြီး က လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသော သက်သေများကိုသာ
ခေါ်ယူစစ်ဆေးရမည်။

အခြားနည်းအားဖြင့်ဆိုသော သေဒက်ပေးနိုင်သောအမှုများကို
စစ်ဆေးရာတွင် အထူးတရားသူကြီးက တရားခံကို အတိုနည်းအရ စစ်ဆေးမည်။
အတိုနည်းဆိုသည်မှာ အသေးအဖွဲ့အမှုများကိုသာ စစ်ဆေး သင့်သည်ဟု
အများက ယူဆထားကြသည်။

အထူးတရားသူကြီးတစ်ဦး၏စီရင်ချက်ကို အယူခံ၍လည်းမရ။
အထက်ရုံးက ပြင်ဆင်၍လည်းမရ။ ပုဒ်မ ၆(၁)အရ၊ ဟိုက်ကုတ်လွှတ်တော်ကပင်
ပြန်လည် ပြင်ဆင်မှုမပြုရ။ သို့သော် ပုဒ်မ၇(၂)အရ၊ သေဒက်
အပြစ်ပေးထားသောအခါတွင်ကား၊ ငါးအပြစ်ဒက်ကို ဟိုက်ကုတ်တရားသူကြီး
တစ်ဦးက ပြန်လည်သုံး သပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ တစ်ခြားတနည်းအားဖြင့်ဆိုရသော

သေဒက်ခံရသော ပြစ်မှုမှတစ်ပါး တရားခံတစ် ဦးသည် သူအားပေးထားသော အပြစ်အက်ကို ပြန်လည်စောအကတက်နိုင်သည့် နည်းလမ်းမရှိတော့ချေ။

၁၉၄၃ ခု၊ တရားရုံးများ အရေးပေါ်စီမံမှု ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၁၁၁ ပထမတန်း၊ ခုတိယတန်းနှင့် တတိယတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးက ချမှတ်ပေးထားသော အပြစ်အက်ကို မည်သည့်တရားခံကဗျာ အယူခံ ခွင့်မရှိ။ အထူးအာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးက ချမှတ်ပေးထားသော အပြစ်အက်ကိုလည်း ထောင် ၅၇၀၀ထက်မကျေလွန်လျှင် မည်သည့်တရားခံကဗျာ အယူခံနိုင်ခွင့်မရှိ။ စက်ရှင်တရားသူကြီး၊ ရာ ဘက် စက်ရှင်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးက ချမှတ်ပေးထားသော အပြစ်အက်ကို သေဒက်မဟုတ်လျှင် မည် သည့် တရားခံကဗျာ အယူခံနိုင်ခွင့်မရှိ။

ထောင် ၅ နှစ်ထက်ပိုခံရ၍ အယူခံသောအခါလည်း ဟိုက်ကုတ်ကို အယူခံရန်မဟုတ်၊ စက်ရှင်တရားသူ ကြီးထံ အယူခံရန်ဖြစ်၍ စက်ရှင်တရားသူကြီးဆိုသည်မှာ ယနေ့အဖွဲ့ အထူးတရားသူကြီးပင်ဖြစ်၍ အယူခံမှုများကို ကောင်းစွာစဉ်းစားပိုင်းဖြတ်နိုင်လောက်အောင် အားလပ်ခြင်းမရှိပေ။

ပုဒ်မ ၁၄ အရာ၊ ပုလိပ်ထံပေးသော ဖြောင့်ချက်ကိုသက်သေအဖြစ် တင်ပြနိုင်ခွင့် ရှိလာသည်။ အမှုစစ်ဆေးသော ပုလိပ်အရာရှိ တစ်ဦးကိုပြောသည့်ထွက်ချက်နှင့် တရားခံကိုပြန်၍အရေးမယူရဆိုသော စဉ်းကမ်းချက်ကိုလည်း ပုဒ်မ ၁၄အရ ပယ်ဖျက်ထားလိုက်သည်။ ဤသို့အားဖြင့် တရားလိုသက်က (က) တ ရားခံသည် ပုလိပ်ရှေ့၌ ဖြောင့်ချက်ပေးသည်ဟုဖြစ်စေ။

(ခ) တရားခံသည် အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း မည်သို့မည်ပုံ ထွက်ဆိုသွားသည်ဟု သတ်သေတင်ပြနိုင်သည်။

ဤသို့သော သက်သေတရားမဝင်ရေး အတွက် ကန့်သတ်ချက်တို့မှာ

(က) တရားခံ ထွက်ဆိုချက်ပေးသည်ဆိုသောအခါ ပုလိပ်အချုပ်အ နောင်အတွင်းက ပေးခြင်မဟုတ်စေရာ၊ (ခ) ပုလိပ်ကြီမ်းမြောက်ခြင်း၊ မတရားသုကသုံးခြင်း မဟုတ်စေ ရတို့ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ပုလိပ်တို့သုံးနေကျ လှည့်ကွက်မှာ တရားခံ၏ထွက်ဆိုချက်မရသေးမချင်း ဖမ်းဆောင်ရွက်မပြုသော လှည့်ကွက်ဖြစ်၍ တရားခံတစ်ဦးအနဲ့ ပုလိပ်က ြိမ်းမြောက်ပါသည်။ မတရားသုက သုံးပါသည်ဆိုသည်ကို သက်သေပြုရန်မှာလည်း အလွန်ခက်ခဲသော အလုပ်ဖြစ်သည်။ ထောင်ကျသွား သော အမှုပေါင်းများစွာ စစ်ဆေးခဲ့ဖူးပါသည်ဟုသော မှတ်ချက်ကိုရယူလိုသည်။ မူမရှိသောအချို့ပုလိပ် စစ်ဆေးရေး အရာရှိတို့ လက်တွင် ဤဥပဒေသည် အန္တရာယ်များသော အကာများဖြစ်လေသည်။ ပုလိပ်အပြောနှင့် တရားခံ အပြောဟူ၍သာ ရှိပေတော့မည်။

ပြတိသွေ့ တရားစီရင်ရေးစနစ်သည် ဂျပန်ကင်ပေတိုင်စနစ်နှင့်တူလာပြီဟု ယခင်က ကျွန်ုတော်ပြောခဲ့ပြီ။ တစ်ထပ်တည်းတူနေပါပြီ။ အကြောင်းမှာမူ ဤဥပဒေပြင်ဆင်ချက်တို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုမှာ မူမရှိ သော ပုလိပ်အရာရှိ တို့နှင့် ကလွှဲစားချေလိုကြသော တရားသူကြီးတို့၏နိုင်စက်ညွှန်းပမ်းမှုကို အချို့မရွေး ခံရရန် အကာအကွယ်ကင်းမွဲသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ခရိုင်အများအပြားတွင် အပ်ချုပ်ရေးသာက်က တရားစီရင်ရေး ဘက်သို့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နေမှု

အမြောက်အမြားရှိသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့မသိ သည်မဟုတ်။ ဤဥပဒေတို့မှာ
အရေးပေါ်ကာလအတွက် ယာယီမှုသာဖြစ်ပါသည်ဟု ငြင်းခံကြလိမ့် မည်။

သို့သော ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တို့၌ တိုက်ခိုက်မှုများရပ်စဲသွားပြီးနောက်
လွတ်လပ်မှုများတိုးပွား ရရှိ လာနေပါလျက် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တွင်
အရေးပေါ်ကာလဟုအကြောင်းပြု၍ ပြည်သူလူထုထံမှ လွတ်လပ်မှုတို့ကို
ရပ်သိမ်းခဲ့လေသည်။ ဤတိသုက္ခတို့သည် ဗာဗာပြည်ကိုကယ်တင်ရန် စေတရာကောင်း
နှင့် ပြန်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပါလီမန်မှတစ်ဆင့်နှင့် ထိပ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ဆင့်
ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဤအရေးပေါ်ဥပဒေများ၊ စီးပွားရေးပရီဂျက်များမှာ
သူတို့၏ကောင်းသောစေတနာများပင် ဖြစ်ပါသ လော့။ ဗာဗာပြည်၏လူဦးရေ ၁၇-
သန်းအနက် လူ ၁၇-ယောက်လောက်သာ နားလည်နိုင်သောစကား ဖြင့်
ဥပဒေအရာဆိုသည်မှာ နက်အရှင်ထွေးလုပ်ပါသည်ဟု လိုးလွှဲပြောနေ၍၍
အကျိုးထူးမည်မထင်ပါ။

ဤ နေရာ၌ ပထမအကြိမ်ကျင်းပခဲ့သော လူထုအစည်းအဝေးက
သူတို့စီမံကိန်းများ၊ ပရီဂျက်များကို ကြော ညာရန်နှင့် ယင်းတို့ကို ပြည်သူ့ဆန္ဒအား
စုံစမ်းတိုင်ပင်ပြီးမှ အတည်ပြုရန် တောင်းဆိုသောအခါ "ကျွန် တော်တို့
လေထီးနှင့်ဆင်း၍ ဆင်ဗျားတို့နှင့်မတိုင်ပင်နိုင်ခဲ့ပါ"ဟု ဆင်ခြင်ပေးကြပြန်သည်။
ဤသို့သော ပြောဆိုမှုတို့သည် သူတို့၏ရှုက်သိကွာမြင့်မားလာစေလိမ့်မည်မဟုတ်။
ဤတိသုက္ခဆန်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ် ကိုသာ တိုးပွားစေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း
အာကာကိုင်ခွဲထားသူများအား သတိပေးလိုပါသည်။

ဤနည်းအားဖြင့်   မြိတိသူအစိုးရက   ဗမာပြည်တွင်းသို့
 စီးပွားရေးဖက်ဆစ်စနစ်သွတ်သွင်းလာရန်   ကြံ   စည်ခြင်း   ဖြစ်သည်။
 ဤနည်းအားဖြင့် တရားဥပဒေအကာအကွယ်ဖြင့် အတင်းထိုးသွင်းရန် ကြံစည်ခြင်း
 ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘုရင်ခံက တစ်ညီးချင်းအုပ်ချုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။
 တရားဥပဒေအရဆို လျှင် ဘုရင်ခံသည် ဗမာပြည်၏အကာရှင်ပင်ဖြစ်တော့သည်။
 ဤသည်ပင် ဘုရင်ခံနှင့် ကျွန်တော်တို့၏သဘောကွဲလွှဲချက်ဖြစ်သည်။
 ကျွန်တော်တို့က မဖြစ်နိုင်သည်ကို တောင်းဆိုနေသည်မဟုတ်၊
 ဘူကိုယ်တိုင်က ပြောကြားခဲ့ဖူး သည့်အတိုင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့လိုအကြောင်း
 အနေမျိုးတွင် ကြားဖြတ်အစိုးရဆိုသည်မှာ ရှိရသည့် အတိုင်း အဓိက
 နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဖွဲ့ရန် တောင်းဆို
 နေကြခြင်း သာဖြစ်သည်။ ဤအမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ဥပဒေ အရ ပြည်သူကူထုတ်
 စုပေါင်း တာဝန် ယူသော စနစ် ကျင့်သုံးခွင့် ရှိရန်
 တောင်းဆိုနေကြခြင်းသာဖြစ်သည်။
 ကျွန်တော်တို့မှုလတောင်းဆိုချက်များဖြစ်သော ဗမာအမျိုးသားချည်းသာ
 ပါဝင်သည် အာကာကုန်ရှိသည့် အမျိုးသားအစိုးရဖွဲ့စည်းပေးရေး
 တောင်းဆိုချက်နှင့် စာလျှင် ကျွန်တော်တို့များစွာ လျှော့ပေးထားပါသည်။
 အရေးကြီး သော ဌာနများဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံဌားရေး၊ နယ်စပ်ဒေသ
 အုပ်ချုပ်ရေး တို့ကို ဘုရင်ခံ လက်တွေ်ပင်ထားရန်နှင့် ဘုရင်ခံရွေးချယ်ခန့်အပ်သည့်
 ဗမာကိုယ်စားလှယ် မြိတိသူ ကိုယ်စားလှယ် တို့ကိုပင် လက်ခံရန်
 ကျွန်တော်တို့သော့တူသည်။

အလွန်အရေးကြီးသောဌာနတစ်ခု ဖြစ်သည့် ဘဏ္ဍာရေးဌာနကိုပင်
ဘုရင်ခံခန့်အပ်သူအားပေးရန် ကျွန်တော်တို့ မတွန့်တိုပါ။ ကျွန်တော်တို့
၏တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆိုချက်မှာ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရန်
သူတစ်ညီးတွင်သာ တာဝန်ရှိသည်မှာ တရားဥပဒေအရ မှန်ကန်သော်လည်း
ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ သူအုပ်ချုပ်မှုကို ဒီမိုကရေးကျစေရန်
တောင်းဆိုခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့သော ကျွန်တော်တို့ အမည်သွင်းသူ ကိုသာ
ပြည်ထဲရေးဌာနပေးရမည် ဟုသော စည်းကမ်းချက်တစ်ခု ထပ်ထည့်ထားသည်။

ဤစည်းကမ်းချက်ထည့်ထားခြင်းမှာ ရန်ညီးကြောင့်၊ ကလွှဲတားချေ
လိုသောကြောင့်၊ ယုတ်မာသော ရည်ရွက်ချက် ကြောင့်မဟုတ်။ ဤစည်းကမ်းချက်
ထည့်ရခြင်းမှာ ဂျပန်ပြည်သို့ စေလွှတ်သော အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး
လျှောက်ဂရှုံးပြောဖူးသက္ကားသို့ ကျွန်တော်တို့ လူပုဂ္ဂိုလ်ရာထူးအရ စိုးရိမ်သောကြောင့်
မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်တွင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အစဉ်အလာများကြောင့်
သာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အဆိုမှာ အားလုံး တွေ့မြင်ကြသည့်အတိုင်း
အလွန်ပင်မျှတသော အဆိုဖြစ်သည်။ သို့သော ဘုရင်ခံက အကြောင်း
တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ထိအဆိုကို လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိ။

ဤတွင် လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ များစွာ
အလျော့ပေးခဲ့သည်မှာလည်း ကျွန်တော် တို့မှာ အားနည်းသောကြောင့်မဟုတ်။
လွန်ခဲ့သော သုံးနှစ်ကျော်ကာလအ တွင်း များစွာ ပျက်စီးဆုံးရုံးခြင်း
ခံခဲ့ရပြီးသည့်အတွက် အခက်အခဲနှင့်တွေ့နေရသည့် ဤအချိန်ပျိုးတွင်
အပျက်သသောလုပ်ငန်းမျိုး မလိုအပ်ဟု ကျွန်တော်တို့ ယူဆသောကြောင့်

သာဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံသည် အရေးပါသော ကိစ္စများကို ဥပဒေအရ ချုပ်ကိုင်ထားရုံမက ကာကွယ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးစသော အရေးပါသည့် ဌာနများကိုပါ ချုပ်ကိုင်ထားမှန်းသိပါလျက် ဤအနည်းဆုံး တောင်းဆိုချက်ကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်၏လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး အတွက် ဗြိမ်းချမ်းစွာ ဆောင်ရွက်လိုသော ဆန္ဒကိုပြသ လိုသောကြောင့် သာဖြစ်သည်။

သို့သော ဤအတိုင်းဖြစ်မလာ၊ အာ ကာလက်ဝယ်ထားသူများသည် လုပ်သောသဘာထားတို့ကို လျှော့များ ကလေးဖြင့်သာ ပြောဆိုနေကြ ပြီး တိုင်းပြည်တွင် စီးပွားရေးဖက်ဆစ်စနစ် ထူထောင်ရန် ကြိုးပမ်း နေကြသည်။ သူတို့သည် တကယ့် ဖြစ်ရပ်တို့ကို မကြည့်မမြင်ဘဲ တိုင်းပြည်၏အများဆန္ဒကို ပြောင်ပြောင် တင်းတင်း ဆန့်ကျင်နေရကြ သည်။ ကဗျာအနဲ့အပြားတွင် ကျွန်တော်တို့အကြောင်း ပုတ်ခတ် နေကြသည်။ စဉ်းစား၍ ရသမျှသော နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့အင်အားကို ဖြိုစွင်းနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို အသေးအဖွဲ့ ရန်စမှုများ ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပြုလုပ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ရန်ဖက် ပြိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ကျွန် တော်တို့သာ အဆုံးကလျှင် နိုင်ရမည်ကို ကျွန်တော်တို့သိသည်။

ကျွန်တော်တို့အင်အားကို ကျွန်တော် တို့သိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဆွေပေးနေစရာမလို့။ ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏အချိန်ရယားအာ တိုင်း ပြည်သူလူထုအား အလိုအပ်သော ဆုံးရုံးနှစ်နာမှုများမဖြစ်စေရဘဲ လွတ်လပ်ရေးဆီကို ချီတက် မည်။ ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားနေသော ပြဿနာမှာ

ဤပြသာနာများ ပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံက အမှန်တရား ကို ရောင်တိမ်း၍
 ပရီယာယ်ကြွယ်ဝလိုက ကြွယ်ပါစေ။ နိုင်ငံရေး ပြောက်ကျား နည်းပရီယာယ်နှင့်
 စီးပွား ရေးဖက်ဆစ်စနစ် မဟာသေနာ်ပူးပြောက်ကျား ကျင့်သုံးလိုပါက ကျင့်သုံး ပါစေ။
 ကျွန်တော်တို့မှာ မတုန်လှပ်။ သူ၏နိုင်ငံရေးပြောက်ကျားနည်း ပရီယာယ်မှာ
 ကျုံးရမည် သာဖြစ်သည်။ ပြောက်ကျားနည်း အောင် မြင်ရန်မှာ ပြည်သူလူထု၏
 ထောက်ခံမှုသာဖြစ်၍ သူကား ပြည်သူ့ ထောက်ခံမှုကို ရလည်းမရ၊ ရလည်း
 မရနိုင်။

သို့ဖြစ်လျှင်	ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်းစဉ်မှာ	အဘယ်နည်း။
ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို မည်သို့အကောင်အ	ထည်ဖော်မည်နည်း။ ကျွန်တော်တို့	
ရည်မှန်းချက်မှာ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ဖြစ်၍	ကြုံရည်မှန်းချက်အောင် မြင်ရေး	
အတွက် ပြီတိသူအစိုးရထံ	ကျွန်တော်တို့တောင်းဆိုထားချက်မှာ	
အချယ်ရောက်သူတိုင်း	မဲပေး သော ရွှေးကောက်ပွဲဖြင့်	
တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်စွဲစည်းရေးဖြစ်ကြောင်း	အားလုံးသိကြပြီး ကြားဖြတ်	
ကာလ အတွင်း အမျိုးသားအစိုးရခွဲ၍၍	အားလုံးသားအစိုးရက	
ပမာပြည်သူလူထုလက်ထဲသို့ အာကာဂွဲ ပြောင်းပေးရေး အတွက် လိုအပ်သည်ဟု	ပြုတိသူအစိုးရနှင့်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်	
ယူဆသော အစီအမံအားလုံးကို ပြီတိသူအစိုးရနှင့်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်	နိုင်သော အာကာရှိစေရန်ဖြစ်သည်။	

သို့သော ပြီတိသူအစိုးရကဗျွန်တော်တို့ကို အကန့် အသတ်မရှိသော	ကာလအဆုံး၌ နိမ့်နိုင်ယံအဆင့်အတန်းဖြစ်သောသူတို့၏ လောကနိုဗ္ဗာန်	ပေးပါမည်ဟု ပိုးတိုးဝါးတား ကတိပေးထားသော စတ္တာဖြူ။ စာတမ်းကိုသာ
--	--	--

ပေးခဲ့သည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့တောင်းဆို ချက်တို့ကို ဖြိုတိသူ၍ အစိုးရက မလိုက်လျောပါက ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲဟု မေးစရာရှိလာသည်။ ရွှေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမပေးလျှင် ဘာလုပ်ကြမလဲ။ ဖြိုတိသူအစိုးရက ဆန္ဒသာ ရှိခဲ့ပါလျှင် ရွှေးကောက်ပွဲ ကို ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ် မပေးနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ။ လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုတို့ကို ခြောက်လအတွင်း အပြီးလုပ်နိုင်သည်။ မပြီနိုင်ဟု ဖြိုတိသူအစိုးရက ဆိုလာပါက သက်သက်မဲ့ ဆင်ခြင်ပေးနေခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရွှေးကောက်ပါအတွက် ပြင်ဆင်စရာသာမှုမလိုပါ။ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း သာလျှင် ပြုလုပ်ရန်လို ပါသည်။ ရွှေးကောက်ပွဲလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သော လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုလည်းရှိနေပါသည်။ ယခင်အခါ များက လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု အကြောအနေ ယခုထက်ဆိုးဝါးနေသည့်အကြားမှ ရွှေးကောက်ပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့ဖူး ပါသည်။ မဲဆန္ဒပေးပိုင်ခွဲင့်ရှိသူ စာရင်းကိုလည်း လွယ်ကူစွာပင်လုပ်နိုင်ပါသည်။ ဤ ကိစ္စ အကြောင်း လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ပြောခဲ့ဖူးပါပြီ။ ဤကွန်ဂရက်တွင်လည်း ထပ်မံတင်ပြပါဉိုးမည်။ ကျွန်တော် တို့ ထပ်ပြောရန်မလိုပါ။ အခြားသူများပြောပြီးခဲ့ပါပြီ။ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို ခြောက်လအတွင်း အပြီး လုပ်နိုင်ပါသည်။ ယခင်အခါများကလည်းကောင်း၊ အခြားအေသာတို့တွင်လည်းကောင်း ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ကြပါပြီ။ အခြားသာပြင်ဆင်ရန် လိုပါသလဲ။ တရားမျှတလွတ်လပ်သော ရွှေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်မည့် အကြောအနေ များ ဖန်တီးပေးရန်လိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူပါသည်။

ကျွန်တော်တို့က တော့ ကဖျက်ယဖျက်လုပ်မည်မဟုတ်ပါ။ "တိုင်းပြည်မှာ ဌီမ်းချမ်းမှုရှိရမည်" မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်တွင် ယခင်ကလည်း ရှိခဲ့သော၊ ယခုလည်းရှိနေသော ဗြိတ္ထနပြည်အပါအဝင် အခြားတိုင်းပြည် တို့တွင်လည်းရှိနေသော ဓားပြမှ အနည်းအကျဉ်းမှုအပ ဌီမ်းချမ်းမှုရှိသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်ပါသည်။ အရှေ့တိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့နှင့်သံသည် ဌီမ်းချမ်းမှု အရှိဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ရှိပါလျက်နှင့် ရွှေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ မပေးလျှင်ကော့၊ ထိုအခါ သမိုင်းဖြစ်စဉ်၏ယုတ္တိတရားက ကျွန်တော်တို့ အတွက် ဆုံးဖြတ်ပေးလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူအကူအညီနှင့် ကျွန်တော်တို့ပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ပါ မည်။

ဤကွန်ဂရက် တွင် လုပ်ငန်းစဉ်အကြမ်းတစ်ခု ကျွန်တော်တို့တင်ပြပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်အ ကြောင်း ကျွန်တော် မပြောလိုတော့ပါ။ အနည်းငယ်သာပြောလိုပါသည်။ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ အတော်အတန် ပြည့်စုံ သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သော်လည်း ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ကျွန်တော်တို့ ပထမပိုင်းတွင် ရည်မှန်း ချက်အလွန်အကျိုးထား၍ မဖြစ်။ ကျွန်တော်တို့သည် သင့်တင့်သောနေရာမှ အစပြု၍ တစ်ဖြည်းဖြည်း ဖွံ့ဖြိုးကျယ် ပြန်လာစေရမည်။ ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်းကို သူ့အစီအစဉ်နှင့်သူ လုပ်၍ သက်သာချောင်ချိရေး၊ ထောက်ပံ့ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ဌီမ်းဝပ်ပို့ပြားရေး၊ ပညာရေး၊ အိုးဒီမီမီ ပြန်လည် ထူထောင်ရေး၊ ပြည်သူ့ကျွန်းမာရေးတို့မှစ၍ တစ်စတစ်စ တိုးတက်ဆောင်ရွက်သွားရမည်။ ကျွန်တော် တို့ အောင်မြင်မှုအတွက်

လိုအပ်သောအခါတိုင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်သောအခါတိုင်းတွင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး ဆိုသော အခြေခံမှုကို ကျင့်သုံးကြရမည်။

ကျွန်တော်တို့ရွေးကောက်ပွဲတော့ ကျင်းပပေးပြီး တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ဖွဲ့မပေးလျှင် ဘယ်လိုလဲ၊ ကျွန်တော့ အမြင်မှာ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ မိုးပေါ်မှကျလာမည်မဟုတ်။ ဖြစ်ရပ်ဖြစ်စဉ်တို့အရ ပေါ် ထွက်ရမည် သာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးလျှင် ပြည်သူတို့၏အကူအညီဖြင့် ရွေး ကောက်ပွဲ တွင် အနိုင်ရအောင်လုပ်ပြီး ပြတိသူအစိုးရအား ကျွန်တော်တို့လိုလားချက်များကို ပေးရန်၊ မပေးက မပေးသည့်အလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာမည့်ဂိုဏ်ပိုင် နာခံရန် အကြပ်ကိုင်ရမည်။

ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတို့၏ကံကြမ္ဗာကို ဖန်တီးနိုင်မည့် တရားဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အခွင့်အရေးများ မရရှိပါလျှင် ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ကျွန်တော်တို့အာကာရရှိရေး၊ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ပြန်လည် ထူထောင်သွား မည်။ ဤသို့ဆိုခြင်းအားဖြင့် အချို့လိုလားနေကြသည့် စင်ပြိုင်အစိုးရ ထူထောင်ရေးဟူသော တိုးတက်မှု မရှိသည့် သဘောတရားကို ကျင့်သုံးမည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ ဤနည်းမှာ အနမြော်းထက် အင်အား ကြီးမားသော တစ်ခဲနက်သော ပြည်သူသနရှုပ္ပါယာနှင့် နည်းပရိယာယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူလူထုသည် သူတို့၏တည်ဆောက်နိုင်မှ စွမ်းအားနှင့် သမိုင်းတွင်ပါဝင်ရမည့် အခန်းကို ကောင်း စွာသဘောပေါက်စွာနှင့် စုစည်းစည်းရုံးမြို့ပြီဆိုလျှင် ဤပြည်သူတို့၏ထိုးစစ်ကို မည်မှုကြီးမားသော အသက်မရှိသည့် ရပ်ဝတ္ထုအင်အားကဗျာ ခုခံနိုင်စွမ်းရှုတော့မည်မဟုတ်။

(၄)

ဤကိစ္စနှင့်တစ်ဆက်တည်း နိုင်ငံတွင်းရှိ ပြည်သူအားလုံးကို ကျွန်တော်တို့
အမျိုးသားပန်းတိုင်အရောက် ချီတက်ရေးအတွက် စုစဉ်းစည်းရုံးရမည့်
တာဝန်အကြောင်းပြောရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ပထမဆုံး ဆောင်ရွက်ရမည့်
ကိစ္စကား အမျိုးသားညီညွတ်ရေးပိုင်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို
သရပ်ဆောင်သည့် (ဖဆပလ)အဖွဲ့ကြီးရှိပြီ။ ဤအဖွဲ့ကြီးကို
ကျွန်တော်တို့ပိုမိုသိပ်သည်း ဖွံ့ဖြိုးအောင်၊ စနစ်တကျဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။
အဖွဲ့ကြီးအား ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မည့် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် ပိုမိုကောင်း မွန်တိုးတက်စေမည့်
အစီအစဉ်တို့ကို ကျွန်တော်တို့အကြံပေးတင်ပြခဲ့ပြီ။ သို့သော် ဤနေရာ၏ အမျိုး
သားညီညွတ်ရေးဆိုသည်မှာ ဘာဖြစ်သည်၊ ဘယ်လို ပုံသဏ္ဌာန်ရှိရမည်
ဆိုသည့်အကြောင်းကို ဆွေးနွေး လိုပါသည်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးဆိုသည်မှာ
ထိပ်ပိုင်းညီညွတ်ရေးကိုသာ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊
ကျားမမရွေး၊ ဂိုက်းဂကပါတီမရွေး၊ အမျိုးသားတာဝန်နှင့် အမျိုးသားရည်မှန်းချက်
များအတွက် အပြောနှင့်သာမဟုတ်။ အလုပ်တွင်ပါ ညီညွတ်သော ညီညွတ်ရေးကို
ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ညီညွတ်ရေးပုံသဏ္ဌာန်နှင့်ပတ်သက်၍ကား ပါတီအားလုံးသည် မိမိတို့၏
ပါတီတို့ကို အမျိုးသားအဖွဲ့ကြီး နှင့် လုံးဝယူပေါင်းပစ်ရမည်ဟုသော အယူအဆ
မျိုးလည်း ရှိသည်။ ဤအယူအဆမျိုးရှိသူများ၏ ပါတီများ တည်ရှိနေက အမျိုးသား
လူပ်ရှားမှုကြီး၏အင်အားလျော့ပါးစရာရှိသည်ဟု တကယ်ပင် စိုးရိမ်နေကြ သည်။
သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ဤပြဿနာကို လက်တွေ့ ပြဿနာအဖြစ်

ချဉ်းကပ်ရန်လိုသည်။ ပါတီ ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော် နားလည်ထားသလို
 လောလောဆယ်ပြုသာနာများနှင့်ပတ်သက်၍ အယူအဆတူ ကြသူ
 အလုပ်သမားဖြစ်စေ၊ လယ်သမားဖြစ်စေ၊ အခြားလူတန်းစားဖြစ်စေတို့၏
 တိကျသော အကျိုးစီး ပွားကို ကိုယ်စားပြကြသူတို့၏ ပေါင်းစည်း ထားရာ
 ဖြစ်သည်ဆိုပါမှ ကြပါတီများကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည် ဆိုစေကာမူ
 လက်တွေ့တွက် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

အရေးကြီးသည့် အချက် မှာ သူတို့တည်ရှိသင့် မတည်ရှိသင့်ဆိုသော
 အချက်မဟုတ်ဘဲ သူတို့က အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားနှင့် ဆန့်ကျင်သည့်
 ပါတီရေးလုပ်ငန်းများ မပြုလုပ်ကြရေးသာဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ပြုသာနာ
 တိုင်းတွင် သူတို့သည် ဂိုဏ်းဂဏာစိတ်ကင်းရှင်းစွာဖြင့် အတူတကွ
 တညိတည့်တည်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ လိုသည်။ ပါတီအနေနှင့် သူတို့၏
 လုပ်ရမည့်လုပ်ငန်းမှာ ယခုကွန်ဖရင့်ကဲ့သို့သော အမျိုးသားအဖွဲ့အ စည်းကြီး၏
 ကိုယ်စားလှယ်များအား သူတို့အတွေးအခြားကို လက်ခံလာအောင် ကြိုးပမ်းရေး
 သာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် သူတို့အခန်းမှာ ပညာပေးရေး
 အခန်းသာဖြစ်၍ ပါတီလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရေး အခန်းမဖြစ်စေရ။

ဤသို့သာ ဖြစ်ပါကျင့် ပါတီများတည်ရှိနေ၍ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့အ
 စည်းကြီး အင်အားနည်းသွားလိမ့်မည် မဟုတ်။ ဤနည်းအားဖြင့် ပိုမို၍မြင့်မားသော
 ညီညွတ်ရေး ပုံ သဏ္ဌာန်တစ်ခုအဖြစ် တစ်ခဲနက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် နိုင်စေလိမ့်မည်။
 ဤသည်သာလျှင် ကျွန်တော်တို့၏ အခြေခံလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

ထိနောက် ကျွန်တော်တို့ဝါဒဖြန့်ချီရေး၊ စည်းရုံးရေး၊ ပြန်လည်
 ထူထောင်ရေး တို့နှင့်ပတ်သက်သော ပြောက်မြားစွာသော ပြဿနာများကို
 ကိုင်တွယ် ရမည်။ ဤကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် တိုင်း ပြည် အတွက်
 တာဝန်ယူလိုပိုတ်ရှိသောသူ၊ တာဝန်ယူရန် အရည်အချင်းရှိသောသူ၊ စီမံတတ်သူ၊
 လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်တတ်သူ၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်
 သူများအား လေ့ကျင့်ပေးနိုင် သူများ ကျွန်တော်တို့ လိုလားသည်။
 တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော ကျွန်တော်တို့မှာ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး တာဝန် များ
 စီမံကိန်းချေရေး၊ ညွှန်ကြားရေး၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက်
 ကောင်းစွာ တည်ဆောက် ထားသော ပဟိုဌာနချုပ်တစ်ခုရှိရမည်။

ဤကိစ္စအတွက် အရည်အချင်းပြည့်စုံသော ပြည် သူများအနက်မှ
 မိမိတို့၏လုပ်အားကို တိုင်းပြည်လက်သို့ အပ်လိုသော စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ
 အများအ ပြားလိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခု ကျွန်တော်က စိတ်ဆန္တရှိသူများသည်
 ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကြီးတွင် လာရောက်တာဝန်ယူကြပါရန်၊ ငြင်းတို့၏
 အမည်စာရင်းပေးသွင်းကြပါရန်၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ရာတွင်
 ဘယ်လိုကူညီသည်၊ ဘယ်လောက် ကူညီနိုင်သည်ကို ပြောကြပါရန်
 စိတ်ခေါ်လိုက်ပါသည်။ သူတို့၏ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ကျေးဇူး တင်စွာဖြင့် လက်ခံပြီး
 တိုင်းပြည်အနေနှင့် ထာဝစဉ်သတိရနေလိမ့် မည်သာ ဖြစ်သည်။

သို့သော ဤမျှနှင့်မရသေး။ ဤပဟိုဌာနချုပ်ကြီးတွင် ဝါဒဖြန့်ချီရေး
 လုပ်ငန်း၊ စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများလုပ်ရန်အတွက် ခေတ်မီ
 ကိရိယာ တန်ဆာပလာနှင့် နည်းစနစ်များ လိုသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍

ကျွန်တော်တိုအဖို့ နောက်ဆုံးနှင့် အရေးအကြီးဆုံးသောပြသုနာ၊ ရန်ပုံငွေဆိုသော
 ပြသုနာသို့ ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်တိုမှာ ရန်ပုံငွေတောင်တင်းစွှေးရမည်။
 ကျွန်တော်တိုမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထောက်ပုံ လာနိုင်လောက်မည့်
 ရန်ပုံငွေကိုရန်းနည် နည်းလမ်းများကို ရှာရမည်ကတော့ အမှန်ပင်ဖြစ် သည်။
 သို့သော ရေးဦးစွာ ကြံအဖွဲ့ကြီးကို ရန်ပုံငွေထောက်ပုံရန်မှာ ပြည်သူတို့
 တာဝန်ဖြစ်သည်။ ကြံအဖွဲ့ကြီးမှာ အမှန်အားဖြင့် ပြည်သူတို့အဖွဲ့ကြီးသာ
 ဖြစ်သည်။

ဤသည်တို့မှာ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နေကြရသော တာဝန်များဖြစ်သည်။
 သို့ဖြစ်၍ ဤတာဝန်များကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြစိုးဟု ယခု ဖိတ်ခေါ်
 လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ကံကြွောက် ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ဖန်တီးနိုင်စွမ်း၊
 ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းရှိသည်။ အမိကအားဖြင့် ကိုယ်၏ တည်ဆောက်မှု စွမ်းအား ကို
 ကိုယ်သံသယမဖြစ်ကြနှင့်။ ဤစွမ်းအားမှာ တောင်များကို လည်းကောင်း၊
 မိုးကောင်းကောင်ကိုလည်းကောင်း ရွှေ့ပြောင်းနိုင်စွမ်းရှိသည်။ ကိုယ့်အင်အား ကို
 ကိုယ်သိ၍ ငါးအင်အားဖြင့် သမိုင်း၏သီးတို့ကို စနစ်တကျ လည်းပတ်လေအောင်
 ဆိုင်မြေစွာဆက်စပ်ပေးပြီးသော ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတို့၏ ညီညာတ်သော ဆန္ဒနှင့်
 ဉာဏ်ပညာ တို့ကို မည်သည့်မိုးပြောက ခုခံတားဆီးနိုင်စွမ်းရှိပါမည်နည်း။
 ကျွန်တော်တို့မှာ စနစ် ကျသော တိုးတက်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြပြီဖြစ်သည်။
 ပြည်သူလူထု၏စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏
 လွတ်လပ်ရေးကို ဌီမ်းချမ်းစွာနှင့်ဆောလျင်စွာရယူမည်ဖြစ်သည်။

+++++

ကျွန်ုပညာနှင့် သခင်ပညာ

လူကြီးနှင့် လူငယ်

တိုင်းပြည်

ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင်

လူကြီးနှင့်လူငယ်ဟူ၍

အလုပ်သမား နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ လေသည်။ လူကြီး တို့ အဖို့မှာ ကောင်းမွန်သော နည်းလမ်း များကို ညွှန်ပြနိုင်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိစေရမည်။ လူငယ်တို့မှာလည်း ထိုသို့ညွှန်ပြသည့် လမ်းကို တန်းတန်း ဖြောင့်ဖြောင့် ကြောက်ချုံခြင်း ကင်းသိလျက် လိုက်ခဲ့ရပေါ်မည်။

ကိုအောင်ဆန်း

ယခု မြန်မာပြည်တွင်ကား လူကြီးများမှာလည်း စွမ်းရည်သတိမရှိ၊
ပလာချည်းဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လူငယ်တို့အား ကောင်းမွန်သော
နမူနာပြရမည်ဖြစ်သော လူကြီးများစွာတို့ သည် ကလပ်တက်ခြင်း၊ အရိုက်ခြင်း၊
အမျိုးမျိုးကလိမ့်စွဲငြောင်းဆင်သည့် အမှုမျိုးသာတွေရ ၏။ သို့ဖြစ်ရကား အကယ်၍
ဆောင်ရွက်ချက်သောလူငယ်များမှာ ညွှန်ပြသည့် အလင်းရောင်ကင်းမဲ့လျက်
အမိုက်မောင် ထဲတွင် ခြေစမ်းလက်စမ်း ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ရ လေသည်။

အချို့သောသူတို့က လူကြီးများကို ဆဲသည်ဟု လူငယ်တို့အား အပြစ်တင်
ကြလေသည်။ သို့သော်လည်း ကြိုက်စွာမှာ လူငယ်နှင့်လူကြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး
အပြစ်မကင်းကြပေ။ လူကြီးတို့မှာ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကောင်းမွန်သော
လမ်းညွှန်ပြခြင်းမရှိ။ လူငယ်တို့မှာ လူကြီးတို့၏ အပြစ်ကို ပြရမှတစ်ပါး
အေားအလုပ် ပြခြင်း မရှိသေး။

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့မှာကား အိန္ဒိယပြည်မှာ မဟတ္တာမဂန္ဒိ၊ စီအာဒတ်၊
မိုတီလာနေရား၊ တိလတ် အစရှိသူ တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အိုင်ရာလန်ဒီပလာရာ၊
အီတလီပြည် ဂရီဘောလဒီ၊ မစ်အနီတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း ကျကျနန်
ခေါင်းဆောင်နိုင်၍ ခေါင်းဆောင်မည့် မည်သည့် လူကြီးကိုမဆို နောက်လိုက်အဖြစ်
လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ပင်ရှိလေသည်။ ထိုသို့ ခေါင်းဆောင်နိုင်မည့်၊
ထိုသို့ခေါင်းဆောင်ရဲမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ထွက်ပါလေ။ တောင့်လျက်
ကျွန်ုပ်တို့မျှော်မည်။

နာမည်ကြီးသည့် ကြိုတ္ထာသို့လို့ လမ်းညွှန်မည့်လူကြီးရှိလျှင်
လူငယ်တို့သည် ရှေ့သို့တိုးတက်၍ လုပ်ငန်း ကို ထွင်နိုင်မည်ဖြစ်သည့်အပြင်

မိမိတို့အလှည့်ကျရောက်သောအခါ ခေါင်းဆောင်သည့်လုပ်ငန်းကို မပင်မပန်း ဘဲ
ထမ်းဆောင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လူယောက်လည်း ထိအချိန်
ထိအခါအတွက် ယခုကပင် အသင့်ပြင်ဆင်ထားရမည်။ ကြိုးစားအားထုတ်
ရပေမည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ တဗ္ဗာသို့လ် ကျောင်းသား များသည် ဤအ
ရေးတွင်အချက်အချာဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်လင့်ကစား ယခုလက်ရှိ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားများမှာ
နာမည်ဟီးသလောက် အဆံ့မရှိ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့
တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားတို့သည် ယခု ရရှိနေသော ကျွန်ုပ်ပညာ ကို အဟုတ်ကြီး
မှတ်ထင်နေကြ၍ နထင်သွေးရောက်ပြီးလျှင် မြန်မာတို့ပြုသမျှကို ရုံးချကဲ့ရဲ့
လိုသောစိတ်၊ လွှတ်လပ်သော သခင်အလုပ်ကို ရှုက်နိမ့် သည်ထင်သော
စိတ်တို့ကို မွေးမြှုထားနှင့်သဖြင့် အထက် မရောက် အောက်မကျ ခွဲသမား များ
ဖြစ်နေကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားတို့သည် ဟိရိရိသွေ့ပွဲတရား
ကင်းမဲ့လျက် ငြင်းတရားကိုပင် နားမလည်နိုင်ရှိနေပေသေးသည်။ မကြောက်ရမည့်
နေရာတွင် ကြောက်၍၊ မရှုက်ရမည့် နေရာတွင် ရှုက်နေသည် ကို တွေ့ရပေသည်။
နိုင်ငံခြားသားတို့ကိုမြင်လျှင် ဒုးတုန်ချင်သည့် စိတ်မပ ပျောက်သေး။
သောလုံးပွဲတွင် ဆဲချင်၊ ဆိုချင်၊ သောင်းကျွန်းချင်သည့် စိတ်ပါတ်မှာ လည်း
အထူးရှုက်စရာ ကောင်းလေ သည်။ လွှတ်လပ်သော အလုပ်ကို မခင်မင်၊
လွှတ်လပ် သောဘဝါး တန်ဖိုးကိုမသိ၊ ထို့ကြောင့် လွှတ်လပ်သော

ဘယကိုမတောင့်တာ၊ မကြံဆရ အောင် မကြီးစားကြသဲ ရွှေရည်မွမ်းမထားသော
လျှောင်ချိုင့် ထဲတွင် အဖျော်ကြီးပျော်နေကြ ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားတို့တွင် အလွမ်းနာသမားတို့ကား
များလှစွာ၏။ သို့သော တလွှဲ လွမ်း နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။
သနားတတ်သော သူများကိုလည်းတွေ့ရပါ၏။ သို့သော တလွှဲသနား
နေကြပေသည်။ ချစ်ယောင်ဆောင်၍ သေအောင်သတ်တတ်သော ရန်သူတို့က
အရှုံအရှိက်နှင့် ဗိုလ်းချင်း ချသည်ကို မြင်ရသောအခါ ရင်ထဲတွင် ဖိုလိုက်ဖိုလိုက် နှင့်
ဝမ်းနည်းသည့် စကားသံများကို ကြားရပေသည်။ ဘက်ရိုက် တော်သူ
တစ်ယောက် မောပန်းနေ၍ ကောင်းမွန်စွာ မကတားနိုင်ရှာသည့်အခါ
အတော်မသိသော လူထုကြီး သည် မဟာကရာဏာတော် အန္တရိုလျှုံ
စုတ်တသတ်သတ် ပြောဆိုကြသည်ကိုကား ကြားသိရ ပေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တွင်းနစ်၍ ရတနာ၊ ရွှာ၊ ငွေ ဆုံးပါးပျက်စီးနေသော
ကျွန်ုပ်တို့၏ တိုင်းပြည်အတွက်နှင့် နံနက်စာနံနက်၊ ညာစာ ညရာစားရသော
များမြောင်လှစွာသော ဆင်းရဲသားတို့အတွက်မူကား သနားခြင်း ကရာဏာ
တရားသည်ကား ခေါင်းပါးလှပေ၏တကား။ ဤသို့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ တဗ္ဗာသို့လ်
ကျောင်းသားများမှာ ပညာ၏ အဆိုးအကောင်းတန်ဖိုးကို မဂေါ်နိုင်ဘဲ
ရှိလေသည်။

ကျွန်ုပ်ပညာနှင့် သခင်ပညာ ဤပညာ ပမီးကို အချို့သူတို့မှာ
နားမလည်ဘဲ ပြောနေကြပေသည်။ ဤပညာ ပမီး ကို ရှင်းလင်းရန်မှာလည်း

မလွယ်ကူလှပေ။ ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့နှင့်ရေးသားမှ ရှင်းလင်း မည့်
အရာဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂလန်၊ ဂျပန်၊ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ၊
ရှရားတိုင်းပြည်တို့တွင် သင်ကြား သော ပညာရေး စနစ် တို့နှင့် အိန္ဒိယပြည်နှင့်
မြန်မာပြည်တွင်ပေးအပ်သော ပညာရေးစနစ် မှာ မိန့်နှင့်ဖြေကြီးမျှ ကွာခြား
နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ပညာသင်ကြားရေးရာတွင် သက်မွေးဝမ်းကြောင်း
ပညာရပ်များအပြင် ရိုးရိုး သင်ကြားရာတွင်လည်း စွမ်းစွမ်းတမန်
ကိုယ့်ထူးကိုယ်ချွှန်လိုသည့် စိတ်နှင့်ထိသို့ပြနိုင်သည့် အရည်အချင်း တို့ကို
ကျောင်းသား လူငယ်များမွေးမြှုပ်လာနိုင်အောင် ပြပြင်ပေးရမည်။

အိန္ဒိယပြည်နှင့် မြန်မာပြည်ရှိ ပညာရေးစနစ်မှာ မူလတန်းအလပ်တန်း၊
အထက်တန်း၊ တဗ္ဗာသို့လိုဟူ၍ အဆင့်လေးပိုင်းများရှိလေသည်။
ရိုသောအဆင့်လေးပိုင်းတို့သည်လည်း ကောင်းမွန်ကျနစွာမရှိ၊ ဤမျှသော ပညာ
ကို ကျွန်ုပ်တို့အားပေးရာတွင် သာရာစားတွေများ လာစေ၍ ကျွန်ုစိတ်၊ သဘောက်
စိတ် ပေါက်သူများရှိလာအောင် ဖြစ်လေသည်။ ဤရည်ရွယ် ချက်မှာ
အင်္ဂလိပ်ပညာကို အိန္ဒိယတွင် ပထမထွင်ဘူး (လောအိမက်ကောလေး) က
လမ်းကြောင်းပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယသုရင်ခံချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သော (လေ့ကာံ)
က လည်းအိန္ဒိယပြည်ရှိ ပညာရေးစနစ်ကို ချုပ်နိုင်သမျှချုပ်ရမည်ဟု
မြှေကိုကြားဖူးလေသည်။ အကြောင်းကား အင်ပိုင်ယာချဲ့ထွင်ရေးစနစ်ကို
တည်တံ့ခိုင်မြေစေရန် ဖြစ်လေသည်။

အင်ပိုင်ယာ ချဲထွင်ရေးစနစ်သည် အရေးကြီးအရာပါဘာ ကိရိယာ
 လက်နက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်ကို ငှင်း အင်ပိုင်ယာ ချဲထွင်ရေး ကို
 မကြိုက်နှစ်သက်သူ အင်လိပ်လူမျိုးတရီ့က အတိအလင်း ရေးသား
 ထားကြလေသည်။ အကေးကြီးမရှာဘဲ အနီးကလေးဖြစ်သော (မြန်
 မာစာညွှန်ပေါင်းကျမ်း) အဆီးတွင်လည်း အင်ပိုင်ယာချဲထွင် ရေးစနစ်နှင့်
 ပညာရေးစနစ် မည်သို့သက်ဆိုင်ကြောင်း အရိပ်အမြဲက် မျှ ပြထား လေသည်။

သို့ပညာရေးစနစ်ကို အင်ပိုင်ယာချဲထွင်ရေးစနစ်နှင့် တံသုတ်ကိုက်ညီ
 လေအောင် မြန်မာ ပြည်၌ ပညာမသင် မနေရ ဥပဒေမထားရှိခြင်း၊ သင်ကြားရန်
 ဘာသာရပ်များမှာ အနည်းငယ် သာရှိ၍ အကုန်အစဉ် သင်မပေးခြင်း၊
 ကျောင်းကန်အသီးသီးတို့တွင် ကလေးလူငယ်တို့အား အင်ပိုင်ယာ ချဲထွင်ရေး
 စနစ်၏ ထောက်ပံ့သူ များများဖြစ်အောင် ပညာတတ်နည်းအောင် အမျိုးမျိုး
 အတားအဆီး အပိတ်အပင် များထားခြင်း တို့ ဖြစ်လေသည်။

ဥပမာတစ်ခုပြုရသော ယခု ကျွန်ုပ်တို့တဗ္ဗာသို့လ် ပညာရေးစနစ်မှာ
 (ဂျေဟောလဒိန်) (ကာဒီနယ်နယူးမင်း) (အဘာရာဟင်ဖလက်နာ)
 (ဖရော်ဖက်ဆာရင်မန်း) စသော ပုဂ္ဂိုလ် ကြီးတို့ ရေးသားချက်များမှာ အထူး
 ကွာခြားပြီးလျှင် အတွင်းရေးသီသူတို့သည် မည်မျှဆိုးဂါး သည်ကို
 သိကြရပေသည်။ တိုင်းပြည်ငွေ နှင့်ဆောက်၍ တိုင်းပြည်ရှိလူများအတွက်
 ကျောင်းဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့တဗ္ဗာသို့လ် (ယုဒသန တဗ္ဗာသို့လ်ဆရာဖြစ်သင်
 အားလုံး ပေါင်းဆိုလိုသည်) မှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား (ကလေးကို အရိပ်
 အရောင် ပြတယ် ဖိုးလ နတ်သား) မျှသာ ဖြစ်လေသည်။

တိုင်းသူပြည်သားများမှာ ဤပညာရေးတွင် ဘာမျှပြောပိုင်ဆိုပိုင်ခွင့်မရှိ။
 တိုင်းသူပြည်သား က မြောက်တင်သော ကိုယ်စားလှယ်အနည်းငယ်မျှ
 အပ်ချုပ်ရေးတွင်ပါသော်လည်း တန်ခိုး အာကာအလျဉ်းမရှိပေ။
 တဗ္ဗာသိုလ်ကောင်စီ အစည်းအဝေးမှာ တစ်နှစ်တွင်တစ်ခါနှစ်ခါမျှ ပြုလုပ်၍
 နာရီပါက် နှင့် အစည်းအဝေးမှ စာတမ်းများကို ငြင်းတို့ စီစဉ်သလို ဖတ်ပြုပြီးလျှင်
 ပြီးဆုံးသွားသည်က များလေသည် ဟု ကျွန်ုပ်တို့ကြားရလေသည်။

အခါးက မြည်မာပြည်ပညာရေးစနစ်တွင် ပညာတော်သင်စေလွှတ်ခြင်းကို
 ဗျာနဲ့ပြုကြ၏။ ပညာတော်သင် စေလွှတ်ခြင်း သည် စင်စစ်ကောင်းမွန်သော်လည်း
 ကျွန်ုပ်တို့ပြည်တွင် အသုံးပြုသည့် စနစ်မှာ အလွန်ညွှန်စုံမှုများ နေသည်။ တစ်နှစ်လျှင်
 ပညာတော်သင် ၁၂ယောက် မက တစ်ထောက်စေလွှတ်စေကာမူ ယခု စနစ်အရ
 လွှတ်သောပညာသင်သူတို့မှာ တစ်ရာ မှ တစ်ယောက်မြန်မာပြည်အား
 အကျိုးရှိအောင် ပြုလုပ်နိုင် သည့် အရည်အချင်းရှိ မည်မ ဟုတ်ပေ။

ပညာတော်သင်စေလွှတ်သည် ဆိုသည်မှာ ဘိုလပ်ကိုပို့ခြင်းကို
 သာဆိုသည်မဟုတ်။ တစ်စုံ တစ်ခုသော အတေတ်ပညာထွန်းကားရာသို့
 ထိုအတတ်ကို အပြီးတိုင်မြောက်သင်လိုသူအား စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။
 သကြား လုပ်ငန်း သင်လိုသူအား သကြားလုပ်ငန်း အကြီး အကျယ်ပြုလုပ်ရာ
 ဌာနသို့လည်းကောင်း၊ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အတေတ်သင်လိုသူအား
 ထိုအတတ်ပြန်ပွားရေး ဌာနသို့လည်းကောင်း အချုပ်အချယ် မရှိဘဲ
 စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်လေ သည်။ သို့မှာလျှင် တိုင်းပြည်ကြီးပွားနိုင်မည်။ ဤကား
 ကျွန်ုပ်ပညာနှင့် သခင်ပညာ ခွဲပြု ပုံတည်း။

မိဘများသို့

ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပြည်ရှိ မိဘများထံသို့ ကျွန်ုပ်တို့ အစီရင်ခံလိုသည်။ ယခုခေတ်ကြီး သည်ကား အပြိုင်အဆိုင်ခေတ်ကြီးဖြစ်သည်ကို ငြင်းတို့သိရှိကောင်း သိရှိကြ ပါလိမ့်မည်။ အပြိုင်အဆိုင် ခေတ်ကြီးတွင် ဟောင်းနွမ်းသော နည်းစနစ်ပျိုးဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အ ရည်သဖြင့် မတည်တန်နိုင်ပါ။ အစိုးရ ရာထူး ဌာနနှင့်အတွက်သာ မိမိတို့သားသမီးပညာ ရေး ကို ရေးရပြခြင်း မပြုပါလင့်။ အမျိုးနှင့် တိုင်းပြည် အကျိုးရှိစေမည့်လုပ်ငန်း များကို မိမိတို့သားသမီးများ ပြုလုပ်ခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်းမပြုဘဲ အားပေးကြစေ လိုပါ သည်။

ငွေအင်အားပြည့်စုံလျှင် မိမိတို့၏ သားသမီးများနှင့် သင့်တော်မည့် တိုင်းပြည်သို့ စေလွှတ်ခြင်းက ဤတ္ထာသိုလ်သို့ချည်း စေလွှတ်ခြင်းထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆ မိပောသည်။ ဥပမာ ဆိုသော် ဂျပန်ပြည်သည် ယခုအခါတွင် စက်မှုပညာတွင် အလွန်ထွန်း ကား၍ အေားတိုင်းပြည်များထက် ရာခိုင်နှုန်း ၅၀မျှ ပိုမို၍ ဂျပန်ဖြစ်ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို နိုင်ငံဗြားသို့ တင်ပိုနိုင်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရကား ဂျပန်ပြည် သို့ မိမိတို့၏ သားသမီးများကို ပညာသင်စေလိုလျှင် ဤတ္ထာသိုလ်တွင် ပညာသင်သည်ထက် အကျိုးရှိ မည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သိရှာသလောက်မှာ ဂျပန်ပြည်တွင် ပညာသင်ကြားရသည့် စားရိတ်သည်လည်း အလွန်ဆုံး တစ်လလျှင် ၁၀၀၊ ၁၅၀မျှ ကျမည်ဖြစ်ရ ကျွန်ုပ်တို့ တ္ထာသိုလ်တွင် ပညာသင် ကြားရသည့် စားရိတ်နှင့် များစွာမကွာပေါ်။

ထိုကြောင့် မိမိတို့တစ်သက်မျှ ကောင်းစားသည် ကို မကြည့်ရဘဲ နောင်လာ နောင်သား များ၏ အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ မြန်မာပြည်ရှိ မိဘများ သည်မိတို့၏ သားသမီးတို့အား ကွဲမွှာတစ်ဖက်စွန်းပင် ဖြစ်စေကာမူ သောကနှင့်သံယော အုံကို ဘေးချိတ်၍ စွန့်စားသင့်သည်။ ပညာရှိစေ သင့်သည်။ စီးပွားရှာစေသင့်သည်။ ဤသည်သာလျှင် ယခုစေတုနှင့်သိသော နည်းလမ်း ဖြစ်ပေသည်။

မှတ်ချက် ။ ။ ကိုအောင်ဆန်းတွေ့သိလ် ကျောင်းသားဘဝက တွေ့သိလ်အိုးပေမဂ္ဂအင်း တွင် ရေးသားသော ကိုလိုနီ ခေတ် နှင့် ပက်သက်သော ဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်ကရေး သားသော မူရင်းသတ်ပုံအတိုင်း ဖော်ပြ ထားပါသည်။

စာကိုး။ ။ အိုးဝေ၏ ခွဲရတုအဆင့် လက်ခွေးစင်စာအုပ်၊ ၁၉၇၁ ခနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ အိုးဝေစာ ပေတိုက်။

+++++

နောက်ဆုံးစကား မိန့်မြှောက်ကြား

(ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး ပိုလ်ချုပ်သည် မက္ဂယ်လွန်မီ ရက်သတ္တပတ်ဖြစ်သော ၁၉၄၇ခု၊ ရူလိုင်လ ၁၃ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့ကတော်ခန်းမဆောင် အပြင်ဘက်မှနေလျက် လူထု ပရီတ်သတ်ကြီးအား ဟောကြား သွားသော အောက်ပါမိန့်ခွန်းစကားသည်ကား "အပွဲမာဒေန ဘိက္ခက သမွာဒေဝါ" ဒေသနာဗမ္ဗ နှင့် အညီ "တိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့... မမေ့မလျော့ကုန်လင့် အသိတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်" နောက်ဆုံးသတိပေးသွားသည့် မိန့်ခွန်းစကားပင်တည်း။)

ရည်ရွယ်ချက်အမိက ရည်ဘွန်းပြ

ယနေ့အစည်းအဝေးကတော့ တိုင်းပြပြည်ပြလွတ်တော်အမတ်တွေ
ကိုယ့်နယ်ဆိုင်ရာ ပရီတ်သတ်ကို တိုင်းပြပြည်ပြလွတ်တော်
ဘာတွေလုပ်နေတယ်ဆိုတာကို အစီရင်ခံဖို့ အလုပ်ခိုင်းတာကဖြစ်လာတဲ့
အစည်းအဝေးပါပဲ။ တဗြားနိုင်ငံတွေမှာ လွှတ်တော်အမတ်တွေ ရယ်လို့。
တိုင်းပြည်က တင်မြောက် လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီလွှတ်တော်အမတ်တွေက လွှတ်တော်
အစည်းအဝေးမရှိတဲ့အခါ မျိုးမှာ မိမိတို့ အားလပ်ချိန်ရသမျှ အတောအတွင်းမှာ
မိမိတို့။ ရွှေးကောက်တင်မြောက်လိုက်တဲ့ နယ်ကိုပြန်သွားပြီးတော့ သူတို့
လွှတ်တော်မှာ ဘာဖြစ်နေတယ် ဘာလုပ်ခဲ့တယ်အစရှိသည်ဖြင့်
အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကိုယ့်နယ် ကို ပြန်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့ ထုံးစံရှိပါတယ်။
အဲဒီထုံးစံရှိတဲ့အတိုင်း ဗမာပြည်မှာလည်းပဲ ဒီထုံးစံ ဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အတွက်
ဖောပလအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ တိုက်တွေန်းချက်အရ တိုင်းပြပြည်ပြလွတ်တော်အမတ်တွေက
ကိုယ့်နယ် ဆိုင်ရာ လူတွေကို ပြန်ဖို့ အစီရင်တဲ့ အဓိပ္ပာယ် မပါတော့ဘဲ
နိုင်ငံရေးရှင်းတမ်း တရားပွဲတွေ လုပ်လာကြတယ်။ အ ခုလည်းပဲ ဒီနေ့ကျင်းပတဲ့
နိုင်ငံရေးရှင်းတမ်းတရားပွဲကြီး ဖြစ်လာရတယ်။ ယနေ့ နိုင်ငံရေးရှင်းတမ်းဟာ
ဖောပလ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဉာဏ်အနေဖြင့်ဘာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ရန်ကုန်မြို့နယ်
တစ်နယ်ကနေပြီး တင်မြောက်လိုက်တဲ့ တိုင်းပြပြည်ပြလွတ်တော်
အမတ်အဖြစ်နဲ့ ထားပြီး ကျွန်ုတ် အခါ စကားပြောလိုက်ပါတယ်။

တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ထင်ရှားပေါ်

ကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဆိုတာ ရေးတုန်းက
ကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြည်မှာရှိတဲ့ လူတွေ အနည်းအကျဉ်း ကြားဖူးပေမဲ့ ဒီတစ်ခါမှပဲ
တိုင်းပြည်ရဲ့ လူတွေက ရွေးကောက်တင်ပြောက်ရပြီးနောက် တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော်ဆိုတာဟာ ရေးတုန်းက လုပ်နေကျ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ပဲလို့。
ထင်နေကြတဲ့ လူတွေ အမြောက်အမြားရှိကြတယ်။ ပထမရွေးဦးစွာ
တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ ဘာလဲဆိုတာ သေသေချာချာ ကျကျနှစ်
ရှင်းလင်းပြောပြုလိုပါတယ်။ အခုကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်
ဘာလဲဆိုတာ သေသေချာချာကျကျနှစ် ရှင်းလင်းပြောပြုလိုပါတယ်။ အခု
ကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရယ်လို့၊ ထင်ထင်ရှားရှား
ဖြစ်ပေါ်လာသလဲ ဆိုရင် အမတ်တွေစုံပြီး ဒီရန်ကုန်မြို့မှာ စုဝေးကြပြီးတဲ့ နောက်
နွှန်လာလရက်နေ့မှာ စတင်ကျင်းပတဲ့နေ့ကစပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဆိုတာ
ဖြစ်လာခဲ့ပါ တယ်။ အဲဒီအရင်တုန်းက ရွေးကောက်ပွဲပြီးပင်ပြီးဌားသော်လည်း
တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရယ် လို့ အဖွဲ့ကို မဖွဲ့စည်းနိုင်သေးပါဘူး။

သို့သော်လည်းပဲ ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာကျွန်တော်တို့၊
ကွဲမွှဲနိုင်ငံရေးရာဇ်ဝှက်မှာ အင်မတန် ထူးဆန်းတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်
တစ်မိုးဖြစ်နေပါတယ်။ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် တွေဟာ တဗြားနိုင်ငံ
တွေမှာလည်းပဲ အသီးသီးပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီလိုပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့
အခါမှာလည်းပဲ အဲဒီတိုင်းပြည် တွေရဲ့ အခြေအနေအရ အပျိုးမျိုးပဲပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့
ထုံးတမ်း သက်သေသာဓကတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ သဘောတရား

သက်သက်နဲ့ ကြည့်ပြီးပြောရမယ်ဆိုရင် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် ဘာအတွက်
 ပေါ်ပေါက်လာရသလဲဆိုရင် တိုင်းပြုပြည်အသစ်တည်ဖို့ တိုင်းသစ်ပြုပြည်သစ်
 နိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ဖို့အတွက် ပေါ်ပေါက်လာ ရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုတော်တို့
 ပမာဏပေမှာ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုတော်တို့ ကွဲမှာအစဆိုပြီးတော့
 စတဲ့အခါတုန်းက မဟာသမ္မတ မင်းမြှောက်ကြတယ် ဆိုပြီးတော့ လူတွေ၊
 ကိုယ်စားလှယ်တွေ စုရုံးပြီးတော့ အဲဒီအစည်းအဝေးမျိုးဟာ ကွဲမှာကြီးမှာ ပထမဆုံး
 တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ရယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။ အဲဒီတော့ အဲဒီလိုပဲ
 နိုင်ငံအသစ်တည် ထောင်စရာ ရှိတဲ့အခါ မှာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဆိုတာ
 ပေါ်လာစမြဲပဲ။

လွှတ်တော်ဆိုကြား အဓားအား

နိုင်ငံအသစ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို တော်းနိုင်ငံက
 နေပြီးတော့ အုပ်စိုး လွှမ်းမှုးထားလို့ အဲဒီလို အုပ်စိုး လွှမ်းမှုးခြင်းကို တွေ့န်းလှန်
 ပယ်ချေပြီးနောက် မိမိတို့တိုင်းပြည် မိမိတို့ အစိုးရ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်း
 တည်ထောင်ဖို့အတွက် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် လုပ်တာတစ်မျိုး။
 နောက်တစ်မျိုးကတော့ ကျွန်ုတော်တို့ အားလုံး သတ်းစာတွေထဲမှာ ခကာခကာ
 ဖတ်နေရမှာပဲ။ ဆိုပါယ်ယူနိုင်ယံ့ပေါ်တဲ့ အဲဒီနိုင်ငံကြီး ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ်
 သုံးဆယ်လောက်က တော်လှန်ရေးအကြီးအကျယ်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒီလို
 တော်လှန်ရေး ပြီးတဲ့ နောက်သူလည်း နိုင်ငံသစ်ဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။
 ခေတ်ဟောင်း ခေတ်ဆွေးကို မို့နို့နေတဲ့ အဘူရင်စံနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့
 တိုင်းပြည်ဟောင်း၊ စံနစ်ဟောင်းကို တော်လှန် တွေ့န်းဖယ် ပစ်ပြီးတဲ့နောက်

အသစ်ကျပ်ချတ်ပြန် ပြီးတော့ တိုင်က်းပြည်ကို စံနစ်တစ်မျိုးနဲ့တည်ထောင်တဲ့
အတွက် ကြောင့် အဲဒီနိုင်ငံသစ်က တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ ဒီနိုင်ငံသစ်ကတော့
အခြားလူမျိုးခြားအောက်မှာ ရောက်ပြီးမှ ဖြစ်လာတဲ့ နိုင်ငံသစ်မျိုးမဟုတ်ဘဲ
ကိုယ့်လူမျိုးဖြစ်တဲ့ လူတန်းစားအချင်းချင်း ချုပ်ချယ်လွမ်းမှုမှာ လွတ်မြောက်
လာပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံသစ်တည်ထောင်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံသစ်ဆိုတာ
အကြမ်း အားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့၊ ဗာပြည်ကို လက်အောက်ခံနိုင်ငံတွေအဖို့မှာ နိုင်ငံသစ်
ဆိုတဲ့ သဘောဟာ လူမျိုးခြားများရဲ့ လက်အောက်က လွတ်မြောက်လာပြီး
တဲ့နောက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နှင့် ကိုယ့်အဖိုးရနဲ့ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း
တည်ထောင်တာကို ကျွန်တော်တို့၊ အဖို့မှာ နိုင်ငံသစ်လို့ဆိုရတယ်။ သို့သော်
လွတ်လပ်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ယူလူမျိုးအချင်းချင်း အပ်စိုးတဲ့
တိုင်းပြည်တွေမှာတော့ ရှိနေတဲ့ အဖိုးရစနစ်အဆောက်အအီ တစ်ခုလုံးကို
ပြောင်းလဲဖျက်ဆီးပြီးတဲ့နောက် အသစ်ကျပ်ချတ်စံနစ်တစ်မျိုးနဲ့ တိုင်းသစ်နိုင်ငံသစ်
တည်ထောင်ပုံကတစ်မျိုး၊ အဲလိုနစ်မျိုးရှိတဲ့အခါမှာ အဲဒီနစ်မျိုးစလုံး ပေါ်ပေါက်တဲ့
အချိန်အခါမျိုးမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဆိုတာ ထုတ်အားဖြင့်
ပေါ်လာစမြှဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ပေါ်လာစမြှဖြစ်သလဲဆိုရင် အဲဒီလို
တိုင်းပြည်သစ် နိုင်ငံသစ်ဖြစ်နေတော့ ပြန်ပြီး ဥပဒေ၊ စံနစ်တွေ အကုန်
အသစ်ပြန်ပြီးတော့ ရေးဆွဲရမှာဖြစ်တော့ အကြော်ခံကစပြီး ပြုလုပ်ရမဲ့
အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ရှိနေတဲ့အိမ်ဟောင်းကို ပြင်ရန်အလုပ်မဟုတ်ဘဲ
 တစ်အိမ်လုံး ဖျက်ဆီးပြီးတဲ့နောက် အဲဒါ ဖျက်ထားတဲ့ နေရာမှာ ထပ်ပြီး အိမ်သစ်
 ဆောက်တာနဲ့တူပါတယ်။ အဲဒီလို အိမ်အသစ်ဆောက်တဲ့အခါမှာ ဒီအိမ်သစ် ကို
 ဘယ်လိုစနစ် ဘယ်လိုစီမံကိန်းမျိုးနဲ့ တည်ဆောက်မပေါ်ဆိုပြီးဘူး အင်ဂျင်နီယာ
 မိသုကာ အတတ်ဆရာ တွေက ပထမ္မားစွာ အိမ်ပုံစံတွေ ရေးဆွဲပြီး ဒီပုံစံအရ
 ငွေဘယ်လောက် ကုန်ကျမယ်ဆိုတာ တွက်ချက်၊ သေသေချာချာ
 နေ့ကောင်းရက်မြတ်ရွေးပြီးမှ အိမ်သစ်ဆောက်သလိုပဲ။

အခု ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအသစ်ကို ပြန်ပြီး တည်ထောင်စု့အတွက်
 တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ပြန်ပြီး ဥပဒေသစ်စနစ်သစ်တွေ စီစဉ်ရေး
 ဆွဲရပါလိမ့်မယ်။ စီမံကိန်း ချရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို တိုင်းပြုည်သစ် နိုင်ငံသစ်ပုံစံဟာ
 ဘယ်လိုရှိသင့်တယ်ဆိုတာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ရစမြပဲ...။
 ဒုံးကြာင့် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရဲ့ တာဝန်ဟာ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်စု့
 တာဝန်ဖြစ်တဲ့ အတိုင်း တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုးဟာ သာမန်အားဖြင့်
 ပြောမယ်ဆိုရင် ဘယ်တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မဆို အချုပ်အာကာ နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့
 တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုးသာ ဖြစ်ရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ယခုအခါ
 နိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ရမယ်...။ တည်ထောင်ရအောင် ဆိုလို့ရှိရင်
 အဲဒီ...နိုင်ငံသစ်ကို တည်ထောင်စု့အတွက် ပေါ်ပေါက် လာတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု
 လွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အြောနဲ့ ပြည့်စုံစုံ လိုပါတယ်။ အဲဒီလို အချုပ်အြော
 နဲ့မပြည့်စုံရင် ကိုယ်တည်ချင်တဲ့ နိုင်ငံမျိုးကို တည်လို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ယခုကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး
ရာဂလင်မှာအတော် ကလေး ထူးဆန်းတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဖြစ်တယ်။
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အခြားတိုင်းပြည်တွေမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော် အခြေအနေနှင့် ကွာခြားနေတဲ့အချက်တွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို
ကွာခြားမှုတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာလည်း
ထူးခြားနေတဲ့ အကြောင်းတွေ ရှိပါတယ်။

ပြင်သစ်ပြည်မှာပုံပမာ

ဥပမာ....၊ အခြားတိုင်းပြည်တွေမှာ ပြင်သစ်ပြည် မှာ ဟိုးရေးအခါတိုန်းက
တော်လှန်ရေးဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ပေါ်လာခဲ့မှုးတယ်။
အဲဒီလိုပေါ်လာတဲ့အခါမှာ ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ
အာကာရပြီးသားဖြစ်နေတယ်။ အခုံတစ်ခါ ဒီစစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် ဒီပြီးခဲ့တဲ့
စစ်ကြီးအတော်အတွင်းမှာ ပြင်သစ်တွေဟာ ရာန်မာန်တွေကို ပြန်ပြီး
တွန်းလှန်မောင်းထုတ်ပြီးတဲ့နောက် တိုင်းပြည်မှာ ပြန်ပြီးတော့ ဂျင်နရယ်ဒီဂါရီ
အစရှိသဖြင့် ပြန်ပြီးရောက်လာတဲ့အခါ သူတို့တိုင်းသစ်ပြည်သစ် နိုင်ငံသစ်
ထူးထောင်ရတယ်။ အဲဒီလိုထူးထောင်တဲ့အခါမှာ တည်ထောင်စိုးရာအတွက်
တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာ ထပ်ပြီးတော့ လုပ်ရတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်တဲ့
တိုင်းပြုပြည် ပြုလွှတ်တော်မျိုးဟာ အာကာရပြီးသား တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော်ဖြစ်တယ်။ အာကာရပြီးသား တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ မိမိတို့
တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကနေ ဆုံးဖြတ်တဲ့ကိစ္စမှန်သမျှကို ချက်ချင်း အတည်

ဖြစ်စေပြီးတော့ တစ်တိုင်းပြည်လုံး က အာကာစက်တည်အောင် ချက်ချင်းလုပ်နိုင် တယ်။

အမေရိကန် ပမာဏ

အမေရိကန်မှာဆိုရင်   ပထာမရှေးဦးစွာ   အင်လိပ်လက်အောက်မှာ
သူတို့လူတစ်မျိုးတည်း   အဖြစ်   နေကြပြီးတဲ့နောက်   အင်လိပ်မှာရှိရတဲ့
အင်လိပ်အစိုးရကို   မကျေနပ်လို့   သူတို့တော်လှန်ပြီးတော့   လွှတ်လပ်ရေး
တိုက်ပွဲတွေ စစ်ပွဲကြီးတွေဆင်နှုန်းပြီးတဲ့ အခါကျတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်
ကျင်းပတဲ့ အခါတုန်းက သူတို့မှာ အာကာရပြီးသား အခြေအနေမှာ
တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကျင်းပတယ်။ သို့့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့
တိုင်းပြုပြည်ကတော့ အခုတိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကျင်းပနေတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်
တို့ တိုင်းပြုပြည်က အာကာရပြီးသား အခြေအနေတော့မဟုတ်သေးပါဘူး။

အိုင်ယာလန်ကို ပမာဆို

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ရဲ့ အခြေအနေဟာ
ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် တောင်ပိုင်း အိုင်ယာလန်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်ဂရနစ်
လောက်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေမျိုးနဲ့ တူပါတယ်။ အဲဒီ အိုင်ယာလန် မှာ
ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေမျိုးက ဘယ်လိုဖြစ်သလဲဆိုရင် ပထာမအင်လိပ်အစိုးရကို
ကွဲမှာစစ်ကြီး အတောအတွင်းမှာ ဆူပူပုန်ကန်တော်လှန်တာတွေဖြစ်ပြီး
နောက်ဆုံးကျတော့ စစ်ကြီးပြီးတဲ့ နောက် သူပူန်ကိစ္စတွေဟာ ရပ်စဲသွားတယ်
အဲဒီရပ်စဲသွားပြီးတဲ့ နောက်မှာ တစ်ခါ အင်လိပ်အစိုးရနဲ့ အိုင်ယာလန်
ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံးပြီး စာချုပ်ချုပ်ကြတယ်။ အဲဒီစာချုပ်ချုပ်ပြီးတဲ့နောက်

သူတိ. တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာ သူတိ. လုပ်တယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ အိုင်ယာလန်ပြည်ဟာ အာကာ မရသေးဘူး။

ဟိုအိုင်ယာလန်တိန်းက ပေါ်တဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မျိုး ကတော့ကာ အမှန်စင်စစ် နိုမိနိယံ အဆင့်အတန်း ဖြစ်တဲ့ အုပ်ချိုးရေးမျိုးကိုသာ ရေးဆွဲဖို့ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးလောက်ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ အခုပုထားတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကတော့ ကိုယ်ကြိုက်ရာ ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို အဂ်လိပ်အစိုးရက သဘောတူပြီးသား ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာ မှာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ထက် တစ်ပန်းသာနေတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ တော့ကာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အဲဒီအခြေအနေမျိုးမှာ ပေါ်လာပြီးတော့ ဒီလိုထူးခြား တဲ့ အချက်တွေရှိပါတယ်။

အန္တိတိုင်း ယဉ်ကာနိုင်း

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က အချုပ်အခြာ အာကာ မရသေးဘူး၊ မရသေးဘူးဆိုတာက ရအောင်လုပ်တဲ့နည်းအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ဒါတွေက ကျွန်တော်နောက် ပြောပြပါ၍မယ်။ ဥပဒေသဘောကို ပြောမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာအာကာ မရသေးဘူး။ အချုပ်အခြာအခွင့်ရဲ့ အဆင့်အတန်းသာရသေးတယ် (Status) အဆင့်အတန်းကသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ အချုပ်အခြာအာကာလွှတ်တော်ရဲ့ အဆင့်အတန်းကရတယ်။ ရတဲ့သဘောက ယခု တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် လုပ်ကြတယ်ဆိုရင် ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို ဘုရင်ခံလာပြီးတော့ ရိုးရိုး

ဥပဒေပြုလွတ်တော်လို စကားမပြောနိုင်ဘူး။ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်တွေလို
 စကားမပြောနိုင်ဘူး၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်မှာ သူလာပြီး
 နားထောင်ချင်တယ်ဆိုရင် အောင့်သည်အဖြစ်နဲ့ နားထောင်နိုင်တယ်။
 ဘုရင်ခံအဖြစ်နဲ့ကလာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကို ဘာလုပ်ပါဉာဏ်လုပ်ပါဆိုပြီး
 မပြောနိုင်ဘူး။ ရိုးရိုး ဥပဒေပြုလွတ်တော်ဆိုရင် သူလာပြီး စကားပြောနိုင်တယ်။
 အခုအချုပ်အခြာ အခွင့်နဲ့ အဆင့်အတန်းသဘောမျိုးရောက်တော့ကာ
 ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်ဟာ သူ့ဟာသူ လုပ်တဲ့နေရာမှာတော့
 လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိတယ်။ အဲဒီလို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိတဲ့အတွက် (Status)
 အဆင့်အတန်းမှာ အချုပ်အခြာသဘောမျိုးရှိတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်နေတော့ အိန္ဒိယပြည်က တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်ဟာ
 လွန်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေတုန်းက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်နဲ့
 မခြားနားဘဲ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေမျိုးရှိတယ်။ အခုတော့ အိန္ဒိယပြည်များ
 ပေါ်ပေါက်မဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ထက် ပိုပြီး
 အဆင့်သာသွားတယ်။ ဘယ်လိုသာသွားမလဲဆိုရင် အချုပ်အခြာအာကာ
 အဆင့်အတန်းမှာသာမကဘဲ့နဲ့ အာကာပါရတဲ့ အခြေအနေမျိုးရောက်သွားတယ်။
 အဲဒီတော့ ကျူပ်တို့ထက်သာတဲ့ဘက်ကလည်း သာတယ်။ သို့သော်လည်း သူတို့
 လျော့တဲ့ဘက်ကလည်း ဘယ်လိုလျော့သလဲဆိုရင် သူတို့ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက
 ဒိုမိန့်ယံပေးတဲ့အခါမှာ ဒိုမိန့်ယံအဖြစ်နဲ့ ဘယ်လောက်ကြောအောင်
 နေရမလဲဆိုရင်ဟိန္ဒာ။ မူဆလင် စွဲစပ်တဲ့နေရာမှာ ကြောရင် ကြောသလောက်

နေရမယ်။ အင်လိပ်အစိုးရက မပေးချင်လို့မဟုတ်ဘူး။ သူတို့အချင်းချင်း
မတည့်လို့နေရတာဖြစ်တယ်။

တစ်နှစ်ကတိစောင့်ကာကြည့်

အဲဒီတော့ကာ ကျွန်တော်တို့၊ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ၁၉၄၆ ခု အန်နတိရီလမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ပထမ ဖဆပလ
မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ဗမာနိုင်ငံဘာ
လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်တယ်၊ ဘယ်လို ဒိုမီနိယံ (Dominion) ကိုမှ
မလိုချင်ဘူးဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်နဲ့ အတိအလင်း
ကြော့ခဲ့တယ်။ အဲဒီဇာကြာခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ကျွန်တော် တို့၊ မေလအတွင်းမှာ
ကျင်းပခဲ့တဲ့ ဖဆပလပကာမညီလာခံမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗမာပြည်ကြီးကို လုံးဝ
လွတ်လပ်ပြီး အချုပ်အခြာအာကာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သမွာတနိုင်ငံအဖြစ်နဲ့
တည်ထောင်မယ်ဆိုပြီး ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှာတ်တော်ကြီးမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
တင်သွင်းပြီးတော့ ကာ အချုပ်အခြာအာကာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သမွာတနိုင်ငံ
တည်ထောင်မယ်ဆိုပြီး တင်သွင်းလို့ ဆုံးဖြတ်တောင် ပြီးပြီး ဒီတော့ ဖဆပလ
အဖွဲ့ချုပ်လုပ်တဲ့ အလုပ်က အင်မတန်ရှင်းပါတယ်။ ကျွန်တ်တို့ဟာ တိုင်းပြည်ကို
ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ အတိုင်း
လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ ဒီတိုင်းပြည်ကို ကြော့ထားတဲ့
လွတ်လပ်ရေးကို ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုတာ လုပ်နေရက်ပဲ။ တစ်နှစ်လည်း
မပြည့်သေးပါဘူး။ သို့ေသာ ပြည့်တယ် မပြည့်တယ်ဆိုတာမျိုးကတော့

အလော့အပို နည်းနည်း ရှိချင်ရှိမယ်။ သို့သော်လည်း အဲဒီလို အချိန်အခါမျိုးမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်က ဗဟိုပြည်ရဲ့ လွှတ်လပ်ရေးကို ရအောင်မလုပ်နိုင် သေးဘူးဆိုလို.ရှိရင် ကျွန်တော်တို့တစ်ထစ်တက် ချင်တက်ရမယ်။ အဲဒီ အချိန်အခါကို မရောက်သေးဘူး။ အချိန်စွဲလို့ ဗဟိုပြည်ရဲ့ လွှတ်လပ်ရေးကို ရအောင် မလုပ်နိုင်ဘူး ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ကတိပျက်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ အဲဒီအချိန်အခါလည်း မရောက်သေးဘူး။

အဲဒီအချိန်အခါထိ လွှတ်လပ်ရေးကို အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ ရအောင် ကြိုးစားနေတယ်။ ကြိုးစားနေရတဲ့ အတိုင်း ဒီလိုလုပ်နေတဲ့လုပ်ငန်းဟာ အောင်မြင်မလား မအောင်မြင်ဘူးလားဆိုတာ အခုနေအခါမှာ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်သေးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အချိန်လိုပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ မပြီးသေးဘူး။ အလုပ်တွေ ပြီးလာတဲ့နေ့ကျတော့ ကျွန်တော်တို့။ လုပ်ငန်း ဟာ အောင်သလား မအောင်သလားဆိုတာ ခင်ဗျားတို့မြင်မှာပဲ။ အဲဒီလိုမြင်လာတဲ့အခါ ဖဆပလ အွဲ.ချုပ်ဟာ ဘယ်လို အွဲ.ချုပ်မျိုးလ။ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်တယ်ဆိုတာကို မြင်လာမယ်။ အခုနေအခါမှာ ကျွန်တော်ကြိုးကြိုးကျယ်ကျယ်ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။

ကျုပ်တို့အစိုးရလုပ်တဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာဖြစ်နေပါတယ်။ ကျုပ်တို့မှာ ချို့ယွင်းချက်တွေ အမြောက်အများ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင်သိတယ်။ ဘယ်အစိုးရမှာ ချို့ယွင်းချက်မရှိတဲ့ အစိုးရဆိုတာ မရှိဘူး။ တိုင်းပြည်မှာ စေတနာထားပြီးတော့ကာ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့်တက်ပြီး လုပ်လာခဲ့တာ တိုးတက်သ လား။ မတိုးတက်ဘူးလားဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

နောက်ရက်များမကြာခင်လောက်ဆိုရင် သခင်နဲ့ ပြန်လာလို့ နောက်ရက်
တော်တော်လေး ကြာလိုရှိရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ တိုင်းပြည်ကို အတိအ လင်း
ကြေညာနိုင်တဲ့ စာတမ်းမျိုး ထုတ်နိုင်ပါလိမ့်ဌီးမယ်။ အဲဒီတော့ကာ
ကျွန်တော်တို့ဟာ လွှတ်လပ် ရေးလုပ်ငန်းမှာ ဘယ်ထိအောင် စခန်း
တက်လာပြန်ပြီ။ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းမှာ ဘယ်လို့
စခန်းတက်လာပြီ ဆိုတာ အစရှိသဖြင့် ခင်ဗျားတို့ မြင်ရပါလိမ့်ဌီးမယ်။

အဲဒီတိုင်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်တဲ့ လုပ်ငန်းမှာတစ်ဆင့်ထက်
တစ်ဆင့်တက်လာကာ လွှတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
တစ်ဆင့်တက်လာတာတာကို ရက်များမကြာခင် ခင်ဗျားတို့မြင်ရပါလိမ့်ဌီးမယ်။ အဲဒါ
တွေကို မြင်ရရှိတင်မကဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီအစိုးရနဲ့ အရင်တူန်းကရှိတဲ့
အစိုးရတွေ အကုန်လုံးယဉ်ပြီး ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျူပ်ပြောရတယ်။
အရင်တူန်းက ကျူပ်အတိအလင်းပြောတယ်။ လာသံစားတဲ့ တူတွေရှိတယ်။
ခင်ဗျားတို့ ဘာပြောဦးမလဲ။ အဲဒီလိုလူတွေက အခုန်အခါမှာ တိုင်းပြည်ကို
မိမိတို့ပါတီ ပြန်ပြီး အာကာရအောင် ခြေထိုးကြတယ်။ ခြေထိုးကြတဲ့ကိစ္စမှာ
အယောင်ယောင်အများများဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေဟာ စေတနာပါသည်ဖြစ်စေ၊
မပါသည်ဖြစ်စေ တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်တဲ့ရန်သူ နံပါတ် ၁ တွေ ဖြစ်တယ်။
အဲဒီရန်သူနံပါတ် ၁ တွေကို ခင်ဗျားတို့ ထောက်ခံချင်တယ်ဆိုလိုရှိရင်
ခင်ဗျားတို့လည်ပင်း ခင်ဗျားတို့ပဲ ကြိုးကွင်းတပ်ကြောပေတော့။

ကျူပ်တို့ဟာ ဒီတိုင်းပြည်မှာ အစိုးရဖြစ်အောင် အတင်းအဓမ္မလုပ်လာလို့
အစိုးရဖြစ်လာတာမဟုတ်ဘူး။ တိုင်းပြည်လူထုရဲ့ ထောက်ခံမှုကြောင့်

ကျပ်တိုအစီးရဖြစ်နေတာပဲ။ တိုင်းပြည်လူထု ယုံကြည်မှုမရှိဘူး.. မကြည်ညီဘူး
 ဆိုရင် ကျပ်တိုလည်း တွယ်မနေပါဘူး။ ထွက်မှာပါသိ။ သို့သော်လည်း
 တစ်နှစ်လောက် ကျပ်တိုကိုတောင့်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျပ်တိုဟာ
 ဘယ်လိုလူစားတွေလဲ။ ရာဇဝင်ထဲ အရေးခံရမဲ့လူတွေ လား၊ ရာဇဝင်မှာ
 အဆဲခံရမယ့် လူစားတွေလားဆိုတာ ခင်ဗျားတိုကိုယ်တိုင် သိပါလိမ့်မယ်။

လွတ်လပ်ရေးအဓို့ပ္ပာယ် သိကြွေ့ဖြယ်

ဒီတော့ကာ လွတ်လပ်ရေးဆိုလို ခင်ဗျားတိုကို ပြောပြုးမယ်။
 လွတ်လပ်ရေးဆိုတိုင်း ပအေသာပင်မြေက မပေါက်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတိုကို
 ရှင်းပြခဲ့ချင်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဘယ့်နယ်စိတ်ကူးကြသလဲ။ ပအေသာ ပင်
 နေ့ချင်းဉာဏ်း ပေါက်တော့မလို ခင်ဗျားတို့ ထင်ကြလိမ့်မယ်။ တရာ့ကလည်း
 ဂျပန်ခေတ်တုန်းက လွတ်လပ်ရေးပြီဆိုပြီး ဘာလုပ်ကြသလဲဆိုရင်
 ဟသာတနယ်ဘက်မှာတွေ့ခဲ့တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရ တယ်ဆိုပြီး
 လူတကာဘွားတဲ့လမ်းပေါ်မှာ ဆေးလုန်းတယ်။ အဲဒါ လွတ်လပ်ရေးမဟုတ်ဘူး။
 အဲဒီဟာ က လမ်းဘွား လမ်းလာလုပ်တဲ့ လူတွေကို နောင့်ယှက်ရာရောက်တယ်။
 လွတ်လပ်ရေးဆိုတဲ့ အဓို့ပ္ပာယ် က ကိုယ် တစ်ယောက် ကောင်းစားဖို့ဖြစ်စေ၊
 လူတစ်မျိုးလုံးကောင်းစားဖို့ဖြစ်စေ၊ တွေ့ရှုံးလူတွေရဲ့အကျိုး ကို မထိခိုက်ဘဲ နဲ့
 လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုယ့်အကျိုးအတွက်လုပ်နိုင်တာ လွတ်လပ်ရေးပဲ။

ကိုယ့်စီးပွားရေးလုပ်နေတဲ့နေရာမှာ

တွေ့ရှုံးလူတွေရဲ့အနောင့်အယှက်မရှိစေရဘူး။ တွေ့ရှုံးလူတွေရဲ့ အကျိုး ကို လည်း
 မထိခိုက်ဘူး။ တိုင်းပြည်ကိုလည်း မထိခိုက်ဘူးဆိုရင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်

လုပ်နိုင်တဲ့ အခြေအ နေမျိုး ရှိရမယ်။ အဲဒီတော့ တွေးလူတွေကို
နောင့်ယုက်တဲ့လွှတ်လပ်ရေးဟာ လွှတ်လပ်ရေးမဟုတ် ဘူး။ အဲဒါကို (License)
ရမ်းကားမူလိုက်ပေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ လွှတ်လပ်ရေးဆိုတာ စည်းမွဲကမ်းမဲ့
သဘောမျိုး မဟုတ်ဘူး။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။
လွှတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါ တိုင်းပြည်မှာ ပို့ပြီး စည်းကမ်း ရှိဖို့လိုတယ်။
စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့လုပ်ကြမှ လွှတ်လပ်ရေးဆိုတာ တကယ်ရမယ်။ လွှတ်လပ်ရေး
ကြောင့် အခွင့်အရေးရလာတဲ့အခါ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရတာတွေလည်း
ပိုလာလိမ့်မည်။

ဒီတိုင်းပြည်ကို အားလုံး အုပ်ချုပ်နေတုန်းက ဒီတိုင်းပြည်ကို
ကာကွယ်ဖို့ အားလုံးအစိုးရရဲ့ တာဝန် ဖြစ်တယ်။ ဗာ ပြည်
လွှတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ဗာပြည်ကိုကာကွယ်ရမဲ့ တာဝန်ဟာ ကျွန်ုတ်တို့
တာဝန်ဖြစ်လာ မယ်။ အရင်တုန်းကလို အေးအေးဆေးဆေးနေလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။
ကျွန်ုတ်တို့ တိုင်းပြည်အစိုးရလုပ် တဲ့ လူတွေက တိုင်းပြည်ကာကွယ်ဖို့အတွက်
ဗာပြည်မှာ စစ်သားတွေ နည်းတယ် ဆိုရင် ဗာတိုင်း၊ ဗာတိုင်းအရွယ်ရောက်တဲ့
လူတွေမှန်သမျှ ကျွန်ုးမှတဲ့ လူမှန်ရင် စစ်ထဲမဝင်မနေရ။ စစ်မှုမထမ်းမနေရ ဆိုပြီး
စံနစ်နဲ့ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ နှစ်နှစ်တန်သည်ဖြစ်စေ သုံးနှစ်တန်သည်ဖြစ်စေ
စစ်ထဲမှာဝင်ရမယ်။ တိုက်ချင်မတိုင်ချင် ဝင်တိုက်ရမှာဘဲ။ အဲဒီဟာ
လွှတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်မဲ့ တာဝန်မျိုး ပါပဲ။ အဲဒီလို ပဲ ဒီတိုင်းပြည်
လွှတ်လပ်တဲ့အခါမျိုးမှာ ယိုးဒယားပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ တူရကီပြည်
လိုဖြစ်ချင်သ လား။ အမေရိကန်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား။ အားလုံးပြည်လို

ဖြစ်ချင်သလား။ ဆိုပါယက်ပြည် လို ဖြစ်ချင သလား။ အဲဒီလိုဖြစ်ချငတာတွေဟာ
တိုင်းပြည်မှာ အလုပ်မလုပ်ဘဲ မဖြစ်ဘူး။

ကြီးကြီးကုတ်ကုတ် လိပ်တွေလုပ်

အဲဒီတော့ကာ ဘိလပ်မှာစစ်ကြီးပြီးတဲ့အခါမှာ အင်မတန်မွဲနေတယ်။
မွဲနေတယ်ဆိုရင် အရင်တုန်းက သူတိုင်းပြည်က ထွက်တဲ့ကုန်က သူတိုင်းပြည်ကို
ဝင်တဲ့ကုန်ထက် အဆပေါင်းများစွာပိုပြီးများနေတယ်။ အဲဒီလို များနေတဲ့အတွက်
သူတိုင်းပြည်က လူတွေကို အတော်ကြီးချောင်ချောင်လည်လည် ဖြစ်အောင ထား
နိုင်တယ်။ ဒီစစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် အဂ်လိပ်အစိုးရအဖွဲ့မှာဆိုရင် နိုင်ငံဌားမှာရှိနေတဲ့
သူတို့ကိုယ်တိုင် ငွေပင် ငွေရင်း စိုက်ထားတဲ့လုပ်ငန်းတွေကို
အမေရိကန်ကိုရောင်းပစ်ရတယ်။ အကြွေးဆိုရင်လည်း ရွှေ ဒေါ် သန်းပေါင်း
ထောင့်ဝါးရာလောက်တင်နေတယ်။ အဲဒီတွေအပြင် နောက်ပြီးတော့
သူတို့တိုင်းပြည် မှာ ရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေကလည်း အတော်ပဲ ကုန်သွားတယ်။

ကုန်ရုံတင်မကဘူး။ နိုင်ငံဌားနဲ့ ကုန်ကူးတဲ့ နေရာမှာ ထွက်ကုန်က
ဝင်ကုန်ထက် အများကြီး နည်းနေတယ်။

ဒီတော့ စစ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ရေးနှင့်အခြေအနေကို အမြန်ဆုံး
ပြန်ရအောင်ဆိုပြီးတော့ (တစ်နှစ်တည်းနဲ့ရဖို့ နှစ်နှစ်တည်း နဲ့ရဖို့မဟုတ်ဘူး။
လေးနှစ် ဝါးနှစ် ခြောက်နှစ် ခုနှစ်နှစ် ရှစ်နှစ် ကိုးနှစ် အဲဒီလိုလုပ်ယူရမယ်)
အဲဒီလိုလုပ်တဲ့ကိစ္စမှာ "ရှင်နည်းရာ အဂ္ဂလူထွက်"ဆိုသလို ဖြစ်နေတယ်။
အင်မတန်ပဲ ရာသီဥတုက ဆိုး ဝါးပြီးတော့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း
အကြီးအကျယ်ပျက်စီးတယ်။ သူတို့ရဲ့စီးပွားရေး အခြေအနေ ကို ထိနိုက်

နေတော့ကာ နိုင်အခြေအနေကို အမြန်ဆုံးပြန်ရအောင်ဆိုပြီး သူတို့ ဘာကြီးစားနေ သလဲ။ အင်လိပ်တွေ မဝယ်နိုင်ဘူး၊ မဝယ်ရဘူး၊ ဥပမာ အဝတ်အထည်တွေဆိုရင် အင်လိပ်ပြည်ကလုပ်တယ်။ အင်လိပ် တွေက လုပ်ပေမယ့် အင်လိပ်တွေကို တစ်ကိုယ်ကို နှစ်ထည်သုံးထည်ထက်ပိုပြီး မဝတ်ရဘူး။ လိုသလောက် ထက် ပိုပြီးမဝယ်ရဘူး။ (ကူဗျာန်)ဆိုတာတွေ ပေးတယ်။ အဲဒီလိုပေးပြီးတော့ ရောင်းတယ်။ အဲဒီ(ကူဗျာန်)ရှိမှ ဝယ်နိုင်တယ်။ အဲဒီလိုရောင်းချုပ်တယ်။ အဝယ်နိုင်းတယ်။

နိုင်ငံခြား ကို ပိုတာတွေမှန်သမျှကို ပိုပြီးရောင်းတယ်။ နိုင်ငံခြားက ဘိလပ်ကိုသွင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေကျ တော့ လည်း အရင်ကလို အရမ်းမဲ့မသွင်းခိုင်းဘဲ လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့သွင်းပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံခြားကသွင်း တဲ့ ပစ္စည်း တွေကို ချွေချွေတာတာနဲ့ အရင်ကထက် အများကြီးလျှော့ပြီး အသွင်းခိုင်းတယ်။ လျှော့ပြီး သုံးခိုင်း တယ်။ သူတို့ဆီမှာ အရင်တုန်းက စားရတဲ့ပေါင်မူန့်ဟာ အခုအခါမှာဆိုရင် အင်မတန်ကို လျှော့ ပြီး စားရတယ်။ အခုနေအခါမှာ ဒီလိုလုပ်မှနောက် လေးဝါးခြောက်နှစ် ခုနှစ်နှစ်ရှစ်နှစ်ရှိတဲ့အခါ အင်လိပ် ပြည် ဟာ နိုင်အခြေအနေကို ပြန်ရောက်ဖို့အကြောင်းရှိတယ်။ အဲဒီတော့ကာ အဲဒီလို ကျကျနှန်မလုပ်ဘဲ ဆိုရင် မရှိနိုင်ဘူး။ တိုင်းပြည်တူထောင်ဖို့ဆိုတာ လွှတ်လပ်တဲ့ တိုင်းပြည် ဖြစ်ဖြားသော်လည်း အလုပ်လုပ် ရတယ် ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။

ချွေချွေတာတာ ရရှားမှာ

ဆိုပိုယက်ယူနိုင်ယံဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ တော်လှန်ရေးလုပ်ပြီးတုန်းက စစ်အတောအတွင်းမှာလုပ်တဲ့ ကွန်မြှေနှစ် စံနှစ်ဆိုပြီး လုပ်တယ်။ စစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် (New Economic Policy) ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ စီးပွားရေး စံနှစ်နဲ့

လုပ်ရတယ်။ နောက်ဝါးနှစ်စီမံကိန်းတွေ ဆိုပါယက်ယူနှီယံမှာ လုပ်တယ်။ ဝါးနှစ်စီမံကိန်းတွေ လုပ်တဲ့အခါမှာ ပထမစီမံကိန်းလုပ်တုန်းက တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ အခြေအနေ အားလုံးကို ခြုံပြီး၊ ရှေ့ရှေ့ပြီး လုပ်တော့ တစ်တိုင်း တစ်ပြည်လုံး ကောင်းဖို့ ရှေ့ရှေ့ပြီးလုပ်ရတဲ့အတွက် လူတွေစားချင်တိုင်း မစားရ ဘူး။ ဝတ်ချင်တိုင်း မဝတ်ရဘူး၊ နေချင်တိုင်း မနေရဘူး။ အဲဒီလိုဖြစ်နေရတယ် အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် ကို ပြန်လည်ထူထောင်ကြမယ်ဆိုရင် (National Planing)ခေါ်တဲ့ အဲဒီလို စီမံကိန်းမျိုးနှံမလုပ် ဘဲ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည် ဘယ်တော့မှမကြီးဘားနိုင်ဘူး။ မထူထောင်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေ ချင်တယ်။

အဲဒီတော့ ပအောာပင် မြေကပေါက်မလာနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်မှ ပေါက်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ နားလည်စေချင်တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပင် ရှေ့ဌားသော်လည်း တိုင်းသူပြည်သားလူအများအ ပေါ်ကျရောက် လာမဲ့တာဝန်တွေ ကျွန်တော်တို့မထမ်းဆောင်ချင်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရမဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဒီနေ့ ရှုံး နက်ဖြန်ခါ အခြားလက်ပြန်ပါသွားမယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။ အဲဒီလို လွတ် လပ်ရေးရတဲ့ အခါမှာ စီမံကိန်းအမျိုးမျိုးနှံ လုပ်တောင်မှ အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်ကြာမယ်။

ယိုးဒယားကိုရှု ပမာပြု

အဲဒီလို မလုပ်နိုင်လို့ရှိရင် ယိုးဒယားပြည်ရဲ့ အဆင့်အတန်းတောင်မှ မိမာမဟုတ်ဘူး။ ယိုးဒယားပြည် ဟာ လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံထဲမှာတော့ ညံ့ညံ့ပဲ။ သို့သော်လည်းပဲ ယိုးဒယားပြည်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဗာ ပြည်နဲ့ စာရင် သာတာပဲ။

စစ်တပ်တွေ ကောင်းကောင်းရှိတယ်။ ရေတပ်တွေရှိတယ်။ လေတပ်တွေရှိ တယ်။
အဲဒီလို ဟာတွေ ယိုးဒယားပြည်က ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာတော့
အဲဒီလိုဟာတွေ မရှိသေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ သုညာက စပြီး အကုန်လုံးပြန်ပြီး
အုတ်ဖြစ်ချပြီး အလုပ်လုပ်ရမှာဖြစ်တော့ ကျွန်တော်တို့ က တဗြားနိုင်ငံတွေက
ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းရင် ကျူပ်တို့က ကျူပ်တို့က လေးဝါးဆယ်လှမ်းလှမ်းမှ နောင်
ဆယ်နှစ် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်ကြာလို့ရှိရင် တန်းတူညီတူဖြစ်နိုင်မယ်။
တန်းတူညီတူ မဖြစ်သမျှ ကာလ ပတ်လုံး တိုင်းပြည်ကြီးဟာ
လွတ်လပ်တယ်ဆိုပေမဲ့လို ဟိုလူမြင်လည်း မျက်နှာချို့သွေးရ ဒီလူမြင်လည်း
မျက်နှာချို့ သွေးရတဲ့ နိုင်ငံမျိုးဖြစ်မယ့်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကို
အတိအလင်းဖြောလိုက်မယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း
ညီညွတ်ရေး လူထုညီညွတ်ရေးရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်။ စားအား တွေ ညီညွတ်ရေး ကို
မလိုချင်ဘူး။

အောင်သည်အထိ ကိုးစားသိ

အခုဖြစ်နေတဲ့အခြေအနေအရ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စကို
 ဆန့်မှန်းပြောရမယ်ဆိုရင် လွတ်လပ်ရေးဟာ ရှို့ အခြေအနေတော့
 တော်တော်ပဲများတယ်ဆိုတာ ပြောချင်ပါတယ်။ ပြောပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ပမာစကား
 လည်း ရှိတယ်။ အက်လိပ်စကားကတော့ Don't hollow till you out of the wood
 သစ်တော့မြှက်မည်း အတွင်းက မထွက်မိခင် ငါတော့ဘေးလွတ်ပြီလို့ မအော်ပါနဲ့။
 ခြသံမင်း ဉာပမာလိုပြောရမယ်ဆိုရင် ခြသံ များဟာ သားကောင်ကို
 လိုက်တဲ့နေရာမှာ ကြီးတာငယ်တာ ပစာနမထားပဲ ကြီးကြီးငယ်ငယ် လုံး လစိုက်တဲ့

နေရာမှာ အဲဒီအတိုင်းပဲ လုံးလစိက်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီထုံးစံအတိုင်း ကျွန် တော်တို့ဟာ ပန်းတိုင် ရောက်သည်အထိ အဲဒီထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ဟာ ပန်းတိုင်ရောက်သည်အ ထိ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မယ် ထင်သည့် တိုင်အောင် ကြိုးစားမှုအားထုတ်မှု လုံးလစိရိယကို လျှော့လို့ မဖြစ်ဘူး။

မလျှော့တမ်းအဟုတ် စွဲနှင့်လုပ်

ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေမှာ ချို့ယွင်းတာတစ်ခုရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ဒါကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ကျွန် ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အတွက် ဖြစ်ချင်မှုဖြစ်မယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော် ဂျပန်ရေတ်တုန်းက ပုသိမ်ဘက် ကိုသွားတဲ့ အခါမှာ လျှော့ပြိုင်ပွဲတစ်ခုကြည့်ခဲ့တယ်။ လျှော့ပြိုင်ပွဲလုပ်တဲ့အခါမှာ ပန်းတိုင်ကို မရောက်သေးဘူး။ ရှေ့ကို နည်းနည်းနိုင်လာပြီဆိုရင် နိုင်နေတဲ့လောက တက်ကိုထောင်တယ်။ ရုံးတဲ့လောကလည်း ပန်းတိုင် မရောက်သေးဘူး။ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် ကြိုးစားနိုင်သေးတယ်။ မကြိုးစားချင်တော့ဘူး ရုံးမှာပါပဲ ကွာ ဆိုပြီးတော့ ခြေပစ်လက်ပစ်နဲ့ တက်မခပ်ချင်တော့ဘူး။ အဲဒီဟာ တိုင်းပြည့် ထူးထောင်တဲ့နေရာမှာ အဲဒီက လွှတ်လပ်တဲ့ လူမျိုးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ စိတ်ဓါတ်မျိုးမဟုတ်ဘူး။ ဒါက ကျွန်ဖြစ်မဲ့စိတ်ဓါတ်မျိုးပဲ။ ဒါ စိတ်ဓါတ်မျိုး ရှိနေသမှု ကာလပတ်လုံး ကျူပ်တို့ပမာတွေ ကျွန်ဖြစ်နေမှာပဲ။ အဲဒီလျှော့ပြိုင်ပွဲတုန်းက လေ့ တစ်လောကာ တက်ထောင် မိတာနဲ့ ပွဲတစ်ပွဲမှာ ရုံးသွားတယ်။

ဘောလုံးပွဲကန်တဲ့အခါမှာလည်း ကိုယ်ကစ္စပြီးရိုးသွင်းရရင် အတော်ပဲ အားတက်လာတယ်။ နောက်တစ် ခါ တော်တော်လေး ဂိုးများလာတယ်ဆိုရင် လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့ ကန်ချင်လာတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း နောက်ဆုံးအပြီးသတ်

ကျတော့မှ ကပ်ပြီး ဂိုးသွင်းသွားလို ရုံးတာတွေ၊ သရေဖြစ်တာတွေကို ဘောလုံးပဲ
 ရာဇဝင် မှာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရင် တွေ့မှာပဲ။ ဒါတင်မကသေးဘူး။ သူတို့လူတွေက
 ပထာမနာရီဝက်မှာ ၁၀ မိနစ်လောက်ကြာတော့ တော်တော်လေးကန်မိလို
 ဂိုးပြန်မသွင်းနိုင်သေးဘူးဆိုရင် လူကိုပြန်ချတာပဲ ကျွန်တော်တို့ပမာပြည်မှာ အဲဒါ
 (sporting spirit)မရှိဘူး။ ဒါဘာလဲဆိုရင် ကျွန်တော်လည်း ဗမာတွေရဲ့ စိတ်ဓါတ်
 ထက်မြေက်တယ်ဆိုတာ တစ်လွှာမှာ ဆံပင်ကောင်းနေတာပဲ။ တကယ့်နေရာမှာ
 အသုံးမကျဘူး။ ဗမာပမာချင်း ချဖို့လိုချင်တယ်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး
 လုပ်တဲ့နေရာမှာ အသုံးမချချင်ဘူး။ ဗမာအချင်း ချင်း ချဖို့ လုပ်ချင်တယ်။ ဒါတွေ
 လုပ်ချင်ရင် ဘယ်တော့မှ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ် ရေးလည်း
 ကျကျနှစ်လုပ်လို့မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီလို စိတ်ဓါတ်မျိုးကို လုံးဝဖောက်ဖျက်ပစ်ဖို့
 လိုတယ်။ ကျွန်တော်က ဘာလုပ်လုပ် နောက်ဆုံးတစ်နွဲပြီးတဲ့အထိ
 ရုံးမယ်ထင်သည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်မယ်ထင်သည်ဖြစ်စေ မလျှော့တန်း ဖွဲ့နဲ့ လုပ်သွားမယ်။
 ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ နမူနာ

အက်လိပ်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို အုပ်ချုပ်နေလို ကျွန်တော်တို့က
 မုန်းပေမဲ့လို အက်လိပ်တွေမှာ ချီးမွမ်း ပြီး နမူနာ တွေ ယူစရာအများကြီးရှိတယ်။
 ပြီးခဲ့တဲ့စစ်ကြီးမှာ သူတို့အကျဉ်းအကျပ် ဘယ်လောက် ရောက်ခဲ့ သလဲ။
 အဲဒီအကျဉ်းအကျပ်ထဲက သူတို့ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း
 အံကြိုတ်ပြီး ခါးတောင်း ကျိုက်ပြီး ကြိုးစားခဲ့တယ်ဆိုတာ သူတို့ကိုကြည့်ပါ။
 အခုလည်း သူတို့တိုင်းပြည်မှာ ကြပ်ကြပ် တည်းတည်းနေရတာကို လူတွေက
 မညည်းဘူးလားဆိုတော့ ပုထုဇ္ဈားသဘာဝ ညည်းတာပဲ။ ညည်းပင် ညည်း

သော်လည်း စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့သည်းကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်မှာ
စည်းကမ်းကို မရှိသလောက် ဖြစ်နေတယ်။ ဒီမှာတော့ နိုင်ငံရေးလုပ်တဲ့
နေရာတွေမှာ ယခုနေအခါမှာ နယ်ချုံသမားသဘော ကျမဲ့ အလုပ်မျိုး တွေ
လုပ်နေတယ်။ အခုကျွန်တော် တိတိလင်းလင်း ပြောထားပါမယ်။

အင်အားငယ်လျှင် ငယ်မည်ပင်

ဗာဗြိုင်မှာ လူထုညီညွတ်ရေး တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း
ညီညွတ်ရေးတွေဟာ မပြီးကွဲဘဲ ဘယ်သူမှ ဖောက်ထွင်းလို့မရလို့ရင်၊
နောက်ပြီးတော့ လက်ဝါသမားခေါ်တဲ့ လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားတွေ ညီညွတ်
သထက် ညီညွတ်လာလို့ရှိရင် အဲဒါ အင်အားကြီးသလောက် ခင်ဗျားတို့
လွှတ်လပ်ရေးဟာ ပိုကောင်း မပဲ။ အင်အားငယ်ရင် ငယ်သလောက်
ခင်ဗျားတို့လွှတ်လပ်ရေးဟာ အခွင့်အရေးနည်းလာမယ်။ နောက်တစ်ခါ
အဲဒီလိုနေရာမှာ နိုင်ငံရေးသမားတွေတဲ့ ခြေထိုးတာတွေကို ပောင်မှားလို့
အင်မတန် ဖရိုဖရဲ့ ဖြစ်ကြရင်တော့ ခင်ဗျားတို့လွှတ်လပ်ရေးရမှာ မဟုတ်ဘူး။
အိန္ဒိယပြည်မှာလို အခြေအနေမျိုး ရောက်လာမယ်။ အဲဒါ ခင်ဗျားတို့ သတိထားဖို့
ကောင်းပါတယ်။

ဗုံးပောလအော မနဲ့ပြော

ဒီဟာတွေကို သတိထားပြီး တိုင်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့
ပတ်သက်လို့ အနည်းငယ် ပြောပြချင် တယ်။
ဒီတိုင်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဖြစ်နေတဲ့
အခြေအနေမှာ အင်မ တန်ပဲဆိုးနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ

ဒီကမ္မာစစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက်

ကမ္မာပေါ်မှာရှိတဲ့နိုင်ငံတွေ

ထဲမှာ

ကျွန်တော်တိုတိုင်းပြည်လို "မိအေးနှစ်ခါနာ"ရှိတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုးမရှိသေးဘူး။

ဂျပန်ဝင်လာတော့ လည်း စစ်မေပြင်ဖြစ်တယ်။ အင်လိပ်ပြန်ဝင်လာတော့လည်း
စစ်မေပြင်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို မိအေးနှစ်ခါ နာဖြစ် တဲ့ ဗာဗာပြည်ဟာ အင်မတန်ပဲ
စီးပွားရေးမှာ ပျက်စီးတယ်။

သုတိပြည်မှာ သွားကြည့်ပါ

အင်လိပ်ပြည်မှာလည်း စီးပွားရေးပျက်စီးတော့ အင်လိပ်လူမျိုးတွေက
စီမံကိန်းတွေ ဘာတွေလုပ်တယ်။ သိပ်ပြီးတော့ ကျကျနှစ်မရှိဘူး။
သို့သော်လည်း... ကျွန်တော်တိုတိုင်းပြည်နဲ့စာရင်တော့ စံနစ်က ပို ကောင်းတယ်။
ကြိုးကြိုးစားစားနဲ့ လေးငါးဆယ်နှစ်လောက်ကျရင် တကယ်ချောင်လည်လာအောင်
ပိုင်း ဝန်းပြီး ကြိုးစားနေကြတယ်။

ဆိုပါယက်ယူနဲ့ယံမှာဆိုရင် စစ်ကြီးပြီးချင်း ငါးနှစ်စီမံကိန်းဆိုပြီး
မြို့ဗြို့လုပ်နေကြတယ်။ ဆိုပါယက်ယူနဲ့ယံမှာ ရေးကလို စားလိုက် သောက်လိုက်
ချောင်ချောင်လည်လည် စားရသောက်ရ မရှိတော့ဘူး။ ပြန် ပြီး ချွေတာနေကြပြီ။
ဒါက နိုင်ငံခြားထွက်ကြည့်မှသိတယ်။

စစ်ဖြစ်နေတုန်းက ကျွန်တော် ဂျပန်ပြည် ရောက်ဖူးတယ်။ ဂျပန်ပြည်က
လူတွေ ဗာဗာပြည်က လူတွေ လောက် အဝတ်အထည်ကို ပေါပေါများများ
မဝတ်ရဘူး။ မစားရဘူး။ နေတဲ့နေရာမှာတော့ သပ်သပ် ရပ်ရပ် နေရတယ်။
ကျွန်တော်တို့ ဗာဗာပြည်က တော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘုံးသောလအော စားသောက်
နေထိုင်ကြတာပဲ။

အိန္ဒိယပြည်ကို

သွားကြည့်ပါ။

ဟိုတယ်တွေကိုသွားရင်

ယင်ယောက်ထက်ပိုပြီး ကျွေးချင်လို့မကျွေးရဘူး။ ပေါင်မှန့် မရဘူး။ အာလူးတစ်ခု ပဲ
ရတယ်။ နောက်ပြီး ဟင်းတစ်မယ်ထက် ပိုမရဘူး။ ကျွန်းတော်တို့ဆိုမှာ ဆန်းကဖီး
ကို သွားလို့ရှိရင် ဟင်းတစ်မယ်တင်မကဘူး။ နှစ်မယ်၊ သုံးမယ်၊ လေးမယ်
အကန့်အသတ်မရှိ ဘားချင်တိုင်း ဘားနိုင်တယ်။ အားလုန်ပြည်မှာ
ဟိုမှာထမင်းမရဘူး။ ဆန်းမရဘူး။ ပေါင်မှန့်ဆိုရင် အရင်က ထက် လျှော့ပေးတယ်။
အဲဒီလို ခြိုးခြုံပြီးတော့ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်နေကြတယ်။
ကျွန်းတော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ကျပ်တယ်ကျပ်တယ်နဲ့ ပြောနေကြတယ်။ လူတွေက
ဗုံးဟောလအော သုံးစွဲ နေကြ တုန်းပဲ။

ကျွန်းတော်တို့ ဗုံးပြည်မှာ ဆီမရှိလို့ မစားနိုင်ဘူးလို့ပြောကြတယ်။
ဆီမရှိလို့ မစားနိုင်တာမှန်ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဒီဆီကို ဘာအတွက်
သုံးနေကြသလဲ။ ဗုံးဟောလအောသုံးသလား မသုံးဘူးလားဆိုတာ သွားကြည့်ရင်
သိနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားတို့စိတ်ထဲမှာတော့ ဘာမှအရေးမကြီးလို့ထင်တယ်။
ခင်ဗျားတို့ ဆီတွေ ဗုံးဟောလအောသုံးတဲ့အတွက်ကြောင့် ကုလားပြည်က
နှစ်စဉ်နှစ်စဉ် ဆီတွေ အမြောက်အမြား သွင်းနေ ရတယ်။ အဲဒါ ရေးကြီးတဲ့အတဲ့မှာ
အကြောင်းတစ်ရပ်ပဲ။

ပြီးတော့

ငရတ်

ကြက်သွန်ကိုကြည့်ပါ။

ဗုံးပြည်မှာ

ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်စိုက်လို့မရဘူးလား။ ကျွန်းတော် ဆိုရင် ကျွန်းတော့အိမ်မှ
စိုက်ထားတယ်။ အိမ်ရာကွက်လပ်ရှိတဲ့ နေရာမှာရှိတဲ့ လူတွေကစိုက်ကြပါလား။
ဒီလိုတော့ မစိုက်ကြဘူး။ ရေးမှာ ဝယ်စားတော့ အဲဒီငရတ်ကြက်သွန်တွေ

ဘယ်ကလာသလဲ။ အိန္ဒိယ ပြည်က လာတယ်။ အိန္ဒိယပြည်ကလာတော့
အိန္ဒိယပြည်ကို ခင်ဗျားတို့ ပိုက်ဆံပေးနေရတယ်။ ဒီတိုင်း ပြည်မှာ ရနိုင်တဲ့
ပစ္စည်းကို တွေားနိုင်ငံက ဝယ်ရတဲ့အတွက် ဈေးတွေကြီးတယ်ဆိုတာဟာ အခုလို
အ ကြောင်း မျိုးတွေကြောင့်ပဲ။

အနှစ် နှယ်ဆယ် မှန်းဆတယ်

ခင်ဗျားတို့ကသာ အတင်းလုပ်တဲ့အခါမှာ အဆင်သင့်ရှိရမှာပဲ။ ဆယ်ရေး
တစ်ရေး ကိုးရေးတစ်ရာဆိုသလို ကိစ္စ မပြီးသေးသော ကျွန်တော်တို့
စိတ်အားမလျှော့ရသေးဘူး။ အရင်တစ်ခါကျွန်တော် ပြောခဲ့သလို နိုင်ငံ
ရေးသက်ကနေပြီးတော့ကာ မဟုတ်တဲ့နေရာမှာ ဓမ္မတာပူတာကတော့ ပိုလာသလို
ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်တဲ့ နေရာမှာ ဓမ္မပူသောင်းကျွန်းမှုတွေကို
ပမာပြည်မှာရှိတဲ့ လူ တွေက အားလုံးကူညီပိုင်းဝန်းဖို့လို တယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ
အားပေးဖို့ မလိုဘူး။

သို့သော်လည်း ဗမာပြည်ရဲ့ လွှတ်လပ်ရေး။ တိုင်းပြည်လူထုရဲ့
ညီညွတ်ရေးလုပ်တဲ့နေရာမှာ ယခုထက်ပိုပြီး ဆထက်ထမ်းပိုးတိုးပြီး
အလုပ်လုပ်ကြဖို့လိုတယ်။ အလုပ်လုပ် တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ဖဆပလ
အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက လုပ်တဲ့နေရာမှာ လိုသေးတယ်။ ကျွန်တော် မကျေနပ် သေးဘူး။
ကျွန်တော်တို့အားလုံး အလုပ် လုပ်ကြဖို့လိုတယ်။ ဒီလိုလုပ်မှာသာလျှင်
လွှတ်လပ်ရေးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ရည်မှန်းထားတဲ့ အချိန်ပိုင်း အတွင်းမှာရမယ်။
ရပြီးတဲ့နောက် ရှေ့ကိန်းကန်ပြီး ဆက်လက်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်မှ အနှစ်
နှစ်ဆယ်လောက်ကြာတဲ့အတွင်းမှာ တန်ကာကျမယ်။

ကုဇ္ဇာ ကုဇ္ဇာ ကုန်သွယ်ရာ

ထပ်ပြီး ကျွန်တော် ရှင်းပြချင်သေးတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ပညာရေးကို
ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပညာရေးမှာ ကျွန်တော်တို့ ဗုဏ်ပြည်ဟာ အရင်စစ် မဖြစ်ခင်
ကထက် အောက်ကျေနောက်ကျဖြစ်နေတယ်။ အင်မတန် အောက်ကျေနောက်ကျ
ဖြစ်နေတော့ အခမဲ့မူလတန်းပညာမသင်မနေရ ဥပဒေလုပ်ပေးပါလို့ ပြောတယ်။
ဥပဒေ လုပ်ပေမဲ့ ဘယ်လောက်ကြီးစားမှ ဘယ်လောက်ကြာမှ အဲဒီလိုအခမဲ့
မူလတန်း မသင်မနေရပညာ ဆိုတာ ဟာ ဗုဏ်ပြည်လုံး ရွာတိုင်းမြို့တိုင်းမှာ
ဖြစ်မလဲဆိုရင် အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်ကြာမှဖြစ်မယ်။

အခုရှိတဲ့ ဆရာတွေက အင်မတန်နည်းနေတယ်။ ဒီဆရာတွေကို သင်ရမဲ့
ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေ၊ နော်မံကျောင်းတွေ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးမှာ
ဒီကျောင်းတွေ၊ အဆောက်အအီတွေရှိရမယ်။ ဒီကျောင်းတွေ မှာ သုံးရမဲ့
ကိရိယာတန်ဆာပလာ ပစ္စည်းတွေ၊ ခဲတံ့၊ တအုပ်၊ ကျောက်သင်ပုန်း
စုစုပေါင်လင်ရှိရမယ်။ အဲဒီ အတွက် အဲဒီတွေအတွက် ဘယ်လောက်
ကုန်မလဲဆိုရင် ကုဇ္ဇာပေါင်း အများကြီးချိပြီး ကုန်မယ်။ အဲဒီ အနှစ်
နှစ်ဆယ်လောက် ကျံးလုပ်ပါမှ ဗုဏ်ပြည်တစ်ပြည်လုံး အခမဲ့မူလတန်းပညာ
မသင်မနေရ ဆိုတာ ရွာ တိုင်းမြို့တိုင်းမှာ ဖြစ်နိုင်မယ်။

ကုန်း ရေ လေတပ် လွှန်ရှိအပ်

နောက်ပြီး ကာကွုယ်ရေးသာက်မှာ ကြည့်ပါဉီး။ အခု ကျွန်တော်တို့ရှိတဲ့
စစ်တပ် ဗုဏ်ပြည်မှာ ဆူတာပူတာကို နှစ်ဖို့လောက်တော့ လုံလောက်တယ်။
အဲဒီဆူတာပူတာကို စစ်တပ်ရော ပုလိပ်ရော နှစ်ဆုံးထားတယ်။ အဲဒီလို

နှစ်ဆပိုထားရတဲ့အတွက် နှစ်ဆပိုပေးရတဲ့ စားရိတ်ကုန်တယ်။ အဲဒါဘယ်သူ့ဆီက
ငွေနဲ့ပေးရလဲ ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ပေးတဲ့ အခွန်ငွေထဲကပေးရတယ်။ အဲဒါကြောင့်
ချေးတွေကြီးနေတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ   တိုင်းပြည်ကာကွယ်ဖို့ဘက်မှာ   ကျွန်တော်တို့
စစ်တပ်တွေနဲ့ မလုံးလောက်သေးဘူး။ သံချုပ်ကာ ကားတပ်ဆိုတာ မရှိသေးဘူး။
ဒီတပ်မျိုးဟာ အခုလိုဖြစ်တဲ့ စစ်ကြီးမျိုးမှာဆိုရင် တော်တော် တန်တန် ကြီးမား တဲ့
ရန်သူကလက်နက်ကောင်းကောင်းနဲ့ တိုက်လိုက်တယ်ဆိုရင် နာရီပိုင်းအတွင်းမှာ
ရင်ဆိုင် တိုက်လိုက်ရင် ပြုတဲ့မယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာရှိတာက ရေတပ်ဆိုတာ
ပန်းပြရေတပ်ပဲရှိသေးတယ်။ တကယ့်တကယ် ဘာမှ တိုင်းပြည်ကို မကာကွယ်
နိုင်သေးဘူး။

လေတပ်ဆိုတာက အခုမှစတုန်းရှိသေးတယ်။ လေတပ်ဆိုလိုရှိရင်
ဒီတိုင်းပြည်မျိုးမှာ ရှိတဲ့ လေတပ်မျိုးမှာ အဖျင်းဆုံး လေယာဉ်ပျံပါးရာ (First Line
Plane) ရှိရမယ်။ အနည်းဆုံးစစ်ဖြစ်ဖြစ်ချင်း လေယာဉ်ပျံပါးရာ လောက်ရှိမှ
ဖြစ်မယ်။ ဒါတောင်မှ လုံလောက်တယ်လို့ မဖြောနိုင်ဘူး။ လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းကို
ဘယ်လောက် ကျေသလဲ ဆိုရင် တော်တော်ကိုပဲကျေတယ်။
ပါးသိန်းတစ်သိန်းလောက် ကျေတယ်။ လေယာဉ်ပျံ အစင်းပါးရာ ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ပဲ
တွေက်ကြည့်ပေတွေ့။

တစ်သိန်းနဲ့တွေက်ကြည့် ကုဋ္ဌဝါးဆယ်ကုန်မယ်။ ကုဋ္ဌဝါးဆယ်
ကုန်ပြီးတဲ့နေ့ အဲဒီလေယာဉ်ပျံရဲ့ နောက်မှာက တစ်စင်းကို သုံးလေးစင်း
အရုံထားရမယ်။ နောက်မှာက လေယာဉ်ပျံအဖျင်းဆုံး ပါးရာလောက် ရှိမှဖြစ်မယ်။

အဲဒါက ကုနောက်ပါးဆယ်အားလုံးပေါင်း ကုနောက် တစ်ရာသွားရော့။ ပျက်တဲ့
လေယဉ်ပုံတွေကို ပြင်ဖို့ အလုပ်ရုံတွေ၊ စက်ရုံတွေ၊ စက်ဆရာတွေ ရှိရမယ်။
ကိရိယာတွေရှိရမယ်။ အဲဒါတွေ အားလုံးတွေက်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကုနောက်ပေါင်း
အများကြီးချီပြီး ကုန်မယ်။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်က တစ်နှစ်တစ်နှစ်ကို ရတဲ့ဂင်ငွေက စစ်
မဖြစ်ခင်က ကုနောက်ဆယ်အထိပဲရတယ်။ အခုစစ်ပြီးတဲ့အခါမှာ နှစ်ဆယ့်နှစ်ကုနောက်
ပဲရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ဖြစ်ညှစ်ညှစ်ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် တို့
အပိုးမျိုးစီမံကိန်းတွေနဲ့ လုပ်မယ်ဆိုလိုရှိရင် ကုနောက်ဆယ်ဟာ လွန်ရော
ကျံရောပဲ။ ကျွန်တော် တို့စီမံကိန်းတွေလုပ်တဲ့အခါမှာ အမြတ်အစွန်းက ချက်ချင်း
ရချင်မှုရမယ်။

အဲဒိုလိုတိုင်းပြည်မှာ ဝင်ငွေကနည်းနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့သုံးရမ္မာ
ဟာက လေတပ်မှာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကုနောက် အဖျင်းဆုံး တစ်ရွှေ့ငါးဆယ်
နှစ်ရာလောက် ကျေမယ်။ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ စစ်တိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ
လူတစ်သိန်း လောက် စစ်တပ်အင်အားရှိမှ ကောင်းမယ်။ အခုရှိနေတဲ့ စစ်တပ်ဟာ
နှစ်သောင်းလောက်ပဲရှိတယ်။ နှစ် သောင်းလောက်ဆိုတာ (Army) ကိုပြောတာ၊
(Navy) ရေတပ်မပါဘူး။ (Airforce) လေတပ်မပါဘူး။ အဲဒီ နှစ်သောင်းလောက်
ရှိတဲ့ စစ်တပ်တောင်မှ ငွေရှစ်ကုနောက်လောက်ကုန်ရင် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်
ကာကွယ်ရေးအတွက် အဖျင်းဆုံးစ စိသားတစ်သိန်းလောက် စစ်ဖြစ်စမှာလိုတော့
ဘယ်လောက်ကုန်မလဲဆိုတာ ခင်များတို့ပဲ တွေက်ကြည့်ကြ။

ညီညွတ်မှုအရေး ထိန်းသိမ်းပေး

အဲဒီတော့ ဒီငွေကျွန်တော်တို့ အမြန်ဆုံးရအောင် လုပ်ရမယ်။
နောက်တစ်ခါ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင် အမြန်ဆုံးရ အောင် လုပ်ရမယ်။ အဲဒီ
အတောအတွင်း ဟိုနားကမထိတထိစတာ၊ ဒီနားက မထိတထိစတာ ကျွန်တော်
တို့က ပြန်ပြီးချရလိမ့်ဖုံးမယ်။ ဒီလိုချိရင် ခင်ဗျားတို့ အားသွှန်အားလုံးကို
အလုပ်လုပ်ရမယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရသည့်တိုင်အောင် ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့်
မခံစားရသူးမှတ်ပါ။ ကွန်မြှေနှစ်အစိုးရတက်တက်၊ ဆိုရယ်လစ်အစိုးရတက်တက်။
ဘာအစိုးရတက်တက် ခင်ဗျားတို့မလုပ်လို့ရှိရင်မဖြစ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ရဲ့ကြီး
ပြောချင် တယ်။

ခင်ဗျားတို့က လွတ်လပ်ရေးကိုလိုချင်ရင် ရနိုင်တဲ့စည်းကမ်းရှိကြပါ။
လွတ်လပ်ရေးကိုလိုချင်ရင် လွတ်လပ် ရေးကို ရနိုင်တဲ့ ညီညွတ်မှုကို
ထိန်းသိမ်းထားပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရင် ရနိုင်လောက်တဲ့ ထူထောင်မှု
ကိုလုပ်ကြပါ။ အဲဒီလို လုပ်ပြီးတဲ့ နောက်လည်းပဲ ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေး အရသာကို
ခံစားချင်တယ်။ ခံစား ချင်တယ်ဆိုရင် အလုပ်လုပ်ဖို့ စည်းကမ်းရှိကြဖို့
ခင်ဗျားတို့အခုံတည်းက ခင်ဗျားတို့အကျင့်ဆိုးတွေ အကျင့် ဟောင်း တွေကို
ပြင်ကြဖို့တော်ပြီ၊ ဖျောက်သင့်ပြီလို့ဆိုတာ ကျွန်တော် ဒီနေ့ ပြောခဲ့ချင်ပါတယ်။

+++++

သင်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရေးရာဇ်အကျဉ်းနှင့်

နိုင်ငံရေးလုပ်ရားမှူးများအား မှတ်တမ်းတင်ထားချက် အမှတ်(၅)

ထုတ်ပြန်သောနေ့၏ ၁ ရက်၊ နှစ်နက်ပါရီလ၊ ၁၉၄၁ အမှတ်(၅) သင်အောင်ဆန်း

အဖအမည်။ နတ်မောက် မှ ဦးဗျာ

မွေးရပ်။ နတ်မောက်

မွေးနှစ်။ ၁၉၁၅

ယခနေရပ်။ အမှတ် ၇၆၊ ရေကျုံလမ်း၊ ရန်ကုန်

အလုပ်အကိုင်။ မရှိ

ပုံသဏ္ဌာန်များ။

အရပ်အမြင့်။ ၅ ပေ ၅ လက်မ

ကိုယ်နေဟန်။ ပိန်သည်၊ ကိုင်းသည်

ဆံပင်။ နက်၊ ရည်၊ နောက်ပြန်ဖြီး ဘယ်ခွဲ၊ တစ်ခါတစ်ရုံသာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်

ဖြီးထားသည်။

မျက်ခံး။ သေးသွယ်သည်

မျက်လုံး။ ညီ၍ကျဉ်းသည်

နာဖူး။ မြင့်၊ ကျယ်၊ နောက်ဘက်သို့ အနည်းငယ်ယိုင်သည်

အမြင်။ ကောင်းသည်

နာခေါင်း။ ဖြောင့်သည်၊ နာဝ ဖျားကျယ်သည်၊ အတွင်းဘက်သို့

နာရောင်ကောက်သည်

ပါးစပ်။ စိစိပိတ်ထားသည်၊ နှုတ်ခမ်းထော်သည်

သွားများ။ သန့်ရှင်း၍ ပုံမှန်ဖြစ်သည်။

လက်ချောင်းများ။ ရည်၍ တွဲကျသည်။

နားရွှေက်များ။ ကြီးသည်၊ ကားသည်၊ နားထင်အသားများသည်

မျက်နာ။ ဘဲဥပုံ မေးကျဉ်းသည်

အသားရောင်။ ဗမာတစ်ယောက်အတွက် မမည်း၊ မဖြူ။ သာမန်ဖြစ်သည်။

မုတ်ဆိတ်။ မရှိ

နှုတ်ခမ်းမွှေး။ မရှိ

တူးခြားချက်များ။   စကားပြောမန်သည်၊   ခေါင်းင့်ကာ   လမ်းမန်မန်
 ရော်က်တတ်သည်၊ လုံချည်တိတိ ဂတ်သည်၊ သုန်သုန်မှုန်မှုန် အမှုအရာရှိသည်။
 ဝတ်နေကျ။ ရိုးရိုးပမာအကတ်၊ တစ်ခါတစ်ရုံ ဗလောအကြီးဝတ်သည်။
 ကောင်းစွာမှတ်မိကြသော အရာရှိများ။ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗမာပြည်ရာဇ်ဝတ်မှုခင်း
 စုစမ်းဌာနမှု   အင်စပက်တော်   ဦးစိုးမြင့်။   ဆပ်အင်စပက်တာခေါ်
 ရာဇ်ဝတ်အုပ်မောင်ငွေဆိုင်၊   မောင်မောင်သစ်၊   မောင်လှုမောင်၊   အိပ်စီ-
 မောင်သန်းညွှန်း၊ မှုခင်း။
ကိုယ်ရေးရာဇ်ဝတ်အကျဉ်း။ နတ်မောက်မြို့၊ တွင် ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသည်။
 ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် တဗ္ဗာသို့လုပ်မှ ဘွဲ့ရသည်။ တဗ္ဗာသို့လုပ်တွင်
 ရူပူလှုပ်ရားရာ၌ သူခေါင်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် တဗ္ဗာသို့လုပ်သပိတ်ကို
 သူစည်းရုံးခဲ့သည်ဟု အကြီးအကျယ် သံသယဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၃၆-၃၇
 ခုနှစ်အတွက် တဗ္ဗာသို့လုပ်သမဂ္ဂ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်
 တင်မြောက်ခံခဲ့ရသည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်း သားသမဂ္ဂ၏
 ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်း ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံခဲ့ရသည်။ ဤတာယန်များကို
 ထမ်းဆောင် နေစဉ် အဂ်လန်၊ ဆွဲစွဲလန်၊ ဘယ်လ်ကျိုယ်၊ ပြင်သစ် စသောနိုင်ငံများမှ
 ကျောင်းသားသမဂ္ဂများနှင့် အဆက် အသွယ် ရခဲ့သည်။ အမျိုးသားနေ့၊
 အုပ်ချုပ်ရေးသစ် တိုက်ဖျက်သောနေ့ စသော များစွာသော နိုင်ငံရေး ဆန္ဒပြွဲများ
 တွင် အတူတူတွဲဖက်လုပ်ကိုင်ရင်း သခင်များနှင့် ရင်းရင်နှီးနှီးဖြစ်လာခဲ့သည်။
 သူ၏ ဟောပြောချက် များသည် နယ်ချွဲစနစ်ကို ရှုတ်ချပြစ်တင်ရေးနှင့်
 အရင်းရှင်စနစ်ကို ရှုတ်ချပြစ်တင် ရေးများသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

၃၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၉၃၈နှစ်တွင် သူ ဥပဒေတန်း တက်ရောက်
သင်ကြားနေသော တက္ကသိုလ်ကောလိပ်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ
ကျောင်းသားသမဂ္ဂညွှန်အဖြစ်မှုလည်း နတ်ထွက်ခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်
အကျိုးစီးပွား အတွက် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ထိုသို့
ဆောင်ရွက်ဖို့ အချိန်ပိုရရန် သူတက္ကသိုလ် မှ ထွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း
သတင်းစာတိုက်များသို့ ကြေညာချက်တစ်ခုပို့ခဲ့သည်။ သူသည် ပဟိုဌာနချုပ်
တို့ပမာအစည်းရုံး၏ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၃၈
ခုနစ်မှာပင် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်လာခဲ့သည်။

ဇန်နဝါရီလ ၁၉၃၉ခုတွင် ရန်ကုန်တွင် အထွေထွေ
မဋ္ဌားမသက်ရှိမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရန်ကုန်မြို့၊ အရေးပေါ် လုံခြုံရေး ဥပဒေအရ
ဖမ်းဆီးခံရပြီး ၁၅ ရက် ထိန်းသိမ်းခြင်းခဲ့ရသည်။

၆ ရက်မှ ၉ ရက်အပြီး ၁၉၃၉ နေ့အထိ ဖော်လမြိုင်တွင် ကျင်းပခဲ့သော
ဌာနချုပ်၊ တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ စတုတွေအကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံ၍
လုပ်ငန်းကိစ္စများ စီစဉ်တကျဆောင်ရွက်ရန် သူတာဝန်ဖြစ်ခဲ့ သည်။
အလုပ်သမားရေး ဆိုင်ရာ၊ တောင်သူလယ်သမားရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်
စစ်ကြီးတစ်ရပ်ဖြစ် ပေါ်လာခဲ့လျှင် ပြီတိသူ့တို့အား မကူးညီရန်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို
တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် သူကို ပြန်လည်
ရွေးကောက်တင်မြောက်ခဲ့ကြသည်။

၁၃ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၁၉၃၉ နေ့တွင် သူသည် ကျိုက္ခမြို့ အရင်းရင်စနစ်။
နပ်ချဲ့စနစ်တို့ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ သည့် တရားတစ်ပွဲဟောပြောခဲ့သည်။ ၂၀ ရက်

၆၇ ၁၉၃၉တွင် ကျောက်တန်း၌ တို့ပမာဂါဒကို သူရင်းလင်း
ဖွင့်ပြဟောပြောခဲ့သည်။

၆၈၊ ၁၉၃၉ တွင် သူအား "မီးတုတ်ပိုလ်" များ၏ သင်တန်းတွင်
ပို့ချပေးရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ မီးတုတ်ပိုလ် များ၏ တာဝန်များမှာ ဂါဒပြန်ပွားရေး
လုပ်ငန်းများ လုပ်ရန်နှင့် စွန့်စွဲ့စားစား လုပ်ဖို့ အကြောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက
လုပ်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ွန်လ၊ ၁၉၃၉ တွင် သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ညိုနှင့်ပြီး
ပဟိုဌာနချုပ် တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ "တို့ပမာဂါဒနှင့်စည်းမျဉ်း" ပြန်လည်ပြပ်
ရေးသားခဲ့သည်။ ငှါးကို ပမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ပမာ အစည်း အရုံး
အမှုဆောင်အစည်းအဝေးတွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။

၁၄ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၁၉၃၉ ခုနောက်တွင် နိုင်ငံ့ခြားဆက်ဆံရေးဌာနကိုပါ
တာဝန်ခံလုပ်ကိုင်ရန် တာဝန်ပေးသည်။

၁၅ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၁၉၃၉ ခုနောက်တွင် မည်သည့်စစ်ပွဲတွင်မဆို
ပမာများက ပြီတိသူတို့အား မကူညီရန် နှင့် အကယ်၍ စစ်ကြီးဖြစ်လာခဲ့သော်
ပြီတိသူတို့ထံမှ လွှတ်လပ်ရေးကို ပြန်လှယူရန်အလေးအနှက် ထပ်မံ ဖော်ပြသော
ကြေညာချက်တစ်ရပ်ထုတ်ခဲ့သည်။

၂၇ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၁၉၃၉ နောက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ သိမ်ဖြူရပ်ကွက်၌
တောင်သူလယ်သမားများကိစ္စကို ဘာမျှ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းမရှိသည့်
ဝန်ကြီးချုပ်ဦးပျော် အစိုးရအဖွဲ့ကို သူပြစ်တင်ရှုတ်ချဟောပြောခဲ့သည်။

၂၉ ရက်၊ ၂၉၃၉ နေ့တွင် ဌာနချုပ်ပဟိတ္ထပမာအစည်းအရုံး
အရေးပေါ်အစည်းအဂေးသို့ သူ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဖြေတိသူတို့အား ဗမာနိုင်ငံကို
စစ်အတွင်းသို့ ဆွဲမသွင်းရန် တောင်းဆိုသော ဆုံးဖြတ် ချက်များချွဲကြသည်။

စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၃၉ခုမှစ၍ နိုင်ငံအနုံ ဗမာလက်ရုံးတပ်
(အပေါ်တမ်းတပ်)များ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရေးကို သူအထူးအာရုံစိုက်
လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

၂၃ ရက်၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၃၉ နေ့တွင် ပဟိတ္ထာနချုပ်တို့
ဗမာအစည်းအရုံးသည် အဖွဲ့တစ်ခုအဖြစ်ပါဝင် နေသော ဗမာထွက်ရပ်ဂိုဏ်း
ခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဂေးသို့ သူတက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအစည်းအဂေး၌
ဗမာထွက်ရပ်ဂိုဏ်းဝင်များသည် ရာထူးလက်မခံပါဟု ကတိများပေးကြရန်
တိုက်တွန်း ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

၁၁ ရက်၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၃၉ နေ့တွင် ပုသိမ်ထောင်အတွင်းရှိ
အထူးလိုလားချက်များ မရရှိသဖြင့် အစာင်တိခံ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော
သခင်အကျဉ်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်တို့ကို မလိုက်လော့ရှိနေသည့် အစိုးရ
အားကန်ကွက်ရန်နှင့် ပြည်သူလွှတ်လပ်ခွင့်များကို ချုပ်ချယ်လျက်ရှိခြင်းကို
ကန်ကွက်ရန် ဖိမိတို့ အရပ်အော များ၌ အစည်းအဂေးများပြုလုပ်ဖို့
အစည်းအရုံးခွဲများသို့ သူညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

၁၂ ရက် နိုဝင်ဘာလ ၁၉၃၉ နေ့တွင် သခင်များသည် ဗမာထွက်ရပ်ဂိုစိုး၌
ပါဝင်နေခြင်းသည် လွတ်လပ်ရေး ရရှိရန်အတွက်ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့၊
ကည့်မြင်တိုင်း၌ကျင်းပသော အစည်းအဂေးတစ်ခုတွင် သူရင်းလင်း

ပြောဟောခဲ့သည်။ ၃ ရက်နှင့် ၅ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၃၉ နေ့များတွင် "ပါတော်မူနေ့" နှင့် အမျိုးသားနေ့များ ကျင်းပရန် သူစီစဉ်ခဲ့ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၃၉ မှ အန်နဂါရီလ ၁၉၄၀ အထိ သူသည် ဗဟိုဌာနချုပ် တို့ပမာအစည်းအရုံးကါဒ ဖြန့်ချိရေး လုပ်ငန်းတို့ကို အပြင်းလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မွန်လေးမြို့၊ မုံရာမြို့နှင့် အခြားအပ်များတွင် တို့ပမာပါဒကို အကျယ် ဖွင့်ဟောပြောခဲ့ပြီး ကွန်မြှုနစ်ကိုအတွက်လည်း ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဟောပြောပွဲတက်ရောက်ကြသူများအား စစ်ဖြစ်လာလျှင် လွတ်လပ်ရေးရရှိအောင် အခွင့်အရေးကို အရယူ ကြဖို့ တိုက်တွန်းဟောပြောခဲ့သည်။

၁၃ ရက်နှင့် ၁၄ ရက်၊ အန်နဂါရီလ၊ ၁၉၄၀ နေ့များတွင် တောင်းမြို့၌ ကျင်းပသော ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံးညီလာခံသို့ သူတက်ရောက်ခဲ့သည်။ လယ်မလုပ်သောသူများ လက်ဝယ်ရောက်ရှိနေသော လယ်မြေအားလုံးကို လျှော်ကြုံမပေးဘဲ အစိုးရကသိမ်းယူရေး၊ အချို့သော နိုင်ငံရေး အကျိုးသားများအား အစိုးရက "ခ" အတန်း အခွင့်အရေးများ မပေးဘဲ ထားသည်ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချရေး၊ မိမိတို့၏ အင်အားကိုပြသည့် အနေဖြင့်ဆန္ဒပြုပွဲများ စည်းဝေးပွဲများ ပြုလုပ်ရေး အစရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချခဲ့ကြပါသည်။ သူကိုလည်း ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး၏ အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ခန့်ထားခဲ့ကြပါသည်။

၁၄ ရက်၊ အန်နဂါရီ၊ ၁၉၄၀နေ့တွင် ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်း (လွတ်လပ်ရေး) သည် ဌာနချုပ်ပဲဟို တို့ပမာ အစည်းအရုံး၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်ကြောင်း တောင်းမြို့၌ သူကြညာခဲ့သည်။

၂၂ ရက်၊ အန်နတိရီလ၊ ၁၉၄၀ နေ့တွင် ရန်ကုန်စီရင်စု၊ တို့ပမာအစည်းရုံး
အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဗျား သခင် စံထွန်းလှအား ရန်ကုန်တွင် အာကာဖိဆန်ရေး
လုပ်ငန်းများလုပ်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရန် သူညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။

၂၃ ရက်၊ အန်နတိရီလတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ မြေနီကုန်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်သော
အစည်းအဝေးတစ်ခု၌ သူဟောပြော ခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေး
တက်ရောက်ကြသူများအား ယခုစစ်ကြီးအတွင်း၌ ပြီတိသူတို့ထံမှ လွှတ်လပ်ရေး
ကို ပြန်ချုပ်ရယူရန် စည်းလုံးညီညွတ်ကြဖို့ သူမေတ္တာရပ်ခဲ့ပါသည်။

၂၄ ရက်နှင့် ၃၀ ရက်၊ အန်နတိရီလနှင့် ၁ ရက်၊ ဖေဖော်ဂါရီနေ့များတွင်
မွန်လေးမြို့၊ သံယာတော်များ၏ ညီညွတ်ရေးကြီးပမ်းမှုအတွက် ကျင်းပသော
အစည်းအဝေးများသို့ အခြားအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ကိုပ်စား လှယ်များနှင့်အတူ
သူတက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၅ ရက်၊ ဖေဖော်ဂါရီနေ့တွင် ဗမ္ဗာထွက်ရပ်ဂိုက်းက ဦးစီးကျင်းပသော လူ
၆၀၀ ခန့် ပါဝင်သော စီတန်းလမ်းလျောက် ဆန္ဒပြုပွဲတွင် သူပါဝင်ခဲ့ပြီး
အမိုးများအတွက် ခေါင်းဆောင်များကိုယ်စား ဖတ်ကြားခဲ့ ပါသည်။
အလုပ်သမားများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ ကျောင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများ
တို့သည် စည်းရုံး ညီညွတ်ကြလျက် မိမိတို့၏ အသီးသီးသော
တိုက်ပွဲကယ်ကလေးများကို လွှတ်လပ်ရေးအတွက်တိုက်သည့် တိုက်ပွဲ
အရေးတော်ပုံကြီး၊ အဖြစ် ပေါင်စည်းလုပ်ကိုင်သွားကြမည်ဟု အဆိုပါ
အမိုးများချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိ လေသည်။

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရမ်းဂါးမြို့၌ ကျင်းပသော အီန္မာဗုဏ်သားကွန်ဂရက် နှစ်ပတ် လည်အစည်းအဝေး (Indian National Congress, Ramgarh) သို့ တက်ရောက်လေ့လာရန် ရန်ကုန်မှ အီန္မာဗုဏ် ထွက်ခွာလာခဲ့ပါသည်။ ကွန်ဂရက် အစည်းအဝေးပြီးသည့် နောက် အီန္မာဗုဏ်ပြည်နယ် အသီးသီးသို့ သူခရီးလှည့်လည်ခဲ့ပါသည်။ ၂၉ ရက် မတ်လ ၁၉၄၀ နေ့တွင် ဒေလီမြို့၊ ဟိန္ဒာကောလိပ်နှင့် ပမာပြည်သူတို့က ပြိုတိသူနယ်ချုံစနစ်ကို ဆန်ကျင်တိုက်ပွဲပောင်ရာ၌ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ လုပ်ငန်းအချင်းချင်းပေါင်း စပ်ပေးသွားနိုင်ရေး အတွက် နည်းလမ်းများရှာဖွေရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၃၀ရက်နေ့တွင် အနောက်မြောက်နယ်စပ် ပတ်ရှုပါပြည်နယ် (Peshawar) သို့ သူရောက်ခဲ့ပြီး ဆာမိုင်ကယ်အို ဖွံ့ဖြိုးယား (Sir Micheal O'Dwyer) ကို လုပ်ကြံးသတ်မြတ်ရန် စွဲဆောင်ပေးခဲ့သော စိတ် ဓာတ်ကို သူချီးကျူးကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက် နေ့တွင် (Lahore) မြို့၌ လွှတ်လပ်ရေးကို အကြမ်းမဖက်ဘဲ ရန်မည်မဟုတ်ကြောင်း သူပြောခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၀ ပြည်၊ မေ၊ ၁ ရက်နေ့တွင် သူရန်ကုန်သို့ပြန်ရောက်ပါသည်။

နှစ် ၁ ရက်၊ ၁၉၄၀ တွင် ဟာသံ့တစီရင်စု အလွန်မြို့တွင် သူ အစည်းအဝေးတစ်ခု၌ ဟောပြောခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူများ ဆင်းခဲ့ခြားအတိ ကြံတွေ့နေရခြင်းမှာ ပြိုတိသူနယ်ချုံစနစ် အရင်းရှင် စနစ်တို့ကြောင့်ဖြစ်သည် ဟု ပြောနိုင်ကြောင်းနှင့် ပြိုတိသူတို့၏ ချယ်လှယ်ညှိုးပန်းမှုအကြောင်းကို

အကျယ်တင့် ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဖြေတိသူတို့သည် ဗမာပြည်သူတို့၏
တကယ့်ရန်သူအစစ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပြောခဲ့သည်။

စစ်ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောရ၍ ဂျာမနီသည် စစ်နိုင်ရန် သေချာ
သလောက် ဖြစ်နေ၍ ဗမာနိုင်ငံသည် မင်းမဲ့နိုင်ငံဖြစ်လာနိုင်ဖွယ် ရှိနေကြောင်း၊
လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲပင်ရန် အခွင့်ကောင်းကြီးပင် ဖြစ်ကြောင်း သူက
ထောက်ပြုခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် အာကာဖီဆန်ရေး တိုက်ပွဲပင်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး
ဖြစ်၍ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် ရန်ပုံငွေများကောက်ခံလျက် ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်းလည်း
သူကြေညာပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ဤဟောပြောချက်များ အတွက် သူအား
ရာဇ်သတ်ကြီး ပုဒ်မ ၁၂၄(က)အရ တရားစွဲရန် သဘောတူအမိန့် ရယူခဲ့ပါသည်။

သူသည် သီဟိုင်နိုင်ငံမှ သမာသမတ် (ကွန်မြှုန်း)ပါတီ Lanka
Samasmajist (Communist) Party ဝင် သီဟိုင်အမျိုးသား အော် စီ၊ ဂီရသကေရ
(A.C. Weeraskera) နှင့် အဆက်အသိယ်ရရှိပြီး ထိုသူအားဂုဏ်ပြု သည့်အနေဖြင့်
၁ရက်၊ ၉နှစ်လ၊ ၁၉၄၈နေ့တွင် ဌာနချုပ် ဗဟိုတို့ပမာအစည်းရုံး၌ လက်ဖက်ရည်ဖွဲ့
တစ်ခုတည်ခင်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ပြည့်၊ ၉နှစ်လ၊ ၁၂ရက်နေ့တွင် ဂီရသကေရက
သီဟိုင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီပိုင်ဖြစ်သော သီဟိုင်သမာသမတ် ပါတီ ကော်မတီ
အဖွဲ့ဝင်ဒါ၊ ပီ၊ အာဂုဏ်ဒါ (D.P.R. Gunawardana)ထံသို့ စာတစ်စောင်
ရေးပို့ရှု့ သစ်အောင်ဆန်းသည် ဌာနချုပ်ဗဟိုတို့ပမာ အစည်းအရုံးမှ
အတိုးတက်ဆုံးသော အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြုပါရှိပါသည်။

၂ ရက်၊ ၉နှစ်၊ ၁၉၄၈ နေ့တွင် ဧည့်မြို့၌ ကျင်းပသော ဟသာတစီရင်စု
တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ပတ်လည် ညီလာခံတွင်မှ မိန့်ခွန်းတို့ကို တစ်ခု ပြောကြား

ခဲ့သည်။ ဖြေတိသူတို့ စစ်ပွဲတိုက်နောရခြင်းကို အခွင့်ကောင်း တစ်ရပ်အ နေနှင့် အရယူပြီး လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ကိုင်ဖို့ အရေးကြီး ကြောင်း ကို အလေးအနက်ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် တို့ပမာဏါဒကို သူရှင်းပြပြီး လာရောက်နားထောင်ကြသူများအား တို့ပမာအစည်းရုံးကို အားပေး ထောက်ခံကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ထိုည ထိုနေရာ၌ ကျင်းပသာ နိုင်ငံရေးတရားပွဲ၌ ပရီသတ်အား တို့ပမာအစည်းအရုံးကို အားပေးထောက်ခံ ကြရန် တိုက်တွန်းပြန်ပါသည်။ အစည်းအရုံးဝင်များသည် လုံးဝလွှတ်လပ်ရေးရရှိဖို့ အခွင့်ကောင်းကို ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချလျက် လုပ်ကိုင်နေကြသည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဟောပါသည်။

၁၉၄၈ပြည့်နှစ်၊ ဧန်လ၊ ၃ရက်နေ့တွင် ဟသာတစိရင်စု အလွန် ပုလိပ်ဌာနပိုင် ဒေါ်ကြီးတွင် တရားတစ်ပွဲ ဟောခဲ့ပါသည်။ မကွားတိုင်းမင်းကြီး၏ ဒါဘာပွဲ၌ (၁) သူတို့၏ အရပ်ဒေသကို ဗမာပြည်ထဲထည့်သွင်းရန်၊ (၂) အမျိုးသားများအား အင်လိပ်-မြန်မာ ၂ သာသာ ပညာသင်ကြားပေးရန် နှင့် (၃) ဆပ်ဒီဂီးအတွင်း တို့ ဗမာအစည်းအရုံးများ ထူထောင်ခြင်းကို မနောင့်ပျက်ရန် ထောင်းဆိုခဲ့၍ ကန်ပက်လက်ဆပ်ဒီဂီးမှ ချင်းအမျိုးသားများ အဖမ်းခံကြရသည်ဟု ပြောပြပါသည်။

ဤရက်၊ ဧန်လ၊ ၁၉၄၈နေ့တွင် သူကို တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖွင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများက အပြိုင်အဆိုင်မရှိ ရွေးကောက် တင်မြောက်ခဲ့ပါသည်။

၁၅၈။ နွှန်လ၊ ၁၉၄၀နေ့တွင် တဗ္ဗာသိုလ်သမဂ္ဂခန်းမ၌
တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂက တင်ဖြောက်ထားသော တဗ္ဗာသိုလ်
အပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့၎င်တစ်ဦးအနေဖြင့် တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားသစ် များအား
မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ပြောကြားခဲ့သည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို
ရှင်းလင်းပြောပြီး မကျေနပ်ချက်၊ နှစ်နာချက်များရှိလျှင် သူမှာတစ်ဆင့် ပြောပြနိုင်
၇ကြား၊ သူအနေဖြင့် ကျောင်းသားများ အကျိုးစီးပွားကို သူအတတ်နိုင်ဆုံး
ကိုးစားဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြား ရှင်းပြုခဲ့သည်။

ရွှောက်-သခင်ဖိုးလှကြီး၊ မြင်းခြံး-သခင်မေအောင်နှင့် မွန်လေးသခင်လေး
တို့ထံမှ နဂါးနှက်အသင်း၏ ဌာနချုပ်ကို မြင်းခြံမြို့မှ မွန်လေးမြို့သို့
ခွဲ့ပြောင်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာတစ်စောင်ပေးခဲ့ပါသည်။ သူတို့က တိုင်းပြည်
အတွက် အသက်ပေးဆောင်ရွက်မည့် သူရဲကောင်းတစ်ဦးလိုအပ်နေရာ
သခင်အောင်ဆန်း သည် ထိုသူရဲကောင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြောင်း အသင်း
အပေါ် သစ္စာစောင့်သော ကျောင်းသား ၅၀ စုပေး မည်ဖြစ်ကြား စာထဲတွင်
ဖော်ပြထားပါသည်။ မြိုတိသူတို့ကို အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ခေါ်ယူမည်ဖြစ်၍ မိမိတို့
လုပ်ငန်းကို အပြီးသတ်လုပ်ကိုင်ရန် အချိန်ကျရောက်လာပြီဖြစ်ကြား
ထွေ့ကြရန် အချိန်ကောင်းဆိုက် ရောက်လာပြီဖြစ်ကြားဖြင့် ငှင်းစာကို
အဆုံးသတ်ထားပါသည်။

၁၉၄၀ ပြည့်နစ်၊ ဇန်လ၊ ၂၉ ရက်နေ့တွင် တို့ပမာ အစည်းအရုံးခဲ့များသို့
သခင်ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီး နေခြင်းကို ကန့်ကွုံသည့် အစည်းအဝေးပွဲများ၊
ရူလိုင်လ ပထမပတ်အတွင်း ပြုလုပ်ကြရန် ညန်ကြားချက် တစ်ရပ်ထဲတ်ခဲ့ပြီသည်။

ဥပဒေငြိစန်း၍ သခင်များ၏ ပဋိမအကြိမ် ညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို
ဖတ်ကြားရန် အသင့်ရှိကြသော လူ ၁၀၀၀ ခန့် ရှာဖွေစုဆောင်းကြရန်လိုကြောင်း၊
ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များကို အပျုံးနှံဆုံးပျုံးနှံအောင် လုပ်ရန်လိုကြောင်း စွဲနွဲစွဲစားစား
အနစ်နာခံပြီးလုပ်ကြမည့် အစည်းရုံးပင်များ စည်း ရုံးသိမ်းသွေ်းရန်လိုကြောင်း၊
ဗမ္ဗလက်ရုံးတပ်များ ထူထောင်ရန်လိုကြောင်း လွှတ်လပ်ရေး ရန်ငွေကောက်
ခံကြရန်လိုကြောင်း ခေါင်းဆောင်မည့်သူများအတွက် သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးရန်
လိုကြောင်း အစရှိသည် ထိုကိုပါ ထိုညွှန်ကြားချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

၁၉၄၀ နိုဝင်ဘာလထဲတွင် သူသည် တက္ကသိုလ်အပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မ နတ်ထွက်လိုက်ပါသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။ ၂၆ ရက်မှ

သတင်းစာတိက်များသို့ ပေးပို့သော သတင်းတွင် သူ ဤသိန်တိထွက် လိုက်ခြင်းမှာ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် မအားအောင်ဖြစ်နေသောကြောင့်ဟု ဖော်ပြပါသည်။

သူ၏ ရိုးသားဖြောင့်စင်းမှန်င့်စပ်လျဉ်း၍ သဘောထားများ ကွဲလွှဲကြ ပါသည်။ သူ၏ အယူအဆများသည် မှန် သည်၊ အလွန်စိတ်အားသန်စွာ ယုံကြည်သူဖြစ်သည်ဟု အချို့က ပြောကြပါသည်။ တဗြားသူများကလည်း သူသည် စိတ်တို့ပြီး အပြစ်ပြော၊ ဘုပြော၊ သောက်ပြောသာ ပြောနေပြီး ဆူပူလုံးဆောင်ရေးသည် အကျိုးရှိသောအလုပ်ဟု ယုံကြည်နေသူဖြစ်သည်ဟု ပြောကြပါသည်။ မည်သည့် အယူအဆသည် မှန်စေတော့၊ သူသည် ဌာနချုပ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တို့ပမာအစည်းရုံး၊ အတွေ့တွေ့ အတွင်းရေးမှု၊ အနေဖြင့် အလွန် ကြိုးစား လုပ်ကိုင်သူဖြစ် သည်။ တို့ပမာ အစည်းအရုံး၏ ထုတ်ပြန်ချက်များကို သူကိုယ်တိုင် ရေးသားခဲ့ပြီး ငြင်းတို့တွင် ဖော်ပြပါရှိသော သဘောအယူအဆများနှင့် ဗျာနှင့်ကြားချက်များမှာ သူ၏ လက်ရာများပင်ဖြစ်ရန်ရှိပေါသည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး သည် ယနေ့ ကြောက်စရာကောင်းသော ဖျက်ဆီးရေးလုပ်ရားမှုကြီးအဖြစ် ကြိုးထိုး ရောက်ရှိလာခြင်းမှာ အများအားဖြင့် သစ်အောင်ဆန်းနှင့် အခြား သစ်တို့ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်ကို သံသယ ဖြစ်စရာမရှိပါ။ (၁၉၄၀ နှစ်ကုန် အထိ ပြုစုထားသည်)

အမှတ်(၅)

ထုတ်ပေသောနေ့စွဲ ၁ ရက်၊ နှစ်နတ်ရှိ ၁၉၄၂

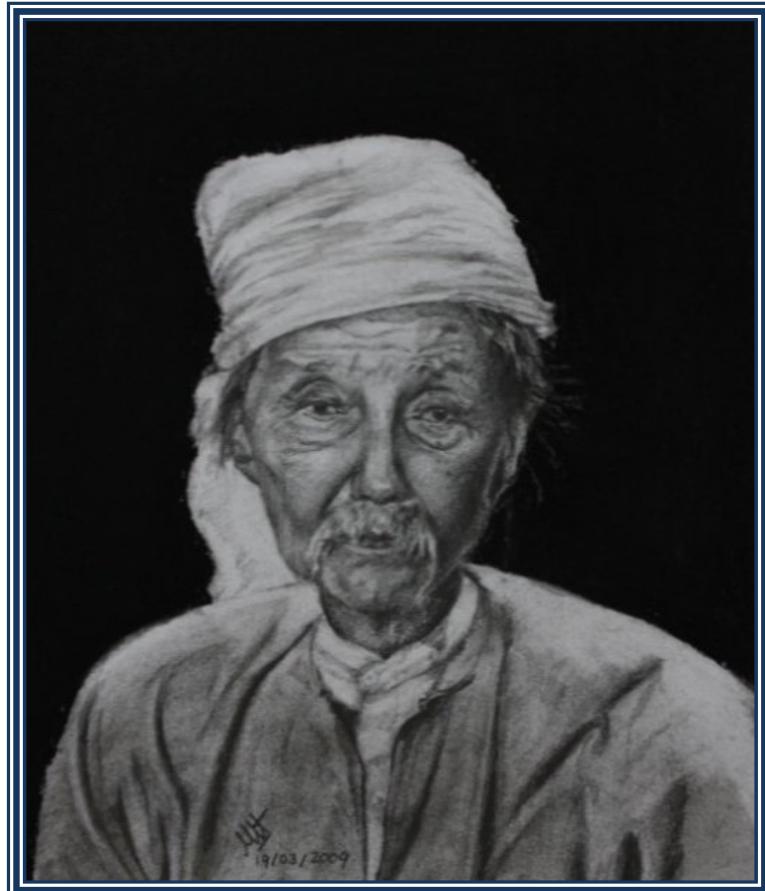
ရန်သူတော်စာရင်းဝင် အမှတ်(၅)၏ နောက်ဆက်တွဲသမိုင်း

သခင်အောင်ဆန်း

သခင်အောင်ဆန်းဘယ်မှာရှိသည်ကို   ယနေ့အထိ   အတိအကျ
မသိရသေးပါ။ သူသည် ဂျပန်ပြည်တွင် ရောက်နေပြီဟူသော ခိုင်မာလုသော
ကောလဟာလသတ်းများ ဖြစ်နေပါသည်။
၁၉၈၇ ခု၊ ဧပြီလ စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်း၊ ပြိတိသူအဖိုးရော် ရန်သူတော်
အမှတ်(၅) သခင်အောင်ဆန်း

+++++

အောင်ဆန်းအက်တလီနှင့် ဗုဏ္ပြည်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ရရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် "တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်" ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမိ ရက်အနည်းငယ် အလိုတွင် ဆရာတိုး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက သူ့ရေးသားထားသော "အောင်ဆန်းအက်တလီ နှင့် မြန်မာပြည်" ဂေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးကို "အိုးဝေ" သတင်းစာဖြင့် ပမာ့ခေတ်၊ မြန်မာ့အလင်း၊ ရာနယ်ကျော်၊ ဟံသာကတီ၊ သူရီယာ၊ လွှတ်လပ်ရေး၊ သံတော်ဆင့် စသည့် မြန်မာနေ့စဉ် သတင်းစာတို့တွင် တစ်နေ့တည်း တစ်ရက်တည်း ပြိုင်တူ ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေးရန် ကျွန်ုတ်တော့ အား တာဝန်ပေးခဲ့ပါသည်။

သတင်းစာတိုက် အားလုံးလိုလိုမှ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးစွဲရှိသည့်အတိုင်း ဆရာကြီး၏ဆန္ဒကို ရှင်းလင်း ဖြောပြ ချဉ်းကပ်ပါသော်လည်း ညိုနှင့်မရအောင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ သို့နှင့် ဤဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မူ့ောင်း၏ "အောင်ဆန်းအက်တလီနှင့် မြန်မာပြည်" ဆောင်းပါးသည်ကျွန်တော့ထံတွင် နှစ်ပေါင်းငှာ နီးပါး သောင်တင်၍ နေခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး၏ စေတနာမေတ္တာကို ဖော်ပြထားသော ထို ဆောင်းပါးလက်ရေးစာမူကို မူရင်းအတိုင်း ဒရိုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြပေးနိုင်ရန်ပေးပို့လိုက်ပါသည်။

ဆောင်းပါးထံတွင် ဆရာကြီး၏ "အလက်ာဒွေးချိုးကြီး" ပါရှိပါသဖြင့် မြန်မာကဗျာလေ့လာလိုသူများ၊ ဆရာကြီး၏ စာများကို မြတ်နီးခံမင်ကြသော မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်ကြီးမှာ ဆရာကြီး၏ လက်ရေးမူနှင့် ရေးထိုး ထားသော လက်မှတ်ကိုလည်း အမှတ်တရအနေဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားသင့်ကြသည်ဟုလည်း ယူဆ ပါ သည်။

ထိုကြောင့် ဒရိုန်မဂ္ဂဇင်းမှ တစ်ဆင့်ဖော်ပြပေးခြင်းဖြင့် မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်ကြီးအတွက် အကျိုး မူချွဲရှိမည် ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အောင်ဆန်းအက်တလီနှင့်မြန်မာပြည်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောင်ဆန်းသာ ၁ ရက်နေ့၊ ၂ - အက်တလီဒေသအဖွဲ့ ဝန်ယူမီးနာရို့တို့
၅ ခာရုပ်ဆု ပြည်ထောင်စုမှာ ပြည်ပါန်းမှု လုပ်ငန်းသာ မိုင်းတွေ့ဆုံးမှု စွာကိုပေးသော်။

ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့ပမာပြည်တွင် အာက်သို့သော အောင်ဆန်း
အက်တလီ စာချုပ်နှင့်အညီ ဤမည်သော တိုင်းပြု ပြည်ပြု ရွေးကောက်ပွဲကြီးနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ယင်းသို့သော ဖဆပလာ။ ဆိုရယ်လစ်၊ ကွန်မြာနစ်၊ တစ်သီး ပုဂ္ဂလ၊
သစ်၊ ထို့ပြင် တလော စော-စိန်-မော်-ပေါ်တို့ မလောက်သော ရန်ဖြစ်မှုကြီးကို
ပြီးပြီးစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ကာလဟ ဂိန္ဓိစွဲယဉ်ကာစာကျမ်းကို
ကြိုးပမ်းတော်မှလေသောအကြံဖြင့် အဟံ၊ အရည်းပိုပါ၊ ခရီးလည်လျက်၊
ပောကိုခလေ့၊ တော့မှုမွေ့မဟုတဲ့၊ လောကိုခလေ့ ပစ်ခွာခဲ့ပြီ။

ဟောဒီ မအော့ချစ်စရာတိနှင့် မြစ်အညာတစ်ခွင့် အကြင်ဆိုသလိုနော်
 စစ်ကိုင်း၌ သခင်ကိုယ်တော်မှုံးဟု ရှင်ဘုရင် ကိုယ်တော်ကို၊ အကြောင် အကြိုးတော်
 အဆိုတော်တွေနှင့် အဖိုးတွေတိုင်းသကဲ့သို့၊ ချောင်တိုင်း ချောင်တိုင်းမှာ
 သမုတ်အပ်သော အကျွန်ုပ်သည် အသမ်၊ မျက်ကြီးမာန်ကြီး ထန်သတည်းဟု
 ရန်မိုးကိုမွေးသဖြင့် မအေားသေး၊ မပြိုမ်းသေးသော ကလဟံ့၊ သူကာတစ်ဖုံး၊
 ငါကတစ်ဖုံးနှင့် ငြင်းခုံစကား နိုက်ပွားမာန်ယစ် ရန်ဖြစ် ခြင်းကို သမထော်၊ သမထော်
 အနေ၊ ရ လီသမထ ဂိန်ယဟု ရသမြိုက်ဆေး မြန်းရေအေးဖြင့် သမ၊
 ရန်ကြီးအဟုတ်၊ မာန်မီးပုံကို ချက်ကုံဖြိုးကြွေး၊ မိုဟ်းဓလ္လာသို့ ရီးဇွှဲ့မသန်း၊ တိုး၍
 ဧားချမ်းလေ အောင် ပြိုမ်းဖျမ်းတော်မူထသော အန္တာ၊ အောင်လံတလူလူ
 တန်ဆောင်ထူလျှက် အောင်သူများထိုး အောင်သီးချွေဆွေက် ဘုရားမြတ်ကို
 လည်းကောင်း အစရှိသည်ဖြင့် ရေးနေတုန်း တန်းလန်းမှာ အင်လိပ်နှင့်
 ပူးပေါင်းချင်တဲ့၊ တကောင်းသူမ သီလရင် သန္တနီနှင့်၊ ရရှားနှင့် တွဲချင်ပေသော
 သရေခေတ္တာသူ ရသေ့မ ဘေးအိရိတို့က ဤသို့သော အောက်ပါ ဒွေးချိုးကြီး
 အလက္ခာဖြင့် ဆရာ့ကို လျှောက်ထားကြပုံဖြင့်။ အဘယ်သို့
 လျှောက်ထားပါသနည်းဟူမှ

အလက္ခာဒွေးချိုးကြီး

တစ်ခေတ်မှာ သာပါတယ်၊ ချုပ်စရာတကယ် နေခြည်မည့်နိုင်တဲ့၊
 ခြေမြည်မြို့သူ ဘေးအိရိ ဒကာမရယ်နှင့်၊ ခြေအညာဆီဌာနမှာ မြို့တကောင်း
 သံသယတွင်းမှာ၊ မျိုးကောင်းဖန်သအောင် တစ်ဥက္ကရာက်ရှိပေတဲ့၊ သန္တနီပါ
 တပဲ့မနှစ်ဦးရယ်က၊ ကနဲ့ကရ ပလူးကာ တကဲ့ဆရာ့ နှေးချင်ရော့သလူ ...

(၆၇။) ဒုးတက္ကက္ခ ဦးတချချ နှင့်၊ ဖူးကြတာမနား။ အမူလာပုံ၊ အမွှမြန်မာဘုံမဖြင့်၊
တစ်အရုံဖြေဖျော်တော်မူဘို့၊ ကင် အကော်အဖော် ကို ရွှေနားတော်
သွင်းရပါတော့၊ ... (၆၈။) အချင်းချင်းမမျှ၊ အတင်းထိထပြီး၊ ငြင်းကြခံကြ၊
ဂြော်မတွေလို အုံတဖွဲ့နှင့် စောင်းသယောင် မြောင်းသယောင်
ခေါင်းဆောင်အမျိုးမျိုးတွေကြော့နှင့်၊ တောင်ရိုး အကုန် အသရေညီးရတဲ့ပြင်၊
ရောင်မျိုးစုံ သင်တိုးလုပါပေါ့၊ ရွှေရိုးနှင့် ပြည်ရွှေတောင်မလို ဘီအေကောင်တွေ
ကလဲ တစ်ကောင်တစ်လေမှ မရှိတာကြော့နှင့်၊ ကဂါ ခုံတော်တင်လို့မှို့၊
အရုံဖော်တစ်ခွင့် မှာ တမိုင်းမိုင်းမက်ရ တဲ့၊ စစ်ကိုင်းဘက် စခန်းဆီက၊
ကသိုက်းကွက်မှန်းစရာ ဘန်းရတနာ အများရယ်က၊ တရားနာပရစီလို ညည်းလာ
အခံမစ်မိပါ၊ ဆရာ့နှို့ကာ အလုံမလုံရအောင်၊ ... ဘန်းပဟိုပျော်တွေမှာ၊
ကမ္မာဌာန်းကိုယ်တော်နှင့် နွှေရပါလိမ့်၊ (အမယ်မင်း) အခွဲအတွဲနှစ်ရပ် အကွဲအပြဲ
သတ်ကြမည့်၊ အဆဲောတ်နှစ်မူ အသွားကိုဖြင့် ... (ဒို့ ကျေးဇူးရှင်ကြီးရဲ့)
အလဲလဲအထပ်ထပ် အကဲခတ်ခတ်ပြီး၊ ပွဲပြတ်တော်မူပါဘူရား။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့သော ကဗျာအသွားကို ကြားရသနဲ့။
အိုတပဲ့မအပေါင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၊ ယင်းသို့ သောအခါမှာ မေတ္တာကရကာ၊
သစ္စာအမို့ကြာန်တရားကိုသာ ဖွားများကြပါ။ ဆရာမှုကား ဘယ်သူ ဘယ်တိ
ကိုယ့်အကာဟု ပမာမထား။ မများသော တရားသောဘက်က အချက်ကျကျ၊
လုလုပါ နိုင်ပါစေသတည်းဟု သစ္စာ အမို့ကြန်မူမိကြောင်းများကို
အောက်နားကပါရှိသည့် အနှစ်သည် လေးချိုးကဗျာ တစ်ပုဒ်ကို ခတ်သုတ်
သုတ်ရေးသား၏ ပေးသနားလိုက်သောဟူ၏။

သစ္ာဓိဉာဏ်ဘွဲ့၊ လေးခါးကြီး

(၁) လောကီလူသောင် အိမ်ထောင်သားကို မွေးကြတော့၊ သဘောသီသီ၊ နာသယောင် အရိန်တပြောင် ပြောင် ကြားလိုပေးတွေနှင့်၊ တရားဗြဟ္မာစိရိဝေးသူတို့ တစ်နွေးထဲ နွေးသက္ကယ် (အိုကွယ်) အများထိုစိ အကြွေးတွေနဲ့ အေးပဲမအေးဘွဲ့။

(၂) ဧည့် ဒေါင်းတမျို့ရယ်နှင့်၊ တကောင်းမြို့ဆိုက၊ ပေါင်းမြို့ အကြံရှိပေတဲ့၊ သစ္ာဓိနဲ့ ရဲမေ ဒကာမရယ် နှင့်၊ ရဲနေကျ ပြောနဲ့ ဘေဒါရိတို့က၊ နှစ်တွေနှစ်ဖြာမညီ အနှစ်လို လျှောက်ပြန်သနဲ့၊ ... ဆရာ့နောမှာ ဒကာမ ပအေသာပေါက်သလိုပဏ၊ နှစ်ယောက် နှစ်ဖြာ ကွဲချိန်ထင့်၊ အရောက်အလာ မနည်းမူ၍ ...၊ ကမ္မာဌာန်း အလုပ်မတွင်ကျယ်အောင်၊ ဘန်းစမ်း ပညှာ်ဝယ်ပြီး ပြန်ပေါ့၊ ခွဲဖို့ တွဲဖို့ နှစ်လိုနှစ်သွယ်ပေနောက်ကွယ်၊ မနဲ့သမို့ အဲအနဲ့ ပွဲသမို့ စည်တယ်။

(၃) လ ဇြပြီ ဥရက်အဆန်းတွင်ဖြင့်၊ မြန်မာ့ရွှေပြည် သတိုးအဆက် လွမ်းလောက်အောင်၊ အညီးမပျက် အကြမ်းတွေနှင့်၊ အခွဲမတွဲ တပည့်အနယ်နယ် ပွဲကြည့်မကွယ်ကြည့်မယ်လို့ တကယ်နှစ်ကယ်ကြည်း၊ (အိုကွယ်) မထည့်မယ် မထည့်မယ်နှင့် နှစ်သွယ်နှစ်နည်း။

(၄) ကောင်းချီးသခါး၊ (ဒေါင်း)ထိုးယာဉ်သာဘို့၊ ဂေါင်းကြီးတွေ တင်ရာက၊ ပေါင်းပေါင်းစည်းစည်း မကြောင် နာတဲ့၊ အင်ပါယာဆိုတဲ့ စော်တွင်ဖြင့်၊ အကြောင်အခါ မလျှို့တဲ့ တပဲတွေရဲ့၊ ထိုထိုအဖွဲ့၊ မချုပ်သာသနှင့်၊ အဆစ်မပါချင်မို့လဲ၊ အပြစ်အရာရာ မြင်လိုမို့၊ ဆရာသခင် ကရုဏာပွားသူက၊ ... အမျှခေါ်မြန်မာမှာ သစ္ာ မေတ္တာကလဲ ပါးချိန်မို့၊ ... (ဧည့်) ယခုအဖြစ် မသာမယာမှာ ဘသူမှာ

မချစ်ပါဘုံ၊ ဥပေကွာထားရေ့မယ် လို့၊ ဓမ္မစိုက္နာနှုပန်လို့ တောင်းရပါတော့၊
ဆရာ့ဟိတ်တစ် ကုသလံအပေါင်းတို့ကြောင့်၊ ... (အမယ်မင်း)
မကောင်းသောသဘောနှင့် လောင်းအရှေ့တို့မှာဖြင့်၊ ခယောင်းပေါ်တဲ့
ပြောင်းတော့ ထိုအထက်၊ အိုနပျက် နအမြေက်မဝယလိုပါ၊ အရှက်တရရနှင့်၊
တရိုင်မူိုင်တတွေတွေ ညီးလောက်အောင်၊ ... (အိုမယ်စန္ဒာရဲ့) မကောင်းသလော့၊
ကောင်းသလောတွေနှင့် ငှုံးနစ်လော့ နှစ်ပိုလ်ထွက်ကြတော့၊ ကောင်းသော
ဟိုတစ် ဖက်မှ အကွက်ကျကျ (ဇက်)ခွဲဗြီး၊ အထက်က နိုင်စေသတည်း။

၅။ သည်တို့ကား

- (၁) လေးပါးပါယ်ရွာ၊ လားသို့ရာကို၊ မြစ်တား ဆုံးမခြင်း
- (၂) ခြောက်ပါးနတ်ရွာ၊ သွားသို့ငှာကို၊ ကောင်းစွာညွှန်ပြခြင်း
- (၃) မကြားတောင်းသော့၊ ထုံးဟောင်းနည်းနား၊ မှတ်သို့ရာကို၊ ထင်စွာ
ဟောပြခြင်း
- (၄) ရှိနေရာရာ၊ သေးရန်ကွာအောင်၊ မေတ္တာပေါ်ခြင်း
- (၅) အရန်အတား၊ မြတ်တရားကို၊ သင်ကြားပြသခြင်း တည်းဟူသော ဆရာ
ရသောရဟန်းတို့က ဖိုးပြုး သောဒကာဒကာမတို့အား၊ ပြောလား ဟောလား
လုပ်အပ်တဲ့ ကျင့်ဝတ် ၆ ပါးတို့နှင့် အညီပင်တည်း။

သခင်ကိုယ်တော်မူိုင်း

(နာယက)

ဘုရင့်ဆွဲတော်မျိုးတော်အသင်း

ပမာနနိုင်ငံရေးသုခမိန္ဒ

မောင်ဝါယာ

ကျော်စိန်တွင်

နိုင်ငံရေးကို	သက်မွေးယမ်းကျောင်း
အလုပ်တစ်ခုပမာ	ထင်မှတ်ကာ
နိုင်ငံရေး လုပ်စားနေ	ကြသောသူတို့
ပေါများလုပ်၏။	ထိုကြောင့်
သဘောတရားအေားဖြင့်	မပြည့်စုံဘဲ

နောက်လိုက် စုနိုင်လျှင် လူထုအကောက်ရှိ ရစမြဖွစ်သည်။ အကောရလာလျှင်
ဘာမဆိုလုပ်၍ တင့်တယ်သည်ဟု ထင်မှတ် မှားနေကြ၏။
ကြထင်မှတ်မှားခြင်းသည် နိုင်ငံ၏ ကောင်းကြီးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည်ဟုတ်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အနောက်နိုင်ငံ နယ်ချုံသမားတို့နှင့် စစ်ပြေပြင်တွေ
နှုံးတွေ၊ ဦးတွေ၊ ရသော ၁၈၂၅ခုနှစ် မှ ၁၉၅၁။ ၁၉၄၈ခုနှစ် တိုင်အောင်
လွှတ်လပ်ရေးကို ကြိုးပမ်းခဲ့ကြရ၏။ နိုင်ငံတော်ကြီး ထင်း အစည်းပြု သက္ကာ သို့
မဖြစ်ရအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြရ၏။ သို့သော် ထိုမျှ ရည်လျားသောကာလ ပရိဇ္ဇာ
အတွင်း တွင် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတို့အတွက် နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်ကို ချမှတ်ပေးသော
နိုင့်ရေး သုခမိန်ဟူ၍ မြန်မာ့မိုင်း တွင် များများစား စား မပေါ်ထွန်းခဲ့ချေ။
ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလိုင်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ထွန်းကားခဲ့ပါသည်ဟု

လက်ညီး ထိုး၍ ပြရန်ရှိပါ၏။ သို့သော ဦးဘိုးလိုင်မှာ သူ၏
တော်လှန်ရေးဆန်သော နိုင်ငံရေး၊ အတွေးအခေါ်တို့ကြောင့် မကြာခက
မင်းပြစ်မင်းဒက် သင့်လျက်ရှိရကား ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ စေကာမူ
လူထု စည်းရုံးမှုကြီးကို မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ချေ။ ကင်းဝန်မင်းကြီးခေတ်၌ ဥရောပပြန်
မြန်မာတို့ သည် ဥရောပတိုက်၏ နိုင်ငံရေးအဆင့်အတန်းကို မြင်ခဲ့ဖြေးလျှင်
မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ပြပြင်ဖြောင်း လဲရန် ကံစည်အားထုတ်ခဲ့ကြ၏။
သို့သော သီပေါ်ခေတ်၌ ကင်းဝန်မင်းကြီးသည် မှန်းခြေမပေါက်ခဲ့ချေ။

ဗြိတ်သူခေတ် ၁၉၂၀ ပြည့်နစ် တစ်ရိုက်လောက်၌ လူထု တစ်ရပ်လုံး
နှီးကြားထက္ခာ၍ လူထုစည်းရုံးမှုကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါ၏။ ဂျီစီဘီအောင်
နဝါယာနှင့်အောင်ဆန်းခေတ်၌ ပေါ်ပေါက်လာသော ဖဆပလ၏
တိုင်းပြည်ပြုလွှာတိတော်ပကာမ ညီလာခံအတွက် ရှေ့ပြေးဖြစ်သည်ဟု
ဆိုလောက်ပါ၏။ သို့သော ဂျီစီဘီအောင်ဆန်းလည်း နိုင်ငံရေး သုခမိန်ဟူ၍
မပေါ်ထွန်းနိုင်ဘဲ နိုင်ငံရေးကို ဆက်ကြေးရရေး အတွက်သော်လည်းကောင်း
ကုမ္ပဏီထောင်၍ အုပ်စားရေးအတွက်သော်လည်းကောင်း။

ရာထူးရရေး အတွက်သော်လည်းကောင်း မဖွယ်မရာအသုံးချု၍ နိုင်ငံရေး
လုပ်စားခြင်းတို့သာ လွှမ်းမိုးလာခဲ့ပြန်သော ကြောင့် နိုင်ငံရေးသုခမိန်အရာ၌
တည်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ပင်လျှင် တိမ်ကော၍ သွားကြရကုန်သည်။
ထိုခေတ်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အစိုးရနှင့် မဆက်ဆံရေး တို့
အာကာဖီဆန်ရေးဂါဒ၊ အခွန်မပေးရေးဂါဒ၊ အုပ်ချုပ်ရေး တို့က်ဖျက်ရေးဂါဒတို့မှာ
မြန်မာပြည်က အီနိုဒ်ယပ်ပြည်မှ ကာွွန်စူး။ ပုံတူကူးချေသော ဂါဒများ သာလျှင်

ဖြစ်ခဲ့၏။ မြန်မာ အခြေအနေမှန်ကို သုံးသပ်၍ ထိအခြေအနေမှန်အပေါ်၌
တည်ဆောက်သော သဘောတရားဟူ၍ မထွန်းခဲ့ချေရကား နိုင်အာမီ
အပ်ချပ်ရေး၏ နည်းပရိယာယ်တို့ကြောင့် ဂံသာန် ဂျီစီဘီ အေ ၂၁ ဦး၊ လိုင်ပုဂ္ဂို့
ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစိုးသိမ်း ဂျီစီဘီအေ၊ ဦးစုဂျီစီဘီအေ၊ ဘေးမြှင့်ပြပါတီ၊ ပြည်သူ့ပါတီ၊
မျိုးချုပ်ပါတီ၊ ဆင်းခဲသား ဂံသာန်ပါတီစသဖြင့် တဖည်းဖြည်း အစိတ်စိတ်
အမြာမြာကွဲကာ လူထုသည် ထင်း အစည်းပြုသကဲ့သို့ ပြုလာခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် ရင့်မကြီးတို့ ယင်းကဲ့သို့ ကွဲကြ ပြုကြသောအခါ
လူငယ်များ ကြီးမှူးသည့် ဒုံ့ပမာ အစည်းအရုံးဟူ၍ ပေါ်လာခဲ့ပေသည်။ သို့သော်
ထိလူငယ်များလည်း လူကြီးတို့၏ ခြေရာကို နှင့်ကာ အစိတ်စိတ် အမြာမြာ
ဖြစ်လာပြန်သည်။

ကျုံအချိန်တွင် တက္ကာသို့လ်သမဂ္ဂမှ မောင်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးစန်း
ထလေသည်။ တက္ကာသို့လ်သမဂ္ဂ မှ ဒုံ့ပမာအစည်းအရုံးသို့ မောင်အောင်ဆန်း
ကူးပြောင်းလာခဲ့ရာတွင် လူငယ်တို့၏ အင်အားစုသည် စည်းရုံး၍ လာခဲ့သည်။

ထိအချိန်ကား ၁၉၃၈ခု အောက်တို့ဘာလဖြစ်သည်။ မြန်မာ
တစ်မျိုးသားလုံးသည် ပြီတိသူ့လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးကို
နိုင်ငံရေးစနစ်ဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်မှာ
ငါးထောင်စား ရာထူးတွင် အဆုံးသတ်ကြလေသည်။

မောင်အောင်ဆန်းကား ယင်းကဲ့သို့ ငါးထောင်စာရာထူးတွင်
ခြေကုန်နေသော နိုင်ငံရေးကို လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုဟု မယူဆချေ။
နိုင်ငံရေးစနစ်အရ ကြိုးပမ်းမှုသည် ကျွန်ုတ်၌ သံသရာရည်ဖို့သာ ဖြစ်မည်ဟု

အယူ ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် အောက်တိဘာလ၌ မောင်အောင်ဆန်းက နိုဗာ
အစည်းအရုံးသို့ ဝင်ခဲ့သည် မှာအခြားကြောင့်မဟုတ်၊ နိုဗာအစည်းအရုံးသည်
အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်ဖြီးလျင် လက်ရုံးရည် ကို အားကိုးကာ စစ်စိတ်
စစ်မာန်ဂင်နေသော အစည်းအရုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျိုနိုင်ငံရေးအမြဲ့သည် ယခုခေတ် လယ်ယာမြေ ပြည်သူ့ပိုင်
ပြုလုပ်ရေးအတွက် လမ်းချောင်းပေးသော အမြဲ့ ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။ သို့သော် လူမျိုးနှင့်
နိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးအတွက် ပြည့်စုံသောအမြဲ့ မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့်
နိုဗာအစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေးမှုး သခင်အောင်ဆန်းကား ...

ဆရာတဲ့ သူ့ပုန်ဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပေါ်လာရပါသနည်း။

ကုလား မြန်မာ အမိကရာက်း၊ မြစ်ပွားသော အကြောင်းရင်းကား
အဘယ်နည်း။

မြန်မာ တို့ ၏ အခြေခံ လူသောင်အဖွဲ့အစည်းကား မည်သို့ပါနည်း။

မြန်မာ့စီးပွားရေးသည် မည်သည်ကို အခြေခံ ပြုပါသနည်း။

အင်ပိုင်ယာ ဂါဒ သမားတို့၏ ပူရှုရှိကရေစီသည် မြန်မာတို့အပေါ် မည်သို့
ဖိစီးနေပါသနည်း။

တစ်မျိုးသားလုံး နှင့်ဆိုင်သော လူထုစည်းရုံးမှုကို မည်သို့
လုံးဆော်ရပါမည်နည်း။

ဆူးအက်တူးမြောင်း ဖွင့်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ချစ်တီးများကို
စိတ်ခေါ်လာသော မြေယာစနစ်ကို မည်သို့ တော်လှန်မည်နည်းဟူသော
အချက်တို့ကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုသည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် နို့ပမာ အစည်းအရား အတွေထွေအတွင်းရေးမှူး။
သခင်အောင်န်းသည် နို့ပမာအစည်းအရား ၏ ပေါ်လစီနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်
ဗျာကြားချက်တို့ကို ဖတ်ရှုကြခဲ့ပါလျှင် ထိုအချိန်က သခင်အောင်ဆန်း၏
အတွေးအခေါ်တို့တွင် အထက်ပါ မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။
ထိုပေါ်ပေါက်လာသော မေးခွန်းများ၏ အဖြောက်တို့လည်း ရှာဖွေ၍
တွေ့ခဲ့သည်ဟူသော အချက်တို့သည် ပေါ်လွင်လာပေလိမ့်မည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏ အမြင်သည် မည်သို့ ရှိခဲ့သနည်း။ ဤကိစ္စနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ဤစောင့်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များကို လေ့လာရန်အလိုင်း ပိုလ်ချုပ်ပြောဆိုခဲ့သော မိန့်
ခွန်းများ၊ ပိုလ်ချုပ်ရေးသားခဲ့သော ကြေညာစာတမ်းများ၊ အဆိုကြမ်းများ၊
လုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်တို့ကို ရှာ ဖွေစောင်းထားဖို့လိုပေသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်တော်
တင်ပြရသည်မှာ များသောအားဖြင့် စိတ်မှတ်နှင့်သာဖြစ် သည်။ စနစ်တကျ
လေ့လာဖို့ရာမှာ စနစ်တကျ သုတေနပြုဖို့ လိုပေသည်။ ယခု
ဤစောင်းပါးအဖို့ကား ကျွန်ုပ်တော် မှတ်မိသော ၁၉၃၉ ခု နို့ပမာ အစည်းအရား
လုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာစာတမ်း။ ၁၉၄၅ ခု ပိုလ်ချုပ်၏ ပြောချက်များ၊ ၁၉၄၆ ခု
ပိုလ်ချုပ်၏ ဖဆပလ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အခြား မိန့်ခွန်းများကို အခြေတည်၍
ပြောရပေ လိမ့်မည်။

မြန်မာ့လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်းသည် သက်သီးဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်၍
အခြေတည်ခဲ့သည်။ ပဒေသရာဇ် ဇက်ရာဇ် စနစ်၍ အရင်းတည်ခဲ့သည်
ဟူသည်တို့ကို ပိုလ်ချုပ်သည် အသိအမှတ်ပြုခဲ့၏။ သို့သော် ပိုလ်ချုပ်က ဤ

အခြေအနေကို သဘောပေါက်သည်မှာ နိုင်ခြားမှ အယူအဆတိုကို
 အခြေခံခဲ့သည်မဟုတ်။ မိမိနိုင်ငံ၏ အခြေကို မိမိ လေ့လာပြီးမှ
 သဘောပေါက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဟောပြောပွဲတစ်ခုတွင်
 မြန်မာ့နိုင်ငံ၏ ကံကျွေးစနစ်ဟူသည်မှာ အနောက်နိုင်ငံနှင့်မတူဘဲ
 လူတန်းားတစ်ရပ်က အခြားလူတန်းား တစ်ရပ်ကို မီးပွားရေး
 ချယ်လှယ်ခြင်းမရှိကြောင်း ပဒေသရာ၏ ကကာရာ၏ခေတ်ဥ္ပါပင် မျိုးရှိုးကို မလိုက်ဘဲ
 ပညာအရည်အချင်းကို လိုက်၍ ရာထူးဌာနနှင့်ရများကို ခန့်အပ်ကြောင်း၊
 မြန်မာမိန်းမတို့၏ လွှတ်လပ်မှုနှင့် တန်းတူ အခွင့်အရေး ရှိကြောင်း၊
 လူထုစီးပွားရေးမှာ သမဂ္ဂယမသဘောကို အခြေခံ၍ ပြည်တွင်းဖူလုံးမှူ အပေါ်၍
 တည်ရှိခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေမှန်ကို နိုင်ငံရေး သုခမိန်
 ပီသစာ သုံးသပ် ခဲ့သည်။

ဤအခြေမှန်ကို မြင်သောကြောင့်သာလျှင် ၁၉၃၉ ခုနှစ်က
 တောင်သူလယ်သမားစည်းရုံးမှာ အလုပ်သမား စည်းရုံးမှူတို့ကို လုံးဆောင်ရန်
 လိုအပ်ကြောင်းဖြင့် ပိုလ်ချုပ်သဘောပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ စည်းရုံးရာ့ဗြိုလ်း ၉၁
 ဌာန အုပ်ချုပ်ရေး၏ အပြစ်တို့ကို လူထုနားလည် သလောပေါက်စေ၏။ ၉၁ ဌာန၏
 အပြစ်တို့ကို ကုစားရန် အလို့ငှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းရန်
 တောင်းဆိုခဲ့၏။ ထိုတိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းပါမှ ပြည်သူလူထု၏
 ဆွဲအလောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အုပ်ချုပ်ရေး အခြေခံဥပဒေကို
 အတည်ပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်ကိုလည်း လူထုအား နားလည်သလောပေါက်စေ၏။

ဤသိမှ တိုင်းပြပြည်ပြုလွတ်တော်ကို ဖွဲ့စည်း မပေးနိုင်ပါက မြတိသူ
 အုပ်ချုပ်ရေးကို အပြုတ်တိက်ရန် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား အမျိုးသမီးတောင်သူ
 လယ်သမား၊ အလုပ်သမား လူလတ်တန်းတား စသည့် လူထု ၅၏
 အစိတ်အပိုင်းအားလုံးက အကြီးအကျယ် သပိတ်မောက်ကြဖို့ရာ နို့ပဲမာ
 အစည်းအရုံး အထွေထွေ အတွင်းစရေများ သင်အောင်ဆန်းက လုံးခေါ်ခဲ့
 လေသည်။ သင်အောင်ဆန်း အမြင်၌ မြတိသူ အုပ်ချုပ်ရေး သည်
 အဆင့်သုံးဆင့်ရှိသည်။ ပထမအဆင့် မှာ ပြုရှိကရေစီ၊ ခုတိယအဆင့်မှာ နိုင်အာနီ၊
 တတိယ အဆင့်မှာ အမြင်ကောင်းအောင် ပိုမိုမွမ်းမံခြုံလှယ် ထားသော နိုင်အာနီ
 (၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေး) ဟူ၍ မြင်လေသည်။ ထိုအဆင့်သုံးဆင့်ကို ဖြေရန်
 လူထုစည်းရုံး မှုသာလျှင် ရှိသည်ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ် နို့ပဲမာ အစည်းအရုံး
 ကြညာစာတမ်း၌ အတည့်အလင်း ပြုဆိုခဲ့ပေ သည်။

ထိုခေတ်အမြင်နှင့် ကြည့်လျှင် လက်ရုံးရည် အားကိုဖြင့် နိုင်ငံရေး
 ကြိုးပမ်းရမည်ဟူသည်မှာ စိတ်လိုက် မန်ပါ ပြုကျင့်တတ်သော လူငယ်တို့၏
 မိုက်ရူးရဲအလုပ်သာဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြရပေမည်။ စင်စစ် ထိုခေတ် က လူကြီးများ
 သာမက လူငယ်များကပါ ဤကဲ့သို့ ဆိုခဲ့ကြ၏။ သို့သော် နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်
 အမြော် အမြင်ရှိသူ မောင်အောင်ဆန်းအဖို့ကား လက်ရုံးအားကိုဖြင့်
 သိမ်းပိုက်ထားသော နိုင်ငံကို လက်ရုံးအားကိုး ဖြင့်သာ လွတ်လပ်အောင်
 ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပိုင်းဖြတ်ထားသည်။ ဤခေတ်၌ကား ဤသို့ မောင်အောင်
 ဆန်း ပိုင်းဖြတ်ထားသော အတွေးအခေါ်တို့သည် အခြေအနေဖြင့် ဟပ်မိသည်ဟု
 ဝန်ခံကြရပေပြီ။

ဤမျန်င့်ပင်   မောင်အောင်ဆန်းအား   နိုင်ငံရေးသုခမိန်ဟု
ဘွဲ့ထူးတပ်ရမည်လော့၊ မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံရေး သုခမိန်အရာသို့ ရောက်စေသော
အခြားအတွေးအခေါ်များ ရှိပါသေးသည်။

နို့ပမာ   အစည်းအရုံး၌   တစ်နှစ်မျှ   အလုပ်လုပ်ခဲ့သောအခါ
သခင်အောင်ဆန်းသည်   မြန်မာနိုင်ငံရေးသော့   တရားများကို
ထပ်မံမြင်လာပြန်သည်။

ထိုစေတိက   မြန်မာနိုင်ငံရေးသမား   လက်ဟောင်းကြီးတို့သည်
မြန်မာအမျိုးသား ကြီးဗျားရေး မူရင်းကို ချော့ကြ သည်။

" မြန်မာပြည်သည် လယ်ယာကိုင်းကျွန်းကိုအားထားရသော ပြည်ဖြစ်၍
မို့ခို့အားထားရန် အရေးအကြီးဆုံး သော အချက်သည် ကောက်ပဲသီးနှံ ထွန်းကား၍
ရေးကောင်းကောင်းနှင့် ရောင်းနှင့်ခြင်းပင်ဖြစ်၏ " "

" လယ်သမားတို့၏ လက်၌ လယ်ခြေယာဖြေ မရှိသလောက်ဖြစ်၍
နိုင်ငံခြားသား ချစ်တိုးများနှင့် ဓနရှင်တို့ လက်ထဲသို့ လယ်ခြေ ယာခြေ
ရောက်ကုန်ပြီ။ ထိုသေးမှ ကာကွယ်ရန် လိုနေသည်။ "

" ယခု အုပ်ချုပ်ရေးအရ ပြည်သူတို့ တင်ဖြောက်သော အမတ်တို့က
ဖြော်မိုးဥပဒေလုပ်နိုင်သည်"

သခင်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးသုံးသပ်ချက်တို့များ ပြီတိသူ့ နယ်ချုံ၏
အချိုက်ကို ထိုးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ပြီတိသူ့ တို့သည် သခင်အောင်ဆန်း၏
နိုင်ငံရေးကျားကွက်ကို တစ္ဆေးတစ္ဆေး မြင်သဖြင့် များစွာ တုန်လှပ်
ထိတ်လန့်ကြ၏။ အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို လိုလားကြသော

နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးတို့၏ "လွတ်မြောက်ရေးတပ်ညီး" ၏ သစ်အောင်ဆန်းသည် ခြေသည်းလက်သည်း ဖြစ်လာသောအခါ ပြီတိသူ၍ တို့ သည် သစ်အောင်န်းအား ထွေ့ရှာသချိုင်း ဓားမဆိုင်းဘဲ လိုက်လုပ်ဖမ်းဆီးလေသည်။

သို့သော် သစ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်၌
 လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ချည်း ပြည်တွင်းရေး တစ်ရပ်အနေဖြင့်
 အတွင်းကြိတ်တိုက်၍မရ၊ နိုင်ငံခြားဝါဒဖြန်၍ နိုင်ငံခြားအကူအညီဖြင့်
 တိုက်ယူရမည်။ ဂျပန်သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကျူးကျော်လာနိုင်သည်။ သို့သော်
 ဂျပန်၏ ကျူးကျော်မှုကို မိမိတို့က ဦးအောင် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာခြင်းဖြင့်
 ခံတိုက်နိုင်ရမည်ဟု၍ စဉ်းစားထားခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဘာမော်နှင့်
 ဒေါက်တာသိန်းမောင် တို့က သစ်အောင်ဆန်းအား ဂျပန်အကူအညီကို
 ယူကြည့်ပါဟု ပြောသည်။ သစ်အောင်ဆန်းကား တရာတ်သော၊
 ယိုးဒယားသော၊ ဂျပန်သော ရွေးချယ်ရန် အချိန်မရချေ။ ရရှာ အကူအညီကို
 ယူမည်ဟု သန္တိဗာန် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် တရာတ်ပြည်ကို ခြေားလှည့်၍
 တရာတ်ထံမှ အကူအညီ တောင်းရန် ပို၍ ရည်သန်ခဲ့သည်။ အခြေအနေအရ
 တရာတ်နှင့် ဖူးစာမဆုံးရသဲ ဂျပန်နှင့် ဖူးစာ ဆုံးခဲ့ရ၏။

ဂျပန်၏ အကူအညီကို ယူခဲ့စေကာမူ၊ ဂျပန်၏ ကတိမတည်မှုကြောင့်
 ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျပန်ကို ပြန်ချမည် ဟူသော သဘောတရားကိုလည်း
 မောင်အောင်ဆန်းသည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာသောအခါ တစ်နေ့ တွေား
 ပိုပို၍ မြင်လာခဲ့၏။

ဂျပန်ကို ခံချရ၍လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ စစ်ဆေးမှာ နိုင်ငံရေး
 သုခမိန်ဆန်လှပေသည်။ ဂျပန်ကို ချွဲကြရတော့ မည်ဟု ပိုင်းဖြတ်လိုက်သည်နှင့်
 တစ်ပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၃ ရာစုနှစ်က ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာအမြိုးသား လူထု
 တစ်ရပ်လုံး အုံကြော် ပြောက်ကျားတိုက်နိုက်နည်းစနစ်ဖြင့် ကျူးကော်သူ
 ကူးပါလိုင်ဆန်ကို မြန်မာနိုင်ငံ မှ နှင့်ထုတ်ခဲ့သည့် နည်းပရီယာယ်ကို
 တွေးမီလေသည်။ ထို့ပြင် ၁၇ ရာစုနှစ်က အလောင်းဘုရား သည်
 မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ စည်းရုံးမှုကို ရလေအောင် ရန်သူတို့အား ပြောက်ကျား
 စနစ်ဖြင့် တိုက်နိုက်ခဲ့ရပုံ ကိုလည်း ဗိုလ်ချုပ်သတိရမိသည်။ နောက်ဆုံး၌
 အခြေအနေမှန်ကို ကြည့်၍ တွေးတော့ တတ်သော အမြဲ့ အမြင်ကြောင့်
 ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးသည် အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

ဂျပန်တော်လှန်ရေးကြီး အောင်မြင်ခဲ့ပြီးသော် မြန်မာနိုင်ငံတော်
 အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၅ ကို တော်လှန်၍ လွတ်လပ်ရေးကို ကြိုးပမ်းဖို့ရာ
 အခြေအနေပေါ်လာခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် နို့ပမာ
 အစည်းအရုံး၏ လုပ်ငန်းစဉ်ကြေညာချက်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် နို့ပမာ အစည်းအရုံး၏
 လုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာချက် ကို အစဉ်အလာမပျက်စေဘဲ
 ဆက်လက်သုံးစွဲသွားပြန်သည်။ ဤသို့ ပြောခြင်း မှာ အမြားကြောင့်မဟုတ်။
 ၁၉၄၆ ခု အန်နဂါရီ ၁၂ ရက်နေ့စွဲနှင့် ဖဆပလလုပ်ငန်း အစီအစဉ်ကြေညာချက်မှာ
 ဗိုလ်ချုပ် သည် သခင်အောင်ဆန်း ဘဏ်က ကြေညာခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်
 နှင့်ယုဉ်ကြည့်လျှင် သဘော သွားချင်း အလားတူ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ဖဆပလလုပ်ငန်းစဉ်၏ ဗိုလ်ချုပ်သည်
 သင်အောင်ဆန်းဘဝက နိုင်ငံရေး အတွေး အခေါ်တိုကို လက်တွေ့
 အသုံးချသည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။ လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းရာ၌ " လွတ်လပ်ရေး
 ကို လိုလားနှစ်သက်သော လူမျိုးများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတွင်လည်းကောင်း၊
 နိုင်ငံရေးတွင်လည်းကောင်း၊ ပိုမို ရင်းနှီးစွာ ဆက်သွယ်နိုင်စေရန် စီစဉ်ရမည်"
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ " အင်ဒိန်းရားနှင့် အင်ဒိချိုင်းနားပြည်များရှိ
 အမျိုးသားလွတ်လပ်မှ လုပ်ငန်းနှင့် ကွမ္ဗာလုံးဆိုင်ရာ နှမ်နှင်းချုပ်ချယ် ကျွန်
 တမယ်မျှ ဖြစ်နေကြရသော လူမျိုး အပေါင်းတို့၏ လွတ်လပ်မှုလုပ်ငန်းကြီးနှင့်
 ရင်းနှီးစွာ ဆက်သွယ် နိုင်အောင် စီစဉ်ရမည်" ဟူ၍လည်း ကောင်း။ ဖဆပလ
 ကြေညာခဲ့သည်မှာ သင်အောင်ဆန်း ဘဝက ယူဆ ထားသော " နိုင်ငံခြား
 အဆက် သွယ်ယူ" သည့် သဘောတရား၏ အဆက်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမျှမကသေး၊ လူထုတပ်ပေါင်းစု ဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ ဖဆပလ၏
 နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများ၌ " မြန်မာနိုင်ငံ ပြန် လည်တည်ဆောက်ရေး၊ နိုင်ငံသစ်
 စီမံဖန်တီးရေးကိစ္စများကို ပါတီသဘော နိုင်ငံရေး သဘော မသက် ရောက်သော
 အဖွဲ့များက ဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့မှသာလျှင် ဤကိစ္စများတွင် တတ်ကျမ်း
 နားလည် သူများ နှင့် အစိုးရအမှုထမ်းများလည်း ဤ အမျိုးသားလုပ်ငန်းကြီးတွင်
 ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်" ဟု ဖော်ပြ ထားသည်။ ဤစကားကို
 ကျွန်တော် အကျယ်ချော် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြနေစရာ မလိုချော် ဗိုလ်ချုပ်၏
 သဘောတရား တို့သည် မည်မှာမှန်ကန်နေသည်ကို ဤခေတ်လူထုသည်
 လက်တွေ့။ သိရှိနေကြပြီး ဖြစ်လိမ့် မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။

ထိုပြင် လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှု၌ ရရှင်၊ မွန်၊ ကရင်စသာ
 အမျိုးသားများနှင့်တက္က တောင်တန်းသား အားလုံးတို့အပေါ်တွင်
 ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ထားရှိသော စေတနာသည် သန့်ရှင်းမှန်ကန်သည်ကိုလည်း
 မည်သူမျှ တော်က မတတ်နိုင်ကြချေ။ ဖဆပလ လုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာက်၌
 အမျိုးသား လူနည်းစု များသည် လူများစု အခွင့်အရေးကို ရထိက်သည်ဟု
 ဖော်ပြထားသည်ဟု ပိုလ်ချုပ်၏ အမြဲ့အမြင် ကြီးမှ ကို ထင်ရှား စေသည်။
 လူနည်းစုတို့သည် လူအများစုတို့၏ အခွင့်အရေးကို တန်းတူရနိုင်သည့်နောက်
 လူနည်းစု အခွင့် အရေးဟု ပြောနေရန် အကြောင်းမရှိတော့ပြီ။

ဤမှန်ကန်သော စေတနာ အကျိုးဆက်ကြောင့် ပိုလ်ချုပ်က "လွတ်လပ်ရေး တစ်နစ်အတွင်း ရရမည်" ဟု ကြီးဝါးလိုက်သောအခါ
 မြေပြန့်သားရော တောင်တန်းသားပါ ပိုလ်ချုပ်၏နောက်တွင် မားမားမတ်မတ်ရပ်၍
 တညီ တည့်တည်း ရှိခဲ့လေသည်။ မြန်မာနှင့် သွေးနီးသော အမျိုးသားတို့ကို
 မဆိုထားဘို့ေး၊ တစ်ခေတ် က ရန်သူဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ပြီတိသူ၍
 အမျိုးအနွယ်တို့ကိုပင်လျှင် ပိုလ် ချုပ်သည် တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်း
 သောက်သည်ဟူသော စိတ်ဓာတ်ဖြစ် တိုင်းရင်းသားချင်း အမျိုး
 တော်စပ်သည်ဟူသော သဘောတရား ကို ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

" ကျွန်တော့ကို ခင်ဗျားတို့က လာပါဆိုလို ကျွန်တော်လာခဲ့ရတာပါပဲ။
 အမျိုးသာသာမရွေး ဒီတိုင်းပြည်က လူများရဲ့ ကြီးဗွားချမ်းသာရေးကို
 ဆောင်ရွက်ဖို့တာဝန်ဆိုတာဟာ ကျွန်တော် ဆောင်ရွက်ရမယ့် တာဝန်ပါ ပဲ။

ကျွန်တော် သဝတစ်သက်လျာမှာ ဒီတာဂန်ကို အစဉ်ဆောင်ရွက်သွားရဖို့
ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့စစ်အတွင်း မောင်အတိကျနေသလို ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ
ခင်ဗျားတို့ (အင်လိပ်ကြေား) လူစု ထဲက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျွန်ရစ်ခဲ့တဲ့ လူတွေဟာ
တစ်ခါမျှ မကြံခဲ့ဖူးတဲ့ အတိဒုက္ခကို ကြံခဲ့ရပါတယ်။ ခင်ဗျား တို့ ဒုက္ခဖြစ်ရတာတွေ
သိရတော့မဲ့နည်းမိပါတယ်။ စိတ်လဲ နာကျည်းမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ရဲ့
ဒုက္ခ တွေ ပြောပြေကြောင်းကို ကျွန်တော့ ဘာသာ ကျွန်တော် တတ်နိုင်တဲ့နည်းနဲ့
ဟိတ်ဟန်မထုတ်ဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုင်း ယခု ခင်ဗျားတို့က ဒီကိုလာပြီး
မိန့်ခွန်းပေးပါဆိုတော့ ကျွန်တော် မှန်တာ တွေကို အမှန်အတိုင်း အစီရင်ခဲ့ပါပြီ။
ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ လွှတ်လပ်တော့မယ်။ ကွဲမှာကြီးဟာ အကြီး အကျယ်
ပြောင်းလဲနေပါတယ်။

ဒီလို ပြောင်းလဲနေတဲ့ အခြေအနေမှာ ခင်ဗျားတို့ဟာ အသိတရားအသစ်
တွေကို သိလာကြပြီး တန်ဖိုးအသစ်တွေကို နားလည်ကာ နီးကြားလာဖို့လိုပါတယ်။
လွှတ်လပ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ရှေ့ကို အလားအလာ အများကြီးရှုပါတယ်။
ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားများအတွက် ပြောကိုး စရာတွေ အများကြီး ရှုပါတယ်။
မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေရှိတာထောက်ပိုပြီး အလုပ်အကိုင်တွေက များလာပါ လိမ့်မယ်။
ခင်ဗျားတို့ အထဲမှာ ဒီကိုစွဲနဲ့အလားတူ အခြားကိုစွဲများမှာ စိုးရိုမ်ကြောင့်ကြ
ဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့သာ ဒီတိုင်းပြည်မှာရှိတဲ့
လူတွေနဲ့ တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း ဖြစ်ပါ တယ် ဆိုတာကို ပြကြရင် ဒီကိုစွဲနဲ့

ပတ်သက်ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ ဘာမျှကြောင့်ကြစရာရှိဖို့ မလိုဘူးဆိုတာကို
ကျွန်တော် ယခုပြောခဲ့ပါတယ် "

ဗိုလ်ချုပ်သည် အထက်ပါ စကားရပ်တို့ကို ၁၉၄၆ ခ ဒီဇင်ဘာလတွင်
အဂ်လိပ်မြန်မာ အမျိုးသား ကောင်စီ ၏ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားခဲ့၏။
နိုင်ငံရေးသုခမိန်ပိုသွား ကုန်မြေရာဖြင့် စေတနာ အရင်းဆုံး အမှန်တို့ကို စိတ်
အားထက်သန္ဓာ ပြောကြား ဗိုလ်ချုပ်သည် ကရင်၊ ရရှင်၊ ရမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊
ကယားစသော အမျိုးသားများ ၏ အသည်းစွဲသာမက အဂ်လိပ်
မြန်မာအမျိုးသားတို့၏ အသည်းစွဲလည်း ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။ ယနေ့တိုင် အဂ်
လိပ်မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်၏ စကားကို နားထဲ၌ စွဲ၍
နေကြလေသည်။

လွှတ်လပ်ရေး ရခဲ့ပြီဟုဆိုလျှင် ပြိမ်းချမ်းရေးကို ရရတော့မည်ဟု
ဗိုလ်ချုပ်သည် မျှော်ကိုးခဲ့၏။ ဗိုလ်ချုပ် တောင့်တသော ပြိမ်းချမ်းရေးမှာ
သခြားပိုင်းထဲက ပြိမ်းချမ်းရေးမဟုတ်။ လွှတ်လပ်ရေး၊ တိုးတက်ရေးနှင့် ကြီး
ပွားချမ်းသာရေးကို ဖန်တီးမည့်ပြိမ်းချမ်းရေးသာလျှင် ဖြစ်သိ၏။

ဗိုလ်ချုပ် လွန်ခဲ့သည်မှာရှစ်နှစ်ရှိပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ အဖို့ကား
ဗိုလ်ချုပ်လွန်ခဲ့သည်မှာ မနေ့တစ်နေ့ ကလို လို ထင်မိကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကို ချစ်သည့်
ကော်ဖြင့် အများပင် တမ်းတကြ၏။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေးအခေါ် တို့ကိုကား
သတိရမှ ရကြပေလိမ့်မည်။ စင်စစ် ဗိုလ်ချုပ်သည် နပိုးသောအရွယ်၌ နိုင်ငံရေး ကို
ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း သူ၏အတွေးအခေါ်တို့မှာ ဂါရင့်သော
နိုင်ငံရေးသုခမိန်တို့၏ အတွေးအခေါ် မျိုး ဖြစ်ရကား ဗိုလ်ချုပ်အား

တကယ်ချစ်ပါသည်၊ ဆင်ပါသည်၊ သတိရပါသည်ဟုဆိုလျှင် ပညာရင် ဆန်သော
ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေးအခေါ်များ ရင့်သန်ခဲ့သည့်နည်းတူ လူထု၏
စဉ်းစားညာက်လည်း ရင့်သန်လာကြစေရန် လူထုတစ်ရပ်လုံး
ကြီးစားသင့်လုပေသည်။ နိုင်ငံရေးသမား ပေါသလောက် နိုင်ငံရေးသုခမိန့်
ရှားလှသော ဤနိုင်ငံ တွင် နိုင်ငံရေးသုခမိန့်များထွန်းပေါ်လာပါစေရန် ရည်သန်၍
ကျွန်ုတ် မှတ်မိသမျှ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဟော ပြောချက် ကြေညာချက်၊
မိန့်ကြားချက်တို့ကို ယခုတင်ပြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကို ၂၀ ရာစုနှစ် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး
သုခမိန့်ဟု ကျွန်ုတ် ယူဆလျှင် ယုတ္တိတန်၏။ မတန်၏ကို တရာ့သူ တို့
ကောသေချာ ပိုင်းခြား ငေဖန်နိုင်ကြ ပါစေသတည်း။

+++++

အောင်ဆန်း(သို့မဟုတ်)အရိုင်း

ဒရိုန်တာရာ

သူ၏ အောက်မှ လူထုကြီးသည် စည်းကမ်းသေပါပြီး
အတန်ယ်ကင်းမဲ့စွာ နားထောင်လျက်ရှိခဲ့၏။ လူထုကြီး သည် စူးစိုက်ခြင်းမရှိ၊
တရီးက ပြုးရယ်၍နေခဲ့၏။ နောက်နားရှိ လူထုအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကား အချင်းချင်း
ခေါင်းချင်း ကပ်ကာ တီးတိုးပြော၍နေခဲ့၏။ သို့သော ပြက်ရယ်ပြုခြင်းကားမရှိ။
လေးစားခြင်း သည် အားလုံး၌ တည်းတည်းတည်းတည်းရှိခဲ့၏။ အစိမ်းပုပ်ရောင်
ကတ္တိပါကားကြီးသည် သူကို နောက် ကားခံ ၍ ထား၏။ ကားလိပ်ကြီးမှာ ဘာရုပ်ပုံ
တော့တော့ မှ ခြယ်လှယ်ထားခြင်းမရှိ ပကတိပိန်းပြောင် ပြောင်ဖြစ်၏။

ကတ္တိပါကားသည် အခြားဘာအစိုးယ်ကိုမျှ ထူးထူးတွေတွေ မဖော်ပြပါ။
 သို့သော်မိုင်း ညီခြင်းတစ်ခုသာ ရဲဂံစွာ ဆောင်ရွက်နေသည်။ သူသည်
 သည်စိမ်းညီမိုင်းသော ကားကြီး၏ အရှေ့စင် မြင့် ကတ်ခု ပေါ်၍ ရပ်ကာ
 စကားပြောရွက်နေသည်။ သူသည် ဗမာပထဝါမြေကြီးမှ ဗမ္မာဂါဂ္ဂမ်းစစ်ဖြင့်
 ယက်လုပ်သည့် ပင်နီဖျင်ကြမ်း ကြီးကို ကတ်ထား၏။ လုံချည်မှာ နီရဲသော
 ခွဲတောင်ပိုးလုံချည်ဖြစ်၏။ ခေါင်းမှာ ပွဲယောင်းယောင်း နှင့်မသေသပ်။
 မျက်နှာအသွင်အပြင်မှာ အပူပိုင်းဒေသ အခါကွေတာပေါ်ရှိ ကျွန်းစုများ
 တွင်နေထိုင်သော မွန်ရှိလိုက် အနွယ်လူရှိုင်းမျက်နှာနှင့် တူ၏။

သို့မဟုတ် တောင်ပေါ်ချင်း တစ်ယောက်၏ မျက်နှာနှင့် တူ၏။
 တူဘူးသို့လိုကျောင်းသား လူလတ်တန်းစား ၏ လက္ခဏာ ဖြစ်သော ထယ်ဂါခြင်း၊
 ယဉ်ကျေးသိမ့်မွေ့ခြင်းတို့သည် သူ့တွင် လုံးဝမရှိအောင်း၊ လမ်းပေါ် တွင်
 နေရာတကာ တွေ့မြင်နိုင်သော သာမန် ဆင်းရဲသားတစ်ဦးနှင့် တူ၏။
 ဗမာလူထုကြီးထဲမှ သူတစ်ဦး၏ အသွင် အပြင် မျိုးသာဖြစ်၏။ သူသည်
 လက်နစ်ဖက်ကို သေးသို့ကား၍ လူပ်ကာလူပ်ကာ စကားကို ပြော၏။ သူ၏
 စကားလုံးများကား ပြောပြစ်ခြင်းမရှိ၊ ချောမွေ့ခြင်း မရှိ၊ သို့သော အတွင်းဦးကား
 အနက် ပါ၏။ သင်ပထမဆုံးတွေ့မြင်သော အောင်ဆန်း၏ပုံပန်းကို ရေးပြပါဆိုလျှင်
 ကျွန်းတော်သည် သည်ပုံကို ရေး ပြမည်ဖြစ်၏။

ထိအခါကား ၁၉၃၅ခု ပထမဦးဆုံး ကျင်းပအပ်သော ဗမာနိုင်ငံလုံး
 ဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ညီလာခံကြီး ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောလီဟော ခန်းမတွင်
 ဆင်ယင်နေသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်းတော်သည် အထက်တန်း ကျောင်းတွင်

ပညာသင်ကြားလျက်ရှိရာ နယ်မှ ကျောင်းသားကိုယ်တားလှယ်အဖြစ် ကျောင်း
သားများ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်စဉ် အောင်ဆန်းစကားပြောသည်ကို
တွေ့မြင်ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၃၆ခု သပိတ်မောက်ကိစ္စ တောက်လောင်
တော့မည့် ဆဲဆဲ၊ မီးခိုးများ အူနေသည့်အနိက်၊ အောင်ဆန်း အမည် ကို
သတင်းစာများတွင် ဖတ်ရသောအခါး၊ သူ့ကို သိချင်သောစိတ် အင်မတန်ထက်
သန်ခဲ့သည်။ ထိုအခါက အောင်ဆန်းမှာ တက္ကာသို့လ်သမဂ္ဂအသင်း၏
ကြားကြော်သံဖြစ်သော အိုးပေမဂ္ဂရင်း အယ်ဒီတာ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်မှာ စာပေဂါသနာပါသူဖြစ်ရာ အောင်ဆန်း ကို အိုးပေ
မဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာအဖြစ် စိတ်ဝင်စား၏။ အားကျ၏။ သူ့အကြောင်းကိုသိချင်၏။
တွေ့ဖူးချင်၏။ သို့သော် ဂျိုဘလီဟော ကျောင်းသားများ ညီလာခံ တွင်
သူ၏ရပ်သွင်နှင့် သူစကားပြောသည်ကို တွေ့ မြင်ကြားနာရသောအခါ
အထင်နှင့်အမြင် ကွာ နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်တော်ထင်ထားသည်မှာ
ကောလိပ်ကျောင်းသား၊ ရပ်ဖြောင့်ရိုက်ကျာ၊ စကားပြော ကောင်းဟုဖြစ်၏။
အယ်ဒီတာလည်းဖြစ်သဖြင့် အတော်အထင်ကြီးထား၏။

တွေ့ရသောအခါ ရပ်ကလည်းမဖြောင့်၊ စကားပြောကလည်းမပြောပြစ်၊
သို့ဖြစ်၍ စိတ်ကမကျနပ်၊ ထိုအခါ ကျွန်တော်မှာ အရွယ်နှန်ယ်သေး၍
စိတ်ကူးယဉ်ဖြင့်သာ အောင်ဆန်းကို ရပ်ဖြောင့်စေခဲ့၏၊ စကားပြော
ကောင်းစေခဲ့၏နေ၏။ ထို့ကြောင့် စိတ်ထဲကမကျနပ်။ နောက်တစ်နှစ်ခန့်
ကြာသောအခါ ကျွန်တော်လည်း တက္ကာသို့လ်ရောက်၍နေသည်။ ကျွန်တော်
တက္ကာသို့လ်ရောက်သည့် ၁၉၃၇-၃၈ရန်၏က ကိုအောင်ဆန်းသည်

တဗ္ဗာသိုလ်သမဂ္ဂတွင် ဥက္ကာဌာ၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ တွင် ဥက္ကာဌာ
ဖြစ်၏။ ထိအပါ ကျွန်တော်သည် ကိုအောင်ဆန်းနှင့် အသိဖြစ်လာ၏။

အသိသာဖြစ်ရံဖြစ်သည် မရင်းနှီးခဲ့ပေ။ သူနှင့်ကား ရင်းနှီး၍မဖြစ်၊
သူသည် ရင်းနှီး၍ရသော လူတားမျိုး မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေး အတူတူ
တွေဖက်လုပ်လျှင်သာ သူနှင့်ရင်းနှီးမည်ဖြစ်၏။ တဗ္ဗာသိုလ်တွင်နေစဉ် ကျွန်တော်
သည် သမဂ္ဂနိုင်ငံရေး ကိုသာ တဖက်သတ်မလိုက်၊ စားပေလည်းဖတ်ချင်၏။
စာလည်းရေးချင်၏။ ဂိုတ် ကိုလည်း လိုက်စားဖူး ၏။ သည်လိုအစုံလုပ်ချင်သဖြင့်
သူနှင့်မရင်းနှီးနိုင်ပေ။ သူကား နိုင်ငံရေး သမား သက်သက် ဖြစ်သည်။
ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်ကို ယခု သခင်ပဟိန်းက အသိဖွဲ့ပေးခဲ့၏။

သို့သော ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံရေးသမားသက်သက် မဟုတ်သဖြင့်
သူနှင့် အသိထက်လွန်မြောက်၍ ရင်းနှီးသော အဖြစ် သို့ မ ရောက်သွားခဲ့ပေ။
သခင်ပဟိန်းနှင့်ကားသည်လိုမဟုတ်၊ သခင်ပဟိန်းသည် ယဉ်ကျေး သိမ်မွှေ့
သူဖြစ် ၏။ စာပေကဗျာအလက်ဗျားကို နှစ်သက်၏။ ဂိုတ်ကိုချစ်၏။ ထိုကြောင့်
ကျွန်တော် နှင့် ခကာနှင့်ပင် ရင်းနှီးချစ်ခင်ကာ၊ ယခု သူကွန်မြှုနစ်ဖြစ်ဖော်သည့်
ဘဝအထိပင် ရင်းနှီး ချစ်ခင်ခြင်း မပျက် ကျွန်တော်ကား ခုခံရေးကိုလည်းမပြု။
နိုင်ငံရေးသမားလည်းမဟုတ် သို့သော ချစ်ခင် ရင်းနှီး၏။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်ကား
ဤကဲ့သို့မဟုတ်၊ ကျွန်တော်စာရေးဂါသနာပါသည်ကို ကိုအောင်ဆန်း သိ၏။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ရေး ခဲ့သော ဒရန်မဂ္ဂရင်းမှ ရတုပိုဒ်စုံမှ စသော
ကဗျာဗျား၊ ဝတ္ထုတို့ဆောင်းပါးစသည့် စာပေ များကို သူဖတ်ဖူးလိမ့်မည်မထင်၊
ဂရမိုက်၍ဖတ်မည့် လူမျိုးလည်းမဟုတ်၊ သို့သော တစ်ခါက သခင်ပဟိန်း နှင့် အတူ

သမဂ္ဂကော်မတီခန်းတွင် ပင်းယ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနိပ်ထားသော ကျွန်တော်၏
ဆောင်းပါး တစ်ခု ကိုကား ကျွန်တော် ၏ ရှေ့တွင် ဖတ်သည်ကို တွေ့ရဖူး၏။
ဖတ်ပြီးလျှင် ဝေဖန်ချက် ပေး၏။

ကိုအောင်ဆန်းသည်လည်း အက်လိပ်ပမာ ဆောင်းပါးရှင် တစ်ဦး
ဖြစ်ပေသည်။ အက်လိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသော သူ၏ဆောင်းပါးများကို ဂုဏ်လောက
မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖတ်ရဖူး၏။ သူသည် ပုံချွဲဘာသာတရား တော်နှင့် ပတ်သက် သော
ဆောင်းပါးများကိုရေး၏။ ကျောင်းသားများ အကတ်အစားဆင်ယင်ရေး ပြဿ နာ
ကိုလည်း သူသည် ဂုဏ်လောကတွင် ပန်းတနော်ဦးသန့် နှင့် အပြန်အလှန်
ရေးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ ပမာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း၏
ကြွေးကြွေးသံဖြစ်သော မျိုးညွှန်မဂ္ဂဇင်းတွင်ပါ သော သူ၏ လောကဂိဟာ အမည်ရှိ
ပမာဆောင်းပါးတိုကလေးကိုကား ကျွန်တော်အတော်သဘောကျ ပါ၏။
ကွမ်ာလောကကြီးကို ပညာပဟုသုတေသန အမြင်တို့ကို ပေးသော စာသင်ကျောင်းနှင့်
ဥပမာတင်၍ ရေးထား ၏။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ပမာစာအရေးညွှန်သူမဟုတ်ပေ၊ တိတိကျကျ
ရေး၏။ ပါ့ဌ်ကို မှန်ကန်စွာသုံး၏။ တစ်ခါတစ်ရုံ ဟာသညာက်ပါ၏။ ပုသိမ်မြို့တွင်
ကျင်းပသော ကျောင်းသားများညီလာခံ သူ၏ ဥက္ကဋ္ဌ မိန့်စွန်းတွင် ကင်ဘဲလ်
အစီရင်ခံစာကို " ပညာရေးပူရာကဗျာမ်းကြီးပေတကား" ဟု ပြောင် လျောင်
ထားသည်မှာ သရိုချက် (Irony) ပါ၏။ ကျောင်မှထွက်ပြီး တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့
ဝင်သွားသောအခါ ထုတ်ပြုတော်လာ၍လား မပြောတတ်၊ ဒရိုန်မဂ္ဂဇင်း တွင် ဆောင်းပါး
ရေးလိုကြောင်း ကျွန်တော်ကိုပြော ၏။ ကျွန်တော် လည်း တိုက်ရင် တို့နှင့် စီစဉ်၍

လစဉ်ကိုအောင်ဆန်းဆောင်းပါးများ ပါစေ၏။ ဒရန် မဂ္ဂဇင်း က ကိုအောင်ဆန်း ရေးသော ဆောင်းပါးများအတွက်ငွေ့ချိုးမြှင့်၏။

သူရေးသော ဆောင်းပါးကား "နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး" ဟူသော ဆောင်းပါးဖြစ်၏။ ဂရိတ်နိုင်ငံရေးက အစချို့ မျက်မောက်ပမာ နိုင်ငံရေး အခြေအနေအထိ ရေး၏။ ဘပြောလှ၏။ ဖတ်လို့ကောင်း၏။ သူလည်း ဒရန် တွင် ကြာကြာမရေးရာ၊ မကြာခင် ဂျပန်ပြည်သို့ ထွက်သွားသဖြင့် သူ့ဆောင်းပါးလည်း ရပ်၍သွား၏။ အစိုးရ ကလည်း ညီးထား၍လားမပြောတတ်၊ ဒရန်မဂ္ဂဇင်း ထိနှစ်မှုပင် ပိတ်ခြင်းခံရရှု၏။ သမဂ္ဂဥက္ကာဖြစ်သော ၁၉၃၈-၃၉နှစ် က သူသည် ဘီအယ်လ် တန်းတွင်ရှု၍ ပဲခူးကျောင်းဆောင် အလယ်ထပ်တွင်နေသည်။ အခန်း သည် သပ်ယပ်ခြင်းကင်းမဲ့၏။ သူ၏ အခန်းတွင် စာအုပ်များပြည့်နက်၍ နေ၏။ စာအုပ်များသည် စား ပွဲပေါ် တချို့၊ ဘီရိပ်ပေါ်တချို့၊ ကြမ်းပြုပေါ်တချို့၊ ပြန့်ကြား ရှိန်းရှင်းဆန်ခတ်ဖြစ်၍ နေကြ၏။ သူသည် အင်မတန်စာဖတ် သူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။

သူသည် ဒေါသကြီးသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ သည်လိုအများကထင်၏။ ကျွန်တော့ အဖို့ကား ဒေါသကြီးသည် မကြီးသည်ကိုကား မသိ၊ သူတွင် စိတ်လိုက်မာန်ပါစိတ်(Emotionalism) တွေ့ရှိသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်၏။ နှစ်ကိုကား အသေအချာ မမှတ်မိတော့။ သပိတ်မောက် နှစ်လည် အတိမ်းအမှတ် ပွဲတစ်ခု တဗ္ဗာသို့လ်သမဂ္ဂတွင် ကျင်းပ၏။ ပရိတ်သတ်ထဲမှထု၍ ဂေဖန်စကားများ ထပြောကြ၏။ ထိုပြောကြသည့်အထဲတွင် စစ်ကိုင်း ကျောင်းဆောင် မှ ကုလားကျောင်းသားတစ်ဦး က ဥက္ကာဇူးဟောင်း မစွဲတာရာရှစ် ကို ဂေဖန်ရာ၌

အတော် ထိနိုက်သော အပြစ်တွေကို ထုတ်ဖော်ပြော၏။ ကုလားကျောင်းသား
ပြောသည့် စကားများသည် အခြေခံဗိုင် သည် မနိုင်သည်ကိုကား မမှတ်မိတော့။

ကိုအောင်ဆန်း သည် မစွဲတာရာရှစ် အတွက် ဒေါ်ပွဲကာ ထိုကုလားကို
ကြိမ်းမောင်း၍ ရဲရင် ထွက် စသော အသုံး မျိုး သုံး၏။ လက်သီး ဆုပ်ကာ
ကုလားအပါး သို့တိုး၍ သွား၏ သေးကကျောင်းသားများက ပိုင်း၍ ဆွဲထား ရ၏။
သူသည် ဒေါသကြောင့် ဆတ်ဆတ်တုန်လျက်ရှိသည်။ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍
အိုးဝေညီ (အမေရိကန်ပြန်) အမျှူးရှိသော ကျောင်းသားတစ်စုက မကျေနှင်းသဖြင့်
သမဂ္ဂကို အယုံအကြည်မရှိ အဆို တင်သွင်း၏။ ထိုအစည်းအဝေး ၌
ကိုအောင်ဆန်း ညီမြဲ ကို ဒေါ်ပွဲကာ၊ ဥက္ကဋ္ဌကုလားထိုင် မှနေ၍ ညီမြဲ အတင်း ကို
အတော်ပြောလိုက် ၏။ သည်လိုစိတ်လိုက်မာန်ပါပြောပြီး နောက်တစ်ပတ်လောက်
ကြာသော အခါ ထိုနေ့က အောင်ဆန်း က ညီမြဲ အား ရုံးချုပ်သော စကားများကို
ရှုတ်သိမ်းလိုက်ကြောင်း၊ ကြော်ဤာစာ ကို တဗ္ဗာသို့လိုကျောင်းသား အသီးသီးတွင်
ထွက်ပေါ်၍လာ၏။ တဗ္ဗာသို့လိုက်ရှိစဉ်က ကိုအောင်ဆန်း သည် ပြုးသော
မျက်နှာထား ကို ထားခဲ့၏။ သူ၏ မျက်နှာထားသည် သုန်မှုန်၏။ တစ်ခါ
တွေ့ဖူးသော သူကို နောက်တစ်ခါတွေ့ လျှင် နှုတ်ဆက်ချင်မှဆက်၏။ သူကို
သိသူက ပြုးပြောသော်လည်း သူသည် တုံ့ပြန်၍ ပြုးချင်မှပြုး၏။ သူကလည်း
အစဉ်လိုလို နိုင်ငံရေးကိုသာ တွေးနေဟန်တူ၏။ ဗဟိုပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး
အတွက် စိတ်ပူ ပုံးရ၏။

ထိုကြောင့် သူသည်သုန်မှုန်လျက် နေသည်။ သူစကားပြောလျှင်လည်း
နိုင်ငံရေးအကြောင်းကိုသာ ပြောသည်။ သူပြောနေစဉ် သေးရှိလူများက

နားထောင်နေရသည်။ ဘေးက လူများ၏စကားကိုသူ မကြား။ သူပြောချင်တာ
 တွေကိုသာ စွတ်ပြော၍နေတတ်သည်။ တစ်ခါက ရန်ကုန် ကို ဂျပန်တို့ သိမ်း
 ပိုက်စအချိန် ဂီတိရိယ ရိပ်သာရှိ အမိမိတစ်အမိတွင် သခင်မြန်း
 ရဲဘော်များနေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ကျွန်တော့ မှာလည်း တောက
 ရောက်ခါဝါဖြစ်၏။ အည့်ခန်းရှိ စန္ဒယားတွင် ကျွန်တော်က ထိုင်ကာတီးနေ ၏။
 ဘေးမှ သခင်စံဝေနှင့် တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားတရီးက ပိုင်း၍
 သီချင်းလိုက်ဆိုလျက် ရှိ၏။ ဘီအိုင်အေ သမား များမှာ၊ ဂီတအင်မန်ဝတ်နေ၍
 သီချင်းသံကို တောင့်တနေသဖြင့် အတင်းတီးခိုင်း ကြ ၏။ စန္ဒယားမှာ အသံတွေ
 ပျက်၍ နေ၏။ "ချစ်ခင်မှာလား... ကြုံမှာလား ခင်ခင်ရယ်...ချစ်သံနှယ်
 အဟုတ်ကို ချစ်တော့မယ်၊ ခင်ရယ်ကြုံမယ်..." "

ပိုင်း၍ဆိုနေကြရာမှ သည်နေရာသို့ ရောက်လာသောအခါ
 ကိုအောင်ဆန်းသည် ဂေါက်ဂေါက်ဂေါက် နှင့် တစ်ဖက်မှ လျောက်လာကာ
 စန္ဒယားအပါးတွင် လက်ထောက်ကာရပ်လျက် "ဟေ့ ရပ်ကြ ခုလိုအခါမျိုး မှာ
 ရဲစိတ်၊ မာန်စိတ်တက်စေမဲ့ ရဲတင်းသံတို့ကိုသာ ဆိုရတယ်ဗျာ။ ဒီချစ်မယ်ကြုံမယ်
 သီချင်းမျိုးက မဟန်ဘူး"၊ ရတ်တရက် ကြောင်၍ စန္ဒယားကို ခေတ္တရပ်လိုက်၏။
 သူသည် သူပြောချင်တာပြောပြီး၍ ထွက် သွားလေသည်၊
 ကျွန်တော်တို့လည်းဆက်၍ သီဆိုကာ ကျွန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ သူကားသည်လို
 လူစားမျိုး။ သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုလှမောင်(ယခု ဆိုရှယ်လစ်ပါတီပင်၏)
 လက်ထပ်ပွဲသည် ဘီအိုင်အေခတ် ၌ ရွှေတောင်ကြား တွင် လုပ်၏။ သူ၏
 လက်ထပ်ပွဲသည် ဘီအိုင်အေသမားများတွင် ပထမဆုံးဖြစ်၏။

လက်ထပ်ပွဲပြီးသောအခါ   ဧည့်ခန်းဆောင်တွင်   မိတ်ဆွေများ
 စုရုံးကာနေကြ၏။ ကြေးစားစန္ဒယားဆရာ တစ်ဦး က တီးကာ ဖျော်ဖြေလျက်ရှိ၏။
 သည်အတွင်း ကိုအောင်ဆန်းသည် စန္ဒယားဆရာကို ရပ်စေကာ ကျွန်တော့ ကို
 လူကြားထဲမှ အတင်းဆွဲခေါ်၍ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို တီးစေ၏။ သူသည် စန္ဒယားကို
 လက်ထောက် ကာ မရတာရဖြင့် လိုက်ဆို၏။ တီးသောသီချင်းမှာ
 ကျွန်သီချင်းပင်ဖြစ်၏။ တေးဆုံးလျှင် လက်ခုပ် တီးကာ နောက်တစ်ပုဒ်
 တီးခိုင်ပြန်၏။ တစ်ခါက ဂျပန်ခေတ်ဝန်ကြီးတစ်ဦး ၏ ထမင်းစားပွဲတွင် သူလာ၏။
 ထမင်းစားပွဲ စမည်ပြုသောအခါ သူကို စစ်သေနာပတိဟု အားလုံးက
 လေးစားသောအား ဖြင့် ထမင်းစားခန်းကြီးထဲ သို့ သူကို အရင်ငင်စေ၏။

အေား ဧည့်သည်များက အကွင်ရပ်၍ သူအင် ကို
 စောင့်လျက်နေကြ၏။ သူသည် စစ်ဝတ်စစ်စားနှင့် ပင်လာသော အခါ ရှတ်တရက်
 စားပွဲထိပ် ကုလားထိုင်တွင် ပင်ထိုင်လိုက်ပြီး အတ်ခနဲ့ ဘယာကြော်တစ်တုံး ကို
 ယူကာစားလိုက်၏။ သူထမင်းစား နေစဉ် ဧည့်သည်ပင်လာလိုလည်း
 ပမာ့ဧည့်ဝတ်ထုံးတမ်းအရ ဝင်စား ပါ့်း လား ဟု ခေါ်ချင်မှခေါ် သော
 လူစားမျိုးဖြစ်၏။ ဒါတွေကြောင့် သူကို မိတ်ဆွေရင်းများက ကြောင်သည်ဟု
 အမှတ်ထားကြ၏။ သူတွင်သိမ်းမွေ့ခြင်းမရှိ။ အလှအပကို သူမမက်မော။ သူသည်
 ကြမ်းတမ်းသည်။ ရိုင်းသည်။ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းရေးတွင်ရှိသော
 ဧည့်ဝတ်ထုံးစံယဉ်ကော်ခြင်းစသည်တို့ကို သူသည် လုံးငါရရှုမလိုက်။ ဂီတာ၊ ပန်းချီ၊
 သဘင်စသော အနုပညာရပ်များကို မလိုက်စား၊ သူကိုသူ အတင်း

ယဉ်ကျေးအောင် မလုပ်။ သူ၏ နိဂုံအတိုင်း ခပ်ရှင်းရှင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းပင် မပြုပြင်ဘဲနေ၏။

သူတွင် နိုင်ငံရေးဂါဏ်၏ ကား ပြင်းထန်လှပေါ်၏။ သူသည် နိုင်ငံရေးကို သာ တစ်ခုတည်းလုပ်သော သူတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူသည်ရိုင်း၏ ကြမ်း၏ ကြောင်၏။ ကိစ္စမရှိ၊ သူသည် ညွှန်ခန်းဆောင်မှ ဂုဏ်သရေ ရှိ လူကြီး လူကောင်းမဟုတ်။ တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်သော နိုင်ငံရေး သတ္တဝါဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကိစ္စမရှိ။ °၁၉၄၂ခုနှစ်တွင် သူနှင့် နောက်ဆုံးတွေ့ဗျာ၏။ သူသည် အတတ်ပညာ(Art) အကြောင်း ကိုပြောပြု၏။

"အတတ်ပညာ ဆိတ္တရှိတာပဲ။ လင်မယားဘဝမှာလည်း
အတတ်ပညာမြှောက်အောင်လုပ်ရတာပဲ၊ အတတ်ပညာ မဲ့ ရင်
လင်မယားကွဲမှာပေါ့။ ဒီလိုပဲ တော်လှန် ရေးမှာလည်း အတတ်ပညာရှိတာပဲ။
အတတ်ပညာမြှောက်မှ တော်လှန်ရေးဟာလည်း တကယ့် တော်လှန်ရေးအစစ်ပဲ"
သည့်နောက် သူနှင့် ကျွန်ုတ် မတွေ့တော့၊ တွေ့ဆုံးလည်း အကြောင်းမရှိ။
အကြောင်းမရှိဘဲ သူ့ဆီသွားလည်ကလည်း ဖော်ဖော် ရွှေခြေ
လောကွဲတ်ပြု၍၏ခေါ်မည့် လူတားမျိုး မဟုတ် တစ်ခါက မိုလ်ချုပ်ဘဝတွင်
ဖော်တော်ကားကြီး ထဲ ၌ သူ၏အနီး ကလေးများနှင့် တစ်ပြု၍ကြီးကို မြင်လိုက်၏။

အော် သား နဲ့ မယား နဲ့ မို့ လူ စိတ် တော်တော် ပေါက်လာပြီ၊
အရင်ကလို "ကြောင်" တော့မည်မဟုတ်။ အကြမ်း၊ အရိုင်းမှ၊ ယဉ်ကျေး
လာတော့မည်ဟု အောက်မေ့လိုက်၏။ မှန်မမှန်ကား မဖော်တတ်။ ဖဆပလာ့ဘွဲ့

အမျိုးသား ခေါင်းဆောင် ဦးဒေါ်ဆန်း ကိုကား ကျွန်တော်မသိ၊ သူ၏
နှင့်ရေးကို ပေဖန်ခြင်းမဟုတ်၊ သူ၏ လူ အဖြစ်သာ ကျွန်တော်သိသည်အထိ
ပြောပြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တစ်ခုတေဘုထင်သည်။ သူသည် လူထုထဲမှ
လူတစ်ဦးဖြစ်၍ လူထုနှင့် ဆက်စပ်နေ၍ လူထုခေါင်းဆောင်
ဖြစ်လာရသည်ဖြစ်လိမ့်မည်။

+++++

ဦးအောင်ဆန်း

(ဦးအုန်းမြင့်)

(ကျွန်ုတ်းပါးရှင် ဦးအုန်းမြင့်မှာ ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်း၏
အရင်းအနှစ်းဆုံး မိတ်ဆွဲ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဦးအုန်းမြင့်နှင့် သခင်တင်ဦးတို့မှာ
သခင်ဘဝကပင် ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်း၏ ပြောမနာ ဆိုမနာ မိတ်ဆွဲရင်းများ
ဖြစ်ကြသည်။ ဦးအောင်ဆန်း မကွယ်လွန်မိကလေးက ကျင်းပခဲ့ သော
သတင်းစာဆေရာများ အစဉ်းအဝေးတွင် ဦးအောင်ဆန်းက "ကျပ်အကြောင်း
သူတို့နှစ်ယောက်သာ ကောင်းကောင်းသိတယ်" ဟု ပြောဆိုခဲ့မှုးသည်။
ကျွန်ုတ်းပါးမှာ ဦးအုန်းမြင့်၏ ဆောင်းပါးပင် ဖြစ်သည်။)

တိမ်ဖုံးသောလပမာ

ဗိုလ်ချုပ်ကျယ်လွန်ပြီဟု ပြောသံကြားလိုက်ရသည်နင့် တစ်ပြိုင်နက်
ကျွန်တော်၏ အနီးတွင်ကပ်၍ ဗုန်းကျပြီး ပြင်းထန်စွာ မြည်ဟီးပေါက်ကွဲကာ၊
မိုးနီးလုံးတွေ ပိတ်ဖုံးမောင်မဲသွားသကဲ့သို့ ထင်မှတ်လိုက်မိတော့သည်။
လျှပ်တစ်ပြိုင် လုံးလုံးသတိလစ်ခါ လဟာပြင်ကြီးကဲ့သို့ ရှိနေရာမှ တဖြေးဖြေးပင်
တရေး ရေး ထင်မြင် ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာကား ယခင်နစ်ပေါင်း အတော်ကြာမှ
ယခုအထိ ဗိုလ်ချုပ်နင့် အတူ ဇနထိုင် လုပ်ကိုင် စားသောက်သွားကာ
ပြောဆိုရပုံများပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့စိတ်ထဲတွင် ထင်ပေါင် မြင်ပေါင်
ပေါ်ပေါက်လာသောသံလည်း သာယာသော နေ့လည် နေ့ခုံးတွင် မြင်တွေ့ရသော
အခြင်းအရာမျိုးကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ၊ တိမ်ဖုံးသော လရောင်အောက်တွင်
မြှေတွေအုံဆိုင်းနေသည့်ကြားမှ မြင်ရသော အရိပ်အရောင် ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း

တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားပင်ဖြစ်သောသံလည်း ကော့စမစ်တစ်ဟဲရားကရင်း
တို့နင့်ဝေးစွာ။ အုန်းဆီပင် ထိတွေ ဖူးဟန် မတူသော စုတ်ဖွားဖွားဆံပင်၊
ကြမ်းပေါ့ဆိုသော ကော်လာမပါသည့် ပင်နှီရောင်မွဲ ရှုပ်လက်တို့
အရောင်မပြောင်သော ကြေးနီရောင်သာန်ကောက်လုံချိတို့ကို ဝတ်ဆင်လျက်
အမြီးပိုင်း ပါးလျက် ရှိသော လေယာဉ်ပျံ ဖိနပ်နင့် သခင်ပေါက်စ ကိုအောင်ဆန်းကို
ပြန်၍မြင်ပေါင်မိသည်။ မျက်နှာထားမှာမှ ရူးသိုးသိုး ပင်၊
တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားဆို၍ ယုံနိုင်စရာအလျှော့ဗျားမရှိသည့် သခင် အောင်ဆန်းကို
တဗ္ဗာသို့လ် ပဲခူးကျောင်းဆောင်တွင် စ၍ တွေ့ရလေသည်။

သတ္တမ

ထိအချိန်မှစ၍ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် မကြာခကာတွေ့ရသည်။
 တို့ပဲမာအစည်းအရုံးသို့ မကြာမကြာ ပေါက်၍ပေါက်၍လာတတ်သည်။
 သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုးနှင့် ကျွန်ုတ်တို့ ရုံး နေသော အီမံသို့ လည်း
 လူညွှန်လူညွှန် လာတတ်လေသည်။ သူနှင့်တစ်နေ့တွေးပို၍ ရင်းနှီးလာလေလေ
 သူအား ကြည်ညို လာလေလေ ဖြစ်တော့သည်မှာ အခြားမဟုတ်။

ကျွန်တော်တို့နှင့် တွေ့ဆုံတိုင်း တဗြားစကားကိုမပြော၊ လွှတ်လပ်ရေး
အကြောင်းကိုသာ ပြောသည်။ အချိန်နာရီ ရှိသမျှ လွှတ်လပ်ရေးအတွက်
အမြတ်များအလုပ်လုပ်ဖို့ စိတ်သာစောနေသည်။ သူများ လွှတ်လပ်ရေး အတွက်
အမြတ်များအလုပ်လုပ်ဖို့ စိတ်စောလွန်းအားကြီး၍သာ အခြားသူများကခဲ့လျှင်
ကြားခဲ့မှ ကြားသည်။ သူများပြောလျှင် ဂရတ္တစိုက်နားထောင်ချင်မှ ထောင်သည်။
သူဘာသာသူ စဉ်းစား နေသည်သာ ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့် မိတ်ဆွေရင်းများကပင် သူ့အား ဟန်ကြီးပန်ကြီးလုပ်သည်။
သွေးကြီးသည်၊ စွဲကျသည်၊ အုကြောင်ကြောင် နိုင်သည်။ ဦးနောက်
ကျဉ်းနေသည်ဟု အမျိုးမျိုး အထင်မှား အမြင်မှားဖြစ်ကြသည်။ သူ့အကြောင်း နှင့်
စပ်လျဉ်း၍ အဖြစ်အပျက်ကလေးကို ပြန်၍ မြင်ယောင် လျက်ရှိရပေသည်။
တန္နာသော် သခင်ဗိုလ်(ဂျပန်တော်လှန်ရေး အတွက် အိန္ဒိယပြည်မှ မြန်မာပြည်သို့
လေယာဉ်ပုံနှင့်အလာ လေယာဉ်ပုံ ပျက်ကျ၍ သေဆုံးသွားရရှာသူ) သည်
ကျွန်တော်နှင့် သခင် သန်းထွန်းတို့ဆိုသို့ ဒေါကြီး မောကြီး နှင့် ရောက်လာသည်။

"ဟေ့ ကိုပါ၊ ဘာဖြစ်လာတာလဲဗျာ"ဟု ဆီး၍ မေးကြရာ၊
 သခင်အောင်ဆန်းပေါ့၊ ကျွန်တော်သူကို ကွန်တိနင်တဲ့လ်ဒေါင့်မှာ
 ပောင်ချာချာနဲ့တွေတယ်၊ တွေလို့ ဟေ့ သခင်အောင်ဆန်း ဘယ်လဲ ဘိုင်စကုတ်
 ကြည့်မလို့လား၊ ကျွန်တော်နဲ့ အတူတူကြည့် မယ်လို့ နှုတ်ဆက်တယ်၊ သူက
 ခပ်တည်တည် လူကိုကြည့်ပြီး ချာကနဲ့လည့်ထွက်သွားတယ်။
 လူတွေအများကြီးထဲမှာ သိပ်ရှုက်စရာ ကောင်းတာပဲ" ဟု ရှားရှား
 ရှားရှားဖြစ်နေသဖြင့် "ကိုပိုကလည်းဗျာ သူအကြောင်းအသိသားနဲ့ပဲ" ဟု ပိုင်းယန်း
 ဖြောင့်ဖျော်လိုက် ရသည်။ နောက်တစ်နောက် သူကိုယ်တိုင် ပေါက်လာသည်နှင့်
 တပြီးနောက် "ဟေ့ သခင်အောင်ဆန်း ခင်ဗျား မနေ့က ကိုပိုကို အူကြောင်ကြောင်
 လုပ်လွှတ်လိုက်လို့ ကိုပို အေါ်ဖော်တယ်" ဟု ပြောရာ၊ သခင်အောင်ဆန်း မှာ
 ကျွန်တော်ပြောသည်ကို အရှင်းနားမလည်၊ "ဘာလဲကွဲ"ဟု ဆိုနေပြန်၍ အကျိုး
 အကြောင်း ပြောမှ "ငါသူနဲ့မတွေပါဘူး"ဟု ပြန်၍ဖြေလေသည်။
တို့ပမာအစည်းအရုံး

တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းတွင် အေးအေးလူလူ စာသင်နေရာမှ လွှတ်လပ်ရေး
 စိတ်ဓော်မှုဖြင့် အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ် နေရသော သခင်ဘဝသို့
 လုံးလုံးလျားလျား ရောက်လာလေပြီ။ တို့ပမာအစည်းအရုံး အမြတ်များ
 အတွင်းရေးမှုးအလုပ်ကို လက်ခံပြီး တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ပြောင်းချွဲ
 လာလေသည်။ ချွေးနံ့းတသင်းသင်းထွက်နေသော လွှာချင်းစောင်တစ်ထည်
 ချေးညှုံးလိုင်၍ မာသော နေရာ မာ၍ မို့များထွက်နေသည့် နေရာ ထွက်နေသော
 မွောခေါင်းအုံးတို့ဖြင့် ဖုံအထပ်ထပ် တက် နေသော ကြမ်းပြင်တွင်

စာအပ်ပုံကြီးယ် သတင်းစာအဟောင်းအမြင်းများ၊ ပတ်လည်ရိုင်းနေပြီး အမြဲ
မရှင်းသည့် အိပ်ရာထက်တွင် အိပ်ကာ၊ လမ်းဘေးဆိုင်တွင်
စားကာသောက်ကာနှင့်ပင် လွတ် လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ကို သဲသဲမဲလုပ်လေသည်။

သို့သော် တစ်ခါတစ်ခါတွင်ကား၊ ဘိုင်အမြဲကျနေသည့်

အပေါင်းအဖော်များတွင် ပိုက်ဆံရှုမရှု နားမ လည်၊ ဟော့ည ဝါဘာစားချင်သည်ဟု
ပြောပြောဆိုဆိုထွက်ကာ သူ့ဝင်ချင်သည့်ဆိုင်ရုံး စားချင်တာ တွေ စား၍
အတူပါလာသူ အပေါင်းအသင်းများမှာ ပိုက်ဆံမရှိ၍ ချောက်ကျခဲပေါင်းမှာ
မရောမတွက်နိုင် တော့ပေါ်။ တစ်ခါ တစ်ခါလည်း ပိုက်ဆံမရအရ ချေးခိုင်းပြီး
ရုပ်ရှင်ပြခိုင်းတတ်သည်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်သည့် အခါလည်း အတန်း မရှောင်
တစ်မက်တန်းကလည်း တိုးခွေ့၍ချင်သည်။ ပြနေစဉ်လည်း တစ်ပိုင်းတစ နှင့်
ထွက်သွား တတ် လေသည်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်လျှင်လည်း သူသဘောကျပါက
အားရပါးရ ဂါးကနဲ့ ရယ်ချု လိုက် လေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရရှုမစိုက်၊
သူများရယ်လို့ ရယ်ချင်မှုရယ်သည်။ သူရယ်လျှင် ကား သူတစ်ယောက်တည်း
ရယ်သံသာ ထူးထူးမြေးမြား ထွက်တတ်လေသည်။

ရေနစ်စဉ်က

ပြန်၍မြင်ယောင်ပါသေးသည်။ အချိန်မှာ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ
ကျောင်းသားများကွန်ဖောင့် ပုံသဏ္ဌားတွင် ကျင်းပပြီး မော်တင်စွန်းသို့ နွေရာသီ
စခန်း ထွေက်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ခုသော နံနက်လင်းအားကြီးတွင် ကျွန်းတော်တို့
လူပေါင်း ၁၄ ယောက် အီးချိုင် "ရခိုင်ရွာ"သို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ လမ်းတွင်
တောင်ကျ ချောင်းတစ်ခုကို ဖြတ်ကူးနေကြရင်း တောင်ရေကျလာရာ ၁၄

ပေါက်အနက် ၁၃ယောက်သာ ရေကူး တတ်၍ သခင်အောင်ဆန်း၊
သခင်သန်းထွန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ရေနစ်ကြတော့သည်။ ထိုအခါ အားလုံး
မျက်လုံးပြီး မျက်ဆံပြုးဖြစ်နေရာမှ သခင်ပဟိန်း(ကွယ်လွန်) ဦးဇော်ဝိတ်
(ကာယဗလာ) နှင့် အခြားတစ်ဦး တို့ကကယ်၍ သက်သာတော့သည်။
တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောအခါ အားလုံးပင် ရေအောက် ကော်ကျင်း များ
ထိခိုက်၍ ဒက်ရာအနည်းအများရကြရာ၊ သခင်အောင်ဆန်း ခြေထောက်မှ
ရစရာမရှိအောင် အရှုအနများ အစင်းများထင်နေသော်လည်း နေပူကဲကဲ
သဲသောင်ပြင်တွင် မြှုံးမတွားလျောက် ၍ သွားလေသည်။

သူပုန်ထရမယ်

ဒီးချိုင်ရွာသို့ ရောက်သောအခါ ဘုန်းကြီးကောင်းတွင် နံနက်စာစားပြီး
ရွာသူရွာသားများအား တရား ဟောတော့သည်။ ကြုံတွင်မှ "လွှတ်လပ်ရေးကို
လက်နက်ကိုင်တော်လုန်မှသာရမယ်။" ကျူပ်တို့ သူပုန် ထရမယ်"ဟု
သခင်အောင်ဆန်း အတိအလင်းဟောပြောခဲ့လေသည်။ (သူပုန်ထမှ
လွှတ်လပ်ရေးရမယ် သူပုန်ထ ရမယ်)ဟု ဒေါ်မာန်ပါပါ ဟောလိုက်သံကြားရသဖြင့်၊
ထိုအခါက ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်းထဲခဲ့ရာ၊ ယခု တိုင် တွေးမိတိုင်း
ကြက်သီးထလာပေါတော့သည်။

ဒီးချိုင် ရွာ တွင် ဟင်းအမျိုးပေါင်း ၂၀ ကော်နှင့် စားသောက်လာကြရာ၊
အပြန်တွင် သခင်အောင်ဆန်း ဓါတ်တွေလျောသဖြင့် အတော်ကို အလူးအလဲ
ခံခဲ့ရသေးသည်။ သူကား ဓါတ်လျောသည်မှာ ခက်ခက် ပင်။

သံယောဇုံမရှိအောင် နွားတွေလို

၁၉၃၈ခုနစ်လောက်က   အိန္ဒိယသို့သွားကြသည်။   သဘော

ကုန်းပတ်ပေါ်တွင်   ခေါ်တောကုလားများ၊   ဂေါ်ရင်ရီ   ကုလားများ၊
မိဂုံးသိမ်းကုလားများ အရောရော အနောနောသွားကြရသည်။ အခြားသူအား
လုံးလိုလို အဖို့ မသတောကြီးလို ဖြစ်နေသော်လည်း သခင်အောင်ဆန်းမှာ
ဘာမျှဂါရမထိက်။ သတိထား မိဟန် မတူ စကားဝိုင်းဖွဲ့၍ ပြောကြတိုင်း
လူငယ်လူရွယ်တိုင်း နိုင်ငံရေးကို အမြဲတန်း (Whole time) လုပ်ဖို့ လိုတယ်။
ဒီလိုလုပ်ဖို့လည်း သံယောဇုံမရှိမှဖြစ်မယ်၊ သံယောဇုံမရှိအောင် နွားတွေလို ရွေး
သင်းထားရင် ကောင်းမယ်ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း ကား သူစိတ်ထဲရှိသမျှ ပြောချလိုက်သည်။

ဖြစ်နိုင်သည် မဖြစ်နိုင်သည်ကို ဂရမထိက်၊ လွှတ်လပ်ရေး အတွက်
ဘာမဆိုလုပ်ချင်သည်၊ လုပ်သည်။

ပျောက်သွားပုံ

အိန္ဒိယအသွား အပြန်လည်း လမ်းတစ်လျှောက်လုံး

ခကေခကဝမ်းလျှောသဖြင့် အရူးအလဲခံရရှာသည်။ သို့သော်လည်း
တချက်မည်းမတွားခဲ့၊ အိန္ဒိယမှ ပြန်လာကြပြီးနောက် ပမာပြည့်တွင်
လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ပိုမိုပြင်းထန်လာရာ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုး၊
ကိုပဟိန်းစသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ တစ် ယောက်ပြီး တစ်ယောက်
အဖမ်းခံရသည့်ကြားထဲမှာ သခင်အောင်ဆန်း ပျောက်ချင်းမလုပျောက်သွား
တော့သည်။

ခွေးမသားစစ်ထဲဝင်

ထိုနောက်မှာကား ဂျပန်တို့ ပမာပြည်ဝင်လာသည့်အခါ သူ့အား
ပိုလ်တေဇ္ဇာဖြစ်နှင့် ပြန်၍တွေ့ရ၏။ ကျွန်တော် လည်း တော့မှ
ရန်ကုန်သို့တက်လာပြီး သူ့အား ဒီပွဲန်းကုတ်တွင် စစ်ဝတ်စစ်တားနှင့်တွေ့လိုက်
ရသောအခါ သူက ကျွန်တော့အား သုန်သုန်မှုန်မှုန်ကြီးကြည့်နေသည်။
ကျွန်တော်က "ပိုလ်တေဇ္ဇာ နေ ကောင်း ရဲ့လား"ဟု စကားစလိုက်သည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် "ဘာ ပိုလ်တေဇ္ဇာလဲ ခွေးမသား စစ်ထဲဝင်ရ မယ်" ဟု
ပြန်၍နှုတ်ဆက်လိုက်သည်ကို ယခုတိုင်ကြားယောင်လျက် ရှိပါသေးသည်။

ထိုနောက် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်တင်းဦး (ယခု အစိုးရ
အသံလွှင့်ဌာနအစီအစဉ်လက်ထောက်) သူရဲ့ ပအေး (ယခု အာလံကွန်မြှုနစ်
ပါတီခေါင်းဆောင်)တို့ ဂိုးလုံဒင်းသဲလုံလီတွင် အတူနေကြသည်။ တစ် နေ့နက်
သူအိပ်ရာထွေ့ ကျွန်တော်က မုံရွာထောင်ထဲတွင်ရှိသည့် သခင်သန်းထွန်း၊
သခင်စိုးနှင့် အ ဗြားရဲ့သော်များကို သွားထုတ်ရန် လက်နက်နှင့်
လူပေးဖို့ပြောသည့်အခါ "ခွေးမသား မင်းသေချင်သလား၊ သူတို့လည်း
သူတို့ဘာသာထွေ့က်လာကြမှာပေါ့၊ မင်းမသွားရဘူး"ဟု ပြတ်ပြတ်တော်တော်ကို
ပြော လေသည်။ ကျွန်တော်လည်း အုံအားသင့်သလို ကြည့်နေစဉ် "ဒီပြင်
လူတွေကြည့်လွှတ်ပို့မယ် ကွယ်၊ မင်း လိုက်မသွားပါနဲ့"ဟု လေချို့ကလေးနှင့်
ပြောသံကို ယခုတိုင်နားမှ မထွေ့ကိုနိုင်မမေ့နိုင် ကြား ယောင် လျက်ပင်
ရှိပါသေးသည်။

ထိုသို့ ကျွန်တော့အပေါ် ကြင်နာစိတ်ရှိသော်လည်း သခင်တင်ညီး၊ သခင်ပအေး ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာ ချင်းဆိုင်မိတိုင်း "ခွေးမသားတွေ မင်းတို့စစ်တိုက်ရမယ်"ဟု အမြဲပြောလေ့ရှိသည်။

သူနှင့်အရက်

တစ်နေ့သော် ကျွန်တော်တို့ ပိုလ်စကြာအိမ်ရောက်သွားကြသည်။ ပိုလ်စကြာတို့အိမ်တွင် သခင်တင် (ယခု လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီး)၊ နောင်ကြီးလင်း (ကွယ်လွန်သူ သထံခရိုင်ဝန် သခင်လင်းကြီး) တို့ လည်းရှိရာ၊ အားလုံးကေးပင် "စစ်ပိုလ်ဆိုရင် အရက်သောက်ရတယ်"ဟု ပြောပြောဆိုဆို သခင်အောင်ဆန်း အား ဝိုင်း၍ အရက်တိုက်ကြတော့သည်။ ပထမတော့ မသောက် ဇွတ်ငြင်းသေးသည်။ နောက်မနေ နိုင်တော့ "စစ်တိုက်မှုပဲ သောက်မယ်၊ ငါ သောက်မယ်၊ အဟမ်းဟဲးဟဲး"ဟုဆိုကာ တစ်ခွက်မော့ လိုက် လေသည်။ မော့ပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် "မင်းတို့ဘွား မကောင်းဘူး၊ နံလည်းနံတယ်၊ ပူလည်းပူတယ်" ဟု မှတ်ချက် ချလေသည်။ ပိုလ်စကြာ သခင်တင်နှင့် နောင်ကြီးလင်းတို့ ကောင်းမှုပြောင့် ၃-၄ ခွက် လောက် သောက်ပြီးနောက် "သူကို အတင်းတိုက်ရမလား" ဟု ဆဲသည်။

နောက် "ငါ အိမ်ပြန်မယ်"ဟု ပြောပြောဆိုဆို ထပ်နေသည်။ အိမ်ရောက်သောအခါ "ငါမူးတယ် အိပ်မယ်" ဟုပြောကာ အိမ်ရာဝင် လေသည်။ ခကုမျှပြီမြင်နေပြီး အိပ်ပျော်သွားပြီဟု ထင်နေစဉ် "ဟေ့ ခွေးမသား အုန်းမြင့်၊ တင်ညီး၊ ငါ မူး တယ်၊ အိပ်လို့မရဘူး" ငါအမူးပြောအောင်လုပ်ပေးကြဟု အော်တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ဝင်သွားသော အခါ ဒယိမ်းဒယိုင်ထပြီး "ငါ

အမူးပြေအောင် လုပ်ပေးကြ ခွေးမသား တွေ" ဟု တကိမ်းတည်းကိမ်းနေ၍ "ရေချိုးမျာ ဖျောက်သွားမှာပဲ"ဟု ပြောလိုက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ ကိမ်းတော့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းမှာ ရေကို ဂု ရက် စရက်ကြာမှ ချိုးချင်မှ ချိုးသည်။ အမြင်မတော်၍ အခြားလူများက အတင်းချိုးခိုင်းမှ ချိုးတတ်သည့် အလေ့မှာ မပျောက်။ ထိုနောက်မှ သူအား သခင်တင်းနှင့် ကျွန်တော် ၂ ယောက်တွဲ၍ လမ်းလျှောက် နေရတော့သည်။ နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် အိပ်ရာထခါတိုင်းထက်နောက် ကျိုး အိပ်ရာမှန်းလျှင်နှီးချင်း "ခွေးမသား တွေ ငါမူးနေသေးတယ်"ဟု မနက်ခင်း နှုတ်ဆက်လိုက်လေ သည်။

နောက် ဗမ္ဗာတပ်မတော်ဖွဲ့လေပြီ၊ သခင်တင်းဦး၊ သခင်ပအေးနှင့် ကျွန်တော်တို့စစ်ထဲမဝင်၍ "ခွေးမ သားတွေ စစ်ထဲဝင်ရမယ်" ဟု တကိမ်းတည်းကိမ်းနေသည်။ သခင်အောင်ဆန်းကား စစ်တပ်ကြီး ကျယ်မှ လွတ်လပ်ရေးရမည်။ စစ်တပ်ကြီးကျယ်မှ လွတ်လပ်ရေးအစစ်ခိုင်လုံမည်ဟု တထ်ချယုံကြည် သည်။ စစ်တပ်ကြီးကျယ်မှုကို ကြိုးစားသည်၊ လုပ်ခဲ့သည်။

ခေါ်ခင်ကြည်နှင့်

ကျွန်တော် နယ်သို့ထွေက်သွားပြီး ပြန်လာသောအခါ သူဆေးရုတွင်ရောက်နေလေပြီ။ သခင်တင်းနှင့် ကျွန်တော် သူ့အခန်းထဲ ဝင်သွားကြရာ၊ ဟိုခွေးသား "တင်းဦး ကို ငါ့မိန်းမဖို့ လက်စွပ်ဝယ်ခိုင်းတာမရဘူး၊ မင်း ဝယ်ပေးရမယ်"ဟု စကားစလေသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူကျော်ပ်အောင် "ဝယ်ပေးပါမယ်"ဟု ပြော၍ "ဟေ့ တင်းဦး၊ အုန်းမြင့် ကို ပိုက်ဆံပေးလိုက်၊ ပေါ့ကောင် လက်စွပ်ဝယ်ဖို့နော် ခွေးမသား မင်း သုံး မပစ်လိုက်နဲ့ဦး"ဟု

တစ်ဆက်တည်းပြောလေသည်။ ထိအခိုက် ဆရာမလေးတစ်ယောက် ဆေးခွက် ကိုင်၍ ဝင်လာရာ "မသောက်ဘူး၊ မသောက်ဘူး၊ ဆရာမ မခင်ကြည်တိုက်မှ သောက်မယ်"ဟု ခေါင်းတ ခါခါ ပြောသဖြင့်၊ ဆရာမကလေးပံ့ပီး လျဉ်းထွက်သွားလေသည်။ တစ်ဖက်ခန်းမှ ဦးကော်ဖြိမ်း ယခု ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးက "မြန်မြန်ရအောင် လုပ်ပေးလိုက်စမ်းပျာ ဟဲဟဲ" ထုံးစံအတိုင်း လေအေးလေပြော ကလေး နှင့်လှမ်း၍ နောက်လိုက်လေသည်။

ထိုနောက် ကျွန်တော် တော့သို့ပြန်သွားရာ သခင်အောင်ဆန်း ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် လက်ထပ်သည့်သတင်း ကို ကြားရလေသည်။ ထိုစဉ်က သခင်အောင်ဆန်းမှာ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဆင်းရဲပင်ပမ်းကြီးစွာ ကြီး ပမ်း ၍ အတော် မကျွန်းမမာဖြစ်နေရာ၊ ဒေါ်ခင်ကြည် ၏ကရတုစိုက်ကြည့်ရပြုစုမျှကြာင့်သာ နာလုံထူလာ ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့မဟုတ်က တရောင်ရောင်နှင့် ထိုစဉ်ကပင် လုံးလုံးလဲဖွယ်ရာရှိပေသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည် ၏ကျွန်းရုံးကြာင့်သာ ယခုကဲ့သို့ လွှတ်လပ်ရေးကို ဆက်လက်ကြီးပမ်းနိုင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ သို့ သော် လွှတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်နေရင်းပင်၊ လွှတ်လပ်ရေးမရခင် လမ်းချလတ်တွင်ပင် ရန်သူ့လက် နက်ဖြင့် အသက်ဆုံးရုံးရရှာလေပြီ။

တော်လုန်ရေးအားပြီး

နောက် ဂျပန်ကို တော်လုန်ကြလေပြီ။
အင်လိပ်ပြန်၍ ဝင်လာပြီး မကြာခင်ပင် သခင်အောင်ဆန်း၊ ပိုလ်လက်၍
(ယခု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး) မျက်နှာဖြူစစ်ပိုလ်နှင့် စစ်ပိုလ်ကလေးအချို့။

ଭାବ୍ୟାତାଖ୍ଯାରେଗିଲାବନ୍ଦିତୁଣ୍ଡମୁ ବ୍ୟାକ୍ଷଣ୍ଟ ଗ୍ୟାଫ୍ଟଟେର୍ନ୍‌ପ୍ରିଂ ଟେକ୍‌ରବନ୍ଦି ।
ଗ୍ୟାଫ୍ଟଟେର୍ନ୍‌ଫ୍ରଣ୍ଟଟେକ୍‌ରବନ୍ଦି "ହେଲ୍‌କୋର୍ଟ ରୋଃମହାଃ ମନ୍ଦଃତ୍ତିଭ୍ରା ଶାଳ୍‌କୁର୍ରିଫେଵଲ୍ ।
ଏଠିଲେ ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟ ଚିକ୍କାଲିଗିଲେ"ହୁ ବୈପ୍ରିକ୍ଷଣବନ୍ଦି ।

ရုံးတိုင်သည့်နေ့

ကျွန်တော် ရန်ကုန်သို့ပြန်၍ ရောက်လာသောအခါ်ဗား၊ သူမှာ
နေ့မအား ညာမအား အလုပ်လုပ်နေရ သဖြင့် အေးအေးလူလူ ရယ်ရှိုးပတ်ရှိုး
နေခွင့်မရခဲ့ပေ။ သို့သော် ဖဆပလ အစိုးရအဖွဲ့၏၍ ရုံးထိုင် သည့်ညနေတွင်
အတွင်းဝန်များ ရုံးလောခါးအဆင်း၌ သူနှင့်ဗိုလ်ထွန်းလှကိုတွေ့ရှိ
"အစိုးရလုပ်ရတာ မနိုင်ပါဘူးကွာ... အုန်းမြင့်ရာ"ဟု ညီးညီးညားညာ၍ ရုံးမဲ့ကာပြောပြီး
ကားပေါ်သို့တက်သွားသည်ကို ယခု ထိုင် ကြားယောင်
မြင်ယောင်လျက်ရှိတော့သည်။

ဘိလ်ပြန် ကွန်ဖရင့်။

သိလပ်မှုပြန်လာကြပြီး။ တစ်ညွှန် သူအောင်တွင် သတင်းစာဆရာများကို
ဖိတ်ခေါ်ကာ ရှင်းလင်းပြောပြလေ သည်။ ရှင်းပြကြပြီးနောက် အသီးသီးထံ၍
ပြန်ကြစဉ် ကျွန်တော့အနီးသို့ ကပ်လာပြီး၊ "ဟေ့ကောင် မင်း က ဘာနားလည်လို့
သတင်းစာထဲမှာ တောရေးတောင်ရေးနဲ့ထည့်ရတာလဲ"ဟု မျက်နှာထားနှင့် ပြော
ပြော ဆိုဆို သူလက်ထဲရှိ လန်ဒန်တိုင်းသတင်းစာခေါက်နှင့် ရိုက်လေတော့ရာ၊
အနီးရှိပုဂ္ဂိုလ်များ အဲ့ အားသင့်နေကြ၏။ နောက် "ခွေးမသား မင်းတစ်နေ့လာညီ။
ဟဲဟဲ"ဟု ရယ်တော့မှာ အားလုံးကြက်သေ သေ နေရာမှ

ဂိုင်းရွှေရယ်နိုင်ကတ္တာသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ဝန်ကြီးဖြစ်လို့လည်း ဟန်မကြီး၊ စတိုင်မ လုပ် သူ့သဘောရှိး အတိုင်း ပြောဆိုနေ၊ ဆက်ဆံနေကျအတိုင်းပင်။

သူ၏ကတ်သိမ်း

ထိနောက်တစ်ဖန် အစိုးရအဖွဲ့သစ် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရှုဖွဲ့မည့် နံနက်က သူအိမ်တွင် သတင်းစာဆရာ များနှင့် ဝန်ကြီးများဆုံးကြပြန်သည်။ ထိနေးနံနက်က ၇ နာရီခွဲသာသာလောက်တွင် သူကလေး အထွေးဆုံး သမီး အနိစ္စရောက်သွားသဖြင့်၊ ဧည့်သည်တွေ ရှေ့မောက်တွင်ပင် အိမ်ပေါ်မှချေသွားရလေသည်။ သို့သော ဧည့်သည့်များ အနက် တစ်ဦးနှစ်ဦးသာ သိသည်။ ဆရာဒီ (ကွယ်လွှန်သူ ဒီးဒုတိုးသာဒီ)ကား စုတ်တသတ်သတ် နှင့်ရှုတော့သည်။ နိမိတ်သိပ်မကောင်းကြောင်း ပြောရှာသေးသည်။ သို့သော သူကား ကလေး သေ၍ ဘာမျှမထိခိုက် မတုန်လှပ်၊ သူ၏လုပ်ငန်းများကို ခါတိုင်းလိုပင် ရှင်းလင်းပြောပြုခြင်းကြောင်း သည်။

သူ၏ကတာ

ထိုနောက် ကျွန်တော်နှင့် ကိုသိန်း(စဝန)တို့သည်၊
ဆရာဒီ၏စကားကိုသာ စိတ်တွင် တအခုံတန္နေးနွေး ဖြစ်ကာ မကြာခက
သူအကြောင်းကိုပြောရသည်။ တစ်နှေ့သွေနောင်းတွင် သခင်အောင်ဆန်း ဒေါ်ခင်
ကြည်နှင့် ကလေးတွေပါ ပဟန်းပလာတာဆိုင်၌ တွေ့ကြသည်။
ဟန်ကြီးပန်ကြီးမလုပ်တတ်သော သခင် အောင်ဆန်းသည် ပလာတာဆိုင်၌
ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ဒူးတစ်ဖက်ထောင်ထိုင်ကာ ပလာတာ စားသည်။ သူ၏ကတာ
မေးရန်ပြောပြီး သူအိမ်သို့လိုက်သွားကြသည်။ အိမ်ရောက်သောအခါ ကတာကို

အောင်ကြည် က ထုတ်ယူလာသဖြင့်၊ ကျွန်တော်လည်း အတာကိုင်ပြီး "ဟင် စင်ဗျားအတာက ရေနံ လည်း မရှိဘူး၊ ပဲခြွှေ တောင်နေပြီ"ဟုပြောရာ၊ "အောင်မာ မင်းက ဒီကတာဟာ နာမည်ကျော် ဆရာတီးထွန်းမြတ် ဖွဲ့ပေးတာဘွဲ့"ဟု ရပ်ရပ်မောမော ပြောလိုက်သေးသည်။

သူဇာတာမှာ   ဖွဲ့စီးဖွဲ့စဉ်   ရေးရိုးရေးစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော်လည်း
အလွန်အလွန် ထူးခြားချက်တစ်ခုပါရှိ သည်ကား။

(ဘုံပညာနှင့်ပြည့်စုံသော သတိုးသားကို မာတာမိခင် ဖွားသန့်စင်သည်၊
နာမသညာ ခေါ်တွင်ရာကား၊ မောင်ထိန်လင်း အသက်ရာကျော်ရှည်စေသော်)ဟု
ပါရှိလေသည်။

အမှန်မှာ (ဘုန်းပညာ)ဟု ဖြစ်ရမည့်အစား (ဘုံပညာ)ဟု သူဇာတာတွင်
ထူးထူးခြားပါရှိခြင်းကို   ကို   သိန်း   ရော   ကျွန်တော်ပါ
ပြော၍မဆုံးနိုင်အောင်ရှိရလေသည်။

သူနှင့်နောက်ဆုံးတွေ့ရသည့်နောက်

သူနှင့်နောက်ဆုံးတွေ့လိုက်ရသည့်မှာကား၊   ဆရာချို့အခန်းထဲ
သတင်းစာဆရာများ   ကွန်ဖရင့်တွင်ပင်   ဖြစ်ပေသည်။   ထိုနောကမူ
သခင်ဆောင်ဆန်းမှာ တစ်ချိန်လုံးလုံး ရယ်ကာပြီးကာ ဒေါမာန်ပါပါပြောသွား
လေသည်။ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ်တွင် ကြုံတစ်ကြိမ်သာ အာဝဇာန်းချင်ချင်
ရပ်ရပ်မောမော ကျေ ကျေ နပ်နပ် စကားပြောသွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။
ပြောဆိုပြီးနောက်   အသီးသီးပြန်ကြသောအခါ   ကျွန်တော်   လည်း
သူအနားသို့ကပ်သွားပြီး "မြို့ရာ လူပ်လူပ်ရှုချွဲ အကာအကွယ်တွေများ လုပ်ထားရဲ့

လား"ဟု မေးရာ "ဟေ့ အန်းမြင့် ရာ သူတို့က ကာကွယ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့
မင်းထင်သလား"ဟု နှုတ်ခမ်း နှစ်ခု စွဲကာ ပြန်၍ပြောသွားလေသည်။

ကြံစကားများ ပြောသွားခဲ့ပြီးဖြစ်၍မှ မကြာမိပင် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးကို
အပ်ချုပ်ရသော အစိုးရပဟိုကာန မြန်မာပြည်၏ မြို့တော် ရန်ကုန်မြို့၊ အလယ်ခေါင်
အတွင်းဝန်များရုံးပေါ်သို့ ရန်သူတို့ အတင့်ရဲရဲ ချဉ်းနှင်း ၀၈ ရောက်ကာ၊
ရက်ရက်စက်စက် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့် သူမှာ လွတ်လပ်ရေးရခါနီး
လမ်းခု လပ် တွင် ကျဆုံးသွားရရှာလေပြီ။

သူအလိုရှိသော တကယ့်လွတ်လပ်ရေး၊ သူအလိုရှိသော
 စေတ်မြိုလက်နက်များဖြင့် လုံးဝပြည့်စုံသော စစ်သားတစ်သုန်း ရှိ စစ်တပ်ကြီးကို
 ဖြစ်မြောက်အောင် လုပ်နိုင်သူကေား။ သူအလိုရှိသော တစ်မျိုးလုံး ညီ ညွတ်ရေးဖြင့်
 သဲသဲမဲမဲ စွဲကောင်းကောင်းဖြင့် သူအလိုကို ဖြည့်စွာကာ
 သူကေားဇူးကိုဆပ်ကြဖို့သာ ရှိ ပေတော့ သတည်း။

၁၃၆

++

သည်နစ်ညီး

မန်းတင်

(ဘဇ္ဇဝပြည့်နစ်၊ စွန်လထုတ်
ပအောာမဂ္ဂရှင်းတွင် တာရေးဆရာ
မန်းတင် က၊ (သည်နစ်ညီး)ဆောင်းပါး၌
ကိုယ်တွေ့ ရေးသားထားပုံ ဖော်ပြ
လိုက်ရပါကြောင်း)

ထုတ်ဝေသူ

နေရား၊ အိန္ဒာ နှင့်
ကိုအောင်ဆန်း တူတဲ့သို့လို့
သွားရတော့မည်။

မသွားမီ နှော်တု

ကျောင်းပိတ်ချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ၏
ခုတိယအကြိမ်မြောက် ညီလာခံသဘင်ကြီး ကျင်းပလေသည်။ ကျင်းပသည့်
နေရာကား မွန်လေးမျို့၊ ပဟိုအမျိုးသားအထက်တန်း ကျောင်းတွင် ဖြစ်လေသည်။
မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ အစုံအညီ ရောက်ရှိ
နေကြလေသည်။ တူတဲ့သို့လို့မှ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များကိုလည်း
ထိနေရာတွင် တွေ့မြင်ရ လေသည်။

ကိုအောင်ဆန်း၊ ကိုလှရွှေ၊ မစွတာရာရှစ်၊ ကိုညွှန်၊ ကိုထွန်းတင်၊ ကိုစိန်၊
 ကိုပဟိန်း၊ ကို သိန်းအောင်၊ ကိုခင်မောင်လေး ကျွန်တော်လည်း ထိနေရာတွင်
 ရောက်နေပါသည်။ မည်သည့်ကျောင်း ကမှ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်
 နှင့်ရောက်ရှုနေကြခြင်း မဟုတ်ပါ။ သပိတ်မောက်ဆောင်ရွက်ဖွယ် ကိစ္စအဝေး
 တို့ကို ကူညီ ဆောင်ရွက်ရန် ရောက်ရှုနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ညီလာခံသို့
 ရောက်ရှုလာကြသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ အားထမင်းကျွေးရန်
 "ဒိုးသူကြီး" အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်သူမှာ မွန်လေးသား
 ကိုစိန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် သူအား အကူအညီပေးရင်း ထမင်းခွဲပြင်ခြင်း၊
 ပန်းကန်သိမ်းခြင်း အစရှိသည့် ဝေယာဝစ္စကိစ္စများကို လုပ်ကိုင်နေရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ မီးဖိုချောင်တာဝန်ခံများသည် အများကို ကျွေးပြီးသည့်
 နောက်ဆုံးမှ ထမင်းစားကြရပါသည်။ အများ အားဖြင့် ထမင်းရောဟင်းပါ
 တက်တက်ပြောင်နေတတ်သည်က များသောကြား အစာဝတ် ခံကြရသည်။
 ညီလာခံကျင်းပရာ အမျိုး သားကျောင်းကြီးသည် မြန်မာဆန်ဆန်
 ဆောက်လုပ်ထားသဖြင့် စုလစ်မွန်းချွှန် များ အနည်ငယ်တပ်ထား သောကြား
 အလွန်ကျက်သရေရှိလေသည်။ မော်တော်ကားစိမ်းကြီး နှင့် ပါတ်ရထားစိမ်းကြီး
 တို့သည် နံနက်တစ်ခါ နေ့လည်တစ်ခါ ဖုံသိပ်စေခြင်းနှာ၊ ဘယ်လောက်ပင်
 ရောဖြန်းဖြန်း နေမင်း၏အရှိန်ကို မနိုင် နိုင်ပါ။ ခကဗြာလျှင် ဖုံတို့သည်
 ထမြတိုင်းထက်ကုန်ပါသည်။ လမ်းမကြီး ဆီမှ ဖုံတို့သည် မကြာခကာ ပင်
 လေယဉ်စီးကာ ညီလာခံကျင်းပရာ အမျိုးသား ကျောင်းဝင်း အတွင်းသို့
 ရောက်လာကြလေသည်။

ညီလာခံသဘင်ကြီးကား နှစ်ရက်လား သုံးရက်လား ကြာပါသည်။
 မည်သည့်အဆိုတွေသွင်း၍ မည်ကဲ သို့ မိန့်ခွန်း စကားတွေကို ပြောကြပါသလဲ။
 သည်ဟာတွေကိုတော့ ကျွန်တော် သတိမရတော့ပါ။ သို့ သော် မျက်စိ ထဲတွင်
 စွဲနေရစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးလီးရှိပါသည်။ သူတို့ကား "နေရား၊ သူ့သမီး အိန္ဒာနှင့် ကို
 အောင်ဆန်း" တစ်နေ့သော် အစည်းအဝေး တွင် နေရားနှင့်သူ့သမီး
 အိန္ဒာတက်ရောက်လာကြလေသည်။ သူတို့ကို ကျောင်းသားကြီးများက
 ခရီးဦးကြီးကာ အစည်းအဝေးဆန်းမအတွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်လာလေ သည်။

ဂျိုဟာလနေရားသည် တစ်ကိုယ်လုံးပင် တိုင်းရင်းဖြစ် အဖြူများကို
 ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ ဦးထုပ်ပါး ကလေး အဖြူ။ အကျိုခ်ပုည်ရည်အဖြူ။
 ဒိုတိအဖြူ။ သူနာခေါင်းသည် ပေါ်လွင်၍ သူမျက်လုံး အစုံသည် တောက်ပ
 နေလေသည်။ သူ့ချစ်သမီး အိန္ဒာကား အတိနဆာရီကို ဝတ်ခြံ၍ ဖလ်၏နောက်မှ
 ကပ်ပါ လာလေသည်။ ကြီးဗျားရေးမဂ္ဂဇင်းများတွင် နေရားက ထောင်တွင်းမှ
 သူ့ချစ်သမီးထံပေးစာများကို ဖတ်ဖူး နေသည်။ ကျွန်တော်သည် စာရေးသူဖောင်နှင့်
 စာလက်ခံသူ သူ့သမီးကို အသေအချာကြည့်နေရ ပါ တော့သည်။ အိန္ဒာသည်
 အရှေ့တိုင်း၏အလှကို ပေါ်လွင်စေလေသည်။ နေရားသည် မိန့်ခွန်းစကား
 အနည်းငယ် ပြောပြီး နောက်သူ့သမီးနှင့်အတူ ပြန်သွားလေသည်။

ပြီးလျှင် ကိုအောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြော လေတော့သည်။ သူသည်
 အစည်းအဝေး၏သဘာပတိဖြစ်လေသည်။ ပင်နီအကျိုနှင့် ပိုးလုံချည်အနီကို
 ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ သူသည် စကားကို အားရပါးရ ပြော နေလေသည်။
 ပြောစက ပ်လေးလေးပင် ထစ်ထစ်ငြောင့်ငြောင့် ပြောနေလေသည်။ တော်တော်

အရှင် ရလာသောအခါ သွက်လာလေသည်။ အထစ် အင့်လည်း
အစတုန်းကလောက် မရှိတော့ပါ။ ကြာလာ လေလေ ဒေါပါလာလေလေ၊
စားပွဲနောက်မှ ပြောနေရာမှ တဖြည်းဖြည်း စားပွဲစွန်းသို့ ရောက် လာလေသည်။
နောက် စားပွဲရှေ့သို့ ရောက်လာလေ သည်။ နားထောင်နေသည့် ကျောင်းသား-
ကျောင်းသူ များမှာ စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေသည့်ဟန် မတူပါ။

တစ်ခါတစ်ရုံ ကြောက်စီကြောက်စီဖြစ်လာပါသည်။ မိန့်ခွန်းကလည်း
ရည်လျားပါသည်။ ပြောရင်း ပြော ရင်းပင် သူလုံချည် ကို မရှု
ခူးနှင့်ညှပ်ထားလေသည်။ ခကေခက မပါများသောအခါ၊ ဒူးပေါ်ကာနီးလာလေ
သည်။ သည်အထဲ လုံချိုက ရှတ်တရက်ပြုတ်ကျု၍ ကတိုက်ကရိုက်ဖမ်းပြီး
ပြန်ဝါယားသေးသည်။ အတော်ကြီး ကြာမှ မိန့်ခွန်းဆုံးသွားလေ၏။
ညီလာခံကြီးကျင်းပနေဖုံးကို ကျွန်တော့မျက်စိထဲတွင် ရေးရေး သာမြှင်ပါ
တော့သည်။

မန်းတင်

+++++

ပဲခူးကတေ

ဂုဏ်လောကမဂ္ဂရင်း ၁၉၂၅သည် တက္ကသိုလ်နယ်မြေအတွင်းရှိ မြန်မာနိုင်ငံ
ပညာပြန့်ဘားရေးအသင်း၏ လစဉ်ထုတ်စာတော်ဖြစ်လေသည်။

ထိုအသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ စာပေများကို မြန်မာ
ပြန်ဆိုရန် စာကြည့်ခန်းများ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ရန် စာပေ ဝါသနာရှင်များကို
မြေတောင်မြောက်ပေးရန်ဖြစ်ရာ ဂုဏ်လောက မဂ္ဂရင်းဦးလည်း အင်းလိပ်၊
မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဝထ္ဌကောင်း၊ ဆောင်းပါးကောင်း၊ အက်ဆေးကောင်း၊
ကဗျာကောင်း၊ စာပေဝန်စာကောင်းများ၊ စာကြည့်ခန်း၊ စာကြည့်တိုက်၊
သတင်းများအပြင် ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲ စာမူ ကောက်နှစ်ချက်များ
ထည့်ပေးလေ့ရှိ၏။

ပြိုင်ပွဲစာမူများသည် နိုင်ငံခြားဝတ္ထုတိ၊ ဆောင်းပါး၊ အက်ဆေး၊
ကျမ်းကောက်နတ်ချက်စသည်ဖြင့် အမျိုး အစားများလေသည်။ ဘာသာပြန်
အကောင်းဆုံး စာမူအတွက် ရီးမြှင့်ငွေများ၊ စာအတိအရည်လိုက်၍ ၁၅
ကျပ်သော်လည်း၊ ၁၀ ကျပ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်တတ်လေသည်။

ထိုဘာသာပြန် စာပေပြိုင်ပွဲများကို စာပေဝါသနာရင် အများအပြား
ဝင်ရောက်ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြသည်တွင် မောင်ညွှန်(ပုဂံဆောင်)၊ (သခင်)ဘသောင်း၊
သီလဝ(မောင်သန့်)၊ မောင်ဝ(ဦးစိန်တင်)၊ မောင်မျိုးမင်း (ပခုလ္လာမြို့)၊
ဟသံ့တဆရာ(ဦးဘိုးရင်)၊ မေအုန်း(ကိုအုန်း)၊ သူရိယက္ခို(ရျေအေသန်း)
စသူတို့လည် စာမူဆုံးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။

ဤတွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်းအမျိုးသားကျောင်းမှ ၁၀ တန်း
၁၉၃၂ကို အထူးအမှတ်များဖြင့် အောင်မြင်၍ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းတိုက်သို့
ရောက်လာခဲ့လေသည်။ ပဲခူးကျောင်းဆောင်သားဖြစ်လာ ခဲ့လေသည်။

သူသည် ဥပစာတန်းတက်ရင်း အားအားရှိသမျှ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး
စာများကို ဖတ်ရှုလေ့လာတတ်လေသည်။ စာပေမဂ္ဂဇင်းများနှင့်လည်း
နီးစပ်ရင်းနီးလေသည်။

ထိုအခါ ၁၉၃၃ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် ဂွဲလောကမဂ္ဂဇင်း ဘာသာပြန်
စာပေပြိုင်ပွဲ အမှတ်ငှာကို သူ သတိပြုမြို့လေသည်။ ထိုစာမူမှာ
ပါမောက္ခာရှိရေးလတ်စကီး၏ စာတစ်ပုဒ်ဖြစ်လေသည်။

ပါမောက္ခလတ်စကီးသည် နာမည်ကျော် လန်ဒန်တဗ္ဗာသို့၏ ဘောဂဇ္ဈ^၁
ကျောင်းတိုက်မှ နိုင်ငံရေးပညာရှင်ဖြစ်လေသည်။ သူရေးသမျှ စာများသည်
ကမ္မာအရပ်ရပ်ရှိ နိုင်ငံရေးပညာ လေ့လာသူများအပေါ် အလွန်သွေ့က ပြောင်း၏။

ယခု ဂုဏ်လောကမဂ္ဂအင်းလာ ကောက်နှုတ်ချက်တွင် လွှတ်လပ်စွာ
တွေးခေါ်မှုအကြောင်းကို ပါမောက္ခ ကြီးက တင်ပြထားသည်ဖြစ်ရာ
ထိစာကောက်နှုတ်ချက်သဘော အချုပ်မှာကား ပြည်ရွာအကျိုးအတွက်
လူအများလွှတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ခွင့်ရဖို့လိုပါသည်။ လူအများ
လွှတ်လွှတ်လပ်လပ်စဉ်းစားတွေးခေါ်၍ သဘောတူလက်ခံသော
တိုင်းပြည်နိုင်ငံသာလျှင် အရာရာအခြေခိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ လူတစ်ဦးတစ်
ယောက်အဖို့ အရာကိစ္စ သင့်မသင့်၊ ကောင်းမကောင်း ချင့်ချိန်ဝေဖန်လိုသော
စိတ်မျိုးကို နိုင်ငံတော်က လေးစားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့တွေး၊ ဤသို့လုပ်ဟူ၍
နိုင်ငံတော်က စေခိုင်းသော တစ်ခါတစ်ရုံတိ ရောက်သလိုလို ထင်ရသော်လည်း
နောက်ဆုံးတစ်နေ့တွင် ပြင်းထန်သော ပြုပြင်မှုနှင့် ကြံ့ရတတ်ပါ သည် ဟူ၍
ဖြစ်လေသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ပါမောက္ခလတ်စကီး၏စာကိုဖတ်ရှုသာပြန်ဆို၍
ပဲခူးကဝေဟူသော ကလောင် အမည်သုံးကာ ပြိုင်ပွဲဝင်လေသည်။

၁၉၃၄ခုနှစ် အန်နဝါရီလထုတ် ဂုဏ်လောကမဂ္ဂအင်းတွင် ဘာသာပြန်စာပေ
ပြိုင်ပွဲအမှတ် ငါးနှင့်ပတ်သက် ၍ အကဲဖြတ်စာပါလာလေသည်။ အောက်ပါ
ကောက်နှုတ်ချက်ကို ကြည့်ပါလေ။

ပဲခူးကဝေမှာ တိုးတက်ရန်အလားအလာရှိ၏။ သို့သော် ဘာသာပြန်ပုံ
တိုက်ရှိကျဂွဲန်း စင်းလွန်း၏။ ဘာသာပြန် ဆရာကောင်းဖြစ်စုံ မြန်မာစာ
ပိုမိုဖတ်ရှုလေ့လာရမည်။ မောင်သိန်း၏အရေးအသားကား ရှင်းလင်းလွယ်ကူ၍
အနက်ပေါ်လွင်ပါ၏။ ဘာသာပြန်ပုံ အကောင်းဆုံးဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဘာသာ
ပြန်ရာတွင် အမှားအယွင်းတွေပါနေသည်။ ပဲခူးကဝေကဲ့သို့ပင် ခက်ခဲသော
ဘာသာပြန်အတတ်တွင် အလေ့အကျင့်လိုနေပေသေးသည်။ ယခု ပြိုင်ပွဲအတွက်
အကောင်းဆုံးစာမူ သတ်သတ်ချီးမြှုင်နိုင်စုံ အဆင့်အတန်းလိုသေးသည်။
ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆုငွေ ၁၀ ကျပ်ကို မြောင်းမြှုအစိုးရအထက် ကောင်းမှ
မောင်သိန်းနှင့် ပဲခူးကဝေ (အောင်ဆန်းယူနိုင်သာစတီကောလိပ်) တို့နှစ်ဦးအား
ခွဲဝေချီးမြှုင့် လိုက်သည်။

တိုက်စုံး

ကြည့်ရန်စာ-

(၁) "Prize Competition No.41" The World of Books,

Vol. 17, No.106 (November 1933), 461.

(၂) "Competition No.41 Award" The World Books,

Vol. 18, No. 108 (January 1934), 563-564.

(၃) ဒဂုံနွေ့များ၊ မြန်မာနိုင်ငံတပေဆုများ၊ ရန်ကုန်၊ စာပေပိမာန်၊ ၁၉၇၂

ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း ပြန်ပြောင်းသတိရမိစရာများ

ဘတ်ပုံတစ်ပုံကို မြင်လိုက်ရလျှင် အတိတ်က အောက်မေ့စရာတို့ကို ပြန်၍သတိရမိသည်။ အခြားအရာ တို့နှင့်မတူဘဲ ဘတ်ပုံထဲတွင် ထိအစွမ်းရှိနေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ ဘတ်ပုံတစ်ပုံ ကိုကြည့်မိရင်း စိတ်ထဲတွင် ဖော်ပြပါအတိုင်း ခံစားမိသည်။ ပုံထဲက ဗိုလ်ချုပ်၏ ဘေးတစ် ဖက်တစ်ချက် တွင် သူမိတ်ဆွေများကို မြင်ရသည်။

ဘတ်ပုံမှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က ရိုက်ကူးထားသောပုံဖြစ်သည်။ ပုံထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်မှာ တည်ပြုမွောဖြင့် စိတ်အေးလက်အေးရှိနေသည်။ သူမျက်နှာတွင် မသိမသာ ပြုးရိပ်ထင်နေသည်။ ခါတိုင်းကဲ့သို့ မျက်နှာကြော တင်းတင်း မဟုတ်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ထိအခိုန်က အဓိပတိဒေါက်တာပမ်း၏ ဝန်ကြီးအဖွဲ့တွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေသည်။ ယင်း

ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကား ဂျပန်သိမ်းပိုက်တပ်များ၏အရိပ်အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားရသော အစိုးရဖြစ်သည်။ ဤစာတ်ပုံကိရိက်ရန် "ဂရတ်စမ်ယာဇ္ဈာလီလီ" အမည်ရှိ သူ၏ နေအိမ်သို့ သူကမြတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူစိတ်ထဲတွင် စစ်ရေး ကိစ္စများနှင့် အမျိုးသားလွှတ်လပ် ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများသည် အပူတပ်င်းစဉ်းစားစရာကိစ္စများ ဖြစ်နေလိမ့်မည်ဟုမည်သူလျှင် ထင်မိပါမည် နည်း။

လူထူးဆန်းတစ်ယောက်

ပိုလ်ချုပ်၏ဘဝတွင် နိုင်ငံရေးကျင်လည်မှုကာလသည် တိုဘေးလွန်း လှသည်။ သူနိုင်ငံရေးသက်တမ်းသည် ၁၉၃၂ခုနှစ်က ရန်ကုန်တ္ထာသို့လ် ပရဂိုက်တွင်စတင်သည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၃ခုနှစ်တွင် တ္ထာသို့လ်သို့ ရောက်သည်။ ပဲခူးဆောင်၏မြေညီထပ်ရှိ အဆန်းတစ်ခန်းတွင် နေထိုင်ရသည်။ ထို အဆောင်သည် ပိုလ်ချုပ်၏တ္ထာသို့လ်ကျောင်းသား ဘဝ တစ်လျှောက်လုံးတွင် သူ၏အဆောင်သားအဖြစ် ထားရှုရှု ဂုဏ်တင့်သော အဆောင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ပဲခူးဆောင်သို့ရောက်ရှိပြီး ရက်များမ ကြာမိပင် ပိုလ်ချုပ်ကို ကျွန်တော်တို့အဖို့ လူထူးလူဆန်းအဖြစ် မျက်မှန်းတန်းမိလာသည်။

ကျွန်တော်သည် ပိုလ်ချုပ်အား အတော်ကလေးဆန်းသော နည်းလမ်းဖြင့် သိကျေမ်းလာရသည်။ သူသည် (၁၉၇၁ခုနှစ်တွင် သစ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ ခုတိယအကြီးအကဲဖြစ်ခဲ့သော) ဦးကျော်သိန်း၏အဆန်းသို့ သွားလေ့ရှုရာ ကျွန်တော်၏ အဆန်းရှုံးမှ ဖြတ်၍သွားသည်။ ဦးကျော်သန်းနှင့် ကျွန်တော်မှာ အဆန်းချင်း ကပ်လျက်။ သူသည် တစ်ရက်၊ သို့မဟုတ် နစ်ရက်လောက်ဗြားပြီး ဦးကျော်သိန်းအဆန်းသို့ သွား၍လည်း ပတ်သည်။ ထိုသို့ သွားသောအခါတိုင်း

ဗိုလ်ချုပ်သည် ရွှေတည့်တည့်ကိုသာကြည့်၍သွားတတ်သည်။ ကျွန်တော်၏
အခန်းဘက်သို့ မည်သည့်အခါမှ စောင်းငဲ့၍ကြည့်လေ့မရှိ။ စောင်းငဲ့ကြည့်သည့်
အခါရိုပြန် လျှင်လည်း အမှတ်မထင် ကြည့်မိသလိုသာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်
ဆိုသည့် လူသည် စိတ်ဝင်စားစရာ သတ္တဝါဟူ၍ သူထင်မှတ်သည့်ပုံ
အနည်းငယ်မျှမပြီ။

လေးနက်သည့်သွေ့ပြင်

သူသည် အမြတမ်းပင် လေးနက်သည့်မျက်နှာသွေ့ပြင်ကို
ဆင်ထားသည်။ စဉ်းစားစရာတို့ကို စူးစိုက်၍ စဉ်းစားနေသည့်ပုံရှိနေသည်။
ကျွန်တော်သည် သူနှင့်သိကျမ်းလိုစိတ် ပြင်းပြလျက်ရှိနေသည်။ သို့သော် သူ၏
စကားမပြောချင်သလို၊ ခပ်ကင်းကင်းနေချင်သလို ပုံစံများကြောင့်
သူနှင့်အသိမဖွံ့ဗြိချေ။ တစ်ခါသော် သူအတွက် စာတစ်စောင်ကို လက်ကမ်း
ပေးသည့်အခါ သူက "ကျေးဇူးတင်ပါတယ်" စကားလေးမျှပင် မပြော။
အေားနည်းဖြင့်လည်း စာကမ်းပေး၍ ကျေနပ်ကြောင်းမပြု၊ ဤသို့ဖြင့်
နောက်ဆုံးတွင် သူနှင့် ကျွန်တော်အကြား ပေါင်းကူးဆက်သွယ်၍မရသော
အရုံအတားကြီး ထူထားလိုက်သည့်ပုံဖြစ်သွား သည်။

ကျွန်တော့စိတ်တဲ့တွင် ပြန်းခနဲပင် သူနှင့်ကျွန်တော် အဆင့်မတူဟူ၍
ဒေါသဖြင့် ထင်မြင်မိလိုက်လေ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား အညာသားကျောင်းသား၊
သူတစ်ပါးထက် ကြီးမြတ်သည့်အမှတ်လက္ခဏာလည်း ဘာမှ မပါ၊ သူက
ငါနှင့်မတူမတန်ဟု ထင်နေလျှင် ငါကလည်း ဤကျေးတောသားတစ်ယောက်ကို
ဘာ လိုဂရစိုက်နေရမှာလဲ။ သူအပြုအမှုမှာ ဤအတိုင်းသာဖြစ်နေသောကြောင့်

ကျွန်တော်တိအဓန်းရှေ့ရှိ စကြံး လမ်း တွင် သူနှင့်ဆုံမိသည့်အခါများ၌ သူကို
 သေသေချာချာကြည့်မိသည်။ ထိုသို့ ကြည့်မိသည့်အ ခါကျေမှ သူစိတ်ထဲတွင်
 ပြသုနာတစ်ခုကို စဉ်းစားနေသည်ဆုံမိသည်ကို ကျွန်တော် သိလိုက်သည်။ ယင်း
 သို့ သိလိုက်သော အခါ သူအပေါ် အမြင်တစ်မျိုးပြောင်းသွားသည်။
 သူမျက်နှာထားမှာ တကာယ်အားဖြင့် တင်းနေခြင်း မဟုတ်။
 ထိုမျက်နှာတွင်သိမ်မွေ့ပြီး စိတ်ထဲတွင် ရှိုးသားသည့် လက္ခဏာများထင်နေသည်။
တစ်နေ့တွေးတိုးရှုံးခင်မင်

သို့သော် သူကို လူအများက နားမလည်ကြ။ ကျောင်းသား
 အတော်များများက သူကိုလျောင်ပြောင်ကြ သည်။ အချို့က သူ၏ထူးဆန်းသော
 အမူအရာကို မကြိုက်ကြ။ အချို့၊ သူသည် "လူမဆန်သူ"ဟု သ မှတ်ကြသည်။
 ထိုနောက်တွင် သူသည် ကျွန်တော်တို့နှင့် စတင်ရှိ ခင်မင်လာသည့်အပြုအမူကို
 မျှော် လင့်မထားဘဲ ပြန်းနေပြုလုပ်လိုက်သည်။ ပကာမနှုတ်ဆက်ခြင်း
 အလျဉ်းမပါဘဲ သူသည် ကျွန်တော်၏ အဓန်းတွင်း သို့ ဝင်လာသည်။ ကျွန်တော်က
 ညုံးအချိန် စာကြည့်နေသည်။ သူကဝင်လာပြီး "ခင်ဗျားက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 လား"ဟု ရတ်တရက်မေးသည်။

ကျွန်တော်၏ဘုရားစင်တွင် ဖရောင်းတိုင်များ ပူဇော် ထားသည်ကို
 သူမြင်လျှက်နှင့် မေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်အခါက ကျောင်းသား
 အတော်များများ၏အိပ် ရာကုတ်ခေါင်းရင်းရှို့ သစ်သားအဝတ်ဘီရှိ ခပ်နိမ့်နိမ့်
 ပေါ်တွင် ဘုရားစင်များ ထားလေ့ရှိကြသည်။

ထိအချိန်က ကျွန်တော်က အင်လိပ်ဘောင်းသီရှည်ကို ဝတ်ဆင်
 ထားသဖြင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တစ်ဦး ဟု သူထင်လိုက်မိပုံရသည်။
 သူ၏စကားနည်းခြင်း၊ ဟန်ကြီးပန်ကြီး ဘာသိဘာသာနေခြင်း၊ အမူအ ရာ
 တို့သည် မရှိတော့။ သူသည် ကျွန်တော့အခန်းထဲတွင် ပုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို
 ရည်ရှည်လျားလျားကြီး ပြောနေလေတော့သည်။ ဤအကြိမ်သည်
 ကျွန်တော်တို့အဖို့ သူ၏စရိတ်ကို ပထမဆုံးအကြိမ်အ တွင်း ကျကျ
 မြင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ သူ၏နိုင်ငံရေးအတွင်းသဘောကိုမြင်ရခြင်းဖြစ်သည်။
 စင်စစ်မှုနောက် တစ်နှစ်မျှ ကြားပြီးသည့်တိုင် နိုင်ငံရေးသည်သာလျှင် သူ
 ဝါသနာအပါဆုံးအရာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် အရိပ် အမြှောက်မျှ မသိသေး။

သူ၏စရိတ်လက္ခဏာ နောက်တစ်ခုကို ကျွန်တော်
 မကြာမိပင်သိလာရပြန်သည်။ သူသည် အင်းယား ကန်ပေါင် ပေါ်တွင် ညာနေခင်း
 အပြင်းပြောမြဲလမ်းလျောက်ဘွားကြရအောင်ဟု အမြှော်သည်။ လမ်း လျောက် ရင်း
 သူကစျော် အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် စကားပြောသည်။ အပြန်အလှန်ပြောရင်း
 ကျွန်တော်က သူ၏ သုဒ္ဓအသုံးအနှစ်းနှင့် အသံထွက်ကို ပြင်ပေးသည်။
 ကျွန်တော်က မသိမသာပြုပြင်ပေးခြင်းဖြင့် သူ အင်လိပ်စာ တော်လာလိမ့်မည်ဟု
 သူ တကယ်ထင်နေသလား ကျွန်တော် တွေးတော့မိသည်။

ဤသူကား သူများတကာ ထင်ထားသည့် လူတားမဟုတ်ပါတကား။
 သူသည် ရိုးသားသည်။ တဲ့တိုးပြော ဆို ဆက်ဆံ တတ်သည်။ ဟန်လုပ်မနေပဲ
 သင်ယူဆည်းပူးတတ်သည်။ ကျွန်တော်က သူအားသင်ကြား ပေးစရာ
 မရှိသလောက်ပင်ဆိုသည်ကို မကြာမိ ကျွန်တော်သိလာရတော့သည်။

အင်လိပ်ဘာသာ သုံးစွဲနိုင်စွမ်း

သူရေးသာ အင်လိပ်စာသည် တိကျသည်။ ရှင်းလင်းသည်။
ထိဘာသာစကားကို နိုင်နှင့်နိုင်သည့် ပင် ကို အရည်အခင်း
ပေါ်လွင်သောအဆင့်အတန်းမျိုးဖြစ်သည်။ သူ အင်လိပ်စကားပြောသည့်အခါ ထင်
ထားသည့် အတိုင်းပင် တစ်ချက်တစ်ချက်၌ အသံထွက်တွင် ချုတ်ချော်သည်။
နောက်နှစ်အနည်းငယ် အတွင်းတွင် ပိုလ်ချုပ်သည် စာအုပ်များကို အငမ်းမရ
ဖတ်သည်။ ထိုပြင် အင်လိပ်စာကို ထိထိရောက် ရောက် ဖော်ပြနိုင်သည့်
အရာအဖြစ် အထူးကြီးစား၍ အသုံးပြုသည်။

တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအစည်းအဝေးများတွင် ခန်းမရှိနေရာ
မထား၍ အင်လိပ်ဘာသာစကား ဖြင့် စကားပြောတတ်သည်။ ကြုံအကျင့်မှာ
သူ့အဖို့အဆန်းမဟုတ်တော့၊ အခြားသူများက "ဗမာလိုပြော ပါမျှ" ဟု
ပိုင်းအော်နေသည်ကို အမှုမထားဘဲ ပြောမြဲပင်ဆက်၍ ပြောသည်။ ဘာကိုမျှ
သူမမှာ၊ ပြောင်ကြ လောင်ကြ လည်း သူမလျှော့၊ စိတ်လည်းမဆိုး၊ ပိုလ်ချုပ်သည်
သူယုံကြည်ချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်နေ ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများက
အင်လိပ်စကားပြောခြင်းအပေါ် အမြဲကျဉ်းမြောင်း၍ သေးသိမ် သော
သဘောထားနေကြသည်ကိုလည်း လုပ်ဟပြပေးလိုက်သလိုလည်း ဖြစ်သည်။
သူ့အဖို့ အင်လိပ် စကားကောင်းကောင်း ရေးတတ်သွားမည်ဟု
သဘောထားသည်။

နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်ဆံရေးအတွက် အင်လိပ်ဘာသာသည်
အရေးပါသည်ဟုသော တစ်ဆက်သတ်မ ကျသော အမြဲကို ခေါင်းဆောင်

အနည်းအပါးကသာ ကိုင်စွဲကြသည့်အနက် သူလည်းတစ်ယောက်အ ပါအဝင် ဖြစ်သည်။ သူသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏အရေးကိုစွဲ အဖြားဖြားတွင် အင်္ဂလိပ်စာသည် အရေးပါရမည် ဟူ၍ တန်ဖိုးထားတတ်သော ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှု အတွက် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည်။

ကြီးမြတ်လိုစိတ်ပြင်းပြ

သူ၏စရိတ်လက္ခဏာတွင် ပေါ်လွင်သော အခြားအချက် တစ်ခု ရှိသေးသည်။ သူသည် ကြီးမြတ်လိုခြင်းတည်းဟူသော ပြင်းပြသောစိတ်ဆန္ဒ ပြည့်လျှမ်းနေသည်။ သူစိတ်အလျဉ်တွင် ကျွန်တော့မှာ စိတ်ဓာတ် တည်ပြုမ အေးချမ်းမှုရှိပြီး၊ သူမှာ ထိုအရည်အချင်းလိုသည်ဟု ထင်နေသည်။ တစ်ချိန်တွင် ရွှေတိဂုံစေ တိရင်ပြင် ၌ လူညွှဲပတ်ကြည်ညီနေစဉ် သူကို ယခင့်ယခင်ကထက်ပို၍ ကျွန်တော် ခင်မင်သွားစေသော စကားတစ်ခု ကို သူပြောသည်။ သူက နည်းနည်းကလေးမျှ ချုပ်တီးခြင်းမထားဘဲ ကျွန်တော်နှင့်သူ အတူ ရှိနေချိန်တွင် သူမှာ စိတ်တွင် အေးဆေးတည်ပြုမှုရသည်ဟုပြောသည်။ သူသည် သူရင်တွင်းမှ ခံစားချက် များကို အကုန်ထုတ်ပြောတတ်သည်။ သူစိတ်နှလုံးတွင် အဖြေရှာနေသော ပြသာနာများကို လည်း အမြတ်များ ထုတ်ပြောတတ်သည်။ သူ၏စရိတ်လက္ခဏာတွင် ရှိသော အခြားတစ်ဖက်ကား သူ ချ မှတ်တော့မည့် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ချက်ကလေးမျှ ပွင့်မထွက်အောင် နှတ်ပိတ်နေနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကား အလွန်အရေးကြီး လှသော အရေးကိုစွဲနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံး ဖြတ်ချက် မျိုးတည်း။

နောက်များမကြာမိပင်   ပိုလ်ချုပ်သည်   ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး
 ရုတ်ရုတ်ရက်ရက်ထဲတွင်   နက်နက်နဲ့   ပါဝင်   လာလေသည်။   သူသည်
 ကျောင်းသားရေးရာ   ကော်မတီများတွင်စတင်၍   တာဝန်ယူလာသည်။   နောက်ပိုင်း
 တွင်   တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင်   ပါဝင်
 လာသည်။   သမဂ္ဂ၏အာဘေးဖြစ်သော   "အိုးဝေ"မဂ္ဂဇင်း၏   အယ်ဒီတာ
 (စာတည်းများ) အဖြစ်   တာဝန်ယူသည်။   ကျွန်းတော်က   လက်ထောက်အယ်ဒီတာ
 (စာတည်း)အဖြစ်   တာဝန်ယူသည်။   ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင်   ညီမြဲ (ဦးသိန်း တင်)
 ရေးသားသော "ငရဲဇွေးကြီး လွှတ်နေသည်"အမည်ရှိ ဆောင်းပါးပါလာရာမှ ၁၉၃၆
 ခုနှစ် တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားသပိတ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ရှေ့တွင်   ဘာဖြစ်လာမည့်မသိသော   ထိုနောက   ပိုလ်ချုပ်သည်
 ကျွန်းတော့အိမိသို့   ရောက်လာပြီးလျှင်   မြန်မာ   သွင်းကုန်လုပ်ငန်းဌာန   မှ
 အသံချွဲစက်တစ်ခု ဆော်လားယူဖိုစိတ်သည်။   အသံချွဲစက်ကို ရပြီးသောအ ခါ
 ကျွန်းတော် ထို့သည်   သမဂ္ဂအဆောက်အအုံသို့ တန်းချုပ်လာခဲ့သည်။   သမဂ္ဂတွင်
 အဆောင်နေကျောင်း သား တို့ စုဝေးရောက်ရှိနေကြပြီ။   ကျောင်းသားထု
 အစည်းအဝေးသည် (၁၉၃၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်) ညနေလေးနာရီတွင်
 စတင်သည်။   အစည်းအဝေးပြီးဆုံးသည့်အခါ ကျော်ကြားသည့် ကျောင်း သား
 သပိတ်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာသည်။   ယင်းသပိတ်ကြီးသည်   နောင်အခါတွင်
 မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု   အပေါ်တွင်   ထူးထူးခြားစြားကြီး
 အရိုန်သြာသက်ရောက်မည့် သပိတ်ကြီးပင်တည်း။

"ကရဲခွေးလွတ်"ဆောင်းပါးဂိုစ္စ

တ္ထာသိုလ်ပညာရေးလောကအတွင်းသို့ နိုင်ငံရေးပါဝင်လာအောင်
ထိုးသွင်းခြင်းအတွက် ဖိုလ်ချုပ်နှင့် အမြားခေါင်းဆောင်များအား လူအချို့က
အပြစ်တင်ကြသည်။ သပိတ်သည် လိုင်းလုံးကြီးပမာ အလိုအ လျောက်
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ စင်စစ်သော် သပိတ်ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ အာဏာပိုင်တို့
အခြေအ နေကို ကိုင်တွယ်ပုံ မလိမ္မာမှုအကြောင်းတရားကများသည်။ "ငရဲခွေးကြီး
လွတ်နေသည်"ဟူသော ဆောင်းပါး ကိစ္စ ကို ပြန်ကြည့်သည့်အခါ
ထိုဆောင်းပါး၏အမိပ္ပာယ်ကို မည်သူမျှ ရေရှေရာရာ နားမလည် ကြ။
"ငရဲခွေး"ဆိုသည့် ကတ်ကောင်မှာ မည်သူ့ကို ရည်ရွယ်သလဲဟူ၍လည်း
တိတိကျကျမသိကြ။ မသိကြသည့် လူများထဲတွင် ဖိုလ်ချုပ်လည်း ပါသည်။

ကျွန်တော့ကိုယ်ပိုင်အမြင် ကို ဖြေရလှုပ် ထိုဆောင်းပါးတွင်
 သုံးနှုန်းထားသော စကားလုံးများမှာ အတန်ငယ် ကြမ်းသည်။ ထိုပြင် ကြံ့ဖုန်းချို့မှုန်းရလှုပ် ခပ်ရိုင်းရိုင်း ရယ်စရာများပါသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ဆောင်းပါး က
 ရည်ရွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ သူလုပ်ရပ်ကို ပြင်သွားနိုင်စေမည်ဆိုလှုပ်
 ကြံ့ဆောင်းပါးသည် မဂ္ဂဇင်း တွင် ထည့်သွင်းသင့်သည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။
 ကြံ့ဆောင်းပါးကို ကျွန်တော်က ဖိုလ်ချုပ်အား တင်ပြသော အခါ သူက
 မဂ္ဂဇင်းတွင်ထည့်ရန် ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ကြံ့သို့အားဖြင့် ကြံ့ဆောင်းပါးသည်
 "အိုးဝေ" မဂ္ဂဇင်းထဲ၌ လူကြိုက်အများဆုံး ဆောင်းပါးအဖြစ် ပါသွားဖြီးလှုပ် ၁၉၃၆
 ခုနှစ် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်စေသော
 အကြောင်းအချက်ကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

တ္ထာသိလ်ပရဂ်တွင် "အိုးဝေ"မဂ္ဂဇင်းထွက်ပြီး မကြာမီ
 ဘာများဖြစ်မလဲဟန်။ ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုး ပေါ်ထွက် ဆူညံလာသည်။
 ဆောင်းပါးက ရည်ညွှန်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ဟိုလူဖြစ်နိုး သည်လူဖြစ်နိုး ဖြင့်
 ပြောကြ ဆိုကြသံများလည်း စုံနေသည်။ ဆောင်းပါးကိုယ်တိုင်က မည်သို့မျှ
 လက်ညွှိုးထိုးခြင်းမပြု ဘဲ ဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း စကားများအမျိုးမျိုး
 စုံလင်အောင်ပြောကြဆိုကြခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဆောင်းပါး က ရည်ညွှန်းသော
 သူကို လူသိသွားသည်။ ကျိုသို့ဖြစ်နေရာ ကျိုအကြောင်းကို ဆူဆူညံညံပြောဆိုနေ
 ကြသံ များသည် အာကာပိုင်တို့က မကြားချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်လျှင်
 သူ့အလိုလိုပြိုမြစ်သွားမည်မှာ သေချာ ပေသည်။

ယင်းသို့မနေဘဲ ဆောင်းပါးရင် မည်သူဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို
 ထုတ်ဖော်ပြောလျှင်ပြော၊ မပြောက အရေး ယူမည် ဟု ထိုအာကာပိုင်တို့က
 ပိုလ်ချုပ်အား မြိမ်းပြောက်၍ ဖော်ခိုင်းသည်။ ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်ဖော်
 ပြောလိမ့်မည် ဟူသော အထင်နှင့်ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ပိုလ်ချုပ်က ဖော်မပြောနိုင်ဟု
 ပြင်းလိုက်သောအပါ သပိတ်မောက် မူကြီး ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။
 ကျောင်းသားတို့၏အရေးကိစ္စများထဲသို့ နိုင်ငံရေးဝင်လာရ ခြင်း မှာ
 ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တို့ လုညွှားပတ်မှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ
 မြန်မာနိုင်ငံကိုလိုနိုင်ကျွန်ဘဝတွင်း သို့ ရောက်နေရခြင်းကြောင့်သာဖြစ်သည်။

အကြိုးအကျယ် စိတ်ပင်ပန်း

ကျွန်တော်တွေ့သည်။ ထိုအချိန်က သူ သည် ပမာဏလွတ်လပ်ရေး
 တပ်မတော်ကို ဦးစီးကွပ်ကဲလျက်ရှိသည်။ ဂျပန်သိမ်းပိုက်မှုကာလရည်လာပြီး

၁၉၄၄ ခုနှစ်တဲ့သို့ ရောက်လာချိန်၌ ဗိုလ်ချုပ် အကြီးအကျယ်
 စိတ်ပင်ပန်းလျက်ရှိသည်။ တစ်နေ့သော အခါ သူသည် ကျွန်တော်၏ရှေ့တွင်ပင်
 သူ့လက်အောက် တပ်မှုးကြီးအချို့အား ရပ်စရာသဘောဖြင့် ဂျပန် တွေ
 မကောင်းပုံအကြောင်း စိတ်ထဲရှိသမျှ ထုတ်ဖော်ပြီး နိုင်ငံရေးတရား
 ဟောရမည်ဆိုလျှင် အင်း ယားကန် အတွင်း လူမရှိသည့် ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်သို့
 သွား၍ ပြောရဖြစ်တော့မည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကပြော သည်။

ဂျပန်ပေးသော လွှတ်လပ်ရေး၏နှစ်ပတ်လည်(၁၉၄၄ ခုနှစ် ဉာဏ်လ ၁
 ရက်)နေ့တွင် ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အား ဂျုပ်လီခန်းမအတွင်းရှိ စင်မြောင့်ပေါ်တွင်
 တွေ့မြင်ရသည်။ သူနှင့်အတူ ဂျပန်လက်နက်ကိုင် တပ်များ၏အကြီးအကဲများနှင့်
 မြန်မာနိုင်ငံ၏အဓိပတိဖြစ်သူ ဒေါက်တာဘမော်အပြင် အိန္ဒိယအမျိုးသား
 တပ်မတော်၏သေနာပတိဖြစ်သူ ဆူ့ဘတ်စိချွဲရာဘိုစိတိုစိရှိ ထိုင်နေကြသည်။
 ယင်းအစမ်းအနားတွင် မိန့်ခွန်းပြောသူများသည် လွှတ်လပ်ရေးနှစ်ပတ်လည်ကို
 ဂုဏ်ပြုပြောဆိုရင်း အိန္ဒိယပြည်နှင့်ရင်ဆိုင်ဖြစ် သော အနောက်မြောက်
 စစ်မျက်နှာမှ ဂျပန်စစ်တပ်များ ဆုတ်ခွာခဲ့ခြင်းသည် စစ်ပရီယာယ်လုပ်ခြင်းဖြစ်
 ကြောင်း၊ (အင်္ဂလိပ်နှင့်)မဟာမိတ်တို့ အရှက်တကွဲဖြင့် နောက်သို့ဆက်ပြေး
 ရအောင် စစ်ကတေးခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုကြသည်။ ဆူ့ဘတ်စိဂလည်း
 သူ၏စစ်တပ်များက မကြာမိ အိန္ဒိယပြည်ကြီး လွှတ်ပြောက်အောင်
 ကယ်တင်တော့မည်ဟူ၍ ပြောဆိုသည်။

ပြောရှိးပြောစဉ်ကို စွန်၍

ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ခွန်းပြောရမည် အလုပ္ပါယ်ကိုရောက်သောအခါ သူသည်
ပြောရှိးပြောစဉ်တိုကို ဖြတ်ချလိုက် သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ရရှိသော
လွတ်လပ်ရေးသည် အတုအထောင်ကြီးဖြစ်ကြောင်း အားမာန်ဖြင့်ပြော သည်။
မြန်မာနိုင်ငံသည် မည်သည့်ဘက်က စစ်နိုင်သည့်ဖြစ်စေ
လွတ်လပ်ရေးကိုရရှိမည်သာဖြစ် ကြောင်း ပြောသည်။ မကြာမိပင်
ပြည်သူလူထုများသည် တကယ့်ရန်သူ အစစ်ကို သိလာလိမ့်မည်ဟု သူက
ဆိုသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ထိုသို့ကြောက်ရွှေ့ခြင်း အလျှော့မရှိသော ရဲရင့်သတ္တိဖြင့်
ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြော ချလိုက်သော အခါ ပရိသတ်ကြီးက သောင်းသောင်းညံ့
သူဘာလက်ခုတ်တီးကြလေသည်။ လက်ခုပ် သူဘာသံ စဲသွားလျှင် သဲသကဲကဲ့ကြား
နိုင်သော တီးတိုးမှတ်ချက်ပြောကြသံများသည်။ တစ်လောဌီး တစ်လော
ပေါ်ထွက်လာသည်။ ဝမာနိုင်ငံလိုအပ်နေတာ ဒီလိုလူမျိုးဟူ၍လည်းကောင်း၊
ကိုယ့်တိုင်းပြည် သားတို့ စိတ်ထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒေါသကို
ထုတ်ဖော်ပြောရဲသည် သည်လိုလူမျိုး ရိုမှဖြစ်မည်ဟူ၍ လည်းကောင်း
ပြောဆိုနေကြသံများသည် အဆက်မပြုတ်။

ကျွန်တော်တို့၏ ရှေ့ဘဝ၏ထူးခြားသော ကတ်လမ်းတစ်ခုကို
မြင်နေရသည်။ လျှပ်စစ်မီးမောင်းကြီးများ သည် အလင်းအား
အစွမ်းကုန်လင်းလျက် (ကတ်ခု)စင်မြှင့်ပေါ်သို့ ထိုးချွှေ့ကျနေသည်။ စင်မြှင့်ပေါ်တွင်
သရပ်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိနေပြီး သူတို့အသီးသီး ပြောချင်သည်များကို
ပြောနေကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က မိန့်ခွန်း ကို စတင်၍ ပြောလိုက်သည်တွင်

ခန်းမကြီးထဲ၌ ပိုလ်ချုပ်၏စိတ်အားထောက်သန်မှုဘတ်ကြီး ကူး သွားသည်။
 နားထောင်နေသော ပရိသတ်အား ထိုဓာတ်သည် ပုံးနှံလွှမ်းမိုးသွားသည်။
 မီးမောင်းများ၏ အလင်းရောင်သည် ခပ်စောစောက ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသော
 မှသားစကား အကြားအဝါတို့ကို ထိုးဖောက် ပစ်လိုက်ပြီးလျှင်
 ပိုလ်ချုပ်၏မျက်နှာပေါ်တွင် ထင်နေသော အမှန်တရားကို ထွန်းလင်းစေလျက်
 ရှိသည့် နယ်ပင်။ ပိုလ်ချုပ်၏နှုတ်ခမ်းမှ သစ္စာစကားတို့သည်
 အန္တရာယ်ပြည့်လျှမ်းသော ရေတံခွန်များသွန်၍ ကျလာနေသည့်နယ်
 အဆက်မပြတ် ထွက်ပေါ်လာနေသည်။

ဂျပန်စစ်ဘက် နယ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့မှာ ဒုက္ခကြီးရောက်နေသည်။
 အလင်းရောင်များ၏ အပူဒက် ကြောင့် ရဲရေနီနေသော သူတို့၏မျက်နှာများပေါ်၌
 ချွေးသီးချွေးပေါက်များ အပြည့်ဖြစ်နေသည်။ ချုပ်တီး နေရသော ဒေါသ၊ အနာပေါ်
 တုတ်ကျသလို အခံရခက်ခြင်းတို့သာမက မကြာမတင် သူတို့တွေ့ရတော့ မည့်
 အရေးနိမ့်ခြင်း၏ ခပ်ရေးရေး အရိပ်အရောင်တို့သည်ပင် ထိုမျက်နှာများတွင်
 ပေါ်လွင်နေသည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် အောင်ပွဲရသွားပြီ။ ပြည်သူလူထုကြီး၏အသည်းနှလုံးတွင်
 သူ၏ပုံရိပ်စွဲထင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီ။ ဤသည်ကား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့်
 ဂျပန်သီမ်းပိုက်ရေးတပ်များ၏အမှားအယွင်းများအတွက် ပိုလ်ချုပ်က သူတွင်
 အပြစ်ကင်းစင်ကြောင်း ကြေညာချက်ပေါ်တည်း။

သခင်တင်မောင်၏အသုသု၌ မိန့်ကြားသောစကားများ

အလားတူ မိန့်ခွန်းမျိုး ပိုလ်ချုပ် နောက်တစ်ခါ မိန့်ကြားရန်
အခွင့်ကြံပြန်သည်။ ဤအကြိမ်ကား သာမန် အားဖြင့်ဆိုလျှင် နိုင်ငံရေး
မိန့်ခွန်းပြောဖို့ မသင့်လော်လှသော အချိန်အခါန့် နေရာတွင်ဖြစ်သည်။
အချိန်အခါမှာ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ် လေ့လော်အသင်း၏ကောက်ပတီနှင့်ဖြစ်သူ
သခင်တင်မောင်၏ ရုပ်နာ အခမ်းအနားဖြစ်သည်။ နေရာမှ ကြံတောသုသုန်ဝင်း
တွင်းမှ ရပ်တစ်ဆောင်ဖြစ်သည်။ ပိုလ်ချုပ်မိန့်ခွန်း မပြောမီ အရှေ့က
သခင်ဘရင်ကြီးနှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့က မိန့်ခွန်းပြောသည်။ တို့နောက်
ပိုလ်ချုပ်က မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာတွင် သခင်တင်မောင် ကွယ်လွန်ခြင်းမှာ
နိုင်ငံအပေါ်၌မိုး၍တည်နေသော ဖက်ဆစ်ဝါဒ တည်းဟူသော
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုးကြီးကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း။

ယင်းကြောင့် ဆေးဝါးများရားပါး၊ ဆေးကုသမူဌာနများ မပြည့်စုံမှ
ဖြစ်ရကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောပြီးလျှင် ဂျပန်၏ သိမ်းပိုက်စိုးမိုးမှုကို သွယ်
စိုက်၍လည်းကောင်း။ တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် အတိအလင်း သော်လည်းကောင်း
ပြစ်တင်ပြောကြား သွားသည်။ တစ်ခက်သော် အသုသာရှုပရီသတ်သည် သူတို့
ရောက်နေသည့်နေရာမှာ အသုသာနေရာဖြစ် သည်ကိုပင် မေ့နေကြသည်။
ပိုလ်ချုပ်အား ဂျပန်များက လက်စားချေ ကြလေမည်လားဟု သူတို့က
စိုးရိမ်သွားကြသည်။ သို့သော် ဘာမျှမဖြစ်ခဲ့ချေ။

တို့နောက်တွင်ကား ယခုတော်လှန်ရေးနေဟူ၍ အမည်ထင်ရှားသည့်
၁၉၄၅ ခန့် မတ်လ ၂၇ရက်နေ့ ရောက်လာသည်။ တို့နေ့မတိုင်မီ

လေးငါးဆယ်ရက်က ကျွန်တော်သည် ပိုလ်ချုပ်နှင့်အတူရှိနေသည်။ ဦးကော်သိန်း လည်း ကျွန်တော်နှင့်အတူရှိနေသည်။ ပိုလ်ချုပ်သည် ပြည်မြို့ဘက်သို့ ခရီးထွက်မသွားမီ နှစ်ညာလည်း အတူနေလိုက်ရသည်။ သူထွက်ခွာသွားသည့် ညနေပိုင်းတွင် ပိုလ်မှူးကြီးလှအောင် (မြေ တိုင်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်)၊ ပိုလ်မင်းခေါင် (ပြည်ထောင်စုပါဝါဒအဖိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးအဖြစ် ပါဝင်ဆုံးသူ)နှင့် ဦးထွန်းအုံ (ရန်ကုန်မြို့တော် မြှိုနိမိပယ်မင်းကြီး)တို့လည်း ပိုလ်ချုပ်၏ အမိမိတွင်ရှိနေခဲ့ကြ သည်။

အချိန်သတ်မှတ်ပုံ မှန်လိုက်လေ

ပိုလ်ချုပ်က သူသည် မတ်လအလယ်လောက်တွင် ပြန်ရောက်လာမည်ဟု ကျွန်တော့အားပြောသွားသည်။ သူအချိန်သတ်မှတ်ချက်သည် မှန်လေချေသည် တကား။ အကြောင်းကား ထိုအချိန်တွင် ပြုတိသျ္း တို့သည် ပြန်ရောက်နေကြပြီ။ ပိုလ်ချုပ်သည်လည်း နိုင်ငံအတွက် အနာဂတ်အသစ်ကို သူလက်တွင် ကိုင်ဆောင်ကာ ပြန်ရောက်လာခဲ့ပြီ။

ပိုလ်ချုပ်သည် စာအုပ်ကြီးသမား ဆိုရုယ်လစ်မဟုတ်။ သူသည် သူနိုင်ငံ၏အကျိုးကို ဆောင်သော သူ စေတ်အလိုအရပေါ်ပေါက်သော ဆိုရုယ်လစ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် လိုအပ်သည့်အချိန်အခါတွင် တဗြားတစ်ဖက်ကို လူညွှန်းအနိုင်ယူရန် ပရီယာယ်ကို သုံးတတ်သည်သာ ဖြစ်ဖြားလည်း အမြဲသဖြင့် ကား ပို၍မြှင့်မားသော ရည်ရွယ်ချက်ကြီးအတွက်သာ သူရှေ့ရှုလုပ်ကိုင်သည်။

ကျွန်တော့ အဖို့ မှာ ပိုလ်ချုပ်သည် အမြင့်မားဆုံးဂုဏ်ရည်ကို ရအောင်
 တက်လုမ်းသွားနိုင်သည့်အချိန်မှာ သူလုပ်ကြံ့သတ်ဖြစ်ခဲ့ရလုဆဲအချိန်တွင်
 ပြည်သူလူထုအား စက်ဆုတ်ဖွယ်ရာ အကျင့်များကို ကွင်း ရောင်ကြဖို့
 သတိပေးသည့်အချိန်ကဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးတွင် အချောင်သမား
 ဝါဒသို့ လိုက် ပါချင်လွန်းသူများအား ရည်ညွှန်းပြီး ထိုစကားများကို
 သူပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမည်။

ကျွန်တော်သည် ဤဆောင်းပါးကို နိဂုံးချုပ်သည့်အနေဖြင့်
 သူတ္ထားသို့လ်ကျောင်းသားဘဝ (၁၉၃၃-၃၅ ခုနှစ်များအတွင်း) ကရေးခဲ့သော
 စာအချို့ထဲမှ ကောက်နှစ်ချက်များကို အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါ သည်။

"ကျွန်တော်သည် ယင်းသို့သောအရာများကို ကျွန်တော်၏ဘဝခရီး၏
 အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် လက်ခံပါ သည်။ သစ္စာတရားနှင့် သီလစင်ကြယ်ခြင်းတို့ကို
 ရှာဖွေသော ဘဝခရီးကို ဆိုလိုပါသည်။ တွေးတောက် စည်မှုတွင် ရိုးသားခြင်း၊
 အပြောနှင့်အလုပ်တွင် ရိုးသားခြင်းတို့ကို ကျွန်တော် ရှာကြပါသည်"

"လူအများကြီးအဖို့နှင့် အထူးသဖြင့် အသက်ကြီးလာသူများအဖို့
 အခွင့်အာကာတည်းဟူသော အိပ်မက် ဆိုးနှစ်ကို မစုံမက်ဘဲ မနေနိုင်ကြ။
 သူတို့သည် အောက်ခြေအထိနှိုက်၍ မစဉ်းစားကြ။ ကျွန်တော်တို့ သည်
 ပုံမှန်သာသာသောအားဖြင့် သဗ္ဗာသူတောက်ကို မရသေးသည့်အတွက်
 ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုဆိုင် ရာ တရားအချို့ကို လက်ခံရမည်လား မှန်၏။ သို့သော်
 ကျွန်တော်တို့သည် စိတ်မာန်မပါဘဲ လွတ်လပ် ကင်းရှင်းသောနည်းအားဖြင့်
 ကျွန်တော်တို့အနည်းငယ်မှု စဉ်းစားခြင်းပြုကြရပေမည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သာလျှင်

ကျွန်တော်တို့သည် အမှန်(သစ္ဌာ)တရားကို ရရှိကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်
ကျွန်တော်တို့ လူ ငယ်များအတွင်း၌ စိတ်ဓာတ်ပိုင်း၌ ကွက်လပ်ကြီးဟာနေသည်ကို
ထင်းထင်းကြီး မြင်နိုင်နေသည်တကား။ ကျွန်တော်တို့သည် ရဲဆေးတင်ကာ
မပြင်ကြပါလျှင် မကြာမတင်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် စိတ် ဓာတ်ပိုင်းတွင်
သံချေရလောက်အောင် ချုတ်ချုပ်ကျက်ကြမည်ကို စိုးကြောက်မိပါတော့သည်"

"ယခုအချိန်အခါ် ကျွန်တော်တို့တွင် တွေးခေါ်မြှုပ်မြင်တရား
အနည်းအပါး ဖြစ်စေ လိုနေသည်။ ဘာသာရေး ဒဿနိကတရားဖြစ်စေ၊ အခြား
ဒဿနိက တရားဖြစ်စေ လိုနေသည်။ ကျွန်တော် နားလည်ခံယူ နိုင်စွမ်းမရှိသော
ခေတ်သစ်ယဉ်ကျေးမှုကြီးက ကျွန်တော်တို့အပေါ် သက်ညာင်းလာနေစေသော
ပျက်စီးခြင်း ကိုဆောင်သည့် သုကာသက်ရောက်မှုကို ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ရန်အတွက်
ဒဿနိကတရားကို လိုပါ သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မဟာတ္ထမဂန္ဓိကြီး
သမုတ်ခဲ့သလို "လိပ်ပြာကလေးတွေ"ဖြစ်နေခဲ့သည်မှာ ကာလ တာရည်ခဲ့ပါပြီ"

သခင်လှတွန်း

Guardian Magazine (August, 1971) ဂါ My Recollection of
Bogyoke Aung San by Tin Aung ကို ဘာသာပြန်ပါသည်။

+++++

ပိုလ်ချုပ်ရေးခဲ့တဲ့ အဖိုးရွှေလရောင်

မြို့လုလင်သာတဲ့ ကွန်းဆီက၊ တို့သခင်စွဲလို့ ညွှန်းလိုက်ရဲ့၊

"ကေသာရယ်... ဒါနဲ့ လွှမ်းကြပေရော့ကဲ့"

မြို့သူကြီးရယ်လို့၊ တစ်မျိုးချီးလောက်ပေရဲ့၊ တို့ထိုးနေတမျှပေါ့၊ ရွှေလရောင်ပိုလ်ဝင်ခံလို့။

ဟိုအရင်တဖန်၊ စစ်အင်ခင်းလို့ရယ်... ကျင်းခဲ့ပျူးဟာ၊

ဓာတ်ကောလီအခါမရတာမို့၊ မြန်မာများဘုန်းသမ္မာ့၊ ရုံးပါပေါ့ ကံတစ်မျိုး။

မင်းထက်မှာ၊ ခင်းလက်မသာယာနှင့်၊ ဗဟာ-ဗမာခြင်းတောင်မှာ၊

အတင်းရန်မှုလို့၊ ရန်သူကို ရန်သူလို့မှုတ်တဲ့ပြင်၊ ကိုယ့်တပ် ကိုယ်ပြန်နင်းကြတဲ့၊

ဖျင်းလှတဲ့ ကမြဲ့မကောင်၊ ပိုလ်တချို့ရယ်က၊ ကိုယ့်ဘို့ အလွတ်ရုံးတော့မ ဟဲ့လို့၊

တောင်ကုန်းသာသာယာသာ မြင်းမကိုစခန်းဆီက၊ တရှောင်ရှောင် ပုန်းကာ မဟဲ့လို့၊

အခင်းသိတဲ့၊ အတွင်းတပည့်တွေက၊ မင်းအဖိုးဖောင်ကြသတဲ့၊

အကြမ်းသတမ်း၊ မလုပ်ကောင်းလဲ၊ ဦးခေါင်းဖြတ်ကာ၊ အသေသတ်ရှာကြသတဲ့၊

မကျေနှုပ်ရှာသူ၊ ရွောင်တပည့်တာန်းတို့ရဲ့၊ ပြောရပ်မှာ တပေါင်နဲ့ လွမ်းကြပေရော့၊

သော်... တောင်သမန်းမြို့၊ နေလနှစ်ဆောင် အညီးတွင်မှာ၊ ပြောမြန်မှုသောင်၊

အစိုးရမှု၍၊ အခေါင်မမြန်း၊ အမောင်စမ်းသမို့၊ အောင်ပန်းညီးရရှာတဲ့၊

"အောင်ဆန်းတို့ရဲ့ ရွှေလရောင်အဖိုး"

(သတ်ပုံမှုရင်း)

(ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မူး၏သခင်ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တွင် ရေးထားသည့် လေးချီးကြီး

ဖြစ်သည်။)

၁၉၃၄-၃၅ခုနစ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းများတွင် နယ်ချုံကိုပြတ်သားစွာ
 တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် "ဦးမင်းရောင်၊ ရွှေလရောင်၊ ဗိုလ်လရောင် အကြောင်းကို"
 အမျိုးမျိုး ရေးကြသည်။ အချို့က ပြေးလွှားပုန်းလျှိုးရင်း "ဝမ်းလျှော ရောက်" ဖြင့်
 သေသည်။ "လယ်ဝေးကိုဘရီ" ဆိုသူကလည်း မင်းကြီးဦးမင်းရောင်ကို
 နယ်ချုံအမှုထမ်းဦးပါ ဆိုသူက ဖမ်းမိသဖြင့် လယ်ဝေးအနီးတွင် ကားစင်တင်၍
 သတ်သည်ဟုရေးသည်။ ဤသို့ လွှဲမှားစွာ ရေးသား နေကြသည်ကို မဟုတ်မမှန်ပါ
 ဖြေရှင်းသူကား "အညာသားလေး၊ ရန်ကုန်"ဆိုသူဖြစ်သည်။ ထို အညာ
 သားလေးဆိုသူသည် (၁၉၃၅ ခု၊ စွန်လထုတ် သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင်)တစ်ကြိမ်
 ထိုနောက် (၁၉၃၅ ခု၊ ဉာဏ်လ ထုတ် သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင်)တစ်ကြိမ်
 ဆောင်းပါးကို (၁၊ ၂)ဟု နှစ်ပိုင်းခဲ့ကာ မင်းကြီး ဦးမင်း ရောင် အကြောင်း ကို
 ဖြေရှင်းရေးသားခဲ့သည်။

(ထိုအခါ စာရေးသူ အညာသားလေးသည် မည်သူဖြစ်သည်ဟု
 စုစုမျှသောအခါ ၁၉၃၅ခုနစ်တွင် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား ဖြစ်နေသည့်
 ကိုအောင်ဆန်း ဆိုသူဖြစ်သည်ဟု သိရလေသည်။ ယခုဖော်ပြလိုက်သော
 ဆောင်းပါး (၁ နှင့် ၂) သည် နောင်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 ဖြစ်လာသူ၏လက်ရာဖြစ်ကြောင်းကို အမှတ်တရ ရိုကြစေရန် ဖော်ပြလိုက်
 ရပါသည်။)

+++++

ဤစာကိုရေးသူ ကျွန်တော်သည် မင်းကြီးဦးမင်းရောင်၏မြေးတစ်ဝမ်းကဲ့
တော်စပ်ပါသည်။ မင်းကြီး ဦးမင်းရောင်တွင် ဦးမင်းမောင်ဆိုသူ ညီတစ်ယောက်
ရှိသည်။ ထိုဦးမင်းမောင်သည် မြန်မာမင်းလက်ထက် တွင် (တောင်တွင်း၊
ပင်းနတ်မောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း)စသည့် သုံးမြို့ဝန်၊ အခွန်ဝန်၊ တောင်ငူနယ်
ခြံဝန် စသည့် အမှုတော်အမျိုးမျိုးကို ထမ်းရွှေကဲခဲ့ရသည်။

စုန်သာမြိုင် ရှာပုံတော်ကိုရေးသော ဆရာကြော့သည် ကျွန်တော့အဘိုး
ဦးမင်းမောင်ထံတွင် စာတော် ဖတ်အဖြစ် အမှုထမ်းရလေသည်။ အင်လိပ်တို့
အထက်မြန်မာပြည်ကို သိမ်းယူသောအခါ သူပုန်ထက္ခရာတွင် မြို့လုလင်မြို့သူကြီး
ဦးမင်းရောင်သည် "ပိုလ်လရောင်၊ ရွှေလရောင်၊ မင်းကြီးဦးမင်းရောင်" စ သော
နာမည်များဖြင့် အင်လိပ်ကို တိုက်ခိုက်လေသည်။ နောက်ပါတပည့်များစွာတို့ဖြင့်
လှည့်လည်ကာ မကြာခကာ စစ်တပ်များကို ဝင်စီးသည်။ အောင်မြင်သည်လည်း
ရှိသည်။ မအောင်မြင်သည်လည်း ရှိသည်။ လယ်ဝေးအနီးသို့လည်း
ရောက်ချင်ရောက်လမ့်မည်။ သို့သော် ပိုလ်မင်းရောင် သေရပုံကား လယ်ဝေး
ကိုသရီရေးသကဲ့သို့ ကားစင်အတင်ခံရခြင်းမဟုတ်ပါ။ လက်နက်အင်အားကလည်း
မရှိ၊ အစီအမံ၊ အခန်းအခွဲတွင်လည်း အင်လိပ်တို့နှင့် အနည်းငယ်မျှ
မတူညီလေရကား ဦးမင်းရောင်စစ်တပ်သည် တစ်ဖြည့်ဖြည့်း ကစင့်ကလျား
ဖြစ်လေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် တော့တောင်များအတွင်း နောက်ပါအနည်းငယ်မျှနှင့်
ပြေးလွှား ပုန်းအောင်းရင်းဖြင့် နတ်မောက်တွင် စခန်းချလျက်ရှိသော စစ်ဘရီ
စစ်တပ်က ဖမ်းဆီးပစ်ခတ်ခြင်းကိုခံရကာ ခေါင်းဖြတ်ယူခြင်းကို ခံလိုက်

ရလေသည်။ ဦးမင်းရောင်ခေါင်းကို နတ်မောက်စခန်းချရာသို့ ယူဆောင်လာကာ
လူအများ ထိတ်လန့်ကြောက်ရှုံးစေရန် ပြသထားသည်။ ကျွန်တော်ကြားဖူးသည်မှာ
ဦးမင်းရောင်သည် သူ နောက်ပါ လူတစ်ယောက် ၅၏ သစ္ာဖောက်မှုကြောင့်
ဤသို့သောရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဦးမင်းရောင်၏မျိုးရှိုးသည်   အမှန်စင်စစ်   ကုန်သည်မျိုးသာဖြစ်၍
မင်းမှုထမ်းသူ နည်းပါးလေသည်။ ညီဖြစ် သူ ဦးမင်းမောင် တစ်ယောက်သာလျှင်
ရာထူးအတော်အတန်မြင့်ကာ   မင်းမှုထမ်းဖြစ်ခဲ့လေသည်။   ဦးမင်း
ရောင်၏မိဒ္ဒေးတော်စပ်သူမှာ   နတ်မောက်မြို့သူကြီး   ဦးရွှေနှိုးဇန်း
မဟုတ်ဖြစ်လေသည်။ (ဤနေရာတွင် မိဒ္ဒေး ဆိုသူမှာ အမောက်ညီမကို ခေါ်ဆိုခြင်း
ဖြစ်ဟန်တူသည်။) မြို့သူကြီး ဦးရွှေနှိုးဇန်းအနွယ်ကား မင်းမှု မင်းထမ်း
များလေသည်။ ဦးရွှေနှိုးဇန်း ဦးဘွားဆိုသူမှာ တရာတ်မြို့ဝန်ဖြစ်လေသည်။
ထိုအပြင် တောင်စဉ်ဝန် ဦးဂိုက်နှင့် မင်းတုန်းမင်းလက်ထက် ခန်းပတ်မင်းကြီးသည်
ဦးရွှေနှိုးဇန်းအမျိုးအနွယ်ဖြစ် သည်။ (ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဦးမင်းရောင်ကို
မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြခြင်းဖြစ်ဟန်တူ သည်။)

ဦးမင်းရောင်သည် ညီဖြစ်သူ ဦးမင်းမောင်နှင့် စိတ်ဓာတ်ချင်းလုံးဝမတူ။
ဦးမင်းရောင်သည် စိတ်ဓာတ် ခက်ထုန်ကြမ်းတမ်းသည်။ ဦးမင်းမောင်ကား
စိတ်နလုံးထား ပျော်ပျော်နှုံးညွှံးသောကြောင့် ဝန်ကြီးများ ကလည်း
ဦးမင်းမောင်ကို ချစ်ခင်ကြသည်ဟု ကျွန်တော် မှတ်သားရပါသည်။
(ဤအကြောင်းရေးရခြင်းမှာ အမှန်ကို သိစေလို၍ ရေးရခြင်းဖြစ်သည်။
ကျွန်တော်၏ ဘိုးပင်တော်စေကာမူ အမှန်အတိုင်း ရေး သားပေးပို့ရခြင်းဖြစ်သည်။)

"၁၉၃၅ ခု၊ ဇန်လ သူရိယမဂ္ဂဇင်း"မှ
အယ်ဒီတာခင်ဗျား၊ ဝါဆိုလထုတ် ဆရာတို့မဂ္ဂဇင်းတွင် "စစ်ကဲ
ဦးပူလေး"အကြောင်းက စုံလင်စွာရှာဖွေ ၍ လယ်ဝေးကိုဘရီ ရေးသားချက်ကို
ကျွန်တော်ဖတ်ရှုရပါ၏။ သို့ဖတ်ရှုရာတွင် ကားစင်အတင်ခံရသူမှာ ကျွန်တော် ၏
အဘိုး ဦးမင်းရောင် မဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားလေပြီ။ သို့ရာတွင်
ကျွန်တော်အဘိုး၏ နှမတော်သူက ပြောပြသည်မှာ ဦးမင်းရောင်သေဆုံးရသည်မှာ
ဝမ်းရောဂါန့် သေဆုံးရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဤစကားမှန်သည်
မမှန်သည်ကို ကျွန်တော်ဖော်ပြုလို ပါသည်။

ဦးမင်းရောင်၏ အဆက်အစွဲယူများမှာ ကျွန်တော်သိရသလောက်
ကျွန်တော်၏ ဘေးမအရင်း နတ်မောက်မြို့သူကြီးကတော် မပိုစိုးန့် မြို့သစ်တွင်
နေထိုင်သော ဘေးမ၏ သမီးနှင့်သမက် (နာမည်များ ကို မမှတ်မိတော့ပါ) တို့သာ
ဖြစ်ပါသည်။ မယ်စိုးကား ဦးမင်းရောင်၏ "မိတ္ထုး" ပင်ဖြစ်သော်လည်း အ သက်
အရွယ်မှာ သူနှင့် အတူတူပင်ရှိလောက်သည်ဟု ကျွန်တော် မှတ်သားရပါသည်။
ဦးမင်းရောင်တွင် နှမများရှိသည်ဟု ဆိုသော်လည်း မည်သူမည်ဝါများ
ဖြစ်ကြသည်ဟု ကျွန်တော်စုံစမ်းခြင်းမရှိသော ကြောင့် မသိရပါ။ သို့သော်
အနည်းငယ် သလွန်စတွေ့ဟန်ကား အင်းလိပ်တို့ အထက်မြန်မာပြည်ကို
လက်ရုံးဆန်တူ၊ လက်နက်နိုင်ငံမူသည်တွင် မကြည်ဖြူ၍ ကျွန်တော်၏အဘိုးသည်
ရတတ်သမျှသော ပိုလ်ပါ အလုံးအရင်းနောက်ပါ တို့နှင့် အင်းလိပ်တို့ကို
ခုခံတို့ကိုနိုက်စဉ် အဘိုး၏နှမတစ်ဦးသည် အင်းလိပ် တို့ကိုကြောက်လန်၍၍
အောက်ပြည်အောက်ရွှေသို့ထွက်ပြေးရင်း ထိုတွင်ပင်အမိတောင်ကျရာ သား

တစ်ယောက် ရလေသည်။ ထိုဘားသည် (နယူးဘားမား၊ အယ်ဒီတာဟောင်း၊ ဦးဘလိုင်ဟု သိရပါ ကြောင်း) မှန်သည် မှားသည် ကျွန်တော်မသိပါ။ ဦးဘလိုင်ဘာ ဖြေရန်ရှုပါသည်။

ဦးမင်းရောင်အား စစ်ဗာရီတပ်သားများက ပစ်ခတ်ခေါင်းဖြတ်ယူခဲ့ကြောင်း နတ်မောက်သို့၊ သတင်း ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်၏ အသိုးအရင်း ဦးမင်းမောင်နှင့်အခြားသော ဦးမင်းရောင်ကို သိသူများပါ (ယခုတိုင် နတ်မောက်တွင်ရှိကြသေးသည်) သွားရောက်ကြည့်ရှုကြသောအခါ ဦးမင်းရောင် မျက်နှာတွင် ရှိသော "မြဲ" မှာနေရာအနည်းငယ် ရွှေ့နေသည်ဟု သွားကြည့်သူများက ပြောကြသည်။ လူသည် အ သက်ရှင်နေစဉ်နှင့် သေသွားစဉ်တွင် အနည်းငယ်ရပ်ပြောင်းတတ်သည်ကို သတိမှုရာသည်။ ထိုပြင် ဦးမင်းရောင် ၏ လည်ပင်းမှာလည်း တိုနေရသည်မှာ လည်ပင်းကို အရင်းမှာကပ်ကာ ခေါင်းကိုဖြတ်ယူလာ ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်ဟု စဉ်းစားရပါမည်။

သွားကြည့်ကြသူအားလုံး ကမူ ပိုလ်လရောင်ခေါင်းအစစ်အမှန်ပါပဲဟု နောက်ဆုံးမှာ ဝန်ခံကြသည်။ ကျွန်တော်၏ အသိုးအရင်းကပင်လျှင် သူ၏ယောက္ခမ မယ်စိုးအား "မယ်စိုး... ပိုလ်လရောင်ခေါင်းတော့ အမှန်ပဲ၊ ဆွမ်းသွတ်ချင်သွတ်ကြပေရေ့"ဟု ပြောဆိုကြောင်း၊ သို့သော် ကျွန်တော်၏သေးမန်င့် အဘွား တို့မှာ အဘယ့်ကြောင့်မသိ ထိုသို့ပြောသည်ကို မဟုတ်ပေါ်ဘဲကြောင်းဟု ကျွန်တော် မှတ်သားဖူးသည်။ ဤတွင် စဉ်းစားရန်ပင်။ သွားရောက်ကြည့်ရသူများက ဒိဋ္ဌသက်သေ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဟုတ်ပါသည် ဟု ဆိုချက် ကို မယုံကြည်ဟု လက်မခံဘဲနေသည်မှာ စဉ်းစားဖွယ်ရာပင်။

သွားရောက်ကြည့်ရသူများမှာ   ဦးမင်းရောင်   ရိုစည်တွင်   ရင်းနှီးစွာ
သိရိုကြသူများဖြစ်ကြသည်ကို သတိချပ်ရာသည်။

မယုံကြည်သူများ၏အကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေသော မြန်မာများသည်
မပုံတတ်သော သဘောအလိုမှ တစ်ပါး အခြားကိုမမြင်ပေး။ လွန်ခဲ့သော
သာယာဝတီ ပဋိနှင်းဆောင် ဆရာတဲ့ကိုမိမ့်၍ သူ၏ဓာတ်ပုံကို သတင်းစာ
များတွင် မိပြီဟု ကြော်ဖြေလိုက်သောအခါ ငယ်စဉ်က ပုံတူရေးထားသည့်ပုံဟု
မပုံမကြည် ကြချေ။ ယခုလည်း ဦးမင်းရောင်၏နှစ်တော်သူက ဝမ်းရောဂါဖြင့်
သေဆုံးသည်ဆိုသည်မှာ အများပြော ချက်ကို ကြား၍
တစ်ဆင့်ခံပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ဦးမင်းမောင်ကို နှစ်မျိုးဝန်ဖြစ်သည်ဟု
ပြောချင်ကြ သည်။ ဦးမင်းမောင် သုံးမြို့ဝန် ဖြစ်သည်ကိုလည်း မသိကြ။
မွန်လေးမြို့တွင် ဦးမင်းမောင်၏သမီးကြီး ခင်ခင်ကြီးး၊ (ခင်ခင်လေးဆိုသော
သမီးအငယ်က ကွယ်လွန်သွားပြီ)နှင့် မွေးချင်းများကိုလည်း မစုံစမ်း ကြ၊ မိမိ
နေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်မှုလည်း မည်သည့်နေရာကိုမျှမသွား။

ယခု ဦးမင်းမောင် ကွယ်လွန်သွားသည်မှာ တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ခန့်
ရှိပြုဖြစ်သည်။ ထိုပြင် ဦးမင်းရောင်၏ မိခင် မယ်ခဲ က ဆယ့်နှစ်သောအမျိုးများမှာ
မြို့သစ်အပိုင် ကိုင်းချာတွင်ရှိလေသည်။ ဤအောင်ပြချက်များ ကို ထောက်ထား လျှင်
ဦးမင်းရောင်မှာ ခေါင်းဖြတ်ခံရသည်ဟု ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်မှာ အမှန်ဟု ယူဆ
ထိုက် ပါကြောင်း။ ကျွန်တော်က ရေးသည်ဖြစ်၍ မှန်သည်ဟု မဆိုလိုပါ။
အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက် များကို ကြည့်၍ ဤသို့ရေးခြင်းဖြစ်၏။

ဦးမင်းရောင် ကား စိတ်ထက်မြတ်၏။ ချပ်ဆုံးလုပ်တတ်၏။
 ရက်စက်၏။ ညီဖြစ်သူ ဦးမင်းမောင်ကား စိတ်နလုံး နှုံးညွှန်၏။ အနုပညာကို
 ဝါသနာပါ၏။ စောင်းတီးတော်၏။ သီချင်းအဆိုကောင်း၏။ တစ်ခါန္တ ကြက်သား
 စားချင်သည်ဟု အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးမင်းရောင်က ညီကို ကြက်သတ်နိုင်းသည်။ ညီက
 မသတ် ဖြတ်ပံ့ ဟူမြင်းလျှင် ဦးမင်းရောင်သည် ကြက်ကို ကိုယ်တိုင်သတ်၍
 ချက်ပြုတ်စား၏။ ညီဖြစ်သူကို လုံးဝ မကျွေး၊ ခွေးတွေကို ကျွေးပစ်၏။
 သူတို့၏အသွား မယ်ခဲ၏မယ်တော်ကြီး ပုံစွာပန်တွင် ဦးမင်းမောင်တ ပည့်က
 တစ်ဖက်၊ ဦးမင်းရောင်၏တပည့်က တစ်ဖက်၊ လက်ရွှေ့သတ်စေသောအခါ
 ညီဖြစ်သူ၏တပည့် က နိုင်လေ သဖြင့် ဦးမင်းမောင်က ပဝါတစ်ပိုင် ဆုချလျှင်
 ဦးမင်းရောင်သည် သူ၏တပည့်က ရုံးသော် လည်း ပုံးဆိုး တစ်ထည်
 ဆုချလိုက်သည်ဟူ၏။

ဦးမင်းရောင် ၏ တပည့်များမှာ မိုက်ပေါ့ဟူသော လူများသာဖြစ်ကြ၏။
 သူ၏တပည့် မောင်တုတ်ဆိုသူမှာ ကတ်ပွဲများတွင် လူပြက်လက်စွဲများက
 ပြက်လုံးထုတ်လိုက်လျှင် အမြားသူများ ရယ်မောပြီးသောအခါမှ သူ
 တစ်ယောက်တည်း အသံဖြင့် ကျယ်လောင်ရည်ကြာစွာ ချွဲ၍ ရယ်မောတတ်လေရာ
 ဦးမင်းရောင်မှာ အလွန် သဘောကျ၍ ထိုသို့ပြုလုပ်သည့်အခါတိုင်း
 ဆုအမြေပေးသောဟူ၏။ အဂ်လိုပ်များနှင့်တိုက်ဆိုက်၍ ပြေးလိုက်
 ရှောင်လိုက်ဖြစ်နေလျှင် ညီဖြစ်သူက လက်နက်ချပါရန် အတန်တန်ပြောဆို၍
 စာရေးပိုပါသော လည်း နားမထောင်ပေ။

သူ၏တပ်ထဲတွင်

စားတော်က

စာတော်ဖတ်စသည်ဖြင့်

အမှုထမ်းသူများအား ကျွန်တော် ဆယ်နှစ် အရွယ် လောက်က
မြင်ခဲ့ကြားခဲ့ရသည်။ တစ်ခါက သူ၏တပည့် အဘိုးကြီးတစ်ဦးကို စာရေးဆရာ
ဒေသက တွေ့ဖူးခဲ့ ၍ စုနိသာမြိုင် ဆရာကြားရေး ဘိုးတော်ဘွဲ့ပါ
ရေးသားချက်ကို ဖတ်ဖူး ခဲ့ပါ၏။ ဦးမင်းရောင်မှာ ရွတ်ပင် ရွတ်သော်လည်း
လူကြီးသူများကို အထူးရှိသေကိုင်းရှိုင်းတတ်လေ သည်။ ဦးမင်းမောင် သည်
လည်း ထိအတိုင်းပင်။

အညာသားလေး ရန်ကုန်။

"၁၉၃၅ ခု ဉာဏ်တိလ သူရိယမဂ္ဂဇင်း"

ကြည်း

+++++

သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သူကဗျာ သူနိမိတ်

၁၉၈၀ပြည့်နှစ် ရုလိုင်လထုတ် စစ်ပြန်မဂ္ဂရင်းတွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ကဗျာတစ်ပုဒ်ဟူသော ဆောင်းပါးကို သုတေသနတစ်ညီးဖြစ်သူ မောင်သော်က ကရေးသားတင်ပြခဲ့ပါသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ၏ကဗျာမှ William Ernest Henley ရေးသားသည့် အင်္ဂလိပ်ကဗျာ Invictus ကို မို့ပြမ်းပြ၍ ရေးသား ကြောင်းကိုလည်း တင်ပြထားပါသည်။ ဤကဗျာကို သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၆ခုနှစ် အိုးဝေမဂ္ဂရင်း အတွဲ၊ အမှတ်၊ ခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် ရေးသားထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ကဗျာ၏အမည်မှာ "အနိုင်မခံ" ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါက သခင်အောင်ဆန်းသည် အိုးဝေမဂ္ဂရင်းတာဝန်ခံ အယ်ဒီတာဖြစ်သဖြင့် ခေါင်းကြီးပိုင်းကို သခင်အောင်ဆန်းပင် ရေးမည်ထင်ကြောင်း၊ သို့သော် ထို့ ခေါ်အခါက

မသိနားမလည်သူ များကမူ ယင်းကဗျာကို သခင်အောင်ဆန်းမရေး၊ အစကနိုးရေးသားသူ မှာ ကဗျာဆရာ ပါမောက္ခြိုး တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်းနာမည်ကြီး သတင်းစာ ဆရာကြီး တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ကောင်းယုံမှားသံသယရှိနေကြပြောင်း၊ မောင်သောကက သူ၏ အထောင်မှာမူ ယင်းကဗျာကို သခင် ဆောင်ဆန်းပင်ရေးမည်ဟူ၍ တထဲချယ့်ကြည်ပါပြောင်းနှင့် သူ၏ ဆောင်းပါးတွင် တင်ပြထားပါသည်။

င့်အတွက် ကျဉ်းမြောင်းလှသည့် သုဂ္ဂတိဘုံကို သွားရသည်ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျယ်ဝန်းလှသည့် ဒုဂ္ဂတိဘုံသို့ သွားရသည်ပင်ဖြစ်စေ ပါသည် ဂရာမစိုက်။ င့်အပေါ် အပြစ်အနာအဆာပုဒ်ထိုး ပုဒ်မတွေလည်း ပါမမှု။ ဤကမ္မာကြီး၌ နယ်ချဲ့တို့သည် လောဘအောမောဟတို့ဖြင့် မင်းမူနေ၏။ ဤလောဘအောတို့ကောင်းရာ ကုန်ရာဖြစ်သော အခြားမဲ့၌ကား င့်အား နားနေစရာသေခြင်းတရားသည့် ငဲ့လင့်လျက်ရှိနေ၏။

ယင်းကဗျာကို သခင်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ရေးသားကြောင်းကို ကျွန်တော် ရဲရဲကြီးထောက်ခံ တင်ပြလိုပါသည်။

ဤသို့တင်ပြရာ၌ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ ထိုအချိန်အခါက ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံးကြရလျက် စာပေဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ကြသည်ကိုလည်း တင်ပြလိုပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၀/၃၁ ခနှစ်က ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လဲ ကောလိပ်သို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ သခင်အောင်ဆန်းမှာမူ ၁၉၃၃ ခနှစ်တွင် တဗ္ဗာသို့လဲ သို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ သူသည် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ၁၉၃၇ ခနှစ်တွင် ဆွတ်ခူးပါ သည်။ ကျွန်တော် က ၁၉၃၇ တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော် တို့ စာမေးပွဲ အောင်ကြစဉ်အခါက
မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ဝိဇ္ဇာတန်းအောင်စာရင်း ထွက်ပေါ်လာ ပါသည်။

ယင်းအောင်စာရင်းလည်း ယခုတိုင် ကျွန်တော်ထံတွင် ရှိနေပါသေးသည်။
ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသား သမဂ္ဂအသင်းတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖူးသည့်
အားလုံးစွာ ၁၉၃၂-၃၄ခုနှစ်တွင်ကျောင်းသား များ သမဂ္ဂအသင်း ၅၁
အမှုဆောင်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိန်စ်က ကျွန်တော် တာဝန်
ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန်မှာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အသင်းမဂ္ဂဇင်းဟူ၍ပင်
ရှိရှိုံးခေါ်နေပါသေးသည်။ ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ် သခင်အောင်ဆန်း သမဂ္ဂ မဂ္ဂဇင်း
တာဝန်ခံအယ်ဒီတာဖြစ်လာသည့်အခါမှသာ ယင်းမဂ္ဂဇင်းကို "ဒိုးဝေမဂ္ဂဇင်း" ဟူ၍
အမည်ပြောင်းလာပါသည်။ သမဂ္ဂအသင်း မဂ္ဂဇင်းစတင်ထုတ်ဝေသည့်နှစ်မှာ
၁၉၃၀-၃၁ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး သခင်အောင်ဆန်း အယ်ဒီတာအဖြစ်
တာဝန်ယူစဉ်မဂ္ဂဇင်းမှာ အတွဲ ၆၊ အမှတ် ၁ သို့ ရောက်လာပါသည်။

သမဂ္ဂအသင်း၏အမှုဆောင်များကို နှစ်စဉ်စာတ်ပုံရှိက်၍ အသင်း
အဆောက်အအုံနံပါတ် ချိတ်ဆွဲ ထားရာ ၌ ကျွန်တော် မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာအဖြစ်
တာဝန်ယူစဉ်အခါက စာတ်ပုံတစ် ခုလည်း ထိုအခါက ရှိနေ ပါသည်။ ထိုအခါက
သမဂ္ဂအသင်း၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဦးသိန်းမောင်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပ ဒေတန်းတက်နေသူဖြစ်ပြီး
သူ့ကို "ကုလားမသိန်းမောင်"ဟူ၍ ခေါ်ကြပါသည်။ ထိုစာတ်ပုံတစ်ခုကို ကျွန်
တော်ထံ သိမ်းဆည်း ထားခွဲဖူးရာ ကျွန်တော်၏ပုံမှာ နောက်ဆုံးတန်းညာဘက်က
လက်နောက်ပစ်လျက် ရှိနေပြီး အောက်ခြေ တွင် "ကိုချမ်းမြှုပ်နှံပါသည်။

(မဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံ)"ဟူ၍ တတန်းထိုးထားပါသည်။ ထိုအခါက ကို ညီမြဲလည်း အမှုဆောင် တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါ ယင်းဓာတ်ပုံတစ်ခုသည် ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်များ
တွင် ရှိနေလိမ့်ဦးမည် ထင်ပါသည်။ ၁၉၃၅-၂၆ ခုနှစ်တွင်
သခင်အောင်ဆန်းသည် မဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံအယ်ဒီတာဖြစ်လာပြီး ၁၉၃၆-၃၇
ခုနှစ်တွင် ကိုညီမြဲက မဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံအဖြစ် ဆက် လက်ထမ်းဆောင်ပါသည်။
သခင်အောင်ဆန်း သည် ၁၉၃၅-၂၆ ခုနှစ် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံဖြစ်လာစဉ်
ယင်းမဂ္ဂဇင်း၏ ခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် "အနိုင်မခံ"ကဗျာကို ရေးသားထည့်သွင်း
ပါသည်။ ဤဘာသာပြန်က ဗျာကို သူကိုယ်တိုင် ဘာသာပြန်
ရေးသားကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်သိပါပါသည်။ ကျွန် တော်သည်
သမဂ္ဂအသင်းသို့ အားလပ်သည့်အချိန်တိုင်း သွားရောက်လည်ပတ်ပါသည်။
ထိုအချိန်အခါ က ၁၉၃၆ ခု၊ ဧန်လ တွင် ကျွန်တော်မှာ မြန်မာစာဌာနတွင်
အချိန်ဝက်နည်းပြဆရာအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံ ရှိပြီး မဟာဝိဇ္ဇာတန်း ကို
တက်ရောက်သင်ကြားနေသည့် အခါဖြစ်ပါသည်။ သမဂ္ဂသို့ရောက်လာသည့်အ
ခါတိုင်း သခင်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ကြပါသည်။

တစ်နေ့သော် သခင်အောင်ဆန်းက ကိုချမ်းမြှု ကုပ္ပါန်အောက်စံသည်
ဆိုးလ် (Captation of the Soul) ကို ခင်ဗျား ဘယ်လိုပြန်မလဲဟု မေးပါသည်။
ကျွန်တော်က ပေါ်ရောက်ကားမှာတော့ ကုပ္ပါန်ဆို တဲ့ ပေါ်ဟာရမျိုး ကို
ထမုန်သူကြီးဟူ၍ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မလိမ့်မှုူးဆိုရင် ပိုကောင်းပါလိမ့်မည်ထင်
တယ်ဟူ၍ ပြန်ဖြေလိုက်ပါသည်။ ဤပေါ်ဟာရကိုလည်း သခင်အောင်ဆန်းက

သဘောမကျသူပါ။   မကြိုက်သေး   ဘူးများ   လူတိုင်းနားလည်နိုင်မှ
 ကောင်းမှာဟူ၍ပြောပြီး   သူ၏မှတ်စုအကြမ်းစာအုပ်ထဲတွင်   ယင်းကဗျာ
 ဘာသာပြန်ကို ရေးခြစ်လိုက်၊ ဖျက်လိုက်လုပ်နေသည်ကိုပင် တွေ့ရပါသည်။
 ကိုအောင်ဆန်းသည် သွားလေရှုံး စာအုပ်တစ်အုပ် သူ၏လက်ထဲတွင်
 ပါလာတတ်ပါသည်။

ထိုအခါက သူ၏လက်ထဲတွင် လက်ရွှေးစင် အင်လိပ်ကဗျာ
 ကောက်နှင်းချက် (Selected Poems) တစ်အုပ်ရှိနေပါ သည်။ အနိုင်မခံကဗျာ
 ကိုအောင်ဆန်းရေးသားရှုံး အိုးဝေမဂ္ဂဇော်းခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် သူ၏ နာမည်မပါ
 ကြောင်းမှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို ရေးသားသူ၏အမည်မှာ
 မဂ္ဂဇော်းတို့၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာ အရ ပါလေ့ပါထမရှိကြပါ။ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို
 တာဝန်ခံအယ်ဒီတာများကသာလျှင် ရေးသားကြရ စမြဲဖြစ်ပါ သည်။
 အမြားကဗျာတစ်ပုဒ်စ နစ်ပုဒ်စကိုလည်း သခင်အောင်ဆန်းရေးဖူးသည်ကို
 သိပါသည်။ သို့သော် သူ၏အမည်ကို မတွေ့ရပါ။

"ကျော်တို့က ရေးမည့်ရေးရင်လည်း နာမည်ရင်းသာထည့်မယ်၊
 ကလောင်အမည်ကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မသုံးဘူးပူးဟူ၍ သူပြောတတ်သည်
 ကိုလည်း ကြားသိရဖူးပါသည်။ တရာ့ဗျာပေ သူတော်သီများက ဆို ကြသည်။
 "ကိုအောင်ဆန်း ကဗျာတွေဟာ အလွန်တက်ကြတဲ့ တိုက်ပွဲဝင်ကဗျာတွေဖြစ်လို့
 သူနာမည် ကို မထည့်ဘူး၊ လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်နေစဉ် ဆုံးခန်းတိုင်မရောက်မီ
 အဖမ်းအဆီးမခံသင့်သေးဘူးလို့ သူ ယူဆတယ် ထင်တယ်တဲ့"

ကဗျာဟူသည် တစ်ပုဒ်တလေသာ ရေးဖွဲ့စေကာမူ ပြောင်မြောက်သော ကဗျာဖြစ်ပါက တစ်ပုဒ်တည်း နှင့်လည်း ကျော်ကြားခဲ့ရဖူးပါသည်။ ရှုံးအခါက ရကန်ဆရာတိုးတိုး၊ ချင်းဆရာတိုးဖျော်တို့သည် ဤအ တိုင်းပင် ဖြစ်ကြသည်။ ဤကဗျာကို သခင်အောင်ဆန်းသည် W.E.Henley ၏ Invictus ကဗျာမှတစ် ဆင့် ဘာသာပြန်၍ ရေ့ဖွဲ့ထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ညာက်မဟုတ်ဟူ၍ တရီ့ဆိုချင်ဆို ကြလိမ့်မည်။ ကဗျာဆရာကို ဤသို့ အပြစ်မတင်ထိုက်၊ ရှုံးအခါက ရှင်မဟာသီလဝံသ၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌ သာရ တို့သည်လည်း ဘုရားဟော ငါးရာငါးဆယ်ကဲတော်လာ ဝတ္ထား၊ အငြကထာနိုကာများမှ ဘာသာ ပြန်ဆိုပြီး ပျို့ကဗျာ တိုထွင်ရေးသားကြသည်ပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့သည် သခင်အောင်ဆန်း၏ကဗျာကို ဖတ်ရှုပါလျှင် အလွန်လေးနက်ပြောင်မြောက် သော အဖွဲ့အစွဲ့၊ ရဲသွေးရောန်စိတ်ဓာတ်ကို သွေးသွင်းသေးသော စကားလုံးများကို တွေ့ကြရပါသည်။ ထိုအပြင် အက်လိပ်ဘာသာမှ မြန်မာပြန်ဆိုပုံများသည်လည်း အလွန်လေးနက်ပေါ်လွှင် လှသည်။ မြန်မာ ဆန်သော ဝေါဟာရများကိုရွေးချယ်ပြီး အကွက်ကျကျ သူ့နေရာနှင့်သူ ထားသို့သုံးစွဲတတ်သည်မှာ များ စွာ ချီးမွှမ်း ဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

ရှုံးအခါ လူကြီးများပြောဆိုကြရာ၌ ကလေး၊ သူရူး၊ သဘင်သည်၊ ကဗျာဆရာတို့မည်သည် သူတို့ပြော ဆိုဖွဲ့နဲ့ သော စကားများ၌ အတိတ်တဘောင်များပါလာတ်သည်။ နိမိတ်လက္ခဏာများလည်း ပါလာ တတ်သည် ဟု ဆိုကြပါသည်။ အလောင်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်အခါက စိန်ကျော်သူဟူသော ကဗျာ ဆရာကြီး တစ်ဦးသည် သူရေးလေသမျှ

ကုရာရတုများ၏ အတိတိနိမိတ်လက္ခဏာများ ပါလာတတ်သည်ကို တွေ့ကြရသည်
ဟုဆိုသည်။ ထိုအတူ ယခု သင်အောင်ဆန်း၏ကုရာ၌လည်း သူကိုယ်တိုင်
ဖတ်ထားသော နိမိတ်ရှေ့ပြေးများကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့ကြ ရပါသည်။

ထိုကြောင့် သင်အောင်ဆန်း၏ကုရာကို ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ကြည့်ကြ
ပါစွဲ။

INVICTUS

င့်အား ဖုံးလွှမ်းထားသော လက္ခယ်သန်းခေါင်၊ ကြိမှာင်မိုက်တွင်းမှနေ၍
အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးတတ်သော ငါ၏ စိတ်ဓာတ်ကို ဖန်ဆင်းပေးသည့်
နတ်သိကြားတို့အား ငါကျွေးဇူးတင်၏။

Out of the Night that covers me, black as the pit from pole to
pole. I think what ever Gods may be for My unconquerable soul.

လောကခံ တရားတို့၏ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော လက်ဆုပ်တွင်းသို့
ကျရောက်နေရားသော်လည်း ငါကား မတုန်လှပ်၊ မငိုကြေး၊ ကံတရား၏
ရိုက်ပုတ်ခြင်းဒက်ချက်တို့ကြောင့် ငါ၏ဦးခေါင်းသည် သွေးသံတို့ ဖြင့် ရဲရေးနှင့်
ညှတ်ကား မညှတ်။

In the fell clutch of circumatance I have not winced nor cried
aloud. Under the bludgeoniñG of chance My head is bloody, but
unbowed. Beyond the place of wrath and tears, Loom but the horror of
the shade.

ဤလောဘဒေါသတိ ကိုးစီးရာဏျာန်၏ အခြားမဲ့သိကား သေခြင်းတရား
သည် ကြောက်မယ်ဖွယ်ရာ င့်လင့်လျက် ရှိ၏။ သို့သော် င့်အား မတုန်လူပ်သည်
ကိုသာ တွေ့ရအံ့။ နောင်ကိုလည်း သယ်တော့မှ မကြောက်သည်ကိုသာ
တွေ့ရအံ့။

And yet the menace of the years finds and shall find me
unafraid.

သူဂတိသို့ သွားရာတံခါးဝသည် မည်မျှကျဉ်းမြောင်းသည်ဖြစ်စေ၊
ယမမင်း၏ ခွေးရေပေါ်ကို၌ င့်အပြစ် တို့ကို မည်မျှပင်များစွာ မှတ်သားထားသည်
ဖြစ်စေ၊ ငါကား ကရမပြု။

It matters not how strait the gate, how charged with
punishments in the scroll.

ငါသာလျှင် င့်ကံ၏အရှင်သခင်ဖြစ်၍ ငါသာလျှင် င့်စိတ်၏ အကြီးအကဲ
ဖြစ်သတည်း။

I am the master of my fate. I am the captain of my soul.

အထက်ပါကဗျာ၌ သခင်အောင်ဆန်းသည် မြောက်ဝင်ရှိုးစွန်းမှသည်
တောင်ဝင်ရှိုးစွန်းတိုင်အောင် တူးထားသော တွင်းကျဉ်းတစ်ခုကို သူ့အမြင်၌
ခံစားမိသည်။ ကမ္ဘာလုံးကြီးတစ်ခုကို ရေ့၌ထားကြည့်ပါလျှင် အပေါ်
မြောက်ဝင်ရှိုးစွန်းမှ အောက်တောင်ဝင်ရှိုးစွန်းအထိ တူးဖော်ထားသော ကျင်းတစ်ခု
ကို သူမြင် သည်။ အချိန် ကာလမှ မိုက်မောင်နေသော လက္ဗယ် သန်းခေါင်အခါ

ဖြစ်သည်။ သို့ကြားသော်လည်း သူသည် မကြောက်၊ ဤမကြောက်စိတ်ကို ဖန်ဆင်းပေးသည့် နတ်သိကြားများကို သူကျေးဇူးဆိမ့်သည်။

ဤနေရာ၌ (Great men think alike)ဟူသော အင်လိပ်စကားပုံတစ်ခုကို ကျွန်တော်သတိရမိသည်။ ပညာရှိကြီး များ၏တွေးဆပုံသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တူကြသည်။ ဦးပုည၏ "လျော့ အလျှော့မေတ္တာစာတွင် ဥမ်ငွောင်း၌ ကျင်းခုနစ်တောင် နက်အောင်တူး၍ လကွယ်နေ့တွင် မိုက်ငွေ့လူလူ၊ ဖွားတော်မူ သည်။ ၁၉။"ဟူ၍ ရေးသားထားဖူးပါသည်။

ကဗျာ၏ဒုတိယအပိုဒ် "In this fell clutch"ကို ဘာသာပြန်၍ စွဲနဲ့ပုံမှာ ပုံစွဲဘာသာတရားတော်များနှင့် များစွာ ညီညွတ်တိကျလှသည်။ ကြမ်းကြော်သော လက်ဆုပ်တွင်းဟူ၍ ဘာသာပြန်ပုံမှာ များစွာဆီလျော် သည်။ Circumstance ကို သူသည် တွေ့ကြံနေရသော သုတေသနကိုဆိုလိုပေါ်သည်။ ဤစကားလုံးကိုပင် "လောကခံတရား၏" ဟူ၍ ပြန်ဆိုလိုက်ပုံမှာ မြန်မာတို့၏လက်သုံးစကား "ရှင်၊ သေ၊ ဖြစ်၊ ပျက်၊ ရာ၊ ကန်၊ ဆံ၊ ကဲ၊ ပူဆင်းရဲ"၏သဘောကို လေးနက်စွာ သူတင်ပြထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

"Bludgeoning of chance"ကို သူပြန်ဆိုလိုက်ပုံက ကံတရား၏ ရိုက်ပုတ်ခြင်းအနက်ကို သူတိတိတိတိ တုတ်ဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်စင်စစ် Bludgeoning ဟူသည်မှာ ပုလိပ်တို့ကိုင်စွဲသော နံပါတ် တုတ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်းကို ကဗျာက ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ Chance ဟူသည်မှာ အခွင့်အရေးတိုက်ဆိုင်ခြင်းကို သူဆိုလိုပေါ်သည်။ အကြောင်းတစ်ခု၏ တိုက်ဆိုင်မှုကြောင့် ငါ့အား နံပါတ်တုတ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်းခံရ သည် ဖြစ်၍

ငါ၏ခေါင်းသည် သွေးချင်းချင်း နိုင်မြန်၏။ ငါကားဦးခေါင်းကို မညှတ်၊ မင့်ဟူ၍
သူဆိုလိုပေ သည်။

ဤစကားကိုထောက်လျှင် သူသည် နောက်များမကြာမဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာမည့်
အကြောင်း နိမိတ်များကို သူ မြင်ထားလေသလောမသီ။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊
ဒီဇင်ဘာလတွင် ရေနံမြော်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုဘ ဟိန်း၊
ကိုဘဆွေတို့အား အင်လိပ်အစိုးရက ဖမ်းဆီးထားလေမှုကြောင့် ကျောင်းသားများ
အတွင်းဝန်ရုံး ကို ပိုင်း၍ ဆန္ဒပြကြရာတွင် ကျောင်းသား ၃၀ ခန့်
သွေးမြေကျရသည်။ ပုလိပ်တို့၏နံပါတ်တုတ်ဒက် ကြောင့် သွေးချင်းချင်း နိုကာ
ဗိုလ်အောင်ကျော် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

သို့သော သူတို့သည် ဦးခေါင်းမှသွေး ချင်းချင်းနိုအောင်ကျခဲ့ရသော်လည်း
ဦးခေါင်းကို မညှတ် ဟူသော အဖြစ်ကို သူသည် နှစ်နှစ်ကျိုကာလ ကပင်
ကြိုတင်၍ နိမိတ်ရော်ပြေး မြင်ထားလေသလောဟူ၍ ထင်မြင် ရသည်။
ဤအနိုင်မခံကဗျာကို ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် သူရေး၍ထည့်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈
ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဗိုလ်အောင်ကျော် သေဆုံးရသည်။ ကဗျာဟူသည်
အတိတ်နိမိတ်ကိုဆောင်လျက် ထွက်ပေါ်လာစမြေတည်း။

ထိုကဗျာ၏တတိယအပိုဒ်တွင်ကား (Beyond the place of wrath and
tears, Loom But the Horror of the Shade)ဟူသော စကားကို
သခင်အောင်ဆန်းသည် ဘာသာပြန်ဆိုလိုက်ပုံကား စိတ်ထိ ရိုက်ခြင်းဖြစ်
ရလေသည်။ ဤအပိုဒ်ကား အတိတ်နိမိတ်ဆန်လှသည်။

သူပြန်ဆိုလိုက်ပုံ၌ လောဘ၊ အောသတို့၏ ကြီးစိုးရာဟုဆိုခဲ့သော်လည်း
ဤကမ္မာကြီး၌ နယ်ချုံသည် လောဘ၊ အောသ၊ မောဟတို့ဖြင့် မင်းမူနေ၏။
မင်းမူခြင်းကြောင့် ခံစားတွေ့ကြုံနေရသော ဒုက္ခ၊ ကျဆင်း ခဲ့ရသော
မျက်ရည်တို့သည် အိုင်ထွန်းလျက်ရှိ၏။ ဤလောဘ၊ အောသတို့ကင်းရာ
ကုန်ရာဖြစ်သော အာ မြားမဲ့ ဉ်ကား ငါအား နားနေစရာ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ
သေခြင်းတရားသည် ငံလင့်လျက်ရှိ၏ဟူ၍ သူ ဆို လိုက်ပေသည်။

ဤကား သူအတိတ်၊ ဤကား သူနိမိတ်ပင်တည်း။ နယ်ချုံ၏အာယာတာ၊
ရန်ဗြို့၊ လောဘ၊ အောသ၊ မော ဟတို့၏မင်းမူခြင်းအောက်မှ မလွှတ်ကင်းသေးသမျှ
သူနိုင်ငံအတွက် သူ ငိုခဲ့ရ၏။ သူ ပူဇွေးခဲ့ရ၏။ ဤ ပူဇွေး ငိုကြွေးခြင်း၏ကင်းရာ
ကုန်ရာ အမြားမဲ့၌ သူအား နားနေရာ (Rest in peace) အရိပ်အာဝါသ ကြီး သည်
သူအား ငံလင့်လျက်ရှိသည်ဟူ၍ သူရေးသားခဲ့၏။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဤကုပ္ပါတ္တာ
သူရေး သား ခဲ့ပြီးနောက် ၁၁ နှစ်မြောက်ကြောသော ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် သူသည်
ငံလင့်လျက်ရှိသော အရိပ်အာဝါ သကြီး အောက် သို့ သူရောက်ရလေတော့သည်။

ဤကား သူသည် ၁၁ နှစ်မတိုင်မီကာလပင် မြင်ထားသောနိမိတ်ဟူ၍
ဆိုရပေမည်လောမသိ။

ကုပ္ပါတ္တာပို့ပြီး၍ ၁၁ နှစ်ကျော်ကာလသို့ ရောက်လေသော ၁၉၄၇
ခုနှစ်တွင် တိုင်းပြည်အတွက် သူအ သက်ကို စတေးခြင်းခံရတော့မည်ကို
သူမသိ၍ကားမဟုတ်၊ သူ သိပါသည်။

"ပိုလ်ချုပ် သတိထားပါ၊ ယခုတလော လက်နက်တွေ ပျောက်ရ[,]
နေတယ်တဲ့၊ ဦးစောကလည်း သူမျက်စိက ဒက်ရာဟာ

ဗိုလ်ချုပ်ဘက်တော်သားတေ ၁၈။ လက်ချက်လို့ စွဲပို့နေတယ်တဲ့" ဟူသော
သတိပေးစကား ကိုပင် သူဂါရမစိုက်။

"ဟေ့ လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းနေတဲ့ နိုင်ငံချုပ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတာ တစ်နေ့နေ့
ဒီလမ်းကိုပဲ သွားကြရတာပဲ၊ ဒါ ဟာ အဆန်း လား" ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်က ဆိုခဲ့သေး၏။
သခင်အောင်ဆန်း ၅။ ဘာသာပြန်ဆိုပုံတွင် လက်ဖျားခါရလောက်အောင်
ချီးမွမ်းဖွယ် သူသုံးစွဲတားသည့် အပိုဒ်မှာ စတုတွေအပိုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

ငှုံးကား (It matters not how strait the gate, How charged with
punishments in the scroll) ဟူသော အပိုဒ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအပိုဒ်
သူဆိုလိုသည်မှာကား။

သုဂေတိဘုံသွားရာလမ်းသည် အလွန်ပင် ခက်ခဲကျဉ်းမြောင်းလှသည်။
လူတိုင်းမရောက်နိုင်၊ ခက်ခက်ခဲခဲ ကျော်လွန်ပြီးမှ ရောက်ရသည်။
ဒုကေတိဘုံ၏တံခါးမှာကား ကျယ်လွန်းလှသည်။ ငရဲဘုံသို့ အသွားများသ ဖြင့်
တံခါးဝကဖြင့် ကျယ်လွန်းလှသည်။ ဤသည်ကိုလည်း သူသည် တရားသဘောဖြင့်
မြင်ခြင်းဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် သူ ဆိုလိုက်သည်။

"ငဲ့အတွက် ကျဉ်းမြောင်းလှသည် သုဂေတိဘုံသို့ သွားရသည်ပင်ဖြစ်စေ၊
ကျယ်ဝန်းလှသည့် ဒုကေတိဘုံသို့ သွားရသည်ပင်ဖြစ်စေ၊ ငါသည် ကရာမစိုက်
ငဲ့အပေါ်အပြစ်အနာအဆာတွေကို ဘယ်လိုပင် ကုတ်ကပ်ရှာ ဖွေပြီး ဥပဒေ
ပုဒ်ထိုးပုဒ်မတွေနှင့် ဘယ်လိုပင် စွဲချက်တင်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊
ငါ၏မကောင်းမှုဟူသမျှတွေ ကို ယမမင်း၏ ခွေးရေပူရပိုက်၌ မည်များပင်

ရေးမှတ်ထားပြီး ပေးမည့်အပြစ်ဒက်ကိုလည်း ရေးမှတ်စာရင်း ပြထားသည့်
တိုင်အောင် ဝါသည် ဂရုမစိုက်"ဟူ၍ သူဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤကဗျာကို ထိခေတ်က လူထယ်ကလေးများအား နိမ့်ကျသောစိတ်ဓာတ်၊
သူရဲသောကြောင်နေသော စိတ်ပျော့စိတ်ည့်တိုကို ချေမှန်းလျက်၊ သတ္တိ
ပြောင်မြောက်ရလေအောင် သူရသတ္တိနှင့် ရဲရတောက် လူထယ်များ
ပေါ်ပေါက်လာရလေအောင် ရဲဆေးတင်ပေးလိုက်သော ကဗျာဖြစ်ပေသည်။

ထိုကြောင့် ထိခေတ် ထိအခါက လူထယ်ဟူသမျှ စိတ်ဓာတ်ကြံ့နိုင်လှပြီး
နပ်ခဲ့ကိုခံတိုက်လိုစိတ်များ တဗ္ဗားဗ္ဗားပေါ်ပေါက်လာလျက် မြင်းစွာတစ်ချက်
ပေါက်က မီးတစ်ချက်တောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုချင်ပါ သည်။

ကမ္မာစစ်ကြီးဖြစ်လှနီး၍ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်ပြည်သို့
ရဲသော်သုံးကျိုပ်ဝင်အဖြစ် သွားရောက် ရမည့်အချိန်ပိုင်းတွင် စေတ္တုပုန်းအောင်း
နေရရာ ထိုအချိန်မှာ ပုလိုပ်မင်းကြီးက သခင်အောင်ဆန်းအား
ဆုငွေပါးကျပ်ထုတ်၍ပင် ကြော်ထားသောအခါဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က
ကျွန်တော်သည် သထု ကျောင်းဆောင်၌ အဆောင်များအဖြစ်ဖြင့် အမူထမ်းနေချိန်
ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းများလည်း ပိတ်ထားချိန် ဖြစ်၍ မည်သူမျှမရှိကြပါ။
ထိုသထုကျောင်းဆောင်အလယ်ထပ် အမောင်ခန်းတစ်ခုအတွင်း၌
သခင်အောင်ဆန်းသည် လာရောက်ပုန်းအောင်းနေသည်ကို ကျွန်တော်
အမှတ်မထင် တွေ့ရပါသည်။ သူ သည် အလွန်အဖြားတက်နေဟန်တူပါသည်။

အဆောင်အရဝမ်က လူသံကြားသည်ဟူ၍ လာပြောသည့်အခါ ကျွန်တော်
တံခါးဖွင့်ကြည့်သည်တွင် ပက် ပင်းပါ သူကိုတွေ့ရသည်။

သူအား တတိနိုင်သလောက် အကူအညီပေးပြီးနောက် တစ်နေ့တွင် သူ
ထိနေရာမှပျောက်သွားပြန်ပါသည်။ ဤအကြောင်း ကို လွတ်လပ်ရေး ရပြီးခါစ
အခိန်က မြှေတိမဂ္ဂဇင်းတွင် "အိမ့်နိမ့်စံ" ကို အောင်ဆန်း ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်
ကျွန်တော် ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးခဲ့ပါသည်။

မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်များ သိမ်းပိုက်စဉ်အခါက တောင်ဌူမြို့၌
ကျွန်တော်သည် ၁၉၄၂မှ ၁၉၄၅ခုနှစ် တိုင်အောင် အရှေ့အာရု လူငယ်များ
အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါက လည်း
တပ်မတော်အတွက် ရန်ကုန်မှ ဗိုလ်ထွန်းလှတို့ တောင်ဌူခရိုင်အတွင်း
စစ်သားစုဆောင်းရန်လာ ကြရာ၊ ကျွန်တော်တို့အာရုလူငယ်အဖွဲ့ကပင်လျှင်
စစ်သားလောင်းတစ်ရာခန့်ကို တောရာများသို့ဆင်း၍ စုဆောင်း ပေးကြရပါသည်။

ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးမြောက်သည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
ခြေတိဂုံခြေရင်း၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖဆပလပြည်လုံးကျတ်ညီလာခံကြီးကို
ခေါ်ယူစဉ်အခါကလည်း တောင်ဌူမြို့မှ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကျွန်
တော်တက်ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ရပြီး
သူနှင့်တကွ ရန်ကုန်သို့ လာ၍ နိုင်ငံရေးလုပ်ပါဟူ၍ တိုက်တွန်းပါသော်လည်း
ကျွန်တော်က ဝါသနာမပါကြောင်းကို တင်ပြ တောင်းပန်ခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါက မှတ်မှတ်ရရပ် သူက တောင်ဌူမြို့သို့ လွတ်လပ်ရေး
တရားဟောရန် လာခဲ့မည့်အကြောင်း လာလျှင် ကျွန်တော့ထံသို့
ဝင်လာမည့်အကြောင်း မှာကြားပါသည်။ တစ်ချိန်တွင် သူသည် တောင်ဌူမြို့ သို့
ရောက်လာစဉ် သူ မှတ်မိလေသလောမသိ ကျွန်တော်၏အိမ့်သို့

ဆိုက်ဆိုက်မြို့က်မြို့က်   ရေးညီးစွာ   ဝင်လာလျက်   မျက်နှာသစ်၊

လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးမှ တရားပွဲကိုသွားပါသည်။

တရားပွဲ မှာ ကျွန်တော်၏ရပ်ရှင်ရုံ "ရင်စီနှီးမာ" ၌ ကျွန်တော်
ပြင်ဆင်ထားရာ ထိုနေရာသို့ ကျွန်တော်နှင့် အတူ ရောက်လာကြပါသည်။

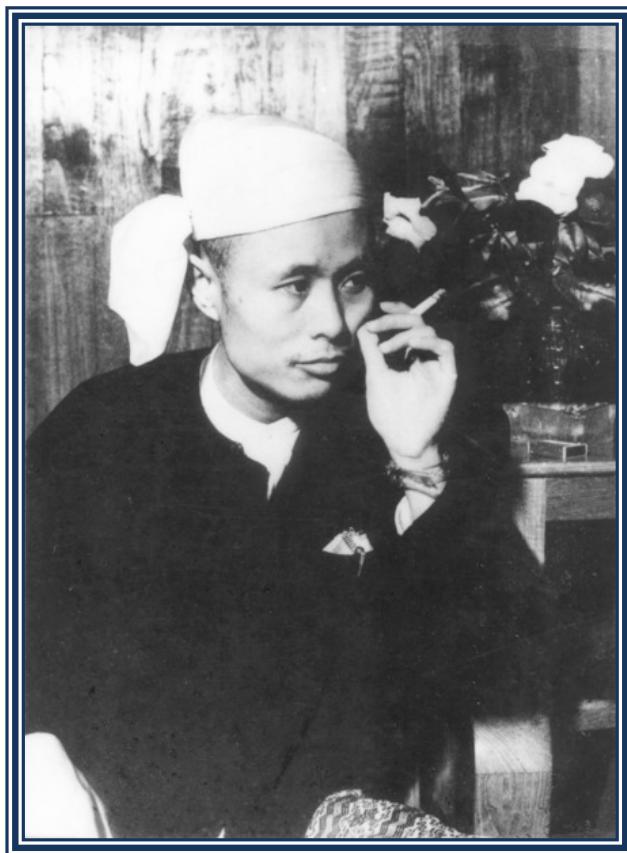
ထိုအခါသည်   သူနှင့်ကျွန်တော်   နောက်ဆုံးတွေ့ကြရသည့်
အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနောက် ပိုလ်ချုပ်သည် ကြာကြာမနေလိုက်ရတော့ပါ။
လောဘ၊ ဒေါသတို့၏ကြီးပိုးရာ ဤကမ္ဘာ၏အခြားမျှေးမျှိုး သေခြင်းတရား သည်
င့်လင့်လျက်ရှိ၏ဟူသော အတိတ်နိမိတ်အတိုင်း မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးကို
လက်လှမ်းယူနေဆဲ အခါ၌ပင် တိုင်းပြည်အတွက် သူအသက်ကို စတေးခံ၍
သွားရပါလေတော့သတည်း။

မြေကေတု

(စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်း၊ ဖော်ပို့ရေး၊ ၁၉၈၁)

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

(ကြိုဆောင်းပါးရှင် သခင်ဗော်အေးမှာ ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
ကျောင်းသားသဝက စတင်သိခဲ့၍ သခင်ဘဝနှင့် အောင်လိုပ် တို့ တော်လှန်စဉ်
ကလည်းကောင်း၊ ဂျပန်ကို တော်လှန်စဉ်ကလည်းကောင်း ဗိုလ်ချုပ်၏
အပါးတော်မြှေအဖြစ် ပုံကိမ် တိုင်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။
ကျွန်တော်သိသော ဗိုလ်ချုပ်

၁၉၃၄-ခုနှစ် တာတ္ထသိုလ်တွင် သမဂ္ဂအမူဆောင်များ ရွေးကောက်ပွဲနှင့်
ပတ်သက်၍ ကျောင်းသားအများ အပြားပင် အတော်စိတ်ဝင်စားခဲ့လေသည်။

အကြောင်းကား   ယခုအခါ   ပမာနိုင်ငံလုံးကို   ခေါင်းဆောင်အ   ဖြစ်
ဆောင်ရွက်မည့်သူများ (ပါ) သင်ပေါက်စဟု နာမည်ပြေးသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊
ပြည်ထဲရေးဝန် ကြီး ကိုကျော်ဖြမ်း၊ ပမာကွန်မြှေနှစ်ပါတီ ကိုသိန်းဖောပါအဝင်
လူတစ်ခုနှင့် အင်လိပ်ကျောင်းဆရာ ပြု။ ရိုကရက်တို့အလိုကျ အလိုတော်ရိုများဟု
သတင်းကြီးသူများ အကြိုတ်အနယ် အရွေးခံကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။
ထိရွေးကောက်ပွဲတွင် ကိုကျော်ဖြမ်းမှ တစ်ဆင့် "ကိုအောင်ဆန်းဆိုတာ သူပဲ၊
မဲရအောင် လုပ်ပေးပါ"ဟု ပြောဆိုခြင်းက စတင်သိခဲ့လေသည်။

အိုးဝေအယ်ဒီတာ

ကိုအောင်ဆန်းကား   ၁၉၃၅   သမဂ္ဂမှ   ထုတ်ဝေသည့်
အိုးဝေမဂ္ဂဇားအယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်စေလေ သည်။ ငှါးမဂ္ဂဇားတွင်
ဆာဦးတင်နှင့်ပတ်သက်သော ဆောင်းပါးကို ယခု အိုးဝေသတင်းစာ ညီမြှက
ရေးသားခဲ့သဖြင့် တဗ္ဗာသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ရေးသားသူကို ဖော်ထုတ်ရန်
တောင်းဆိုရာ ငှါးက ငြင်းပယ်ခဲ့လေသည်။

ထိုငြင်းပယ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ငှါးအားကျောင်းမှ ထုတ်ပယ်ပစ်ခြင်း၊
သမဂ္ဂသဲ့နဲ့ ယခု (နှုန်းရင်းဝန် သင်နာ)တို့အား အရေးယူခြင်းများခံရသည်ကို
အကြောင်းပြု၍ လျှို့ဝှက်သောအစဉ်းအဝေးတစ်ရပ် ကျွမ်းပလေသည်။

ပြန်ကြားရေးဌာန

နောက်ဆုံး   ၁၉၃၆-ခာ   မတ်လတွင်   သပိတ်မောက်၍
ခွဲတို့ဘုရားပေါ်တွင် နေထိုင်ကြရာ ၃-လမျှ ကြာ ခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊

ညီမြန်င့်

ကျွန်တော်တို့ကား

ပြန်ကြားရေးဌာနတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရလေ သည်။ သပိတ်မောက်စဉ် ၃-လကျော်ကော် ဘုရားပေါ်တွင် တကုတ်ကုတ်နှင့် အမြဲရေးသားလုပ်ကိုင် နေသူမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်လေသည်။

သခင်ဘဝတွေ့ရုံး

နောက်

၂-နှစ်လောက်ကြာသောအခါ

သခင်အရေးတော်ပုံ

တစ်ခုဖြစ်လေ၏။ သခင်ကိုယ်တော်မှုင်း တို့ပမာအစည်းအရုံးနှင့် သခင်ထွန်းအုပ် တို့ပမာအစည်းအရုံး ၂-ခုပေါ်လာရာ၊ သခင်နာ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၊ သခင်လှဖေ ယခု(ဗိုလ်လက်၍)တို့ ပါဝင်လာတော့၏။

မွန်လေးရဟန်းပျို့များ အစည်းအဝေး

တစ်နေ့ ကျွန်တော်နယ်မှ ရန်ကုန်ဆင်းလာရာ ရေကျော်ရပ်ရှိ
တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ရောက်သွား၏။ သခင်အောင်ဆန်းက အစည်းအဝေး
သွားရန် ခေါ်၍ ဘာအစည်းအဝေးလဲဟု မေးရာ မွန်လေးဆရာတော် ဦးကလျာက
ခေါင်းဆောင်သော ရဟန်းပျို့များသည် ရန်ကုန်ဆင်းလာ၍ ခွဲတို့ဘုရား
အရှေ့ဘက် ဦးအုံးခင် ရရှိတွင် ပမာပြည်လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ပမာပြည်
ခေါင်းဆောင်များ ညီညွှတ်စေရန် လာရောက်ဆွေးနွေးသော အစည်းအဝေးသို့
တက်ရောက်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သို့၏။

ထိုစဉ်အခါ ဂြော်နှင့် ဘာသော့ဘက္ခဲ့သနည်း

ငှင့်အစည်းအဝေးတွင်

သခင်အောင်ဆန်းက

ပမာပြည်

လုံးဝ

လွှတ်လပ်ရေးကို တင်ပြ၏။ အခြားခေါင်း ဆောင်များဖြစ်သော ဦးပေါ်ထွန်း၊

ဦးသဝင်း၊ ဦးသိန်းမောင်ကြီးတို့တတွေနှင့် ဂြို့နောတို့လူတစ်ခါက
 လုံးဝလွှတ်လပ်ရေးစကားတွင် (လုံးဝ)ဆိုသော စကားကို မထည့်ရန်
 အငြင်းပွားတော့၏။ နောက်ဆုံး ဦးတောက မန်မာပြည်ပြန်ရရေးဟု
 ပြင်ဆင်လေတော့၏။

ကျိုသို့အားဖြင့် ရင်းအစည်းအဝေးကား၊ တောင်မရောက် မြောက်မရောက်
 အဆုံးသတ်တော့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အပါးတော်မြှုပ်လာပုံ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သခင်အဖြစ်နှင့် ဟသာတတွင် တရား
 ဟောစဉ် ရာဇဝတ်ဝန်က ဆုင့် ၅ ကျပ် ထူတ်ရာမှစပြီး အက်လိပ်နယ်ချဲ့စံနစ်အား
 တော်လှန်ရန် ၁မာပြည်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ပြီး ဂျပန်တို့နှင့် တွေ့ဆုံး
 ပမ္မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဖွဲ့ကာ ယိုးဒယားပြည်မှဖြတ်၍
 ၁မာပြည်သို့ဝင်လာခဲ့ရာ ရန် ကုန်မြို့သို့ရောက်လာ၏။

ကျွန်ုတ်မှာကား ၁မာပြည်အတွင်းမှ တော်လှန်ရန် သခင်ချစ်၊
 ဦးကော်ပြုမ်း၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ သခင်တင်၊ သခင်တင်ဦး အစရိုသည်တို့နှင့်
 ပြည်တွင်းမှ ဆောင်ရွက်နေရ၏။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ဝင် လာရာ
 ရင်းတို့၏ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်းကို သိလျှင်သိခြင်း၊ ပြန်လည်တော်လှန်ရန်
 လက်ရွေးစင် စစ် ဗိုလ်သင်တန်းကို ဒီစွန်းကုတ်တွင် လျှို့ဝှက်စွာသင်ကြားနေစဉ်
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အပါးတော်မြှုပ် ရွေးချယ်ကြော်တော့၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုတ်မှာ
 တာဝန်ကျတော့သဖြင့် ရင်းတာဝန်ကို ယူရတော့၏။

အိပ်ရာဒိပ်စင်း ဘာမျှမရှိ

ယခု ၂၇၁နိုင်ငံတစ်ခုလုံးက လေးစားကြည်ညီခြင်းခံရသော
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား အိပ်ရာခုတင်ဝေး စွဲ၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံး
ဘာမျှမရှိခဲ့သဖြင့် ကျေနော်၊ ကိုအုန်းမြင့်၊ သခင်တင်းတို့သည် အသိ
မိတ်ဆွေများထံမှင်း၊ နီးရာအမိများမှင်း၊ ငှုံးအတွက် ကုတင်၊ ခြင်ထောင်၊
စောင်များရှာဖွေပေးရ၏။ ငှုံးနေထိုင်ရန် ရွှေတောင်ကြားရှိ အိမ်တစ်အိမ်ကို
ရွှေးချယ်ရ၏။ ထိုအိမ်တွင် သခင်သန်းထွန်း (ထောင် မှတွက်လာသူ)
ကိုကျော်ဖြမ်း၊ ကျွန်တော်တို့တွေ စောင်မရှိသဖြင့် ခင်းသောကော်ဇာကို
အားလုံး ခြံးကာအိပ်ခဲ့ရ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အကျင့်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား စာအလွန်ဖတ်သူဖြစ်၏။ တစ်ခါတရုံး
နောက်ဖေးသွားစဉ်၊ နောက်ဖေးသွား ရှင်း စာဖတ်နေရာ နာရီဝက်ကျော်ကြာသဖြင့်
ခေါ်ယူရ၏။ ထမင်းကိုလည်း အမှတ်တရမရှိ၊ စားချိန်တွင် ခေါ်ယူကျွေးမွှေးရ၏။
မှန်ပဲသရေစာကိုစားရန် ကောင်းစွာကရမစိုက်၊ ရေကိုကား အတင်းချိုးစေရ၏။

ဂျပန်ကို တော်လှန်ရန် စည်းဝေးခြင်း

ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏နေအိမ်တွင်
ဂျပန်ပြန်ရဲသော်များနှင့် ဂျပန်ကို တော်လှန် ရန် အကြိမ်ကြိမ်ဆွေးနွေးခဲ့၏။
ကျေနော်ကား တံခါးမျှူးအဖြစ် အမြဲဆောင်ရွက်ခဲ့ရ၏။ ထိုဆွေးနွေးချက်တို့ ကား
မပေါက်ကြားခဲ့ပေ။

အကယ်၍ မ ပွဲလိုက်က ကားဖင်ထိုင်ခံနှင့်တိုက်မိပြီး ငှါးအတွက် စိုးရိမ်ရ၏။
ခက္ကာမှ ပိုလ်ချုပ်သတိမေ့သွား သေး၏။ ကျွန်တော်လည်း
ရွာလူကြီးများကိုခေါ်၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြစဉ် ပိုလ်နေဝင်း ကားသည်
ပြန်လာပြီး မေးမြန်း၍ တိုက်ကြီးမြို့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့။ ဦးလှဖေတံ့မှ
ကားတစ်စင်းတောင်း၍ ညာ တွင်းချင်း ခရီးထွက်တော့၏။

ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်ရုံတော်ကင်း

နောက်တစ်နေ့ ပြည်မြို့သို့ရောက်ရာ ပိုလ်ချုပ်၏အသက်ကို
စောင့်ရောက်ရန် ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်ရုံတော် ကင်းအဖြစ် တပ်ကြပ် တစ်ယောက်နှင့်
ရဲသော် သဝယောက်တို့ကို ပိုလ်ဖုန်းမြင့်တပ်မှ လက်ရွေးစင်ရွေးချယ်
ခေါ်ယူထားလိုက်၏။

ပိုလ်ချုပ်အိပ်သော ကုတ်စက်သေနတ်ထိခြင်း

ပိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် အောင်လံမြို့တွင် J-ရက်မျှနေပြီး
ပိုလ်ချုပ်သည် သဘောဖြင့် ချီတက် သွား၏။ ကျွန်တော်က
ပိုလ်လက်ဗျာကိုစောင့်ရ၏။ ပိုလ်ချုပ်သဘောထွက်သွား၍ နောက်တစ်နေ့မနက်၊
ကျေနော်လည်း အောင်လံမှ ကားနှင့်ထွက်၍ ၁၅ မိနစ်အကြာတွင် အောင်လံမြို့
အဂ်လိပ်လေယာဉ်ပုံတို့ သည် စက်သေနတ်ပစ်၊ ပုံးနှင့်ကြဲတော့၏။
စက်သေနတ်ကျဉ်ဆံသည် ပိုလ်ချုပ်အိပ်သော ခုတင်ကိုထိ မှန်ခြင်း၊
ပိုလ်ချုပ်နေသော တိုက်လေ့ခါး ပြုတ်ကျသွားခြင်း၊ လူတစ်ယောက်
စက်သေနတ်ထိသွားစေခဲ့၏။

ဗိုလ်မိုးကြီးကို ပြန်ခေါ်စေ

မင်းဘူးသဘာ်ဆိပ်ရောက်ရာ၊ ဗိုလ်မိုးကြီးကို အမြန်ဆုံးခေါ်ယူရမည်ဟု
အမိန့်ကျပြန်တော့၏။ ရန်ကုန် သို့ နေ့ချင်းကားနှင့်ပြန်၍ တစ်ညွှန်ပြီး ပြန်လာရာ၊
ဆင်ဖြူကျွန်းအရောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တို့ကို မိုတော့ ၏။

ဗိုလ်ချုပ်ခြောက်လုံးပြုးဆွဲခြင်း

ဆင်ဖြူကျွန်းတွင်   နေထိုင်စဉ်   တပ်မတော်ရဲသော်အချို့တို့သည်
ဝမ်းရောဂါဖြစ်တော့၏။   ဗိုလ်ချုပ်သိရှိ   သောအခါ   ကျွန်တော်နှင့်
ငှုံးရဲသော်များနေထိုင်မှုကို စစ်ဆေးရာ၊ ရဲသော်များ မြို့ပြင်ရပ်တွင် အကာ မရှိ၊
အခင်းမရှိ၊ ခံခြားစောင်မရှိ၊ ရေဆာလို့မှ ရေပေးမည့်သူမရှိ၊ မရှုမလှဖြစ်နေသော
ရဲသော်များကို မြင်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ် မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျတော့၏။ ဒေါသလည်း
အထူးကြီးတော့၏။   ညတွင်းချင်းပင်   ဆင်ဖြူကျွန်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်
လူကြီးများကိုခေါ်ပြီးလျှင် တန်းစီ၍ အမျိုးမျိုးပြောဆိုပြီး အားလုံးကို ရဲသော်များအား
ဤမျှရက်စက်စွားထာရမည်လားဟု   ငှုံး၏ခြောက်လုံးပြုးကို
ထုတ်၍ပစ်မည်လုပ်တော့ ၏။   ကျွန်တော်ကား အတင်းဆွဲထားရတော့၏။
ငှုံး၏ဒေါသကို အမျိုးမျိုး အေးပြီးအောင် ပြောပြုရ တော့၏။

ရန်သူကိုအလေးမပြု

ဆင်ဖြူကျွန်းမှထွက်ခဲ့ရာ အင်းလိပ်စစ်တပ်တို့မှလည်း မနီးမဝေးတွင်ရှိ၏။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား များ စွာအလေးမပြု၊ မကြောခကာတပ်ကြီးများကို
ကျော်လွန်၍ ကျေနော် ကားမောင်းသူ ကိုယ်ရံတော်တပ်သား အချို့နှင့်
မကြောခကာနာယ်ခဲ့ခဲ့၍   မကြောခကာသတိပေးရ၏။   ငှုံး၏သဘာထားကား

အခြားသူများ   တိုက်ခြင်းထက်   ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျရေ့မှ   ငင်းကိုယ်တိုင်
တိုက်ချင်စိတ်များစွာရှိတော့၏။

သံပုရာအိုင်

ပရုတ္တာခရိုင် သံပုရာအိုင်သို့မရောက်မီတွင် ရန်သူများရှိသည်ဟု ကြားရ၍
တပ်များသည် အပြေးတက်ခဲ့ ရ၏။ ပိုလ်ချုပ်ကား ရေ့ဆုံးမှုမကြာခဏတက်ခဲ့၏။
တစ်ညာလုံးရန်သူတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရသောအခါ ညာအိပ်ကြတော့၏။
မိုးဝေလီဝေ လင်းအချိန်တွင် သေနတ်သံများအမြောက်အမြား ကြားရတော့၏။
သံပုရာအိုင်တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ပိုလ်နေဝိုင်း၊ ပိုလ်ဇေယျနှင့်
ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိ အမြောက် အမြားရှိတော့၏။ ပိုလ်ချုပ်ကား
ကိုယ်တိုင်ထွက်မည်လုပ်၍ ဆွဲထားရ၏။ မကြာမီ ပိုလ်ဖောက်တပ်မှ
ကုလားစစ်သား ၃၀ မျှ ဖမ်းမိလာရာ ငါးက ကောင်းစွာထားရန် အမိန့်ပေး၏။

အစ်ကိုကို အရှာရှိုင်းခြင်း

ယင်းမာပင်မြို့သို့ရောက်သောအခါ ငင်းမြို့နေ ဒီစတို့တ်ကောင်
စီချယ်ယာမင်း ဦးကျွန်းကော်ဆိုသူက ပိုလ်ချုပ်အမှုးပြု၍ ပိုလ်အားလုံး
ထမင်းစားဖိတ်၏။ ထမင်းစားပွဲတွင် ကြက်သွန်နှင့် ထမင်းသာကျွေး၏။
တချို့ပိုလ်တို့ကား ဒေါ်ပွဲကြ၏။ ပိုလ်ချုပ်ကား ရယ်ရယ်မောမောနှင့်
ကရုမစိုက်ဘဲစား၏။ ပိုလ်ချုပ်ကို ကြည့်ပြီးလျှင် အခြားပိုလ်တို့ မပြောင့်တော့ပေါ့။

ပိုလ်ချုပ် ခုတိယအကြို့မှု စားဆွဲခြင်း

ယင်းမာပင်စခန်းမှ ပိုလ်နေဝိုင်းတပ်သည် ကန်နိသို့ချီရ၏။ ပိုလ်ချုပ်နှင့်
အခြားတပ်တို့ကား ကန်နိနှင့် ညောင်ပင်ကိုးကြားရှိ အိုင်တောင်မောင်းတောင်လမ်း

သို့ ရီတက်ရန်ဖြစ်၏။ ယင်းမာပင်မှ လမ်းပြရန် ထည့်ပေးသောသူသည်
င်းလမ်းကိုမပြဘဲ ညောင်ပင်ကြီးလမ်းဘက်သို့ ၃-မိုင်မျှခေါ်သွား၏။ ၃-မိုင်မျှ
ခေါ်သွားပြီးမှ လမ်းမှားနေကြောင်းသိရသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် အထူးဒေါသ
ထတော့၏။ စစ်တပ်တို့ မည်သည်အခါန်မိန့် လမ်းမှန်မှ တိုက်ခိုက်မှုအောင်မြင်၏။
ဗိုလ်ချုပ်ကား လမ်းပြကိုသတ်မည်ဟု ဓါးဆွဲ ရာ တောင်းပန်ထားရ၏။

မျက်ခွံမှ သွေးချင်းချင်းထွက်ခြင်း

င်းညအပြင်း ရီတက်ခဲ့ရာ လမ်းတွင်လှည်းများနှင့် ရီတက်ရ၏။
လမ်းကလည်းကျဉ်း၊ ဖုတ်ကလည်း နီး သဖြင့် အနည်းငယ် နောက်ကျနေရာ၊
င်းက အော်ဟစ်ခေါ်ယူသဖြင့် အပြေးသွားရာ လမ်းသေးဆူခြံဖြို့ ၍ မျက်ခွံမှ
သွေးပေါက်ပေါက်ကျတော့၏။ ကံကောင်း၍ မျက်လုံးတော့ မထိပေါ်။

ဗိုလ်ချုပ်အားခေါ်ယူခြင်း

ကောလင်းအရှေ့ဘက် မြေနှစ်ခန်းသို့ ရောက်သောအခါ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကို ခေါ်ယူသဖြင့် မွှေ့လေး သို့ဆင်းသွားရ၏။ မွှေ့လေး
ရောက်သောအခါ ဒေါက်တာဘမ်အား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်နှင့် မြန်မာပြည်အုပ်
ချုပ်ရေးကို ဂျပန်တို့က ကိုင်စေခဲ့၏။ ဤသို့အထက်ပမာပြည် ဗန်းမာရီမြို့ထိအောင်
တိုက်ခိုက်သိမ်းယူ ပြီးနောက် မွှေ့လေး အမရပူရပြန်ရောက်သောအခါ
ရန်ကုန်ပြန်ဆင်းခဲ့ကြ၏။

မူးအောင်လုပ်ရမည်

ရန်ကုန်ရောက်၍ မကြာမိ ဗိုလ်မိုးကြီးသည် ဂျပန်သို့ပြန်တော့မည်ဟု
သိရရာ၊ င်းပြန်ခါနီးတွင် ဂျပန် ပြန်စစ်ဗိုလ်များ ညစာစားပွဲကျင်းပ၏။ ဗိုလ်ချုပ်က

ငှုံးစစ်ပိုလ်များ မူးအောင်တိုက်ရမည်ဟု မပြောစုံး အမိန့်ပေးသဖြင့်
ကျွန်တော်လည်း အရက်မျိုးစုံကို စုပေါင်းရောပြီးတိုက်ရာ ပိုလ်ဇင်ယော်၊
ပိုလ်ရန်နိုင်၊ သခင်ဘဟိန်း၊ ပိုလ်လင်းယဉ်တို့ကား အထူးမူးကြတော့၏။

ပိုလ်ချုပ်နှင့် ၆ ပိုင်အိမ်တွင် တွေ့ရစဉ်

ကျွန်တော်သည် ဗမာတပ်မတော်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာ မပါဝင်ခဲ့တော့ပေ။
ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့်လက်ထပ်ပြီး၍ တစ်နှစ်ကျော်မျှရှိသောအခါ ရန်ကုန်မြို့၊ ၆-ပိုင်
ငှုံး၏နေအိမ်သို့ အလည်ရောက်သွား၏။ သူကား ဘာမ ပြော ညာမပြော
အခန်းတွင်းထဲသို့ ဝင်သွားတော့၏။ ထို့နောက် အခန်းထဲမှ မခင်ကြည်ကို
ဖက်၍ထွက် လာပြီး "မင်းမရှိလို့ ငါမိန်းမယူရတယ်ကွဲ"ဟု တုံးတိတိ ပြုးစိစိနှင့်
ပြောလေသည်။

ကန်တော်ကြီးတောင်းအိမ်

ကန်တော်ကြီးသေးရှိ အိမ်တွင်နေစဉ်၊ ငှုံးက လာရောက်ရန်မှာယူသဖြင့်
သွားရောက်ရာ ငှုံး၏အိမ်အ ပေါ်ထပ်သို့ ပေါ်သွားပြီး ကျွန်တော့အား
တို့ဂျပန်ကိုချတော့မည်။ မင်းနယ်မှာ ကျကျနန်စီစဉ်၊ ပိုလ်ရန် အောင်နှင့်လည်း
အထူးတိုင်ပင်ရန်ပြော၏။ ထိုစဉ်က ပိုလ်ရန်အောင်မှာ အနောက်တိုင်းမှုး
ဖြစ်ပေသည်။

တော်လှန်ပြီးသည့်နောက်

ဂျပန်ကို တော်လှန်ပြီး၍ ကန္ဒိုစာချုပ်အရ ဗမ္ဗာတပ်မတော်ပြန်လည်
ဖွဲ့စည်းရာ တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော့ ကိုပေါ်၍ "မင်းဘာလုပ်မလဲ"ဟု မေး၏။

ကျွန်တော်က တပ်မှထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်မည်ပြောရာ ငှုံးက
ငါလည်းတပ်မှထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်မည်၊ ကောင်းသည်ဟုပြောတော့၏။

ကျွန်တော်လည်း တပ်များပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာ မပါဝင်တော့ဘဲ
မိမိနေရပ်သို့ ပြန်ခဲ့ပေတော့သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ရွှေးကောက်ပွဲလုပ်ခါနီးတွင် ကျွန်တော်နေထိုင်သော
အောင်လုမြို့သို့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ရွှေးကောက်ပွဲ
တရားဟောရန်လာတော့၏။ ပိုလ်ချုပ်ကား အောင်လုမြို့တရားပွဲတွင် အခြားမြို့
ရွာများတွင် ဟောပြောသကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ၊ ရရှားပြည်တော်လှန်ရေးအကြောင်းနှင့်
ငှုံး၏ဖဆပလမှ မည်သူ့အား အသိအမှတ်ပြု၍ ထိုသူ့အားမဲထည့်ရန်ကိုမဟောဘဲ
ချိန်လုပ်ထားခဲ့၍ တော်လှန်ရေးသမား စစ်စစ်ကိုသာ မဲပေးရန် နိဂုံးချုပ်သဖြင့်
ကြားဖူးသူအပေါင်းတို့ အုံအားသင့်ကြ၏။

ပိုလ်ချုပ်ကား ကွယ်လွန်လေပြီ။

ယခုကား ပိုလ်ချုပ်ကား ကွယ်လွန်လေပြီ။ ဤကဲ့သို့
တိုင်းပြည်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးနှင့် အပေါင်း ပါဝန်ကြီးများသေဆုံးခြင်းကား
ရာဇဝင်တွင်စေတော့သည်။

အို... ပိုလ်ချုပ်၊ ရဲဘော်ကား သေလွန်လေပြီ။ သို့သော်
ရဲဘော်အလွန်လိုချင်တောင့်တလုသော လွှတ် လပ်ရေးကား
ရဲဘော်၏တမလွန်ဘဝက ခေါင်းဆောင်နေသည့်အတိုင်း၊ ငါနှင့်တိုင်းပြည်ချုပ်သော
ရဲဘော်အမြောက်အမြားတို့သည် မရမချင်း ဆောင်ရွက်ကုန်အံ့။

ရဲသော်ကား   ရန်သူနယ်ချုံသမားများနှင့်   ငှင့်တို့အပေါင်းပါတို့၏
လက်ချက်ညီးသွားလေပြီ။ သို့သော ဝါတို့ သည် ပူဇွဲးတောင့်တနောက်မြင်းထက်
ရဲသော်လိုလားသော လွတ်လပ်ရေးစန်းသို့ အပြင်းချီတက် ကြ တော့ အဲ။

သခင်ဗော်

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းသင့် မဖမ်းသင့်ပြဿနာ

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်၍
မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး အုံကြော ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား လက်နက်ဆွဲကိုင်
တိုက်နိုက်ခဲ့ကြပါသည်။ အင်လိပ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လာ
ကြသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း၍ ၅၅၀၈
တိုင်းရင်းသားများ စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး မြိုတိသူ့လက်အောက်မှ
မြန်မာနိုင်ငံလွတ် မြောက်ရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် အောက်တိဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံ
 ဆာဒေါ်မန်စမစ် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင်
 မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဘုရင်ခံလုပ်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်သောကြောင့် ဂျပန်တပ် များ
 မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာစဉ်က ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့
 ရဲသော်သုံးကျိပ်သည် ဂျပန်တပ် ဦးမှုပါလာကြီးဗီး အင်လိပ်တပ်များကို
 မြန်မာပြည်မှမောင်းထုတ်ရာတွင် အရေးကြီးသောအခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့ ကြသည်ကို
 သိသူဖြစ်သည်။ သူက ဘုရင်ခံ အောက်တာဘမ်း၊ ဦးပုန့် ဦးတော်တို့က
 နှုန်းရင်းဝန်များအ ဖြစ် လုပ်ကိုင်နေစဉ် မြန်မာနိုင်အရပ်ရပ်၌ အလုပ်သမားများ၊
 လယ်သမားများ၊ ကော်ငါးသားများကို သခင်အောင်ဆန်း နှင့်တကွ
 သခင်ခေါင်းဆောင်များက ဦးဆောင်၍ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံတွင် နယ် ချဲ့
 ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ခဲ့သည်ကိုလည်း ကြံ့တွေ့ရင်ဆိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူကိုယ်တိုင်
 မြန်မာပြည်မှအနိုင်ယ ပြည့်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသဖြင့် သခင်ဆိုလှုင်
 အလွန်မျက်များကျိုးနေသူဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အမှတ် ၁၄
 တပ်မတော်ပိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာရီလျံဆလင်းတို့ တွေ့ဆုံးစဉ်က
 ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လူသတ်မှတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူရန်
 သက်သေများ ရှိနေပြီဟု ဆာရီလျံဆလင်းက ထုတ်ဖော်ပြေးသည်။ ၁၉၄၂
 ခုနှစ်ဦးက ပိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗမ္မာလွှာတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို
 ဦးဆောင်ချီတက်လာရ၍ သထံခရိုင်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ အင်လိပ်
 အစိုးရလက်ထက်၌ ရွာသူရွာသားများကို မျက်နှာလိုအားရ နိုင်စက်ခဲ့သော ကု

လားလူမျိုး သူကြီးတစ်ဦးအား ရွှေသားများက ဖမ်းဆီးထားသည်။
ခေါင်းဆောင်များက သူကြီး၏ကျိုး လွန်ခဲ့သော အပြစ်များကို ပိုလ်ချုပ်တို့အား
တင်ပြကြသည်။ ထိုအချိန်၌ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ဆောင် ရွက်ရန်
တရားရုံးများရှိနေသည်မဟုတ်သောကြောင့် ပိုလ်ချုပ်က တော်လှန်ရေးဥပဒေကို
ကိုယ်စားပြု၍ သေဒက်ချုပ်တို့သည်။

ဘုရင်ခံ အလုပ်အမှုဆောင်ကောင်စီဝင်တစ်ဦးက မျက်နှာလိုအားရ
ယင်းအမှုကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျိုးလွန်ခဲ့စဉ်က ငြင်းကိုယ်တိုင်ရှိနေပါသည်ဟု
အစဉ်းအဝေးတစ်ခု၌ ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံက ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
လူသတ်မှုကျိုးလွန်ကြောင်း အမှန်ပင်ဖြစ်၍ ဖမ်းဆီးခွင့်ပေးပါရန် မြန်မာပြည်
ဆိုင်ရာ အတွင်းဝန်နှင့် ပြီတိသူ့နှင့်ရင်းဝန်ထံ ကြေးနှင့်ရိုက်၍
အမိန့်တောင်းသည်။

အမိန့်တောင်းရသည်က အကြောင်းရှိပါသည်။ အရှေ့တောင်အာရု
စစ်သေနာပတီ ပိုလ်ချုပ်ကြီးလေ့လှ ပိုမောင့်ဘက်တန်၊ အမှတ် ၁၄ တပ်မတော်
ပိုလ်ချုပ်ကြီးဆာဝိလျှောက်လင်းနှင့် အမှတ်၁၂ တပ်မတော် ပိုလ်ချုပ်ကြီးစတော့ဖို့
တို့သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်ဆင့်ခဲ့သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်
လှန်ရေးသည် မဟာမိတ်တို့၏ပမာပြည်စစ်ဆင်ရေးတွင် မည်မှုအရေးပါ
အထောက်အကူပြုခဲ့သည်ကို လည်းကောင်း၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်
တွေ့ဆုံးနေ့စွဲ့ကြသဖြင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ပွဲလင်း ရှိုးသားမှူး
မျိုးချစ်စိတ်ရှိမှုတို့အပေါ်တွင်လည်းကောင်း အထင်ကြီးလေးစားနေကြသူများ

ဖြစ်သည်။   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား   ဖမ်းဆီးခဲ့သော   တစ်မျိုးသားလုံး
အံကြွမှုဖြစ်မည်။

အဂ်လိပ်တပ်အတွင်းတွင် ဖွဲ့ စည်းထားသော မြန်မာတပ်သားများအားလုံး
တပ်ကိစ္စနှာ၍   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနောက်   ပါသွားကြမည်။
အမျိုးသားပုန်ကန်ထကြွမှုများပေါ်ပေါက်ခဲ့သော နိုင်ငံ့ခြား တပ်များ သုံးလိုခဲ့လျှင်
သက်ဆိုင်ရာ အ စိုးရတံမှ ခွင့်ပြုမိန့်ရယူရန်လိုသည်။ သို့ဖြစ်၍ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ
အရာရှိများက ပြုတိသွေ့နှင်းရင်းဝန်နှင့် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာအတွင်းဝန်ထံသို့
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းဆီးခြင်းမပြုရန် စာရေးကြသည်။

ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆
ရက်နေ့မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဧန်လ ၁၂ ရက်နေ့အထိ ၈ လခန် ဘုရင်ခံအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ထိုအခါန် ထိုအခါက ဖဆပလနှင့်လူထု၊ လူထု နှင့် ဖဆပလ
ခွဲမရသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် လူထုကိုခွဲချုပ်မရသည်ကို
လည်းကောင်း သိရှိသွားခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ သူသည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်
တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များအား အာဟာတ ကိုအလေးပေး၍ သုံးသပ်ခဲ့သည်
ဖြစ်သောကြောင့် အမြင်မှန်မရခဲ့ပေ။

၁၉၄၆ ခုနှစ်နှစ် ဦးက ယူကန်ဒါနိုင်ငံမြှုပ်နှံလာသော ဦးစောကို သူက
အလွန်အထင်ကြီးပါသည်။ ဦးစောသည် မျိုးချုပ်ပါ တို၏ခေါင်းဆောင်၊
စစ်ကြိုးခေတ်က သူနှင့်အတူ လုပ်ကိုင်လာခဲ့သော နှုန်းရင်းဝန် ဖြစ်ရုံမက လုပ်ရည်
ကိုင်ရည်နှင့် လုပ်ခဲကိုင်ခဲသူဖြစ်၍ ဦးစောသည် ဆာပေါ်ထွန်းနှင့်သာပေါင်းပြီး
ဖဆပလ အား တိုက်ခိုက် ရလျှင် ဖဆပလပြီကဲနိုင်မည်ဟု ဆာဒေါ်မန်စမစ်

ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ဦးစောအား အလုပ်အမူ ဆောင်ကောင်စီတွင်ခန့်ရန် ဘိလပ်သို့လှမ်း၍ ခွင့်တောင်းခဲ့သည်။

ဘိလပ်တွင်ရှိသော နန်းရင်းဝန်ကလီမင့်အက်တလီနှင့် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ အတွင်းဝန် ဆာပက်သစ် လောရင်(စ)တို့က ဦးစော၏အတိတ်လုပ်ရပ်များကို မမေ့နိုင်ကြသေးပါ။ ဦးစောသည် ၁၉၄၁ခုနှစ်က ဘိလပ်နန်းရင်းဝန် ချာချိတ်သို့သွား၍ စစ်ကြီးပြီးသွားခဲ့သော မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေးပေးပါမည် လောဟု သွားရောက်မေးမြန်းခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်သို့အပြန်လမ်းခရီး၌ ဂျပန်က အမေရိကန်နှင့်အင်လိပ် တို့အား စစ်ကြညာခဲ့သည်။ ပေါ်တူဂီနိုင်ငံ လစ္စဘွန်းမြို့သို့ရောက်နေချိန်တွင် ဂျပန်သံရုံးနှင့် ဆက် သွယ် ခဲ့သည်။ ဤတွင် ပြတိသူ့အစိုးရက ဦးစောအားဖမ်းဆီးပြီး၊ ယဉ်ကုန်ဒဏ်ဖိုင်ငံတွင် စစ်အတွင်းက အကျယ်ချုပ် ချုပ် ထားခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လန်ဒန်တွင်ရှိနေကြသော နန်းရင်းဝန်နှင့် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ အတွင်းဝန် တို့က ဘုရင်ခံ၏အထက်ပါသဘောကို ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘုရင်ခံဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် မတ်လအတွင်း၌ ပြင်ဦးလွင်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။ မတ်လပျော်ရေးတွင် ရန်ကုန်သို့ပြန်လည် ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သောကြောင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လူသတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဖမ်းဆီးအရေးယဉ်ရန်အတွက် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်လိုက်သောကြောင့် မတ်လပျော်ရေးနေ့ ဘုရင်ခံ၏လက်ထောက်အရာရှိကြီးများ၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပိုလ်ချုပ်များ၊ ရဲဘက်ဆိုင်ရာ ရဲမင်းကြီးပါဝင် သော အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အင်လိပ်အရာရှိကြီးများသာ တက်ရောက်သော အ

စည်းအဝေးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအချိန်က "ထိပ်တန်းလျှို့ဂျက်"ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။
သို့သော နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်လာသောအခါ ထိပ်တန်းလျှို့ဂျက်များကို
ပြည်သူလူထုက သိလာခွင့်ရလာကြပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းဆောင် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး၏ဖောင်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောင်လိပ်အရာရှိ များက ယင်းအစည်းအဝေး၌
ငှင်းတို့၏ထင်မြင်ချက်အသီးသီးကို တင်ပြသွားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအကြောင်း ကို
သိလိုကြသူ၊ စပ်စုလိုကြသူများ ဗဟိုသုတရာ့မိုးလိုကြသူများ လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ရန်
ယင်း အစည်းအဝေး မှတ်တမ်းကို တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

၁၉၄၆ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့အစိုးရ အိမ်တော်၌
ကျင်းပသော အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း

အစည်းအဝေး သို့ တက်ရောက်ကြသူများ

၁။ ဆာဂျွန်းဝိုက်(စ) အစည်းအဝေးဥက္ကာ

၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ အိပ်(ချ)အာဘရစ်(ဂ)

၃။ လေတပ်ဗိုလ်ချုပ် ဆာဟရဆောင်းဒီး(စ)

၄။ ဗိုလ်ချုပ်သောမတ်(စ)

၅။ စီ၊ အယ်၊ ဘီ၊ ပီးယား(စ)

၆။ တီ၊ အာ၊ ဟရ့(စ)

၇။ အမှ၊ အာ၊ ဘီ၊ ဒွန်နစ်တန် (အတွင်းဝန်ချုပ်)

၈။ ဂီး၊ ချက်တဲ်လ် ပုလိပ်မင်းကြီး

၉။ စဘီဒော၊ ဒုတိယဗုလိပ်မင်းကြီး

- ၁၀။ အော် စီ၊ ကားတာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပုလိပ်ကော်မရှင်နာ
- ၁၁။ ပိုလ်မူးကြီး ကော် အက်(စ)လိုင်း မြန်မာ့ရေတပ်
- ၁၂။ ဒုပိုလ်မူးကြီး ပါးပစ်စမစ်၊ တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
- ၁၃။ ပိုလ်မူးကြီး အယ်၊ ရှို့၊ ဟန်၊ လုံခြုံရေးအရာရှိ ကာကွယ်ရေးဌာန

ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်

ဆာဂျွန်ပိုက်(စ)။ ။အောင်ဆန်းအား လူသတ်မှန်င့်ပတ်သက်၍

စွပ်စွဲချက်များကို အရေးယူဆောင် ရွက်ရန် အစည်းအဝေးခေါ်ယူရခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအမှန်င့်ပတ်သက်၍ သိနေကြသည် မှာ ကာလ
အတန်ကြာပြီဖြစ်သော်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို
မလုပ်ကြရသေးပါ။ သို့သော် ဤအမှုသည် အမှန်တကယ်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသည်ကို
ယုံကြည်ရန်အကြောင်းအချက်များရှိနေ ပါသည်။

လူသတ်မှုကို ကျိုးလွန်စဉ်က အချင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာတွင် ရှိနေကြသူ
များက သက်သေခံ ထွက်ချက်များ ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ဒီဇင်ဘာအတွင်းက
အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သော မြန်မာပြည် ပုလိပ်အဖွဲ့က အကြောင်း
အမျိုးမျိုးကြောင့် ပုံမှန်စစ်ဆေးမှုများကို ထိအချိန်က မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ယ
ခုအချိန်တွင် အမှု နှင့် ပတ်သက်၍ ပုံစုံတစ်မျိုးပြောင်းသွားခဲ့ပါသည်။
ဘုရင်ခံ၏အလုပ်အမှုဆောင်ကောင် စီဝင်လူကြီး တစ်ဦး က အစည်းအဝေးတစ်ခု၌
လူသတ်မှုဖြစ်ပွားစဉ်က သူကိုယ်တိုင် မျက်မြင်သက်သော တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သဖြင့်
သက်သေခံရန် အသင့်ရှိပါသည်ဟု ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

ပြည်သူလူထုရေ့မောက်တွင် စွပ်စွဲပြောဆိုသွားသည်ဖြစ်၍ ပြောင်းလဲ
သွားသော အခြေအနေများကို ဘုရင်ခံက မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ
အတွင်းဝန်ထံသို့တင်ပြ၍ အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးခွင့်တောင်းထားပါ သည်။ ယင်း
ကိစ္စကို ယနေ့ မတ်လ ဂရိရက်နေ့အထိ ဆိုင်းင့်ထားရသည်မှာ
အောင်ဆန်းအားကြိုတင်၍ ဖမ်းဆီး ခဲ့ သော မတ်လ ပရိရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့်
အစည်းအဝေးများတွင် စွပ်စွဲချက်များကို သူတို့၏ မိန့်ခန်း၌ ထည့်သွင်း
သွားနိုင်ကြမည်ဖြစ်၍ သူတို့ကို အခွင့်အရေးပေးသလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ အတွင်းဝန်ထံမှ ပြန်ကြားစာ
တစ်စောင်ရှုံးပါသည်။ အောင်ဆန်း၏ အမှုကို အရေးမယူဘဲထားရန်
အလွန်ခက်ခဲမည်ကို သူကိုယ်တိုင် သဘောတူပါကြောင်း၊ အမှုနှင့်ပတ် သက်၍
အားလုံးသောအချက်အလက်များ ပြည့်စုံသည်ဟု စိတ်ချယ့်ကြည်သည်အထိ
ဆိုင်းင့်ထားရန် အကြံပြု လာပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ခြေလှမ်းမမှားရန်နှင့်
နိုင်ငံရေးအရ လက်စားချေသည်ဟူသော သဘောထား မျိုး၊ အထင်အမြင်မျိုး
မပေါ်ပေါက်အောင် သေသေချာချာလုပ်ရန်လိုပါသည်။ အောင်ဆန်း ကို
ပြည်သူလူထုရေ့မောက်၌ စွပ်စွဲခဲ့သောအလုပ်၊ အလုပ်အမှုစောင်ကောင်စီဝင်၏
ပြုမှုစောင်ရွက် မှာ လည်း အလွန်ခက်ခဲသော မေးခွန်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

သူ၏အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လန်ဒန်မြို့တွင် အုတ်အော်သောင်းနင်း
ဖြစ်လာရုံမကသေးဘဲ ပါလီမန်တွင်လည်း မေးခွန်းများထဲတ်လာကြေသဖြင့်
ကံဆိုးလှပါသည်။ နာမည်ကြီးသော ဂျာနပ်တစ်စောင်ကမူ သူသည်လည်း
အောင်ဆန်းကဲသို့ လူကောင်း တစ်ဦး မဟုတ်ဟု ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ယနေ့သာနေတွင် စစ်သေနာပတိချပ် (ပိုလ်ချုပ် ကြီးလော့(၆)လူဝီမောင့်ဘက်တန် ဆိုလိုပါသည်-စာရေးသူ)ထံမှ သည်းထန် သော စကားအသုံးအနှစ်း များကို ရေးထားသည့် စာတစ်စောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ရရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ယခုကဲ့သို့ အောင်ဆန်းအပေါ်တွင် အရေးယူမှုများ ပြုလုပ်နေသည်ကို သူက သဘောမတူကြောင်းဖြင့် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာအတွင်းဝန် ထံသို့ အကြောင်းကြားထားပါသည်။ ထိုကြောင့် ယခု ကိစ္စ နှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်တစ်စုံတစ်ရာ မချုပ်သေးဘဲ တိုးလိုးတန်းလန်းဖြစ်နေပါသည်။

နက်ပြန်မနက်အချိန်တွင် ဘုရင်ခံသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်ရောက်လာ မည်ဖြစ်ပါ၍ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအ ကဲများက ယင်းသို့အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဖြစ်ပေါ်လာမည့် တန်ပြန်လှပ်ရားမှုများကို မည်သို့ မည်ပုံ အောင်မြင်စွာ ကိုင်တွယ်ရမည်ဆိုသည့် ရှုထောင့်များ တင်ပြကြရန်လိုပါသည်။ ပုလိပ်အဖွဲ့မှ ပထမ ဆုံး တင်ပြရန် မှာ ရန်ကုန်မြို့နှင့် နယ်များတွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် တန်ပြန်လှပ်ရားမှုများကို မည်သို့ ထင်မြင်သည်ကို ထုတ်ဖော်ပြေဆောင်ရွက်ပါသည်။

မစွဲတာချက်တယ်။ ॥အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးခဲ့သော နိုင်ငံအနဲ့ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် လူပ်ရားမှုများဖြစ် ပေါ်လာမည်မှာ သေချာလှပါသည်။ အချို့သော ခရိုင်များ၊ သရက်၊ တောင်ငူတောင်ပိုင်း၊ သထုံခရိုင် အနောက် ဖော်ပိုင်းတို့တွင် မြန်မာ့မျိုးချစ်တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့သော လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ များ ရှိနေပါသည်။ အောင်ဆန်းအဖမ်းခံရသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ သူတို့၏ဥပဒေမဲ့ဆောင် ရွက် မှုများကို တိုးချဲ့သွားလိမ့်မည်။

အခြေအနေသည် မည်မျှအထိ ကြီးမားသွားမည်ကို ကြိုတင်ပြောပြ ရန် ခက်ခဲ လုပါသည်။

ပြတိသူအရာရှိအချို့၊ အသတ်ခံခဲ့ရသော ၁၉၃၀-၃၁ ခုနှစ်
သူပုန်ထက္ခမူနှင့် အ လားတူ ဖြစ်လာ နိုင်ပါသည်။ နယ်များတွင် တစ်ပြိုင်တည်း
လှပ်ရှားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မည်။ လက်နက်ကြီးငယ် ပေါင်း
တစ်သောင်းကော်ကော်သည် လူဆိုးများ၏လက်ထဲတွင်ရှိနေပါသည်။ ထိုအ
ရေအတွက်သည် ပုန်ကန်ရန် အတွက် လုံလောက်ပါသည်။ သို့သော်လည်း
သူတို့သည် စနစ်တကျ စည်းရုံးပြီး ရန်ကုန်သို့ ချိတ်က်လာကြသည်မဟုတ်ဘဲ
နယ်များတွင်ရှိသော အုပ်ချုပ်ရေးကို ပုန်ကန်ကြ ဖွံ့ဖြိုးပါသည်။

ဆာဂျွန်းပိုက်(၁)။ ၁၂၁၁သေးသောအချို့နှင့်ကစ၍ အခြေအနေ
တစ်နေ့တစ်ခြား ဆိုးရွားလာသည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါသည်။ သူတို့
ဟောပြောတဲ့အခါ သုံးနှုန်းသွားတဲ့စကားလုံးတွေဟာ ပိုမိုပြုး ထန်လာပြီး
တော်လှန်ရေးဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေပါပါလာတာ တွေ့ရသည်။ အခုအချို့နှင့်ကစပြီး
မိုးရာသီ ရောက်လာ တဲ့ အထိ ဒီကြားထဲမှာ ပေါ်ပေါက်လာမည့် ခုကွာမျိုးစုံကို
ကြိုတင်စဉ်းစားထားကြစေလိုသည်။ သို့မှာသာ အမှန်တကယ် အရေးကြံ့ခြဲသော
ယခုကတည်းက စီမံထားပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မစွဲတာပီးယား(၁)။ ၁၃၁၁ဆန်းရဲ့အတိုက်အခံထဲက အောင်ဆန်းကို
နိုင်ငံရေးအရ စွဲစွဲရဲ့သူများ ပေါ်ပေါက် နိုင်ဖွံ့ဖြိုးပါသည် မရှိသည်ကို ပုလိပ်အဖွဲ့မှ
သိပါသလား။

မစွဲတာချက်တလ်။ ။ဟုတ်ကဲ ရှိမည်ဟု ထင်ပါသည်။ သို့သော်
ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင် ဆောင်ရွက်ထားခြင်း မရှိပါ။

ဆာရွှေနှစ်ဦးကို(စ)။ ။တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ ပုလိပ်ဌာနသို့သွား၍
တရားဝင်တိုင်ကြားလာ ဖွယ် ရှိ ပါသည်။ တရားဥပဒေအရ အရေးယူရမှာကတော့
အမှန်ပါပဲ။

မစွဲတာချက်တလ်။ ။အထွေထွေလွတ်ဖြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကို
ထုတ်ပြန်ရန် စဉ်းစားနေပါလျှင် အောင်ဆန်း ၏အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်
မသင့်ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်ဘရစ်(ဂ)။ ။အပြစ်အက်ကျအောင် ခင်ဗျားလုပ်နိုင်မလား။
မစွဲတာချက်တလ်။ ။အပြစ်ရမည်ဟု ထင်မြင်လာသည်။
ယခုအခြေအနေတွင် တစ်မှုကိုပြီးမြောက် အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သေးပါ။
အလွန်ခိုင်လုံသော အမှုဖြစ်မလာမချင်း အောင်ဆန်းကို ဖမ်း၍မဖြစ်ပါ။

ဆာရွှေနှစ်ဦးကို(စ)။ ။အောင်ဆန်းကိုမဖမ်းသဲ ဒီအတိုင်းလွှတ်ထားလျှင်
သက်သေခံအထောက်အ ထားများ ပြည့်စုံရန်ခက်ခပါလိမ့်မည်။ အောင်ဆန်းကို
ဖမ်းလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သက်သေခံအ ထောက် အထားများ အတွက်
လွယ်ကူသွားလိမ့်မည်။ သင့်အနေနှင့် အရင်ခုံးလုပ်ရမည့် အလုပ်သည် အလုပ်
အမှုဆောင် ကောင်စီဝင်လူကြီးကို စစ်ဆေးရပါမည်။

မစွဲတာချက်တလ်။ ။ဟုတ်ကဲ ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦးအနေဖြင့်
တင်ပြရမည်ဆိုပါက သက်သေခံအ ထောက် အထားများ ပိုမိုရရှိမည်။ အမှုတွဲပြီး
ပြည့်စုံသည်အထိ အောင်ဆန်းကို မဖမ်းသေးသဲ ဆိုင်းင့် ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်သောမတ်(စ)။

။ဒီအမူကို

စကိုင်လိုက်သည့်နှင့်

အလားတူအခြားအမူများကို ကိုင်တွယ် ရန် အချက်ပေးသလို ဖြစ်နေမလား။

မစွဲတာချက်တလ်။ ။လူသတ်မှာ ဘားပြုမှုတွေလို အမူကြီးတွေမှာပါ
ဒီလိုအလားတူ အမူတွေကို ကိုင် တွယ် စစ်ဆေး နေသည်မှာ ကြာပါပြီ။
အခါးအမူများကို စီရင်ချက်ချုပြီးပါပြီ။

ဆာဂျွန်ပိုက်(စ)။

။အလားတူအမူမျိုးတွေထဲက

လူသတ်မှာ

တရားခံတရားကို ကြိုးအက်ပေးပြီးပါပြီ။ ၁၉၄၂ ခန့်စုံက ကျူးလွှန်ခဲ့တဲ့ ပြစ်မှုတွေပါ။
အောင်ဆန်းကဲ့သို့ အဆင့်အတန်းရှိသူကို အပြစ်မပေးဘဲ လွှတ်ထား ရသဖြင့်
စဉ်းစားလိုက်ရင် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်သောမတ်(စ)။

။အောင်ဆန်းကို

ဖမ်းလိုက်ပါလျှင်

မြန်မာစစ်တပ်အတွင်း၌ အလွန်ပြင်း ထန် သော ဂယက်ရိုက်မှုဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု
မြင်ပါသည်။ မြန်မာ့မျိုးချစ်တပ်မတော်သားဟောင်းများအ တွက် သူတို့၏
ခေါင်းဆောင် အပေါ် တွင် သစ္စာရှိမှာ ရှိမရှိဆိုသည်ကို ကြိုးမားသော
စမ်းသပ်မှုဖြစ်လာပါ လိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်၏သဘောထား အမှန်ကိုတင်ပြရပါလျှင်
မြန်မာ့မျိုးချစ်တပ်မတော်သားဟောင်းများ သည် တပ်မှ စွန်စွာသွားမည်ဟု
အလွန်သောချာပါသည်။ တကယ့်တကယ် အခက်အခဲတွေကြေမည့်သူ များမှာ
အရာရှိ များဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်ဘရစ်(ဂ)။

။စစ်ထောက်လှမ်းရေးဌာနက အောင်ဆန်းအပေါ်

သုံးသပ်ထားချက်ကို

ဖတ်

ကြည့်ကြ

စေလိုပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏အယူအဆကိုတင်ပြရသေ် "မြန်မာနိုင်ငံအား မိမိ၏ခြေထောက်ပေါ် တွင်

ရပ်တည်လာသည်ကို ကြီးစားကြေမည့်အစား နိုင်ငံရေးပြဿနာများပေါ်တွင်
 ရေးကြီးစွင်ကျယ် လုပ်နေကြသည်" ယူဆပါသည်။ မိုးရာသီရောက်လာပါက
 နိုင်ငံခြားမှ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများရောက်လာ မည်ဖြစ်၍
 အကြေအနေတိုးတက်ကောင်းမွန်လာပါလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရှိနေသော
 အန္တိယစ်တပ် ကို အသုံးပြုရေး မှာလည်း အလွန်ရှုပ်ထွေးသော
 နိုင်ငံရေးပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်လာမည်ကို စဉ်းစားသင့် ပါသည်။

ဆာဂျွန်းဝိုက်(စ)။ ၁၆၅မာပြည်၏ လက်ရှိအကြေအနေသည်
 ယမ်းမှုန့်များအပြည့်ထည့်ထားသော သံစည်၏ အပေါ်တွင် တက်ထိုင်နေရသလို
 ဖြစ်ပါသည်။ မိုလ်ချုပ်ဘရစ်(ဂ) တင်ပြသလို ဖြစ်လာမည်ကို သံသယ ရှိပါသည်။
 မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလျင်အမြန် ဆောင်ရွက်ရမည့် ပြဿနာများကို
 ကိုင်တွယ် နေရပါသည်။

မိုလ်ချုပ်ဘရစ်(ဂ)။ ၁၇၂ယမ်းမှုန့်များသည် မကြာမတင်
 စုထိုင်းသွားပါလိမ့်မည်။

ဆာဂျွန်းဝိုက်(စ)။ ၁၇၃ယခုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ကို
 အပြီးအပိုင်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ် ခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ အမြင့်ဆုံးအဆင့်က
 မည်သို့ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို စီမံချက်ချေပေးပါလိမ့်မည်။ မနက်ဖြန်
 ဘုရင်ခံ ပြင်းလွင်က ပြန်ရောက်လာပါက ၂၇၄အစည်းအဝေးတွင်
 ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသွား သည်များကို ပြန်လည်တင်ပြပါမည်။
 အကြေအနေတစ်ရပ်လုံးကို ခြုံးမြို့ကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်က ထင်မြင်ပါ သည်။
 ဘုရင်ခံထံ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများကို ပြန်လည်တင်ပြပါမည်။

ဤဘင် အစည်းအဝေးကို ရပ်သိမ်းလိုက်ပါသည်။

မြန်မာ့(မြို့)

စာအုပ်ကိုးကား

၁။ Bumma, The Struggle for Independence 1944-1948- edited

by Hugh Thinker, 1983.

+++++

ကျွန်တော်ကြားဖူးသလို ပြောဆိုပါမည်

၁၉၄၀ခု ရူလိုင်လထဲတွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့သည်
ဟိုင်လီသဘောကြီး ပေါ်သို့ တက်၍ လိုက်သွားရာ ဟိုင်နံကျွန်းသို့ ရောက်လှုပ်
ဂျပန်ရဲများက ဖမ်းဆီးထားသည်။ တရတ် ပြည်ကို သွားမည်ထင်၍ ဖမ်းသည်ဟု
ဆိုသည်။ သခင်အောင်ဆန်းက ဂျပန်မြန်မာချုပ်ကြည်ရေးအသင်း ၅၁ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ
ဒေါက်တာသိမ်းမောင် (ဆရာဝန်)ထံသို့ တရေးသည်။ ကျွန်းတော်တို့ကို
ကူညီပါ၍ ဟု ဆိုသည်။

ဒေါက်တာသိန်းမောင်က ဒေါက်တာဘမောနနှင့်သွားတွေ့ပြီး ဆွေးနွေးသည်။ ဒေါက်တာဘမောနမှာ ထိုစဉ်က ၁၉၅၇ချိပ်မဟုတ်တော့၊ နိုင်ငံရေးသုက္ကတော့ရှိသည်။ ဒေါက်တာဘမောနက ရန်ကုန်မြို့၌ သွားဖိုက်ဆိုင်ဖွင့်ထားသည့် ကိုကိုဘူးဆိုသူကို ခေါ်၍ ပြောသည်။ မစွဲတာဆူရကီးနှင့်

တွေ့ပေးပါ။ သိပ် အရေးကြီး တဲ့ ကိစ္စရှိနေတယ်ဟု ပြောသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ တရာတ်ဘုန်းကြီးဟန်ဆောင်၍ စုထောက် လုပ်နေသူ ဆူရူကီးကို ခေါ်လာ၍ ဒေါက်တာနှင့် တွေ့ပေးသည်။ ဒေါက်တာက-

"ဒီမှာ မစွာဆူရူကီး၊ ခင်ဗျားတိုကျိုးကို အမြန်ပြန်ပါ။ ဟောသည် လူငယ်နစ်ယောက်ကို ခင်ဗျားအိမ်မှာ ခေါ်ထားပြီး သားသမီးလိုမွေးပါ။ သူတို့ လုပ်ချင်တဲ့ ကိစ္စကိုလည်း ကူညီပါ။ အာရုံတိုက်မှာ စစ်ကြီး ဖြစ်လာရင် ကျပ်တို့နိုင်ငံဟာ ခင်ဗျားတို့ဘက်က ကူတိုက်မယ်"

မစွာတာဆူရူကီးသည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်သွား၍ ကင်ပေတိုင်အဖွဲ့က ခေါ်လာ၍ ဆူရူကီးအိမ်သို့ ပို့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းတို့သည် မိနာမိကိုကန်းစီမံကိန်းကို ရေးဆွဲသည်။ ဆူရူကီး၏ အမည်ရင်းမှာ မိနာမိကိုကန်းစီမံကိန်းကို ဂျပန်လေတပ်နှင့် ရေတပ်တို့အား တင်ပြ၍ ဆွေးနွေးကြသည်။ မြန်မာပြည်မှ မျိုးချစ် စိတ်ဓာတ် ရှိသူများကို ပြန်ခေါ်ရန် သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ နှစ်ကြိမ်ပြန်လာသည်။

ထိုအချိန်တွင်	အင်လိပ်အစိုးရက	သခင်ထွန်းအုပ်ကို
ဖမ်းဂရမ်းထုတ်ထားသဖြင့် သခင်ထွန်းအုပ်သည်	ပုတီးကုန်းမြို့၏ အရေးဘက်	
နှစ်မိုင်ခန့်အကွာရှိ သို့က်တော့ရာကြီးသို့ ရောက်လာသည်။ ဆရာတိုးရွှေသော်		
၏အိမ် နှစ်ဆောင်ပြုပြုအပြင် မီးဖို့ဆောင်ပါ တွဲထားသဖြင့် အိမ်ကြီးဖြစ်သည်။		
သခင်ထွန်းအုပ် ကို အရိုးလေး ဒေါ်မြန်စို့ အိမ်သို့ ပို့ထားရသည်။		
မျက်နှာချင်းဆိုင်အိမ်မှ အစိုးကြီး၏ ပြေားဖြစ်သူ ဆရာမဒေါ်လှတင်နှင့်		

၅၅၈
၂၇၁။ သခင်ထွန်းအုပ်ကို ကူညီပေးရသည်။ တစ်နေ့တွင်
သခင်ထွန်းအုပ်က ပြောသည်။

"င့်ကိုကွာ သခင်အောင်ဆန်းက ဆရာဆက်ဆက်လိုက်ခဲ့ပါ၊ ဟိုကျတော့
ဆရာက အုပ်ချုပ်ရေး ပညာ ကိုသင် ကျွန်တော်တို့က စစ်ပညာကိုသင်၊
မြန်မာပြည်ပြန် ရောက်တော့ အတူတူလုပ်ကြတာပေါ့တဲ့"

သို့နှင့်ကျွန်တော်တို့၊ သို့က်တော့ရွာမှာ နံနက်သုံးနာရီခန့်တွင်
လူည်းကလေးနှင့် သခင်ထွန်းအုပ်နှင့် သခင်ထွန်းခင် တို့ကို ပေါင်းတည်ဖြို့၊
အရှေ့ဘက်ရှိ မှတ်တိုင်ဖြို့ကလေးသို့ ပို့ပေးရသည်။ တို့ဗဲ့မာ အစည်းအရုံး မှ
သခင်ခင်မောင်က ကားနှင့်ကြိုးနေသည်။ သခင်ထွန်းအုပ်တို့သည်။

ရှမ်းစုရပ်ကွက်ရှိ ဆရာမအော်သိန်းဆိုင် အိမ်မှာ ပုန်းနေကြ၍ သခင်ပစိန်၏
ဇနီး သခင်မအော်ခင်ခင်က ဂျပန် ကောင်စစ်ပန်ရုံးနှင့် ဆက်သွယ်ကာ ဂျပန်ပြည်သို့。
ထွက်ခွာရန် စီစဉ်ပေးသည်။ ထိုနှစ်မျိုးဦးစရာသီ လဆုတ်ရက် ဖြစ်သည်။
လူဆယ်ယောက်တို့သည် ပန်းဆိုးတန်းသဘော်ဆိပ်တွင် သဘော်ကို ရှာမတွေ့
မိုးဖွဲ့ဖွဲ့ ကျလာသဖြင့် ကြောလျှင် ပုလိပ်တွေမြို့သွားမည်ဆိုကာ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

လူည်းတန်းကျောင်းဆရာ ကိုစံသိန်း၏ အိမ်မှာပုန်း၌နေပြန်သည်။
ကိုစံသိန်းတို့၊ ဇနီးမောင်နှံမှာ ကျောင်းသို့၊ သွားနေကြ၍ သမီးကလေးကို
အိမ်စောင့်ထားခဲ့သည်။ ကလေးသရေစာ မှန်းရောင်းသည့် ဆိုင်ကလေး
ဖွံ့ဖွဲ့ထားသည်။ ကာတွန်းစာအုပ်၊ မြင်းတစ်စာအုပ်ကလေးတွေကို ကြိုးတန်းနှင့်
ချိတ် ထားသည်။ တစ်နေ့တွင် လူ ၂ယောက်ရောက်လာ၍ မြင်းအကြောင်း
ပြောကြသည်။ သခင်ထွန်းအုပ်က ကလေးမ ကလေးကိုခေါ်၍ ဟိုးရှေ့မှာ

ცნობილი და გამოყენებული სისტემები არ არის მართვის მიზანისთვის დამატებული სისტემა.

"හා.... ඝරුපිගලා:"

"အေး...လို့သဘောရှာမတွေ့လို့ တစ်ခါက်ပြန်ခဲ့ပြီ၊ မင်းလုပ်နိုင်ရင် ကောင်းမယ်"

"କ୍ଷୁଣ୍ଣତ୍ୟର୍ଦ୍ଦୟଃତଃସ୍ମିଃଭ୍ୟ"

"ଓঁ.....ତ୍ରିତ୍ରିମନ୍ଦିରଙ୍କେ।"

ପ୍ରକାଶକ ମହିନେ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟାପକ ଦ୍ୱାରା

"ကျွန်တော်လိုက်မယ်ဆရာ"

သခင်ရူမောင်ဖြစ်ပါသည်။

သင်ရမောင်သည်

၁၆၆

အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို နီးလာခဲ့ရာ ဖင်က သဘော မတူ၍ ကြမ်းမောင်းသဖြင့်
ပြန်ပို့လိုက်ရသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက တာတီးပေါ် ကျော်သိန်းကို ဖွားမြင် ခဲ့ရာ
သခင်ဗုဏ်နှင့် စောင့်ရောက်ထားရသည်။ လက်ရှိ မတင်တင်ဆိုသူနှင့်
ရည်ငံနေစဉ် ယခုလို ကိစ္စပေါ်လာသဖြင့် စွန့်တားပြီး လိုက်သွားဖြစ်သည်။
လူဘယောက်တို့သည် သဘော်ယမ်းပိုက် ထဲမှာ နေကြရသည်။

သဘော်ကြီးသည် နံနက်လေးချက်တိုးလောက် စတင်ထွက်ခွာရာ
နောရီလျှင် ပင်လယ်ပြင်သို့။ ရောက်၍ အပေါ်တက်ကြပါဟု လာမြောသဖြင့်
တက်သွားသည်။ ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် ပင်လယ်ကြီးကို တွေ့ရ၍ နံနက်စာ
လက်ဖက်ရည်နှင့် မှန်းများကို စားသောက်ကြသည်။ သခင်ရှုမောင်သည်

အရပ်အမောင်း ကောင်း၍ ခေတ်ပညာ ကိုလည်း တတ်သည်။ တူးသို့လိုက်တွင်
ပထမနှစ်အောင်ပြီး ခုတိယနှစ်မှာ ပြသာနာ ဖြစ်၍ ထွက်လိုက်ရသည်။

ဟိုင်နံကျွန်းသို့ ရောက်သောအခါ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဖြစ်သွားသည်။
သခင်ထွန်းအုပ်မှာ တိုက္ခိုသို့ ရောက်ပြီး မစွာတာ ဆူရူကီးအိမ်မှာပင်နေ၍
အသံလွှင့်ဌာနမှ ကြိုမ်တိုင် အသံလွှင့်သည်။ ထို့ခေါ်က အရာရှိကြီး
တို့အိမ်မှာသာ ရေဒီယိုရှိသဖြင့် ပြည်သူဆင်းရသားများ နားမထောင်ကြရ။
သို့ရာတွင် သတင်းထူးကို ကြားသူတို့က မကြားရသူများကို
တစ်ဆင့်ဖြန့်ကြသည်။

အနောက်ဉာဏ်ပတိုက်မှာလည်း ဂျာမနီအာကာရှင် ဟစ်တလာသည်
နိုင်ငံတစ်ခုပြီး တစ်ခု တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်နေသည်။ မြန်မာများက
ဝမ်းသာဉ်သာပေးကြသည်။ ၁၉၄၁ခု ဒီဇင်ဘာလ ၇ရက် နေ့ညီး
ညာစားချိန်တွင် ဂျပန်လေတပ်က ဟိုနိလူလူကျွန်းတွင် ချရပ်ထားသော
လေယာဉ်တင်သဘော်ကြီး နှစ်စင်းနှင့် အရံသဘော်ငယ် ၁၇စင်းတို့ကို
အလစ်ငင်တိုက်ရာ အားလုံး ပျက်စီးကုန်သည်။ မိုလ်ချုပ်ကြီး
ဂျင်နရယ်မက်အာသာက ဂျပန်စစ်တပ်ကို ခုခံမတိုက်ကြနှင့် အားလုံး
လွှတ်ပေးလိုက်ကြဟု အမိန့်ပေးကာ အမေရိကန်သို့သွားသည်။

သို့နှင့် ဂျပန်စစ်သားများသည် ဓားရည်ကြီးတရမ်းရမ်းနှင့်
အရှေ့အာရှုနိုင်ငံများထဲသို့ သေနတ်တစ်ချက် မဖောက်ရသဲ ဝင်၍ သိမ်းယူသည်။
ထိုင်းလင်းခေါ် ယိုးဒယားနိုင်ငံတွင် ရှင်ဘုရင်ကို စည်းမျဉ်းခံ
ဘုရင်အဖြစ်ထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာမူ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်နှင့်

ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတွင် တစ်ကြိမ်၊ ပြည်မြို့၊ အထက် သစ်တော်ကြီးပိုင်းမှ
တစ်ကြိမ်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံ အင်ဇာမြို့ဘက်သို့၊ ဆုတ်ခွာ
သွားကြသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့သည်။ စစ်လေးကြောင်းခွဲပြီး သုံးရောင်ခြယ်အလုပ်ကြီးကို လွှင့်ထူကာ ဝင်လာကြသည်။ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိသူများက BIA၏ ပမာဏလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်လာကြရာ လူပြောပါ ကော် သွားသည်။

- ଅଣ୍ଡାଗି ହାତ୍ତା ଛନ୍ଦିଲାଟ୍ଟୁଥିଲା.
  - ହାତ୍ତାଗି ମୁଖୀରେଲେଖାଫଂଦ ଶୁଣିଲାଟ୍ଟୁଥିଲା.
  - ମୁଖୀରେଲେଖାଫଂଦ ଯିବିଧିରୀକ୍ଷିତାଟାପାଇଲାଟ୍ଟୁଥିଲା.
  - ଯିବିଧିରେଲେଖାଫଂଦ ପରିଚାରିତାଟାପାଇଲାଟ୍ଟୁଥିଲା.

ဆိုသော အတိတ်တော်ဝင်စကားအရ ပိုလ်ချုပ်ဆူရှုကို ကို ပိုလ်မီးကြီးဟု နာမည်မှည့်ကြသည်။ သင်ထွန်းအုပ်နှင့် သင်အောင်ဆန်းတို့ စွဲစည်းထားသော ရန်ကုန်နေပြည်တော် အစိုးရကို လည်း ရပ်စံစေ၍ ဒေါက်တာဘမ်ကို ပန်းမော်ထောင်မှ ထုတ်ခေါ်လာ၍ မေမြို့မှာ ဆွေးနွေးကာ အစိုးရဖွဲ့ရန် တာဝန်ပေးပြီး ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်ဘုရင် တင်နော်ဟောသည် ပြင်သစ်ပြည် ပါရီမြိုက တဗ္ဗာသို့လို ၁၄နှစ်ကြာ ကျောင်းနေခဲ့စဉ်က ဒေါက်တာဘမ်သည် Ph.D ဒေါက်တာဖွဲ့ကို ပါရီ တဗ္ဗာသို့လ် မှ ယူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တွေ့လိုက်ရသည့် ဒေါက်တာဘမ်ကို ဂျပန်ဘုရင်က ပါရင့် နိုင်ငံရေးသမားကြီးဟု လေးစားသွားသည်။ သို့နှင့် ၁၉၄၂ခု ဥက္ကလာ တစ်ရက်နေ့တွင် ဒေါက်တာဘမ် အစိုးရဖြစ်ပေါ်လာသည်။

BIA တပ်တွင် လူများလှသဖြင့် သင်တန်းမတက်ရဘဲ လိုက်လာသူတွေကို
လျှော့ချုပါ။ လူ ၅၀၀၀ လောက် သာ ထားပြီး BIA တပ်ကိုစွဲပါဟု နိုင်းသဖြင့်
လျှော့ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ မိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း
ဖြစ်သွားသည်။ ကိစ္စမရှိ မိုလ်မိုးကြီးကို ရဂျပန်အစိုးရက ပြန်ခေါ်သဖြင့် မိုလ်မိုးကြီး
၏ နေရာ Major General ရာထူးတွင် တိုးမြှေ့ပေးလိုက်သောအခါ
မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ဖြစ်သွားရာသည်။

ဒေါက်တာဘမ်းကသည် ဂျပန်မိုလ်ချုပ်အီးအီး၊ ကပါဘီတိုကနှင့်
ဆက်ဆံရသည်မှာ အဆင်မပြေလပါ။ သူတို့က စစ်အောင်နိုင်ရေးကိုသာ
အမိုက်ထားပြီး မလေးမခန့်ပြောဆိုဆက်ဆံ ကြသည်။ ကိစ္စမရှိပါ။ ၁၉၄၃ခု
မတ်လတွင် ဂျပန်ဘုရင်၏ မွေးနေ့မြတ်သဖြင့် ဒေါက်တာနှင့် သင်မှာ
မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒေါက်တာ သိမ်းမောင်တို့ သွားကြသည်။

ထို့ပွဲတွင် ဒေါက်တာဘမ်းသည် မွန်လေး ကြီးကြီးချိတ်
ပိုးတောင်ရည်ပုဆိုးကို ဝတ်၊ ထိုင်မသိမ်းအကျိုးနှင့် အရောင်တွေ ပြီးပြီးပြက်ပြက်
တောက်နေသည့် ခွဲကျင်ခေတ် ပုဆိုးကို ခေါင်းပေါင်းကာ တက်လာ၍
ဂျပန်အဘုရင်ကို ဂုဏ်ပြုသည့် စကားကို ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် နာရီပက်တိတိ
ပြောသွားသည်။ ပရိတ်သတ် များ တအုံတာသုဖြစ်ကြသည်။

ဂျပန်ဘုရင် က သူ၏ောတ်ပုံပါ ဂုဏ်ပြုတံဆိပ်ကြီးကို ချီးမြှေ့လိုက်သည်။
ဒေါက်တာသည် ရန်ကုန် ပြန်ရောက်လျှင် ထိုတံဆိပ်ကြီးကို မိမိကုလားထိုင်၏
နောက်ဘက်နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားကာ မိုလ်ချုပ်အီးအီး နှင့် ကပါဘီတို့ကို
ဖိတ်ခေါ်၍ ရောက်လာသောအခါ ဂျပန်ရှင်ဘုရင်၏ ောတ်ပုံကိုမြင် လျှင်

ကြမ်းနှင့်နှူး ထိအောင် ရိုခိုးရသည်။ ထိအခါ ဒေါက်တာက ဘယ့်နယ့်လဲ ဦးစိန်၊ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်ရောက်ပြီလေဟု ငင့်ကြား ပြောဆိုသည်။

၁၉၄၃၇ ဉာဏ်လ ၁ရက်နေ့တွင် ဂျပန်ကပေးသည့် လွတ်လပ်ရေးကို ရခဲ့သည်။

သပြထွန်းတဲ့   တောင်ကျွန်းဒီပါး   မင်္ဂလာ   အခါရောက်ပြီ
အောင်အတိတ်နဲ့ အောင်နမိတ်တွေဟာ ထပ်ပေါ်လာပါပြီ လွတ်လပ်ရေးကို ရပြီ၊
ငါတို့ စံဌာနီ၊ ဗမ္ဗာအောင်ပွဲကို နှဲကာ အလွန်ပဲ သာယာစည်၊ အောင်ပန်း ဆွတ်ကာ
အောင်သပြန်နဲ့ ထုပ်မင်္ဂလာတည်၊ အောင်သပြပွဲ၊ အောင်သပြပွဲအောင်
မြေထဲ မှာ လွတ်လပ်ကြပါပြီ....

လွတ်လပ်ရေး မရခင် ၁၉၄၂၇ ဉာဏ်လအတွင်း မစွဲတာဆူရူကီး
ပြန်သွားပြီးနောက် သခင်ထွန်းအုပ်က ဦးဆောင် ၅၅၇ ရဲသော် သုံးကျိုပ် ရှက်ပြုပွဲကို
မြှုံးတော်ခန်းမကြီး၌ ပြုလုပ်သည်။ သဟာယ ဆရာတင်ကို ရှာဖွေ ၏ယူ၍
လိုချင်သည့်စာကို ပြကာ သီချင်းရေးနိုင်သည်။

ဗမ္ဗာလွတ်လပ်ရေးအတွက်   တပ်မတော်ဖွဲ့စိုး   ဂျပန်ပြန်မှာကွယ်၊
တကယ်ပဲ အသက်နဲ့လဲလို့ ဆင်းရဲ ခုကွဲခံကာ ကြံစည်တယ်၊ သူရဲကောင်းတဲ့
ပိုလ်အောင်ဆန်းနဲ့ အာဏာည်တွေရယ် တို့ဗမာပြည်ဝယ် မိဘတိုင်း ကကွယ်၊
ပိုလ်အောင်ဆန်းလို့ သူရဲကောင်းမွေးရမယ်၊   ၆၇-ဘုရင့်နောင်နဲ့
ရာဇာဓရာဇ်တို့လို့ မင်းရဲကျော်စွာ၊ ပမာပံနှယ်၊ အလောင်းဘုရားတို့ လိုကွယ်၊
ဗမာတိုင်း ဗမာမျိုး၊ အားကိုးလောက်ပေတဲ့၊ မကြောက်တန်း၊ မလန့်တမ်း၊
ဗမာတွေ အောင်ပန်းဆွတ်ကြရာလေတယ်-

ရာဇ်ဝင်အတွေ့ဖွံ့ဖြိုးလည်းရှိရမယ်၊ မောက်ဂွန်းလည်း ထိုးလောက်တယ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ ပိုလ်အောင်ဆန်းရယ်၊ တိုင်းပြည်ကျိုးစွန်းခဲ့တယ်၊ မျိုးကြန်နွေယ်၊ လွတ်လပ်ဖို့၊ တို့များကို ကျွန်တွင်းမှကယ်၊ တိုက်ပမာ စိုးမိုးဖို့၊ မျှော်ကြရာလို့ ပေါ်လာတယ်။

ဗမ္မာသူရဲကောင်း သီချင်းအဖြစ် သမိုင်းယင် (documentry) ဖြစ်သွားပါသည်။ အာရုလုပ်အစည်းအရုံးကို စက်မှုကော်ငါးမှ အမှတ်၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းလမ်းသို့၊ ပြောင်းလိုက်သောအခါ ထိုနေရာတွင် မကြာမကြာ ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်သဖြင့် ကျွန်တော်ရောက် တတ်ပါသည်။ အရှင်ဆိုးသိန်းဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ဦးလည်း ဟောပြောခဲ့သည်။ ရာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်က ကြော်ဆရာတဲ့ အကြောင်း လေ့လာချက် စာတမ်း ကို ဖတ်သည်။

တစ်နေ့တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလာ၍ ဟောပြောမည်ဆိုသဖြင့် လူအတော်များများ လာရောက် ကြသည်။ မြောင်းမြေကို ခင်ဆွေက အခမ်းအနားမျှုးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း သည် ယခုမှ ၂၆နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ရွှေတောင်ပိုးလုံချည်အနီးနှင့် အဖြူကွက်တုံကလေးကို ဝတ်၍ ခေါင်းတုံးဆံတောက်ခေါ် ဆံပင်အတိုညှပ်ထားသည်။ သူက-

လူငယ်တွေဟာ ဗလင်းတန် တိုးတက်ဖို့လိုကြောင်း၊ တပ်ထဲ ဝင်နိုင်သူတွေက ဝင်ကြပါ။ မဝင်နိုင် သူတွေက အာရုလုပ်ထဲဝင်ကြပါ။ ကျရာတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ကြပါ။

အသင်းအဖွဲ့ရယ်လို့၊ ဖြစ်လာရင်၊ ပါမင်းသား မလုပ်ရရင် ပတ်မကြီး ထိုးဖောက်မည်ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးမထားကြပါနဲ့၊ အသင်းအဖွဲ့ရယ်လို့၊ ဖြစ်လာရင်

စိတ်ဝမ်းကွဲတတ်ကြတယ်။ အထူးသဖြင့် တောင်ပေါ် ဒေသက
တိုင်းရင်းသားတွေကို စည်းရုံးဖို့လိုတယ်။ အင်လိပ်အစိုးရက ခရစ်ယာန်
အသင်းအဖွဲ့တွေကို တောင်ပေါ်ဒေသကိုသွားပြီး တသင်စေကြတယ်။ အင်လိပ်
စာလုံးပေါင်းနဲ့ ဖတ်တတ်အောင် သင်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့်
တောင်ပေါ်သားတွေဟာ "တန်ခိုးနှစ်နေ့မှာ၊ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းတက် ရတာ၊
အလွန်ပျော်စရာ" ဆိုတဲ့ သီချင်းကို ဆိုတတ်ကြတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ရဲ့ တကောင်း
အဘိရာဇ် ဆိုတဲ့ တို့ဗုံးမှာသီချင်းကို ကြားတောင် မကြားဖူးကြဘူး။

ကျော်မြှုပွဲတွင် နီးနီးကပ်ကပ် တွေ့မြင်လိုက်ရပါသည်။ အပြင် ဟောပြုပွဲတွေမှာတော့ အစိပတ်ကြီး ဒေါက်တာဗောဓာတ်က ရှိုးနှင့်မိုးနှင့် ဂတ်ထားပေမဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကတော့ ယူနှစ်ဖောင်း ပို့နှစ်ဗောဓာတ်ကလေးကိုသာ ဂတ်ထားသဖြင့် ပရိသတ်က ကြော်ညီကြသည်။

အခိုပတိကြီးက သူ့ကို အခိုပတိကြီး၊ အာကာရှင်ကြီးဟု ဝင့်ကြွေ
ပြောဆိုလေ့ရှိသည်မှာ အာကာရှင် ဟစ်တလာ ခေတ်စားနေသောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ်သာ ဖြစ်သည်။

ကူမှာမှာလည်းအောက်ရှင်၊ တို့လည်း အောက်ရှင်၊ ကူမှာမှာလည်း
ခေတ်သစ်ထွင်၊ တို့လည်း ခေတ်သစ် ထွင်၊ စွမ်းကြံ ဉာဏ်ရည် ပညာရှိတဲ့၊ ပမာ
ပမာ ပမာ အောက်ရှင်-

ကြိုတွင် သခင်ပစိန်က မကျေမန်ပုံဖြစ်လာကာ ဘီအိုင်အေလည်း သခင်၊ ဘီဒီအေလဲ သခင်၊ အေားလုံး သခင်တွေချည့်ပဲ၊ ဇားမတစ်ချောင်းမှမပါ၊ ခုတော့ ဇားမက တန်ခိုးကြီးလိုက်တာ အိမ်ကနေပြီး ရာထူးတွေခန့်နေတယ်။ ဒီဇားမကို

ဧရာဝတီပန်းချေမှုမြတ်ဟု   တိုင်ပင်ကာ   လွှတ်တော်တွင်   ဓားမဖြတ်ချရေး
 အဆိုတင်သွင်းသည်။ သခင်ထွန်းအုပ်က ထောက်ခံသည်။ အခြားသခင်တွေက
 တုတ်တုတ်မျှမလူပါ၊ ကြိုတွင် သခင်ပစိန်က တိုင်းထွာဆဲရေးခြင်း ပြုတော့သည်။
 နောက်တစ်နေ့၊ သတင်းစာမျက်နှာဖုံးတွင် အမိပတိကြီးရာထူးမှ
 နှတ်ထွက်မည်ဟု ပါလာသည်။ ဂျပန်ဘုရင်တင်နော် ဟောကာက အမိပတိကြီး
 မထွက်ပါနှင့်ဟု ဆန့်ကျင်သူနစ်ဦးကို နယ်နင်ဒက် ပေးလိုက်ပါဟု ဆိုသည်။
 သခင်ထွန်းအုပ်နှင့်အတူ သခင်ဟန်ထွန်းက လိုက်သွားသည်။ သခင်ပစိန်တို့
 မိသားစုနှင့် သခင်လှထွန်းက အတူလိုက်သွားသည်။ သခင်ပစိန်၏ အနီး
 သခင်မအော်ခင်ခင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျိုပ် တို့ကို မွေးထုတ်ပေးသည့်
 မိခင်ကြီးမဟုတ်ပါလား။ အမိုးမရှိသည့် ဗုံးကြုံဖွံ့ဖြိုးချေတော့ တံ့သက်ကြီး
 ဘရှေ့ရက်သားကလေးကို မွေးချို့လိုက်သွားရသည်။ မိုးကဖွဲ့ဖွဲ့ရွာချေတော့ တံ့သက်ကြီး
 ကို ခြုံထားရသည်။

- ହାତ୍ୟଲବ୍ୟଃହାତ୍ୟଣ

- သုလည်းမနာဂို

- ကိုယ်၏လည်းအကျိုးမရှိ

ဆိုသည့် စကားမျိုးကို မပြောအပ်ဟု ရေးပညာရှိများဆိုခဲ့ကြသည်။
 သူ.၌၍၁၄ရှိနေချိန်တွင် ကိုယ်ကသွား၍ တိက်လျှင် ကိုယ်သာ နစ်နာတတ်သည်။
 ၁၉၄၄ ခုနှစ် တပ်မတော်အင်အားပြောကို ကန်တော်ကြီး တောင်ဘက် ရှိ ပြိုင်ရံမှာ
 ပြုလုပ်သည်။

၁။ တပ်မတော်ကြီးကို အင်အားရှိဖို့ အရာရာမှာ ကူညီ
ရဲသော်အပေါင်းကို ကိုယ့်သွေးသားလို အစဉ် မမေ့အပ်ပေပြီ၊ ကြိုးကြိုးစားစား
ခို့များဂုဏ်ရည်၊ စွဲသတ္တိညီ၊ ထူးထူးခြားခြား စွန့်စားကြံစည်အင်အား စွမ်ပြမည်၊
တိုင်းပြည်နိုင်ငံ ကျက်သရေ ဆောင်ကြပြီ တကယ်မွန်မြတ်တဲ့ တပ်မတော်
ရှေ့ကိုချို့။

ဆာရွှေတိုင်ညွန့်၏ နောက်ဆုံးလက်ရာဖြစ်ပါသည်။ တပ်မတော်
ရေတပ် တူရိယာအဖွဲ့က စုပေါင်း သီဆိုတီးမှုတ်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က
တပ်မတော်သားတွေမှာ အကတ်အစားမလုံလောက်၊
ဆေးတီးမလုံလောက်၊ အားနည်းချို့တဲ့နောကြာင်း၊ လူထုအများ က
ဂိုင်းဝန်းကူညီစေလိုကြာင်း မိန့်ခွန်းပြောသည်။

ပရိသတ်များက မိမိတို့ ဝတ်ဆင်လာသည့် နားကပ် ဆွဲကြီး၊ လက်စွပ်၊
ငွေများကို စုပုံလှုဒါန်းသွေ့သည်။ ဤ နေရာတွင် အဓိပတ်ကြီးမပါတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကို
လူထုက ယုံကြည်သည်။ အားကိုးသည်။ ဂျပန် ကင်ပေတိုင် တို့က
သံသယရှိလာသည်။ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်တော့မည်လော့၊ အဓိပတ်ကြီးကို စုံစမ်း
မေးမြန်းကြသည်။ အဓိပတ်ကြီးက-

ရဲသော်သုံးကျိုပ်ဟာ ကျိုပ်သားတွေ၊ သူတို့ဟာ ခင်ဗျားတို့၊
အပေါ်သစ္စာရှိတယ်၊ ကျိုပ်ဒါပဲသိတယ်ဟု တင်းတင်း မာမာ ပြန်ပြောခဲ့သည်။
၁၉၄၅ခု၊ မတ်လ ၁၃၇၈နံတွင် ရွှေတိုင်စေတီတော်တွင်
အနောက်ဘက်ကွင်းကြီး၊ ထဲတွင် တပ်ထွက်ပွဲ ကို ပြုလုပ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြင်းစီး၍ စစ်သည်တော်တွေ၏ အလယ်တည့်တည့်မှာ ရပ်ပြီး မိန့်ခွန်း ပြောသည်။

ရဲဘော်တို့ စကားကို အကျယ်ခဲ့ပြီး ရည်ရွယ်မပြောချင်ဘူး၊
ယခုစစ်မြေပြင်ကို ထွက်ရမယ်၊ အထက်က ဗိုလ်တွေကလည်း ငယ်သားများကို
သက်သက်သွာသွာပြုလုပ်ပါ။ ငယ်သားများကလည်း အထက်က ဗိုလ်တွေ၏
အမိန့်ကို လေးစားလိုက်နာပါ။ ရဲဘော်တို့ကို ကတိပေးထားတဲ့အတိုင်း
ရဲဘော်တို့နဲ့အတူ ငါလည်းလိုက်ခဲ့မယ် ဒါပဲ။

ဖက်ဆစ်တော်လုန်ရေးကြီးစတင်ပါပြီ။

ဤနေရာတွင် မိနာမိဂ္ဂကန်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ရေးထားသောစာကို
တင်ပြပါမည်။ သူတို့က ဘကြီးမူးနှင့်သခင်မြေကို ကျိုက်ထိုးရှိုးမှာတွေ့လို့
ကောင်းမွန်စွာ ခေါ်လာပြီး ရန်ကုန်ကို ပို့ပေးခဲ့သည်။ သလဲတန်းရွာမှာ
သခင်စိုးခေါ် ဗိုလ်မြှေအင်သည် "ငါတို့ရဲဘော်သူးကျိုပ်ဟာ ဂျပန်မှာသွားပြီး စစ်ပညာ
သင်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ဟာ ငါတို့ဆရာ၊ ဆရာကို ပြန်တိုက်ရမယ်ဆိုရင် ငါတို့ဟာ
အာစရိယ ဂိုက်း သင့်မယ်။ မတိုက်နိုင်ဘူး"ဟု ဆိုသည် "မတိုက်လို့မရဘူး၊
အထက်ကအမိန့်။" အာကာသံနှင့် ပြောသော အခါ မတိုက်ဘူးဟုဆိုပြီး
သူ့ကိုယ်သူ သေနတ်နှင့်ပစ်၍ သေကြောင်းကြံလိုက်သည်။ သဘောမှာ
ပြန်မတိုက်ကြောင်း ပြောလိုရင်းဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် မလူတွေ့မသိသည့်
အချက်နှစ်ခုကို ဖော်ပြုသည်။

၁။ မြောင်းမထောင်တွင် သခင်ပေါင်း ၅၀ရှိသည်။ နာမည်ခေါ်၍
ထုတ်သောအခါ ငြို့ယောက်ရသည်။ တယောက်ကတော့ သူ့နာမည်

သခင်ဟုထည့်၍ မခေါ်သောကြာင့် မထူးဘဲနေ၍ လွတ်ကျန်ခဲ့သည်။ အားလုံးကို
မြို့ပြင်ထုတ်၍ သတ်ပြီး ရေတွင်းပျက်ကြီးထဲ ပစ်ထားခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စကို
ကိုယ်တိုင် သွားကြည့်မိသဖြင့် စိတ်ထိခိုက်ပြီး ဖျားသွားကြာင်း
ပန်းတနော်ဦးခန့်က ပြောခဲ့သည်။

၂။ သတုံးအရေးပိုင်သခင်လင်း၊ လမ်းကန်ထောက် သခင်သာဦးနှင့်
သခင်များ၊ အာရုလူငယ်များ ပရောက်ကို ဖမ်းပြီး မော်လမြိုင်မှ ကိုက်မရောသို့
အထွက်တွင် သတ်ကာ မြှုတ်ထားခဲ့သည်။ နောက်လူများက ကြည့်ရှစစ်ဆေးကာ
ဂုဏ်ပြုသည့်အနေနှင့် မှတ်တိုင်ကလေးတွေ စိုက်ထားသည်။ ဤကိစ္စကို
ပန်းချီဆရာကြီး သီးသက်ညွှန်းကို ပြောပြသောအခါ ဟုတ်မှန်ကြာင်း၊ မိမိမှာ
အာရုလူငယ်ဖြစ်၍ တော့ သတင်းရသည်နှင့် ရှောင်နေလိုက်၍
ကျန်ရစ်ခဲ့ကြာင်းဖြစ်ပါသည်။

အမှန်အားဖြင့် ဖက်ဆစ်ကို တိုက်ဖို့မလိုတော့ပါ၊ ဂျပန်သားများသည်
ချင်းပြည်နယ်မှ အီနှီးယနိုင်ငံ အင်္ဂါသို့ တက်၍ တိုက်ရာ အကျေအပဆုံးများစွာနှင့်
ပြန်ခဲ့ရသည်။ ပိုလ်ချုပ်ကြီးမောင့် ဘက်တန်၏ တပ်သည် အင်းအာမှ
ချင်းပြည်နယ်ကို ဖြတ်၍ မြစ်ကြီးနားဘက်သို့ ဝင်စပြုနေသည်။

အမိပတိကြီး၏ အစိုးရအဖွဲ့ကို မော်လမြိုင်၊ မှုဒ်ဘက်သို့ ခေါ်သွားပြီး
မကြာမီ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။ လော်လီကားကြမ်းကြီး စီးသွားရသည်မှာ
မသက်သာ၊ တစ်ခါတစ်ရုံ ကျွဲညီနောင်ခေါ် အမေရိကန် လေယဉ်ကြီးနှစ်စင်းက
မဲမြှင်ရာကို စစ်သေနတ်နှင့် ပစ်သဖြင့် ကားပေါ်က ဆင်း၍ ကန်သင်းရှိုးဘေးမှာ

ဝပ် နေရသည်။ အစိပတိကြီးကို ဂျပန်ပြည် ဆူဂါမိအကျဉ်းထောင်သို့
ပို့လိုက်သည်။

၁၉၄၅ခု၊ သြဂုတ်လ ဂရက်နေ့တွင် ဂျပန်ပြည် ဟံရိရှိရှိးမားမြို့ကို
အမေရိကန်က အနုမြဲဗုံးချလိုက်သည်။ နောက်နေ့တွင် နဂါးစကိုးမြို့ပေါ်သို့
ပုံးတစ်လုံးချလိုက်သည်။

ဂျပန်ဘုရင်က လက်မြှောက်အရှုံးပေးပါပြီဟု ကြေညာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
မတ်အာသာနှင့် ဂျပန်ဘုရင်တို့ စစ်ပြောင့်မီး စာချုပ်ချုပ်ကြသည်။ ဂျပန်တွင်
စစ်တပ်မထားရ၊ ကာကွယ်ရေးအတွက် အမေရိကန်က တာဝန် ပူးသည်။
ဂျပန်သည် စီးပွားရေး၊ ပညာရေးကိုသာ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ရမည်။ ဤအချိန်မှစ၍
ဂျပန် တို့သည် ပညာရေး၊ စီးပွားရေးကိုသာ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ရာ၊
ခမြို့သာကြွယ်ရသော နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဟောလီးလုပ်ရပ်ရှင်က- ဆာရာနာရာ၊
Seven night in Japan, Princess and Photographer ရပ်ရှင်ကားများ
ကူးမှာကျော်သွားသည်။

ဤတွင် စစ်တွင်းခေတ် လွှတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုအကြောင်း
အဆုံးသတ်ပါသည်။

သုခမိန်

+++++

စံပြုစန္ဒာနဲ့ စံပြုလူ

ကျွန်းမာရေးကြောင့် စာရေးလျှော့ထားတော့ စာဖတ်ချိန်ပိုရလာတယ်။
တစ်နောက်လည်း အသစ်ပြန် ထုတ်တဲ့ ဆရာကြီးရွှေ့ခြင်းရဲ့ ဘာသာပြန်စာအုပ်
"အိုင်ပင်ဟို" ကို ပြန်ဖိတ်မိတယ်။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ထပ်တလဲလဲ
ဖတ်ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပေမယ့် စာအုပ်ဆုံးတဲ့ အထိ လက်ကမချိန်အောင် "စွဲ" နေ
သေးတာပဲ ဖြစ်တယ်။ "အိုင်ပင်ဟို" ကို ကျောင်းသားသဝမှာစပြီး
သင်ခဲ့ရစဉ်ကတည်းက "စွဲ" ခဲ့တာ ခုထိလည်း "စွဲ" တုန်းပါပဲ။ စွဲတာမှ တော်ရုံ
မဟုတ်ဘူး။ စာအုပ်ထဲက အတ်ကောင် "အိုင်ပင်ဟို" ကို သဝတစ် လျှောက်လုံး
စံပြုပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်ကို သဘောထားခဲ့တာ။

စိတ်ခါတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးက

"အိုင်ပင်ဟို"ကို စသင်ရတာ မက်ထရစ်တန်းမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ခေတ်က ခုခေတ်လို ၁၀တန်းထိမနေ ရပါဘူး။ တတန်းပြီးတာနဲ့ (Matriculation Exam)လိုခေါ်တဲ့ "တက္ကသိလ်ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲ" ဖြေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရတန်းပြီးတာနဲ့ "မက်အရစ်တန်း"ခေါ် တက္ကသိလ်ဝင်တန်းကို တက်ရပါတယ်။ အဲဒီ မက်ထရစ်တန်းမှာ အိုင်ပင်ဟိုနဲ့ကြံရတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီခေတ်က အင်လိပ်စာမှာ စကားပြေက ဂွဲဝင်စာအုပ် တစ်အုပ်နဲ့ ဂွဲဝင်ကဗျာတစ်အုပ် သင်ရပါတယ်။ ဂွဲဝင်စာအုပ်တွေက သုံးလေးနစ်တစ်ကြိမ်ပြောင်းလေ့ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်က အိုင်ပင်ဟိုနဲ့ကြံ့တဲ့နှစ်ပါ။

မြန်မာစာမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ စကားပြေက ကတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့နဲ့ ဦးပုည်တို့ ဦးကြင်ညိုရဲ့ ပြောတ်တစ်အုပ်သင်ရပြီး "ကဗျာပန်းကုံး"လို ကဗျာစာအုပ်လည်း သင်ရပါတယ်။ အင်လိပ်ရော မြန်မာစာမှာပါ ရေးဂွဲဝင်စာကြီးပေကြီးတွေနဲ့ ဂွဲဝင် ပြောက်ကဗျာတွေ သင်ခဲ့ရလို့ထင်ပါရဲ့ ရေးခေတ် ကောင်းသားတွေဟာ ဘာသာစကားနှစ်မျိုးစလုံးကို ပိုကျမ်းကျင်ကြတာတွေ့ရတယ်။ အိုင်ပင်ဟို၊ ဆိုင်းလုံမနား၊ ဒေးပစ်ကော့ပါးဖီး၊ ရှိတ်စပီးယားစတဲ့ အင်လိပ်စာတွေနဲ့ ဝေသွဲရာ၊ မဟောသရာ၊ ဇန်၊ တော့ စတဲ့ ကတ်တော်ကြီးတွေနဲ့ ဝိဇယ်ပြောတ်၊ ရေ သည်ပြောတ်၊ ပါပဟိန် ပြောတ်စတဲ့ ပြောတ်တွေကို သင်ကြား ကြရတာဟာ ဘာသာစကားသင်ရုံး သက်သက် မဟုတ်ပါဘူး။ လူငယ်တွေကို စိတ်ခါတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် လည်း ပါဝင်ပါတယ်။

"စံ"ပုဂ္ဂိုလ် "စံ"စာအုပ်

အဲဒီရည်ရွယ်ချက်ဟာ အောင်မြင်ပါတယ်။ အိုင်ပင်ဟိုတို့ အနကတို့ဟာ လူငယ်တွေရဲ့ ဘဝတစ်သက် တာ "စံပြုပုဂ္ဂိုလ်" Idealအဖြစ်ကို သဘောထားခဲ့ကြရတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့အဖို့ဆိုရင် အနိုင်ကျင့် ခံ အားနည်းသူ တွောက်က ရပ်တည်ပြီး မတရားမှုပြုသူတွေကို တိုက်ခိုက်တဲ့ အိုင်ပင်ဟိုဟာ "စံပြု ပုဂ္ဂိုလ်" အဖြစ်သာ မကပါဘူး။ နတ်ဘုရားတစ်ရူလိုကို သတ်မှတ်ပြီး ကိုးကွယ်ခဲ့တာပါ။

အိုင်ပင်ဟို ဟာ "Idea"မျှသာမက "idol"လို့ကို သဘောထားခဲ့တာပါ။ ရန်သူနဲ့ သူသောကိုယ်သေ ဓါးချဉ်း ယူဉ် တိုက်ခိုက်နေကြတာတောင် ရန်သူ့လက်က ဓါးလွတ်ကျသွားတဲ့အခါမှာ ဓားကိုပြန်ကောက်ယူစေ ပြီးမှ ဆက်တိုက်ခိုက်တဲ့ (Fairplay) စိတ်ခါတ်ခေါ် လူကြီးလူကောင်းစိတ်ခါတ်ကို ဒီနေ့ထိ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အိုင်ပင်ဟိုတို့ ရော်ဘင်ဟုဒ်တို့လို့ စာအုပ်မျိုးတွေဟာ ကလေးလူငယ်ရဲ့စိတ် ခါတ်မျိုး ကို အများကြီး ပြုပြင်ပေးနိုင်တဲ့ စာအုပ်မျိုးတွေဖြစ်ပါတယ်။

အိုင်ပင်ဟိုကို "idol"အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သလိုပဲ ဘဝတ်စလျောက်လုံး ဦးထိပ်ပန်ဆင်ခဲ့တဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ် လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီကဗျာက လူတိုင်းရင်းနှီးနှေတဲ့ ကဗျာပါ။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှစ်သက်လွန်းလို့ ကျောင်းဆောင် အဆန်းနံရုံမှာတောင် ကပ်ထားခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ကဗျာပါ။ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်းဟာ အဲဒီကဗျာလေးကို စွဲစွဲမြေမြို့နှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြတာကြောင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရယ် လို့

ဖြစ်လာခဲ့ရတာထင်ပါတယ်။ ကဗျာက W.E Henley ရဲ့ Invictus ဆိုတဲ့
ကဗျာဖြစ်ပါတယ်။

* Out of the Night that covers me,

black as the pit from pole to pole,

I think, whatever Gods may be

for My unconquerable soul.

* In the fell clutch of Circumstance,

I have not winced nor cried aloud.

Under the bludgeonG of chance

My head is bloody, but unbowed.

* It matters not how strait the gate,

How charged with punishments the scroll.

I am the master of my fate.

I am the captain of my soul.

အသူရာတစ်ရာနက်တဲ့

ကောက်ကမ်းပါးကြီးတစ်ခုသွယ်

လောကကြီးတစ်ခုလုံး မည်းမောင်နေတဲ့ ည အမောင်တိုက်ကြီး

ဖုံးအုပ်နေတဲ့ကြားက အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးတဲ့ ငါ့ဝိဉာဉ်ကိုပေးသနားတဲ့ မည်သည့်

နတ်သူရားပြုစေ ငါကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ကံအကျိုးပေး

ဆိုးရွားခက်ခဲလှပေမယ့်

ငါဟာ

နောက်မတွန်းခဲ့သလို

ရှိက်ငင်ငိုကြွေးမပြုခဲ့ဘူး

ကံကြမ္မာရဲ့အထုအထောင်း

အရိက်အပုတ်တွေအောက်မှာ ငါးညီးခေါင်းသည် သွေးအချင်းချင်း နှဲရဲ့ သော်လည်း
ဦးမည့်တဲ့။

ဒက်ရာဒက်ချက်တွေ မျက်ရည်တွေပြည့်နှက်နေတဲ့ ဒီလောကရဲ့ဟိုမှာ
ဘက်မှာလည်း ကြောက်စရာအ ရိပ် အမည်းတွေက ဖုံးလွှမ်းနေပေမယ့်
အကြောက်တရားမဲ့တဲ့ ငါကိုသာ အချုလည်းတွေ့ နောင်လည်း တွေ့လိမ့်မယ်။

တမလွန်ကိုသွားရာတံခါးဝဟာ ဘယ်လောကပဲ ကျဉ်းမြောင်းနေပါစေ
ခွေးရေပူရပိုက်မှာ ဘာတွေပဲရေး ထည့်ထားပါစေ ငါသာလျှင် ငါကြမ္မာရဲ့အရှင်
ငါသာလျှင် ငါစိုးည်ရဲ့သခင်ဖြစ်တယ်။

ကဗျာတစ်ပုဒ်ရဲ့ကျေးဇူး

တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်းကနေ သခင်အောင်ဆန်းဖြစ်၊
သခင်အောင်ဆန်းကနေ ပိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်၊ နောက်တော့ သူရဲကောင်း
အာဇာနည်ဖြစ်ခဲ့တာဟာ ဒီကဗျာလေးက အစပြုခဲ့တာ လို့ဆိုရင်
မမှားဘူးထင်ပါတယ်။ ဒီကဗျာလေးက ကိုအောင်ဆန်းကို တွေ့န်းအားတွေပေး၊
သတ္တိတွေမွေး ပေးခဲ့တာ၊ ကိုအောင်ဆန်းဟာ ခလေးဘဝက
အမြားကလေးများလိုပဲ အမြောင်နဲ့ သူရဲကြောက်တတ်တဲ့ သာမန် ကောင်လေး
တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ တဗ္ဗာသို့လ်မှာ ဒီကဗျာလေးက သူ့ကို ရဲရေတောက်
တွေ့န်းပို့ လိုက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။

လူငယ်တွေ အတွက် စံထားရတဲ့စာအုပ်၊ စံပြုရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာမျိုး
လိုအပ်ပါ တယ်။ အဲဒီ "စံ"တွေကို အားကျေရာကတဆင့် အတူယူချင်စိတ်တွေ
ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။ ကျောင်း သားဘဝကတည်းက ဒီလို "စံ"တွေ ရှိနဲ့လို့သာ

ကိုအောင်ဆန်းဟာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ လူကြီးလူ ကောင်း အားလုံးလေးစားရတဲ့ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ရတာလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ကိုအောင် ဆန်းဟာ အသက် ၂၀ အချွဲယ် လောက်မှာ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အသက် ၂၃ နှစ်လောက်မှာ "ဒို့ပမာအစည်းအရုံး" ခေါင်းဆောင်သခင်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ရဲသော်သုံး ကျိုပ်ကို ဦးဆောင်ပြီး ပိုလ်တော် အဖြစ် မေနမာပြည်ပြန်လာခိုန်မှာမှ သူ့အသက် ၂၇ နှစ်ပဲရှုပါသေးတယ်။ အသက် ၃၀ လောက် ကျေတော့ "ပိုလ်ချုပ် ပိုလ်ချုပ်"နဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ သူကွယ်လွန် တော့ အသက် ၃၂ နှစ်ပဲ ရှုသေးတာပါ။

တရေးဆရာဖို့ချင်သူများ

သူက စာရေးဝါသနာပါပြီး ကျောင်းသားဘဝကတည်းက မြန်မာလိုဂေါ်
 အင်လိပ်လိုပါ စာတွေရေးခဲ့ပါ တယ်။ ဒုံးဝေမဂ္ဂဖော် အယ်ဒီတာအဖြစ်လည်း
 ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးလောကထဲရောက်တော့ လည်း ကြိုကားကြိုကား
 စာတွေရေးခဲ့ပါတယ်။ တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေးရပြီးရင် နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး
 စာရေးဆရာ လုပ်မယ်လို့လည်း စိတ်ကူးရှိခဲ့ပါတယ်။
 မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ထူးခြားချက်တစ်ခုကတော့ လွှတ် လပ်ရေး မရမိ ခေတ်ကရော
 လွှတ်လပ်ရေးပြီးခေတ်မှာပါ တိုင်းပြည်ရဲ့တိုင်းရေး ပြည်ရေး နိုင်ငံရေးကို ဦးဆောင်
 ဦးရွက်ပြခဲ့ကြသူ အားလုံးလောက်နှီးပါးဟာ သတင်းစာစာရေးဆရာတွေ
 ဖြစ်နေကြတာပါပဲ။

လူကြီးတွေထဲက ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မျိုင်း၊ ဆရာ ဒီးဒုတ်ပြီးသရီ။ ဂျာနှုန်းကော် ပြီးချစ်မောင်၊ ပြီးနှုတ်ရှုခဲ့ကြပါး လူငယ်တွေထဲက ကိုအောင်ဆန်း။

ကိုပဟန်း၊ ကိုသိန်းဖေ(မြင့်)၊ ကိုလှရွှေ၊ သခင်သန်း ထွန်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းမြိုင်စသူတွေရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီခေါင်းဆောင်တွေအားလုံးဟာ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးရြှိုးရင် စာရေးဆရာ လုပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးဟာ သမွှတရာတူး၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရာတူး၊ ဝန်ကြီးဝန်ကလေး ရာတူးတွေထက် စာရေးဆရာဘဝကို ပိုပြီးတန်ဖိုး ထားကြ သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့အားလုံးဟာ ကျောင်းသားဘဝမှာကတည်း က "စံပြုစာအုပ်"တွေ "စံပြုပုဂ္ဂိုလ်"တွေ ရှိခဲ့ကြလို့ဖြစ်ပါတယ်။

အသေစေခဲ့ကြပါတယ်

လူငယ်ကျောင်းသားဘဝဆိုတော့ သူတို့ "စံပြု"ခဲ့ကြတဲ့ စာအုပ်တွေက စောစောကပြောခဲ့တဲ့ အိုင်ပင်ဟို လို့၊ သူရဲကောင်းသုံးယောက်လို့ ရှိတ်စပီးယားလို့၊ အနတ္တလို့၊ ဘူရိဒတ်လို့၊ ပါပဟန်လို့၊ ဝိဇယလို့ စာအုပ် တွေဖြစ်ကြပြီး သူတို့ရဲ့ "စံပြု"ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း အိုင်ပင်ဟို၊ ရော်သင်ဟု၏၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း၊ ဂျိုးဆေးရှိဖော်တို့တွေလို့ သူရဲကောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ "စံ"စာအုပ်တွေနဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေက မတရားမှုမှန်သမျှ ဆန်ကျင်ကြပြီး အဖို့၊ အနိမ်ခံ၊ အနိမ်ခံသူတွေဘက်က မားမားမတ်မတ် ရပ် တည့်ခဲ့ကြပါတယ်။

အားလုံးဟာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းကြပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးစွန်းကြပါတယ်။ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန် ကြပါတယ်။ အဲဒီတွေကို အားကျလို့ သူတို့တွေကလည်း ဖြူစင်သန့်ရှင်းတဲ့၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်တဲ့၊ အဖို့ အနိမ်ခံတွေဘက်က ရပ်တည်တဲ့ သူမျိုးတွေဖြစ်ချင်ခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒီအချက်တွေနဲ့ ကိုက်ညီတာ က သတင်းစာဆရာ၊

စာရေးဆရာ အလုပ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေး လောကမျာတော့ ဘယ်နိုင်ငံရေးလောကပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီအချက် တွေနဲ့ ညီဖို့ မလွယ်ဖူးလေ။ ဒဲကြောင့် သူတို့အားလုံး သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာဖြင့်ချင်ခဲ့ကြတာပါ။ ဝမ်းနည်း စရာကောင်းတာက သူတို့အသေးစိတ်အောင် ဖြစ်တယ်လေ။

လူထုစိန်ဝင်း

၁၃-၁-၂၀၀၉

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သက်ရှိထင်ရှား တစ်ကြိမ်သာ တွေ့မြင်ခဲ့ရပုံ

ကျွန်တော်မွေးဖွားလာသော ၁၉၃၂တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည်
ဆယ်တန်းအောင်၍ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်သို့ ရောက်နေပေါ်။
၁၉၁၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ (၁၂၇၆ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၁ရက်)
ဖွားမြင်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော့ထက် ၁၇၄၈၌ကြီးပါသည်။
ကျွန်တော်တို့၊ လူမှုန်းသိလာသော၊ စာလည်း ဖတ်တတ်စ ပြုလာသော
ဒုတိယကွဲမှာစစ်ကြီး ဖြစ်ခါနီးများတွင် သခင်အောင် စန်း(ဆန်း)၏ နာမည်ကို

ကြားဖူးစပြု

လာပါပြီ။

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်။

ပြီးတော့

နှုံးမာအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင် လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ခေါင်းဆောင်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ စစ်ရောက်လာသော အချိန်တွင်ကား မိုလ်အောင်ဆန်း၏
အမည်မှာ နေရောင် လရောင် ကဲ့သို့။ လင်းထိန်သွားလေသည်။ မိမိ၏
အသက်နှင့်ဘက်ကို တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေးနှင့် ပြည်သူတို့အတွက် ပေးလျှေ။ ၍၍
သူဆောင်ရွက်ပုံ၊ စစ်ပညာသင်ကြားပုံ၊ မြန်မာ လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကြီးဖွဲ့၍၍
နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ် တို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ပုံ၊ တို့နောက် ပရိယာယ်ဝေပစ်များ၍၍
ကောက်ကျော်ရက်စက်သော အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့ကို တွန်းလှန်၍၍
လွှတ်လပ်ရေးအရယူခဲ့ပုံတို့ကို ကျွန်တော်တို့သည် ပုံပြင်သဖွယ် ကြားသိ အားကျ
သူ့လမ်းညွှန်ရာ ချီတက်တိုက်ပွဲဝင်လိုစိတ်များ မှန်တိုင်းကျသကဲ့သို့။
တက်ကြပြင်းထန် ခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူ့စကားများကို ရေဒီယိုမှတ်ဆင့် ကြားရပါသည်။
သူ၏ရိုးသားမှုကို ရှင်းရှင်းကြီး မြင်ကြရပါသည်။ သူ၏အမြှေ့အမြင်နှင့်
ဥာက်ပညာကိုလည်း ကိုယ်နိုင်သလောက်နှင့် ခံစားခဲ့ရပါသည်။ သူ၏
တက်ကြရှင်းလင်းသော မိန့်ခွန်းများဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည်
လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲထဲသို့ ဝင်နွဲရန် အသင့် ဖြစ်ကြရပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့မှာ အထက်တန်းကျောင်းသားများဖြစ်၍၍
ကျောင်းသားသမဂ္ဂများ ဖွဲ့၍၍ ကျောင်းသား အရေး၊
ပညာရေးတိုးတက်ရေးတို့အပြင် အမိကအားဖြင့် တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေးကို
နံပါတ် ၁ ဦးစား ပေး၍၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ မြှုတဲ့တွင် ချီတက် ဆန္ဒပြွဲများ

အကိမ်ပေါင်းများစွာ ကျင်းပခြင်း၊ လွတ်လပ်ရေး ဆန္ဒပြ
 သပိတ်မှုံးက်ခြင်းတို့အပြင် အနုနည်းနှင့် လွတ်လပ်ရေးရလှယ်ရ မရလှယ်
 ချမည်ဆိုသော ပိုလ်ချုပ်၏ အမိန့်အရ စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုကြီးတွင် ပါဝင်ရန်
 ကျောင်းသားတပ်ဌီး၊ နောက် ကျောင်းသားရဲခေါင် တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့၍၍လည်း
 အခြေခံစစ်ပညာများ သင်ကြားခြင်းတို့ကို ပြကြပါသည်။

ကျော်သို့၊ ပိုလ်ချုပ်၏အသံ၊ ပိုလ်ချုပ်၏အမိန့်များအရ
ဆောင်ရွက်နေကြသော်လည်း ထိပိုလ်ချုပ်ဆိုသော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
တစ်ခါမျှ မမြင်မတွေ့ဖူးပါ။ သတင်းစာများထဲတွင်ပါသော သူ့ရပ်နှင့် ရေဒီယိုမှာ
ရားရား ပါးပါးကြားရသော အသံတို့ကိုသာ မြင်ဖူးကြားဖူးရပါသည်။

သို့သော ထိပိုလ်ချုပ်ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် တော့တော်တွင် ကျွန်တော်တိ၊
 တွေ့ကြရပါပြီ။ ထိအချိန်တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇ ခန်းနပါရီလ၌
 အဂ်လန်သို့သွား၍ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး
 တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အတွက် ရွှေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန်
 တစ်ပြည်လုံးသို့လည့်၍ တရားဟော စည်းရုံးနေသော အချိန်ဖြစ်၏။

မုန္ဒမြို့၊ ၁၉၄၇ မတ ၂၁ရက်နေ့တွင် သူရောက်လာသည့်
သူစီးလာသည့် စတေရှင်ပက်ဂွန်ကား အစိမ်းလေး မောင်းလေရာနောက်သို့
ကျောင်းသားကလေးငယ်များ တစ်အုံတစ်တန်းကြီး ပြေးလိုက် ကြသည်။

သူတရားပဲ ကို မံရှာမြှို့၊ ပုဒ္ဓဘာသာကျောင်း (ယခု မံရှာအထေက-
၁)ထဲတွင် ကျင်းပသည်။ ထိုကျောင်းမှာ ကျွန်ုတ်တော် တိုးကျောင်းဖြစ်သည်။

နံနက်လင်းစမှစ၍   မုံရွာခရိုင်   အနပ်နယ်အရပ်ရပ်မှ
 ပြည့်သူ.ရဲဘော်များက   ဂတ်စုံအပြည့်ဂတ်၍   စစ်တပ်စွဲ.   များကဲ့သို့.   မျိုးချစ်
 သီချင်းများ   သံပြိုင်ဆို၍   ချိတက်လာကြကာ   ကျွန်တော်တို့ကောင်းဝင်းထဲတွင်
 စနစ်တကျ   နေရာယူကြသည်။   အခြားဖဆပလအဖွဲ့ဝင်များ၊
 လူငယ်အစည်းရုံးဝင်များ။   မြို့လူထု၊   နယ်လူထု   များကလည်း
 ကောင်းဝင်းကြီးအပြည့်   နေရာယူကြသည်။   ကောင်းဝင်းကြီးတစ်ခုလုံး
 စိမ်းသွားသည်။   ကျွန်တော်တို့ကလည်း   ကောင်းသားတပ်ဂတ်စုံများနှင့်
 ခွပ်ဒေါင်းအလုံများ   လွင့်၍   နေရာ   ယူကြသည်။   ကျွန်တော်တို့မှာ
 ကိုယ့်ကောင်းဖြစ်၍   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏   တရားဟောစင်နှင့်   အနီးဆုံး   တွင်
 နေရာယူကြသည်။

ပိုလ်ချုပ်ဝင်လာသောအခါ   ပရိတ်သတ်ကြီး   အနည်းငယ်
 လူပ်လူပ်ရွှေဖြစ်သွားပြီးနောက်   ဖြေမ်သွားသည်။   ဤမျှလောက်
 လူထုကြီးများပါလျက်   တစ်ခါတည်း   ဘာသံမျှမကြားရလောက်အောင်
 ဖြေမ်သွားသည်။

သို့သော်   သူ.အသံကား   မပျော်။   သူသည်   ကောင်းဝန်းကျယ်ကြီး
 (သော့လုံးကွင်းအပါ)   တစ်ခုလုံး   လျှော့နေသော   ပရိတ်သတ်ကြီးကို
 အသံချွဲစက်မပါဘဲ   ပြောရသည်။   အသံချွဲစက်ရှိသူတို့က   အင်လိပ်   နယ်ချွဲ.   နှင့်
 ဖိနိုင်ရေး ယန္တရားကြီးများ ကို ကြောက်၍   အသံချွဲစက်များ မတားကြပါ။   ဖိနိုင်ရေး
 ယန္တရားမှာ   လူမြင်လျက်   လည်းကောင်း   မမြင်ရဘဲနှင့်လည်းကောင်း

လည်ပတ်အလုပ်လုပ်နေပါသည်။ ပိုက်ဆံရှိတို့မှာ ထိုအံ့ ၏ အရိပ်ပိုင်းထဲတွင် သစ္စရှိရှိနေကြပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်သည်   သူ့သဘာဝအသံနှင့်ပင်   ကြိမ်းမဆုံးသော
တုတ်တုတ်မလူတ်သော ပရီတ်သတ်ကြီးကို ကြားနှင့် သလောက် ကြားကြအောင်
အသက်အိုကအား စေတနာအားများ အစွမ်းကုန်ထုတ်၍ ပြောကြား သွားသည်။

စိတ်ချေရမဲ့အမတ်များလိုတယ်

ဘဇ္ဇရန်၊ မတ်လ ၂၁ရက်နေ့၊ မုံရွာမြို့၊ တွင်

ကျွန်တော်လာခဲ့တဲ့   အကြောင်းကတော့   တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်
ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စနှင့်   ပတ်သက်ပြီး   လာခြင်းလာရခြင်းပါပဲ။
လာမဲ့တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဟာ အရင်က ရွေးကောက်ပွဲနှင့်
မတူဘူး ဆိုတာ သတိပြုစေချင်ပါတယ်။ အရင်ကလို တရားဟောမဲဆွယ်ပြီး
လေသံပျော်နှင့် အော်နေလို့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး၊ အရင်ကခင်ဗျားတို့၊
တင်မြောက်လိုက်တဲ့ အမတ်မျိုးတွေကို မလိုချင်ဘူး။

အဂ်လိပ်မအုပ်နှင့်

ယခုလွှတ်တော်   ဗမာပြည်ရဲ့   လွှတ်လပ်ရေးကို   ဆုံးဖြတ်မဲ့
လွှတ်တော်ဖြစ်ရမယ်။ စစ်ပြီးတဲ့နောက် အဂ်လိပ်အစိုးရဟာ ဗမာပြည်နဲ့
အန္တိယပြည်ကို အုပ်ချုပ်နှင့်တဲ့ အခြေမရှိတော့ဘူး။ အရေးကြီးတဲ့ အချက်
တစ်ခုကတော့ စစ်ပြီးတဲ့ ဘယ်အစိုးရမဆို ကွမ္မာ့မေတ္တာပျက်ကို မခံနိုင်ဘူး။
အဂ်လန်ဟာ အမေရိကန်ရဲ့ ငွေနဲ့ လူလုပ်နေရတာ၊ အဲဒါကြောင့် သူဟာ
အမေရိကန်ကို မှန်းအောင် မလုပ်ပုံဘူး။

အမေရိကန်ရှိတယ

အမေရိကန်ဟာလည်း အရှေ့အာရုံး ပစိဖိတ်မှာရှိတဲ့ ကိစ္စကို အများ၏
ကရိစိုက်နေတယ။ ကွဲမှာမှာ တစ်ခုခု ဖြစ်တယ်ဆိုရင် အမေရိကန်က
ကြည့်နေမှာမဟုတ်ဘူး။ အမေရိကန်ဟာ တရှတ်ပြည်ကိုလည်း အေးအေး
ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ဝမာပြည်ကိုလည်းအ တူတူပဲ။ ဒီတော့ အမေရိကန်ဟာ
အာရုံပစိဖိတ် မှာဖြစ်တဲ့ ကိစ္စတွေကို ရရှေ့ပြုဘဲမနေနိုင်ဘူး။

အတွင်းကြော ကြောနဲ့

အင်လိပ်ဟာ အတွင်းကြောကြောနဲ့။ အဲဒါကြောင့်မှို့ အခုသူဟာ
လူလိမ္မာစကားကို ပြောနေရတယ်။ ကျူပ် တို့ကို လွှတ်လပ်ရေးလိုချင်သလား။
မင်းတို့ကိုယ်တိုင် ကြောညာပါလို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ ပေးတဲ့
လွှတ်လပ်ရေးမျိုးကို မကြိုက်ဘူး။ အခုကျူပ်တို့ဟာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ
ထိထိ ရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်မဲ့ သူတွေကို လိုချင်တယ်။
အင်လိပ်နဲ့စာချုပ်ချုပ်ဆိုတဲ့အခါမှာ ကျေနပ်ရင် ကျေနပ် မကျေနပ်ရင်
ယခုအမတ်တွေဟာ သူပုန်အမတ်ဖြစ်ရမယ်။

သူပုန်လွှတ်တော်ကြီး

လွှတ်တော် ဟာလည်း သူပုန်လွှတ်တော်ကြီး ဖြစ်ရမှာပဲ။ ပြီးတော့
အခုလွှတ်လပ်ရေး တို့က်ပွဲဟာ မပြီးသေးဘူး ဆိုတာကို ခင်ဗျားတို့ စိတ်ထဲမှာ
စွဲထားဖို့ လိုပါတယ်။ ကျူပ်တို့မှာ လုပ်ဖို့တာကန်တွေ အများကြီး ရှိသောတယ်။
အင်လိပ်ဟာ ကျူပ်တို့ကို လွှတ်လပ်ရေးပေးဖို့အတွက် ကျူပ်တို့သဲမှာ စိတ်ချရမဲ့
အမတ်များများ လိုတယ်။ အဲဒါတော့ကာ ကျူပ်တို့၊ ရွေးလိုက်တဲ့

လက်ရွေးစင်အမတ်တွေကို ခင်ဗျားတို့က မဲပေး ဖို့ပဲရှိတယ်။ အဲဒီလို ခင်ဗျားတို့က ဂိုင်းပြီး ကူညီကြမှ ကျူပ်ပြောတဲ့ တစ်နစ်အတွင်း လွှတ်လပ်ရေး ကြော် နိုင်မှာ၊ အဲဒါမှုမဟုတ်ရင် အတ်မျောနေအုံမှာပဲ။ ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့သဘောသဲ။ ပေးချင်ပေး။ မပေးချင်ရတယ်။

စာတတ်တဲ့လူတွေ

ယခုလွှတ်တော်အမတ်တွေဟာ စာတတ်ဖို့မလိုသေးပါဘူး။ တိုက်စရာရှိ တိုက်မယ်ဆိုတဲ့ လူကိုပဲလိုတယ်။ နောင်အခါကျမှ ကြည့်ပြီး စာတတ်တွေနဲ့ စီမံရမှာပဲ။ အခုစာတတ်တွေ ရွေးလိုက်ရင် စကားများနေကြမှာပဲ။ လွှတ်လပ်ရေး စခန်း ကို ရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ညွှန်း။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများ

စာပေပိမာန်

အုံမောင်

၆၁ ၁၂၂၀၉။ ရန်ကုန်.

+++++

အာကာနိုင်ငံရေးကို စက်ဆုပ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်

တရေးဆရာလုပ်လိုသူ

"အောင်ဆန်းတွင် ကိုယ်ကျိုးဆန္ဒ[။]
လုံးဝမရှိ၊ လွှတ်လပ်ရေးရအောင် သက်စွန့်ကြံးပမ်း
ဆောင်ရွက်သည်မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်
မင်းလုပ်လို၍ မဟုတ်၊ ကမ္ဘာအလယ်တွင် မြန်မာ
တင့်တင့်တယ်တယ် နောက်စေရန်ဖြစ်၏။
သူအဖို့မူကား လွှတ်လပ်ရေးရြှိုးလျှင် နိုင်ငံရေးမှ

ထွက်ကာ စာအုပ်များရေးလျှက် အေးအေး ဆေးဆေး နေရန်ဖြစ်သည်"

ဗိုလ်ချုပ်အစ်ကို ဦးအောင်ဆန်းရေးသော "အောင်ဆန်းမီသားစု" စာအုပ်
စာမျက်နှာ ၄၈၉-၄၉၀ တွင် အထက်ပါ အတိုင်း ရေးထားပါသည်။

သတင်းစာ ဆရာကြီး လူထုံးလှကလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
လွှတ်လပ်ရေးရြှိုးလျှင် စာရေးဆရာ လုပ်မည်ဟု ပြောကြောင်းကို ပြန်လည်
ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။

"ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်း ရန်ကုန်မြို့ကို ပြီတိသူတပ်များသိမ်းထားပြီး
နှစ်လလောက် ကြာသောအ ခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆရာကြီးဦးရာဇ်နှင့်
လူထုံးလှတို့ကို ရန်ကုန်ဆင်းလာရန်ခေါ်သည်။ xxx အစည်းအဝေးပြီးသောအခါ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆရာကြီး ဦးရာဇ်တို့ကို တာဝါလိန်းလမ်းရှိ သူ အိမ်သို့
ဖိတ်၍ ထမင်းကျွေးသည်။ ထမင်းစားရင်း နိုင်ငံရေးနှင့် စာပေအကြောင်းများ

ცენტრალური სამართლის მიერ გვიცნეთ, რომ ეს კონკრეტული დღის მიზნი არ იყო მართლი მომავალი დღის დასახურის დროის განვითარება, არა კი მართლი მომავალი დღის დასახურის დროის განვითარება. ეს კონკრეტული დღის მიზნი არ იყო მართლი მომავალი დღის დასახურის დროის განვითარება, არა კი მართლი მომავალი დღის დასახურის დროის განვითარება.

“လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် ငါတော့ နိုင်ငံရေးကတွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်၊ နိုင်ငံရေးတွေ၊ ရာဇဝင်တွေအပြင် အိမ်ထောင်ရေးနဲ့ သား သမီး စောင့်ရောက်ပြပြင်ရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငါအယူအဆ သဘောထားတွေကိုပါ စာအုပ်ရေးမှာပဲ” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်က ၁၉၄၇ ခု ဖြော်လအတွင်း ဖော်ပြီး (ယခု ပြင်ညီးလွှင်)တွင် ပြောဖူးသည်ဟု ပြန် လည်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ (မြဟန်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏တပေလက်ရာ၊ ၁၂၂)

ଲୁଟ୍ଟିଲାର୍ପରେ: ଫୋର୍ମାର୍କ୍ ଏଥିଃ ତ୍ୱରୀଗର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରେକ୍ଷାଳ

ပိုလ်ချုပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြိုင်ဖက်မရှိသော လွတ်လပ်ရေး
မိသုကာကြီး ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ဘဝက
စတင်ခဲ့သော သူ၏နိုင်ငံရေးခရီးသည် တစ်မျိုးသားလုံး၏ရင်ထဲ အသည်းထဲမှ
အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဘဝသို့တိုင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ပြတိသူ့နယ်ခဲ့တို့
လက် အောက်မှ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးရရှိရေးအတွက် နောက်ဆုံးနိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ
ဆင်နှေ့ခဲ့ရသည့် ၁၉၄၅-၄၇ နှစ်နှစ်တာကာလသည် မြန်မာပြည့်နိုင်ငံရေးတွင်

အရေးကြီးဆုံးအချိန်ကာလပိုင်း   ဖြစ်ခဲ့သည်။   ထိုအချိန်မျိုးတွင်
 မြန်မာနိုင်ငံ၏ကံကြွောကို   အမိကဖန်တီးမည့်   အမျိုးသားခေါင်းဆောင်သည်
 အသက် ၃၀ ကျော် မျှရှိသေးသည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်နေသည်။
အကာနိုင်ငံရေးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့မဖြစ်ဘူး

ထိုသို့   ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိခဲ့ခြင်းမှာ   အကြောင်းရှိသည်။
 ရန်ကုန်တ္ထားသိုလ်ကျောင်းသားသဝက   ကျောင်းသား   သမဂ္ဂ၏
 ကြွေးကြော်သံအာဘော် "ဒိုးဝေမဂ္ဂဇ်း"၏အယ်ဒီတာလုပ်ခဲ့ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်
 လည်း   ဂွဲလောကာ   ဒဂုံးမဂ္ဂဇ်း၊ သူရှိယမဂ္ဂဇ်းစသည်တို့တွင်
 စာပေများရေးသားခဲ့ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ရေး အတ္ထားပွဲတို့ပင် အင်းလိပ်လို
 စတင်ရေးနေပြီဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးမလုပ်တော့လျှင် စာရေး ဆရာ
 လုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ သဘာဝကျသည်။ ထိုထက် ပိုချိုအရေးကြီးသော
 အကြောင်းမှာ   ဗိုလ်ချုပ်သည်   အကာနိုင်ငံရေးကို
 ရှောင်ရှားလိုသောကြောင့်ဖြစ်ပေမည်။ ထိုအကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ် အစ်ကို
 ဦးအောင်သန်း၏ ရေးသားချက်တွင် တစ်စွဲနဲ့တစ်စတွေ့ရှိရသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တစ်ပိုက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အချိန်မှန်မစားနိုင်၊
 အချိန်မှန် မအိပ်နိုင်ဘဲ ကြီး လေးသော တိုင်းပြည်တာဝန်များကို နေ့မအား
 ညာမအား လုပ်ဆောင်နေသည်ကို မကြည့်ရက်၍ ထိုအ ချိန်တွင်
 ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူနေနေသော ဦးအောင်သန်းက ဝေဖန်ပြီးသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်က
 နိုင်ငံရေး သမားဆိုတာ ဒီလိပ်၊ အစားအသောက် ဂရစိုက်နေလို့မဖြစ်ဘူးဟု
 ပြန်ပြောသည်။   ထိုနောက်   ကျွန်တော့   ဘာလို့

ဒီလောက်အလုပ်လုပ်နိုင်သလဲသိလား   ဟုမေးသည်။   ဆိုစမ်းပါဉီးဟု
ဦးအောင်သန်းက ပြော သောအခါ ကျွန်တော့မှာ (ideal) ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်။
အဲဒီ ideal က လွတ်လပ်ရေးပဲဟုပြောပြီး ခက်ခိုင်းကာ လွတ်လပ်ရေးပြီးရင်
နိုင်ငံရေးကထွက်တော့မယ်၊ မထွက်လို့လည်းမဖြစ်ဘူး၊ ဘာလို့လဲ ဆိုရင်
လွတ်လပ်ရေးပြီးတော့ (power politics) "အာကာနိုင်ငံရေး" လာလိမ့်မယ်။
Power politics နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့မဖြစ်ဘူးဟု ဆက်ပြောသည်။ ထို့နောက်
အနည်းငယ်စဉ်းစားဟန်ပြုပြီး အဲဒီအခါကျရင် သူတို့လုပ်ပုံတွေကိုကြည့်ပြီး
ထိုင်ရယ်နေချင်တယ်ဖြာဟု ပြောသည်။

(အောင်ဆန်းမိသားစု၊ စာ ၂၃၂)

မိုလ်ချုပ်သည် လွတ်လပ်ရေးပြီးခိုန် ပါတီတိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို
ကြိုတင်တွေကိုဆထားပြီးဖြစ် သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
ဦးအောင်သန်းကို ထိုစကားပြောပြီးနောက် ထိုသဘောထား ကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်
လူသိရှင်ကြားထပ်ပြောသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၉၄၇၉   ဖေဖော်ဝါရီ   ၂၅၈၁၀၂၂   ကျင်းပသော
တောင်သူလယ်သမားညီလာခံတွင်

"သပိတ်ကိစ္စ၊ လယ်သမားကိစ္စ၊ အလုပ်သမားကိစ္စ၊ တိုင်းပြည်ကိစ္စတွေနဲ့
ဟိုပြေားသည်လွှားနဲ့ အင်မတန် ခေါင်းကျိုန်းတယ်။ ကျူပ်အဖို့
တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်လုပ်ရတာ ခင်ဗျားတို့က သိပ်ပြီးစည်းစီမံရှိတယ် ထင်တယ်။
ကျူပ်အဖို့ ကျားအဖြီးဆွဲမိလို့သာ ဆက်လုပ်နေရတယ်။ သို့သော်

လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အထိ ဆက်လုပ်ပြီး လွတ်လပ်ရေး ရပြီးတဲ့နောက်
အနားယူရမလား မပြောတတ်သေးဘူး"

(အောင်ဆန်းမိဘားစု၊ ၁၃၀)

၁၉၄၇ခု မေလ ၂၀၄၈က်နှေ့တွင် ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းလမ်းရှိ
ဖဆပလွှာနချုပ်၌ ပြုလုပ်သော သတင်းစာဆရာများ အစည်းအဝေးတွင်
"လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အချိန်အထိတော့ ကျော် နိုင်ငံရေး လုပ်ရေးမှာပဲ၊
လွတ်လပ်ရေးရပြီးလို့ ပါတီတိုက်ပွဲတွေဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ကျော်က မပါချင်ဘူး၊
သေးဖယ်နေမယ်။ ဘူးများ တွေလုပ်တာထိုင်ကြည့်ပြီး စာအုပ်ရေးမယ်" ဟု
ပြောခဲ့လေသည်။

(မြေဟန်၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာပေလက်ရာ၊ ၁၃)

+++++

သစ်ပင်မြင့်လေ လေတိဂုံးပိုခံရလေ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လက်တွေ့နိုင်ငံရေးသက်တမ်းကို တို့ပော အစည်းအရုံး အထွေထွေအတွင်းရေး မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော ၁၉၃၇ က စ၍ ကျဆုံးသည့် ၁၉၄၇ အထိ ရေတွက်လျှင် ၁၀ နှစ်တာမျှရှိ သည်ကို တွေ့ရမည်။ ထို့ကြောင့်လှသော ကာလအတွင်း တိုင်းပြည်အတွက် စွမ်းဆောင်ခဲ့သည့် များကား အုံမခန်းဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များကား သူ့ခေတ် သူ့အခါအလျောက် ဒိတ်ဒိတ်ကြေား ချည်းဖြစ်သည်။ ဘက္ကိုးဘဘောက စပီး ရေတွက်ကြည့်ပါဦး။ ဒေါက်တာဘာမော်၊ သခင်ပစိန်၊ ဂုဏ်ပြီးတော့၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊

သခင်မြေ၊ သခင်နှ၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းဖေ(မြင့်)၊ ဦးကော်ပြေများ၊
 ဦးပဆွဲစသည်တို့သည် နိုင်ငံရေး ခံယူချက်အသီးသီးဖြင့် နောက်လိုက်
 နောက်ပါများဖြင့် ရပ်တည်နေခဲ့ ကြသည်။ ယင်းတို့ကဲ့သို့သော
 ထိပ်တန်းနိုင်ငံရေးသမားများထဲမှ ချွှန်ထွက်လာသော သခင်အောင်ဆန်းသည်
 ခေါင်းဆောင်မှုနေရာကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်
 သစ်ပင်မြင့်လေ လေတိုက်ပိုခံရလေ ဟူသော စကားအတိုင်း
 မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြင်းထန်သော တိုက်ခိုက်မှုများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။
 အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ရာတွင် အမြင်တို့သူများ၏
 အမနာပ ပြောဆို ရေးသားမှုများကို ခံခဲ့ရသည်။
အရိုးတောင်း ဦးကော်သန်းကိုယ်တွေ့

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မကျခုံးမီ၊ ငါးရက်မျှအလို ၁၉၄၇ ဧပြီ ၁၃
 ရက် (တန်ခိုင်နေ့)တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ လေသာဆောင်မှနေ၍
 ပြည်သူလူထုအား နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းပြောရာ၌

"မိမိနှင့်ယုံကြစွာပတ်သက်လို့ ပြောတဲ့လူတွေ၊ ရေးတဲ့လူတွေဟာ
 နားလည်လို့ပြောတာ၊ ရေးတာမဟုတ်ဘူး၊ ဗုံးပြည်မှာ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊
 သတင်းစာဆေရာတွေ လုပ်နေပြောနေတာတွေဟာ ဘူတိနားမ လည်တာတွေ
 အများကြီးရှိတယ်။ နားမလည်ဘူးလို့ပြောလိုက်တော့ ခံချင်မှာမဟုတ်ဘူး၊ မခံချင်
 လောက် အောင် မှန်နေတော့ မခံချင်ဖြစ်နေတာပဲ။ အဲဒါကို ကျွန်တော်က
 ရဲရဲကြီးပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါလို လုပ်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ သတင်းစာဆေရာတွေ
 အများကြီးရှိတယ်" (အောင်ဆန်းမိသားစု၊ စာ ၄၈၄) ဟု ပြောကြားခဲ့ခြင်းမှာ

တိစဉ်က ငါတကောကောပြီး ဆန့်ကျင်တိုက်နိုက်နေသူများအား ချက်ကျ ကျ
တုံပြန် လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိမိနဲ့ခန်းကို ပြန်ဖတ်မိသည့်အခါ မွန်လေးမှ အရီးတောင်း ဦးကော်သိန်း
ရှေးဟောင်းနောင်းဖြစ်များ ပြန်ပြော ၍ သိခဲ့ရသော သူ၏အတွေ့အကြံတစ်ခုကို
သတိရမိသည်။

"စစ်ပြီးချိန် အဆပလအဖွဲ့ချုပ်က လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွေ
ဆင်နဲ့နေချိန်မှာ ကျွန်တော်ဦးလေး ဝမ်းကွဲ တော် တဲ့ သခင်လေးမောင် က
လွတ်လပ်ရေးသတင်းစာဆိုတာ ထုတ်ထယ်။ ကျွန်တော်က သတင်း ထောက်
ဝင်လုပ်ရတာပေါ့၊ ဦးလေးက နိုင်ငံရေး အယူအဆမတူတော့
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နေ့တိုင်း ဝေဖန် ရှုတ်ချ ရေးတာပေါ့။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးက
ပိုလ်ချုပ် ပိုလ်ချုပ်ဆိုပြီး ခေါင်းပေါ်တင်ထားချိန်မှာ ကျွန် တော် တို့ သတင်းစာက
နေ့တိုင်း ပိုလ်ချုပ်ကို ရှုတ်ချရေးနေတော့ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ စောင်ရေကျကျလာ
လိုက်တာ နောက်တော့ အလကားပေးတာတောင် ဖတ်တဲ့လူမရှိတော့လို့
သတင်းစာကို ရပ်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီနောက် ကျွန်တော်လည်း
တွေားသတင်းစာတွေ ပြောင်းလုပ်ရတော့တယ်"

ဟု အရီးတောင်း ဦးကော်သိန်းက လူထုကြည်ညီလေးစားသော
ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအား သွားပုပ်လေ လွှင့် ရေးသားလျှင် ရေးသားသော
သတင်းစာသာလျှင် အတ်သိမ်းဆို့ခဲ့ရပုံကို သူ့ကိုယ်တွေ့အပေါ် သင်ဆန်းစာ ယူ၍
ပြန်လည်ပြောပြုခဲ့ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူ၏မှန်ကန်သော လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ
 လုပ်ငန်းစဉ်ကို ကဖျက်ယဖျက်လုပ်၍ ရေးသားနေသော သတင်းစာအချို့တို့အား
 "ဆိတ်ရွေးစွဲ"နှင့်နှိုင်းကာ ပြောကြားသော နာမည်ကျော် မိန့်ခွဲန်းတစ်ခုလည်း
 ရှိသည်။ အမှန်အကန်မရေးသဲ လိုတစ်မျိုး၊ မလိုတစ်မျိုးရေးသော သတင်းစာများ
 သည် ဆိတ်ဟိုဒင်း လို ဟိုဘက်ကပ်လိုက် သည်ဘက်ကပ်လိုက်ဖြစ်နေသည်ဟု
 ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အဆိုပါ ဆိတ်ဟိုဒင်း သတင်းစာဆရာများသည်
 ဆတ်ဆတ်ခါကုန်ကြသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။
စည်းမစောင့်သော သတင်းစာများ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးသမားရင့်မကြီးမဖြစ်သေးမှာ
 ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင် ဘဝကပင် စည်းမစောင့်သော သတင်းစာများ၏
 လုပ်ရပ်ကို အတွင်းသိ အစင်းသိဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းရှိသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသက် ဂုဏ်အရွယ်မှာပင်
 ရန်ကုန်တ္ထာသို့လ် အက်ဥပဒေပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီတွင်
 ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရသည်။ ထိုကော်မတီ၏
 သဘာပတီ မှာ ဟိုက်ကုတ်တရားဝန်ကြီး ဆာမြေဘူးဖြစ်သည်။ ၁၉၃၈
 သိဂုတ်လတွင် ထိုကော်မတီသည် အတွင်း ဝန်များရုံးတွင်
 အစည်းအဝေးထိုင်ပြီးနောက် ပြန်လာကြရာ ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်
 ကိုအောင်ဆန်းအား ဆာမြေဘူးက သူကားနှင့်တင်ခေါ်လာသည်။
 သူတို့ကားထဲရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူတစ် ယောက်က

"ကုလားပမာရိက်ကုန်ပြီ" ဟု ဆီးပြော၏။ ထိုသတင်းကိုကြားသောအခါ
ကိုအောင်ဆန်းက "သတင်းစာတွေ တရားခံပဲ"ဟု မှတ်ချက်ရရှိက်၏။

အမှန်ပင် နောက်ပိုင်းအမိကရုက်း အသွင်ပြောင်းပြီး တစ်ပြည်လုံး
ပုံနှံသွားသော ထိုကုလားပမာရိပွဲမှာ သတင်းစာတွေက လုံးဆောင်ပေးမှုကြားနှင့်
ဖြစ်၏။ ရွှေ့အမည်ခံသူတစ်ယောက်က မော်လပိနှင့် ယောဂါဟူသောစာအုပ်ကို
ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်ရာ ထိုစာအုပ်အကြောင်းကို သတင်းစာအချို့က ဖော် ပြုပြီး
လုံးဆောင်ပေးသဖြင့် ဘာသာရေးကိုအခြေခံသော လူမျိုးရေးအမိကရုက်းဖြစ်ကာ
သတ်ဖြတ်မှုများ၊ မီးရှို့မှု ဖျက်ဆီးမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်
ကိုအောင်ဆန်းသည် ထိုအရွယ်က တည်းက အမိကနှင့် သာမည်ကို
ခွဲခြားတတ်သူဖြစ်သည်။ ပြဿနာတစ်ခုကို စဉ်းစားလိုက်သည့်နှင့် ချက်ချင်းပင်
ပင်ရင်းအကြောင်းတရားကို ဒက်ခနဲ့ တွေးခေါ်နိုင်သော စွမ်းရည်ရှိကြောင်း
ထိုဖြစ်ရပ်က လေးက ဖော်ပြုခဲ့သည်။

ဂရန်းအရွယ် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ဆန်းက
ကုလားပမာအမိ ကရုက်းဖြစ်ပြီဟူသော သတင်းကိုကြားလိုက်သည့်နှင့်
ချက်ချင်းပင် "သတင်းစာတွေ တရားခံပဲ"ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်ခြင်းကို ထိုစဉ်က
အသက်ငါးဆယ်ကျော်ပြီဖြစ်သော တရားဝန်ကြီး ဆာမြေဘူး၏စိတ် တွင် "အာဂ
ကောင်လေး ပါလား၊ ပြဿနာ၏အရင်းအမြစ်ကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု
ထင်မြင်မိကြောင်း" ဆာမြေဘူးကိုယ်တိုင်က ဗိုလ်ချုပ်အစ်ကို ဦးအောင်သန်းအား
ပြောဖူးသည်။ (အောင်ဆန်းမိသားစု၊ စာ ၁၅၁-၁၅၂) ဆာမြေဘူးသည်
ကိုအောင်ဆန်းမှ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်အောင်ဆန်းမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၊

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှ   အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး   ဦးအောင်ဆန်းအား
 အလွန်လေးစားခဲ့သည်။   ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံးပြီးနောက်လည်း   ဗိုလ်ချုပ်မိဘားစုထံ
 မကြာခဏဘွားရောက်ကာ ဆင်မင်နှီးစွာ ဆက်ဆံ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။
တစ်မျိုးသားလုံး ဆုံးရုံးများစွာထဲမှ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်   အသေမဇ္ဈာနဲ့လျှင်   သူအားခဲ့ထားသည့်
 အတိုင်း လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် နိုင်ငံရေးမှထွက်ကာ တရေးဆရာလုပ်မည်မှာ
 သေချာသည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ် သည် အပြောနှင့်အလုပ်
 ညီညွတ်သူဖြစ်ကြောင်း သူဘဝမှတ်တမ်းက သက်သေပြုတားပြီးဖြစ်သည်။
 ထွက်မယ်၊   ထွက်မယ်ဟု   အော်နေပြီး   ဆွဲထားမည့်သူဘက်ကို
 ကိုယ်ကိုယိုင်ပေးနေသည့်   ကာတွန်းတစ် ခု   လွတ်လပ်ရေးခေတ်
 သည်ဘက်ပိုင်းတွင်တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား ထိုသို့သော လူစားမျိုးမဟုတ်
 ကြောင်း   တိုင်းပြည်က သိပါသည်။   နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီးလျှင်
 သူ့အတွေ့အကြံများကို စာအုပ်ရေးမည်၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်ပြီး အင်းလိပ်ဘာသာဖြင့်
 နေ့စဉ်သတင်း စာတစ်စောင်ထုတ်မည်ဟု ရည်ရွယ်ခဲ့သော ပန်း ကနောက်
 ဦးသန်ကိုလည်း သတိရမိပါသည်။   သူတို့ အသေစောခြင်းကြောင့်
 မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကြီးမား လုစွာသော ဆုံးရုံးများစွာရှိခဲ့သည့်အနက်
 စာရေးဆရာကောင်း၊ သတင်းစာဆရာကောင်းနှစ်ယောက် ကို ဆုံးရုံးခဲ့ခြင်းလည်း
 ပါဝင်သည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါကြောင်း။

အောင်ဝံသ

စာကိုး။

၁။ ဦးအောင်သန်း၊ အောင်ဆန်းမိသားစု
၂။ မြဟန်၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာပေါလက်ရာ
၃။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများ
၄။ အရီးတောင်း ဦးကော်သိန်း ပြောပြချက်။

+++++

ပင်လုံနှင့် ဦးအောင်ဆန်း

အယ်ဒီဘမှတ်ချက်

အောက်ပါဆောင်းပါးမှာ ဦးဖောင်(မဟာသရေစည်သူ) နိုင်ငံဂုဏ်ရည် ပထမဆင့်ရေးသားသော "ကိုယ် တွေ့. ပင်လုံ" စာအုပ်မှ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အပါးတော်မြဲ အတွင်းဝန်ဟောင်း ပိုလ်ထွန်းလှ (တဗ္ဗာသိုလ် နေဝံယ်)၏ အမှာစာကို ပြန်လည်ကူးယူ ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

"ကိုယ်တွေ့.ပင်လုံ"ဆိုသော ဆရာဦးဖောင်၏ဆောင်းပါးများမှာ ပင်လုံစာချုပ်ဖြစ်ပေါ်လာရန် တောင်တန်းဒေသတွင် ခက်ခက်ခဲ့ ကြိုးပမ်းခဲ့ရပုံများ ဖြစ်သည်။ ထိုရည်လျားသော ဆောင်းပါးများကို ပိုလ် ထွန်းလှ (ဆရာတဗ္ဗာသိုလ်နေဝံယ်) မှ တက်နိုင်သမျှ လိုရင်းကို အကျဉ်းချုပ်

ရေးသားထားသော အမှာစာ ဖြစ်သည့်အတွက် ယခု "စာရေးဆရာကိုအောင်ဆန်း"

စာအုပ်တွင် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အပါးတော်မြဲ အတွင်းဝန်ဟောင်း ဗိုလ်ထွန်းလှ
(တ္ထာသိုလ်နေဝံ့း) ၏ အမှာ

ကျွန်တော်သည် ၂၈-၁-၁၉၈၉ နေ့မှစ၍ ၁၀-၂-၁၉၈၉ နေ့ထတ်
လုပ်သားပြည်သူနေ့စဉ် (မြန်မာနှင့် အင်ဂျင်) သတင်းစာများတွင်
အငြမ်းစားသံအမတ်ကြီး ဦးဖောင်(နိုင်ငံရှိရည်ပထမဆင့်) ရေးခဲ့သော ၁၉၄၆
ခုနှစ်၊ "ရွှေတိဂုံညီလာခံ-ပင်လုံစာချုပ်၏မျိုးစွဲ" အခန်းဆက်ဆောင်းပါးရည်ကြီးကို
အထူးစိတ်ပါဝင်စားစွာ ဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်အနေဖြင့်
ယင်းဆောင်းပါးရည်ကြီးကို စိတ်ဝင်စားမိသည့်မှာ လည်း အကြောင်းရှိပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တာဝန်ကို ၁၉၄၆
ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက် နေ့က ပြီတိန်ဘုရင်ခံ ဆာဟုးဘတ်ရန့်စုံတံမူ
ရယူပြီးနောက် ထိုအချိန်မှစ၍ ပင်လုံစာချုပ် လက်မှတ်ရေး ထိုးသည့် ၁၂-၂-၁၉၄၇
နေ့အထိ တောက်လျှောက် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညာတ်ရေးကို အထူး
ကြီးပမ်းတည်ဆောက်ခဲ့ပုံ၊ တောင်တန်းဒေသပြည်နယ်များသို့ ကိုယ်တိုင်
အပင်ပန်းခံ ခရီးထွက်ခဲ့ပြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအား စည်းရုံးခဲ့ပုံများသည်
ကျွန်တော်အဖို့ မနေ့တစ်နေ့က ကြည့်လိုက်ရသော ရုပ်ရှင်အောက်ကားတစ်ခုကဲ့သို့
ပြန်လည်အသက်ဝင်လူပ်ရှားလာသလို ခံစားရပါသည်။

မြန်မာ့လွှတ်လပ် ရေးအတွက် ပြီတိသူ့အစိုးရတံ့ခိုက် အရေးဆိုရန်
လန်ဒန်သို့မသွားမီ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းက ဗိုလ်ချုပ်သည်

ရှမ်းပြည်အနဲ့အပြားသို့ စည်းရုံးရေးထွက်ခဲ့စဉ်က ဖိုလ်ချုပ် ၏ "စတေရှင်ဝက်ဂွန်း" ဖော် တော်ကားကို ဆောင်းပါးရင် ဦးဖောင်ကိုယ်တိုင်မောင်းလျက် ခရီးသွားရင်း တိုင်းရင်းသား စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးကိစ္စများ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပုံများကိုလည်း ကျွန်တော့အနဲ့ဖြင့် ပြန်လည်မြင်ပောင် မိဘဖြင့် ဦးဖောင်၏ဆောင်းပါးမှာ ကျွန်တော့အနဲ့ အထူးစိတ်ဝင်စား ဖွယ် ကောင်းနေပါတော့သည်။

ဦးဖောင်၏ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်တွင်ပါသည့်အတိုင်း ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊
ပင်လုံးညီညွတ်ရေးစာချုပ်၏မှုလမျိုးစွဲ မှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလက
ကျင်းပခဲ့သော ဖဆပလ ပြည်လုံးကျွန်တော်ညီလာခံ (ရွှေတိဂုံအလယ် ပစ္စ ယံ
ညီလာခံကြီး) ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ညီလာခံကြီးသည်
မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးသမိုင်းတွင် အမိက အကျဆုံး၊ အထင်ရှားဆုံး
သမိုင်းမှတ်တိုင်ကြီးတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းညီလာခံကြီးတွင် အဆိုတင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသော အဆိုများအနက်
အဆိုအမှတ် ၇ မှာ မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေး ရသည့်အခါ ရှမ်းပြည်အပါအဝင်
တောင်တန်းဒေသအားလုံးကို မြန်မာပြည်မနှင့် တစ်စု တစ်စည်းတည်း
ပေါင်းစည်းရေးအဆိုပင်ဖြစ်၍ ထိအဆို တင်သွင်းခဲ့သူမှာ ကြိုစာအုပ်ရေးသားသူ
သံအ မတ်ကြီး ဦးဖောင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကြိုနေရာတွင် ဦးဖောင်နှင့်ပတ်သက်၍ လူသိနည်းသော အချက်အချို့ကို
ဖော်ပြုမှသာ ပိုမိုပြည့်စုံမည် ဟု ယူဆ မိပါသည်။

ညီလာခံတွင်	တောင်တန်းဒေသနှင့်	မြန်မာပြည်မ
ပူးပေါင်းရေးအဆိုတင်ခဲ့သူဖြစ်၍	ဦးဖောင်သည်	ရှမ်း အမျိုးသားတစ်ဦးဟု

ထင်သူက ထင်ကြပါသည်။ အမှန်မှာ သူသည် ပျော်ဘွယ်ကတိဖြစ်ပြီး ရှမ်းပြည်
တွင် ကြီးပြင်း ခဲ့သူ မြန်မာ-မြတ်ဆလင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေတိဂုံညီလာခံသို့
တက်ရောက်လာရခြင်း မှာလည်း ထိုစဉ်က ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်
အလုပ်တော်အောက်ရှိ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သော မြန်မာ-မြတ် ဆလင်ကွန်းရက်
(ထိုစဉ်အခေါ် ပမက)၏ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

ဦးဖောင်သည် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းရာ၌ ရှမ်းပြည်အပါအဝင်
တောင်တန်းဒေသမှ လူမျိုးစုအား လုံး၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် မရှိမဖြစ်
အထူးအရေးကြီးသော လိုအပ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ၏
ခံယူချက်ကို အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်သူဖြစ်သည့်အလျောက် သူ၏နှစ်လုံးသားအတွင်း၌
ပြည် ထောင်စု စိတ်ဓါတ် အပြည့်အဝကိန်းအောင်းနေကြောင်းကို
သူ၏လက်တွေ့ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များ က ထင်ရှားစေသည့်ဟု
ဆိုနိုင်ပါသည်။

ထိုကြောင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ထုတ် ဒီးအုတ်ဂျာနယ်၌
ရွှေတိဂုံညီလာခံအကြောင်း သတင်း ဖော်ပြရာတွင်

“ငှင်းအဆိုကို မြန်မာ-မြတ်ဆလင်အဖွဲ့ကြီး ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးဖောင်က^၁
တင်သွင်း၍ မွန်လေးသခင်ပဟိန်း မြစ်ကြီးနား သခင်ကိုအေး၊ ပန်းမော် ကိုထွန်းလှ
တို့က ထောက်ခံလေသည်”

ယင်း ဒီးအုတ်ဂျာနယ်သတင်းစာမှာပင်

“အစည်းအဝေး အကျိုးဆောင် သခင်ပတ်က ညီလာခံသို့
လူမြင်သူမြင်မတက်ရှုံး၍ တိတ်တဆိတ် လာ ရောက်သူ
ရှမ်းအမျိုးသားကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးတို့က မိမိတို့နယ်တွင် ဖြစ်ပုံပျက်ပုံများနှင့်တကွ
ညီလာခံ ကြီးကို ထောက်ခံကြောင်း စာတစ်စောင် ရေးသားပေးပို့သည်ကို
ဖတ်ပြုလေသည်။” ဟုလည်း ဖော်ပြု ထားပါသည်။

ဤသည်မှာလည်း အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုအချိန် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊
ဇန်နဝါရီက မြို့တိသျေဘုရင်ခံ ဆာဒေါ် မန်စမစ်လက်ထက် မြို့တိသျေအလိုတော်ရှိ
“ဆာပေါ်ထွန်း”အစိုးရခေတ်ဖြစ်ပြီး မြို့တိသျေနယ်ချုံတို့က တိုင်းရင်းသား
ပြည်သူများအား သွေးခွဲအုပ်ချုပ်သည့်စနစ် တည့်တဲ့ရေးအတွက် အဓမ္မးကုန်
ဖိနိုင်ချုပ် ချယ်ခြင်း၊ မြိမ်းခြောက်ခြင်းများ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် ပြုလုပ်နေသဖြင့်
ရှမ်းပြည်နယ်မှ ကိုယ်စား လှယ်များ ရွှေတိဂုံညီလာခံသို့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း
မတက်ရောက်နိုင်ကြပါ။ ထိုသို့ လူသိမခံဘဲ တိတ်တဆိတ်
ရန်ကုန်သို့လာခဲ့သူနှစ်ဦးမှာ နောက်ပိုင်း ပင်လုံးစာချုပ်ဖြစ်ပြောက်ရေးတွင်
အထူးအရေး ပါခဲ့သော တောင်ကြီးမြို့မှ ဦးထွန်းမြင့်နှင့် ဦးတင်အေး(နိုင်ငံတော်
ကောင်စီဝင်ဟောင်း) တို့ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၂ ရက်နေ့တွင် သမိုင်းဝင်
ပင်လုံးစာချုပ်ကြီး လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် ၂၂ ဦးအနက်
ဦးတင်အေးသည်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်မှ လူထုကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လက်မှတ်
ရေးထိုးခဲ့ ပါသည်။

အလျဉ်းသင့်၍

ဦးတင်အေး၊

ဦးထွန်းမင့်နှင့်

ဦးဖေခင်တို့၏ကြီးပမ်းမှုတစ်ရပ်အကြောင်းကိုလည်း တင်ပြ လို ပါသည်။

ပြတိသူအစိုးရနှင့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးအရေးဆိုရန်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင် သော ကျွန်တော် တို့
မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ၆၂ ရက်နေ့က လန်ဒန်
သို့ သွားခဲ့ကြပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် မစွေတာအက်တလီ ဦးဆောင်သော
ပြတိသူကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးကြရာတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
တောင်တန်းဒေသပြည်နယ်များနှင့် မြန်မာပြည်မတို့ ပူး ပေါင်းလျက်
ပြည်ထောင်စုပုံးသဏ္ဌာန်အဖြစ် လုံးဝလွှတ်လပ်ရေးပေးရန် တိကျူးပြတ်သားစွာပင်
တောင်း ဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးကြစဉ်
အနောင့်အယုက်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်လာပုံးကား ရှမ်းပြည် နယ်မှ
ဟောသွားနှစ်ဦးအမည်ဖြင့် "အောင်ဆန်းသည် ရှမ်းပြည်ကို ကိုယ်စားမပြု၊ ပြည်မမှ
မြန်မာခေါင်း ဆောင်တစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်"ဟူသော ကြေးနန်းစာတစ်စောင်
ပြတိသူအစိုးရထံသို့ ရောက်လာခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် သင်မြှု
ဦးကျော်ငြိမ်းစသော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များသည် အထူးစိုး
ရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

သို့သော်

နောက်နှစ်ရက်မျှအကြောတွင်

နောက်ထပ်

ကြေးနန်းစာတစ်စောင်ရောက်လာရာ ယင်းကြေး နန်း၌ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
ရှမ်းပြည်နယ်အပါအဝင် တောင်တန်းဒေသအားလုံးကို ကိုယ်စားပြု သော
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် တောင်တန်းဒေသမှ

တိုင်းရင်းသားပြည်သူများအတွက် အရေးဆုံး ရန် အကြောင်းမဲ့ ထောက်ခံကြောင်း တောင်ကြီးမြို့၌ကျင်းပသည့် လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးက တစ်ခဲနက် ထောက်ခံ ဆုံးဖြတ် ကြောင်း တိကျပြတ်သားစွာ ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

အဆိုပါ ကြေးနှင့်တာကြောင့်လည်း ဆွေးနွေးပွဲပြေလည် ရောမောကာ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး အာမခံ ချက် ပေးသည့် အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် ၂၇-၁-၁၉၄၇ နေ့တွင် အောင်မြင်စွာချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါတောင်ကြီး အစည်းအဝေးပွဲကြီး ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်စေရန် စွမ်းစွမ်းတမ်းပမ်းဆောင်ရွက် နေသူများ အနက် ဦးဖောင်၊ ဦးတင်အေးနင့် ဦးထွန်းမြင့်တို့သည် အမိကအခန်းမှပါဝင်ကြီးပမ်းခဲ့သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်သောအခါ တောင် ကြီး လူထုအစည်းအဝေးပွဲမှ ပို့လိုက်သော ကြေးနှင့် အောင်ဆန်း-အက်တလီ"စာချုပ်" အောင် မြင် ရောမောခဲ့ရကြောင်း ကျွန်တော်က ဦးဖောင်အား ပြောပြခဲ့ပါသေးသည်။

"လွှတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်"ဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့် "ပင်လုံစာချုပ်"ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂၂ ရက်နေ့တွင် အောင်မြင်စွာ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ကြောင်းကိုကား အားလုံးသိ ရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုစာချုပ်ချုပ်ဆိုရေးသည် လွယ်လင့်တကူ ပြေလည်ရောမောခဲ့သည်မဟုတ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁၁ ရက်နေ့အထိ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး လက်မှတ်ရေးထိုးရန် မသေချာ သဲ လိပ်ခဲ တည်းလည်းဖြစ်ခဲ့ကြောင်းကို ကျွန်တော် စာပေဟောပြောပွဲများ၌လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင် စုနေ့ ဆောင်းပါးများ

ရေးသားရှုံးလည်းကောင်း ဟောပြာရေးသားလေ့ရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်း ကို
ဦးဖောင် ၅၁အုပ်တွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဦးဖောင်ရေးသားသည့်အတိုင်း ပင်လုံမြို့သို့ရောက်ပြီးခါမှ
 အခြေအနေမသေချာဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ပိုလ်ချုပ်သည် စိတ်ပျက်လာရာမှ
 ရန်ကုန်ပြန်တော့မည်ဆိုကာ ကျွန်တော့အား လေယာဉ်ပုံမှာယူခိုင်းပါ သည်။
 သို့သော် ဦးဖောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်ပင်ပြီး လေယာဉ် မမှာသေးဘဲ
 တစ်ဖက်က လုပ်ပါးစု ခေါင်းဆောင်ကြီး များအား ကြိုးစားစည်ရုံးရှင်း၊
 တစ်ဖက်ကလည်း ပိုလ်ချုပ်အား ရန်ကုန်မပြန်ရန် ဖျောင်းဖု ပြောဆိုခဲ့မှုကြောင့်
 ပိုလ်ချုပ်သည် စိတ်ပြောပြီးမပြန်ဘဲ ပင်လုံမှာဆက်နေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

အကယ်၍သာ	ကျွန်တော်တို့က	မိုလ်ချုပ်စိတ်ပြေအောင်
ဖျောင်းဖျော်ချို့ခြင်းမပြုနိုင်ပါက	ယနေ့	သမိုင်းဝင်
အကောင်အထည်ပေါ်လာစရာ	အကြောင်းမရှိရှုံးမက	မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း
သည်လည်း	တစ်မျိုးတစ်ဖုံးဖြစ်သွားကာ	ပြတိသူ့နယ်ခဲ့တို့
အကိုက်ဖြစ်သွားမည်မှာ သေချာသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။		

ကျေစာအုပ်တွင်	သံအမတ်ကြီး(အငြိမ်းစား)	ဦးဖောင်သည်
ရွှေတိဂုံအလယ်	ပစ္စယုံညီလာခံကြီးမှသည်	၁၂-၂၉၄၇
လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိပ်းသည်အထိ	သူကိုယ်တိုင်	တောက်လျှောက်
ပါဝင်ခဲ့သော	တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု	
တည်ဆောက်ရေးကြိုးပမ်းမှုများအကြောင်းကို	ကွက်	ကွက်
အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပုထားရှင်းဖြစ်ရာ	နောက်လာလတ္ထု	သော

ဆက်မှ သမိန်းသူတေသီများ၊ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးသမိန်းကို
 လေ့လာလိုသူများအတွက် ကိုးကားဖိုး ဌားစရာ အထောက်အထားနိုင်လုံသော
 ရည်ညွှန်းစာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်နိုင်သည်သာမက အများပြည်သူ့
 ရဟန်းရှင်လူ၊ ကောင်းသူကောင်းသားများကအစ ပဟုသုတေသအဖြစ်
 လေ့လာမှတ်သား သင့်သည့် ဘအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်လာမည်မှာ
 မလွှဲခေါ်ပို့ဖြစ်ပါသည်။

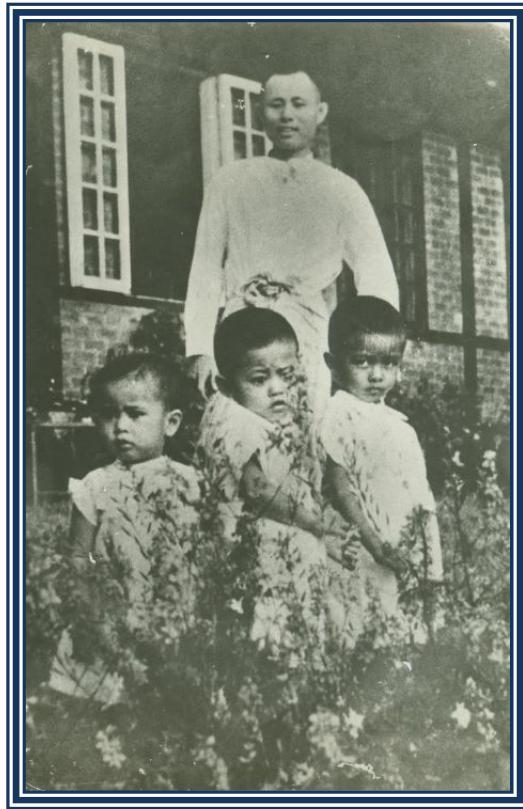
အခန်းဆက်ဆောင်းပါးများကို သတင်းစာတွင် ဖတ်ရစဉ်ကပင်
 ကျွန်တော်သည် ထိုဆောင်းပါးများကို စုပေါင်း၍ ဘအုပ်အဖြစ်
 ထုတ်နိုင်လျှင်ကောင်းလေစွဟု အောက်မေ့မိခဲ့ရာ ဦးဖောင်က သူ၏ဆောင်းပါး
 များကို ဘအုပ်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်နော်၍ အမှာစာရေးသားပေးရန်
 လာရောက်မေတ္တာရပ်ခံသောအခါ ကျွန် တော်လည်း ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာဖြင့်
 ဤအမှာစာကို ရေးသားလိုက်ရပါသတည်း။

ထိုလိုထွန်းလှ(တဗ္ဗာသိုလ်နေဝင်း)

နိုင်ငံဂုဏ်ရည် (ပထာမဆင့်)

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဂီတအနာပညာ

တက္ကသိုလ်နေဝံး ကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အပါးတော်မြှုများအနက်
ဂျပန်တော်လှန်ရေးအားမှတ်၍ ဖဆပလဉ�က္ခား အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ်
ကျဆုံးသည်အထိ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အမြဲမကွာလိုက်ပါခဲ့သော အပါးတော်မြှု ဗိုလ်ထွန်းလှ
ပင်ဖြစ်သည်။ ငါး၏ဗိုလ်ချုပ်အပေါ်တွင် တွေ့မြင် ဝေဖန်ပုံကလေးများကို
ရှမဝတွင် ရေးသားခဲ့ရာ တစ်ဖန်ပြည်လည်၍ ဖော်ပြလိုက်ပါကြောင်း။

ထုတ်ဝေသူ

ကျွန်ုပ်သိသော ပိုလ်ချုပ်

"ရွှေသားရုပ်သွင် ခင်မင်စရာငယ် ပျက်နာငယ် ဝါဝါဝင်း
ခြေလမင်းကြီးပုံနယ် ပတ္တာများအသွေးနဲ့တူညီပါ တယ် အပါးက မြင်ရသူလည်း
အသည်းစွဲတယ်"

ဝတ္ထုတဲက အတ်လိုက်မင်းသား မယ်ဘွဲ့သီချင်းဖြင့် မြာကြားနေခြင်း
နေခြင်းမဟုတ်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဗာပြည်အစိုးရဝန်ကြီး
အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် စစ်ဝန်ကြီးလောင်း ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်
ကျွန်သီချင်း ကို သံနေသံထားဖြင့် ဆိုနေခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ခု၊ ပြီးလ ၅ရက်နေ့ညွှန် ဖြစ် လေသည်။ ဗာပြည်၏ကံကြွာရှုံးကို
ဘယ်လိုဖန်တီးလာဉီးမည်ကို မသိရ သေးဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့တစ် တွေ
စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် ပိုလ်တွေကို ကြည့်နေရသောအချိန်၊ အထက် ဗာပြည် က
အဂ်လိပ်ဆုတ် မပြုးသေးသော အခါသမယတွင် ကျွန်ုပ်တို့တဲ့မှ
မိတ္ထီလာကိုလှမောင် (ယခု ယိုးဒယား ပြည်သွား သံအမတ်) က အရေးတကြီး
မိန်းမယူလိုက်သဖြင့် ဘီအိုင်အခေတ် ပထမဆုံး ပွဲဦးထွက် မဂ်လာဆောင်
အခမ်းအနား၊ (ဒုတိယမဂ်လာဆောင်ကား သခင်ချစ်တို့စွဲဖြစ်သည်) ကို
ခြေထောင်ကြား အမှတ် ၅၆ တွင် ဆရာကြီးကိုယ်တောင်မိုင်း က ကြီးမှူးလျက်
ကျင်းပနေကြလေသည်။

မဂ်လာပွဲသို့လာသော ပရီသတ်မှာ လူ ၃၀ ကျော်မျှရှိသော်လည်း
တို့ပမာအစည်းအရုံး သခင်ခေါင်း ဆောင်များ၊ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များ၊
ဘီအိုင်အစောင်ပိုလ်များဖြင့် အတော်ကလေးမြိုင်ဆိုင် လျက် ရှိရာ၊

ဗမ္မုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၏   စစ်သေနာပတီ   ဗိုလ်ချုပ်(ဗိုလ်တော်)
သခင်အောင်ဆန်း သည် လည်း သတို့သား နှင့် ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေတစ်ဦးအဖြစ်
ရောက်နေလေသည်။ ထို့ညာက ပရိသတ် မှာ အတော်ပေါ်ကြဟန်ရှိလေသည်။

သမဂ္ဂဥက္က္ဋ္ဌဟောင်း ကိုလှမောင်(ဗိုလ်ဇေယျ)၏ ကတ်မင်းသား ဟန်
အာဝဇ္ဇာန်းချင်ချင်နှင့် နိုင်ငံရေး တရားဟောသံ၊ ဒရန်တာရာ က စန္ဒရားတီး၊
ကျွန်ုပ်က တယောထိုး လျက် ဗိုလ်ဇေယျ၏သံနေသံထားဖြင့် သီချင်း ဆိုသံ တိုကို
ကြားရပြီးနောက် "ဟော ဘိုးတာရာ က္ခနားသီ ချင်းဆိုစမ်းပါ"ဟု
ထောင့်တစ်ထောင့်က အော်သံ **ကြားသြား**ကျွန်ုပ်တို့လည်း ချက်ခြင်းပင် ခြောက်
ပေါက်သံပြောင်းချုပ်စမ်းကာ က္ခနားသီချင်း ကို စ အတီးတွင် "ခြောသားရှုပ်သွင်ချိ"
ပြည်လှဖော်က္ခနားသီချင်း ကို ခြောက်ပေါက်လည်း မဟုတ်၊ ခုနစ်သံ လဲ မဟုတ်၊
ဘယ်လိုမှ တူရိယာမဆန်သော အသံသြားဖြင့် ဆိုသံကြား၍ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ
လား လား ဘီအိုင်အော်ပိုလ်ချုပ်ကြီး ဗိုလ်တော် ၏ သခင်အောင်ဆန်း က
အားရပါးရသီဆိုနေသည်ကို တွေ့ရလေ တော့သည်။

ကောလိပ်ကျောင်းသားသာဝါးလည်းကောင်း၊ သခင်သာဝါးလည်းကောင်း၊
ဂိုတူတူရိယာအနပညာ ၌ လုံးဝ ဝါသနာ မပါခဲ့သော ကိုအောင်ဆန်းသည်၊
တက်သူန်းကြီးကိုသိန်းဖေ က သူ၏(သပိတ်မှာက်ကျောင်း သားဝတ္ထု) တွင်
အနပညာသမားတွေကို ဆောင်ထည့်ထားသည်ကို သဘောကျခဲ့သော
ကိုအောင်ဆန်း သည် သူ၏ သူငယ်ချင်း ကိုလှမောင် ဖျာပုံသူ အပျို့ချော
မသန်းရင်နှင့် ချိုပွဲဝင်တော့မည့်ညတွင် အလို လို အားကျ သလို ဝမ်းနည်း
သလိုလိုဖြစ်ရက စိတ်ထဲတွင် **ကြည့်နှုံးကာ၊ သူဝါသနာမဟုတ်သော သီချင်း ကို**

စိတ်ပါလက်ပါ ဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ပရိသတ်အားလုံးမှာလည်း
အလွန်သဘောကျွားကာ လက်ခုပ် လက်ဝါး တီး ပြုဘေးကြေလေသည်။

သို့သော တူရိယာမဆန်သော ပိုလ်တေဇ်၏ အသံကို ပိုင်းကူးသော
သဘောဖြင့်၊ ကိုထွန်းအုံ(ယခု မြှေနှီးစပါမင်းကြီး)၊ နယူးဘားမားကိုတင်မောင် (ယခု
အမေရို ကန်ပြည် မြန်မာသံရုံးအတွင်းတန်)၊ ပိုလ်ရေယျာ၊ သခင်ချစ် တို့ လူစုကပါ
သီချင်းကို သံပြိုင်လိုက်၍ ဆိုပေး ကြလေသည်။ ပိုလ်တေဇ် ကွဲနာသီချင်း
ဆိုသည့်အတွက် သဘောအကျခံးလူကား ကျွန်ုပ်ပင်ဖြစ်သည်။
တွေ့ဆုံးသို့လ်သမဂ္ဂတုန်းက ကျွန်ုပ်တို့ လူစုက တူရိယာပြိုင်ဗွဲ သမဂ္ဂမှ
ကြီးမှုးပြုလုပ်သည်ကိုပင် သူ သိပ် သဘောမကျခဲ့၊ လွန်ခဲ့သော တစ်နေ့ က (ဒြပြီ
၃ ရက်ညာပင်) သခင်မြှုအိမ်၌ ကျွန်ုပ်တို့တစ်တွေ တီးမှုတ် သီဆိုနေစဉ် (တာရာ
ရေး- "အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရှင်း"တွင်ပါသည့် အဖြစ်အပျက်) ကျွန်ုပ်တို့ သူ
၏လုပ်ညံနှင့် လူများများ ကြားတွင် တီးကောင်းသည် (စွတ်ချစ်မယ်) သီချင်းကို
ဆိုသည်ကို ပိုလ်တေဇ်က ပို့ယုံလူတွေကလည်း အချစ် သီချင်း၊
မပ်ဘွဲ့မောင်ဘွဲ့တွေ လုံးလုံးတီးဖို့ မကောင်းဘူး၊ စစ်ချီစစ်တက်
သီချင်းလိုဟာမျိုးပဲ တီးဖို့ ကောင်းတယ်"ဟု ပြောခဲ့သေး၏။

ဟော အခုတော့ ငြင်းပိုလ်တေဇ်ကိုယ်တိုင် ပြည်လှဖေဆိုသော
ကွဲနာမယ်ဘွဲ့ သီချင်းကို ကြော်နေလေပြီ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဘယ်လောက်ပင်
ကြမ်းတမ်းသော စစ်ပိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်စေကာမှ၊ ပိုလ်တေဇ် သည် သာမည့်
လူတစ်ယောက် (ဝါ) ကိုအောင်ဆန်း မဟုတ်ပါလော၊ ထို့ကြောင့် တစ်ခါတစ်ခါ
ပုဂ္ဂနိုင်သားတို့၏ ပင်ကိုယ် စိတ်ခါတ် (Instinct)သည် တိုင်းပြည်နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်း

အစီအစဉ်တိန့်နှင့် အကွန်အလုပ်များ လျက် ရှိသောသူ၏ ဦးနောက်ကို လွမ်းမိုးပြီး တစ်ကိုယ်တည်း လူပျို့ကြီးဘဝနေရသည်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ပြီးငွေ့ ကာ ယုယမည့် ချစ်သူရှာတေးသွား(က္ခန)ကို သူပစ်၍ ဟစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထိုညာပင် သူ၏ နောက်သလို ပြောင်သလိုနှင့် "ဘိုးလှမောင် တစ်ယောက် မကောင်းသူးဆရာကြီးရဲ့၊ ကျွန်တော် တို့ လုပ်ငန်း မပြီးဆင် မိန်းမယူတယ်"ဟု သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအား တိုင်တန်းသေးသည်။ အမိပါယ် ကတော့ ကျွန်ပိတို့တဗ္ဗာသို့လ် သမဂ္ဂထွက် နိုင်ငံရေးသမားတစ်စုသည် လူငယ်ဘဝ အိမ်ထောင် ပြော်ရမည်။ သို့ သော် ဗမ္ဗ္ဗာလွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီး ဆုံးခန်းတိုင်မရောက်သေး၊ အိမ်ထောင် မပြုသင့်သေးဟု သူယူဆ သည်။ အမှန်ကတော့ သူလည်း မိန်းမလိုချင်လှပြီ၊ အချိန်အခါ မသင့် သေးသော ကြောင့်သာ ထို့ကြောင့် အောင့်နေရသည်။ ကိုလှမောင် မိန်းမယူတာကို သူအပြစ်မတင် မိန်းမစော ယူတာကိုဘဲသူဆိုလေသည်။

ငြင်းနောက် သခင်ချစ်၊ ပိုလ်ဇော်၊ သခင်လူအေးတို့၏ လက်ထပ်မက်လာပွဲတို့သည် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက် ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။ ကိုသိန်းအောင် (ကွယ်လွန်သူ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်) ပိုလ် လကျာ တို့သည်လည်း စွဲလှဆဲဖြစ်နေလေသည်။ အဂ်လိပ်တို့သည် ဗမာပြည်မှ လုံးလုံးလျားလျား ဓာတ် စွာ သွားခဲ့လေပြီ၊ အထက်မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ၌ မကြခကာ ဘီအိုင်အေနှင့် ဂျပန်တို့သည် ဘုက္ကကာ အချင်း များသည့် ကိစ္စတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

အထူးသဖြင့် အညာမှာ ပိုလ်ဇေယျကို ဂျပန်ကင်ပေ တိုင်က
 ဖမ်းသည့်ကိစ္စက တပ်မတော်သား ရဲဘော် များ ၏ စိတ်ကို
 အထူးထိခိုက်စေခဲ့လေသည်။ ယင်း သို့လျှင် ပမာပြည်၏နောင်ရေးနှင့်
 "ပမာ့လွှာတ်လပ်ရေး ကို ခို့သွေးခဲနဲ့ တည်ဆောက်အံ့"ဟု ကြွေးကြွေး ကာ
 လက်နက်စွဲကိုင်လာခဲ့သော ဘီအိုင်အေ တပ်ကြီး၏ ကံကြောတို့ ဘယ်လို
 ဖြစ်အံ့မည်မသိသေးသော အလွန်စိတ်ညွှာဖွယ်ကောင်းနေသည့်အချိန်၊
 အနောက်တောင် မှတ်သုန်လေ စတင်တိုက်ခတ်လျက် အေးချမ်းသည့်
 မိုးပေါက်တွေ တဖြောက်ဖြောက် ရွာစ ပြုသော မိုးဦးကျအချိန်သမယတွင်
 ရန်ကုန်မြို့၊ အလုပ်ပြေသူရားလမ်း၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ
 ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှသဖြင့် အနားယူနေရ သော လူငယ်တစ်ဦးသည် အကြောင်း
 တစ်စုံ တစ်ရာ ကြောင့် ဦးနောက်ရှုပ်နေလေသည်။ ထိုသူကား ပိုလ် တေဇူး၏
 သခင်အောင်ဆန်းပင်တည်း။ သူ၏ ဦးနောက်တွင် ရှုပ်နေသော ပြဿနာကား
 မကြာသေးမီက ကိုလှမောင်မံလာဆောင်စဉ် သူခေါင်းထဲတွင်
 စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အိမ်ထောင်ပြုရေးပြဿနာပင် ဖြစ်သည်။

အမှန်တော့ ကိုလှမောင်ကစြိုး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် လူငယ်
 နိုင်ငံရေးသမားတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ် ယောက် မိန်းမယူသွားကြကတည်းက
 သူ၏စိတ်ထဲတွင် အတော်အားကျနေမီလေပြီ။ "ဝါတို့တော့ ဗုံးလွှာတ်လပ်ရေး
 အောင်ပန်း အဆုံးသတ်ဆွဲတ်လှမ်းပြီးမှသာ အိမ်ထောင်ပြု အခြေစိုက်ရမည်"
 ဟူသော သူ၏ ယူဆချက် အခွဲ သည် မှန်ပါ၏လော့၊ သဘာဝကျပါ၏လောဟု
 သူစိတ်ထဲတွင် ဝေခွဲရှုံးမရအောင် အဝေဒဝါ ဖြစ်နေလေသည်။

ဗာပြည်၏ နိုင်ငံရေးနှင့်တက္က သူမျိုးစွဲကြော ပျီးထောင်ခဲ့ရသော
 ဘီအိုင် အော တပ်မတော်ကြီး ၏ နောင်နေရေး တို့ အတွက် စဉ်းစားရင်း၊
 စိတ်ရောကိုယ်ပါ နွမ်းနယ်လျက်ရှိသော သခင်အောင်ဆန်းသည် သူ၏ နွမ်းနယ်မှာ
 ကို သက်သာရာရစေမည့် အပြုအစုံယုယူကို တောင့်တမိလာ လေပြီ။ ထိုအချိန်၌
 သူအခန်းသို့ နေ့စဉ်လာ၍ ကိစ္စကြီးယောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
 ယုယျပြုစုံသောလုံးကြီး ပေါက်လှ သူနာပြုဆရာမလေး တစ်ဦးကို သူ သတိပြုမိ
 လေသည်။ ယုယွာပြုစုံစဉ် ဆရာမကလေးက ပြုးကျယ်သော မျက်လုံးကြီး
 များဖြင့် သူအားစိုက်ကြည့်သည့်အခါ အလွန်နှစ်သိမ့်ဖွယ်ကောင်းသည်ဟု
 သခင်အောင်ဆန်း ၏ စိတ်ဝယ် ထင်မြောင်မိလေသည်။

အခုလို နှစ်သိမ့်ဖွယ် အပြုအမူယုယူမှုသည် မကြာခင် ဆေးရုံးက
 ဆင်းသည့်အခါ ပျောက်ကွယ်မသွားဘဲ ရာသက်ပန် ဖြစ်နေလျှင် အင်မတန်
 ကောင်းမှာပဲ ဟူ၍လည်း တွေးစပြုရင်း "အိမ်ထောင်ပြု သင့်သော အချိန်ကာလ"
 ပြသာနာကြီးကို သူ အကြီးအကျယ် ဖြေရှင်းနေရာလေသတည်း။ ငှါး
 ဆရာမကလေး အမည် မှာ မခင်ကြည်ဟု ခေါ်လေသည်။

"ပိုလ်တေဇ နဲ့ ဖူးစာဖက်က မခင်ကြည်မှာ အပျီစင်ကညာ"
 ရက်များမကြာမိ ပိုလ်တေဇခေါ် ပိုလ်အောင်ဆန်း နှင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံမှ
 ဆရာမမခင်ကြည်တို့ လျှပ်တစ်ပြက်လျှင်မြန်စွာ လက်ထပ်သည့် အရေးကိစ္စ
 ပေါ်လာခဲ့ပြီ။ ငှါးဆေးရုံခန်းမကြီးမှာပင် ကျင်းပသည့် မဂ်လာဆောင်ဖည့်ခံပွဲတွင်
 (ခြေပြည်အေး) ရေးစပ်သော မဂ်လာစုံတွဲသီချင်းကို ကျွန်ုပ်တို့က

ဂိုင်းဆိုနေကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည်

သူ

အတော်စဉ်းစားယူရသာ ပြဿနာ၏အဖြေမှန်ကို ရာဘွားလေသည်။

"ပိုလ်ချုပ်တစ်ယောက် မိန်းမရဘွားပြီ။ သူတို့ချစ်စင်ယုယာဇန်းသည်
နောင်လာမည့်သားသမီးများ) အပေါ် သူ၏သံယောဇ်တို့သည် တပ်မတော်
ရဲသော်တွေအပေါ်ရှိသည့် သံယောဇ်ထက် ကြီးမားပေလိမ့်မည်။
အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကြောင့် သူ၏နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်း အဓိကြာန်ပျက်ဘွားတော့မှာပဲ"
စသည်ဖြင့် တွေးတော့ ပူပန်ကာ ဝမ်းနည်းပက်လက် ယူကြံးမရဖြစ်ရာသူများကား
ဘီအိုင်အော့ ဘီဒီအော်ပြောင်းကာ စ တပ်မတော်သား ရဲသော်များဖြစ်လေသည်။
သူတို့စိတ်ဝယ်အတိုင်းမသိ ချစ်စင်ကြည်ညီမြတ်နီးသော ဖခင်ကြီး
နောက်မိန်းမယူမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသာ မိတဆိုးသားသမီးများပမာ
ဝမ်းနည်းကြလေ သည်။

တပ်မတော်က ရဲသော်ကလေးတွေကသာ မဟုတ်၊ တပ်မတော်
အရာရှိကြီးများ အချို့နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားတရာ့ကပါ
ထိစဉ်က ပိုလ်ချုပ်မိန်းမအယူစေသည်ကို အကြောင်း ကြောင်း တွေကြောင့်
သဘောမကျခဲ့ချေ။ သို့သော် သူတို့တဲ့မှုမှန်သည်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချုပြီးလျှင် ဘယ်
သူ ဘာပြောပြော တစွဲတ်ထိုးလုပ်တတ်သော ပိုလ်ချုပ်အား မည်သူမှမပြောသာ၊
မင်္ဂလာဆောင်ကိစ္စကိုသာ ဖြစ်သလို ဂိုင်းဝန်းကူညီကာ စီမံပေးကြ
ရလေတော့သည်။ သခင်အောင်ဆန်း အိမ်ထောင်ပြုသည်ကို လုံးဝ
မကန့်ကွက်ခဲ့သူ တစ်ညီးကား တို့ပမာအစည်းအရုံး ဤနာချုပ်မှုး

သဘာဝလိပ်ပြသုနာအကြောင်း ကောင်းစွာ နားလည်သူ ကိုကြီးနပင်
ဖြစ်သတည်း။

"အဲဒီတုန်းက မိန်းမယူဖိုအရေးကို ပိုလ်ချုပ် အကြောကြီး စဉ်းစားပြီးမှ
ဆုံးဖြတ်လို့ရသလား"

ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ဥထ္တာ၊ အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ၁၉၄၆ခု ဒီဇင်ဘာလ က ရမ်းပြည်သွားရင်း မိတ္ထိလာမှ
တောင်ကြီးသွား ကားလမ်းခရီးတွင် ချစ်ရန်းအော်ခင်ကြည့် ပါ ခေါ်လာသည့်
အခေါက်၊ ကျွန်ုပ် ပိုလ်ချုပ်အား မေးခွန်းထုတ်နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

"ဘယ်ဟုတ်မလဲကွာ... ငါက ကျောင်းနေတုန်းကတော့
ကိုယ်ယူမဲ့ ပြမိန်းမလောင်းကို အကြီးအကျယ် စိတ်ကူး ယဉ်ပြီး တွေးခဲ့သားပေါ့၊
ကျွန်ုပ်မာရမယ်... သဘောထားကြီးရမယ်... ရပ်ရည်အသင့်အတင့် ချောမော
ရမယ်... မျိုးရိုးကတိကောင်းရမယ်... င့်မိဘဆွဲမျိုးများနဲ့ သင့်တော်ရမယ်..."

ဘာညာနဲ့... စုံ လိုပေါ့လဲ... ဒါပေမယ့် အဲဒီအချိန်ကတော့ ခေါင်းကလည်းရှုပ်ရှုပ်နဲ့
တစ်ခြား လူပျို့တွေလို ဟိုတယ်တွေ ဘာတွေတက်လည်း မပျော်ချင်တာကြောင့်။
(ဟယ်... တတ်နိုင်ပါဘူး၊ နောင်ခါကျမှ ကွဲခါမှကွဲရ ခုတော့ မိန်းမယူမှပဲ)ဆိုပြီး
စွတ်ယူလိုက်တာပါကျား၊ လူချင်းကြိုက်ပုံကလည်း မင်းတို့ကောင်တွေလို သံသရာ
ရည်ကြီး လုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ တို့တို့တုတ်တုတ် လိုရင်းသဘောရောက်တဲ့
(Very business like) နည်း ဘဲကွဲ" ဟု သူ့လက်ဝဲဘက်ရှိ ချစ်နှိုး
ဒေါ်ခင်ကြည်အား ပြုးကြည့်ရင်း မြန်ရေရှက်ရေး ပြောပြလေ သည်။

တစ်ဖန်ဆက်လက်၌ "ဒါထက် နေစမ်းပါဉီးကွာ၊ အဲဒီတုန်းက ဝါဗြိုန်းကနဲ့
မိန်းမယူပစ်လိုက်တော့ တပ်ထဲ က ရဲဘော် တွေ စိတ်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်ကြသလဲ"ဟု
မိုလ်ချုပ်သည် သူ့စိတ်ထဲတွင် သချင်သလောက် မေး ခွင့်မရ ခဲ့ သော မေးခွန်းကို
မေးလိုက်လေသည်။

"ဟာ... ဘာဖြစ်ရမလဲ ဝါတို့မိုလ်ချုပ်တော့သွားပြီ၊ မိန်းမ ရတယ်ဆိုရင်ပဲ
တို့ရဲဘော်တွေသိပ်ပြီး ကရာဇ်က တော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ တို့တပ်မတော်ကြီးလည်း
ဘယ်လိုဖြစ်မလဲမသိဘူး။ အဲသလို ရဲဘော်တိုင်းလိုလို တွေးပြီး
ဝမ်းနည်းကြတာပေါ့၊ တချို့ရဲဘော်ဆိုရင် မျက်ရည်တောင်ကျတာပေါ့ မိုလ်ချုပ်"ဟု
ကျွန်ုပ်၏ ဘေးမှ (ထိုစဉ်က မိုလ်ရန်နိုင်၏တပ်ရင်း-၂)မှ မိုလ်မင်းလွင်က
ဖြေလိုက်ရာ-

"ဟော... ဟုတ်လား"ဟုသာဆိုပြီး မိုလ်ချုပ်သည် ဘာမှမပြောတော့ဘဲ
စတေရှင်ဝက်ဂွန်း မော်တော်ကား ပြုတင်းမှ လမ်းဘေးရှိ
တောင်ကမ်းပါးယံကြီးများဆီသို့ ငေးမျှုပ်ကြည့်နေလေသည်။

ရဲဘော်အားလုံး (ပါ) ဗမာလူငယ်အပေါင်းတို့သည် သူကို
မည်မျှချစ်ခင်ကြည်ညီ၍ အားကိုးကြသည်ကို သူ ကောင်း ကောင်းကြီး
သိပေသည်။

အမှန်ကတော့ ရဲဘော်တွေက သူကို ကြည်ညီအားကိုးကြသလောက်
သူကလည်း ရဲဘော်တွေအပေါ် သံယောဇ္ဈာ အတော်ကြီးလေသည်။
သားသမီးများများရှိသော ဖခင်ကဲ့သို့ သူတုပည့်တပန်း ရဲဘော်တွေ ၅၁ နေထိုင်
စားသောက်ရေး၊ ရဲဘော်တွေ၏နောင်ရေးကိစ္စများကို သူစိတ်ထဲဝယ်
တွေးတော့ပူးနှံနေခဲ့ရာ လေ တော့သည်။

တော်လှန်ရေးတုန်းက ပိုလ်ချုပ်တို့၏ရှေ့တန်းစစ်ကြာန်ချုပ်မှာ
ကျွန်ုပ်အမှုထမ်းလျက်ရှိသော တိုင်းအမှတ် ၇ နယ်ပယ်ဖြစ်သော သရက်ခရိုင်၊
ဧရာဝတီမြို့အနောက်သာက်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်နေခဲ့ရာ ၁၉၄၅ ခု၊
မေလဆန်းတွင် အာလံမြို့၌ စခန်းချထားသော အမှတ် ၂၆၈-ပြီတိသူတပ်မဟာ
ပိုလ်မှူးကြီးမှ တစ်ဆင့် ၁၄ နံပါတ် စစ်သေနာပတိဂျင်နရယ်ဆလင်းမ်က
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား တွေ့ဆုံလိုကြောင်းသိရသ ဖြင့် ပိုလ်မှူးအောင်နှင့်
ကျွန်ုပ်တို့မှ ပိုလ်ချုပ်တို့စခန်း သရက်ချောင်းရွာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျိုးရှုက်စွာနေရာ
ဧရာဝတီမြို့ကမ်းကြားတွင် ဂျပန် ၄၀၀၀ ကျော်ခန့် အစဉ်မပြတ်
ဆုတ်စွာလျက်ရှိခြင်းကြောင့် တပ်မ တော် တပ်စုများနှင့်
ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲများလည်း မကြာခင်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသဖြင့် ပိုလ်ချုပ်ကို ၄၃း
ဂျပန်စစ်တပ်ထုကြီးကို ဖြတ်ကျော်၍ အတော်ပင်ပန်းကျပ်တည်းစွာ
ကံဖန်ပြီးဆောင်ကြည်းခဲ့ရလေသည်။

ବିଳାର୍ଥିକା

ကိုယ်ရုံတော်

ပိုလ်မင်းခေါင်နှင့်အတူ

သရက်မှအလာလံသို့ကူးကာ အာလံရို ဖြတိသူ့တပ် မင်းကြီးနှင့်တွေ့ဆုံးနောက်
လေယာဉ်ပုံနှင့်တစ်ဆင့် စစ်ပဟိုဌာနချုပ်ရိုကာ မိတ္ထိလာသို့ထွက်ခွာသွား လေသည်။

နောက်ထပ် ပိုလ်ချုပ်နှင့် အတော်ကြာအောင် မတွေ့ရတော့ဘဲ

ကျွန်ုပ်တို့တပ်တွေမှာလည်း တဖည်း ဖြည်း စုရုံး မိကာ ဆုတ်ပြီးနေသော ဂျပန်ကို
နောက်ပိုင်းမှ ပြောက်ကျားစစ်ဆေးလျက် တိုက်ခိုက်လာခဲ့ ရာ ဇွန်လဆန်း
သောအခါ ပြီတိသူတပ်မဟာ အမှတ် ၂၂ နှင့်အတူ တွဲဖက်တိုက်ခိုက်ရန်
တိုင်းအမှတ် ၇ စစ်ဌာနချုပ် မှ နတ္တာလင်းမြို့သို့ ရောက်လာခဲ့လေသည်။

နောက် မကြာမိ ပြတိသူစစ်တပ်နှင့် ပမာုတပ်မတော် ဆက်ဆံရေးနှင့်
ပတ်သက်၍ တပ်အသီးသီးကို ရှင်း လင်း ပြောပြရန် ပိုလ်ချုပ်သည်
ပိုလ်မှူးလှအောင်နှင့်အတူ ပြည်မှတစ်ဆင့် နထွေလင်းသို့ ရောက်လာပြန်
လေသည်။ ပိုလ်ချုပ်ရောက်သောနဲ့ နံနက်တွင်ပင် ပိုလ်မှူးမြင့်သည် သူကိုယ်သူ
အဆုံးစီရင်လိုက်ရှာ လေသည်။

ດັ່ງນີ້ແລ້ວ ພົມ ດັ່ງລົດທີ່ເປັນ ກູ້ມື້ນິ້ນຕິ່ງທີ່ມີຄວາມສຳເນົາ ອົງຕິ່ງທີ່ຕິ່ງກົດຕູດ
ບຸລົງຈຸບັນຸດ ເຮັດວຽກຕໍ່ອຸ ອົກະ ທີ່ມີ ເປົ້າເກົ່າໂຕ ບຸລົງຈຸບັນວ່າ
ເອງຈະກິດຕິ່ງເປັນ ຕັ້ງກິດຕິ່ງໃຫຍ່ ເພື່ອໄດ້ມີຄວາມສຳເນົາ ດັ່ງນີ້ແລ້ວ ເປົ້າເກົ່າໂຕ
ແລ້ວກິດຕິ່ງໃຫຍ່ ເພື່ອໄດ້ມີຄວາມສຳເນົາ ເປົ້າເກົ່າໂຕ ແລ້ວກິດຕິ່ງໃຫຍ່

"နောက်တစ်ခုက ကျပ်တို့လုပ်ငန်းတွေက သေသေချာချာ
ပြီးမြောက်သေးတာ မဟာတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်လူထဲ က မိန်းမယူမယ်

ကံတဲ့လူတွေလည်း တစ်နှစ်လောက်တော့ အောင့်ထားဦး"ဟု ခပ်တည်တည် မူတ်
လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လူပျို့ရဲသော်တစ်ခုက ပြီးမီကြေလေသည်။

"ဘာဖြစ်လို့ လဲ မိုလ်ချုပ်"

ကျွန်ုပ် က မရဲတရဲ တွေနဲ့လိုက်မိသည်။

"နိုင်ငံရေးလုပ်နေတဲ့အခါ အိမ်ထောင်ပြုတော့ သားမယား

သံယောဇ္ဈာတွေက အတော်ရှိသားကွာ၊ ရခါစတော့ ထုံးစံအတိုင်း မိုးမမြင် လေမမြင်
ပျော်သလောက် နောင်တဖြည်းဖြည်းကြာလာပြီး၊ သားသမီးတွေ ရလာတဲ့ အခါ
တာဝန်ကိစ္စတွေလည်း တဖြည်းဖြည်းများလာတတ်တယ်။ ငါဆိုရင်တောင်
လူပျို့သာဝတုန်း က ဖြစ်သလိုနေခဲ့ပေမဲ့ သားသမီးနဲ့ အိမ်ထောင်နဲ့ ဆိုရင်ပဲ၊
အနည်းဆုံး တွေးပူရတဲ့ သံယောဇ္ဈာတွေကလေးရှိ လာတာပဲ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ကွာ
အိမ်ထောင်နဲ့ဆိုတော့ လူပျို့သာဝလို တုံးတိုက်တိုက် ကမ်းတိုက် တိုက် သံယောဇ္ဈာ
ကင်းကင်း နဲ့ အလုပ်လုပ်လို့ မကောင်းလို့ပါပဲကွာ"

ကြည့်စမ်းပါဉီး၊ မိုလ်ချုပ်ပါးစပ်က စီကာပတ်ကုံးထွက်လာတဲ့ စကားတွေ
သယ်လောက်များ သဘာဝကျပြီး သယ်လောက် လူဆန်သော စကားများပေနည်း။

၁၉၄၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ။

မဟာမိတ်သေနာပတိချုပ် မဟာမိတ်သေနာပတိချုပ် မောင့်ဘက်တန်က
ပေးအပ်သော စစ်ပိုလ်တပ်မင်းကြီးရာထူး ကို လက်မခံ ဘဲ၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က
ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဖမူ့လွှုတ်လပ်ရေးတပ်ဦးကို ပဲကိုင်လျက်ရှိလေ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဦးအောင်လျက်-   ပြည်သူရဲဘော
တပ်မတော်ကြီးကို တပင်တပန်းတည် ဆောက် နေကြဆဲဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သော
နံနက် ကျွန်ုပ် ပိုလ်ချုပ်အိမ်သို့ရောက်သွားသည်။

"ဟောကောင် မင်း ငါးအိမ်လာနေပါလားကွဲ"

"မဖြစ်သူးထင်တယ် ပိုလ်ချုပ်"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ"

"ကျွန်ုတ် အခု မိန်းမရနေပြီ"

"ဟော ဟုတ်လား၊ ဝါလခွေး မင်းဟာက မြန်လှေချေလား၊ ဘယ်တုန်းက
ရလိုက်တာလဲ၊ နှို့တောင်မသိဘူး၊ ဘယ်မှာ လက်ထပ်သလဲ"

"လက်ထပ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ခိုးပြေးတာ"

စင်စစ်   ကျွန်ုပ်မှာ   မိန်းမယူသည့်အတွက်   ပိုလ်ချုပ်က
ကြမ်းမှာကြောက်နေလေသည်။ လွန်ခဲ့သော ၆ လ ကပင် နတ္တလင်းမှာတုန်းက
ပိုလ်ချုပ်သည် လူပျို့ရဲဘော်တွေ မိန်းမမယူကြသေးဖို့ ပြောခဲ့၏။

"မင်းအသက် ဘယ်လောက် ရှိပလဲ"

"နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်"

"ဟာ ဒါဖြင့် အောရိက်ပဲ၊ အမှန်ကတော့ စောစောအိမ်ထောင်ပြုတဲ့
(Early Marriage)စနစ်ဟာ ကိုယ့် မှာ အလုပ် အကိုင် အတည်တကျနဲ့
ဝင်ငွေမရှိသေးလို့ ဘိုင်ကျတာကလွှဲရင် အဘက်ဘက်က ကောင်း တာချည်းပဲ။
နှုံးမြို့ကြီးပြကြီးတွေမှာသာ   ဂုဏ်နေတာ   တောအရပ်အေသာတွေမှာဆိုရင်
ရေးစနစ်အတိုင်း စောစော စီးစီး အိမ်ထောင်ပြုကြတာချည်းပဲ။ အဲဒါသိပြီး

ကျိန်းမာသန့်ရှင်းပြီး အစစအရာရာ ကောင်းတဲ့ နည်းပက္ခ၊ မြို့ကလူတွေမှာသာ အင်လိပ်ပညာသင်လို့ အချိန်ကုန်ရတဲ့ထဲ အလုပ်အကိုင်နေရာကျွဲ့ စောင့်ရာ ဟိုင့်ရ သည်၏ရန်း အချိန်တွေ ကုန်သထက်ကုန်ပြီး လူလည်းဟိုင်းဆွဲးပြီး မဟုတ်တာ ဖြစ်ခဲင် တဲ့ လူလည်း ဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ။ ဒါကြောင့် ငါလည်း သိပ်ရှည်ရည်ဝေးဝေး စဉ်းစားမနေပဲ စွတ်မိန်းမယူ လိုက်တာ ပဲ ဟား ဟား” ရပ်ရယ်ဟောမောနှင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် အီမံထောင်ပြုတရားဟောနေလေသည်။

“နောက်ပြီး ငါတစ်ခုမကြိုက်တာရှိသေးတယ်၊ ဗမ္ဗုထုံးစံဆိုပြီး မဂ်လာဆောင်အခမ်းအနား အကြီးအ ကျယ် လုပ်ပြီး ငွေတွေ နင်းကန်ဖြန်းတာဟာ အပိုပဲ၊ လက်ထပ်တယ်ဆိုရင် ဘယ်သူမှာရှိးရှိးနဲ့ ကျဉ်းကျဉ်း မလုပ်ခဲင်ကြဘူး၊ ဗိုက်ဆံဖြန်းပြီး လက်ထပ်မှ ဟုတ်တယ်ထင်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ငါတော့ နိုးယူတာ အအေးဆုံး ပဲလို့ထင်တယ်။ ဘာမှ သိပ်မကုန်ဘဲနဲ့ လိုရင်းရောက်တာဘဲ မဟုတ်လား”

“ဒါတော့ ဟုတ်ပါတယ် ဗိုလ်ချုပ်၊ ဒါပေမဲ့ လူတွေက ဒါလောက် ခေတ်မမိဘေးတော့ ခက်တာပါပဲ၊ အခု ကျွန်တော့် မိန်းကလေးအီမံကို လူကြီးများနဲ့ ပြန်အပ်ဖို့ စီစဉ်နေတယ်”

“ဟ ဒီပြန်အပ်တာလဲ ငါတော့ ဗိုတယ်လို့ထင်တာဘဲ၊ မိန်းမနဲ့ ဟောက်ရားနှစ်ဦးသဘောတူကြရင် လူသိ နတ်ကြား လင်မယား အဖြစ်နေလိုက်ရင် ပြီးရောပေါ့ကွာ”ဟု ဗိုလ်ချုပ် တအားမှုတ်နေသည်ကို သူချုပ်ရန်း ဒေါ်ခင်ကြည် ကပြီးရင်းနားထောင်နေသည်။

ဂုဏ်တစ်ကြိမ် သာ မဟုတ်၊ သူ ရေတိမ်နစ် မကျည်းမီကလေးတွင်
 ကာကွယ်ရေးအတွင်းဝန် ဦးဘတ့်၏ မင်္ဂလာဆောင် သို့ ပိုလ်ချုပ်နှင့်
 ကျွန်ုပ်သွားကြရာ၊ တကယ့် ရန်ကုန်မြို့၊ မျက်နှာကြီး မင်္ဂလာဆောင်ဖြစ် သည့်
 အတိုင်း အပိုဓာတ်အီးတွေက အလွန်ရှုပ်ပြီး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်
 ဂုဏ်ပြိုင်ကာ အရမ်းဝတ် စား ဆင်ယင်လာကြသော မင်းပရိသတ်အပေါင်းကို
 သူအလွန် မျက်စီနောက်ဟန်ရှိလေသည်။ လက်ထပ် မင်္ဂလာပွဲ မှာအပြန်
 ကားထဲတွင် ပိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်တော်တို့ဇနီးမောင်နှင့်ပေါင်း ၃-ယောက်ပါလာရာ၊ တစ်
 လမ်းလုံး မျက်မောင်ကုတ်၍ စကားမပြောဘဲလာခဲ့သော ပိုလ်ချုပ်သည်
 တာဝါလိန်းထဲသို့ မော်တော် ကား ချိုးဝင်ကာ နှီးသောအခါ

"ယောက်ရားနဲ့မိန်းမ၊ အိမ်ထောင်ပြုတဲ့နေရာမှ နီးယူတာ
 အကောင်းဆုံးပါပဲကွာ"ဟု ပိုလ်ချုပ်က ဇနီးဖြစ် သူအား လုမ်းပြောလိုက်လေသည်။
 ဤကား အိမ်ထောင်ပြုရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုလ်ချုပ်၏အယူအဆ
 သဘောတရား (Philosophy)ပင် တည်း။

အော် ပိုလ်ချုပ် ပိုလ်ချုပ် သူကို အတိုင်းမသိ ကြည်ညီအားကိုးသော
 ပမာဏုထုတ္ထီးက ကောင်းကောင်း မသိ သလောက်၊ တကယ့်သဘာဝကျသော
 အတွေးအခေါ် ယူဆချက်များနှင့် "လူနှင့်အလွန်တူသော ပိုလ်ချုပ်"

"လွှတ်လပ်ရေးပြီးရင် ငါတော့ နိုင်ငံရေးကတွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်၊
 နိုင်ငံရေးရာ ရာဇ်ဝင်အပြင်၊ အိမ် ထောင်ပြုရေး၊ သားသမီးတောင့်ရှောက်ပြုပြင်ရေး၊
 အချစ်ပြဿနာ၊ (sex)လိုင်ပြဿနာနဲ့ပတ်သက်လို့ ငါ အယူအဆ
 သဘောတားတွေကိုပါ စာအုပ်ရေးဦးမှာပဲ"ဟု ၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလက မေမြို့မှာ

ခေတ္တအနား ယူနေရင်း ပြောခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်သည်
အထက်ပါသူ၏ရည်ရွယ်ချက်လေးတွေမှ မပြည့်သေးမီ ရေတိမ် နစ်ခဲ့ရရှာ
လေပြီတကား။

ဗာလွှတ်လပ်ရေးပိသုကာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ်
ဗဟာနိုင်ငံလုံးက နှမော်တသုကြသ လောက်။ သူကို လူတစ်ယောက်အဖြစ်
ကောင်းကောင်းကြီးသိခဲ့သော ဒေါ်ခင်ကြည်၊ အောင်ဆန်းဦး၊ အောင်ဆန်းလင်း၊
မမစုကလေးတို့၏စိတ်ဝယ် မည်မျှ ယူကျံးမာရဖြစ်ရာလေမည်နည်း။

အောင်ဆန်းဦးတို့အဖေ

၁၉၄၆ခု စက်တင်ဘာလ၊ ၂၉ရက်နေ့ဖြစ်လေသည်။ မိုးရာသီတစ်ချိန်လုံး
အုံမြိုင်းရီဝေနေခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့၏ ကောင်းကင်သည် မိုးရိပ်တိမ်လိပ်များ
ကင်းစင်လျက် ကြည်လင်တောက်ပျော်နေလေသည်။ ဗဟန်းလမ်း၊ အတိုင်း
တိရှိနှုန်းရုံသေးမှ အလုပ်ပြုဘုရားလမ်းဘက်သို့ တအားပြေးနေသော ဂျစ်ကားတစ်
စင်း၏ နောက်ပိုင်း တွင် ကာကိုစိမ်းရောင် စစ်ဝတ်ယူနိုးဖောင်း
ဖို့သီဖတ်သီဝတ်လျက်၊ ခေါင်းတုံးဆုံး ထောက်နှင့် လူချွော်တစ်ယောက်၊
မျက်လုံးမျက်ဖန်ကောင်းကောင်းနှင့် လုံးကြီးပေါက်လှ မိန်းမတစ် ယောက် တို့ကို
မြင်ရလေသည်။

လူငယ်တစ်ဦးက ဂျစ်ကားကိုမောင်းလျက်ရှိလေသည်။ တဗြားလူတော့
မဟုတ် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည့်သူ ရဲသော် တပ်ဖွဲ့၊ သေနာပတီ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ယမန် နေ့ကပင် ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်
ဝန်ကြီးအဖြစ်ရောက်သွားလျက် ပူပူနွေးနွေး ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံ့ခြား ရေးဝန်ကြီး

ဦးအောင်ဆန်းအဖြစ်   သူ၏အနီး   ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့်အတူ   မြို့ထဲဘက်သို့
 ထွက်လာခြင်းဖြစ်   လေသည်။   ဂျစ်ကားမောင်းသည့်   ရဲဘော်ကား
 စာရေးသူပင်ဖြစ်သတည်း။   တစ်လမ်းလုံး   စကားတစ်ခွန်း   မှ   မပြောဘဲ
 ငေးချွှေသာလာခဲ့သော   ပိုလ်ချုပ်ကား   အလုပ်ပြောရားလမ်း   (အော်တို့လမ်း)
 တိုက်ရေ့သို့   ရောက်လာသောအခါ   ကျွန်ုပ်အားလုမ်း၍   အားလုံး   လို
 ပြောလိုက်လေသည်။

(I am not happy in Office) “အစိုးရထဲဝင်ပြီး ရာထူးယူရတာ
 ငါတော့မပျော်ပါဘူးကွာ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ပိုလ်ချုပ်”
 ဒေါ်ခင်ကြည်က   ဘာမျှမပြော။   ကျွန်ုပ်က   လုမ်း၍
 မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

“ဘာကြောင့်မှန်းမသိဘူး။   ငါတို့ နိုင်ငံရေးလုပ်လာတာ မြို့န်းကနဲ့
 ဒီလိုအစိုးရအဖွဲ့ထဲရောက်လိမ့်မယ်လို့ တစ်ခါ မှ စိတ်မကူးခဲ့ဘူး။ ခုတော့
 မမျှော်လင့်ဘဲ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ရာထူးယူလိုက်ရတော့ ငြိမ်တယဲ ဘာ ကြောင့်မှန်း
 မသိရ၊ ပျော်ကိုမပျော်ပါဘူးကွာ”

ကျွန်ုပ်လည်း ဘာမျှပြန်မပြောတော့ဘဲ ကားကိုဘာ မောင်းမြှု
 မောင်းနေလေသည်။ အမှန်တော့ သူ ဘာ ကြောင့် စိတ်ထဲမှာ မပျော်သလဲဟူသော
 မေးခွန်း၏အဖြေကို ကျွန်ုပ် သိသည်။ ကျွန်ုပ်သာမဟုတ် တစ် လမ်းလုံး
 ငေးလာရင်း အတွေးနယ်ကျံနေဟန်ရှိသော ပိုလ်ချုပ်နှင့် သူ၏ဘေးမှ

ထိုင်လျက်ရှိသော ဒေါ်ခင်ကြည် သည်လည်း ငှါးအဖွဲ့ကို သူစိတ်တွင်းမှ
လိုက်လဲစွာသိကြသည်။

ထုတ်ဖော်မပြောကြ၍သာ၊ ၁၉၄၆ခု စက်တင်ဘာလ ၂၂ရက်
တန်ခိုးနှင့် အမှတ်၂၅ တာဝါလိန်းရှိ အိမ်သူ အိမ်သားတွေ စိတ်ထဲမှာ ထာဝစဉ်
သတိရနေပေလိမ့်မည်၊ အကြောင်းမှာကား ထိုနေ့တွင် ဗမာတစ်နိုင်ငံလုံး တွင်
အလုပ်သမားအရေး၊ သပိတ်အရေးတို့ကြောင့် ဆာပေါ်ထွန်း အစိုးရ ပြုတ်ကျ
ပြီးနောက် အကင်းပါး သော ဘုရင်ခံ သစ်ဆာဟူးပတ်ရန်(စံ)က
ဖဆပလခေါင်းဆောင်များနှင့် အပူတြုပြင်း စွဲစပ် ဆွဲးနွေး လျက်
ဗမာပြည်၏ရေးရေးကံကြမ္ဗာ သတင်းကို လူတိုင်းက စိတ်ကောကြီးစွာ
နားစွင့်နေခိုက်၊ အလုပ်အ များဆုံး ခေါင်းအရှုပ်ဆုံးလူဖြစ်သော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်
ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ချစ်အနီး ဒေါ်ခင် ကြည်တွင် စတုတွေ့မြောက်
ရင်နှစ်သည်းချာ သမီးရတနာ လေး တစ်ဦး မီးရူးသန့်စင် ဗျားမြင်လေသော
ကြောင့်တည်း။

ဖဆပလ အလုပ်အမှုဆောင် အစည်းအဝေးများကား၊ ထိုအချိန်က
ဗိုလ်ချုပ်အိမ်မှာချည်း လုပ်လေ့ရှိသည်။ ဗမာလူထု၏
၏ကိုယ်စားလှယ်အစစ်ဖြစ်သော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ဦးနောက်ကား၊ အလုပ်
အမှုဆောင် အဖွဲ့ပင်ဖြစ်ရာ၊ ဗမာလူထုနှင့် ဗမာပြည်၏ကံကြမ္ဗာကို ဖန်တီးနိုင်သည့်
ဖဆပလအလုပ်အမှု ဆောင် အစည်းအဝေးများသည် (အထူးသြဖြင့် ထိုကဲ့သို့
လူထုအုံကြမ္ဗာဖြစ်နေစဉ်တွင်) မည်မှာအရေးကြီး ကြောင်းကို စာဖတ်သူများ
တွေးကြည့်နိုင်ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ နံနက် ၉ နာရီကစာသော အစည်းအ ဝေး

တစ်ခုတွင် (နေ့လည်စာကို အစည်းအဝေးအခန်း၌ပင် ခေါက်ဆွဲကြော်
တစ်ပန်းကန်နှင့်ပင်ပြီးရသည်) ညာ ၉ နာရီ၊ ၁၀ နာရီထိုးမှပင် ပြီးတတ်လေသည်။

“တံခါးအမြှဖွင့်ထားသော” ဆာဒေါ်မန်စမစ်၏ လော ကွက်ကို အခါခါ
ငြင်းပယ်ခဲ့သော ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး အစိုးရ အဖွဲ့ ကတ်စင်ပေါ်တက်ကရမည့်အရေး
သည် အလွန်ပင်အရေးကြီးရကား ဘုရင်ခံနှင့် ဇူလိုင်ချောက် များကို
အထူးသတိကြီးစွာ သုံးသပ်ဝေဖန်ရ သည်မှာ ဖဆပလအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များအဖို့
အတော်ခေါင်းရှုပ်စရာဖြစ်နေသည်။ ဤသို့လျှင် ခေါင်းရှုပ် သောလူများ၏
သဘာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ငါးတော်သလင်းလဆုတ် ၁၂ ရက်
တန်္တော်နေ့က သူ့တွင် သမီးရတနာတစ်ဦးတိုးပြန်ပြီဟူသော မဂ်လာ
သတင်းကောင်းကို ကြားရသောအခါ မည်မျှ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာပီတိ
ဖြစ်ရှာလေမည်နည်း။

သူ၏ ကလေးအကြီးဆုံး နှစ်ယောက်မှာ ယောက်းက လေးချည်း
ဖြစ်နေလျက် တတိယကလေးမှာ မိန်းကလေး ဖြစ်သည်။ ပြီးလွှား
ကစားဆော့တတ်သည့် အချယ်ဖြစ်သော သားနှစ်ယောက်ကိုကြည့်ရင်း တစ်ခါ
တစ်ခါ မျက်စိနာက်သော ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ၏ သမီးကလေးပေါ် အချစ်တွေ
ပိုမိုလေသည်။ ယခုတစ်ဖန် သမီးရတနာတစ်ဦးထွန်းကားပြန်ပြီ။ များမ ကြာမီ
သူရုံးကပင်ပန်းပြီး ပြန်လာတိုင်း လောခါးထိုင်း မော်တော်ကားဆိုက်ရာသို့
“ဖေဖေပြန်လာပြီ”ဟုဆို ကာ ဘဝ်အေးစရာ အပြီးကလေးဖြင့် ဆီးကြိုး
တတ်သော သမီးကလေးနှင့်အတူ၊ အဖော်ရမည့် သမီး ထွေးကလေးကို

စိတ်ကူးယဉ်ကြည့်ရင်း ပိုလ်ချုပ် (၈၀) အောင်ဆန်းဦး တို့ အဖော် ဦးအောင်ဆန်း ၏
စိတ် တွင် နှစ်သိမ့်ကြည့်နှုံးသွားလေသည်။

သို့သော် ကံကြမ္ဗာက သူ၏မျှော်လင့်ချက်အဆောက်အအုံကို
တစ်ဟုန်တည်း မှန်တိုင်းဆင်း၍ ချေမှုန်း ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။
စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ (ပိုလ်ချုပ်တို့ဝန်ကြီးအဖြစ် ကျမ်းကျို့နှင့်သော နေ့) တွင်
ပိုလ်ချုပ်၏သမီးထွေးကလေးသည် သူ့အခင်၏ဂုဏ်ရှိနှင့်သမားကို လူပြည်တွင် ၅
ရက်မျှခံစား ကာ အနိစ္စ ရောက်သွားရှာတော့သတည်း။ ထိုသတင်းကို
ကြားကြားခြင်း ပိုလ်ချုပ် တစ်ချက်မျှငါ်သွား ကာ-

"အင်း ဒါမ်ထောင်ကျတဲ့ ၅ နှစ်ရာသီ အတွင်း ကလေးလေးယောက်ရလို့
များလှတယ်ဆိုပြီး စိတ်တော့ညှစ်မိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရပြီးမှတော့
ကလေးကိုမသေစေချင်တော့ သိပ်နှော့တာပဲဗျာ"ဟု ညည်းရှာ လေသည်။

နိုင်ငံရေးကိစ္စ အဝေးတွေကြောင့် အလွန်အလုပ်များလျက်ရှိသော
သူ၏ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ နှလုံးထဲမှ ဖောင်တို့၏ချစ်ခြင်း မေတ္တာအဟုန်လည်း
ပေါက်ကဲ့၍ ထွက်လာလေသည်။ ကြည့်စမ်းပါညီး၊ တန်းနွေ့နွေ့နေ့၊ ကပဲ
သမီးရတနာရခဲ့သည် ကြာသပတေးနေ့ကျသောအခါ အစိုးရအဖွဲ့ထဲသို့ဝင်ပြီး
ဝန်ကြီးအဖြစ် ကျမ်းကျို့နဲ့သည်။ ၄၇းကြာသပတေးနေ့မှာပင် ချစ်သမီးကလေး
ဆုံးရပြန်သည့် ကံကြမ္ဗာက သူအားပြောင် လောင်ကာ ပျက်ရယ်ပြုပြင်ခြင်း
မဟုတ်ပါလော့၊ ဘယ်လောက်ဘဲ ဝန်ကြီးရာထူးက စည်းစိမ်ရှိသည်ဆို ဆို
ဘယ်လိုပင် မော်တော်ကား၊ ရေ့ခို့၊ တယ်လီဖုန်းစသော

အဆောင်အပောင်တွေများများ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရတနာ (သမီးထွေးကလေး) ဆုံးရသည့် ဗိုလ်ချုပ်ခမျာမှာ အဘယ်မှာလျှင် ပျော်နိုင်ရာ မည်နည်း။

ထိုကြောင့်ပင် "အဖိုးရအဖွဲ့ထဲ အဘယ်မှာပျော်နိုင်ရာမည်နည်း" ထိုကြောင့်ပင် "အဖိုးရအဖွဲ့ ထဲဝင်ပြီး ရာထူး ယူရတာ ဘာကြောင့်မှန်းမသိ၊ ငါတော့ မပျော်ဘူးဘွာ"ဟု ပြောသော်လည်း သူမပျော်ရ မည့် အကြောင်းများအနက် အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းသည် အရေးပါသော အချစ်တစ်ချက်ဖြစ်ရမည် ဟု ကျွန်ုပ် က တထ်ခုထင်လိုက်မိသည်။ ဖဆပလ အလုပ်မှုဆောင် အစည်းအဝေးများ၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကော်မတီ အစည်းအဝေးများကျင်းပစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အား အမှတ်မဲ့ ရောင်းကြည့်ဖူးသူတို့သည် သူ၏ စိတ်အားထက်သန့်စွာ ဆွေးနွေးဖြစ်လာနေသော ပြဿနာအကြောင်းအရာ၌ စိတ်အားထက်သန် စွာ အာရုံစုံစိုက်နေပုံ (Power of Concentration)ကို သတိမပြုဘဲ မနေနိုင်ကြချေ။ ထိုပြဿနာအ ကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ စိတ်အာရုံစုံစိုက်နိုင်ခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ထူးခြားသော အရည် အချင်းတစ်ခုပင်ဖြစ်လေသည်။ သူ၏နေ့စဉ်လုပ်ငန်း အစီအစဉ် စာအုပ်ကလေးကို အမှတ်မဲ့ကြည့်လိုက် လျှင်။

နံနက် ၈ နာရီ - ဆိုင်ရွက်တို့ပါလာ ပြန်လည်ထူးထောင်ရေး
အစည်းအဝေး

၁၀ နာရီ	- အဖိုးရအမှုထမ်း ကိုယ်စားလည်များနှင့်တွေ့။
၁၁ နာရီ	- အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်နှင့် ချိန်းထားသည်။
၁၂ နာရီ	- ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီအစည်းအဝေး။

နေ J နာရီခွဲ - တိုင်းပြည်ပြုလွတ်တော် အကြခံဥပဒေ
ဆပ်ကော်မတီအစဉ်းအဝေး။

ညနေ င နာရီ - ဖဆပလအမူဆောင် အစဉ်းအဝေး။ စသည်ဖြင့်
တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သူ၏ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ဤသို့ပင်
ပြည့်ကျပ်လျက်ရှိသည်။ အစဉ်းအဝေးတစ်ခုနှင့် တစ်ခုဆက်၍နေသ လောက်
ဆိုင်ရာပြဿနာ အကြောင်းအရာတွေမှာ တရားစီဖြစ်နေသည်ကို
တစ်ခါန်လုံးစိတ်အာရုံးရှိက်လျက် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြဿနာတွေကို အောင်မြင်စွာ
ဖြေရှင်းသွားနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ချီးမွမ်းအုံသွေ့ဖွယ်ရာ ပင်တည်း။ "ဗိုလ်ချုပ် အဲသလို
အစဉ်းအဝေးတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တက်ပြီး စိတ်အာရုံး (Concentrate) ရူးစိုက်
နိုင်တာ တော်သက္ကာ။ ငါတော့ တစ်ခါတစ်လေ အစဉ်းအဝေးလုပ်နေရင်း
စိတ်ကတြေားကို လွှင့် သွား တတ်လွှန်း အားကြီးလို့ မနည်းကို အားခဲ့ပြီး
အစဉ်းအဝေးထဲ စိတ်ရောက်အောင် ကြိုးစားရတယ်" ဟု အစိုးရအဖွဲ့ ထဲဝင်ခါစ
ကိုကြီးနက ကျွန်ုပ်အား ပြောဖူးလေသည်။ မှန်နေသည်။

ဖြူစင်သိမ်မွေ့သော စိတ်ထားနှင့် အနုပညာသမား ကိုကြီးနေသည် အစိုးရ
အဖွဲ့၊ ခေါင်းဆောင် လုပ်ခြင်း၏တာဝန်ဝေါယာများ၊ အစဉ်းအဝေးများ၊
မသွားမနေရသည့် ညည့်ခံပွဲထမင်းစားပွဲ ပါတီများ၏ ဒက်ကို
ခံနိုင်ရည်ရှိဟန်မတူပေါ့။ အစဉ်းအဝေးများ၌ မြင်ရသော ဘုက္ကာကျမျက်နှာထားနှင့်
ဗိုလ်ချုပ်အား အချို့၊ က အလိုလိုကြောက်ကြ သည်။ အမှန်တော့ ဗိုလ်ချုပ်သည်
စိတ်နှင့်အခန့်မသင့်လျှင် ဘုမှတ် တတ် သလောက် နှီးညံ့သိမ်မွဲ့ သည်
လူသာမန်တို့၏စိတ်သဘောများ သူတွင်အပြည့်ရှိပေါ်သည်။

သူ၏ချစ်နှီးနှင့်

သားသမီးများအပေါ်

ကြွင်နာယုယသည့်

စိတ်သည်လည်း အခြားလူများထက်မနည်းပေါ်။ သူ၏သားသမီးများ ပြုစွာစောင့်
ရှောက်ရေး၊ ပညာသင်ကြားရေး၊ သူတို့၏ရှေ့ရေးအတွက် ဖိုလ်ချုပ်သည်
စိတ်ထဲတွင် အစဉ်စဉ်းစား ဆင်ခြင်နေတတ်သည်။ ၁၉၄၅ခုနှစ်
စစ်ကြီးပြီးသောအခါသမယတွင် တော်လှန်ရေး မျိုးချစ် ဗမ္ဗာတပ်မ
တော်ကြီး၏သေနာပတိ ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်းဆိုသူအား နိုင်ငံခြား
သတင်းစာဆရာများ၊ သတင်း ထောက်များသည် အထူးစိတ်ဝင်စားလျက်ရှိရာ၊
မကြာခကာ တာဝါလိန်း ပိုလ်ချုပ်အိမ် သို့ လာရောက် တွေ့ဆုံးကားပြောရင်း
မဟာမိတ်စစ်ဘက်အရာရှိကြီးများရပ်ကွက်တွင် ထင်ရှား လှသော ပိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းကို စုစုမ်းအကဲခတ်လေ့ရှိကြ၏။

"ခင်များရှေ့ကို ဘယ်လိုကြီးစည် စိတ်ကူးပါသလဲ၊ စစ်တပ်ကိုပဲ
ဆက်လက်ဦးစီမံလား၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးကိုပဲ တစ်ရှိနှင့်ထဲ
လုပ်သွားမလား"ဟူသော မေးခွန်းကို ခကာခကာ မေးတတ်ကြသည်။

"ကျော်တော့ အခုစစ်လည်းပြီးပြီးမြို့ စစ်တပ်ကို ဆက်လက်ဦးစီး
ရှေ့ဆောင်မလုပ်တော့ပါဘူး။ ကျော်ကိုယ် စား အခု ဒုတိယစစ်သေနာပတိ
ပိုလ်လက်ာ ကပဲ ဦးစီးပါလိမ့်မယ်၊ ကျော်အဖို့တော့ နိုင်ငံရေးကို ထိထိ
ရောက်ရောက် ဝင်လုပ်လိုက်ဦးမယ်၊ ဒါလည်း ဗာပြည်လွှတ်လပ်ရေးရတဲ့
အထိပါပဲ။ လွှတ်လပ်ရေးရ ပြီးရင် နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး အေးအေးဆေးဆေး
စာအုပ်ကလေး ဘာလေးရေးမယ် ကြံတာပဲများ၊ ကျော် ရဲ့ အိမ်ထောင် (Family)
အတွက် ကရာစိုက်ပြီး စီစဉ်စရာတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်၊ ကလေးတွေ ပြုစွာ

စောင့်ရောက်ရေး၊ ပညာသင်ကြားရေးကိစ္စတွေလည်း ကျပ်ကိုယ်တိုင်
ကြီးကြပ်စီမံချင်တယ်။”

ပိုလ်ချုပ်၏ အဖြေကား ကြိသို့ချည်းသာတည်း။

ကြိသို့လှုပ် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ထိရောက်စွာ
ဝင်မလုပ်ရသေးမိကပင် ပိုလ်ချုပ်သည် နိုင်ငံရေး က ထွက်ချင်သည့်ဆန္ဒကို
အတိအလင်း ထုတ်ဖော်ခဲ့လေသည်။ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌလုပ် ရာက အစိုးရ
အဖွဲ့သို့ ဝင်ရသောအခါ်ဗျာကား၊ လွှတ်လပ်ရေးရပြီးရင်
နိုင်ငံရေးကထွက်မယ်ဟူသော စကားကို ခက်ခက် ပြောလာလေတော့သည်။

အီမှိမ် ဆူညံစွာဆော့ကစားနေရာမှ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်
ကစားစရာ လုကြနိုက်နှင့်လုပ်သော သားနှစ်ယောက် အား တစ်ခါတစ်ခါ
စိတ်မရည်သော ဒေါ်ခင်ကြည်က မိခင်တို့ဘဝ “တယ်ဆိုးတဲ့ကောင် လေးတွေပဲ”ဟု
ညျဉ်းမိရာ ကုတင်ပေါ်မှာလဲရင်း စာဖတ်နေသော ကလေးတို့အဖောက

“ငဲ့ကလေး တွေ ဆိုးချင်ဆိုးပါစေကွာ၊ အရေးကြီးတာက ကလေးဆိုတာ
(Character)စိတ်ခါတ်ကောင်း ရှိဖို့ရယ် (Love Truth) တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်ခြင်း
လိုလားတဲ့စိတ်ရှိဖို့ရယ်၊ ဒါပဲ အရေးကြီးတယ်”ဟု သူ ကိုယ်နှင့်လည်း နှိုင်းယျဉ်
သူ၏စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်မိသော (idea)စံပြုယောက်ဗျားကောင်းကို မျှော် မှန်းရင်း
ပြောလိုက် လေသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ သူ၏သားများကို တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော
စိတ်ခါတ်ကောင်းကောင်းနှင့် တိုင်းပြည်၏ သားကောင်း ရတနာများ
ဖြစ်စေခဲင်သည့် စေတနာတွေ ပိုလ်ချုပ်တွင် အခြားအခြားသော ဖင်များနည်း

တူရှိခဲ့လေသည်။   သားနှစ်ယောက်အနက်   အကြီး(အောင်ဆန်းပြီး)မှာ
 သေးသေးသွယ်သွယ်   အသား   အနည်းငယ်ညီ၏။   မှတ်ဉာဏ်ကောင်း၏။
 လူကြီးများကဲ့သို့   အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင်   စကားကြီးစကား   ကျယ်တွေ့လည်း
 ပြောတတ်၏။   သားအငယ်   (အောင်ဆန်းလင်း)မှာမူ   ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်
 ထွားထွား   ကြိုင်းကြိုင်း   နှင့်   အသားအရေဖြူဖွေးပြီး   ရယ်စရာမောစရာ
 အလွန်လုပ်တတ်ပြောတတ်၏။   ရဲသော်တွေ   က   သူ့ကို   တစ်ခါခါ (ကိုလင်း
 ဘတ်ဖလိုး- ကွဲကြီး)   ဟု   ချစ်စနီးချေးတတ်၏။   သူ၏ပိုင်းစက်ပြုးကျယ်သော
 မျက်လုံးကြီး များမှာ မိခင်ထံမှရရှိသော အလုများပင်တည်း။

တစ်ညနေ့   မိသားတစ်စုစုံညီစွာရှိစဉ်   ဖိုလ်ချုပ်သည်
 သူ၏ကလေးများကိုကြည့်ရင်း   ပိတ်ဖြစ်ရာမှ   သူ   စိတ်ထဲတွင်   ထင်မြင်
 ဝေဖန်ချက်များကို ထုတ်ဖော်ပြောလေသည်။

"အကြီးကောင် ငါးက (Very Serious)အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင်
 တည်တာရယ် မှတ်ဉာဏ်ကောင်းတာရယ် ကို ထောက်တော့ သူအဖော်
 လာမယ်ထင်တာပဲ။ အငယ် ငလင်းကြီးကတော့ သူကြည့်ရတာ ရှုံး ပေါပေါကြီးပဲ။
 ပျော်ပျော်ပျော်ပျော်နောင်း ကြီးလာမွဲအကောင်ကြီးကွာ၊ ကြီးလာရင် တေများ
 တော်းမလားတောင် မသိဘူး။ ဘာဘဲပြောပြော ငါ့သမီးကလေးကတော့
 အားလုံးထဲမှာ အလိမ္မာဆုံး၊ ချစ်စရာအ ကောင်းဆုံး ဖြစ်မှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မိန်းမရတဲ့ င့်
 နှစ်အတွင်းမှာ ကလေးတစ်နှစ်တစ်ယောက် မှန်မှန်ကြီးရတာ က ခွကျသကွာ ဟဲ
 ဟဲ"ဟု ရယ်သွမ်းသွေးကာနှင့် ပြောလိုက်ရာ အနီးရှိ ချစ်အနီး ဒေါ်ခင်ကြည်က

(ဘုက္ပြီး

အပြင်လူများကြောက်သည်ဆိုသော)

ဗိုလ်ချုပ်အား

မျက်စောင်းထိုးလိုက်လေသတည်း။

အနုပညာနှင့်ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နာမည်သာကြားဖူးကြသူများသည်
လည်းကောင်း၊ လူဂိုယ်တိုင် သိကျမ်းခဲ့သူ များသည်လည်းကောင်း၊ သူလို
စိတ်မြန်ကိုယ်မြန် ဒေါသကြီးတတ်သူအဖြစ်၊ လောကကြီးအား တိတိကျ ကျ
မာကျောသော အကောင်အထည်ရပ်ဝါဒမျက်စိဖြင့် ကြည့်တတ်သူ တစ်ယောက်
အဖြစ်သာ ထင်မြင် ကြ၊ သိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် စာပေကဗျာ၊ ဂီတ၊
တူရိယာစသော ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာနှင့်ပတ်သက်၍ သူ၏ အယူအဆ
သဘောတရားများကိုသာ သိသူအတော်ရားပေလိမ့်မည်။

တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝက ခေါင်းစုတ်ဖူးနှင့် အဝတ်အစား
ဘယ်ခါမှ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်လေ့ မရှိသည့်အပြင်၊ “ဒီအောင် ဆန်းဆိုတဲ့
တော်ဟာနည်းနည်းမှ (ဆိုရယ်)ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးဘူး”ဟူ၍ ကောလိပ်ကျောင်းသူ
နှင့် ကျောင်းသားများ အပြင်းအထန်ပွက်ကြ ဂေါ်ကြသည်ကို “ဆိုရယ်” ဖြစ်သည်
ဆိုကာ ခေတ်စားနေချိန် က တဗ္ဗာသိုလ်ပဟိုထမင်းစားခန်းမကြီး၌
သူထိုင်စားနေသော စားပွဲခံသို့ အခြား ကျောင်းသားပင် ဝင်မထိုင် ဘဲ
ရှောင်သွားခြင်းခံရသော ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားဘဝကပင်
နိုင်ငံရေးနယ် သို့ စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ရောက်နေခဲ့လျှက်၊ သူ၏ရှိသမျှအချိန်၌
တဗ္ဗာသိုလ် သမဂ္ဂမျော်စင် မှနေ၍ မျက်စိတစ်ဆုံး မိုး ကတုစက်ပိုင်းတွင်
ပမ္မာလွှတ်လပ်ရေးအလင်းရောင်ကို မြင်လိုကောဖြင့် တစ်ပင် တစ်ပမား

မျှော်ကြည့်နေခဲ့ ရှာသည်သာမက ဂျပန်တစ်ဆေတ်လုံး တွင် လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏
ကျွန်ုပ်ဆေတ် သမိုင်း တွင် ပထမအကြိမ် ဗမ္ဗာ လက်နက်ကိုင်တပ်မတော်ကြီးကို
တည်ဆောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဖက်ဆစ် တော်လုန်ရေး စစ်ဆင်မှုများ၌သာ
အလုပ်များခဲ့ရှာလေသည်။

ထိုနောက် ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင်ကား ဖဆပလတပ်ဦးကြီးကို တစ်ဖန်
ပဲကိုင်ခေါင်းဆောင်ရပြန်ကာ နောက်ဆုံး လူမသမာတို့၏လက်ချက်ဖြင့်
အနိစ္စရောက်သွားရသည့်တိုင် အောင် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို အချိန်ပြည့် ရွတ်ချွန်စွာ
အမှုထမ်းခဲ့ရသူကား သူလိုလူထုခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ဦးသည် လူထုထဲမှ
ပုဂ္ဂိုလ်တယောက် ကဲ့သို့ ကဗျာနှင့်စာပေအကြောင်း၊ သီချင်းဂိတ္တအကြောင်း ရှုပ်
ရှင်နှင့်ပြောတ် အကြောင်း များကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊
ဆွေးနွေးဝေဖန်ခြင်းများပြုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှသ လောက်၊ ဗိုလ်ချုပ်
ကိုယ်တိုင်ကလည်း အလျှပ်းဝါသနာပါမည်မဟုတ်ဟု အားလုံးက ထင်မြင်ခဲ့ခြင်းပင်
ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော သည်လောက်လည်း မဟုတ်သေးပါ။

တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ဗမ္ဗာတပ်မတော်၏သေနာပတိဟောင်း
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျွန်ုပ်၏ ယခင်ဆောင်းပါးများတွင်
ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း လူသာမန်တို့၏နှုန်းညံ့သိမ်မွေ့သော စိတ်ထားများ
ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာကို သုံးသပ်လိုစိတ်များ ချို့တဲ့ကောင်းမဲ့ခြင်းမရှိသော "လူ-
အောင်ဆန်း"လည်း ဖြစ်ပါ သည်။

၁၉၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ တစိမ့်စိမ့်အေးလှသော အခါသမယဖြစ်သည်။
 မိတ္ထီလာမှ တောင်ကြီးသွား မော် တော်ကား လမ်း ပေါ်တွင်
 တောင်ကမ်းပါးယံများကို ဝက်ဘာလှည့်သက္ကားသို့ ကျွဲ့ကောက်လျှက်ရှိသော
 "စတေရှင်ဝက်ဂွန်း" ကားစိမ်းတစ်စီးတွင် ကျွဲက်သရေရှိလှသော ကြယ်ဖြူနှင့်
 အနီရင့်ရောင် ဖဆပလ အလံတစ်ခု လွှဲ့ထားသည်ကို
 အခြားခရီးသွားမော်တော်ကားများက သတိပြုမိကြလေသည်။ ထိုအချိန် က
 ဖဆပလ အလံတော်ကို မော်တော်ကား၌ လွှဲ့ထဲလေ့ရှိသူ တစ်ဦးသာရှိသည်။
 ထိုသူကား ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင်တည်း။

ဒီဇင်ဘာက ၂၃ ရက်နေ့က သံဖြူရောင်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့်
 ကျော်းခဲ့ရသော စစ်သည်တော်များ အလေး ပြုပဲ အခမ်းအနား သို့
 တက်ရောက်ရင်း တန်သံရီတိုင်း ကရင်အမျိုးသားများ နှစ်ပတ်လည်ပွဲကျင်းပရာ
 ကပွဲလီရွာ သို့ ပင်ပန်းစွာသွားခဲ့ပြီးနောက် ကရင်နှစ်သို့ပွဲအမီ ကရင်နှစ်ယ်
 လွှဲ့ပြုကော်မြို့သို့ ခရီး ပြင်းနှင်ရန် အတွက် ရန်ကုန်မြို့မှ မိတ္ထီလာသို့
 ဝေဟင်ခရီးဖြင့်လာခဲ့ပြီး မိတ္ထီလာမှတစ်ဆင့် ရှမ်းပြည်သို့ ကား နှင့်
 တက်နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

တန်သံရီတိုင်းတွင် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ခရီးကြမ်းများသွားခဲ့ရသော
 ဗိုလ်ချုပ်မှာ သင်းပြန်သော ထင်းရူး ပင်နဲ့များ လိုင်နေသည့် ရှမ်းကုန်းမြှင့်အေသမှ
 လေကောင်းလေသန့်များကို ရူရှိက်ရသောအခါ တိုင်းပြည် ရေးရာ ကိစ္စများဖြင့်
 အလုပ်အလွန်များခဲ့သော သူ၏ဦးနောက်တွင် အနည်းငယ် ကြည်လင်၍လာဟန်ရှိ
 လေသည်။ သူ၏စိတ်ထဲဝယ် သည်တစ်ခါ ရှမ်းပြည်တက်ရသည်မှာ

ပို၍ဖျော်စရာကောင်းလျက် ကား လမ်းသေး တစ်ဖက် တစ်ချက် တွင်
ရံလျက်ရှိသော တောင်တန်းကြီးများ၊ သစ်ပင်ဝါးပင်များ၏ရှူမျှော်ခင်း များသည်
ပို၍သာယာသည်ဟု ထင်မြင်မိလေသည်။ အကြောင်းမှုကား အခု
တစ်ကြိမ်ခရီးထွက်ရာ၌ သူ၏ နံသေးတွင်ကပ်လျက် ချစ်အနီး ဒေါ်ခင်ကြည်သည်
လိုက်ပါလာသောကြောင့်ပေတါည်း။

ဥပမာ လမ်းခရီး ၌ နာစေးရောင်းဆိုးမှစ၍ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ပါခဲ့လျှင်
သူနာပြုအတတ်၌ ဝါရင့်ပြီးဖြစ် သော ဆရာမဒေါ်ခင်ကြည်က သူအား
ပြုစုံယလို့မည်ဖြစ်သတည်း။

“ဂန္ဓမာတောင်၊ လိုင်ချောင်းမှတ်နှုန်းဆီ ဂုဏ်နှုန်းတစ်ထောင်
စောင့်ကြပ်ကာဆီးသည် နတ်ပန်းလေးနဲ့... နတ်ပန်း ကလေးနဲ့ သဏ္ဌာန်တူသည်...
လေယဉ်ရာသင်း ဖွေးလို့လို့ကြည်... ဘုန်းသဗ္ဗာရှင် မျှော်ဂိုးကာ စောင့်ခဲ့ပြီ”

လား... လား... မော်တော်ကားသည် ကလောမြို့သို့ နီးလာလျက်
ပတ်ဝန်းကျင် ရှူမျှော်ခင်းမှာလည်း ပိုမိုစိမ်းစိုး သာယာလေရာ၊ ပိုလ်ချုပ်မှာ
သူ၏လက်ပဲသက်ရှိ ချစ်အနီး၏ပေါင်ကို လက်ဝါးဖြင့်ပုတ်ခါ၊ စည်း ချက်လိုက်ရင်း...
အထက်ပါ မသန်းအေး၏မြှုပ်နှံခွေသီချင်းကို တူရိယာမဆန်သော
သူ၏အသံကြီး ဖြင့် သီဆို နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် မော်တော်ကားရှေ့ဆုံးတန်းမှစ၍
ပိုလ်ချုပ်နောက်တည့်တည့်တွင်ထိုင်ကာ ခတ်ကုပ်ကုပ် လိုက်ပါ လာသော
သတင်းထောက်ကြီး ဦးပုကလေးအား လုမ်းကြည့်လိုက်ရာ၊ အဘိုးကြီးက

ပြီးစိတ်နှင့် သူ၏ ကော်ကိုင်း မျက်မှန်ကြီးထဲမှ မျက်စိတ်ဖက်မြတ်၍

ပြလိုက်လေသည်။

ଭିଲ୍ଲାର୍ପିଣ୍ଡିଙ୍ କଲ୍ଯାନ୍ ଲିମଟେଡ୍ ହୀଏଲ୍ଫିଂସିଙ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକୁଳ୍ୟାଙ୍ଗ ମନ୍ୟନ୍ କରିଛନ୍ତି ।

თაგვების აძრი და გუნდის მიზანი გუნდის მიზანი გუნდის მიზანი

တုရိယာဂါတ တီးမှတ်သီဆိုသမျှ အနားမှလာ၍ နား ထောင် လေ့ ရှိ၏။

သူကိုယ်တိုင်ကား ဘယ်တော့မှ သီချင်းဆိုလေ့မရှိ၊ သူများက ဆိုခိုင်း၏လည်းမရာ

၆၅ ချိုးခန်းတွင် လူတကာ နှင့်အော်လေ့ရှိသလောက် ထိသူမှာ ရေခါးရာတွင်

သီချင်းတစ်ပုဒ်မှ ၄၇:လေ့ရှိသူ မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းကိုမေးသောအပါ

"ଗୁଣ୍ଡପିଲାଙ୍କ ହେଲିଲାଗି ମର୍ତ୍ତିଲାଗି"ରୁ ଆଶ୍ରମରେ ଦେବାନ୍ତିରେ

ငုတ်မိတ်ဆွေကဲသို့ လူမျိုးအများပင်ရှိလေသည်။ ထိုသူများနှင့်စာလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ခမျာ

သူစိတ် ကူးရသည့် အခါ သီခွင်းဆိုဖော်ရ၍ တော်လှပြီမဟုတ်ပါလေ။

"ဒိုက္ခသန်းအေး အသံကလေးကတော့ အတော်ကောင်းတယ်ကဲ၊ ပါတော့

သူအသံရယ် မေရှင်အသံ ရယ် အကြိုက်ဆုံးပဲ"ဟု ကလောမြို့အဝင်တွင်

ଭାଲୁକ୍ଷିପ୍ତ ଲ୍ୟାନ୍ଡଗ୍ରିଫ୍ଟେଃବ୍ୟନ୍ଦି ॥

ကိုင်း ကျောမဆန်၊ တူရိယာမဆန် အနပညာနှင့်

ဘယ်လိုမှဆက်စပ်၍မရသော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ယခု သူ့ဖိတ်ထဲတွင်

ထင်မြင်သည့်အတိုင်း။ ဗားတူရှိယာ တေးသံရှင်များကို ထုတ်ဖော်ဝေဖန် လိုက်

ଶିର୍ଦ୍ଦିନଙ୍କୁ ଯାଏନ୍ତିରେ ରାଜା ରାଜମହାନ୍ତିରେ ରାଜମହାନ୍ତିରେ ରାଜମହାନ୍ତିରେ

ပိုလ်ချုပ်ကီးအား နားဝင်ပိုယံဖြစ်ကာ၊ သဝင်နှလုံးရွှေပြုး စွဲမက် စေခဲ့ပေသည်။

၄၃။ အကြမ်းတွင်သာမဟုတ် သူခရီးထွက်တိုင်းလိပင် စိတ်ကူးပေါက်သည့်
အခါ သူရသလောက် တစ်ပိုင်းတစ်စ ကာလပ်၏တေးချင်းများကို သူ၏
အသံသိကြီးများဖြင့် ညည်းလေ့ရှိကြောင်း သူနှင့်အမြဲလိုလိုပါ သော
ရဲဘော်ပိုလ်မင်းလွင်၊ ဒရိုင်ဘာနှင့် သတင်းထောက်ကြီး ဦးပုဂ္ဂလေးတို့သည်
ကောင်းစွာသတိ ထားမိကြ လေကြသည်။

၁၉၄၇၉နှစ် နွေးတွင် ရွှေးကောက်ပွဲများမတိုင်မိ ဖဆပလ
အမတ်လောင်းတွေ မဲရဖို့အတွက် ပိုလ်ချုပ် သည် မြိုတ်မှ မြစ်ကြီးနားထိအောင်
ခရီးပြင်းများ ဒရကြမ်းသွားကာ ပင်ပန်းဆင်းခဲ့စွာ မဲဆွယ်ခဲ့ရသည် ကို စာဖတ်သူ
များ မှတ်မိပေလိမ့်မည်။ ဗန်းမော်မှ ကသာသို့ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းမှ
စုန်ဆင်း၍လာစဉ်၊ သာယာ စိမ်းထိသော အထက်အညာမှ ဧရာဝတီပတ်ဝန်းကျင်ရှိ
ကြည့်နှုန်းဖွယ်ရှုမျှော်ခင်းများကို ကြည့်ရင်း လက်ဝါသန္တရ ရေး
မဲအတောင်ခြေရတုကြီးကို ပိုလ်ချုပ်သည် တစ်ပိုင်းတစ်စ ညည်းခဲ့သေးသည်။

"လေ့ကလေးကို လော်မည်၊ ဘေးမသန်းဘဲ အေးချမ်းတော့သည်"
ဟူသော မသန်းအေး၏သီချင်းသည် လည်းကောင်း၊ "လိုင်းကလေးတွေ
ဖွေးလိုရယ် မြစ်ဧရာဝတီပြင်ဝယ်"ဟူသော မေရှင်၏တေးသွားသည် လည်းကောင်း၊
ပိုလ်ချုပ် ခက်ခကာ ဤေးလေ့ရှိသော သီချင်းတစ်ပိုင်းတစ် အချို့ပင်တည်း။

"သစ္စမက္ခိုင် မြနိုင်ခဲ့ပေ၊ မေတ္တာမိုးတွေ သွန်းဖြိုးစွာစေ" ရီပြည်လှဖော်နှင့်
မေရှင်တို့စုံတွေ့ညာသော (သက် ၂၀)သီချင်းကား ပိုလ်ချုပ်သဘောအကျဆုံး
ကာလပ်၏သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပေသည်။ သက်ဝေသီချင်း ရေဒီယိုမှ လာနိုက် တွင်
သူအမိမှာရှိသည့်အခါများ၌ အပိုရာပ်းတွင် မိန်း၍ ဖိမ်နှင့်နားထောင်လေ့ရှိ သည်။

တော်လှန်ရေးတုန်းက

ရောဝတီမြစ်

အနောက်ဘက်ကမ်း

သရက်ချောင်းရွာကလေးတွင် ရွှေ၊ တန်း စစ်ဌာနချုပ် ခေါ်ချုပ်စိုက်ထားစဉ်
မိုးမှာဖြောက်ဖြောက်ရွာနေသာ ပျင်းရှိပြီးငွေ့ဖွယ် တစ်ညနေ့၌ ပိုလ်ချုပ် က
ကျွန်ုပ်အား (သက်ဝေ)သီချင်း သီဆိုခိုင်းခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်မှတ်မိပါသေးသည်။

သုတေသနမှု မိုးလီးကျတစ်ညာညွှေ ပိုလ်ချုပ်သည် အိပ်ရာပေါ်တွင်
လဲလောင်းကာ အပန်းဖြေရင်း ရေဒီယို ကို သူ၏အနီးက ဖွင့်လိုက်ရာ
"ရှုံးကြယ်မြေမှခြော့ ကောင်းကင်မှာ နေလတွေကွယ်စေ"အစချို့သော သက်ဝေ
သီချင်း ၏(Chorus) အပိုဒ်ကလေးကို စတင်ကြားရသဖြင့် ပိုလ်ချုပ်မှာ
သူ့အကြိုက်သီချင်းဖြစ် ၍ အထူးကရုစိုက်ကာ နားထောင်လေသည်။
"ခိုင်းတော့သက်ဝေ အချစ်စမ်းချင်စမ်း မစမ်းချင်နေ ထူးတဲ့ ခင်မင်တာတွေ
အသက်ကိုစွန့်ရတာတောင် မဖြုံးဖြတ်သူ့ရင့် အသင့်လိုရာစေ" ဟူသော
မေရှင်၏သွား တိုင်ချက် ကလေး များကို သူစိတ်ထဲမှာ ယုံချင်သလိုလို၊
သဘောကျချင်သလိုလိုဖြစ်နေလေသည်။ တူရို ယာသံ ဆုံးသွားပြီးနောက်
တ္ထာသိုလ်နေဝင်း အပျော်တမ်းအဖွဲ့မှ ကာလပ်သီချင်းများဖြင့် ဖျော်ဖြေ၍
ပြီးဆုံးကြောင်း ကျေညာချက်ကိုကြားရသောအခါတွင်ကား ပိုလ်ချုပ်မှာ
အုံအားသင့်သွားလေသည်။

နောက်တစ်နေ့မနက် ထမင်းစားပွဲတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်ဆုံးရာ သူက-

"ဟေ့ကောင် ညာက မင်းတို့ တူရိုယာရိုင်း အတော်ဟုတ်သားပါကလား၊
သက်ဝေသီချင်းဆိုတာ ဘယ်သူ လဲ၊ ပါဖြင့်တကဲ့ မေရှင်ခါတ်ပြားမှတ်လို့"ဟု
မေးလိုက်သည်။

"ဆိတာကတော့ ကျွန်တော့မိန်းမ ပဲ ပိုလ်ချုပ်၊ စန္ဒယားက အဂုံးတာရာ၊
တယော က ကျွန်တော်ပဲ"

"ဟော ဟူတ်လား၊ ဒီလိုဆိတော့ အနိုင်သားပဲကွာ၊ အေး လကွာ
င့်မိန်းမကိုလည်း သီချင်းဆိုသင်ဆိုင်းဦးမှ ပဲ"ဟု ရပ်သွမ်းသွေးရင်း အနီးရှိ
ဒေါ်ခင်ကြည်ဘက်သို့လုညွှန်၍ ပြောလိုက်ရာ ဇနီးဖြစ်သူက-

"အမလေး မလုပ်ပါနဲ့တော်၊ မေရှင်တို့ နိုရာသန်းတို့ ပါတ်ပြားတွေ
နားထောင်ပြီး သဘောကျနေတော် ရောပေါ့"ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။

သူတဲ့ပည့် ရဲဘော်တစ်ပောက်၏အနီးက ရော်ယိုမှ အသံလွှင့်
သီချင်းဆိုကြောင်း သိရသောအခါး သူ၏ အနီးကိုလည်း
သီချင်းဆိုတတ်စေချင်သည့် အားကျိုစိတ်များရှိကြောင်း ရပ်သလို မောသလိုနင့်
သူ ထုတ်ဖော်ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သည်ဟာကော သဘာဝကျသော လူစိတ်၊ အနုပည်၌ ဝါသနာတုံးသော
စိတ်များမဟုတ်ပါလော်။

(သက်ဝေ)သီချင်းကို ပိုလ်ချုပ် သယ်လောက်ထိအောင် စွဲခဲ့သနည်း
ဆိုသော် ဘဇ္ဇာန်စံဆန်းက သူ ဘိုလပ်သို့ရောက်သွားစဉ်၊ သူအသည်းစွဲ
အဆိုတော်တစ်ဦးဖြစ်သူ "နိုရာသန်းအေး"ကို လန်ဒန်မြို့၌သွား တိုးလေရာ
ပမာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များ ဆွေးနွေးပွဲအပြီး ပမာပြည်မပြန်မိသေက
(ဒေါ်ချုက်စတာ) ဟောတယ်၌ ညစာစားပွဲကျင်းပရာ၊ ထိုညက
"ဘိုလပ်ပြန်သန်း"သည်လည်း ပိုလ်ချုပ်၏ဘေးတွင် ကပ် လျက်ထိုင်နေသည်ကို
တွေ့ရလေသည်။

ထမင်းစားပွဲအပြီးတွင် ထံးစုံအတိုင်း အဆိုကော် ဒေါသန်း အေးအား
သူ၏ရှိတေးသံသာဖြင့် ဖြေဖျက်ရန် ဂိုင်း၍ပွဲတောင်းကြလေသည်။ မသန်းအေးမှာ
သူ၏ဖေး ဖရိတ် သီချင်းများဖြစ်ကြသော မြေပန်းခွဲ၊ မိဖုရားစော၊ ဟောဝန်နန်း၊
မိန်းမမှတ်တို့ကို တစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ် ဆိုပြပြီးနောက် အနီးဆုံးလူဖြစ်သော
မိုလ်ချုပ်က-

သံပြိုင်ဆိုရမည့် “ရှုဝက်ပါ၏ မြေမှာ ခကြွေ” အပုဒ်သို့ ရောက်လေလျှင် မသန်းအေးသာမဟုတ်၊ မိုလ်ချုပ် ကိုယ်တိုင်ကို ပါဝင်၍ သံပြိုင်ဆိုနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တတွေမှာ သဘောမကျေဘဲ မနေနိုင် တော့ချေ။

ရပ်ရှင်ဆိုလျှင် စစ်မဖြတ်မီ လူမွဲနိုင်ငံရေးသမား သခင်အောင်ဆန်းဘဝက
တစ်မတ်တန်းတိုး၏ ကြည့်ခဲ့ သည်မှာအစ နောက်ဆုံး သူမသေမီအထိ

ရပ်ရှင်ကားကောင်းများကို သူမလွှတ်တန်းကြည့်ခဲ့၏။ နက်နဲ့ သိမ်မွေ့သော စိတ္တေဇာနှင့်ယဉ်သည့် ကတ်ကားများ (Character Story) သရပ်ပြုကတ်လမ်းများ၊ ရာဇဝင်သမိုင်းကို နောက်ခံကားပြုသည့်ရပ်ရှင်များကို သူ အထူး သဘောကျလေသည်။

စစ်မဖြစ်မိက ရန်ကုန်တွင် ပြသွားသော Wuthering

Heights.Rebecca.Gone With the Wind. Lady Hamilton. Waterloo Bridge.

The Good Earth Suez စသည်တို့မှာ ပိုလ်ချုပ်နှစ်သက်သော ရပ်ရှင် အချို့ပင်တည်း။

၁၉၄၇ ခုနှစ်ဦးက ရန်ကုန်တွင်ပြသော စပိန်ပြည်တွင်းရေးစစ်ကို နောက်ခံကားပြုသည့် (For Whom The bell tolls) ကတ်ကားကိုကား ပိုလ်ချုပ် အထူးသဘောကျလေသည်။

ဟာသနှင့်ယဉ်သော ကတ်ကားများကိုလည်း သူကြည့်လေ့ရှိ၏။

ခေတ်သစ်လူရှင်တော်များဖြစ်သော Bod Abbot နှင့် Lot Costello Red Skelton တို့ပါဝင်သော ကတ်ကားများကို သူ အတော်ကြိုက်လေ သည်။

စစ်အတွင်းက စတင်ခေတ်စားလာသော ပမာပြုကတ်များကိုလည်း ပိုလ်ချုပ်သည် စိတ်ဝင်စားခဲ့လေ သည်။ မြိုင်အဖွဲ့၏ (ကြုစစ်ကြီးမှာ) (ပမာသွေးခဲ့)ပြုကတ်များမှအစပြု၍ ရန်ကုန်တွင်ကသော ပြုကတ် ဟူသရွှေ့ကို မလွှတ်တမ်းကြည့်ခဲ့လေသည်။

ရပ်ရှင်ပြုကတ်သည် တိုင်းပြည်ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေးပဟုသုတကို လူထုသို့ဖြန့်ချိရနှု အကောင်းဆုံး ယဉ်ရားလက်နက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို

တ္ထာသိုလ်သမဂ္ဂဘဝထဲက ယူဆခဲ့သာ ပိုလ်ချုပ်သည် ဘဇ္ဇာ လေး၏(စစ်ပြန်)
ပြောတ်ကို ကြည့်ရသောအခါ့ဗျား ငှံးသူ၏ယူဆချက်ကို တစ်ထဲစုံ၍ ယုံကြည့်မိ
လေတော့၏။

ဗုံးရပ်ရှင်နှင့် ပြောတ်လုပ်ငန်း၌ ပိုလ်ချုပ်မည်မျှ စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြောင်း
ကိုကား ရပ်ရှင်နှင့်ပြောတ်အစည်း အရုံးကြီး၏အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ
အသိဆုံးဖြစ်ပေသည်။

တစ်ခါသော ပိုလ်ချုပ်သည် ရယ်စရာကောတ်ကားကြည့်ချင်သည်ဆိုပြီး
လော့ရပ်နှင့် ဟာဒီတို့ပါဝင်သော (Beau Aunks)ရပ်ရှင်သွားကြည့်ရှုအပြန်တွင်
ကျွန်ုပ်က-

"ဘယ့်နှယ့် ပိုလ်ချုပ် ကောင်းရဲ့လား"ဟု မေးရာ-
"ဟာ မနိုင်ပါဘူးကွာ ဒီကောင်တွေ ရယ်စရာလုပ်တာကလည်း
သဘာဝကျတဲ့ (Very silly jokes)ဟာ တွေချည်းပဲ ပါဖြင့် နှိုးပါ
လူချောင်တော်ဖိုးပါကြီး လောက်ကို ကောင်းတယ်မထင်ဘူး"ဟု ဝေဖန်လိုက်လေ
သည်။ ဟုတ်ပါသည် မြိုင်ပြောတ် အဖွဲ့။ မှ မျက်မှန်ပိုင်းကြီးနှင့် ဖိုးပါကြီးသည်
နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေကြောင့် အလုပ်များသော ပိုလ်ချုပ်၏ဦးနောက်အား
ကြည်လင်ချောင်ပြစေသည့် ပျော်တော်ဆက်တစ်ဦးဖြစ်ပေ သည်။ ဖိုးပါကြီးပါဝင်သည့်
ပြောတ်များတွင် ပိုလ်ချုပ်သည် (မြိုင်ရုံ)ရှေ့ဆုံးတန်းမှ ထိုင်ကြည့်လျက် ဖိုးပါကြီး
အမှုအရာပြောလုံးများကို အားရပါးရ သေးလူတွေအားလုံးထက်ကျယ်အောင်
ရပ်မောသော ကျလေ့ရှိကြောင်းကို မြိုင်ရုံပရိသတ်နှင့်တကွ ပိုလ်ချုပ်ရှေ့တွင်

ကပ်လျက်ရှိသော (ရွှေပြည်စ)တို့ တီး ပိုင်း မှ လူများ ကောင်းကောင်းကြီး
မှတ်စီကြပေလိမ့်မည်။

အုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး   စာပေးတိလျှင်   ရှိသောခေတ်တွင်
ပေါ်ထွက်လာသည့်   ဝဝနဂျာနယ်   ပထမစာ   စောင်တွင်   ပိုလ်ချုပ်၏
တစ်ကြောင်းဆွဲပုံ   တစ်ခုပါလေသည်။   ငှုံးပုံကို   ဆွဲသူ၏အမှတ်အသားကား
ပုံအောက်နားတွင် (Z)အင်းလိပ် အကွရာတစ်ခုပင် ဖြစ်လေရာ ငှုံးပုံဆွဲသူမှာ
အခြားမဟုတ် ဟာသပိဋ္ဌာဇ ဝန် ကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်ကြောင်း သိရသောအခါ
ပိုလ်ချုပ်မှာ အလွန်သဘောကျခဲ့ လေသည်။

"ဒီဇန်နဝါရီတဲ့ တိဟာ စာအရေးသားမှမဟုတ်ဘူး၊ ကာတွန်းဆွဲလည်း
မခေါ်ဘူးဘွဲ့၊ ပန်းချီပညာဖြောက် တဲ့ အစွမ်းအစသူမှာရှိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလူနှင့်
ကောင်းကောင်းမနေဘဲ တေတာက ခက်တယ်"ဟု ဂရိကာ ဒေါသဖြင့် သူ
မှတ်ချက်ချွဲသူးလေသည်။

ပိုလ်ချုပ်က ပန်းချီသာက်၌လည်း လုံးဝဝါသနာမပါဘူး မဟုတ်ချေ။
ဗမာဝတ္ထုမဂ္ဂရင်းတွင်ပါသော ပန်းချီ ရပ်များကို သူ သေသေချာချာကြည့်ကာ
ဝေဖန်လေ့ရှိသည်။

"ဒီပုံက အင်းလိပ်မမျက်နှာကိုကူးဆွဲပြီး ဗမာဆံတုံးတပ်ထားတာပဲကွဲ"ဟူ၍
တစ်ခါက (ကောလိပ်ကျောင်း သား)ဝတ္ထုစာအုပ်မျက်နှာဖုံးမှ မိန်းမရပ်တစ်ခု
ကြည့်ရင်း ဝေဖန်ခဲ့ဖူးလေသည်။

မင်းသုဝက်ရေးပြီး ဆရာတီးခင်ကြေ တူရှိယာသံသွင်းသော (မောင်ခွေးဘို့)
ကလေးချေ့စာအုပ်မှ ဆရာ ဦးသညာက်၏ပုံများသည် တကယ့် အဆင့်အတန်း

မြင့်သော ပန်းချီဂုဏ်မြောက်ပုံများဖြစ်ကြောင်းကို ပိုလ်ချုပ်သည် ကောင်းစွာ သိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပန်းချီလက်ရာကောင်းများ၏ အရသာကို သုံးသပ်ခံစား တတ်သည့် (Sense of Appreciation) အရည်အချင်း သူမှာရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုင့်ပေါ်သည်။

ဆရာတီးငွေကိုင်၊ ဦးပြောသူတို့၏လက်များကိုလည်း ပိုလ်ချုပ် မကြခကာ ချီးမွမ်းလေ့ရှိသည်။

စစ်အတွင်းက ဗမ္ဗာတပ်မတော်တွင် စစ်ပန်းချီဌာနဟူ၍ ဆရာတီးငွေကိုင်ကို ဦးစီးစေကာ တစမ်းတနား ဌာနကြီးတစ်ခုဖွင့်ထားခဲ့ခြင်းကို ထောက်၍လည်း ပိုလ်ချုပ်သည် ပန်းချီပညာကို မည်မျှအားပေးလို ကြောင်း သိနိုင်ပေါ်သည်။ ငှုံးစစ်ပန်းချီဌာနမှ ဆရာတီးငွေကိုင် အသက်သွင်းကာ သရပ်ဖော်လိုက်သော နာမည်ကျော် (ရွှေတောင်တိုက်ပွဲ)၏ပန်းချီကားကို ပိုလ်ချုပ် အထူးသဘောကျ ခဲ့လေသည်။ သည်လို ပန်းချီလက်ရာကောင်းများသည် လူငယ်များ၏စွန်းစားမှုနှင့် ဗမ္ဗာလွှာတ်လပ်ရေးသမိုင်းကို စာပေ၊ ရာဇဝင်၊ စာအုပ်များကဲ့သို့ပင် နောင်လာနောင်သားများအတွက် မှတ်တမ်းတင်လိမ့်မည်ဟူသော အချက်ကို ပိုလ်ချုပ် ကောင်းကောင်းကြီး သိခဲ့ပေါ်သည်။

တဗ္ဗာသိုလ်သမဂ္ဂ အိုးဝေမဂ္ဂရင်း ဒဂုံးမဂ္ဂရင်းတို့တွင် ပိုလ်ချုပ်၏ ဆောင်းပါးများကို ဖတ်ဖူးသူများသည် လည်းကောင်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂနှစ်ပတ်လည် ညီလာခံသတင်းများ၌ ပိုလ်ချုပ်၏ သဘာပတီမိန့်ခွန်း (အင်္ဂလာရိပ်လို့) များကို ကြားဖူးသူများသည်လည်းကောင်း၊

ဗိုလ်ချုပ်တွင် စာပေရေးသားရှုံး ထူးချွန်သော အစွမ်းရှိကြောင်းသိနိုင်ကြပေသည်။

ဗမာလိုရေး အင်လိပ်လိုပါ စွယ်စုံ မြောက်ကလောင်ရှင်တစ်ဦးပင်တည်း။

ဥပမာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်ဦးက ရွှေတိဂုံ ဖဆပလညီလာခံကြီးတွင်
သူ၏သဘာပတီမိန့်ခွန်းမှာ တိုင်းပြည်သို့ ဖြန့်ချိသော ဗမာဘာသာပြန်ထက်
သူရိုက်ယ်တိုင်ရေးသော အင်လိပ်လိုမူက သာလွန်ထူးကဲစွာ နက်နဲ့ ကောင်းမွန်ပြီး
အဆီအသား ပါလှပေသည်။

ရှင်းပြင် ဗမာလိုရေးသားရှုံးလည်း ဗမာစကားပြေတွင် ပိဋ္ဌ
စကားလုံးများကို အထူးကျမ်းကျင် သပ်ရပ်စွာ သုံးသပ်သူ အလွန်ရှားသူများအနက်
ဗိုလ်ချုပ်သည် တစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ (ဥပမာ ဒရိန်မဂ္ဂဇင်းမှာ သူရေးခဲ့သော
နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုးဆောင်ပါး) ဆန်းသစ်စာပေခေတ်ကို ရည်မျှော်သော
(တာရာမဂ္ဂဇင်း) သူ အထူးကရုံးကိုကာ ဖတ်လေ့ရှိသည်။

တစ်ခါက ဒရိန်တာရာသည် (သဟိန်း သို့မဟုတ် ကဗျာ) ဟူသော
"လူကိုလေ့လာခြင်း" ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးလိုက်၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည်
ရှင်းဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီးနောက်-

"ဆောင်းပါးကတော့ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခေါင်းစဉ်ကိုတော့
ငါနည်းနည်းပြောချင်တယ်၊ (သဟိန်း သို့မဟုတ် ကဗျာ) ဆိုတာက သိပ်ပြီး
တိတိကျကျ မရှိသေးဘူး။ (သဟိန်း သို့မဟုတ် Romance) ဆိုတာ မှ မှန်တယ်ကွဲ၊
ကဗျာက အင်လိပ်လို (Poetry) လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အဲဒီစကားက သိပ်
မဆိုလျှော်လှုဘူး။ (Romance) ဆိုတဲ့စကားမှ သဟိန်းနဲ့ အတိအကျ
ဆက်စပ်လို့ရတယ်" ဟု ခေတ်ဆန်း စာပေ ကလောင်မျှုးကြီး ဒရိန်တာရာအား

ဝေဖန်လိုက်ရာ၊ ကျွန်ုပ်မှာ အတော်အခဲ့သွားမိလေသည်။ အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပင် ငါး၏ဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး၊ ကဗျာဟူသော စကားလုံးကို သိပ် မကြိုက်ချင်လှ၊ သို့သော် သူထဲက်ပို၍ ဆီလျှော်မည့် ဘလုံးကိုတော့ တွေး၍ မရသောကြောင့် ပင်တည်း။

တစ်ညနောက် ဘပေအကြောင်းပြောရင်း တာရာမဂ္ဂဇင်းမှ (အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း) ဆောင်းပါး အကြောင်းရောက်သွားပြီး၊ သူက "ငြွေးမြိုင်ကတော့ ငဲ့ကို (အရိုင်း)တဲ့ကွာ၊ ဒါကတော့ ကြမ်းလွန်းတယ် ထင်တာဘဲ၊ ငါဟာ စင်စစ် ရိုင်းသလောက်တော့ ရိုင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မရိုင်းတဲ့အချက်အလက်တွေ လည်း အများကြီးရှိသေးပါတယ်ကွာ၊ မဟုတ်ဘူးလား (What do you say)" ဟူ၍ အနီးတွင်ရှိသော အောင်ကြည်းဘက်သို့ လုညွှေ့ပြီး ပုံးဖြီးဖြီး နှင့် မေးလိုက်လေသည်။

တူးသို့လ်နေဝင်း

+++++

ဦးခင်သန်းနှင့် တဗ္ဗာသိုလ်နေဝံး

ဦးခင်သန်းက ရေနံချောင်းအမျိုးသားကော်မူ အထက်တန်းပြဆရာ၊
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ယ် ဆရာ၊ စာပေသမား၊ တဗ္ဗာသိုလ်နေဝံးက
ဗိုလ်ချုပ်၏နောက်ဆုံးအပါးတော်မြဲ၊ ဘာသာပြန်ဆရာ။ ယင်းတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်
အနီးကပ်နေခဲ့သူများဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ယင်းတို့၏ ဗိုလ်ချုပ်အပေါ်
သဘာတားအမြင် များသည် အရေးကိုးပါသည်။ ၁၉၉၅ ခ နိုဝင်ဘာလထုတ်
နွယ်နီမဂ္ဂဇင်းများတွင်ပါသာ ယင်းတို့၏ အမြင်များသည် လုပ်များ
အလွယ်တကူ လေ့လာနိုင်အောင် ယဉ်တွဲဖော်ပြလိုက်ပါ သည်။

သုတေသနီတစ်ဦး

သို့

အယ်ဒီတာချုပ် နွယ်နီမဂ္ဂဇင်း

လူကြီးမင်းခင်ဗျား

လူကြီးမင်း၏နွယ်နီမဂ္ဂဇင်း ၁၉၉၅ ခုနှစ် မေလထုတ်တွင် တရေးဆရာ
တက္ကသိုလ်နေဂံး ရေးသား သော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆောင်းပါးတွင်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာစာကိုသာ အမိက အထူး ဦးစားပေး
သင်ကြားသည့် ရေနံချောင်းအမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းသည်
မြန်မာစာတစ်ဘာသာ တည်း ကိုသာ ဦးစားပေး၍ သင်ကြားသည်ဟု
ဆိုရာရောက်နေပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အထက်တန်းကျောင်းသားသာဝက အင်လိပ်စာ
မတော်ဟုလည်း ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စရာအကြောင်းတစ်ရပ်
ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ရေနံချောင်း အမျိုးသားအထက်တန်း
ကျောင်းတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်နေ့မှ သူ
ဆယ်တန်း အောင်မြင် သွားသည့် ၁၉၃၂ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ သူအား
အင်လိပ်စာနှင့် ပါဋ္ဌာသာတို့ကို သင်ပေးခဲ့ သော သူ၏ကျောင်းတွင်
ဦးခင်သန်းဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့်တကွ သူ၏ထိုကျောင်းတွင် နေခဲ့သော
သူ၏ကျောင်းများကိုပါ ပညာသင်ကြားပို့ချ ပေးခဲ့ရသဖြင့် သူတို့၏ထိုစဉ်က
ပညာအရည်အချင်းကို ကောင်းစွာအနီးကပ်သိရှိရပါသည်။

ရေနံချောင်း   အမျိုးသားအထက်တန်းကောင်းသည်   အစိုးရ^၁
 အထောက်အပံ့ခံကောင်းဖြစ်သဖြင့်   သင်ရှိုး   ညွှန်တမ်း   ကိုလည်း
 လိုက်နာကျင့်သုံးရပါသည်။   ထိုအပြင်   အစိုးရပြုလာန်းချက်   စာအုပ်များကို
 မသင်ကြား ဘဲနှင့် အမျိုးသားကောင်းမှ ကလေးများသည် အစိုးရစာမေးပွဲများကို
 ဖြေဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၂၈ ခုနှစ် မေလီးတွင်ရောက်ရှိလာ၍
 ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အစိုးရ အရင်း အာဏာနည်းသာဝင်း (ဘီ၊ အက်၊
 စီ)သည်   ရေနံချောင်းအမျိုးသား   အထက်တန်းကောင်းတွင်
 အထက်တန်းပြဆရာဖြစ်၍ သချိဘာသာကို သင်ပြပါသည်။ ဆရာဦးသာဝင်း၊
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် သူ့နှင့် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ
 မောင်မေအောင်တို့သည် ကောင်းအနီးတွင် ဒါမိတစ်လုံးဌား၍ နေထိုင်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်သည်   ရေနံချောင်း   အမျိုးသားအထက်တန်းကောင်းသို့ပဲ
 ၁၉၂၉ ခုနှစ် မေလတွင် အထက် တန်းပြဆရာ အဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရ၍
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အေားကောင်းသား ကိုးဦးပါဝင် သော သတ္တုမတန်း
 (ဘီ)ကို အက်လိပ်စာ သင်ရပါသည်။ ထိုနှစ် မတ်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၊ ပညာ
 ရေးဌာနမှ ကျင်းပသော သတ္တုမတန်းစာမေးပွဲတွင် ကျွန်တော်
 သင်ပြသောသတ္တုမတန်း တပည့်သုံးဦးတို့ စကောလားရှစ် (ပညာသင်ရု) ရ
 ရှိကြပါသည်။ ထိုစဉ်က ကောင်းတွင် ကျွန်တော်က အတိုင်ပင်ခံ စာတည်းအဖြစ်
 ဆောင်ရွက်၍ လက် ရေး မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ အက်လိပ်စာကဏ္ဍ

စာတည်းအဖြစ် မောင်အောင်ဆန်းအား တာဝန် ပေးအပ်ရာ မောင်အောင်ဆန်းက
ဆောင်ရွက်ရန် ကတိပေးပါသည်။ သို့သော် သူက အတွေ့အ ကြံနည်းသော
ကြောင့် "ဆရာ၊ ကျွန်တော် အဂ်လိပ် လို ဘာတွေရေးရမလဲ"ဟု ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်က သတင်း၊ ဆောင်းပါး၊ ဝါး၊ ပုံပြင်ကြိုက်ရာရေးနိုင်သည်ဟု
ပြောပါသည်။ ဥပမာအနေနှင့် ကျွန်တော်က တို့ မြေးအသိုးအခန်းတစ်ခန်း
ဘယ်လိုရေးရမည်ကို အကြံပေးလိုက်ပါသည်။ ရက်အနည်းငယ်ရှိလာသောအခါ
မောင်အောင်ဆန်းက သူ ရေးလာသော တို့မြေးအသိုးပုံပြောခန်းကို ကျွန်တော်
အား ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မောင်အောင်ဆန်းရေးလာသော စာမူကို
ယခုတိုင် အလွတ်ရလျက်ရှိ ပါသည်။ စာမူတွင် မြေးများက အသိုးအား...

Grandpa: "Please tell us a story." ဟု ပြောရာ

အသိုးက.. Children: "You had pumped me dry of
story."ဟူသောစာပိုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်   ထိုစဉ်က   ကိုးတန်းမျှသာရှိသေးရာ
ထိုကဲ့သို့သော အဆင့်မြင့် အဂ်လိပ်စာ ကို ရေးနိုင်သည်မှာ အုံသာစရာတစ်ခုဟု
ယူဆကောင်း ယူဆကြပေလိမ့်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အစ်ကိုအရင်း
ဦးအောင်သန်း(ယခုကွယ်လွန်) ရေနံချောင်း အမျိုးသားအထက်တန်းကော်းမှ
သုံးနှစ် တော်၍ ဆယ်တန်းအောင်မြင်သူရေးသော အဂ်လိပ်စာကိုဖတ်ရှုပါဦးလေ့။
ရေနံချောင်း အမျိုးသား ကော်းအုပ်ကြီးထံ ဦးအောင်သန်းရေးသော
စာတစ်စောင်တွင်...

"The Principal gave a sympathetic ear to my request."ဟူ၍
ရေးသားသည်ကို သိရှိရပါသည်။

ထိုအပြင်

အင်လိပ်လို

စကားပြောရသော

ကျောင်းစကားရည်လုပွဲတစ်ခုတွင်.. "Why buddhist monk should learn English" ဟူသော ခေါင်းစဉ်အကြောင်း လက်သီးလက်မောင်းတန်း၏
ပြောခဲ့ပုံများကို ကျွန်တော် ကြားယောင်နေပါသည်။

ထိုကြောင့်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်

ရေနံချောင်း

အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားနေစဉ် ကတည်းက
အင်လိပ်စာတော်ကြောင်း အကြောင်းအားလုံးစွာ ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရပါ
သတည်း။

ဦးခင်သန်း

တိုင်းပညာဝန်(အပြိုမ်းစား)

အမှတ်(၉၁)၊ ဘေး၊ တာမွေလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်မြို့။

၁၉၉၅ ခုနိုဝင်ဘာလထုတ် နွယ်နှီမဂ္ဂဇင်း

အယ်ဒီတာချုပ်ခင်ဗျား

နိုဝင်ဘာလထုတ် နွယ်နှီမဂ္ဂဇင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်၍
ရေနံချောင်းအမျိုးသား (နေ ရှင်နယ်) ကျောင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်ပညာသင်ကြားခဲ့စဉ်က

အင်လိပ်စာပြဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အငြိမ်းစား တိုင်းပညာဝန် ဆရာကြီးဦးခင်သန်း၏
အယ်ဒီတာချုပ်ထံ ပေးစာကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖတ်ရပါသည်။

ဆရာကြီးက နွယ်နှီမှ ကျွန်တော်၏ဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး ရော်ချောင်း
အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း မှာ မြန်မာစာ တစ်ဘာသာတည်းသာ
ဦးစားပေးသင်ကြားပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုရာရောက်ကြောင်း ရေးသား ထားပါသည်။
အင်လိပ်အစိုးရလက်ထက် (စစ်ကြီးခေတ်)က မြန်မာနိုင်ငံတွင်

- Anglo-Venacular အင်လိပ်မြန်မာ နှစ်ဘာသာကျောင်း

- European code အင်လိပ်ဘာသာ ဦးစားပေးသင်ကျောင်း

- နေရာင်နယ်(အမျိုးသား)ကျောင်း

များရှိရာ ကျောင်းအားလုံးသည် အစိုးရပညာရေးဌာနက ပြဋ္ဌာန်းသော
သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအတိုင်း သင်ကြားပို့ချက်ရကြောင်းကို ထိုခေတ်မီလိုက်သူ
အားလုံးသိကြပါသည်။ ဆရာကြီး စိုးရိမ်သလို အင်လိပ်ဘာသာမသင်ဘဲ
မြန်မာတစ်ဘာသာတည်း သင်ကြားခွင့်လည်းမရှိပါ။ သို့မှာသာလျှင်
ကျောင်းသားများသည် အစိုးရစစ် စာမေးပွဲများကို ဝင်ရောက်ဖြစ်ခွင့်
ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်လာမည့် ကိုအောင်ဆန်း အင်လိပ်စာ
တော်ကြောင်းကို ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၆ခုနှစ် တက္ကသိုလ်
သပိတ်အချိန်ကာလကပင် သိခဲ့ပါသည်။ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ (အိုးဝေ)မဂ္ဂဇင်းနှင့်
နယူး ဘားမား(အင်လိပ်)သတင်းစဉ် ကိုအောင်ဆန်း၏အင်လိပ်လိုရေးသားချက်
လက်ရာများကိုလည်း ဖတ် ရ၍ ပို၍ ပို၍ပင် သိခဲ့ရပါသည်။

ယခု ဆရာကြီး ဦးခင်သန်း၏အယ်ဒီတာထံပေးစာ ဖတ်ရသောအခါ
ကိုအောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်း အမျိုးသားကျောင်းမှာနေစဉ်ကပင် အင်လိပ်စာ
အရေးအသား ထူးခွဲနှင့်ကိုပါ သိရ၍ ဝမ်းမြောက် ကျေး ရူးတင်မိပါသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ၁၉၃၆ ခုနှစ်က အာဏာနည်နေး (ရူဂိုင်
၁၉)ထုတ် နေရာင်းသတင်းစာ တွင် ကျွန်တော်သည် ပိုလ်ချုပ်၏အင်လိပ်စာ
ကျမ်းကျင်မှုကို အောက်ပါအတိုင်း အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။

.. "of course his spoken accent did not have the grace and
charm of Oxford, Eton or Harrow, he might not be able to discuss
Shakespeare, Keats or Shelly. But as far as written English is
concerned, his style of sentence construction; his choice of words, his
powerful vocabulary, his skill at modern idiomatic English usage-all
point out clearly that his English was at least equal, if not better than,
any European school student.

"This article is my attempt to prove that Aung San, a product
of National High School, Yenangyanug, was indeed a powerful and
prolific writer of English prose."

အင်လိပ်စာ ကျမ်းကျင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာမက
သူ၏အစ်ကိုကြီး ဦးဘဝင်း (အာ ကနည်ဝန်ကြီး) အစ်ကိုလတ် ဦးအောင်သန်း
(ယခုကွယ်လွန်)တို့သည်လည်း သာမန်လူများထက် အင် လိပ်စာ

အထူးတော်ကြကြောင်း ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကိုယ်တွေ့ လေ့လာသိရှိခဲ့ရပါသည်။

ဤသည်မှာ မျိုးရိုးပီဒီ (Genetic)ပါ အရည်အချင်းပေလောဟု မဖြောတတ်ပါ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊   ဆရာကြီး   ဦးခင်သန်း၏ထောက်ပြချက်အရ¹⁰ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်လာမည့် နတ် မောက်မြို့သား ကိုအောင်ဆန်းသည် ရော်ချောင်း အမျိုးသားကြောင်းမှာ ပညာသင်ကြားနေစဉ်အခါက ပင် အက်လိပ်စာ ထူးချွန်သူဖြစ်ကြောင်း နိုင်လုံသော အထောက်အထားအဖြစ် သိရသဖို့ အထူးပင် ဝမ်းမြောက်ပိတ်ဖြစ်မိကာ ဆရာကြီးအား ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

တဗ္ဗာသို့လ်နေဝင်း

သုတေသနတစ်ဦး

သူနှင့် နှစ်ကြိမ်သာတွေ့ခဲ့ပါသည်။

ပထမအကြိမ် ၁၉၄၅ ခွဲသာလျောင်းဘုရားတွင် ခုတိယကဗ္ဗာစစ်ပြီးကာစ သူကို ပထမအကြိမ်တွေ့ဖူး ပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်သွားပြီးဖြစ်သည်။ သူနှင့်တွေ့ဖူး ချိန်းဆိုထားတဲ့နေရာကတော့ ပဲခူးမြို့ရဲ့ အနောက်ဖျားမှာရှိတဲ့ ခွဲသာလျောင်းရပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး စံပယ်ရာနေရာ။

ထိုအချိန်က စစ်ပြီးစမ့် ပဲခူးမြို့ကို ပြီတိသူစစ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က အုပ်ချုပ်နောက် မြို့တွင်းရှိ အဆောက် အအုံများတွင် ပြီတိသူစစ်တပ်များ စခန်းချေနေကြသည်။ ထိုကြောင့် စစ်ကြီးပြီးသွားသော်လည်း ပဲခူးမြို့ သူမြို့သားများ

မြို့တွင်းသို့ဝင်ခွင့်မရသေးဘဲ
စစ်အတွင်းကလို
မြို့စွန်မြို့များရှိ
ဘုရားကောင်းကန်ရပ် များတွင် စစ်ပြီးဘဝအဖြစ် နိလုံးနေရဆဲ။

သူလာမည့်အကြောင်း သတင်းစာများက ရေးသည်။ ထို့ကြောင့်
ထိနေ့ကမိုးလင်းအချိန်မှစ၍ ရွှေသာလျောင်းရပ်ပွားတော်မြတ်ကြီးတွင်
လူတွေရောက်နှင့်နေကြသည်။ ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်တွင်လည်း လူတွေ၊
အောက်ခြေသာက်တွင်လည်း လူတွေ၊ ရပ်နီးက လူတွေပါသလို ရပ်ဝေးက
လူတွေလည်းပါသည်။ လူကြီး များ သာမက ကလေးများပါ တွေ့ရလေသည်။

အောက်တို့ဘာလသည်
သီတင်းကျော်လဖြစ်သည်။
မှတ်သုံးရာသီကောင်းစွာ မကုန်သေး၍လားမသိ။ ထိုနေ့အဖို့ ရာသီဉာဏ်က
အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း၊ နံနက် ၈ နာရီကော်လာပြီဖြစ်သောလည်း နေရောင်ခြည်
ကောင်းစွာ မရသေး။

သူလာမည့်အချိန် နီးလာလေလေ လူတွေကများလေလေ။
နောက်ဆုံးခြေချစရာ ပင် နေရာမရှိတော့။ သူ ရောက်မည့်အချိန် နံနက် ၈
နာရီတိုက် ခန်းမှန်းနေကြသည်။ ရောက်ချိန်တန်နေသော်လည်း သူ မရောက်သေး
၍ ပရီသတ်က သူလာမည့် လမ်းဘက်သို့သာ မျှော်နေကြသည်။

သူလာလျှင် လွယ်လွယ်ကူကူ သွားနိုင်ဖို့ ရွှေသာလျောင်း
အရှေ့တောင်းတန်းတစ်လျှောက် ရဲသော် ဟောင်းများက
လမ်းကြောင်းလုပ်ပေးနေရသည်။ သူထက်ငါ မြင်လိုတွေ့ဗိုသောဆန္ဒကြောင့်
တစ်ခက် ကြာလျှင် လမ်းကြောင်း ပျောက်သွားပြန်သည်။

ထိများပြားလှသော ပရီသတ်ကြီး ထိနေ့ကတွေ့ဖို့စောင့်နေသည်မှ
မည်သူပါနည်း။ သူအမည်မှာ စစ် အတွင်းထိ မတည်ပြုမြဲမား။
အမျိုးမျိုးရေးကြသည်။ အချို့စာစောင်များက (စ)လုံးနှင့်ရေးပြီး (စန်း)၏။ အချို့က
(ဆ)န့်ရေးပြီး (ဆန်း)၏။ ပိုလ်ချုပ်ကြီး ကာနယ်အောင်စန်းဟူ၍ တစ်မျိုး၊
မေဂျာဂျင်နရယ် သင်အောင်စန်း ဟူ၍ တစ်ဖုံး၊ စစ်ရာထူးနှင့်အတူ (သင်)ပါ
ထည့်လိုက်ပြန်သေးသည်။

ထိုသို့ ရေးသားသုံးနှီးလာရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ဝန်ကြီး
မေဂျာဂျင်နရယ် အောင်ဆန်း၊ ထိုမှုတစ်ဖန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မေဂျာဂျင်နရယ်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟူ၍ အက်လိပ်လိုရော မြန်မာလိပါတွဲ၍ စစ် ရာထူးကို
ခေါ်ဝေါ်လာပြန်သည်။

ဒီလိန်င့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးခါနီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင်
ရန်ကုန်ပြီးကို ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့လက်မှ ပိုလ်မှူးနေဝံး (နောက်
ပိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝံး) ညီးဆောင်သော ဗမ္ဗာမျိုးချစ်တပ်မတော်က သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။
မေလ ၂၂ ရက်နောက်မှ မဟာမိတ်တပ်များ ရန်ကုန်သို့ရောက်ကြသည်။ ပြီတိသူအ
မှတ် ၁၅ တပ်မတော်က ရန်ကုန်ပြီးကို စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် စတင်အုပ်ချုပ်သည်။

မကြေခင် မန့်ကသတင်းစာများစတင် ထုတ်ဝေကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြတိသူ့လက်အောက်ရောက်နေ စဉ် တစ်လျှောက်လုံး
ပြည်သူများဘက်မှ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ပြီး ပြည်သူများကို အလင်းရောင်ပေး
ခဲ့သည့် ရှေ့ဆောင်သတင်းစာကြီးတစ်စောင် ရှိခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာ ကြီးမှာ
ခေါင်းကြီးပိုင်းမှနေရှု ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဘဏ္ဍာင်သခင်အောင်ဆန်းသည့် နိုင်ငံရေး

တွင်လည်း (ပိုလ်ချုပ်)၊ စစ်ရေးတွင်လည်း (ပိုလ်ချုပ်)ဖြစ်၍ ယနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်တို့က
(ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း) ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ရှုကြသည်ဟု ရေးသားရာမှာအစ
သူ့အမည်မှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟု တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးက တစ်ညီတည့်တိ
တည်း ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆ ရပါသည်။ ပိုလ်ချုပ်ဆိုသည့်
ရာထူးအခေါ်အဝေါ်မှာ ထိုအချိန် က အမြင့်ဆုံး ရှိနိုင်သည့် ရာထူးဖြစ်ပါမည်။

ပိုလ်ချုပ် အခေါ်အဝေါ်နှင့်ပတ်သက်၍ အင်လိပ်စာရေးဆရာကြီး
မောရစ်(စ)ကောလစ်(စ) ရေးသာသော (Last and First In
Burma)ဆိုသည့်စာအုပ်တွင်

"၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မောင့်ဘက်တန်က
အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်အတွင်း ရေးမှူး၊ သခင်သန်းထွန်းတိုကို
သီးခြားခေါ်တွေ့ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မဟာမိတ်သေနာပတီချုပ်ကိုယ်တိုင်
ပမာ့အမျိုးသားတပ်မတော်ပိုလ်ချုပ်၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်
စွဲစပ်ဆွဲးဆွဲးသည်ကို မြန်မာလူထုက သဘောကျကြောင်း၊ မောင့်ဘက်တန်က
သူ၏မှတ်တမ်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။"

"ထိုအချိန်လောက်မှာပင် အောင်ဆန်းက (ပိုလ်ချုပ်)ရာထူး
အခေါ်အဝေါ်ကို စသုံးဟန်ရှိသည်။ သူ့အ သက်က ၂၉ နှစ်သာရှိသေးပြီး
(ပိုလ်ချုပ်)ဖြစ်နေသည့်အတွက်ပို၍ ထူးခြားနေသည်။"

ဟု တရေးဆရာကြီး မောရစ်(စ)ကောလစ်(စ)က သူ့စာအုပ်တွင်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း(ပိုလ်ချုပ်)ရာထူး အခေါ်အဝေါ် သုံးစွဲနေသည့်အချိန်ကို
ခုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးချိန် ၁၉၄၅ ခုနှစ်လောက်ကို ခန့်မှန်းထား သည်။

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကြီးက (ပိုလ်ချုပ်)ဟု ဂုဏ်ပြုခေါ်၏သုံးစွဲသည့်နှစ်နှင့်
စာရေးဆရာကြီး မောရစ်(စ)ကောလစ်(စ) ခန်းမြန်းသောနှစ်တို့မှာ တစ်နှစ်တည်း
ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယနေ့လာမည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပြည်သူတို့အသည်းစွဲ နေပြီ
ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ထို့ကြောင့် ရွှေသာလျောင်းရှုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး
ရင်ပြင်ပေါ်နှင့်အနီးတိုက်တွင် လူည်းနေလျေအောင်း မြင်းဇော်း ပါမကျိုး
လူပင်လယ်ပြင်ကြီးရောက်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

“ହୋ” ଲୁହାଙ୍କିଆମେଡ଼ିଟର୍ସ୍‌ରେ । ଯିଦିନରେ ଫେବୃଆରୀରେ

မတ်တပ်ရပ်ကြသည်။ နောက်ဘက်ရောက်နေသူ များ ရှေ့သို့တိုးဝေ့ကြသည်။
လက်ချပ်သံများ ဆူပွဲက်သွားသည်။ နောက် ရယ်မောသံများ ထွကလာပြန် သည်။
သူကိုမြင်နိုင်ရန် သူထက်ဝါ တိုးဝေ့ကြည့်ကြရာမှ အဖြစ်မှန်ကိုသိကြသည်။

နံနက် ၉ နာရီလောက်တွင် ပြတိသူ့စစ်တပ်သုံး ဂျစ်ကားတစ်စီး
ရွှေသာလျှောင်းဘုရား တန်ဆောင်းရှေ့ ထိုးရပ်လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
စီးနှင့်လိုက်ပါလာသော ကားဖြစ်ရမည်ဟုသော ယုံကြည်မှန်င့် လူထုကြီးက

လက်ခုပ်သံများတီးလိုက်သည်။   လက်ခုပ်သံများ   လေချွန်သံများမှာ
အထက်ဘဝ်တိုင်အာင်ပင် ဟိန်း ထွက် သွားသည်။

                ဗိုလ်ချုပ်သွားမည့်   လမ်းကြောင်းတစ်လောက်   လမ်းကြောင်းရရန်
ရဲဘော်များက   လက်ချင်းယုက်၍   တားနေရသည်။   မကြာပါ   ဗိုလ်ချုပ်
ဂျိုလ်ကားပေါ်မှဆင်းပြီး စောင်းတန်းထဲ ဝင်လာပါပြီ လက်ခုပ်သံများ လေချွန်သံ များ
ကြားနေရဆဲ။

                “ဒ္ဓါ ဗိုလ်ချုပ်ကွဲ”။   ကျွန်တော့လိုပင်   ဗိုလ်ချုပ်ကို ပထမဆုံး
မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်ရသည့်အတွက် လက်ခုပ်သံများနှင့် ကြိုဆိုရှုက်ပြုရသည်
ကိုပင် အားမရတော့ပဲ လက်သီးလက်မောင်းတန်း၍ အော်ဟာစ် လိုက်သည့်
ပရီသတ်ထဲမှာ လူတစ်ယောက်၏အသံ။

                ဗိုလ်ချုပ်မှာ သူသွားမည့်နေရာကိုသာ စူးစိုက်ပြီး ခပ်သူတ်သူတ်
ခြေလှမ်းလှမ်းလျက်။ သူခေါင်းထား သော ကာကိုရောင်ဖော့ ဦးထုပ်နှင့်
ဝတ်ထားသော ကာကိုရောင်စစ်ဝတ်စုံတို့မှာ စိုးရွှေနေသည်။ ပဲခူး
ရန်ကုန်လမ်းခရီးလမ်းတစ်နေရာတွင် သီတင်းကျေတ်လက်ကျွန်မိုးမိုးဟန်တူသည်။
ပဲဘက်လက်ထဲတွင် မူ သူ စီးလာသော ရှူးဖိန်ပို့ကိုကိုင်လျက်၊ သူဖိန်အရောင်မှာ
အနက်ရောင်ဆိုသည်ကိုပင် ကျမ်းကျိုန် ၍ ပြောရမည့် ကိန်းဆိုက်နေသည်။
စီးရဖန်များ သွားရဖန်များ၍လားမသိ။ ဖိန်အရောင်မှာ ချုံရောင်ဖက်သို့
လုနေသည်။

                ဖိန်ပဲမှထွက်လာသော ခြေအိတ်များမှာ ရှူးဖိန်စီးရာတွင်
အသုံးပြုရမည့် ခြေ အိတ်အပါးစားမဟုတ်။ စစ်သုံး(ဘွတ်)ဖိန်ကြီးများ စီးရာတွင်

အသုံးပြုသည့် အစိမ်းရောင်ခြေအိတ်အ ထူစား၊ သူလူမျိုး သူနိုင်ငံ
လွှတ်လပ်ရေးအတွက် အချိန်ရှိသရွှေ့၊ စွမ်းဆောင်နေရွှေ့ ဖြစ်သလို ကြံ့သလို
လူပ်ရှားနေပုံရသည်။ သူမျက်နှာပေါ်က အသားရောင်မှာလည်း သွေးရောင်ပင်မရှိ။
အစားမမှန်၊ အအိပ် မမှန်ဖြစ်နေပုံရသည်။

သူရောက်ရမည့် နေရာကိုသာ ရောက်တော့မည်။ တစ်ဖက်တစ်ချက်က
လက်ခုပ်တီး ဟောအော်ကြိုစိုး နေကြသည့် လူထုဖက်ကိုလည်း
တစ်ချက်မျှလှည့်မကြည့်။ မဲဆွယ်သူတို့၏ အပြုံးမျိုးကိုပင်မပြု။

သူသည် ပြည်သူကိုချစ်သည်။ ပြည်သူသည် သူနောက်တွင်
တစ်စုတစ်ဝေးတည်းရှိသည်ကို သူ ယုံ ကြည်သည်။ ပြည်သူကလည်း
သူ၏ရှိုးသားစင်ကြယ်မှုကို အပြည့်အဝယုံကြည်ကြသည်။ ပြည်သူတို့အ တွက်
သူတွင် အနစ်နာခံ စွန်လွှတ်မှ အမြှေရှိနေသည်ကို ပြည်သူတို့က သံသယမရှိ။
လုံးဝလက်ခံသည်။ ဤသို့ပြည်သူနှင့် သူအကြား အပြန်အလှန်ထားရှိသော
နားလည်မှုတွေကြောင့် သူမတုန်ပြန်ချုပ်လည်း ပြည်သူက အမှတ်မထား။ စိတ်မချာ၊
ထို့ကြောင့် ပြည်သူတို့၏ ကြိုစိုးနေသော လက်ခုပ်သံများက အဆက်မပြတ်
ပေါ်ထွက်နေဆဲ။

ဒီလိုနှင့် သူ တရားဟောမည့်နေရာ ရောက်သွားသည်။ သူတရားဟောရန်
စီစဉ်ထားသည့်နေရာမှာ ရွှေ သာလျောင်းရပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး ရှေ့ရင်ပြင်ပေါ်
အတက်အဆင်း မုလ်ဝနားတွင်ဖြစ်သည်။ တရားဟော မည့်နေရာမှာ
ခမ်းခမ်းနားနားပြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိ။ ရဲဘော်ဟောင်းများ ဂိုင်းထိုင်နေသည့်
ကွက်လပ်အ လယ်တွင် တိုင်တစ်တိုင်နှင့် စကားပြောခွက်တစ်ခု။ ဒါပဲရှိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပင် အဆမ်းအနားမျှူးလုပ်သူက "လူထုကြီးခင်များ၊ အခုအချိန်ကစပြီး လူ ထုကြီးမျှော်လင့်တောင့်တနေတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်တရားဟောပါတော့မယ်" ဟု ကြေညာလိုက်ရာ လက်ခုပ်သွား ဘာသံများ၊ လေချွန်သံများမှာ လေးဖက်လေးတန်မှ တစ်ခဲနှင်းထွက်ပေါ်လာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဆောင်းထားသော ကာကိုရောင်ဖော်လို့ထုပ်သေးချုပြီး စကားပြောခွဲက်ရှိရာသို့ ထလာသည်။ စကားပြောခွဲက်မှာ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီး မဖြစ်မိက ပေါ်ခဲ့သောပုံစံမျိုး။ အချင်း ငါလက်မခန့်ရှိ အစိုင်းသဏ္ဌာန် စကားပြောခွဲက်။ လေးထောင့်ပုံသံကွင်းထဲတွင် အထက်နစ်ရောင်း၊ အောက်နစ်ရောင်း ပပရင်များနှင့် ဆိုင်းထားသည့် ထိုစကားပြောခွဲက်တွင် မျက်နှာမူ၍ ဗိုလ်ချုပ်စဉ်ဟောသည်။

ဟောပြောသော အကြောင်းအရာတို့မှာ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီးပြီးစ ကမ္မာနိုင်ငံများ အခြေအနေ။ ရန်ကုန် မြို့တွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ကြီးမျှူးကျင်းပခဲ့သော နေသူရိန် အစည်းအဝေးကြီးအကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော ဘုရင်ခံဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ (Governor's Executive Council)(အစိုးရအဖွဲ့)တွင် ဖဆပလမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြရန် ဖိတ်ခေါ်သည့် အကြောင်းများပါသည်။

ထိုသို့ဟောပြောရင်း

"ကျိုပ်တို့ ဘုရင်ခံကိုလည်း ခင်များတို့ အထင်မသေးကြနဲ့၊ သူလည်း ရတနာသုံးပါးကိုကြည်ညီသူပါ"

ဗိုလ်ချုပ်   ရှင်းလင်းချက်   အပြည့်အစုံမသိရခင်ကပင်
 လူထုကြီးပွဲကျေသွားသည်။   ဘုရားစောင်းတန်းတစ်   လျှောက်   သူ့ဖိနပ်သူ
 ကိုယ်တိုင်ကိုင်ပြီး   ရူသိုးသိုးနှင့်သွားနေသော   ဗိုလ်ချုပ်တွင်   ဒီလိုဟာသမျိုးရှိပါမ
 လားလို့   ထင်နေရာ၊   သူချုပ်သောပြည့်သူကို   စကားပြောခွဲက်က   တစ်ဆင့်
 အဆက်အသွယ်ရလာသည့် အခါတွင် ဟာသပါလာသည်။

"ခင်ဗျားတို့မရယ်ကြနဲ့၊ ကျျပ် အဟုတ်ပြောတာပါ။ ဘုရင်ခံက တကယ့်ကို
 ရတနာသုံးပါးကြည်ညီသူပါ" ပရိသတ် တစ်ကြိမ်ပွဲကျေသွားပြန်သည်။ ပရိသတ်
 ရပ်မောသံခဲ့သွားသောအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်က-

"ဘုရင်ခံ   ရတနာသုံးပါးကြည်ညီတဲ့အကြောင်းက   ဒီလိုပါ။
 ခင်ဗျားတို့ကြားကြတဲ့အတိုင်း   သူအတိုင်ပင်ခံ   ကောင်စီ(အစိုးရအဖွဲ့)မှာ
 အမှုဆောင် ၁၅ ဦးနေရာရှိလို့ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ကိုယ်စားလှယ်တောင်း တယ်။
 ကျျပ်တို့က   (၁၁)ယောက်   အမည်စာရင်းပေးလိုက်တယ်။   အဲဒီထဲမှာ
 ကွန်မြှောနစ်ပါတီက ကိုယ် စားလှယ် ကိုသိန်းဖေ (နောင် ဦးသိန်းဖေမြင့်
 စာရေးဆရာကြီး) အမည်ပါတယ်။ အဲဒါကို ဘုရင်ခံက ကို သိန်းဖေ နေရာအတွက်
 အခြားသူတစ်ယောက်ပေးပါလို့ ပြန်ကြားတယ်။ ဒီတော့ ကျျပ်တို့က ဘာဖြစ်လို့
 လဲလို့ မေးတော့"

"ဘုရင်ခံက ကိုသိန်းဖေက စစ်မဖြစ်ခင်က (တက်ဘုန်းကြီး) ဝတ္ထုရေးခဲ့လို့
 ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ ပြဿနာပေါ် ဖူးတယ်။   ဒီတော့ ဝန်ကြီးအဖွဲ့မှာ
 သူကိုထည့်လိုက်ရင် ဘုန်းကြီးတွေ ကန့်ကွက်လိမ့်မယ်လို့ အကြောင်း ပြတယ်။
 အမှန်ကတော့ သူဝန်ကြီးအဖွဲ့မှာ ကွန်မြှောနစ်တစ်ယောက်ပါလာမှာ မလိုချင်တာကို

ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း မပြောဘဲ ဘုန်းကြီးနဲ့လှည့်ခြောက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရင်ခံဟာ
ရတနာသုံးပါး ကြည်ညီသူ ပါလို့ ကျူးပြောတာ”

အတ်စုံသိသွားသော ပရီသတ်ကြီး၏တတိယအကြိမ် ရယ်မောသံများနှင့်
လက်ခုပ်သံများမှာ တော် တော်နှင့်အတော်မသတ်။

ဒီနောက် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် လူထုကြီးစည်းလုံးညီညွတ်ဖို့
ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်လိုက်သည်။

အစည်းအဝေးပြီးလျှင် ပြီးချင်း ခရီးဆက်ရေးမည်ဖြစ်၍ အနားမယူ။
အဆိုပါနေရာမှ ထွက်တော့မည် ဟန်ပြုနေစဉ် ရဲဘော်ဟောင်းများက
ကန္ဒိစာချုပ်အရ ဖွဲ့စည်းမည့် တပ်မတော်ကိစ္စ ငါးတို့ပါဝင်ခွင့်ရှိ မရှိ မေးကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က မတ်တပ်ရပ်ရင်း အသစ်တစ်ဖန် ဖွဲ့စည်းမည့် တပ်မတော်သို့
ဝင်ခွင့်ရသူများရှိသလို ဝင်ခွင့် မရနိုင်သူများလည်းရှိနိုင်ကြောင်း
ရဲဘော်ဟောင်းများကို အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် စုစည်းထားမည်ဖြစ် ကြောင်း
အားပေးစကားပြောကြားပြီး စောင့်ဆိုင်းနေသော ဂျစ်ကားဆီးသို့
ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားသည်။ ကျွန်ုတော့ တစ်သက်တွင် (ပထမ)ဆုံးအကြိမ်
မြင်လိုက်ရသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း။

+++++

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသမိုင်း ရဲ့ရှုပ်ပုံလွှာ

(သိမဟုတ်)

နှစ်ယောက်မရှိသည့် တစ်ယောက်တည်းသော လုထုခေါင်းဆောင်

တစ်ခါက တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုး မစွာတာ ဆလော့စ်(D.J Sloss) သည် အိုးဝေမဂ္ဂဇား အယ်ဒီတာ ကို သူရုံးခန်း၌ခေါ်တွေ့သည်။ အိုးဝေမဂ္ဂဇားသည် ထိအချိန်က တက္ကသိုလ်၏အဘဘော် ဖြစ်သည်။ မစွာတာဆလော့စ်သည် သာမန်ကျောင်းသားကလေးများက ပြေတိသျှအစိုးရကို အထင် ကြိုး၍ ကြောက်ရှုံး၊ ရိုသေ လာအောင် ပုံသွင်းလိုသူ၊ မြန်မာလူမျိုးတို့အား ကျွန်စိတ်သွင်းပေးလိုသူဖြစ် သည်။

အာကကမာန်ယာ်နေသော မစွာတာဆလော့စ် သည် အိုးဝေမဂ္ဂဇားတွင် ပါလာသော "လွတ်နေသော ငရဲခွေး တစ်ကောင် (A hell hound at large)"

ဆောင်းပါးကြောင့် အိုးဝေမဂ္ဂရင်း အယ်ဒီတာကို ခေါ် တွေ့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

မစွဲတာဆလေ့စ်က-

"လွတ်နေသော ငရဲခွေးကြီးတစ်ကောင် ဆောင်းပါးကို ရေးတဲ့သူဟာ ဘယ်သူလဲ"

ဟု အိုးဝေမဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာ ကို မေးပါသည်။ ဆောင်းပါးရှင်ကို ထုတ်ဖော်ရန် တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်း အုပ်ကြီး က တောင်းဆိုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

"ဆောင်းပါးရှင်အမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောလျှင် အယ်ဒီတာကို အရေးမယူ" ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ အိုးဝေမဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာ၏ အတည်ပြုချက်ကို ကျောင်းအုပ်ကြီးက ရယူလို ဟန် တူသည်။ သို့သော် မစွဲတာဆလေ့စ်ရှေ့တွင် ထိုင်နေသော အိုးဝေမဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာသည် ရွှေ့ချုပ်လည်း မပျော်၊ ခြောက်ချုပ်လည်း မကြောက်တတ်သော လူစားပင်ဖြစ်သည်။ အယ်ဒီတာက တဗ္ဗာသို့လ် ကျောင်းအုပ်ကြီး အား..."

"အယ်ဒီတာဆိုတာ ဆောင်းပါးရှင်ရဲ့အမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောရှိုး ထုံးစံ မရှိပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့လုပ်ချင် သလို လုပ်ပါ။ ထုတ်ဖော်မပြောနိုင်ပါဘူး"

ဟု တည်တည်ဖို့မြို့မြို့နှင့် ပြန်ပြောပြီး ကျောင်းအုပ်ကြီးရုံးခန်းမှ ထွက်သွားပါသည်။ ကျောင်းအုပ် ကြီးမှာ ရတ်တရက် ကြောင်နေပြီး၊ သူကို ပြတ်ပြတ်သားသား စိန်ခေါ်အံတူခဲ့သူ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသား အိုးဝေ မဂ္ဂရင်း အယ်ဒီတာ အား ကျောင်းမှထုတ်လိုက်လေသည်။

အိုးဝေမဂ္ဂရေး အယ်ဒီတာအား ကျောင်းမှထုတ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း တဗ္ဗာသို့လ် ကျောင်းသား များ သပိတ်မောက်လေတော့သည်။

တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် ဟိုက် စကူး ကျောင်းသား များ သို့လည်း
ကူးစက်သွားရာမှ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား သပိတ်အရေးတော်ပုံ ကြီး ပေါ်ပေါက်
လာရတောသည်။

နိုးကြားတက်ကြွန်သော ကျောင်းသားထု၏တော်လုန်ရေးစိတ်ဓါတ်ကို
တဗ္ဗာသိုလ်အာကာပိုင်များ မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုတဗ္ဗာသိုလ်၏
ကျောင်းသားသပိတ်ကြာင့် တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းအုပ်ကြီး မစွာတာ ဆလေ့စ်
နှတ်ထွက်ပေးလိုက်ရပြီး၊ မြန်မာအမျိုးသား ဆရာကြီး "ဦးဖော်တင်" ကျောင်း
အုပ်ဖြစ်လာ ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂပေါ်လာပြီး၊
အိုးဝေမဂ္ဂဇား အယ်ဒီတာလည်း တ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း
ခံခဲ့ရသည်။

ထိုသို့ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းအုပ် မစွာတာဆလေ့စ်ကို အပြုတိုက်ခဲ့သူ
အိုးဝေမဂ္ဂဇားအယ်ဒီတာ ကား လုပ်ငန်း အပေါ်နှင့် ရဲသော်ရဲသက်များအပေါ်
ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်ခဲ့သော နိုင်ငံအာကာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီး
"ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း"ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခေါင်းဆောင်ပိုသပြီး၊ သူရဲကောင်းအာကာနည်တို့တွင်
ရှိအပ်သည့် အရည်အချင်း နှင့်ပြည့်စုံ သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးပေါ်ထွန်းခဲ့ဖူးသည်။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း"ပင်ဖြစ်ပါ သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်း၊ ရဲစံစွန်းစားခြင်း၊
တော်လုန်ခြင်း၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ် မဟုတ်မလဲ ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊
ဆင်းရဲပင်ပန်းခံခြင်း၊ လိမ္မာပါးနှင်းခြင်း၊ စိတ်ရည်ခြင်း၊ အပြောအဟော တည့်မတ်

ကောင်းမွန်ခြင်းစသည့် အာဇာနည်သူရဲကောင်း အရည်အချင်းနှင့် ပြီးပြည့်စုံသူ ဖြစ်သည်။

အာဇာနည်-

အာဇာနည် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

အာဇာနည် ဟူသည်မှာ သတ္တိပျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သင့်မသင့် ရာမရာကို ခကာချင်းသိချို့ ပေါက် မြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သူကို ဆိုလိုခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော မိမိ တွင် ရှိသော သတ္တိပျတ္တိ စွမ်းရည်ကို သူနေရာသူ အချိန်ကာလ၊ နေရာကြာနအားလျှော်စွာ ပြီးမြောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်သူ အား အာဇာနည်ဟုခေါ်ဆိုထိုက်သူပင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ သမိုင်းတွင် ထင်ရှားသူဖြစ်ပြီး၊ ပြည်သူတို့၏ ဦးညွှတ်ရာ၊ အလေးထားရာ၊ ပြည်သူတို့၏ နှလုံးသည်းပွဲတွင် ရာသက်ပန့်စွဲမြေရာ ခေါင်းဆောင် ကောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အာဇာနည်ဟုဆိုထိုက်ပါသည်။ စစ်အတွင်းက ကိုယ်ကျိုးရာမည် ဆိုလျှင် ချမ်းသာလောက်သည်။ အခွင့်အရေးတွေရခဲ့သော်လည်း ဘာတစ်ခုမှုမယူခဲ့။ သူအဖို့ နိုင်ငံရေး ဆိုတာ ဆင်းရဲခြင်း၊ ငတ်ပြတ်ခြင်း၊ အနစ်နာခံခြင်းနှင့် အသက်ကို ပောနမထားဘဲ ရဲ့ စွန့်စားခြင်း ပင် ဖြစ်သည်ဟု ခံယူထားပုံရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ငယ်စဉ်ကလေးဘဝကပင် သူပုန်စိတ်ထားရှိပြီး၊ အကြံကြိုးသူဖြစ်သည်။ ငါ့မြင်းငါ့စိုင်း ညောင်ကိုင်း ရောက်ရောက် ဟူသော လူစားမျိုးဖြစ်သည်။ လူရိုင်းစိတ်ထားရှိပြီး၊ လူယဉ်ကျေးများနှင့် အသားမကျ

ခဲ့သူဖြစ်သည်။ မျက်နှာလို မျက်နှာရနှင့် အထက်လူကြီးများအား
တိုင်တောကုန်းချေ တတ်သူ များကို ရုံရှာစက်ဆုပ်သူဖြစ်သည်။

နေရာတိုင်းတွင် ပိုလ်စွဲချင်သောစိတ်ခါတ်ရှိ၍ အဂံလိပ်-မြန်မာ
သတ္တမတန်းစာမေးပွဲတွင် ပမာတစ် ပြည်လုံး နိုဝင်ဘာ စွဲခဲ့၍ အထက်တန်း
စကောလားရှုစ်ရွဲသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းနှင့် အမျိုးသား ကျောင်းများ တွင်
ပထာမ စွဲ ၍ ဦးချွေး ဆုရရှိခဲ့သည်။ လူအများက "ဒါတော့မဖြစ်နိုင်ပါဘူး" ဟုပြော
လျှင် မဆုတ်မနစ် မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပြတ်ရှိ သူလုပ်ချင်သော
အလုပ်ကိုလည်း စွတ်တရွတ်လုပ် တတ်သော အကျင့်ရှိသူဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးက
တစ်ဦးကို အနိုင်မထက် ကျင့်ခြင်း၊ မတရားညွစ်ပတ် ခြင်း ကို စက်ဆုပ်မှန်းတီးပြီး၊
မှန်ကန်ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို အထူးနှစ်သက်လိုလားသူဖြစ်သည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် စိတ်ကူးအဆန်းအပြားများကို
တွေးတော့တတ်သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ တစ်ဦးတည်း နေ ထိုင်ရင်း
ပျင်းရိသောအခါများတွင် ပါးစပ်ဆိုင်းတီးကာ မိမိကိုယ်မိမိ ဖော်ဖြေလေ့ရှိသည်။
ပေါ်စဉ် က အတီး အမှတ်၊ အကအခိုက်တွင် နှစ်သက်သဘောကျခဲ့ပြီး
အထူးသဖြင့် ဆိုင်းတီးဝါသနာပါခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ပိုလ်ချုပ် သည် စကာအပြောအဆို နှုတ်နည်းသူဖြစ်ပြီး၊ အဝတ်အစား
စွက်မှုကြောင့် နောက်ပြောင် ခြင်း ကိုလည်း ခံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ ဂိုက်ပေးခြင်း၊
ဆိုက်ပေးခြင်း၊ ကိုယ်ကာလအလုပ်ပြုပိုင်ခြင်းတို့ကို စိတ်မဝင် စားသူ၊
အာရုံမထားသူဖြစ်၍ အဝတ်အစားကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဝတ်လေ့ရှိသူဖြစ်သည်။

ခေါင်းတုံး ဆံတောက် ကို ဆီမလိမ်း ဘဲ ၁၀ တန်းအောင်သည်အထိ
ထားခဲ့လေသည်။ မည်သူကိုမှ အရောတဝ် မနေခဲ့ပေ။

ကျွန်းမာရေးအတွက် သောလုံးကတားခြင်းမှအပ အခြားကတားနည်းများကို
စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ကပိုကရို နှင့် ဖိနပ်မပါဘဲ လမ်းသွားတတ်လေ့ရှိပြီး၊
လူ့လောက ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုတွင် ခွကျသူ ဖြစ်သည်။ ထင်ပေါ်မှုကို
မလိုလာဘဲ ကုပ်ကုပ်လေးနေပြီး၊ နောက်ကွယ်မှ အလုပ်လုပ်ရသည်ကို နှစ်သက်
သဘော ကျသူဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် နိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးအတွက် မဆုတ်မနစ်၊
မဖြစ်မနေ၊ ပေပေ တေတေ၊ သေချင်သေ လုပ်မည့် လူစားဖြစ်သည်။
အလွန်လည်း ခေါင်းမာသူဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည်   ဥပဒေအချုပ်အချယ်ကို   သူ၏အမျိုးသားရေး
ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ဆူးငြောင့်ခ လုတ် ဟု မှတ်ယူထားသူလည်း ဖြစ်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်သည် အပိုတွေဘာမှမလုပ်။ လောကွတ်ဆိုတာ ကို အယုံအကြည်
မရှိသူဖြစ်သည်။ လောကဝတ် ကို ပကာသန အပိုအလုပ် ဟု သဘောထားသူဖြစ်
သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် လမ်းသွားလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရရှိပြုလေ့မရှိသည်ကို
သူအကျင့်တစ်ခုဖြစ်သည်။   သူကား   အစဉ်းစား   ကြီးသူဖြစ်သည်။
သူ၏စဉ်းစားခြင်းအလုပ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သည်ကိုမျှ ရရှိမ စိုက်သူဖြစ် သည်။
ဗိုလ်ချုပ်သည် အခြားသူများကဲ့သို့ နေ့တွင် အလုပ်လုပ်လေ့ရှိ၍ ညမှသာ တစ်ည့်
လုံး စားပဲတွင် ထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်လေ့ရှိသူဖြစ်သည်။ အရေးကြီးလျှင်
တစ်မေးမှုမအိပ်ဘဲ အလုပ် လုပ်တတ်သည်။ စိတ် လည်း အလွန်မြန်သူဖြစ်သည်။

တို့ပမာအစည်းအရုံးတွင် အဆင်းခဲ့အခံနိုင်ဆုံး နိုင်ငံရေးသမားကို
 ပြပါဆိုလျှင် မိုလ်ချုပ်ကိုပြရမှာဖြစ် သည်။ စားရမဲ့၊ သောက်ရမဲ့၊
 ဝတ်ရမဲ့ဖြစ်နေစေကာမူ သူ့အားလစဉ်ငွေကြေးလိုသမျှ ထောက်ပံ့နိုင် သော
 သူ့မိခင်ကြီး ကို ခုက္ခမပေးခဲ့ပေ။ မိုလ်ချုပ်သည် "အင်လိပ်နယ်ချဲ့ကို
 လက်နက်ကိုင်ပြီး မတတ် လုန်ရင် ပမာပြည် ဘယ်တော့မှ မလွတ်လပ်နိုင်ဘူး"ဟု
 ယုံကြည်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။

မိုလ်ချုပ်၏ ချစ်စရာအကောင်းဆုံး အဂ်ရပ်တစ်ခုမှာ "လုံးလ ဒီရိယ
 နဲ့ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ မိုလ်ချုပ် သည် စကား မပြောလျှင် လုံးလုံးမပြော။
 ပြောလျှင်လည်း အိပ်နေသူကိုပင် နှီးချုပ်ပြောတတ်သည်။ စားစရာ မရှိလျှင်
 အငတ်ခံခဲ့ပြီး၊ စားစရာရှိလျှင် အဝစားတတ်သူဖြစ်သည်။ တဗ္ဗာသို့လုပ်ကျောင်းသား
 သဝက မိုလ်ချုပ် ကို သူငယ်ချင်းတွေက "အောင်ဆန်းဆိုတဲ့ ငတိဟာ နည်းနည်းမှ
 ဆိုရယ်မဖြစ်ဘူး ကွဲ"ဟု ပြောခြင်း ကိုခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် မိုလ်ချုပ်သည်
 စာအလွန်ဖတ်သူဖြစ်သည်။

မိုလ်ချုပ်သည် ပင်နီအကြိုဂုတ်ပြု၊ ချည်လုံးချည်အဟောင်းကို ဝတ်၍
 ဆံပင်စုတ်ဖွားနှင့် နိုင်ငံရေးလုပ် နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ "မြန်မာ့သမိုင်းတွင်
 မြန်မာတစ်ပြည်လုံး အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို လက်နက်မ ဆောင် မသုံးသဲ
 ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ကျေန်စစ်သားနှင့် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့လောက် ဘယ်သူမှ
 ထောက် အောင်မြင်ခြင်း မရှိ"ဟု သမိုင်းဆရာများက ဆိုခဲ့ကြသည်။

မိုလ်ချုပ်သည် စကားပြောလျှင် ဘုက္ခသော်လည်း
 အလုပ်အလွန်လုပ်သူဖြစ်သည်။ ကျောင်းသား သဝက ရုံးရုံးနေခဲ့ပေမဲ့

မဟုတ်မခံစိတ်ရှိသည့် မီးခဲလိုလူစားမျိုးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် လွတ်လပ် ရေးအတွက် ကြီးကြီး ပမ်းပမ်း နှင့် စွန့်စွန့်စားစား တိုင်းပြည်ကို သစ္ာမဖောက်ဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူပင် ဖြစ်သည်။ မိမိ ရရှိထားသော ရာထူးတာဝန်နှင့် ဉာဏ်အာကာကို အလွှာသုံးစားမလုပ်ခဲ့သော သမိုင်း ၏ တောင်းဆို မူးကြောင့် ပေါ်ထွက်လာသော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်ပါသည်။

ကျွန်တော် အလွန်လေးစားကြည်ညီသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း" အ ကြောင်း ကို ရေးချင်တာတော့ ကြာပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ မရေးဖြစ်ခဲ့ပါ။ မရေးဖြစ်သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ပတ်သက် ၍ စိတ်ကူးနှင့် ကျွန်တော် Sketch လိုင်းတွေ ရေးနေမိသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းကို သာမန်ကာ လုံကာ ပေါ်ပေါ်မပြောလိုပါ။ အလေးအန်ကိုယ်တွေ့ခြင်းပြီး ဗိုလ်ချုပ်၏ဘဝဖြစ်စဉ်ထဲမှ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်ရပ်လေးတွေကို ဆွဲထုတ်ပြဖို့ စိတ်ကူးမိပါသည်။

ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့မှတ်ခဲ့လေ့လာခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အထူးဖွံ့ဖြိုးစာအုပ်များမှ၊ ကျွန်တော် စုဆောင်း ထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းစာအုပ်များမှ ကျွန်တော်ရင်ထဲစွဲကျွန်ရစ်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ် ၏ ရုပ်ပုံဘွား အပိုင်းအစ များကို ကျွန်တော် ပြန်စီကြည့်နေမိသည်။ ဤဆောင်းပါးသည် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဂုဏ်ပြုလိုသောကြောင့် ရေးရသော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ် သည် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးပို့သူကာ ပညာရှင်ပင်ဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန် ဆန့်ကျင်ရေး နှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတို့က်ပွဲ၏ မီးရျှုးတန်ဆောင်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏တစ်

ပိုင်း တစ်စ ရှုပ်ပုံလွှာ ကို အရောင်လွင်လွင် နှင့် ကျွန်တော်
ဆေးသားတင်နေမိပါတော့သည်။

(၁၉၄၀)ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးကြီး၏
အမူဆောင်အစည်းအဝေးကို မွန်လေး တွင် ကျင်းပ လေသည်။
အမူဆောင်အစည်းအဝေးကျင်းပနေဆဲမှာပင် ပြီတိသူ့လေဘာပါတီခေါင်း
ဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ "ဆာတက်ဖို့ကရစ်ပ်"သည် မြန်မာပြည်၏ အခြေအနေကို
လေ့လာရန်ရောက် ရှိ လာသည်။ တို့ပမာအစည်းအရုံး ခေါင်းဆောင်များနှင့်
တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးလို၍ "ဆာစတက်ဖို့က ရစ်ပ်"အား "သခင်ကျော်စိန်" က
မွန်လေးသို့ခေါ်လာသည်။ အစည်းအဝေးတွင် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်စိုး၊
သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်လေးမောင်၊ သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်တိပ်တင်
ကိုယ်တော်ကြီး၊ သခင်လှုသော်တို့နှင့် ဆာစတက်ဖို့ကရစ်ပ်
တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးခဲ့သည်။

"ဆာစတက်ဖို့ကရစ်ပ်"က

"အဂ်လိပ်လက်အောက်က လွှတ်အောင်လွှတ်လပ်ရေးကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့
ရအောင်လုပ်မှာလဲ" ဟု မေး သည်။

"သခင်အောင်ဆန်း"က

"တရားတယ် ထင်တဲ့ နည်းနဲ့ ရအောင် လုပ်ယူမှာပဲ"ဟု ဖြေ၏။

"ဆာစတက်ဖို့ကရစ်ပ်" က

"ဘယ်လို တရားတယ်ထင်တဲ့ နည်းလမ်းလဲ"ဟု ထပ်မေး၏။

"သခင်အောင်ဆန်း"က

"တရားတယ်ထင်တဲ့နည်းဆိုတာ ရရာနည်းနဲ့ လုပ်မယ်လို့ပြောပါ၊
ဥပမာဏာ ခင်ဗျားအီတ်ထဲမှာ ထည့် ထား တဲ့ ဖောင်တိန်ဟာ ကျွန်တော်ပိုင်တဲ့
ဖောင်တိန်ဆိုပါတော့။ ခင်ဗျားက ကျွန်တော်ဆီက အနိုင်ကျင့်ပြီး လုယူ
ထားတယ်ဆိုပါတော့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားကို တောင်းပန်ပြီးပြန်ပေးပါ
ဗျာလို့ ရွှေ့ တောင်းမယ်။ မရရင် နောက်တစ်နည်းနဲ့တောင်းမယ်၊ အဲဒီလို့
မရတဲ့အဆုံးကျတော့ မပေးဘူးလား၊ ပေးမလား ဆိုပြီး မြိမ်းခြောက်တောင်းမယ်၊
ဒါနဲ့မှ မရရင် ဟောဒီလို့ အတင်းလုယူ မယ်"

ဟု ပြောပြောဆိုဆို "ဆာစတက်စို့ကရစ်ပဲ"၏အီတ်ကပ်ထဲက
ဖောင်တိန်ကိုဆွဲယူလိုက်ရာ ကရစ်ပဲ ၏ ကုတ်အကျိုး အီတ်ကြီးပါ
ပြ၍ပါသွားတော့သည်။

"အဲဒါ ကျွန်တော် တရားတယ်ထင်တဲ့ နည်းပဲ၊ ကျွန်တော်ဖောင်တိန်
ပြန်ရဖို့က လိုရင်းပဲ"

သခင်အောင်ဆန်း သည် ဇည်သည့်တစ်ယောက်၏အကျိုးပြသည်ကို
အားမနား။ အလိုက်မသိတတ် စွာဖြင့် သူ ပြောလိုက် ကို ဆက်ပြောခဲ့သည်။

"ကဲ အခုလို လုပ်ယူရတော့ ကောင်းသေးရဲ့လား၊ ကျွန်တော်မှာတော့
ကျွန်တော်ဖောင်တိန်ပြန်ရပါ ရဲ့၊ ခင်ဗျား မှာတော့ အကျိုးအီတ်အပြခံရတာဘာ
အဖတ်တင်တာပေါ့၊ စောစောကဘာ ပြန်ပေးလိုက် ရင် အကျိုး လည်း မပြသူး။
ကျွန်တော်လက်တောင် တော်တော်နာသွားတယ်။ ခု ကျွန်တော်ပြောနေ တာ
တွေဟာ အပိုပြောတာလဲ မပါဘူး။ မြိမ်းခြောက်နေတာလည်း မဟုတ်ဘူး။
တကယ့်ဖြစ်လာနိုင် တဲ့ သဘော ကို ပြောပြနေတာပဲ"

"ကရစ်ပ်" မှာ ဘာမျှမပြောနိုင်။ အားပါးရ ဟားတိုက်၍သာ
ရယ်မောနေရာတွေ၏။ ပြီးမှ "ကရစ်ပ်" က

"ဒို ချစ်စရာကောင်းတဲ့ အောင်ဆန်း၊ ချစ်စရာကောင်းတဲ့
အောင်ဆန်း"ဟု အထပ်ထပ်ရေရှာတဲ့ သည်။

ဤသည်ကား ကျွန်တော်တို့၏ အပျီးသားခေါင်းဆောင်ကြီး၏
အားမနာတတ်ပုံ၊ ပြတ်သားပုံပင်ဖြစ် သည်။ နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး နှင့်
ပတ်သက်လာလျှင် သခင်အောင်ဆန်းသည် မည်သူ့ကိုမှ အားမနာ။ မည်သူ့ကိုမှ
ကရ မစိုက်။ ရဲ့ဝံစွာ ရင်ဆိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဤဇ္ဈားမှာ
မည်သူ နှင့်မှမတူနိုင်သော နိုင်ငံချစ် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဟု ကျွန်တော်
ဆိုချင်ပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်း သည် စားလည်းနိုင်ငံရေး၊ အိပ်လည်း နိုင်ငံရေး၊
နိုင်ငံရေးသာ အမိ၊ နိုင်ငံရေးသာ အဖ ဟု ခံယူပြီး၊ အားလုံးကို
လျစ်လျှော့သူလည်းဖြစ်သည်။ ဒါကြာ့လည်း ဆရာ"အရှန်တာရာ" က
"ရပ်ပုံဘွား" စာအုပ်တွင်ပါရှိသော "အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း"ဆောင်းပါးတွင်
"သူတွင် နိုင်ငံရေး ဝိညာဉ် ကား ပြင်းထန်လှ၏။

နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းသာ လုပ်သော လူတစ်ဦးဖြစ် သည်။ သူသည်
ရှိုင်း၏။ ကြမ်း၏။ ကြောင်၏။ ကိစ္စမရှိ။ သူသည် ဧည့်ခန်းဆောင်မှ ဂုဏ်သရေရှိ
လူကြီးလူကောင်းမဟုတ်။ တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခု တည်း
ကိုသာ လုပ်သော နိုင်ငံရေးသူတွေပါဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ကိစ္စမရှိ" ဟု
ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည်

ဒို့ပမူအစည်းအရုံးဝင်ဖြစ်သည့် အခါန်မှစ၍ ကတိပြု နတ်မောက် သို့
မပြန်သလောက်ဖြစ်၍ သူ အလွန်ချစ်သော အမေ နှင့် အဆက် ပြတ်သလောက်
ဖြစ်နေ ခဲ့သည်။

တစ်နေ့တော့... သူအမေ ရန်ကုန်ဆင်းလာပြီး ကြည့်မြင်တိုင် တွင်
တည်းခိုနေစဉ် သခင်အောင်ဆန်း သည် "ဗိုလ်လကျိုာ" ကို ခေါ်ပြီး သူအမေ ထံ
ရောက်လာသည်။ သူအမေ ကို လာတွေ့ခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ သူအမေ က
သနားကြင်နာစွာ နှင့် မေးခွန်းတွေ အမျိုးမျိုးမေးသည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည်
ခေါင်းင့်ပြီး မေးတာ ကို တို့တို့ပြတ်ပြတ် ပဲ ဖြေသည်။ မိနစ် ၂၀ လောက်နေပြီး၊
သူအမေ ကို နှုတ်မဆက်ဘဲ ပြန်ခဲ့ သည်။ လမ်း တွင် စကားတစ်ခွန်းမှမပြောဘဲ သူ
အလွန်ချစ်သောအမေအတွက် စိတ် မကောင်းဖြစ် နေရာ သည်။

သူအမေ နတ်မောက်ပြန်တော့ ဘူတာရုံ လိုက်ပို့သည်။
သခင်အောင်ဆန်း သည် ဘာမှမပြောဘဲ ခေါင်းင့် နေသည်။
မိုးရထားထွက်စပြုသော ပလက်ဖောင်းပေါ်ထိုင်ချပြီး၊ ရထားပြတ်းပေါက်က
ကြည့်နေသည့် သူအမေ ကို ရှိခိုးကန်တော့ လိုက်သည်။ အပြန်တွင်
ဗိုလ်လကျိုာအား "ကျူပ် နိုင်ငံရေးလုပ်တာကို အမေ က ဒါလောက်
မကန့်ကွက်ပါဘူး။ ကျူပ် အေးတိအေးစက်နိုင်တာ၊ စာမရေး ဘာမရေး နဲ့
စိမ်းကားတာကို အမေ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေပုံရတယ်။ အမေက သနားပါ တယ်"

ဟု ညည်းတွား ပြောရှာသည်။

သခင်အောင်ဆန်း သည် သူအမေကို အခြားညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ
ချစ်သည်ထက်ပို၍ ချစ်သလို သူအမ ကလည်း သူ အကယ်ဆုံးသား အပေါ်
အခြားသားသမီးများထက်စာလျှင် ပို၍ချစ်ခဲ့ရှာသည်။

ပိုလ်ချုပ် သည် အမေချစ်သော သားတစ်ယောက်ပင်ဖြစ်သည်။
လူသားဆန်ဆန် အမေကို မြတ်နီး တန်ဖိုး ထားသော၊ ဘာနဲ့မှ မလဲနိုင်သော
သားတစ်ယောက်အဖြစ် ကျွန်တော်တို့တွေ့လိုက်ရပါတော့ သည်။

၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ၊ ၁၇ ရက် စနေနေ့တွင် ဗမ္ဗာတပ်မတော်သားများသည်
ယခု တော်လှန်ရေးပန်းခြံ၊ မြိုလ်ပို့ ထားသော နေရာ ၌ တပ်ထွက်ပွဲအစမ်းအနားကို
ကျင်းပြောလေသည်။

အဂ်လိပ်နှင့် အမေရိ ကန်တို့အား ရဲရင့်စွာချေမှုန်းကြမည့်
ဗမ္ဗာတပ်မတော်သားများအား အမိပတီ" ဒေါက်တာဘမ်"နှင့်
ဂျပန်စစ်ဘက်အရာရှိကြီးများက လာရောက်အားပေး နှုတ်ဆက်ကြသည်။
စစ်ထွက် ဗမ္ဗာအောင်လံတော် ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလက်သို့
ဒေါက်တာပမ်းနှင့် မေဂျာဂျင်နရယ် ဆက္းရှင်း တို့က ပေး အပ်လေသည်။
ပြီးနောက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရဲဘော်တို့အား တပ်ထွက် မိန့်ခွန်းပြောကြား
လေသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏တပ်ထွက် မိန့်ခွန်းသည် နာမည်ကျော်
သမိုင်းဝင်မိန့်ခွန်းပင်ဖြစ်သည်။ တို့တို့ နှင့်လိုပ်ငါးရောက်အောင်
စကားပရီယာယ်ကြွော်ဝော်ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား လုညွှေးပြောဆို သွားပုံမှာ
ရာဇ်ဝါယာ စာတင်လောက်သည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား နားလုညွှေးပါးရှိက်ခဲ့သော

မတ်လ တော်လှန်ရေး သည် မြန်မာ့သမင်းဘမျက်နှာတွင် သေနတ်သံများဖြင့်
တုန်ခါမြည်ဟီးနေတော့ သည်။

ဖက်ဆစ်ဘိလူး တို့မှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆင်ထားသောအကွက်ထဲသို့
လုလုပပကျရောက်ခဲ့၍ မတ်လ တော်လှန်ရေး တွင်
ပြည်သူ့တို့အောင်ပွဲဆိုင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရဲသော်တို့ တိုက်ရမည့် ဖက်ဆစ်
အရာရှိကြီးများရှေ့တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောသွားသော တပ်ထွက် မိန့်ခွန်းမှာ
"ရဲသော်တို့

အကျယ်ခဲ့ပြီး ရည်ရည်မပြောချင်ဘူး။

အခ စစ်မြေပြင် ကို ထွက်ရမယ်၊ ဆင်းခဲ့မယ်၊ ငတ်မယ်၊

အခက်အခ တွေ နဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်။

ဗားပို့ ဗားပို့သွေးကိုပြုပါ။ အထက်ပိုလ် များရဲ့ အမိန့်ကို နာခံကြပါ။

အထက်ပိုလ် တွေ ကလည်း သာတူညီမျှ ရဲသော် စိတ်ထားပါ။

ရဲသော် တို့ကို ကတိပေးထားတဲ့အတိုင်း ကျေပ်ကိုယ်တိုင် ရဲသော် တို့နဲ့

အတူချီတက်မယ်။

ဗားရန်သူ ကို ချေမှန်းကြ။

အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူ ကို ရှာပြီး တိုက်ကြ။

ဒါပဲ"

လူထုပရိသတ်ကြီး၏လက်ခုပ်သံများ

ဆူညံသွားသည်။

ထိုလက်ခုပ်သံများနှင့်အတူ

"အရေးတော်ပုံ

အောင်ပါစေ"ဟူသော

ကြွေးကြော်သံများသည်

ပဲတင်ထပ်မြည်ဟီးတုန်ခါနေတော့သည်။

ထိုနောက်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် တက္က ဗမ္မာတပ်မတော်သားများသည် တပ်ဖောက်၏
ရန်ကုန်မြို့မှ အလျှို့ဝှို့ ပျောက် သွားကြလေသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့သည်
မိမိတို့အား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းမည့် ရဲသော် များအား နှုတ်ဆက် အားပေး
ငေးမောက်၍ရှုရင်း ကျိန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအတွက်ကြောင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင်
ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တစ်ပြည်လုံး ပိုင်းဝန်း တော်လှန်ကြသည့်
"တော်လှန်ရေးနေ့"ဟူသော နေ့တူးနေ့မြတ်ကြီး မြန်မာ့သမိုင်းတွင် ပေါ် ပေါက်
လာရခြင်း ပင် မဟုတ်ပါလော်။ ဗိုလ်ချုပ်၏တပ်ထွက်မိန့်ခွန်းသည်လည်း
သမိုင်းဝင်တော်လှန် ရေး မိန့်ခွန်း ဖြစ်လာရခြင်း ပင် မဟုတ်ပါလော်။

ဗိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့သည့် "အနီးကပ်ဆုံးရန်သူကို ရာမြို့တိုက်ကြ"
ဟူသောစကားသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း
တပ်ထွက်ရဲသော်အားလုံးသိခဲ့ သော်လည်း ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကြီးများ၊
စစ်ဘက်အရာရှိကြီးများမသိခဲ့၊ သိများသိခဲ့လျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကို ဇက် ဖြတ်ပစ်မှာ
သေချာသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် ကြုံသည်ကိုမမှုခဲ့၊ ကြောက်လည်း
မကြောက် ခဲ့။ သူ့အသက်ကို တိုင်းပြည်အတွက် ပေးလှုံးထားပြီးပြီ မဟုတ်ပါလော်။

အချိန်ကား ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း၌ဖြစ်သည်။
ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ တပ်မတော်အရာရှိကြီး "ဗိုလ်မှူးအောင်
(ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ)၏ခြုံဝှက်ရှိ ကင်းဂိတ်တွင် "မြေဝတီရဲခေါင်"ဆိုသော ရဲသော်
လေး ကင်းစောင့် နေသည်။ မိုးတဖွဲ့ဖွဲ့နေသည့်ကြားမှ ထီးမပါ၊ အကာမပါနှင့်
ဦးခေါင်းငံ့၍ စဉ်းစား လာသူ တစ်ယောက် ခြံးဂိတ်ဝ သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ရဲဘော်ရဲခေါင်ရှေ့မှဖြတ်၍   တက်မည်ပြု၍   လုံစွဲ   တပ်ထားသော
ရိုင်ဖယ်သေနတ်နှင့် သူ၏ရင်ဘတ်ကို ကန့်လန့်ဖြတ်တားထားလိုက်ရသည်။

ခေါင်းမွှေးစုတ်ဖွား၊   မေးရိုးကားကား၊   မျက်ပေါက်ကျော်းကျော်း၊
စွပ်ကျယ်လက်တို့၊ တစ်ပတ်ရစ်ယော ပုဆိုး၊ သဲကြီးနှင့် လေယာဉ်ပုံစိန်း နှင့်
ပိန်ကပ်ကပ် မွဲခြောက်ခြောက် လူတစ်ယောက်မြို့ "ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲ၊
ဘယ်သွားမလို့လဲ"ဟု ရဲဘော်ရဲခေါင်က မေးလိုက်သည်။

"ကျော် ပိုလ်အောင်နဲ့တွေ့ချင်လို့ပါ"

"ရုံးကိုစွဲ လား၊ အိမ်ကိုစွဲလား"

"အိမ်မှာတွေ့ပြီးပြောမှဖြစ်မဲ့ ရုံးကိုစွဲပဲ"

ဟုဆိုပြီး ခြံတွင်းဖွတ်ဝင်လာ၍ ရဲဘော်ရဲခေါင်က ထိုသူကို
လက်မောင်းရင်းကို ဆွဲကိုင်ကာ ခြံဝသို့ ဆွဲထုတ် လိုက်သည်။ ရဲဘော်ရဲခေါင် က
ထိုသူကို မာန်မဲကြိမ်းမောင်းရာ ထိုသူက အပြုံးမပျက် နား ထောင် နေရာ သည်။

"ခင်ဗျား ဘယ်လိုလူလဲ၊ ခင်ဗျား ဘာကောင်လဲ"

"ဒီလို ပိုလ်မှူးဗော်တစ်ယောက်အိမ်ထဲကို အရမ်းဝင်ချင်တိုင်း ဝင်လို့ရလား"

"ခင်ဗျားဗို ဘယ်သူက ဝင်ခွင့်ပေးလို့လဲ"

"ကျော် အောင်ဆန်းပါ၊ ရဲဘော်တို့ ကင်းပိုလ်ကိုခေါ်လိုက်ပါ။ ကျော်
သူနဲ့တွေ့မယ်"

"အောင်ဆန်း"ဆို၍ ခေါင်းနပန်းကြီးသွားပြီး ကင်းပိုလ်ကိုပြော၍
ခေါ်ရသည်။ ကင်းပိုလ်လည်း ဒေရာ သောပါး ရောက်လာပြီး ထိုသူကို
ကြည့်လိုက်သည်။ ကင်းပိုလ်သည် ပြာပြာသလဲ

"ဟာ... မိုလ်ချုပ် ရေတွဲစိလိုပါလား၊ ကြွပါ မိုလ်ချုပ် အထဲကိုကြွပါ" ဟု
ခရီးဦးကြိုပြုလိုက်သည်။

ရဲဘော်ရဲခေါင်အနှစ် မြင်ကွင်းအားလုံး ချာလပတ်လည်သွားသည်။
နားထင်နားရင်းတွေ ပူလာပြီး၊ သေနတ် ကိုင်ထားသော လက်မှာ
တဆတ်ဆတ်တုန်နေ၏။ "ငါမှားလေ့ခြင်း၊ ငါ မိုက်လေ့ခြင်း"ဟု ရဲဘော်ရဲခေါင်
သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်၍မဆုံးတော့။ သူတို့ထွက်သွားပြီး မကြာမိ ကင်းမိုလ် "မိုလ်
ကျော်ဒင်"ပြန်ရောက် လာပြီး၊ ရဲဘော်ရဲခေါင်ကို ဆူပူကြိမ်းမောင်းလေတော့သည်။

"မင်း ငါ နဲ့ လိုက်ခဲ့ခြီး၊ မိုလ်ချုပ်က မင်းကိုခေါ်ခိုင်းလို့"

ရဲဘော်ရဲခေါင်အနှစ် ကမ္မာကြီးတစ်ခုလုံး ချာချာလည်သွားပြီဟု
ထင်လိုက်ရသည်။ နမူးကိုလက်ဝါးနှင့် ရိုက်၍ "ငါတော့ သွားပြီ"ဟု
ရေရှိသည်းတွားလိုက်သည်။ ဧည့်ခန်းအတွင်းတွင် မိုလ်ချုပ်သည်
စန္တယားခုံကိုမို၍ လက်ပိုက်ပြီး ရပ်နေသည်။ ခေါင်းငုံပြီး တစ်စုံတစ်ခုကိုလည်း
လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားနေသည်။ အနီး တွင် မိုလ်မှုံးအောင် က
တည်ဖြိမ်သော အပြုံးဖြင့် ဆိုအပေါ်ထိုင်နေသည်။

မိုလ်ကျော်ဒင်၏စစ်သံနှင့် အော်ဟစ်သတင်းပေးမှုကြောင့်
ကျောက်ရပ်ပမာ ငြိမ်ချက်သာကောင်းနေ သော မိုလ်ချုပ် သည်
ခေါင်းမော့လာသည်။ မိုလ်ချုပ်က ရဲခေါင်ကိုကြည့်၍

"ရဲဘော် နာမည်"

"ရဲခေါင်"

"တပ်ထဲဝင်တာ မကြာသေးဘူးထင်တယ"

"ဟုတ်ကဲ"

"ရဲသော်ရဲ့တာဝန်ကျွမ်းမှုကို ရီးကျူးပါတယ်၊ စောစောကကိစ္စ^၁ ဘာမှခေါင်းထဲမထည့်နဲ့တော့ ဒီ အချိန်မှာ ဒီလိပ်လုပ်ရမှာပဲ၊ ရဲသော် မှန်တယ်၊ အေး တစ်ခုတော့ သတိထား၊ စိတ်လိုက်မာန်ပါတော့ မလုပ်နဲ့ အဲဒါပဲ၊ ကဲ... ကဲ သွားနိုင်ပါပြီ"

ရဲသော် ရဲခေါင်သည် ဗိုလ်ချုပ်စကားကို မယုံသလို သံသယဖြစ်နေရင်း ဟုတ်ပြီဆိုမှ ကလေးငယ် တစ်ဦးလို ခုန်ပေါက် မြှေးထူး စွာ မူလတာဝန်ကျရာနေရာသို့ ပျော်ရွှင်စွာ ပြန်သွားခဲ့သည်။

ရဲသော်လေး မြှေတီရဲခေါင်၏ရင်ထဲတွင် သူကြံခဲ့ရသော ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဘယ်လိုမှ မေ့လို့ရနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ အခြားဗိုလ်များနှင့်ဆိုလျှင် အနည်းဆုံး ပါးရိုက်ခံရမှာတော့ သေချာသည်။ ရဲသော်အပေါင်းနှင့် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ ဗိုလ်ချုပ် သည် သဘောထားကြီးသော၊ အဖြော်အမြင်ရှိသော၊ ပြသာနာတစ်ရပ်ကို တရားနည်းလမ်း ကျကျ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းတတ်သော ဗိုလ်ချုပ်ပင် မဟုတ်ပါလော့။ စိတ်သဘောထားဗြို့မြင့်မှုနှင့် ကန်သူပင် မဟုတ် ပါလော့။

ဦးအုန်းမြင့်နှင့် သခင်တင်ဦးတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေရင်းများဖြစ်ကြ သည်။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ပြောမနာဆိုမနာ မိတ်ဆွေများမှို့ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိ သော သူငယ်ချင်း နှစ်ဦး ပင်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်က သူမိတ်ဆွေနှစ်ဦးကို

"လူငယ်လူရွယ်အတိုင်း နိုင်ငံရေးကို အမြဲ(Whole Time)လုပ်နိုင်အောင် သံယောဇုံ မရှိမှဖြစ်မယ်၊ သံယောဇုံ မရှိအောင် နွားတွေလို ရွေးသင်းထားရင် ကောင်းမယ်"ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ဂျပန်တို့ ဗမာပြည်ဝင်လာသောအခါ သူကို "ပိုလ်တေဇ"အဖြစ် ဦးအုန်းမြင့်နှင့် သခင်တင်ညီးတို့ပြန် တွေ့ရ၏။ ဦးအုန်းမြင့်က "ပိုလ်တေဇ နေကောင်းရဲ့လား" ဟု စကားစလိုက်ရာ

"ဘာ ပိုလ်တေဇလဲ၊ ခွေးမသား စစ်ထဲဝင်ရမယ်၊ ခွေးမသားတွေ မင်းတို့စစ်တို့က်ရမယ်"

ဟုပြန်၍ နှုတ်ဆက်လေသည်။ ဦးအုန်းမြင့်နယ်သို့ ထွက်သွားပြီး ပြန်လာသောအခါ ပိုလ်ချုပ်ဆေးရုံ ရောက် နေသည်ဟု ကြားသိရ၍ သတင်းမေးရန် သခင်တင်ညီးနှင့်အတူ ဆေးရုံသို့လာခဲ့သည်။ ပိုလ် ချုပ်သည် အပြင်းအထန်ဖျားသဖြင့် ဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသနေရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံ တက်နေစဉ် ကာလ အတွင်း ပိုလ်ချုပ် အနားတွင် သခင်တင်ညီးက နေ့သမပြတ် စောင့်ရောက်ပြုစုရ သည်။

ဦးအုန်းမြင့် နှင့် သခင်တင်ညီး ပိုလ်ချုပ်အခန်းဝင်သွားရာ

"ဟို ခွေးမသား တင်ညီး ကို ပါမိန်းမ ဖို့ လက်စွပ်ဝယ်နိုင်းတာ မရဘူး၊ အုန်းမြင့် မင်းဝယ်ပေးရမယ်"

မိန်းမ တောင်းရာတွင် လက်စွပ်လဲရန် လက်စွပ်ကို ဝယ်နိုင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ပိုလ်ချုပ် သည် ဒေါ်ခင်ကြည် နှင့် လက်ထပ်တော့မှာဖြစ်သည်။

"ဟေ့ တင်းဦး၊ အန်းမြင့် ကို ပိုက်ဆံပေးလိုက် ဟေ့ကောင်
လက်စွပ်ဝယ်ဖို့နော်၊ ခွေးမသား မင်းသုံး မပစ် လိုက်နဲ့ဦး"

ဟု ပိုလ်ချုပ် က ရယ်မောပြီး ပြောလေသည်။
ပိုလ်ချုပ် ဘိလပ်ကပြန်လာပြီး တစ်ညွှန် သူအိမ်၌
သတင်းစာဆရာများကို ဖိတ်ခေါ်ကာ သတင်း စာ ရှင်းလင်းပွဲ လုပ်သည်။
ဦးအန်းမြင့်ကို တွေ့သောအခါ

"ဟေ့ကောင် မင်းက ဘာနားလည် ၏လို သတင်းစာထဲမှာ
တောရေးတောင်ရေးနဲ့ ထည့်ရတာလဲ"

ဟု မျက်နှာထား နှင့် ပြောပြီး လက်ထဲရှိ လန်ဒန်တိုင်းသတင်းစာခေါက်နှင့်
ရိုက်လေသည်။ နောက်မှ-

"ခွေးမသား.... မင်း တစ်နေ့လာခဲ့ဦး... ဟဲ ဟဲ"
ဟု ရယ်တော့မှ အားလုံးကြက်သေသေနေရာမှ ပိုင်း၍
ရယ်နိုင်ကြတော့သည်။ ပိုလ်ချုပ်က သတင်း စာ ဆရာကြီး များအား
"ကျပ်အကြောင်း အန်းမြင့် နဲ့ တင်းဦးတို့နှစ်ယောက်သာ ကောင်းကောင်းသိ
တယ်"ဟု ပြောလိုက်သည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် ဝန်ကြီးဖြစ်သော်လည်း ဟိတ်ဟန်မရှိ၊
အဆောင်အယောင်မရှိ၊ ဂုဏ်ပကာသနမရှိ၊ စတိုင် မထုတ်ဘဲ
သူသူငယ်ချင်းများကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပွဲပွဲလင်းလင်းနှင့် အရင်ကအတိုင်း ပြောဆို
ဆက်ဆံ့သည်မှာ အုံသြစ်ရာပင်ဖြစ်သည်။ ပိုလ်ချုပ်သည်

ရာထူးအရှင်အဝါကြောင့် ဘဝင်မြင့်မ သွား။ သူငယ်ချင်း တွေ အပေါ်
ဘဝမမေ့သူပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဒေါက်တာဘမ်အစိုးရအဖွဲ့တက်လာသောအပါ

ပြမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့သိမ်းလိုက်၍ ဦးစံတင်မှာ ပြမ်း ချမ်းရေး ဥက္ကဋ္ဌမှ
နပ်ပိုင်ဝန်ထောက်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဦးစံတင် သည် ဂုပန်စော်
နပ်ပိုင်ဝန်ထောက် ဘဝ တွင် သေမင်းတမန် မီးရထားလမ်း(သံဖြူရပ်)အတွက်
ချွေးတပ် ဆွဲသည့်ကိစ္စနှင့် ကြံ့ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာသော ဒု-ဝန်ကြီးချုပ်အဖွဲ့၊ (လူ-
ပေစာ) ဦးစံတင်အမိမှာ ထမင်း စားမည်ဆို၍ နောက်ဖြစ်သူ ဒေါ်အေးကြိုင်က
တပည့်များနှင့် ချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်နေခဲ့သည်။ နေ့ ၁၁ နာရီ ရီလောက်တွင်
မမျှော်လင့်ဘဲ ဦးစံတင်ထံ "ဗိုလ်မင်းခေါင်"နှင့် လူတစ်ယောက်ရောက်လာသည်။
ဗိုလ်မင်းခေါင်သည် ကျောင်းဆရာဘဝက ဦးစံတင်၏စာသင်ဘားတပည့်ဖြစ်သည်။
ဗိုလ်မင်းခေါင် က သူနှင့် ပါလာသူကို သူဆရာဦးစံတင်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

ထိုသူသည် ဦးစံတင် နောက် ဒေါ်အေးကြိုင်ကို ဘာမှ
ဟန်ဆောင်မနေတော့ဘဲ "အဒေါ် ကျွန်တော် ထမင်းဆာ လိုက်တာ ထမင်းရှိရင်
ကျွေးပါဦး"

ဟု ပြောသည်။ ဒေါ်အေးကြိုင်က ဒု-ဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့လာမည်ဆို၍
ချက်ပြုတ်ထားသည်များ အလျှော့ ပယ် ရှိကြောင်းပြောပြီး ခုံခပ်ကျွေးတော့ ထိုသူက-
"ဘာ... ခွေးဘုရားပွဲနဲ့ တိုးတာပဲ" ဟု ရွှေတ်နောက်နောက် ပြောပြီး မြိုင်ရေရှိရေ
စားလေသည်။ ထိုသူက "အဒေါ်မှာ ဒီလိုပေါ်သည့်တွေကို ကျွေးနေရသလား"

ဟု မေးပါသည်။ ဦးစံတင်နီး ဒေါ်အေးကြိုင်က- "အဖွဲ့အမိမိကို
သူတို့အမိမိလို သဘောထားကြလို ဟိုတယ်ကြီးဖြစ်နေပါတယ်" ဟု
ပြန်ပြောလေသည်။

ထိုသူက

"အမိုးရအရာရှိတွေကို ကျွေးဇူးတင် ကုန်ကျစရိတ်ပေးဖို့ ရုပုံငွေရှိပါတယ်။
ပဲခူးခရိုင်ဝန်ကို အခု- အဖော် ကုန်ကျစရိတ် တွေပေးဖို့ ကျွန်တော်
လုမ်းပြောလိုက်ပါမယ်"

ဟု ပြောပြီး နှစ်ယောက်သား ကားကလေးနှင့်ထွက်သွားပါသည်။ "ထိုသူ"
ပြောလိုက်လိုလား မသိ။ ဦးစံတင်နီး ထံ ပဲခူးခရိုင်ဝန်က လူလွှတ်ပြီး ဂျပန်ငွေ
စေစ လာပို့ပေးပါသည်။ တစ်ပတ်လောက်ကြာ တော့ ရုမ်းပြည်က ဆင်းလာသည့်
ကုန်တင်ကားကြီး အိမ်ရှေ့သို့ ထိုးရပ်သည်။ ကုန်တွေကြားမှ ပိုလ် မင်းခေါင်၊
သူနှင့်ပါလာသည့် လူထွက်လာသည်။ အိမ်ထဲရောက်တော့
"ထမင်းဆာတယ်"ဆို၍ ရူး ခပ် ကျွေးဇူး ပါသည်။ ထမင်းစားရင်း ထိုသူက
"ပဲခူးခရိုင်ဝန်ဆီက ငွေရှေ့လား" ဟု သတိတရမေးပါသည်။

"ရပါတယ်"

ဟု ဒေါ်အေးကြိုင်က ဖြေတော့ ထိုသူ ဝမ်းသာသွားသည်။
ကျေနပ် သွားဟန်လည်း တူသည်။ ထိုအချိန်က "ပိုလ်မင်းခေါင်"သည်
"စစ်ဝန်ကြီး"ဖြစ်ပြီး၊ ပိုလ်မင်း ခေါင် နှင့် အတူပါလာသူသည်
"စစ်သေနာပတိကြီး"ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်သေနာပတိကြီးကား ကျွန် တော်တို့၏
အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း"ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

လုပ်သမျှ ကိုင်သမျှ တိုင်းပြည့်အတွက် ဖြစ်ရမည်။ အမျိုးသားရေးအတွက် ဖြစ်ရမည်ဟုသော ရည် ချယ်ကို ဦးထိပ် ထားပြီး၊ နိုင်ငံကို ကယ်တင်ရင်း လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံ၏မျိုးချစ် အာကာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးပင် မဟုတ်ပါ လော့။ နယ်ချဲ့ ကျူးကော် သူ များကို လေ့ခွက်ချည်းကျန် အလုံမလုံစတမ်း တွန်းလှန်တိုက်ခဲ့သော ရဲရဲတောက် အသေခံ သူရဲကောင်း ပင် မဟုတ်ပါလော့။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဒုတိယသားပတီအမည်ဖြင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကို ဦးစီး ကွပ်ကဲ ရသည်။ ဘုရင်ခံက သားပတီဖြစ်သည် တစ်နည်းဆိုရသော ဝန်ကြီးချုပ်အာကာကို ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း ရရှိထားချိန်လည်း ဖြစ်သည်။ မွန်းလွှဲသုံးနာရီခန့်တွင် သူ၏အပါးတော်မြဲ "ဗိုလ်ထွန်းလှ" အား "အစည်းအဝေး ရှိသေးလား" ဟု မေးလိုက်သည်။ ဗိုလ်ထွန်းလှက အစည်းအဝေးမရှိ ကြောင်း၊ ယနေ့သူ အားကြောင်း ပြန်ဖြောလိုက်ရာ "ဒါဖြင့် ဟန်ကျတာပဲ၊ ဒီနေ့သူ ငါ ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်တယ"

ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ဆိုသည်။ ရုပ်ရှင်မန်နေဂျာဆီ ဖုန်းဆက်မည်ဟုဆိုသော် ဗိုလ်ချုပ်က လက်မခံ။ မေတ္တာလက်မှတ် မတောင်းရဟု တားမြစ်သည်။ ဗိုလ်ထွန်းလှက သူအိတ်ကပ်ထဲနှိုက်ကြည့်ရာ ကျေပ် တန်သုံးရွက် ထွက်လာသည်။ ဤသည်ကိုမြင်သော ဗိုလ်ချုပ်က "ပလေဒီယံရုံတွင် ညနေခြောက် နာရီခွဲပဲ ငါးမူးတန်း က လက်မှတ်နှစ်စောင်ဝယ်လိုက်"ဟု ဆိုသည်။

ရုပ်ရှင်ရုံရောက်သော် တစ်မတ်တန်းတွေ၊ ငါးမူးတန်းတွေဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်က ဂရမစိုက်။ ထိုင်ကြည့်ရ ရင် ပြီးတာပဲ ဟူသော သဘောမျိုးဖြင့် ဆင်တည်တည်ပင်

ထိုင်ကြည့်သည်။ တစ်မတ်တန်းနောက်ဆုံး မှ လူ များသည် နေ့စဉ်လိုလို
သတင်းစာ ထဲ ခါတ်ပုံပါနေ၍ ဖိုလ်ချုပ်ကို မှတ်မိနေကြဟန်တူသည်။
ရပ်ရှင်ပိတ်ကား ကို မကြည့်တော့။ ဖိုလ်ချုပ်ကိုသာ
နောက်ပြန်လှည့်ကြည့်နေကြသည်။

မိနစ် အနည်းယယ်ကြာသောအခါ ခေါင်းဆောင်ကြီးပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ငါးမူးတန်းမှ ရပ်ရှင်ကြည့် နေသည် ဟူသော သတင်းသည် ရုံမန်နေဂျာရုံးခန်းသို့
ရောက်သွားတော့သည်။ ရုံမန်နေဂျာက ဖိုလ် ထွန်းလှ နှင့် သူငယ်ချင်းဖြစ်ရာ
ပိုလ်ထွန်းလှကိုခေါ်တွေ့သည်။ အပြစ်လည်းတင်သည်။

ပိုလ်ထွန်းလှ က "စီးပွားရေးသမားတွေဆီက မေတ္တာလက်မှတ်မယူရဘူး။
တစ်ခိုန်ခိုန်မှာ အခွင့်အရေး တောင်းလာ မယ်" ဟု ပိုလ်ချုပ်ကပြောကြောင်း
ရုံမန်နေဂျာကို ရှင်းပြသည်။ ရုံမန်နေဂျာက

"ခင်ဗျားဆရာ ပိုလ်ချုပ်ကို သွားပြောစမ်းပါ၊ ကျိုပ်က ဒေါ်မမရဲ့သား
မြေဟန်ပါ၊ အခွင့်အရေးမတောင်း ပါဘူး။ အပေါ်ထပ် သီးသန့်တန်း (ဒီစီ)က
လာကြည့်ပါ။ ငါးမူးတန်းရှုံးမှာထိုင်နေတော့ မသင့် တော် ပါဘူး။
လုံခြုံရေးအရလည်း မကောင်းပါဘူး"

ဟုပြော၍ ပိုလ်ထွန်းလှလည်း ပိုလ်ချုပ်ဆီလာပြီး ရှင်းပြရသည်။
ဒေါ်မမမှာ (၁၉၃၆)ခုနှစ် တက္ကသိုလ် သပိတ်အရေးတော်ပုံ တုန်းက
ကျောင်းသားများအား သွယ်ပိုက်သောနည်းဖြင့် ကူညီခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ် သည် ဦးမြဟန်၏အမေ "ဒေါ်မမ"ကို အားနာ၍
 အပေါ်ထပ်တက်ကြည့်ရန် သဘောတူ လိုက်သည်။ ဒီကြားထဲ ဗိုလ်ချုပ်က
 "အပေါ်ထပ်တက်မယ်ဆိုရင်လည်း မြန်မြန်တက်ကွာ"
 "ရပ်ရှင်အတ်လမ်းအတ်ကွက်တွေ လွတ်ကုန်ဦးမယ်" ဟု
 ဆိုလိုက်လေသည်။
 တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါ်၍ ဗိုလ်ထွန်းလှသည်
 ဗိုလ်ချုပ်ရုံးဆန်းထဲသို့ ရောက်သွားသည်။
 "ဘာများလဲ ဗိုလ်ချုပ်"
 "ငါ အခု ဗိုက်ဆာလို့ တစ်ခုခုစားချင်တယ်ကွာ"
 "ဗိုလ်ချုပ်က ဘာများစားချင်လို့လဲ"
 "ဘာလဲ မင်းက ဝယ်ကျွေးမလို့လား"
 "ဝယ်ကျွေးရအောင် မင်းမှာ ဗိုက်ဆံကောရှိရဲ့လား"
 လိမ့်ပြောတာမကြိုက်သော ဗိုလ်ချုပ်အား ငွေခုနစ်ကျပ်သာ
 ရှိသောအိတ်ကို ဟန်ပါပါပုတ်ပြုပြီး ဗိုလ်ထွန်းလှ လိမ့်လိုက် ရသည်။
 "ကျွန်တော့မှာ ဗိုက်ဆံပါပါတယ်၊ ဗိုလ်ချုပ် ဘာစားချင်တယ်ဆိုတာ
 ပြောပါ"

"မဂိုလမ်း (ရွှေသုံးဘာလမ်း)က ပလာတာနဲ့ခပတ် စားချင်တယ်ကွာ"
 ထိပလာတာဆိုင်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝက မကြာခကာ
 ဝင်စားလေ့ရှိသော ဆိုင်ဖြစ်၍ ဆိုင်ရှင် များ နှင့်လည်း ဗိုလ်ထွန်းလှသိနေခဲ့သည်။
 ဆိုင်ရောက်သော တစ်ယောက်လျှင် ပလာတာ နှစ်ချပ်နှင့် ဆိတ်သားခပတ်တစ်ပွဲစီ

နှစ်ယောက်အတွက် နှစ်ပွဲမှာလိုက်သည်။ ပြီးမှ ဆိုင်ရှင်နားကပ် ပြီး၊ ဒီဆိုင်မှာ
တားနေကျ ဖောက်သည်ဖြစ်ကြောင်း ပိုက်ဆံအလုံအလောက်မပါ၍ ကျသင့်ငွေကို
နောက်နေ့မှ လာပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ပိုလ်ချုပ်ကမေးရင်
ပိုက်ဆံရှင်းပြီးပြီဖြစ်ကြောင်း ကျူပ်ပိုက်ဆံ မပါတာ ပိုလ်ချုပ် မသိစေလိုကြောင်း
အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြုလိုက်၏။ ပိုလ်ထွန်းလှက "ဟိုမှာ ထိုင်နေတဲ့
ဘူကိုသိလား"

ဟု မေးရာ ဆိုင်ရှင်က "သိပါတယ်" ဟုဖြေသည်။ ပိုလ်ချုပ်သည်
ဆာနေ၍လား မသိ။ စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘဲ အားရပါးရတားနေလေ သည်။
နှစ်ယောက်လုံးပြီးသော် ပိုလ်ချုပ်က-

"ပိုက်ဆံရှင်းပေးလိုက်လေကာ၊ ငါတို့ဘွားကြမယ်" ဟုဆိုရာ ဆိုင်ရှင်က
ရောက်လာပြီး

"တေတေက တားစရာမှာရင်း တစ်ခါတည်းရှင်းပြီးပါပြီ ပိုလ်ချုပ်" ဟု
ဝင်ပြောမှ ကျေနပ်ဘွားသည်။

"တားလို့ကောင်းရဲ့လား၊ ပိုလ်ချုပ်" ဟု ပိုလ်ထွန်းလှက မေးရာ

"အေးကွာ၊ မစားရတာကြာလို့လာ မသိဘူး အလွန်တားလို့ကောင်းတယ်"

ဟု ပိုလ်ချုပ်က ဖြေလိုက်၏။ ဆိုင်ရှင်ကုလားလည်း ပိုလ်ချုပ်အဖြေကို
အတော်သဘောကျဘွား သည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် ကျမှ ပိုလ်ထွန်းလှသည်
ပလာတာနှင့် ပေတ်ဖိုး ကျသင့်ငွေကို ဘွား ရှင်းပေးလိုက် ရလေသည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် အလွန်သနားစရာကောင်းသော
ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူး ယူထားသူ တစ်ယောက်က

ပလာတာနှင့်ခပတ် ဝယ်စားစရာ ငွေမရှိဟုဆိုထား၍ အံ့သွစရာ ကောင်းသလို၊
သနားစရာ လည်း အဂွန်ကောင်းပါသည်။

ဤအချက်က   ပိုလ်ချုပ်၏ရီးသားမှု၊   သမာသမတ်ကျမှု၊
လာသံပေးလာသံယူမရှိမှု၊   နိုင်ငံရေးလုပ်မ   စားမှု   ထင်ရှား   စေသာ
အချက်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် လေးလေးနက်နက် တွေးနေမိသည်။

ပိုက်ဆဲ မရှိသာ ပိုလ်ချုပ်၊ အမြဲတမ်း ဘိုင်ကျနေသာ ပိုလ်ချုပ်၊
နိုင်ငံရေးလုပ်မစားသာ ပိုလ်ချုပ် ဟန်မဆောင် တတ်သာ ပိုလ်ချုပ်သည်
ကျွန်တော်တို့၏ လူထုခေါင်းဆောင်စစ်စစ်တစ်ဦးပင် မဟုတ် ပါလော်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူထုခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။
ထိုကြောင့်လည်း "မြန်မာ လွတ်လပ်ရေး ကို တို့သွေးခဲ နဲ့ တည်ဆောက်အဲ"ဟု
ကြွေးကြော့ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်ခေတ်တစ်ခေတ်လုံး   အစိုးရသယ်လိုပဲရိရိ   တိုင်းပြည်က
တကယ်တမ်း ကြည်ညိုတာ ဗမာအစိုးရအဖွဲ့၊ မဟုတ်ဘဲ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဗမာအစိုးရက သယ်လို အမိန့် ထုတ်ထုတ်
ပိုလ်ချုပ်တစ်ခွန်းပြောတာနှင့် မတူခဲ့ပေ။ တိုင်းပြည်က အဲသလိုဖြစ်နေခဲ့သည်။
ဒါကြောင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လူထုခေါင်းဆောင်ဟု ကျွန်တော်
ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။

တောင်ပေါ်သားများ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ်ထားရှိသည့် ကြည်ညို
လေးစားမှု အရှိန်အဟုန်ကို မည်သူ မှ မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပါ။

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကိစ္စတွင် တိုင်းရင်းသားများသည်
အခြားကိုယ်စားလှယ်လွှတ်သည်ကို လက်မခဲ့ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်သွားမှ
ပင်လုံးစာချုပ်နှင့် ပင်လုံးညီလာခံ အထေမြောက် အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်ကို လူထုက ဤမျှထိချစ်ခဲ့ကြ သည်။

လူထု၏ အကြည်ညီကို ခံရခြင်းသည် သည်လူမှာ
အကြည်ညီခံရလောက်သည့်အကြောင်းတွေမရှိ လျှင် မည်သိမှ မဖြစ်နိုင်ပါ။
"လူထုခေါင်းဆောင်"ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကား လွယ်လွယ်နှင့်ရနိုင်သော ဂုဏ်ပုဒ်
မဟုတ်ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်သည် လူထုကို မည်သည့်အခါမှ
မလုညွှေစားခဲ့သောအောင်မတ်တည် ကြည်မှ သမာဓိ စိတ်ဖြင့် လူထုအပေါ်
ဘယ်သောအခါမှ မည်ပတ်ခဲ့သည့်အတွက် "လူထုခေါင်း ဆောင်" ဖြစ်လာရခြင်း
ပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် ဗိုလ်ချုပ်လိုလူမျိုး ဗိုလ်ချုပ်လိုခေါင်း
ဆောင်မျိုးတစ်ခါမှ မပေါ်ဘူး သေးဇူးဟု ကျွန်တော် ရဲရဲကြီးဆိုချင်ပါသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိသည့် ကလေးလူကြီးပါမကျွန်၊ အကုန်လုံးအံ့ကြွိုး
အကြည်ညီခံရသော ဗိုလ်ချုပ် သည် တကယ့် လူထုခေါင်းဆောင်
စစ်စစ်တစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။

"သည်တစ်ခါတော့ သေလျှင်လည်းသေ၊ မသေလျှင် ဗာပြည်ကြီး
လွှတ်လပ်စွဲ သေချာအောင် လုပ်ရမည်"

ဟု ပြောခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗာပြည်၏နှစ်ယောက်မရှိသည့်
တစ်ယောက်တည်းသော လူထု ခေါင်းဆောင် ပင်ဖြစ်သည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးများတွင်
 လွန်စွာအမြဲအမြှင်ကြီးသူဖြစ်၍ "မြန်မာပြည်၏မာရှယ် တိတိုး"ဟု
 ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် လူထုလူဖြစ်သည်။
 အောင်ဆန်းနာမည် တပ် လျှင် အစည်းအဝေးခေါ်လို့ရသည်။
 "အောင်ဆန်း"ဆိုလျှင် လူ၏ချင်ဒိန်းချင်ကြသည်။ အောင် ဆန်းလာလျှင် လူထု
 လာသည်။ အောင်ဆန်း သည် လူထုလူဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ထိုခေတ် ထို
 အချိန်ကို "အောင်ဆန်းခေတ်" ဟုပင် ဆိုနိုင်ပါသည်။

"အောင်ဆန်း"သည် လူထုကြီးက အင်လိပ်ကိုမကြိုက်လျှင် အင်လိပ်ကိုခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားက လာ ကယ်တင်မည့် လူတွေမျှ၏သည့်အခါ "ဂျပန်"ကိုခေါ်လာခဲ့သည်။ ဂျပန်ကို ဖက်ဆစ်ဖြစ်လို ဂျပန်ကို မောင်းထုတ်ပေးစေခဲ့သည့်အခါ အောင်ဆန်းက တပ်မတော်နှင့် မောင်းထုတ်ပေးခဲ့သည်။

ဒောင်ဆန်း စိတ် နှင့် လူထု စိတ် သည် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်နေသည်။
တစ်သားတည်းဖြစ်နေသည်။ တထောရာ တည်းဖြစ်နေသည်။ ဒောင်ဆန်းသည်
လူထုကြီးလုပ်ချင်တာကို လုပ်ပေးနေသည်။

"တို့လုပ်ချင်တာ ကို အောင်ဆန်းက လုပ်ပေးနေတယ်၊ အောင်ဆန်းဟာ
တို့လူပဲ"

ဟု လူထုကြီး က ယူဆလာသည်။

အောင်ဆန်းသည် လူထုလူဖြစ်နေ၍ သိပ်စဉ်းတားနေစရာမလိုပေ။
 လူထုထဲက လူတစ်ယောက်ဖြစ် ၍ လူထုဆန္ဒ ကို သိနေခဲ့သည်။
 အောင်ဆန်းဆန္ဒသည် လူထုဆန္ဒ။ လူထုဆန္ဒသည် အောင်ဆန်းဆန္ဒ။

ဒါကြာင့် အောင်ဆန်းလုပ်သမျှသည် လူထုလုပ်သမျှပင်ဖြစ်သည်။
အောင်ဆန်းသည် လူထုလူဖြစ်၍ လူထုခေါင်းဆောင်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟု ရာဇဝင်မှာ ကမ္မာည်း တင်နိုင်ခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။
ဒါကြာင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်က "လူထုကြီးက ကျူပ်ကိုပေးတဲ့
"လူထုခေါင်းဆောင်"ဆိုတဲ့ဂုဏ်ကို ဝန်ကြီး ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ထက် ကျူပ်
မက်တယ်ဆိုတာ ငင်ဗျားတို့ မှတ်ထားလိုက်ကြပါ"

ဟု ပြောခဲ့ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။

မှန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူထုလူ။

လူထုခေါင်းဆောင်။

ဒါကြာင့်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ရင်ထဲအသည်းထဲတွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မည်သို့မှ မမေ့ ပျောက် နိုင်ခဲ့ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကို
ကျွန်တော်တို့၏လူထုခေါင်းဆောင်အဖြစ် ကျွန်တော်တို့၏ နှလုံးသားထဲ တွင် အမြဲ
သိမ်းထား မှာဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ် ကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲအမှတ်ရနေမှာဖြစ်သည်။

သော်

ရာဇဝင်သမိုင်းမှတ်တိုင်တွင်

ဖော်ကွွန်းတိုးလောက်သည့်

မြင့်မြတ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပါတကား။

ဆရာချိန် (ပဲရူး)

ကိုးကားစာအုပ်စာရင်း

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အထွေဖွဲ့

- စာရေးဆရာ၊ ရဲသော်၊ သခင်နှင့် ကျောင်းနေဖက်များ စုပေါင်းရေးသားသည်။

၂။ မေ့ပျောက်၍မရသော အောင်ဆန်း - စုပေါင်းရေးသားသည်။

၃။ အောင်ဆန်း - အောင်ဆန်း

၄။ အမှတ်တရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - တဗ္ဗာသိုလ်နေဝံ့

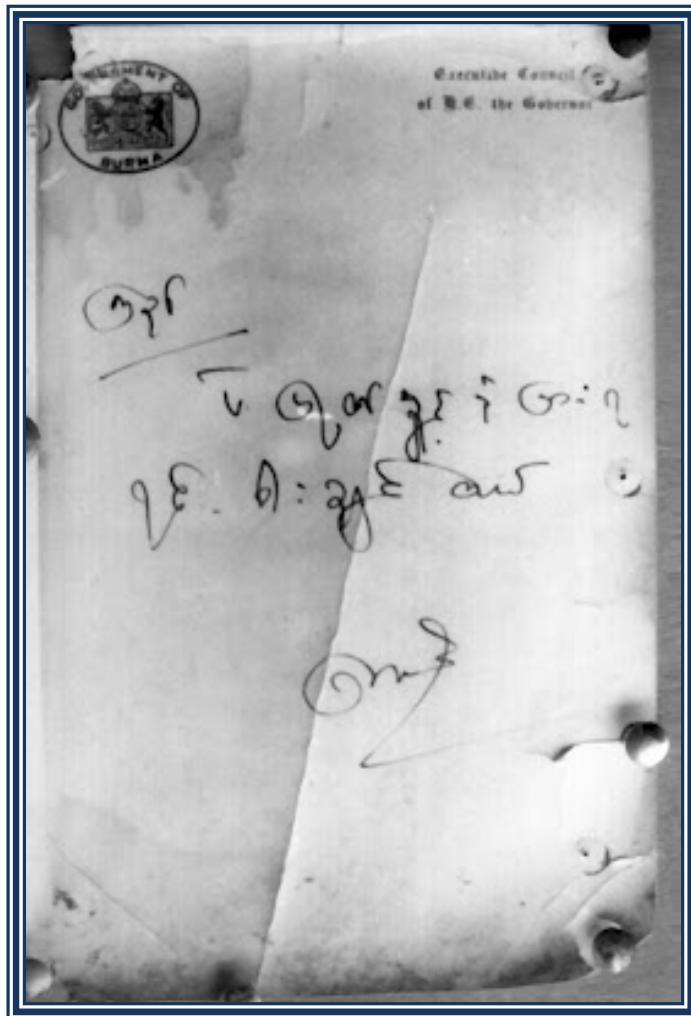
၅။ မြန်မာ့စိန်ခေါ်သံ (Burmar's Challenge) - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

၆။ ရုပ်ပုံဂွာ (အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း) - ဒရန်တာရာ

၇။ ကျွန်ုတ် ဗြို့ရိုကရက် - လူထုံးလှ

+++++

ပဲပြေတန်နဲ့ နံပြား စားချင်တယ်

ရွှေတောင်ကြားလမ်း အောက်လမ်း။

စိုးခနဲ့ ဟီးနိုးကားရပ်သံကြားရသည်။

ရုံးရုံးနှင့် သက်နှုန်းရုံသံများ ကြားရသည်။

ပြီး ကြေးစည်သံ တရွေ့လွှဲတင် ကြားရသည်။

(၁)

ဒါ ဝေးပြန်ကျောင်းတိုက် ရဟန်းသံယာတော်များ ဆွမ်းခံကြွောက်ချိန်။
အချိန်ကိုမှတ်ရလျှင် နံနက် ၅ နာရီ မိနစ် ၃၀။

ဝေးပြန်ကျောင်းတိုက် ရဟန်းသံယာများသည် ရွှေတောင်တန်းလမ်း
အောက်မှ တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်း ထွက် လမ်းမတော် အနောက်ပိုင်းတစ်ခွင့်
ဆွမ်းခံကြကြသည်မှာ နှစ်ပေါင်းကြာမြင့်ခဲ့ပါပြီ။ မှတ်မိသလောက် ပြောရလျှင်
စာရေးသူငယ်စဉ်ကပင် ယခု အသက်အချွေယ်တော် ခြောက်ဆယ်စွန်းခဲ့လေပြီ မို့
နှစ်ပေါင်း မနည်းပြီ ဟုဆိုချင်သည်။ သိမိသူများ မှတ်တမ်းတင်သင့်ပါသည်။

သံယာများ ဆွမ်းခံကြပြီး မကြာမိမှာ ပဲပြုတဲ့ အော်သံကြားရပါသည်။
ပဲပြုတဲ့ အော်သံကား ပဲကို အသံရှည် ဆွဲပြီး ပြုတဲ့ ကိုမှ တိုတိကျယ်ကျယ်ဆိုသည်။
သုံးကြောမ်းခန့် ဆက်တိုက်အော်ပါသည်။ ဒါဆို ခြောက်နာရီထိုးပြီတဲ့ သိရသည်။
အတန်ကြာသော် ပဲပြုတဲ့ အော်သံထပ်ကြားရပြန်သည်။ သည် အော်သံ ကား
စောစောက အော်သံနှင့်မတူ။ အသံတစ်ဆက်တည်း တိုတိတုတ်တုတ်၊ ပထမ
အော် သူနည်း အတိုင်း နှစ်ခါ သုံးခါ အော်ပါသည်။

ဒါက ခြောက်နာရီခဲ့ပြီဆိုသည် အမှတ်အသား။

၇ နာရီထိုးချိန်၌ ပဲပြုတဲ့ အော်သံ နောက်ထပ်ကြားရပြန်သည်။ အော်သံမှာ
တိုတောင်းပြီး မြန်လွန်း လို့ ဘာ အော်မှန်း တောင် မသိလိုက်ကြ။ ကြားနေကျမို့
ဒါလည်း ပဲပြုတဲ့ နားလည်ရပေသည်။

ပဲပြုတဲ့ အော်သံကို အကြောင်းပြုပြီး ကျွန်တော်၌ အမှတ်ရစရာ
တစ်ခုရှိနေ၏။ ပဲပြုတဲ့ အော်သံကို ကြားရတိုင်း သူကို သတိရစေပါသည်။

အထူးသဖြင့် ယခုလို ရှုလိုင်လရောက်ပြီဆိုလျှင် ပို၍သတိရ မိသည်။
 ကျွန်တော်ကိုယ်နှုက်ကလည်း ပဲပြောတိကြိုက်သူမှို အထူးမှတ်စရာမလိုပေါ်။
 ပဲပြောတိကြိုက်သူ ကို သတိရသည်မှာ သဘာဝကျွန်သည် မဟုတ်ပါလား။
 ထိုသူကား...။

(J)

ငယ်မည် မောင်တိန်လင်း။
 ရေနံချောင်း ဦးသောသိတ် ကျောင်းထွက်၊
 နောင် ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးရောက်သောအခါ
 ဒိုးဝေမဂ္ဂရောင်းအယ်ဒီတာ ကိုအောင် ဆန်းပါတဲ့။
 ငရဲခွေးကြီးလွှတ်နေပြီ... ဆောင်းပါးရေးသူ အမည်ကို မဖော်ထုတ်၍၊
 စာနယ်ရောင်းကျင့်ဝတ်အရ ဖော် ထုတ်ခွဲ့ ထုံးစံမရှိဟု ငြင်းဆို၍
 ကျောင်းမှန်ငါးထုတ်ခံရသည်။
 အမေ ဒေါ်စုလီ စာရေးပုံက
 ကျောင်းပိတ်ရက် အိမ်မပြန်ပါ။
 ငွေ့ဖို့ပေးပါ။
 အမေ့သားတွေလို ဝန်ထမ်းမလုပ်ပါတဲ့။
 ကိုယ့်ကို ကိုငြေးမြိုင်(ဒရိန်တာရာ)က အရိုင်းတဲ့။
 ကိုယ် ဒီလောက် မရှိင်းပါဘူး။
 ကိုပဲဟိန်းကို ကဗျာလို့ ရေးမယ့်အစား Romance လို့ရေးရင်
 ကောင်းမယ်။

ဆုင် ဝါးကျပ် ထုတ်ခံရသည်။
 အလယ်ပစ္စယံ မြန်မာအဘိဓာန်ပြုစရေးဌာန။
 ကိုအောင်ဆန်း အလည်ရောက်သွားပြီး ဆရာတော်တော်များပွဲပေါ်
 တက်ပျဉ်လွှဲထိုင်သည် ဆို၏။
 "ကိုယ့်အတွက် ဘာပြဿနာမျှမရှိဘူး။
 ဘေးကမြင်ရင် မကောင်းဘူး"ဟု ဆရာတော်ပြောရ တော်များပွဲပေါ်
 တင်ပျဉ်လွှဲထိုင်ရာမှ ချက်ချင်းဆင်းပြီး ကုလားထိုင် ၌ ထိုင်သည်ဆို၏။
 "ဝပ်ထရိန်း ဝပ်ထရိန်း"ဟု ပါးစပ်ကအောင်လျက် ခုံတန်းရှည်မှာ
 လဲလျောင်းနေသူအား
 "အောင်ဆန်းကြီး၊ ဘာများဖြစ်တာလဲ"ဟု ဆရာတော်များရေ
 "ကျပ်တို့ နွားဖြစ်ကုန်ပြီ၊ နွားဖြစ်ကုန်ပြီ"ဟု ပြောသတဲ့။
 ဆရာတော်က ဦးအောင်ဆန်းကို အောင်ဆန်းကြီးဟု ခေါ်ပါသတဲ့၊
 ပြောလိုသည်မှာ ဂျပန်ခေါ်တာ မှားကြောင်း...။
 "ကြုံသို့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖက်ဆစ်ဝါဒကို
 လိုလားနှစ်သက်ခြင်းမရှိပါဘဲလျက် ကျွန်ုပ်တို့၏ အရင်း ရှင် ပေါက်စ
 လူတန်းစားညှဉ် နှင့် အတွေးအခေါ် ညွှံဖြင့်မှုကြောင့် ဂျပန်တို့ကို
 ဖိတ်ခေါ်ခဲ့မိကြခြင်းဖြစ် သည်။"
 "ချစ်ခင် မှာလား၊ ကြောင်မှာလား ခင်ခင်ရယ်
 ချစ်သဲနယ်
 အဟုတ်ကိုချစ်တော့မယ်

ခင်ရယ် ကြင်မယ်... "

စိုင်း၏ဆိုနေကြရာမှ သည်နေရာသို့ရောက်သောအခါကို အောင်ဆန်း
သည် ဂေါက်ဂေါက်ဂေါက်နှင့် တစ်ဖက်မှ လျှောက်လာသော စန္ဒယားအပါးတွင်
လက်ထောက်ရပ်လျက်

"ဟေ့ ရပ်ကြ၊ ခုလို အခိုန်မျိုးမှာ ရဲစိတ် ရဲမာန်တက်စေမဲ့ ရဲတင်းသံကိုသာ
ဆိုရမယ်ဗျာ၊ ဒီ ချစ်မယ် ကြင်မယ် သီချင်းမျိုး မဟန်ဘူး"။

Politics is the refuge of a scoundrel. "နိုင်ငံရေးဆိုတာ လူတေ
လူညွစ် တစ်ယောက်ရဲ၊ ခိုလုံရာ ဖြစ်တယ်"

လူကြီးမင်း မှားနေပြီ။ ဒါ လူကြီးလူကောင်းတွေနေတဲ့ ဒီနေရာကို
ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲ၊ ဂုင်မခါနာ ကလပ် မဟုတ်လား။ ခွေးတွေနေတပ်းဆိုရင်
ခွေးအီမိလိုခေါ်ရမှာပေါ့။

တစ်ခါက ဂုင်မခါနာကလပ်မှာ လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က
နိုင်ငံရေးသမားတွေကို ပုတ်ခတ်ပြောဆို ရာ ပိုလ်ချုပ် က ချက်ချင်းပင် အင်းလိပ်လို
မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုချေပဲ့လေသည်။

ငဲ့ခေါင်းသည်

သွေးချင်းနီမောင်းလျက်

သို့သော် ဦးခေါင်းကားမညှတ်။

အနှစ်သက်ဆုံး အင်းလိပ်ကဗျာကို မြန်မာဘာသာပြန်ခဲ့၏။

သေနတ်ပြောင်းဝမှာ အာကာထွက်သည်ဟူသော လက်နက်အားကိုး
မိစ္စအယူအဆကို ဦးထိပ်ပန် ဆင်သော ဂုဏ်ဦးစော၏အာကာရူးမှူးကြောင့်

လွတ်လပ်ရေးမှုစဉ်း၌ အသက်စတေးခံခဲ့ရသည် မဟုတ် ပါလား။ ဝမ်းနည်း
ကြော်ဖွဲ့ဖွဲ့ယ်ပါပေါ့။ အကြမ်းဖက်ပါဒီတွေ ကျဆုံးပါစေ။

ဂျူပလီခန်းမှု၌ ဝမ်းနည်းကြော်ခြင်း အမ်းအနား။ အမေသည်
ညီမင်္ဂလာ ခါးထစ်ခွင်လျက် တစ်ဖက်က ကျွန်တော့ ကို လက်ခွဲကာ
ဂျူပလီခန်းမဆောင်သို့ အဝင်တွင် ညီမင်္ဂလာ အမေ ကြောက်တယ်၊
ကြောက်တယ်ဟု အော်သဖြင့် ခန်းမဝထရောက်ပြီးခါမှ ပြန်ထွက်ခဲ့ရသည်အဖြစ်။
မှန်ခေါင်းထဲ၌ လဲလောင်း နေရာသော ပိုလ်ချုပ်၏မျက်နှာနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာတိမှာ
ကျည်ဆံရာရေးရေး မှတ်မိနေသည်။ ထိုစဉ်အရွယ်က ကိုးနှစ်သားခန့်။

(၃)

ပဲပြုတ်ဟု အော်သံကြားတိုင်း ကျွန်တော်အဖို့ အမှတ်ရစရာ တစ်ခု
ရှိနေ၏။ ပဲပြုတ်ဟုအော်သံကို ကြားတိုင်း သူ့ကို သတိရမိနေ၏။ အထူးသဖြင့်
ရူလိုင်လရောက်ပြီဆိုလျှင် ပို၍သတိရမိသည်။ ကျွန် တော် ကိုယ်နှိုက်ကလည်း
ပဲပြုတ်ကြိုက်သူမှို့ အထူးမှတ်နေစရာမလိုပေါ့။ ပဲပြုတ်ကြိုက်သူကို သတိရ
ရသည်မှာ သဘာဝကျသည်ဟု ခေါ်နိုင်သည်မဟုတ်ပါလော့။

ထိုပဲပြုတ်ကြိုက်သူကား။

နိုင်ငံတော်၏မမေ့နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ပါတည်း။

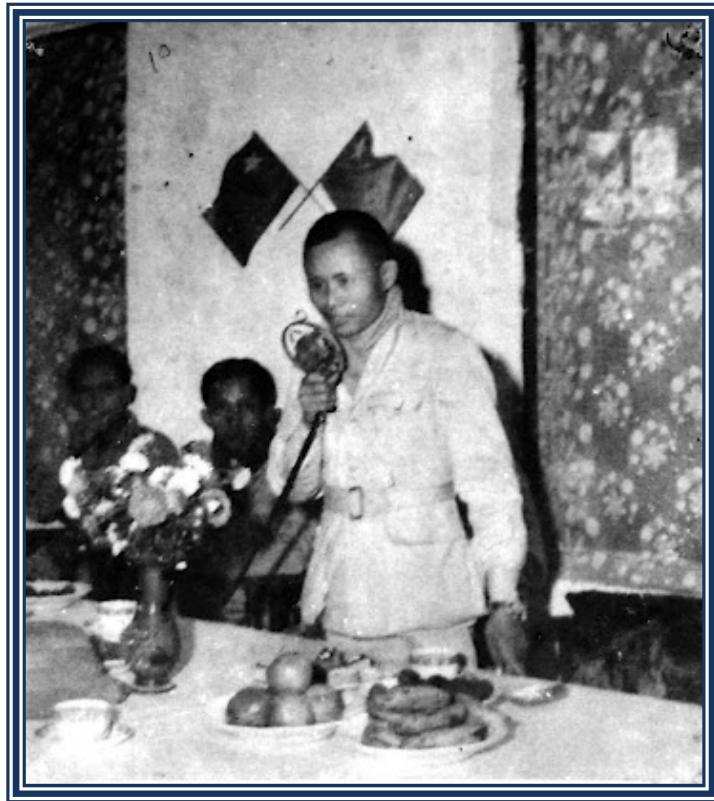
ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကျော် က သူ့ဇနီးဆီ စာစီ သတဲ့

"ကြည်ရေ..."

ပဲပြုတ်နဲ့ နံပြားရရင် စားချင်တယ်"

မောင်ကြည်မွန်

ပဲခူးကငေနှင့် သခင်အောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး

ဖိသုကာ၊

မြန်မာ့တပ်မတော်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့ သူ၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား

တော်လှန်ရာတွင် ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူဟု မြန်မာတိုင်း သိကြသော်လည်း အယ်ဒီတာ၊

စာရေးဆရာ တစ်ဦးအဖြစ် လူသိနည်းလုပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ငယ်စဉ် ကျောင်းသားသပမှစ၍ ကွယ်လွန်ခါနီး

အချိန်ထိတိုင် ရေးသားခဲ့သော စာများအနက် အများပြည်သူအား

ဟောပြောခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းများ၊ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် စစ် မိန့်များ၊ နိုင်ငံရေး နှင့်

မြန်မာတပ်မတော်အရေးဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်းများအကြောင်း တင်ပြ ရေးသား
မည် မဟုတ်ပါ။

ဆက်လက်ဖော်ပြမည့် စာစုသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စာပေတိသနာ
ထက်သန်မှုဖြင့် ရေးသားခဲ့သည့် စစ်ရေးနှင့် မပတ်သက်သော စာများအကြောင်း
ဖြစ်ပါသည်။

အောင်ဆန်း၏ အယ်ဒီတာဘာ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဘဝတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဂုဏ်မြတ် ဆောင်ရွက်
ခဲ့ပါသည်။ မောင်အောင်ဆန်း သည် နတ်မောက်ကတိဖြစ်သော်လည်း
အထက်တန်းပညာကို ရေနံချောင်းအမျိုးသား ကျောင်းသို့ သွားရောက်
သင်ကြားခဲ့ရပါသည်။

ကျောင်းသားဘဝကပင် မောင်အောင်ဆန်းကလေးသည် စာဖတ်ပါသနာ
ပါဌီး ကျောင်းစာအပြင် စာ အမျိုးမျိုး ဖတ်ရှုသူဖြစ်၏။ စာအုပ်နှင့်
မျက်နှာမဆွာစတမ်း စာဖတ်ခဲ့သူဟုလည်း ပြောဆို ကြသည်။

ရေနံချောင်း အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝတွင်
ကျောင်းစာစောင် ထုတ်ပောရာတွင် အယ်ဒီတာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူမှာ
မောင်အောင်ဆန်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် မောင်အောင်ဆန်းသည် ဆယ်တန်းကို ဂုဏ်ထူးများဖြင့်
အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန် တဗ္ဗာသို့လ် တွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခဲ့ပါသည်။
ထိစဉ်က ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်တွင် မဂ္ဂဇင်း စာစောင် များ ထုတ်ပောရာ
အိုးပေါ်မဂ္ဂဇင်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ် အုပ်ချုပ် ရေးပိုင်းမှ

အက်လိပ် တိန့်နှင့် ငါးတို့ဘက်ယိမ်းသည့် ကျောင်းသားများ ဦးစီးထုတ်ပေါ်သည့် "ကောလိပ် မဂ္ဂဇင်း"ကို ယူဉ်ပြု၍သော အားဖြင့် အက်လိပ်ဆန့်ကျင်စိတ်ပြင်းထန်သည့် ကျောင်းသားများက "အိုးဝေ" မဂ္ဂဇင်းကို စုစည်း ထုတ်ပေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်တွင် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ကိုအောင်းဆန်းတာဝန်ယူဆောင် ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းသားသဝ တွင် ကိုအောင်းဆန်း၏ ခုတိယအကြိမ်မြောက် အယ်ဒီတာလုပ် ခြင်း ပေါ်သည်။

တစ်ဖန် နယူးသားမား သတင်းစာတို့က်တွင် ဦးအုန်းဖော် ခေတ္တတွဲဖက် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ ပါသည်။ သတင်းထောက် ဦးအုန်းဖော် အိုးဝေကျောနယ် (ရူလိုင် ၁၉၉၇) ထုန်းမြင် ထောင့် စုံမြင်ပုံလှ၏" ဆောင်းပါး တွင် သူ၏ တွဲဖက်အယ်ဒီတာ အောင်းဆန်း၏ ရေးနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့လေ ၏။

"ထိုအခါ အောင်းဆန်းရေးခဲ့သော ခေါင်းကြီးပိုင်းများမှာ အက်လိပ်သာသာ စာကောင်းပေမွန် များ၏ အဆင့်အတန်းမီခဲ့ရုံသာမက အကြောင်းအကျိုးသရပ်ပြညီးသွားတို့၏သဖြင့် အစိုးရပိုင်းက ရော နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ပိုင်း ကပါ လေးစားစွာ ဖတ်ရှုခဲ့ရလေ၏" ဟု ဖော်ပြုခဲ့ပါသည်။

အယ်ဒီတာကျင့်စတ်ဆောင့်စည်းသူ

ဆောင့်စည်းအပ်သည့် ကိုယ်ကျင့်တရားများက လုပ်ငန်းဆောင်တာ တိုင်းတွင် ရှိကြပါ သည်။ စာနယ်ဇင်း လောက တွင် အယ်ဒီတာကျင့်စတ်၊ စာရေးသူ၏ ကျင့်စတ်၊ ထုတ်ပေါ်၏ကျင့်စတ် စသည်ဖြင့် ရှိမြေစမွှတာ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ထာဝန်ယူထုတ်ဂေါ်သည့်
အိုးလေမဂ္ဂဇား (၁၉၃၅-၃၆) "ငရဲခွေးကြီး လွတ် နေပြီ" (Hell Hound at Large)
ဟူသည့် ဆောင်းပါးပါလာပါသည်။

ထိုဆောင်းပါး သည် ယင်းကာလ ရန်ကုန်တ္ထာသို့လို၏ ကျောင်းအုပ်ကြီး
ဒီဂျောက်လော့ကို ထိုးနှက် တိုက်နှိုက် ထားသည့် ဆောင်းပါးဖြစ်လို၏။
ဒီဂျောက်လော့သည် မြန်မာမျိုးချစ်ကျောင်းသားများ ကို အမျိုးမျိုး ဖိနိုင် အုပ်ချုပ်
နေသူ ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာကျောင်းသားအများစုံ၏ မျက်မှန်းကျိုးမှုခံနေရသူ
ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်တ္ထာသို့လ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကျောင်းအုပ်ကိုး ဒီဂျောက်လော့တို့
ယန်းပုံနီးကျ အောင်ထွက်လျက် အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်း အား ဆောင်းပါးရှင်
မည်သူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ထုန် ရန် တောင်းဆိုကြပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်း က စောင့်စည်းအပ်သော အယ်ဒီတာကျင့်တ်အရ
ဆောင်းပါးရှင် မည်သူ ဖြစ်ကြောင်း မပြောနိုင်ပါ ဘု ငြင်းဆန်းသဖြင့်
ကျောင်းထုတ်အပြစ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

တရေးဆရာသပကို တမ်းတာသူ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရရှိစေရန်
ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် နေသာ်လည်း သူ့ဘက် ကို တရေးဆရာအဖြစ်ဖြင့်
ရပ်တည်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ကြောင်း သူနှင့် ထိတွေ့ ခဲ့ရသူများက ပြန်လည် ပြောကြ၊
ရေးသားကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုးသူ သင်ပအေးက "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကား စာအလွန်ဖတ်သူဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရုံ နောက်ဖေးသွားရင်း စာဖတ်နေရာ နာရီပက်ကောက္ခာသဖြင့် ခေါ်ယူကြ၏" ဟု ရေးသားခဲ့ပါသည်။

"ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က လွတ်လပ်ရေးရြှုံးလို့ တိုင်းပြည်မှာ စိတ်ချေရင် သူ စာရေးဆရာ လုပ်မယ်လို့ ကျွန်တော် တို့နဲ့ ဆရာကြီးရာဇ်ကို ပြောပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် အင်လိပ်သာသာနဲ့ ရေးထား တဲ့ အထွေဖွံ့ဖြိုကို ပြုလို့ ဖတ်ကြည့်ရပါသေတယ်။ ရေးစပ်ရှုပါသေး တယ်" ဟု မှတ်တမ်း တင် ခဲ့သူ ကား လူထူးလှ ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အပါးတော်မြဲ အရာရှိ ဗိုလ်ထွန်းလှ (တွေ့သိလိုက်နေဝင်း) ကလည်း "လွတ်လပ်ရေး ရြှုံးရင် ငါတော့ နိုင်ငံရေးကတွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်။ နိုင်ငံတွေ၊ ရာဇ်ဝင် တွေအပြင် အိမ်ထောင်ရေးနဲ့ သားသမီး စောင့်ရှောက် ပြုပြင်ရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငဲ့အယူအဆ သဘောထားတွေကို စာအုပ် ရေးမှာပဲ" ဟု ၁၉၄၅ ဧပြီလအတွင်း၌ ပြင်ညီးလွင် မေမြို့၊ တွင်ရှိစဉ် ပြောခဲ့သည်ဟု ပြန်လည်ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ ပါသည်။

"လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ချိန်အထိတော့ ကျူပ်နိုင်ငံရေးလုပ်ရညီးမှာပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရြှုံးတဲ့ အချိန်မှာ ကျူပ် မပါချင်ဘူး။ ဘေးဖယ်နေမယ်။ သူများတွေ လုပ်တာ ထိုင်ကြည့်ပြီး စာအုပ်ရေးမယ်" ဟု ၁၉၄၇ ခန့် မေလ ၃၀ ရက်နောက ပဟန်းရှိ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း လမ်းဖဆပလ္လာနချုပ်တွင် ပြုလုပ်သော သတင်းစာ ဆရာများ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြံမခံရမီ ၅ ရက်အလို (၁၄၊ ၇၊ ၁၉၄၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်ပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် အဆောက်အအုံ ၈၄၂။သတ္တု။ ဆရာတိုးဒီးဒုတိုးဘဒ္ဒါနှင့် ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း စကားပြော နေကြပါသည်။ ဆရာအောင်။ ဆရာမောင်ထင်၊ ဆရာတိုးခင်ဇော်နှင့် ဆရာမင်းသုဝက်တို့ ကိစ္စတစ်ခုရှိသဖြင့် အတွင်းရုံး သို့ ထိနေ့နှင့်နက်က သွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ ဆရာဆိုလူစုံက ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ကို သွားရောက် နှုတ်ဆက်ကြပါသည်။

ဤတွင် ဆရာတိုး ဒီးဒုတိုးဘဒ္ဒါက "တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေးပြီးလျှင် နိုင်ငံရေးက ထွက်ပြီး ပညာရေး နှင့် ယဉ်ကျေးမှု တွေ လေ့လာမည်" ဟု ပြောသည်။

"ထိစဉ်က ဘန်ကောက်လုံချည် နံ့သာရောင်နှင့် ပိုးအကျိုး ရင်စွေးလတ်ထားသော ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက သူ၏ နှုတ်ခမ်းကလေးကို ထော်ပြီး...."

"ကျွန်တော်ကလည်း နိုင်ငံရေးက ထွက်မှာပါပဲဆရာ။ ထွက်ပြီးတော့ စာရေးမယ်ကြံတယ်။ ကျွန်တော် ကျောင်း နေတုန်းက ပါဌိုရော၊ မြန်မာစာပါ ယူခဲ့တယ်။ မြန်မာစာမှာ ကျွန်တော် အမှတ် ကောင်းကောင်း ရတယ်။ ကျွန်တော်ကြီးစားရင် အစ်တင်းရှင်းတောင် ရမှာပဲ" "ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဘာသာပြန်တွေ အများကြီး လိုတယ်။ ဘိုင်အိုဂရပ်ဖီ(အထွေးဖွှေး) တွေ လည်းလိုတယ်။ ဘာကြောင့် မရေးဖြစ်သလဲ မသိဘူး။"

"ပမာအကာ၊ ပမာဂီတတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိ၊ ဒါတွေကို စုံစမ်းရမယ်။ အာရုတိက်သားတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး

ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိတယ်ဆိုတာ လေ့လာရမယ်။ ကျွန်တော် လည်း အနပညာ သမားပါပဲစွာ" ဟု ပြောကြားခဲ့ကြောင်း ဆရာတိုး မောင်ထင်ရေးသားသည့် "ဗမာ နိုင်ငံရေး သုခမိန်" စာအုပ်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

သူ၏ စာပေခရီးအစ စာရေးဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့်
 မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပထမဆုံး စာပေခရီးကား ၁၉၃၃ ခုနှစ် တွင်
 ဂုဏ်လောကမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါရှိသည့် ဘာသာပြန်စာပေ ပြိုင်ပွဲအမှတ် ၄၁ တွင်
 ပါဂင်ဆင်နဲ့ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂုဏ်လောကမဂ္ဂရင်း (World of Books) ကို ရန်ကုန် တည်ထိုလ်
မြန်မာနိုင်ငံပညာ ပြန့်စွားရေးအသင်းက ၁၉၅၅ ခုနှစ် ကစ၍
လစဉ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် ဂုဏ်လောကမဂ္ဂရင်းတွင်
နိုင်ငံရေး သိပ္ပံ့ပညာရှင် ဟာရို ဂျေလတ်စတီး (Harold J. Laski) ရေးသား သည့်
"Authority in Modern State " (ခေတ်မြန်ငံတော်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်) စာအုပ်မှ
စာတစ်ပိုဒ် ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရသည့် ပြင်ပဲ အမှတ် ၄ ပါရီခဲ့ပါသည်။

ထိုဘာသာပြန်ပြုင်ပွဲတွင် ကျေတ်ကျေတ်လွှတ်လွတ် ဆုရသူမရှိသဖြင့်
ပဲခူးကပေါ်နှင့် မောင်သိန်း တို့ကို ဘာသာပြန်ဆု ယူးတွဲပေးခဲ့ရပါသည်။
ဘာသာပြန်သူနှစ်ဦး၏ လက်ရာနှင့် ပတ် သက်၍ ဂုဏ်လောက အကဲဖြတ်စာ က
အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ "ပဲခူးကပေါ်မှာ တို့တက်ရန် အလားအလာရှိ၏။
သို့သော် ဘာသာပြန်ပုံ တို့ကိုရိုက်ကျလွန်း၊ စင်းလွန်းသည်။ ဘာသာပြန် ဆရာ
ကောင်းဖြစ်ဖို့ မြန်မာစာ ပိုမိုလေ့လာ ဖတ်ရှု ရမည်။ မောင်သိန်း၏
အရေးအသားကား ရင်းလင်းလွယ် ကု၍ အနက်ပေါ်လွင်ပါ၏။ ဘာသာပြန်ပုံ

အကောင်းဆုံး ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဘာသာပြန်ရာတွင် အမှားအယွင်းတွေ
ပါနေသည်။ ပဲခူးကင် ကဲ့သို့ပင် ခက်ခဲသော ဘာသာပြန်အတတ်တွင် အလေ့
အကျင့် လိုနေပေသေးသည်။ ယခု ပြိုင်ပွဲအတွက် အကောင်းဆုံးစာများ
သက်သက်ချီးမြှင့်နိုင်ရန် အဆင့်အတန်း လိုသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်
ဆုငွေ ၁၀ ကျပ်ကို မြောင်းမြှု အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်သိန်းနှင့်
ပဲခူးကင် (အောင်ဆန်း ယဉ်နှီဘာလီတီကောလိပ်) တို့နှစ်ဦး အား
ခွဲဝေချီးမြှင့်လိုက်သည်။"

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝက ပဲခူးဆောင်တွင်
နေထိုင်ခဲ့သည်ကို အစွဲပြု၍ သူ့ကလောင် အား "ပဲခူးကင်" ဟုယူလိုက်ဟန်
တူပါသည်။ ထိုဘာသာပြန်စာမျက် ပုံနှိပ် ဖော်ပြခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပထမဆုံးပုံနှိပ်ဖော်ပြခံရသည့် စာများ "bURMA
AND Buddhism" (မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဘာသာ) ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။
ထိုဆောင်းပါးကို ၁၉၃၅ ဧပြီထုတ် ဂုဏ်လောက တွင် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယ မြောက် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခံရသော ဆောင်းပါမှာ ၁၉၃၅ မေနှင့် ၁၉၃၅
နှစ် လတုတ် ဂုဏ်လောက မဂ္ဂဇင်း တွင် ဖော်ပြခဲ့သော "Freedom of Dress in
Schools" (စာသင်ကျောင်းများနှင့် လွတ်လပ်စွာ ဝတ်ဆင်ခွင့်) ဆောင်းပါး ၂ ပုဒ်
ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၃၅ မေလတုတ် သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင် လယ်ဝေးကိုဘရီရေးသည့်
"စစ်ကဲဦးပါလေး" အကြောင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အဘိုး
ဦးမင်းရောင်အကြောင်းလည်း ပါဝင်နေပါသည်။ ဦးမင်း

ရောင်အကြောင်းဖော်ပြချက်တရီ။ မှားယွင်းနေကြောင်း ပိုလ်ချိပ်အောင်ဆန်းက
ဆောင်းပါးပုံ့ ပြန်လည်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်ကို
"မင်းကြီးဦးမင်းရောင်" ဟု ပေးထားလျက် အညာသား ကလေး
ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးများကို သူရိယမဂ္ဂဇင်း
ွန်လ နှင့် ဉာဏ်လထုတ်များတွင် ဖော်ပြပေးခဲ့ပါသည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ် သက်တင်ဘာလထုတ် "မျိုးညွှန်မဂ္ဂဇင်း" တွင်
"လောကဂိတာ" ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့ ပါသည်။ ၂၇၊ ၁၁၊ ၁၉၃၇ ရက်နေ့ထုန်
မွန်လေးသူရိယ (အမျိုးသားနေ့အထူးထုတ်) တောင်းဆို "ကျောင်းသားဝတ္ထား"
ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

သခင်ဘဂလာက်ရာများ

၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ပိုလ်ချိပ်အောင်ဆန်းသည် အက်လိပ်စာပေ၊
အနောက်တိုင်းရာဇ်လင်နှင့် နိုင်ငံရေးသိပ္ပါ ဘာသာတွဲဖြင့် ဘီအေ(ဂိဏ္ဍာ)ကို
အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေဘာသာဖြင့် ဘီအယ် (လု) တန်း ဆက်တက် ခဲ့
သော်လည်း ကျောင်းတက်မမှန်ဘဲ နိုင်ငံရေးကိစ္စများဖြင့် များများနေခဲ့သဖြင့်
တမေးပွဲ ကျော်ချုပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်း၏ ကျောင်းရာဇ်လင်တွင် ပထမဆုံး
စာမေးပွဲကျော်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘီအယ်(လု) ဆက်တက် သော်လည်း
မပြီးဆုံးမိမာပင် တွေ့ကိုလိုက်ပါ သည်။ ထို့နောက် "တို့ပမာ
အစည်းအရုံး" သို့ ဝင်ရောက်လျက် သာခင်အောင်ဆန်း"ဘဂလာကို ခံယူ
လိုက်ပါသည်။

သခင်ဘဝ တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပထမဆုံးရေးသားသည့်
ဆောင်းပါမှာ "နိုင်ငံရေး အမျိုးမျိုး" ဟူ၏။ ငြင်း ဆောင်းပါး ကို ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံးမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြ ခဲ့ပါသည်။ "ကုမ္မာစစ်နှင့် ပမာ"
အမည်ရှိ ဆောင်းပါးကို နဂါးနီစာတောင်က ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဂျပန်ခေတ်၌ပင် မည်မျှအလုပ်များသည်ဖြစ်၏စေ၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
စာများကို ရေးနိုင်သမျှ ရေးသားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှုရပါသည်။ ၁၊ ၈၊ ၁၉၄၃ ရက်နေ့
ပမာ့ခေတ်သတ်းစာ အထူးထုတ်တွင် "ပမာ့လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ"
ဟူသည့် ဆောင်းပါးကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမည် ဖြင့် ရေးသားခဲ့ ပါသည်။

ဤကား အများပြည်သူ ဖတ်ရှုသော သတ်းစာပါ ဆောင်းပါးကို
"ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း" အမည်သုံး၍ ပထမဆုံး ရေးခဲ့သည့် စာဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်ခေတ်တွင် စစ်ပန်ကြီးအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ရင်း ကိုယ်တိုင် ရေး အထွေးဖွံ့ဖြိုး (Autobiography)ကို
ရေးသားခဲ့ပါသည်။ သူ့ဘဝဖြစ်စဉ် စဆုံးတော့ မရေးသား နိုင်ခဲ့ပါ။ အတိ နှင့်
ကျောင်းသား ဘဝ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အခန်း ၂ ခန်းသာပြီးစီး ခဲ့ပါသည်။

ယင်းစာမူကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကွယ်လွန်ပြီးနောက်
ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မူးက တည်းဖြတ်ပြီး "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအထွေးဖွံ့ဖြိုး"
အမည်ဖြင့် ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ရဲသော်စာအုပ်တိုက် က ပုံနိုပ် ထုတ်ဝေ ခဲ့ ပါသည်။
အမှာစာရေးတဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

စာအုပ်စာတမ်းများ ထုတ်ဝေသောအခါ အမှာစာကို ထည့်သွင်း
ဖော်ပြတ်ကြပါသည်။ စာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာ နှင့် ပတ်သက်၍

အာမခံသည့်အနေဖြင့် မည်သူရေးသည့် မည်သည့်စာ ဖြစ်ပြီး အဘယ်ပုံ အကျိုး သက်ရောက်မှ ရှိကြောင်းစသဖြင့် အမှာစာက ဖော်ပြတတ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် အမှာစာ ရေးပေးရန် တောင်းဆိုခံရသူမှာ ထိုပညာရပ်တွင် တတ်ပွန်ကျွန်ကျင်သူ၊ စာပေ နယ်ပယ်တွင် ဉာဏ်တိတ္ထမ ရှိသူများသာဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တိုတောင်းလှသော စာရေးသက်အတွင်း ဥယျာဉ် မိတ်ဆက်စာ၊ သဝက်လွှာ ၅ပုဒ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအားလုံး အမှာစာသဘော သက်ရောက်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ

လက်ပဲသူနှစ်ရု ရေးသားသည့် "သေနှစ်ဗျာဗာ" စစ်သမိုင်းနှင့် ဗျာဗာစတို့ပါ။"ကို ဦးဘသောင်း က တည်းဖြစ်ပြီး "သေနှစ်ဗျာဗာစစ်သမိုင်း" အမည်ဖြင့် ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ထုတ်ပေါ်ပါသည်။ ထိုစာအုပ်အတွက် "ဥယျာဉ်" ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုဥယျာဉ်က ရေးမြန်မာ တို့၏ စစ်ပညာလေးနှင်းမှာကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကောင်းစွာ နားလည်ကြောင်း ဖော်ပြပါ သည်။

ဂျပန်ခေတ် ၌ ငုတ်ဖျားရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် "ပိုလ်မှူးကြီးပထူး" အကြောင်း စာအုပ် ကို ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် တိုက်စိုးရေးသား ထုတ်ပေါ်ပါသည်။ ထိုစာအုပ်၏လည်း ဥယျာဉ် အုပ်ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင် ရေးသားပေးခဲ့ပါသည်။

ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လုန်ရေးအုပ်း၊ တိုင်း၆ က ထုတ်ပေါသည့် အမှတ်တရ စာတောင် ၌လည်း ဥယျာဉ် ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ငှုံးဥယျာဉ်ကို ၁၉၆၂ မတ်လ ထိတ် မြောတီမဂ္ဂဇင်းက
ပြန်လည် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယ ကွမ္မာစစ်အဗြိုံး ၁၉၄၆ ဖေဖော်ရါရိလတွင် စာရေးဆရာဝန်က
"ဇာနဂျာနယ်" ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ဂျာနယ် မိတ်ဆက်စာကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ရေးပေးခဲ့ပါသည်။ ဟာသ အကြောင်း ကျယ်ပြန့်စွာ ရေးသား
နိုင်ကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

၁၉၄၆ ရူလိုင် ၁၅ ရက်နေ့ထုတ် ဒီးအုတ်ဂျာနယ်ပါ သပက်လွှာမှာလည်း
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လက်ရာ ဖြစ်ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အသက်ရှင်စဉ် သူ့လက်ရာတရီးကို စုစည်း၍
စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ် ခြင်းအား မြင်တွေ့ခွင့်ရသွားသည့်မှာ "Burma's Challenge"
(မြန်မာ့စိန်ခေါ်သံ) စာအုပ်ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုစာအုပ်ကို အင်းလိပ်ဘာသာဖြင့်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး သူကိုယ်တိုင်ရေးသည့်
ဘဝအကျဉ်းဖော်ပြချက် "Life Sketch of the Author" ကိုပါ ပူးတွဲ
ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

သူစာများက ဖော်ပြသည့် သူစိတ်ဓာတ်၊

ဤကိုယ်ပညာ နှင့် အသေးစိတ်အချင်း

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စာများကို အင်းလိပ်၊ မြန်မာနှစ်ဘာသာ
စလုံးဖြင့် ရေးသားခဲ့ပါ သည်။ ပိုလ်ချုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းတာဝန်အရ
ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အမိန့်များ၊ မိန့်ခွန်းများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စစ်ရေး ဆိုင်ရာ

စာများကို ဖယ်လိုက်လျှင် သူ့အား ပုံဖော်ယူရန် စာအနည်းငယ်သာ
ကျွန်ုပါတော့သည်။

သို့ နည်းပါးစေကာမှ သူတဲ့များက သူ၏ အြေစင်ရိုးဖြောင့်မှာ စိတ်ဓာတ်
ကြံးနိုင်စွဲသန်မှာ၊ စာပေ နှုန်းစပ် ကျမ်းကျင်မှာ၊ များကို ဖော်ပြန်စွမ်း ရှိကြပါသည်။
ဘာသာရှင်မျိုးစုံကို ဖတ်ရှုလေ့လာထား ကြောင်း သူ စာများက
ပုံဖော်ပေးကြပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သုရားရှိခိုးချင်မှ ရှိခိုးလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို
နက်ရှိင်းစွာသိနားလည် ပြီး အရေးအရာ အားလုံးကို ဗုဒ္ဓဒသသနနှင့်
တွဲဖက်သုံးသပ်နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သူတဲ့များက ပြောကြ ပါသည်။

"Burma and Buddhism" (မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ) ဆောင်းပါးတွင်၊
"ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရမှာ ဝေဖန် ဆန်းစစ်လက်တွေ့၊ ကျင့်သုံးနည်း ဖြစ်သည်။
ထိနည်းမှာ ကေသမုတ္တိသုန်း၏ ကာလမသုတ္တန်လာ ဂေါတနမြတ်စွာသုရား၏
ဟောကြားချက်ဖြစ်သည်....." ဟုရေးသားခဲ့ပါသည်။

ထိုရေးသားချက်က ကာလမသုတ္တန်ကို လက်ခံသူတိုင်း မိမိကိုယ်တိုင် လွှတ်လပ်စွာ
တွေးတော့ ယုံကြည်လိုပြီး တစ်ပါးသူကို လည်း လွှတ်လပ်စွာ
တွေး၏ယုံကြည်စေလိုသူဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပေသည်။ "Freedom of Dress in
Schools" (စာသင်ကျောင်း များနှင့် လွှတ်လပ်စွာ ဝတ်စားဆင်ယင်ခွဲ့)
ဆောင်းပါးကား နောင်တွင် ကွဲမှာ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဖြစ်လာမည့်

ဦးသန္တရေးသည့် "From My School Window"(စာသင်ကျောင်းများ နှင့် ကျွန်တော်အမြင်) ဆောင်းပါးအား ပြန်လည် ချေပဲသည့် ဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။

လယ်ဝေးကိုဘရီရေးသည့်   "စစ်ကဲဦးပုကလေး"   ဆောင်ပါးပါ၊
ဦးမင်းရောင်အကြောင်း မှား ယွင်းမှန်င့် စပ်လျဉ်း၍ "ကဆုန်လထုတ်
သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင်၊ လယ်ဝေးကိုဘရီရေးသော "ဦးပါ(စစ်ကဲဦးပုကလေး)
အထားဖွံ့ဖြိုး" တွင် မင်းကြီးဦးမင်းရောင်ကို ဦးပုဖမ်းမိသဖြင့် လယ်ဝေးအနီးတွင်
ကားစင်အတင်ခံရ ကြောင်း ဖတ်ရှု၊ ရပါသည်။ ထိုရေးသားချက်မှာ
အမှန်မကျရောက်ပါ။ ကျွန်တော်သည် ရှင်းဦးမင်း ရောင်ဆိုသူ၏ မြေး တစ်ဝမ်းကွဲ
တော်စပ်ပါသည်.... "ဟု ပြန်လည်ချေပဲခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပြန်လည်ရေးသားချက် မှန်ကန်ပါကြောင်း
လယ်ဝေးကိုဘရီ က ၁၉၃၅ ဧပြီလ ထုတ်၊ သူရိယသတင်းစာတွင် ပြန်လည်
ရေးသားခဲ့ပါသည်။

"လောကဂိုဟာ" ဆောင်းပါးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "သတ္တာလောက၊
သခါရလောက နှင့် သွောကသ လောက" အကြောင်း ကို ဦးစွာရှင်းပြ၏။ ထိုနောက်
လူသားစတင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ လူ ရိုင်းဘဝမှ တဖြည့်ဖြည့်း ယဉ်ကျေးလာကြပုံ၊
စိုက်ပိုးရေးလုပ်ကိုင်တတ်လာပုံ၊ အစိုးရပေါ်ပေါက်လာ ရခြင်း အကြောင်းရင်း၊
မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး၊ သဂ္လာတရားလေးပါး စသည်တို့ကို ရေးပြပြီး ၁၉၃၀ ခုနှစ်
ဝန်းကျင် တွင် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်နေသော သိပ္ပါးခေတ်အကြောင်း
အရင်းရှင်စနစ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည့် ကွားစစ်များအကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊

ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့် မူဆလင်ဘာသာ တို့၏ အဆုံးအမများအကြောင်း
စသည်တို့ကို ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

"ဤအချက်ကား ကွဲမွှားရာရလင်ကို တစ်မျိုးတစ်မည်ပြောင်းလဲစေသည့်
ရီနေဆန်နှင့် ရီဖော် မေးရှင်းခေါ် ခေတ်သစ်ဂါဒလောက ပါတ်ပညာ ပြန်ပွားရာ
အကြောင်းအရင်းတည်း။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဂေါတာမသူရားသခင် ဟောကြားသော
ကာလာမသုတ္တန် သဘောပင်တည်း.. " "နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး" ဆောင်ပါး၌ .....

"နိုင်ငံရေးသည် လူမှုသူမှုကိစ္စအားလုံးပင်ဖြစ်၏။ လူဟူ၍ ကွဲမွှာတွင်
ဖြစ်လာသည့်အခါမှ စ၍ လူ၏ အတန်းအစားအလျောက် လူလိုနေ၊ လူလိုဝတ်၊
လူလိုစား၊ လူလိုသောက်၊ လူလိုလုပ်လာ ၏။ လူလိုနေချင်လာ၏။ လူလိုလုပ်ရန်
ကြိုးစားလာ၏။ အထမြောက်လာ၏။ ပိုမိုကျယ်ပြောလာ၏။ လူနှင့် တိရစ္ဆန်
ကွဲပြားမှုမှာ လူကထွင်တတ်သည့် အစွမ်း၊ မြင်တတ်သည့် အရည်ရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။
ထိအရည်အစွမ်းမှာ အသိဉာဏ်ပင်ဖြစ်၏။ ထိလူ၏ အသိဉာဏ်ဖြင့် လူ၏
လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ကို ဆောင်ရွက်ကြရနှင့် ပိုမိုများပြား ရှုပ်ထွေးလာသောအခါ
နိုင်ငံရေးတည်းဟူသော လူ ပင်မတရား ပေါ်ပေါက် လာ၏... "ဟု
ရေးသားခဲ့ပါသည်။

"ကွဲမွှာစစ်နှင့်ပမာ" ဆောင်းပါးတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
ဓနရှင်နယ်ချွဲစနစ်ကြောင့် ကွဲမွှာစစ်ဖြစ်ရပုံကို ဦးစွာ ရေးပြသည်။ ထိုနောက်
စစ်ကိုအလိုမရှိသော်လည်း မြန်မာ့အရေးနှင့် ကွဲမွှာအရေးတို့ ဆက်စပ် နေပုံကို
ဖော်ပြထားပါသည်။

"ပမာ့လွှာတ်လပ်ရေးအရေးတော်ပုံ" တွင်

"မန်မာနိုင်ငံ ၏ ကြွောနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်သည် ဘယ်အခါကမျှ
စိတ်သက်သာရာ မရခဲ့မိပေ။ အိပ်မက်များ အတွင်းမှာပင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏
မလွှတ်လပ်သော နိုင်ငံအတွက် ယောင်ရ၏။ ငါခဲ့၏...." ဟု ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထဗွေးတိုကို ကတိနှင့် ကျောင်းသားသတ်မှတ် အခန်း
၂ ခန်းသာ ရေးသားပြီးစီး ခဲ့ပါသည်။ မူရင်းအက်လိပ်လို ရေးသားထားသည်ကို
ပိုလ်မှုးကြီးမောင်ဘိုက မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို ခဲ့ ပါသည်။

သူ့ကလောင်အမည်များ

စင်စစ် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကတာအမည်မှာ "ထိန်လင်း"ဖြစ်ပါသည်။
အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးအောင်သန်းနှင့် ကာရန်ယူလျက် "အောင်ဆန်း"ဟု ခေါ်ခဲ့ရာမှ
အမည်ရင်း "ထိန်လင်း" ဖောက် ကာ အောင်ဆန်း အမည် တွင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင် ဘာဂ သူ့အမည်ကား "ပိုလ်တေဇ"။
ဂုပန်အမည်လည်း ရှိပါသေးသည်။ ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ရေးသားသည့် အခါ
အသုံးပြုခဲ့သည့်အမည်များမှာ

၁။ ပဲရူးကော်

၂။ မောင်အောင်ဆန်း

၃။ သခင်အောင်ဆန်း

၄။ အညာသားကလေး

၅။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ပဲရူးကော် ကလောင်အမည်ကို ဘာသာပြန်စာများပြိုင်ပဲတွင် တစ်ကြိမ်သာ
အသုံးပြုခဲ့ပါ သည်။ တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားသတ်မှတ် မောင်အောင်ဆန်း"

အမည်သုံးခဲ့ပါသည်။ အညာသား ကလေး ကလောင် အမည်ဖြင့် အဘိုးဖြစ်သူ
ဦးမင်းရောင်အကြောင်း ဆောင်ပါးပုံ၏ ရေးခဲ့ပြီး ကျွန်တာများကို ပိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း အမည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ချုန်လုပ်ခဲ့သော တာများ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်စွန်းများ၊ ကြေညာစာတမ်းများ၊ နိုင်ငံရေး၊
စစ်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ တာများကို ချုန်လုပ်ခဲ့ပါသည်။
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အဂ်လိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသည့်တာများနှင့်
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း ရေးထားသော တာများကို
စုပေါင်း၍ဒေါက်တာမောင်မောင် စီစဉ် ထုတ်ဝေ ခဲ့သည့် "Aung san of Burma"
တအုပ်ကိုလည်း ချုန်လုပ်ခဲ့ပါသည်။

သူ မရေးသော စာတစ်ပုဒ်

၁၉၂၆-၃၇ ခန်စိတ် အိုးပေမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်
"အနိုင်မခံ"ဟူသည့် ဘာသာ ပြန်ကဗျာမှာ သုံးနှုန်း ထားသော စကားလုံးများ၊
ပြောင်မြောက်လွန်းသဖြင့် အများက သဘောကျခဲ့ကြပါသည်။ မူရင်းမှာ အဂ်လိပ်
ကဗျာဆရာဟိန်းလေး (W.E Henley) ၏ Invidious" ကဗျာဖြစ်၏။

ပြောင်မြောက်လှသော အနိုင်မခံ ကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ဘာသာပြန်သည့် တအဖြစ် ပိုလ်ချုပ်ပုံ နှင့် တကွ တအုပ်စာတောင်များ တွင်
မကြာခဏ ကိုးကားအသုံး ပြုခဲ့ကြပါသည်။ စင်စစ် ထိကဗျာကို ဘာသာပြန်ခဲ့သူက
ဆရာညီမြေ ဖြစ်ပါသည်။

အနိုင်မခံ နှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ကျနော်သည် တဗ္ဗာသိုလ်
အိုးဝေ မရှိဇင်း ကို တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာအဖြစ် ကိုအောင်ဆန်း နေရာကို
ဆက်ခံခဲ့ပါသည်။ ထိုနှစ်က အိုးဝေခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် အနိုင်မခံ ဟူသော
ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားပါရှိခဲ့ရာ ထိုစာများ W.E Henley ခေါ် အင်လိပ်စာရေးဆရာ
ရေးသားသည်။ Invidious ဟူသော ကဗျာကို မိုး ၅၅ ရေးသာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုနှစ်က ကျနော် သည် တဗ္ဗာသိုလ် ထမင်းစားဆန်း ၌ ဆရာဇ်ကို
ဆရာမင်းသူဝက် တို့ နှင့် တစ်စားပွဲတည်း အတူ (ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လည်း
ပါသည်) ထမင်းစားခဲ့ရာ မင်းသူဝက် က ကျွန်တော်၏ စာများကို တည်းဖြစ်
အချောကိုင်ပေးခဲ့ပါသည်။

ညီမြေ

ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ၁၉၇၉

+++++

၉၆ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့သို့ ဂါရဝလက်ဆောင်

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ သက်ရှိထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်ပါက ၁၃၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၉၆ နှစ်ပြည့် အဘာ ဦးအောင်ဆန်း အဖြစ် သူ၏အရာရပ်သွင်ကို မြင်ရပေါ်ည်။

သို့သော စာရေးဆရာဘဝကို ခံမင်မြတ်နီးပြီး စာဂေရးဆရာဘဝဖြင့် ရှင်သနနေထိုင်လိုသည့် ဦးအောင်ဆန်း သည် အသက် ၃၂ နှစ် အရွယ်ကောင်းစဉ် သူ၏အိမ်မက်ဗျာပက် ယောင်ရမ်းနိုက္ဗားခဲ့ရ သော မြန်မာပြည် လွှတ်လပ်ရေး ကိုယှ မမြင်လိုက်ရဘဲ လူဘဝကို ကျောစိုင်းသွားရရှာပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း၊ ပိုလ်ချုပ်ရေးခဲ့သော စာများအကြောင်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပနှစ်ဌာန စလုံး၍ ယနေ့တိုင် ရေးနောက်ဆဲ၊

ထုတ်ဝေနေကြခဲ့ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်လပ်သောနိုင်ငံသူတစ်ဦးဘဝ ဖြင့် နေထိုင် ခွင့်
ဖန်တီးပေးခဲ့သော အဘားအောင်ဆန်းကို ကျေးဇူးတံ့ပြန်သောအားဖြင့် အသက်
၉၆ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့သို့ ကြုံစာစုဖြင့် ဂါရဝပြုအပ်ပါသည်။

ခင်နှင်းဦး

ကျမ်းကိုးစာရင်း

၁။   မောင်မောင်ဦး၊   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အထွေပွဲတို့၊
စာအုပ်စာတမ်းများ၊   ဝထ္ခာဆောင်းပါးများ   အညွှန်း၊   မြန်မာနိုင်ငံ
သုတေသနအသင်းရှာနယ် (စွန် ၁၉၆၉)။

၂။   မြဟန်။   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာပေလက်ရာ၊   ရန်ကုန်၊
တဗ္ဗာသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသန ဌာန၊ ၁၉၉၇။

၃။   တိုက်စိုး။ စာရေးစားပွဲပေါ်က ပုံရိပ်များ၊ ရန်ကုန်၊ စာအုပ်ရေး။
၂၀၁၅။

၄။   ထွန်းလှု၊   ပိုလ်(တဗ္ဗာသိုလ်နေဝိုင်း)၊   ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
(ဓမ္မလွှတ်လပ်ရေး ဗိုလ်ချုပ်)၊ ရန်ကုန်၊ သမာမိတ္တ၊ ၁၉၉၅။

၅။   ပိုလ်များကြီးဘို့။ "ပိုလ်ချုပ်နှင့် စာပေ"၊ အိုးဝေမဂ္ဂဒေါ်း။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရုပ်အလောင်းနှင့် ကျွန်တော်

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးသက်တမ်း   ၆၁နှစ်ရှိပြီဖြစ်လျှင်   အာဏာည်
ခေါင်းဆောင်ကြီး၊   လွှတ်လပ်ရေး   ဖခင်ကြီး   ဗိုလ်ချုပ်အောင်တန်း
ကွယ်လွန်ခဲ့သည်မှာ ၆၂ နှစ်ရှိခဲ့ပေပြီ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးက ဖက်ဆစ်စနစ် နှင့်
နှုပ်ချေစနစ် ကို အလဲထိုးလိုက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

စစ်ကြီးအပြီးတွင်   ဖက်ဆစ်ဝါဒ   လုံးဝကျစုံးသွားခဲ့ရသလို
နှုပ်ချေလက်အောက်ရှိ ကိုလိုနိနိုင်ငံ အများအပြား မှာလည်း လွှတ်လပ်ရေး

ရခဲကြသည်။ အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယ၊ မြန်မာနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့ မှာ တစ်နှစ်စီ သာခြားပြီး မရေးမနောင်း လွှတ်မြောက်လာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သည် ပြတိသူ့လက်အောက်မှ လွှတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သလို ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ သည်လည်း ပြတိသူ့ လက်အောက်မှ လွှတ်လပ်ရေး ရလာခဲ့သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်က လည်း ကူမင်တန်အုပ်ချုပ်မှုကို တော်လှန်၍ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်င် ထူထောင်ကာ လွှတ်မြောက် လာခဲ့ လေသည်။

အိမ်နီးချင်းသုံးနိုင်ငံ သည် ကံတူအကျိုးပေးများဖြစ်ကြသည်။

အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့ ၏ လွှတ်လပ်ရေးပိသုကာများမှာ အဖြစ်ဆိုးခြင်းတူညီကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏လွှတ်လပ်ရေးပိသု ကာ၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ရှုလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသလို အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လွှတ်လပ်ရေးဖောင်ကြီး မဟတ္တေမဂန္ဒီမှာလည်း ၁၉၄၈ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၀ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြသတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရလေသည်။ အိန္ဒိယမှ လုပ်ကြမှုတွင် ဂန္ဓိ တစ်ဦးတည်းသေဆုံးခဲ့သော်လည်း မြန်မာပြည်တွင် ကြံခဲ့ရသော လုပ်ကြမှုသည်ကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် မြန်မာအစိုးရတစ်ဦးလုံး သတ်ဖြတ် ခံခဲ့ရသည်။ အာဏာနည် ဇူးတိတိ လုပ်ကြခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရက်စက်မှုကြီးကို နစ်ပေါင်း ၆၃ နှစ်ကြာသည့်အတိုင် မြန်မာပြည်သူ များက မမေ့နိုင်ကြပေါ်။

အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြသတ်ဖြတ်ခံရသည့် အချိန်က ကျွန်တော်သည် ကလေး သာ ရှိပါသည်။ သို့သော ထိုအဖြစ်ကို မနေ့တစ်နေ့ကလို

မှတ်မိနေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအ ပေါ် ပြည်သူတို့၏ ကြည်ညီလေးစားမှ ချစ်ခင်မြတ်နီးမှုကိုလည်း အမှတ်ရနေပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ လုပ်ကြ ခံရပြီးနောက်နေ့ ရှုလိုင်လ ၂၁-၂၂ ရက်နေ့လောက်တွင် အာဏာနည်ခေါင်းဆောင် ၉ ဦး၏ အလောင်း များကို ကျွန်တော်ကြည်ရှု အလေးပြုခဲ့ရပုံကို မှတ်မိနေပါသည်။

ကျွန်တော်အမေသည် ရွှေတောင်တန်းလမ်းရှိ ဗဟိုသမဂတ်ယမလိုင်မှနေ ဆီသွားထုတ်လေ့ရှိပါသည်။ အမေ ဆီသွားဝယ်သည့်အခါ ကျွန်တော်အစ်ကို ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်ဖြစ်ဖြစ် အဖော်လိုက်လေ့ ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် နှစ် ရန်းအရွယ်လောက်သာရှိသေးပြီး ကောင်းကောင်းကောင်း မနေရသေးပါ။ ဘုန်းကြီးကောင်းတွင် မဂ်လသုတ်သင်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆို သည်ကိုလည်း ကောင်းကောင်း မသိ၊ ခေါင်းဆောင်ကြီးများဆိုသည်ကိုလည်း နားမလည်သေးပါ။ ထိုနေ့မနက ထမင်းစားပြီးသည်နှင့် အမေက ကျွန်တော့ကို ခေါ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင်းသို့ ရထားဖြင့် လာခဲ့ကြသည်။ တစ်လမ်းလုံး အမေက စကားကောင်းကောင်းမပြောပေ။ မျက်နှာလည်းပျက်နေပါ သည်။ အမေက သွားနေကျ ရွှေတောင်တန်း သို့မသွားဘဲ ဘုရားဘမ်းဘူတာတွင် ဆင်းကာ ရွှေတို့ ဘုရားလမ်းအတိုင်း လာခဲ့ပါသည်။

"အမေ ဘယ်သွားမလို့လဲ"

"ဂျို့ပလီဟော သွားမလို့"

ဟုသာ အမေက ဖြေသည်။ ဂျို့ပလီဟောကို ကျွန်တော်မရောက်ဖူးပါ။ အမေမျက်နှာ သုန်မှုန်နေသ ဖြင့် ဘာသွားလုပ်မလို့လဲဟု ကျွန်တော်မမေးရဲပါ။
ဘူတာမှ   လျှောက်လာကြရာ   အတန်ငယ်သွားမိ   လျှင်

ဂျုပလ္မာဟက်သွားနေသော လူအပ်ကြီးကို ကျွန်တော်တွေရသည်။
 ထိလူအပ်ကြီးနှင့်အ တူ ကျွန်တော်တို့သားအမိ လျောက်လာခဲ့ကြသည်။
 လူတိုင်း၏မျက်နှာများမှာ ညီးစွမ်းပြီး ကြော် နေကြပုံရသည်။
 တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် စကားလည်းကောင်းကောင်း မပြောကြပေ။ ဂျုပလ္မာ
 ဟော (ယခု တပ်မတော် စစ်သမိုင်းပြတိက်)ရှေ့သို့ရောက်သည့်အခါတွင်
 တန်းစီနေသော လူတန်း အရှည်ကြီးကို တွေ့လိုက် ရသည်။ ထိလူတန်းကြီးသည်
 ဂျုပလ္မာရေ့၊ ဝင်ပေါက်မှနေ နှစ် ယောက်တစ်တွဲ ဖြမ်သက် စွာဖြင့်
 ခန်းမထဲဝင်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ထိလူတန်းထဲဝင်ရောက်တန်းစီကာ ခန်းမထဲ
 ဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ ခန်းမရှေ့၊ စင် ပေါ်တွင် အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏
 အလောင်းများထည့်ထားသော အခေါင်းများတန်းစီ ချ ထားသည်။ ခန်းမထဲ
 လူပြည့်သည့်နှင့် စောင့်ကြပ်နေသော ပြည်သူရဲဘော် ပိုလ်တစ်ယောက်က လူ
 ထုကြီး ကို ဖြမ်သက်စွာနေရန် အော်ပြောလိုက်သည်။ နောက်

"အားလုံး ဖြမ်၊ ကျော်းလေပြီးသော ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်
 အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား အလေးပြု"

ဟု အမိန့် ပေးလိုက်သည် လူထုပရိသတ်ကြီးမှာလည်း တစ်မိနစ်ခန့်
 ဦးညွှတ်အလေးပြုကြသည်။

ဂျုပလ္မာဟော အဝင်ပေါက်ကြီးသေးတစ်ဖက် တစ်ချက်နှင့်
 အထွက်ပေါက်များ၊ အလောင်းများ၏ သေး ပတ်လည် များတွင်
 ကာကိယူနိဖောင်းဝတ်ပြီး ကက်ဦးထုပ်ဆောင်းထားသည့် ပြည်သူရဲဘော်တပ်ဖွဲ့။

၎င်များ အောင့်ကြပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အလေးပြုပြီးသော
 လူထုကြီးသည် အာဇာ နည်များ၏ အလောင်းများကို တန်းစီပြီး၊
 ကြည့်ရှုရပါရဝပြုကြသည်။ အခေါင်းများကို ခေါင်းအထိဘာ လှစ်ဟ
 ဖော်ပြထားသည်။ လူတန်းကြီးသည် တစ်ယောက်ချင်းတန်းစီလျက်
 ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာဖြင့် အလောင်းများကို ကြည့်ရသွားကြလေသည်။
 ထိုသို့ကြည့်ရင်း ယောက်ရား၊ မိန်းမ၊ လူတိုင်းလိုလို တရှုပ်ရှုပ် ငိုကြွေးသွားကြ၏။
 တချို့မှာ ချံ့ပွဲချုပ်ငြွေးကြသည်။ အမေသည်လည်း ဝမ်းပမ်းတန်း ငိုကြွေး
 ကြသူ များတွင် ပါဝင်လေသည်။

ဤကဲ့သို့ အမောင်းကြွေးသည်ကို တစ်ခါမျှ ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးပါ။
 ဦးညွတ်အလေးပြုနေကတည်းက တရှုပ်ရှုပ် နှင့် အမောင်းနေသည်။
 အလောင်းများကို တန်းစီကြည့်ရချိန်တွင် အမေသည် အသံထွက်ပြီး ငိုသည်။
 အသံကျယ်သွားမှာစိုး၍ ပါးစပ်ကိုပိတ်ပြီး ငိုနေသည်။ အမောင်းဖြင့်
 ကျွန်တော်လည်း မျက်ရည်ကျလာပါသည်။ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုသည်ကိုလည်း
 ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းမသိ ပါ။ အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ
 လုပ်ကြခံရခြင်းကိုလည်း ကျွန်တော် မသိပါ။ သို့သော် ကျွန် တော် ချစ်ခင် မြတ်နီး
 သည့် ကျွန်တော့အမေ ငိုကြွေးနေသဖြင့် ကျွန်တော်လိုက်ပြီး ငိုကြွေးခြင်း ဖြစ်
 ပါသည်။

အမေ ၏ အငို့မှာ ရပ်မသွားပေါ့။

ဂျူဗလီဟောသေး ပလက်ဖောင်းပေါ်အရောက်တွင် အမေသည်
 ထိုင်ချလိုက်ပြီး အသံထွက်ကာ ချံ့ပွဲကျ ငိုကြွေးပါတော့သည်။

လူအများအပြားသည် အမေ့လိပင် ပလက်ဖောင်းပေါ်၌ ငိုက္ခားနေကြသည်။ ယောက်ရှားတိုး များက အံကြိုတ်ကာ တက်တစ်ခေါက် ခေါက်ဖြင့် လက်သီးများကို တင်းတင်း ဆုပ်ထား ကြသည်။ သူတို့ပါးပြင်ပေါ်တွင်လည်း မျက်ရည်များ စီးကျနေသလို သူတို့မျက်လုံးများမှာ ကြကဲခြင်း၊ ဒေါသ ဖြစ်ခြင်း၊ ယူကျံးမာဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့် ရော ယူက်နေပေါသည်။ အမေ့ဘေးတွင် ထိုင်ပြီး ဝမ်းနည်း ပူဆွေး နေသည့် လူများကို တစ်ဟ်ယောက် ချင်း ကျွန်တော် လိုက်ကြည့်နေမိသည်။ အတော်လေးကြာမှ အမ အငိုတိတ်ပြီး ရှိက်နေချိန်တွင် ကျွန်တော်က "အမေ့ ဘာဖြစ်လို့ ငိုတာလဲဟင်" "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တို့ လုပ်ကြံးလိုက်ရပြီ သားရဲ့"

"လုပ်ကြံးရတယ်ဆိုတာ ဘာလဲအမေ့"

"အသတ်ခံရတာပေါ့ သားရယ်၊ မသမာသူတွေက ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေကို သတ်ပစ် လိုက်ကြပြီလေ၊ တိုင်းပြည့်တော့ ရေတိမ်နစ်ပြီပေါ့"

အမေ့သည် ပြောရင်းဆိုရင်း မျက်ရည်များ စီးကျလာပြန်သည်။

အမေ့နောက်တစ်ကြိမ်းမည်စိုး၍ ကျွန်တော် မမေးတော့ပေ။ အမေ့သည် ကျွန်တော့ပစ္စားကို တင်းကျပ်စွာ ဖက်ထားသည်။ ကျွန်တော် က အမေ့လက်ကိုဆွဲပြီး အမေ့မျက်နှာကို စိတ်မကောင်းကြီးစွာ ကြည့်နေမိပါသည်။ အမေ့ ဘာ ကြောင့် ဒီလောက်ငိုနေပါလိမ့်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုသူကလည်း ဘယ်လို လူပါလိမ့်၊ ယခု ငိုနေ ကြသူ၊ ဒေါသဖြစ်နေကြသူများကလည်း ဘာကြောင့်များ ဒီလောက်ခံစားနေရပါလိမ့်ဟု ကျွန်တော် တွေးနေမိသည်။

ကျွန်တော်၏ကသေးဘဝ ခေါင်းထဲတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဘယ်လိုလူပါ
လိမ့်ဟူသော အတွေးနှင့် ရူးစမ်းမှုသည် လွန်ခဲ့သော ၆၂ နှစ်က စတင်ပြီး
ဝင်ရောက်လာခဲ့ပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အပေါ် လူထုကြီး၏ချုပ်ခင်မြတ်နီးမှုကိုလည်း ထိုအချိန်က
အခံမဆန်း ကျွန်တော် မြင်တွေ့ခဲ့ရ ပါသည်။ ကလေးဖြစ်၍ ထိုအချိန်က
ပိုလ်ချုပ်အကြောင်း ကောင်းကောင်းမသိခဲ့သော်လည်း အမေ နှင့် လူထုကြီး ၅၁
ချုပ်ခင်လေးစားမှ ဝမ်းနည်းကြောကွဲမှုကို တွေ့ရသည့်အခါ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
ကျွန်တော် နားလည်ခဲ့ပါသည်။ နောင် အသက်ကြီးလာ၊ စာဖတ်လာသည့်အခါ
မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအကြောင်း သိလာရသည်။
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဏာနည်ခေါင်းဆောင် များ၏ စွန်းလွတ် အနှစ်နာ
ခံမှုကိုလည်း သိရှိလာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး ကတိခုံပေါ်မှ နယ်ချုံဆန်း
ကျင်ရေး၊ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲဝင်
ခေါင်းဆောင်များအကြောင်းကိုလည်း သိရှိလာပါ သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပြင် ရဲသော်သုံးကျိပ်၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊
သခင်ပဟိန်း၊ သခင်သိန်းဖော်၊ သခင်နှာ၊ ဦးပဒ္ဒ္ဒ၊ ဦးကျော်ဖြုံမ်းစသော
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအကြောင်းကို လည်း ကြားသိ လာခဲ့ ရပါသည်။
ကျွန်တော်မှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အသက်ထင်ရှားစဉ်က
မတွေ့ခဲ့ဖူးသော်လည်း ကွယ်လွန်ပြီး ရက်ပိုင်းလောက်တွင် သူ၏ရှုပ်အလောင်းကို
မြင်တွေ့ရှုပြု လိုက်ရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးနှင့်

အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ရပ်အ လောင်းများကို ဂါရဝပြုလိုက်ရသဖြင့် ယခု
ထက်တိုင် ကျွန်တော် ရှုက်ယူလျက်ရှိပါတော့သည်။

လွန်ခဲ့သော ၆၃ နှစ်က ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ရပ်အလောင်းကို
တွေ့မြင်ရပါရပဲ အကြောင်း ပြန်ပြောင်း တွေးရင်း ဆရာတော်ရှိ၏
"သခင်အောင်ဆန်းတရား"ဆိုသည့် ကဗျာကို သတိရမိပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်းတရား

င့်ညီပြောင်ဝင်း၊ မောင်သစ်ဆင်း

မင်း၏သားငယ်၊ မင့်သက်လှယ်ကို

အဘယ်တရား၊ ဟောမည်နည်း။

ဆန်း၏သတ္တိ

ဆန်း၏သမာဓိ၊ ဆန်း၏ပညာ

ဟောစရာကား၊ အလွန်များ၏

မင့်သားအရွယ်၊ သက်နှစ်ဆယ်တွင်

လူငယ်အောင်ဆန်း၊ သူ့အစွမ်းကို

ပန်းကောင်းတစ်ပွဲင့်၊ ပန်ဆင်တင့်သို့

မင့်သားသိစေချင်လှ၏။

သူ့အစွမ်းအား၊ အခြားမဟုတ်

အအုပ်ချုပ်ခံ၊ မျိုးခြားဒက်မှ

မြန်မာလွှတ်လမ်း၊ ခရီးကြမ်းဝယ်

ပန်းပြအလှ၊ ပကာသနကို

ပြောကျလောက်မြိုက်၊ သူမီးတိုက်၏။
စေတ်လိုက်ခါညီ၊ စေတ်မီပညာ
ကြံ့ရာဘဝ၊ မှတလုံလောက်
ခံမြို့ဆောက်၏။
ထို့နောက်တစ်ဆင့်၊ မိုးထိလွှဲ့အောင်
ရိုးကျင့်မြင့်ကြံ့၊ သူအလံတည့်
ပုံးတလူလူ၊ သူထူးခွဲကြာင်း
ခေါင်းဆောင်သဘော
မင့်သားချောကို
ဖြောလိုက်ပါဘို့ ဟောပါဘို့။

(လမ်းစဉ်သတင်း၊ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၁၄ (၁၅၊ ၇၊ ၁၉၆၆))
ထက်မြက်

+++++

အောင်ဆန်းနဲ့ ရော်ချောင်း

(၁)

ပထမဆုံး ဖြောချင်တာက မြန်မာ့သမိုင်း မျက်နှာတဗ္ဗာ
မြန်မာ့အချုပ်အခြာကို ပြန်လည်ထူထောင်နိုင် ရေးအတွက် နည်းလမ်းပေါင်းစဉ်နဲ့
ကြိုးပမ်းရာမှ ထိပ်ဆုံးကပါဝင်ခဲ့ပြီး တစ်ကဗ္ဗာလုံး က လေးစားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး
ကို ပိုလ်ချုပ် ဆိုတဲ့၊ သခင် ဆိုတဲ့၊ ဦး ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ပိုသေသတွေမသုံးဘဲ
"အောင်ဆန်း" လို့ပဲ သူ့ရဲ့နာမည်နာမကို သုံးစွဲတဲ့အတွက် ရိုင်းစိုင်းသွားတယ်၊
မသင့်လျော်ဘူးလို့ မြင်သွားကြရင် ခွင့်လွှတ် စေချင်တယ်။

တစ်ခါတစ်ခါ အဲဒီ ဂိသေသပြုပြီး သုံးစွဲလိုက်တဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေဟာ
ကာယကံရှင်အတွက် ချစ်စရာမရောက်၊ နှစ်ရာရောက်သလို ဖြစ်သွားတတ်
ပါတယ်။ လက်ငင်းကာလတစ်ခု မှာ မသိဘယ်ပေမဲ့ ကာလ ရွှေ့လျား သွားတဲ့အခါ
ထင်ပေါ်ထင်မှား ရောရောထွေးထွေး ဖြစ်သွား နိုင်တာကြောင့် ဒီလိုသုံးရတာပါ။
နောက်ပြီး ရေးမဲ့အကြောင်းအရာကလည်း အောင်ဆန်းရဲ့တကယ့် လူငယ်ဘဝ၊
အရောင်အသွေး ကင်းစင်တဲ့ ကျောင်းသားပယ်ဘဝ၊ ရေနံချောင်း
အမျိုးသားကျောင်းကို ရောက်စကာလများက အခြေအနေ တွေ့မှုပဲဖြစ်တယ်။

ဥက္ကဋ္ဌဗြို့မော် ဆိုတာထက် "မော်စီတုန်း" ဆိုတာက ပိုမိုရိုးသား
ပွင့်လင်းတယ် ထင်ပါတယ်။ သမ္မတကြီး ကာစ်ထရို ဆိုတာထက် "ကာစ်ထရို"
ဆိုတာက ပိုပြီး လေးလေးနက်နက်ရှိတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး
မဟာတ္ထမဂန္ဓိထက် "ဂန္ဓိ"လိုပဲ လွှတ်လပ်ရဲရင့်စွာ ခေါ်ဆိုရှုက်ပြုချင်ပါတယ်။ ဒါ
ကြောင့် ကျွန်ုတ်တော် တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ ရင်ထဲမှာ အမြဲပဲရှင်သန်နေမဲ့ သူ့ကို
သူ့နာမည်ရှေ့က ဘာတွေ ညာတွေ မတတ် ဘဲ အသည်းနှလုံး က
ထာဝရလေးစားချစ်ခင်နေတဲ့ "အောင်ဆန်း" ဆိုတဲ့ နာမည်ကိုပဲ သုံးနှံးလိုက်ရတာ
ဖြစ်ပါတယ်။

အောင်ဆန်းဟာ မြန်မာလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံး နှစ်ရည်လများ
တောင့်တောင့်တာတာ ရှိခဲ့ကြတဲ့ လွှတ်လပ်ရေးပန်းတိုင် ကို ရအောင်
ဆွတ်ခူးပေးခဲ့တဲ့သူပါ။ သူဟာ မြန်မာ့လူ့ဘောင်မှာ ထာဝရရှုက် ပြောင် နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်ုတ်တို့ အသက်တမျှ တန်ဖိုးထား
လေးစားပါတယ်။ အပေါ်ယံက ပညာတ်ရှုက်ပုဒ် တွေထက် အသည်းနှလုံးထဲမှာ

နက်နက်ရှိင်းရှိင်း နားလည်ဂုဏ်ပြုနေ တာက ပိုမို လေးနက် တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။
ဟုတ်တယ် "အောင်ဆန်း"။ ကျွန်တော်တို့အသည်းနှလုံး ထဲမှာ နက်ရှိင်း စွာ
အမြစ်တွယ်နေတဲ့ အောင်ဆန်းပါ။ ဒီနာမည်ကို ကျွန်တော်တို့တော်တွေ သားစဉ်
မျိုးဆက် ကမ္ဘာတည် နေသ၍ သယ်ဆောင်သွားရပေလိမ့်မယ်။

(J)

ဘုမ်နက်သန် ရေနံပြု

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး သမိုင်းအကြောင်းကိုပြောရင် မပါမပြီးတဲ့
လေဘာယူနှိပ်ဆိုတဲ့ ရေနံပြုက အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း၊ "စစိက်ကြီး
(Strike)ကြီး"လို့ နာမည်တွင်ခဲ့တဲ့ အလုပ်သမားလူပ်ရားမှာ၊ ဒီက တစ်ဆင့်
"ထောင့်သုံးရာပြည့်" အရေးတော်ပုံ"စတဲ့ အကျိုးအကြောင်း၊ အချင်းအရာတွေဟာ
မေ့ ထားလို့ရမယ် မဟုတ်ပေါ်ဘူး။ အဲဒီလူပ်ရားမှာနဲ့ အရေးတော်ပုံတွေကို
ဥပေးခဲ့တဲ့ဒေသဟာ ရေနံ ချောင်းပါ။ လွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှာ သမိုင်းမှာ
အခိုင်အမာ ကမ္ဘာည်းမှတ်တိုင်တွေဖြစ်တဲ့ "ဆရာတဲ့ လယ်သမား အရေးတော်ပုံ"
"ရေနံပြု က အလုပ်သမား လူပ်ရားမှာ" တွေထဲက ကိုလိုနှိပ်တိသူ့ကို အဲ တုဖက်
ပြိုင်ခဲ့သူတွေက ရေနံချောင်းက ရေနံပြုအလုပ်သမားတွေနဲ့ ရေနံချောင်း
မြို့သူမြို့သားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

နှစ်ဆယ်ရာစုကို တံပါးဖွင့်ပြီးစကာလ ဆယ်စုနှစ်အတော်ပိုင်းကာလတွေမှာ
ရေနံချောင်းဟာ နယ်ချွဲ၊ ဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်တွေနဲ့
ထံမြမ်းလို့ နေခဲ့ပါတယ်။ အရေးတော်ပုံကာလများ အတွင်း မှာ အလုပ်သမားတွေ၊
သခင်၊ သခင်မတွေရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစွန်အနစ်နာခံကြ၊ သွေးမြေကျခံကြ တဲ့ ပုံရိပ်

တွေထဲမှာ မြို့သူမြို့သားတွေရဲ့ ရက်ရက်ရောရော ပုံပိုးကူညီမှု စိတ်ရောလုပါ
အားပေး ထောက်ခံမှု တွေ ကိုလည်း ပြက်ပြက်ထင်ထင်တွေ့ရမှာ အမှန်ပါ။

ရေကိုတားလျှင် အကြားမထင်ဆိုသလို ရှေ့က တိုက်ပွဲဝင်သူတွေရဲ့
နောက်မှာ မြို့သူမြို့သားတွေကို အခိုင်အမာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ပြောချင်တာက အဲဒီလို နိုင်ငံရေးဘူမိနာက်သန်မှန်တဲ့ မြေကို
သူအစ်ကိုဖြစ်သူနဲ့ ရောက်လာခဲ့တဲ့ မောင်အောင်ဆန်း အဖို့ တစ်စုံတစ်ရာ
ရိုက်ခတ်မှုခံရမှာဖြစ်သလို သွေးပွဲက်ပွဲက်ဆူခဲ့ရမှာလည်း အမှန်ပါပဲ။ မီးပုံကြီး တစ်ခု
ရဲ့ သေးကို ရောက်လာရတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ မီးပုံကြီးနဲ့အနီးအဝေးအ လိုက်
သက်ရောက်မှု ရှိသွားနိုင်ပါတယ်။ နှီးရင် နှီးသလို၊ ဝေးရင် ဝေးသလို
ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် မီးပုံ နား ကို ရောက်လာမှတော့
အနည်းဆုံးသွေးနွေးသွားတော့မယ်ဆိုတာကတော့ ပြင်းမရပါ ဘူး။

ရေနံရောင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဘွဲ့ရ ခုနှစ် အမေရိကန်ရေနံတွင်းတူး
"ဘို့"တွေရဲ့ဘီအိုစီ(BOC) ရေနံ ကုမ္ပဏီ ကို သပိတ်မောက်ခဲ့တဲ့ သပိတ်ဟာ
ပထာမဆုံးသပိတ်ပဲဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီသပိတ်ကြောင့် ရေနံမြေ အလုပ်သမား တွေကို
နားမျက်စွေ ဖွင့်စေခဲ့ပါတယ်။ လစာလျှော့မှု၊ နည်းပါးမှုဆုံးတဲ့ နစ်နားမှု အတွက်
အမေရိကန်တွေဟာ သပိတ်မောက်ပြီး သူတို့အခွင့်အရေးကို ရအောင်တောင်းယူ
ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ မြန်မာ အလုပ်သမား တွေကို မတရားတာကို ခေါင်းင့်မခံဘဲ
မှန်မှန်ကန်ကန်တိုက်ပွဲ ဝင်ရင် အောင်မြင်မှု ရနိုင်တယ်ဆိုတာကို
သင်ကြားပေးလိုက်သလို ဖြစ်နေပါတော့တယ်။

ဒီနောက်တော့ ရေနံမြေဟာ အလုပ်သမားတွေ စုစည်းထားတဲ့
"လေဘာယူနှိုင်ယံ"ဆိုတဲ့ အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းက ဦးဆောင်ပြီး အလုပ်သမား
လုပ်ရှားမှုကြီးတွေ ပေါ်လာခဲ့တယ်။ မြို့ခံလှထုက လည်း အားတက်သရော
ထောက်ခံအားပေးခဲ့တယ်။ ငုံလျှိုးနေခဲ့တဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဟာ ကျိုး
ပေါက်သွားတဲ့ ရေကာတာကို ဒလဟော သွန်ကျ လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမြို့၊
အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်၊ အဲဒီနိုင်ငံ ရေးအဝန်းအထိုင်းကို ခြေချမိတဲ့ မောင်အောင်ဆန်းအဖွဲ့
မပြေးသော်လည်း ကန်ရာရှိမှာကတော့ ငြင်း မရနိုင်ပါဘူး။

အစ်ကိုဖြစ်သူ ကိုဘဝင်း (အာဇာနည်းဘဝင်း) က ရေနံချောင်း
အမျိုးသားကျောင်းက ကျောင်းဆရာ၊ သူ ရေနံချောင်း ကို ရောက်လာပြီး
ပညာရင်နှုန်းသောက်စို့ရတာက အမျိုးသားကျောင်း၊ ဒီတော့ အမျိုးသားကျောင်း
တွေက မွေးမြှုပေးလိုက်တဲ့ အမျိုးသားရေး၊ လွှတ်လပ်ရေး၊ မြေခံရေခံက စိုလ်မင်း
ရောင်ရဲ့မြေး အာဇာနည် ဦးဘဝင်းရဲ့ညီ နတ်မောက်သားလေး
မောင်အောင်ဆန်းရဲ့မှန်ကန်တဲ့ မျိုးစွေ့ကို အပင်ပေါက်စေတာဟာ ဆန်းတဲ့ကိစ္စ
မဟုတ်လောက်ပါဘူး။

တကယ်ပါပဲ။ အောင်ဆန်းကို ရေနံချောင်းက ကမ္မာသိအောင်
ဖြေတောင်မြောက်ပေးခဲ့တယ်ဆိုတာ ဘယ်သူမှ ငြင်းနိုင်မယ်မထင်ပါဘူး။
သူရင်တစ်ပြိုင်လုံး လွှတ်လပ်မှုဆိုတဲ့ ဆန္ဒတွေပြည့်လျှံသွား အောင် လည်း
ရေနံချောင်း ကပဲ ဖန်တီးပေးခဲ့ပါရဲ့။

ရေနံချောင်းအမျိုးသားကျောင်း

ရေနံချောင်းက အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းကို ၁၉၂၁ ခုနှစ်မှာ စတင်ထူထောင်ခဲ့ပါတယ်။ အင် လိပ် အစိုးရ ရဲ့ "ကရက်ဒေါက်စီမံကိန်း"ကို ကန့်ကွက်တဲ့အနေနဲ့ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်သပိတ် (တစ် နည်းအားဖြင့်) ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ်ကြီး ပေါ်လာတဲ့အခါ ရေနံချောင်းက ရန်ကုန် တ္ထာသိုလ် ရောက် ကျောင်းသားအများစုံဘာ အိမ်ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ့်မြို့၊ ကိုယ့်ရွာကိုရောက်တဲ့ အခါ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းပေါ်ပေါက်စိုးအတွက် စိုင်းဝန်းလုံးပန်းကြပါ တယ်။

အများစုံဘာ (ဖော် ပုံ၊ ရှိန်) အဖွဲ့က ဦးထွန်းရှိန်ရဲ့ တပည့်တွေဖြစ်တာကြောင့် ရေနံချောင်းမှာရှိပြီးဖြစ် တဲ့ အင်လိပ်မြန်မာ နှစ်ဘာသာ သင်ကျောင်းဖြစ်တဲ့ (King Edwards Memorial Buddhist Anglo Vernacular Middle School)က ကျောင်းသားတွေကို သပိတ်မောက်စိုး လုံးဆောင်စည်းရုံးရေးအောင် မြင်ပြီး ကျောင်းသားတွေ သပိတ်မောက်ကြတဲ့အခါ "ကျောက်စာရုံသာသန္တဗိမာန်တော်ကြီး" မှာ သပိတ်စခန်း ဖွင့် ခဲ့ပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်း မှာပဲ ရေနံချောင်းရေနံမြေက ရေနံဝန်းစီးတဲ့ "ဘုရင်အက်ဒ်ပို့အထိမ်းအမှတ် ပုံစံ ဘာသာ အင်လိပ်မြန်မာ နှစ်ဘာသာသင် အလယ်တန်းကျောင်း"နဲ့အပြိုင် အမျိုးသားအထက်တန်း ကျောင်း တစ်ကျောင်း ပေါ်ပေါက်စေရေးကိုလည်း ကျားကုတ်ကျားခဲ့ ကြိုးစားခဲ့ရပါတယ်။ သပိတ် မောက်ကြ တဲ့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ သပိတ်စခန်းကို အစားအသောက်၊ အနေအထိုင် အဆင်ပြောစေ ဖို့ လိုအပ်သမျှ ကိစ္စအားလုံး ကို မြို့ခံများက

ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သလို အမျိုးသားကျောင်းပေါ်လာဖို့ကို လည်း မလျှော့တဲ့ စွဲသတ္တိ၊
များပြားတဲ့ ပရိယာယ်ဝေဂူးစွာနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတာပါ။

အုပ်စိုးသူ အင်လိပ်ရဲ့အလိုတော်ရီ ရေနံဝန်နဲ့ သူရဲ့
တပည့်လက်သားတွေရဲ့ သုဇာကိုပယ်ဖျက်ပြီး အမျိုးသား ကျောင်း
ပေါ်ပေါက်စေဖို့အတွက် ကြိုးစားရတာဟာ မလွယ်ပါဘူး။ အခက်အခဲအဆင့်
ဆင့်ကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ ရတာအမှန်ပါ။ သပိတ်မျှောက် ကျောင်းသားများ
ကျောင်းဆက်နေကြဖို့ လို အပ်တဲ့ကျောင်းနဲ့ ကျောင်း အအောက်အအုံ၊
ကလေးတွေကို ပညာသင်ကြားမဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ၊ လို အပ်နေတဲ့ ပရိဘာဂနဲ့
ကျောင်းဆရာ များ အတွက် လစာပေးဖို့ ကျောင်းရုံပုံငွေ စတာတွေအတွက်
တစ်မြို့လုံး ခေါင်းခဲ ခဲ့ ရပါတယ်။

ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ အမျိုးသားပညာရေးကောင်စီနဲ့ ဆက်သွယ်၊ လိုအပ်တဲ့
အကူအညီတွေ၊ အကြံညာက်တွေ တောင်းပြီး အမျိုးသား
အထက်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်း ပေါ်ပေါက်လာဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရ တာဟာ တိုက်ပွဲ
အဆင့်ဆင့် ကို ရေကုန်ရေခန်း တိုက်နေရသလိုပါပဲ၊ အမျိုးသားကျောင်း ကော်မတီ
အဆင့်ဆင့် ကျောင်းအုပ်ကြီး နဲ့ ကျောင်းဆရာအသီးသီးက စေတန္တဝန်ထမ်း
သဘောမျိုးနဲ့ ကျောင်း မဖြစ်ဖြစ်အောင် တည်ဆောက် ခဲ့ ရတာပါ။

ကျောင်းတည်စက မြို့မမြောက်ရပ်ကွက်က ဦးထွန်းရှင်ရဲ့
နှစ်ထပ်တိုက်မှာ၊ နောက် သူတိုက်ရဲ့ မျက်နှာချင်း ဆိုင် မှာရှိတဲ့
ဒေါ်သစ်စုရဲ့မြေကွက်ကို အကန့်အသတ်မရှိ သုံးခွင့်ပေးတဲ့အတွက် အ ဆောင်
တွေ ဆောက်ပြီး စာသင်ခဲ့ရာက တစ်ခါ ရွှာသစ်ရပ်က မွန်လေ

ကောင်းတိက်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ခွင့်ပြုချက်အရ ကောင်းများရဲ့
 အောက်ထပ်တွေမှာ နောက်ဆုံး ရွှေကြာနံပါ်က ဦးလူကြီးရဲ့အိမ်၊ အဆုံးမတော့
 သူ အိမ်ရှေ့က မြေကွက်လပ်မှာ ဂရံယူပြီး
 နှစ်ထပ်ကောင်းဆောင်သစ်ကြီးကိုဆောက် ပြီး ကောင်းက ထွက်လာ ခဲ့တဲ့ (King
 Edwards Memorial Buddhist Anglo Vernacular Middle School)မှာ
 ကောင်းသားနှစ်ဆယ်လောက်သာ ကျွန်တော့ပြီး အမျိုးသား
 အထက်တန်းကောင်းမှာတော့ စာသင်ခန်း သုံးဆယ်ကျို ခဲ့ပေမဲ့ နေရာထိုင်ခင်း
 မလုံလောက်တဲ့အတွက် ကောင်းကော်မတီ တွေမှာ ခေါင်းကိုက် နေရဆဲပါ။

ဟောင်အောင်ဆန်း ကောင်းသားဘဝက အမျိုးသားကောင်းရဲ့
 ကောင်းအုပ်ဆရာကြီးကတော့ ဦးပု ဆိုသူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ အိန္ဒိယမှာ
 ဘီအကိုစီ၊ လန်ဒန်မှာ ဘီအကိုစီဘွဲ့များရဲ့ရုံမျှမက AMF သတ္တာ၊ ပါရဂူတစ်ဦး
 လည်းဖြစ်ပါသတဲ့။ သူ တတ်ကွမ်းထားတဲ့ပညာတွေနဲ့ ရတဲ့လစာလေးဟာ မ
 လောက်မင ဖြစ်ပေမဲ့ မျိုးချစ်စိတ်အပြည့်အဝနဲ့ ကောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ်
 တာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ အောင်ဆန်း ကို မျိုးချစ်စိတ် သွင်း ပေးခဲ့သူ၊ ပညာထက်မြက်
 ထူးခွွန်စေသူဟာ ဦးပုပါပဲ။

သချိုဘာသာသင်တဲ့ ဦးဘဝ်း၊ မန်မာစာသင်တဲ့ ဦးဘသန်း
 (ကဗျာဆရာ-သူ့ပိုင်သန်းမေ)၊ အမိန့် တော်ရ ရှေ့နေကြီး ဦးဆကျင်
 (အဲဒီအိမ်မှာနေပြီး ကောင်းတက်တာ)၊ BOC စာရေးကြီး ဦးအုံးတင် နဲ့ ဂီးဘီအော်
 ဦးစိုးသိမ်း (သမ္မတကြီး ဦးစိုးသိမ်း)အပါအဝင် ဆံသဆရာ ကိုဘဂျမ်း တို့ဟာလည်း

နှစ်စဉ် တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ရက်နေ့ရောက်တိုင်း
ရေနံရောင်းအမျိုးသားအထက်တန်း ကျောင်းမှာ "အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့"ကျင်းပပြီး
မြို့တွင်းကို ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေ လှည့် လည်ကြမ် ဖြစ်တယ်။ ပင်နိအက္ခား၊
ရွှေတောင်လုံချည်အနီလေးတွေ ဆင်တူဝတ်ထားတတ်ကြပါ တယ်။ ဒီအထဲ မှာ
နှုတ်မောက်သား ရေနံရောင်းမှာကြီးတဲ့ အောင်ဆန်းလည်းပါမှာ အသေအချာပါ။

(2)

ကျွန်းပင်တွေလို ရိုင်ခံကြီးမားတဲ့သိပင်ကြီးတွေပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စပါးပင်လို
ဟင်းစားသီးနံပင်တွေလို အပင်ထုပ္ပမီးတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စနစ်တကျ
ထွန်ယက်ထားတဲ့၊ သမန်းကြေတဲ့၊ မြော်ဗြာ သင့်တင့်စွာ ထည့်ထားတဲ့

ပျိုးခင်းများထဲမှာ ပျိုးထောင်ပြီး ကြီးပြင်းစေတာဟာ ကောင်းပါတယ်။ အလေ့ကျ အပင်တွေထက် ပိုမို သန္တစ္ဆိမ်း ကြံ့နိုင် သလို အရည်အချင်းများလည်း ကွားမြားပါတယ်။ ပျိုးခင်းထဲက အပင်များဟာ သင့်လျော် တဲ့ ရောမြေ၊ ရာသီဥတုနဲ့ မေ့သုကာဆိုတဲ့ အချက်အလက်များရဲ့ ပုံပိုးကူညီမှ ရဲ့တာမှို့ ရှင်သန် ကြီးထွား ခွင့်ပိုမိုတတ်ပါတယ်။

မောင်အောင်ဆန်း ဟာ ရေနံချောင်းဆိုတဲ့ ရေခံမြေခံကောင်းလှတဲ့ အရပ်အော်များ လာရောက်ပညာ သင်ခဲ့ ရတာဟာ ပျိုးခင်းတစ်ခုမှာ ပျိုးထောင်ခွင့်ရဲ့တဲ့ အပင်ငယ်နဲ့တူပါတယ်။ ဆရာကောင်း သမား ကောင်းများ ရဲ့ သွန်သင်ညွန့်ပြုများအောက်မှာ ပညာရေးသာမက ပျိုးချစ်စိတ် ရှင်သန်နီးကြားနိုင်ခဲ့ သလို နိုင်ငံရေးအမြှင်လည်း ကျယ်ခဲ့ရတယ်။ အစ်ကိုကြီး ဦးသဝင်း အပါအဝင် ပညာတတ်များရဲ့ အနီးကပ် လမ်းညွန့်မှ များဟာ သူ့ကိုလုပတဲ့ ဒိမ်မက်တွေကို မက်စေခဲ့ပါတယ်။

သူ့အတွေးများမှာ လွှတ်လပ်ဖြိမ်းချမ်းတဲ့ အနာဂတ် မြန်မာပြည်ကို မြင်ပေါင်စေပါတယ်။

အဲဒီအချိန် အလုပ်သမားလူတန်းစားတွေ နီးကြာမှုးအရှိနိုင်းအေား အုပ်စိုးသူအက်လိပ်ရဲ့လက်ပါးစေ တွေကို ဆန့်ကျင်မှ ပြင်းထန် လှ တဲ့အေား အလုပ်သမားတွေ၊ လယ်သမားတွေ၊ ကျောင်းသားတွေရဲ့ အမျိုးသားရေး နီးကြားမှ အရှိန်အဟုန် အပြင်းထန်ဆုံးအော်ကိုရောက်ရှိလာခဲ့တဲ့ မောင်အောင် ဆန်းဟာ အဲဒီ ရပ်ရွာအော်မှာ ကြံ့တွေ့သီမြင်ခဲ့ရတဲ့ ကောင်းမှာ၊ ဆိုးမှုအားလုံးကို ရောင်ပြန်ဟပ် ခံစားခဲ့ရ ပေလိမ့် မယ်။

လူတစ်ရပ်စာလောက် ရေနံပါက်လိုင်းကြီးတွေ သွယ်တန်းပြီး ရန်ကုန်ကို အချိန်ပြည့်ပို့ပေးနေတဲ့ ရေနံ တွေဟာ အလုပ်သမားများရဲ့ သွေးတွေလို့ သူကိုမြင်သိစေလိမ့်မယ်။ "ခိုတောင်"ဆို တဲ့ ရေနံမြေ ကနေ "ညောင်လှ"ဆိုတဲ့ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအထိ ရှည်ရှည်လျားလျား သွယ်တန်းပြီး ပစ္စည်းတင်ပို့နေတဲ့ ကောင်းကင်ကြီး တွေဟာ အလုပ်သမားတွေရဲ့ လည်ပင်းကို ညှစ်နေတဲ့ လက် မည်းမည်းကြီးတွေလို့ ထင်မြင် ကောင်း ထင်မြင်နေပေလိမ့်မယ်။ နယ်နှင်ခံ၊ အရိုက်အနှက်ခံ၊ ထောင် ကျခံ၊ အသေခံသွားကြတဲ့ သခင် သခင်မတွေ၊ ကျောင်းသား အလုပ်သမားတွေရဲ့ ပုံရှင်တွေဟာ လည်း သူကိုသွေးတွေ ပွဲက်ပွဲက်ဆူ နေစေလိမ့်မယ်။

ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာနေဖြီး နယ်ခဲ့သမားရဲ့ ဆိုးဝါးရက်စက်ပုံ၊ အရင်းရင် လူတန်းစားရဲ့ ကောက်ကျစ် ယုတေမာပုံတွေကို တစ်ဆင့်စကားကနေ ကြားတာထက် အဲဒီဒေသမှာရောက်၊ အလုပ်သမားအများ စကြီးရဲ့ ရင်ခွင်ထဲ မှာ အသက်ရှု နားနေခွင့်ရခဲ့တဲ့ သူအဖို့ လက်တွေ့မြင်သိ ထိတွေ့နေရတာမို့ အင်မတန် ကြော့ရပေ လိမ့်မယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်က သယံကဲတွေကို ညှစ်ထုတ်စုပ်ပူးနေတဲ့ သွေးစုပ်ကောင် နယ်ခဲ့သမားကိုလည်း ပိုမို မျက်မှန်းကျိုးနေပေလိမ့်မယ်။

တိုင်းပြည်အတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန်း အနှစ်နာခံနေကြတဲ့၊ လေဘာယူနှီးယံ့မျိုးသွန်းလို့၊ ရှိခိုးသို့အောင် ဦး စိုးသိမ်း လို့၊ သပိတ်တား သခင်မကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ဒေါ်မို့၊ ဒေါ်သန်းကြည်း၊ ဒေါ်ပြန်း၊ ဒေါ်ခန့်း၊ ဒေါ်အေး၊ ဒေါ်ဗျားမြင်၊ ဒေါ်အေးမိတ္ထုလို့၊ သခင်ပတ်၊ သခင်ခာ၊ သခင်ပုံတို့လို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲကလူပ်ရားမှူး ပုံရှင် တွေ

ကလည်း မောင်အောင်ဆန်းကို အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်သွတ်သွင်းပေးနေသလို၊ ထောက်ပဲ မီးခဲကို ရဲ လာအောင် လေမှုတ်ပေးနေကြသလိုပါပဲ။

နယ်ချဲ့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို   မကျေနပ်ဘူး၊   နယ်ချဲ့ပြီတိသူ့ကို
ကိုယ့်တိုင်းကိုယ့်ပြည်က မောင်းထုတ် ပစ်ချင် တယ်။ သူတို့တစ်တွေဆီကနေ
ကိုယ့်အချုပ်အခြားကို ပြန်ယူချင်တယ်။ ဒီအတွက် တက်ကြွှေ လူပုံရား ဆောင်ရွက်
နေသူတွေကို ပြောင်ကျကျ ထောက်ခံတာရော၊ နောက်ကွယ်က အားပေးကူညီ
တာရော နှစ်မျိုးစလုံး နဲ့ ပံ့ပိုးသူတွေကတော့ ရေနံချောင်းက တွင်းရှိုး၊
တွင်းစားတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့က ပုဂံခေတ် "အလောင်းစည်သူ"နဲ့ "တန်နက်မိုဗား"ရဲ့
အန္တယ်တွေ၊ "မင်းတုန်းမင်းရဲ့အမျိုး တွေ"လို့ သူတို့ကိုယ် သူတို့
သတ်မှတ်ထားတဲ့သူတွေ။ ရွှေထီးရွှေနှင့် ရွှေကြံ့နှင့် နေထိုင်လာခဲ့တဲ့
ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကျွန်း ဖြစ်သွားတဲ့အခါ သူတို့လည်း အနေကျျှေးရတယ်။
မိဘသိုးသွားများရဲ့ လက် ငါတ်လက်ရင်း ရေနံ ထွက်ရာ ဒေသတွေမှာ
အက်လိပ်နယ်ချဲ့သမားနဲ့ ပုလင်းတူဘူးဆိုဖြစ်တဲ့ ဘီအိုစီ ရေနံကုမ္ပဏီက ဝင်ရောက်
တူးဖော် လုပ်ကိုင်ကြလေတော့ သူတို့ထမင်းပန်းကန်ထဲက ထမင်းကို နယ်ချဲ့နဲ့
အပေါင်းအပါတွေက လုပြီး စားနေတယ် လို့ ယုံမှတ်ကြတယ်။
ဘီအိုစီကိုမှန်းတဲ့နေရာမှာ သူတို့က ရှုံးဆုံးကပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဓနရှင်ပေါက်စတွေလည်းဖြစ်၊ ပညာတ်တွေလည်း
ဖြစ်ကြလေတော့ အလုပ်သမားလူတန်းစား လို့ တုန်းတိုက်တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက်၊
ပြတ်ပြတ်သားသား ဆန့်ကျင်တာမျိုးတော့ နည်း တယ်။ ဦးမျိုးညွှန်း လို့ ဦးစိုးသိမ်း

လို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ (ရေနံတွင်းရီးတွင်းစားတွေ အဆက်အနွယ်တွေ) ရှိခဲ့ ပေမဲ့ တကယ့် အနည်း တကာ့ အနည်းစု ကလေး ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအထဲက တွင်းရီးတွင်းစား "ဦးရွှေအင်"ရဲ့အင်လိပ်ဆန်းကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်နဲ့ လုပ်ရပ်ကတော့ တစ် ပျီး ဆန်း တယ်။ သူဟာ တွင်းရီးတွင်းစား တစ်ယောက်မျိုး ငွေကို လေလို မသုံးနိုင်ပေမဲ့ ရေပိုတော့ သုံး နိုင်ပါတယ်။ တစ်ရက်မှာ သူအိမ်ကို မျက်နှာဖြူ။ အင်လိပ်အရာရှိတစ်ယောက် အလည်ရောက်လာ တဲ့ အခါ လက်ဖက်ရည် သုံးဆောင်ပြီးမှ ပြန်ပါလို့ "ဦးရွှေအင်"က တားထားတယ်။ ပြီးမှ အင်လိပ်အရာ ရှိခဲ့ ရှေ့မှာပဲ အင်လိပ်ငွေစဉ်။ တွေကို မီးရှို့ (ထင်း၊ မီးသွေးနဲ့ နေရာမှာ ငွေစဉ်။ ကို သုံးတာပါ) ပြီး ရေနွေး ကို ဆူအောင် လုပ်လို့ လက်ဖက်ရည်ဖော်တိုက်ပါသတဲ့၊ ကဲ၊ မထူးဆန်းပေဘူးလား။ သူရဲ့ အင်လိပ် ဆန်းကျင်ရေး လုပ်ရပ်က ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နယ်ချဲ့ဆန်းကျင်ရေး၊ အမျိုးသားရေးနဲ့ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု တွေဟာ အသွင် သဏ္ဌာန်မျိုးစုံနဲ့ ထောင့်ပေါင်းစုံမှာ မောင်အောင်ဆန်းတွေ့နေရတယ်။ နိုက်တည်က နယ်ချဲ့ ကို အ သက်စွဲနဲ့ ဆန်းကျင်တော်လုန်သွားတဲ့ ပိုလ်မင်းရောင် ဆိုသူရဲ့မြေးဖြစ်တဲ့သူဟာ ဒီအရပ် ဒီအေသ က ဒီလိုလုပ်ရပ် တွေကို တွေ့မြင်ရတဲ့အခါ နိုင်းထွက်လာတော့တာ မဆန်းပါဘူး။ နိုင်ရှိလို့ နိုင်းထွက် လာတာမဟုတ်လား။

(၄)

ဟောင်အောင်ဆန်းတစ်ယောက် ရေနံချောင်းကနေ ဆယ်တန်း
အောင်တော့ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်ကို ရောက်သွားတယ်။ တဗ္ဗာသိုလ်မှာ
ကိုအောင်ဆန်း အဖြစ် နိုင်ငံရေးလူပ်ရှားမှု အသီးသီးမှာတွေ့လာ ရပြီ။

တောက်မဲ့မီးခဲ ဟာ ရေနံချောင်းက မီးထိုးပေးလိုက်သမို့ ပိုမိုတောက်ပရဲရင့်လာခဲ့ပြီး အိုးဝေမဂ္ဂရင်း အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်း၊ နောက်တော့ နိုင်ငံရေးလောကထဲ ခြေစုပ်စုပ်သွား တဲ့ သခင် အောင်ဆန်း အဖြစ်နဲ့ပါ။

သူဘဝ တစ်သက်တာကို မြန်မာပြည်လွှတ်လပ်ရေး၊ အချုပ်အခြာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဆိုတဲ့ အ ရေး ကိစ္စ တွေထဲ မှာ မြှုပ်နှံသပြီးလိုက်တာ တွေ့ရတယ်။ နယ်ချွဲဆန့်ကျင်ရေး၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင် ရေး၊ လွှတ်လပ်ရေး နဲ့ ပြိုမ်းချမ်းရေး အတွက်ပဲ သူ စိုက်လိုက်မတ်တပ် အလုပ်လုပ်သွားတာကိုလည်း တွေ့ရ ပါတယ်။ နောက်ဆုံး မြန်မာပြည်လွှတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်စွဲနှုန်းသွားတဲ့အတိပါပဲ။

ဘာကြောင့်များ သူ ဒီလောက် ရဲရင့်စွဲနှုန်းနိုင်ပါလိမ့်။ အဖြေက ရှင်းပါတယ်။ ဘုရားတောင် အမြိုက် မှ ပွင့်တယ် ဆိုတဲ့ စကား လို အမြိုကောင်း ကို သူရှုံးပါတယ်။

ဆရာကောင်းသမားကောင်း အပေါင်း အသင်းတွေနဲ့ ဆုံးရတယ်။ အသိအမြင်တွေ ကြွယ်ဝခဲ့ရတယ်၊ မှန်ကန် တဲ့ မျိုးစွေဟာ သင့်လောက်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ရေမြှေသဘာဝမှာ ဖွံ့ဖြိုးရှင်သနဲ့ရတယ်။ ဒါဟာ အရင်းခံ ပါ။

တကယ်လို့များ မောင်အောင်ဆန်း တစ်ယောက် ရေနံချောင်း ကို မရောက်ဘဲ တစ်ခြားတစ်မြို့တစ်ရွာ ကို ရောက် သွားခဲ့ရင်....

တကယ်လို့များ မောင်အောင်ဆန်းတစ်ယောက် နိုင်ငံရေးမျက်လုံးအစုံးကို အကျယ်ပြန်ဆုံး ဖွင့်ပေး ခဲ့တဲ့ ရေနံချောင်း က လူပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့မဆုံးခဲ့ရင်...

တကယ်လို့များ "အောင်ဆန်း နဲ့ ရေနံချောင်း" ဒွန်တွဲမနေခဲ့ရင်...

မြန်မာ့ သမိုင်းကြောင်း၊ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ဖစ်စဉ်တွေဟာ
တလွှဲတရော်ဖြစ်မသွားနိုင်ဘူးလို့ ဘယ်သူ ပြောနိုင် ပုံမလဲ။

ထက်ကော်

+++++

တရေးဆရာ သခင်အောင်ဆန်း

ဦးထင်ဗျား (ကျူရှင်)

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်

ကိုအောင်ဆန်းသည် ထိုစဉ်က ဖြစ်ပေါ်
လာသော နိုင်ငံရေးအခြေအနေ များအရ
ပြည်ပ အကူအညီ ကိုရှာရင်း ဂျပန်နှင့်
ဆက်မိ၊ ဘီအိုင်အေ တပ် ဖွဲ့စည်းကာ
ဂျပန်နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းသို့
ဝင်ကာ အင်လိပ်ကို မောင်းထုတ်စသော
နိုင်ငံရေး ဖြစ်စဉ်များကြောင့်
မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟူ၍ ဖြစ်ခဲ့ရ^၁
သော်လည်း အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သူ့ပင်ကို

ဝါသနာအတိုင်းဆိုသော လက်နက်ကိုင် စစ်သား အဖြစ် သာ မရောက်ခဲ့ပါလျှင်
တရေးဆရာ သခင်နတို့လို တရေးဆရာ သခင်အောင်ဆန်း ဖြစ်နေခဲ့ လောက်
ပေသည်။

မိုလ်ချုပ်ခများမှ သူချစ်မြတ်နီးသော အမိန့်င်ငံတော် လွှတ်လပ်ရေး
အတွက် ရရာနည်းလမ်းရှာရင်း အနား မရ၊ ဆက်တိုက် တိုက်ပွဲဝင်သွားခဲ့ရသဖြင့်
နောက်ဆုံး၌ အသက်ပါစွန်းရကာ သူဖြစ်ချင်သလို ထင်ရှားသော တရေးဆရာ ကြီး
ဖြစ်မသွားခဲ့ လိုက်ရရှာပေ။

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဒုတိယကျောင်းသား သပိတ်ကာလအတွင်းက
 ကိုသိန်းဖေသည် သခင်သိန်းဖေဖြစ် နေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကိုနှင့်
 ကိုအောင်ဆန်းတို့သည် တို့ပမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်များမဖြစ်ကြ သေး။ ကိုစိုး
 နှင့် ကိုသန်းထွန်းတို့လည်း သခင်များမဖြစ်ကြသေး။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်
 ပြည်ညိုလာခံတွင် သခင်ပစိန်နှင့် သခင်သိန်းမောင် တို့ ခွဲခဲ့ကြရာမှ
 တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ခြမ်းကွဲသွားပြီးချိန်တွင်မှ သခင်နာ၊ သခင်အောင်ဆန်း၊
 သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်းဟူ၍ သခင်များဖြစ်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ပင်ကိုဝါသနာအားဖြင့် သခင်နသည်လည်းကောင်း၊ သခင်အောင်ဆန်း
 သည်လည်းကောင်း စာဖတ် စာရေးခြင်း တို့၏ ထက်သနသူများဖြစ်ကြသည်။
 သခင်နသည် သခင်မဖြစ်မိကပင်လျှင် နဂါးနီတွင် ကိုထွန်းခြား တို့နှင့် တွဲ၍
 စာပေနယ်ပယ်ထဲသို့ ခြေချွေပြီးလျက်ရှိနေပေပြီ။ သခင်အောင်ဆန်းမှာမူ
 သခင်ဖြစ်ခိုန် မှ ၈၅၂ အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် တို့ပမာအစည်းအရုံး၏အတွေ့တွေ
 အတွင်းရေးမှုး၊ တာဝန်ကို ရယူခဲ့ရပေရာ ကမ္ဘာနိုင်ငံရေးကလည်း
 ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ဖို့ တာဆူနေ။ နောက်ညောပတွင် စစ်ဖြစ်သွားပြီး
 မြန်မာ့ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးမှာလည်း အခြေအနေပြောင်းလာခဲ့ရာမှ သခင်
 အောင်ဆန်း သည် စာရေးချိန် ဟူ၍ အေးအေးဆေးဆေး မရှိနိုင်ရာတော့ဘဲ
 နိုင်င့်လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုထဲ၌ နစ်မြှုပ် သွားခဲ့ ရလေသည်။

တကယ်တော့ ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားဘဝကတည်း
 ကပင်လျှင် စာရေးဝါသနာပါခဲ့၏။ ထိုဝါသနာအခံကြာင့်လည်း တကသ

အမူဆောင်အဖွဲ့ဝင် သူပါဝင်ရသည့်အခါ "ဒိန္ဒာဝေ"မဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာ တာဝန်
ကို သူအားပေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

နောင်အခါ	ကိုအောင်ဆန်းသည်	သခင်အောင်ဆန်းမှ
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟူဖြစ်ကာ နိုင်ငံခေါင်း ဆောင်ကြီး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေချိန်းများလည်း ပိုလ်ချုပ်သည် စာရေးခြင်း အလုပ် ကို အမှန်ပင်မြတ်နီးတောင့်တရှုခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးရြှိုးလျှင် နိုင်ငံရေးမှဖယ်နေပြီး စာ ရေးဆရာ လုပ်မည့်အကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်ပြောခဲ့သည်။ ဦးရာဇ်နှင့် လူထုဦးလုတို့ကိုလည်း ပြောဖူး ခဲ့၏။ သူ၏အပါးတော်မြှု ပိုလ်ထွန်းလှ(တဗ္ဗာသိုလ်နေဝင်း)ကိုလည်း ပြောခဲ့ဖူး၏။ ဒီးဒုတ် ဦးဘချိုကိုလည်း ပြောခဲ့ဖူး၏။		

အကယ်၍သာ	ပိုလ်ချုပ်သည်	အသေမစေဘဲ	သူပြောသလို
လွတ်လပ်ရေးရြှိုး	နောက်ပိုင်းတွင်	နိုင်ငံရေး	မှ အနားယူခွင့်
အခြေအနေမျိုးရရှိခဲ့ပါလျှင် အိန္ဒိယက နေရားတို့လို ကမ္ဘာကသိသော စာ မျိုးတွေ ရေး သွားနိုင်ခဲ့ လောက်ဖွယ်ရှိပေသည်။ သူရေးခဲ့သော စာများကိုး			
အကဲခတ်သောအားဖြင့် ဤအချက်ကို သိနိုင် ပေ လိမ့်မည်။			

၁၉၃၅ ခုနှစ် ဖြော်လထုတ် ကွဲ့လောက်မဂ္ဂဇင်း အတွဲ ၂၁ ကျောင်းသား
"အောင်ဆန်း"၏ Burma and Buddhism ဟူသော
အကဲလိပ်ဘာသာဖြင့်ရေးသားသည့် ဆောင်းပါးပါရှိသည်။ ထိုဆောင်းပါး ၌
ဗုဒ္ဓဘာသာ သည် သိပ္ပါနည်းကျ ဘာသာတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကာလာမသုတ္တန်တွင်
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားချက် ကို ကိုးကား၍ ရေးထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ

ရာစုနှစ် များနှင့်ချီး၍ ပုံစွဲသာ သာနိုင်ငံ ဖြစ်လာ ခဲ့ သော်လည်း စိစစ်ဝေဖန်ပြီးမှ
လက်ခံရန်ဟူသော ဗုဒ္ဓဘာသာ၏အရေးကြီးသည့် အနှစ်သာရ ပျောက် နေကြောင်း
ရေးထားသည်။ မြန်မာလူမျိုးများသည် အပေါ်ယံကိစ္စများနှင့်ပင် တင်းတိမ်
နေကြကြောင်း နမူနာအားဖြင့် ဘုရားပွဲ၊ ဘုန်းကြီးပံ့ပွဲ၊ သကြံနွဲနှင့်
မီးထွန်းပုံများကို ကြည့်လျှင် သိနိုင် ကြောင်း ယင်းတို့ကို
ဝေဖန်ဆန်းစစ်သင့်ကြောင်း ရေးလေသည်။

ထိနှစ် မေလထုတ်နှင့် ရူလိုင်လထုတ် မဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း
ကိုအောင်ဆန်း၏ Freedom of Dress in Schools ဟူသော အင်းလိပ်သာသာဖြင့်
ရေးသားသော ဆောင်းပါးပါရှိသည်။ ဦးသန့်က ကျောင်းများ၌ တူညီဝတ်စုံ
သတ်မှတ်ထားခြင်းကို တိုက်ပွဲဝင်ရန် နှီးဆော်သည့်စာကို ဖြော်လထုတ်
စာစောင်တွင် ရေးသားခဲ့ခြင်း အပေါ် ကိုအောင်ဆန်းက
ပြန်လည်ဝေဖန်ရေးသားသည့် ဆောင်းပါး ဖြစ်သည်။ ကိုသန့် က ကျောင်းများ တွင်
အဝတ်အစားကို လွှတ်လပ်စွာဝတ်ဆင်ခွင့်ရှိအပ်ကြောင်း ရေးသားသည်ကို
ကိုအောင်ဆန်း က ကျောင်းများတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ဝတ်စုံများကို
ဝတ်ဆင်စေသောအားဖြင့် ကိုယ်ပြည်တွင်း ဖြစ်ကို
အားပေးရာရောက်ကြောင်းစသည်ဖြင့် ပြန်လည် ရေးသားပါသည်။

ကျောင်းများတွင် လွှတ်လပ်စွာ ဝတ်စားဆင်ယင်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့်လည်း
ကျောင်း သားကလေးများတွင် တစ်ကိုယ်ရေ လွှတ်လပ်မှု
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာရေးအတွက် အရေးမပါလှဟု ကိုအောင်ဆန်း က ယူဆ
ပါသည်။ တို့တို့ချုပ်၍ တင်ပြရလျှင် The introduction of uniform dress will

not goad the students to feel that their personal freedom has been thus curtailed ဟု အကြောင်းပြကာ တူညီဝ တစ်စုံဝတ်ရေး ဘက် မှ ကိုအောင်ဆန်းက တင်ပြခဲ့ပေသည်။

ကျောင်းသားကိုအောင်ဆန်းသည် သူရိယမဂ္ဂဇင်း ၁၉၃၅ ဧန်လထုတ်နှင့်
ထိန်း ပြရတ်လထုတ် တို့တွင် ပိုလ်လရောင် ဟုလည်းကောင်း၊
ခွဲလရောင်ဟုလည်းကောင်း အမည်ခံသည့် မင်းကြီး ဦးမင်းရောင် အကြောင်း ကို
"အညာသားလေး"ကလောင် အမည်ဖြင့်ရေးခဲ့သည်။ ထိုဦးမင်းရောင်မှာ ဆရာကြီး
သခင်ကိုယ်တော်မှုင်းက "အခါင်မမြန်း အမှာ်ငါမ်းသမို့၊ အောင်ပန်းညီ့ရရှာတဲ့၊
အောင်ဆန်းတို့ရဲ့ ခွဲလရောင်အသိုး"ဟု ကဗျာဖွဲ့ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။
ထိုဦးမင်းရောင်မှာ ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ဘေးမ မပိုစိုးနှင့် တူအရီးတော်သူ
(မယ်စိုးက ဦးမင်းရောင်၏မိတ္ထုးဖြစ်ပြီး တူအရီး ဆိုသော်လည်း သက်တူ ရွယ်တူမှု
ရှိသည်ဟု ဆိုသည်)ဖြစ်ပါသည်။ ပိုလ်ချုပ်၏အသိုးလေးတော်သူ ဖြစ်သည်။

ထိုဦးမင်းရောင်အကြောင်းကို ကိုအောင်ဆန်းရေးခဲ့သည်မှာ လယ်ဝေး
ကိုသရီဆိုသူက ထိန်း ကဆုန် လထုတ် သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင် ဦးမင်းရောင်သည်
လယ်ဝေးအနီး၌ ကားစင်အတင်ခံရ ကြောင်း ရေးသားခဲ့ခြင်း ကို
မိမိကြားသိမှတ်သားမိသမျှ အချက်အလက်များနှင့်မညီ လွှမှားနေသ ဖြင့် ရှင်းလင်း
ရေးသားသော ထိုဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ကြည့်မိသည့်အခါ စာရေးဆရာ
တစ်ဦး၏ သန္တစစ်၊ သန္တမှန် သည် ထိုစဉ်ကပင်လျှင်
သူ့ကောင်းစွာတွယ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

တကယ့် စာရေးဆရာဆိုသည်မှာ မည်သူမည်ဝါ၏မျက်နှာကိုထက်
 အမှန်တရား၏မျက်နှာကိုသာ ထောက် တတ် လေသည်။
 စာရေးဆရာ၏တာဝန်မှာ လူလောက်၌ အမှန်တရား ပြန့်ပွားဖောင် ဖြန့်
 ဖြူးပေးခြင်း ဖြစ်ပေရာ ဘဝကံကတာအရ
 ထင်ရှားသောစာရေးဆရာကြီးဖြစ်ခွင့်ရမသွားရာသော လည်း ကိုဖောင်ဆန်းသည်
 သူသိရသမျှ သူအဘိုးဦးမင်းရောင်၏ စရိတ်အမှန်ကို (ကိုယ့်အဘိုးဟူ ၍
 မင့်ကွက်ဘဲ) ထိဆောင်းပါး များ၌ သူအရှိအတိုင်း ရေးသားတင်ပြထားလေသည်။
 ဦးမင်းရောင်မှာ လယ်ဝေးကိုသရီပေးသလို ကားစင်အတင်ခံရခြင်း
 မဟုတ်ဘဲ စစ်ဘာရီများ၏ ခေါင်း ဖြတ် အသတ်ခံ ရကြောင်း၊ ခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး
 နတ်မောက်သို့ ယူလာသဖြင့် သူအဘိုးနှင့် ဦးမင်းရောင် ကိုသိသူ အခြား
 လူကြီးများ သွားကြည့်ကြသေးသည်ဟု လူကြီးများပြောပြချက်ကို မှတ်သားမိ
 ကြောင်း ထို ဆောင်းပါး ၌ ကိုဖောင်ဆန်းက ရေးသားတင်ပြခဲ့သည့်အပြင်
 ဦးမင်းရောင်မှာ မြို့လု လင်မှာ မြို့လုလင် သူကြီး မျှသာဖြစ်ကြောင်း၊
 သူသို့ဦးမင်းမောင်သာလျှင် သူထက်ရာထူးကြီးပြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်၊ ပင်း
 နတ်မောက် ကျောက်ပန်းတောင်း သုံးမြို့ဝန်၊ အခွန်ဝန်၊ တောင်ငူနယ် ဗြားဝန်
 စာသည့်ရာထူးများကို ထမ်းချက် ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ စုံနံ့သာမြိုင် ဦးကြော့
 စာရေးအဖြစ် အမှုထမ်းသည်မှာ ထိုသုံးမြို့ဝန် ဦးမင်းမောင် ထံတွင်
 ဖြစ်ကြောင်းတို့နှင့်တကွ သူသည်မှာ ထိုသုံးမြို့ဝန် ဦးမင်းမောင် ထံတွင်ဖြစ်ကြောင်း
 တို့နှင့်တကွ သူအဘိုးလေး ညီအစ်ကိုများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး
 စရိတ်မတူကြပုံများကိုလည်း ရေးသား တင်ပြ ထားသည်။

မတူပုံ ဖော်ပြရာ၍ "ဦးမင်းရောင်ကား စိတ်ထက်မြက်၏။

ရွှေပျော်ချံချုပ်လုပ်တတ်၏။ ရက်စက်၏။ ငှါး ၏ညီ ဦးမင်းမောင် ကား
ပျော်ပျောင်းချိသာ၏။ စိတ်နှလုံး နှီးည့်၏။ ဘောင်းတီး အတတ်တော်၏။ သီ
ချင်းဆို ကောင်း ၏။ အခါတစ်ပါး ကြက်သားစားချင်၍ ညီဖြစ်သူအား
အသတ်နိုင်းသောအခါ ဦးမင်း မောင်မှာ စိတ်နှလုံး နှီးည့် သည့် အတိုင်း
ကြက်မသတ် ဘဲနေရာ ဦးမင်းရောင်ကိုယ်တိုင် သတ်ဖြတ်၍ ချက်ပြုတ်
စားသောက် ပြီး လျှင် အကျိန်ဟင်းများကို ညီဖြစ်သူအားမကျွေး။
ခွေးကျွေးပစ်သောဟူ၏" (မူရင်းသတ်ပုံ အတိုင်း) ဟူ၍ ရေးသားထားသည်။
(မူရင်းစား၌ "ဟူ၏ နေရာ၌ ဟူ၍ ဖြစ်နေသဖြင့် စာရေးသူ ပြင်ထည့် ထားသည်)
ဤအချက်ကိုထောက်၍ ကိုအောင်ဆန်းသည် သူအဘိုး၏စရိတ်အ မှန်ကို
အမှန်အတိုင်း ဖော်ပြ လိုသော စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ပထမဆောင်းပါးတွင် ဦးမင်းရောင်ကား ငှါး၏ညီ ဦးမင်းမောင်နှင့်
အနည်းငယ်မျှမတူ၊ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန် ၏" ဟုရေးကာ
"ဤအကြောင်းကိုရေးရခြင်းမှာ အမှန်သိစေလို၍ရေးရပါသည်။ ကျွန်တော့ အဘိုး
ပင် တော်စေကာမူ အမှန်အတိုင်း ရေးသားပေးပို့လိုက်ပါသည်"ဟု
နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

သို့ရာတွင် ဦးမင်းရောင်၏ချိုးကျိုးဖွယ် ရုက်လက္ခဏာကိုလည်း
"အညာသားလေး"၏ ကိုအောင် ဆန်းက ဤသို့ရေးပြခဲ့ပါသည်။
"ဦးမင်းရောင် မှာ ရွတ်ပင်ရွတ်သော်လည်း လူကြီးသူများကို
ငှါးနှင့်ညီနှစ်ဦးစလုံးပင် အထူးရှိသော ကိုင်းရှိုင်း သောဟူ၏"

"မောင်အောင်ဆန်း၊ ဘီအော်"သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် သင်အောင်ဆန်းဖြစ်ခဲ့ရာ ထိုသို့ သင်မဖြစ်မဲ ၁၂၉၉ ခုနှစ် တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့ (၂၇-၁၁-၁၉၃၈)ထုတ် မွန်လေး သူရှိယ (အမျိုးသားနေ့အထူးစာတော်)တွင် "ကျောင်းသားဝတ္ထာရား"ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ရေးခဲ့သည်။

ထိုဆောင်းပါး၌ ကျောင်းသားများသည် စာအုပ်စာပေမှ သင်အံ၍ ရ အပ်သောပညာမှ ကျော်လွန်သော ပညာ ကို ရအောင်ယူတတ်ဖို့ လိုကြောင်း ရေးသားထားသည်။ ဂိုးလုပ်စမစ်၊ ဆာဝါလတာစ "ပညာစစ် ကိုရရန် လွတ်လပ်စွာ တွေးတော့ ပြောဆို ဆွေးနွေးလုပ်ကိုင် လိုသော စိတ်မွေးရန်လို၏"ဟူ၍လည်း ဆုန်ပြ ထားသည်။ ကြံအချက်ကို academic freedom ဟူ သော ပညာသင်ကြားရေး လွတ်လပ်ခွင့်ဟူ၍ ပညာရှင် များက ခေါ်ဝေါကြောင်းလည်း ရေးသား ထားသည်။ အချိန်နှင့်အခါအလျောက် ကျောင်းသား ဝတ္ထာရား လည်း ကွဲပြားလာကြောင်းကို စပိန်နှင့် တရာတ်ပြည့်တို့တွင် ကျောင်းသားများ ကိုယ်ထိ လက်ရောက် တိုက်ခိုက်နေရပုံဖြင့် ထောက်ပြကာ အထင်အရှား ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီးဖြစ်သည့် "ဗမ္ဗနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအ သင်းကြီးကို ဝင်ရောက်အားပေးရန်မှာ ကျောင်းသား တိုင်း၊ တိုင်းပြည့်ချစ်စိတ် ရှိသော သူတိုင်း၏ တာဝန်ဝတ္ထာရားပင်တည်း"ဟု နိဂုံးချုပ်ရေးထားပေသည်။

အရှန်မဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြခဲ့သော "နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး"ဟူသော အခန်းဆက်ဆောင်းပါးမှာ ကိုအောင် ဆန်း သင်ဖြစ်လာပြီးနောက်ပိုင်းတွင်မှ သင်အောင်ဆန်း"ဟူသော ကလောင်အမည် နှင့် ရေး သားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုဆောင်းပါးကို ဖတ်ကြည့်လျှင် စာရေးဆရာ သခင်အောင်ဆန်း၏နိုင်ငံရေး ဗဟိုသုတ ကြွယ်ဝပုံ ကို တွေ့မြင်ရပေလိမ့်မည်။

သခင်အောင်ဆန်း သည် "ကမ္ဘာစစ်နှင့်ပမာ"ဟူသော ဆောင်းပါးကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပေရာ ထို ဆောင်းပါး ၌ (က) ကမ္ဘာအရေးနှင့် (ခ) ပမာအရေးဟူ၍ ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ခွဲ၍ ဖော်ပြထားသည်။ ကမ္ဘာ အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ "ယခု စစ်ပွဲကြီးသည် နိုင်ငံကလေးများ၏လွတ်လပ်ရေး၊ ကမ္ဘာလွတ်လပ် ရေးအတွက် မဟုတ် သည့် အပြင် နယ်ချုပ်နှစ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသော စစ်ပွဲအချိန်ဖြစ်သည်ဟု ငါတို့ အတိအလင်း ကြေညာကြောင်း" ဟူ၍ မြန်မာ့သဘောထားကို ဖော်ပြထားပြီး ပမာအရေးနှင့် ပတ် သက်၍ ၉၁ ဤနှစ်ချုပ်ရေး ကို တိုက်ဖျက်၍ ပမာများအလိုကု ပမာအုပ်ချုပ်ရေးကို အမြန်ဆုံးရရှိ ရန် ကြိုးစားရမည်။ တိုင်းပြည် နိုင်ငံရေး ညီညွတ်မှုအတွက် ကြိုးစားရမည်ဟူ၍ ဖော်ပြထားလေ သည်။

ထိုဆောင်းပါးအဆုံး၌ "လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ရာ၌ လူမျိုးအချင်းချင်း၊ လူတန်းစား အချင်းချင်း မကွဲသင့်သည့်အချိန်တွင် မကွဲထိုက်သည့်ကိစ္စများနှင့် မကွဲလွှာအောင်လုပ်တတ်သော နယ်ချုပ် စနစ်၏ ပရီယာယ်ကို သတိပြု။ × × × ဤကဲ့သို့အချိန်ကောင်း အခြေအနေကောင်းတွင် ငါတို့၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အပြင်းအထန် အားထုတ်ကြပါစို့ ရဲသော်တို့"ဟု အဆုံးသတ်ထားပေသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ထုတ် ပမာ့ခေတ်သတင်းစာပါ "ပမာလွတ်လပ်ရေး အရေးတော် ပုံ"တွင်ကား "ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း"ဟူသော ကလောင်နာမည်ဖြင့် ၁၉၃၈ ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ တွင် သခင်ဖြစ်ပြီးနောက်

တ္ထာသိုလ်မှ ထွက်လိုက်ပုံမှစကာ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် "င့်အတွက် ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေတော့၊ နိုင်ငံရေး ဂယာက်အတွင်းသို့ ခြေစုံပစ်၍ စွတ်ဆင်းကာ ငါ၏နိုင်ငံလွှတ်လပ် ရေးအတွက် မနေမနားစွန့်စား လုံးပမ်းတော့အဲ"ဟူသော အဓိကနှင့်ပြုလျက် ဥရောပတွင် စစ်ဖြစ် လာသော အခါ ဗမ္ဗာထွက်ရပ်ဂိုဏ်း တည်ထောင်ခဲ့ကြပုံ၊ အနီးယနိုင်ငံ ရမ်းကြောင်းရရှိသို့ တက် ရောက်ခဲ့ပုံ၊ ထို့နောက် ဖမ်းဆီးဝရမ်းကိုရောင်ကာ ခြေရာဖွောက်၍ အမျို့မြို့သို့ထွက်ခဲ့ပုံ၊ မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့်အတူဝင်ခဲ့ပုံ၊ ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဗမ္ဗာကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဟူ၍ ပြောင်းလဲခဲ့ပုံတို့ကို ပြန်ပြောင်း ရေးသားထားသည်။ "ဗမ္ဗာနိုင်ငံ၏ ကြမ္ဗာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ် သည် ဘယ်အခါ ကမှ စိတ်သက်သာမှုမရခဲ့ပေ။

အိမ်မက်များတွင်မှာ ပင် ကျွန်ုပ်သည် လွှတ်လပ်သောနိုင်ငံအတွက် ပောင်ယမ်းငိုခဲ့၏။ ဒေါသထွက်ခဲ့မိ၏" ဟူ၍ လည်း လွှတ်လပ်ရေးအတွက် စိတ်မအေးခဲ့ရပုံကိုပါ ရေးသားခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်ခေတ်တွင် သူ၏မပြီးဆုံးသော ကိုယ်ရေးအထူးပွဲထိုကို ရေးသားခဲ့ ရာ အခန်း ၁ ကို ဖတ်ကြည့်လျှင်ပင် သူ၏စာရေးဆရာ အရည်အသွေးကို အထင်သားတွေ့မြင်နိုင် ပေသည်။ သူအား မွေးဖွားခဲ့ရာ ချက်မြှုပ်နှံတိဖြေ နတ်မောက်ရွာ၏တည်နေရာကို မျက်စိတဲ့မှာ မြင်လာအောင် ရေးသား နိုင်ပေသည်။ ယခုအခါကဲ့သို့ မြို့မဆန်ဘဲ တောရာစြိုး တစ်ခုမှုသာဖြစ် သော ထိုနေရာ၌ "နံနက် ညာနေစ်း များတွင် ရက်ကန်းသံ တွေ့ချင်နှင့်ကြားတုန်း ရှိသေးသည်။ ထိုရွာ၏မြောက်စွန်း၌ တစ်ရွာလုံး ရှိ

အိမ်စိုင်းများတွင် အကျယ်ဆုံးအိမ်စိုင်းကြီးထဲတွင် ဇရာမရေး အိမ်ကြီး ရှိလေသည်။ မူလက ဆင်တစ်ပုံခန့်ဝင်နိုင်အောင်မြင့်၍ အဆောင်ပေါင်းများစွာရှိသော လည်း ထိအခါကာ အဆောင်ရှစ်ပင် ခန့်မျှသာရှိတော့သည်။ အိမ်အမြင့်မှာလည်း ၃ ပေခွဲမျှသာရှိ တော့သည်။ ထိအိမ်ကား ဗဟာမင်း လက်ထက်က နတ်မောက်မြို့သူကြီး၏အိမ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ ယခုကား အိမ်မရှိတော့ပြီ။ ထိ အိမ်နောက်ဖေး အဆောင်ထိုင်တွင် ကျွန်တော့အား ဖွားမြင်ခဲ့သည်" ဟု သူအားဖွားရာ ချက်မြှုပ်နေရာကို ပုံပေါ်အောင် ရေးသားထားလေသည်။

ထိုပြင် "ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်ကား၊ နာမည်ကျော်
နက္ခတ်ပေဒင်ဆရာကြီး ကိုရို၏ဟောပြောချက် အရ ဆိုလျှင်
တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏အစိုးရနှင့်တိုကို ဖြို့ဖျက်နိုင်စွမ်းသောသူများ
မွေးတတ်သောနေ့ ဟု ဟောထား လေသည်။ ထိနေ့တွင်မွေးသော ကျွန်တော်မှာ
သူပုန်လောင်းကလေးဖြစ်သည်ကို ထိအခါ မည်သူမှာ ထူးထူးမြားမြား
မထင်ခဲ့ကြချေ"ဟူ၍လည်း သူ၏မွေးရက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သရပ် ဖော် ရေးသား ထား
လေသည်။

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စာရေးဆရာပါပီ မိမိကိုယ်တိုင်
ရရှိခဲ့ခဲ့ပြန်လည်သုံးသပ်ပြနိုင်၏။ "ကျွန် တော် ထိုင်ထိုင်တို့က တော်တော်နှင့်
စကားမပြောတတ်။ လူကြီးမိဘများမှာ အ ၍၍များပင် (အ) နေပလားဟု စိုးရိုပ်ခဲ့
ရသည်ဟု သိရလေသည်။ အနာအဖျားထူးသည်၊ အစားကြူးသည်။ အမဲသား စိမ့်း
ကို အတင်းလှ၍ စားမည်ပြုသည် ဟု ကျွန်တော် ကြားသိရလေသည်"ဟူ၍
သူ၏စရိတ်သဘာဝ ကို ရေးပြုထားလေသည်။

"လူရိုင်းဘဝက ကျွန်တော်လာသလားမသိ။ ယနေ့အထိ
 လူရိုင်းသဘောမျိုး နေချင်သည့်စိတ်ထား များ ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ
 လူယဉ်ကျေးများနှင့် အသားမကျတဲ့၍ မျက်စီ၊ ဦးနောက် မြင်ပြင်းကတ် လာသည့်
 အခါ လူယဉ်ကျေးများနှင့် ငါလူရိုင်း ဟု ကတိခွဲပစ်ချင်သည့်
 စိတ်များရှိသည်"ဟုလည်း ဝန်ဆုံး ရေးသားထာသည်။ (အရှန်တာရာက
 သူ၏ရပ်ပုံလွှာအရေးအသားများတွင် "အောင်ဆန်း သို့မ ဟုတ် အရိုင်း"ဟု
 ရေးသားခဲ့သည်ကို အချို့က သဘောမကျကြ။ လက်မခံချင်ကြ။
 ဖိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် ကမူ ထိအရေးအသား ကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု
 မကြားဖူးပေါ့။)

ဤသို့သော အရေးအသားများမှာ ကိုယ့်ကို လူထုက မပြစ်မြင်၊
 အထင်သေး မခံလိုသော နိုင်ငံရေးသမားများ မရေးရုံသော အရေးအသားမျိုး
 ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာတိတိရှိသူမှို့သာ ကိုယ့်ဘဝကို မခြင်းမချိန် အမှန် အတိုင်း
 ရေးသားပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သူအစ်ကို ဦးအောင်ဆန်းနှင့် သူ စရိတ်သဘာဝတူပုံကိုလည်း
 ဖိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဤသို့ရေးပြသည်။

"အစ်ကိုအောင်သန်းနှင့် ကျွန်တော်မှာ အသက် ၃ နှစ်ခွဲ ၄ နှစ်မျှကွာ၏။
 သူနှင့်ကျွန်တော်က ငယ် ငယ်က ရန်ဖြစ်ဖက် ဖြစ်၏။ သူကား လက်မြန်၏။
 ကျွန်တော်ကား အားကြီး၏။ မချိန်မဆ လက် လွှတ်စပယ် လုပ် တတ်၏။ သူကား
 အားကြီး၏။ မင်းသားကျချင်၏။ ကျွန်တော်ကား ကြမ်း၏။ သူသည် အစားအသောက်
 အနေအထိုင် မှ စ၍ သပ်ရပ်၏။ အစားဆိုလည်း အစားတိုင်းမစား၊ စားသောက်နေ

သည့်အခါ အစာမြတ်ကြီး ပေါ်သို့ ကျသွားလျှင် သူသည် မစားတော့။
ကျန်တော်ကား ဖုတ်ဖတ်ခါ၍ စားနိုင်လျှင် စား၏။

တစ်ခါက ဉာဏ်နေ့တစ်နေ့တွင် ထုံးစံအတိုင်း (စာမအံရသော်လည်း)
ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွား ကြ ရပေရာ ဘုန်းကြီးက အလုပ်မရှိလျှင် အိပ်နေကြ၊
မကစား နှင့်ဟု အမိန့်ရှိသည်။ အားလုံးသော ကျောင်းသား များအား
မအိပ်ချင်ဘူးလားဟု ဘုန်းကြီးက မေးသည့်အခါ မအိပ်ချင်ကြသော်လည်း
ဘုန်းကြီး အလိုကျ အိပ်ချင်ကြောင်း ဖြေကြသည်။ "ဘုန်းကြီးက အောင်ဆန်း
ကော မအိပ်ချင်ဘူး လားဟု အထူး တလည် မေးရာ ကျန်တော်က
မအိပ်ချင်ပါဘူးဟု ပြန်လျှောက်ရာ ဘုန်းကြီးမှာ ပြံး၍ နေလေတော့သည်"ဟု
ဗိုလ်ချုပ်က ထုတ်စဉ်အခါကတည်းက သူသဘာဝမှာ မည်သို့ရှိတတ် ကြောင်းကို
ပေါ်လွင် အောင် ရေးပြန်လေသည်။

စာရေးဆရာ	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	သူ၏ပို့သာဝကို
ပြန်လည်သုံးသပ်ပြုပုံမှာ	အလွန်ချစ်ဖွယ်	ကောင်း သည်။
"ကျန်တော်၏ကလေးသာဝမှာ ချီးမွမ်းစရာ အလွန်နည်း၏" ဟူ၍လည်းကောင်း၊		
"ကျန်တော်သည် ထိုကလေး သာဝကပင် သူပုန်စိတ်ထားရှိလေသည်။		
အကြံကြီးသူဖြစ်လေသည်"	ဟူ၍လည်းကောင်း၊	"ကျန်တော်ကား
စကားအပြောအဆို မဖွယ်မယဉ်ကျေး၊ အသက် ၈ နှစ်ထဲ ရောက်၍		
ကျောင်းစနေသည့် အခါ၌ပင် ဘုန်းကြီးကို ဘုန်းကြီးစကားဖြင့် မလျောက်တတ်၊		
အမှာအ ရာလည်းကြမ်း၏"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတွင် ရေနံချောင်းသို့အသွား၊		
မကွေးတွင် မိန်းကလေး ရှိသော အသိအမိမ့် တည်းခို၍အိပ်ရသည်။		

ထိအဖြစ်အပျက်ကို "လူပျော်ပေါက်ဖြစ်သော ကျွန်တော် မှာ သူစိမ့်တစ်ရံစာအိမ်တွင် မနေတတ်၊ အထူးရှုက်တတ်သည်။ မိန်းကလေးနှင့်ဆိုလျှင်သာ၍ပင် ရှုက်တတ်သည်။ ထိုကြောင့် ညာအိပ်ခါနီး ရှုက်လွန်း၍ သေးမပေါက်မိ။ ညာအိပ်သည့်အခါ မအဘင့် နိုင်ဘဲ သေးပေါက်သည်။ ကျွန်တော်လည်း ပါပြီးမှ သိ လေသည်။ ဤမျှ ကျွန်တော် မသိမ်မွေ့"ဟူ ၏လည်းကောင်း မကွယ်မရှုက်ဘဲ မိမိ၏သဝအမှန်ကို အရိုးခံအတိုင်း ဖော်ပြသွားသည်ကို တွေ့ရ ပေသည်။

ဖော်ပြပါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ကိုယ်တိုင်ရေး အထွေထွေတို့မှ ရေးသားချက်များကို ကြည့်လျှင် သူ သည် တကယ်ပင် စာရေးကောင်းသော စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာနိုင်မည့် အရည်အချင်း ကောင်းများကို တွေ့မြင် ရမည်ဖြစ်လေသည်။

၁၉၄၅ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၅ ရက်နေပတွင် လေ့အိမောင့်ဘက်တန်ထံသို့ ရေးသားထားသောစာ ၌ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းမည့် မြန်မာ့တပ်မတော်တွင် မိမိအား ပြန်လည်ထမ်းဆောင်ရန် ကမ်းလှမ်းချက် ကို လက်မခံ နိုင်သည့် အကြောင်း ဤသို့ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့သည်။

I regret very much that shall not be able to serve further in the Army, but this is majority decision, and I must abide by it. Personally, I would have preferred a military career, above all others, for a permanent calling.

ထိုရေးသားချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်သည် သူသဘောဆန္ဒအလျောက်ဆိုလျှင် စစ်တပ်ထဲတွင်ပင် ဆက်လက်နေသွားပါသော်လည်း နိုင်ငံရေးတွင်

ညီးတင်ညီး (ကျူရှင်)

ရည်ညွှန်း

၁။ မြဟန်- ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စာပေါ်လက်ရာ ၁၉၉၈ (ပကိုမ်)

JII Aung San of Burma by Maung Maung. 1962.

+++++

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် လွတ်လပ်ရေးကောက်ကြောင်း

(၁)

အာရုံးက ရောင်နီဖြာ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပါ။
တို့မာပြည်အမှာင်တွင်း
သူ့ခေါင်းဆောင်လို့လင်း...။
စိတ်ရင်းမှန်လို့ သစ္စာတည်
ဗိုလ်ချုပ်အာဏာနည်...။

ကျွန်တော့သမီးပယ စတန်းကောင်းသူသည် သူ ဘယ်အချိန်က
ရထားသည် မသိရသော ကဗျာ တစ်ပုဒ်ကို အော်ဆိုနေသည်။ ကျွန်တော်ကား
နားထိုက်နေမိသည်။ ကလေးများ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မမေ့ကြသေး။
ကျွန်တော် ဝမ်းသာမိသည်။

ကျွန်တော် သတိရသေးသည်။ ကျွန်တော် င တန်းကောင်းသားအရွယ်က
အမေသည် ကျွန်တော့ ညီငယ်ကို ပုခက်လွှဲရင်း သီးချင်းဆိုသိပ်ခဲ့သည့်
ထိုတစ်နေ့...။

"ပမ္မာလွှာတ်လပ်ရေး... တွက်၊ တပ်မတော်ဖွံ့ဖို့... ဂျပန်ပြည်မှာကွယ်။
တကယ်ပ အသက်နဲ့လဲလို့... ဆင်းရဲ ခုက္ခခံကာ ကြံစည်တယ်။ သူရဲကောင်း... တဲ့
ပိုလ်အောင်ဆန်းနဲ့ အာဏာည်တွေရယ်... "

ထိုအချိန်မှစတင်၍ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုသည့် အသံကိုကြားရဖူးပြီး
ဦးကြီး၊ ဦးလေး တို့၏ပြော စကားများ ထဲတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပါလာသည်။
သူ၏လုပ်ရပ်၊ သူ၏စွမ်းဆောင်မှု၊ သူ၏ကိုယ် ကျိုးစွန်းမှု အကြောင်းများ...။
တွေးနေရင်း နားထဲပြန်ဝင်လာပြန်၏။

တို့ပြည်ကောင်းအောင် သူသယ်ပိုး...

သူရှုက်ဘပ်မည်း...

ရိုးသားဖြောင့်မတ် သူမှူးယာ

ငယ်ငယ်တည်းကပါ။

ဗာပြည်သူ အချစ်ပန်း

ပိုလ်ချုပ် ဦးအောင်ဆန်း...။

သမီးကယ်ကား သူ့ကဗျာကို ထပ်ကာကြောက် သီဆိုနေဖြစ်သည်။
 သမီးကယ်ကား ကဗျာမှတစ် ဆင့် ပိုလ်ချုပ် ကိုသိသည်။ ကျွန်တော်ကား
 သီချင်းမှတစ်ဆင့် ပိုလ်ချုပ်ကိုသိရသည်။ သူအသိနှင့် သူဖစ်ဖြစ်သူ ကျွန်တော်
 အသိကား... ကာလြားခဲ့ပြီ။ ပိုလ်ချုပ်အကြောင်း ကျွန်တော် နောက် တစ်ခါ
 သိရပုံမှာ ကျွန်တော် ၏ ပထမဆုံး စာပေဆရာမ(ဒေါ)စိန်စိန် (သာယာဝတီ)နှင့်
 ဆုံစဉ်ကပင် ဖြစ်သည်။ စာရူးပေရူး ၁၁၀ ကဗျာမှ ကဗျာသဲသဲမဲ
 အစွဲကြီးနေသောကာလာ။ ထိုအဦးအစလေးကို လည်း မမေ့နိုင်။

(J)

"ဆွေးတသက်သက် ယူပွောကာ နှမောပုံ မပြနိုင်ဘူး။
 သွေးပွဲက်ပွဲက်ဆူဝေကာ ကော်မာရီကြွပါလို့၊
 ပြောမကုန်ကြအောင်ပ၊ ဆိုးလှတဲ့ ရာဇဝင်အခြား
 (အိုးကွယ်) ဒေါသူပုန်ထပါလို့ အပြီးကြဖြင့်
 ကမ္မာတွင်မကျေ။"
 ကျွန်တော်ကား အသံနေအသံထားဖြင့် လေးချိုးကဗျာကြီးကို
 ဟန်ကျပန်ကျ ဖတ်နေမိသည်။ ဆရာမစိန်စိန်၏အစ်မများဖြစ်ကြသည် မမသန်း၊
 မမအုန်းတို့ပါ ကျွန်တော် ကဗျာဖတ်ရာတွင် ညီ အစ်မ ၃ ညီး အာရုံစိုက်
 နေကြသည်။ ကျွန်တော်က ခကာရပ်ကာ ကဗျာနာသူတွေကို တစ်ချက်ကြည့်
 လိုက်၏။ ဆက်ဖတ်ပါဟု လက်ဟန်ပြုကြသည်။ သူတို့ စိတ်ဝင်စားမှန်သိရှိ
 ကျွန်တော် ချောင်းတစ် ချက်ရှင်းကာ ဆက် ဖတ်မိ၏။
 "ဧည့်... မြန်မာ့လက်မှာ အာကာမနှင့်ချင်လို့။

အခမ္မဖျက်ကာ မယာနဲ့ ညှင်းကာပါ
 မသမာတဲ့ အခင်းနော် ရှိုးတိုက်လို့ပေးတာကြောင့်
 ရူးမိုက်တဲ့ ခွေးသတ္တဝါတွေ သခင်ကို ပြန်ကာခဲသည်သို့
 ကံကြမ္မာနဲ့သနော်၊ ညီမောင်သန်းရော့သလူ့။
 ပိုပိုအောင်ဆန်း ခေါ် မြန်မာသရဖူတစ်ပါးရယ်နဲ့...။
 ကျွန်ုတူများမှာ အစဉ်တရမဲ့... သခင်မြှုအပြင်... "။
 ထိုအပိုဒ်အရောက်တွင် ကဗျာဖတ်နေသူ ကျွန်ုတ်တော်မှာ
 အသံတိမ်ဝင်သွားသည်။ မမစိန်တို့သို့အစ်မ တွေ့ကို ကြည့်လိုက်တော့ သူတို့လည်း
 စိတ်မကောင်းဟန် ခေါင်းယမ်းနေကြသည်...။
 ဖြစ်ပုံမှာ၊ ကျွန်ုတ်က လက်ပံတန်းမြို့၊ အထက ၁ မှ
 ဟိုက်စကူးဖိုင်နယ်အောင်ကာ ရန်ကုန်တွင် တစ်ဖက် က ကျောင်းဆက်တာက်ရင်း
 တက်ဖက်က အလုပ်လုပ်နေရသည်။ တစ်လတစ်ခါ မိဘရပ် ထံပြန်သည့်အခါ
 အသွား တစ်ခေါက်၊ အပြန်တစ်ခေါက် (ဒေါ်စိန်စိန်) မမစိန်တို့ အိမ်ဝင်တည်းကာ
 စာကြောင်းပေါကြောင်း တစ်ညာလုံး ထိုင်စကားပြော၊ မမစိန် စာအုပ်သီရိကြီး
 ဖွင့်ကာဖကာကြိုက်ရာ စာအုပ်ယူဖတ်နှင့် ရတနာပုံ ဆိုက်နေသည်။
 တစ်ခါတွင်တော့ ကျွန်ုတ်က မမစိန်၏ပထမဆုံး ၈
 ပေလက်ရာအကြောင်း သိချင်သည်နှင့် မေးကြည့် မိသည်။ ထိုအခါတွင် မမစိန်
 တရှုတာသော သိမ်း ထားသည့် "တိုင်းရင်းသားဂျာနယ်"ကို ထုတ်ပြသည်။ ၁၉၄၇
 ခုနှစ်၊ သွေ့ဂုတ်လတုတ်စာစောင်ပါ အဖွင့်ကဗျာ လေးချိုးကြီးဖြစ်သည်။

ပန်းခါ့ပုံများဖြင့် သရပ် ဖောက် စမ်းဆမ်းနားနား ဖော်ပြထား သည်။ ရေးသူမှာ "ဂနိုင်မေ(သာယာဝတီ)"ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ ကျစဉ် က ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

"စိန်စိန်"ကလောင်မယူမီ အော်အစ လက်ရာဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ထိုမှစ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်း အတော်အတန်သိလာရသည်။ ဂျပန်ခေတ်အကြောင်း သိလာရသည်။ မမစိန်က သူ ဖင် ပြောပြ သည့် သူတို့ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့် ဂျပန်ခေတ်အကြောင်း ဖောက်သည်ခဲ့သည်။

ဂျပန်တို့ ထိုစဉ်က (၁၉၄၂) မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဝင်ရောက်သည့် ပစာနာရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ ကို စစ်ရေး အတွက် အသုံးချရန်ဖြစ်သည်။ (အသုံးချလိုသည်မှာ တရုတ်၊ မြန်မာလမ်းမကြီးကြောင့် ဖြစ်၏။)

"တရုတ်၊ မြန်မာလမ်းမကြီး" ကို ပြတိသူ့အစိုးက ၁၉၃၇ ဒီဇင်ဘာလသွင် အလုပ်သမား ၃ သိန်း ခန့် လုပ်အား ကို သုံးကာ ဖောက်လုပ်ခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံကူမင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံလားရှီးကို ဆက် သွယ် ထားသည်။ ထိုနှစ် ဇန်နဝါရီတွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဖွင့်ပြီး အင်္ဂလန်နှင့် အမေရိကန်တို့က တရုတ်သို့ စစ်လက်နက် ခဲယမ်း၊ စားရိုက္ခာပို့နေခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မှ လားရှီး၊ ထိုမှ ကူမင်းသို့ ထိုလမ်းမကြီးကို အသုံး ပြုကာ ပို့နေသည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်မှစ၍ တရုတ်နှင့် ဂျပန်ကစစ်ဖြစ်နေသည်။ မဟာမိတ်တို့က တရုတ်မြန်မာလမ်းမကြီးမှ စစ်လက်နက်များ ပို့နေသည်ကို ဂျပန်မလိုလား၊ တရုတ်၊ မြန်မာလမ်းမကြီးပိတ်နိုင်ရန် ဂျပန်အတွက် အရေးကြီး နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်က ပြတိသူ့အစိုးရကိုရော မြန်မာကိုပါကပ်သည်။ မြန်မာသို့ ၁၉၃၈ ဒေါက်တာဘမ် ဂန်ကြီးချုပ်ဖြစ်စဉ် တစ်ကိုမ် ၁၉၃၉တွင် တစ်ကိုမ် အနုနည်းဖြင့်

ချဉ်းကပ် ခဲ့ ကမ်းလှမ်း ခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင် ပြီတိသူကို ချဉ်းကပ်ရာ
ပြီတိသူအစိုးရက ထိုလမ်းမကြီးကို ချေပါတ်ပေးခဲ့သည်။

၃ လပိတ်ပြီး ပြန်ဖွင့်သည့်အခါ ကမ္ဘာစစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေ
ပြောင်းလဲသွားသည်။ ၁၉၄၀ တွင် ပြောင်းလဲ လာသည့် ကမ္ဘာအခြေအနေအရ
ဂျပန်က အရေးတောင်အာရု တစ်ခွင်လုံးနယ်ခဲ့စိုး ကြံးစည် လာသည်။

ပြီတိသူက လမ်းမကြီးပြန်ဖွင့်သည့်အခါ ဂျပန်က မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်
ပိုအာရုစိုက်လာသည်။ လမ်းမ ပိတ်စိုး၊ ဖြတ်တောက် စိုး မြန်မာကူညီမှဖြစ်သည်။
ထိုအချိန်တွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လျှိုင် က တရာတ် သွားကာ
အဆက်အသွယ်မရဘဲ "အမျိုင်"တွင် သောင်တင်နေသည်။

ဂျပန် က ပိုလ်မှုးကြီးဆူဇူကီးကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ လွှတ်သည်။ ၁၉၄၀
စက်တင်ဘာတွင် သခင်ကိုယ် တော်မြိုင်း၊ သခင်မြေ၊ တို့ပမာအစည်းအရုံးပင်တို့နှင့်
လျှို့ဝှက်တွေ့ကာ မြန်မာကို ကူညီမည်ဟု ကတိ ပေးသည်။ ဒေါက်တာသိန်းမောင်
ထံမှ ဆန်းနှင့်မြှင့်တို့၏ ဓာတ်ပုံနှင့် လိပ်စာယူကာ ဂျပန်သို့ခေါ်ရန် စီစဉ် ခဲ့သည်။

"အဲဒါ.... ရဲသော်သုံးကျို့ပြီး ဂျပန်သွားရတဲ့ အဦးအစပဲကောင်လေး...
"ပိုလ်ချုပ်တို့ ပြည်တွင်းနဲ့ အဆက် အသွယ် လုပ်ပြီးငဲ သုတ်ခွဲပြီး ဂျပန်ကို
ပို့ရတယ်....။ အသက်ဖက်နဲ့ထုတ်ပြီး ရုပ်ဖျက်လူပ် ရှားကြရတာ အင်္ဂလာ
သူလျှို့တွေ မိသွားရင် အသက်စွန်ရမှာ..... "

ကျွန်ုတ် ကား သက်ပြင်းလေးချမို့သည်။

(၃)

"င့်ညီပြောင်ဝင်း၊ မောင်သစ်ဆင်း
မင်း၏သားငယ်၊ မင့်သက်လှယ်ကို
အဘယ်တရားဟောမည်နည်း.....
ဆန်း၏သတ္တိ၊ ဆန်း၏သမာဓိ
ဆန်း၏ပညာ၊ ဟောစရာကား
အလွန်များ၏။
မင့်သားအရွယ်၊ သက်နှစ်ဆပ်တွင်
လူငယ်အောင်ဆန်း၊ သူ့အစွမ်းကို
ပန်းကောင်းတစ်ပွင့်၊ ပန်ဆင်တင့်သို့
မင့်သားသိစေချင်လု၏။
ကျွန်တော်သည် ဆရာတော်ရှိ၏ "သခင်အောင်ဆန်းတရား"ကဗျာကို
ဖတ်ရင်း ခကာရပ်ကာ အပေး သို့ ငေးနေမိ၏။ ဆရာမစိန်စိန်၏
"ခရီးဆက်ကြပါစို့...." "လေးခီးကြီး" ဖတ်စဉ်ကဲ့သို့ ဝမ်းပမ်းတနဲ့
ဖြစ်နေသည်ကားမဟုတ်....။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်းကျွန်တော့သားများ
နားလည်နိုင်ရန် အဘယ် အစ ထုတ်ကာစပြောရမှန်း မသိ၍ ဖြစ်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲသော်များ၏
စွမ်းဆောင်ချက်ကားများခလုသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဖြတ်သန်းခဲ့ရ သည့် ကာလသည်
မြန်မာနိုင်ငံ သူကျွန်ဘဏ်ကာလ ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် အိုးဂေါ်မဂ္ဂဒ်း အယ်ဒီ
တာဘာမှစ၍ ဗိုလ်ချုပ် နိုင်ငံရေး နယ်ထဲ ရောက်ခဲ့သည်ဟု ယူဆမိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စာပေဂါသနာပါသည်။ စာရေးဆရာဖြစ်ချင်သူ
 ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည် လွှတ်လပ်ရေးရလျှင် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူကာ
 စာရေးဆရာလုပ်မည်ဟု ကြံရှယ်ထားကြောင်းများ သိရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏
 အိုးဝေမဂ္ဂအင်း အယ်ဒီတာဘဝ၊ ဂုဏ်လောကမဂ္ဂအင်းတွင် အင်လိပ်ဘာသာ ဖြင့်
 ဗုဒ္ဓတရားတော်၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတို့ စတ်စားဆင်ယင်မှုအကြောင်းတို့
 ရေးခဲ့သည်။ "ကမ္ဘာ လောကကြီး ကို ကိုယ်တွေ့ပညာ စဟုသုတေသနမြင်တို့ကို
 ပေးသော စာသင်ကျောင်းနှင့် ဥပမာ တင်ကာ"ရေးသားထားသည့်
 ပမားနိုင်ငံရေးအခြေအနေအတိ ရေးထားသည့် "နိုင်ငံရေးအမျိုး မျိုးဆောင်းပါး
 တို့ကို ကျွန်တော်စာပေနယ်ရောက်သည့်အခါ ရှာဖွေဖတ်မိသည်။ ထိထိမိမိ
 ရှိလှု၏။ မြန်မာစာ အင်လိပ်စာ မည့်ကြောင်း သိရသည်။

"အောင်ဆန်းသည် အင်လိပ်စကားကို ရေရှေလည်လည်ပြောနိုင်သည်။
 အင်လိပ်ပါလီမန် အမတ်ကြီး ဖြစ်သည့် အက်ဒိမန်ဘတ်နှင့် ဒစ္စရေလီတို့၏
 မိန့်ခွန်းများကို လေ့လာကာ အလွတ် နီးပါး ပင်ရ ကြောင်း " ရေးသားချက်များ
 ဖတ်ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ၌ အတုယူစရာ များစွာရှိသည် ဟု
 မှတ်ပိုက်မိ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် အင်လိပ်လိုရေး၏ တူတဲ့သို့လိုနေဝင်း
 မြန်မာပြန်ထားသော "ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးသမိုင်း"ကိုလည်း ဖတ်ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သေနာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့်
 "ပမားလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီး သည် ဂျပန်စစ်တပ်များနှင့်အတူ ၁၉၄၂
 နှစ်ဦးတွင် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ချီတက်ပင်ရောက်လာခဲ့ သည်။ ဗိုချုပ်တို့ ဂျပန်တွင်

ကျို့ဂျက်စွာ ပညာသင်နေရစဉ်ကပင် ဂျပန်တို့နှင့် အဆင်မပြော၊ စိတ်ဝမ်း
ကွဲပြားမှုများ တွေ့ကြခဲ့ရာ၊ ဂျပန်တပ်၊ မြန်မာပြည်တွင်းရောက်ပြီး
မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့ အား ညွင်းပမ်း နိုင်စက် လာသည်တွင်
ဂျပန်ဖက်ဆစ်မုန်းတီးရေး၊ ဆန်ကျင်ရေး၊ စိတ်ဓာတ်တွေ ပြင်းထန်လာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ ဂျပန်ကိုသွား ပညာသင်သည်မှာ အပ်စီးနေသည့်
အင်လိပ်အစီးရကို တိုက်ထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။ နယ်ချွဲ အင်လိပ်ကို တိုက်ထုတ်ပြီး
ဗိုလ်ချုပ်တို့၏ ကြိုးပမ်းမှုများကြောင့် ၁၉၄၃ ဧပြီလ ၁၁ ရက်တွင် မြန်မာပြည်
ကို လွှတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ် ဂျပန်တို့ ကြေညာခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းမှာ
ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဖြစ်သည်။ ဂျပန်ပေးသော လွှတ်လပ်ရေးနှစ်ပတ်လည်
(၁၉၄၄ ဧပြီလ ၁၇ရက်)နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဂျပန်တို့၏
လွှတ်လပ်ရေးမှာ အတုအသောက်သာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဖက်ဆစ်ဂါဒကို
ဆန်ကျင်ရမည့်ဖြစ်ကြောင်း၊ သဘောသက်ရောက်သည့် မိန့်ခွန်း တစ်ရပ်
ဗြာင်ကျကျ မိန့်ကြားခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်တွင်သာမက ဂျပန်ပြည် ဂျပန်အစီးရပိုင်း တွင်ပါ
လူပ်ရှားတုန်သွားခဲ့သည်။ ဂျပန် ဖက်ဆစ် သည် မြန်မာပြည်တွင် ကမ်းကုန်အောင်
ဆိုရွားခဲ့ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား
တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရေး အတွက် စည်းရုံးမှုများကို မနားမနေကြိုးပမ်းခဲ့သည်။
၁၉၄၄ ဧပြီလတွင် ဖဆပလ (ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး၊ ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေး)
အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို စည်းရုံးတည်ထောင်မိသည်။ သိကြသည့် အတိုင်းပင် ၁၉၄၅

ခန်း၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးစီးသည့် ဗမ္ဗာတပ်မတော်
နှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့အား တစ်ခဲနက်
အံကြော်တိုက်နိုက်ကြသည်။

"ရင့်ကြော်လောင်းသည်

ချွောက်ပောင်းစွန့်ပစ်၊ ဘာသစ်သို့

သနစ်ပြောင်းမည်၊ ဖူးသစ်မီသည်

အနီထဲမှ ကြယ်ဖြူပွဲ့ပွဲ...."။

ဖက်ဆစ်တော်လုန်ရေးကဗျာကို ဆရာဒရှုန်တာရာ ဖွဲ့ခဲ့သည်။

ကဗျာဖတ်ရင်း ရင်ထဲကတာလုပ် လုပ် ဖြစ် လာသည်။ ဖက်ဆစ်တော်လုန်ရေး၏
ရပ်ပုံတို့ရင်တဲ့ ရုန်းကြော်ကြသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ မြန်မာပြည်တွင် (၁၉၄၂ မှ ၁၉၄၅)ထိ ၃နှစ်မျှ

အပ်စိုးခဲသည်။ အမျိုးသာသာ၊ သာသနာကို စောက်ချင်တိုင်းစောက်းခဲသည်။

ထို ၃ နှစ်ကား တကယ့်သုံးနှစ်ဖြစ်၏။ ဂျပန်ခေတ် ခံစားမှုကို "ထိုသုံးနှစ်"ဟု
စာရေးဆရာ မန်းတင်က စာအုပ်ရေးခဲသည်။ တောင်သူလယ်သမားတို့

ဖိနိုင်ချယ်လှယ်ခံရပုံကို ဆရာမောင်ထင်၏ "ဘာ"တွင် ဖတ်ရသည်။

ချွေးတပ်စခန်းခံစားရပုံကို ဆရာလင်းယုန်သစ်လွန်က

"ကိုယ်တွေ့ချွေးတပ်မှတ်တမ်း"တွင် ဖွင့်ချခဲ့သည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ရဲဘော်သုံးကျိုပ်အပါအဝင်
ဗမ္ဗာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် နှင့် ပြည်သူ တို့သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို
မြန်မာ့မြေပေါ်မှ မောင်းထုတ်နိုင်သည်။

ဂျပန်တော်လှန်ရေးအဖြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ် မေလ ၃ရက်နေ့တွင် အက်လိပ်တပ်
ရန်ကုန်သို့ ပြန်လည်လာ ဖြစ်သည်။ မြိုတိသူအဖိုးရက ၁၉၄၅ ခု ၇ မေ ၁၇ ရက်တွင်
မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှတ်ဒါန သဘောတရား ကြော်ပြောချက်
(စဣ္ဗာဗြိုဟာတမ်း) ကို ထုတ်ပြန်ကာ မြန်မာနိုင်ငံကို ဆက်အုပ်ချုပ်ခဲ့ ပြန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မြန်မာ့ခေါင်းဆောင်များ

လွှတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်းများ ဆက်လက်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ကာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်
သုဂ္ဂတ်လ ၁၂ တွင် စည်းဝေးခဲ့သည်။ ကန်တော်ကြီးေတာင်ရှိ နေသူရိန် ရုံကြီး တွင်
ကျင်းပခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်ပြန်ကြည့်လျှင်
နားနေရသည်ဟု မရှိ။ မြန်မာနိုင်ငံ သူကျွန်းသတေသန လွှတ်မြောက်ကြီးပမ်းမှုများနှင့်သာ ပြည့်နက်နေသည်။

ကျွန်းတော်သည် အတန်ကြာ ဝေးမောတွေးတောာနနာမှ ဆရာတော်ရှိ၏
ကျောကို ဆက်ဖတ်မိပြန် သည်။

"သူအစွမ်းကား အခြားမဟုတ်

အအုပ်ချုပ်ခံ၊ မျိုးခြားဒက်မှ

မြန်မာလွှတ်လမ်း၊ ခရီးကြမ်းယယ်

ဗန်းပြအလှု၊ ပကာသနကို

ပြာကျလောင်မြိုက်၊ သူမီးတိုက်၏

စေတ်လိုက်ခါညီ၊ စေတ်မိုပညာ

ကြံ့ရာသာ၊ မှတလုံလောက်

ခံမြှုံးဆောက်၏။

ထိုနောက်တစ်ဆင့်၊ မိုးထိလွှဲ့အောင်

ရီးကျင့်မြင့်ကြံး၊ သူအလံတည့်

ပုံတလူလူ၊ သူထူးကြောင်း....

ခေါင်းဆောင်သဘော....

မင့်သားချောကို

ဖြောလိုက်ပါဘို့ ဟောပါဘို့....။

အောင်ရှိ

ဘုရား၊ ဘုရား

ကျွန်တော်သည် ဆရာအောင်ရှိ၏ ကဗျာကိုဖတ်ကာ သက်ပြင်းရှိက်

လိုက်မြို့ပြန်သည်။ သမီးငယ်အား ..

"တို့မြန်မာပြည်.... အမှာင်တွင်း.... သူခေါင်းဆောင်လို့လင်း.... " ဟု

သူကဗျာကို ဆက်ဆိုနေ လေသည်။

တကယ်ပဲ အသက်နဲ့လဲလို့ ဆင်းရဲခုက္ခာခံကာ ကြံစည်တယ

လွတ်လပ်ရေးရပါး ၁၉၄၉ ခုနစ်တွင်မှ လူအဖြစ်ကိုရောက်ရှုခဲ့သော ကျွန်တော်သည် ကိုလိုနီခေတ် သူကျွန်ဘဝ အတွေ့အကြံများကို ရင်ဆိုင်ကြံတွေခွင့်မရရှုခဲ့ပါ။ မြန်မာလွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု သမိုင်း တွင် တပ်ဦးမှပါဂင်ခဲ့သော ရဲသော်သုံးကျိုပ်ငင် သခင်လူငယ်များ၏ အကြောင်းကို စာတွေ့ ဖြင့်သာ သိရှိမှတ်သား ခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော့ကို ပြည်တွင်းစစ်မီးများ ဟုန်းဟုန်းတောက်ချိန်မှာ ပြေးရင်းလွှားရင်း တောင်ခြေ တော့တန်းလေးတစ်ခုမှာ မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မိမင်ဖခင်တို့ ပြော ပြခြင်း သိရှိရပါသည်။ ကျွန်တော် လူမှုန်းသိဒေအရွယ်တွင် ဖဆပလ၊ ပမည်တ၊ သန့်ရှင်းတည်မြဲစေ သော နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာ ဂေါ်ဟာရ များကို စတင်ကြားဖူးခဲ့သည်။

ကျွန်တော် အလယ်တန်းကျောင်းသားဘဝတွင် လွတ်လပ်ရေးနေ့၊
 ပြည်ထောင်စုနေ့၊ အာဏာနည်နေ့၊ အမျိုးသား အောင်ပွဲနေ့ စသော
 ကျောင်းပိတ်ရက်များကို နေ့တူးနေ့မြတ်များဟု စတင်သိရှိရပါ သည်။ အမျိုးသား
 အောင်ပွဲနေ့၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့နှင့် အာဏာနည်နေ့များတွင် အာဏာနည်ခေါင်း
 ဆောင်ကြီးများ အကြောင်း ကို ပြောဆိုဖို့ အတန်းလိုက်လူရွေးချယ်ရာတွင်
 ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦး ဦးအကျောင်းကို ပြောဆိုဖို့ နှစ်စဉ်လိုလို ကျွန်တော်
 အရွေးချယ်ခံရပါသည်။ ဆရာပေးသည့် ထိခေါင်းဆောင်ကြီးများ
 အကြောင်းပါရှိသော စာအုပ်များကိုဖတ်ဖြီး ကိုယ်ကျော် ခေါင်းစဉ်အ ကြောင်းကို
 ကိုယ့်ဘာသာ ရေးသား ကျက်မှတ်ပြောဆိုရပါသည်။

ထိအချိန်မှ စတင်ကာ မြန်မာအဂ်လိပ်စစ်ပွဲများ၊ မွန်လေး
 နှန်းတွင်းအရေးတော်ပုံ၊ လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှု သမိုင်းနှင့် ခေတ်အဆက်ဆက်
 ပေါ်ထွန်းခဲ့သော မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်များ အကြောင်းကို တစ်စတ်စ လေ့လာ
 သိရှိခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိသို့သော လွတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှုခရီးရှည်ကြီး
 တစ်လျှောက်မှာ ကျွန်တော် အထူးစိတ်ငင်စားသည်က သင်လူငယ်
 ခေါင်းဆောင်များ၏ ရဲသော် သုံးကျိုပ်ဘဇ္ဇန်လွှာတွင် စွန်စား ဘူများ ဖြစ်ပါသည်။
 ရဲသော်သုံးကျိုပ်ဝင်များကို ဖတ်ရသည့်အခါ သင်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် ရေးသား
 ထားသော ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်းစာအုပ်များကို ဖတ်ရသည့်အခါ သင်အောင်ဆန်း
 အမှုးပြုသည့် မျိုးချစ်သင် လူငယ်များကို ကျွန်တော် အလွန်လေးစားမိပါ သည်။

ရဲသော်သုံးကျိုပ်ဝင် သင်လူငယ်များသည် မြန်မာလွတ်လပ်ရေး
 ကြီးပမ်းမှုသမိုင်းတွင် မော်ကွန်းတင် ကမ္မည်းထိုး ခံရသူများဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ့တပ်မတော်ကို ပုံဖော်သွန်းလောင်းခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့တော်လှန်ရေး
တိုက်ပွဲများတွင် ဦးထမ်းပဲထမ်း ပါဝင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် လည်း
သမီးပြောင်ခဲသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်တင် သဆင်လူငယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍာကို
ပြည်သူလူထုက တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ မြတ်နီးလေးစား
တန်ဖိုးထားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(J)

၅၁ ၁၂၁ ၀၆ နောက မြန်မာစာရေးဆရာတစ်ဦးနှင့် ပြည်ပမှ
အင်တာဗျားဆရာတို့ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်မှု တစ်ခုကို ကျွန်တော်
ကြားလိုက်ရပါသည်။ ထိုအင်တာဗျားမှ စာရေးဆရာ၏ အဖြစ်ကားကို ကျွန်တော်
ဘဝင်မကျနိုင်သဖြင့် ယနေ့တိုင် မှတ်မှတ်ရရရှိနေခဲ့ပါသည်။ မေးသူက
ကိုလိုနီခေတ်က လူငယ်တွေနှင့် ယနေ့ခေတ်လူငယ်များ ဗဟိုသုတေ၊ အသိပညာ
ဘယ်လိုကွားမြှားပါသလဲ ဟု မေး ပါသည်။ ငှါးအမေးကို စာရေးဆရာ က
"ယနေ့ခေတ်လူငယ်တွေမှာ ဗဟိုသုတရာမှိုးစရာ၊ အတတ် ပညာဆည်းပူးစရာ ပို
များကြောင်း ကိုလိုနီခေတ်ကလူငယ်တွေမှာ အသိအမြင် အတွေးအခေါ်
အားနည်းလှကြောင်း၊ ယနေ့ခေတ် လူငယ်များကို ဘင်လာဒင်နှင့် ပေါင်းမလား၊
ဘယ်လ်ကေဒါနှင့် ပေါင်းမလားဟု မေးလျှင် မည်သူကမျှ ပေါင်းမည်ဟု
ပြောမှာမဟုတ်ကြောင်း" ဖော်ကြားလိုက်ပါ သည်။

ဖြေဆိုသူ စာရေးဆရာအနေနှင့် သာမန်အရေးကိစ္စတစ်ခုလို
သဘောထားပြီး သူထောင်မြင်ယူဆချက် ကို ခပ်လွှယ်လွယ် ပြောချလိုက်ပုံရပါသည်။
ယခု သူပြောလိုက်သည့် ကိစ္စက သာမန်ကိစ္စမဟုတ်၊ မြန်မာပြည်သူ တွေ

သွေးနှင့်ရေးခဲ့ရသည့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမူသမိုင်းတွင် အရေးပါလှသော ရဲဘော်သုံးကျိုး ၏ အခန်းကဏ္ဍအဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွန်ကြိုးပမ်းတိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ကြသည့် သဆင်လူငယ်များ၏ သမိုင်းပင် လုပ်ရပ်တစ်ခုကို ဝေဖန်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူအမြင်သ ဘောထား၏ အနှစ်ချုပ်ကို ကြည့်လျှင် သဆင်လူငယ်များသည် "အသိဉာဏ်ပညာ အားနည်း၍သာ ဂျပန်နှင့် သွားပေါင်း မိသောအမှားကို ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်" ဟူ၍ဖြစ်သည်။

သမိုင်းပင်ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ချုပ်းကပ်သုံးသပ်မည်ဆိုလျှင် မိမိတည်ရှိရာ နေရာ ကွက်ကွက်လေးမှနေပြီး အသိတိမ်တိမ်ဖြင့် သုံးသပ်၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ မျက်စိတစ်ဆုံး၊ မြင်ကွင်းတစ်ပြန့်ဖြန့်ကြက်ကြည့်မြင် တတ်ဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ မိမိအမြင် သဘောထားကိုလည်း လူအများ၏ အမြင်သဘောထားနှင့် ချိန် ထိုးညီ နှင့်ကြည့်ရပါညီးမည်။ ဂျပန်နိုင်ငံမှ လက်နက်အကူအညီရေးနှင့် စစ်ပညာသင်ကြားရေးအ တွက် သဆင် လူငယ်များ သွားရောက်ခဲ့ခြင်းသည် တစ်ဦးကောင်းးတစ်ယောက်ကောင်း ငါတကော ကော်၍ စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ သလား၊ တိုင်ပြည်၏ လက်ရှိနိုင်ငံရေး အခြေအနေက ထိုလမ်းကြောင်း ပေါ်သို့ တွန်းပိုခဲ့ခြင်းလာ၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ အကြိမ်ကြိမ်ညီနှင့်တိုင်ပင်ပြီး ထိုအစီအစဉ် ကို အကောင် အထည် ဖော်ခဲ့ကြခြင်း လား၊ စသည့် မေးခွန်းများအတွက် ရင်းမြစ်အကြောင်း တရားများကို ရှာဖွေကြည့်ဖို့ လိုအပ် လာပါသည်။

အနှစ် ၇၀ ခန့်သော ကြာသောင်းမူသည် သမိုင်းခြေရာပျက်သွား ရလောက်အောင် ကွာလှမ်း သော အချိန်ကာလ မဟုတ်ပါ။

(၃)

ယခု ကျွန်တော်ဆက်လက်ရေးသားရာတွင် အကိုးအားပြုမှုများကို
ကျွန်တော်အာဘော်ဖြင့် အကျဉ်း ရုံး ပြောင်းလဲရေးသားခြင်းမပြုဘဲ
မူရင်းရေးသားသူ၏ စာအတိုင်းကူယူ ဖော်ပြပါမည်။ ပိုပြီးလေး နက် နိုင်မာ စေလိုက်
ဖြစ်ပါသည်။ သတ်ပုံကိုလည်း မူရင်းအတိုင်းဖော်ပြရေးသားခြင်း ဖြစ်သဖြင့် တစ်
ဦးနှင့် တစ်ဦး ကွဲလွှဲမှုတဆို။ ရှုပါမည်။

"သုတေသနပြည့်နစ် အရေးတော်ပုံကြီး၏ နောက်ပိုင်းတွင်
ကျောင်းသားများနှင့် ပြည်သူတို့၏ နိုင်ငံရေး နိုးကြားမှုအထွန်ထိပ်သို့
ရောက်ခဲ့ကြသည်။ တိုင်းပြည်၏ လွှတ်လပ်ရေးကို အနုနည်းနှင့် တောင်းဆို ရန်
လွယ်ကူမည်မဟုတ်၊ လက်နက်ကို တော်လှန်ရေးသာလျှင် တစ်ခုတည်းသော
ထွက်ရပ်လမ်း ဖြစ်သည်ဟု ဒ္ဓာဗ္ဗာ အစည်းအရုံးသို့ ရောက်နေသော
သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြှု အစရိုးသော မျိုးချစ် ခေါင်းဆောင်တို့သည်
ယုံကြည်လာကြသည်။ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ကြသည်။
ဒ္ဓာဗ္ဗာ အစည်းအရုံးပင် သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် နိုင်ငံ့ခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ ၏
အကူအညီကိုယူရန် ဆုံးဖြတ် ကြသည်။ နယ်ချွဲ ဆန်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းကို
နိုင်ငံအနဲ့လုပ်ကြရင်း တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှ စစ်ရေး စစ်ရာ အကူအညီရှာဖွေရန်
ပိုင်းဖြတ်ခဲ့ကြလေသည်။

"ဒီဒုတိုးဘဏ်၏ အကူအညီဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းနှင့်
သခင်လှမြိုင်တို့သည် တရာတ်ပြည်သွား ဟိုင်လီ သဘော် တွင် တရာတ်ဝတ်စုံများ

ဝတ်ဆင်ကာ မျှော်လင့်ချက် ယုံကြည်ချက် အပြည့်ဖြင့် ၁၉၄၀ ခု၊ ၂၅၃၀ ရ ရက်
နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။"

[ဗိုလ်မင်းခေါင် (ရွှေတူ)၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘေးသုံးကျိုပ် စာ ၆-၇]

"သခင်ကိုယ်တော်မူး၊ သခင်မြှုပြုးဆောင်သော တို့ပမာအစည်းအရုံးပင်
သခင်လူငယ်များသည် ဥပဒေ ဘောင် အတွင်းမှ ပြီတိသူ့အစိုးရအား အရေးဆိုရန်
ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုက်းဖွဲ့စည်း ခဲ့သကဲ့သို့ ပြီတိသူ့အစိုးရထံမှ လွတ်လပ်ရေးကို
အနုနည်းဖြင့်မရပါက လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရန် အတွက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်
နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မြေအောက်လျှို့ဂျက်အဖွဲ့၊ (Under Ground Unit)
ကို လျှို့ဂျက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အကူအညီရနိုင်ရန် ပြည်တွင်းတွင် ဆောင်ရွက်၍
မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည် တစ်ခုခုသို့ သွားရောက်ဆောင်ရွက်ရန်
သဘောတူကြသည်။ ဆွေးနွေးကြရာ၌ တရာတ်၊ ယိုးဒယားနှင့် ဂျပန်
တစ်နိုင်နိုင်းသို့ သွားရောက်ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

"ဗုံ၊ ထွက်ရပ်ဂိုက်းခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဘမ်နှင့်
ဒေါက်တာသိန်းမောင်တို့က သခင်အောင် ဆန်းအား ဂျပန်၏ အကူအညီကို
အလိုရှိကရနိုင်ကြောင်း ပြောကြားထားသဖြင့် ဂျပန်၏ အကူအညီ ယူသင့်
မယူသင့် ပြဿနာကို သခင်ကိုယ်တော်မူး၊ သခင်မြေ တို့ပမာစည်းအရုံးပင်
သခင်ခေါင်း ဆောင်တို့ ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုပြဿနာကို ဆွေးနွေးကြရာ
အစည်းအရုံးအတွင်းရှိ လက်ပဲပါဒီ အချို့က ဖက်ဆစ်ပါဒီ ၏ သဘောသရပ်ကို
သိရှိထားကြပြီး လက်တွေ့တွင်လည်း ဖက်ဆစ်ဂျပန် သည် တရာတ်၏နိုင်ငံကို
ကျူးကော် တိုက်ခိုက်နေသောကြောင့် ဂျပန်၏အကူအညီကို မယူလိုကြပေ။

ထိုကြာင့် တရုတ်နှင့် ယိုးအယား တစ်နိုင်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန်
စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ကြရာ တရုတ်နိုင် ငံနှင့် မူလက အဆက်ရှိထားသောကြာင့်
တရုတ်နိုင်ငံသို့သွားရန် ရွှေးချယ်ခဲ့ကြသည်။"

"တရုတ်နိုင်ငံသို့ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသွားရောက်မည့်သူ ရွှေးချယ်ရာ၌လည်း
ပြုတိသူအဖိုးရက ဖမ်းက ရမ်းထုတ်ထားသဖြင့် မြေအောက်လျှိုးနေသော
သခင်အောင်ဆန်းကို ရွှေးချယ်ခဲ့သည်။ သခင် အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း
အမျိုးနှင့် နိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးအတွက် မိမိအသက်ကိုစွန့်လှုပြီး
ပမာရော်ရာကေးမင်း အဖြစ် ခံယူရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်၍ ထိုသို့ရွှေးချယ်ခြင်းကို
လက်ခဲ့ခဲ့သည်။

(ကျော်ပြုမ်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်၊ -စာ- J-၃)

အထက်၌ ဖော်ပြုခဲ့သည်များ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှုပြုင်
တရုတ်ပြည်သို့ ထွက်ခွာသွားသည် အထိ လေ့လာတွေ့ရှိရောက်များ ဖြစ်ပါသည်။
ထိုရေးသားချက်တွင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဆင်စွဲရန်အတွက် နိုင်ငံခြား
အကူအညီ မယူမဖြစ် ယူရမည့် အခြေအနေကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံ
ခြားအကူအညီယူရန် ကိစ္စ ကို တို့ပမားအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင်များ၊
သခင်လူငယ်များ ဆွေးနွေး ညီနှင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊
သွားရောက်မည့်နိုင်ငံကို ရွှေးချယ်ရာများလည်း အများဆုံး နှင့်အညီ
တရုတ်နိုင်ငံကိုသာ ရွှေးချယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွှင်ထွင်ရှားပါသည်။

(5)

သိန့်နှင့် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လုမြိုင်တို့သည်
 တရုတ်ပြည်တောင်ဘက် အမွှိုင်မြို့သို့ရောက် ပြီး ဉာဏ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင်
 ရောက်သွားခဲ့ကြသည်။ အမွှိုင်မြို့သို့ရောက်ပြီး တရုတ်ကွန်မြှာနှစ် ပါတီနှင့်
 အဆက်အသွယ် ရရန် ကြိုးပမ်းသော်လည်း မအောင်မြင်ဘဲ အမွှိုင်မှာ
 နှစ်လဆန်းသောင် တင်နေခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရှိနေခဲ့ရာများ
 မူလညီးတည်ချက်လမ်းကြောင်းကို ပြောင်းသွားစေခဲ့သော အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို
 ဆက်လက် လေ့လာကြည့်ရာတွင် ယခုကဲ့သို့ တွေ့ရှိရပါသည်။

"သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဦးစီးသည့် နို့ပမာအစည်းအရုံး၊ ဗမာနိုင်ငံလုံး၏
ကျောင်းသားသမဂ္ဂနှင့် ဒေါက်တာဘဇ် ဦးစီးသည့် ဆင်းရဲသားအဖွဲ့တို့သည်
ပူးပေါင်း၍ ဗမာထွက်ရပ်ဂိုက်းကြီးအနေနှင့် လွတ်လပ်ရေး အတွက်
တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ဆောင်လုပ်ရှားနေသကဲ့သို့ သခင်ပစိန်၊ သခင်ထွန်း အပ်တို့
ကြီးမှုးသည့် နို့ပမာအစည်းအရုံးပင် သခင်အဖွဲ့များသည်လည်း နယ်ခဲ့အား
ဆန္ဒကျင်နိုင် ရန်ကြီးစား နေခိုန် ဖြစ်သည်။

"ကာနယ်ဆူရှုကီးသည် သတင်းထောက်အဖြစ်နှင့် ရန်ကုန်မြေသို့
နှင့်မိသောအပါ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဂုပ္န် အမိုးရေး၏ အထောက်တော်သူလုပ်ဖြစ်သော
သွားဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီး "ကိုကိုဘူ"နှင့် ဆက်သွယ်၍ ဗဟာပြည်၏ နိုင်ငံရေး
အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာပြီး သည့် နောက်ပိုင်း၌ ဗမ္မာ ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းနှင့်
သီးခြား နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အသီးသီးများသို့ ဝင်ရောက်ကာ တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေး
ကိစ္စများအတွက် ဆွေးနွေးခြင်း များကို ပြုလုပ်သည်။

ထိခွေးနွေးပွဲများ၌ သခင်မြအမှုးရှိသည့် ကိုယ်တော်မှိုင်း
 နှုံးမှုပေးအစည်းအရုံးမှ ခေါင်းဆောင်တရီးသည် သခင်အောင်ဆန်း နှင့် သခင်လှမြှင်
 တို့ ပြင်ပအကူအညီရယူရန် အမြိုင်မြို့တွင် ကာနယ်ဆူရှုကီး သိရှိ သွားပြီးနောက်
 ထွက်ရပ်ဂိုက်း အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်သော ဒေါက်တာဦးသိန်းမောင်
 (သံအမတ်ဟောင်း) ထံမှ တဆင့် သွားသက်ဆိုင်ရာ
 ဂျပန်ဆရာတန်ကြီးကိုကိုဘူတံသို့ သခင်အောင်ဆန်းခါတ်ပုံ ပေးလိုက်သည်။
 ကိုကိုဘူသည် ငှုံးထံရရှိသော သခင်အောင်ဆန်း၏ ခါတ်ပုံကို
 'ကာနယ်ဆူရှုကီး'လက်သို့ ပေးအပ် လိုက်သည်။ ထိုနောက် ဂျပန်တာလန်ရှိသူများ
 အကူအညီဖြင့် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂ရက် နေ့တွင် သခင် အောင်ဆန်းနှင့်
 သခင်လှမြှင်တို့ ဂျပန်ပြည် တိုကျိုးမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။"

[ဗိုလ်မင်းခေါင်(ရွှေတူ) - ၁၈]

"တရှတ်မြန်မာလမ်းမကြီး ဖြတ်တောက်နိုင်ရေးအတွက်
 နည်းလမ်းများရှာဖွေရန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက် လာသော ဗိုလ်မှုးကြီး
 ဆူရှုကီးသည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာလွှတ်လပ်
 ရေးလှပ်ရားမှုကို ခေါင်းဆောင်နေသော သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ သခင်မြှုံး
 တိုံးတွေ့ဆုံးရာတွင် ဆူရှုကီးက မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး အတွက် ဂျပန်က
 အကူအညီ ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကတိပေးပြီးနောက်
 ဗိုလ်မှုးကြီးဆူရှုကီးသည် ဒေါက်တာသိန်းမောင်ထံမှ သခင်အောင်ဆန်းနှင့်
 သခင်လှမြှင်တို့၏ ခါတ်ပုံများနှင့် လိပ်စာကိုရယူကာ ငှုံးတို့နှစ်ဦးအား ဂျပန်နိုင်ငံသို့

၏။ သည်။ အမြိုင်ရှိ ဂျပန်က်ပေတိုင်တပ်များ
လိုက်များ၏အန်းဒါ (Major Kanda)သည် သင်အောင်ဆန်း တို့အား အမြိုင်မှုတိုင်ပေရှိ
ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သို့ ပေးခဲ့သည်။ ထိုများတစ်ဆင့် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင် ဘာလ ၁၂
ရက်နေ့တွင် တိုကိုမြှို့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

(ကျော်မြိုင်း ထ ၄-၅)

ယခုကျွန်တော် ကောက်နတ်ဖော်ပြခဲ့သည်မှာ သခင်ကိုယ်တော်မိုင်း၊
သခင်မြတ်၏ တို့ပမာအစည်း အရုံးမှ သခင်အောင်ဆန်းအမှားပြုသည့်
သခင်လူငယ်များ ဂျပန်သို့ စစ်ပညာသင် သွားရောက်ရ သည့် အကြောင်း အရင်း
သခါး။ ဖြစ်ပါသည်။

(9)

သခင်ကိုယ်တော်မိုင်း သခင်မြတို့၏ တို့ပါးအစည်းအရုံးမှ
နိုင်ငံခြားအကူအညီပူရေး ကြီးပမ်း သကဲ့သို့ သခင်ပစိန်၊ သခင်ထွန်းအုပ်တို့၏
တို့ပါးအစည်းအရုံးကလည်း နိုင်ငံခြား (ဂျပန်) အကူ အညီရယူရန်
သီးခြားဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် 'သခင်
ပစိန်၊ သခင်ထွန်းအုပ်' တို့ပါးအစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမှုဆောင်
အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဧရာဝတီမြို့၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင်
သုံးရက်ကျင်းပသည်။

ထိအစည်းအဝေး တွင် 'ဗမ္ဗလွတ်လပ်ရေးရရှိရန် အက်လိပ်ကို
လက်နက်ကိုင်၍ တော်လှန်တိက်ခိုက် ရမည်'ဟု ဆုံး ဖြတ်ကြပါသည်။
ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သင်ပစ်နဲ့ သင် ထွန်းအပ်၊

သခင်အေး၊ သခင်ချစ်တင်၊ သခင်ထွန်းခင် (ပိုလ်မြင့်ဆွေ)၊ သခင်အောင်ဆန်း (ပိုလ်စကြာ)၊ သခင်ခင်မောင်၊ သခင်ပု၊ သခင်ညီးမြင့်တို့ ၉ ဦးကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ငှါးတို့သည် ဂျပန် နိုင်ငံရှိ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လျှို့ဂုဏ်စွာ ဆက်သွယ်ပြီး လက်နက်အကူအညီရရှိရေး ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။ (တို့ပမာအစည်းအရုံး နှစ်ရိုက်းကွဲသည့်ကိစ္စကို စာရည်မည်စို့သဖြင့် ဤတွင် မဖော်ပြ တော့ပါ။)

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဖြောက် ၁၆ ရက်နေ့တွင် 'သခင်ပစိန်၊ သခင်ထွန်းအုပ်' တို့ပမာအစည်းအရုံး ပွဲမအ ကြိမ်ညီလာခံကို ဖျာပုံမြို့မှာ ကျင်းပသည်။ ထိုညီလာခံသည် ရော်တွင်းကုန်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မြန်မာ တစ်ပြည်လုံး ကိုယ်စားလှယ်များ အတိုင်းအတာဖြင့် ထပ်မံအတည်ပြုချက်ရယူသည့် ညီလာ ခံဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဂျပန်၏ 'အရှေ့အရှုံးတိုက်သားများ၏ သာတူညီမှုကောင်းစားရေးဂါဒ' ဆိုသော ကြေညာချက် ကို သခင်ပစိန်တို့ အာရုံညွှတ်လျက် ရှိကြသည်။ ထိုကောင့် ဂျပန်မှ အကူအညီရရှိရေးကို ဦးတည်ပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်မှာ ရောက်ရှိနေသော ဂျပန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က သခင်ပစိန် ကို အကြံပေးသည်မှာ တိတ်တဆိတ် ယိုးဒယားနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကူး ပြီး ဘန်ကောက်မှ တစ်ဆင့် ဂျပန်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားရန်ဖြစ်သည်။

ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာသော ယိုးဒယားမှ မင်းသားကြီး ဒီမာရွှေ့စ် ခေါင်းဆောင် သည့် မိတ်ဆက်အဖွဲ့ကို သခင်ပစိန် တိတ်တဆိတ်သွားရောက် တွေ့ဆုံးပြီး သူ၏ ဂျပန် ခရီးစဉ် ကို

ရေးဆွဲနိုင်းခဲ့သည်။   သခင်အောင်ဆန်း   ကလည်း   အားတက်သရောနှင့်
ပြည့်စုံစွားရေးဆွဲ ပေးလိုက် သည်။

ထိုစီမံကိန်းကို ဂျပန်စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်က ပြင်ဆင်ချက် အနည်းအကျင်းဖြင့်
၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ ရက် နေ့တွင် အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ ရှင်းနောက်
'မြန်မာနိုင်ငံရေးအတွက်' တောင်ပိုင်းအေသဆိုင် ရာ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ကိုလည်း
ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်သည်။ ကာနယ်ဆူရူကီးနှင့် သခင်အောင်ဆန်းတို့ကို လည်း
မြန်မာနိုင်ငံရေးအတွက် သခင်အောင်ဆန်းရေးဆွဲသည့် စီမံကိန်းအတိုင်း
သင့်တော် သလို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ကြရန် လွှာအပ်လိုက်ကြသည်။ ငွေအား၊
လူအား၊ လက်နက်အားဖြင့် အကူအညီ ပေးမည့် ဟူ၍ လည်း ကတိပြုလိုက်သည်။

(၆)

သခင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင်
ချွေးတင့်မာရူးသဘော်ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ မှ ထွက်စွာလာရာ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင်
ရန်ကုန်မြို့၊ သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။   ရောက်လျှင်   ရောက်ချင်း   ပင်
ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီဂင်းများနှင့် မြန်မာ့လွှာတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဂျပန်
နိုင်ငံ တွင် စစ်ပညာသင်ကြားရန် မျိုးချစ်လူငယ်များ စေလွှာတ်ရေးကိစ္စများကို
ဆွေးနွေးကြသည်။ ထို သို့ ဆွေးနွေး ရာတွင် 'သခင်ကိုယ်တော်မျိုင်း၊ သခင်မြဲ'
တို့ပမာနှစ်ရိုက်လုံးမှ လူငယ်များပါဝင်ရေးကို သဘောတူ လက်ခံခဲ့ကြသည်။
ထိုအချိန်တွင် စစ်ကြောင့် အရေးတကြီး ပေါ်ပေါက်လာသော ကာကွယ်ရေး
ဥပဒေအရ နိုင်ငံရေး စီနိုင်ပျော်ချယ်မှုမှာ အပြင်းထန်ဆုံးအခါဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်း

လုံးဝဖျောက်နေသည့်ကိစ္စကြာ့

ပုလိပ်စုထောက်များ အထူးအလုပ်ရှုပ်နေကြသည့် အချိန် လည်းဖြစ်သည်။
ထိအကျပ်အတည်းများကြားမှပင် ရဲသော်သုံးကျိပ်လောင်းလျာများ စုစည်းမိပြီး
ဂျပန်ကုန်တင်သဘော်များဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ၁ အသုတ် လိုက်ခွဲပြီး
လိုက်ပါသွားကြသည်။

သူတို့သည် ဘက်ချင်မတူသော ကျောင်းသားများ၊ စားရေးတာချီ
အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများ၊ တို့ပမာအစည်းအရုံး၏ ကွဲနေသော အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ
လူငယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် မည်သို့ပင် ဘက်မတူ ဂိုက်မတူ စေကာမူ
မျိုးချစ်စိတ်ဖြင့် စွန့်စားလိုသူများ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ရေးအတွက်
ရလဒ်ကောင်း များကို ဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့သူများဖြစ်သည်။

ယခုဆိုလျှင် လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့သည်ပင် အနှစ် ၆၀ ကျော်ခဲ့ပေပြီ။
လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမူကာလ က သက်စွန်ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော
နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များ သည်ပင် အိုးမင်း
မစွမ်းဖြစ်နေသူ အနည်းငယ်မျှသာ ကျော်ရှိပြီး အများစုံမှာ ကွယ်လွန်သေဆုံးကုန်ခဲ့
ကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ သူတို့၏ တန်ဖိုးရှိလှသော ပစ္စကွာဘက်များ၊
အသက်များကို တိုင်း ပြည်နှင့် လူမျိုး အတွက် ပေးဆပ်ခဲ့ကြ၍သာ ကျွန်ုတို့သည်
အချုပ်အခြားပိုင် မိမိနိုင်ငံ၏ အလုပ်တော် အောက်မှာ လွတ်လပ် သော
လူမျိုးများအဖြစ် သိကွာရှိရှိ၊ ဂုဏ်ရှိရှိနေထိုင်နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ချိန်က တို့ပမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်လူငယ်များသည် လွတ်လပ်ရေး
ရရှိဖို့ဆိုတာ ဦးတည် ချက် တစ်ခုတည်းကို ကိုင်ခွဲပြီး နိုင်ငံရေးနည်း၊ လူထုနည်း၊

စစ်ရေးနည်း။ နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုးပမ်း ခဲ့ကြသည်။
ထိုကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတိုင်းသည် အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ရီပြီး လုပ်သင့်
လုပ်ထိုက်ရာ ကို လုပ်ခဲ့ကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ရရှိခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးနှင့်
ပြည်သူလူထုက အသိ အမှတ်ပြု ရေးထိုးထားသော သမိုင်းမော်ကွန်းများက
သက်သေခံလျက် ရီပါသေးသည်။

လေးလွင်လတ် ။

၁၃

၁။ မိန်မင်းခေါင်- ရွှေတူ (ရဲသော်သုံးကျိုပ်ဝင်)၊ 'မိန်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲသော်သုံးကျိုပ်'။

၂။ ကျော်ပြမ်း (သမိုင်းသုတေသနအရာရှိ)၊ 'ရဲသော်သုံးဂိုပ်'

၃။ မိန်များသောင်း(မောင်သုတ)၊ 'ဗမ္မာတော်လှန်ရေးသမိုင်း'

၄။ တော်သိလ်စိန်တင်၊ 'မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲနှင့် သဆင်ပစိန်'

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ရရှိင်ဆရီး

(၁)

ရရှိနဲ့ပတ်သက်ပြီး   ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း   ပထမညီးဆုံး
တွေ့ဆုံးရင်းနှီးခွင့်ရသူဟာ ဦးဘစ်ဖြစ်မယ် လို ယူဆရပါသည်။ ဦးဘစ်ဟာ
ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ စည်းရုံးမှာနဲ့ နိုင်ငံရေးလောကထဲ ရောက်လာပြီး အင်လိပ်
နယ်ချုပ်ဆန္ဒကျင်ရေး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လုန်ရေး တွေ့မှာခေါင်းဆောင် အဖြစ်နဲ့
ပါဝင်ခဲ့ ပါတယ်။ ဦးဘစ်ဟာ "ရရှိင်တိုင်းရင်းသားများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏
လွှတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု" (သဟာယစာပေ၊ ၁၉၉၆၊ မတ) စာအုပ်ကို
ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ "ကျွန်တော် သိသော ကိုအောင်ဆန်း"
ဆိုတဲ့ အခန်းတစ်ခန်း ပါရှိပါသည်။

၁၉၄၃မှာ ဦးဘစံနဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်မှာ စတင်တွေ့ဆုံးကြပါတယ်။ ဦးဘစံက အိုင်အောင်တန်း၊ ပိုလ်ချုပ်က ဘီအောက်တန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးဘစံနဲ့ ပိုလ်ချုပ် တို့ ပဲခူး ကျောင်းဆောင် မှာ အတူနေကြတယ် ဆိုပေမယ့် ပိုလ်ချုပ်က ကျောင်းဆောင်အပေါ်ထပ် ဦးဘစံက အောက်ထပ် နေကြတာပါ။ ဒါပေမယ့် အကြောင်းဆုံးချင်တော့ နှစ်ယောက်စလုံး သက်သက်လွတ် စားသူတွေ ဖြစ်နေကြလို့ ပဟိုထမင်းစားခန်းမကြီးထဲက ထမင်းစားပွဲတစ်ခုတည်း မှာ စတင် ဆုံးကြပါတယ်။

နောက်တော့ ပဲခူးကျောင်းဆောင်အပေါ်ထပ်မှာ အခန်းချင်း ကပ်နေလာကြ ရလို့ နောက်တွေ့ဆုံးကြ စကားပြောကြနဲ့ ပိုပြီးရင်းနှီးခင်မင် လာခဲ့ကြပါတယ်။ ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ ဝရိုက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဦးဘစံက ဒီလို ရေးထားပါတယ်။

ထိုအခါ တ္ထာသိုလ်ကျောင်းသားများသည် ပြည်သူ့ မျက်ရှုသမ္မယ် ဖြစ်ကြပါသည်။ သွားလေရာရာ မျက်နှာ ပွင့်ပြီး လူအများ၏ ဂရပြုခြင်း၊ အခွင့်ထူးပေးခြင်းများကို ခံယူကြရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အကတ်အစား ဆိုလျှင် ပြောစရာမရှိ။ ခေတ်ဖက်ရှင်များ ပင်ဖြစ်သည် ဟုဆိုရပေမည်။ တ္ထာသိုလ်ဆို လျှင် ကျောင်းသား တို့အဖို့ ဂုဏ်တက်စရာ၊ ကြွားဂါစရာ၊ ပျော်စရာအတိပြီးသော အေသာက်တစ်ခုဟု အများက ယူဆကြသည်။

သို့သော် ကိုအောင်ဆန်းမှာ တ္ထာသိုလ်ကျောင်းသားဘဝဖြင့် ပျော်ပိုက်ပုံမရသည်မှာ ထူးခြားချက် တစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။ သူသည် တစ်စုံတစ်ရာကို မကျေနပ်သူဖြစ်ကြောင်း သူ၏အမှုအရာက သက်သေပြလျက်

ရှိသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ထိုစဉ်က တူးသို့လိုက်ချောင်းသားများ၏ အကဲ
အစား၊ အနေအထိုင်၊ အလေ့အထာ၊ အတွေးအခြား၊ အပြောအဆိုတို့နှင့်
တိုက်ရိုက်ဆန်းကျင်နေသူ တစ်ဦးအဖြစ် တွေ့နေ ရသဖြင့် အချို့အချို့သော
ကျောင်းသားများက ကိုအောင်ဆန်းကို ပြောင် လျှောင် သရော် ချင်ကြသည်ကိုပင်
တွေ့ရသည်။ သူကား အခြားကျောင်းသားများကဲ့သို့ လက်ရှိ အခြေအနေသာကို
ကျေနှင့် လက်ခံနေသူ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။ ...လိုဖြစ်ပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ   အိပ်ရာက   စောစောထလေ့မရှိတာ
ဦးသစ်တွေ့ရတော့ အကြောင်းကို စူးစမ်း မိပါတယ်။

ညတိုင်းပင် ညဉ်နက်လှအောင် စာဖတ်လေ့ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။
သူအခန်း ကြည့်လိုက်လျှင် စာအုပ် များမှာ ခေါင်းရင်း၌ တစ်အုပ်၊
ခြေရင်၌တစ်အုပ်၊ ခုတင်အောက်၌တစ်အုပ် ဆိုသလို တစ်ခန်း လုံး ပြန့်ကြ
ရှုပ်ပွဲက် ရှိသည်ကိုသာ တွေ့ရသည်။ သူ၏ စာအုပ်များကို ကြည့်လျှင်
များသော အားဖြင့် ပြီတိသူ့ လက်ငဲ စာအုပ်ကလပ်မှ ထုတ်ဝေသော
နိုင်ငံရေးစာအုပ်များ၊ အိုင်အယ်ပီမှ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များနှင့်
ကမ္ဘာကျောင်းသားများ လူရှားမှူ စာအုပ်စာတမ်းများကို တွေ့ရှိရ သည်။ သို့ရာတွင်
ကျောင်းအတန်း စာအုပ်များကိုလည်း ထူးထူးဆန်းဆန်း အောက်ကျယ်အောက်ကျယ်
ဖတ်လေ့ရှိပြန်ပါသည်။   နိုင်ငံရေး   စာအုပ်များကို   ဖတ်သလောက်
အတန်းစာကိုလည်း ပစ်မထားသူ ဖြစ်သည်။..... လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း   အယ်ဒီတာလုပ်နေတဲ့   အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းမှာ
အိုးဝေညီမြော့၊ အဂ်လိပ်ဘာသာနဲ့   "Hell-Hound"   At   Large"

(ငရဲစွေးကြီးလွတ်နေပြီ) ဆောင်းပါးပါလာတယ်။ ဆောင်းပါးမှာ လက်တစ်ဂါးစာမျဲပဲ ရှိပေါ်မယ့် တဗ္ဗာသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိတွေကို ထိတိမိမိ ပယ်ပယ်နယ်နယ် လေဖန်ထားပါတယ်၊ ဒီတော့ တဗ္ဗာသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ဆောင်းပါးရှင်ကို ဖော်ထုတ်ပေးဖို့ အယ်ဒီတာကို တောင်းဆို ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့က အယ်ဒီတာရဲ့ ကျင့်ပတ်အတိုင်း ငြင်းဆိုခဲ့ကြပါ တယ်။ အဲဒါနဲ့ ဗိုလ်ချုပ် နဲ့ ဦးနတို့ကို ကျောင်းထုတ်ပယ်လိုက်ပါတယ်။

တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားတွေ
မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြပြီး သပိတ်မောက် လိုက်ကြပါတယ်။

အဲဒီ ၁၉၂၆ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား သပိတ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့စည်းရုံးမှာနဲ့ ဦးသစ်က သပိတ်ခေါင်း ဆောင် တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဦးသစ်က ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ စရိက်တချို့နဲ့ အနာဂတ်နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ် ချက်ကို ဒီလိုအောင်ပြထားပါတယ်။

ကိုအောင်ဆန်း သည် အလွန်ပင် ရိုးသားအြောင့်မတိပြီး စကားကို တဲ့တိုးပြောတတ်သူဖြစ်သဖြင့် သူ ကို ကျွန်တော် အလွန် သဘောကျမ်းခဲ့လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ ဘုမ္မာတ်သဖြင့် အတော်ခံရခက်ပါ သည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ ရိုးအြောင့်မှာက သက်သာရာရစေပါသည်။ သူလည်း ကျွန်တော့ကို အတော် ပင် ခင်မင် ခဲ့ပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ကိုလိုနဲ့ ပညာရေးစနစ်ကို ဖြောက်ရန်မှာ နိုင်ငံလွတ်လပ် ရေးကြီးပမ်း မူဖြင့်သာ အောင်မြင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်းတွေ ခဲ့ရပါသည်။

"ကျောင်းကတွေကိုရင် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ခြေစံပစ်ဝင်မှဖြစ်မှာပဲ။ ဒီလိုမလုပ်ရင် ရမှာမဟုတ်ပါဘူး"ဟု ကျွန်တော့ ကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ

ပြောပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကား မျိုးချစ်စိတ် အလွန်ထက်သန ပြီး မဟုတ်မဆုံး တတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း အမြဲတမ်း တွေ့နေရပေသည်။ ... လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၃၉-၄၀ ပြည့်နှစ်က အိုးဝေမဂ္ဂဇားမှာ ဦးဘာစံက အင်လိပ်စာ အယ်ဒီတာ လုပ်နေချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း က အင်လိပ်ဘာသာနဲ့ ရေးသားတဲ့ "The Burmese National Movement" ဆောင်းပါးကို ပေးပြီး ဦးဘာစံရဲ့ နာမည်အတိုကောက်ဖြစ်တဲ့ (B.S)နဲ့ အိုးဝေမဂ္ဂဇားမှာ ထည့်စိုင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆောင်းပါး ကို ၁၉၄၁ ဖေဖော်ဝါရီ ထုတ် အိုးဝေမဂ္ဂဇားအတွဲ စ၊ အမှတ်၁ မှာ အင်လိပ် စာကဏ္ဍ စာမျက်နှာ ၆ မှာ ဖော်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ထို့ပြင် ဦးဘာစံက ဖြောင့်ချက်ပေးထားပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးဟာ သမိုင်းကင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖြစ်လို့ နောင်အငြင်းမပွားရအောင် ဦးဘာစံက ဖြောင့်ချက်ပေးလိုက်တာ ဖြစ်မယ် ထင်ပါတယ်။

(J)

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးကို ရရှိင်က ၁၉၄၄ ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ခရစ်စမတ်နေ့မှာ စတင်ခဲ့ပါတယ်။ ဗိုလ်မူးဗုံးပထူး က ၁၉၄၅ မတ်လမှာ တော်လှန်ပါတယ်။ ၁၉၄၅ မတ် ၂၇ မှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး အတိုင်းအတာ နဲ့ တော်လှန်ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၄၅ မေ ၁၂မှာ အရှေ့တောင်အာရုတောင်ပိုင်း စစ်ကြာနချုပ်က မြန်မာပြည်ကို C.A.S (B) Civil Affairs Service (Burma)၏ မြို့ပြုအုပ်ချုပ်ရေး ကြေညာပြီး အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကတ်စဘီ အုပ်ချုပ်ရေးကို ၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅မှာ ပြန်လည်ရှုပ်သိမ်းလိုက်ပါတယ်။

အိန္ဒိယပြည် ဆင်းမလားမှာ စစ်ပြေးအဖြစ် ရောက်ရှိနေတဲ့ ဘုရင်ခံ ဆာရယ်ရှိနယ်အော်မန်စမစ် အစိုးရအဖွဲ့ဟာ အောက်တိုဘာ ၁၆မှာ ရန်ကုန်မြို့ကို ပြန်ရောက်လာပါတယ်။ ဒီအစိုးရအဖွဲ့နဲ့အတူ "စတ္တာမြို့။ စာတမ်းစီမံကိန်း" ပါလာခဲ့ပါတယ်။

ဒီစီမံကိန်းကို ၁၉၄၅ မေ ၁၇ ကတည်းက ဘုရင်ခံအော်မန်စမစ်က ထုန်ပြန်ထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြီတိသျုပါလီမန်က အတည်မပြုသေးလို့ ဒီစီမံကိန်းဟာ မရောမရာ ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုအချိန်မှာ ဖတေပလ တစ်ဖြစ်လဲ ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီးက ၁၉၄၅ ဧပြီတွင် ၁၉မှာ နေသူရှိန်ညီလာခံကြီး ကျင်းပပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် တွေ ခဲ့ပါတယ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ထဲမှာ မျိုးချစ်ပမာ့တပ်မတော်နဲ့ တိုင်းရင်းသား ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့တွေ ပြီတိသျုလက် အောက်ခဲ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းသား တပ်တွေကို သိမ်းသွင်းပြီး တပ်မတော်သစ် ဖွဲ့စည်းပေးဖို့။ မိမိတို့ ကံကြံများ ကို မိမိတို့ ဘာသာစီမံပိုင်ခွင့် ရှိသည့်မှုအတိုင်း မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကို ရှေ့ရှုပြီး (တိုင်းပြုပြည်ပြုလ အတ်တော်မခေါ်မီ) ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းဖို့၊ လွှတ်လပ်ရေးနဲ့ ပြန်ညာလည်ထူထောင်ရေး အတွက် ခေါင်းဆောင်တွေရော၊ ပြည်သူတွေပါ စိတ်ဝမ်းမကွဲ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆောင်ရွက် ကြဖို့ တို့ဖြစ်ပါတယ်။

အခါ ပြီတိသျုကိုလိုနီအစိုးရက မြန်မာပြည်ကို ပြန်ပြီး ကျွန်ုတ်သွင်းမယ့် စတ္တာမြို့စီမံကိန်းကို တရားဗိုလ်ကြည်းလိုက်တော့ အစိုးရနဲ့ ပြည်သူတို့ ထိပ်တိုက်တိုးလာခဲ့ရပါတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဘုရင်ခံ အော်မန်စမစ် နဲ့ ဖဆပလတို့ စွဲစပ်ညိုနိုင်းလို့ မရအောင်ဖြစ်လာခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၄၅ နိုဝင်ဘာ ၁ မှာ ဘုရင်ခံက ဆာပေါ်ထွန်း၊ ဝတ်လုံးပုတ္း ပါဝင်တဲ့ ဘုရင်ခံအမူနောင်အဖွဲ့ (တစ်နည်း ၈န်ကြီးအဖွဲ့)ကို ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီအမူနောင်အဖွဲ့တဲ့မှာ သဘာပတိက ဘုရင်ခံ ဖြစ်ပြီး လုပ်ပိုင်ခွင်အာကာ အကုန်လုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားပါတယ်။ တစ်ခါခပ်ပြီး ဘုရင်ခံက အဖွဲ့၏ ၃၄ ဦး ပါဝင်တဲ့ "အတိုင်ပင်ခံ ဥပဒေပြုကောင်စီ" ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်ပါတယ်။ ဘုရင်ခံက ဒီအဖွဲ့ တွေအတွက် ဖဆပလကို အမြဲတံခါးဖွင့်ထားပါတယ်ဆိုပြီး အသံကောင်းဟစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီတော့ဖဆပလက ၁၉၄၅ နိုဝင်ဘာ ၁၈ မှာ ရွှေတိဂုံအလယ်မစွဲယံမှာ လူထူးလျှော့ကြီး ကျင်းပပြီး "လုံးလွှတ်လပ်ရေးကို ဦးတည်ဖို့" ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုလည်း ဖဆပလ ဥဇ္ဈာဒအဖြစ် တင်မြောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

(၃)

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီး ဥဇ္ဈာဒလည်းဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဟာ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေးအတွက် နယ်လှည့်ပြီး စည်းရုံးရေးဆင်းပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်နဲ့အဖွဲ့ဟာ ရရှင်ရှိးမကို ဖြတ်ကော်ပြီး တောင်ကုတ်မြို့ကို ၁၉၄၆ မတ် ၆ မှာ ရောက်ကြပါ တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ အတူ ဟသာ်တော်းမြှေ၊ သခင်မြှေ၊ ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဂင်း) နဲ့ဘော်အချို့၊ ပါလာ ကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖို့ ပထမဦးဆုံး ရရှင်ခရီးစဉ်ပါပဲ။

နောက်နေ့ မတ ၇ မှာ နတ်မောက်ကျေးရွာနဲ့ သလိန်ပြင်ကျေးရွာတွေမှာ
လူထုအစည်းအဝေး ကျင်းပ ပါတယ်။

မေ ၈ မှာ တောင်ကုတ်ကနေ မီးသဘော်နဲ့ စစ်တွေမြို့ကို
ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ခုတိယ ကမ္မာစစ်အတွင်း
စစ်ပြေးတိမ်းရောင်နေခဲ့ကြတဲ့ စစ်တွေမြို့လူခုကို မဟာမိတ်တပ်တွေက
မြို့လုံခြုံရေး မရှိသေးဘူးဆိုပြီး မြို့တွင်းမှာ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခွင့်ကို
တားမြတ်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူ တွေဟာ စစ်တွေမြို့ရဲ့
အနောက်မြောက်ဘက် ၇ ဖိုင်အကွာမှာ ရှိတဲ့ အရိကန်နဲ့ ကြက်ကိုင်းတန်ရွာ
တွေမှာ နေထိုင်ကြရလို ယာယီစစ်တွေမြို့ ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးတရားပွဲအတွက် ရရှိင်တိုင်း
ဖဆပလအဖွဲ့က ကြက်ကိုင်းတန်ကျေး ရွာမှာ စီစဉ် ပေးပါတယ်။ သဘာပတိက
ရရှိင်တိုင်း ဖဆပလအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးပညာသီလဖြစ်ပြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နဲ့
သခင်မြတို့ ဟောပြောကြပါတယ်။

ပိုလ်ချုပ်ဟောပြောချက်တွေထဲမှာ နိုင်ငံတကာရေးရာ၊
လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြုတိသူကို အနာနည်း (နိုင်ငံရေးနည်းနဲ့)နဲ့ ညီနှင့်ပြီးရယူဖို့
လိုအပ်လာရင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ကြဖို့ ဘုရာ်စံ ဒေါ်မန်စမစ် ရဲ့
အမှုဆောင် (ဝန်ကြီး)အဖွဲ့ထဲမှာ ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်ကြတဲ့ ဆာပေါ်ထွန်နဲ့
ဆာထွန်းအောင်ကော် တို့မှာ ရရှိင်အမျိုးသားတွေ ဖြစ်ကြကြောင်း၊
လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုင်းရင် သား လူမျိုးပေါင်းစုံ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို
အခြေခံထားကြဖို့လိုကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် လူမျိုးတစ်မျိုးက

လူမျိုးတစ်ပီးကို ချယ်လှယ်ခွင့် မရှိတော့ဘဲ ဗမာတစ်ကျပ်၊ ရနိုင်တစ်ကျပ် ဖြစ်စေ ရမယ်ဖြစ်ကြောင်းတို့ ပါက်ကြပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်နဲ့အဖွဲ့ဟာ မတ် ၁၃ မှာ ကျောက်တော်မြို့၊ မတ် ၁၅ မှာ မနက်ပိုင်း မြောက်ညီးမြို့မှာ ဟော မြောကြ ပါတယ်။ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ မြောင်းသွေ့မှာ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ ဒီခရီးစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တက္ကသိုလ်နောင်းက "ရေးဖြစ်နောက်ဟောင်းဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း" (လုံမလေးမဂ္ဂဇင်း၊ ရူလိုင်၊ ၁၉၈၇) မှာ ရေးထားပါတယ်။

မြောက်ညီးရဲ့မြောင်းတွေ ၁၀ ပိုင်ခရီးရှိပါတယ်။ ဘာကား၊ ဘာယာဉ်မှုမရှိတော့ ခြေကျင်လျှောက်ရမ လိုဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီတော့ရနိုင် ဖဆပလခေါင်းဆောင်တွေက စက်ဘီးတွေ စီစဉ်ပေးပါတယ်။ သခင်မြှု၊ ဟသာ်တိုးမြှု၊ ညီးအောင်အေနဲ့ ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နောင်း) တို့က စက်ဘီးစီး တတ်ကြပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတစ်ညီးတည်းပဲ စက်ဘီးမစီးတတ် ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ်က ဗိုလ်ထွန်းလှကို လှမ်းခေါ်လိုက်ပြီး "ဟေ့..... ငါက စက်ဘီမစီတတ်ကာ ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ"ဆိုပြီး စိတ်ပျက်ဟန်နဲ့ ညည်းပါတယ်။ ဗိုလ်ထွန်းလှက သူရဲ့စက်ဘီးနောက်ခုံ ပေါ် ထိုင်လိုက် ခဲ့ပါလို့ မြောပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကဗိုလ်ထွန်းလှကို ပင်ပန်းမှာစိုးလို့ အားနာနေပါတယ်။ ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ် က သခင်မြန်ားကို သွားပြီး "သခင်မြှု၊ ကျွန်တော် စက်ဘီးမစီးတတ်သူးပြု။ ခွကျတာ ပဲ" လို့ မြောလိုက်ပါတယ်။

သခင်မြက ရယ်ကာမောကာနဲ့ "ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ဗိုလ်ချုပ်တပည့်
ကိုဇာတ်တဲ့က ဗလကောင်းသာပဲ။ သူစက်ဘီဇာက်ကသာ ထိုင်လိုက်သွားပါ။
ဆရာလုပ်တဲ့သူက ကိုယ့်တပည့် စက်ဘီးဇာက်က ထိုင်လိုက်တာ ဘာဖြစ်သေး
လဲ။ ဇာက်ပြီး စက်ဘီးမစီးတတ်တာကို လူတကာလျှောက်ပြောဖို့ မလိုပါဘူး" လို့
ပြောတော့မှ ဗိုလ်ထွန်းလှရဲ့ စက်ဘီးဇာက်က ဗိုလ်ချုပ်ထိုင်ပြီး လိုက်လာခဲ့ပါတော့
တယ်။

နေ့လယ်မှာ မြောင်းသွေ့မှာ ဟောပြောကြပါတယ်။ ဇာက်နဲ့ မတ် ၁၆
မှာ မင်းပြားမြို့ကို သွားရမှာ ဖြစ် ပါတယ်။

မင်းပြားမြို့မှာ ဗိုလ်ချုပ်တို့အတွက် အစီအစဉ်တွေ လုပ်ပေးဖို့ ရရှင်တိုင်း
ဖဆပလ ဥဇ္ဈာ ဦးပညာ သီလက ဦးကျော်လှဦးတို့ကိုကြိုပြီး မင်းပြားကို
စေလွှတ်ထားပါတယ်။ ဦးကျော်လှဦးရဲ့ "ဦးပညာ သီဟ ဘာတွေ
လုပ်ခဲ့သလဲ"စာတမ်း (ရရှင်ပြည်နယ်ယဉ်ကျမှုပြတိက်စစ်တွေ) ထဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းရဲ့ မင်းပြားခရီးစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးထူးဆန်းအံ့ဖွယ်ရာ
အချက်နှစ်ချက်ကို ဖော်ပြထား ပါတယ်။

မတ်၁၆ မနက် ၈ နာရီမှာ မင်းပြားမြို့ တောင်ကျောင်းမှာ
လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးအတွက် စီစဉ် ထား ပါတယ်။ မင်းပြားမြို့ပေါ်နဲ့
ကျေးရွာအားလုံးကို နှီးဆော်ထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ၉ နာရီ ခွဲလောက် ထို့
ဗိုလ်ချုပ်တို့လည်း ရောက်မလာ၊ လူထုအစည်းအဝေးပွဲမှာလည်း မင်းပြားမြို့ပေါ်က
လူငါးဆယ်လောက်ပဲ ရောက်ရှိဇာကြပြီး ကျေးရွာကလူတွေ
ရောက်မလာဖြစ်ဇာပါတယ်။

မကြာခင်မှာပဲ   ဗိုလ်ချုပ်တို့   မီးသဘောနဲ့ရောက်လာကြပါတယ်။
ဗိုလ်ချုပ်တို့နဲ့အတူ လျှောက်လာတဲ့ ဦးကျော်လှည့်း အနားကို သခင်ဘိုးအောင်
ရောက်လာပြီး "ဗိုလ်ချုပ်ဘယ်မှာလဲ။ ဆက္ပါပါ။ နယ်ကလူ တွေ မြင်ချင်နေကြလို့"
ဆိုပြီးပြောပါတယ်။ ဦးကျော်လှည့်းက ဗိုလ်ချုပ်ကို လက်ညီးညွှန်ပြရင်း အဲဒါ
ဗိုလ်ချုပ်ပဲ"လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

သခင်ဘိုးအောင်က ခမ်းခမ်းနားနား မဟုတ်ဘဲ ရိုးရိုးသာမန်
ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကိုကြည့်ပြီး လူမှားပြတယ် အထင်နဲ့ "ခင်ဗျားတို့
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မသိဘူးထင်တယ်" ဆိုပြီးပြန်လှည့် ထွက် သွားပါတယ်။
ဂိုင်းကြည့်နေကြတဲ့ လူအုပ်ကြီးဟာလည်း သခင်ဘိုးအောင်နောက်ကို လိုက်
သွားကြပါတယ်။

ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ်က ဦးကျော်လှည့်းကို "ဘာလဲ"လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။
ဦးကျော်လှည့်းက ပြောပြလိုက် ပါတယ်။ ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ်က "ဒီလိုဆိုရင်
ကျူပ်တောင် ဒီမှာပဲ ချက်ချင်းတရားဟောမယ်။ တရားပွဲ စီစဉ်ပါ" လို့
ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဦးကျော်လှည့်းက ချက်ချင်းကြညာလိုက်ပါတယ်။ လူအုပ်ကြီး
အပြေး အကွား ရောက်လာကြပြီး ကွင်းတစ်ကွင်းလုံး ပြည့်လျှံသွားပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်က လယ်ကန်ပေါင်ရိုးပေါ်တက်ပြီး တရားဟောပါတော့တယ်။
ဗိုလ်ချုပ်ရော လူထုကြီးပါ နေပူကြီးထဲမှာ နှစ်နာရီလောက်ကြာပါတယ်။ ဒါက
ထူးဆန်းအဲဖွှာယ်ရာ ပထမအချက်ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီလိုဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ မင်းပြားက ပြန်မယ့်နေ့
မနက် အရှက်တက်လုလှ လေးမှာ ဗိုလ်ထွန်းလှ(တက္ကသိုလ်နောင်း)

ဗိုက်အောင့်ပြီး အခြေအနေ ဗိုဆိုးလာပါတယ်။ ဦးကျော် လှည့်းက ဆရာဝန်
ခေါ်ပေးရပါတယ်။ ဆရာဝန် ဗိုလ်ကြီးကျော်လှ လိုက်လာပါတယ်။ ဗိုလ်ထွန်းလှကို
ဆေးထိုး ပေးပါတယ်။ ဗိုလ်ထွန်းလှ ဖေဒနာ သက်သာသွားပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်က ဆရာဝန်ကို လက်ဖက်ရည်နဲ့ ဂုဏ်ပြုချင်တယ်။
လက်ခံမလားဆိုပြီး ဦးကျော်လှည့်းကို မေးနိုင်းပါတယ်။ ဦးကျော်လှည့်း
သွားပြောတော့ ဆရာဝန်က လက်ခံပါတယ်။ ဒီတော့ အိမ်အည့်ခန်း မှာ
စားပွဲရိုင်းကလေးတစ်လုံး ချက်ချင်းချပြီး လက်ဖက်ရည်နှစ်ခွက်နဲ့
မင်းပြားမှန့်ဆီကြော် တစ်ပန်း ကန် အပြည့် အမောက်
တည်ခင်းပေးလိုက်ကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ ဆရာဝန်ကျော်လှတို့ စားပွဲရိုင်း လေး
တစ်ဖက်တစ်ချက် ကနေ မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်လိုက် ကြပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်က "ဟာ..... ကောင်းလိုက်တာ" ဆိုပြီး ပန်းကန်ထဲက
မှန့်ဆီကြော် တစ်ငက်လောက်ကို စားပစ် လိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုစားပြီး
သောက်ပြီးကြတဲ့အခါ ဆရာဝန်ကထပြန်သွားပါတယ်။ ဦးကျော်လှည့်းက
ဆေးအိတ် ကို လက်ဆွဲပြီး ဆရာဝန်နောက်ကလိုက်သွားပါတယ်။

ဒီလိုလိုက်လာကြရင်း ဦးကျော်လှည့်းက ထူးဆန်းအံ့ဖွယ်ရာ
လက်ဖက်ရည်ရိုင်းကလေး အကြောင်း ကို တွေးပြီး အဖြော်ကြည့်နေပါတယ်။
သူတို့နှစ်ယောက်တည်း စားပွဲရိုင်းကလေးမှာ မျက်နှာချင်း ဆိုင်ထိုင်ကြ တယ်။
အတူမှန့်စား၊ အတူလက်ဖက်ရည်သောက်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဂုဏ်ပြုသူ
ဗိုလ်ချုပ်က ဂုဏ်ပြုခံ ဆရာဝန်ကို နှုတ်ဆက်စကားလည်းမဆို၊ လောက်တ်လည်း

မပြုခဲ့ဘူး။ ဆရာဝန်ကလည်း စား သောက်ပြီး ဘာစကားတစ်ခွန်းမှ မပြောမဆိုဘဲ ထပ်နဲ့လာခဲ့တယ်။

ဦးကျော်လှညီးက ဆရာဝန်ကို မမေးသင့်ထင်လို့ မမေးခဲ့တာလားမသိဘူး။ နောက် နှစ်တော်တိကြာ ပြီးမှ ဆရာဝန် နဲ့ ဦးကျော်လှညီးတို့ ပြန်ဆုံးမြတ်အခါ ဦးကျော်လှညီးက မေးကြည့်ပါတယ်။ ဆရာဝန် က "စကား မပြောကြတာ အမှန်ပါပဲ" ဆိုပြီး တစ်ခွန်းတည်းသာ စကားကိုပဲ ပြောခဲ့ပါတယ်။

မတ် ၁၇မှာ ကျောက်ဖြူမြှုံး၊ မတ် ၁၈ နဲ့ ၁၉ တို့မှာ ရမ်းပြေမြှုံးတွေမှာ ဟောပြောပြီး မတ် ၂၀ မှာ သံတွဲကို သွားဖို့ စီစဉ်ကြပါတယ်။ သဘော်၊ မော်တော်မရှိလို့ လျှော့သွားဖို့ စီစဉ်ကြပါတယ်။ သံတွဲ ချောင်းကို မဝင်မိ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီခရီးစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တဗ္ဗာသို့လို နောင်းက အထက်က ကျွန်တော်ဖော်ပြုခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးမှ ဒီလိုဖော်ပြု ထားပါတယ်။

ယင်း အစီအစဉ် ကို သိရသောအခါ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသသည် ကျွန်တော့အားခေါ်၍ ပြောပြန် လေသည်။ ပင်လယ်ကို ဖြတ်ရမည်ကိုကား သူမသိဘဲ။

"ဟော့ကောင် လျှော့သွားလို့ ဖြစ်ပါမလားကဲ၊ ငါက ရေမကူးတတ်ဘူး"

"ရေမကူးတတ်လည်း အရေးမကြီးပါဘူး။ လျှေက စိတ်ချေရပါတယ်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့လည်း ပါသားပဲ"

"ဒါဖြင့်လည်း ပြီးရောကွာ။ ငါက ရေမကူးတတ်တော့ ရေလမ်းသွားရတာ ခပ်ကြောက်ကြောက်ပဲ"

"ကိစ္စ မရှိပါဘူး လျေပေါ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်က အိပ်လိုက်ရုံပြော မနက်ကျတော့
သံတွဲရောက်သွားမှာပါ"

ဤသို့ ကျွန်တော်က ပြောဆိုအားပေးပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်အား
စွတ်ပင်လျေစီးစေခဲ့ရလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကတော့ သူ
ရေမကူးတတ်၍ ရေပမ်းသွားရမှာ ကြောက်ကြောင်း ကို မရှုက်ဘဲ ခပ်ရှင်းရှင်း ပင်
ဖွင့်ပြောခဲ့လေသည်။

တောင်ကုတ်ရွှောင်းဝမှ လျေဖြင့်ထွက်ခဲ့ကြပြီး ပင်လယ်ဝအရောက်
ပင်လယ်ရောင်ကို မြင်လျှင် ဗိုလ် ချုပ်အနေဖြင့် ပို၍ကြောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့်
ကျွန်တော်နှင့် ကွန်မြှုံးနှစ်ပါတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လိုက်ပါလာသူ
သံတွဲသားကိုသာညွှန် (အပြီးစားညာပဒေဝန်ထမ်း)တို့ တိုင်ပင်ပြီး "ကိုင်း.. ဗိုလ်ချုပ်၊
သံတွဲ ရောက်ရောက်ချင်း တရားဟောရည်းမယ်မဟုတ်လား။ ခရီးပန်းလာတာ
အမောပြုသွားအောင် စောစော စီးစီး ပဲ အိပ်လိုက်ပါ"ဟု လျေပေါ်တွင်
အတင်းအိပ်စေရသည်။ တကယ်လည်း ပင်ပန်းနွှမ်းနယ် နေသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ခမျာ
ခကာချင်းပင် အိပ်ပျော်သွားတော့ရာ သူ အိပ်ပျော်နေခိုက် ကျွန်တော်တို့ လျေ သည်
ပင်လယ်ပြောင် ကို ဖြတ်သန်းလှုပ်ခတ်ခဲ့ရလေသည်။

မတ် ၂၁ မှာ သံတွဲမြို့မှာ ဟောပြောပြီး ညုပိုင်းမှာ လျှေနဲ့ တောင်ကုတ်ကို
ပြန်လာခဲ့ကြပါတယ်။ မတ် ၂၂ မှာ တောင်ကုတ်က ထွက်ခွာပြီး ရန်ကုန်ကို မတ်
၂၄ မှာ ပြန်ရောက်ကြပါယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ဆုံး များ (၁၉၄၅-၁၉၄၇)
"(တပေပိမာန်၊ ပထမအကြိမ် ၁၉၄၁)မှာ ရရှိခဲ့ရီးစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီလို ဖော်ပြ
ထား ပါတယ်။

၂၆ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် သတင်းစာကွန်ဖရင့်ကျင်းပ၍
ရရှိပြည်အခြေအနေများကို ရှင်းလင်း ပြောပြ လေသည်။

တောင်ကုတ်သို့ မရောက်ခင် တစ်ရက်တွင် ဘုန်းကြီးနစ်ပါးသည်
အဆပလဆန်ကျင်ရေးဝါဒကို လက် သိပ်ထိုးဖြန့်နေသည်ဟု သိရကြောင်း၊ သို့သော်
မတ်လ ၂ ရက်နေ့ တရားတော်ပွဲ ကျင်းပလိုက်သည့်အ ခါ လူ အတော် စည်ကားပြီး
ရှင်းလင်းသွားကြောင်း၊ ထို့နောက် ခရီးစဉ်နှင့် ဟောပြောခဲ့သည်များကို ရှင်း ပြုပြီး
ရရှိပြည်၏စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအခြေအနေတို့ကို ပြောပြကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးမှာ
ရရှိတစ်ပြည်လုံး သည် အဆပလဘက်သို့ စိတ်အားထက်သန်နေကြသည်ကို
သိခဲ့ရကြောင်း။ ရောက်သည့်နေရာတိုင်းမှာ ပင် အစိုးရပိုင်း မှ
အနောင့်အယုက်မတွေ့ရဘဲ အချို့ကိစ္စကို ဗားပြုမှုနှင့်ဖမ်းကြောင်း၊ စင်စစ်မှာ အချို့
သည် ဗားပြုမှု နှင့် လုံးဝမပတ်သက်ဟု သိရကြောင်း၊ အဆပလမှ လူ ၁၂
ပောက်ခန့် ဖမ်းဆီးထားရာ ထို ကဲ့သို့ ဖမ်းဆီး ထားခြင်းသည် ရရှိပြည်လုံးဆိုင်ရာ
ညီလာခံသာင်ပျက်ပြားစေရန် အမှုရာသည်နှင့်တူ ကြောင်း
ပြောဆိုကြောင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၄)

၁၉၄၆ စွန် ၂၆ မှာ အဆပလအဖွဲ့ဟာ ဦးဆောင်ပြီး ရန်ကုန်မြို့မှာ
လူတစ်သိန်းကော်က "စက္ကာဖြူဘ တမ်း"ကို ကန်ကွက်ဆန္ဒပြက်ပါတယ်။
စွန်လထဲမှာပဲ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်ဟာ ဝမ်းကိုက်ရောဂါကိုအ ကြောင်းပြီး
ပြီတိန်ကို အပြီးပြန်သွားပါတယ်။ ဘုရင်ခံသစ် ဆာဟူးဘတ်ရန်း (Hubert

Ramce)ရောက် လာပါတယ်။ ဆာဟူးဘတ်ရန်းနဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ရင်းနှီးကြပါတယ်။

စက်တင်ဘာ အတွင်းမှာ သပိတ်ထဲ အမူထမ်းပေါင်းစုံဝင်ပါလာရာကန် အထွေထွေသပိတ်ကြီး ပေါ် ပေါက် လာခဲ့ရတယ်။ မန်မာတစ်ပြည်လုံး ပြန်နှံသွားပါတယ်။

ဆာဟူးဘတ်ရန်းက ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အမူဆောင်ကောင်စီဖွဲ့စွဲ ကမ်းလှမ်းပါတယ်။ ၁၉၄၆၊ စက် တင်ဘာ ၂၆ မှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြီးမှုးပြီး ဘုရင်ခံအမူဆောင်အဖွဲ့ (၀န်ကြီးအဖွဲ့)ကို ဖွဲ့စည်းပါ တယ်။ ဥက္ကဋ္ဌက ဘုရင်ခံ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌက ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်ပြီး ၀န်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးနဲ့ နိုင်ငံခြားရေး တာဝန်ကိုပါ ရရှိထားပါတယ်။ အရင်က အမူဆောင်ကောင်စီဟာ ဘုရင်ခံကို အကြံပေးရုံး သာ ပေးနိုင်ပါတယ်။ အခု ပိုလ်ချုပ်တို့ အမူဆောင်ကောင်စီမှာ ဘုရင်ခံက ဝင်မစွက်တော့ပါဘူး။

အောက်တို့ဘာ ၄ မှာ ပိုလ်ချုပ်တို့က ဖြေရှင်းပေးလို့ အထွေထွေသပိတ်ကြီး ရပ်စွဲသွားပါတယ်။ နိုင်ဘာ ၁၁ မှာ ဖဆေပလအဖွဲ့ချုပ်က ဖြတိသူ့အစိုးရကို ရာဇ်သံပေးလိုက်ပါတယ်။

- ၁၉၄၇ ဖြေမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု၊ လွှတ်တော်ခေါ်ယူနိုင်ဖို့၊ ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးဖို့၊

- လွှတ်တော်မှာ တောင်တန်းဒေသနဲ့ လူမျှီးစုကိုယ်စားလှယ်တွေ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ပါဝင်ခွင့်ပြုဖို့၊

- ၁၉၄၈ အန်နဝါရီ ၃၁ မတိုင်ခင် မြန်မာပြည်ကို တစ်နှစ်အတွင်း လွှတ်လပ်ရေးပေးပါမယ်လို့ ပြုတိသူ့ အစိုးရ က အတိအလင်းကျော်ပေးဖို့။

- ဒီကာအတွင်း ပရိဂျက်စီမံကိန်းတွေကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ဖို့အတွက် ပြုတိသူ့အစိုးရက သဘောတူဖို့ တို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ အမူဆောင်အဖွဲ့ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံကို လွှတ်လပ်ရေးပေးဖို့ ပြုတိသူ့အစိုးရက ၁၉၄၈ အန်နဝါရီ ၃၁ မတိုင်ခင် ကြော်ပေးဖို့၊ မကြော်ရင် မိမိတို့အဖွဲ့နတ်ထွက်မယ်ဆိုပြီး ရာဇ်သံပေး လိုက် ပါတယ်။

ပြုတိသူ့ဝန်ကြီးချုပ်   အက်တလီက   အသေးစိတ်ဆွေးနွေးဖို့
ဗိုလ်ချုပ်နဲ့အဖွဲ့ကို ဘိုလပ်(အားလုံး)ကို စိတ်ခေါ်လိုက်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်နဲ့အတူ သခင်မှ၊ ဦးတင်ထွန်၊ ဦးကျော်ဖြမ်း၊ ဦးဘအေး၊ ဦးစော(ကြော်နှင့်)၊ သခင်ပစိန်တို့ ပါဝင်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၊ အားလုံးကိုသွားကြပါတယ်။ ဒီဆွေးနွေးပွဲ မအောင်မြင်ခဲ့ရင် လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ပြီး အရေးဆိုဖို့ မြန်မာပြည်တွင်းမှာ အသင့်ပြင်ဆင်ထားကြပါတယ်။

ဆွေးနွေးပွဲကို ၁၉၄၇ အန်နဝါရီ ၁၃ မှာ စတင်ပါတယ်။ အန်နဝါရီ ၂၇ မှာ "အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်" နဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကို အဆုံးသတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

စာချုပ်ထဲမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွက် ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပါ့၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအ တွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲဖို့၊ ဒီကြားကာလမှာ ပြုတိသူ့အစိုးရ၊ ဗိုလ်ချုပ်တို့ အမူဆောင်အဖွဲ့၊ (အစိုးရအဖွဲ့)ကို နိမိနိယံအစိုးရအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုဖို့ ဆိုတဲ့အချက်တွေပါပါတယ်။

(၅)

ဒီကယက်ဟာ ရရှင်အေသကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရိုက်ခတ်
လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရရှင်တိုင်းအတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ပေါင်းစုံကျင်းပတဲ့
"မြေပုံညီလာခံကြီး" ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရပါတယ်။ ဒီညီလာခံနဲ့ပတ်သက် ပြီး
"ရှိုင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ ပြည်နယ်ဖြစ်စဉ်သမိုင်း" (အတိယတွဲ)
နိုင်ငံရေးကဏ္ဍာ" (၁၉၈၃)မှာ ဒီလို ဖော်ပြထားပါတယ်။

ယင်းညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရန် ဦးအောင်စံက တိုက်တွန်း
စိတ်ခေါ်ချက်အရ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ခုတိယနှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ်
သက်တော်စောင့်ပိုလ်ထွန်းလှ၊ ဦးပဆွဲ၊ ပိုလ်မင်းလွင်၊ သ တင်း ထောက်
ဦးပူလေးတို့နှင့်အတူ ၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့ စစ်တွေ့မြှုံးသို့ လေယာဉ်ဖြင့်
ဆိုက်ရောက် ခဲ့လေသည်။ ခရီးရောက်မဆိုက် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အဖွဲ့သည်
ဦးအောင်စံဝေ၊ ဦးညီထွန်းတို့လိုက် ပါလျက် အစိုးရရောတပ်သဘောဖြင့်
မြေပုံညီလာခံသို့တက်ရောက်ရန် ညနေ ၆ နာရီ ခရီးစတင် ထွက် လာခဲ့လေသည်။

ဘုံပေါက်သာကျော်ရဲ့ "တော်လှန်ရေးခရီးဝယ် (၂) (နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ
စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၀၆၅၈၊ မင်းဆွဲ စာစဉ်၊ ပထမအကြိမ် ၁၉၇၅
ဇန်နဝါရီ)ထဲမှာ ဒီလိုဖော်ပြထားပါတယ်။

မြေပုံညီလာခံ ကို ၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပရန်
အားလုံးသဘောတူကျင်းပြုသည်။ ညီ လာခံပထမနေ့အထိ ဆရာတော်ဦးစီးခွာ
သဘာပတီအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကျွန်းတော်က အတွင်းရေးမှူးမှူး၊ (ယခု
အခမ်းအနားမှူးဟု ခေါ်ကြသည်။)အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကိုအောင်လင်း...

စသူတို့က နိုင်ငံရေး တရားဟောပြောမည့်သူများအဖြစ်လည်းကောင်း
သတ်မှတ်ထားရှိပြီး ဉာဏ်ဆည်းဆာအချိန်တွင် ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ကိုယ်ဆွဲ၊
ဦးအောင်အံဝေ၊ ဗိုလ်မင်းလွင်တို့ မမျှော်လင့်ဘဲ အမ်ဂျီဘီသဘာ့ဝယ်တစ် စီးဖြင့်
ရောက်လာကြသည်။

သူတို့မြေပုံတွင် ဉာဏ်အပ်မနေနိုင်။ အလုပ်ကိစ္စများရှိနေ၍ သူတို့အား
ယနေ့သည့်တရားပွဲကို ဟောပြော စွင့်ပြုရန်တောင်းဆိုလာသည်။ ညီလာခံစတင်ရန်
နာရီအနည်းငယ်သာလိုတော့ပြီး ခေါင်းဆောင်ပိုင်း များ ချက်ချင်းဆွဲးနွေးပြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ကိုယ်ဆွဲနင့် ကိုအောင်လင်းတို့အား ယနေ့နိုင်ငံရေး
တရားဟော စွင့်ပြုရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ဉာဏ် ၇ နာရီခန်းတွင် နိုင်ငံရေး
တရားဟောပြောပွဲကို စတင် ကျင်းပ၏။

ဒီညီလာခံမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့မိန့်ခွန်းထဲက
တိကျတဲ့အချက်တစ်ချက်ကို ၁၉၄၇၊ ဧပြီ ၂၄ ထုတ် သူရိယ သတင်းစာထဲ
ဒီလိုအောင်ပြခဲ့ပါတယ်။

ထိုနောက် ဗိုလ်ချုပ်က ရတ်တရက်ထ၍ ကျွန်တော် လူထုကို
နည်းနည်းရှင်းပြပါရစေဟု အစချိကာ တော်လှန်ရေး ဆိုသည်မှာ မလွယ်ကြောင်း၊
အပြောနဲ့လုပ်ကိုင်လို့မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ လက်တွေ့လုပ်ကိုင် ပြမှာဘလျှင်
ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ တော်လှန်ရေးမလုပ်မီတွင်လည်း အဖက်ဖက်မှ
ပြင်ဆင်မှုများလို ကြောင်း၊ ထိုပြင်ဆင်မှုများ ပြီးမြောက်အောင်မြင်လျက်ရှိပါက
သေနတ်တစ်ချက် မဖောက်ဘဲနဲ့ အာကာ ကို သိမ်းယူနိုင်ကြောင်းစသည်ဖြင့်
ပြောဆိုသွားကြောင်းလို ဖြစ်ပါတယ်။

"ပြည်နယ်သမိုင်းဖြစ်စဉ် (ဒုတိယတွဲ) နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ"တဲ့မှာ
ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရေးအခြေအနေကို
အကျယ်တဝ် ဟောပြောခဲ့ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟောပြောပြီးနောက်တွင်
အစီအစဉ်မရှိဘဲ ပုသိမ်ဘက်မှရောက်လာသော ရဲဘော် အောင်လင်းဆိုသူက
ညီလာခံသို့တက်ရောက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလာအဖွဲ့ကြီးကို ဆန္ဒ^၁
ကျင် ပုတ်ခတ် လျက် ဟောပြောလေရာ ပရီသတ်ရှတ်ရှတ်သဲသဲဖြစ်သွားသည်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဖွဲ့သည် ညီလာခံမှထွက်ခွာကာ ညတွင်းချင်းပင်
စစ်တွေသို့ပြန်လာခဲ့ကြလေသည်။

စစ်တွေတွင်	ဦးကျော်သာခေါင်းဆောင်သည့်	ပလက်၀
ကျောင်းသားထုဆန္ဒပြခြင်းနှင့် ကြံးကြိုက်၍	ရှင်းဆန္ဒပြမှုကို ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရသည်။	

လိုအပ်ပါတယ်။

(G)

ဒုတိယအကြမ် ရခိုင်ကအပြန် ဂလလောက်အကြာမှ
 ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြခံခဲ့ရပါတယ်။ ပိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း ဟာ
 သူရဲ့နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်တွေ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို ပြီးစီးအောင်မကုန်နိုင်ခဲ့တဲ့
 အိပ်မက်တစ်ဝက်တပျက်နဲ့ ဘဝကေတ်သိမ်းခဲ့ရပါတော့။

တရာ့သို့လ်မောင်ယဉ်သူ။

++

အရှေ့သို့ခရီး

သမိုင်းခေတ်က ရေးစွဲယောက် ၂၀ ရာစွဲ အလယ်ပိုင်းနှစ်များ၏ပန်းချိုကားတစ်ချပ်
၁/(က)

ဟိုင်လီသဘာံကြီး စစ်ကြိုခေတ် ရန်ကုန်မြို့တော်ကို နှုတ်ဆက်သလို
ညွှန်သံပေးကာ မီးနီးတလူလူ ဖြင့် ရန်ကုန်မြစ်တွင်း မှ ထွက်ခွာသွားသောနေ့မှာ
၁၉၄၈ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ ညနေဆည်း ဆာ ရှိန် တွင်ဖြစ်သည်။
သဘာံကြီးဟိုင်လီသည် သူဝမ်းပိုက်ထဲတွင် ရပ်ဖျက်ပုန်းအောင်းလျက်ရှိသော
သစ်အောင်ဆန်း နှင့် သစ်လုမြိုင်(ပိုလ်ရန်အောင်)တို့ကို လျှို့ဝှက်

သယ်ဆောင်ခဲ့ရမှန်း မသိဘ သယ်ဆောင်လျက် ရှိကာ သူ၏သမိုင်းဝင်ခရီးကို
စတင်ထွက်ခွာလျက်ရှိသည်။

ရဲသော်သုံးကျိပ် ၏ပထမဆုံး စတင်ထွက်ခွာမှုပင်ဖြစ်သည်။

သူတို့နှစ်ဦး၏ခရီးစဉ်ကို ရင်တထိတိတိဖြင့် စဉ်အိုးတန်းဆိပ်ကမ်းမှ
တိတ်တဆိတ်စောင့်ကြည့်နေကြ သူ နှစ်ဦး ရှိပေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးကား
သခင်လျဖေ (နောင်-ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင်ဖြစ်လာသည့် ဗိုလ်လကျာ) နှင့်
သခင်လူငယ် တွေကို ကူညီသူ ဦးကျော်ခင်။

သခင်အောင်ဆန်း နှင့် သခင်လူမြိုင် (ဗိုလ်ရန်အောင်)တို့ ဟိုင်လီ
သဘောပေါ်လိုက်သွားနိုင်ရေး လျှို့ဝှက်ခရီးစဉ်ကို ကူညီ ပါဝင်လမ်းကြောင်းရှာ
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လူမြိုင်တို့သည် ဉာဏ်လ ဂ ရက်နေ့ ည ၁၀
နာရီခန့်ကပင် ဟိုင်ဘီ သဘောကြီး ပေါ်သို့ လျှို့ဝှက်ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။
ဟိုင်လီသည် နောက်ဝေပိုင်၊ တရုတ်သဘောသားများ စီမံ ခန့်ခွဲ သည့်
ကုန်တင်သဘောကြီးဖြစ်သည်။ ကြိုတင်လျှို့ဝှက် ညိုနှင့်စဉ်ခဲ့မှာအရ
ရန်ကုန်မြို့ပေါ်သို့ တက်ရောက် ခဲ့ သော တရုတ်သဘောသား ၁၀ ဦးအနက် ၂
ဦးက ၁၉၉၈ခုနှင့် တရုတ်သူ့အောင် တန်ကျိုစိန် ဖွင့်လှစ် သော ကလပ်တွင်နေရစ်ကာ
သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လူမြိုင်တို့က တရုတ်သဘောသားများ လို
ရပ်ဖျက်ဝေတ်ဆင်ပြီး အခြားသဘောသား ၈ ဦးနှင့်အတူ ဟိုင်လီသဘောကြီးပေါ်သို့
ကြနေ့မ ပျက် တက်ရောက် ခဲ့ကြ၏။

နည်းနည်းမှ   ချွတ်ချော်မှားယွင်း၍မရ။   သခင်အောင်ဆန်း၏

တရုတ်သဘာ့ သားအမည်က တန်လူဆောင်။ သခင်လှမြိုင် က တန်ဆူတောင်။
ကမ်းပေါ်က ကြိုတင်စည်းဝါးကိုက် စီစဉ်ခဲ့မှုများ အားလုံးသည် နိုင်မာ ကျစ်လျစ်
သွက်လက်မှုအပြည့်။ သဘောပေါ်အတက်မှာ လူစစ်သည်။ အက်လိပ်အစိုးရ၏
၏ရာပုလိပ်တွေ၊ ဖုံထောက် တွေက စူးစူးဝါးဝါး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေကြသည်။

သူတို့သည် တရုတ်သဘာ့သားများနှင့်ရောပြီး စဉ်အိုးတန်းဆိပ်ကမ်းမှ
သမ္မာန်ကလေးနှစ်စီးဖြင့် ဟိုင် လီ သဘောကြီး ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့ကြသည်။
သခင်လှမြိုင်က နောက်ကို လုညွှေကြည်သေးသော်လည်း သခင်အောင်ဆန်း ကား
ရှေ့ကိုသာ စူးစိုက်ကြည့်လျက်ပါသွားရာသည်။ သဘောသေးက ချထားသည့်
လျှကား တွေ မှ တစ်ဆင့် တွေက်တက်ခဲ့ကြရသည်။ တစ်ဦးချင်းနာမည်ခေါ်သည်။
တန်လူဆောင်ကော့၊ တန်ဆူတောင် ရော ကူးကြေးမပျက်။

၁၉၄၀ပြည့်နှစ် ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးတွင် ပြတိသူ့အစိုးရ ဖုံထောက်တွေက
မျက်စိဒေါက်ထောက်ကြည့် နေချိန်။ ဟသာ့တခရိုင် ဇလွန်မြို့နယ်၊ ဒေါင့်ကြီးရွာ
တရားပွဲတွင် ပြတိသူ့အစိုးရက တားမြစ်ထားသော ချင်းတောင် အကြောင်း
ဟောပြောပြီးကတည်းက နှီးမှာအစည်းအရုံး အတွေ့တွေ့အတွင်းရေးမှူး သခင်
အောင်ဆန်း ကို အက်လိပ်တို့က ဖမ်းဝေမ်းထုတ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။
သခင်အောင်ဆန်းသည် ဆရာမင်း သုဝက် အီမီ၊ သခင်နဲ့ အီမီစသည်တို့တွင်
လုညွှေလည်ရောင်တိမ်းနေထိုင်ခဲ့ရသည်။ သခင်နကိုလည်း အက်လိပ် အစိုးရက
ဖမ်းဆီးသွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီးပြီးရင် ပမာ(မြန်မာ)နိုင်ငံကို လွတ် လပ်ရေး
ပေးပိုမယ့်လို့ မြတိသူအစိုးရတို့က ကြေညာရင် နိုဗာအစည်းအရုံးသည်
မြတိသူတို့ကို ကူညီမည်၊ မကြေညာရင် ဆန့်ကျင်မည်ဆိုသော ဗမ္ဗာထွက်ရပ်ဂိုက်း
၏ ဆုံးဖြတ်ချက်(အဆို)ကို သခင်အောင် ဆန်းနှင့် သခင်သန်းထွန်းတို့က
တိုင်ပင်ပြီး ရေးသားကာ သခင်နက အဆိုတင်သွင်းသည်။ သာယာဝတီ မြို့မာ့
ကျင်းပသော နိုဗာ အစည်းအရုံး ၏ပြည်လုံးကျေတ်ညီလာခံက ကန့်ကွက်သူမရှိ
လက်ခံအတည်ပြု သည်။

ယင်းသို့ အဆိုတင်သွင်းမှုက တစ်မှာ၊ ဂျိုပဲလီဟောမှာ မြတိသူအစိုးရ^၁
အကြည်ညီပျက်အောင် ဟောပြောမှ က တစ်မှာ ယင်းနှစ်မှုကြောင့် သခင်နကို
မြတိသူအစိုးရက ဖမ်းဆီးပြီး သခင်အောင်စိန်တို့ လည်း အဖမ်းခံ နေကြရပြီ။
အခြားသခင်တော်တော်များလည်း အကံလိပ်အစိုးရ၏အကျဉ်းထောင်ထဲ
ရောက်နေကြပြီ။ သခင်အောင်ဆန်း ပုန်းအောင်းနိုင်ရန် သခင်ထွန်းခြေ၊
သခင်ချစ်တို့က ကူညီကြသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့် နှစ်ကား၊ မြတိသူအာကာပိုင်တို့သည်
ဘယ်သူကိုမှုမယုံတော့။ မည်းမည်းမြင် ရန်သူထင်၊ ကြီးလန့်စာ စားဖြစ်နေချိန်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့၏ထွက်ခွာမှုခရီးစဉ် အဆင်ပြေချေမွေ့ပါမလား။
သူတို့သည် ရင်တမမမ ဖြစ်နေ ကြရသည်။ တစ်ချက်ကလေး မှားယွင်းသွားတာနှင့်
အားလုံးကြပြန်းသွားနိုင်သည်။

ယခုတော့ ဟိုင်လီက ထွက်ခွာနေပြီ။ သဘောကြီးသည်
ရန်ကုန်မှစ်ပြင်ကို သူ့အီးဖြင့် တာပြိုမြှုမြှုထိုးခဲ့ လျက် ရှိသည်။

ဟိုင်သီသဘောကြီး စတင်ထွက်ခွာသွားနေသော ရူဆင်းကို
 သခင်လှဖေ(ပိုလ်လကျုံ)နှင့် ဦးကျော်ခင် သည် ကမ်းပေါ်က ရပ်ကြည့်ပြီး
 အလွန်အမင်း စိတ်လှပ်ရှားလျက်ရှိကြသည်။ ရင်ထဲမှာ ဂနာမဖြိမ်မှုနှင့် ဟာလပ်မှု။
 သခင်အောင်ဆန်းတို့တော့ ၁၉၄၀ ပြည့်ရဲ့မိုးကောင်းကင်ကြီးအောက်မှာ
 ထွက်ခွာသွားက လေပြီ။ ကျွန်းခေတ်အမောင်အောက်မှ
 လွတ်မြောက်ရေးအလင်းလမ်းစတစ်ခုဆီ ဦးတည်စွန်စားသွားက လေပြီ။
 လွမ်းမောကြည့်နဲ့စိတ်က တစ်လှည့်ဝင်လာပြန်သည်။ စဉ်အိုးတန်းကနေ
 ဝေးမောကြည့်ရတာ အားမရ။ သဘောကြီးက ဝေးသွားပြီ။ သူမီးခီးတွေက
 တလူလူ။

"လာဗျို့... ကိုကျော်ခင်"

ကားတံ့ခါးကိုဖွင့်ကာ နှစ်ယောက်သား ခပ်သွက်သွက် တက်ကြပြီး
 ကားကို ကမ်းနားလမ်းမကြီးအတိုင်း အရှေ့ဘက် ဆီ
 အမြန်မောင်းထွက်ခဲ့ကြသည်။ ပန်းဆိုးတန်းမှာ ကားကိုရပ်ပြီး ဆင်းခဲ့ကပ်နဲ့သည်။
 ကမ်းနှုံး မှာရပ်ပြီး သူတို့သည် တရွေ့ရွေ့ ထွက်ခွာလျက်ရှိနေသော
 ဟိုင်လီသဘောကြီးကို တစ်ဖန် ကြည့်က ပြန်လေသည်။

ဟိုင်လီသဘောကြီး သူတို့မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားသောအခါကျမှ
 ရစ်ပဲနေသောမျက်ရည်များကို ထိန်းပြီး သူတို့သည် ကားပေါ်
 ပြန်တက်လိုက်ကြလေသည်။
 ထိနေ့တွင်ပင် ကမ္မာ့တစ်နေရာတွင်ကား

အခြားသမိုင်းဖြစ်ရပ်ကြီးတစ်ခုသည် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ဂျာမန်လေတပ်ကြီးက

လန်ဒန်မြို့တော်ကိုးကို လေကြောင်းစစ်ပွဲကြီး ဆင်နှံတိုက်ခိုက်သောနေ့မှာ လည်း ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အေဂတ်လ ၈ ရက်၊ ထိနေ့ပ်ဖြစ်သည်။

८८

ဘယ်ကိုရောက်မည်မသိ။

ဘယ်အဖြစ်တွေ့ကြံရမည်မသိ။

ဘယ်သောအခါမှ ချစ်လှတဲ့တိုင်းပြည်ကို ဖြန်တွေ့ ရလိမ့်မည် မသိ။

ဟိုင်သီသဘောကြီး၏ ကုန်းပတ်ပေါ်မှရပ်ကာ သဘောလက်ရမ်းတွေကို

ကိုင်ရင်း ချစ်လှစွာသော ရန်ကုန်မြို့၊ ကြီးကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်

କେବେଳାକ୍ଷୟୁତିରୁଣିଯେବେଶିଲ୍ଲି ॥ ଧୂଃଲେଖ୍ରେତେତିଗ୍ରି ସନ୍ଦେଶ ପୌତ୍ର

သပ္ပါယ်ထင် လင်း ဝင်းပစ္စာ မြန်မာ့နိမိတ်ပုံစံအဖြစ် တည်တော်မူနေသည့်

ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးကို လက်အုပ်ချိန္ဒြား ညွတ်ခဲ့ချင် သေးသည်။

ଭ୍ରମତିବା କାହାର ପାଇଁ କାହାର ଲାଗିବାକୁ ନାହିଁ ।

ရှိနေသည့်နေရာဟု မြန်မာ ပြည်သူ့အများ တွေးထင်ယူကြည့်ကြသော

မြစ်သုံးခွဲဆိုင်သို့ ရောက်သောအပါ ဟိုင်လီသဘောကြီး သည် ပြည့်သံရည်

တစ်ချက်ကို အော်မြည်ထုတ်လွှတ်လိုက်သည်။ ရေပျော်ငြက်ကလေးတရာ့၏သည်

သငော်ကြီး ဘေးမှ တရစ်သီသီ ပုံပဲလိုက်ပါလာကြသေးသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးသည် မြို့အပြာ ပါး ပါးလျှပ် ဥက္ကန ထဲတွင် တဖြည်းဖြည်းဝေး

ကျွန်ရစ်လေပြီ။

ପ୍ରତିକାଳିକା ମହିନେ ପରିଚୟ ଓ ପରିପାଦନ

သင်္ကာရီ ပင်လယ်ဝဆီ စန်လျှက် ရိုက်သည်။

သဘောကြီး၏ဝမ်းပိုက်ဘေးမှ လူးလိမ့်ထွက်လာသော လိုင်းကလေးတွေကို
သူတို့က စီးလျက် ရှိကြသည်။ ရေစီးထဲမှာ တသိမ့်သိမ့် တြိမ့်ပြိမ့်နှင့်။
ရေပြန်တက်လာသောအခါ သူတို့သည် တက်ရေ နှင့် အတူ ရန်ကုန်မြို့ကြီးဆီ
ပြန်၍လိုက် ပါလာကြီးမည်။ မြစ်ကြီးထဲတွင် တရစ်သီသီ တဝဲလည်လည် နေကြ
ဦးမည်။ မြစ်ကြီးအတွင်း စုန်လိုက် ကြ၊ ဆန်လိုက်ကြ။

ပန်းနရောင်၊ ရွှေအိုရောင်၊ ကြေးနီရောင် ဆည်းဆာရီမှာ
ဟိုင်လီသဘောကြီးသည် စုန်ခဲ့သည်။ အိုပ် တန်းပြန် ငှက်များသည်
ရန်ကုန်မြစ်ကြီးကို တစ်ခါတစ်ခါ အုပ်လိုက်အုပ်လိုက်ဖြတ်၍ ပုံသန်းသွားကြ သည်။
ငှက် တို့ကား အိုပ်တန်းပြန်ကြသည်။ ဟိုင်လီသဘောကြီးသည်ပင်
အိုပ်တန်းပြန်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမည်။ သူတို့ကား ဘယ်အိုပ်တန်းမှာ
နားခိုပေမည်မသိ။

သဘာဝတရား ၏လုပ်သော ဆည်းဆာသည်ကား
ကည့်ငြေးသူအားလုံးအတွက် ကတ်ခံကြီးပေါ်က ကန့်လန့်ကာ လို အရာအားလုံးကို
လွှမ်းဖုံးလိုက်လေသည်။

ဟိုင်လီ သဘောကြီးသည် ပိုးတဝါးဆည်းဆာရောင်များနှင့်
မပီမသရောထွေး ရွှေ့မျောသွားနေသည်။

သူ သည်လည်း ဆည်းဆာထဲက မြှေ့တစ်ပွင့်ဖြစ်သွားသည်။
သဘောကြီး၏ဝမ်းပိုက်အတွင်း၌ ဤဆည်းဆာမျှင်ရီရီတွင်
သခင်အောင်ဆန်းသည်ကော ဘာကို များ စဉ်းစားတွေးတော
လိုက်ပါသွားလေသနည်း။

သခင်အောင်ဆန်းသည် နောင်အခါ ထိုသို့ထွက်ခွာခဲ့ရပုံနှင့်တက္က
 "ဗမ္မုလွှာတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ" ဆောင်းပါးကိုရေးသား၌
 မြန်မာပြည်စစ်ကြီးခေတ်၏နောက်ဆုံးပုံရိပ်များကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၄၃
 ခန့် ၂၇၈၀တ်လ ၁ ရက်နေ့ထိုတ် ဗမ္မုခေတ်သတင်းစာတွင်
 ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆောင်းပါးရေးချိန်တွင်ကား သခင်အောင်ဆန်းသည်
 ဗမ္မုလွှာတ်လပ်ရေး တပ်မတော်၏စစ်သေနာပတိဖြစ်နေခဲ့ လေပြီ။ ဟိုင်လီဖြင့်
 ကိုလိုနိုင်ခေတ် မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ တုံးတိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက် ထွက်ခွာလာချိန်
 ကား သူအသက် ၂၅ နှစ်အရွယ်သာရှိပါသေးသည်။ (သို့သော် လွှာတ်လပ်ရေး
 ဖစ်အမျိုးသားခေါင်း ဆောင်ကြီး အဖြစ်သူ ကျဆုံးချိန်မှာလည်း ၃၃
 နှစ်မပြည့်သေးခင်အရွယ်မှာသာ ဖြစ်ပါသည်)

(၁၉၃၈ ခု၊ အောက်တိဘာလတွင် တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ သင်္ကြန်အဖြစ်
 စာရင်းသွင်းခဲ့၏။ ဥပဒေတန်း၌ စခန်းကုန်သင်ရန် ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊
 ကျွန်ုပ်၏ရှေ့အလားအလာများကိုလည်းကောင်း တစ်ပါး တည်း အပြီးသတ်
 စွန့်လွှတ်လိုက်ကာ ကျွန်ုပ်သည် သိရှိတ်လအတွင်း
 နစ်ဝက်ကျောင်းပိတ်ရက်ရသည့် အခါမှုစဉ် တက္ကသိုလ်
 ကျောင်းတော်ကြီးမှထွက်ခဲ့၏။

ဥရောပတိက်တွင် မြို့နှစ်အရေး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည်ပင်
 ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမလွှဲဖြစ်ရမည့်အရေး ကို ကျွန်ုပ်၏အသိဉာဏ်အတွင်း ထင်းခန့်
 လင်းလက်စေတော့၏။ ထို့ထက်စောစွာကပင် ၁၉၃၉-၄၀ ခု လောက်၌
 ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်မည့်အရေးကို ကျွန်ုပ်တို့တစ်စု တွက်ဆပီးဖြစ်၏။

ထိအချိန်လောက်တွင် လက် နက် ဖြည့်တင်းရေး ကိစ္စများသည် နိုင်ငံကြီးများ၏
လုံးဝပြီးစီးမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ကမ္ဘာနှင့်အမျှ စစ်မီး လောင်ကျမ်းချိန်တွင်
တို့ပမားများမည်သို့ခြေလှမ်းလှမ်းကြမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့လူစုမတွေးဘဲ မပြော
ဘဲမနေနိုင်ပြီ။ ပြောဆိုဆွေးနွေးကြ၏။

သို့သော် ထိအခါက ကမ္ဘာစစ်ကြီးမလွှဲဖြစ်တော့မည်ကို တွက်ဆမိရုံသာ
တွက်ဆမိ၍ ကေန်အတိအကျ ကား ပြောဆိုနိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်သော်လည်း
မြှေးနှစ်မြို့၏ အင်္ဂလာရိနှင့် ချိန်ဘာလိန်သည် မိမိနိုင် ငံတော်ကြီး၏
ရုက်သိက္ခာကိုမျှ မင့်မတောက်နိုင်ရှာတော့ဘဲ
ဟာရ်ဟစ်တလာကြအေးနှစ်သိမ့်စေရေး အတွက် ဦးနိုင်လိုက်သည့်အခါတွင်ကား
ကမ္ဘာစစ်ကြီးတံခါးဝါး ဆိုက်ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်းကို သည်း ထိတ်ရင်ဖို့
သိရှိရလေတော့၏။

ကမ္ဘာစစ်ကြီး အမှန်ဖြစ်ရောတော့မည်။ ဗမာအခြေကား အသိနည်း။
ဗမာတွေဘာလုပ်ကြမည်နည်း။ ဤ ပြဿနာများကား ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်
အလျှို့လျှို့တသို့ကြီး ပေါ်လာလေတော့၏။ တစ်ခုတည်းသော အစိ ဌာန်ကို
ရုတ်ခြည်း ကျွန်ုပ်ပြုလုပ်လိုက်၏။

"င့်အတွက် ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေတော့၊ နိုင်ငံရေး ပါယ်အတွင်းသို့
ခြေစုံပစ်၍ စွဲတ်ဆင်းကာ ငါ၏နိုင်ငံ လွှဲတ်လပ်ရေးအတွက် မနေမနား
စွန်စားလုံးပမ်းတော့အဲ"

ဤအစိုးကြီး သန်သန်ကြီး ပြုလုပ်မိတော့၏။ မည်သူသည်
ဤသို့အခါကောင်း အခွင့်ထူး ရွှေလမ်းမ ကြီးဖြူးနေသည့်အနိုက်မျိုးတွင်

ကိုယ့်နိုင်ငံအတွက် စွန့်စားရေးကို လက်လွှတ်ခံနိုင်ဖြစ်မည်နည်း။ ဟိသစ္စံ၊
 ထိစကားမှန်၏။ ကျွန်ုပ်အတွက် မှန်လှ၏။ ကျွန်ုပ် လက်လွှတ်မခံ။
 စွမ်းအားရှိသလောက် ကိုယ့် လူမျိုး ကြံတွေ့ နေရသော ကြမ္မာဆိုးကို
 ကပြောင်းကပြန် မောက်လှန်ထုတွေ အမြစ်ပါနတ်၍ ချေတော့ အံ့။
 သခင်အစည်းအရုံး မှ တစ်ဆင့် နိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွင်းသို့
 ကျွန်ုပ်စတင်ဆင်းသက်မိခဲ့ လေသည်။

"ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးအရေးတော်ပုံစာတမ်း"မှ ဗမ္မာဓာတ်သတင်းစာ၊ (၁)သိရှိတ်လ
 ဘဇ္ဇာ-ရန်၏။

J/(က)

လူငယ်ကလေးတစ်ယောက်မျှသာဖြစ်သော (ပိုလိုရန်အောင်)သည် ဟိုင်လီသဘာဌား၏ ဝမ်းထဲ ၌ အုန်းသီးများထားသော အခန်းအတွင်း၌ သခင်အောင်ဆန်းကို တစ်စွဲတစ်စွဲငါး အကဲ ခတ် နေမိသည်။ ဘယ်ကိုဘွားကြမည်ဆိုတာ သူမသိပါ။ သို့သော် သခင်အောင်ဆန်းကို သူ လေးစား ယုံကြည်ပြီး ဖြစ်သည်။ ဘူးရင်ထဲက ဖွင့်ဟမေးမြန်း စပ်စုချင်စိတ်တွေကို မျှသိပ်ထားရသည်။ ကိုလိုနိုး မိုင်း မှ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်မြောက်ရေး ရန်းကန်လှပ်ရားမှ အရှိန်အဟုန်ကို သူ ထိတွေ့ခံစားရပြီးဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းကြောင်း အတိုင်းပင် သူတို့ဘွားနေကြသည်။ ခရီးစဉ်၏အကျိုးသက်ရောက်လာမည့် အခြေအ နေ အရပ်ရပ် ကို သူ ဘာမှာကြိုတင်ခန့်မှန်းတွေးတောနိုင်ခြင်း မရှိသော်လည်း သူ ယုံကြည်စိတ်ချသော	သခင်လှမြိုင် အမြတ်အမြတ်
---	----------------------------

တော်လုန်ရေး ကြယ်ပွင့်နှင့်အတူ ကြိုကဲသို့ လျှို့ဝှက်ခနီးထွက်စွာခဲ့ရခြင်းကပင် သူ့အတွက် အထူးပင် ရင်ခန်းကြွေးစေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏အတွေးသမားဟန်ကတော့ မပေါ်ကို။

ရေနံချောင်းမြို့၊ အမျိုးသားကျောင်း(နေရာင်နယ်စကူးလု)တွင် နေခဲ့ရသော ၄ နှစ်ခန့် ကာလတွင်လည်း ကောင်း၊ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်ကြီးတွင် ၆ နှစ်ခဲ့မျှ နေခဲ့စဉ်တွင်လည်းကောင်း၊ ၂မာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်မ တော် စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိဘဝတို့နှင့် ဖဆပလ္မာဏ္မာဝတွင်လည်းကောင်း၊ သူ၏အတွေးသမားဟန်မှာ မြန်မာတို့၏သမိုင်းအလွမ်းဖြစ်စဉ်ထဲက နိမိတ်ပုံစုံတစ်ခုသမ္မယ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ့ခေတ်ပြိုင် များက ပြန်လည်စဉ်းစားသတိရကြတိုင်း ထိုပုံရိပ်ကလေးသည် ဟိုနေရာက ပေါ်လာ၊ ထောင့်က ပေါ် လာဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ အတွေးနယ်ခဲ့သူတစ်ဦး၏ အသွင်၊ အဝတ်အစားဟန်ပန်ကို ဂရုမစိုက်၊ အမြဲတ စေ စဉ်းစားနေတတ်ဟန်၊ စကားဖြောသည့်အခါ မလိမ့်မညာ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း။ သူ စာဖတ်ဝါသနာကို စွဲစွဲလမ်းလမ်းဖြစ်ခဲ့သည်မှာတော့ ရေနံချောင်းမြို့၊ အမျိုးသားကျောင်း(နေရာင်နယ်စကူးလု)တွင် နေစဉ် ကတည်းက ဖြစ်သည်။

(က) ပိုလ်ချုပ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် စာရေးခြင်း၌ ဝါသနာထံခဲ့၏။ တြေားကလေးများ ကစားနေသော လည်း ငါးမှာ ဖတ်စာအုပ်များ ဖတ်ခြင်း၊ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် လက်ရေးကျင့်ခြင်းတို့ဖြင့် အနား ပေးချိန် ကုန်လွန်သည့်တိုင်အောင် အပျင်းဖြေလျှို့၏။

(ခ) ရေနံချောင်းမြို့၊ အမျိုးသားကျောင်း၊ ၈ တန်းတွင် ပညာသင်ကြားနေသော ကိုအောင်ဆန်းကို ရှုံးလေ့-

တစ်ရုတ်ပါ စာအုပ်ကို လမ်းလျှောက်ရင်း ဖတ်သွားတတ်၏။ မည်သူက
လမ်း၍ နောက်ပြောင် သည် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဆက်ခေါ်ငွေသည်ဖြစ်စေ၊ ငါးမှာကား
မကြားသက္ကာသို့သာ သွားမြှု သွားလျက် ရှိခဲ့လေသည်။ အပေါ်အပါး၊
ပွဲလမ်းသဘင်၊ ကတေးခုန်စားခြင်းများကို ဝါသနာမဂ္ဂီးစိုက်ဘဲ စာပေ နှင့်
အတေးကိုသာ ဂရိစိုက်တတ်လေသည်။

အမိမ့်သိပ္ပန်လာသောအခါတွင် သရေစာတစ်ခုခုကို ရှာစားပြီး လူရှင်းသော
တစ်နေရာရာတွင် တင်ပျဉ် ချိတ်ကာ အချိန်များစွာပင် စာအုပ်ကို စွဲလမ်းစွာ
ကြည့်ရှုတတ်လေသည်။ ကိုအောင်ဆန်း နှစ်သက်သော စာအုပ်များမှ
ဗမာရာဇဝင်များနှင့် ပျို့ကဗျာ၊ လက်ာစာအုပ်များဖြစ်လေသည်။ ပျို့ကဗျာ၊
လက်ာစာအုပ် များကို အာဂံဓာတ်နိုင်သည့်တိုင်အောင် **ကြည့်ရှုတတ်၏။**

တစ်ခါတစ်ရုံ ငြင်းနှင့်အတူ နေထိုင်သော
နတ်မောက်မြို့သားများဖြစ်ကြသည့် အမိန့်တော်ရ ရှေ့နေများ ဖြစ်က သော
ဦးသသက်နှင့် ညီးသရမ်းတို့အား စာအုပ်ပါအကြောင်းအရာများကို
စိတ်ရည်လက်ရည်ပြန် ပြောနေ တတ် လေသည်။ သူများ

နားမထောင်ချင်စေကာမူ ကိုအောင်ဆန်းမှာကား ကြမ်းပြင်ကို ရူးစိုက်၍
လည်းကောင်း၊ မျက်နှာပြင်ကိုဖော်ကာ ဦးခေါင်းကို ကုလားထိုင်နောက်မှုတွင်
တင်၍ လည်းကောင်း သူပြောချင်သမျှကို တန်းလျှောက်ပြောပြီးနောက်
"ဒါပါပဲ"ဟုဆိုကာ ငှါး၏အခန်းဆီသို့ မည်သူ့ကိုမျှ နှုတ်မဆက် ဘဲ
ထသွားတတ်လေသေးသည်။

(က) ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင်လည်း
မိဘရှိရာအိမ်သို့ ပြန်လေ့မရှိပေ။ သီတင်း ကျွတ်ကျောင်းပိတ်ရက်များနှင့်
နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်များ အတွင်း၌လည်း ကိုအောင်ဆန်း မှာ အိပ်ကာ
စားကာ လည်ကာပတ်ကာနှင့် ပြောပြောတန်တန် နေထိုင်မှုမျိုးဖြင့်
အချိန်ဖြုန်းခွင့်ကိုမရ ရှိခဲ့ပေ။ အစ်ကို ဖြစ်သူ ဦးဘဝင်းနှင့်
ကိုအောင်သန်းတို့၏ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းမှ သွားသင်မှုများ ကြောင့် အင်္ဂလာက်စာ
အကြော်ခြင်း များ တိုးတက်လာလေ့ရှိသည်။ တဖတ်ခြင်း၊ တစ်စာကုံးအရေးအသား
လေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့်သာ များသော အားဖြင့် အချိန်ကိုကုန်လွှန်စေခဲ့ရကြောင်းနှင့်
ပြောပြုဖူးလေ သည်။

(ဃ) တအကွန်ဖတ်သော ကိုအောင်ဆန်းသည် မိမိရရှိထားသော
ဗဟိုသုတန်း အသိဉာဏ်များကို အရင်းတည်ကာ အပြောအဟောဘက်သို့
ချင်းနင်းဝင်ရောက်လာလေပြီ။ အပြောအဟောသန်လှ သော တဗ္ဗာသို့လဲ
ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်းအား ရှုံးလေ့-

"ရော်မျှင် နက်တတ်သည်ဆိုသကဲ့သို့ သူသည်လည်း
သူ့စိတ်ကူးနှင့်သူ လူတစ်ကိုယ်ထင် တစ်လုံးဆိုသိသကဲ့သို့ သူ့လမ်းစဉ်အတိုင်း

လေ့လာပြုကျင့်နေပုံရ၏။ သူအဖို့ မူမပြောင်း၊ ညာနေ တိုင်း သူသည်
သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော သူအသိ သူငယ်ချင်းဟု အသိအမှတ်ပြုခံရသူ သုံးလေး
ပေါ်က်နှင့် သူအခန်းရှေ့၊ စကြံးတွင် စကားပြောလေ့ရှိ၏။ သူပြောသမျှမှာ
ကျောင်းစာနှင့်မဆိုင်၊ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ မပါ။ မိန်းမပြသာနာအကြောင်း မစွက်၊
သက်သက်ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေးတို့နှင့် သာ အခါကာလကို ကုန်လွှန် စေသည်။

သူသည် တိုင်းပြည်အသီးသီးက ပညာရေးစနစ်ကို မည်မှာ
လေ့လာထားသည်မသိ။ တစ်ပြည်ပြီး တစ်ပြည် အကြောင်း ဓမ္မကတိကအလား၊
ပိဋ္ဌပိဋ္ဌသားညှပ်၍ ဟောသည့်အလားအကိုးအကားပါ ရွတ်၍ ပြောနိုင်၏။
နားထောင်သူများ ပျော်စရာကောင်းသလောက် သူအတွက် စိတ်ဝင်စားကာ
ပျော်ရွှေ့သော အမူအရာ တွေ့ရ၏။ တစ်ခါတစ်ရုံ မောင်မှန်းသတိမရ၊ မီးပွင့်လာမှ
သိကြရ၏။"

(c) ကျောင်းဆောင်၍လည်းကောင်း၊ တ-က-သို့လည်းကောင်း၊
တရားဟောပွဲ၊ စကားပြောပွဲများကို ကျင်းပလေ့ ရှိရာ စကားပြောပွဲမှန်သမျှကို
ကိုအောင်ဆန်းမှာ လွှတ်သည်မရှိ၊ မှန်မှန်တက်ရောက် နားထောင်လေ့ ရှိ၏။
တရားပွဲမှန်သမျှ သူမသွားသည်မရှိ။ တရားပွဲ၊ စကားပြောပွဲအပြီး ပရိသတ် ထဲမှ
ပြောခွင့် ဆိုခွင့်ပြုသည်ဟု သဘာပတိလုပ်သူက ကြေညာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
ကိုအောင် ဆန်းသည် ဖျတ်ခနဲ့ တရောင်ရောင်မှထ၍ စကားပြောတတ်၏။
စကားပြောပွဲ၍မှ အကြောင်းမရွေး ဝင်၍ ပြောလေသည်။ ပြောစရာ
အကြောင်းများကို စိတ်ပါလက်ပါ နက်နက်နဲ့တွေး၍ပြော ၏။

သူ၏ အတွေ့ဖွံ့မှ အထက်ပါကောက်နတ်ချက်အကြောင်းအရာများကို
ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် စာဖတ်ခြင်း၊ စာရေးခြင်း နှင့် ဟောပြောခြင်းတို့တွင်
မည်မျှအပတ်တကုတ် အာရုံစုံစိုက်၍ ကြီးစားအားထုတ်ခဲ့သည် ကို
သိသာနိုင်လေသည်။

၁၇ နှစ်သားမှာ ရေနံချောင်းအမျိုးသားကောင်း (နေရာင်နယ်စကူးလု)မှ
၁၀ တန်းအောင်ပြီး ရန်ကုန်ယူနိုင် ဗာစီတိသို့ သူရောက်လာသည်။ ၁၉၃၂
ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ ထိုမှစ၍ သူသည် အလွန်တရာဂုဏ်သိက္ခာကြီး ကျယ်လှသော
ရန်ကုန်ယူနိုင်ဟဲစီတိုးကြီးတွင် ၆ နှစ်ခဲ့ကြောမြင့်ခဲ့သည်။ ဤလူငယ်တစ်ယောက်နှင့်
သူ၏ ပရဝက်က မြေကောင်း ယာကောင်းနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
ရာဇဝင်ခေတ်နှင့် သူရဲ ကောင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
ချစ်သူနှင့်အိမ်မက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စွဲဦးနှင့် ဥဉ်ဌာက်ကဲ့သို့လည်း ကောင်း
အလိုအပ်ဆုံးအချိန်မှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မေ့မရအောင် အကြောင်းဆက်ပေါင်း
ဖက်တွေ့ဆုံးမြှုပ် ကြသည်။

သူသည် ကိုလိုနိဂုံးစေတဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး ဂုဏ်ဝါဒတဲ့
ပုံရိပ်သစ်ဖြစ်သည်။

အဝတ်အစားကို ဂရာမစိုက်၊ သုန်မှုန်သောမျက်နှာထား၊
အတွေးတစ်ခုခုနှင့် သွားလာဟန်၊ တတ္တာသီလာ ကံကော်ရိပ် တွင်
ရေ့ဗျာင်းတစ်ခုလို သူလျော်က်လုမ်းသွားခဲ့တာကို စစ်ကြိုးစေတ်၏နေရာင်များ
အောက် တွင် သူ၏မိတ်ဆွေများက တွေ့လိုက်ခဲ့ကြရသည်။ ဒါတွေက နောင်အခါ
သူတို့ပြန်တွေးကြ သော အခါ အမှတ်တရတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

(ဟောဒါတွေက အထူးရင်ခန်ဆွတ်ပုံးဖွယ်ကောင်းလှသည်။)

အဲဒီအသက် ဂုဏ္ဍာယ် လူငယ်က ဂွဲလောကမဂ္ဂရင်းကြီးရဲ့
အင်လိပ်မြန်မာဆောင်းပါးရှင် တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပေသည်။ သူသည်
အိုးဝေမဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သူ၏နာမည်ကျိုး "နိုင်ငံရေး
အမျိုးမျိုး"ဆောင်းပါးကို ဒဂုံးမဂ္ဂရင်းကြီးတွင် ရေးသားသွားခဲ့သည်။

ကဗျာဆရာတိုး အဂိန်တာရာက သူတွေ့ခဲ့သော ကိုအောင်ဆန်းကို "သမဂ္ဂဥက္ကာမြှော်ဖြစ်သော ၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ်က သူသည် ဘီအယ်လ်တန်းတွင်ရှိခြုံပဲခုံးကော်ငါးဆောင် အလယ်ထပ်တွင်နေသည်။ သူ၏အခန်း သည် သပ်ရပ်ခြင်းကင်းမဲ့၏။ အခန်းတွင် စာအုပ်များပြည့်နှက်၍နေ၏။ စာအုပ်များသည် စားပွဲပေါ်တရာ့၍၊ ဘီဦးပို့တရာ့၍၊ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်တရာ့၍၊ ပြန်ကြောရန်းရင်းဆန်းတော်ဖြစ်၍နေကြ၏။ သူသည် အင်မတန် စာဖတ်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်၏။"

ရှည်များများ အနားတစ်ပိုက်မှာ အတွန်ကလေးတွေပါသည့်
 ရေတာမာရွတ်ခြောက်တွေ၊ မြေပေါ်ဆင်း သက်ချိန်မှာပင် ကန္တဗျာများ
 ဟန်ကလေးတွေပါနေသည့် ကုံကော်ရွှေက်ခြောက်တွေ၊ အရွက်ဖားဖား
 တောင်ပိန္ဒြေရွှေက်ခြောက်တွေက နွေဦးလေထဲမှာ လွှင့်နေကြသည်။
 ဆောင်းနှင့်နှင့်နေအကူး၊ ကိုအောင် ဆန်း၏ဆံပင်များသည် တစ်ခါတစ်ခါ
 ရှည်လာကြသည်။ ဆီမထည့်။ ဆံပင်မညှပ်ဖြစ်၊ ခြောက်သွေ့သွေ့
 ပွဲယောင်းယောင်း။ ထိုဆံပင်အကြောင်း ပြောရပျော် ပြန်ဝင်လောက်တွေပါသည်။

တောက်လျှောက်တွေ့ခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်။ သူ ဟိုင်လီသဘာ့ ကြီးနှင့်
ထွက်သွားပြီး မြန်မာပြည်တစ်ခေါက် တရာ်တစ်ယောက်လို ဘောင်းသီး၊
အကျိုဝတ် သွားတု တပ် ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲ လုပ်ပြီး ပြန်ဝင်လာသောအချိန်မှာပင်
သပ်သပ်ရပ်ရပ် ညှပ်ထားသောဆံပင်က ဖီးသင်၍ ရအောင် အတော်အသင့်
ရည်သေးသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် သူ လက်ထပ်ပြီး ဒေါ်မောင်နှစ်ဦး ယဉ်တွဲထိုင်လျက်
ရိုက်ကူးထားသော ဓာတ်ပုံတွင် သူ သည် ဆံပင်တို့တိုကလေးနှင့်ဖြစ်သွားသည်။
ထိုမှသည် သူကျဆုံးချိန် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ နောက်ဆုံး နေ့ရက်
အထိဖြစ်သည်။

သူ ၂၂ နှစ်အရွယ်လောက်က ကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ပြီး လက်နှစ်ဖက်က
စားဖွဲ့ပေါ်တင်လျက် ရိုက်ကူး ထားသော ဓာတ်ပုံတွင် ဆံပင်ကကြည့်ကောင်းသော
မတိမရည် အသင့်အတင့်ဟန်နှင့် ပြီးခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသော သူ၏မျက်နှာကလည်း
အဲဒီပုံထဲမှာတော့ ပြီးယောင်ယောင်ဖြစ်သည်။ ဆံပင်ကတော့ ဆီ ထည့်ပြီး
ဖြေးထားခြင်းမဟုတ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်မည်ဆုံး၍ မြောက်သွေ့ပွဲယောင်းသော သူဆံပင်
ကို လက်နှင့် အသာ သပ်တင်ရုံ တင်ထားခဲ့လိုက်သလိုပင်။ သို့သေား
သူ၏နီးကြားထက်သန်သော လုလင်ပုံရိုပ် က တော့ အထင်းသား
ပေါ်လွင်လျှက်ရှိသည်။ မျက်လုံးတွေက တောက်ပနေကြသည်။

သူ၏လွှာတ်လပ်ရေးအပေါ် အစွဲအလမ်းကြီးမှု၊ အာရုံစုံစိုက်မှုများကို
သူ၏မိတ်ဆွေများက တစ်ညီတစ် ညွှတ် တည်း ပြန်လည်ပြောကြ၊
မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော် တို့နှင့် တွေ့ဆုံးတိုင်း တော်မြေးစကားကို မပြော၊
လွှတ်လပ်ရေးအကြောင်းကိုသာပြောသည်။ အချိန်နာရီရှိသမျှ လွှတ်လပ်ရေး
အတွက် အမြတမ်းအလုပ်လုပ်ဖို့သာ စိတ်တောနေသည်။ သူမှာ လွှတ် လပ်ရေး
အတွက် စိတ်တောလွန်းချုံသာ အခြားသူများက ခေါ်လျှင် ကြားချင်မှုကြားသည်။
သူများပြောလျှင် ဂရာတစိုက် နားထောင်ချင်မှ နားထောင်သည်။ သူဘာသာ
စဉ်းစားနေသည်သာဖြစ်သည်။

တစ်ခါက သူနှင့် ကျွန်တော်အစည်းအရုံးမှ မောင်ဂိုမာရီလမ်း (ယခု
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း)အတိုင်း ခြေကျင့် လျောက်လာကြသည်။

သွင်ရုံအနီးတွင် သူအား လူတစ်ယောက် နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ သူက မူ
ပြန်၍နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ သူကမူ ပြန်၍နှုတ်မဆက်ဘဲ ခေါင်းစိုက်စိုက်ဖြင့်သာ
"တောတောက ခင် ဗျားကို လူတစ်ယောက်က နှုတ်ဆက် သွားတယ်။ ခင်ဗျား
မကြားဘူးလား"ဟုမေးရာ "ဟင်"ဟုသာ ကျွန်တော့အား တစ်ခွန်းတည်း ပြောပြီး
သွားမြှုဆက်သွားခဲ့သည်။ ဤသည်တို့ကြောင့်ပင် သူအကြောင်း ကို မသိသူများက
လူတစ်မျိုးပဲ၊ ဆိုရယ် မဖြစ်ဘူးဟူ၍ စွဲပွဲကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ရင်းနီးသူတွေဖြစ်ခဲ့ကြသည့် ဦးအုန်းမြင့်နှင့် သခင်တင်းဦး
(ယခင်မြန်မာ့အသံ)တို့က ပြန် လည် မှတ်တမ်း ရေးသား ထားခွဲချက်များပင်။

ကုပ္ပါဒရာကြီး ဒဂုံးတာရာက "သူတွင် ဝတ်ကောင်းစားလှပတ်ကာ၊
စကားလုံးအလုများကို ရွေးချယ် ဟောပြောကာ၊ လူအကြိုက်လိုက်၊ လူများနှင့်
သင့်မြတ်အောင်လုပ်ကာ မီးစင်ကြည့်ကသော ကျပန်း နိုင်ငံရေး သမား မျိုး နှင့်
ကွာသည်။

သူတွင် နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်ကလွှဲ၍ အခြားကိုယ်ရေးကြီးများမှာ
ကိုယ်ရေးအာသာဆန္ဒ၊ ကိုလေသာ ရမွှေ့က်တို့နှင့် ရောထွေးကပ်ဖြေခြင်းမရှိ"ဟန္တ၍
ဆရာဒဂုံနတ်တာရာက သူရဲ့ခံစားတွေ့ရှိချက်များကို ရိုးရိုး ရှင်းရှင်း နှင့် ထိတိမိမိ
ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။

ကိုလိုနီခေတ်ကြီး အားကောင်းစဉ် တောက်လျှောက်မှုနှင့်ဆန္တခဲ့ခါက
ထန်ပြင်းရှိုင်းပိုင်းနေလေသလား ဒါပေမယ့်ဒီလူငယ်ပဲ "လွှပ်လပ်ရေး"
သူတွေ့ခွင့်ကြံ့ရှုံး အိပ်မက်၊ အိပ်မက်၊ အိပ်မက်၊ အိပ်မက် ကြောကွဲ ဖုံးပျက်
နှစ်သိမ့်ရဲတယ် လွှာတ်လပ်ရေး ရွှေသားမီးလျှံး သူ့အတွက် မဟုတ်တဲ့ဒီ
အလင်းတန်း ဆီး တန်းတန်းစွဲပြီး ကြယ်တံ့ခွန်နောက်က အမြိုးတန်းလို့
ဘဝကိုချိတ်တွယ်သွားခဲ့ ဒီအတွက်ဖြင့်၊ အသင့်ပဲ တစ်ဘဝ လုံးလုံး
အပြီးပုံးပေးရဲ့လိုသလို သုံးပေတွေ့ နေ့ရယ် ညရယ်မရှိ၊ အချိန်မရွှေး ထမင်းမေ့
ဟင်းမေ့ အအိပ်မေ့ စက္ကန့်တိုင်း အရေးကြီးပြီး တို့တောင်းတဲ့ ဒီဘဝကို
ကြိုသိခဲ့လေရော့ သလား Left, Right နှစ်ဖက်လုံးကို ဖြည့်ထားသွားခဲ့တယ်
အသင့်ထားရ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ ကိုသူသယ်တော့မှ အကြွေး မထားခဲ့ပေ။

ဟိုင်လီသဘာ့ကြီးနှင့် ထွက်ခွာလာမည့်နှစ်မှာပဲ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအင်အား
ပေါင်းစုအသီးသီးပေါင်း စည်းပြီး သမိုင်းဝင် "ဗမ္မာ့ထွက်ရပ်ရိုက်ကြီး"
စတင်ထူထောင်တော့ အဖွဲ့အစည်း မူဝါဒ လမ်းစဉ် တစ်ခုကို ရေးဆွဲခဲ့ ကြရသည်။
သခင်တင်မောင် (ကျံ့မေဝေး)က အဲဒီတုန်းက သူ့ကိုယ်တွေ့ကို
မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။

"တစ်နေ့တွင် ဗမ္ဗာထွက်ရပ်ဂိုက်း အာကာပိုင် အမူဆောင်
 အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ရန် ကျောင်းသားမဂ္ဂမှ သခင်ပလိုန်း၊
 တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ သခင်အောင်ဆန်း သခင်လှဖေ (ပိုလ်လကျာ) နှင့်
 ကျွန်တော်တို့ ဒေါက်တာဘမော်အီမိုသို့ သွားကြပါသည်။ အစည်းအဝေးတွင်
 ဗမ္ဗာထွက်ရပ်ဂိုက်း ဂါဒစည်းမျဉ်း နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ရေးဆွဲရန် အဖွဲ့၏ယောက်ရု
 ွဲ့ရာတွင် ဒေါက်တာဘမော်က ချယ်ယာမင်၊ သခင်အောင်ဆန်း က
 အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် အခြောင်းချင်ရပါသည်။

အမူဆောင်များက ငှါ်အဖွဲ့၏ စည်းမျဉ်း၊ ဂါဒနှင့်
 လုပ်ငန်းစဉ်အကြမ်းမှုကို မည်သည့်နေ့တွင် တင်ပြနိုင် မည်နည်းဟု မေးရာ
 ဒေါက်တာဘမော်က တန်းနှေ့ ပုပ်အတွင်း တင်ပြမည်ဟု ဖြေသည်ကို
 သခင်အောင်ဆန်း က ဒီလောက်အလုပ်ကလေးကို ဒီလောက်အချိန်ယူ
 လုပ်နေလျှင် ဗမ္ဗာ လွတ်လပ်ရေးကြီး သာဆိုလျှင် သင့်နှင့် ပြီးနိုင်ပါမလားဟု
 ပြောကာ" "ကဲ၊ ခင်များတို့ လက်ဖက်ရည် သောက်နေတုန်း ကျပ်ပြီးအောင်ရေးပြီး
 ဂနာရီအတွင်းတင်ပြမည်"ဟု ပြောကာ အခန်း ထောင့်တစ်ခုသို့ ၂၁ သွားပြီး
 ရေးလေတော့၏။

အားလုံးသော လူကြီးများမှ အုံအားသင့်ပြီး ရေးလေတော့၏။
 အားလုံးသော လူကြီးများမှ အုံအားသင့်ပြီး တောင့်နေကြရပါသည်။ ဂနာရီခန်း
 အကြာတွင် အက်လိပ်လိုရေးထားသော သူ၏အကြမ်းမှုကို တင်ပြ ပါတော့သည်။
 စကားလုံးအနည်း ထောင်ပြုပြင်သည်မှတစ်ပါး အားလုံးသောအချက်များကို လက်ခံ
 လိုက်ကြရပါသည်။ ကြိုတွင်မှ လူကြီး ပိုင်းနိုင်ငံရေးသမားများသည်

သခင်အောင်ဆန်း၏ ထက်မြက်ပုံ၊ အဘက်ဘက် က အရည်အချင်း
ပြည့်စုံပုံများကို တီးတိုးချီးမွမ်းကြပါတော့သည်" ဟုတ်သည်။ တကယ်တော့
သူကရဲစ်လှစာသော သည်နိုင်ငံအတွက်ဆို အိပ်မက်ထဲတွင်ပင်
ဟောင်ယမ်းငါ့ခဲ့ရတာပါ။

ဟိုင်လီသဘောကြီးသည် ပင်လယ်ဝပင် မှန်တိုင်းမိလျက်ရှိသည်။
လိုင်းလုံးကြီးများသည် သဘော ကြီးကို ဆွဲယူ မြှုပ်ပစ်မတက်။ သဘောကြီးသည်
လူးလိမ့်ကာ ဦးကြီး ပြန်မေ့လာလိုက်။ ရေတွက် ကုန်းပတ် ပေါ် ကနေ
ပြေးဆင်းသွားကြပြန်သည်။ အပြီးမသတ်။ နောက်ထပ်လိုင်းလုံးကြီးများသည်
ဒေါသတကြီး ရိုက်ပုတ် ရန် ပြေးလာကြပြန်လေသည်။

မူးမေ့အော့အန်ကြ။ စားပွဲကုလားထိုင် ပစ္စည်းပစ္စယတွေ အလဲလဲအပြီးပြီး
ဖရိုဖရဲ့၊ ပင်လယ်ကြီးရဲ့ ဟူးဟူး ထန်ထန်အော် ညည်းသံ။

သခင်အောင်ဆန်း က အုန်းသီးတွေထားသော အခန်းထဲမှာ
အော့အန်သည်။ အုန်းသီးတွေက ဗရမ်းပကာ ဟိုလိမ့် သည်လိမ့်။

ဟိုင်လီသဘောကြီး၏ ကမ်းမမြင် ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲမှ ဥဉ်သံကြီးက
သားပျောက်တဲ့အမေ တစာတာ ဟစ်ကြွေး အော်မြည် သံကြီးလို ဖြစ်နေသည်။
သူ့မီးခိုးများသည်ကား အေးလျားဆံနှယ်မျှင် များ လေတွင် လွန်လူး နေဟန်
ဆင်လှသည်။

အမေ....ဟုတ်သလား။

တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကောင်းစားရေးအတွက် မိခင်၏သံယောဇုံကို
ကြီးစားဖြတ်ခဲ့ရရှာသော သခင်အောင်ဆန်း...သူတွေထွေရာရာ ထုတ်မပြောဘဲ
ရင်ထဲမှာသာ သိမ်းပုဂ္ဂိုလ်သွားခဲ့လေသည်။

အဲဒီအကြောင်း ကို အောက်ပါအတိုင်း သခင်လှဖောက ကြေကွဲဖွယ်
ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဖူးလေသည်။

"သခင်အောင်ဆန်းသည် သခင်ဖြစ်လာပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်
မိခင်ထံသို့ မပြန်သလောက်ပင် ရှိခဲ့သည်။ တစ်ခါသော် သူမှုမိခင်ကြီးသည်
သူနှင့်တွေ့ရန် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းလာ၏။ ရန်ကုန်တွင် ကြည့်မြင်တိုင် ရှိ
ဆွေမျိုးများတံ့၌ တည်းနိုသည်။ အောင်ဆန်းသည် သူမှုမိခင်နှင့်တွေ့ဆုံးရန် အသွား
တွင် ကျွန်တော့ ကိုလည်း အဖော်ခေါ်သွားလေသည်။ မိခင်ကြီးသည်
အလွန်စိတ်ပူပန်စွာနှင့် . သူအား ကြင်နာ ယုယ္စာ
ကြည့်ရန်းမေးခွန်းပေါင်းများစွာကို တတွက်တွက် မေးနေတော့သည်။

သို့သော် အောင်ဆန်းသည် ခေါင်းအောက်ငံ့ကာ မတုန်မလှပ်ထိုင်နေပြီး
တစ်ခါ တစ်ခါမှ သူမှုမိခင် ကြီးအား ခိုးကြောင်ခိုးပုဂ္ဂ ဖော်ကြည့်ဖော်ရလေသည်။
သူ၏ အေးတိအေးစက် နိုင်လှသော အမူအရာ ကြောင့် ကျွန်တော်ပင်လျှင်
ကြားက စိတ်တို့လာမိသည်။ သူ၏အဖြေများသည် တို့တောင်း၍ အေးစက်စက်
နိုင်လှသည်။ ၁၅မိနစ်၊ မိန် ၂၀ခန့်သာ ရှိသေးသည့်တွင် ထ၍ ပြန်ရန်
သူဟန်ပြင်တော့သည်။ ပြန်ထွက် လာတော့သည်။ မိခင်ကြီးအား
နှုတ်ပင်မဆက်ခဲ့ချေ။

သို့သော သူသည်တစ်လမ်းလုံး စကားမပြောဘဲ ဖြမ်ချက်သား
 ကောင်းလှသည်။ အပြင်တွင် ဖော်မပြောဘဲ စိတ် တွင်သာ ကြိတ်၍ ချစ်ခင်နေရသော
 မိခင်ကြီးအကြောင်းပိုပင် သူစဉ်းစားနေဟန် တူပေါသည်။ သူ့မိခင်ကြီး
 ပြန်သောနေ့တွင်လည်း ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဘူတာရုံသို့ လိုက်ပို့ကြသည်။
 ဘူတာရုံ တွင် အောင်ဆန်းသည် ခေါင်းငံ့ကာ ဖြမ်ချက်သားကောင်းလှသည်။
 အပြင်တွင် ဖော်မပြု ဘဲစိတ်တွင်သာ ကြိတ်၍ ချစ်ခင်နေရသော
 မိခင်ကြီးအကြောင်းကိုပင် သူစဉ်းစားနေဟန် တူပေါသည်။

သူ့မိခင်ကြီး ပြန်သောနေ့တွင်လည်း ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်
 ဘူတာရုံသို့ လိုက်ပို့ကြ သည်။ ဘူတာရုံ တွင် အောင်ဆန်းသည်
 ခေါင်းငံ့ကာဖြမ်ချက်သားကောင်းနေပြန်သည်။ မီးရထား စထွက်လျက်ထွက်ခြင်း
 သူသည် ရုတ်တရက် ထိုင်ချလိုက်ကာ ရထားပြတင်းပေါက်မှ
 ခေါင်းပြုကာသားအားစိုက်ကြည့်နေရာသော မိခင်ကြီး ကို ဒုးထောက်၍ ကန်တော့
 တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘူတာမှ လမ်းလျှောက်၍ ပြန်လာစဉ် သူက
 "ကျွန်တော်ဟာ သားအငယ်ဆုံးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဟာတော်တော်လေးပဲ
 ပဲပွားရွာနေခဲ့မိတယ်။ စာလည်း အလွန်ရေးခဲတယ်။ ကျွန်တော်နိုင်ငံရေး
 လုပ်တာကိုတော့ ကျွန်တော့အမေဟာ အပြစ် မတင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့
 ခုလိုခပ်စွာစွာနေတာကိုတော့ သူမကြိုက်တာ အမှန်ပါပဲ။ ကျွန်တော် သနား
 တယ်မျှ"ဟု သူ့စိတ်တွင် ခံစားရချက်များကို ဖွင့်ပြော လိုက်တော့သည်။

(သခင်လှဖော် အမှတ်ရ ရေးသားချက်များ)

သခင်အောင်ဆန်း၏ ဖခင်သည်သူ ရေနံချောင်းမြို့၊ အမြိုးသားကျောင်း၊ ရတန်းတွင် ပညာသင်ကြား နေစဉ် ကတည်းက ဆုံးခွဲပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူ့တွင် ခင်တွေယ်စရာ၊ အားထားစရာ၊ ညာတာ စရာ ဆို၍ မိခင်ကြီး တစ်ဦးသာ ကျွန်ုပ်ပေါ်တော့သည်။

ယခုကား အမေနှင့် အပေးကြီးပေးခဲ့လေပြီ။ တမာပင်ရိပ်ကလေးတွေ၊
မန်ကျဉ်းရိပ်ကလေးတွေ နှင့်လည်း ပေးခဲ့ပြီ။ ကံကော်ပင်၊ အင်းလျား၊
ပဲခူးဆောင်၊ တကယ်တော့ အမေလိုပင် သူ့အနွဲအတာ ကိုခံယူခဲ့သော၊ သူ၏
ရာဇ်ဝင်မြောက် ဒုတိယမိခင်သဖွယ် သူ့ကို လုပဆင်းသစ်စေခဲ့သော ချစ်သော
ယူနိုာစီတီ ပရုဂ်၊ နှင့် လည်း ပေးခဲ့ရပေပြီ။

မုန်တိုင်း ကို လွန်ခဲ့ပြီးနောက် ဟိုင်လီသဘောကြီးသည် အရှေ့သို့
ဆက်လက်ခုတ်မောင်းခဲ့ လေသည်။

ပင်လယ်ကြီးသည် ဟို့စောစောက သူမဟုတ်ခဲ့သလို ယခုတော့
ဖိမ်သက်ပြန့်ပြီးနေပြန်ပါပေါ်။

သခင်လှမြိုင် (နောင်အခါ ရဲသော်သုံးကျိပ်ဝင် မိုလ်ရန်အောင်
ဖြစ်လာမည့်သူ)သည် ခါတိုင်းလိုပင် သူ့အတွေး နှင့် သူရှိနေသော
သခင်အောင်ဆန်းအပါးတွင် ထိုင်ရင်းတစ်စုံတစ်ခုမေး မြန်းလိုက်လေ သည်။

"အစ်ကိုကြီး ကျွန်တော်တိ၊ ဘယ်ကိုဘွားလိုက် ဘယ်ရောက်ကြမှာလ"

သင်အောင်ဆန်းက "အသာနေစမ်းပါပျာ၊ မဇေားစမ်းပါနဲ့၌" သူတိ။
အမြိုက်မြို့သို့ ရောက်သည်မှာ ၁၉၄၈ ပြည့်နှစ် ဉာဏ်လ ၂၄ရက်နေ့ဖြစ်သည်။

သူတိနှစ်ယောက်သည်   အိတ်ကိုယ်စီဆွဲပြီး   ဆိပ်ကမ်းသို့
 ဆင်းသက်ခဲ့ကြပြီးနောက်   ကမ်းပေါ်ဝယ်   မည်ကဲ   သို့သော
 ကံကြမ္မာမျိုးတိုးကြရမည် မသိကြရသေးသော်လည်း သူတို့ လူ့ဂုဏ်စီးနင်း လာခဲ့
 ကြရသည့်   ဟိုင်လီသဘောကြီးဆီကိုတော့   တစ်ချက်မျှ
 ပြန်လည်ကြည့်မိလိုက်ကြရပါသေး သည်။

ဟိုင်လီသည်   အဝေးမှ   အတောင်ညာင်းအောင်   ပုံခဲ့ရသည့်
 ကိုးကြာင့်ကိုးတစ်ကောင်းကဲ့သို့။   အမျို့စိုးမြို့။   ဆိပ်ကမ်း   တွင်
 အမောဖြေလျက်ရှိလေသည်။

နောက်ဆက်တွေ့စာမျက်နှာ

ဤနေရာ၌ အလျဉ်းသင့်၍ အခြားသော အကြောင်းအချက်တစ်ခုအဖြစ်
 ဖော်ပြုလိုသည်မှာ ဟိုင်လီ သည် ၂၀ရာစု၏ အလယ်ပိုင်းနှစ်ကာလများက
 မြန်မာ့သမိုင်း၏ ကံကြမ္မာများထဲတွင် အတ်ဆောင် တစ်ဦးသမ္မတ ပ ိုင်ခဲ့သော
 သဘောကြီးဖြစ်ပါသည်။ သူက Image ဆန်ပါသည်။ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်
 စစ်ပညာသင်ယူရန် B I A (Burma Independence Army) ဖွဲ့စည်း
 ထူးထောင်မိသည်   အထိအသုတ်လိုက်ခွဲ၍   ထွက်ခွာကြရနှု
 ဤဟိုင်လီသဘောကြီးနှင့်အတူ ရှိန်တန်မရှုံး၊ ကိုင်ရှိမရှုံး၊ ကိုဆိုင်းမရှုံး၊
 ကိုရှိရှိမရှုံးဆိုသော အခြားသဘော င စင်းပါဂင်ခဲ့ပါသေးသည်။ သို့သော် ဟိုင်လီ
 ကသာထူးခြားစွာ ပိုမိုကျော်ကြားသည်။ သူ့ကိုသမိုင်းက ပိုမြီးသိပါသည်။ နိုင်ငံက
 ပိုမြီးသိပါသည်။   ပြည်သူ့တို့ကပိုမြီးမှတ်မိခဲ့ကြပါသည်။   ဟိုင်လီသည်
 ရာဇ်၏မြှုတစ်ပွင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ ဒါကဖြင့် အနပညာမော်ဝင်နေသော

နှစ်များဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရေး မော်ရုံကြောမှာ လွင့်ပေါ့ သွားသော
 သမိုင်းနှင့်အနပညာ၏ ပုံရိပ်သွင်တစ်ခုကဲ့သို့ သော ဟိုင်လီက
 သူ၊ ကိုမှတ်မိစေအောင် သမိုင်းထဲမှာ ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားတဲ့ အနပညာရသကို
 သူ၊ ကိုယ်ပေါ် မမေ့မလေ့ရှုရစ်ပတ်လွမ်းခြား သွားလေသလားဟု ကျွန်တော်
 တွေးတော့ မိခဲ့ပါသေးသည်။

တည်နှုန်း

သခင်န - ဝါးနှစ်ရာသီ ဗမာပြည်

ဒဂုံနတာရာ - ရှုပ်ပုံလွှာ

ဒဂုံနတာရာ - ဖျတ်ခနဲတွေ့ရသော ရှုပ်ပုံလွှာကားချပ်များ

ဗိုလ်မှူးသာသောင်း - ဗမ္ဗာတော်လှန်ရေးသမိုင်း

တက္ကသိုလ်စိတ်တင် - ရဲသော်သုံးကျိုပ်မော်ကွန်း

မြဟန် - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းစာပေလက်ရာ

သုတေသနီမြင့်ထွန်း - အမြိုင်သို့လို့၍ ပုဂ္ဂိုလ်ခရီး

+++++

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလွှမ်းချင်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံကိုလိုနီသယမှ လွတ်မြောက်အောင်
ကြိုးပမ်းခဲ့သော အမျိုးသား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏
အမျိုးသားရေးကြိုးပမ်းမှုများနှင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို သူ၏
သွေးချင်းသားချင်း များကာလည်း မေ့နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့ကဲ့ သို့၊
သာမန် တိုင်းသူပြည်သား များကာလည်း မေ့ပျောက်လို့ရနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။
ဗိုလ်ချုပ်၏ ရုပ်ပုံလွှာသည်ပြည်သူ လူထု ၏ အသည်နှလုံးတွင်
စွဲဝင်ကျွန်ရစ်ခဲ့ပါတယား။

ဗိုလ်ချုပ်သည် အာဇာနည်သူရဲကောင်း မျိုးရိုးမှ
ဆင်းသက်လာသူဖြစ်သည်။ မှန်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ အဘိုး သည်

အက်လိပ်နယ်ခဲ့တိ။ ကျူးကော်သိမ်းပိုက်စဉ်က ခုခံတွန်းလှန်ရင်း ကျဆုံးခဲ့ရသော
တောင်တွင်းကြီး မြို့နယ် မြို့လှလင်သူကြီး ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံဦးမင်းရောင်
မဟုတ်ပါလော။

ကျွန်တော်သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အောက်မေ့သတိရတိုင်း
သခင်ကိုယ်တော်မူး၏ "အောင်ဆန်း တို့ ရွှေလရောင်အသိုး" ဟူသော
"ရွှေလရောင်"ကဗျာကို ပြေးသတိရမိသည်။ အမျိုးသားစာဆိုကြီး
သခင်ကိုယ်တော်မူး ရွှေလရောင်ကဗျာဖွဲ့စဉ်က ပိုလ်ချုပ်သည် သခင်အောင်ဆန်း
ဘဝ မှာသာ ရှိသေး သည်။ စစ်ရေးဘက္ကအညီရန် ပြည်ပသို့လည်း
ထွက်ခွာမသွားရသေး။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဘဝ မှုသည် သခင်ဘဝကို
ကူးပြောင်းလာခါစသာရှိသေးသည်။ တို့ဗုံး အစည်းအရုံး အတွင်းရေးမှုး
သာဖြစ်သေးသည် မဟုတ်ပါလော။ မူး၏ ရွှေလရောင်ကဗျာသည်
သခင်အောင်ဆန်းကို အာဇာနည် သူရဲကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင်
သွေးသစ်လောင်း ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါတကား။

မကြာမီ	သခင်အောင်ဆန်းသည်	ဗမ္မာထွက်ရပ်ဂိုက်းတွင်
အထွေထွေအတွင်းရေးမှုး	ဖြစ်လာသည်။	ဥရောပ တွင်
ဒုတိယက္ခာမာစစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွား	နေပါတကား။	သခင်အောင်ဆန်းလည်း
ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာ သွားသည်။	သိပ်မကြာပါ။	မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လာသည်။
ရဲသော်သုံးကျိုပ်ကို ဦးဆောင်၍ ဂျပန်ပြည် သို့ သွားရောက် စစ် ပညာသင်သည်။		
တို့နောက် ယိုးဒယားပြည် ဘန်ကောက်မြို့တွင် ဗုံး လွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်		

(ဘီအိုင်အော)ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ပိုလ်ချုပ်ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာ့မြေ ပေါ်မှ အင်္ဂလိပ် နယ်ခဲ့ တို့ကို တိုက်ထုတ်ခဲ့သည်။

ဂိတ္တဆို သဟာယဆရာတင်သည် "ဗမာ့သူရဲကောင်း သီးချင်းရေးစပ်၍ ပိုလ်ချုပ်ကို ချီးကျိုးရှက် ပြု ခဲ့ လေသည်။"

(ရာဇ်အထွေထွေနှစ်ရမည်၊ ဖောက ဝန်းလည်းထိုးလောက်တယ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ ပိုလ်အောင်ဆန်း ရယ်)၂။ တိုင်းပြည် ကျိုးစွန်း ခဲ့တဲ့ မျိုးကာနည်နွယ်၊ လွတ်လပ်ဖို့တို့များကို ကျွန်ုတွင်းမှုကယ်၊ တို့ဗမာစိုးမိုးဖို့ မျှော်ကြရာလို့၊ ပေါ်လာတယ်။

ယခု တိုင်းပြည်သူ လူထု နှုတ်များတွင် ရေးပန်းစားနေသော သီးချင်းတစ်ပုဒ်ပါတကား။

ကျွန်ုတ်သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကောင်းစွာသိမိလိုက်သူ မဟုတ်ပါ။ ပိုလ်ချုပ်တို့ လုပ်ကြခံရစဉ်က ကျွန်ုတ် သည် ဇန်သားအရွယ်။ မူလတန်းကော်မူးသား ဘဝသာရှိသေးသည်။ ထိုအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး မရသေး။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့ကို တော်လှန်ပြီးကာစ အချိန်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူတို့ လွတ်လပ်စွာ ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ် ဖောက်ကားနေကြပြီ။ လယ်သမားအလုပ်သမားများလည်း လုပ်ငန်းခွင် များသို့ ဝင်ရောက်နေကြပြီ။ ကော်မူးတွေဖွင့်ပြီ။

စစ်ကိုင်းမြို့ သည် ကျွန်ုတ်၏ကတိဖြစ်သည်။ တစ်မြို့လုံးစစ်သေား စစ်အက် အပြင်းအထေနအလူး အလဲ ခံခဲ့ ရသည်။ စစ်ကိုင်းတံ့ထားကြီးလည်း ကျိုးပျက်နေပါတကား။ မြို့ထဲတွင်လည်း မီးလောင် င့်တိကို မည်းမည်း များနှင့်

တဲ့ပုတ်များသာတွေ၊ ရသည်။ အခေါက်အော်းကြီး ကြီးမားမားဟူ၍ သိပ်မကျန်ပေ။ စစ်ပြီး ခုက္ခသည် များသည် မြို့ထဲသို့။ တဖွဲ့ဖွဲ့လာရောက်နေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့၊ မိဘားစုလည်း မြို့ထဲသို့။ မင်း နိုင်သေး။ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးမှာ ကွန်းခိုနေရသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့၊ မောင်နှမတစ်စုသည် တောင်ရှိုးမှ မြို့ထဲသို့။ ကျောင်းသွားတက် ရသည်။ တမာပင်တွေပေါ်သော ရန်နိုင်ရပ်ရှိုး မူလတန်း ကျောင်းလေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၊ နေသော တောင်ရှိုးနှင့် တစ်မိုင်လောက် ဝေးမည်ထင်သည်။

ကျွန်တော်တို့၊ ကျောင်းသည် ဂါတွင်းမှတစ်ပါး စနေ၊ တန်ံခွဲ ကျောင်းပိတ်သည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကျွန်တော် တို့၊ သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် ရောဂတီမြစ်ဆိပ်သို့သွားပြီး ရေကူးကြ၊ ပြေးကြ၊ လွှားကြ၊ စစ်တိုက်တမ်းကာစားကြ သည်။ ပျော်စရာကောင်းပါတကား။ ကျွန်တော်တို့၊ ရေချိုးဆင်း သော ရေဆိပ်မှာ သရက်ပင် ဆိပ်ဖြစ်သည်။ တောင်ရှိုးမြင်းလှည်းဂိတ်၊ လှည်းဂိတ်နှင့်နှီးသည်။ လှေဆိပ်လှည်းဆိပ် ဆုံးစည်းရာ နေရာ။ ခရီးသည်များ၊ ဘုရားဖူးများနှင့် မပြတ်စည်ကားရာ နေရာ ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်း တံတားကြီး ကျိုးပျက်နေသဖြင့် စစ်ကိုင်းမှ မွန်လေးသို့သွားရာ အနီးဆုံးဖြတ် လမ်းလည်းဖြစ်သည်။ မြင်းလှည်း ဂိတ် ရှိုက်နှစ်ဆိုင်၊ ထမင်းဆိုင်၊ မုန့်တီဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ အကြော်ဆိုင် နှင့် ကွမ်းယာဆိုင် တို့မှာ လူပြတ်သည်ဟူ၍မရှိ။ လူလည်းစုံသည်။ သတင်းလည်းစုံ သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ ကျောင်း ပိတ်ရက်တစ်ရက်တွင် ကျွန်တော်တို့၊ သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် သရက်ပင်ဆိပ်မှာ ရေချိုးပြီး ပြေးတမ်း လိုက်တမ်း

ကစားရင်း ပြန်လာကြသည်။ အချိန်မှာ နေ့လည်မွန်းလွှဲပိုင်း တစ်နာရီ နှစ်နာရီ လောက်ရှိပြုထင်သည်။ မြင်းလှည်းဂိတ်တွင် လူကြီးတွေ အုတ်အုတ် အုတ်အုတ်နှင့် စကားပြော နေကြပါတယား။ ကျွန်တော်တို့အလာတုန်းက ထိုသို့ဖြစ် နေသည်ကို သတိမထားမိပါ။ လူကြီးတွေ မျက်စီမျက်နာမကောင်း။ မိန်မကြီးတရာ့။ ရှိကိုကြီးတင် ငိုနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အုံအားသင့် သွားသည်။ ပြေးတမ်းလိုက်တမ်းကစားသည်ကို ရပ်ကာလူကြီးများ ထံ ချဉ်းကပ်ပြီး နားထောင်ကြသည်။

ဘာမျှ သဲသဲကွဲကွဲမသိရ။ စွဲတ်အတင်းမေး မှ လူကြီးတစ်ယောက်က ဗိုလ်ချုပ်တို့၊ လုပ်ကြခံရကြောင်း၊ လူသတ်သမားတွေ ထွက်ပြေးလွှတ်ဖြောက်သွားကြောင်း ပြပြသည်။ ကျွန်တော်တို့၊ သူငယ်ချင်းတစ်စုလည်း ဗိုင်ကျွေသွားသည်။ မည်သူမျှ စကားမပြောနိုင်ကြ၊ လူကြီးတစ်ဦးကမူ အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံး ကုန်ပြီဟု ငိုသံပါကြီးနှင့် ပြောသည်။ မိန်းမကြီးတွေက ကျူးကျူးပါအောင် ငါကြသည်။ လူသတ်သမား များနှင့် ပတ်သတ်၍မူ ကောလဟာလသတင်းအမျိုးမျိုး ထင်မြင်ချက်အဖုံ့ဖုံ့ ပြော ဆို နေကြသည်။ တရာ့က ရဲဘော် ဟောင်းများဟု ထင်သည်။ တရာ့ကမူ ဂုဏ်ဦးတော်တို့အဖွဲ့ဟု စွဲပွဲကြသည်။ သို့သော် မည်သူမျှ ရေရှေရာရာမသိ။ မိမိတို့ထင်ရာ မြင်ရာ ငြင်းခံ ပြောဆို နေကြ ပါတယား။

ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်းများနှင့်လမ်းခွဲ၍ ချက်ချင်းအိမ်သို့ ပြန်ပြေးသည်။ အိမ်တွင် အဖော်ရှိ။ မနက်တော့တော့ ကပင် မြို့ထဲသို့။ ထွက်သွားသည်။ ကျွန်တော်သည် မြင်းလှည်းဂိတ်မှ လူကြီးများ ပြောသံကြားသည် ကို အမေ့အားပြောပြုသည်။ အမေလည်း ဘာပြောရမှန်းမသို့

ိန်ကျေသွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ အစ်ကို နှင့် အစ်မတွေလည်း
 ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် အံ့အားသင့်သွားကြ သည်။ မကြာမိ အဖေသည် မောက္း
 ပန်းကြီးဖြင့် ပြန်ရောက်လာသည်။ ပိုလ်ချုပ်တို့လုပ်ကြခံရသည့်
 သတင်းကိုပြောသည်။ အဖွဲ့အသံ ကြား၍ အနီးအနားရှိ လူများဂိုင်းအုံ
 လာကြသည်။ ကြားရသူတိုင်း စိတ်မကောင်းကြ။ ရင်မှာ ဆို့နှင့် နေသည်။
 တခါ့ဝိုင်းသည်။ တခါ့ဝိုင်းကမျက်ရည်စတွေနှင့် ဖြစ်သည်။

အဖေသည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ
 အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ မိသားစု အား ပြောပြေသည်။ အထူးသဖြင့်
 ပိုလ်ချုပ်အကြောင်းကို အများကြီးပြောပါသည်။ ပြောရင်း ပြောရင်း ဝိသံ
 ပါလာသည်။ မျက်ရည်တွေဂဲလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ အဖေဝိုင်း
 ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့ ညီလေးလည်း ဝိ သည်။ ကျွန်တော်တို့အစ်ကို
 အစ်မတွေလည်း ဝိကြပါသည်။ အဖေသည် တိုင်းရေး ပြည်ရေးအတွက်
 စိတ်မောလူမောဖြင့် မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေပါ တကား။ ထိုနေ့က အဖေ သည်
 ညာစာကိုပင် မစားတော့ပေါ့။ ကျွန်တော်တို့လည်း အဖေပြောပြသော အာဏာနည်
 ခေါင်းဆောင်ကြီးများ အကြောင်းကို နားထောင်ရင်း ညွှန်က်မှ အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြလေ
 သည်။

ကျွန်တော်တို့ အဖေနှင့်အမေ သည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို များစွာ
 ကြည်ညီလေးစား အားထားသူများ ဖြစ်သည်။ အဖေသည် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
 သခင်အောင်ဆန်းသာကပင် မြင်ဖူးတွေ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။ ပထမအကြိမ်မှာ
 ပမာ့ထွက်ရပ်ဂိုက်းတရားပဲ မွန်လေးမြို့မဂ်လာရေး အနီးမှာ ကျင်းပ

စဉ်ကဖြစ်သည်။ မိုင်းကြီး ဦးဆောင်လာပါတာကား။ ထိုစဉ်က
သခင်အောင်ဆန်းသည် မိုင်းသခင် တို့ဗုံးအစည်းအရှုံးနှင့် ဗုံး
အတွင်းရေးမှူး ဘဝသာရှိသည်။

"အင်္ဂလိပ် အခက်ပမာ့အချက်"ဟူသော စကားကို သခင်အောင်ဆန်း
ဟောပြောသွားသည်ဟု အဖောက ပြောပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်မှာ ဖက်ဆစ်၊ ဂျပန်တော်လှန်ရေးအပြီး
နယ်ခဲ့အင်္ဂလိပ်တို့ မြန်မာ့မြေပေါ်တွင် ပြန်လည် ဝင်ရောက် လာသည့်
အချိန်ကဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးသည် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ် ကာအုံကြော
လာသည်။ အထွေထွေသပိတ်ကြီးမောက် သည်။ ကျွန်တော်တို့ အဖေသည်
စစ်ကိုင်း ခရိုင်အမှုထမ်း ပေါင်းစုံ သပိတ်ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။
နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမှုထမ်း ပေါင်းစုံ သပိတ်ကော်မတီ အစည်းအဝေး ရန်ကုန်တွင်
ကျင်းပသည်။ စစ်ကိုင်းခရိုင်မှ အဖေတို့ အဖွဲ့တက်ရောက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့
ဒီဇိုတ်ဦးဘဒီ၍ တို့နှင့် တွေ့ဆုံးရသည်။

နောက်ဆုံးအကြိမ်မှာ စစ်ကိုင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ လုပ်ကြံမခံရမီ
အချိန်ကလေးကပင် ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်း နေရှင်နယ် ကျောင်းတွင် ကျင်းပသော
ဗိုလ်ချုပ်တရားဖွဲ့တွင် ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်း မြို့ပေါ်မှ လူထု ပရီသတ် များသာမက
ကျေးလက်တော်ရွာများမှ လူများပါ တစ်ခဲနှင်းတက်ရောက် ကြသည်။ အင်းဝ၊
တံတားဦး၊ မြင်းမှ၊ ပါန်းဇွန်၊ ဇူးမြောင်၊ ချောင်းဦးစသော စစ်ကိုင်းခရိုင်တွင်းရှိ
မြို့နယ်များမှ လူများလည်း တက်ရောက် လာကြသည်။

အရှေ့ဘက်ကမ်း အမရပူရတောင်မြို့၊ စံခြေး၊ ချွဲကြက်ယက်တို့မှလည်း
လာသည်။ ချွဲဘိုခရိုင်၊ မုံရွာခရိုင် တို့မှ ဖဆလာပကိုယ်စားလှယ်
များလည်းတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟောပြားသို့၊ လာရောက်
နားထောင် ကြသာ လူထု ပရီသတ်သည် ကောင်းဝင်းထဲမှာ
ဖွေးဖွေးလှပ်နေသည်။ ပြည့်လျှေးနေသည်။ အဖွဲ့ပေါင်းစုံ တက် ရောက်ကြပါတာကား။
လမ်းမပေါ်မှာလည်း ကြိတ်ကြိတ်တိုး။ အဖေတို့အမှုထမ်းပေါင်းစုံ သမဂ္ဂက
လည်းဗိုလ်ချုပ်တို့အဖွဲ့ကို ကြိုဆိုညှိခဲ့ကြရသည်။

လုပ်ကြခံရသည့်နေ့က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်
လူကြီးများသည် ရန်ကုန်မြို့၊ အတွင်းရန် ရုံးတွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပနေကြသည်။
လူသတ်သမားများသည် ဗိုလ်ချုပ်တို့၊ အစည်းအဝေးဆန်းထဲသို့၊ အတ်အတင်း
ဝင်ရောက်ပြီး စက်သေနတ်များနှင့် တရကြမ်း ပစ်ခတ်သတ် ဖြစ်ကြသည်။
ရက်စက် လုပါတာကား။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဒီးဇုတ်ဦးဘခါး၊ သခင်မြှု
မိုင်းပွန်တော် ဘွားကြီး စပ်စံထွန်း၊ မန်းဘခိုင်၊ ဦးရာဇ်၊ ဦးဘဝင်း၊
အတွင်းရန်ဦးအန်းမောင်နှင့် ရဲသော်ကိုတွေး တို့၊ ကျဆုံးခဲ့ရသည်။ ဝန်ကြီး
ဦးအောင်ခံရေ နှင့် ဦးဘရှမ်း တို့နှစ်ဦး လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့၊ ငိုကြေးခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်
ရင်းနှီးသော အသိမိတ်ဆွဲများလည်း ငိုကြေး ခဲ့ကြပါသည်။ တရာ့ဖြင့်
မွေ့လျှော်နေကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် သီလရှင်များပင် သူတို့၊
မျက်နှာပေါ်တွင် မျက်ရည်စတွန်း တွေ့ရပါသည်။ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်းလုံး
ကြမ်မီးအုံးသကဲ့သို့၊ ဖြစ်ခဲ့ ရပါတာကား။

လုပ်ကြသူမှာ နန်းရင်းဝန်ဟောင်း ဂြိုန်းတောဖို့သည်။ တရားရုံးမှာ ရင်ဆိုင်ရာတွင်မှ သခင်ပစ်နှင့် ဒေါက်တာဘာမော် တို့က ဂြိုန်းတောဘက်မှ သက်သေလိုက်ခဲ့ကြသည်ဟု နောင်အခါမှ သိရ သည်။

မျိုးချစ်စာဆိုကြီး သခင်ကိုယ်တော်မူးသည် ဆယ်နှစ်သားအရွယ် မွွှေ့လေးမြေတောင်ကော်ငါးသား ဘဝ က သိပေါ်မင်းနှင့် မိဖုရားပါတော်မူသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရသူဖြစ်သည်။ (နေ) (လ) နစ်ဆောင် ပါတော်မူတဲ့ အနိုက်ကိုဖြင့်၊ ကတိုက်ကရိုက်အမြန်မြင်လိုက်တော့၊ မခံချင်မာန်ငင်တဲ့ အစွမ်းရယ်နှင့်ဟု ပါတော်မူကဗာကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့သည်။ ထို့ကြပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဏာနည်ကြီးများ လုပ်ကြခံရတုန်းကလည်း "အာဏာနည် ပိမာန်ပုတိုး ကိုဖြင့်၊ ပါရမီအဓိကနှစ်မျိုးရယ်နှင့်၊ ရှိလိုးကာ ဆရာကန်တော့ချင်ရဲ့"ဟု ဖွဲ့ဆို ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

ကျွန်တော့မှာမူ နိုင်ငံတော်၏ကြီးမားသော အလုပ်အပြောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် လုပ်ကြမှုကြီးနှင့် ကြံတွေ့ ခဲ့ရသော်လည်း မနှင့်းကောင်းနှင့်းကောင်း စလော်းပုညာနှင့် သခင်ကိုယ်တော်မူးတို့လို ဥက္ကာပညာ ထက်မြှေက်သူ ပါရမီရှင်လည်းမဟုတ်၊ စာဆိုကိုလည်းမဟုတ်သဖြင့် ကျေဖြင့် မော်ကွန်း မတင် နိုင်ခဲ့ပါ။ သို့သော်အမျိုးသားအာဏာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ မြှင့်မြတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး များကိုကား ကျွန်တော်၏အသည်းနှလုံးတွင် ထားစဉ်ကိုန်းအောင်းလျက် တည်ရှိနေပါ သည်။ လွမ်းလည်း လွမ်းဆွတ် မိသည်။ ဆွေးလည်းဆွေ့မိပါသည်။ မှန်သည်။ ကျွန်တော်တို့၊ မြန်မာ တစ်မျိုးသားလုံးသည် ကျေးဇူးရှင် အမျိုးသားအာဏာနည်

ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ သွေးခင်သော လမ်းကို လျှောက်လှမ်း နဲ့ ရသည့်မဟုတ်ပါလေဘ။

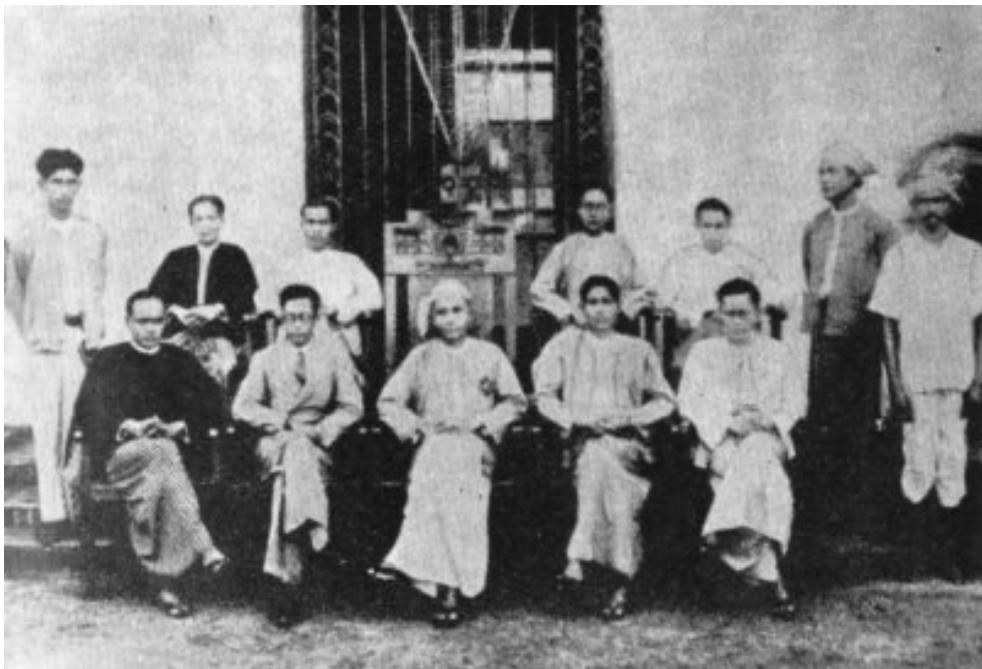
ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများအဖို့
ကွဲမှာကြီးချာချာလည်စေပြီး စိတ် ဝေဒနာ ခံစားစေခဲ့ရသောနေ့ကို
ယနေ့တိုင်မမေ့နိုင်ပါ။ ထိုနေ့သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဧပြီ ၁၉၄၈ စနေ့နေ့
နေ့ဖြစ်ပါသတည်း။

ောင်မောင်အေး (စစ်ကိုင်း)

+++++

ဗိုလ်ချုပ်နှင့်ဒုတိညိုးဘရီ

မောင်မောင်အေး (စစ်ကိုင်း)

မန်မာနိုင်ငံလွှတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းစဉ်က လုပ်ကြခံရသော
အာဏာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ထဲတွင် စာပေ သမား နှစ်ညွှေးပါသွားသည်ဟု
ဆိုကြသည်။ မှန်သည်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း နှင့်
ဒုတိညိုးဘရီ။ တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က အိုးပေမဂ္ဂရ်း အယ်ဒီတာဖြစ်၍
ဝော်လုန် ရေး လုပ်ငန်း များတွင် ပိုမိုအားသန်သည်။ ဒီးဒုတိညိုးဘရီက
ဒီးဒုတ်ဂျာနယ် အယ်ဒီတာ ဖြစ်၍ အနုပညာ စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ဘက်တွင်
ပိုမိုထူးချွန်သည် မဟုတ်ပါလော်။

အိုးတေမဂ္ဂရင်း

ပိုလ်ချုပ်ရှစ်တန်းကောင်းသားဘဝက ဒေါင်းဋီကာသစ်ကို
သင်ကြားခဲ့ရသည်။ ယင်းစာအုပ်မှ ကောင်းကျိုး အထွေထွေရယ် နှင့် ချွှန်စေ မြေစေ
တော့ ဒေါင်းအိုးပေါ်ရယ်လို့ တွေ့နေစေ ကစားသောဟူ သော ကဗျာ ကလေးကို
နှစ်သက်စွဲလမ်းခဲ့လေသည်။ သူတော်သို့လ် ကောင်းသား သမဂ္ဂပါဒ ဖြန့်ချိုး
ဖြစ်လာသော အခါ သမဂ္ဂ မဂ္ဂဇင်းကို အိုးပေါ် မဂ္ဂဇင်းဟု အမည်ပြောင်းပြီး
ငယ်စဉ်က သူနှစ်သက် စွဲလန်း ခဲ့သော အထက်ပါကဗျာလေးကို အိုးပေါ်မဂ္ဂဇင်း
အဖုံးတွင် ဖော်ပြုခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် သူသည် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ
ကောင်းသားသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်ကို တည်ထောင်၍အဖွဲ့ချုပ်အာဘော် ဖြစ်သော
“မျိုးဘွဲ့” မဂ္ဂဇင်းကို ပထမသီးဆုံး ထုတ်ပေါ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

ပိုလ်ချုပ်သည် စာပေအသိင်းအပိုင်းနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်နေခဲ့သူ ဖြစ်သည်။
 အမျိုးသား ကျောင်းသား ဘဝက ဆရာ ဦးခင်သန်း ကဲ့သို့ စာသမားများနှင့်
 နီးစပ်ခဲ့သည်။ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားဘဝကလည်း သခင်နာ၊
 တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ (သိန်းဖေမြင့်)၊ ညီမြေ၊ သခင်ပဟိန်းစသူဗို့နှင့်
 ရင်းနီးသည်။ တို့ဗုံး အစည်းအရုံး ရောက်လာသော အခါမြိုင်းသခင်များ၊
 ဦးစီးသော နှဂါးနီးစာပေလှပ်ရားမှတွင် ပါဂင်သည်။ ထို့ကြောင့်

သခင်ကိုယ်တော်မူး၊ ဒီဒုတိညီးဘချို့၊ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်၊ သခင်စိုး၊
သခင်သန်းထွန်းစသူတို့နှင့် နှီးနှီး ကပ်ကပ် ရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော့။

နယူးသားမား

ဗိုလ်ချုပ်သည်   တို့ဗုံးအစည်းအချို့   အတွင်းရေးမှူးဖြစ်စဉ်က
အစည်းအရှုံး၏ ကြော်သူချက်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် များကို သူပင်ဖိုင်ခံရေးသည်။
သူ၏စာများ ရှင်းလင်းသည်။ တိကျသည်။ လူအများနား လည် လွယ်သည်။
စားရေးရာတွင်လည်း လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သည်။ အချိန်ယူ စဉ်းစား၍ ရေးရသူ
မဟုတ်ပေါ့   ဖြစ်ပေါ်   လာသော   အကြောင်းအရာကို
တစ်မှုဟုတ်ချင်းရေးသားနိုင်သူဖြစ်၏။ ဗုံးမျှတွက် ရပ်ဂိုက်း စတင် ဖွဲ့စည်း စဉ်က
အသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စည်းမျဉ်းများကို အင်္ဂလာပိသာသာဖြင့် တစ်မှုဟုတ်ချင်း
ရေးသား သည်ကိုကြည့်လျှင် သိနိုင်သည်။ သူသည် မြန်မာပိုင်အင်္ဂလာပိသတင်း
စာ “နယူးသားမား” တွင်လည်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
ဖက်ဆစ်တို့ကိုဖျက်ရေး၊   ပြည့်သူ့လွှတ်လပ်ရေး   (ဖတ်ပလ)
(နောင်ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ်ကို   စတင်သည်   စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို
သူပင်ရေးသားခဲ့သည် မဟုတ် ပါလော့။

ဗိုလ်ချုပ်သည် စာပေနှင့်ပတ်သက်လျှင် အလွန်တရာဖွဲ့နပဲကြီး သူဖြစ်၏။
ကိုလိုနိအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး ဝရမ်းပြေး ဘဏ် မြန်မာအလင်းသတင်းစာနှင့်
အရှုန်မဂ္ဂဇားတို့တွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ စစ်ကြီး အတွင်းက
ရန်သူတို့၊ ဗုံးကြော်တို့ကိုနိုက်နေသည့် ကြားမှပင် သူ၏ကိုယ် တိုင်ရေး အထွေးပွဲထိနှင့်

ဗမ္မာ လွှတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော॥

စစ်ပြီး ခေတ်တွင် အင်လိပ်နယ်ခဲ့တိနှင့် အကိုတ်အနယ်ထိပ်တိက်ရင်ဆိုင်ဆန့်ကျင်ရေး ကန္ဒိတာချုပ်၊ အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ်၊ ပင်လုံစာချုပ်၊ ဖဆပလပကာမညီလာခံ၊ တိုင်းပြုပြည် ပြီ လွှတ်တော် စသော အမျိုးသားရေးလုပ်ငန်းများ တရစပ်ရှုပ်ထွေးများပြားနေစဉ်ကလည်း တပေလုပ်ငန်းများ နှင့် မပြုတ်ခဲ့ပေ။ ပိုလ်မှူးကြီးပထူးအထွေးပွဲတိစာအုပ် ဥယျာဉ်ရေးပေးခြင်း၊ ဟစ်တိုင် သတင်းစာ၊ ဒီးဇုတ်ဂျာနယ်၊ ဝန်ဂျာနယ်တို့တွင် သတက်လွှာများ ရေးသားပေးပို့ခြင်းနှင့် အင်လိပ် ဘာသာဖြင့် "ဗမ္မာစိန်ခေါ်သံ" စာအုပ် ကို ပြုစုခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော॥

ဒီးဇုတ်ဂျာနယ်

ဒီးဇုတ်ဦးဘချို့သည် ၁၉၂၀ပြည့်နစ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ပဟန်းအမျိုးသားကောလိပ်၌ မစွဲတာ မောင်မို့င်း ဘွဲ့ခံ ဆရာလွန်းနှင့်တွဲဖက်၍ မြန်မာစာကထိကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ နစ်ပါးကြည် ဂျာနယ် နှင့် ပန္တဂျာနယ်တို့တွင် "နောက်ဆွယ်ချောင်က တောက်တဲ့မောင်"ကလောင် အမည်ဖြင့် ဆောင်းပါးများ စတင်ရေးသားသည်။ အမျိုးသား ကောလိပ်ကွယ်ပျောက် သွားသောအခါ မြန်မာရီဗျား ဂျာနယ် (၁၉၂၃)နှင့် ဒီးဇုတ်ဂျာနယ် (၁၉၂၅)တို့ကို ဦးစီးထုတ်ဝေသည်။ ဒေါက်တာဘမ် ၏ မြန်မာ ရေယျာ သတင်းစာ (၁၉၃၂)တွင်လည်း ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မြင့်နှင့်အတူ တွဲဖက်၍ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင် ရွက်သည်။

ဆရာချိုသည်   အကျင့်သိက္ခာရှိသည်။   အရည်အချင်းရှိသည်။
 အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။   ပညာရှင်   ဖြစ်သည်။   တစ်ချိန်တည်း
 မှာပင်စည်းရုံးရေမူးလည်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ် သည်။
 ဗိုလ်ချုပ် လည်း ထိနည်းတူပင်ဖြစ်၏။ နှစ်ဦးစလုံးမှာ ပလေတိုး၏ပညာရှင်၊
 နိုင်ငံရေးခေါင်း ဆောင်များက နိုင်ငံကိုယ်း ဆောင်ရမည် ဟူသော
 အယူအဆနှင့်ကိုက်ညီသည်။ တိုင်းသူပြည်သား များကသူတို့နှစ်ဦးကို စွဲလမ်း
 ကြသည် မှာ ဤအချက်သည်အဓိကဖြစ်ဟန် တူပါသည်။

ဆရာချိုသည် မြန်မာ့ရှိုးရာ ဂိုဏ်အနပညာကို လေ့လာလိုက်စားသူဖြစ်၏။
 ဂိုဏ်သောဓနကျမ်းကို ပြန်လည် တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေသည်။ ဘွဲ့သီဟာ
 ရာဇ်ဝတ္ထုကြီး နှင့် အလက်ဂိုဏ် စာအုပ် တို့၊ ကိုလည်း ရေးသားခဲ့လေသည်။
 အမျိုးသားယဉ် ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်ကာကွယ် စောင့် ရေရှာက်ရာတွင် ဆရာမှိုင်း၊
 ဆရာဦးဖိုးကျား တို့ကဲ့သို့ပင် ရှေ့တန်း က ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

ယဉ်ကြည်အားထား

ဗိုလ်ချုပ်သည်   ကိုလိုနီခေတ်   မျိုးချုပ်စာဆိုများဖြစ်သော
 သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဦးဖိုးကျား၊ ဒီးခုတ်ဦးဘချို တို့၏ စာများနှင့်ကြီးပြင်းခဲ့ရ
 သူဖြစ်သည်။ ခေတ်ပြိုင်လည်းဖြစ်၏။ ယင်းတို့ကို ကြည်ညိုလေးစားသူ လည်း
 ဖြစ်၏။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီးခုတ်ဦးဘချိုထက် ပုန်စုံယ်သည်။ သို့ သော်
 ဆရာချိုသည် ဗိုလ်ချုပ်ကို လေးစားသည်။ ချုပ်ခင်သည်။
 ဗိုလ်ချုပ်အစိုးရအဖွဲ့တွင်လည်း ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ် သည်

အမျိုးသားရေး နှင့် ပတ်သက်လျှင် ဆရာချို၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို
 ယုံကြည်သည်။ အားထားသည်။ ပင်လုံ စာချုပ် အပြီး ၁၉၄၇ခာ၊ မတ်လတွင်
 ပရီးမြေးမြို့၏ ချင်းပမာချစ် ကြည်ရေး အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်
 ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားရှိသည်။ ယင်းအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် ဆရာချို အား
 သူ့ကိုယ်တားစေလွတ် ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၆၊ ဧပြီလ ၁၁ရက်နေ့၊
 တွင်ထုတ်ဝေသော ဒီးအုတ်ဂျာနယ် နှစ်ပတ်လည်စာစောင်း၌လည်း
 ဤသို့ရေးသားပေးပို့ခဲ့လေ သည်။

"ဒီးအုတ်ဂျာနယ် အယ်ဒီတာချုပ်၌သာချိုမှာ ဂါရင့်သော ဂံသာန်တစ်၌
 ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမှုမက သူ၏အယူအဆထင်မြင်ချက်များကို သဘောမတူသူများ
 ရှိပင်ရှိလင့်ကတားသူ့ ကို အာကာလု၊ သို့မဟုတ် ငမ်းတလု၊ သို့မဟုတ် ရာထူးလု
 ဂံသာန် ဟု မည်သူမျှမစွင့်စွဲနိုင်ပေ။"

ရင်းရင်းနှီးနှီး

"ကျွန်တော်သည် ဆရာဦးသာချိုနှင့် (၁၉၃၆) ကျောင်းသား
 သပိတ်နှစ်လောက်က ကောင်းစွာ သိကျွမ်းခဲ့ရာ သူ၏ဥာက်ရည် ဖန်ရည်နှင့်တကွ
 စိတ်ထားကို ကောင်းစွာ သိခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆရာဦးသာချို
 ယခုဖဆပလစေတွင်မှ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းလာ
 ခဲ့ကြရသော်လည်း ၁၉၃၆ ခနှစ်လောက်တုန်းကပင်စဉ် အရေးရှိလျှင် ရှိသလို
 ဆရာဦးသာချို၏ ထိရောက်သော အကူအညီ များ ရခဲ့ ပေသည်။"

ဂျပန်ခေတ် မတိုင်မီ ဥရောပစစ်ကြီးဖြစ်ပွားလျက်ရှိစဉ် ကျွန်တော်
 တရာတ်ပြည် အမျို့မြို့သို့ ထွက်ခွာရန် စီစဉ်ကြေစဉ်က ဆရာဦးသာချိုတံ့မှ

အရေးကြီးသော တရုတ်လူကြီးအချို့၏ လိပ်စာများ ရရှိခဲ့ ပေါ်သည်။ သို့သော
င်းအဆက်များနှင့် ဆက်ဆံရန် ကြိုးစားနေရိုက် မြန်မာပြည်မှ ကျွန်ုရဲသော် များ၏
ညွှန်ကြားချက် အရ ဂျပန်ကလာခေါ်သဖြင့် ဗမ္မာလွှတ်လပ်ရေးအတွက် ဂျပန်နှင့်
စခန်းသွား ရေး အလုပ် ဖြစ်မြောက်သွား တော့သည်။

ထို့နောက် ဂျပန်များနှင့် မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်လာပြီးနောက်
ဆရာတီးဘချို့ကို ရွှေ့သိအနီးဆိပ် ခွန်ရွာတွင် သွားရောက်တွေ့ရသည်။
ကျွန်ုတော်တို့လည်း ဆရာကို တတ်နိုင်သမျှ ဂျပန်သေးမှ ကူညီ ခဲ့ကြသည်။
သူ့ထံမှ တရုတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးကိစ္စများတွင် ကျွန်ုတော်တို့၏ရဲသော်များ
အတော်ပင် အကူအညီရရှိသည်။

ဒီးဇုတ်တီးဘချို့သည် လူပေါင်းလူသင်းအားနာတတ်၍ အချို့ဂါဒ
သဘောများတွင် (ဥပမာ-အင်းအိုင်၊ မွန်ရား လိုက်စားခြင်း) ကျွန်ုတော်တို့
လူငယ်ပိုင်းကသဘောမတူနိုင်သော်လည်း ဆရာကြီး တီးဘချို့ သည်
အချောင်သမားလည်း မဟုတ်၊ သာယာစီးလည်း မဟုတ်၊ စွဲစပ်ရေးသမားလည်း
မဟုတ်၊ မဖောက်မပြန် ခဲ့သော ရေမရောသည့် ငံသာန်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း။

ငံသာန လက်ဟောင်းကြီး တီးဘချို့နီးစီး ထုတ်ပေါ်သော
ငံသာနအီးဒုတ်ဂျာနယ်သည် ခေတ်အလိုက် သဘောတရား တွင် တိုးတက်သော
မြန်မာပြည်၏ လွှတ်လပ်ရေးနှင့် ကောင်းစားရေးတို့အတွက် ဆတက် ထမ်းပိုး
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေဟု ဆုမွန်တောင်းလိုက်ပါသည်။

စာပေနှင့် မကင်းကွာ

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီးခုတ်ဦးဘခါကို စွဲစွဲစပ်စပ်လေ့လာ၍ ဖွံ့ဖြိုးလွင်လင်းလင်း
ရေးသားထားလေ သည်။ ဆရာခါ့၏ ၅၀ စရိတ်လက္ခဏာများပေါ်လွင်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်သည် စာရေးကောင်းသူဖြစ်၏။ တို့တို့နှင့် လိုရင်း ရောက်အောင်
ရေးသားနိုင်သည်။ စွဲမက်ဖွယ်ကောင်းသည်။ အသက် ဘုန်းအရွယ် ကိုးတန်း
ကျောင်းသား ဘဝမှုစဉ် အသက်ဂျုန်းအရွယ် လုပ်ကြခံရသည့် အချိန်အထိ
ဘယတ်လျှောက်လုံး စာပေ နှင့် မကင်းကွာခဲ့ပေ။ သူတိသနာပါ မြတ်နီးလှသော
စာပေအလုပ်နှင့် အမြှေတမ်းလိုပင် တစ်ဆက် တစ်စပ် တည်း ရှိခဲ့သည်။
နိုင်ငံရေးသက်တမ်းနှင့် စာပေသက်တမ်း အတူတူလောက်ပင်ဖြစ်၏။

ဗိုလ်ချုပ် သည် စာပေရေးသားရာတွင် ထူးချွန်သကဲ့သို့၊ အယ်ဒီတာ
လုပ်ရာတွင်လည်း ထက်မြှက်သူဖြစ်၏။ မှန်၏။ သူအိုးငေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ
လုပ်စဉ်က မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံရေးလောက် ကိုင်လူပ်ခဲ့ သည်မဟုတ်ပါလော။
သူသည် စာပေကိုကိုင်ညွတ်သည်။ တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေးရကျိုင် နိုင်ငံရေးမှ
အနားယူကာ စာပေရေးသား၍ အေးအေးလူလူ နေထိုင်မည်ဟု
ဆုံးဖြတ်ထားလေသည်။ ဆရာခါ့ကလည်း တိုနည်းအတူပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်
နှစ်ဦးစလုံး မျှော်လင့်သည်တို့မဖြစ်ရဘဲ မမျှော်လင့် သည် တို့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပညာရေးအမြင်
နှစ်ဆယ်ရာစု ကို ပညာရှင်အများက "ပညာခေတ်" "သတင်းနှင့်
နည်းပညာခေတ်" စသည်ဖြင့် အမည်ပေး သတ်မှတ်ကြသည်။
ပညာကအရာအားလုံးထက် ရှုံးတန်းရောက်လာသည့် သဘော။ သို့ဖြင့်

ပညာရေး နှင့် ပတ်သက်သော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ သင်ကြားမှ
သင်ယူမှုနည်းနာများ စသည် တို့မှာလည်း ကျယ်ပြန်နက်ရှိုင်းလာတော့သည်။
အစဉ်အလာအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ နည်းနာများနှင့် မလုံလောက် တော့ပေ။

ကျောင်းသင် သင်ရိုးစာအုပ်ထဲတွင် ပါဝင်သော စာသားများကို
မြင်ဖူးကြားဖူးရုံးမျှ ကြက်တူရွေး နှုတ်တို့က် ရခြင်းမျိုး တို့ကို ပညာဟုမသတ်မှတ်၊
"သညာ"ဟုသာ သတ်မှတ်ကြသည်။ သိမြင်တတ် ဖြောက်ခြင်း၊ ကျမ်းကျင်ခြင်း၊
ဆင်ခြင်းခံစားနိုင်ခြင်းတို့ကို ပညာ၏ အဆင့်ဆင့်သော သင်ကြားသင် ယူနည်းနာ
အစီအစဉ် များထဲ ထည့်သွင်းသတ်မှတ်လာကြသည်။

များမကြာသော ကာလကာပင်လူ၏ ဥာက်စွမ်းရည်ကိုလည်း I.Q အပြင်
E.I နှင့် S.I. (Intelligence Quality အပြင် Emotiona l Intelligence and
Social Intelligence) တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစား ၍ တန်ဖိုးထားသတ်မှတ်
လာကြသည်။

စိတ်ခံစားမှု ဥာက်ရည်များ လူအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဥာက်ရည်အထိ
ထည့်သွင်းသတ်မှတ်လာ ခြင်းပင်။ အသိပညာ (Knowledge)
မှအမြင့်ဆုံးဥာက်ပညာ (wisdom)အထိ ပြောဆိုလာခြင်းဟု နားလည် ရပါသည်။

ပညာသင်ယူရေးတွင်လည်း မျဉ်းတန်းသဘော စဉ်းစားနည်း (Linear
Thinking) မှအဆင့်တက်၍ ဖြန်ထွက်တွေးခြင်း (Lateral Thinking)၊
ပိုင်းခြားပေဖန် ဆန်းစစ်တွေးခြင်း (Critical Thinking) အထိ
နက်ရှိုင်းကျယ်ပြန်လာပေသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု
အလွန်မြန်ဆန်သော ယနေ့ကာလတွင် စဉ်ဆက် မပြတ် ပညာ ဆည်းပူးရေး

မှာလည်း အရေးပါလာပေသည်။ ပုစတ်တွင်း မှသည် သရီးင်း အုတ်ဂူ အတွင်းအထိ စဉ်ဆက်မပြတ် ပညာဆည်းဖူးရေးဟု ပြောဆိုကြသည်။

ယနေ့ခေတ်ကာလ ပညာရေးအစိပို့ယ် အကောက်အယူများအကြောင်း အပြောများ အရေးများလာ သောအခါ ဖတ်ဖူးခဲ့သော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို သတိရလာမိသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ "ဘဇ္ဇာ" အကုန်လောက်က "ဗိုလ်သိမ်းဆွဲ" တာဝန်ယူထုတ်ပေ့ခဲ့သော "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အထွေးဖွံ့ဖြိုး" ဖြစ် ပါသည်။

ယင်းစာအုပ်တွင်	အခန်းပေါင်း	ငါကျော်၊
----------------	-------------	----------

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မြိုင်း၏	နိဒါန်း၊	ဝန်ကြီးချုပ်	သခင်နမှတ်ချက်၊
ဗိုလ်ချုပ်ကတော်	ဒေါ်ခင်ကြည်	ခွင့်ပြုချက်	နှင့်ထုတ်ပေသူ ဗိုလ်သိမ်းဆွဲ၏
အစီရင်ခံစာ...	စသည်အားဖြင့်	ပါဝင်ပါသည်။	ဗိုလ်ချုပ်သည်
ကိုယ်တိုင်ရေးအထွေးဖွံ့ဖြိုးကို	အခန်း	၁မှ	တစ်ပါး ကျွန်းအခန်းများကို
အဂ်လိပ်လိုရေးခဲ့ပ ဦးသည်။	သို့ သော်ပြီးဆုံးအောင်မရေးခဲ့ရပါ။	အခန်း၏ကို	
ပမာဘာသာ ဖြင့် "ကာတိ"နှင့် "ကျောင်းသားဘဝ"ဟု နှစ်ပိုင်းခဲ့ရေးခဲ့ပါသည်။			

အခန်း၃မှ	စ၍ကျွန်းအခန်းများကို	ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အနီးကပ်
ရင်းရင်းနှီးနှီးနေခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များက ပိုင်းယန်း ရေးသား ခဲ့ကြပါသည်။		

မြန်မာဘာသာဖြင့်	ရေးသားသောအခန်း	၁မှ	ခေါင်းစဉ်ငယ်
"ကျောင်းသားဘဝ"	တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ ပညာရေး နှင့် ပတ်သက်သော		
သဘောထားအမြှင်များ ပါရှုပါသည်။	ရေးသားခဲ့သော ကာလမှာ ဂျပန်ခေတ်		
ပမာ့တပ်မတော်စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိဘဝက ဖြစ်ပါ သည်။	လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ပေကျော်က ဗိုလ်ချုပ် ၏ ကိုယ်ပိုင်အမြှင် အယူအဆများပင် ဖြစ်ပါသည်။		

အံပြုဖွယ်၊ လေးစားဖွယ်၊ အတုယူဖွယ် ကောင်း လှသောကြောင့် မူရင်းအတိုင်း
ကူးယူဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

"ပညာဆိုသည်မှာ စာအုပ်စာတမ်းဖတ် ၍ စာသိမျက်းပါ ပညာဟုမဆိုပေ။
ပညာသည်"အတိုင်းအဆ မထင်" အလွန် ကျယ်ပြော နက်နဲ့လှပေသည်။ ကွဲမှာရှိ
စာအုပ်အားလုံးပင်လျှင် ပညာအားလုံးကို လောကပြင်ကျယ်တည်းဟူသော
ကောင်းကြီး၌ ကျွန်ပိတို့သည် ပုခက်တွင်းမှသည် မေကြီးထဲသို့။ ရောက်သည်
အထိ ပညာသင်သားများ ဖြစ်နေကြစေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားမှသည်
အမှန်စင်စစ် အားဖြင့် သူ၏တစ်သက်ပန်တွင် ကုန်ဆုံးသည်ဟု မဆို နိုင်ပေ။"

ပညာသည် စာအုပ်ထဲက အကြောင်းအရာမျှသာမဟုတ်။
လောကပြင်ကျယ်ထဲတွင်လည်း သင်ယူ နိုင်ပုံ၊ တစ်သက်တာလုံး
သင်ကြားဆည်းပူးနေရမည် ဖြစ်သည်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် လမ်းညွှန်ခဲ့ပေ သည်။
တစ်ဖန် ဆက်၍ "ပညာတက်" ဟူသည် အဘယ်သို့။
သင်ယူဆည်းပူးသည်၊ အဘယ်သို့၊ အသုံးချ သည်ကို.....

"ပညာတတ်သူသည် လောကရှိအရာရာကို အခွင့်အလမ်းအလိုက်
ဆင်ခြင်းသုံးသပ်နိုင်စွမ်းသော ဉာဏ်အားကိုလည်းကောင်း မိမိဉာဏ်အမြင်အရ
စိတ်နေစိတ်ထား စိတ်ဓာတို့ကိုင်း (Emotion of the education) ပြပြင်ပြုစု
စီမံထားခွဲသူသာလျှင် ဖြစ်သည်။ "ဘီအောပင် အောင်စေကာမူ ပညာ ဆိုသော
သဘာဝ အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာသုံးသပ် ထားခြင်း မရှိခဲ့သော်
တကယ်အရာမရောက် အသုံးမဝင် နိုင်ပေ"ဟုဖွင့်ဟခဲ့သည်။"

"ပညာသည် စာအုပ်များထဲ၌သာ ရှိသည်မဟုတ်။ စာအုပ်များကိုကျဉ်၍
မြင်စွမ်းနိုင်ခြင်းကို ဆောင်နိုင်ရပေါ်မည်။ ပညာသည်လူ၏နောက်ကိုသာ
ပြုပြင်တိုးခဲ့ရုံသာမဟုတ်။ လူ၏စိတ်နေစိတ် ထား အယူအဆ များကိုလည်း
တိုးတက်စေရမည်။"

ထိုစဉ်ကပင် ပိုင်ချုပ်က Intelligence Quality, Emotional
Intelligence and Social Intelligence တို့ကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ပညာသင်ယူရာတွင် အသိသာမက လက်တွေ့နှင့် ပေါင်းစပ်၍ တိုးခဲ့ရန်၊
လူ·လောက လူ·အဖွဲ့၊ အစည်းအကြောင်း၊ သိရှိမျှမက ပိုမို
သာလွှန်ကောင်းမွန်အောင် ဖန်တီးရန် အသိပညာ၏ သဘောနှင့် ပညာတတ် ၏
သရပ်ကို အတိအလင်း မြှတ်ဟနဲ့ပေါ်သည်။

"ရာဇဝင် သိရှိသာမဟုတ်၊ ရာဇဝင်ကို ဖန်တီးနိုင်စေရမည်။
လောဓတ်ပညာကို သိရှိသာမဟုတ်၊ လောကဓတ် ပညာကို တိုးခဲ့နိုင်စေရမည်။
ပထမပညာကို သိရှိသာမဟုတ်၊ မြေသစ်၊ ရေသစ်၊ တောတောင် တို့ကို
ရာဖွေစုံစမ်းနိုင်စွမ်း ရှိစေရမည်။ လောကအကြောင်းကို နားလည်စေရုံသာမ ဟုတ်၊
သည်ထက် ကောင်းသော လောကကိုဖန်ဆင်းနိုင်စေရမည်။ ကျိုကား
ပညာ၏သရပ် အကျဉ်း မျှ ပင်တည်း။"

စစ်မှန်သော ပညာတတ်တို့က စာသို့ သညာသိမှ
ထိုးထွင်းညာက်အမြင်ဖြင့် ပညာကို တိုးမြှင့်ရန်၊ ကျဉ်းကျဉ်း မြောင်းမြောင်း
မဟုတ်ဘဲ လောကအားလုံး သဘောဆောင်၍ လူ·အဖွဲ့·အစည်း အတွက် အထိ
အသုံး ပေါင်ပြီး ပိုကောင်းသော လောကဖန်တီးရန် အထိလုံးဆော်ခဲ့ပေါ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ လွန်ခဲ့သောနစ် ဒေကြုံက ပညာရေးအဖော်မြင်သည့်
အမြင်၊ ထားသည့်သဘောထား များကားယခုကာလ သဘောထားများ
အမြင်များနှင့် မည်မျှတိုက်ဆိုင်ညီညွတ် သည်ကိုချိန်ထိုး၍ စဉ်စား ဆင်ခြင်
သင့်လုပေ သည်တကား။

"ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးရြှုံးလို့ တိုင်းပြည်မှာ စိတ်ချရရင်
သူစာရေးဆရာလုပ် မယ်လို့ ကျွန်တော် နဲ့ဆရာကြီး ရာဇာတ်ကို ပြောပြပါတယ်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူကိုယ်တိုင် အင်းလိပ် ဘာသာ နဲ့ရေးထားတဲ့
အထွေထွေကိုပြုလို့ ဖတ်ကြည့်ရပါသေးတယ်။ ရေးစပဲရှုပါသေး တယ်။"

လုထုံးလုပြောပြတဲ့ စစ်အတွင်းပမာပြည် (အတိယတွေ)၊ စာ ၁၄၇-၈)

ဒါကလုထုံးလုက ဦးအောင်ဆန်းစာရေးဆရာ လုပ်မယ်ဆိုတာကို
သူကိုယ်တိုင် ပြောပြခဲ့တဲ့အ ကြောင်း မှတ်တမ်း တင် ထားတာပါ။

"လွတ်လပ်ရေးရြှုံးရင် ငါတော့ နိုင်ငံရေးကတွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်၊
နိုင်ငံရေးတွေ၊ ရာဇာင်တွေ အပြင် အမိမိထောင်ရေးနဲ့
သားသမီးစောင့်ရောက်ပြုပြင်ရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငါ အယူအဆ
သဘောထား တွေကိုပါ စာအုပ်ရေးမှာပဲ"

ဟုဗိုလ်ထွန်းလှ (တဗ္ဗာသိုလ်နေဝင်း)ကို ၁၉၄၇ခုနစ် ဖြော်လအတွင်း
ပေါ်တွင် ပြောဖူးသည်ဟု ဆိုသည်။

(မြောန်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စာပေလက်ရာစာ-၂)

ဒါကလည်း စာရေးဆရာလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးနဲ့ပြင်ဆင်နေခဲ့တဲ့
ဦးအောင်ဆန်းရဲ့အကြောင်းကို မှတ်တမ်း တင်ထားတာပါ။ ဒါတွေကတစ်ယောက်၊

နှစ်ယောက်ကို ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ တရားဝင် လူသီရိပြုကြား ထုတ်ပြောခဲ့တဲ့စကားလည်း ရှိပါသေးတယ်။ စာပေပိမာန်ကထုတ် တဲ့" ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများ" စာအုပ်ရဲ့ စာမျက်နှာ ၃၁ရမှာပါတဲ့ "မကျေနှင်းရင် ထွက်ပေးမယ်" မိန့်ခွန်း ခေါင်းစဉ် အောက်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ပြောကြားချက်ပါ။

စာရေးဆရာတိရှိတဲ့ ဦးအောင်ဆန်း

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၀ရက်နေ့၊ သတင်းစာဆရာများ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားချက်များ ဆိုပြီး ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ

"လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ အချိန်အထိတော့ ကျူပ်တို့နိုင်ငံရေးလုပ်ရည်းမှာပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးလို့ ပါတီ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ကျူပ်ကမပါချင်ဘူး။ ဘေးဖယ်နေမယ်။ သူများတွေလုပ်တာ ဂိုင်းကြည့်ပြီး စာအုပ် ရေးမယ်။ ကျူပ်လုပ်နေတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာတော့ ကျူပ်ရဲ့ယုံကြည်းချက် အတိုင်း အနိုင်မခံ အရှုံး မပေးဘဲနောက်ဆုံး အထိလုပ်မှာပဲ"

အခုဖော်ပြတဲ့ ကောက်နှုတ်ချက်သုံးခုမှာ ဦးအောင်ဆန်းက သူစာရေးဆရာလုပ်မယ်ဆိုတာကို ပြော ခဲ့တဲ့ စကားတွေ အနေနဲ့ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးမှာ ဦးအောင်ဆန်းလို့ ရည်ညွှန်းသုံးရတာ ဟာ "အသစ် ဖွဲ့စည်းထားသော ပမ္မာတပ်မတော်တွင် ဗိုလ်မူးချုပ်အဆင့်ဖြင့် လက်ထောက်စစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ် ရာထူးကမ်းလှမ်းသည်ကို ငြင်းပယ်ကာ မြို့ဗျားချုပ်ပမ္မာတပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ် ရာထူးမှ ၁၉၄၅ ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ ၂၇ရက်နေ့တဲ့ နှစ်ထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။"

(ဖို့အောင်လေး၊ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမူရက်စဉ် သမိုင်း၊ ၁၂၂၄)ဆိုတဲ့
ဖော်ပြချက်အရ သုံးနှုန်း ထားတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒရန်တာရာက "ဖုတ်ခနဲတွေ့ရသော ရပ်ပုံလွှာ ကားချပ်များ" စာအုပ်ရဲ့
ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်တစ် ခုကို "ဦးအောင်ဆန်း ၏ နောက်တစ်နေ့"ဆိုပြီး
ရေးခဲ့တာကိုလည်း သတိပြုမိကြေမယ် ထင်ပါတယ်။ သခင်အောင်ဆန်း
(ပိုလ်တေဇ)ကနေ စစ်သေနာပတိချုပ် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာတာဟာ
၁၉၄၇ ခန့်စုံ မတ်လ ဂရက်နေ့မှာ အိုင်အောင်ကို ပြန့်ဖွဲ့တော့မှပါ။
အဲဒောက်ပိုင်းမှာ "ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း"၊ "ပိုလ်ချုပ်"ရယ်လို့
ချစ်ခင်လေးစားစိတ်နဲ့ ခေါ်တော်သုံးစွဲကြတာကနေ တစ်လျှောက် လုံး နှုတ်ကျိုး
လာခဲ့ကြပြီး တပ်ကထွက်လို့ နိုင်ငံရေလောကထဲရောက်တော့လည်း
အရင်အတိုင်းပဲ ပိုလ်ချုပ်လို့ သုံးနှုန်း ခဲ့ကြတယ်ထင်ပါတယ်။ (သိမ့်၊ နားလည်း၊
ကျွမ်းကျင်သူတွေက ဒီကိစ္စကို ဆွေးနွေးရေးသားပေးကြဖို့ မေတ္တာ ရပ်ခံပါတယ်)။
တွေ့တဲ့အတိုင်းပြောမယ်

ဦးအောင်ဆန်းရဲ့ နောက်ဆုံးကာလယန်းကျင်မှာ စာရေးဆရာ လုပ်ဖို့
အခိုင်အမာပြောခဲ့တာကို ဖတ်ရင်းနဲ့ သူ့မှာ စာရေးဆရာတိညွှန်ရှိမရှိကို
စဉ်းစားကြည့်မိပါတယ်။ ကိုယ့်ခေတ်ပြိုင်လည်း မဟုတ်သည့်အပြင် ရင်းနှီး
ကျွမ်းဝင်ခဲ့သူလည်း မဟုတ်လေတော့ ကိုအောင်ဆန်းရဲ့ ဆရာတိညွှ
ကိုသူရေးတဲ့စာ၊ သူပြောတဲ့ စကား၊ သူ့အကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့
စာတွေထဲကပဲ လိုက်ရာ ကြည့်ပြီး ဆန်းစစ် တင်ပြ လိုက်တာပါ။ တိုင်းပြည်ရဲ့
ကြီးကျယ်တဲ့ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ် လို့ အသားလွှတ်ပြောက်ပင့်

ချီးမွမ်းဆန်း ဖွင့်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဖတ်မိတဲ့ စာတွေတစ်ဆင့် ကိုအောင်
ဆန်းရဲ့စာရေးဆရာတိညွှန်စိတ်ကို ရှာကြည့် တာပဲဖြစ်ပါတယ်။
စာရေးဆရာတိတဲ့ ဘယ်လို ဟာမျိုးလဲ ဆိုတာကိုလည်း ကွဲကူးရေပါ
ပြောသည့်မှာပါ။

တိထွင်ဖန်တီးချင်တဲ့စိတ်

အနုပညာရှင်ရဲ့ အသက်ဟာ တိထွင်ဖန်တီးဆန်းသစ်နိုင်မှု
ပေါ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ အားလုံးသိပြီး သား ကိစ္စ မို့ အကျယ်ခဲ့၊
ပြောစို့မလိုတော့ပါဘူး။ အနုပညာရှင်စာရင်းမှာပါတဲ့ စာရေးဆရာဆိုတာ မှာလည်း
အဲဒီ တိထွင် ဖန်တီးဆန်းသစ်ချင်စိတ် အခြေခံရှိရပါတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ
အဲဒီလိုစိတ် မျိုးရှိပါသလား။

ကိုအောင်ဆန်းသည် နာမည်နှင့်လိုက်အောင် "ဆန်း" သူဖြစ်သည်။
အမေးအမြန်းထူး၍ လူကြီးတွေ မဖြေနိုင်သည့် မေးခွန်းများကို မေးလေ့ရှိသည်။
မိုးတွင်း ဆောင်းတွင်း ဟုခေါ်ကြသော်လည်း နွေရာ သီ ကို အဘယ်ကြောင့်
"နွေးတွင်း"ဟု မခေါ်ကြသလဲဟုမေးရာ လူကြီးများသည် ပြန်ရှုမဖြေနိုင်ဘဲ
ရယ်နေကြရပါသည်။ ညီအစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲရှိသော်လည်း ဘာကြောင့် လင်မယား
တစ်ဝမ်းကဲ့ မရှိသလဲ ဟု မေးမြန်းရာ လူကြီးများသည် ယခင်ကဲ့သို့ပင်
ပြန်မဖြေနိုင်ဘဲ ရယ်နေကြရပါသည်။ အမေးအမြန်း ထူး သလောက်
အောင်ဆန်းသည် စဉ်းစားတွေးတောာင်းမော နေတတ်ပါသည်။

(အောင်ဆန်း၏ အောင်ဆန်း၊ စတုတွေအကြိမ်၊ စ-၁၈-၁၉)

ဒါကတော့ မောင်အောင်ဆန်း သပတ္တန်းက စရိက်တစ်ခုပါ။ ကလေးပီပီ
ကဘောက်တိကဘောက် ချာ ကတ်သီး ကတ်သတ် ပြောတာလို့
သတ်မှတ်ရင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အဆန်းထွင်ပြီး စဉ်းစားတဲ့ ဥပုဇ္ဇာနိနေခဲ့တာလို့
ပြောရင်လည်း ဖြစ်နိုင်မှပါ။

ဦးအောင်ဆန်းမကွယ်လွန်ခင်က ရေးခဲ့တဲ့ "ကိုယ်ရေးအတ္ထားပွဲတိ"မှာ
သူ့ငယ်သပအကြောင်း ရေးတဲ့ အခါ-

"လူရိုင်းသပက ကျွန်တော်လာသလားမသိ။ ယနေ့အထိ
လူရိုင်းသဘောမျိုး နေချင်သည့် စိတ်ထားများ ရှိသည်။ ရုံဖန်ရုံခါ
လူယဉ်ကျေးများနှင့် အသားမကျတဲ့၍ မျက်စိ၊ ဦးနောက်မြင်ပြင်း
ကတ်လာသည့်အခါ လူယဉ်ကျေးများနှင့် ငါလူရိုင်းဟု ကတိခွဲပစ်ချင်သည့်
စိတ်များရှိသည်။

လူရိုင်းကားကြမ်း၏။ ခက်ထန်၏။ သို့သော်ဖြူ၏ ဖြောင့်၏
တည်ကြည်၏။ လွတ်လပ်၏။ ကျွန်းမာ၏ သန်စွမ်း၏။ ကျွန်တော်ကြိုက်၏။
ကျွန်တော့စိတ်တွင် အင်မတန်စိုပြည် လတ်ဆတ် သောသပဟု ယူဆ သည်။
ပမာပြည်ရှိသမျှ လူများသည် လူရိုင်းမျိုးသပရောက်ချင် ရောက်သွားပ စေ။
လွတ်လပ်ချမ်းသာစွာ ခေါင်းထောင် နေနိုင်က မလွတ်လပ်သော
လူယဉ်ကျေးသပထက် ကျွန်တော် အဆတစ်ရာ ကြိုက်သည်။ နှစ်သက် သည်။
စိမ်းလန်းစိုပြည် ကျယ်ပြန် သော ရေမြေ ရိုင်းပေါ်တွင် လက်ခမောင်းဆတ် ၍၍
လွတ်လွတ် လပ်လပ် မြှေးတူးအော်ဟစ်နေလိုသည်။"

(မြေဟန်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စာပေလက်ရာ၊ ၁-၁၄၃-၁၄၄)

ဆိုပြီး ရေးထားတဲ့စာမှာ ထိထွင်ဖန်တီးစဉ်းစားရေးဖွဲ့ တတ်တဲ့
စာရေးဆရာရဲ့ ညာဉ်မျိုးကို တွေ့ရပါ သည်။ ဒီလို တွေးပုံရေးပုံကိုကြည့်ပြီး
ဦးအောင်ဆန်းဟာ စာရေးဆရာဖြစ်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိ သူလို့
ကျွန်တော်မှတ်ချက်ချပေးရင် ဘာပြောကြမလဲ။

အမှန်တရားကို ချစ်ကြသူတွေထဲမှာ လူသာမန်တွေကစပြီး အနပညာ
ရှင်တွေ၊ အသုနပညာရှင် တွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ ဘုန်းကြီးတွေ၊ သီလရှင်တွေ၊
ဘာသာတရားအသီးသီးက ဘုရားတွေ၊ တမန်တော် တော့ အထိရှိပါတယ်။
အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူ့ခေတ်ရဲ့ အမှန်တရားဘက်က ရပ်တည်ခဲ့ ကြသူတွေ
ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။

စာရေးဆရာစိတ်တို့၊ ဆိုတဲ့နေရာမှာ အမှန်တရားကို ချစ်တဲ့စိတ်၊
အမှန်တရားဘက်က ရပ်ခံကာ ကွယ်လိုစိတ်ကိုလည်း အဓိကနေရာက
ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ဦးအောင်ဆန်းဟာ အမှန် တရားဘက်က
ရပ်တည်ပြီးနေခဲ့သလားဆိုတာကို မေးစရာ၊ ဆန်းစစ်ကြည့်စရာမလိုလောက်
အောင် နိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းအချက်တွေရှိခဲ့ပြီးသားမို့ အထူးအထွေတင်ပြဖို့
မလိုတော့ပါဘူး။ ဒရိန်တရာ့ရဲ့ "အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာကိုအောင်ဆန်း"
ဆောင်းပါးထဲက စာတရီးကိုပဲ ထုတ်နှစ်တင်ပြလိုက် ပါတယ်။

ကိုအောင်ဆန်းကို အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာအဖြစ် ကြိုက်ရခြင်းမှာ
အကြောင်းရှိသည်။ ကျွန်တော် က အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်
စွဲလမ်းခြင်းမှာ အခြားကြောင့်မဟုတ် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာသည်

ပညာရှင်ဖြစ်ရမည်ဟု ကျွန်တော်ယံကြည့်ခဲ့သည်။ ယခုလည်း ယံကြည့်နေဆဲ။ အယ်ဒီတာ ဆိုသည်မှာ ပညာရှင်လည်းဟုတ်၊ စာပေစည်းရုံးရေးမှူးလည်း ဟုတ်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်သည် ပညာရှင်လည်းဟုတ်၊ နိုင်ငံစည်းရုံးရေးမှူးလည်း ဟုတ် သည်။

ပညာရှင်မဟုတ်လျှင် ဘယ့်နှယ့်တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်နိုင်ပါမလဲ။ အမှားအမှန်ခဲ့ခြား ပြီး အမှန် ဘက် က ရဲရင့်ရင့်မရပ်တည်သူကို ပညာရှင်ဟု မခေါ်နိုင်။ သူက သူတာဝန်ယူမည်ဟု ရဲရုံးပံ့ပြောလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က အိုးဂေါ်မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာကို ကိုအောင်ဆန်းကို ခွဲလမ်းသွားသည်။

(အဂုန်တာရာ၊ ဖျက်ခနဲတွေ့ရသော ရပ်ပုံလွှာကားချပ်များ၊ စာ-၁၃၂-၁၃၃)

ဒါကာတော့ သမိုင်းလေ့လာသူတိုင်း သီပြီးကြတဲ့ ကိုညီမြေဆောင်းပါး
(ပေးစာ)ကိုစွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကိုအောင်ဆန်းခဲ့၊ ရပ်တည်ချက်အကြောင်း
ရေးထားတဲ့စာပိုဒ်ပါ။ အမှန်တရားကို ချစ်ရင်အမှန်တ ရားဘက်ကလည်း
ရပ်ခံကာကွယ်ဖို့လိုအပ်တာကို ဖော်ပြတဲ့ စာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

သတ္တိလည်းလိုတယ်

စာပေလောကမှာ စာနဲ့လူတစ်ထပ်တည်းဖြစ်မဖြစ် ပြသာနာနဲ့
ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပြောဆို တာတွေ့ ကို ကြားခဲ့ဖတ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ရေးတဲ့စာနဲ့
ရေးတဲ့လူဟာ တစ်သောာတည်းဖြစ်ဖို့၊ ပြောတဲ့ အတိုင်း ရပ်တည်
ကျင့်ကြံမှုရှိမရှိ၊ ရှိသင့်မရှိသင့် ဆွေးနွေးကြတာပါ။ တချို့စာရေးဆရာတွေက "ငါ
ပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့" ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးစာထဲမှာတစ်မျိုး

အပြင်မှာတစ်မျိုး ဖြစ်တတ်ကြ တာနဲ့ပတ် သက်ပြီး ဆွေးနွေး ခဲ့ကြတာပါ။
အဖြောကတော့ စာမျက်နှာပေါ်မှာ ရေးတဲ့ရပ်တည် ယုံကြည်မှုမျိုးလို လူ့ဘက
ထဲမှာလည်း ခံယူကျင့်သုံးရဲရမယ် ဆိုတာဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

စာရေးဆရာဟာအမှန်တရားကို ချစ်စိတ်၊ ရပ်ခံကာကွယ်ချင်စိတ်နဲ့
မပြီးသေးပါဘူး။ တကယ့်လက် တွေ့ဘကထဲမှာ အဲဒီလိုရပ်တည်ရဲတဲ့
သတ္တိရှိဖို့လိုပါတယ်။ ရေးတဲ့စာထဲမှာ သတ္တိရှိပုံမကဘဲ ကိုယ်ရေးတဲ့ စာ
(ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်)နဲ့ ပတ်ဝန်ဆောင်ရန်နဲ့ ရဲရဲပုံစံ ရပ်တည်နိုင်တဲ့
သတ္တိလည်း ရှိဖို့လိုပါတယ်။ ဦးအောင်ဆန်းဟာ အဲဒီလိုသတ္တိမျိုးရှိခဲ့ပါသလား။

သခင်အောင်ဆန်းနာမည်နဲ့ရေးတဲ့ "နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး" ဆိုတဲ့
ဆောင်းပါးရဲ့ တစ်နေရာမှာ "ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေး တွင် သူ့အကျိုးသူ့အမြင်နှင့်
ဂါဒတွေမိုးမှန် နေခြင်းပင်။ တရာ့ကတော့ "ဂါဒ" ဆိုတာ မလိုဘူး။ ဗာပြည်
ဗာပြန်ရပြီး ဗာ့အကျိုးဆောင်ရွက်လျှင် ပြီးတာပဲဟု ပြောကြသည်။ ပြောကြတဲ့
သူတွေ အားလုံး သူတို့ရဲ့အကျိုးသူတို့ရဲ့အမြင်ဖြစ်တဲ့ ဂါဒကိုဟောနေမှန်း၊
လုပ်နေမှန်း မသိကြပေ။ သိလျှင် လည်းလိမ့်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဂါဒအကြောင်း
နောက်အခန်းများတွင် ရေးဦးမည်။"

(မြေဟန်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စာပေလက်ရာ၊ စာ-၉၇)

ဆိုတာမျိုးနဲ့ အဲဒီခေတ်ပြိုင်ကာလ လူတရာ့ရဲ့ "ဂါဒ"ကိုဖောက်
သူတို့ ဂါဒကို သွယ်ပိုက်ပြောကြ တာဂါဒဆန့်ကျင်ရေးစကား ပြောပြီး သူတို့ ဂါဒကို
မလိမ့်တပတ်ထိုးတင်တာတွေအကြောင်း ရေးထားတာပါ။ သူက

အဲဒီလိုလူတားမျိုးတွေကို ဆန့်ကျင်ပြီး သူယုံကြည်တဲ့ ဂါဒကိုပြောခဲ့၊ ပါတီအဖွဲ့က အစည်းထဲလည်း ပါခဲ့ပါတယ်။

ယုံကြည်တဲ့အတိုင်းရေးပြီး ပြောပြီး တကယ်လည်း ရေးသလိုပြောသလို လုပ်ခဲ့တာတွေက ဦးအောင်ဆန်း ဘဝမှာ အများကြီး ရှိခဲ့ပါတယ်။ အိုးပေမဂ္ဂရင်းအယ်ဒီတာဘယ်က ရပ်တည် ချက်ဟာ လူပြောများတဲ့ အဖြစ် အပျက် တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သလို ၁၉၄၀အန်နဂါရီလက မြန်မာပြည်ကိုလာခဲ့တဲ့ ပြီတိသျှလေဘာပါတီ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆာစတက်ဖော်။ ကရစ်ရန်.၂၇၌ပြီး လွတ် လပ်ရေးရုံး နည်းလမ်း တွေ အကြောင်း ပြောရင်းနှမူနာအနေနဲ့ ဖော်ရပ် ဟာလည်း လူပြောများတဲ့ ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ (အောင်သန်းရဲ့ အောင်ဆန်း၊ ၁၁-၅၄-၅၇ ကိုကြည့်ပါ။) အဲဒီလိုပြောတဲ့ အတိုင်းလည်း ဦးအောင်ဆန်းဟာ လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လှယူတဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒရန်တာရာက "ပဒ္ဒမှာကြာဖွင့်အပြီးရှင်" ရပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အစွဲထဲမှာ ကိုပဟိန်းအပေါ် သူ့အမြင် ကိုဖော် ပြရင်း အမျှန်တရားရှာဖွေတဲ့ ကိစ္စကိုပြောတဲ့အခါမှာ

"သူနိုင်ငံရေးသမားမဖြစ်လျှင် စာရေးဆရာဖြစ်မည်ဟု ထင်သည်။ စာရေးဆရာနှင့် နိုင်ငံရေးသမား မှာအမျှန်တရားရှာဖွေသော ရည်ရွယ်ချက်ချင်းတူကြသည်။ ရှာဖွေမှုပုံသဏ္ဌာန်သာ ခြားနားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်သည်။"

(ဖျက်ခနဲတွေရသာ ရုပ်ပုံလွှာကားချပ်၊ စာ-၁၁ ဆိုပြီး ရေးနဲ့ပ တိယ်။
 ရသတေပေ ရေးသားတဲ့ သူကိုမ စာရေးဆရာလို့ သတ်မှတ်တဲ့အမြင်
 အခြေခံပေါ်ကနေ ကိုပဟိန်းကို သတ်မှတ်ခဲ့တာပါ ။ ကိုအောင်ဆန်း ကတော့
 ရသတေပေ ရေးသားသူတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။)

သိမ်မွေးနားသုတေသန၊ စကားလုံးအကြောင်း၊ စဉ်းစားရင်းနှင့်

"ပျော်ရင်ဖယောင်း၊ မာရင်သံခြောင်း"ဆို တဲ့စကားလုံးက ခေါင်းထဲရောက်လာတယ်။ အဲဒါကန္တ ဆက်စပ်ပြီး "သံမကိုပိုးမျှင်" ဆိုတဲ့စကား လုံးကိုလည်း သတိရလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့ညီကို သံယောဇ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ (အဲဒီတုန်းက) လူငယ်တစ်ယောက် ပြောခဲ့ဖူးတဲ့စကားပါ။ "မာစရာရှိရင် သံမကိုလို မာကျားနိုင်ခဲ့ဖို့လိုပြီး နဲ့ညံ့ပျော် ပျောင်းဖို့ လိုအပ်ရင်လည်း ပိုမျှင်လိုနဲ့ညံ့ရမယ်"တဲ့။ ဒါဟာ လူတွေသိပ်မသိခဲ့တဲ့ ဂွဲ့ဝင်စကား တစ်ခွန်းပါ။ မျက်နှာချင်းဆိုင် စကားပြောဖြေရင်းကြဖို့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောခဲ့တာလည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီတုန်းက "သံမကိုပိုးမျှင်" စကားကိုပြောခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဟာ သူ့ခေတ်ပြုင်မိုးသက် မှန်တိုင်းထဲမှာ သံမကိုသားလို စိတ်ထားနဲ့ ကာလယွန္း ဒလိမ့်တုံးအောက်ထဲ ဖြတ်ရဲခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာ တွေမှာလည်း ပိုးမျှင်လို သိမ်မွေ့နဲ့ညံ့ ပျော်ပျောင်းတဲ့ စိတ်ထားတွေ ရှိနေ တတ်ကြပ ပါတယ်။ ဒါဟာ စာရေးဆရာရဲ့ ယော့ယျာသဘာဝကို "စံပြု" ညွှန်းဆိုနေတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

သိမ်မွေးနှုန်းညွှန်တဲ့စိတ် ကို ပြောလိုက်တဲ့အခါမှာ အာဏာပြစ်
ကြံးတာတောင် အာဏာမပြတတ်တဲ့ စရိတ် ကလည်း အကျိုးယင်နေပါ သေးတယ်။

ရေးတဲ့စာမျာတော့ လောကကြီးအတွက် ပေးဆပ်သူ ဖြစ်နေပြီး တကယ့် ဘဝမှာ
လောကကြီးထဲက ရသမျှယူနေ တာမျိုးမဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ရေးတဲ့စာမျာ
တော့လူသားတွေ အပေါ် မေတ္တာတရား အစွမ်းကုန်ကြီးမားပြီး တကယ့်ဘဝမှာ
မြင်မြင်သမျှ ပြသာနာရာ၊ ရန်လုပ်နေတာမျိုး လည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

ရေးတဲ့စာမျာ လောကဟောင်းကို ပြောင်းလဲ ပစ်ဖို့စိတ်ဓာတ်ဟောင်းကို
သန့်စင်ပစ်ဖို့ ထပ်တလဲလဲ တိုက်တွန်း နေပြီး တကယ့်ဘဝမှာတော့
ကိုယ့်စိတ်ဓာတ်ကိုတောင် သန့်စင်အောင်လုပ်ဖို့ မကြိုးစားဘဲ လောက
ဟောင်းကြီးမှာ စာဘူး တောင်းသိုက်ကလေး တစ်နေရာချိတ်နိုင်ဖို့
အရေးပဲကျားကုတ်ကျားခဲ အားထုတ် နေတာမျိုးလည်း မဖြစ်သင့်ပါဘူး။
အဲဒီအကြောင်းတွေပြောရင် ပြောစရာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ထားပါတော့။

ဦးအောင်ဆန်း ဆီမှာ သိမ်မွေ့နှီးညံ့တဲ့စိတ်ရှိတယ် လို့ပြောရင်
ဒရုန်တာရာရဲ့ ရပ်ပုံလွှာနာမည် "အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း"နဲ့ ယဉ်တဲ့
စဉ်းစားမိကြလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ အာကာပြခွင့် ရှိနေလျက် နဲ့
အာကာမပြတာဟာလည်း စိတ်ထားနဲ့မှုကို ပြတဲ့စရိတ်လို့ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။
ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲဆိုတာ ကြည့်ရအောင်။

ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ် မပါလို့။

အဖြစ်အပျက် မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လက်မှတ်မပါဘဲ
ဒေါ်ခင်ကြည်လက်မှတ်ဖြင့် ရိုက္ခာထုတ် ပေးရန် အိမ် မှ ရဲသော်တစ်ဦး
ကိုလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ရိုက္ခာ ကို ကိုင်နေသော ရဲသော်ကဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း လက်မှတ်မပါသောကြောင့် ထုတ်မပေးနိုင်ဟု

ပြောလွတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ပြော လွတ်လိုက် သဖြင့် ကျွန်တော်နှင့်တက္က
ရဲဘော်အချို့မှာ ရိုက္ခာစာရင်းကိုင် ရဲဘော်အား ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ် တိုင်လာရောက်
ဆူပူ ကြိမ်းမောင်း မည်ဟု ကျွန်တော်တို့ထင်ကြ၏။ သို့သော် ဤသို့
ကားမဟုတ်ပါ။

သို့. နေ့စွဲ.....

ရိုက္ခာတာဝန်ခံ

ယခုလာသော ရဲဘော်အား ငါအတွက်ရိုက္ခာ ကို ထုတ်ပေးစေ လိုပါသည်။

အောင်ဆန်း

ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်တက္က ရဲဘော်ရဲဘာက်အပေါင်းမှာလည်း
ထိုစာကို ဖတ်ရှု၍ ကြည့် ရယ်လည်း ရယ်မိ ကြသည်။ သဘောထားကြီးသော
ဗိုလ်ချုပ်ပါတာကားဟူ၍ နှစ်ဆတိုး၍လည်း ကြည်ညို သွေ့ပွဲ ပွားခဲ့ကြပါသည်။

(၁၉-၅-၁၉၅၅နေ့၊ အာဇာနည်နေ့တို့ ဟံသာဝတီသတင်းစာတွင်
ပါရှိသော ရဲဘော်ဟောင်း စိန်လေး၏ ကျွန်တော် သိ တဲ့
တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီး ဆောင်းပါးမှ)

(မောင်ကျော်ရင်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး ဂွန်ငါးစာ-၂၂၆-

၂၂၇)

ဒီလိုကိစ္စအပေါ်မှာ သဘောထားပုံ တုံ့ပြန်ပုံကာ ခေါင်းဆောင်ကိုယ်တိုင်
စည်းကမ်းကို လိုက်နာ တာလို့ ပြောရင်လည်း ရပါတယ်။
လူအတော်များများအနေနဲ့ ဒီလိုကြံရရင် ဒီပုံစံနဲ့ တုံ့ပြန်မယ် မထင်ဘူးလို့။

ပြောရင်လည်း ရပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒါကို စိတ်သဘောထား
သိမ် မွေ့နှံးညံ့မှု လို့ပြောချင်ပါတယ်။ သဘောတူကြပါသလား။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်တတ်တဲ့ စိတ်

ကိုယ်တွေ့မြင်တဲ့   စိတ်ဝင်စားတဲ့အကြောင်းအရာ   တစ်ခုခုကို
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ပြီး လေ့လာသုံး သပ်တယ် ဆိုတာ ပညာရှင်စရိတ်တွေ ထဲက
တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရှင်လုပ်သလို နိုင်ငံရေးသမား တွေ လည်း
ဒါမျိုးလုပ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာတဲ့ကဆိုရင် အထက်တန်းစား (လူချမ်းသာမဟုတ်)
စာရေးဆရာ တွေ လုပ်တတ်ပါတယ်။ ဒါမျိုးက သုတေသန သဘောသက်ကိုလည်း
ရောက်နေ တတ်ပါတယ်။

ဦးအောင်ဆန်းမှာ အဲဒီလိုသဘာဝမျိုးရှုပါတယ်။ စာရေးဆရာဇာနက
ဇာနဂျာနယ်ထုတ်တဲ့ အချိန် မှာ ဦးအောင်ဆန်း ကို အမှာရေးနိုင်းပါတယ်။ အဲဒီ
"ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာပေလက်ရာ" စာအုပ် ရဲ့ နောက်ဆက်တဲ့
၁၅မှာပါပါတယ်။ ခေါင်းစဉ်ပေးထားတာကိုက "ပြောင်ပြောက်နိုင်ပါစေသတည်း"
တဲ့။ ဆက်ဖတ်ကြည့်လိုက် တဲ့ အခါမှာ.....

တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖဆပလအဖွဲ့

ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ဆန်း၏

မိတ်ဆက်

message

ဆိုတာကိုဖော်ပြထားပါတယ်။ မိတ်ဆက်စာကို ရေးတဲ့နေရာမှာတော့အား
ပြောကြားသည့်အခါ ကျွန်တော် စိတ်သည် "ရောက်ချင်ရာ နယ်တစ်ဝန်းဆီသို့။

ယွန်းခဲ့ပြီတကား"ဟု စာဆိုတစ်ဦး ရေးစပ်ခဲ့ သလို ထွေထွေ ရာရာ
ဟိုဟိုဒီကျက်စားမိတော့သည်။ (စာ-ဘဂာ)

ဆိုတာနဲ့ စလိုက်ပါတယ်။ ဒီရေးဟန်ကိုကြည့်ပြီး

စာရေးဆရာဉာဉ်ရှိတယ်လို့ ပြောရင် ဖြင့်မီးဖို့ ဖက်မယ် ထင် ပါတယ်။ ပြီးတော့မှ
"ဟာသ ပညာသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏သာတွင် အရေးပါအရာရောက်သော
ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ သို့၇၇၈၅ ဟာသပညာ အစစ် နှင့် အတုကို
ခွဲခြားရန်လိုသည်။ ကတ်ပွဲများတွင်ပါဝင် သော လူရှုံးတော် များ ၏
ပြက်လုံးများသည် အခါခပ်သိမ်း ဟာသပညာမဟုတ်ပေါ်။

ကျွန်ုတ်။ နားလည်းသော ဟာသပညာကား
လောကီလူ၊ ဘဝလူ၊ ကတ်ခုတွင် ရှေ့နောက်မည်။ အဆင်မပြော
သောအချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်၍ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား ရယ်စရာသသော
မြင်စေ ရမည်။ ဤသို့မြင်စေရာတွင် စာရေးဆရာ၏ စိတ်ကူးညာကိစ္စမ်းအလိုက်
အသွင်အမျိုးမျိုးဆောင်နိုင်လေ သည်။ အချို့ဟာသဆရာများကား
မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင် ကွဲမှာကြီးကို ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မော ကြသည်။
ပြောင်လောင်ကြသည်။ ခန့်ကြသည်။ ချွဲကြသည်။ စောင်းပြောင်းကြသည်။
အချို့ကား မိမိတို့၊ ဘာသာ မိမိတို့ကြိတ်၍ရယ်မောကြသည်။ ဤသို့လူငှုံ
ဟာသပညာသည်များ သည် အသွင် အမျိုးမျိုး ဆောင်ကာ လောကီလူသားများ၏
ကြီးကျယ်မှု၊ ဟန်ဆောင်မှု၊ ငင့်ဝါပလ္ား မှုအရပ်ရပ်ကို ပြက်ရယ် ပြုကြသည်။"

ယခုခေတ်တွင် ရုပ်နှုန်းများဖြင့် လက်ရှုနိုင်ငံရေး လူမှုရေးကိစ္စများနှင့်
ပတ်သက်၍ ရပ်ပြောင်ဆရာ တို့၊ အမြှင် အတိုင်း ကဲ့ရဲ့ကြ သည်။

ပြောင်လောင်ကြသည်။ ဂလန်ကား ကြိုပိုဂိုလ်များတွင် ထိထိမိမိ ရေးနိုင်စွမ်းသူ
 တစ်ဦး ပင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကမလွှဲဟု ကျွန်တော်ယူဆသည်။ (စာ ၁၇ ၁-၁၇၂)ဆိုပြီး
 ရေးခဲ့ ပါတယ်။ ကိုးကားစာတွေများ နေမှာစိုးလို့ မြင်သာလောက်အောင်ပဲ
 ထုတ်နတ်ပြထားတာ ပါ။ မူရင်း အတိုင်း ဖတ်ရင်သူရဲ့တပေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ၆
 လုလာထားမှုကို တွေ့ရမဲ့အပြင် သူ့စကား ပြောရေးဟန်ကလည်း
 ပြောပြစ်သွက်လက်မှုရှိတာကိုပါ ဖတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဟာသသဘောကို
 ပြောတဲ့နေရာမှာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ထားတဲ့ ဦးအောင်ဆန်းရဲ့ သဘာဝကိုလည်း
 တွေ့ရမှာဖြစ်ပါ တယ်။ ရေးပုံ၊ စဉ်းစား ကြည့်မြင်ပုံဟာ သွားရင့်စာရေးဆရာ
 တစ်ယောက်ပုံစံ ပေါက်နေတယ်လို့ ပြောရင် မြောက်ထိုး ပင့်ကော်
 လုပ်ရာမကျေားလို့ထင်ပါတယ်။ စာဖတ်သူရေး ဘယ်လို့သဘောရ ပါသလဲ။

စာရေးဆရာဆိုတာ

စာရေးဆရာဆိုတာ လောကိုကိုချုစ်သူ၊ လူးသားတွေကို ချုစ်သူဖြစ်ပြီး
 အမှန်တရားကို ချုစ်မြတ်နီး တန်ဖိုးထားတဲ့ အပြင် ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ အမှန်တရားကို
 ကိုင်စွဲပြီး ရပ် တည်ရှုသူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စာပေ ရေးသား (ဖန်တီးဖွဲ့စွဲ၍)ရာမှာ
 အဟောင်းကိုစိစစ်သုံးသပ်တတ်တဲ့ စိတ်ထား ।လောက ဟောင်း ကို ပြောင်းလဲ
 လိုတဲ့ စိတ်ထားရှိတတ်သူတွေလည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကိုယ်မြင်တဲ့ခံစားမိတဲ့
 အတိုင်း ဖွင့်ထုတ် ရေးသား တတ်သူတွေ လူသားတွေအပေါ်
 မေတ္တာကြီးမားသူတွေဖြစ်ပြီး တစ်ချိန် တည်းမှာ မတရားမှုကို စက်ဆုတ် ရုံးရှာ
 မှန်းတီးတတ်သူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ტီးბွားရေးဘဝမပြော လည်လို့ ကိုယ်အဆင်ပြောရာ ကြီးပွားရာအတွက် အရှက်မဲ့၊ သိက္ခာမဲ့တဲ့ ပြုမှု ပြောဆို မူတွေ အောက် ကျနောက်ကျခံရမဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေ မလုပ်သလို အောင်မြင်ကြီးပွားတဲ့အခါမှာလည်း မောက်မာ ရိုင်းစိုင်း စောကားတာမျိုး မဖြစ်တတ်ပါဘူး။ ငွေကို ဘုရားလိုကိုးကွယ်တာမျိုး၊ ရာထူး အာဏာ နောက် ကို ငမ်းငမ်းတတ်လျှောက်လိုက်နေတာမျိုးလည်း မလုပ်တတ်ကြပါဘူး။ စာရေးဆရာမာနဆိုတာကို တန်ဖိုး ထားတတ် ကြပါတယ်။

စာရေးဆရာ(အနုပညာသည်)စိတ် နှစ်နှစ်ကာကာရှိသူတွေဟာ ဘဝအခြေအနေကြောင့် စာပေနဲ့ မဆိုင် တဲ့ နေရာတစ်ခုခု ကို ရောက်နေခဲ့တာတောင်မှ သူ့ပင်ကိုပါစီစီတိတဲ့ စာပေမြတ်နဲ့ ချစ်စိတ်ရဲ့ ပဲ့ကိုင် မူကြောင့် မဟုတ်မတရားတာ၊ မရှိုးမဖြောင့်တာတွေကို မလုပ်ဖြစ်မှာ သေချာပါ တယ်။ အသက်အရွယ် အတွေ့အကြံး မပြည့်စုံ မရင့်ကျက်သေးလို့အမှားတရှိ။ ကျူးလွှန်မိရင် တောင်မှ အဲဒီအမှား ကို ပြန်ဆင်ခြင်ပြီး ရဲရဲပဲ့ပဲ့ပြင်ရဲသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

သမိုင်းခေတ်တွေကို ပြန်လဲကြည့်ရင် စာရေးဆရာနာမည်ခံပြီး စာရေးဆရာဂိဉာဏ်မရှိသူတွေနဲ့ နိုင်ငံ ရေးသမား နာမည်ခံပြီး နိုင်ငံရေးသမား စရက်ရှိသူတွေ တွေ့ရ တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခေတ်ပြိုင် လမ်းကြောင်း တစ်ခုလုံး ရဲ့ ပင်မရေးနဲ့နဲ့ ဒီ"သ"သဘောကိုပဲ အမိကကြည့်ရမယ်လို့ ယူဆပ ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်း မှာပဲ စာရေးဆရာနာမည်မခံဘဲ စာရေးဆရာစီတ်ရှိသူတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနာမည် မခံဘဲ နိုင်ငံရေး သမား ဂိဉာဏ် ရှိသူတွေ တည်ရှိနေတတ်တာကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုဖို့ လိုအပ်မယ် ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ကတော့ နိုင်ငံရေးသမား ဦးအောင်ဆန်းကို စာရေး
ဆရာစိတ်ရှိသူလို့。 သတ်မှတ်ခဲ့ပါပြီ။ သဘော တူနိုင်ကြပါရဲ့လား။

စဉ်းစားကြည့်ဖို့ပါ။

ပြီးတော့ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုလည်း ဆင်ခြင်ဆန်းစစ်မှု
မှန်သားပြင်ရေးမှာရပ်ပြီး ကိုယ့်လိပ်ပြာကို ကိုယ်ရှာကြည့် ဖို့
အကြံပြုလိုက်ပါတယ်။

ကဗျာဆရာမ "ကြည့်အေး"ကတော့ သူ့ရဲ့နာမည်ကြီး "တဇ္ဇာ"ဆိုတဲ့
ကဗျာထဲမှာ

"တဇ္ဇာ ငါကိုယ်တိုင်ပါပဲ"လို့ ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်

ကျွန်တော်ရော.....သယ်သူလဲ။

ခင်ဗျားရော..... သယ်သူလဲ။

နောင်ကျော်

၃၁၁၂၂၂၈။

+++++

မိတ်ဆွေဖြစ်သွားတဲ့ရန်သူ

၁၉၄၂ခုနှစ်လူမျိုးရေး ပြဿနာဖြစ်တဲ့အခါနမှာ ကျွန်တော်က
ကရင်လူမျိုးတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဗမ္ဗုလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဘီအိုင်အော်)
ရဲ့ ရန်သူတွေပါ။

ဒါပေမဲ့ အောင်ဆန်းဟာ နာကျြိုးမှန်းတီးတဲ့ ရန်သူကိုခိုင်မြတဲ့
မိတ်ဆွေဖြစ်အောင် ပြောင်လဲနိုင်တဲ့ ပင်ကို သဘာဝ စွမ်းရည် ရှိတယ်။
အဲဒါကိုကျွန်တော် ကိုယ်တွေကြံခဲ့ရတာပါ။ ၁၉၄၃ခုနှစ်၊ ဉာဏ်လ ဖတ်ဆစ်
ဂျပန် တွေရဲ့ "လွှတ်လပ်ရေး"ကြေညာအပြီးမှာ ကျွန်တော်ဟာ လေ့လာစူးစမ်းဖို့

ရန်ကုန် ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က အောင်ဆန်းနဲ့ အရမ်းတွေ့ချင်တယ်။
 သခင်တရီး၊ ဆီ အလည်အပတ် သွား ချင်တယ်။ သခင်သန်းထွန်းက ကျွန်တော့ကို
 သူနဲ့မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကရင်လူမျိုး တွောက်က
 ရပ်တည်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့
 ရန်သူတစ်ယောက်ပါလို့။ ပြောပြတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
 ပြီးပြီးပြန်ပြောတယ်။ ရဲရင့်ထက်မြှက်တဲ့ ရန်သူဟာမိတ်ဆွဲကောင်း တစ်ယောက်
 ပါတဲ့။

ကျွန်တော်ရန်ကုန်ကို ထွက်မလာခင်က ကျွန်တော့လူတွေက
 သတိပေးတယ်။ ဘီအိုင်အောနဲ့ ပမာတွေက ကျွန်တဲ့ ကို သတ်လိမ့်မယ်တဲ့။
 အဲဒါနဲ့ ဆန်းကျင်စွာပဲ ကျွန်တော်ဟာ နွေးထွေးလိုက် လဲပြီး ရိုးသား ဖြောင့်မှန် တဲ့
 လက်ခံကြိုဆိုမှုကို ကြံ့တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ သံသယတွေ၊
 သို့လောသို့လော အတွေးတွေ အလျင်အမြန် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရတယ်။
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော့ကို တပ်မတော် ထဲဝင်ပြီး သူနဲ့
 သူ့ရဲ့သော်ရဲ့သာက်တွေနဲ့အတူ အလုပ်လုပ်ဖို့၊ ကရင်-ပမာ သွေးစည်း ချစ်ကြည်မှု
 ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြီး နိုင်ရိုင်မြေမြို့ဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ တယ်။

ကျွန်တော် သူတို့နဲ့ လက်တွဲလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က
 "စောကြားအိုးဟာ ကျွန်တော့ထက် တော် တဲ့ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဖြစ်တယ်"လို့
 သူ့ ကိုပြောပြတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်က သူ့ကိုလည်း ပ ၆ ၂အောင်ခေါ်ဖို့
 ကျွန်တော့ကိုနိုင်းတယ်။ ပထမတော့ စောကြားလည်း ချီတုချုတု ဖြစ်နေတာပေါ့။
 ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို အတင်းဆွဲခေါ်မတတ် ဗိုလ်ချုပ်နဲ့တွေ့ဖို့ ခေါ်လာ

ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီ တွေ.ဆုံးပဲ မှာ စောကြားများ ပိုလ်ချုပ်ရဲက ရိုးသားဖြင့်မတ်မှုကို အသေအချာ တွေ.ရုံးပြီး သူပါလက်တဲ့ ပါဟင်လာတယ်။

ကရင်အမျိုးသား တပ်ရင်းတစ်ခုဖွဲ့စည်းလိုက်တယ်။ ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် သေသေချာချာ ဖွဲ့စည်း ပေးတာ။ ကရင် လူငယ်တွေကို အိမ်မှာတွေ.ဆုံးနိုင်အောင် စီစဉ်ခဲ့တယ်။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဆက်ဆံခဲ့တယ်။ တကယ် ပါပဲဗျာ။ ပမာဏလူငယ်တွေကို ဆက်ဆံတာထက်တောင် ပိုကောင်းသေး တယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ ကရင်-ပမာ ချစ်ကြည်ရေးရှို့ အတူတက္ကဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ နေးကွား ပေမယ့်အကြီးအကျယ်နိုင်မာတဲ့ အောင်မြင်မှ ကိုရဲ့တယ်။

ပိုလ်ချုပ် ဟာ အရင်က ရန်သူဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ကို မိတ်ဆွေဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ရုံတင်မက ဘူး။ သစ္စာ ရှိတဲ့ နောက် လိုက်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်အောင်ပေါ် ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့တယ်။ သူ့မှာ သံလိုက်ဓာတ် လို ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေရှိတယ်။ သူ့နောက်လို ဘယ်သူမ မလိုက်ဘဲမနေနိုင်ဘူး။ အခြေခံ ဥပဒေရေး ဆွဲရေး လွှတ် တော်ခေါ်တဲ့အခါ ကျွန်တော့ မိတ်ဆွေ အများစုက ဆန်.ကျင် ကန်.ကွက်ဖို့ စီစဉ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်ပိုလ်ချုပ်နဲ့ တွေ.ဆုံးပြီး အကြံ တောင်း ခဲ့တယ်။ သူက ကျွန်တော့ ကို ပြောတယ်။

ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုရမယ့် ခေါင်းဆောင်တစ် ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့်ရဲကလေးနက်တဲ့ အယူအဆရဲ့ ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှုကို ခံပဲ့မလား၊ ဒါမှုမဟုတ် သူများနောက်လိုက် လုပ်မလားဆိုတာ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ် ရမယ်တဲ့။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေအားလုံးရဲ့ ကန်.ကွက်ချက်တွေ၊ ကျွန်တော်ချစ်တဲ့ အနီးသည် ရဲ့ ကွာရှင်းမယ် ဆိုတဲ့ ခြေမ်းပြောက်မှုတွေဟာ ကျွန်တော်ကို

ယိမ်းယိုင်တုန်လူပ်အောင် မလုပ် နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် ရွှေးကောက်ပွဲပင်ဖို့
ဆုံးဖြတ်ပြီး ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ရုလိုင် ၂၉၈၁၊ အခြေခံညာပဒေသေးဆွဲရေး
လွှတ်တော်အစည်း အဝေးတွင် စောစံဖို့သင် ပြောကြား ခဲ့သော မိန့်ခွန်းမှ)

(Aung San Of Burma: Complied and Edited by Maung Maung
တအုပ်မှ Enemy Turned Firend by Saw San Po Thin ကိုပြန်ဆိုပါသည်။)

+++++

စကားနှင့် ကတိ

မြန်မာပြည် လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမူသမိုင်းရဲ့ ကတ်ရှိန်အမြင့်ဆုံး အပိုင်းကို ဖတ်ဆစ်ဂျပန်တော် လှန်ရေး စုံရာ တပ်ထွက်အခမ်းအနား ကျင်းပတဲ့ ၁၉၅၅ခု၊ မတ်လ ၁၇ရက်နေ့ကနေ နောက်ဆုံးလွှတ်လပ်ရေး အလုံတင် အခမ်းအနားကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့တဲ့ ၁၉၄၈ ခုဇန်နဝါရီလ ၄ရက်နေ့ ထိလို့ သတ်မှတ် ကြည့် နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီသုံးနှစ်နီးပါးအချိန်ပိုင်းက အဖြစ်အယျက်တွေကို အချိန်မျှေး ဆွဲပြီး မှတ်တမ်း တင်ကြည့် မယ်ဆိုရင် အတော်လေး စိပ်စိပ်ရေးဆွဲသွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သဘောအရ ပြောရမယ်ဆိုရင် အဲဒီအချိန်က သက်ရင်လှပ်ရှားခဲ့တဲ့
ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးဟာ လွှတ်လပ်ရေး ကြီးပမ်းမှ သမိုင်းရဲက
ကတ်ဆောင်တွေဖြစ်ခဲ့ပြီး (ပေမယ့်) အထင်ရှားဆုံး၊ အရေးပါဆုံး၊ လူသိ
အများဆုံး၊ လူအများချို့ခင်ကြည်ညို လေးစားတာ အခံရဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်
သဘောထားမကဲ့ တည်းတည့်တ်တည်း ရွှေးချယ်ညွှန်ပြနိုင်သူ ပြည့်စုံကိုသူ
ကတော့ ပိုက်ချုပ် အောင်ဆန်းပါပဲ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသာဝ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂရဲ့ နှစ်လည်
မဂ္ဂဇင်း ကို ကိုအောင်ဆန်း အယ်ဒီတာ လုပ်တဲ့နှစ်မှာ အိုးလေဆိုတဲ့ စာပေဆန်တဲ့
အမည်ပေးပြီး ထုတ်ပေခဲ့၊ အယ်ဒီတာအဖြစ်နဲ့ ဆောင်းပါး ခေါင်းကြီးစတာတွေ
ရေးခဲ့၊ မတိုင်ခင်မှာလည်း "ပဲခူးကငော"ဆိုတဲ့ ကလောင်အမည်နဲ့ စာပေ လက်စွမ်း
ပြခဲ့မှုးတဲ့သူဟာ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ကြီးပမ်းရင်း ပြီတိသူ့ အိုးရလက်အောက်
ကြားဖြတ် အစိုးရအဖွဲ့၊ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ နှစ်မြိုပ်အလုပ်များ
နေတဲ့ အချိန်မှာသူရဲ့နိုင်ငံရုံလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် တွေ မိတ်ဆွေတွေရဲ့ကြား
တိုင်းပြည်လွှတ်လပ်ရေး ရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး စာကလေး
ဘာကလေး ထိုင်ပြီရေးဦးမယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း တသသပြောဆိုမှုးတဲ့
ဖြစ်ရပ်လေးဟာ ရိုးရိုးလေး နဲ့လွမ်းစရာပါ။ သူကြိုးသိန်းဟန် (ဆရာအောင်)
ဘက်ကိုလှည့်ပြီး ပြောလိုက်သတဲ့။ "ဒီမယ့်ဗျာ ဆရာ ရဲ့ ကျွန်ုတ်လည်း
အနပညာသမားပါဗျာ"။

မတိုင်ခင်မှာလည်း ၁၉၄၅ခုနှစ် စစ်ကြီးပြီးစ တော်လှန်ရေးမျိုးချစ်
ဗမ္ဗာတပ်မတော်ကြီး၏ သေနာပတီ ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်းကို အထူးစိတ်ပင်စား

ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသတင်းစာဆရာများ၊ သတင်း ထောက်များရဲ့ စုံစမ်းအကဲခတ်တဲ့ အမေးကိုလည်း "ကျူပ်တော့ အခုစစ်လည်းပြီးပြီး" စစ်တပ်ကို ဆက်လက် ဦးစီးရှေ့ဆောင် မလုပ်တော့ပါဘူး။ ကျူပ်ကိုယ်စား အခု ဒုတိယ စစ်သေနာပတီ ပိုလ်လကျိုာကပဲ ဦးစီးပါလိမ့်မယ်။ ကျူပ်အဖို့တော့ နိုင်ငံရေးကို ထိတိရောက်ရောက် စင်လုပ်လိုက်ဦးမယ်။ ဒါလဲ ဗာဗြိုဟန် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အတိပါပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး အေးအေးဆေးဆေးစာအုပ်ကလေ ဘာလေး ရေးမယ် ကြံတာပဲပျား" ဆိုတဲ့ အဖြော်ချည်းပေးခဲ့ တယ်ဆိုပါတယ်။

သမိုင်းနဲ့ တိုင်းပြည် အခြေအနေကပေးအပ်တဲ့ အဆမတန် ကြီးမားလှတဲ့ တာဝန်ထုပ်ကြီးကို အားကြိုး မန်တက် မည်နှင့်မည်။ တစ်ရောင်းတည်းသော စိတ်နဲ့ စွဲနဲ့စားထမ်း ရွှေက်ခဲ့ပေမယ့် သူရဲ့နှုန်းသားက အေးချမ်းတဲ့ စာရေးဆရာဘာဂုံကို အိမ်မက်လျက်ရှိတဲ့ နှုန်းသား ပါကလား။ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်း၊ တို့ဗာအစည်းအရုံးပင် သခင်အောင်ဆန်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိုပ်ပင်ပိုလ်တော် (ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)၊ အာကနည် အဖြစ်ကျခုံးခဲ့ခိုန်မှာ (တပ်မှ ထွက်နိုင်ငံရေးနယ်မှာ ဦးဆောင် လှပ်ရှားနေတဲ့ သူဟာ) ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလို့ပဲ အများက ခေါ်ဝေါ သိရှိနေကြဆဲပေမဲ့ တရားပင်အားဖြင့် အဖိုးရအဖွဲ့ပင် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးအောင်ဆန်းဟာ သူရည်မှန်းခဲ့သလို စာရေးဆရာဘာဂုံကို စောက်ချဲ လုပ်ကိုင် မသွားရရှားပေမယ့် သူရေးခဲ့တဲ့စာတွေ၊ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်အဖြစ် လူထုကို သူပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေဟာလည်း မြန်မာပြည်ရဲ့ သမိုင်းနဲ့ မြန်မာပြည်သူ လူထု ရဲ့

နှလုံးသားမှာ စွဲထင်အောင် သူရေးခြစ်ခဲ့တဲ့ စာလုံးအမှတ်အသားတွေ လို့ဆို နိုင်ပါတယ်။

ဆိုခဲ့တဲ့လွှတ်လပ်ရေးသမိုင်းနဲ့ ကတ်ရှိန်အမြင့်ဆုံးကာလအဓိက ကတ်ဆောင်ရဲ့ နှုတ်ပြောစကားများကို ကျွန်တော်တို့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများ (၁၇-၃-၄၅ မှ ၁၃-၇-၄၇) ဆိုတဲ့ စာအုပ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အတော်လေး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ တရီးမိန့်ခွန်းတွေက အပြည့်အစုံ မှတ်တမ်းတင်ချက်တွေ ဖြစ်ပြီး တရီးက သတင်းစာတွေရဲ့ ပြန်လည်ဖော်ပြချက် သတင်းတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ အများစုက မြန်မာလို ဟောပြောချက် တွေဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီခေတ်အဂ်လိပ် လက်အောက် အချို့နေရာနဲ့ အခမ်းအနားတွေမှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အဂ်လိပ်လိုဟောပြောခဲ့တဲ့ မိန့်ခွန်း လုပ် ကို လည်း တွေ့ရပါတယ်။

"အခုအခါ ကျိုပ်ဟာ (ပတ်ပလစ်မှာ ပေါ်ပြုလာဖြစ်နေတဲ့လူပဲ)"။
ဒါပေမယ့် ကျိုပ်ဟာ ဘုရားလည်း မဟုတ်၊ မော်ဆရာမျက်လုညွှေဆရာလည်း မဟုတ်၊ လူပဲ၊ နတ်လည်း မဟုတ်၊ လူလောက်ပဲ အစွမ်း ရှိမှာပဲ။ ကျိုပ် အသက်က အင်မတန်ထုတ်တယ်။ ကျိုပ်အခုထမ်းရတဲ့ တာဝန်ဟာလည်း တစ်တိုင်း တစ်ပြည့်လုံးရဲ့ တာဝန် ကို ရှေ့ဆုံးက ထမ်းနေရတယ်။ ကျိုပ်ကိုယ် ဒီတာဝန်တွေကို ထမ်းနိုင် လောက်အောင် အရည်အချင်း ပြည့်စုံတယ်လို့ မယူဆဘူး။ ပြီးတော့ ကျိုပ်စိတ်တို့တတ်တယ်ဆို တာကိုလည်း လုအများ

သိကြတာပဲ။ ဒါကျပ် နားပဲ။ အလုပ်ရင်ပြီး အနောက်အယှက်များရင် စိတ်တို့
တတ်တယ်။ ဒါကို ပြုပြင် နိုင်သမျှ ပြုပြင်ဖို့ကြီးစားမယ်။

(စွဲအဖြူစီမံကိန်း ကန်၊ ကွက်ဆန္ဒပြုပွဲတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း ၂၉၉-၄၆)

မိုလ်ချုပ်ဟာ နယ်ချွဲလက်ပါးစေတွေရဲ့ လက်ချက်၊ အတိအကျဆိုရင်
ကိုလိုနိနယ်ချွဲတွေရဲ့ လက်ချက်နဲ့ ကျဆုံးတဲ့ အချိန်မှာ ၃၃နှစ်ထဲမှာပဲ
ရှိသေးတဲ့အတွက် သူ့ကိုယ်သူ့ပြောခဲ့သလိုပဲ တိုင်းပြည် ခေါင်းဆောင် အနေနဲ့
အင်မတန်ကို ငယ်သေးတယ်လို့ဆိုနိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ ဖြောင့်စင်း
မှန်ကန်တဲ့စိတ်၊ ထက်မြေက်တဲ့ ပညာဉာဏ်၊ ရဲရင့်တဲ့သတ္တိ၊ ကြံးနိုင်တဲ့ဖွဲ့နဲ့
ဘွင်းဘွင်းရှင်း ရှင်းပြောတတ်တဲ့ စရိက်တွေကြောင့် ရိုးရိုးပြည်သူကူးတော်
ချစ်ခင်လေးစားရုံမကဘဲ သူ့ထက် အသက်၊ ဂါကြီးတဲ့နိုင်ငံရေး
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်နဲ့၊ လေးစားအပ်တဲ့ ရန်သူတော် အင်းလိပ်အရာရှိ
တွေကိုယ်တိုင်ရဲ့ အလေးစားခံရတဲ့ သူ ဖြစ်ပါတယ်။

နောင် တော်လှန်ရေးပန်းခြံဖြစ်လာတဲ့ ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်မြောက်
ဘက်ကွင်းပြင်ထဲက စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားနဲ့၊ တပ်ထွက်အခမ်းအနားမှာ
သူပြောတဲ့ တပ်ထွက်မိန့်ခွန်းဟာလည်း တို့တောင်းသလောက် ရှင်းလင်း
ထိရောက်လှပါတယ်။ "ရဲသော်တို့၊ ဆိုတဲ့ အာလုပ်စကားနဲ့။" ဒါပဲ ဆိုတဲ့ အပြီးသတ်
စကားက လွှဲရင် ဂါကျ ဇူးပဲပါတယ်။

"အကျယ်ချွဲပြီး ရည်ရည်မပြောချင်ဘူး။ အခု စစ်မြေပြင်ကို ထွက်ရမယ်။
ဆင်းခဲ့မယ်၊ ငတ်မယ်၊ အခက်အခဲ တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်။ ပမာဏီပါ
ပမာဏီသွေးကိုပြပါ။ အထက်ပိုလ်များရဲ့ အမိန့်ကို နာခံကြပါ။ အထက်ပိုလ်

တွေကလည်း သာတူညီမျှ ရဲသော်စိတ်ထားပါ။ ရဲသော်တို့ကို ကတိပေး
ထားတဲ့အတိုင်း ကျူပ်ကိုယ်တိုင် ရဲသော်တို့နဲ့အတူ ခြီးတတ်မယ်။"

ဗမ္မာရန်သူကို ချေမှန်းကြ။

အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူကိုရှာပြီး တိုက်ကြ။

၁၉၄၄၊ ဉာဏ်လာရက် ဂျပန်ကပေးတဲ့ လွတ်လပ်ရေး
ပထမနှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားမှာ ကတည်း က ဗိုလ်ချုပ်ဟာ စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ်
ပြောတဲ့မိန့်ခွန်းမှာ ဂျပန်ပေးတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ အမည်ခံ အတု အယောင်
လွတ်လပ်ရေးသာ ဖြစ်တယ်လို့ မိန့်ကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ နောင်တစ်နှစ်မ လည်းမှာပဲ
တပ်ထွက် မိန့်ခွန်း နဲ့ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တွေကို မောင်းထုတ်ဖို့ ပြောင်ကျကျ
တိုင်သံပေး လိုက်ပြီးဖြစ်သွားပါတယ်။ "ခေါင်းဆောင် လုပ်တဲ့ လူတွေဟာ
ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ ကိုစွဲ တွေကို တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ပြောရမယ်။
ရှင်းပြနိုင်ရမယ်။ အသက်စွန့်သင့်တဲ့နေရာမှာ စွန့်ရဲရ မယ်။ ပရီယာယ်သုံးသင့်တဲ့
နေရာမယ် သုံးရမယ်။ အချိန်အခါလိုက်ပြီး လုပ်ရမယ်"လို့ ပြောတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ
သူရဲကမွေးရာပါ သဘာဝအရ မမှန်တဲ့ စကားကိုတော့ ဘယ်တော့မှ
မပြောတတ်ဘဲ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်တဲ့ အလေ့ရှိတာကြောင့် ဂျပန်
လက်အောက် ဂျပန်တော်လှန်ရေး ကိုဆောင်ရွက်စဉ်က လုပ်ဖို့ကိုင်ဖက်တွေဟာ
ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ အပြော တွေ အပေါ် တစ်ခါတစ်ရုံ ရင်တထိတိတိတိရှုံးရပါတယ်။
ဒါပေမဲ့အမှန်တရားကို ရဲစွမ်းအားကောင်းစွာ စစ်စစ် မှန်မှန် စွဲကိုင် ထားတဲ့
ဗိုလ်ချုပ်ဟာ သူ့နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအပေါ် အပြောမဟုတ် ပြည့်စုံတဲ့ ကံသုံးပါး

အလုပ်နဲ့ အသက်၊ ဘဝပုံအပ်ထားခဲ့တဲ့ စေတနာကံကြာင့်
တွင်းဝင်ဖြောင့်ခဲ့တာပါပဲ။

၁၉၄၅ မေလထဲမှာ ဗမ္ဗာတပ်မတော်က ရန်ကုန်ကိုသိမ်းနိုင်ခဲ့ပြီး
မဟာမိတ်တပ်တွေနဲ့ ပြီတိသူ၍ အုပ်စိုးသူ တွေ့လည်း ပြန်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။
ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းမှာ ရန်ကုန်ဘုရင်ခံအိမ်မှာ ဂျပန်လက်နက်ချ ဘချုပ် လက်မှတ်
ရေးထိုးပွဲ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးနဲ့
မြန်မာ တစ်မျိုးသားလုံး ခါးတောင်းကျိုက်မဖြုတ်နိုင်သေးပါဘူး။ ပြီတိသူအစိုးရရဲ့
စုစု၍။ စီမံကိန်းကို ကန်းကွက် ဖျက်သိမ်းပြီး မြန်မာပြည်ကို
အပြီးတိုင်လွှတ်လပ်ရေး ပေးဖို့ဆက်လက် တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ကြ ရပါတယ်။

နောင်တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ရွှေးကောက်ပွဲ ဖဆပလအနိုင်ရရှိရေးနဲ့
လွှတ်လပ်ရေးကို ဦးတည်တဲ့ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအတွက် နိုင်ငံအနဲ့
စည်းရုံးရေး ခရီးစဉ်အတွင်း အာလံမြို့၊ (အောင်လံမြို့)မှာ ကျင်းပ တဲ့
တော်လှန်ရေးနေ့အဓိုဒေးအနား (၂၇-၃-၄၇)မှာ ဒီနယ်ဟာ တော်လှန်ရေး စတဲ့နယ်
ဖြစ်တယ်။ တော်လှန်တယ် ဆိုတာ အဓိပါယ်ဘာလဲ။ များသောအားဖြင့်
ယူဆနေကြတာက သွေးထွက်သံယိုဖြစ်တဲ့ တော်လှန်ရေး၊ သွေးထွက်သံယိုမရှိတဲ့
တော်လှန် ရေးရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်လို့ ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ကြားခဲ့သလို အင်္ဂလာပိ
အစိုးရလက်ထဲက မြန်မာရဲ့ မူလ အချုပ်အခြားအာဏာကို နှလုံးရည်သုံးပြီး
ပြန်လည်ရယူဖို့ အားထုတ် ခဲ့ကြရတယ်။

မြန်မာပြည်သူလူထုရဲ့ ညီညွတ်မှာ လွှတ်လပ်ရေး စိတ်နီးကြားမှုနဲ့
ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွင်း ဗမ္ဗာတပ်မတော် ရဲ့ လက်ရုံးရည်

ထက်မြက်မှုတွေကို လက်တွေအရကို ခံညားနေရပြီဖြစ်တဲ့အိပ် ဖိုးသူ ပြီတိသျေ
တို့အနေနဲ့ မြန်မာပြည်လွှတ်လပ်ရေးကို နောက်ဆုံးအသာတော်ယူနဲ့ မပေးဘဲ
နေမရအောင် ဖိုလ်ချုပ် ဟာ သူရဲ့ အမှန်တရားမကင်းကွာတဲ့ စကားတွေနဲ့
တစ်နည်းတစ်ဖုံးသော နှုတ်မှုစွမ်းရည်ကိုသုံးပြီး ပြည်သူ လူထုအမှန်အတကယ်
အသားတည်း ဖြစ်စေဖို့ နိုင်မြေအောင်ချုပ်ခဲ့ရတယ်။ ရပ်ရင်ရဲ့
အမြန်ပြောက်လို ချုပ်ကြည့်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဖျတ်ခနဲ့ ဖျတ်ခနဲ့
ဒီလိုတွေရနိုင်မယ်။

၁၉၄၅၊ ဉာဏ် ၁၆၊ စတုတ္ထအကြိမ် မြန်မာနိုင်ရေး ခေါင်းဆောင်များ
အစည်းအဝေးပွဲကျင်းပရာ သာသာပတိ အဖြစ် ပြုလုပ်၍ "ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး
ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေး" ခေါင်းစဉ်ဖြင့် မိန့်ခွန်း ပြောကြား၊

ဉာဏ် ၂၉ မြို့တော်ခန်းမည့် ကျင်းပသည့် အရှေ့နှင့်အနောက်
အစည်းအဝေးတွင် အဂ်လိပ် ဘာသာဖြင့် မိန့်ခွန်း၊

စက်တင်ဘာ ၁၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ရုံးတွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ
ပြုလုပ်ရာ အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ အနေဖြင့် အဖွဲ့ချုပ်၏ လုပ်ငန်းများ အနေဖြင့်
အဖွဲ့ချုပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်း၊

အောက်တိုဘာ ၁။ "စတ္တာဖြူစီမံကိန်း အလိမရီ" ကြွေးကြွေး
ဆန္ဒပြုခဲ့သော အလုပ်သမားလူထု အင်အား ပြေားကြီးတွင်၊

အောက်တိုဘာ ၂၇၊ အလုပ်သမားလူထု အင်အားပြေားကြီးတွင်၊
အောက်တိုဘာ ၂၇၊ (အသစ်ဖွဲ့စည်းသော ပမာ့တပ်မတော်တွင်
ဖိုလ်မှုးချုပ်အဆင့်ဖြင့် လက်ထောက်စစ်ဆေးရေး အရာရီချုပ် ရာထူး

ကမ်းလှမ်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ကာ မျိုးချစ်ပမာ တပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်ရာထူးမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှစ်ထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်သို့၊ ၀၈၈ရောက် ခဲ့) နံနက်ပိုင်း ဖဆပလွှာနချုပ်၌ ပြုလုပ်သော သတင်းစာရင်းလင်းပွဲတွင် ဘုရင်၏ အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် ဖဆပလခေါင်းဆောင်များ မပါဝင်ရတော့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်း၊

နိုင်ဘာ ၅၊ မွန်လေးမြို့၊ နေသူရိန်ရုံကြီးတွင် ကျင်ပသည့်
လူထုအစည်းအဝေးပွဲသို့၊ တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြား၊

နိုင်ဘာ ၁၈၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံ့၌ ကျင်းပသော
ပြည်သူ့အစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင် "သတ္တိရှိလျှင် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ကြရအောင်"ဟု၊

၁၉၄၆ခု၊ အန်နတီရီဘု၊ လွှတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲနှင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး
တိုက်ပွဲများတွင် ကျဆုံးခဲ့ရရှာသော အာဏာနည်များ၊ အထိမ်းအမှတ်ယာယို
ကောက်တိုင် စိုက်ထူးပွဲ အခမ်းအနား၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံ့ကုန်းမြှော်၊
တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြား။

အန်နတီရီ ၂၀၊ ဖဆပလ အလယ်ပစ္စယံ့ညီလာခံ စတုတွေနေ့တွင်
မိန့်ခွန်းပြောကြား၊

အန်နတီရီ ၂၃၊ ဖဆပလ လူထုညီလာခံကြီးတွင် "အမျိုးသားညီညွှတ်ရေး"
အဆိုကိုတင်သွင်း၊

မတ်၂၇၊ ဖက်တစ်တော်လှန်ရေး ပထမနှစ်ပတ်လည်နေ့၊ အခမ်းအနား၊
ကန်တော်မင်ပန်းခြံ (ယခု ကန်တော်မင် မင်္ဂလာပန်းခြံ)၊ "ပါတို့သွေးအနီ
ပြိုင်ခဲ့သောနေ့။"

ဖြေး၍၊ နံနက် ၁၀နာရီခဲ့တွင် ကန်တော်ကလေး မြှန်စပယ်ကျောင်းတွင်
ကျင်းပသော ဗဟနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းဆရာများ ညီလာခံတွင်တက်၍
မိန့်ခွန်းပြော၊

၆၈ ၁။ စစ်ပြီးခေတ် ပထမဆုံး မေဒေးနေ့၊ အခမ်းအနားကို
ကန်တော်မင်ပန်းခြီးအတွင်း၌ ကျင်းပရာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍
ကွဲမှုအလုပ်သမား နေ့ မိန့်ခွန်းကို...၊

ဇန် ၇ နံနက်ပိုင်းတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးမှ ကြီးမျှုးကျင်းပသော ပြည်
သူ့လွတ်လပ်ခွင့်များ ချုပ်ချယ်မှုကို ရှုတ်ချသော လုထိဆန္ဒပြုအစဉ်းအဝေးကြီးကို
ကန်တော်မင် ပန်းခြို့ ကျင်းပရာ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်း ပြော၊

ဇန် ၁၄၊ နံနက် ၁၀နာရီတွင် တာဝါလိန်းလမ်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ပြတိကိုလမ်း)၊ အမှတ် ၂၅၃၆ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ်၌ "ဗဟာပြည် အာကာရှင်
ဘယ်သူလဲ"ဟု ရှင်းလင်း၊

စက်တင်ဘာ ၂၉၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ဦးဆောင်၍ စဣ္ဗာ၍။ အုပ်ချုပ်ရေး
ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြွဲကို မူလအစီအစဉ်အတိုင်း ကန်တော်မင်ပန်းခြို့ ကျင်းပရာ
တက်ရောက်ပြီး "လူထုတိုက်ပွဲနေ့" ခေါင်းစီးဖြင့်၊

အောက်တိုဘာ ၂၀၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက်မှစ်၌
ကျင်းပသော ဗဟာပြည်ကွန်မြှုနစ်ပါတီအား ဖဆပလ မှ ထုတ်ပယ်ရခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြွဲ၊ တက်ရောက် ရှင်းလင်း၊ "ကွန်မြှုနစ်တွေ"၊

အောက်တိုဘာ ၂၁၊ ပြည်သူ့ ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့များကို
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "လွတ်လပ်ရေးကို အလုပ် လုပ်ရမည်" ဟူ၍

ဒီဇင်ဘာ ၈၊ ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမတွင် ကျင်းပသော
အင်ဂါဘူးမားမင်းကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
အင်လိပ်ဘာသာဖြင့်၊

ဒီဇင်ဘာ ၁၈၊ မော်လမြိုင်၊ သံဖြူရေပုံရွှေ့ စစ်အတွင်း သေးဆုံးသွာသော
ခွေးတပ်သားများအတွက် သရကာဂုံတင်ပွဲအမ်းအနား၊ တက်ရောက် မိန့်ခွန်း
ပြောကြား၊

ဒီဇင်ဘာ ၂၅၊ တောင်ကြီးမြို့၊ လူထုအစည်း အဝေးပွဲ၊
ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ ဗျာင်ခွေ့မြို့၊ လူထု အစည်းအဝေးပွဲ၊
ဒီဇင်ဘာ ၂၇၊ ရန်ကုန်မြို့လုံးဆိုင်ရာ ဗမ္ဗလွှတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နေ့၊
လူထုအစည်းအဝေး အမ်းအနားတွင် မိန့်ခွန်းပြောကြား၊

၁၉၄၇ ဧန်နတ်ရီ ၁၊ ည ၅:၄၀ နာရီ အင်လန်ပြည်၊ လန်ဒန်မြို့၊ သို့
သွားမည့် မြန်မာ့ကိုယ်စားလှယ် ခေါင်းဆောင်ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက
တိုင်းပြည်သို့၊ အသံလွှင့် မိန့်ခွန်းပြောကြား "အားရှိမှ အခွင့်အရေးရမယ်"၊

ဧန်နတ်ရီ ၅၊ ညနေ ၅:၁၀ နာရီတွင် အိန္ဒိယပြည်၊ ဒေလီရေဒီယိုမှ
ပဟပြည် သို့၊ မှာကြားသော ပိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းမိန့်ခွန်းကို ဒေလီရေဒီယိုမှ
အသံလွှင့်ခဲ့၊ ညစား၃၀ နာရီ တွင် "အေးရည်ညွှတ်ရေး" ခေါင်းစဉ်ဖြင့် မိန့်ခွန်းကို
ဒေလီရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ခဲ့၊

ဧန်နတ်ရီ ၂၉၊ လန်ဒန်မြို့၊ ဒေါ်ချက်စတာဟိုတယ်အောက်ထပ်ရှိ
ခန်းမဆောင်ကြီး၌ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၃၊ လန်ဒန်မြို့မှ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာခဲ့သော
မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်တွင်
"ဘိလပ်မြန်မာဆွေးနွေးပွဲ" ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သတင်းစာရင်း၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၄၊ ဉာဏ်ရှိတွင် အသံလွှင့်ရုံမှ လန်ဒန်ပြန်မိန့်ခွန်းကို
"ယူတတ်မှုရမယ်" ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောကြား၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၅၊ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံပြုလုပ်ရာ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "မြေစနစ် ကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲချင်တယ်" ခေါင်းစီးဖြင့်၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၆၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗိုမိန္ဒိယန် (Dominion)
အတွင်းကန်ကလေး မစွဲတာသော့တွေမှုမဲ (Bottomely) တို့၊ တောင်တန်းဒေသ
ဆိုင်ရာ ပင်လုံညီလာခံ တတ်ရောက်ရန် ပင်လုံမြို့သို့၊ ရောက်ရှိ၊ နေ့လယ်
သာနာရီခွဲတွင် ရမ်းပြည် သမိုင်း၌ တစ်ခါမှူးမတွေ့ကြံ့ဖူးသော ကချင်၊ ချင်း၊ ဗမာ၊
ရမ်းခေါင်းဆောင်များ၊ ပြီတိသူအရာရှိများ နှင့် ရမ်းပြည်လူထုများ၊
လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီး စတင် ကျင်းပရာ သဘာပတိအဖြစ်တောင်ပိုင်း
စော်ဘွားကြီး စပ်ခွန်ပန်းစိန်ကဆောင်ရွက်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က "မြန်မာများက
စိုးမိုးလို့ချုပ်မဟုတ်"၊

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၉၊ ရမ်းကျောင်းသားများ ဆန္ဒပြ အစည်းအဝေး တွင်
"သွေးခွဲမှူးများကို မခံကြရန်" မေတ္တာရပ်ခံ၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁၊ စော်ဘွားများ ညစာစားပွဲ သို့ တက်ရောက်လာသော
ဗိုလ်ချုပ်က "ညီညွတ် စေချင်တယ်" ဟူ၍၊

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈၊ လန်ဒန်ပြန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ရန်ကုန် မြို့တော်
မြို့နိုင်လယ်အဖွဲ့၏ လူကြီး များ နှင့် မြို့မို့၊ မြို့ကဗျားက ဂုဏ်ပြုဆည်ခံပွဲတွင်
ထိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "တစ်နှစ်အတွင်း" လွတ်လပ်ရေး ရအောင်
လုပ်ပေးမယ်"ဟု၊

၁၉၄၇ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၅၊ ဖဆပလပဟိုဦးဦးအဖွဲ့၊ အစည်းအဝေး တွင်
"တောင်းတဲ့အတိုင်းရလို့ လက်ခံလာတယ်"ဟု

မတ် ၁၊ မြန်မာပြည် အင်လိပ် ကုန်သည်ကြီးများအသင်း နှစ်ပတ်လည်
အစည်းအဝေးတွင် "အရေးကြီးသော စက်မှုလုပ်ငန်းများကို
ပြည်သူ့ပိုင်လုပ်မည်"ဟု၊

မတ် ၁၃၊ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍
"နိုင်ငံရေးစားဘားကြီးတွေ" ခေါင်းစီး ဖြင့် အသံလွှေ့ရုံမှု၊

မတ် ၁၉၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သည့်
နိုင်ငံရေးရှင်းလင်းပွဲကို ကန်တော်မင် ပန်းခြံ ၌ ကျင်းပရာ တက်ရောက်ရှင်းလင်း၊

မတ် ၂၁၊ မုံရွာမြို့တွင် "စိတ်ချရမယ့် အမတ်များလိုတယ်"ဟု၊ ဉာဏ် ၈၃၀
နာရီတွင် အသံလွှေ့ရုံမှု "လွတ်လပ်ရေးမှတ်ကျောက်" ခေါင်းစီးဖြင့်
အသံလွှေ့ရုံမိန့်ခွန်း၊

၁၉၄၇ မတ် ၂၅၊ နတ်မောက်မြို့က ဒီပက်ရာ ကျောင်းတိုက် အတွင်း
ကျင်းပ သောလူထုအစည်းအဝေးပွဲ၊ "စိတ်ပြောင်းကြေစမ်းပါ"၊

မတ် ၂၆၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ ရွှေအင်းတော် ဘုရားတွင် "ညီညီ
ညွတ်ညွတ်နဲ့ တောင့်ခံပါ"၊

မတ် ၂၇၊ အာလံ (အောင်လံ)မြို့၊ နံနက်ခင်း၌ ကျင်းပသော
တော်လှန်ရေးနေ့အစမ်းအနားတွင် "တော်လှန်ရေးနှစ်မျိုး" ခေါင်းစီးဖြင့်၊

ဖြော်ပြု ၂၊ မြေပုံ မြို့၌ ကျင်းပသော လူထုအစည်းအဝေးပွဲတွင် "ဒါတွေဟာ
လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲလား"၊

ဖြော် ၅၊ ည နောရီခွဲ တွင် အသံလွှင့်ရုံမှ တိုင်းပြည်သို့。
အသံလွှင့်မိန့်ခွန်းပြောကြား၊ "လမ်းနှစ်ခွဲ" ခေါင်းစီးဖြင့်၊

ဖြော် ၁၇၊ အသံလွှင့်ရုံမှ မြန်မာနှစ်သို့ကူးမိန့်ခွန်းအဖြစ်
"လုပ်ငန်းစဉ်ပြောက်ရပ်" ကို အသံလွှင့်၊

မေ ၁၉၊ ဖဆပလ ပကာမပြောဆင်မှုညီလာခံကို ဂျိုာပလီခန်းမြို့ကျင်းပရာ
သဘာပတိစိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း က ဖဆပလအမတ်များအတွက် ဖဆပလပကာမ
ပြောဆင်မှု ညီလာခံမိန့်ခွန်း၊

မေ ၃၀၊ နေ့လယ် ၂၁နာရီတွင် ပြုလုပ်သော သတင်းစာရင်းလင်းပွဲ တွင်
စိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "မကျေနပ်ရင် ထွက် ပေးမယ်"၊

ဇွန် ၇၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စိုရန်တို့လာ (Sorrento Villa) အဆောက် အဦး၌
မြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေး
"ပြန်လည်ထူထောင် ရေး" မိန့်ခွန်း၊

ဇွန် ၁၀၊ နံနက် ၈ နာရီ တွင် ဖဆပလမှ ကြီးများကျင်းပသော
လူထုဆန္ဒပြုပြီးကို ဗန္ဓုလပန်းခြံတွင် ကျင်းပရာ စိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က
"အမြဲတမ်းအဆင့်သင့်ရှိရမယ်"ဟု၊

၄၇ ၁၈၊ တိုင်းပြပြည်ပြဌာတ်တော်၌ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအဆိုကို
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကတင်သွင်းစဉ်၊ "ဘယ်သူ့လက်အော်ကမှမနေချင်ဘူး"
ခေါင်းစီးဖြင့် မိန့်ကြားခဲ့၊

ရူလိုင် ၁၃၊ ဖဆပလမှုကြီးမှူးကျင်း ပသော မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးရှင်းတမ်း
လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးကို ရန်ကုန်မြို့တော် ဆန်းမရှေ့၍ ကျင်းပရာ
မြို့တော်ခန်းမလသာဆောင်မှ နေ၍ "တိုင်းပြပြည်ပြဌာတ်တော်" ခေါင်းစီးဖြင့်
မိန့်ကြားပြောကြား၊ (ရိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့တဲ့ နောက်ဆုံး မိန့်ခွန်း၊ တစ်ခါက
လူငယ်ပျို့နေတွေ အာဏာည် ဇန်တိုင်းမြန်မာအသံ အသံလွင်မိန့်ခွင်းအဖြစ်
ကြက်သီးတဖြန်းဖြန်းထဲ နာကြားခဲ့ရဖူးတဲ့မိန့်ခွန်း)

မြန်မာပြည်သူလူထုကို တစားတည်းပြဖို့ ကြီးစားခဲ့တဲ့ ပိုလ်ချုပ်ရဲ့
ဒီလွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှူး နှလုံးရည် တိုက်ပွဲစဉ်မှာ သူ့ရဲ့ထက်မြက် ကျယ်ပြန့်တဲ့
အတွေးအမြင်တွေကို အခြေခံပြီး မှန်ကန်ရှိုးသားတဲ့ စကားတွေကို လက်နက်ပြုကာ
တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ၊ ပရီသတ် တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးရဲ့အလယ်မှာ လူထု ရဲ့အသည်းစွဲ
ပိုလ်ချုပ်သာဝ ကို လုမ်းတက်ခဲ့တယ်။ အသက်ငယ်ရွယ်ပေမယ့် နိုင်ငံရေး
သူခမိန်ပမာ သူမြင်သမျှ သူတွေးသမျှ သူပြည်သူလူထုသီအောင် ရင်ထဲ
ဦးနောက်ထဲရောက်အောင် သိ အောင် မိန့်ခွန်းစကားတွေ ဟောပြောချက် တွေနဲ့
ပိုလ်ချုပ် မနားမနေ ကြီးပမ်းခဲ့ရတယ်။

ဖက်ဆစ်တော်လုန်ရေးအပြီး ဘုရင်ခံနဲ့အတူ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်လာတဲ့
စစ်ပြီးဆင်းမလားအစိုးရ ဟာ သူ့ရဲ့ အမှုဆောင် ကောင်စီမှာ ဖတ်ပလအဖွဲ့ချုပ်
ခေါင်းဆောင်တွေပါဝင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပေမယ့် ပိုလ်ချုပ် တို့က ဝင်မပါခဲ့ဘူး။

ဘုရင်ခံကတ္ထား မြန်မာနိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေနဲ့ စဉ်ဖြူအစိုးရကို ဖွဲ့ ခဲ့တယ်။
ဖဆပလ ရဲ့ အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်က ပြန်အလာ
ခြေတိဂုံစေတိတော် အ လယ်ပစ္စယံ၌ ကျင်းပ တဲ့ ပြည်သူ့အစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင်
ဖဆပလွှာ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက "သတ္တိရှိလျှင် ရွှေးကောက်ပွဲ
လုပ်ကြရအောင်"လို့ စိန့်ခေါ်ခဲ့တယ်။

ထိုဘုရင်ခံ၏အလိုတော်ရှိ ပမာဝန်ကြီးသစ်များသည် ကျေပိတ္ထု
တစ်ပြည်လုံးက အဖွဲ့ခုပါတီခုပါတဲ့ ပြည်သူ လွှတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီး ဆိုတာ
သိပါလျက်နှင့် ပါတီတစ်ဖွဲ့တည်းသာရှိသော တိုင်းပြည် သည် ဖက်ဆစ် တိုင်းပြည်
ဖြစ်သည်ဟု ပြောင်လိမ့်သောစကား၊ ယောင်ဝါးသောနိုင်ငံရေးသဘောကို ပြောဆို
လိုက်ရာ သူတို့ကတော့ ဘယ်လိုအကြောင်းတွေကြောင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို
လိုက်တယ်လို့ ပြနိုင်ပါသလဲ။ ရာထူး လိုချင် လို့ ရာထူးပါတယ်ဆိုရင် တိုင်းပြည်ကို
မလိမ့်မကောက်ပဲ ပြောရာရောက်လို့ တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ရှိသော်လေးစားတဲ့
သဘောဖြစ်နိုင်သေးတယ်။ ဒီမိုကရေစီစတ်ရှိသေးတယ်လို့ ခေါ်နိုင်သေးရဲ့။ အခုတော့ ဒီမိုကရေ
စီစနစ်နဲ့လည်း ဘယ်လို လုပ်လိုမှ သူတို့လုပ်တာ ညီညာတ်တယ်လို့ မပြောနိုင်၊
တိုင်းပြည်ကိုလည်း ထပ်လှည့်စားပြန်ဆိုတော့ ဒီလိုလူမျိုးတွေမှ
ဖက်ဆစ်မဟုတ်ဘူး ဆိုရင် ဘယ်သူကိုဖက်ဆစ်ခေါ်ရ မှာလဲ။

ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း အခြေမှုးအခြောက် အနောင့်အယုက်အမျိုးမျိုးမှ
ကင်းလွှတ်သော ရွှေးကောက်ပွဲ ကို အလို ရှိသည်ဖြစ်ရာ အင်လိပ်အစိုးရ
သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ပါ ရှင်းလင်းစွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်

ကမ္မာနိုင်ငံပေါင်းစုံအသင်းကြီးမှ ကိုယ်တေးလှယ်အဖွဲ့ကြီးကို ဖိတ်ခေါ်၍ ကျွန်ုပ် တို့
ပမာနိုင်ငံတွင် ရွှေးကောက်ပွဲ ကို ကြည့်ကြပ် စီမံစောက အားလုံးအဖို့
ကျေနပ်စရာဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ် တို့သည် ကမ္မာ၏ အစစ်အဆေးကို
ခံရန် အသင့်ရှိသည့်အပြင် ထို့ကမ္မာအစစ်အဆေးအရ လွတ်လပ်သော
ရွှေးကောက်ပွဲကို အမြန်ကျင်းပလော့ဟု ပြုတိသူအဖိုးရအား အရေးဆို
လိုက်ကြောင်း။

(ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံပြည်သူ့အစည်းအဝေးကြီး စဆပလအဖွဲ့၏
ဥက္ကဋ္ဌမိန္ဒိခွန်း (၁၈-၄-၄၅)

အဲဒီနောက်ပိုင်း လည်း ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယံကုန်းမြေမှာ
ပြည်သူလူထုရှေ့မှောက် ထပ်ခါ ရောက်လာပြီး "မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး
ပြဿနာများ"ကို လူထုနားဝင်အောင် ပိုလ်ချုပ်ပြောနိုင်ခဲ့တယ်။ ပြည်ပ ရေးရာ
အကြောင်းအရာနောက် ပြည်တွင်းရေးရာပုထုဇွဲတို့ရဲ့သိပ္ပံးပညာရပ်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေးအ
ကြောင်း၊ ပြုတိသူ့ အဖိုးရရဲ့ချေးခါးအုံမတွေနဲ့လာမယ့် ရွှေးကောက်ပွဲမှာ
ပြည်သူလူထုအနေနဲ့ စဆပလ အဖွဲ့ကြီးရဲ့ အောက်မှာ ဘယ်လို
သွေးစည်းညီညွတ်စွာ လိုက်ပါသို့ကြောင်းစသာဖြင့် ပိုလ်ချုပ်က ကျယ်ပြန်ပွင့်လင်းစွာ
ရှင်းပြ ခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ့်အင်အားကို ကိုယ်သိ၍ ငှါးအင်အားဖြင့် သမိုင်း၏သီး တို့ကို
စနစ်တကျ လည်ပတ်လေအောင် နိုင်မြေစွာ ဆက်စပ်ပေးပြီးသော ကျွန်ုပ်တော်တို့
ပြည်သူတို့၏ ညီညွတ်သော ဆန္ဒနှင့် ဉာဏ်ပညာတို့ကို မည်သည့် ပိုးမြေက ခုခံ
တားဆီး နိုင်စွမ်းရှုပါမည်နည်း။ ကျွန်ုပ်တော်တို့မှာ စနစ်ကျသော တိုးတက်မှုအတွက်

ဆောင်ရွက် နေကြပြဖိုစ်သည်။ ပြည်သူလူထု၏ စိတ်ရောကိုယ်ပါ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကျွန်တော် တို့၏ လွှတ်လပ်ရေးကို ပြီမ်းချမ်းစွာနှင့် စေ
လျင်စွာ ရယူမည်ဖြစ်သည်တဲ့။ မျိုးချစ်စိတ် ထက်သန်လှပေမယ့် ဒီနေ့
အဆီယံလိုအဖွဲ့အစည်းမျိုး သဘောသွားကို လူထု နားပေါက်အောင် ပြောကြား
သွားခဲ့ ဖူး သေးတယ်။

ပြင်သစ် အင်ဒိချိုင်းနားပြည်နယ်များ၊ ယိုးဒယားပြည်
မာလာယုပြည်နယ်များ၊ အင်ဒိနီးရားပြည်နယ် များနှင့် ကျွန်ပိတ္တုမြန်မာပြည်တို့ကို
မကြာမြင့်မီ ပူးပေါင်း၍ "အင်ဒိချိုင်းနားပြည်ထောင်စု"ဟူသော အမည်နာမဖြင့်
ပြည်ထောင်စုတစ်ခု တည်ထောင်ရန်လိုကောင်းလိုလာပေလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့ ပြော
ဆိုရာ၌ လေထဲတိုက်အိမ်ဆောင်ခြင်း သဘောမျိုးနှင့် ပြောသည့်မဟုတ်။
ထိုတိုင်းပြည်များသည် ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး၊ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး
အဖက်ဖက်တွင် ရာဇဝင်သဘောအရ အလွန် နီးကပ် ဆင်တူသော
တိုင်းပြည်နိုင်ငံများဖြစ်ကြရာ ငါးတို့သည် ပြည်ထောင်စုတစ်ခုဖြစ်လာ
နိုင်ပေသည်။

... သို့အတွက် မိမိ၏အမျိုးသားကိစ္စကိုသာမက လူတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၊
တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ နည်း လမ်းတကျ ပူးပေါင်းဆက်ဆံကြခြင်းကိုလည်း
ကျွန်ပိတ္တုသတိမှုရပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ပူးပေါင်းဆက် ဆံ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်
ကျွန်ပိတ္တုအသီးသီးတို့၏ အကျိုးယုတ်ဖို့ဝေးစွာ အမျိုးမျိုးသော အကျိုး ထူးများ၊
ခံစားရန်ပင်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလျှင်
အလွန်မြင့်မြတ် သော ဝံသာန ရက္ခိတ မိမိ၏အမျိုးကို မိမိတောင့်သည့်တရားနှင့်

ကမ္မာသူကမ္မာသားတို့နှင့် အကျိုးရှိ အောင် နည်းလမ်း တကျ
ဆက်သွယ်ပေါင်းသင်းရာလည်း ရောက်ပေသည်။ သို့မှသာလျှင် ကမ္မာ
တစ်စုမ်းလုံးတွင် ဌီမြို့များမှရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။
(အလယ်ပစ္စယံမိန့်ခွန်း၊ ၁၇-၁-၄၆ စတင်သော နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ
ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း (၂၀-၁-၄၆))

မြန်မာပြည်သူလူထုရဲ့ လွှတ်လပ်ရေးအတွက် နီးကြားစုစည်းတဲ့
အင်အားကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့ နေရပြီဖြစ်တဲ့ ပိုလ်ချုပ်ဟာ ကိုယ့်အားကို
ကိုယ်ယုံကိုးစွာနဲ့ အုပ်စိုးသူ ပြီတိသျှတို့ကို ဒီလိုလည်း အသိပေးသံပြုခဲ့တယ်။
ကျွန်တော်တို့ရွေးကောက်ပွဲတော့ ကျင်းပပေးပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်
ဖွဲ့မပေးလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ ကျွန်တော့အမြင်မှာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှ
မိုးပေါ်မှုကျလာမည် မဟုတ်။ ဖြစ်ရပ်ဖြစ်စဉ်တို့အရ ပေါ်ထွက်ရမည်သာဖြစ်သည်။
သို့ဖြစ်၍ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရ အောင်လုပ်ပြီး ပြီတိသျှအစိုးရအား
ကျွန်တော်တို့ လိုလားချက်များကိုပေးရန်၊ မပေးက မပေးသည့် အလျောက်
ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဂိုတာသံကို နာခံရန် အကျပ်ကိုင်ရမည်။ ၂၃-၁-၄၆ မှာတော့
ဖဆပလ ပြည်လုံးကျွန်တို့လိုချင်တာက အာကာဟိုင် တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော်မျိုး၊ တစ်တိုင်းတစ် ပြည်လုံးက တင်မြောက်လိုက်တဲ့ လွှတ်တော်။
အကုန်လုံးယောက်ကျားတိုင်း မိန့်မတိုင်း အရွယ်ရောက် သူတိုင်း မှန်သမျှ

ရှေးအခါက ကျွန်တော်တို့လိုချင်တာက အာကာဟိုင် တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော်မျိုး၊ တစ်တိုင်းတစ် ပြည်လုံးက တင်မြောက်လိုက်တဲ့ လွှတ်တော်။
အကုန်လုံးယောက်ကျားတိုင်း မိန့်မတိုင်း အရွယ်ရောက် သူတိုင်း မှန်သမျှ

မဲပေးနိုင်ပြီးတော့ အဲဒီလူတွေက လွှတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံသစ်ကြီးထူထောင်ဖို့ အာကာ
ပေးလိုက်တဲ့ အာကာပိုင်တိုင်းပြုနိုင်ငံပြုလွှတ်တော်ရအောင် ကျွန်တော်တို့က
ဘာလုပ်ရမလဲဆိုရင် ညီညွတ် ရမယ်။ မညီညွတ်ရင် မရဘူးလားဆိုတော့
အင်မတန်ကြာမယ်။ ခရီးရှည်မယ်။ ဒီတော့ကာ ညီညွတ်ရေး ဟာ
အင်လိပ်လိုပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ (historical necessity) အချိန်အခါအလိုက် ဒီ
တိုင်းပြည် ဒီလူမျိုးရဲ့အကျိုးကို အကြီးဆုံးဆောင်ရွက်နိုင်မယ့်
လက်နက်ကြီးဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီ တော့ ညီညွတ်ရေး မျိုး ရအောင် လုပ်ရမယ်။

... ယခုအခါ ပြီတိသွေ့နယ်ခဲ့သမား လက်အောက်မှ လွှတ်မြောက်ရေး၌
တူညီသောအကျိုး၊ တူညီ သော အလုပ်နှင့် တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်များရှိသော
အထက်ပါလူတန်းစားအစည်းအရုံးများ၊ တိုင်းရင်းသား လူစုအဖွဲ့များနှင့်
နိုင်ငံရေးပါတီတိုင်းသည် လွှတ်လပ်ရေးအင်အားစုပေါင်းစုရာဖြစ် သော ဖဆပလ
အဖွဲ့ချုပ်ကြီးနှင့် တကယ့်အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို ခိုင်မြှုအောင် တည်ဆောင်ကာ
ပမာပြည် လွှတ်လပ်ရေး ကိုအရယူရန် ဤညီလာခံက ဆုံးဖြတ်ကြောင်း။

ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကမ္မာအခြေအနေကိုလည်း မျက်ခြည်မပြတ်တဲ့သူဖြစ်တယ်။
ဝါးလုံးခေါင်းထဲ လသာ နေခဲ့သူ မဟုတ်တော့ ကမ္မာအခြေအနေနဲ့ ယဉ်ပြီး
မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးကိုရအောင် ထိထိရောက် ရောက် သယ်လို လုပ်မလဲဆိုတာ
ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးမှာ ၁၉၄၅ ခု ဉာဏ်လ
ထဲက တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခုတည်းသော အမျိုးသားရေးအင်အားစုကြီး မှာ
စုစုပေါင်းစုစုပေါင်း ပြသကြဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။

အခု ကမ္မာကြီးအခြေအနေဟာ သိပ် ကောင်းနေတယ်။ ကမ္မာကြီးဟာ အများပြည်သူတို့ဆန္ဒအရ တိုင်းပြည်တိုင်း တိုင်းပြည်တိုင်း ကိုယ့် အရေးကို ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးကို အရင်စစ်ကြီးပြီးစကထက် ပိုခရီးရောက်ရောက်နှင့် အသိ အမှတ်ပြုနေရတယ်။ အခု ကမ္မာစစ်ကြီးအတွင်းမှရော၊ အပြီးမှာရော ကမ္မာကြီးဟာ အင်မတန် ပြောင်းလွှာနေတယ်။ ဗဟာပြည်မှာလည်း ပြောင်းလွှာနေတယ်။ ရေးနည်းရေးစနစ် အယူမျိုးတွေနှင့် လုပ်လို့ရမယ်လို့ ထင်တဲ့သူတွေဟာ ကမ္မာကြီးမှာလည်း ပပောက်ကုန်ပြီ။ ဗဟာပြည်မှာလည်း ပပောက်မှာပဲ။ ကမ္မာတံတိုင်းကြီးမှာရှိတဲ့ ဒီသင်ခန်းစာတွေကို ကျွန်ုတ်တော်တို့ အလေး ဂရပြီး တည်းတည်းတည်း နိုင်ငံ၏လွှတ်လပ်ရေးကို အမြန်ရအောင် ကြိုးစားကြပါ။ အဲဒီလို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်နိုင်အောင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးအဖွဲ့.ချုပ်ကြီးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြပါဆိုတာကို နောက် ဆုံးထပ်လောင်း၍ တိုက်တွေန်းပါတယ်။

လိုအပ်လာတဲ့အချိန်မှာတော့ ခြေမကောင်းခြေမ၊ ဂျပန်လက်အောက် မှာကတည်းက ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ဖဆပလ ကို ကွန်မြားနှစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးပြီး စတင်သနွောက်တည် ဖွဲ့စည်းခဲ့တာ (၁၉၄၄၊ ဉာဏ်) ဖြစ်ပေမယ့်လည်း ဖဆပလအဖွဲ့.ချုပ်ထဲကနေ ကွန်မြားနှစ်ပါတီကို ထုတ်ပစ်ခဲ့ရ တယ်။

အတိချုပ်ရမယ်ဆိုရင် ကျွုပ်ဘယ်လိုလူလဲ၊ မိန်းမရေးရာ ရှုပ်ထွေးသလား၊ တွေားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တွေ့ကို ရောက်တွေန်းခဲ့သလား အစရှိတဲ့ ဒီလိုကိစ္စတွေကို လူထုရဲ.ရှေ့မှာ ဘယ်အချိန်အခါမဆို တကယ် အစစ်ဆေး ခံရန်အသင့်ရှိသည်။

ကွန်မြားနစ်ခေါင်းဆောင်တွေရော၊ တဗြား ဖဆပလပြင် ဘက်က ခေါင်းဆောင်
တွေရော အစစ်ခံစုံရဲသလားလို့ ကျူးပြနောက်ဆုံးစကားဆိုလိုက်တယ်။
(ကွန်မြားနစ်ပါတီကို ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှ အဘယ့်ကြောင့် ထုတ်ပစ် ရကြောင်း
ရင်းလင်းတင်ပြသော မိန့်ခွန်း ခွဲတိဂုံအနောက်မှတ် (၂၀-၁၀-၄၆)

အောင်ဆန်းအက်တလိုဟာချုပ် ချုပ်အပြီး လန်ဒန်ကနေပြန်လာတဲ့
ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကြားဖြတ်အစိုးရ အဖွဲ့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရင်း
တစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေးရအောင် လုပ်ပေးမယ်လို့ မြန်မာ ပြည်သူ လူထုကို
ရဲရဲရင့်ရင့် ကတိပေးခဲ့တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ လန်ဒန်ပြန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့။ ကို
ရန်ကုန်မြို့တော် မြားနိုင်ပယ်အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများနဲ့ မြို့မြို့ဖတွေက ၂၈-၂-၄၇ မှာ
ဂုဏ်ပြုစဉ်းစုံ ပွဲတစ်ရပ်ကျင်းပရာ ဇည်ခံပွဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်က
"ကိုယ့်တိုင်းသူပြည်သားကိုလည်း မယုံဘူး။ ကျွန်တော် အဖို့ ကျွန်တော်
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကျွန်တော်ယုံတယ်၊ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ယုံကြည်တယ်။ ပမာ့
လွတ်လပ်ရေးလည်း ယုံကြည်တယ်။ ဘယ်ကိစ္စမဆို လုပ်ရင်မှားတယ်
မှန်တယ်ဆိုတာ ရာဇဝင်က ဆုံးဖြတ်လိမ့်မယ်"လို့ မိန့်ကြားခဲ့တယ်။ ၁၇-၄-၄၇
ရက်နေ့ မြန်မာ့နှစ်ဆန်းမှာ ပြောကြားခဲ့တဲ့ နှစ်သစ်ကူးမိန့်ခွန်းမှာတော့
သူပြည်သူလူထုထဲက အတိုက်အခံသမားတွေ၊ သတင်းစာတွေ၊ အမှုထမ်း တွေကို
ဒီလိုပြောခဲ့ပါတယ်။

အတိုက်အခံသမားတွေကို ပြောချင်တယ်

အသရေပျက်မှုဖြစ်စေတဲ့ စကားမျိုးကလွှဲလျှင် တရားဥပဒေအတွင်း
ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် ဆဲ ချင်တာ ဆဲနိုင်တယ်။ ဝေဖန်ချင်တာ

ဝေဖန်နိုင်တယ်။ အသရေပျက်မယ့် စကားမျိုးကို မခံနိုင်ဘူး။ ကျေပ်တို့ရထားတဲ့ အာကာတွေကို ခင်ဗျားတို့လက်ထဲရောက်အောင် ဘာပရီယာယ်နှင့် သုံးသုံး သုံး နိုင်တယ်။ တိုင်းပြည်နှင့် လူထုကို ထိနိုက်မယ့် ပရီယာသုံးလျှင် ချရလိမ့်မယ်။ အတိုက်အခံသမား များကို ပြောချင်တယ်။ ညွစ်ပတ်တဲ့ အကြံက လွှဲလျှင် တရားသဖြင့် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် အာကာ ကိုလုဖို့တွေး၍ လုပ်နိုင်တယ်။ ဆူဗု နိုင်တယ်။ မတရားသဖြင့် ဆူဗုလုပ်ကိုင်နိုင်းလျှင် သည်းခံမယ် မဟုတ်ဘူး။

သတင်းစာ တွေကိုလည်း ပြောလိုက်မယ်။

သတင်းစာတွေကိုလည်း ပြောလိုက်မယ်။ ဒီအစိုးရလက်ဝေက်နှင့် အခြားအစိုးရလက်ထက် သေ သေချာချာ နှင့်ယဉ်ကြည့်စေချင်တယ်။ ကျေပ်တို့ ဘယ်လိုအစိုးရလဲဆိုတာ သိစေချင်တယ်။ ကျေပ် တို့ကို ထောက်ခံချင် ထောက်ခံ၊ အားပေးချင်လည်း အားပေး၊ အတိုက်အခံ ဝေဖန်ချင်တဲ့ သတင်း စာကလည်း ဝေဖန်၊ သဘောအတိုင်းပဲ။ ဆိတ်လဇ္ဇာ သတင်းစာလည်း လုပ်ချင်လုပ်ကြ။ သို့သော် အစိုးရအကြည်ညီ ပျက်စေချင် တဲ့စကားမျိုး တိုင်းပြည်ဆူဗုလုပ်ရားစေမယ့် စကားမျိုး၊ မဟုတ်မမှန် လိမ့်လည်လှည့်ဖြားရေးသားတဲ့ ဟာမျိုးတွေကို သည်းခံမယ်မဟုတ်ဘူး။

အမူထမ်းတွေကိုလည်း ပြောချင်တယ်။

အစိုးရအမူထမ်းတွေကိုလည်း ပြောပြုလိုတယ်။ အစိုးရအမူထမ်းတွေဟာ တိုင်းပြည်နှင့် လူထုအကျိုးကိုကြည့်၍ ကျေပ်တို့အစိုးရအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ဆုန်ကြားတဲ့ အတိုင်း တစ်သောမတိမ်း လိုက်နာပါ။ အစိုးရအမူထမ်းတွေက အခု ဖဆပလအစိုးရအဖွဲ့ဟာ ဟိုတုန်းက အစိုးရအဖွဲ့လိုမျိုး မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ

သတိပြန့်လိုတယ်။ ဖဆပလအစိုးရအဖွဲ့ဟာ လူထုအကျိုးကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်တဲ့
လုပ်ငန်း စဉ်ကို တစ်သော်မတိမ်း တာဝန်ကျေပွန့်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျှင်
ဘယ်သူမှာကြောက်စရာမလိုဘူး။ ဖဆပလ အဖွဲ့၊ ပြည်သူရဲဘော်အဖွဲ့က
လူတွေလည်း ကြောက်စရာမလိုဘူး။

ဖဆပလအစိုးရ ဖွဲ့ထားပေမယ့် ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ် ကျေပွန့်အောင်လုပ်။
ဖဆပလအစိုးရဆိုပြီး ပြည်သူရဲဘော်ကို လည်း အရမ်းကြောက်စရာမလိုဘူး။
ဖဆပလအဖွဲ့ဝင်တွေ ပြည်သူရဲဘော် တွေ ကလည်း ငါတို့အဖွဲ့၊ အစိုးရဆိုပြီး
အစိုးရအာကာယူပြီးသုံးဖို့ အစိုးရကိုယ်စားလုပ်ဖို့လည်းမဟုတ်ဘူး။ အခွင့်အရေး
လည်း မရှိဘူးဆိုတာ သတိပြုပါ။ သို့သော် ဖဆပလအဖွဲ့ဝင်နှင့်
ပြည်သူရဲဘော်တွေဟာ ဒီပြင် လူတွေ ထက်တော့ အခွင့်အရေးပို့ရမှာပဲ။
ပြည်သူရဲဘော်တွေလည်း လုပ်ချင်တာ လုပ်လို့မရဘူး ဆိုတာ သိဖို့
အရေးကြီးတယ်။

၁၃-၆-၄၇ မြို့တော်ခန်းမကြီးမှာ ကျင်းပတဲ့ ပြည်သူ အစည်းအဝေးကြီး
မှာတော့ လက်ရှိတည်နေတဲ့ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ရဲ့ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့
လွှတ်လပ်ရေးကို တစ်နှစ်အတွင်းရစေရန် အာမခံကြောင်း စတာတွေကို
ပြောတဲ့ပိုလ်ချုပ်ရဲ့မိန့်ခွန်းဟာ နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းပါပဲ။ ပိုလ်ချုပ်ကို
မသိမိလိုက်ရပေမယ့် သူရဲ့အုံမခန်း စွမ်းဆောင်မှုတွေကို ပုံပြင်သဖွယ်
ကြားနာခဲ့ရာက အာဇာနည်နေ့တွေမှာ ကြားခဲ့ ရဖူးတဲ့ အဲဒီ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်းမှာ
ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ဝိဉာဉ်ကို ဖမ်းမိန့်င်ခဲ့တယ်။

လွတ်လပ်ရေးဆိုတိုင်း ပဒေသာပင်ပြေက မပေါက်နိုင်ဘူးဆိုတာကို
ဗိုလ်ချုပ်က ရှင်းခဲ့တယ်။ ဗမာတိုင်း ဗမာတိုင်း အရွယ် ရောက်တဲ့ လူမှုန်သမျှ
ကျန်းမာတဲ့ လူမှုန်သမျှ စစ်မှုမထမ်းမနောရဆိုပြီးတော့ အတင်း ဥပဒေ နဲ့ စစ်ထဲ ကို
ထည့်ရလိမ့်မယ်။ အဲတာမျိုးတွေ လုပ်တန်လုပ်ရလိမ့်မယ်။ စစ်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ
ဝင်တိုက် ရမယ်ဆို တာ ခင်ဗျားတို့ တိုက်ချင်တိုက်ချင် မတိုက်ချင်မတိုက်ချင်
ဝင်တိုက်ရမှာပဲ။ အဲဒါကလည်း တာဝန်ပဲ။

ဒါဟာ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာဖြစ်ရမယ့် တာဝန်မျိုးပဲလို့ ဗိုလ်ချုပ်က
ပြောခဲ့တယ်။ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်း ဆိုရင် အတော့ကိုပြောောင် ကြိုးစားနိုင်မှ
လုပ်နိုင်မှ အဲဒါအတော့ကို ကုန်းလုပ်နိုင်မှ ရုန်းလုပ်နိုင် မှ အနှစ် ၂၀
လောက်ရှိတဲ့အခါမှာ တော်ကာကျမယ်။ ဗိုလ်ချုပ်က သတိပေးခဲ့တယ်။ ခင်ဗျားတို့
သောက်ကျင့်တွေကို ဖောက်ရလိမ့်မယ်လို့ ဗိုလ်ချုပ်ကပြောခဲ့၊ ဗမာတွေ
ထက်တယ်၊ ထက်တယ်နဲ့ တကွဲ ဆံပင်ကောင်း ကြတယ်လို့ ဗိုလ်ချုပ် က ဝေဖန်ခဲ့။

လျော့ပြိုင်ပွဲမှာ မနိုင်သေးဘူး။ ကျောရုံနဲ့ တက် ထောင်ပြီ။ ဘောလုံးပွဲမှာ
လူချာ၊ လမ်းပေါ်မှာ ဆေးရိုးလှမ်း၊ ဗိုလ်ချုပ် စိတ်ပျက်ခဲ့မှာ။ တခြားလွတ် လပ်တဲ့
နိုင်ငံတွေက ခြေလှမ်း တစ်လှမ်းလှမ်းရင် ကျွန်တော်တို့က ခြေလှမ်း ၄၊ ၅၊ ၁၀
လှမ်းလှမ်း လိုက်မှ အဲဒီလိုလိုက်နိုင်တဲ့ အခါကျမှ နောက် ၁၀ နှစ် အနှစ် ၂၀
တန်သည်အားဖြင့် အဲဒီလိုတန်းတူ ညီတူဖြစ်သွားမယ်။ တန်းတူညီတူမဖြစ်သမျှ
ဟိုလူမြှင့်တဲ့အခါ မျက်နှာချို့သွေးရာ ဒီလူမြှင့်တဲ့အခါ မျက်နှာချို့သွေးရနဲ့ အသယ်လို့
နိုင်ငံမျိုးဖြစ်နေမှာပဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ အတိအလင်း နားလည်ထား စေချင်တယ်။

ဗိုလ်ချုပ် အဲဒီနာက်ဆုံးစကားတွေကိုပြောခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း၆၀
ကျော်ခဲ့ပြီဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သတိထား ဖို့ လိုမယ်ထင်ပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း ၆၀
ခရီးကို ကျွန်တော်တို့စုန်ဆင်းခဲ့သလား ဆန်တက်ခဲ့သလား။

တရေးဆရာဖြစ်ချင်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ် စာနဲ့မရေး၊ စကားနဲ့ရေးသွားတာတွေ
ကျွန်ကောင်းကျွန်ရာ ကျွန်ပါသေးတယ်။ ဘာမားချဲလင်းရှိတယ်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများ (၁၇-၃-၄၅ မှ ၁၃-၇-၄၇) ရှိ တယ်။ "စစ်စစ်
ဗိုလ်ချုပ်သည် နပါးသောအရွယ်၌ နိုင်ငံရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသော်လည်း သူ၏အ
တွေးအခေါ် တို့မှာ ဝါရင့်သော နိုင်ငံရေးသုခမိန်တို့၏ အတွေးအခေါ်မျိုးဖြစ်ရကား
ဗိုလ်ချုပ်အား တကယ်ချစ်ပါသည်၊ ခင်ပါသည်၊ သတိရပါသည်ဟုဆိုလျှင်
ပညာရှင်ဆန်သော ဗိုလ်ချုပ်၏အတွေး အခေါ်များ ရင့်သန လာခဲ့သည့်နည်းတူ
လူထု၏စဉ်းစားညာကြုံလည်း ရင့်သနလာကြဖော် လူထု တစ်ရပ်လုံး ကြိုးစား သင့်
လုပေသည်"လို့ ဗမ္ဗာနိုင်ငံရေး သုခမိန်မှာ ဆရာမောင်ထင်က ရေးခဲ့ပါ တယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့စကားတွေမှာ သူရဲ့မျိုးချစ်စိတ် ကတိ၊ အမှန်တရားကို
ချစ်မြတ်နီးမှ ကတိ၊ စွဲမြေ စွဲ သန်မှ ကတိ၊ အမြင်ကျယ်မှ ကတိ... စသည် စသည်
ကောင်းမြတ်တဲ့စကားထဲက ကတိတွေကို ကျွန်တော်တို့ သတ္တိအဖြစ်
ပြောင်းလဲနိုင်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့အလယ်ပစ္စယံမိန့်ခွန်းက စကားတစ် ခွန်းကို
ကျွန်တော်တို့ အကိုးအကား ပြုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

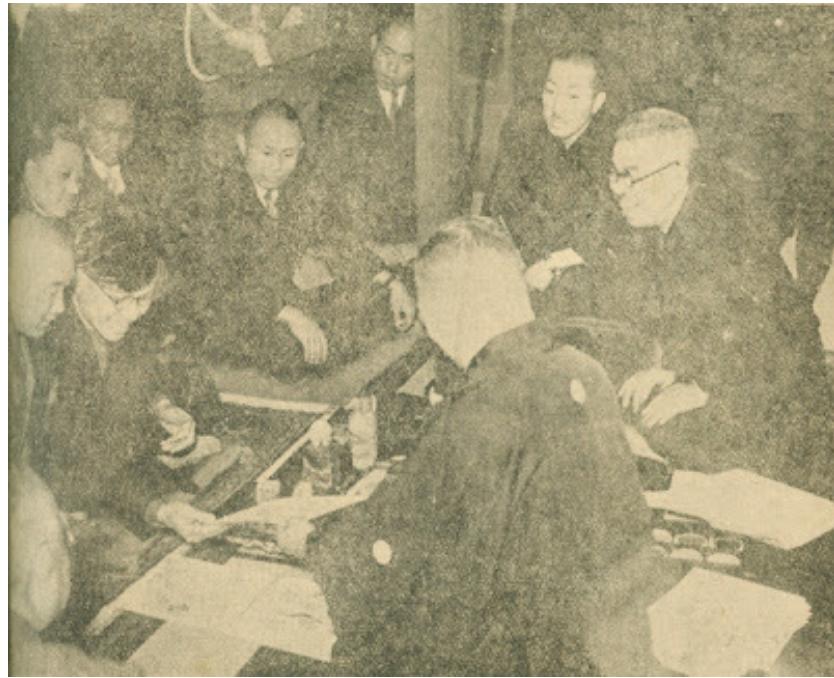
"သတ္တိပျတ္တိရှိသူများကိုသာ အားမကိုးမှု၍ လူတိုင်း လူတိုင်းပင်
မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သတ္တိပျတ္တိရှိသူများ ကိုသာ အားမကိုး မှု၍ လူတိုင်း လူတိုင်းပင်
မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သတ္တိပျတ္တိရှိသော သူရဲ့ကောင်းများဖြစ်အောင် စွန်းစား

ရပေလိမ့်မည်။ သို့မှသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး လွတ်လပ်ရေးအစစ်ကို ခံစားခွင့်ရ~~ကြ~~လိမ့်မည်။ ပျော် ရှိသော သူရဲကောင်းများအဖြစ် အောင်စွန့်စားရပေလိမ့်မည်။
သို့မှသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး လွတ်လပ်ရေး အစစ် ကို ခံစားခွင့်ရ~~ကြ~~လိမ့်မည်။”

လွန်းရာ

+++++

ဟိုချီမင်း၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒ

"ဟိုချီမင်း" ဟုဆိုလိုက်လျှင် သူကိုကွန်မြှာနစ်ပါတီစစ်စစ်၊ အမေရိကန်နယ်ချေးတိုကို ခါးခါးသီးသီး တိုက်ခိုက် တွန်းလှန်ခဲ့သော ပီပုက်နမ်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် ပြေးမြင်မိပါပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်လည်း ဤသို့ပင် မှတ်ယူထားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဆရာမောင်ထွန်းသူ ဘာသာပြန်သော "ဆိုင်ရုံ" ဝွေဗြို ဖတ်ရသော အခါတွင်မူ ကျွန်တော် ယခင်ဖတ်ဖူးခဲ့ရသော သမိုင်းအချက်အလက်များတွင် မပါဝင်သေးသည့် ဟိုချီမင်း၏ ဘဝအစိတ်အပိုင်း တရာ့ကို ထပ်မံမြင်တွေ့လိုက်ရပါသည်။

စာအုပ်အများစုက ရေးသလိုပင် ဤစာအုပ်ထဲတွင်လည်း ဟိုချီမင်းသည် နာမည်မျိုးစုံဖြင့် ဘဝမျိုးစုံ တွင် ကျင်လည်ရင်း ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလန်၊ ရရှား၊ တရာ်စသော ကမ္မာနိုင်ငံ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ပြည်ပ အကူအညီ

အဆက်အသွယ်များ ရှာဖွေခဲ့သည့် ပုံရိပ်များကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ သူ လေ့လာ ခဲ့သော နိုင်ငံရေး အသုန များ၊ ဆည်းပူးခဲ့သော ပညာရပ်များလည်း စံလင်လုပါဘီ။ အနောက်တိုင်း အသုနများ၊ အနောက်တိုင်း သမိုင်းပညာများမှအစ၊ ကွန်မြှုနစ်ဝါဒများအဆုံး အားလုံးကို ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာ ခဲ့ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကမ္မာအရပ်ရပ်သို့   လှည့်လည်ပြီးနောက်   ဟိုချီမင်းသည်
ပီယက်နမ်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်နီးဝင်လာကာ နယ်ခဲ့၊ ဆန့်ကျင်ရေးလှပ်ရားမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံလွှတ်မြောက်ရေး ကြီးပမ်း နေကြသော မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်များကို စုစည်း၍ ပီယက်နမ်လွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ဟု အမိပိယ် ရသော "ပီယက်မင်း" အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

ထိုပီယက်နမ်အဖွဲ့သည်   ကနဦးအစိုင်းတွင်   နောင်အခါ
ခါးသီးသောရန်သူများဖြစ်လာကြမည့် အမေရိကန် တို့နှင့် မိတ်ဆွေပမာ ဆက်ဆံခဲ့၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသည့် သာဓကကို ဤဝါး၊ တွင် တင်ပြ ထားပါသည်။ ခုတိယကမ္မာစစ်ကြီးအတွင်းတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရှု၌ ပီယက်မင်း ပြောက်ကျား များသည် အမေရိကန်တို့ဘက်မှပင် ကူညီတိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြသည်ဆို၏။

နောက်ပိုင်း ပီယက်မင်းတို့က မြောက်ပီယက်နမ်ကို ပြင်သစ်ကိုလိုနိုဘဝမှ လွှတ်မြောက်ရန် တိုက်ပွဲ ဆင်နွဲသော အခါ စစ်လက်နက်အကူအညီရရန် အမေရိကန်နိုင်ငံအား ချုပ်းကပ်ဖူးသည်ဟုသော ကျွန်တော် မဖတ်ဖူးခဲ့သည့် ထူးထူးစားခြား ဖြစ်ရပ်ကိုလည်း သိလာရပါသည်။

ဟိဒ္ဒရီမင်းအနေနှင့်   ပြင်သစ်ကွန်မြားနစ်ပါတီသို့   ဝင်ခဲ့ဖူးခြင်း၊
 ပီယက်မင်းအဖွဲ့တွင်   ကွန်မြားနစ်များ   ပါဝင်နေခြင်း   တို့ကို   ထောက်ရှု၍
 အမေရိကန်တို့သည်   ဟိဒ္ဒရီမင်းတို့အား   ကွန်မြားများဟု   မြင်နေ   သည်က
 တကြောင်း မိမိတို့၏မဟာမိတ်ပြင်သစ်တို့နှင့် ဆက်ဆံရေးပျက်ပြားမည်ကို စိုးရပ်၍
 တကြောင်း ဟိဒ္ဒရီမင်း တောင်းဆို ခဲ့သော အကူအညီကိုပေးရန် ငြင်းပယ်ခဲ့၏။
 တို့သမိုင်းအချိုးအကွား ကပင် ပီယက်မင်းအဖွဲ့ကို တရာတ်ကွန်မြားနစ် တို့နှင့်
 ပိုမိုနီးစပ်ရင်နှုံးသွားစေသည့်အပြင် နောင်အခါ တွင် လူပေါင်းသန်းနှင့်ချို့ သေဆုံးခဲ့၊
 အမေရိကန်တို့ အရှက်တကွဲ အရှုံးကြီးရုံးစေခဲ့သည့် ပီယက်နမ် စစ်ပွဲကြီးကိုပါ
 ပေါ်ပေါက်စေရန် လမ်းကြောင်း ပြပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု စာရေးသူက ကတ်ကောင်
 တစ်ယောက်နေရာမှတ်၍ သုံးသပ် ထားပါသည်။

အမေရိကန်အကူအညီကို   ချုံးကပ်စဉ်က   အမေရိကန်စစ်ပိုလ်
 ဂျီးဇက်ရှားမင်းအား   ဟိဒ္ဒရီမင်း   ပြောခဲ့သော   စကားမှာ   မှတ်သားဖွယ်
 ကောင်းလေသည်။

"ကျျုပ် တစ်ခါတုန်းက ပြောခဲ့ဖူးတယ်မဟုတ်လား ပိုလ်ကြီးရှားမင်း။
 ကျျုပ်ရဲ့ပါတီဟာ ကျျုပ်နိုင်ငံပါ... လို့ ဒီစကား ဟာ လူကြားကောင်းအောင်
 လိမ်ညာပြောခဲ့တဲ့စကားမဟုတ်ဘူး၊ ကျျုပ် ပါရီမှာသွားနေတော့ လီနှင့်ကို ကြည့်ညီ
 လေးစားစရာ ဖြစ်လာတယ်။ ဘာပြုလိုလဲဆိုတော့ သူက သူနိုင်ငံ၊ သူနိုင်ငံ
 သားတွေကို လွှတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်
 ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျျုပ်သိလိုက်ရလိုပါ။

နောက်တစ်ခါ သူရေးခဲ့တဲ့ အမျိုးသားရေးနှင့် ကိုလိုနိပါဒရေးရာ
ပြသသနာများ ကျမ်းကို ဖတ်လိုက် ပြန်တော့ မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလောက်အောင်
ဝမ်းသာလုံးဆိုခဲ့မိပါတယ်။ အဲဒီ စာအုပ်ကို ဘိနာပတ် လမ်းထဲက ကျိုပ် ငါးနေတဲ့
ထပ်နီးကလေးထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း ဖတ်နေ တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျိုပ် ကိုယ်ကျိုပ်
မထိန်းနိုင်ခဲ့ဘူး၊ သူရေးထားတာတွေကို သဘောကျလွန်းလို့ စာ ဖတ်နေရာက
ထခုန်ပြီး ပီယက်နမ် အာဇာနည်သူရဲကောင်း ရဲသော်တို့ ငါတို့လိုနေတာ ဒါပဲ။
လွတ် လပ်ရေးအတွက် ငါတို့ လမ်းစဉ် ဟာ ဒီဟာပဲလို့ အော်လိုက်မိတယ်"

"ကျိုပ်ဟာ ပြင်သစ် ကွန်မြှေနစ်ပါတီကို ပထမဆုံးပါတီဝင်အဖြစ်
စာရင်းသွင်းခဲ့တဲ့ ထိပ်ဆုံးကလူတွေ ထဲမှာ တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။
နောက်နစ်အနည်းငပ်လောက်အကြာမှာ အင်္ဂါဒီ၏နား ကွန်မြှေနစ်ပါ တီကို
တည်ထောင် ခဲ့ပါယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျိုပ်ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို အချက်တစ်ချက်က
အမြဲလွမ်းမိုးနေ တယ်။ ကျိုပ်ရဲ့ နိုင်ငံ လို အားနည်းတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ
အလွန်အားကြီးတဲ့ ပြင်သစ်နိုင်ငံရဲ့စိုးမိုးမှု ကို တွန်းလှန်ချင်ရင် ပြင်ပ အကူအညီကို
မရလို့မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ပဲ၊ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ခေါင်း ဆောင်ကြီး
ရော့ဝါရှင်တန် ဟာ ဖြေတိသူတွေကို တွန်းလှန်နိုင်ဖို့အတွက် ပြင်သစ်ဆီက
အကူအညီ ကို လက်ခံခဲ့ရတယ်မဟုတ်လား။

ခင်ဗျားတို့က ကွန်မြှေနစ်လို့ခေါ်နေတဲ့ ဝါဒဟာ အဖိနိပ်ခံ လူတန်း
စားတွေကို သူတို့ဘာသာ သူတို့ စည်းကမ်းတကျ နဲ့ စည်းရုံးပြီး ဖိနိပ်ချုပ်ခြုံနေတဲ့
လူတန်းစားကို ဆန့်ကျင်တတ်အောင် သင်ပေးတယ်။ အဲဒါတွေဟာ
တန်ဖိုးအင်မတန်ကြီးတဲ့ သင်ခန်းစာတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ အမေရိကန်

ပြည်ထောင်စု ရဲ့ ကူညီအားပေးမှုဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အဓိကအကျဆုံးနဲ့
အရေးအကြီးဆုံး လိုအပ်ချက် တစ်ခုဖြစ်နေတာကိုပဲ တွေ့ရပါတယ်။ ကျူပ်တို့အ
နေနဲ့ ဒီဝါဒကပေးတဲ့ စိတ်ဓာတ်အင်အားကို အလေးအနက် ထားပြီး
အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေ မဲ့ ပိုလ်ကြီးရားမင်း၊ ကျူပ်ဟာ ကျူပ်ရဲ့
အခြေခံသဘောထားကို ဘယ်တော့မှ သွားမဖောက်ပါဘူး။ ကျူပ်ရဲ့ပါတီဟာ
ကွန်မြှေနစ်ပါတီမဟုတ်ပါဘူး၊ ကျူပ် ပါတီ ဟာ ကျူပ်နိုင်ငံပါ"

အခြား ကတ်ကောင် တစ်ဦးဖြစ်သော ထရန်ပန်ကင်ကလည်း
ဂျီးဇက်ရားမင်းကို ယခုလို ပြောပြုခဲ့ပါ တယ်။

"ပြင်သစ်တွေနဲ့ တရုတ်တွေကသာ ပီယက်မင်းအဖွဲ့ကို ကွန်မြှေနစ်လို့
ဝါဒဖြန့်နေတာပါ။ ပြင်သစ် တွေ ကတော့ အခုအချိန်အထိ နောင်တစ်နော်
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ပြန်လည်အုပ်စိုးမယ်ဆိုတဲ့ အိပ်မက် မက် နေတုန်းပဲ
မဟုတ်လား။ တရုတ်တွေကတော့ သူတို့ရဲ့ရပ်သေးအမျိုးသားပါတီတစ်ရပ်
ဒီနိုင်ငံတဲ့မှာ တည်ထောင် ဖို့ ကြိုးစားနေကြတာမဟုတ်လား။ အဲဒါတော့
ပြောကြမှာပေါ့၊ တော်လှန် ရေးကို သူမကြိုက် ပါဘူးလို့ ဦးလေးဟိုပြောခဲ့တဲ့
အကြိမ်ပေါင်းဟာ မနည်းတော့ပါဘူး၊ တစ်ချိန်တုန်း ကတော့ သူဟာ ကွန်မြှေနစ်
ဝါဒ ကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ပါ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီစိတ်ကူးယဉ် မူဟာ
တိုင်းပြည် အတွက် လက်တွေ့အကျိုးရို့နိုင်မဲ့ဟာတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ
သူကောင်းကောင်း သဘောပေါက်နေတာပဲ။

ဒါကိုလည်း သူကိုယ်တိုင် ပြောပြီးမှာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဦးလေးဟို
ရဲ့ လက်ရှိအတွေးအခေါ်နဲ့ ယုံကြည်မှု သို့တွေ့ကို လက်ခံတယ်၊ လွတ်လပ်ရေး

ရလာတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုအစိုးရမျိုး တည်ထောင်မယ် ဆိုတာ ပြည်သူလူထုက
ဆုံးဖြတ်ရမှာပါ။ သူတိနှစ်သက်တဲ့ အစိုးရမျိုး တည်ထောင်ခွင့်ဟာ ပြည်သူတွေ
လက်ထဲ မှာပဲ ရှိပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားတိနှစ် သက်မယ်ဆိုရင်တော့
ကျွန်တော်တို့ကို သမ္မတနိုင်ငံ စနစ် လိုလားတဲ့ အမျိုးသားရေးဝါဒသမားတွေပဲ လို့
ခေါ်ချင်ခေါ်ပါ"

ဤဆိုင်ရုံစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးသွားသောအခါ ဟိုချီမင်းနှင့် ပတ်သက်၍
ကျွန်တော်အနေဖြင့် ပိုပြီး နား လည် သဘောပေါက် လာသလို ခံစားလာရသည်။
တကယ်တော့ ကွန်မြှာနစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စသော နိုင်ငံရေး ဝါဒ တွေ မည်သို့ပင်
လွမ်းချံခဲ့ပါစေ၊ ထိုပိုယက်နမ်ခေါင်းဆောင်ကြီး၏တကယ့်အစစ်အမှန်
ခံပူးချက်ကား နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ရေး၊ နိုင်ငံကောင်းစားရေး၊ တစ်နည်းဆိုရသော်
အမျိုးသားရေးဝါဒ ပင် ဖြစ်နေပါတကားဟု ကျွန်တော် ဆင်ခြင်နေဖို့ပါသည်။

(J)

ကျွန်တော်သည်   "ဆိုင်ရုံ"စာအုပ်မှာ   ဟိုချီမင်းအကြောင်းကို
ဖတ်ရှုနေစဉ်မှာပင်   ကျွန်တော်တို့   အမျိုး   သား   ခေါင်းဆောင်ကြီး
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ရပ်ပုံလွှာများကို   ပြန်မြောင်ယောင်နေမိကာ   ထိုခေါင်း
ဆောင်ကြီး   နှစ်ဦး၏   ဘဝဖြစ်စဉ်အချို့   ဆင်တူနေပုံကိုလည်း   ယုံးထိုး
စဉ်းစားနေမိပါ၏။

ပထမဆုံး မြင်တွေ့မိသည်မှာ သူတိနှစ်ဦးစလုံး၏ မိမိတို့နိုင်ငံကို
သူကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက် အောင် အားထုတ် လိုသည့် ပြင်းပြသော
ဆန္ဒများပင်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ထပ် တူညီသည်များကိုပြရ လျှင် သူတို့ နှစ်ဦး နှင့်

ကွန်မြှာနစ်၊ ဆိုရယ်လစ်ဝါဒများ ဆက်နွယ်ပုံ၊ နိုင်ငံလွတ်မြောက်ရေးအတွက်
နိုင်ငံခြား အကူအညီများကို ခက်ခဲစွာ ရှာဖွေခဲ့ရပုံများပင် ဖြစ်ပါသည်။

အဂ်လိပ် နယ်ချွဲ၊ ဆန်ကျင်ရေး သူရဲကောင်းပိုလ်မင်းရောင်၏မြေး
ပီသစွာပင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် လည်း နယ်ချွဲတော်လှန်ရေး
စိတ်ဓာတ်အပြည့်ရှုခဲ့လေသည်။ ကျောင်းသားသဝကာပင် နိုင်ငံ ရေးလှုပ်ရှားမှု
များတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး တို့ပမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက်
"သခင်အောင်ဆန်း" ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး စာပေများကိုလည်း
အပတ်တကူတ် လေ့လာခဲ့၏။

ထိုခေတ်အခါက မြန်မာလူငယ်များကို နိုင်ငံရေးမျက်စီဖွင့်ပေးရန်
တည်ထောင်ခဲ့သော "နဂါးနီ" တအုပ် အသင်းကြီး သည် လက်ဝဲစာအုပ်များကို
အမိကတင်သွင်းခဲ့ပေရာ သခင်အောင်ဆန်းသည် အခြား ထိုခေတ် လူ
ပေါ်များနည်းတူ ကွန်မြှာနစ်၊ ဆိုရယ်လစ်စာပေများနင့် ရင်းနီးခဲ့ပြီး
ထိုဝါဒများအပေါ် တိမ်းညွတ် ခဲ့ဖူး ပါသည်။ ၁၉၃၉ ခုနစ်၊ ဉာဏ်လ ၁၅
ရက်နေ့တွင် "ဗမာပြည်ကွန်မြှာနစ်ပါတီ"ကို လျှို့ဝှက်စွာ တည်ထောင်ခဲ့ရာ၌လည်း
သူသည် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ယူခဲ့၏။ ဉာဏ်အချက် ကြောင့်ပင်
"ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်" ကွန်မြှာနစ်တစ်ယောက်များလားဟု နောင်အခါတွင်
အခြား သူများက အထင်လွှဲခဲ့မှုများ ဖြစ်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုပါသည်။

အမှန်စင်စစ်

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏မြန်မာလွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင်
နယ်ချွဲ၊ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးတည်၍

အဖွဲ့အစည်းမျိုးစုံကို ဖွဲ့စည်းခဲ့၊ ပါဝင် လူပ်ရှားခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါမည်။
ဗဟိုပြည်ကွန်မြားနှစ်ပါတီသည် ထိုအဖွဲ့အစည်းပေါင်း မြောက်များစွာထဲမှ
တစ်ဖွဲ့သာ ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ ရသမျှနည်းနှင့် လော်ခတ်ခဲ့
ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သော "တက်" တစ်ချောင်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။

နယ်ချဲ့ဆန္ဒကျင်ရေးနှင့် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက်
တက်ကြွလျက် ရှိနေကြသော အမျိုး သား ခေါင်းဆောင် များ၊ အဖွဲ့အစည်းများကို
ပူးပေါင်း၍ "ပမာ့ထွက်ရပ်ရိုက်း"ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက် တင်ဘာလ ၁ ရက် နေ့တွင်
ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ဝင်များအားလုံး၊ သဘောတူညီသည်မှာ "လွတ်
လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နဲ့ ရာတွင် အနည်းဆုံး နိုင်ငံခြားသို့ ဝါဒဖြန့်မှုရရှိဖြစ်မြောက်ရန်
လိုအပ်ပေသည်။ တစ်ဆင့်တိုးပြီး နိုင်ငံခြား အကူအညီ ရရှိမည်ဆိုပါကလည်း
ပို၍ကောင်းမှန်မည်" ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာဘမ်းမှတစ်ဆင့် ဂျပန်တို့၏
ကမ်းလှမ်းချက်အရ သခင်အောင်ဆန်း သည် နိုင်ငံခြား အကူအညီ အတွက်
ဂျပန်တို့နှင့် ဆက်သွယ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ဂျပန် တို့သည် သူတို့အား
ကွန်မြှေနှစ်များဟု အထင်မှားနေခဲ့သဖြင့် ပထမတွင် သူတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်
ရွက်ရန် အကြောင်း အမျိုးမျိုးပြု၍ ငြင်းပယ်နေခဲ့သည်ဟု နောင်အခါတွင်
ဗိုလ်ချုပ်က ပြန်လည်ရေး သား ခဲ့ဖူး ပါသည်။

"ခင်ဗျားဟာ ကွန်မြှုနစ်တစ်ယောက်လား" ဟူသော ဂျပန်တို့၏မေးခွန်းကို
ပိုလ်ချုပ်က

"နိုင်ငံခြားမှ နည်းစနစ်ပုံစံတစ်ခုကို အခြားနိုင်ငံတစ်ခု၏ တိုက်ရိုက်ကူးယူ အသုံးချခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ မဟုတ်ဘဲ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးမှ နည်းစနစ်မျိုးစုံကို သေချာစွာ လေ့လာသုံးသပ်ပြီးမှ ကျွန်ုပ် တို့ တိုင်းပြည်အခြေအနေနှင့် ဆီလျှပ်အောင် ပြပြင်သုံးသပ်ယူကြောင်း၊ ကွန်မြေနှစ်ဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့မနှစ်သက်စရာ အချက်အလက်တွေ ရှိစေကာမူ ကွန်မြေနှစ်တို့၏ စနစ်ကျသော စီးပွားရေးစီမံမှုမှာ တကယ့် ချီးကျျီးစရာကောင်းကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် (ဂျပန်အပါအဝင်) အခြားနိုင်ငံ များကပင် ထိစနစ်ကို အတုယူပြီး ကျင့်သုံးနေကြောင်း" ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် သည် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗဟာပြည်ကွန်မြာနစ်ပါတီ
ဆက်သွယ်ပံ့ကို စိတ်ဝင်စားသ ဖြင့် ခြေရာ လိုက်ကောက်ကြည့်မိပါသည်။

မွဲစည်းကာစတွင် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး တာဝန်ယူ
ခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း မည်သို့ ဆက်လက် လူပ်ရှားခဲ့သည်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်
ရေးသားထား ချက်များ မတွေ့ရပါ။ ဗမာပြည်ကွန်မြှေနစ်ပါတီနှင့် တစ်သားတည်း
မဖြစ်ခဲ့၊ နောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မြှေ နစ်ပါတီအတွင်း မရှိခဲ့တော့ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။
လန်ဒန် ခရီး တွင် ပြတိသူ့ကွန်မြှေနစ်ပါတီနှင့် တွေ့ ဆုံးစဉ်တွင် "စိုလ်ချုပ်သည်
ပြတိသူ့ ကွန်မြှေနစ် ပါတီ အကြောင်း လေ့လာမေးမြန်းပြီး မိမိတို့မြန်းဘ^န
နိုင်ငံ၏လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှုများကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်း တင်ပြရင်း
ဗမာပြည်ကွန်မြှေနစ်ပါတီနှင့် ဘာကြောင့် သဘောထားကဲလွှဲရပုံကိုပါ ရှင်းလင်း
ပြောပြခဲ့ပါသည်" ဟူသော တဗ္ဗာသို့လ်နေဝံ့၏ ရေးသားချက်များအာ
ထိုကောက်ချက်ကို ချမှတ်ခိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်တို့၏အကူအညီကို တောင်းခံသည့်အကြောင်းကို ပြန်ကောက်ရလျှင်
 နောက်ဆုံးတွင် ဂျပန်တို့ သည် သခင်အောင်ဆန်း အပေါ် နားလည်လာခဲ့၊
 အကူအညီပေးမည်ဟု ကတိပေး၊ ထို့နောက် ခဲ့ ဘော်သုံးကျိုပ် စစ် ပညာသင်၊
 ဂျပန်တို့၏ဖက်ဆစ်သရပ်ကို မြင်လာကြရ၊ မြန်မာပြည်ထဲ ပြန်မဝင် လာမိပင်
 ပြန်လည် တော်လှန်ရန် နှစ်ကြိမ်မျှကြံးစည်ခဲ့၊ သို့သော် မဖြစ်မြောက်၊
 မြန်မာပြည်လည်း လွှတ်လပ်ရေးအတူသာရှိပြီး ဖက်ဆစ်လက်အောက်ရောက်ရှိခဲ့၊
 ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆောင်ရွက် ရန် ဖဆပလ၊ ဖတာပလ စသည့် အဖွဲ့အစည်း
 များ ဖွဲ့စည်းကာ မြေပေါ်မြေအောက် စည်းရုံးရေး ဆောင်ရွက်၊ ၁၉၄၅ မတ်လတွင်
 ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးကို ဆင်နှံခဲ့၊ မဟာမိတ်တပ်များနှင့် ပူး ပေါင်းပြီး
 ဖက်ဆစ်များကို တို့က်ထုတ်နိုင်ခဲ့။

ပိုလ်ချုပ်သည် အင်လိပ်လက်အောက်မှ လွှတ်မြောက်လိုက်
 ဂျပန်တို့အကူအညီကို တောင်းခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့က ပိုစိုးနေသည်က
 ို့တွေ့သောအပါ မိမိတို့အများကို ချက်ချင်းမြင်ပြီး ဂျပန်တော်လှန်ရေးအ တွက်
 မဆိုင်းမတွေ ပြင်ဆင်ခဲ့ပါသည်။ မိမိတို့ တို့က်ထုတ်ခဲ့သော မဟာမိတ်တပ်များနှင့်
 ပြန်လှုံးပေါင်း ရန်လည်း ဝန် မလေးခဲ့။ သူ၏ခေါင်းထဲတွင် ထာဝရမိတ်ဆွေ၊
 ထာဝရရန်သူဟူသည်မရှိ။ မိမိနိုင်ငံ လွှတ်မြောက်ရေး သာရှိ၏။
 မိမိနိုင်ငံကောင်းရေး၊ သာယာဝပြောရေးသာရှိ၏။

"ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း" ဆောင်းပါးတွင် ပိုလ်ချုပ်က
 အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့လေ သည်။

"ကျွန်ုပ်တို့သည်   ခရီးလမ်း၏အစတွင်   မှားချင်မှားခဲ့ပေမည်။

အတိတ်ကာလ အတွင်းက ကျွန်ုပ်တို့ သည် မှားယွင်း မူများကို ပြုမှုခဲ့ချင်လည်း
ပြုမှုခဲ့ကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ဘယ်အချင် ဘယ် အခါကမှ မျိုးချစ်
စိတ်ဓာတ် ၏ခရီးလမ်းကြောင်းမှ ရှောင်ဖယ်သွေဖည်၍ မသွားခဲ့ကြောင်းကိုတော့
ကျွန်ုပ်က ရုပ္ပါးစွာ ပြောလိုက်ပါသည်။"

(၃)

ကျွန်တော်သည်   ထိုအမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး   နှစ်ဦးတို့၏
သမိုင်းကြောင်း များကို ဖြန့်ကြက်တွေးတော့ နေမိရင်း နောက်ဆုံးတွင်
မြန်မာနိုင်ငံသား ကုလသမဂ္ဂအတွေတွေ အတွင်းရေးမျှူးချုပ်ဟောင်း ဦးသန့်
ပြောကြား ခဲ့ဖူးသော အဆိုအမိန့်တစ်ခုကိုသာ သတိရနေဖိပါတော့သည်။

"နိုင်ငံရေးဝါဒ တွေ မည်မျှပင် အားကောင်းပါစေ၊ အမျိုးသားရေးဝါဒကိုမူ
ဘယ်သောအခါမှ လွှမ်းမှုး နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။"

မှုးသစ်ဝေ

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မောင်ထွန်းသူ - (ဘာသာပြန်) ဆိုင်ရုံ

၂။ ထဏ္ဍသိုလ်နေဝိုင်း - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏လွတ်လပ်ရေး

ကြိုးပမ်းမှုမှတ်တမ်း

၃။ မောင်ကျော်ရင် - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏နိုင်ငံရေးဂွန်ဝင်

+++++

မန္တလေးထဲက ပိုလ်ချုပ်လမ်း

"တအုပ်တစ်အုပ်ကိုဖတ်လျှင် တအုပ်ကိုကျော်လွန်၍ မင်နိုင်ရမည်။
သို့မှသာ ပညာတည်းဟူသော အဆီအနှစ် ကိုရပေါ်မည်။"

အောင်ဆန်း

"တစ်ကမ္ဘာလုံးဟာ၊ ယခုအခါ စေတ်ပြောင်းနေတဲ့ အချိန်အခါကြီး
ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကမ္ဘာကြီး နဲ့ အတူ နောက်မကျအောင် လိုက်ကြစို့။
ကမ္ဘာ့ကော်ခုံကြီးမှာ ကမ္ဘာတေးသံလိုက်၍ ကနိုင်တဲ့ ပမာ (မြန်မာ) ပြည်ကြီး
ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပြုပြင်ကြစို့။"

အောင်ဆန်း

တပေ တတမ်းငယ်... မှ အိုးဝေမဂ္ဂရင်း ၁၉၄၉ (၁၃၁၀ ခ)
မန္တလေးရဲ့ဟောမန္တဒီဇင်ဘာဆောင်းရက်တွေဟာ အေးရှုလို့၊ အအေးလို့င်း
ကျနေရော့သလား မသိ၊ အေး လိုက်တာ၊ ဒီရက်မှာ မနက် ၅ နာရီလောက်ထ

ကျံးနံဘေးမှာ လမ်းလျှောက်လို့ နှင်းမူန်ပျောဂီ ဝေထဲမှာ ၁၂၁၈ က တည့်ခဲ့သော
 မန္တလေးရဲ့ပဒေသာရာ၏ မြို့တော်အိုကြီးက ၁၃၆၈ ခုနှစ်မှာ ၁၅၀၀ ပြည့်ခဲ့
 ပါရောလား။ ကျွန်တော်နဲ့ လမ်းလျှောက်လိုက်လာကြတဲ့ တူလေး စောစစ်နိုင်ကို နဲ့
 တူလေး ထွန်းတက်နဲ့ တို့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်က ခြေလှမ်းတွေသွာက်လို့။
 တစ်ခါက ထိုးသံ၊ စည်သံ၊ နန်းသံ တွေနဲ့ တလူလူ လွင့် ခဲ့တဲ့ မြို့ရှိုးအိုကြီးထဲက
 နှစ်းတော်တွေ၊ ဓာတ်တလုပ်ကန်တွေက ပဒေသာရာ၏ ဒေါင်းတံဆိပ်နဲ့ အိပ်ပျော်၊
 အိပ်မောကျလို့။ ကျံးရောသော်က ပုံလွှင့်လာတဲ့ နရီသံမဲ့ရောဒီယိုသံက
 ကျွန်တော်ကို လှုပ်နှီး လိုက်တယ်။ ကမ္ဘာကြီးထဲမှာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ရင်ခုန်သံတွေက
 ကျံးနံဘေးမှာ တောင် လာပွင့်လို့။

ကျွန်တော် တို့ တူဝရီးသံးယောက် ကျံးနံဘေးက လမ်းလျှောက်ရင်း
 နာရီစင်ကြီးဆီ၊ ဘွန်ဆိုင်းနာရီ စင်ဖြစ် နေတဲ့ နာရီစင်ကြီးရှိရာဆီ ၂၆ လမ်းကနေ
 အောက်ဆင်းလာကြတယ်။ လမ်းလျှောက်ပြန်သူ၊ သွားသူတွေနဲ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့
 စောင်းမနက်ခင်းကို ခွဲးစတွေနဲ့ အာခံလိုက်ကြပြီ။ စောင်းအအေး ဓာတ်ထဲက
 နေတောင် ၂၁ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၀၈ မနက်ခင်း ၆ နာရီထိုးဖို့ ငါးမိနစ်အလိုမှာ
 လျှင်လှပ် သွားတယ်။ ၆၇... စောင်းမနက်ခင်း ထဲမှာတောင်
 အအေးလှိုင်းတွေကြားကနေ မန္တလေးမှာ လျှင်လှပ်သွားပါရောလား။ ကျွန်တော်
 ရယ်၊ စောစစ်နိုင်ကိုရယ် သွန်းထွေတိုးရယ် နာရီစင်နား ရောက်သွားတော့
 ဘွန်ဆိုင်နာရီစင်ကြီး ရင်ပေါ် က လမ်းဆီ ရောက်သွားပေါ့။ ၆၇... ကျွန်တော်တို့
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမကြီးပေါ်မှာ လျှောက် နေတာပါလား။
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမကြီးပေါ် ရောက်နေတာပါ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းပေါ်မှာ   သံတိုင်ကြီးတွေနဲ့   ရပ်နေတဲ့
 ကြော်ကြော့တို့တွေက   ကျွန်   တော်တို့တို့   င့်ကြည့်   ပါရောလား။
 ရေးရှိတော်သစ်ကြီးရှေ့က   ဖြတ်လာကြတော့   ဆောင်းမန်က်ခင်း   မန္တလေးဟာ
 မှန်တဝါးဝါး   နဲ့ ဘွားခနဲ့ ပေါ်လာတွေ့မယ်။ ဂရု လမ်းဖြတ်၊ ဂရ လမ်းကျော်၊ ဂဇ္ဈ
 လမ်း ဝါးတန်းထိပ် မှာ တော့ ရေးကားတွေနဲ့ဆူလို့ ညံံလို့...။

၁   ပေမီးရောင်းလေးတွေ   ထွန်းပြီး   ရောင်းနေ   တဲ့
 ဆောင်းသီးနှံကုန်စိမ်းသည်တွေ   ဖြစ်ကြတဲ့...   ခရမ်းချဉ်သီး   သည်   တွေ၊
 မှန်လာထုပ်သည်တွေ၊ ပန်းမုံလာသည်တွေ၊ မှန်ညွှန်းချက်သည်တွေ၊ အာလူးသည်
 တွေ၊ ပါစိမ်းသည်တွေရဲ့၊ အသံတွေနဲ့ ၈၀ စီနေတဲ့ ကုန်စိမ်းမန်က်ခင်းရှေ့က
 ဖြတ်တော့ ထွန်းဦး စာအုပ်ဆိုင် တံခါးတွေကပိတ်လို့၊ စာအုပ် တွေက ဆိုင်တဲ့ကနေ
 အိပ်ခြင်းမဲ့အတောင်ပံ့တပ်ပြီး မန္တလေးမြို့၊ အနဲ့ ခြေဆန့်ပုံးသန်းလို့...။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမကြီးက   ယူနှစ်နှစ်ကလေးကလည်း
 လူပ်ရှားစပြုပြီး လူပ်လူပ်ရှားရားနဲ့။ ဟော ယူနှစ်နှစ် နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်က
 ထိဆိုင်တွေကလဲ အိပ်လို့ ပိတ်လို့။ ထိဆိုင်တွေနောက်မှာ တစ်ခါက ဒါ ဟံသာဝတီ
 သတင်းစာတိုက်ပါလား။ ၆၇... ခုတော့ ရတနာပုံးသတင်းစာတိုက်ပေါ့။
 အဲဒီရှေ့က ရေးတန်းလှည်း တွေရောင်ရင်း၊ ရေးကားတွေရောင်ရင်း လမ်း ၃၀
 ကနေ ကျော်ဖြတ် ၃၁ လမ်းထိပ် ရောက်တော့... "ဓမ္မသာလာ"ဆန်းမကြီးကလည်း
 သူတံခါးတွေကိုပိတ်ထားတုန်း စက်မှုလား၊ စက်မှုလား၊ စစ်ကိုင်း လား၊
 တောင်မြို့လားဆိုတဲ့ စပယ်ယာခေါ်သံတွေက ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းလမ်းမကြီး
 ပေါ်မှာ လျှံကျေလို့။

၃၂ လမ်းထိပ်ရောက်တော့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းနဲ့ ၃၂ လမ်းထိပ်က
ပွဲထိုင်ကိတ် နဲ့ အအေး ဆိုင် လည်း မရှိရှာတော့ပါလား။ ပွဲထိုင်လက်ဖက်ရည်၊
နံပြား၊ စွပ်ပြုတ်၊ ရေခဲများ၊ မှန်တီ တို့ဟာ အင် မတန် နာမည်ကြီး ခဲ့တာပေါ့။
သူ့တောင်ဘက်မှာ ဝင်းလိုက်ရပ်ရှင်ရုံကြီးရှိတယ်။ ဝင်းလိုက်ရပ်ရှင်ရုံ ကြီးကတော့
ဒီနေ့တိုင် ပြည်သူတွေအတွက် အပမ်းဖြစ်ရာအဖြစ် ရှိနေပါသေးတယ်။
ဂါန်ဝင်ကုတ် မင်းသားကြီး ရွှေမန်းတင်မောင် နေထိုင်သွားခဲ့တဲ့၊ ခေါင်းချသွားခဲ့တဲ့
တိုက်ကြီးကလဲ ပရိဘောကဆိုင် ကြီးဖြစ်လို့။ ၃၃ လမ်းထိပ် က
လူထုစာအုပ်တိုက်ကတော့ ဦးလေး (လူထုဦးလျော့) ဒေါ်ဒေါ် (လူထု ဒေါ်အမာ) တို့
မရှိ တော့ပေမယ့် စာအုပ်တိုက်အနေနဲ့ကတော့ ရှိနေဆဲပါပဲ။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း နဲ့ ၃၃ လမ်းထောင့်က အောင်သပြု
မိုးကာာဆိုင်ကြီးဟာ အရင်က ဒေါ်နှင့်ပွင့် ဆေးပြင်းလိပ်ခုံ ပေါ့။ အဲဒီအရင်က
မြေကွက်လပ်ကြီးလေ အဲဒီမြေကွက်လပ်ကြီးပေါ်မှာ ကျွန်တော့ အမေကြီးပွား
(အမေကြီးဒေါ်ချစ်ပွားပြောတဲ့) ဖေဒါကြီးဟာ ဆိုင်းဘုတ်တပ်စရာမလိုဘူး။ ဒါပေမဲ့
မန္တလေး အလှ။ တွေမှာ ဖေဒါကြီးပါမှ ပြီးသတဲ့လေ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ပါတယ်။
အဲဒီနေရာရွာ ရွာစား ကျော်စိန်ဖေဒါကြီး နဲ့ လေဘာတီ အမေဒေါ်မြေရင် တို့
အုပ်မြှုန့်ပေါင်း ကခဲ့တဲ့နေရာပေါ့။

လက်ဆယ်ကန် ယပ်ဝင်း (၅၆၅ ရပ်ကွက်ထဲက) ဘုရားတကာ ဦးထင်၊
ဒေါ်မမလေးတည်ထားတဲ့ "မဟာလောက နိနံရုံသီ" ဘုရားပွဲတော်ဖြစ်တဲ့
နတ်တော်လပြည့်နေ့မှာပေါ့။ မန္တလေးမှာ ရွာစားကြီး စိန်ဖေဒါ နဲ့၊
လေဘာတီမမြေရင်တို့ ကခဲ့ကြတဲ့ အုပ်မြှုန့်ပေါင်းဟာ အင်မတန်

နာမည်ကြီးခဲ့တာပေါ့။ အဲဒီမှာ နာမည်ကော် နငါးဒေါ်ဦးရဲ့ နငါးဆေးလိပ်ခံနဲ့
ကြံ့ရှာကြားထဲဝင်သွားရင် ကျွန်တော် မွေးဖွား ရာ လက်ဆယ်ကန် ယပ်ဝင်း...
 ကတိပေါ့။ ကျွန်တော်၏အတိ မြေသင်းခဲ့တွေကြားမှာ အနုပညာပွင့် တွေ ဝေလို့။ ဝင်း
 ထဲက မဟာလလာက နိနါရံသီ ဘုရားဘေးမှာ သူ့နှင့်တူးသို့လိုက် ဆိုတာရှိတယ်။
 အောင်သူ့နှစ်(မန်းတူးသို့လိုက်)ရဲ့ ကောင်းပေါ့။ ဒီကောင်းမှာ ဆရာဂျမ်းလာတယ်၊
 ဆရာစွမ်း လာ တယ်၊ ဆရာ မောင်သာနီး လာတယ်၊ ဆရာဦးအေးကော်
 (မန်းတူးသို့လိုက် မြန်မာစာ) လာတယ်၊ ဦးဆန်းထွန်း လာတယ်၊ အောင်သူ့နှစ်
 (မန်းတူးသို့လိုက်)ရဲ့ "လေမဟုတ် အလုပ်နဲ့သက်သေပြုမယ်" ဆိုတဲ့
 သူ့နှင့်တူးသို့လိုက် ပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ တူဝရီးသုံးပေါ်ဘက်၊ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမကြီးပေါ်မှာ
 ရှိတဲ့ လမ်းအနောက်ဘက် ခြမ်းက မန်းမြို့တော် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ
 ထိုင်လိုက်ကြတော့ အတိတ်ရှပ်ပုံလွှာ ကားချပ်တွေက ပေါ် လာတယ်။ အောင်သူ့နှစ်
 ကျွန်တော်တို့ထိုင်နေတာ တကယ့်နေရာပါလား။ မန်းမြို့တော်ကဖော်ရဲ့
 တောင်ဘက် ကြံ့ရှာ ခေါက်ခွဲဆိုင် ဘေးမှာ လက်ဆည်ကန်ရှိတယ်။
 လက်ဆည်ကန်မင်းသမီးက လက်နဲ့ဆည် ခဲ့တဲ့ကန်ဖို့ လက်ဆည်ကန်လို့
 ခေါပါသတဲ့။ ဒီလက်ဆည်ကန်က ငါ လမ်းလို့ခေါ်တဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 လမ်းမကြီးရဲ့ အနောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ လက်ဆည်ကန်ယပ်ဝင်းအရှေ့ထိပ်မှာရှိ တဲ့
 လက်ဆည်ကန်ကို ကိုယ်စား ပြုပြီးခေါ်တဲ့ လက်ဆည်ကန်ပေါ့။ ကျွန်တော်တို့
 အဘိုးအဘွားတွေ ဖြစ်တဲ့ "ကိုမောင်ကို၊ မချစ်ပွား ပေယပ်တောင်လုပ်ငန်း"ရှိလို့
 လက်ဆည်ကန် ယပ်ဝင်းပေါ့၊ ဒါ လက် ဆည်ကန်လေ။

ဒီလက်ဆည်ကန်မှာ

သခင်ဘဟိန်း

ထိုင်ခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

ဒီလက်ဆည်ကန်မှာ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လာခဲ့ဖူး သတဲ့။ ဒီလက်ဆည်ကန်မှာ ဒရိန်တာရာ ခကာနေခဲ့ဖူးသတဲ့။ ဒီမှာ ကျွန်တော် ဖတ်ပြပါရစေ။ ကဲ... နှလုံးသား နဲ့ နားထောင်။

ရှမ်းပြည် အသွားတွင် ကျွန်တော်သည် လက်ဆည်ကန်ရှိ ကိုဘပိုန်း၏ မိဘများအိမ်တွင် ရက်သတ္တာ တစ်ပတ် ခန့် တည်းခိုရလေသည်။ ထိုအခါ သူ၏ဖောင် ဦးမှင်က သူကို စကားမပြော၊ မခေါ်ဘဲ နေသော အချိက်ဖြစ်၏။ သို့သော် ရှမ်းပြည်တွင် လည်ပတ်သောအခါ အချမ်းလုံအောင်ဆိုရှု သားအ တွက် ရှူးဖိနပ် ကို ကိုယ်တိုင်ဆေးသုတ်ပေးရှာ၏။ ကြို့မှု သားကို ယုယ်၏။

တစ်ည့် ကျွန်တော်တို့ရှိစဉ် သခင်အောင်ဆန်းသည် မန္တလေးသို့ နိုင်ငံရေးကိစ္စနှင့်လာခိုက်ဖြစ်၍၊ ကိုဘဟိန်း ထံ သို့ အလည်းလာ၏။ ကိုဘဟိန်း အပြင်သို့ထွက်နေသဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းသည် ဦးမှင်နှင့် စကား ပြောလျက်ရှိ၏။ ကိုဘဟိန်းအကြောင်းရောက်သွားသောအခါ ဖစ်ဦးမှင်က "သူကို ကျူးပိုတို့က ဘယ်လောက်၊ အရိပ်တော်ကြည့်ကြည့်နဲ့ ချစ်ရပေမယ့် သူက မိဘကို နိုင်ငံရေးလောက် ချစ်တာမဟုတ်ဘူး" ဟု ပြောလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း နှုတ်ဆက်၍ ပြန်သွားသောအခါ၊ ဦးမှင်သည် ကျွန်တော်ဘက်သို့လှည့်၍ "ကို အောင်ဆန်း နဲ့ ဘဟိန်း ဟာ အတူတူပဲ၊ သူတို့က နိုင်ငံရေးကို မိဘထက် အပုံကြီးချစ်တယ်"ဟု ပြော လေသည်။

ဒါ... မဟာကဗျာဆရာကြီး ဒရိန်တာရာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ရေးခဲ့တဲ့ "ဗဟိန်း သို့မဟုတ် ကဗျာ" ဆိုတဲ့စာထဲကပေါ့။ ငါ လမ်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမကြီးပေါ်က (၃၂ နဲ့ ၃၃ ကြားက) လက်ဆည်ကန် မှာ သခင်ပဟိန်း နေခဲ့ဖူးတယ်။ ဒရန်တာရာ စ ပတ်ခန့် အလည်လာဖူးတယ်။ ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း လာဖူးတယ်။ သော်... ဒီနေ့တော့ ရာဇဝင်သမိုင်းဖတ်စာထဲမှာ လက်ဆည်ကန် ဟာ ထိန်ထိန်တောက်လို့။ သမိုင်းကတ်ကောင်တွေနဲ့ လူပုဂ္ဂားဖြတ်သန်းခဲ့ကြတဲ့ "ရာဇဝင်ကို ဖြတ် သန်းခြင်း"ထဲက ဂုဏ်ဝင် လက်ဆည်ကန်ပါလား။

သခင်ပဟိန်း ဆုံးပါးကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ လွမ်းဆွတ်အောက်မေ့ဖွယ် ကဗျာတစ်စကို ဆရာဒရန် တာရာက အလက်ာကဗျာပေါင်းချုပ် စာမျက်နှာ ၁၀၈ မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ "လီနိုင်ဂူ"ကဗျာထဲမှာ ဟော သလို မော်ကွန်းထိုးခဲ့တယ်။

ရင်းတွင်းၤြုကား

လိုက်ဖိုရှိက်မက်၊ တသက်သက်တည့်

ပေါ်လျက်လာသည်၊ မျက်ရည်ပုံးဆွတ်

လွတ်လပ်ရေးအတွက်၊ တိုက်ပွဲရက်တွင်

အသက်ဆုံးရာ၊ သခင်ပဟိန်း

စိမ်းစိမ်းမြော့မြော့၊ အောက်မေ့စိတ်မှန်း

တမ်းတည့်တွေတ်၊ လွမ်းဆွတ်ဆွတ်မိ

မပြတ်စည်းရုံး၊ တိုက်ရှုံးမည်

မဆုံးသေးသည့်၊ တော်လှန်ရေး။

သခင်ဘဟိန်းကို မော်မြေပို့သရှိုံးတဲ့နေရာဟာ မန္တလေးရဲ့

အနောက်ထောင့် စိန်ပန်းရပ်မှာရှုံးတဲ့ ရွာဟိုင်းရေး အနောက်ဘက်

ရွာဟိုင်းသချိုင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသချိုင်းမှာ ကျွန်တော့အဖေ ဦးခင် မောင်တို့၊
 အမေကြီးဒေါ်ချစ်ဗျားတို့၊ အမေကြီးဒေါ်ငွေယုံတို့၊ ညီ ထွန်းဦးတို့ကို
 သြို့ဟဲ့ခဲ့တဲ့နေရာပါ။ ဒီရွာဟိုင်း သချိုင်း ထဲမှာ မြို့မပြို့မှု အုတ်ရူရှိတယ်။
 သခင်သဟိန်း အုတ်ရူရှိတယ်။ မော်ဒန်ပန်းချီဆရာကြီး ဘက်ခင်မောင်
 ရဲ့မြေပုံရှိတယ်။ သခင်သဟိန်းကို သြို့ဟဲ့တဲ့နေ့ မန္တလေးကို ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 ကိုယ်တိုင် လာရောက်ပြီး ဝမ်းနည်းမိန့်ခွန်းကို ပြောခဲ့တာကို သိလိုက်ရတော့
 သမိုင်းတစ်ကွက် ထဲက သမိုင်း ရပ်ပုံလွှာ တွေက တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ စီကာစဉ်ကာ
 မှန်ကူကွက်ထဲက ထွက်ကျသတဲ့။ ပိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းမကြီးပေါ်ကနေ
 လက်ဆည်ကန်ရင်ခွင်ထဲက ကျွန်တော့အတွေး ဝိဉာဏ်လိပ် ပြာက ခြော့
 လည်ပြန်နဲ့ အတိတ်ရပ်ပုံလွှာထဲကနေ ပစ္စာဗွန်ပါမက အနာဂတ်ရင်ခွင်ဆီ
 ပုံသန်းလို့။ သခင်အောင်ဆန်း ရဲ့ စာရပ်ပုံလွှာနဲ့ လူရပ်ပုံလွှာက ဖျတ်ခနဲ့၊ ဖျတ်ခနဲ့
 ပေါ်လာပါတော့တယ်။ ခြော့... အာဂ စာရေးဆရာ အောင်ဆန်း။

မောင်နွေထက်

+++++

ကာလမသုတ် ပိုလ်ချုပ်နှင့် ကေသမုတ္ထိနာဂံး အလွမ်း

သည်နေ သည်လ၊ သည်နစ်ဆီမှ ပြန်လည်ရေတွက်ကြည့်လျှင် နစ်ပေါင်းများစွာကြောမြင့်ခဲ့ပါပြီ။ ဂကန်း အရေအတွက် အားဖြင့် တိတိကျကျဆိုရန် မလွယ်ကူလှသော်လည်း ယော်ယျခန်းမှန်း၍ ပြောရလျှင် နစ်ပေါင်းနှစ်ထောင့်ကြောက်ရာနီးပါး ရှိခဲ့လေပြီ။ နစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကော်ဆိုသည့် အတိတ်မှာ ဝေး ကွာ လွန်းစွာ ကျန်းရစ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုသို့ ဝေးကွာလွန်းခြင်းက အခြားသူတစ်ဦးဦးအတွက် သူစိမ်းဆန် ကောင်း ဆန် ဇနမည်။ အေးတိအေးစက်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နေမည်။ မိမိအတွက်တော့ သည်လိုမဟုတ်။ မိမိနှင့် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဆုံးတွေ့ခဲ့ဖူးခြင်းလည်း အလျှင်းမရှိ။ ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုလည်းမရှိသော ပုံရိပ်နှင့် အသံ တို့က မိမိနှင့် ထူးထူးခြားခြားရင်းနီးကျမ်းဝင်လွန်းလှသည်။ နေးထွေးနီးကပ်လွန်းလှ သည်။ တကယ်တော့

မိမိသည် ထိနေရာ ထိဒေသ ထိပုံရပ် ထိအသံတိုကို လေးစားကြည်နဲ့မျဖင့် လွမ်းဆွတ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းမျဖင့် စိတ်ကူးယဉ်ပုံဖော်မိခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ထိနေရာမှာ မရှိမအေသ ကောသလတိုင်းအတွင်းရှိ ရွာငယ်နိဂုံး
တစ်ခုသာဖြစ်သည်။ ကောသမှတိနိဂုံးဟု အမည်တွင်၏။ ထိရွာနိဂုံးတွင်
နေထိုင်ကြသော မင်းသားတိုကို အမျိုးအနွယ်အစွဲပြု၍ ကာလာမမင်း သားများ ဟု
ခေါ်တွင်ကြလေသည်။ ထိကာလမအမျိုးသားတို့သည် ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်
ကြသူများ၊ ရူးစမ်းလေ့လာလိုစိတ်ရှိကြသူများ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ သူတို့သည်
သူတို့ရွာငယ်နိဂုံးသို့ ရောက်ရှိလာကြသော ရဟန်း ပုဂ္ဂိုံး တို့၏အယူဝါဒ
အမျိုးမျိုးနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရသောအခါ သူတို့၏ မျက်ကန်းကြည်ညီ လိုစိတ်
မရှိခြင်းက သူတို့၏ဦးနောက် သူတို့၏အသိဉာဏ်တွင် မေးခွန်းများစွာ ဖြစ်ပေါ်
လာစေ၏။ တစ်နေ့တစ်ချိန်တွင် ထိရွာငယ်နိဂုံးသို့ ဗုဒ္ဓကြောက်တော်မူ
ခဲ့လေသည်။

သူတို့သည် ဗုဒ္ဓနှင့်တွေ့ဆုံးရသည်နှင့် သူတို့ရင်ဆိုင်ရသော အခက်အခဲ၊
သူတို့တွေ့ဝေနေသော ပြဿနာ များကို မေးလျှောက်ကြလေသည်။
သူတို့၏မေးခွန်းအနှစ်ချပ်မှာ "သူတို့နေထိုင်ရာ နိဂုံးသို့ ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုံး အသီးသီး
တို့ အစဉ်အဆက် ရောက်ရှိလာကြပြီး ထိရဟန်း ပုဂ္ဂိုံးတို့သည် မိမိတို့အယူဝါဒကို
ထွန်းပစေလျက် သူတစ်ပါး တို့၏အယူဝါဒကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြ၏။ မထောမ့်မြင်
ပြကြ၏။ ချေဖျက်ကြ၏။ ထိရဟန်း ပုဂ္ဂိုံး တို့အနက် မည်သူသည်

မှန်ကန်သည့်စကားကို ဆိုသူဖြစ်ပါသနည်းဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နေကြပါသည်"

ဟု မေး လျောက်ကြသည်။

ထို မင်းသား တို့၏အမေးကို ပုံခြုံက

"ကာလာမမင်းသားတို့၊ သင်တို့ဟာ"

- (က) တစ်ဆင့်စကား ပြောသံကြားကာမျက်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်း အတည်မယူလေနှင့်၊
- (ဂ) ရိုးရာအစဉ်အလာနှင့် ကိုက်ညီသောစကား ဖြစ်၍လည်းဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်း အတည် မယူကြလေ နှင့်၊
- (ဃ) ရှေးက ဒီလိုဖြစ်ခဲ့မှုးတယ်ဆိုတဲ့ (ထံးရိုး၍လည်း) ဟုတ်ပြီမှန်ပြီဟု ချက်ချင်း အတည်မယူလေ နှင့်၊
- (င) ပိဋ္ဌပတ်(စာပေ)နှင့် (ကျမ်းဂန်နှင့်) ကိုက်ညီတယ် ဆိုပြီးတော့လည်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်း မယူလေနှင့်၊
- (စ) မိမိကိုယ်တိုင် တွေးကြနိုင်ရမှာနှင့်လည်း (ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ညီသည် ယူတို့ရှိသည်ဆိုပြီး) ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီ ဟု ချက်ချင်း အတည်မယူလေနှင့်၊
- (ဆ) နည်းမှု ရယူရမြှုပ်လည်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်းအတည် မယူလေနှင့်၊
- (ဇ) အချင်းအရာကို ကြံစည်းပိုးပြီး (သဘောကျရမြှုပ်)လည်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်း အတည် မယူလေနှင့်၊
- (၈) ငါတို့ သဘောကျ လက်ခံထားတဲ့ အယူဝါဒနှင့်ကိုက်ညီတယ် ဆိုပြီးတော့လည်း ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု ချက်ချင်း အတည်မယူလေနှင့်၊

- (၉) မှတ်ထိက်ယူတိက် လက်ခံထိက်တဲ့ သဘောပ ဆိုပြီးတော့လည်း ဟုတ်ပြီ
မှန်ပြုလို့ ချက်ချင်း အတည် မယူလေနှင့်၊
- (၁၀) ငါတို့လေးစားတဲ့ ရဟန်းရဲ့ စကားဆိုပြီးတော့လည်း ဟုတ်ပြီမှန်ပြုလို့。
ချက်ချင်း အတည်မယူ လေနှင့်၊ ကာလာမမင်းသားတို့၊ အကြောင်တရားတွေဟာ
- (၁) မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ် တရားတွေ
- (၂) အပြစ်ရှိတဲ့ တရားတွေ
- (၃) ပညရှိသူတော်ကောင်းတို့ကလည်း ကဲ့ရဲ့မည့် တရားတွေ
- (၄) ပြီးတော့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်လျှင်လည်း အကျိုးစီးပွားမဲ့ဖို့သာ
ဖြစ်သည်၊ ဆင်းရဲဖို့သာ အကြောင်း ရှိတယ်လို့ဆိုရင် အဲဒီတရားတွေကို
မိမိကိုယ်တိုင် သိမြင်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စွန်းပပ်သင့် တယ်
ကာလာမ	အမျိုးကောင်းသား	မင်းသားတို့ကို	ဗုဒ္ဓရှင်းလင်း
ဟောကြားခဲ့သော	တရားတော်သည်	အဂုဏ်တွေရန်ကာယ်	တိကန်ပါတ်၌
ကေသမှတ္တိသုတ်ဟု	အမည်တွင်၏။	ကာလာမမင်းသားတို့ကို	အကြောင်းပြု၍
ဟောကြားခဲ့သောကြောင့်	ကာလာမသုတ္တန်ဟု	ထင်ရှားသည်။	
- မည်သည့်ခေတ်၊ မည်သည့်ကာလတွင်မဆို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၊
သို့မဟုတ် ငါဒတစ်စုံတစ်ရပ် သည် မိမိ၊ သို့မဟုတ် မိမိတို့ငါဒကို ယုံကြည်ရန်
နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်ဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြ ကြိုးပမ်းအားထုတ်
နေကြခဲ့သာ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓကမူ ထိသို့မဟုတ်ခဲ့ခဲ့၊ အယူဝါဒတစ်ခုခုကို
သက်ဝင် ရန်၊ ယုံကြည်ရန်၊ သင့်မသင့် မှန်မမှန် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အခြားသူတစ်ဦး
တစ်ယောက်၏ လွှမ်းမိုးမှုတက် မိမိကိုယ်တိုင် ဝေဖန်စီစဉ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်သာ

ဗျာန်ပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တိုကေသမ္မတီ သုတေသန တရားတော်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူများနှင့် ဗုဒ္ဓပါဒကို လေ့လာကြသော သုတေသန ပညာရှင်များပါ အံ့ဩရီးမွမ်းရသော အလေးဂရပြရသော သုတေသနကြီး တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

ထိုသုတေသန တရားတော်သည် ဗုဒ္ဓပါဒ၏ အခြားအမည်တစ်ခုဖြစ်သော ဂိဘဒ္ဒပါဒကို ပုံဖော်ပေးရာလည်း ရောက်၏။ ဗုဒ္ဓပါဒ သည်တန်ခိုးရှင်၊ ဖန်ဆင်းရှင်တို့အောက် ပြားပြားပပ်ပပ်ရောက်ကာ အရာရာကို ကြောက်ရုံး သေပပ် နေရသော အမှားနှင့်အမှန်ကို ဂေါန်ပိုင်းခြားခြင်းလာ မစွမ်းသာသော လူ၊ အဖွဲ့အစည်း မျိုးကို လိုလားသောကိုအမဟုတ်ဘဲ ဂေါန်ပိုင်းခြားမှု ရူးစမ်းစီစဉ် တတ်သည့် ယဉ်ကျေးသော လူ၊ အဖွဲ့အစည်း အမြင့်ဆုံးအားဖြင့် ပိုင်းခြားနိုင်မှု(ပညာသိက္ဌာ)တို့ဖြင့် လွှမ်းချိုကန်းရုံထားသော ယဉ်ကျေးသော လူ၊ အဖွဲ့၊ အစည်းအမျိုးကိုသာ လိုလားကြောင်း ဖော်ပြသော သုတေသနကြီး တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

ထိုသုတေသနအေသနကြီးကို မိမိဖတ်ရှုမိသည့်အခါကပင် အံ့ဩသန်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မိမိယုံကြည်ကိုးကွယ် သော အယူတိအတစ်ရပ်၏ လွတ်လပ်ခြင်း (freedom) တန်ခိုးရှင် ဖန်ဆင်းရှင် တစ်ဦးဦးအပေး ကြောက် ရုံးမှ ကင်းခြင်း (freedom) သန်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း (fair) အတွက် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားခဲ့ရလေသည်။

မှတ်မှတ်ရရ ထိုနေ့က မိမိရေးသားနေသော စာတစ်ပုဒ်အတွက် ကိုးကားရန် အချက်အလက်အချို့လို ၍ စာအုပ်စင် ကို ဖွေနောက်မိသည်။ အကြောင်းအရာကို သိနေသော်လည်း မည်သည့် စာအုပ်တွင် ဖတ် ခဲ့ဖူးမှန်း

မမှတ်မိတော့။ စာအုပ်တွင် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ်လှန်ရင်းမှ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို
ပြန်ဖတ် မိသည့် အခါ မိမိတို့ ထိုစာအုပ်ထဲ နစ်ငင်သွားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်တွင်
ဆောင်းပါးအများစု ပါရိုလေရာ ထို ဆောင်းပါး ကို ရေးသားသူက
အသက်နှစ်ဆယ်သာသာ တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။
သူ၏ဆောင်းပါးကိုဖတ်ရင်း သူ့ကိုအားကျမိုခဲ့သည်။

လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။   သူ၏ဆောင်း ပါးတစ်ပုဒ်မှာလည်း
အဂ်လိပ်စာဖြင့် ရေးသားထားရာ မိမိမှာ အလွန် အံ့ဩရမ်းသာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။
ဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ် စလုံးတွင် ပုဒ္ဓ၏ အပူအဆများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ အထူးသဖြင့် ကေသမှုတို့သုတေသန (ခေါ်)
ကာလာမသုတေသနကို ရည်ညွှန်း ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ရာ အသက်နှစ်ဆယ်သာသာ
တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ လက်ရာ ဆိုသည်ကိုပင်မယုံနိုင်
လောက်အောင် သေသပ်ကောင်းမွန်လွန်းလှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထို လူငယ်
သည် မိမိတို့ ချစ်မြတ် နိုးရသော၊ လေးစားအားကျရသော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
ဖြစ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်မည်ဟု ကောက်ချက်ချမိ သည်။ ထိုဆောင်းပါးရှင်မှာ
နောင်တစ်ချိန်တွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ပိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ဖြစ်လာမည့်
တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား မောင်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သာမန်အားဖြင့် မိမိတို့သည် ပိုလ်ချုပ်ကျဆုံးပြီး ဆယ်စုံနှစ်သုံးခုအတွင်း
လူလားမြောက်ခဲ့ရသူများ ဖြစ်ရာ ပိုလ်ချုပ် နှင့် အလုမ်းကွားသူများသာ
ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အကြောင်းအရာများကို လက်လှမ်းမှီသလောက်
 ဖတ်ရှုရသည့်အခါတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်၏ရိုးသားမှာ ရဲ့ပြုတ်သားမှုများကို လွှတ်လပ်
 ရေးအတွက် ကြီးပမ်းလှပ်ရားမှုများနှင့်သာ တွေ့ရှုဖတ်ရှုရလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ် သည်
 ကောင်းသားဘဝမှ စဉ် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဘဝအထိ လုထိလှပ်ရားမှုများ၊
 လွှတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲများကြေားသို့သာ ရှင်သနခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တော်လုန်ရေး
 ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်၊ စစ်ရေး ခေါင်းဆာင် တစ်ယောက် သာဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့်လည်း မိမိသည် ဗိုလ်ချုပ်ကို သူ၏ ရိုးသားတည်ကြည်မှာ
 ရဲ့ပြုတ်သားမှုများ အတွက်အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ဦးညွတ်ခဲ့မိသည်။ သို့သော်လည်း
 ပုံခြုံအဆုံးအမ အသနာများနှင့်တော့ မဆက်စပ်မိခဲ့။ ဗိုလ်ချုပ်၏
 စာပေလက်ရာဆောင်းပါးများကို ဖတ်ရှု မိသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် ပုံခြုံအ ဆုံးအမ
 တရားများကို အလွန်နှစ်ခြိုက်သူဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ အထူးသဖြင့်
 ဗိုလ်ချုပ် သည် ကာလမသုတ္တန်ကို စွဲလန်းသဘောကျသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် ဂုဏ်လောက မဂ္ဂဇင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်၏
 ပထမဆုံးလက်ရာ ဆောင်းပါးကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်သည်
 အသက် ပုဂသာ ရှိသေးသည် တတ္တသိုလ်ကောင်းသား လူငယ်တစ်ယောက်သာ
 ဖြစ်သည်။ ဆောင်းပါးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပြီး ဆောင်း
 ပါးအမည်မှာ (Burma and Buddhism ဖြစ်သည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် ဗိုလ်ချုပ်က
 Do not believe in anything because you have hear it. အစချို့
 ကာလမသုတ္တန်ကို ဖော်ပြုရေးသားထားသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၇ခုနှစ်၊

နိဂင်ဘာလထုတ် မွန်လေးသူရှိယ (အမျိုးသားနေ့အထူး) စာစောင်တွင်လည်း
ကျောင်း သားပတ္တရားဆိုသည့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားရာတွင်)

"ပညာစစ်ကိုရရန် လွတ်လပ်စွာတွေးတော့ ပြောဆိုဆွေးနွေး
လုပ်ကိုင်လိုသော စိတ်ကို မွေးရန်လို၏ ဤအချက်ကို ပညာရေး ကျမ်းကျင်သူ
ပုဂ္ဂိုလ်များက (academic freedom) ပညာသင်ကြားရေး လွတ်လပ်ခွင့်ဟု
ပြောင်းလဲစေသည့် ရီနေစန်နှင့် ရီဖော်မေးရှင်းခေါ် ခေါ်သစ်ဂါဒ
လောကဓာတ်ပညာ ပြန့်ဖွားရာအကြောင်းရင်းတည်း၊ ဤအချက်ကား
ကျွန်ုပ်တို့၏ ဂေါ်တမသုရားသခင် ဟောကြားသော ကာလာမသုတ္တန်
သဘောအရပ်တည်း" ဟု ကာလာမသုတ္တန်ကို မမေ့မလျှော့ ထည့်သွင်းရေးသား
ခဲ့ လေသည်။

ထိုဆောင်းပါးများကို ဖတ်ရှုနေရင်း လွတ်လပ်သည့် အခြေအနေနှင့်
နည်းပညာအမြောက်အမြား တိုး တက်သည့် ခေါ်တွင် ဤဗိုးပြင်လာသည့်
မိမိသည် အရှေ့ကြီး ရှေ့သလောက် နယ်ချုံစနစ်အောက် တွင်ရန်းရင်းကန်ရင်း
အတော်ကြီး တော်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကို လေးစားကျမိုပါသည်။ ထို့အတူ
မြတ်မှုဒ္ဓ၏ ကာလာမသုတ္တန်ကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာနေရာ ကေသမှုတ္ထိနိုင်းမှ
ပေဖန်ဆန်းစစ်တတ်သော အမျိုးကောင်းသား ကာလာမအမျိုးကောင်းသား
ထို့ကိုလည်း စိတ်နှင့်မှန်း၍ လွမ်းမိပါတော့သည်။

နီဟိန်းမော်

ညွှန်း။ မြန်ဟန်- ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏စာပေလက်ရာ။

+++++

ရေနံရွောင်းက.... ကွဲ ရွှေကြားငံက....ကွဲ

ဒုတိယက္ခမ္မာစစ်ကြီးပြီးစ တစ်နှစ်ကျော်ကျော်...။

မန်မူလွတ်လပ်ရေးရွိုးက မပြီးမပြတ် မရောမရှာ...။

တစ်နေ့....

ကရန်ရွောင်း

၁၀၅

ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်းဆံ့မှာ

စတေရှင်ဝက်ဂွန်ကား စက်အဖုံးပေါ်တက်ရပ် ပြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က လူထုက်

လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းကျရန် မိန့်ခွဲန်းပြောကျား နေတဲ့အခါန ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ရေနံချောင်းလှထုကြီးက ဂါးပါးမ်းကျောင်းပင် (ယခု အစိုးရ

အထက်တန်း ကျောင်းဝင်း) ကီးထဲမှာ ပြည့်လုံကျအောင်

တိုးပျော်တောင့်ဆိုင်းနေကချိန်ပေါ့။

ကိုယ်မှာ

ပြည့်လုံးကျအောင်

တိုးဂေ့၊ စောင့်ဆိုင်းနောက်ခီးနှင့်ပြု။

ဒေန်းကျောင်းသား၊ ရတန်းကျောင်းသား ဖြစ်ခါနီး ကျွန်တော်လည်း
ပါတယ်။ တိုးတိုးပေ့ပေ့ လည်တမေ့မေ့နဲ့...။

ရောက်လာပါချေပြီ....။

ကာကိုရောင် စစ်ဝတ်စုံဖျော့ဖျော့ ပိုကက်နဲ့။ လူထုကြီးကို ပဲယာကြည့်ပြီး
ရင်းနီးဖော်ရွှေတဲ့ မျက်နှာနဲ့။ နှုတ်ဆက်ရင်း ခြေလှမ်းက ရှေ့ကို
တည့်တည့်မတ်မတ်။ ဘောလုံးကွင်းထဲက လူထုကြီးက ဖယ်ပေး ထားတဲ့
လမ်းအတိုင်း ဘောလုံးကွင်းကြီးကို ဖြတ်ပြီး အရှေ့သက်ထပ်က
ကုန်းပေါ်အရောက်တက် လိုက်တယ်။ သူ့ဘေးမှာ တစ်လျှောက်လုံးပါလာတဲ့သူက
ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ပိုလ်မှူးလရောင် ဖြစ်ပါတယ်။

ကွင်းပေါ် စကားပြောခွက်ရှိရာမှာ သွားရပ်ပြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက စ
ပြောတယ်။

"ရေနံချောင်းက လူထုကြီးခင်ဗျား။ လွှတ်လပ်ရေးရအောင် ကြီးစားကြဖို့
အတွက် ပြောရအောင် ရောက်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်က လူထုကြီးက
ရွေးကောက်တင်ပြောက်ပေး လိုက်တဲ့အမတ်တွေနဲ့။ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ကို
အေးအေး နဲ့ရအောင် ပြီတိသူဆီက တောင်းယူပါမယ်။ ဒီလိုလုပ်ဖို့
ရေနံချောင်းက ဖဆပလ အမတ်တွေကို ရွေးကောက်တင်ပြောက်ပေးဖို့
လိုပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့၊ ဖဆပလ အမတ်တွေကို ရေနံချောင်းမှာ
ဆရာကြီးညီးကျော်စံက ယုံပြုပိုင်ဖို့ လုပ်နေတဲ့အတွက် အခုရေနံချောင်း

ရောက်ရောက်ချင်း ဒီကိုမလာဆင် ဆရာကြီးဆီ ကျွန်တော်အရင်ဝင်ပြီး ကန်တော့
ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကြီး ရွှေးကောက်ပွဲ မလင်ဖို့၊ ဖဆပလအမတ်တွေကို မယူဉ်ပြုလို့。
လွတ်လပ်ရေးကို အေားအေားနဲ့မရရင် ကြမ်းယူရမှာမို့၊ ကြမ်းနိုင်တဲ့အမတ်၊
လူငယ်အမတ်တွေလိုပါတယ်။ ဆရာကြီး နတ်ထွက် ပေးပါလို့။
ကျွန်တော့ဆရာကြီး၊ နေရှင်နယ်ကော်ငါးတုန်းက ဆရာကြီးကို ကန်တော့ပြီး
တောင်းပန် ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာကြီးက ပြောမရပါဘူး"

ဒီတော့ လူထုကြီးကို ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ကျွန်တော့ဆရာကြီး
ဦးကော်ငါးကို မဲမပေးကြပါနဲ့။

ဖဆပလအမတ်လောင်း သခင်တင်ဦးနဲ့က သခင်စောလင်းတို့ကို
မဲပေးကြပါ။

မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးရကို ရရမယ်။ လွတ်လပ်ရေးကို အေားအေားနဲ့
ရအောင်ယူရမယ်။ မရရင်တော့ တိုက် ယူရမယ်

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လိုရင်း တိုရင်း ပြောခဲ့ပါတယ်။
ရေနံချောင်းလူထုကြီး ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ကို ထပ်ရင်းပြစ်ရာ မလိုအောင်
သဘောပေါက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ့်ရေနံချောင်းမှာ ပညာသင်ကြား ပြီး
ထူးချွန်သွားတဲ့ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတွက် ဂုဏ်ယူလို့။
မဆုံးဆောင်ရှုနေကြပါတယ်။ အဲဒါ....

"ရေနံချောင်းက....ကွဲ"

လို့ဂုဏ်ယူလုပ်ကြားတဲ့အသံ တွေထွက်လာတယ်။

"ရွှေကြာင့်က...ကွဲ"လို့လည်း ထပ်ဖြည့်ပြောကြပါတယ်....

အောင် နောက်တစ်နှစ် နှစ်နှစ်ဆုံးရင် နှစ်ပေါင်း ၆၀၃၆တော့မှာပါကလား။

ခင်မောင်အုန်း။

(ဆရာတိုးခင်မောင်အုန်း မကွယ်လွန်မီ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က ရေနံချောင်း
မဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေးသားပေးခဲ့ သော တာမူ ဖြစ်ပါသည်။)

+++++

တရေးဆရာတစ်ယောက် လျှောပါးသွားခြင်း

ကျွန်တော်သည်   ဦးလေးဘကြီးအရွယ်   တရေးဆရာကြီးများ
အကြောင်းတွေကို မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ် တော်တော် များများ ၌ ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။
သို့သော် သူတို့၏ တပေအနပညာနှင့် ပတ်သက်၍ လုံးဝမ တို့ မထိ ခဲ့ပါ။
မတို့မထိခဲ့ပါ။ ဖုတ်ခနဲ ကြံးဆုံးရပုံ အဖြစ်အပျက်လေးများကို တရေးပါသည်။
ထိုအခါ ကျွန်တော် နှင့် ဆရာကြီးများ၏ ဆက်ဆံရေးကို တွေ့ရပါမည်။
ဒါသည်လည်း အခြေခံအကြောင်း ရှိပါသည်။

ကျွန်တော့ကို မွေးသော (၁၉၅၁) တွင် အဖော်သည် လျှမ်းလျှမ်းတောက်
တရေးဆရာဖြစ်နေပါပြီ။ ထိနှစ်မှာပင် တပေပိမာန်ဆုကို တပ်ထဲကမြတ်ကိုကို
ဝွေးဖြင့် ရရှိပြီး ထိုစာအုပ်ကိုပင် တက္ကသိုလ် ဝင်တန်း ၌ ပြောန်းခဲ့ပါသည်။
ဆိုလိုသည်မှာ အရောင်းရဆုံး တရေးဆရာတရောင်းဝင် ဖြစ်သည့်ပြင် သိက္ခာရှိသော
တပေသမား တရောင်းလည်း ဝင်ခဲ့ခြင်းပင်။ ထိုအခါ အဖော်သည် သူ့အိမ်ကို တပေ

အိမ်လုပ်ပါသည်။ ပုံနိုင်စက် ထောင်ပါသည်။ ယခင်ကလည်း "ပဒေသာ"မဂ္ဂဇင်းကို
စာရေးဆရာများ စုပေါင်း ရိုက် ထုတ်ပေ ခဲ့ရာ အဖော်ကြင်ခဲ့ပါသေးသည်။
ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အိမ်မှာ စာရေးဆရာ ပေါင်းစုံ စုရပ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကာလ မှာ
ကျွန်တော့ကို မွေးသောကြောင့် ကျွန်တော်မှာ ထိုဆရာ များလက်ပေါ်တွင် ကြီးပြင်း
ခဲ့ ရပါသည်။

စာရေးဆရာများ၏ အလုပ်ကျ ရီပိုးချောမြှုပ်င်းကို ခံခဲ့ ရပေရာ
နိမိတ်ပုံအားဖြင့် ပြောရလျှင် စာရေးဆရာ အငွေ့များ ကျွန်တော့တွင်
ပေါ်စဉ်ကတည်းက ကိုန်းအောင်းခဲ့ပါသည်။ ထူးစြားသည်မှာ ထိုခေတ်က
စာရေးဆရာများသည် ဂါဒရေးရာ၌ အဂွန် ပြင်းထန်စွာ ကွဲပြားသော်လည်း လူချင်း
အလွန် ချစ်ခင်ခဲ့ကြပါသည်။ ကွန်မြှုနစ်စာရေးဆရာနှင့် အရင်းရှင်စာရေးဆရာ တို့၊
စာမျက်နှာပေါ်မှာ ကလော် ဆကြသော်လည်း အရက်ဆိုင်မှာ တွေ့ရှု ဖက်စိုက်ပါ
သည်။

ထိုသို့သော စာရေးဆရာများ လက်ပေါ်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်မှာ
ကျွန်တော်ကံကောင်းလှပါသည်။ ခုနပ်အခါ ကျွန်တော်စာမျိုးစုံ
ရေးသားနိုင်သည်မှာ ထိုအငွေ့အသက်များကြောင့်ဟု ယုံကြည်နေ ပါသည်။

ဆရာကြီး မင်းသုတက်အစ၊ ဆရာပန်းမော်တင်အောင်အလယ်၊
ဆရာသော်တာဆွဲအဆုံး အားလုံး လို့လို နှင့် ကျွမ်းဝင်ခဲ့ရသော ကျွန်တော့မှာ
ဦးအောင်ဆန်း နှင့်တော့ မဆုံးစည်းခဲ့ရပေ။ အကြောင်းမှာ ဦးအောင်ဆန်း
ကျွမ်းတော့ ကျွန်တော်မမွေးသေးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍
ဦးအောင်ဆန်း ကျွမ်း မသွားပါက ကျွန်တော်သည် ဦးအောင်ဆန်း

လက်ပေါ်မှာလည်း ကြီးပြင်း ခဲ့ရမည်မှာ သေချာပါသည်။ အကြောင်းမှာ
အဖော်ပြောနေသော စကားတစ်ခွန်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

"ကိုအောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးရှုံးရင် တာရေးဆရာလုပ်ဖို့

စိတ်ကူးရှိတာကွဲ" တဲ့။

အဖေ နှင့် ဦးအောင်ဆန်းမှာ နိုင်ငံရေး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်ပါသည်။
အဖေက အလယ်ပိုင်း ဒို့ဗော အစည်းအရုံး အတွင်ရေးမှုး သခင်ဖေသန်း
ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော အဖေသည် လွတ်လပ်ရေး မရခင် နယ်ချဲ့
ဆန်းကျင်ရေးကာလမှာကတည်းက နိုင်ငံရေးနယ်မှ ထွက်ခဲ့ပါသည်။

လွတ်လပ်ရေး က ဘယ်ဆီနေမှန်း မသိသေးဘူး။ ဂိုက်တွေကွဲကုန်ကြလို့
နိုင်ငံရေးကို အဖေစိတ် ကုန် သွားတယ်ဟု အဖေကပြန်ပြောပြပါသည်။

အဖေသည် တစ်နေ့ ထမင်းတစ်နပ်သာ စားရသော ဘဝဖြင့် ပညာကို
မရအရသင်ခဲ့ရမှု "ကျွန်ုပ္ပါယာ အလိုမရှိ"ဟူသော နိုင်ငံရေးသမားကြီးများ၏
လုံးဆောင်အရ ကိုးတန်းနှင့် ကျောင်းထွက်ပြီး နိုင်ငံရေး လောက ထဲ
ဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ရေနံပြေသပိတ်တွင် ရှေ့ဆုံးတန်းမှာ "အသေခံ
တပ်ပိုလ်"အဖြစ် ရီတက် ခဲ့ရာ ခြေထောက်သေနတ်မှန် ခံရပါသည်။ (ထို့ကြောင့်
နိုင်ငံဂုဏ်ရည် ဘွဲ့ရပါသည်။) ထို့ကြောင့် အတွက် အလုပ်လုပ်
(လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆန္ဒပြင်းပြဲ့) သော လည်း စောစောကပြောသလို
လွတ်လပ်ရေး မရမှပင် နိုင်ငံရေးသမားများ သူတစ်လူ ငါတစ်မင်း ဖြစ်ကြ သဖြင့်
စိတ်ကုန်ပြီး ထိုလောက မှ ထွက်ကာ ကလေးပေါင်ဒါ လုပ်ရောင်း
စားပါတော့သည်။ "ပူတူးတူး" ပေါင်ဒါတဲ့။ ရောင်းအား ကောင်း သဖြင့်

ထူထူထောင်ထောင်   ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။   အဖော်လုံး   နိုင်ငံရေးကို
စိတ်ကုန်သွားသော်လည်း နိုင်ငံရေး သမားများ ကိုမှ ချစ်ခင်ဆဲဖြစ်ပါသည်။
လိုအပ်သည့် အကူအညီပေးဆဲ ဖြစ်ပါ သည်။

ဥပမာ အဖော်သော ကျားကူးကွက်သစ် (ယခုတပ်မတော်
စစ်သမိုင်းပြတိက်နေရာ)ရှိ လက်ဖက် ရည် ဆိုင် တွင် နိုင်ငံရေးသမားများ
အခမဲ့သောက်စားရန် စာရင်းဖွင့်ပေးထားသည်။ ထိုနားက ဆံပင်ညှပ် ဆိုင်
တွင်လည်း ဂင်းအတိုင်း စာရင်းဖွင့်ပေးထားသည်။ အိမ်သုံးစရိတ်ကအစ
နိုင်ငံရေးအတွက် အသေးသုံး စရိတ် များ ထုတ်ပေးပါသည်။ ဒါ ၇၈၁၂က
အသေးအန္တားတွေဖြစ်သည်။

ကြီးကြီးမားမား အကူအညီပေးခဲ့သည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
တရားလည်းဟောသောအခါတွင် ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူတို့ ဓာတ် ပုံတွင်
မြင်ဖူးကြပါလိမ့်မယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တရားလည်းဟောသော မော်တော်ကား၊ အော်လုံနှင့်
မိုက်ခရိုဖုန်း။ ထိုပစ္စည်းများနှင့် ထိုမော်တော်ကားမှာ အဖွဲ့ပစ္စည်း များဖြစ်ပါ သည်။
"ပူတူးတူး" ပေါင်ဒါ ကြော်လှေ့လှေ့သော မော်တော်ကားနှင့် အော်လုံ၊ အသံချဲ့
စက်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ် ကလည်း အားမနာတတ်၊ အဖောကလည်း
နိုင်ငံအတွက်ဆို ကူညီ ချင်နှင့် အဆင်ပြေလှပါသည်။

စကားမစပ် ပြောရပါလီးမယ်။ ဗိုလ်ချုပ်က ကျွန်ုတော်အဖော် အ သက်ကို
ကယ်ဖူးသည့်အကြောင်း။

တစ်နေ့တွင် (ကျွန်ုတော် မင်းသားဖြစ်နေပါပြီ)။ ခြီးထဲသို့ မော်တော်ကား
အကောင်းစားကြီးဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ယောက် ရောက်လာသည်။

"ဟေ့ သခင်ဖောန်း ရှိသလား"ဟု ပိုင်စီး ပိုင်းနှင်း အော်သံ၊ အလွန်ရင်းနီးသော လေသံဖြင့် မေးပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်က အောက်ထပ်မှာနေပြီး အဖောက် အပေါ်ထပ်မှာ နေပါသည်။

အဖောက် သည် ဧည့်သည် အလွန်ကြောက်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အရည်မရ အဖတ်မရ စကားကြော ရည်သော ဧည့်သည်ကိုကြောက်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် "ဧည့်သည်"ဟူသော ပညာပေးရပ်ရှင် ရှိက်ခဲ့ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဧည့်သည်လာလျှင် ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်းမေးပြီး အပေါ်ထပ်တက် အကြောင်းကြားရပါသည်။ အဖောမတွေ့လိုလျှင် အလိမ္မာ စကားသုံးပြီး ပြန်လှတ်ရပါသည်။ တွေ့လို လျှင်အပေါ်ထပ် ခေါ်သွားရပါသည်။ ထိုနေ့ကတော့ တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင် ထိုလူကြီး ရောက်ရှိက် မှာပင် အပေါ်ထပ်မှ အဖောဆင်းလာသည်နှင့် ကြံသွားပါ သည်။ အဖောသည် အိမ်သာတက်ရန် ဆင်းလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဖောသည် အိမ်သာတက်လျှင် သတင်းစာ အစုံ နှင့် ရေနွေးကြမ်းအိုးပါ ယူလာပါသည်။ အိမ်သာတဲ့မှာ ရေနွေးကြမ်းသောက်ရင်း သတင်းစာ အကုန် ဖတ်ပါသည်။

သို့နှင့် ထိုလူကြီးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဆုံးလေရာ ထိုလူကြီးက ဝမ်းသာအားရ....

"ဟေ့ သခင်ဖောန်း၊ နေကောင်းတယ်နော်"

"ဟာ သခင်မောင် (နာမည်ပြောင်းထားပါသည်) ဘယ်ကလျည့်လာလဲ"

"ဒီလို ပဲ" "အကြောင်းရှိလား" "ဘာရယ် မဟုတ်ပါဘူး" "ဒါဆို ကြံတုန်း ရေးဝင် ပါသွားပါလား"

အဖော် ထိုစကားကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး မျက်နှာပျက်ပြီး
စိတ်ဆိုးသွားပါသည်။ အဖော်ကား ဘာမျှ မဖြစ်သလို အိမ်သာဘက်
ထွက်သွားပါသည်။

ထိုလူကြီး သည် ကားပေါ်ပြန်တက်၍ ဂူးခနဲမောင်းထွက်သွား ပါသည်။
(မြန်မာဇုန်ခံစကားမှာ ကြံးတုန်း ထမင်း စားသွားပါ လားဟူ၍
သာရှိသည်မဟုတ်လား။ ခုတော့ ကြံးတုန်းချေးဝင် ပါသွား ပါလားတဲ့)

အိမ်သာ မှ ဆင်းလာမှ အဖောက အတိကြောင်းလှန်ပါသည်။

နယ်ချုံဆန်းကျင်ရေးကာလက ဖြစ်ပါသည်။

ငေးလံသော ပြည်နယ်တစ်ခုသို့ ပိုလ်ချုပ်အမှုးပြုသော
နယ်ချုံဆန်းကျင်ရေးသမားများ စဉ်းရုံး ရေး ဆင်းကြပါ သည်။ အဖောကလည်း
ထုံးစံအတိုင်း သူ့မော်တော်ကား၊ အသံချုံစက်ဖြင့် လိုက်ပို့ ပါ သည်။ ဟိုမှာ
အလုပ်ရှုပ်နေကြစဉ် တစ်နေ့ကောက် ပြောသော သဆင်မောင် (ဆိုပါစို့) ပုဂ္ဂိုလ်
သည် ဒေသခံတိုင်းရင်းသူကလေး ကို ချစ်ကြည်ရေးအနေဖြင့် ပရောပရီ
လုပ်နေပါသည်။ ဒါကို အဖေ သိ သွားတော့ သွားတားပါသည်။ ထိုအခါ
ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ရှုက်ရှုက်ဖြင့် သေနတ်ဆွဲပါတော့ သည်။ အဖေလည်း ဓားဓားချင်း
ပေါ့ဟူသော သဘောဖြင့်ပြန်ပြီး နှီးရာသေနတ်ပြန်ယူပါသည်။ တကယ် တော့
အဖေသည် သေနတ် ပစ်တတ် ဖို့ငေး လို့ ကိုင်ပင်မကိုင်ဖူးပါ ။ ယူဉ်ပစ်လျှင်
အဖေသေဖို့သာ ရှိပါသည်။

"သခင်ဖေသန်း" သေနတ်ဆွဲသွားတယ်" ဟူသေ
သတင်းစကားကြားကြားချင်း ပိုလ်ချုပ်သည် အဖေတို့ ရှိရာသို့
အပြေးရောက်လာပါတော့သည်။
"ပိုလ်ချုပ် ဝင်တားလို့ပေါ့ကွာ။ နေ့မို့ဖြင့် အဖေသေပြီ" ဟု အဖေက
ပြန်ပြောပါသည်။

"အင်း၊ ကိုအောင်ဆန်း က အဖွဲ့အသက်ကိုကယ်ခဲ့ဖူးတယ်။
 ကိုအောင်ဆန်း အသက်ကိုတော့ အဖေ မကယ နိုင်ခဲ့ဘူးဘာ" ဟူ၍လည်း
 အာဇာနည်နေ့ရောက်တိုင်း အဖေ ဝမ်းနည်းပက်လက် ပြောတတ် ပါသည်။

၁၆၅

++

သူရယ်...လူတွေရယ်... ပြီးတော့ ဂါဒတွေရယ်...

သူ.ကို ကျွန်တော်တို့ မမြင်ဖူးလိုက် । ကျွန်တော်၏ မိဘများလည်း မမြင်ဖူးလိုက်ကြ။ သို့သော သူ. ကို ကျွန်တော်တို့ သိနေသည်။ သူ.ဓာတ်ပုံမှုတစ်ဆင့် သူ.ကိုကျွန်တော်တို့ သိနေကြသည်။ သူ.စာများမှ တစ်ဆင့် သူ.ကို ကျွန်တော်တို့ မြင်တွေ့နေရသည်။ သူ.အကြောင်းကို ရေးသားထား သော အခြား သူများ၏ စာများမှ တစ်ဆင့် သူသည် ကျွန်တော်တို့နှင့် ပို၍ ရင်နှီးကျေမ်းပင်လာပါ သည်။ သူသည် ကျွန်တော် တို့၏ သွေးထဲ၊ သားထဲ၊ အကြောများထဲ၊ စိတ်ဂိဉာဏ်ထဲမှာ စိမ့်ဝင်စီး နွေးနေသော ခွန်အား ရောင်ခြည် တစ်မိုးလည်း ဖြစ်သည်။

သူ.ကို ကျွန်တော်တို့ မမြိုက် သော်လည်း သူ.ကိုသိမိလိုက်သော၊ သူနှင့်ရင်းနှီးကျေမ်းပင်ခဲ့သော လူကြီးသူမ များက သူ.အကြောင်း ကျွန်တော်တို့ကို

ပြပြန္တားသည်။ လူကြီးသူမများသည် သူ့အကြောင်းကို ပြောနေရလျှင် ခြောက်သွေ့သော နှုတ်ခမ်းများသည် စိန်လာ၏။ အရေတွန်းသော ပါးပြင် တို့သည် ပန်းနရောင်သန်း၍ ဖောင်းအိလာ၏။ မျက်စိတို့တွင် မျက်ရည် ကြည်တို့သည် ငွော်သီ နေကြ၏။ နားရွှေက်တို့သည် နှီးမြန်းလာကြ၏။ အသံတို့သည် တက်ကြ အားရှုလာ၏။ နှုတ်မ်းသားတို့ တစ်ဆတ်ဆတ် ခုန်၏။ သူသည် သူတို့ သူအား ချုပ်လာစေရန် မကြိုးစားခဲ့။ သို့သော်သူက သူတို့အား မည်မျှ ချစ်ကြောင်းကို သူတို့၏ သွေးကြောများက သိနေကြ လေသည်။

သူသည် ကြိုက္ခာမှာလောကထဲကို လူသားပီသစာ ရောက်ရှုလာခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ၏ ဒုတိယပါတ် မြောက် စနေနေ့တွင် သူ့ကိုသူ၏ မိဘများက မွေးဖားသန့်စင်ပေး လိုက်သည်။ သူသည် သူ၏တိုင်းပြည်ကို ချစ်သည်။ သို့သော် သူသည်တိုင်းပြည်ကို ချစ်သည်၊ ချစ်သည်ဟု ကျိုးငှက် တစ်ကောင်ကဲ့သို့ မအာတတ်။ သူ၏လုပ်ရပ်များမှ အသံထွက်လာခြင် ဗျာ ဖြစ်သည်။ သူသည် သူ့နိုင်ငံတော် ကို အကောင်းဆုံးရေးဆွဲနိုင်ခဲ့သော ပန်းချီဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။

သူရေးခဲ့သော ပန်းချီကားကို ကြည့်၍ ကျွန်တော်တို့၏ ဂိဉာဏ်သည် နွေးဖျဖျလင်း၏ ကုန်ခန်း သွားသော အားတို့သည် ပြန်၍ ပြည့်ဖောင်းလာ၏။ ငိုက်မြည်းလျှက်ရှိသော စိတ် သည် လန်းဆန်း စွာနီးလှပ်လာ၏။ သူ၏ ပန်းချီကား သည် အစောင့်အရောက် ရှိဟန်တူသည်။ ကြည့်သူတို့ကို ဖမ်းစားနိုင်၏။ ကြားသူကိုလည်း ညို့ငယ်ယူနိုင်စွမ်း။ သူသည် သည်ပန်းချီကားကို စိတ်နှလုံးဖြင့် ရေးခဲ့ ဟန်တူသည်။ ပန်းချီ ကို ရေးသောသူ၏ လက်သည် ပြည်သူ၏

နှလုံးစည်းချက်တို့ဖြင့် ရန်၏၊ ထိစည်းချက်တို့ဖြင့် မည်သော အသံသည်
သူ့နှတ်ခမ်းကို ရန်းဖွင့်၍ ထွက်လာကြဟန် တူသည်။

ထို့ကြောင့်သာ မဟုတ်လော၊ ပြည်သူသည် သူဖြစ်၍ သူသည်လည်း
ပြည်သူဖြစ်ခဲ့သည်။

သူသည် သူ.ပြည်သူကို ချစ်သလို အခြားသူများကိုလည်း ချစ်သည်။
နောက်ဆုံးဆင့်မှာ သူသည် လူသားကိုသာ အစိကထားစဉ်းစားလာသည်။
သူသည် သူ.တိုင်းပြည်ကိုသာမက အခြားနီးစပ်ရာ တိုင်းပြည် များ ကိုလည်း
စုစည်း၍ အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခ ထူထောင်လို ခဲ့သည်။ သူရေးခဲ့သော စာ များတွင်
ဖတ်ရသည်။ သူ၏စိတ်ကူး အတွေးအခေါ်များသည် အဘယ်ကြောင့်
ကြုံမျှဆန်းသစ် ၍၍သူဖြတ် သန်းသော ခေတ်ကို လွန်နေရဘိသနည်း။ အနီးစပ်ဆုံး
စဉ်းစားရန် ရှိသည်မှာ သူသည် ပညာတတ်သည်။ သူသည် စာဖတ်သည်။

သူသည်စာရေးသည်။ သူသည် ခေတ်ကို မျက်ခြည် မပြတ်။ သူကသာ ခေတ်ကို ကျဉ်တတ်သည်။

သူသည် မိမင်ဒေါ်စု၏ သားဖြစ်သည်။ သည်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ သူသည်အမျိုး သားကျော င်းက ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ သူသည် ဥပဒေကျောင်းသားပင် ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ သူသည်နိုင်ငံရေးသမား တစ် ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် စစ်သား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် နိုင်ငံရေးသမားထပ်ဖြစ်သည်။ သူသည် အာဇာနည် တစ်ဦးဖြစ်သည်။

သူအသက်ကြီးမှ ဦးသောဘိတ်ကျောင်းမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်ခွင့်ရသည်။ သူမိမင်ရင်ခွင့် ထဲကထွက်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းဝန်းထဲကို ရောက်လာသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားလိုလျှင် မိမင်ရင်ခွင့်မှ ထွက်ရမည်။ သူထွက်လိုက် သည်။

ဦးသောဘိတ်ကျောင်းမှာ သူဘုန်းကြီးကျောင်းသားဖြစ်လာသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ပညာသင်ပြီး တော့ သူ အမျိုးသား ကျောင်းမှာ တက် လိုသေးသည်။ အမျိုးသားကျောင်းမှာ တက် လိုလျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်း က ထွက်ရမည်။ သူထွက်လိုက်သည်။

သူအမျိုးသားကျောင်းမှာ ကျောင်းသားဖြစ်လာသည်။ အမျိုးသားကျောင်း မှာ အောင်မြင်ပြီးဆုံးသော အခါ တဗ္ဗာသိုလ်မှာ သူဆက်လက်လေ့လာလိုသည်။ တဗ္ဗာသိုလ်မှာ လေ့လာလိုလျှင် အမျိုးသား ကျောင်းက ထွက်ခွာ ရမည်။ သူထွက်ခွာခဲ့သည်။

သူတ္ထာသိုလ်ကောင်းသား ဖြစ်လာသည်။ တ္ထာသိုလ်ကောင်းသား
 ကိုအောင်ဆန်း။ သူကောင်းသား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။
 သူကောင်းသားများ သမဂ္ဂ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ် လာသည်။ သူအိုးဝေမဂ္ဂရင်း အယ်ဒီတာ
 ဖြစ်လာသည်။ သူကောင်းပြီးသွားသည်။ သူဥပဒေကောင်းသား အဖြစ်
 ဆက်လက် လေ့လာသည်။ သူ တို့ပမာအစဉ်းအရုံးထဲမှာ သခင်အဖြစ်နဲ့
 နိုင်ငံရေး လုပ်သည်။ သခင်အောင်ဆန်း။ သူ ကောင်းက ထွက်လိုက်သည်။

လွတ်လပ်ရေးအတွက် ရရှင်ရ၊ မရရှင်ချို့ သူဂျပန်ပြည်မှာ
 စစ်ပညာသွားသင်သည်။ လွတ်လပ်ရေး အတွက် စစ်တပ်ကို သူတည်
 ထောင်သည်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် စစ်တပ်ကို ဦးဆောင် ပြီး သူတိုင်းပြည်ထဲကို
 ပြန်ဝင်လာသည်။ သူနဲ့အတူ သူတို့ပါလာသည်။ သူတို့ ထွက်သွားကြ သည်။
 အပြောင်းအလဲတွေ သိပ်များသွားသည်။ သူတို့ ထွက်သွားကြသည်။ သူတို့ပြန်ဝင်
 လာကြသည်။ သူသည် စစ်တပ်ကို ဦးဆောင်ထားဆဲ။ သို့သော် နိုင်ငံရေး
 လုပ်လိုလျှင် စစ်တပ်က ထွက်ရမည်။ သူထွက်လိုက်သည်။ သူနိုင်ငံရေး
 ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။

လွတ်လပ်ရေး၊ လုံးလွှတ်လပ်ရေး၊ ထိုအသံကိုသူ့ပြည်သူတွေရဲ့ နားမှာ
 ကြားရတာကိုက ချိုသည်။ ဂါတာမွန်ဘန်ကို ရွတ်ဖတ်သရေဖာယ်သလို ထိုအသံကို
 ရွတ်ဆိုနေရသော သူ့နှုတ်မှာ လည်းချိုနေသည်။ သူ့နလုံးအိမ်မှာလည်း ချိုသည်။
 သူ့စိတ်ဂိဉာဏ်မှာလည်း ချိုသည်။ လွတ်လပ် ရေး၊ လုံးလွှတ်လပ်ရေး။

လေပြည်လေည်းလေးတွေ နဲ့ ပိုမ်းနဲ့နဲ့ရှိနေသော၊ စိတ်ကူးဖြင့်
 တင်ကြိုခံစားသူတို့ရင်မှာ ရိုန်းတမ်းမြေနေ့နေသော၊ အပို့ပေါက်မလေးတွေသည်ပင်

ရှက်သွေးရောင်ဖြန်းသော ပါးပြင်နီထွေးထွေး လေးတွေနဲ့ လုမ်းမျှော်ရင်ခုန်
မောနေရသော၊ လုလင်ဖို့တွေကလည်း အားအင်ကိုပြင်၍ တိမ်းမူး
လျက်ရှိနေသော၊ အဘွားအိုတို့ကလည်း ကြာမြင့်စွာ ကွဲကွာနေသော သားကို
ပြန်တွေကရတော့ မလိုစိတ်အားထက်သန်နေသော၊ အဘိုးအို တို့ကလည်း
မိမိတို့ငယ်စဉ်က ပျော်ရွင်ခဲ့ဖူးသည်ကို ပြန်ပြော နေရသလို ကြည်းနှီးနေရသော
လွတ်လပ်ရေးပန်းခင်း၊ တိုပန်းခင်းကို လုမ်းမျှော်မြင်နေရ လေပြီ။

တိုင်းပြည် မှာ နေတဲ့သူတွေ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေ၍ ဆင်းရတွင်းနက်လည်း
ကိစ္စမရှိ၊ မိမိအာကာရလျှင် ပြီးရော ဆိုသည့် အမွှောင်ကြိုက်သူများ
သူ့ကိုလုပ်ကြလိုက်ကြသည်။ သွေးအိုင်ထဲမှာ လင်းတဲ့ကြယ်များ၊ သူ နဲ့
အာဇာနည်များ။

နှစ်တွေ၊ လတွေ၊ ရက်တွေ၊ ပြီးတော့ လက်ပြထွက်စွာသွားတဲ့
သဏ္ဌရာ၏တွေ၊ တစ်ရွက်ချင်းစီ တစ်ရွက်ချင်းစီ ကြွေကျ။ ကွဲမှု့ကဲတ်ခံပေါ်မှာ
ဂါဒတွေ အမျိုးမျိုးထွက်ပေါ်ခဲ့ဖူးသည်။ ဂါဒတွေ အမျိုးမျိုး ပြုကျ ခဲ့ဖူးသည်။
လူတွေရဲ့ အသက်တွေနဲ့ ယစ်ပူကော်ထားတဲ့ဂါဒများ၊ လူသားတွေ သွားရာလမ်းမှာ
ပန်းတွေလို ချခေါ်ပေးထားတဲ့ ဂါဒများ။ ကွဲမှု့နိုင်ငံတွေမှာ ဂါဒတွေ အမျိုးမျိုးပြောင်း
သွားသလိုခေါင်းဆောင်တွေလည်း အမျိုးမျိုးပြောင်းသွားခဲ့သည်။

တရီးတွေက တိုင်းပြည်ချမ်းသာဖို့ ဂါဒတွေကို သုံးစွဲသည်။ တရီးတွေက
ဂါဒတစ်ခုအတွက် တိုင်းပြည်ကို အဆင်းရဲခံသည်။ ပြောင်းကြသည်။
ပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။

ဂါဒတွေအတွက်၊ လူတွေသာယာဂြောဖို့အတွက် ဂါ ဒတွေပန်းပန်ဖို့က
အမိကလား။ လူသားတွေ လူသားပီပီသသနဲ့ သက်သောင့်သက်သာ ဖြစ်ရေး
ပို၍သက်ထောင့်သက်သာ ဖြစ်ရေးတွေ က အမိက လား။

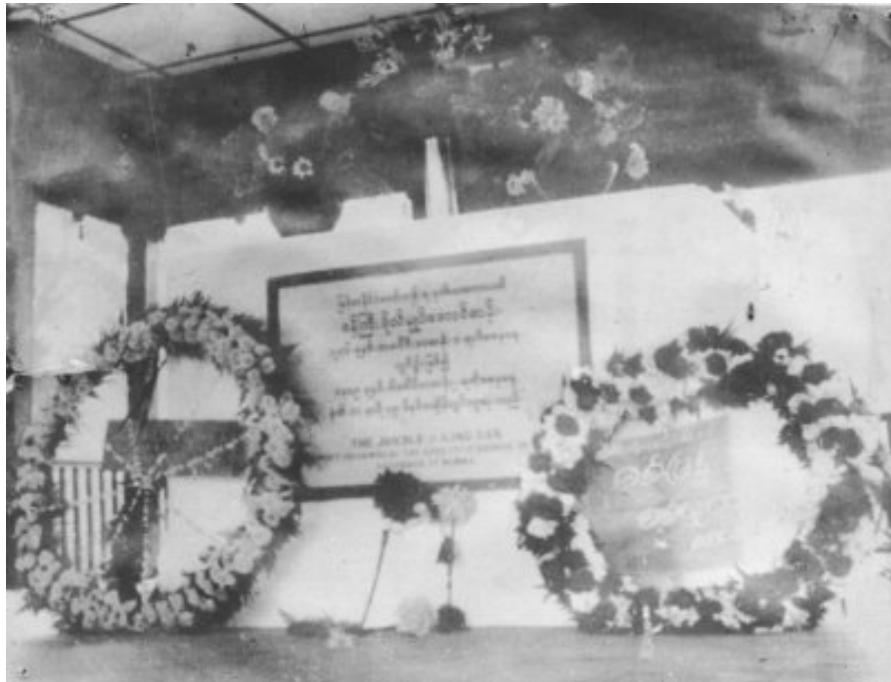
နှစ်တွေ ဘယ်လောက်ကြာကြာ အခုထိမရြောင်းလဲတာတစ်ခုတော့
ရှိနေသည်။ ဒါကို ယုံကြည် လိုက်ကြပါ။
ဆယ့်ကိုးရူလိုင် မမေ့နိုင်။ အာဇာနည်နေ့။ ဒါတို့မြေ၊ ဒါတို့တိုင်းပြည်၊
တို့ပိုင်တဲ့မြေ။

အင်္ခာကဗျာတော့။

+++++

.....သို့မဟုတ်.....မပြီးသေးသော ပန်ချိကား

အောင်ခိုင်ဦး

ခါတ်ပုံပေါင်းများစွာကို မြင်ခဲ့ဖူး၏။ ယနေ့အထိ ထိုခါတ်ပုံလောက်မစွဲ။
မြင်ခဲ့ဖူးသော ခါတ်ပုံများထဲတွင် ရှုခင်းပုံတွေလည်း ပါသည်။ ပန်ချိကားကို
ပြန်ရှိက်ပြထားသော ပုံမျိုးလည်းပါသည်။ သို့ပေမယ့် လွန်ခဲ့သောနှစ်များစွာက
အုတ်ခနဲမြင်တွေခွင့်ရလိုက်သော အဖြူအမည်းခေါ်ပါးဝါး ခါတ်ပုံကားတစ်ချပ်က
နှလုံးသားထဲ ရူးရူးနှစ်နှစ် စွဲထင်နေစွဲ သည်ဟု ဆိုရမည်။ ထိုခါတ်ပုံမှာ
ခါတ်ပုံတိသနရှင် ပင်လယ်ပျော်ဦးလှဖော်၏ မှတ်တမ်း ခါတ်ပုံလေး။ ၁၉၄၇
ခုနှစ်...လွမ်းစရောရာသီဥတုတွင် မြင်ရသော (သို့) မြင်လိုက်ရသော
အာဏာနည်ပိမာန်ကြီး စတင်တည်ဆောက်နေစ အခါသမယပင်ဖြစ်သည်။

ပိုလ်ချုပ်   အောင်ဆန်းနှင့်တက္က   အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏
 အုတ်ရူဖြူဖြူတို့ကို ယာယီကာရန် ထားဆဲ သစ်သားခြံစည်းရှိုး အနက်အလံတိုင်
 တစ်တိုင်တွင် လွှဲထူထားသော ပြည်ထောင်စု အလံတော်ကြီးမှာ
 မှိုင်းပြာရီဝေနေသော နောက်ခံမိုးသားနှင့်အတူ မြင်နေရသည်။
 စတင်တည်ဆောက်နေစဖြစ်၍ အမိုးအကာ များလည်းမရှိသေး။ ထင်းထင်း ကြီးမြင်
 နောရသည်က အုတ်ရူဖြူဖြူ နောက်မှ သက်တမ်းရင့် ကုလိုပင်ကြီး များလားမသိ။
 မိုးပေးထား သလိုလို...။

မိမိတို့ငယ်စဉ်က အာဇာနည်နေ့ကျရောက်ပြီဆိုလျှင် ၂၆၁၇၉၈၁။ အတိုင်း
 ပွဲကုန်အရပ်ရှိ ၂၁.၁၀.ကမှ မြို့တော်ခန်းမ သို့။ စကားတပြားပြားဖြင့်
 နှစ်ယောက် တစ်တွဲ သုံးယောက်တစ်တွဲတန်းစီပြီး လျှောက် ခဲ့ကြရသည်။
 ၂၆၁၇၉၈၁။ မြင်းစွာသံ တစ်ခုခွဲပို့ကြားခဲ့ရသည်။ နာရီစင်မှာ
 နာရီထိုးသံကြားခဲ့ရသည်။ ရေးချိရီကြီး ၁၂၄၂၈၂။ မြင်းမြင်းမြင်းမြင်းမြင်းမြင်း
 မရှိုးတမ်းထပ်ကြည့်ရသည်က ကျိုးရောင်နှင့် မြို့ရှိုး။ ဂုဏ်လမ်းနားရောက်ခါနီး
 လမ်းညာ ဘက်ရှိ Bekind to an imals by not eating them ... ဟူသော
 အသားစား ရောင်ကြည်ရေး အဖွဲ့။ နှီးဆော်စာလေးကိုလည်း ရွတ်ဆိုခဲ့ရသည်။

ကျိုးသေးရှိ မြို့တော်ခန်းမရောက်လျှင် စနစ်တကျဖို့တန်းဝင်စေပြီး
 ကျေဆုံးလေပြီးဖြစ်သော အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ပြိုမ်သက်စွာ
 အလေးပြုခဲ့ရသည်။ ငယ်နစဉ်ကျောင်းသား ဘဝဆိုတော့ ထိုစဉ်က ရခဲ့သော
 တန်ဖိုးမျိုးနားလည်းရကောင်းမှန်း မသိခဲ့။ တန်ဖိုးထား ရကောင်းမှန်းလည်း မသိခဲ့။

အခမ်းအနား ပြီးလျင် ပြန်ရဖို့ အရေးသာ စိတ်စောနဲ့မိသည်။ ထိုစဉ်က ဦးညွတ်အလေးပြုခဲ့ရသော အာဇာနည်ခေါင်း ဆောင်ကြီးများ အနက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုတော့ ခပ်ထင်းထင်းမှတ်မိခဲ့သည်။ နောင် လက်လှမ်း မီ သလောက် စာတွေဖတ်ဖြစ်လာသောအခါမှ မိမိငယ်စဉ်က ဦးညွတ်ခဲ့ရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းများ စာပေ ဂါသနာဘက် တမ်းညွတ်သော (ဂါ)စာရေးဆရာဖြစ်ချင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟု သိလိုက်ရသည်။ အထက်တန်း ကျောင်းသားသဝါ၊ ဗျာသိုလ်ကျောင်းသားသဝါ၊ သခင်သဝါ၊ ဗိုလ်ချုပ်သဝါ... တစ်လျှောက်လုံး စာရေး၊ စာဖတ် မပြတ်ခဲ့သောသူဟုလည်း ထပ်မံသိခွင့်ရ လိုက်ပြန်သည်။

ကိုယ်တိုင်အထက်တန်းကျောင်းသားဖြစ်မှ ပြုဌာန်းစာ ဖြစ်သော ပင်ရင်းစကားပြောလက်ရွေးစင်စာအုပ်တွင် ရွှေ့ခြေဖော်း၊ မြေမျိုးလွှင်၊ မော်သီ ဆရာသိန်းကြီး၊ သခင် ဘသောင်း၊ သိပုံးမောင်း... အစရိုးသော ကလောင် များ ထဲမှ အောင်ဆန်း ဟူသော ကလောင်အမည်လေးကို ထင်းကနဲ့ တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ သေနှင်းပူးဟာ စစ်ပညာ အောင်ဆန်းတဲ့။ တည်းဖြတ်သူဦးဘသောင်းပေးပို့လိုက်သဖြင့် ရေးပညာရှိ လက်လဲသုန္ဓရ အမတ်၏ သေနှင်းပူးဟာဟာ စစ်သမိုင်းနှင့်ပူးဟာစလို့ ပျို့နှစ်ရပ်ဖတ်ခွင့်ရခြင်းအပေါ် ဝမ်းမြောက် လုကြောင်း ရေးသားထားသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျင် ဦးဘသောင်း တည်းဖြတ် သော စစ်သမိုင်းစာအုပ်မှ ကိုအောင်ဆန်း ၏ အမှာမျိုး ပင်ဖြစ်သည်။

တဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသားသဝါက အများသူ၏ ကျောင်းသားများထက် ကိုအောင်ဆန်းက ခေါင်းတစ်လုံး ပိုမြင့် ခဲ့သူအဖြစ်ပေါ်လွင်သည်။ အမိက

စာဖတ်ခြင်းပင်။ စာကိုအင်းမရ ဖတ်ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သူ၏ အထွေပွဲတို့ တဲ့မှ သူနေထိုင်သောအခန်းမှာ စာအုပ်သေတွာတွင်းမှ စာအုပ်များမှာ ခြေတောင်ပို့ပမာ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ထုတ်၍ စာအုပ်သေတွာပေါ်မှာပင် တင်ကာ၊ ပစ်ကာထားပုံရ၏။ စာအုပ်တို့မှာ တစ်အုပ် ပေါ် တစ်အုပ် စီစီရိရိမရှိ၊ ပုံစံးမြှုပ်နည်းမြှုပ်နည်း ထပ်လျှက်သာရှိ၏။ စားပွဲပေါ်၌ရှိရှိနေး၊ စာအုပ်သေတွာ ပေါ်၌ ရှိရှိ ထွေ့မြင်ရသော စာအုပ်များမှာ အလုံးပွဲတွင် ပန်းပေါက်ပေါက်ကြေားသိ သည်နှင့် မခြား ဘဲ ပြန်ကြလျက် ရှိတော့၏။

စာသမားတစ်ယောက်	ပိုသစ္စနေထိုင်ခဲ့သော	မြင်ကွင်း၊
တွေ့သို့လိုကျောင်းများ	သမဂ္ဂ	အစည်းအဝေး
အင်လိပ်လိုထည့်၍ပြောတတ်သူဟုလည်း	ကျော်ကြားခဲ့	များတွင်
အခြားကျောင်းသားများက ဗမာလို ပြောပါမျိုး ဂိုင်းအော်နေလည်း အမှုမထားဘဲ ပြောမြှုပင်ဆက်ပြောသည်။ ဘာကိုမျှမမှု၊ ပြောင်ကြ လျှောင်ကြလည်း သူမလျှော့၊ စိတ်လည်းမဆိုး၊ ဂုဏ်လောကမဂ္ဂဇားတွင် ဘာသာပြန်စာပေပြုင်ပွဲ ဝင်ပြီး ဖူးသည်။	သည်။	
ထိုစဉ်က ကလောင်အမည်မှာ ပဲခူးကလောဖြစ်သည်။		

ဆရာကြီးခင်များ...

ကျွန်တော်တို့၊ သမဂ္ဂအသင်းကြီး၏ ဆင့်မနှစ်ပတ်လည်းအစည်းအဝေးကို သိတင်းကျွတ်လဆန်း ၆ ရက်နေ့၊ ၇နာရီခဲ့ အချိန် တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ရာ မြန်မာပြည်နှင့် တက္က အီနိုဒ်ယပ်ည်၊ အင်လန်ပြည်ရှိ ခေါင်းဆောင်ကြီး များ ပညာဆွဲနှင့်သူများထဲသို့၊ ထိုနေ့အရောက် သင်က်လွှာများ ရေးသားပေးပို့ကြပါရန် တောင်းပန် ထားပါကြောင်း... ဆရာကြီးကလည်း ကျွန်တော်တို့၏ အသင်းကို

ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ဆရာကြီး နှစ်သက်ရာ သဝက်စာတစ်ခုကို
လေးချိုးနှင့်ဖြစ်စေ၊ ရိုးရိုးစကားပြောနှင့်ဖြစ်စေ မစပါမည် အကြောင်း ရို့သော
လေးမြတ်စွာ အစီရင်ခံပါသည် ခင်ဗျား။

အောင်ဆန်း

ဒုတိယဉာဏ်

ကိုအောင်ဆန်းသည် ဓမ္မစေတီ၊ မှာပုံတော် အစရှိသော
ဝတ္ထာကြီးများကိုလည်း ရေးသားခဲ့သော ဆရာကြီး သင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ထံမှ
သဝက်လွှာတောင်းခံခြင်းမှာလည်း တပေါ်တို့အပြည့်အဝရှိပြီး တပေတန်ဖိုး
နားလည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်မှန်း မြင်တွေ့၊ နောပြန်သည်။ ရေးတပေ၊
ခေတ်တပေဟူ၍မခဲ့ခြားဘဲ စာရုံး ဖတ်ခဲ့သူ တစ်ယောက် အဖြစ်လည်း ဘေးတိုက်မှ
တွေ့မြင်လိုက်ပြန်သည်။

အယ်ဒီတာကိုအောင်ဆန်း

သတ္တိရှိရှိ၊ တာဝန်သိသိ

တာ၏ဝန်တာ၊ ငါးဝန်တာဟု

တာဝန်သိတိတ်၊ ခြေသားသိတ်နှင့်

အဂ်လိပ်ကျောင်းအုပ်ရေးကအယ်ဒီတာ။

မြိမ်းခြားက်သော်လည်း မဖြေနှိုး

ရေားမြောက်သော်လည်း မတုန်း၊

အိုးငေအယ်ဒီတာ၏ဂုဏ်။

ငရဲခွေးကို

ရေးသူဖော်စိုင်း၊ ရာဇ်ဝရိုင်းရေ့မည်
ကြောက်တိုင်းမကြောက်၊ ဒူးမထောက်သည်
ရဲရဲတောက် အယ်ဒီတာ။

ကျောင်းအထုတ်ခံကာ
အမှန်သက်ကာ၊ ရပ်တည်ပြသည်
သမဂ္ဂအယ်ဒီတာ၊ သူခေါင်းဟာ၍
၁၉၂၆ အရေးတော်ပုံ ပေါ်ခဲ့သည်။

အကယ်၍သာ
အယ်ဒီတာကိုအောင်ဆန်း၊ ရာဇ်နွှမ်းခဲ့လျှင်
လွတ်လပ်ရေးလမ်းပွင့်ပါမလား။

အယ်ဒီတုံးစွားပွဲ၊ သူ့အံဆွဲမှ
ခဲ့တလုံးတွေရဲ့တန်ဖိုးများ
လွတ်လပ်ရေးရဲ့ ရွှေတံ့ခါး။

အထက်ပါ   ကဗျာကိုဖတ်ပြီး   စာရေးဆရာကိုအောင်ဆန်းအား
ဦးညွတ်လိုက်ပါ သည်။ ထာကစဉ် ဦးညွတ် လိုက် ပါသည်။

ဖော်စိုင်း

မြိုင်းညီ။သော သုသာန်ကလေး

(၁)

"ကကန်းမ ချံစိုး
တစ်ကိုယ်လုံး နိတွေး။
လက်မတထောင်ထောင်နဲ့
တွင်းပေါင်မှာ မင်းယောင်ခင်းပြန်ပေါ့
ဒီဆင်းပြီလေး။
သူကိုယ်သူလျှင်
ဘာထင်လေ မဘို့။
ဟိုငါးပုံး လတာစွန်းမှာ
သူကျမ်းဟန်ချည့်။"

ဆရာစိမ်း ရေ... လမှာ လတာတွေနဲ့ ဒီချောင်းအရပ်က
 သုသာန်ကလေးအကြောင်း ပြောချင်လို့ ဆရာတော်ကို ရဲ့ပေဒါလမ်းကဗျာနဲ့
 နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်တာပါ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်က တချို့ရွာကလေး တွေ့မှာ ဒီတက်ရင်
 ရေလွှမ်းသွားတတ်တဲ့ သချိုင်းလေးတွေရှိတယ်။ ဒီရေကျချိန်ကိုတွက်ပြီး
 အသုသာပို့ကြရတယ်။

အဲဒီ သချိုင်းလေးကိုနောက်ခံထားပြီး လတာစွန်းမှာ
 ကျမ်းအမျိုးမျိုးပစ်နေတတ်တဲ့ ဟန်သမားတွေရဲ့ အမူအရာ ကို ရေးဖွဲ့ချင်
 စိတ်ပေါ်လာဖူးတယ်။

ဒါနဲ့ "မှိုင်းညီးသော သုသာန်ကလေး"ကို ရေးဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်
 ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် မိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း မှာ ဒီဝါတွေတိလေးကို ပထမဆုံးဖော်ပြခဲ့တယ်။
 ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ "မြတ်သင်းနစ်ယောက်နှင့် ဝထ္ဌာများ" စာအုပ်ထုတ်ဝေး၊ သူကို
 ထပ်ပြီး ပုံနှိပ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံ က စာစောင်
 တစ်ခုမှာလည်း ပြန်လည်ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။

(J)

"အူဝါ... အူဝါ"

သချိုင်းဝထ္ဌာကို မွေးကင်းစကလေးငါးသံနဲ့ စဖွင့်ထားပါတယ်။ ပြီးမှ ဘစ်ခို
 အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်နေ ကြောင်း၊ ဦးမှူးညီးလေဖြတ်နေကြောင်း၊ သချိုင်းကုန်းလေးကို
 သွားကြည့်မယ့်အကြောင်း၊ ညာနေမှာ တော့ နိုဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး ဘုရားကို
 သွားဖူးယ့်အကြောင်းတွေ စီပြီးရေးပါတယ်။ ဝထ္ဌာလေးရဲ့ပထမအခန်း ပါ။

"ဒီအခန်းက ကတိ၊ မျာစီ၊ မရကနဲ့ အမတနိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တရားသဘောကို
ဖွဲ့ထားတာပါ"လို့ မိတ် ဆွဲတစ်ဦးကို ပြောပြတော့ "ဟုတ်မှုလဲ လုပ်ပါ
ကိုယ့်လူရယ်"ဆိုတဲ့ မျက်နှာပေးမျိုးနဲ့ ပြီးစိစိကြည့် တာကို ခံ လိုက်ရဖူးတယ်။
မိုးဝေမှာ ဒီဝါတွေလေးပါလာတုန်းက ကြံခဲ့ရတာလေးကို ပြောပြတာပါ
ဝါတွေလေးရဲ့အတိလမ်း ဒီလို...

(၃)

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်က ပြင်သာမြို့ကလေးကို အလည်ရောက်လာတဲ့
သင်းအောင်ဟာ မိုးငြို့သော သုသာန်ကလေးကို သွားကြည့်ချင်နေတယ်။
အဲဒီသုသာန်လေးထဲမှာ ကိုမိုးရဲ့အုပ်ဂူလေး ရှိနေတာကိုး။ အတော်ပါပဲ။
အဲဒီမြို့ကလေးက ဦးသတူဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကွယ်လွန်သွားတာမို့ အသုဘပို့သူတွေနဲ့
အတူ လိုက် သွားခဲ့တယ်။

သုသာန်လေးထဲက အုတ်ဂူတွေဟာ ထွန်ယက်ပြီးစ ယာပြင်မှာ
တစ်ပိုင်းတစ်စမြဲပို့ထားတဲ့ သစ်စွဲတွေလို့ ဖရိဖရဲပြန်.ကြေနေကြတယ်။
ခါးဆန့်ရပ်နေတဲ့ ကည်ပင်ကြီးတစ်ပင် ခြေရင်းမှာ ကိုမိုးရဲ့ အုတ်ဂူလေးကို
တွေ့ရတယ်။ ကည်ပင်ကြီးပေါ်က ချာလည်ချာလည်နဲ့ ကြွေကျလာတဲ့
ကည်သီး လေးတွေဟာ ကို မိုးဂူပေါ်မှာ ခိုနားလာကြသတဲ့။ ကည်သီးလေးတွေ
ကြွေကျလာပုံဟာ လေယဉ်ပေါ်က လေထီး စစ်သည်တွေ
ခုန်ဆင်းလာသလိုပဲတဲ့။

သင်းအောင်ဟာ အုတ်ဂူဟောင်းလေးကို ငေးစိုက်ကြည့်နေမိတယ်။
ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ က ကျဆုံးခဲ့ရရှာတဲ့ အညာတွေပြောက်ကျား

ရဲသော်လေးတစ်ဦးဟာ ဒီအုတ်ရူလေးထဲမှာ ဖြစ်းချမ်းစွာ အိပ်စက်နေရာလိမ့်မယ်လို တွေးနေတယ်။

အုတ်ရူလေးမှာ ကမ္မည်းစာတမ်း တစ်စုံတစ်ရာ ရေးထိုးထားတာမရှိပါဘူး။ မိုးရောကြာင့် စွန်းထွက် နေတဲ့ အမည်းစက်တွေ၊ ရေညီတွေကြာင့် စွဲပြီနေတဲ့ အစိမ်းပြောက်တွေပဲ ရှုပါတယ်။ ဒီအစက် အပြောက်တွေ၊ အစွန်းအကွက်တွေဟာ ဖြပ်မဲ့ပန်းချိုကားတစ်ချပ်လိုပါပဲ။ အမည်းစက်တွေ၊ အစိမ်းပြောက်တွေနဲ့ စွဲ့ယုက် ထားတဲ့ ပိုးတပါးပုံရိပ်တွေထဲမှာ ကိုမိုးရဲ့စိတ်ဝေအနာအတွေးတွေ၊ မှာတမ်း တွေကို သင်းအောင်က စူးစမ်း ရှာဖွေကြည့်နေတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ သုသာန်ရပ်လေးထဲက လူတွေ ပြီဆင်းလာကြယ်။ သရဏဂုံတပ်ပြီးပြီဖြစ်တဲ့ ဦးဘ တူရဲ့ရပ်ကလာပ်ကို သယ်လာကြတယ်။ ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ခေါင်းပြုပြီး တလားကို ချထား လိုက်ကြတယ်။

"ယနေ့မှစ၍ သင့်ကို တာဝန်မှ ရပ်စဲလိုက်သည်။ သင်သွားလိုရာသို့ လွှတ်လပ်စွာ သွားနိုင်ပြီ"

ဦးဘတူရဲ့ရုံးအကြီးအကဲက ကျောက်တုံးပေါ်မှာ တက်ရပ်ပြီး အမိန့်ပြန်တမ်း ဖတ်တယ်။

တလားပေါ်မှာ သစ်သီးခြင်းတစ်ခြင်း တင်တာကိုတွေ့လိုက်ရပြီး ကျောက်တုံးပေါ်ကို လူတစ် ယောက် တက်လာပြန်တယ်။ ဦးဘတူက ကုန်စိမ်းဆိုင်ပိုင်ရှင်တဲ့။ ကုန်စိမ်းအသင်းညွှေ့တဲ့။ ဒဲ ကြောင့် ကုန်စိမ်းအသင်းကလည်း အမိန့်လာပြန်တယ်။

ဟော... ကျောက်တုံး ပေါ်ကို လူပိန်ပိန်တစ်ယောက် တက်လာပြန်ပြီ။
 ဒီလူကတော့ ပြင်သာမြို့၊ ရောက် နမစ္ဆာရွာသားများအသင်းကတဲ့။
 ဦးဘတူနာမည်ဟာ နမစ္ဆာရွာတည်နေသရွှေ့ ကွယ် ပျောက်လိမ့်မည်
 မဟုတ်တဲ့အကြောင်း၊ နမစ္ဆာရွာရဲ့ဂုဏ်ကို ဦးဘတူက အကြိမ်ကြိမ်မြှင့်တင်ခဲ့တဲ့
 အကြောင်းတွေကို "နမစ္ဆာရွာ၏သားကောင်းစင်စစ် ကေန်ဖြစ်သူ၊ ဒုံး...
 အသင်းဘတူ... "ရပ်လို့ တိုင်တည်သမျှပြုပြီး လုပ်နိန် က
 အော်ဟပ်ချီးမွမ်းနေတာ အကြားကြီးပဲ။ ပြီးမှ အမိန့်ပြန်တမ်းဖတ်တယ်။

ဒီတစ်ခါ ကျောက်တုံးပေါ်တက်လာတဲ့ လူကတော့ အားကစားဝတ်စုံ
 ဝတ်ထားတယ်။ ဓမ္မတံ့ဆိပ် တွေ့လည်း ရင်ဘတ်မှာ ချိတ်ဆွဲထားတယ်။ သူက
 ရပ်ကွက် အားကစားအသင်းခေါင်းဆောင် ဦးဘ တူအတွက် အမိန့်ပြန်တယ်။

သချိုင်းထဲမှာ ယောက်မယ်လေးတွေရဲ့ ချီအေးကြည်မြတဲ့
 ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာရွှေတ်သံ ပေါ်ထွက်လာ တယ်။ ကြေးစည်ပုံခတ်နိုင်ထားတဲ့
 အဝါရောင်စလွယ် ဆင်မြန်းထားသူတစ်ယောက် ကျောက်တုံး ပေါ်မှာ
 ရပ်နေတယ်။ နေရောင်ထိုးထားလို့ သူအရိပ်က သေတွောပေါ်မှာ တလူပ်လူပ်နဲ့။
 အရိပ်ကျေနေ ပုံက တလားခေါင်းရင်းကနေ ခြေရင်းအထိ
 ပိတ်စအနက်ကြီးတစ်ထည်နဲ့ အတင်းဖုံးအုပ်ပေးနေသ လား ထင်ရသတဲ့။
 ကဗျာရွှေတ်သံသွားတော့ စလွယ်ဆင်ထားသူက ဓမ္မရုံဝေယျာဝစ္စအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ
 ဦးဘတူအတွက် အမိန့်ပြန်တာဖတ်တယ်။

နေရင့်လာပြီမို့ ပရီသတ်အချို့၊ ထိုးဖွင့်ဆောင်းကြတယ်။ တချို့က
 နီးရာသစ်ပင်ရိပ်အောက်ကို ဝင် ကြတယ်။

"**ဧ**... တွက်ဆသချာ၊ သုံးရက်အကျိုး၊ လေးရက်သို့ ကူးပြီထင့်၊
ဖူးရောင်မာ၊ ခန္ဓာအကောင်း၊ မရှုမလှ၊ ခုကာရ၊ အသုဘအပေါင်းပေါ့၊
ထောင်းည်ဗ်ည်ဗ်ကျေ၊ ဒွဲဗီးသည့်တ်၊ ဝင့်ကိန်းက လွတ် နိုင်ဘူး၊ ကော်ဌာသော၊
လေထွေစာတူ၊ အဋ္ဌကလာပ်၊ စမပြတ်အောင်၊ ကြိုကြိုပျော်ရွှေလိုက်လျှင်၊
ကိုယ်ဟုဟုတ်၊ နိစ္စနိစ္စ၊ ဘိဇ္ဇနတွင်ဖြင့်၊ ထိတ်စရွှေရုပ်ပါကလား"

ကတ်ပွဲထဲက မင်းသားကြီးလေသံမျိုးနဲ့ လက်ဗျာတ်သံကြားရပြန်ပြီ။
မင်းသားကြီး တောကစားရာမှ ကျားသေ တွေ့လို့ ကမ္မာ်ဌာန်းရှုပုံကို စာပေါင်ပွဲပွဲ
အာစောက်ကျကျနဲ့ ရွှေတ်ပြနေတာ။ ပိုးပဝါအုပ်ပေါင်း ပေါင်းထား ထဲ
လူတစ်ယောက် ကျောက်တုံးပေါ်မှာ ရပ်ရင်း ရွှေတ်နေတာကိုး။

အဝါရောင်ဖဲ့ပြားကွပ်ထားတဲ့ ကတ္တိပါအကြိုအနီကို ဝတ်ထားတယ်။
လက်ဗျာတ်အပြီးမှာ မင်းသား ကြီးက ရပ်ကွက်ဖိုးပတ်ဝိုင်းခေါင်းဆောင်
ဦးသတူအတွက် အမိန့်စာပြန်ဖတ်တယ်။

"တို့... တို့... တို့..."

ခရာတုပ်သံသုံးချက် ရှတ်တရက်ပေါ်လာလို့
လူတွေအထိတ်တလန်ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ဖုံးထိုင်း၊ ဖုံးထိုင်းနဲ့ ပြေးလွှားသံတွေ
ကြားရပြီး ကရာတေးဝတ်စုံဝတ်ထားသူတွေ ခေါင်းသေးမှာ တန်းစီရပ်နေ
ကြတယ်။

"ကျားသစ်နက်သိုင်းအဖွဲ့၊ နာယကကြီး ဦးသတူအား အလေးပြု"

သိုင်းအဖွဲ့သားတွေက စက်ရပ်လေးတွေကို ညီညီသာညာ
လှပ်ရှားနေကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ပရိသတ်နောက်ပိုင်းက
ရတ်ရတ်သဲသဲဖြစ်လာတယ်။ လူတရီး၊ ဟိုဟိုဖြိုးပြီးလွှားနေကြတယ်။

"ဒီရေတက်လာပြီဟေ့... ရေတက်လာပြီဟ"

ခရာဆူးချံတန်းကို ကော်စပြုလာတဲ့ ရေဖွေးဖွေးကို မြင်ကြရတယ်။
ကော်တုံးကြီးနားမှာ အချို့ အချို့ စကားပြောသံတွေကို ကြားနေရတယ်။

"မင်း တို့ အမိန့်ပြန်စာဖတ်မယ့် အဖွဲ့က ဘယ်နှစ်ဖွဲ့ကျွန်းသေးလဲ"

"ဝါးဖွဲ့လောက် ကျွန်းသေးတယ်"

"ဟာ... မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဖတ်မနေကြနဲ့"

"ကျွန်းတဲ့စာရွက်တွေ အကုန်လုံး ခေါင်းထဲသာ ဖွင့်ထည့်လိုက်ကြတော့"

"မြန်မြန်လုပ်ကြဟေ့... မြန်မြန်ကွဲ့."

သင်းအောင်က ကိုမိုးရဲ့ဂူကို ဦးညွတ်အလေးပြုပြီး သုသာန်လေးထဲက
တည်ပြုမ္မာ ထွက်လာခဲ့ တယ်။

ဒီရေကတော့ သုသာန်လေးထဲက အမူးကိုသရိုက်အားလုံးကို
ဖယ်ရှားဆေးကြောပစ်တော့မယ့်အ လား တရိုပ်ရိုပ်... တရိုပ်ရိုပ် တက်နေဆဲပဲ။

(d)

ကြာခဲ့ပါပြီ။ သဘောနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဖော်တော်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်
လျှကလေးနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ရေကြောင်းခရီးသွားရ လို့ ကမ်းပေါ်က မို့င်းညီးညီး
သုသာန်ကလေးတွေကို မြင်ရတဲ့အခါတိုင်း မိုးရေကွက်တွေ၊ ရေညီး ပြောက်တွေ
စွဲဖြေနေတဲ့ အုတ်ဂူဟောင်းလေးတစ်ခုကို သတိရနေမိတုန်းပါပဲ။

သော်... ဒါနဲ့ ကိမ့်ဆိတာဟာ တရေးဆရာ ကိုအောင်ဆန်းရဲ့
နာမည်ဝက်တစ်ခုရယ်လို့ တချို့ လူငယ်တွေချော မသိကြရှာတော့ဘူးတဲ့
ဆရာစိမ်းရဲ့။

မြတ်သင်း

+++++

အောင်ဆန်း (သို့မဟုတ်) အမျိုးသားခေါင်းဆောင်

ဟိုးယခင် အတိတ်ကာလကို ပြန်လည်တွေးတောမိတိုင်း ရောဝတီတိုင်း
ဆကာကြီးမြို့ကလေးမှာ နေထိုင်ခဲ့စဉ် က ပိုလ်ချုပ်နဲ့ အာဇာနည်ကြီးများ
လုပ်ကြခံရသဖြင့် ဆကာကြီးမြို့၊ ရေးရုံကြီးထဲမှာ ဝမ်းနည်းခြင်း
အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မြို့လုံးကျွတ် ကျင်းပချိန် မိမိကဖခင်ကြီး၊ ပန်းပေါ်ထိုင်ကာ
အခမ်းအနား ကို ငေးကြည့်ရင်း ဘုမသိဘမသိ မျက်ရည်ခဲ့လေသလား မသိ၊
ပေါ်ဘဝကို ပြန် လည်ကာ တရေးရေး မြင်ယောင်မိတတ်သည်။

မိမိအထက်တန်းကော်ငါးသာဝ ကော်ငါးသားများ သမဂ္ဂမှာ
ဝင်ရောက်လုပ်ခဲ့စဉ်ကာလ မြန်မာနိုင်ငံ ရေးသမိုင်း ကို လေ့လာသင်ကြားရင်း
ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ကော်ငါးသားသာဝ၊ နိုင်ငံရေးသာဝကို စိတ်ဝင်စားခဲ့ သည်။ အောင်ဆန်း

သည် ကျောင်းသားဘဝကပင် ပလွှားဝင့်ကြွားမှုမရှိ။ ပင်နီအကြီး ပိန်းတိန်းဖိန်း
 စီးကာ ခေါင်းစုတ်ဖွား နှင့် နေတတ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ^၁
 ရွှေးကောက်ပွဲ တွင် အမူဆောင် လူကြီး ဖြစ်လာပြီး အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း
 တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရ သည်။ အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းတွင်
 ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး "ရွှေးသရမ်းကြီး လွှတ်နေသည်" ဆောင်းပါး
 ပါလာရာ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဒီဂျွဲစလော့က ဆောင်းပါးရှင်အမည်ကို ဖော်နိုင်းသည်။
 မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ပီပီ ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုသဖြင့် အောင်ဆန်း
 ကျောင်းထုတ်ခံရသည်။ ၁၉၃၆ ခု ကျောင်းသားသပိတ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး၊ တ္ထာသိုလ်
 အာကာပိုင်များက အောင်ဆန်းကို ကျောင်းနေခွင့် ပြန်ပေးလိုက်ရတော့သည်။

ကျောင်းသားဘဝ သမဂ္ဂ လုပ်ကြစဉ် လူထုသဘဝ အောင်ဆန်းကို
 အတုယူအားကျခဲ့မိသည်။ အောင်ဆန်း ကျောင်းသားဘဝမှ
 နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ရောက်သွားပြီး သခင်အောင်ဆန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်
 တို့ပမာအစည်းအချင်းဝင် ဂျပန်ပြည်ရောက်သွားပြီး ရဲဘော်သုံးကျိုပ်နှင့်
 မြန်မာပြည်ပြန်လာ နောက်ပိုင်း ဂျပန်များ၏ဖက်ဆစ်အပြုအမှုကြောင့်
 မဟာမိတ်များနှင့် မူးပေါင်းကာတော်လှန်ရေးလုပ် ခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ တစ်ကဏ္ဍ။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ မဟာမိတ်အင်္ဂလာပိုင်တို့ ပြန်ဝင်လာပြီးနောက်
 ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော လူမျိုး များ၊ ပါတီအဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံ
 ပါဝင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မြန်မာ့ လွှတ်လပ်ရေး
 အတွက် ပိုင်းဝန်းကြီးပမ်းကြရင်း သဘောထားကွဲပြားကာ ကွန်မြှုနစ်ပါတီအား
 အဖွဲ့၊ ချုပ်ကြီးမှ ထုတ်ပယ် လိုက်သည်။ နောက်တစ်ချက်ကား

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် နယ်ချုံသမား နှင့် စွဲစပ်ကာ လွတ်လပ်ရေး အတွက်
ကြီးပမ်းသည်ဟုသော အချက်များကြောင့် မိမိ၏ကျောင်း သားဘဝ
ပတ်ဝန်းကျင်ရိုက်ခတ်မှ လူငယ် သဘာဝ တက်ကြွမှုများ ပေါင်းစပ်ကာ
ဗိုလ်ချုပ်အပေါ် ဘဝင်မကျ လက်မဆုံနိုင်ဖြစ်ခဲ့မိသည်။ မြန်မာ့
လွတ်လပ်ရေးကိုလည်း အတုအထောင် လွတ်လပ်ရေး ဟု မြင်ခဲ့မိသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အောင်ဆန်း၏နိုင်ငံရေးဘဝနှင့် ဖြတ်သန်းမှုကို
အသေးစိတ်လေ့လာကြည့်မိသော အခါ သူ့အပေါ် တွင် မိမိမြင်ခဲ့သော အမြင်များ
ပြောင်းလဲလာခဲ့တော့သည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နစ်က ဟသာတခရိုင် ဒေါင့်ကြီး ကျေးဇူး
ချင်းတောင်တန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး တရားဟောသဖြင့် ကျံ့မင်း သခင်တင်မောင်
နှင့်အတူ ကာကွယ်ရေးဥပဒေနှင့် ဖမ်းဆီးရန် ဟသာတရားဝဝတ်ဝန် ရေးဦးယား
(Mr. Xavier) က ဝရမ်း ထုတ်လိုက်ပြီး ဆုင္း ၅ ကျပ်ပေးမည်ဟု
ကြေညာခံရသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အဂ်လိပ်နယ်ချုံကို တော်လှန်ရန်
လုံးပမ်းနေစဉ်ကာလ အဂ်လိပ် အစိုးရက အောင်ဆန်းအား ပြီတိသူအစိုးရ
ရန်သူတော်စာရင်းတွင် အမှတ်စဉ် ၅ အဖြစ် ကြေညာခဲ့ လေသည်။ ဂျပန်များ
မြန်မာနိုင်ငံဝင်လာပြီးနောက်ပိုင်း ဂျပန်ဖိနိုင်ညွင်းပန်းမှုများကြောင့် အောင်
ဆန်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အားများကိုစုရုံးကာ ပြတ်သားစွာ
တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ နောက် ပိုင်း တွင်လည်း
ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသည့် ပြီတိသူနယ်ချုံသမားများကိုလည်း

နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဆန္ဒကျင် တိုက်ခိုက်သည်ကို မြင်ရပေါ်သည်။ နောက်
လွှတ်လပ်ရေးအတွက် ကြီးပမ်းခဲ့ပုံများ... ကြောင့် အမြင် ပြောင်းလဲခဲ့ရသည်။

ဆရာဒဂုံစာရာက သူ၏အောင်ဆန်း (သို့) အရိုင်းဆိုသည့်
ရပ်ပုံလွှာအဖွဲ့တွင် အောင်ဆန်းအား "သူတွင် နိုင်ငံရေး ဝိညာဉ်ကား
ပြင်းထန်လှုပေါ်၏။ သူသည် နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်သော လူ
တစ်ဦးဖြစ်၏။" ဟု ရေးခဲ့သည်။ ထိုနောက် "သူသည် ရိုင်း၏၊ ကြမ်း၏၊
ကြောက်၏၊ ကိစ္စမရှိ၊ သူ သည် ဧည့်ခန်းဆောင် မှ ဂုဏ်သရေရှိ
လူကြီးလူကောင်းမဟုတ်၊ တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက် နှင့် တစ်ခု တည်း
ကိုသာ မဲ၍လုပ်သော နိုင်ငံရေးသတ္တဝါဖြစ်၏" ဟု ထပ်မံဆိုလိုက်သည်။

(၃)

အောင်ဆန်းကား ကမ္ဘာသိ မြန်မာသိ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေး ဖောင်နှင့်
မြန်မာအမျိုးသားခေါင်းဆောင် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းဆိုလှုင်
သူမိဘအမည် မွေးဖွားရာအသတ္တကို အထူးပြုရေးသား ဖော် ပြန့်ပင်
လိုမည်မထင်။ လူတိုင်းလိုလို သိပြီး၊ အမှတ်ရပြီး ဖြစ်သည်။ သူငယ်စဉ်က
ထိန်လင်း၊ တို့ပော အစည်းအရုံး ကာလ သခင်အောင်ဆန်း၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဘဝ
ဗိုလ်တော်၊ ဂျပန်ခေါ်အစိုးရ စစ်ဝန်ကြီးဖြစ်စဉ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နောက်
ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဦး အောင်ဆန်းဖြစ်သည်။ ငယ် နာမည်
ထိန်လင်းဖြစ်သော်လည်း အစိုးကိုဖြစ်သူက အောင်သန်းဖြစ်၍ သူအား
အောင်ဆန်းဟူ၍သာ တစ်လျှောက်လုံး တွင်တော့သည်။

အောင်ဆန်း၏အဘိုးဖြစ်သူကာ နာမည်ကော် ရွှေလရောင်ဘွဲ့၏
 မြို့လုလင် မြို့သူကြီး ဦးမင်းရောင် ဖြစ်သည်။ ဦးမင်းရောင်ကား ခရစ်နှစ် ၁၈၈၅
 တွင် မွန်လေးနေပြည်တော်မှ နေလနှစ်ဆုပါတော်မှ ချိန်၊ သူကျွန်း အဖြစ် နံနှစ်မံ
 ကတိမာန်ဖြင့် ကုလားဖြူတို့အား လူ ၃၀၀၀ ခန့်စုပြီး နယ်ချုပ္ပါးကို တော်လှန်
 ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးသင် ကိုယ်တော်မှုပ်းက ဦးမင်းရောင်ဘွဲ့၊ မဟာကဗျာ
 လေးချိုးကြီး ဖြင့် "တောင်မန်းမြို့၊ နေလနှစ်ဆောင် အညီးတွင်ဖြင့်၊
 ပြေမြန်မာတောင် မစိုးရရှာတဲ့၊ သော်... အခေါင် မမြန်း၊ အမောင်သမ်း သမို့
 အောင်ပန်းညီ့ခဲ့ရတဲ့... အောင်ဆန်းတို့ ရွှေလရောင်အဘိုး" ဟူ ၍ အောင်ဆန်း
 ၏အဘိုးဖြစ်သူအား ဂက်ပြုရေးဖွဲ့သီကုံးခဲ့ပေါ်သည်။

အောင်ဆန်းကား နိုင်ငံရေးကို ကောက်ချလုပ်ကိုင်ခဲ့သော်လည်း
 ကျောင်းမဂ္ဂဇင်း ဒဂုံးမဂ္ဂဇင်းနှင့် ဂွဲ့လောကမဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ဆောင်းပါးများ
 ရေးခဲ့သည်။ အင်္ဂလာရိပ်သာသာဖြင့်လည်း ဆောင်းပါးများရေး သည်။
 အကြောင်းအရာအနေဖြင့် နိုင်ငံရေး၊ သာသာရေးနှင့် ကျောင်းသားများ
 အဝတ်အစားဆင် ယင်မူ ကိစ္စရပ်များကို ရေးသားခဲ့ပေါ်သည်။
 ကျောင်းသားသာဝကတည်းက အဆောင်တွင် စာအုပ် များ ဟိုတစ်ပုံ၊ သည်တစ်ပုံ
 ပြန့်ကြော အလွန်စာဖတ်သူ တစ်ယေယာကိုဟု သိရသည်။

ဆရာဒရန်တာရာက "အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း"တွင်
 "ကိုအောင်ဆန်းသည် မြန်မာတာအရေး ညံ့သူ မဟုတ်ပေ။ တိတိကျကျ
 ရေးတတ်၏။ ပါဋ္ဌားကို မှန်ကန်စွာသုံး၏။ တစ်ခါတစ်ရုံ ဟာသူ့ကိုပါ ၏။
 "ဟုရေးသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း သူ၏မျက်နှာထားသည်

သုန်မှုန်၏။ တစ်ခါတွေ။ ဖူးသောသူကို နောက်တစ်ခါတွေ၊ လျှင် နှုတ်ဆက်ချင်မှ
 နှုတ်ဆက်၏။ သူကို သိသူက ပြီးပြသော လည်း သူသည် တဲ့ပြန်၍ ပြီးချင်မှပြီး၏။
 ဥဇ္ဈာဒ္ဒဖြစ်သဖြင့် သူကိုကား ကျောင်းသားတိုင်းက သိကြ ၏။
 မြန်မာပြည်၏လွတ်လပ်ရေးအတွက် စိတ်ပူးပုံရ၏။ ထို့ကြောင့် သူသည်
 သုန်မှုန်လျက်ရှိနေ သည်။ သူစကားပြောလျှင်လည်း နိုင်ငံရေးအကြောင်းကိုသာ
 ပြောသည်"ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့လေ သည်။

၁၉၄၃ ခန်း ဂျပန်ခေတ်တွင် စစ်သေနာပတိအဖြစ်
 အောင်ဆန်းဆောင်ရွက်ရင်း အလုပ်တာဝန်များ ပိုလာသည်။ ဂျပန်ကို
 တော်လှန်ရန်အတွက် လျှို့ဝှက်ကြံစည်ကာစလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် များပြား
 လှသော တာဝန်များ ပိုကာ အောင်ဆန်းတစ်ယောက် အပြင်းအထန်ဖျားသဖြင့်
 အလံပြီ ဘုရားလမ်းရှိ ပြည်သူ ဆေးရုံ (ယခု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန) တွင်
 တက်ရောက်ကုသခဲ့သည်။ ဤ သို့ တက်ရောက် ကုသရင်း ဆေးရုံမှ
 သူနာပြုဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ဖူးစာဆုံးခဲ့ရသည်။

အောင်ဆန်း လက်မထပ်မီ သုံးလေးရက် အလိုလောက်မှာ
 သခင်ဗဟိန်းကို လာရှာရင်း ဆရာဒရန် တာရာနှင့်တွေ့သည်ဟု ဆိုသည်။
 အောင်ဆန်းက "အနုပညာဆိုတာ ရှိတာပဲ၊ လင်မယားဘဝမှာ လည်း
 အနုပညာမဲ့ရင် လင်မယားကဲ့မှာပေါ့။" ဒီလိုပဲ တော်လှန်ရေးမှာလဲ
 အနုပညာရှိတာပဲ။ အနုပညာမြောက်မှ တော်လှန်ရေးဟာလည်း တကယ့်
 တော်လှန်ရေးအစစ်ပဲ"ဟု ပြောရင်း "ဒီမယ အိမ် ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ
 သိပ်စဉ်းစား တွေ့ဝေနေလို့ မရဘူးပဲ။ တစ်ခါတည်း စွဲတဲ့လုပ်လိုက်ရတယ်"ဟု

မမေးသဲ သူဟာသူ ပြောနေ၏ လို ဆရာတာရာက အောင်ဆန်းကို
သူ၏ရပ်ပုံလွှာအဖွဲ့၌ ရေးခဲ့သည်။ ဆရာတာက "လက်ထပ်ပြီးစက ကျွန်တော်
ရေးလျက်ရှိသော လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်ပင်ရန်
အင်းယားကန်တောင်းရှိ သူအိမ်သို့ရောက်သွား၏။ ညှို့ဆန်းတွင် အောင်
တောင့်နေရ၏။ ထွက်လာသော အခါ သူနှုတ်ခမ်းတွင် ရဲနေသည်ကို တွေ့ရ၍
မပြီးမိအောင် ဟန် ဆောင်နေရ၏"ဟု ဆက်ရေး လိုက်သည်။

အောင်ဆန်းကား အနေအထိုင်ရော အစားအသောက်ပါ ရှိုး၏။
သူရဲ့ဒေါ်ခင်ကြည်ဆီ ရေးသောစာ မှာ "ကြည်ရေ... ပဲပြုတနဲ့ နံပြားရရင်
စားချင်တယ်" ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်းကား စိတ်ထဲရှိသည်ကို တဇောက်ကန်းနိုင်နိုင်
လုပ်တတ်လေသည်။ ကြမ်းလည်း ကြမ်း ကြမ်း ဟု ကြားဖူး၏။

ဒဂုံးတာရာ ရေးထားသည့် သူထက်တေပြီး ကျောင်းရောက်နှင့်သည့်
သူမိတ်ဆွေ အောင်ဆန်းအ ကြောင်း ရေးထားသည့်စာထဲမှာ-

"သူသည် ဒေါသကြီးသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ သည်လိုအများက ထင်၏။
ကျွန်တော့အဖို့ကား ဒေါသကြီး သည် မကြီးသည် ကိုမသိ၊ သူတွင်
စိတ်လိုက်မာန်ပါ စိတ်တွေရှိသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်၏"။

"နှစ်ကိုကား အသေအချာမမှတ်မိတော့ သပိတ်မောက်နှစ်လည်း
အထိမ်းအမှတ်တစ်ခု သမဂဂ္ဂတွင် ကျင်းပ၏။ ပရိသတ်ထဲက ထျွဲဝေဖန်စကားများ
ပြောကြ၏။ ထိုသို့ ပြောကြသည့်အထဲတွင် စစ် ကိုင်းကျောင်းဆောင်မှ
ကုလားကျောင်းသားတစ်ဦးက ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း မစွဲတာရာရှစ်ကို ဝေဖန်ရှု၍

အတော်ထိခိုက်သော အပြစ်တွေကို ထူတ်ဖော်ပြောလေသည်။
 ကုလားကျောင်းသားပြောသည့် စကား များသည် အခြေခံ့ဝိုင်သည်
 မခိုင်သည်ကိုကား မမှတ်မိတ္တာပေါ့။ ကိုအောင်ဆန်းသည် မစွဲတာ ရာရှစ် အတွက်
 ဒေါ်ပွဲကာ ထိုကုလားကို ကြိမ်းမောင်း၍ "ရဲရင်ထွက်"စသော အသုံးမျိုးသုံး၏။ လက်
 သီးဆုပ်ကာ ကုလားအပါးသို့ ထိုး၍သွား၏။ သူသည် ဒေါသကြောင့်
 ဆတ်ဆတ်တုန်လျက် ရှိလေ သည်။

၁၉၄၆ ခုတွင် အောင်ဆန်းဦးစီးသည့် ဖဆပလအဖွဲ့၏ပျော်သည်
လှတ်လပ်ရေးပေးရန် အင်တင်တင် လုပ်နေ သည့် ပြတိသူဗုဒ္ဓအကျပ်တွေ၊ စေရန်
၁၉၄၆ ခုတွင် အမှုထမ်းပေါင်းစုံတို့အား သပိတ်မောက် ရန် အချက်ပေး
လိုက်သည်။ ထိုသပိတ်ကြောင့် ဘုရင်ခံ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ပိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းအား ခုတိယဉ်ကြောင်းအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၇ ခုတွင် ပြတိသူဗုဒ္ဓအစိုးရက
ဖိတ်ကြားသည့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နန်းရင်းဝန်
မစွဲတာအက်တလီနှင့် အောင် ဆန်းအက်တလီစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုလိုက်ကြသည်။
အောင်ဆန်းအက်တလီ စာချုပ်ချုပ်ခါနီးတွင်မှ ဂြောက်နှီးစော နှင့် သခင်ပစိန်တို့က
သဘောမတူဟု ဆိုကာ လက်မှတ်မထိုးကြချေ။ ပိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း ဒေါပွကာ
"ဒီစာချုပ်ကိစွဲမှာ အကုန်လုံး ဆွေးနွေးပြီးလို့ လက်ခံပါပြီပြောမှ ကျွန်တော်တို့မပါပါ
ဘူး ပြောတယ်၊ ကျွန်တော့ကို ချောက်ချွဲပဲ့။ ဒါပေမဲ့ မကြောက်ဘူး"ဟု
ပြောခဲ့သည်။

ဒေသနှင့်ဆန်းသည် "ဒေသနှင့်ဆန်းသည်" အက်တလီစာချုပ်"အရ^{၁၃}
လွှတ်လပ်တော့မည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပထမ ဆုံး ရွေးကောက်ပွဲကို

ကျင်းပလိုက်သည်။   အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့်   ဖဆပလအမတ်နေရာ
 အများစုရကာ   အစိုးရသစ္စွဲလိုက်သည်။
 တိုင်းပြပြည်ပြုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျင်းပကာ   ထိုလ်ချုပ်သည်   ဖွဲ့စည်း
 အုပ်ချုပ်ပုံ ရေးဆွဲရာ လမ်းညွှန်ချက် အဆိုတင်သွင်းလေသည်။

"တစ်နှစ်အတွင်း လွှတ်လပ်ရေးရကို ရရမယ်"ဟု အောင်ဆန်းက
 ကြွေးကြော်ကာ လွှတ်လပ်ရေးအ တွက် ကြီးပမ်းရင်း မသမာသူနယ်ချဲလက်ပါးစေ
 အာကာရူးတစ်စုကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ရုလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ထိုလ်ချုပ်နှင့်တာကွဲ
 အာဇာနည်ကြီးများ လုပ်ကြံခံလိုက်ရလေသည်။

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက အာဇာနည်များအတွက်
 ဘာဝနာတမ်းချင်းကြီးတွင်...

"သော်... အောင်ဆောင် နှင့်တွေ ကြုံနှင့်တွေနှင့်နော်၊
 အခေါင်မမြန်းခင်က အောင်မတမ်းချို့၊ စေ့မြို့၊ အောင်ပန်းညီရရာတဲ့၊ တောင်တမ်း
 တို့ပမာမှာ အဟောင်းသံသရာ အင့်တွေနှင့် အောင် ဆန်းတို့ မသာမယာ ဟာ
 ငှုံးကံကြမှာအလုပ်ပေထင့်၊ သောင်းမြန် မရကာစမှတ်မှာတော့၊ ချုပ်သ နှင့်
 ယင်းအလို တွင် (အိုက္ခယ) ဒေါင်းလံပဝါအုပ်ပါလို့ ကျူးမြှေးဖြင့် သရြိုံးချင်" ဆိုတဲ့
 လေးချိုးကဗျာ ကြီးကို စပ်ဆို ခဲ့လေသည်။

ညန့်သစ်

+++++

ပဲပြေတန်းနံပြား

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွှတ်လပ်ရေးရြှိုးလျှင် စာရေးဆရာတစ်ဦး အဖြစ် ရီးရှင်းအေးဆေးစွာ နေထိုင် သွားရန် ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ စာဖတ် အလွန် ဝါသနာပါသူ ဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝထဲ က စာပေများ ရေးသား ခဲ့သည်။ အယ်ဒီတာလည်း လုပ်ဖူးသည်။ နောက်ပိုင်း နိုင်ငံတာဝန်တွေ များ ပြားသည့် ကြား ကပင် စာပေများကို အချိန်လျှော့ ရေးခဲ့သေးသည်။ ထိုစဉ်က လွှတ်လပ်ရေးသည် သာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် လက်တွေ့ချက်ချင်း တိုက်ရှိက်အကျိုးရှိစေသော ဆောင်း ပါးတွေသာ အရေးများသည်။ ရသ စာပေကို အလေးမပေးနိုင်ခဲ့။ ထိုကြောင့် ဝတ္ထုတွေလည်း မရေး ဖြစ်ခဲ့။

သို့ရာတွင် အတိုဆုံးဝတ္ထုလေးတစ်ပုဒ်ကို သူကိုယ်တိုင်ပင် သတိမပြုမိလိုက်သဲ အမှတ်တမ္မာ ရေး သားခဲ့ဖူးသည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်သည်။

ကြည်....

ပဲပြုတ်နှင့် နံပြားရရင် စားချင်တယ်။

အောင်

အထက်ပါ ပေးစာလေးကို ဝထ္ဌတိတစ်ပုဒ်အဖြစ် သုံးသပ်ခံစား

ကြည့်ပါမည်။ ရေးရှိုးစဉ်လာ စာပေ သဘောတရားအရဆိုလျှင် ဝထ္ဌတိတစ်ပုဒ်တွင် ကေတ်ဆောင်ပါရမည်။ ပါသည်။ (အောင်နှင့်ကြည်) ကေတ်လမ်းပါရမည်။ ပါတာပေါ့၊ သိပ်ချစ်ကြသော ဇနီးမောင်နံနှစ်ယောက်ရှိသည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူမှာ များပြား လှသော နိုင်ငံတာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်နေရသဖြင့် အားလပ်ချိန်မရှိ။ အနားယူချိန်မရှိ။ အီမိဂိုလ်တောင် မပြန်နိုင်။ ဇနီးဖြစ်သူကိုတောင် အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောခွင့်မရဘဲ စာတို့လေးနှင့်သာ ဆက်သွယ် နေရသည်။

ကေတ်ဆောင်စရိတ်ပါပြင်ရမည်။ ထိုစဉ်က "အောင်"သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ထိပ်တန်းရာထူးကြီးကို ရရှိထားသူဖြစ်၏။ သူသာ စားချင်လျှင် အကောင်းဆုံး ဟိုတယ်ကြီးများမှာ စားသောက်ဖွယ်ရာများကို မှာယူ သုံးဆောင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် သူက ပဲပြုတ်နှင့် နံပြားကိုသာ တောင့်တသည်။ ရှိုးသားခြင်း၊ ခြိုးခြ ချွောက်ခြင်း သဘောကို တွေ့နိုင်သည်။

အမှန်အားဖြင့် ပဲပြုတ်နှင့် နံပြားလောက်ကတော့ အပါးတော်မြဲကို စီစဉ်ခိုင်းလို့ရတာပဲ။ ဘာကြောင့် အီမိဂိုလ်များရသလဲ။ ထိုအချက်ကိုကြည့်လျှင် သူသည် မိသားစုအပေါ် သံယောဇ်ကြီးသူ၊ သွားရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း သိသာသည်။

အိမ်က ရနီးဖြစ်သူ ကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင်ပေးသော လက်ရာကို
ခုံမင်တတ်သူဖြစ်သည်။ မိန်းမကို ခွဲချင်တာလည်း ပါကောင်းပါနိုင်သည်။
သို့တိုင်အောင် သူသည် ဖွဲ့ဖွဲ့နဲ့နဲ့ မပြောတတ်ရှာ။ တမြားသူတွေသာ
ဆိုလျှင်...

ကြည်...

နေကောင်းရဲ့လား၊ ကိုယ်လ အလုပ်တွေများလွန်းလို့ အိမ်ကိုတောင်
မပြန်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် စိတ်ကတော့ ကြည့်ခဲ့ကိုပဲ အစဉ်သဖြင့်
ရောက်နေတယ်ဆိုတာ ယုံပါနော်။ ကြည့်ရဲ့လက်ရာလေးတွေကိုလဲ
တမ်းတနေမိတယ်။ ပဲပြောတဲ့ နံပြားရရင်လည်း ပို့ပေးပါအော်း။ ဘယ်လို့ စားစရာမျိုးပဲ
ဖြစ်ဖြစ် ကြည့်ရဲ့လက်ကလေးနဲ့ ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်ပေးမှ ပိုအရသာရှိတယ်လို့
ထင်မိတယ်ကျယ်။

ပိုတောင်လွမ်းတဲ့

ကိုအောင်ဆန်း

စသည်ဖြင့် ခွဲခွဲပျော်ပျော်ရေးပေလိမ့်မည်။ သူ့ကျတော့ ဒီလိုမဟုတ်။
စာကတစ်ကြောင်း၊ ပြီးတော့ တုံး တိတိကြီး။ ဒါကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူသည်
ဘုဆတ်ဆတ်သမား၊ ပြတ်သားသူ၊ စကားအပိုမဆို တတ်သူ၊ အပြောထက်
အလုပ်ကို ဦးစားပေးသူ၊ မိသားစုအရေးထက် လူအများကောင်းစားရေးကို ပို၍
စိတ်ခါတ်ထက်သန်သူ စသော စရိတ်သဘာဝများရှိကြောင်း ထင်ရှားစွာ
မြင်နိုင်သည်။ ဝွေ့တို့ တစ်ပုဒ်တွင် ရသပါရမည်ဆိုသည်။ ကြည့်ရအောင်။
တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး နားလည်စာနာတတ် သော၊ သံယောဇ္ဈားကြီးကြေသော၊

အပြန်အလှန် ပါရမီဖြည့်ပေးကြသော ဇနီးမောင်နံ၏ချစ်ခြင်း မေတ္တာကိုကြည့်၍
သိဂါရရသကို ခံစားနိုင်သည်။

သူတို့နှစ်ဦးမှာ   တော်းအနီးမောင်နံတွေကို   အချိန်ပြည့်
ပူးပူးကပ်ကပ်နေခွင့်မရရှာကြ။ များပြားလှ သော တိုင်းပြည် တာဝန်တွေကြားမှာ
လွှမ်းရေးခက်နေကြပုံက ကရာကာရသမြောက်သည်။

"ဟင်... ဒီလို ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ပဲပြေတိန့် နံပျားမှ စားချင်သတဲ့။ အဲ့ရော"ဆိုပြီး အွဲဖြေရသ အဖြစ် မြင်နိုင်သလို "ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ"ဟု ပြီးချင်စရာဖြစ်သောကြောင့် ဟာသရသလည်း ရောစွက် နေပြာနသည်။

ထိုဇနီးမောင်နှံတို့၏ဖြူစင်သန်ရှင်းသော ဘဝကိုကြည့်ပြီ
 စိတ်တည်ပြုမြေအေးချမ်းသာယာမှုကို ရရှိ စေသည်။ ထိုအရာသည်
 သွားရသပင်ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ရိုးသားခြင်း၊ သစ္ာရှိခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးစွမ်းခြင်း စသော
 ဦးတည်ချက်များကလည်း ဝတ္ထုတို့ကောင်းတစ်ပုဒ်အဖြစ် ပါပြင်စေသည်။
 နည်းနည်းချဲ့ကား ပြောလျှင် ဤဝတ္ထုတို့လေးတွင် လူတန်းစားအမြင်လည်း
 ပါသည်။ ဘဝသရပ်မှန်ဝတ္ထုဟု ယူဆနိုင် သည်။

၅၂၀၁၃ တွင် ကတ်သိမ်းခန်းပါဝင်ခြင်းမရှိ။
 သို့ရာတွင် ခေတ်သစ်စာပေအယူအဆအရ ကတ်လမ်း သည်
 အရေးမကြီး။ ကတ်ကွက်ကသာ ပရီန ကျသည်။ ဓမ္မဓိုက်နှင့် စာပေအဖွဲ့အနွဲတွင်
 အဖြစ်အ ပျက်တစ်ခုကို ကွက်၍ မီးမောင်းထိုးပြသည်။ အရင်အတိုင်း ဖော်ပြသည်။
 စာဖတ်သူက နှစ်သက်သ လို တွေးယူလိမ့်မည်။ ခုနောက်ပိုင်း မော်ဒန်၊ ပိုစ်မော်ဒန်
 ဝတ္ထာများတွင် ကတ်လမ်းတောင်ရှိချင်မှ ရှိ သည်။ ကတ်သိမ်းခန်းလည်း

ပါချင်မှပါသည်။ ထိုကြောင့် ဤဝါဘာတိ ခေတ်ပေါ်ဝါဘာတစ်ပုဒ်ဟူ၍ လည်း
ဆိုကောင်းဆိုနိုင်လိမ့်မည် ထင်သည်။

ကျွန်တော်သည် "ပဲပြေတ်နှင့် နံပြား"ကို ကမ္မာပေါ်မှာ အတိုင်း၊
အရိုးသားဆုံး၊ အနုပညာ အပြည့်ဝ ဆုံး၊ ရသအမြောက်ဆုံး
ဝါဘာတိလေးတစ်ပုဒ်အဖြစ် စိတ်ကူးယဉ် ခံစားကြည့်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မင်းလူ

+++++

ဟောင်စိမ်းနဲ့ စုစည်းသော တရေးဆရာကိုအောင်ဆန်း တအုပ်ကြီး
ပြီးဆုံးသွားပါပြီ တဖတ်သူ အားလုံး ကို အထူးကျော်လှုပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်

ချွေစင်္ဂီး

**This eBook is not for sale and
use of anyone anywhere at no cost.
Commercial use of this book will be
at your OWN RISK!**

ခာရေးဆရာ
ကိုအောင်ဆန်း